

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İSLAM TARİHİ VE SANATLARI ANABİLİM DALI

İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BİLİM DALI

**İSTANBUL'DAKİ HRİSTİYAN VE MÜSLÜMAN MABEDLERİNDE OKUNAN
TEVRAT, ZEBUR, İNCİL VE KURAN-I KERİM AYETLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI
MÜZİKAL ANALİZİ**

Doktora Tezi

MUHAMMED RECAİ ÇİFTÇİ

İstanbul, 2019

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İSLAM TARİHİ VE SANATLARI ANABİLİM DALI

İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BİLİM DALI

**İSTANBUL'DAKİ HRİSTİYAN VE MÜSLÜMAN MABEDLERİNDE OKUNAN
TEVRAT, ZEBUR, İNCİL VE KURAN-I KERİM AYETLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI
MÜZİKAL ANALİZİ**

Doktora Tezi

MUHAMMED RECAİ ÇİFTÇİ

Danışman: Prof. Dr. M. SAFA YEPREM

İstanbul, 2019

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

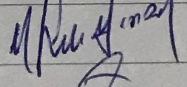
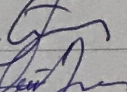
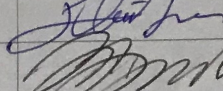
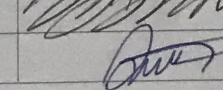
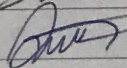
TEZ ONAY BELGESİ

İSLAM TARİHİ VE SANATLARI Anabilim Dalı İSLAM TARİHİ VE SANATLARI Bilim Dalı DOKTORA öğrencisi MUHAMMED RECAİ ÇİFTÇİ'nin İSTANBUL'DAKİ HRİSTİYAN VE MÜSLÜMAN MABEDLERİNDE OKUNAN TEVRAT, ZEBUR, İNCİL VE KURAN-I KERİM AYETLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI MÜZİKAL ANALİZİ adlı tez çalışması, Enstitümüz Yönetim Kurulunun 14.03.2019 tarih ve 2019-7/19 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi 04.04.2019

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

Öğretim Üyesi Adı Soyadı	İmzası
1. Tez Danışmanı Prof. Dr. M.SAFA YEPREM	
2. Jüri Üyesi Prof. Dr. AHMET HAKKI TURABI	
3. Jüri Üyesi Doç. Dr. ERHAN ÖZDEN	
4. Jüri Üyesi Doç. Dr. AYŞE BAŞAK ILHAN HARMANCI	
5. Jüri Üyesi Doç. Dr. UBEYDULLAH SEZİKLİ	

ÖZET

Bu çalışma, İstanbul'daki Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde okunan Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetlerinin karşılaştırmalı müzikal analizini içermektedir.

İlgili dini grupların okuyucularından Rast, Hüzam ve Hicaz makamlarında temin edilen okuyuşlar öncelikle notaya alınmıştır. Ardından bilgisayar destekli ses analiz programları kullanılarak icralarda kullanılan perdeler, aralıklar ve bunların arasındaki sent cinsinden mesafeler tespit edilmiştir. Bu şekilde nazari sistemler ile icraların karşılaştırılması amaçlanmıştır.

İcralarda bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapılar ve sus süreleri de incelendikten sonra ilgili gruplar arasında karşılaştırma ve değerlendirmeler yapılmış, icralar arasındaki benzerlikler ve farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İstanbul, Mezmur, İncil, Kuran-ı Kerim, Notasyon, Müzikal Analiz

ABSTRACT

This study consists of a comparative musical analysis of Psalms, New Testament and Quran read in the Christian and Muslim temples in Istanbul.

The cantillations recited according to Rast, Hüzam and Hicaz maqams by the reciters of related religious groups were firstly noted. Then, by using computer aided audio analysis programs, the tones, intervals used in performances and the distances between them in terms of cents were determined. In this way, it is aimed to compare the theoretical systems and performances.

After examining the melodic structures in the elongated syllables and the silence durations, comparisons and evaluations had been made between the related groups and the similarities and differences between the performances had been determined.

Key Words: Istanbul, Psalms, New Testament, Quran, Notation, Musical Analysis

ÖNSÖZ

Kaynağı itibariyle aşkın (transcendental) bir karaktere sahip olan kutsal kitaplar, esâsen kendilerinde var olan yüce idrâk seviyesiyle, mensubu buldukları toplumlara kendilerini tanıma ve bilme serüveninde rehberlik eden peygamberlerin dilinden süzülüp gelen lafızlardan müteşekkildir.

Yaşadıkları çağda haddi zâtında edebî-estetik duyuş, algılayış ve anlayışın bütün kemâlâtıyla kendilerinde var olduğu ve varlık sahasında da çeşitli şekillerde tezâhür ettiği peygamberler, kâmil bir insan olarak muhatabı buldukları insanlığa hayatlarının her anında davranış ve yaşantılarıyla örneklik etmiş, gerektiğinde lisânen de yol göstermiş ve sohbetle bulunmuşlardır. Onlarda varolan söz konusu üstün nitelikler, tabiatıyla dudaklarından dökülen lafızlara da sirâyet etmiş, bunları fesâhat ve belâgatın zirvesinde birer manzûmeye dönüştürmüştür.

Nübüvvet müessesesinin son halkası olan Hz. Muhammed (s.a.v.), ardından insanlığa ışık tutacak yüksek erdemleri ve ilkeleri barındıran bir kitap bırakan önceki bütün peygamberler gibi, kaynağı tarafından insanlık varoldukça korunacağı taahhüt edilen mucizevî bir lafızlar bütününü armağan etmiştir. Daha önce Hz. Musa, Hz. Davud ve Hz. İsa'nın dilinden dökülen bu yüksek ifadeler, müntesipleri tarafından onun matematik bilgisine hâkim olarak ya da olmayarak, belki bir litürjik gayeye bağlı olarak, belki de sırf mistik ve ezoterik arayışın tetiklediği dürtülerle müzikal bir niteliğe dönüştürüldüğü gibi, Hz. Muhammed'in de müntesipleri tarafından asırlar boyunca, -zirvede olan bir idrakten gelen yüce lafızlara, aslında yine onun yüceliğinden hiç de uzak ve ayrı olmayan müzik gibi mucizevî bir varlık alanının hâlel getireceği düşüncesiyle karşı duran bir zümreye rağmen doğumdan ölüme kadar her vesileyle müziğin büyüklü tabiatından ayrı tutulmamış- dâimâ okunagelmiştir.

Hz. İsa'nın İstanbul'da yaşayan, bu coğrafyanın kültürüyle yetişmiş müntesiplerince kutsal kitap niteliği ile kilisede okunan Zebur ve İncil ayetleri ile Hz. Muhammed'in müntesipleri tarafından özellikle camide ibadet esnasında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin ne düzeyde müzikal benzerlikler taşıdığını ortaya koyacağımız bu tezde yardımına ihtiyaç duyduğumuz pek çok insan ile birlikte bu deme bizleri getiren, bir teşekkür ile bile de olsa yâdedeceğimiz çok insan var oldu.

Bu vesileyle uzun yıllar kendilerinden mûsiki meşkettiğim Habil Öndeş ve Levent Çelik hocalarıma, bilgi ve tecrübeleri ile yıllardır bizlere yol gösteren, Türk Din Musikisi bölümünün kıymetli mensupları Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi, Doç. Dr. Ayşe Başak Harmancı, Doç. Dr. Ubeydullah Sezikli ve Doç. Dr. Erhan Özden hocalarıma, Dinler Tarihi bölümünden Dr. Halit Ahmet Çiftçi ve Kıraat bölümünden Dr. Mustafa Kılıç hocalarıma, tezimize yaptıkları katkılardan dolayı Nişan Çalgıcıyan, Murat İçlinalça, Haçik (Şahen) Uhanyan, Panteleimon Zafeiris ve Kerim Öztürk beyefendilere, teknik konularda yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Mustafa Kemal Karaosmanoğlu hocama, Egemen Tuğluay kardeşime, manevi destekleriyle hep yanımda olan aileme ve saygıdeğer eşim Hatice hanıma, hususen sabah akşam demeden her türlü yol göstericiliği ile çalışmama rehberlik eden değerli hocam Prof. Dr. M. Safa Yeprem'e teşekkür ediyor, teşviki ile beni sevk ve idare edip âcizâne çalışmamı nihayete erdirme lütfuna mazhâr kılan zât-ı âlîsine hamd ediyor, amelî-nazarî mûsıkide talebesi olma bahtiyarlığına eriştiğim merhûm Yahya Soy Yiğit hocamı da şükran ve minnetle yâdediyorum.

09.02.2019

Maltepe-İstanbul

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
KISALTMALAR	x
1. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR	1
1.1.1. Tevrat, Zebur, Mezmur, Kitab-ı Mukaddes, İncil ve Kur'an.....	1
1.1.2. Kıraat, Tilavet, Fonetik ve Tecvîd	4
1.1.2.1. Medd-i Tabî.....	6
1.1.2.2. Medd-i Munfasıl.....	6
1.1.2.3. Medd-i Muttasıl	6
1.1.2.4. Medd-i Ârız.....	6
1.1.2.5. İdğam Mea'l-Ğunne	7
1.1.2.6. İdğam Misleyn Mea'l-Ğunne.....	7
1.1.2.7. İhfâ	7
1.2. İLGİLİ LİTERATÜR TARAMA DEĞERLENDİRMESİ VE SONUCU	7
1.3. PROBLEM DURUMU	12
1.3.1. Problem Sorusu.....	12
1.4. ALT PROBLEMLER	12
1.4.1. Perde ve Aralık Tutarlılığı	12
1.4.1.1. Ermeniler.....	12
1.4.1.2. Rumlar.....	13
1.4.1.3. Müslümanlar	13
1.4.2. Perde Adetleri	14
1.4.2.1. Ermeniler.....	14
1.4.2.2. Rumlar.....	14
1.4.2.3. Müslümanlar	15
1.4.3. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	15
1.4.3.1. Ermeniler.....	15
1.4.3.2. Rumlar.....	16
1.4.3.3. Müslümanlar	16
1.4.4. Susma Süreleri	17
1.4.4.1. Ermeniler.....	17
1.4.4.2. Rumlar.....	17
1.4.4.3. Müslümanlar	18
1.5. HİPOTEZLER.....	18
1.6. METODOLOJİ.....	19
1.7. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	19
1.8. VARSAYIMLAR.....	19
1.9. SINIRLAMALAR	20
1.10. VERİ TOPLAMA VE İŞLEME SÜREÇ VE TEKNİKLERİ.....	21
1.10.1. Veri Toplama Süreç ve Teknikleri.....	21
1.10.2. Veri İşleme Süreç ve Teknikleri	33
2. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR	39
2.1. ERMENİLER.....	39

2.1.1.	Rast Makamında Okunan Zebur Ayetleri	39
2.1.1.1.	Notasyon	39
2.1.1.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	51
2.1.1.2.1.	İkili Aralıklar	66
2.1.1.2.2.	Üçlü Aralıklar	67
2.1.1.2.3.	Dörtlü Aralıklar	68
2.1.1.3.	Perde Adetleri	69
2.1.1.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	70
2.1.1.5.	Susma Süreleri	71
2.1.2.	Hüzzam Makamında Okunan Zebur Ayetleri	72
2.1.2.1.	Notasyon	72
2.1.2.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	84
2.1.2.2.1.	İkili Aralıklar	98
2.1.2.2.2.	Üçlü Aralıklar	100
2.1.2.2.3.	Dörtlü Aralıklar	101
2.1.2.3.	Perde Adetleri	102
2.1.2.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	103
2.1.2.5.	Susma Süreleri	104
2.1.3.	Hicaz Makamında Okunan Zebur Ayetleri	105
2.1.3.1.	Notasyon	105
2.1.3.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	115
2.1.3.2.1.	İkili Aralıklar	131
2.1.3.2.2.	Üçlü Aralıklar	133
2.1.3.3.	Perde Adetleri	134
2.1.3.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	135
2.1.3.5.	Susma Süreleri	136
2.1.4.	Rast Makamında Okunan İncil Ayetleri	137
2.1.4.1.	Notasyon	137
2.1.4.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	150
2.1.4.2.1.	İkili Aralıklar	173
2.1.4.2.2.	Üçlü Aralıklar	177
2.1.4.3.	Perde Adetleri	178
2.1.4.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	180
2.1.4.5.	Susma Süreleri	182
2.1.5.	Hüzzam Makamında Okunan İncil Ayetleri	183
2.1.5.1.	Notasyon	183
2.1.5.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	197
2.1.5.2.1.	İkili Aralıklar	219
2.1.5.2.2.	Üçlü Aralıklar	222
2.1.5.2.3.	Dörtlü Aralıklar	224
2.1.5.2.4.	Beşli Aralıklar	224
2.1.5.3.	Perde Adetleri	225
2.1.5.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	227
2.1.5.5.	Susma Süreleri	228
2.1.6.	Hicaz Makamında Okunan İncil Ayetleri	230
2.1.6.1.	Notasyon	230
2.1.6.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	244
2.1.6.2.1.	İkili Aralıklar	267
2.1.6.2.2.	Üçlü Aralıklar	271
2.1.6.2.3.	Dörtlü Aralıklar	272
2.1.6.3.	Perde Adetleri	273
2.1.6.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	274
2.1.6.5.	Susma Süreleri	276

2.2.	RUMLAR	278
2.2.1.	Rast Makamında Okunan Zebur Ayetleri	278
2.2.1.1.	Notasyon	278
2.2.1.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	289
2.2.1.2.1.	İkili Aralıklar	309
2.2.1.2.2.	Üçlü Aralıklar	314
2.2.1.2.3.	Altılı Aralıklar	316
2.2.1.3.	Perde Adetleri	317
2.2.1.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	318
2.2.1.5.	Susma Süreleri	320
2.2.2.	Hüzzam Makamında Okunan Zebur Ayetleri	321
2.2.2.1.	Notasyon	321
2.2.2.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	333
2.2.2.2.1.	İkili Aralıklar	356
2.2.2.2.2.	Üçlü Aralıklar	361
2.2.2.2.3.	Dörtlü Aralıklar	362
2.2.2.3.	Perde Adetleri	363
2.2.2.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	364
2.2.2.5.	Susma Süreleri	365
2.2.3.	Hicaz Makamında Okunan Zebur Ayetleri	367
2.2.3.1.	Notasyon	367
2.2.3.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	378
2.2.3.2.1.	İkili Aralıklar	397
2.2.3.2.2.	Üçlü Aralıklar	401
2.2.3.2.3.	Dörtlü Aralıklar	403
2.2.3.2.4.	Beşli Aralıklar	403
2.2.3.3.	Perde Adetleri	404
2.2.3.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	405
2.2.3.5.	Susma Süreleri	407
2.2.4.	Rast Makamında Okunan İncil Ayetleri	408
2.2.4.1.	Notasyon	408
2.2.4.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	417
2.2.4.2.1.	İkili Aralıklar	434
2.2.4.2.2.	Üçlü Aralıklar	438
2.2.4.2.3.	Dörtlü Aralıklar	440
2.2.4.2.4.	Beşli Aralıklar	440
2.2.4.3.	Perde Adetleri	441
2.2.4.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	443
2.2.4.5.	Susma Süreleri	445
2.2.5.	Hüzzam Makamında Okunan İncil Ayetleri	446
2.2.5.1.	Notasyon	446
2.2.5.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	454
2.2.5.2.1.	İkili Aralıklar	471
2.2.5.2.2.	Üçlü Aralıklar	476
2.2.5.2.3.	Dörtlü Aralıklar	478
2.2.5.3.	Perde Adetleri	478
2.2.5.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	480
2.2.5.5.	Susma Süreleri	482
2.2.6.	Hicaz Makamında Okunan İncil Ayetleri	483
2.2.6.1.	Notasyon	483
2.2.6.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	492
2.2.6.2.1.	İkili Aralıklar	509
2.2.6.2.2.	Üçlü Aralıklar	514

2.2.6.2.3.	Dörtlü Aralıklar	515
2.2.6.2.4.	Altılı Aralıklar	516
2.2.6.3.	Perde Adetleri	517
2.2.6.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	518
2.2.6.5.	Susma Süreleri	520
2.3.	MÜSLÜMANLAR	521
2.3.1.	Rast Makamında Okunan Kuran-ı Kerim Ayetleri	521
2.3.1.1.	Notasyon	521
2.3.1.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	535
2.3.1.2.1.	İkili Aralıklar	554
2.3.1.2.2.	Üçlü Aralıklar	561
2.3.1.2.3.	Dörtlü Aralıklar	563
2.3.1.2.4.	Beşli Aralıklar	564
2.3.1.3.	Perde Adetleri	565
2.3.1.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	567
2.3.1.5.	Susma Süreleri	569
2.3.2.	Hüzzam Makamında Okunan Kuran-ı Kerim Ayetleri.....	570
2.3.2.1.	Notasyon	570
2.3.2.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	582
2.3.2.2.1.	İkili Aralıklar	600
2.3.2.2.2.	Üçlü Aralıklar	609
2.3.2.2.3.	Dörtlü Aralıklar	612
2.3.2.2.4.	Beşli Aralıklar	613
2.3.2.2.5.	Altılı Aralıklar	613
2.3.2.3.	Perde Adetleri	614
2.3.2.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	615
2.3.2.5.	Susma Süreleri	617
2.3.3.	Hicaz Makamında Okunan Kuran-ı Kerim Ayetleri.....	618
2.3.3.1.	Notasyon	618
2.3.3.2.	Perde ve Aralık Tutarlılığı	630
2.3.3.2.1.	İkili Aralıklar	649
2.3.3.2.2.	Üçlü Aralıklar	655
2.3.3.2.3.	Dörtlü Aralıklar	657
2.3.3.2.4.	Beşli Aralıklar	658
2.3.3.2.5.	Yedili Aralıklar	659
2.3.3.3.	Perde Adetleri	659
2.3.3.4.	Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı.....	661
2.3.3.5.	Susma Süreleri	663

3. BÖLÜM: KARŞILAŞTIRMALAR VE DEĞERLENDİRMELER.....664

3.1.	ARALIKLARIN KARŞILAŞTIRMASI.....	664
3.1.1.	Rast Makamı	664
3.1.1.1.	İkili Aralık Karşılaştırması	664
3.1.1.2.	Üçlü Aralık Karşılaştırması.....	666
3.1.1.3.	Dörtlü Aralık Karşılaştırması.....	667
3.1.1.4.	Beşli Aralık Karşılaştırması	667
3.1.1.5.	Altılı Aralık Karşılaştırması.....	668
3.1.2.	Hüzzam Makamı.....	668
3.1.2.1.	İkili Aralık Karşılaştırması	668
3.1.2.2.	Üçlü Aralık Karşılaştırması.....	670
3.1.2.3.	Dörtlü Aralık Karşılaştırması.....	671
3.1.2.4.	Beşli Aralık Karşılaştırması	671
3.1.2.5.	Altılı Aralık Karşılaştırması.....	671

3.1.3.	Hicaz Makamı	672
3.1.3.1.	İkili Aralık Karşılaştırması	672
3.1.3.2.	Üçlü Aralık Karşılaştırması	673
3.1.3.3.	Dörtlü Aralık Karşılaştırması	674
3.1.3.4.	Beşli Aralık Karşılaştırması	675
3.1.3.5.	Altılı Aralık Karşılaştırması	675
3.1.3.6.	Yedili Aralık Karşılaştırması	675
3.1.4.	Bütün İcralardaki Aralıkların Karşılaştırması	676
3.2.	PERDE ADETLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI	678
3.2.1.	Rast Makamı	678
3.2.2.	Hüzzam Makamı	679
3.2.3.	Hicaz Makamı	681
3.2.4.	Bütün İcralardaki En Çok Kullanılan Perdelerin Karşılaştırması	682
3.3.	UZAYAN HECELERDEKİ MELODİK YAPILARIN KARŞILAŞTIRMASI	683
3.3.1.	Rast Makamı	683
3.3.2.	Hüzzam Makamı	684
3.3.3.	Hicaz Makamı	686
3.3.4.	Bütün İcraların Uzayan Hecelerindeki Melodik Yapıların Karşılaştırması	688
3.4.	SUS SÜRELERİNİN KARŞILAŞTIRMASI	690
3.4.1.	Rast Makamı	690
3.4.2.	Hüzzam Makamı	691
3.4.3.	Hicaz Makamı	692
3.4.4.	Bütün İcralardaki Sus Sürelerinin Karşılaştırması	693
4. BÖLÜM: SONUÇ	694	
ÖNERİLER	697	
KAYNAKÇA	700	
EKLER	703	
1. İLGİLİ LİTERATÜR	703	
1.1.	Eserler	703
1.2.	Yazarlar	706
1.3.	Eserlerin Tarihi	709
1.4.	Eserlerin Yayın Yeri	711
1.5.	Eserlerin Türü	714
1.6.	Eserlerin Dili	715
1.7.	Eserlerin Konusu	716
1.8.	Eserlerin Sınırlamaları	719
1.9.	Eserlerin Yöntemi	725
1.10.	Eserlerde Veri Toplama Yöntemi	726
1.11.	Eserlerdeki Boşluklar	732
1.12.	İçerikli İlgili Literatür Listesi	737
2. RESİM, TABLO VE GRAFİK LİSTESİ	752	
3. OKUYUCULARIN MUVAFAKATNAMELERİ	763	
4. DVD EKİ		

KISALTMALAR

AEU : Arel-Ezgi-Uzdilek

a.g.e. : adı geçen eser

a.y. : aynı yer

bkz. : Bakınız

Hz. : Hazreti

Ort. : Ortalama

s. : Sayfa

s.a.v. : Sallallahu aleyhi ve sellem

sn. : Saniye

trc. : Tercüme

t.y. : tarihi yok

1. BÖLÜM: GİRİŞ

İstanbul'un fethi ile birlikte, burada yaşamakta olan çeşitli dinlere mensup topluluklara Müslümanlar da dahil olmuştur. Günümüze kadar yüzyıllar boyunca bu toplulukların her biri diğeriyle sanat, din ve dil gibi pek çok kültürel boyutta etkileşim halinde olmuşlardır. Bu kültürel unsurların içerisinde özellikle müzik, benzer değerleri ve renkleri bünyesinde barındıran ortak bir dil haline gelmiştir.

Daha önce, İstanbul'daki dini toplulukların mabedlerinde icra edilen müzikler hakkında yapılan karşılaştırmalı çalışmalarda¹, Türkiye'nin kültür başkenti olarak kabul gören İstanbul'un kültürel dokusunun ayrılmaz bir parçası olarak görebileceğimiz gayr-i müslim dini cemaat ve toplulukların kullanmakta olduğu müzikal doku ile, onlarla aynı coğrafyayı paylaşan Müslümanların kullanmakta olduğu müzikal doku arasında pek çok benzeşen yönün olduğu ortaya konulmuştur.

Bu çalışmada özellikle Doğu Kiliseleri olarak nitelenen Ermeni ve Rum kiliselerinin litürjisiinde çok önemli bir yer tutan Mezmur ve İncil ayetlerinin makamsal olarak okunuşu ile Müslümanların litürjisiinde de aynı derecede yeri olan, hatta mabed dışına da çıkarak bir Müslümanın doğumundan ölümüne kadar yaşamının her safhasında kendisinin makamsal olarak veya olmayarak okuyabileceği, zaman ve zemin imkan verdikçe her anında karşılaşılabileceği ve başvurabileceği Kuran-ı Kerim ayetlerinin makamsal okunuşu karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır.

1.1. KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

1.1.1. Tevrat, Zebur, Mezmur, Kitab-ı Mukaddes, İncil ve Kur'an

Bu çalışma bilimsel bir nitelik iddiasındadır. Dolayısıyla bu türden çalışmaların hazırlık ve başlangıç evresinde, çalışmayı yürütecek bilim adamının araştırma yaptığı konu hakkında bir önyargısı bulunması gereklidir. Fakat bu önyargı, araştırmacının objektif olma ilkesini

¹ **M. Safa Yeprem**, "Türk Cami Müsıkîsi İle Mukayeseli Olarak İstanbul Gayr-i Müslimlerinde Mabed Müsıkîsi" (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2004, s. 335.

Ayrıca bkz. **Gazi Ergişi**, "İstanbul'daki Yahudi, Hristiyan ve İslam Mabedlerinde İcra Edilen İlahilerin Karşılaştırmalı Müzikal Analizi" (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2015; **Ayşegül Arslan**, "Semâvî Dinlerin İstanbul'daki Mâbetlerinde İcrâ Edilen Doğu İlahilerinin Karşılaştırmalı Analizi" (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2015.

zedeleyecek bir nitelikte olmamalıdır. Bunun yanında özellikle İlahiyat alanındaki araştırmacıların, sahip olduğu dînî inanış ve düşüncelerin ya da mânen kendilerini ait gördükleri veya müntesip buldukları dini toplulukların araştırmacı üzerindeki fikrî etkilerinin, araştırmaya konu olan verileri ve bulguları değerlendirme ve yorumlama aşamasında, araştırmacı tarafından sağlam bir şekilde kontrol altında tutulmasını gerektirmektedir. Bu açıdan araştırmamızın başında Müslümanların kutsal kitaplara bakış açısına burada yer verirken, aynı zamanda Müslüman olmayan araştırmacıların da düşüncelerine burada yer vermek durumundayız.

Kronolojik bir yol izlenecek olursa öncelikle Tevrat'ı ele almak gerekmektedir. Yahudilerin kutsal kitap külliyyatının tamamı Tanah ve Talmud olmak üzere iki kısımdan müteşekkildir.² Yahudiler kutsal kitaplarının tümünü isimlendirmek için "Tanah (Tanak)" kelimesini kullanmaktadır. Bu kelime Torah (ilk beş kitap), Neviîm (peygamberler) ve Ketubîm (Yazılar) kelimelerinin baş harfleri ile teşekkül etmiştir. Torah, Kutsal Metin olarak anılmaktadır. Hz. Musa'ya Tanrı tarafından Sina Dağı'nda doğrudan verilmiş vahiylerden oluştuğuna inanıldığı için Tanah'ın en kutsal ve en eski bölümüdür.³ İslam inancında da Hz. Musa'ya verilen kitaba isim olarak (Tevrat) kullanılmaktadır.⁴

Tanah'ın ikinci bölümü olan Neviim ise İsrailoğulları tarihini anlatmaktadır. Tanah'ın üçüncü bölümü olan Ketuvim, içeriği diğerlerine göre biraz daha farklı olan bir derlemedir ve Mezmurlar'ın bulunduğu bölümdür.⁵ Mezmurlar, Yahudiler tarafından Hz. Davud'a atfedilmekte ve Tehillim olarak isimlendirilmektedir.⁶ Kur'an'da da Hz. Davud'a verilen kitabın adı⁷ olarak geçmesi sebebiyle Müslümanlar tarafından Zebur olarak adlandırılan Mezmurlar kitabı, şiir biçimindeki 150 mezmur ya da ilahiden müteşekkildir. Grekçe tercümesinde ise 151 mezmur bulunmaktadır. Dolayısıyla aynı mezmur metni, İbranice ve Grekçe nüshalarda farklı sayı ile numaralandırılabilir.⁸

² **Recep Önal**, *Ebû Mansur el-Maturudî'ye Göre İslam Dışı Dinler*, Emin Yayınları, Bursa, 2013, s. 224.

³ **Reuven Firestone**, *Children of Abraham: An Introduction to Judaism for Muslims*, Ktav Publishing House, New Jersey, 2001, s.110-119.

⁴ **Baki Adam**, *Yahudi Kaynaklarına Göre Tevrat*, Pınar Yayınları, İstanbul, 2010, s. 59.

⁵ **Reuven Firestone**, *a.g.e.*, s.110-119.

⁶ **Mehmet Bayraktar**, *Üç Dinin Tarihi: Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam*, Say Yayınları, İstanbul, 2016, s.53.

⁷ Nisâ Sûresi, 4/163.

⁸ Çalışmamızda incelediğimiz Mezmur ayetleri bu sebeple Rumca nüshalarda "85", Ermenice nüshalarda "86" şeklinde numaralandırılmıştır.

Yahudilerin kutsal kitap külliyyatının ikinci bölümü olan Talmud ise Hz. Musa tarafından kavmin büyüklerine aktarılan sözlü geleneği ifade etmektedir.⁹

Hristiyanlar tarafından Tevrat ve Zebur “Eski Ahit”, İncil ise “Yeni Ahit” olarak adlandırılmaktadır. Onlara göre Tanrı insanlığın kurtuluşu için, Musa ile bir Ahit gerçekleştirmiş; bu ahitin kurtuluşu sağlayamaması sebebiyle Tanrı bu defa İsa’yı göndererek insanlıkla yeni bir Ahit gerçekleştirmiştir. Her iki dönemin kutsal metinlerinin tamamı, Hristiyanların kendi kutsal kitapları olarak değerlendirilmiş ve bu koleksiyon “Kitab-ı Mukaddes” olarak isimlendirilmiştir. Günümüzde “Hristiyan Kutsal Kitabı” ifadesi ile genellikle İncil’ler anlaşılmaktadır.¹⁰

Hristiyanlık, İncil adı verilen çok sayıdaki kitap arasından sadece dördünü muteber addederek “ilham edilmiş kitaplar” listesine (canon) dahil etmiş, diğerlerini ise apokrif sayarak reddetmiştir. Kilise bu dört İncil’in Matta, Markos, Luka ve Yuhanna tarafından yazıldığını kabul etmektedir.

İslam dininin temel bilgi kaynakları olan Kur’an ve hadislerden de Hz. Musa’ya Tevrat¹¹, Hz. Davud’a Zebur¹² ve Hz. İsa’ya İncil¹³ adlı kitapların verildiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Kur’an’da, Tevrat ve İncil’in onunla aynı kaynaktan indirildiği ifade edilmektedir.¹⁴

Kur’an’ın “apokrif” nitelmesi ile yer bulduğu bir kaynaktaki¹⁵ ve farklı kaynaklarda da İncil’in Hz. İsa’nın ölümünden sonra yazılmış bir derlemeler bütünü olduğu ifade edilmektedir.¹⁶ Bunun yanında İslam dininin “melez bir Hristiyanlık” ya da “sahte bir Yahudilik” gibi, onun uydurma bir din olduğu iddiasında olan bazı kaynaklarda da¹⁷ bütün Hristiyanların, İncil’in bir “Tanrı Sözü” olduğu yönündeki inanca sahip oldukları da ifade edilmektedir.¹⁸

Kur’an ise Hz. Muhammed’in 610 yılında aldığı ilk vahiyden itibaren 23 yıllık bir süreçte tamamlanan, 114 sûreden oluşan bir kitaptır. Bir ayette Kur’an’ın, “yüce, değerli” anlamlarına

⁹ Reuven Firestone, *a.g.e.*, s.110-119.

¹⁰ Mehmet Alparslan Küçük, *Kutsal Kitap Anlayışı: Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam Örneği*, Berikan Yayınevi, Ankara, 2009, s. 87-88.

¹¹ Buhârî, *Tevhîd*, 19, 39.

¹² Nîsâ Sûresi, 4/163.

¹³ Âl-i İmrân, 3/48; Mâide 5/46.

¹⁴ Âl-i İmrân, 3/3.

¹⁵ John Alexander Hammerton, Arthur Mee (trc. Arıcan Uysal, Anaca Uysal), *Dünya Dinleri Sözlüğü*, Nokta Kitap Yayın, İstanbul, 2008, s. 219.

¹⁶ Mahmut Aydın, *Anahatlarıyla Dinler Tarihi: Tarih, İnanç ve İbadet*, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2010, s. 366.

¹⁷ Theodore H. Robinson, *An Introduction to the History of Religions*, Oxford University Press, London, 1926, s. 178.

¹⁸ Robinson, *a.g.e.*, s. 216.

gelen “Kerîm” ifadesi ile nitelendiği görülmektedir.¹⁹ Bundan dolayı Kur’an, çok yaygın olarak bu niteleme ile birlikte kullanılmaktadır.

1.1.2. Kıraat, Tilavet, Fonetik ve Tecvîd

Daha çok Kur’an-ı Kerim ile ilgili olan bu kavramlar, çalışmamızda esas itibariyle karşılaştırmaya dahil olmamakla birlikte, özellikle bu araştırmaya ilgi duyarak incelemede bulunmak isteyip, Arapça dil ve fonetik bilgisine sahip olmayan araştırmacılara yol göstermesi amacıyla kısa bir yönerge mahiyetinde burada ele alınacaktır. Çünkü tezin içeriğinde, Kuran-ı Kerim okuyuşunda ve bu okuyuşun yazımında değişkenlik gösteren bazı harf ve kelimelere dipnotlar vasıtasıyla yapılan açıklamalar, ilgili araştırmacıların zihninde bu yönerge ile anlam kazanacaktır.

Kuran-ı Kerim okuyuşu ile ilgili olup, genel olarak birbirine benzetilerek yanlış biçimde kullanılan bazı kavramlar bulunmaktadır. Bunları kısaca açıklamak gerekecektir. Bu konuda en çok kullanılan “kıraat” kavramıdır.

Kıraat, sözlükte “okumak” anlamına gelmektedir. Bir ilmî disiplin olarak, “Kur’an’ın kelimelerinin okunuş keyfiyetlerini ve ihtilaflarını, nakledenlere nisbet ederek bilmek”²⁰ şeklinde tarif edilmektedir. Kıraat ilmi, Kuran-ı Kerim’in nazil olduğu dönemdeki okunuş biçimini tespit etme ve onu orijinal şekliyle nakletme amacıyla ortaya çıkmıştır.²¹

Tilavet ise “tabi olmak” anlamındadır. Bir ayet okuduktan sonra diğer ayeti peşinden okumak demektir.²² Tilavet, daha çok vahiy kaynaklı kitapları okumak için kullanılmaktadır. Tilavet, kıraate göre daha hususi bir anlam dairesi içerisindedir. Dolayısıyla her tilavetin bir kıraat olduğu, fakat her kıraatın bir tilavet olmadığını düşünülmektedir.²³

Kuran-ı Kerim’i kıraat ilminde ele alınan “kıraat-i seb’a veya kıraat-i aşere” vecihlerini bir arada göstererek okumaya kıraat, bunlardan birini baz alarak okumaya da tilavet denmiştir.²⁴

¹⁹ Vâkıâ, 56/77.

²⁰ İsmail Karaçam, *Kuran-ı Kerim’in Faziletleri ve Okunma Kaideleri -Mufassal Tecvid-*, İstanbul, 1991, s. 61.

²¹ Mehmet Emin Maşalı, *Tarihi ve Temel Meseleleriyle Kıraat İlmi*, Otto Yayınları, İstanbul, 2016, s. 9.

²² Yavuz Fırat, *Tecvid ve Kıraat İlmi Terimleri Sözlüğü*, Çelik Yayınevi, İstanbul, 2018, s. 88.

²³ Ebü'l-Kâsım Hüseyin b. Muhammed b. Mufaddal Ragıb İsfahani, *Mu'cemu müfredati elfazi'l-Kur'ân*, Beyrut: Dârü'l-Fikr, t.y., s. 71-72.

²⁴ Abdurrahman Çetin, *Kuran-ı Kerim’in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar –Oryantalistlerin Görüşleri-*, Ensar Yayınları, İstanbul, 2010, s. 212.

Tecvid, Kuran-ı Kerim'in okunuşu ile ilgili bir kavramdır. Kelime olarak, "herhangi bir şeyi güzel yapmak"²⁵, "herhangi bir şeyde en güzeli gerçekleştirmek"²⁶ anlamlarına gelmektedir.

Özellikle Kuran-ı Kerim okuyuşu ile alakalı olan tecvidin, Arap dilinin doğasında var olan fonetik zenginlik ve renklilikten kaynaklandığı düşünülmektedir.²⁷ Bir ilim olarak tarif edilen tecvidin çok çeşitli tarifleri yapılmakta ise de kısaca "Harflerin mahreç ve sıfatlarına uymak suretiyle, Kuran-ı Kerim'i hatasız okumayı öğreten ilimdir" şeklinde tanımlanmaktadır.²⁸

Yapılan tariflere bakıldığında, benzer bir alanda faaliyet gösterdiği düşünülen Kıraat ilmi ile Tecvîd ilminin birbirine karıştırılması mümkün görünmektedir. İlmî alanda ciddi bir çoğunluk tarafından Kıraat ilminin bir parçası olarak sayılan Tecvîd ilmi, bazı ilim adamları tarafından ayrı bir ilim olarak mütalaa edilmiştir.²⁹

Tecvid, esasen fonetik bilimi ile ilgili bir kavramdır. Zira fonetik biliminin konusu olan alanların tecvid ilminde de ele alındığı bir gerçektir. Örneğin tecvid konularının içinde bir ana başlık olarak bulunan "harflerin mahreç ve sıfatları" konusu, dil bilim ve fonetik ile ilgili araştırmalarda "benzeşme, assimilation, mümâselet"³⁰ gibi kavramlarla karşımıza çıkmaktadır. Bu kavramlara göre insanın konuşma faaliyetinin doğasında basit ve kolay olana meyiletme içgüdüsü bulunmaktadır. Bu güdü, ses insicamını sağlama temayülü ile birlikte hareket eder. Burada ifade ettiğimiz insicam, sessiz bir harfin sesli bir harften ya da tam tersi olan bir durumdan etkilenmesi ile gerçekleşmektedir. Sesin kendinden önceki ya da sonraki sestten etkilenip onunla bütünleşmesi durumu, benzeşmeyi tanımlamaktadır.

Çalışmamızda ortaya koyduğumuz Kur'an-ı Kerim okuyuşlarındaki bütün tecvid kurallarını, yeri geldiğinde göstermemiz ve bu kuralların tamamını burada ortaya koymamız, bu araştırmanın kapsamı açısından uygun olmayacaktır. Dolayısıyla sadece, incelenen okuyuşlarda karşımıza çıkan ve dipnot ile belirtilmesi gerekli görülen tecvid kuralları burada kısaca açıklanacaktır. Bu kuralların tarif edilip uygulanması tamamen bir eğitmenin örnekleme ile

²⁵ Ebû'l-Fazl Muhammed b. Mükerrrem b. Ali el-Ensârî İbn Manzur, *Lisanü'l-Arab*, Beyrut : Dâru Sadır, t.y., II/411.

²⁶ Sıtkı Gülle, *Açıklamalı Örnekleriyle Tecvid İlimi*, İstanbul, 2005, s. 8.

²⁷ Necdet Çağıl, *Kıraat Olgusu Çerçevesinde Kuran-ın Belagat ve Fonetik Yapısı*, İlahiyat Yayınları, Ankara, 2005, s. 26.

²⁸ İsmail Karaçam, *Kuran-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri -Mufassal Tecvid-*, İstanbul, 1991, s. 165.

²⁹ Karaçam, a.g.e., s. 165.

³⁰ Mustafa Kaya, *Arap Dili Fonetigi: Ses-Anlam İlgisi*, Erzurum, 2011, s.47-48.

mümkün olduğundan buradaki örneklemelemleri doğal olarak “kısıtlı” bir yazı dili kullanılarak gösterilecektir.

1.1.2.1. Medd-i Tabî

Uzatma harfinden ayrı olmayan, onun kendisi ile var olan³¹ “doğal uzatma” anlamına gelir. Arap dilinde uzatma için kullanılan “elif-vâv-yâ” harflerinden biri, kendisinden sonra daha fazla uzatma için başka bir sebep³² yoksa “bir harf süresi”³³ kadar uzatılır. Türkçe’de “^” işareti kullanılarak yazılan “hâlâ, cânân” gibi kelimelerde bulunan sesli harflerin kelime içindeki okunuş biçimleri bu uzatmaya benzemektedir.

1.1.2.2. Medd-i Munfasıl

Ayrı med anlamına gelmektedir. Uzatma harfleri olan “elif, vâv, yâ” harfleri bir kelimenin sonunda bulunup, takip eden kelimenin başında da hemze (harekeli elif) geldiğinde gerçekleşir. Kıraat imamlarının çoğunluğu, bu uzatmayı iki harf miktarından daha az bir sürede yapmamışlardır.³⁴

1.1.2.3. Medd-i Muttasıl

Bitişik med anlamına gelmektedir. Uzatma harfleri olan “elif, vâv, yâ” harfleri ile hemze (harekeli elif) bir kelimenin içinde yan yana geldiğinde gerçekleşir. Kıraat imamlarının tamamı, bu uzatmayı iki harf miktarından daha az bir sürede yapmamışlardır.³⁵

1.1.2.4. Medd-i Ârız

Uzatma harflerinden sonra gelen (hemze olmayan) harekeli bir harf üzerinde durulduğunda meydana gelir. Böyle bir durumda harekeli harf üzerinde durulmadığı takdirde bu

³¹ İsmail Karaçam, *Kuran-ı Kerim’in Faziletleri ve Okunma Kaideleri -Mufassal Tecvid-*, İstanbul, 1991, s. 256.

³² Sebeb-i Med. Detaylı bilgi için bkz. Karaçam, *a.g.e.*, s. 257.

³³ Bu süreyi ifade etmek için tecvid kitaplarında “iki hareke okunacak kadar bir süre”, “bir elif miktarı”, “ne hızlı ne yavaş Elif diyecek kadar bir süre, bir parmağı kaldırıp indirecek kadar bir süre” gibi çeşitli ifadeler bulunmaktadır. Detaylı bilgi için bkz. Sıtkı Gülle, *Açıklamalı Örnekleriyle Tecvid İlimi*, İstanbul, 2005, s. 249-250.

³⁴ Karaçam, *a.g.e.*, s. 260-261.

³⁵ Karaçam, *a.g.e.*, s. 258-259.

kuralın şartları yerine gelmediği için Medd-i Tabî kuralının hükümleri geçerli olur. Medd-i Ârız, bir harf miktarından az olmamak üzere, beş harf miktarına kadar uzatılmaktadır.³⁶

1.1.2.5. İdğam Mea'l-Ğunne

Tenvîn veya sâkin (harekesiz) nun harfinden sonra “yâ, mîm, nûn, vâv” harflerinden birinin bulunmasıyla gerçekleşir.³⁷ Tenvîn ve sâkin nûn “N” sesi ile ifade edilebilir. Basit bir ifade ile açıklamak gerekirse, “N” sesinden sonra “Y, M, N, V” seslerinden biri geldiğinde, ğunne ile birlikte sonraki harfe katılarak okunur. Basit bir ifade ile tenvîn veya nûn sesi okunmayarak bu harflerden birine dönüştürülür. Benzer bir durum Türkçe’de de “BeN Yedim” ifadesinin konuşma sürecinde zaman zaman “BeY Yedim” şekline dönüşmesi ile ortaya çıkmaktadır.

1.1.2.6. İdğam Misleyn Mea'l-Ğunne

Tenvîn veya sâkin (harekesiz) nun harfinden sonra yine harekeli bir “nûn” ya da sâkin mîm harfinden sonra harekeli bir “mîm” harfi gelirse bu kural gerçekleşir. Bir harf miktarından daha uzun, iki harf miktarından daha kısa –yani 1,5 harf süresi olarak ifade edilebilir- bir sürede (“N ve M” sesinin tutulması) ğunne yapılması gerekmektedir.³⁸

1.1.2.7. İhfâ

Gizlemek anlamına gelmektedir. Tenvîn veya sâkin nûn harfinden sonra ihfâ harfleri gelirse tenvîn veya sâkin nûn harfi gizlenir. Buradaki “N” sesinin çıkış noktası dilden genize kaydırılır. Bu sürecin zamansal olarak 1,5 harf süresine tekabül etmesi tavsiye edilmektedir.³⁹

1.2. İLGİLİ LİTERATÜR TARAMA DEĞERLENDİRMESİ VE SONUCU⁴⁰

Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde makamsal olarak okunan Tevrat, Zebur, İncil ve Kuran metinlerinin karşılaştırmalı müzikal analizi düşüncesiyle planlanan araştırmaya yönelik olarak yapılan ilgili literatür taramasında 201 adet eser **yazarı, tarihi, yayın yeri, türü, dili,**

³⁶ Sıtkı Gülle, *Açıklamalı Örnekleriyle Tecvid İlmî*, İstanbul, 2005, s. 267,270.

³⁷ İsmail Karaçam, *Kuran-ı Kerim’in Faziletleri ve Okunma Kaideleri -Mufasssal Tecvid-*, İstanbul, 1991, s. 301.

³⁸ Sıtkı Gülle, *Açıklamalı Örnekleriyle Tecvid İlmî*, İstanbul, 2005, s. 343.

³⁹ Gülle, *a.g.e.*, s. 304, 318.

⁴⁰ İlgili literatür taramasının içeriği, tezin **EKLER** kısmında detaylı olarak bulunmaktadır.

konusu, sınırlamaları, yöntemi, veri toplama yöntemi ve barındırdıkları **boşlukları** açısından ele alınmıştır.

Eser yazarlarının daha çok Avrupalı ve Amerikalı olmasının sebebi, Hristiyanlık ve Yahudilik ile alakalı kişi, kurum ve kuruluşların söz konusu coğrafyada yaygın olarak yaşıyor olmasıdır. Özellikle yüksek frekanslarda eser ortaya koyulan New York, Massachusetts ve Illinois gibi eyaletlerde Yahudi cemaatinin kurumları etkin olarak faaliyet göstermekle birlikte bu eserlerin esasen akademik karakter taşımadığı da görülmektedir.

Türkiye’de yapılan çalışmalar ise büyük çoğunlukla akademik karakter taşısa da bu çalışmaların tamamına yakınında ele alınan kutsal kitap olan Kuran-ı Kerim’in makamsal okuyuştan ziyade, daha çok Kıraat ilmi çerçevesinden değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca Türkiye’de yapılan çalışmalarda gözle görülür bir oranı İlahiyat Fakültelerinin Türk Din Musikisi Ana Bilim Dalı’nda görev yapan akademisyenlerin eserleri teşkil etmektedir. Bunun sebebi, araştırma konusu olan unsurların dinî metinler olması ve bu metinlerin okunmasıyla birlikte, kayıt ve analizini yapmanın da bu sahaya yönelik bir tecrübeyi gerekli kılması olabilir.

Eserlerin **yayın yeri** olarak daha çok ülkelerin başkentleri ya da yoğun nüfusa sahip şehirleri karşımıza çıkmaktadır. Yayıncılık sektörünün ve yükseköğretim kurumlarının bu şehirlerde yaygın olarak faaliyet göstermesi bunda en büyük etken olmuştur.

İlerleyen teknolojik imkanlarla birlikte elektronik dergilerin yaygınlaşması ve bilgisayar ağlarının bilimsel faaliyetlerin yayımında etken bir rol oynaması sebebiyle internette ulaşılan kaynaklar da gözle görülür bir sayıyı teşkil etmiştir.

2000’li yılların başından itibaren günümüze kadar genel olarak artan bir oranla gerçekleşen çalışmalar, son dönemde Türkiye’de karşılaştırmalı çalışmalara yön verildiğini ortaya koymaktadır. Teknolojik bir altyapıyı gerektiren bu tür çalışmaların, bilim ve teknik alanında meydana gelen gelişmelerle son 15-20 yılda ivme kazandığı da düşünülebilir. Toplumun yapıtaşları arasındaki diyalogun pozitif düzeylerde seyretmesinin de dönemsel olarak bu çalışmalara imkan ve kolaylık sağladığı da bir gerçektir. İbadet ve ilgili unsurlarının pek çok din mensubu tarafından mahrem konular olarak düşünülmesi sebebiyle, bu sahadaki araştırmalara dinî cemaatlerin temkinle yaklaşmasının haklılığı belirgin hale gelmekte, söz konusu imkan ve kolaylıkların önemi bu sebeple daha iyi anlaşılmaktadır.

İçine kapalı yapılarla diyalog kurmayı gerektiren bu türden mukayeseli çalışmalar, araştırmacıların çok zor süreçlerden geçmesini gerektirmektedir. Bu sebeple yapılan araştırmalar da –yapısı itibarıyla kitap ve lisansüstü tez gibi çalışmalara nazaran üretimi kolay olan- makale ve bildiri türünden, pek hacimli olmayan ve -yüksek lisans ve doktora tezi gibi azınlıkta kalan fakat nisbeten ciddi lisansüstü çalışmalara göre- daha az zamana ihtiyaç duyan eserlerden müteşekkildir.

Büyük orandaki eserde **dil** olarak İngilizce'nin kullanıldığı görülmekte, bu veri de yayın yeri olarak en fazla frekansa sahip ülkenin ABD olmasıyla paralellik arz etmektedir. Çalışmalarda tercih edilen dillerde İngilizce'den hemen sonra Türkçe'nin gelmesinin sebebi ise tarama esnasında ulaştığımız en yakın kaynakların bu dilde yazılmış olmasıdır. Ayrıca bu kaynakların işaret ettiği ikincil kaynakların da Türkçe olmasının ve taramada Kuran-ı Kerim ya da İslam gibi anahtar kelimeleri kullanmanın da bu sonuçta yüksek etkiye sahip olduğu söylenebilir.

Eserlerin **konularında** Kuran-ı Kerim Kıraati, Kilise Müziği, Sinagog Müziği ve Mezmurlar gibi unsurlar ön planda görünmektedir. Bu sonuç ilk olarak alana ilişkin taramanın başarılı olduğunun bir göstergesi olarak düşünülmektedir. Bununla birlikte tarama sürecinde en çabuk ulaşılan kaynakların, Kuran-ı Kerim Kıraati konusunun yüksek bir frekans ile karşımıza çıkmasına sebep olduğu anlaşılmaktadır.

Konu başlıkları, içerdikleri referanslara göre semavi dinlerle irtibatlandırıldığında, yapılan çalışmaların her bir din için eşit seviyelerde olduğu görülmektedir.

Araştırmaların **sınırlamalarında** Müzik, Makamsal Okuyuş, Kuran-ı Kerim ve Yahudilik gibi çok genel başlıklar gözle görülür oranlarda ön plana çıkmaktadır. İlgili literatür tarama çalışmamızın en çok önem arz eden tarafı, incelenen eserlerdeki **boşlukların** tespitine imkan tanımasıdır. Bu tespitler ise yapılması planlanan araştırma faaliyetine yön verecek ipuçlarını içermektedir.

İncelenen eserlerdeki en önemli boşluklardan bir tanesi, yapılan çalışmanın içeriğinde ne tür bir **metodolojinin** takip edildiğine dair bilgiyi içermemesidir. Bu, ortaya konulan çalışmanın bilimsel değerini belirleyen çok önemli bir faktördür.

Pek çok çalışmada bir problem durumunun varlığından bahsedilmemekte, problem sorusu ve buna dair hipotez/hipotezler ortaya konulmamaktadır. Bilimsel metodun

uygulanmadığı bu çalışmalar, sadece derleme bilgileri içeren, araştırmanın yapıldığı sahaya yeni bir bakış açısı kazandırmayan bir zaman kaybına dönüşmüş olmaktadır.

Eserlerdeki görülen bir başka önemli eksiklik ise **karşılaştırmalı metoddur**. Yapılan çalışmaların büyük bir kısmında sadece tek bir kutsal kitap ele alınmıştır. Bunların da pek çoğunda söz konusu kutsal kitap metinlerinin **makamsal okunuşuna** yer verilmemiştir. Makamsal okuyuşa yer verilen çalışmalarda da -aynı şekilde- tek bir kutsal kitap üzerinden inceleme yapılmıştır.

Web ya da bilgisayar destekli ses analiz programlarının kullanım oranı da çok düşük seviyede görünmektedir. İncelediğimiz eserler 1900'lerin başlarından günümüze gelen bir tarih aralığında olduğundan, teknolojik imkanların henüz yaygınlaşmamasının bu oranın düşük olmasına sebebiyet verdiği ilk etapta anlaşılrsa da, eserlerin yarıdan fazlasının 2000 yılından sonra ortaya konulduğu nazar-ı itibara alınırsa söz konusu oranın ciddi bir boşluğu doğurduğu düşünülmektedir.

Çalışmaların %25'inde **kaynakçaya** yer verilmemesi de bu eserlerin akademik niteliğini tartışılır hale getirmektedir. Eserlerin %16'sının kişisel tecrübe ürünü olduğu göz önüne alındığında aradaki %9'luk farkı teşkil eden eser yazarlarının kaynakçayı ortaya koymayı ihmal ettikleri anlaşılabilir.

Müzikal bir konunun ele alınmasında **notasyonun** kullanılması bilimsel bir gereklilik iken büyük oranda eserde notasyona rastlanılamamaktadır.

İstatistiksel analiz metodu da çalışmaların tamamına yakınında kullanılmamıştır.

İlgili literatür tarama çalışması, yapılması planlanan çalışmada yönü belirleyecek çok önemli sonuçları ortaya koymaktadır.

İlk olarak; **planlanan "kutsal kitap metinlerinin makamsal okunuşlarına dair karşılaştırmalı bir çalışmaya" Türk Din Musikisi sahasının ihtiyaç duyduğu sonucu ortaya çıkmıştır.**

Yapılacak olan çalışmada en önemli boşluk olan **metodolojinin** gerektirdiği şekliyle ortaya koyulması bir gerekliliktir. Bunun ilk basamağı bir problem durumu ve problem sorusu ortaya koymaktır. Bunu takiben uygun hipotez/hipotezlerle problemin cevabına yönelik ön

yargı/yargılar net olarak ifade edilmelidir. Konuyu ele alma yönünü belirleyecek olan alt problem cümleleri tespit edilecektir. Dinî, tarihî, coğrafi, müzikal vb. sınırlamalar net bir şekilde yapılarak, çalışmanın kapsamı ortaya konulacaktır.

Ele alınan eserlerde düşük frekanslarda görülen **Mabed Müziği**, çalışmanın esas konusunu teşkil edecektir. **Yazılı kaynakları tarama, saha araştırması** ve **görüşmelerle** gerekli verilerin elde edilmesi amaçlanmaktadır. **Görsel** (video, fotoğraf, nota..) ve **işitsel dokümanlar** planlanan çalışmada önemli bir dayanak noktasını oluşturacaktır.

Akademik üsluba ve bilimsel tarafsızlık ilkesine riayetle ele alınacak veriler **notaya** alınacak, **web ya da bilgisayar destekli ses analiz programları** ile analiz edildikten sonra, bakış açısı olarak belirlenen alt problem cümleleri çerçevesinde değerlendirilip, birbirleriyle karşılaştırmalı olarak ele alınacak ve veriler **istatistiksel analize** tabi tutularak değerlendirilecektir.

Ulaşılabilen bütün kaynaklar, **kaynakça** kısmında gerektiği şekliyle ortaya konulacaktır.

Bu şekilde; belirlenen hipotez/hipotezlerin test edilmesi sürecinin bilimsel ilkelere uygun bir şekilde yapılması planlanmaktadır.

1.3. PROBLEM DURUMU

Hristiyanlık ve İslam dini mensuplarının tanrısal bir kaynağı ve karakteri olduğu için kutsal olarak kabul ettikleri metinler, bu dinlerin mabedlerinde gerçekleştirilen dini törenlerde müzikal bir doku ile zenginleştirilerek sunulmaktadır. Türk Din Musikisi Bilim Dalının araştırma sahasını ilgilendiren söz konusu müzikal icralarla alakalı münferit çalışmalar bulunmaktadır. Ancak dünya üzerinde konu ile ilgili yapılan araştırmaları incelediğimiz ilgili literatür tarama çalışmasına⁴¹ göre günümüze kadar bilimsel bir bakış açısıyla yapılmış, konuya farklı açılardan yaklaşan karşılaştırmalı bir akademik çalışmaya rastlanmamaktadır.

Hristiyanların ve Müslümanların mabedlerinde okunan kutsal metinlerin müzikal açıdan karşılaştırmalı olarak ele alınması düşüncesi çalışmamızın konusunu teşkil etmektedir.

1.3.1. Problem Sorusu

İstanbul'daki Hristiyan mabedlerinde okunan Zebur ve İncil ayetleri ile Müslüman mabedlerinde okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin müzikal olarak benzer ve farklı yönleri nelerdir?

1.4. ALT PROBLEMLER

1.4.1. Perde ve Aralık Tutarlılığı

1.4.1.1. Ermeniler

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?

⁴¹ **Muhammed Recai Çiftçi**, "İstanbul'daki Hristiyan ve Müslüman Mabedlerinde Okunan Tevrat, Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim Ayetlerinin Karşılaştırmalı Müzikal Analizi Üzerine Bir Literatür Değerlendirmesi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Samsun, 2019, 62/1733.

- Rast makamında okunan İncil ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?

1.4.1.2. Rumlar

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Rast makamında okunan İncil ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?

1.4.1.3. Müslümanlar

- Rast makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?
- Hüzam makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?

- Hicaz makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin perde ve aralıkların sent bazındaki değerleri nasıl analiz edilebilir?

1.4.2. Perde Adetleri

1.4.2.1. Ermeniler

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Rast makamında okunan İncil ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?

1.4.2.2. Rumlar

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?

- Rast makamında okunan İncil ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?

1.4.2.3. Müslümanlar

- Rast makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinde kullanılan perdelerin icra içerisinde kullanılma oranı ne düzeydedir?

1.4.3. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

1.4.3.1. Ermeniler

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Rast makamında okunan İncil ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?

- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?

1.4.3.2. Rumlar

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Rast makamında okunan İncil ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?

1.4.3.3. Müslümanlar

- Rast makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hüzam makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?
- Hicaz makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapıların uzunluğu, perde sayısı ve genişliği ne düzeydedir?

1.4.4. Susma Süreleri

1.4.4.1. Ermeniler

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Rast makamında okunan İncil ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?

1.4.4.2. Rumlar

- Rast makamında okunan Zebur ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hüzam makamında okunan Zebur ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hicaz makamında okunan Zebur ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Rast makamında okunan İncil ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?

- Hüzam makamında okunan İncil ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hicaz makamında okunan İncil ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?

1.4.4.3. Müslümanlar

- Rast makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hüzam makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?
- Hicaz makamında okunan Kuran-ı Kerim ayetlerindeki susma süreleri arasında bir tutarlılık var mıdır?

1.5. HİPOTEZLER

1. Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetleri, Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde benzer müzikal özelliklerde okunmaktadır.
2. Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde okunan Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetlerinin analiz edilmesi ile ortaya çıkacak perde referansları ve aralık değerleri, Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde ortaya konulan referanslar ve aralık değerleri ile örtüşmemektedir.
3. Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde icra edilen Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim okuyuşlarında tercih edilen aralık adetleri arasında bir tutarlılık bulunmaktadır.
4. Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde icra edilen Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim okuyuşlarında kullanılan perdelerin adetleri arasında bir tutarlılık bulunmaktadır.
5. Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde okunan Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim okuyuşlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapı benzerdir.

6. Hristiyan mabedlerinde okunan Zebur ve İncil ayetlerindeki susma süreleri ile Müslüman mabedlerinde okunan Kuran-ı Kerim ayetlerindeki susma süreleri her topluluğun kendi içinde tutarlıdır.

1.6. METODOLOJİ

Araştırma yaptığımız bu konuda farklı veriler ortaya çıktıkça daha farklı sonuçlara ulaşılması mümkündür.

Bu çalışmada araştırma yöntemleri içinde hangi modeli kullanacağımızı ifade etmemiz gerekmektedir.⁴² Çok çeşitli araştırma yöntemleri içerisinde amacımıza ulaştıracak olan *betimsel analiz*⁴³ modeli esas alınacaktır. Gözlem ve görüşme ile elde edilen veriler, belirlenen metodlarla işlenip analiz edilerek tespit edilen hipotezlerin doğruluğu test edilecek ve bir sonuca varılmaya çalışılacaktır. Araştırmamızda endüktif⁴⁴ bir yöntem takip edilerek veriler tek tek ele alınarak bütüne doğru bir karşılaştırma imkanı elde edilmektedir.

1.7. EVREN VE ÖRNEKLEM

Çalışmamızın evreninin genişliğinden kaynaklanan sorunların önüne geçmek için örneklem yöntemi⁴⁵ kullanılacaktır. Çalışmamızın evrenini Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde okunan Tevrat, Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetlerindeki müzikal özellikler oluşturmaktadır. Ancak Tevrat'ın Hristiyan mabedlerinde Zebur ve İncil gibi müzikal özelliklerde okunmadığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada sadece Zebur ve İncil okunuşu incelenecektir. Örneklem grubunda ise İstanbul'daki Ermeniler, Rumlar ve Müslümanlar tarafından okunan Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetleri bulunmaktadır.

1.8. VARSAYIMLAR

- Alandan gelen veriler doğru ve güvenilirdir.
- Alanla ilgili kişilerden gelen bilgiler doğrudur.

⁴² Amiran Kurtkan Bilgiseven, *Sosyal İlimler Metodolojisi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1989, s. 294.

⁴³ Niyazi Karasar, *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2007, s.77.

⁴⁴ Zeki Arslantürk, *Sosyal Bilimciler İçin Araştırma Metod ve Teknikleri*, Çamlıca Yayınları, İstanbul, 2001, s. 71.

⁴⁵ Songül Karahasanoğlu, Elif Damla Yavuz, *Müzikte Araştırma Yöntemleri*, İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Yayınları, İstanbul, 2015, s.10.

- Okuyucular, mabedlerde okunan kutsal kitapları ilgili müzikal karakterde okuyabilecek bilgi, donanım ve kabiliyete sahiptir.
- Okuyucular alanlarını temsil etmektedir.
- Notasyon için kullanılan metod icrayı doğru bir şekilde algılamaktadır.
- Kayıt altına alınan sesli ve görüntülü icralar, alanın üslubunu yeteri kadar ortaya koyabilecek teknik nitelik ve kaliteye sahiptir.
- Arel-Ezgi-Uzdilek makam sistemi Türk Müziği alanını tamamen ifade etmektedir.

1.9. SINIRLAMALAR

- Rumların icraları, Zebur'dan (Mezmurlar) 85. bölümdeki⁴⁶ 1-10. ayetler, Ermenilerin icraları ise aynı bölümün 1-11. ayetler çerçevesinde incelenecektir.
- İncil'den Ermeniler için Markos 12 bölümündeki 28-34. ayetlerin okunuşu, Rumlar için Matta 22 bölümündeki 34-40. ayetlerin okunuşu incelenecek ve bu bölümdeki numaralandırma esas alınacaktır.
- Kuran-ı Kerim'den Kehf Sûresi 107-110. ayetlerin okunuşu incelenecektir.
- Ermenilerin okuyuşları Ermenice, Rumların okuyuşları Rumca, Müslümanların okuyuşları ise Arapça olarak kayıt altına alınmış ve incelenmiştir.
- Ermeni okuyuculardan Beyoğlu Üç Horan Ermeni Kilisesi Başmugannisi⁴⁷ Nişan Çalgıcıyan ile Murat İçlinalça'nın okuyuşları incelenecektir.
- Rum okuyuculardan Panteleimon Zafeiris'in (Pandelis Zafiris) okuyuşu incelenecektir.
- Müslüman okuyuculardan Üsküdar Valide-i Cedîd Cami imamı⁴⁸ Kerim Öztürk'ün okuyuşu incelenecektir.

⁴⁶ Bazı nüshalarda bu bölüm 86 ile numaralandırılmıştır.

⁴⁷ İcraların kaydedildiği 09.06.2018 tarihi itibarıyla bu sıfatla hizmet yürütmektedir.

⁴⁸ İcraların kaydedildiği 14.06.2018 tarihi itibarıyla resmen bu kadroda bulunmaktadır.

- Okuyuşlarda incelenecek makamlar Rast, Hüzam ve Hicaz olarak tespit edilmiştir. Söz konusu makam isimleri Arel-Ezgi ses sistemine dayandırılmaktadır.⁴⁹
- Araştırmamızda tek sesli okuyuşlar ele alınmaktadır.
- İnceleme konusu perde ve aralık tutarlılıkları, perde miktarları, ayet veya cümle sonlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapı ve okuyuşlar esnasında gözlemlenen sus süreleridir.

1.10. VERİ TOPLAMA VE İŞLEME SÜREÇ VE TEKNİKLERİ

1.10.1. Veri Toplama Süreç ve Teknikleri

Bu çalışma öncelikle yapmış olduğumuz ilgili literatür taramasının işaret ettiği, alanda bu konuda bir boşluğun bulunduğu sonucuna dayanmaktadır. Konu ile alakalı araştırma yapma düşüncesi ortaya çıktığında ilk olarak alanı temsil eden okuyucular tespit edilmiştir. Okunabilecek ayetler bu okuyucular ile birlikte yapılan istişareler sonucunda belirlenmiştir. Okunan metinlerin benzer hacim ve sürelerde olmasına gayret edilmiştir.

Araştırma konusu her ne kadar müzikal nitelikler olsa da metin konusu açısından da benzerliğin sağlanmasının uygun olacağı düşünülerek her kitapta “tek tanrı” vurgusunun yapıldığı ayetler tercih edilmiştir.

Ermenilerden Rast, Hüzam ve Hicaz makamlarında üç Zebur ve üç İncil okuyuşu, Rumlardan Rast, Hüzam ve Hicaz makamlarında üç Zebur ve üç İncil okuyuşu, Müslümanlardan da Rast, Hüzam ve Hicaz makamlarında üç Kuran-ı Kerim okuyuşu olmak üzere toplam 15 adet okuyuş kayda alınmıştır. Bunların yedi adedi sesli ve görüntülü olarak, sekiz adedi ise sadece sesli olarak kaydedilmiştir.

Kayıt altına alınan okuyuşların okunduğu dildeki metinleri, transkripsiyonu ve Türkçe anlamları şu şekildedir.

⁴⁹ Suphi Ezgi, *Nazarî ve Amelî Türk Musikisi*, İstanbul Belediyesi Konservatuarı Neşriyatı, İstanbul, 1940, 1/54,61,127.

- Ermenice Mezmur 86, 1-11. ayetler

RESİM 1⁵⁰

Սաղմոս 96.

Խոնարհեցո, տէր, զունկն քո և լուր
ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես:
Պահեա զանձն իմ սուրբ, տէր, եւ
փրկեա զծառայս քո, աստուած իմ,
որ ի քեզ յուսացայ:

⁵⁰ Satır başlarında bulunan büyük harfler her ayetin ilk kelimesini ifade etmektedir. Bu resim 1-2. ayetleri içermektedir.

Ողորմեա ինձ, տէր, զի առ քեզ ազաղակեցի զօրհանապագ, ուրախ արազանձն ծառայի քո, զի առ քեզ, տէր, համբարձի զանձն իմ:

Ձի դու, տէր, քաղցր եւ ուղիղ ես, բազումօղորմ առ ամենեւեւան որ կարդան առ քեզ:

Ունկն դիր, տէր, աղօթից իմոց եւ նայեա ի ձայն խնդրուածաց իմոց: Յաւուր նեղութեան իմոց կարգացի առ քեզ, եւ լուար ինձ:

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս, տէր, և ոչ ոք է որպէս զգործս քո:

Ջամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկիր պագցեն առաջի քո, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու, տէր, և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես աստուած:

Առաջնորդեա ինձ ի ճանապարհի քում, եւ գնացից ի ճշմարտութեան քում, եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչել յանուանէ քումմէ:

⁵¹ Bu resim 3-11. ayetleri içermektedir. 3. ve 4. ayetler tek bir ayet şeklinde birleştirilerek yazılmıştır.

Խոստովան եղէց առ քեզ, տէր աստու-
ուած իմ, բողոքով սրտիւ իմով, փա-
ռաւոր արարից զանուն քո յաւիտ-
եան :

Մեծ եղև ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո, տէր, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի
գժոխոց ներքնոց :

Աստուած, անօրէնք յարեան ի վերայ,
իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն
իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած
առաջի իւրեան :

Այլ դու, տէր աստուած իմ, գթած
ես և ողորմած, երկայնամիտ, բարձրամո-
ղորմ եւ ճշմարիտ, նայեա առ իս եւ
ողորմեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո
ղորդի աղախնոյ քո, եւ արա առ իս
նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն,
զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթա-
րեցեր զիս :

Փառք հօր եւ : Այժմ եւ միշտ եւ :

⁵² Çerçeve içine alınan kısım, 12-17. ayetleri içermektedir. Çerçeve dışında kalan cümle ise okuyuşun bitmesi ile birlikte söylenen “Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyn Sırpo” ifadesidir.

ԺԱՄԱԳԻՐԲ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

ԱՐԱՐԵԱԼ

Ս. ՍԱՀԱԿԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

ԵՒ

ՄԵՍՐՈՊԱՅ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

ԳԻՒՏՈՅ ԵՒ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԱՆԴԱԿՈՒՆԻՈՅ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՏՊԱՐԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԱՆԹԻԼԻԱՍ

1986

⁵³ Mezmurların içinde bulunduğu Ermenice Ayin Kitabı'nın iç kapağıdır.

Bu ayetlerin notasyonu üzerine yerleştirdiğimiz latin harfleri ile transkripsiyonu şu şekildedir.⁵⁴

1. Khonarhetso Der zungn Ko yev lur ints, zi ağkad yev dnang yem yes.
2. Bahya zantsn im surp Der prgya ızdarays Ko, Asdvadz im vor i Kez husatsa.
3. Voğormya ints Der zi ar Kez ağağagetsi zorhanabaz.
4. Urakh ara zantsn dzarayi Ko, zi ar Kez Der hampartsi zantsn im.
5. Zi tu Der kağtsr yev uğiğ yes pazumoğorm, ar amenesyan vor gartan ar Kez.
6. Ungntir Der ağotits imots yev nayyats i tsayn khntrıvadzats imots.
7. Havur neğutyany imo gartatsi ar Kez, yev lıvar ints.
8. Voç vok e nman Kez hasdvadz Der yev voç vok e vorbes ızkordzıs Ko.
9. Zamenayn azks zor ararer yegestsen yev yergirbaktsen araçi Ko, paravor arastsen zanun Ko havidyan.
10. Medz yes Tu Der yev arnes ıskançelis yev Tu miayn yes Advadz.
11. Araçnortya ints i canabarhi Kum yev knatsits i çşmardutyany Kum, yev urakh yeğitsi sird im ergnçel hanvane Kumme.
 - Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyn Sırpo.⁵⁵
 - Ayjm yev mişd yev havidyans havidenits amen⁵⁶

⁵⁴ Bu transkripsiyon Murat İçlinalça'dan alınmıştır.

⁵⁵ Bu kısım mezmur metinlerinde bulunmakla birlikte ayet niteliği taşımamaktadır.

⁵⁶ Bu kısım mezmur metinlerinde bulunmamaktadır. Okuyuşlarda bitiş ya da geçiş fonksiyonu taşımaktadır. Bir önceki cümle ile birlikte, "şimdi, dâima ve sonsuzlara dek Baba'ya, Oğul'a ve Kutsal Ruh'a yücelik olsun, amen" anlamına gelmektedir.

• **Rumca Mezmur 85, 1-10. ayetler**

RESİM 5⁵⁷

- ¹Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ εἰσάκουσόν μου, ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ.
- ²φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ὁσιὸς εἰμι· σῶσον τὸν δούλον σου, ὁ θεὸς μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.
- ³ἐλέησόν με, κύριε, ὅτι πρὸς σὲ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν.
- ⁴εὐφρανον τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι πρὸς σέ, κύριε, ἤρα τὴν ψυχὴν μου.
- ⁵ὅτι σύ, κύριε, χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις σε.
- ⁶ἐνώτισαι, Κύριε, τὴν προσευχὴν μου, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου.
- ⁷ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, ὅτι εἰσήκουσάς μου.
- ⁸οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς, κύριε, καὶ οὐκ ἔστιν κατὰ τὰ ἔργα σου.
- ⁹πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποίησας ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, Κύριε, καὶ δοξάσουσιν τὸ ὄνομά σου·
- ¹⁰ὅτι μέγας εἶ σύ καὶ ποιῶν θαυμάσια, σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ὁ μέγας.

Bu ayetlerin notasyonu üzerine yerleştirdiğimiz latin harfleri ile transkripsiyonu şu şekildedir.⁵⁸

1. Klinon, Kirie, to us su ke epakuson mu, oti ptohos ke penis imi eĝo.
2. Filakson tin psihin mu, oti osios imi. Soson ton dulon su, o Theos mu, ton elpizonta epi se.
3. Eleison me, Kirie, oti pros se kekraksome olin tin imeran.
4. Efranon tin psihin tu dulu su, oti pros se, Kirie, ira tin psihin mu.
5. Oti si, Kirie, hristos ke epiikis ke polieleos pasi tis epikalumenis se.
6. Enotise, Kirie, tin proseuhin mu ke proshes ti foni tis deiseos mu.
7. En imera thlipseos mu ekekraksa pros se, oti epikusas mu.

⁵⁷ (Erişim Tarihi: 22.02.2019) <https://biblehub.com/sep/psalms/86.htm>

⁵⁸ Bu transkripsiyon Panteleimon Zafeiris'ten alınmıştır.

8. Uk estin omios si en theis, Kirie, ke uk esti kata ta erğa su.
9. Panta ta ethni, osa epiisas, iksusi ke proskinisusin enopion su, Kirie, ke doksasusi to onoma su.
10. Oti meğas I si ke pion thaumasia, si I Theos monos.

❖ **Türkçe Anlamı⁵⁹:**

1. Ya Rab, kulağın ığ ve bana cevap ver, çünkü ben hakir ve fakirim.
2. Canımı koru, çünkü müttakiyim ben, ey Alah'ım sana güvenen kulunu sen kurtar.
3. Bana acı ya Rab, çünkü bütün gün seni çağırırmaktayım.
4. Kulunun canını sevindir, çünkü canımı sana yükseltiyorum ya Rab.
5. Çünkü ya Rab, iyisin ve bağışlayan sensin, ve bütün seni çağırana çok inayetlisin.
6. Ya Rab duama kulak ver, yalvarışlarımın sesini işit.
7. Sıkıntım gününde seni çağırırım, çünkü bana cevap verirsin.
8. İlahlar arasında senin gibi yoktur ya Rab, ve senin işlerine benzeyen iş yoktur.
9. Bütün yarattığın milletler gelecekler, ve önünde secde kılacaklar ya Rab.
10. Çünkü büyüksün ve şaşılacak işler yapan sensin, yalnız Allah sensin.
11. İyilik için bana bir alamet göster, ta ki senden nefret edenler görsünler ve utansınlar, çünkü sen ya Rab, bana yardım ettin ve beni teselli ettin.⁶⁰

⁵⁹ *Kitab-ı Mukaddes Eski ve Yeni Ahit –Tevrat ve İncil-*, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1976, s. 591.

⁶⁰ Ermenice Mezmur 11 ayet olarak incelendiğinden dolayı burada anlamı verilmiştir.

• Ermenice İncil ve Türkçe Anlamı, Markos 12, 28-34. ayetler

RESİM 6⁶¹

En Büyük Buyruk

(Mat.22:34-40; Luk.10:25-28)

²⁸Onların tartışmalarını dinleyen ve İsa'nın onlara güzel yanıt verdiğini gören bir din bilgini yaklaşıp O'na,

ՄԵԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՔԸ

(Մատթ. 22:34-40, Դավ. 10:25-28)

²⁸Դպիրներէն մէկը եկաւ ու մտիկ կ'ընէր անոնց երբ վիճաբանութիւն կ'ընէին ու երբ տեսաւ թէ աղէկ պատասխան տուաւ անոնց,

RESİM 7⁶²

140

MARKOS 12

“Buyrukların en önemlisi hangisidir?” diye sordu.

²⁹İsa şöyle karşılık verdi: “En önemlisi şudur: ‘Dinle, ey İsrail! Tanrımız Rab tek Rab'dir. ³⁰Tanrının Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canımla, bütün aklınla ve bütün gücünle seveceksin.’ ³¹İkincisi de şudur: ‘Komşunu kendin gibi seveceksin.’ Bunlardan daha büyük buyruk yoktur.”

³²Din bilgini İsa'ya, “İyi söyledin, öğretmenim” dedi. “Tanrı tektir ve O'ndan başkası yoktur” demekle doğruyu söyledin. ³³İnsanın Tanrı'ya bütün yüreğiyle, bütün anlayışıyla ve bütün gücüyle sevmesi, komşusunu da kendi gibi sevmesi, bütün yakınlık sunulardan ve kurbanlardan daha önemlidir.”

³⁴İsa onun akıllıca yanıt verdiğini görünce, “Sen Tanrı'nın Egemenliği'nden uzak değilsin” dedi.

Bundan sonra kimse O'na soru sormaya cesaret edemedi.

հարցուց անոր ու ըսաւ. «Ո՞րն է բոլոր պատուիրանքներուն առաջինը»:

²⁹Յիսուս պատասխանեց անոր. «Բոլոր պատուիրանքներուն առաջինը այս է. 'Լսէ՛, ո՛վ Իսրայէլ, մեր Տէր Աստուածը մէկ Տէր է'. ³⁰Եւ քու Տէր Աստուածդ սիրես քու բոլոր սրտովդ եւ քու բոլոր անձովդ ու քու բոլոր մտքովդ եւ քու բոլոր զօրութիւնովդ: Ասիկա է առաջին պատուիրանքը: ³¹Ու երկրորդը ասոր նման. 'Քու ընկերդ սիրես քու անձիդ պէս՝ ասոնցմէ մեծ ուրիշ պատուիրանք չկայ»: ³²Դպիրը ըսաւ անոր. «Աղէկ, վարդապետ, շիտակ խօսեցար թէ Աստուած մէկ է եւ անկէ զատ ուրիշ մը չկայ. ³³եւ բոլոր սրտով ու բոլոր մտքով եւ բոլոր անձով ու բոլոր զօրութիւնով զանիկա սիրելը ու ընկերը իր անձին պէս սիրելը ամէն ողջակէզներէ ու զոհերէ աւելի է»: ³⁴Յիսուս տեսնելով որ անիկա խելացութիւնով պատասխան տուաւ, ըսաւ անոր. «Աստուծոյ թագաւորութենէն հեռու չես»: Եւ ալ ուրիշ մէկը չէր համարձակեր անոր բան մը հարցնել:

Bu ayetlerin notasyonu üzerine yerleştirdiğimiz latin harfleri ile transkripsiyonu şu şekildedir.⁶³

➤ Ar Derın mer Hisus Krisdos.⁶⁴

28. Tbirneren megi yegav u midig g'iner anonts, yev vicapanutyun g'inein u yerp desav te ağeg badaskhan divav anonts, hartsuts anor u isav; "Vorn e polor badviranknerun araçını?"

⁶¹ İncil: Türkçe-Ermenice, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 2015, s. 139.

⁶² İncil: Türkçe-Ermenice, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 2015, s. 140.

⁶³ Bu transkripsiyon Murat İçlinalça'dan alınmıştır.

⁶⁴ Bu ifade bir ayet olmamakla birlikte, okuyuşun başında icra edilmektedir. "İsa Mesih konuşuyor" anlamına gelmektedir.

29. Hisus badaskhanets anor; "Polor badviranknerun araçını ays e! Lise! Ov İsrayel, mer Der Asdvadzı meg Der e!
30. Yev ku Der Asdvadzıt sires ku polor sırdovıt yev ku polor antsovıt u ku polor mıdkovıt yev ku polor zorutyunovıt! Asıga e araçın badvirankı!
31. U yergrortı asor nıman; Ku ingerıt sires ku antsit bes! Asontsme medz urış badvirank çıga."
32. Tıbirı isav anor; "Ağeg Vartabed, şıdag khosetsar te Asdvadz meg e yev ange zad urış mı çığa
33. yev polor sırdov u polor mıdkov yev polor antsov u polor zorutyunov zanıga sirelı u ingerı ir antsin bes sirelı amen voğçageznere u zohere aveli e."
34. Hisus desanelov vor anıga khelatsutyunov badaskhan dıvav, isav anor; "Asdudzo takavorutenen heru çes." Yev al urış megı çer hamartsager anor pan mı hartsinel.
- **Rumca İncil ve Türkçe Anlamı, Matta 22, 34-40.ayetler**

RESİM 8⁶⁵

34 Οί δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, πειράζων αὐτόν καὶ λέγων· 36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου· 38 αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. 39 δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται.

Bu ayetlerin notasyonu üzerine yerleştirdiğımız latin harfleri ile transkripsiyonu şu şekildedir.⁶⁶

34. I de Farisei akusantes oti efimose tus Sadukeus, sinihthisan epi to auto,
35. ke epirotisen is eks auton, nomikos, pirazon auton ke leğon.
36. Didaskale, pia entoli meğali en to nomo?

⁶⁵ (Erişim Tarihi: 22.02.2019) <https://biblehub.com/goc/matthew/22.htm>

⁶⁶ Bu transkripsiyon Panteleimon Zafeiris'ten alınmıştır.

37. O de İsus efi auto, ağapisis Kirion ton Theon su en oli ti kardia su ke en oli ti psihi su ke en oli ti diania su.
38. Auti esti proti ke meğali entoli.
39. Deutera de omia auti, ağapisis ton plision su os seauton.
40. En tautes tes disin entoles olos o nomos ke i profite kremante.

❖ **Türkçe Anlamı⁶⁷:**

34. Ve Ferisiler, İsan'ın Sadukileri susturduğunu işittikleri zaman, bir araya toplandılar.
35. Onlardan bir fakih, İsa'yı deniyerek ondan sordu.
36. Ey Muallim, şeriatte büyük emir hangisidir?
37. İsa ona dedi: Allah'ın Rabbi bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün fikrinle seveceksin.
38. Büyük ve birinci emir budur.
39. Ve buna benzeyen ikincisi şudur: Komşunu kendin gibi seveceksin.
40. Bütün şeriat ve peygamberler bu iki emre bağlıdır.

⁶⁷ İncili Şerif Yahut İsa Mesihin Yeni Ahit Kitabı, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1976, s. 25.

- Kuran-ı Kerim, Kehf Sûresi 107-110. ayetler

RESİM 9⁶⁸

إِنَّ ۞
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۖ
۞ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ۞ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا
لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا
بِمِثْلِهِ مَدَدًا ۞ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ
إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ
بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۞

Bu ayetlerin notasyonu üzerine yerleştirdiğimiz latin harfleri ile transkripsiyonu şu şekildedir.

107- İnnellezîne âmenû ve amilüssâlihâti kânet lehum cennâtul firdevsi nüzülâ

108- Hâlidîne fihâ lâ yebğûne anhâ hivelâ

109- Gul lev kânel bahru midâden li kelimâti rabbî le nefidel bahru gable en tenfede kelimâtu rabbî ve lev ci'nâ bi mislihî mededâ

110- Gul innemâ ene beşerun mislûküm yûhâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhid, fe men kâne yercû ligâe rabbihî fel ya'mel amelen sâlihan ve lâ yüşrik bi ibâdeti rabbihî ehadâ

⁶⁸ Bu görsel ve içeriğinin Türkçe anlamı T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın resmi web sitesinden alınmıştır. (Erişim Tarihi: 14.02.2019) <https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/kehf-suresi-18/ayet-107/diyaret-isleri-baskanligi-meali-1>

❖ Türkçe Anlamı:

Şüphesiz, inanıp yararlı işler yapanlara gelince onlar için, içlerinde ebedi kalacakları Firdevs cennetleri bir konaktır. Oradan ayrılmak istemezler. ﴿107-108﴾ De ki: "Rabbimin sözlerini yazmak için denizler mürekkep olsa ve bir o kadar da ilave etsek (denizlere deniz katsak); Rabbimin sözleri tükenmeden önce denizler tükenirdi." ﴿109﴾ De ki: "Ben de ancak sizin gibi bir insanım, (Ne var ki) bana, 'Sizin ilah'ınız ancak bir tek ilâhtır" diye vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa yararlı bir iş yapsın ve Rabbine ibadette kimseyi ortak koşmasın." ﴿110﴾

1.10.2. Veri İşleme Süreç ve Teknikleri

Konu ve başlık tasnifi, dinler kategorisinde tarihsel süreç göz önüne alınarak yapılmıştır. Buradan hareketle önce Hristiyan toplulukların okuyuşları daha sonra da Müslümanların okuyuşları ele alınmıştır. Tasnif, dini topluluklar kategorisinde alfabetik olarak yapılmıştır. Dolayısıyla önce Ermenilerin, daha sonra da Rumların okuyuşları ele alınmıştır. Okuyucuların kayıt altına alınan okuyuşları notalandırılarak müzik yazısına dönüştürülmeye çalışılmıştır. Büyük oranda içgüdüsel olarak okunan, herhangi bir şekilde bestelenmiş formu bulunmayan ve ölçülebilen belirli bir usulü bulunmayan bu türden serbest biçimli müzikal ifadeleri notaya almak için kullandığımız sistem şu şekildedir.

Tablo 1

Sa	de	gal	la	hül	a	zîm
.

Bu tabloya göre okuyuş içerisindeki en küçük ses bir birim olarak kabul edilmektedir. Buradaki bilgiye ek olarak çalışmamızda uyguladığımız modelde, okuyuşu kolaylaştırması düşüncesiyle "en yaygın olarak kullanılan en küçük ses" bir birim olarak baz alınmıştır. Okuyuş içerisinde duyulan diğer ses ve heceler de zamansal olarak bu birim cinsinden notaya alınmıştır.

Çalışmamızda en yaygın olarak kullanılan en küçük birim, her bir okuyuş içinde *bir dörtlük nota* olarak yazıya geçirilmiştir.

Sesli ve görüntülü olarak temin edilen okuyuş kayıtları, *WAVE* ses formatına çevrilerek Windows Media Player⁶⁹ programında yavaşlatma modu da kullanılmak suretiyle notaya alınmıştır.

Notasyonda dört satırlı yazım tekniği⁷⁰ uygulanmıştır. Birinci satırda Türk Müziği yazımında yaygınlıkla kullanılan Sol anahtarı baz alınmış ve Rast, Hüzam ve Hicaz makamlarındaki okuyuşlar Rast, Segah ve Dügah kararlarında bu satıra yerleştirilmiştir. İkinci satırda daha çok Batı Müziği'nde tercih edilen Fa anahtarı baz alınmıştır. Notaya alınan okuyuşların deşifresini kolaylaştırması amacıyla özellikle tiz tarafta dolaşan seyirler için gerekli yerlerde Fa anahtarının üzerine (8) sembolü, ilgili bölümün bir oktav tiz taraftan okunacağını belirtmesi amacıyla konulmuş ve bu okuyuşlar bir oktav pest tarafta notalandırılmıştır. Üçüncü satırda ise derece sistemi kullanılmıştır. Okuyuşun makamına göre karar perdesi '1' kabul edilmiş, icra içerisindeki diğer perdeler buna göre 1 ile 7 arasındaki rakamlarla numaralandırılarak tek satır üzerinde notalandırılmıştır. Bu satırda da okuyuşun dayandığı metin, notanın altına yazılmıştır. Dördüncü satırda okuyuşların seyir grafiği ortaya konulmuştur. Sent cinsinden değeri tespit edilen notalar, söz konusu grafikteki yerlerine dikey olarak en uygun şekilde tekrar konumlandırılmışlardır.⁷¹ Grafiğin dikey eksenini, ilgili program tarafından tespit edilen sent değerini, yatay eksenini ise okunan ifadenin zamansal karşılığını temsil etmektedir. Yatay ekseninde, okunan ifadenin zamansal karşılığı başlangıcı "0" kabul edilerek yerleştirilmiştir.

Okuyuşlarda tespit edilen her bir notanın sent cinsinden değerini belirlemek için *Tony*⁷² programı kullanılmıştır. *Wave* formatına dönüştürülen okuyuşlara ait kayıtlar söz konusu programa girildiğinde, bu okuyuşlarda görülen perdelerin frekans değerleri Hertz cinsinden tespit edilebilmektedir.⁷³ Girilen bir ses dosyasının bir bölümünün frekans görünümü ve değerlerinin görüldüğü bu programın kullandığı arayüz şu şekildedir.

⁶⁹ 2013 Microsoft Corporation, Sürüm: 12.0.17134.471

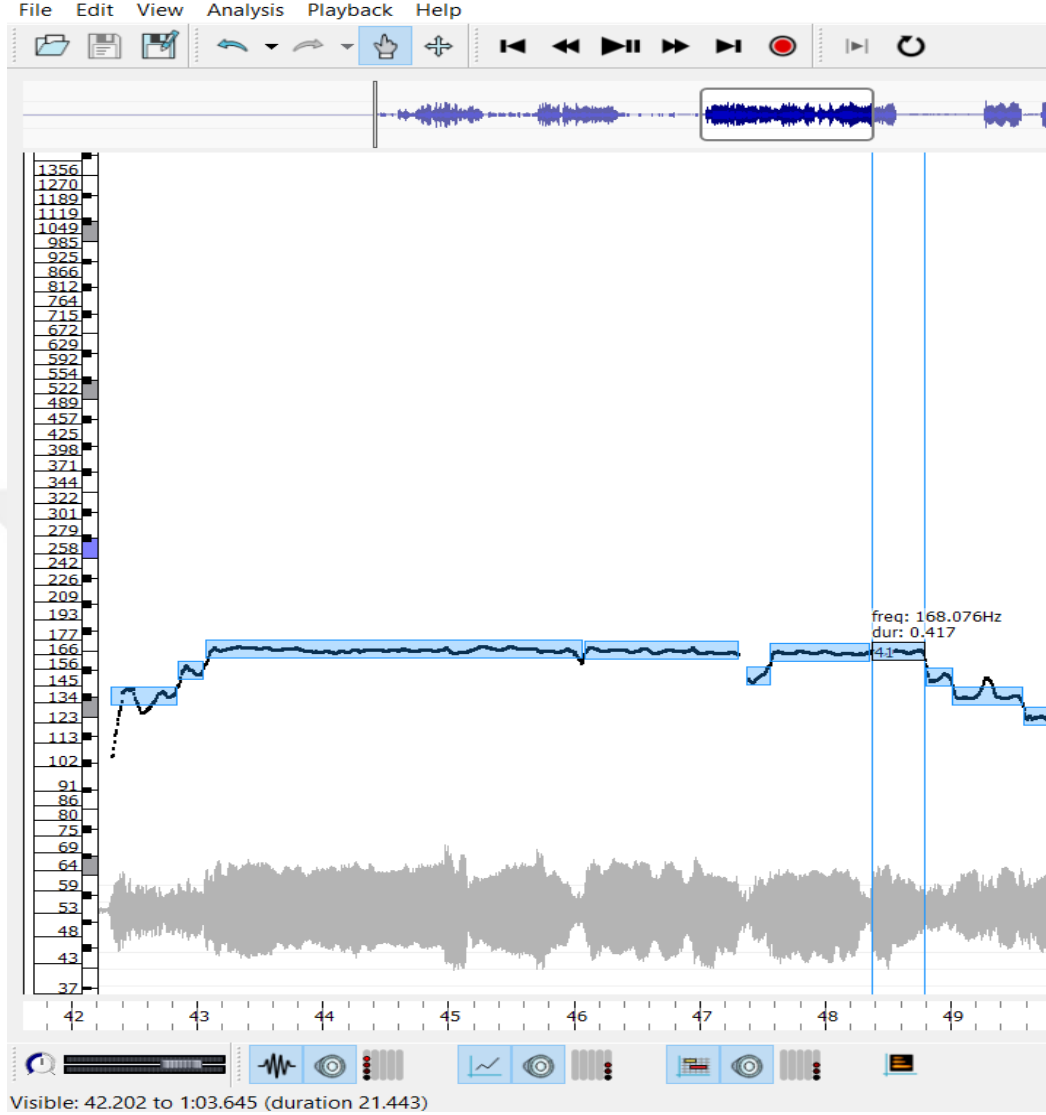
⁷⁰ **M. Safa Yeprem**, "İlahiyat Fakültelerinde Müzikal İhtime, Okuma ve Yazma Çalışmaları", *Geçmişten Günümüze Uluslararası Dini Müzik Sempozyumu*, Amasya, 2017, s.408.

⁷¹ İcraların içerisindeki perdelerin sent değeri karşılığı milisaniyelik oynatma modu yardımıyla tespit edilirken, okuyucunun bastığı perdenin bizce en belirgin tınladığı "an" işaretlenmiş ve notasının konumlandırılması da bu esasa göre yapılmıştır. Dolayısıyla dizek üzerindeki notaların arasında görülen fiziksel mesafeler, zamansal olarak gerçek mesafelerini her zaman yansıtmayabilmektedir.

⁷² Sürüm 5.4.0

⁷³ Çok az sayıda perdenin Hertz cinsinden karşılığı tespit edilememiştir. İlgili tablolarda bu perdeler dipnot ile belirtilmiştir.

RESİM 10

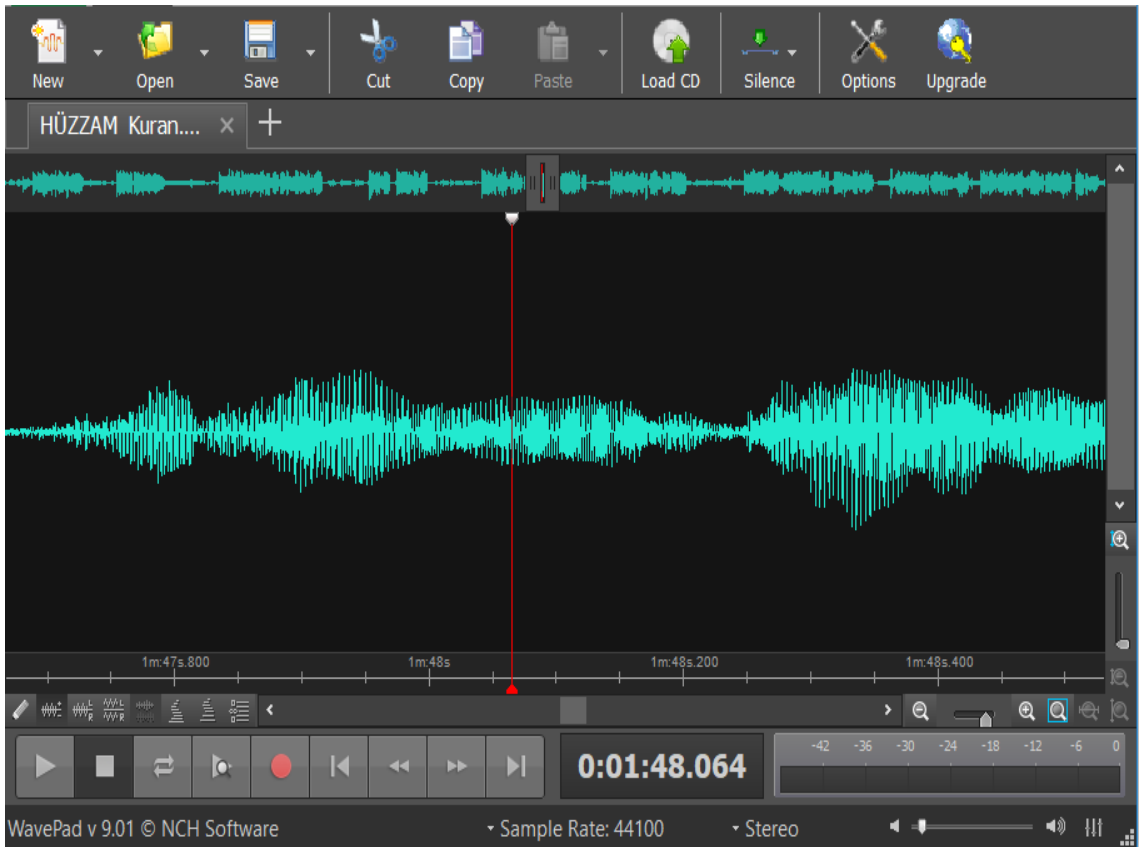

Bu program, ses kaydına ait her '1 saniye' için 174 adet Hertz değerinin (dolayısıyla aynı sayıda sent değeri) tespit edilebilmesine imkan tanımaktadır. Hertz cinsinden tespit edilen okuyuşa ait frekanslar, bir takım logaritmik formüller yardımıyla *Windows Excel* programında doğrudan oktavı işitsel olarak eşit 1200 aralığa bölen birim olan sent değerine⁷⁴ dönüştürülmüştür. Bu formüller, hertz cinsinden bir frekans değerinin, -1. oktavdaki Do perdesine olan uzaklığının ölçülerek sent değerine çevrilmesini sağlamaktadır.

⁷⁴ Mustafa Kemal Karaosmanoğlu, *Müzik Aritmetiği ve Ses Sistemleri*, İTÜ Vakfı Yayınları, İstanbul, 2017, s.79.

Okuyuşların kayıtlarına ait frekanslar sent değerine dönüştürüldükten sonra, ses kayıtları *WavePad Audio Editor*⁷⁵ adlı programa girilmiştir. Bu programın milisaniyelik oynatma modu yardımıyla, okuyuştaki herhangi bir perdenin sent değeri karşılığı, *Tony* programından 'export' edilmiş *Excel* dosyasındaki zamansal karşılığından elde edilmiştir. Bu şekilde bir okuyuştaki bütün perdelerin tespit edilebilen sent değeri karşılıkları ortaya konulmuş ve ilgili aralık hesaplamaları gerçekleştirilmiştir.

RESİM 11⁷⁶

Notasyonda her icranın en başında bir metronom ölçüsü tespit edilmiştir. Bu değer, bütün bir icranın değil, sadece okuyucunun icraya başlama temposunu göstermesi açısından en baştaki dört dörtlüğün zamansal karşılığıdır. İcraların içerisinde tempoda hızlanma ve yavaşlamalar gözlemlenmiştir.

⁷⁵ NCH Software, Sürüm: 8.33

Sus süreleri ve uzayan hecelerin tespiti de bu program kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

⁷⁶ Wavepad Audio Editor adlı bilgisayar programının arayüzü

Notalar yazılırken bir perde için yazılabilecek en büyük değerden itibaren yazılmaya başlanmıştır. Örnek olarak '5' adet 'sekizlik' değerinde bir perde, önce bir ikilik, arkasından da bir sekizlik bulunacak şekilde yazılmıştır.

Ayet sonlarındaki hecelerin üzerindeki nota değerinin altına, hecenin uzatıldığını ifade etmeyi kolaylaştırmak için uzayan hecenin son harfi yazılmıştır. Bu değer son harfin tonunu ifade etse de süresini ifade etmemektedir.

Bir alt problem sorusu çerçevesinde analiz edilecek olan uzayan heceler, icranın yazıldığı 1 birimden zamansal olarak daha fazla sürede icra edilen -ayet veya cümle sonlarındaki 'sus'lardan hemen önce gelen- son heceleri kapsamaktadır.

Bir başka alt problem cümlesi çerçevesinde analiz edilecek olan 'Sus süreleri' de, okuyucunun ayet sonu olup olmamasına dayanmadan, herhangi bir sebeple icra içerisinde sustuğu her süreyi kapsamaktadır. Sus süreleri, notasyonda 'sus'un bulunduğu her satırın hemen sonunda saniye cinsinden yazılı olarak ortaya konulmuştur. Sus süreleri ile alakalı tabloda 'sus'un bulunduğu yer, iki kelime arasındaki noktalarla (...) gösterilmiştir.

Perde ve aralık tablolarında makamın ana seslerinin haricinde tespit edilen -donanımda bulunmayan- sesler dipnotta belirtilmiştir. Mesela Acem perdesi Rast makamının donanımında bulunmadığı için tablodaki FA notası dipnotta Acem perdesi şeklinde belirtilmiştir. Hicaz makamında Hümayun (Acem'li) dizisi esas alınmıştır.

Perde ortalamaları alınırken frekansı tespit edilemeyen perdeler, ortalamaya dahil edilemediğinden, sadece adet olarak perde dağılım grafiğine dahil edilmişlerdir.

Aralıkların belirlenen nazari sistem ile olan tutarlığı analiz edilip incelenirken icra karşılığı olan sent değeri ile nazari sistemin dikte ettiği sent değeri arasındaki fark için 1 komalık (yaklaşık 23 sent) bir tolerans payı belirlenmiştir. Tolerans payının 1 koma olarak belirlenmesi, bu ses biriminin söz konusu nazari sistemde makamların ve perdelerin karakterini belirleyen önemli bir unsur olması sebebiyledir. Perde ve aralık değerlerinin analiz edildiği tablolarda söz konusu 1 komalık değer üzerinde tınlayan değerler, tabloda bulunduğu zemin koyulaştırılarak gösterilmiş, bu şekilde nazari sistemin öngördüğü değerler ile mukayesesinin kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

Çalışmamızda ele aldığımız Arel sistemindeki koma değerlerini⁷⁷ ve bunlara karşılık gelen sent değerlerini şu şekilde tablolaştırabiliriz.

Tablo 2

ARALIK	SİMGESİ	KOMA DEĞERİ	SENT DEĞERİ
Koma	F	1	22,64 ≈ 23
Bakiye	B	4	90,56 ≈ 91
Küçük Mücenneb	S	5	113,2 ≈ 113
Büyük Mücenneb	K	8	181,12 ≈ 181
Tanini	T	9	203,76 ≈ 204

⁷⁷ İsmail Hakkı Özkan, *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleleri*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2006, s. 48.

2. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR

2.1. ERMENİLER

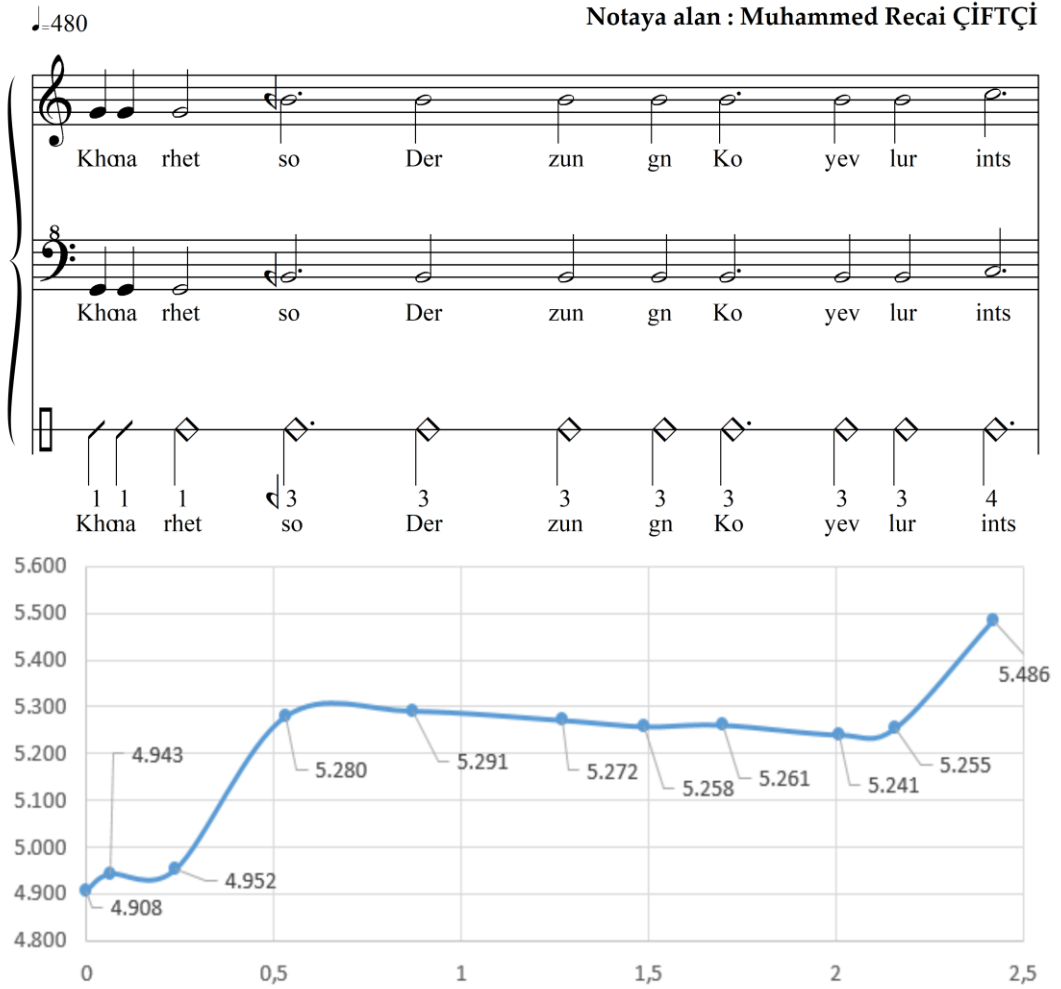
2.1.1. Rast Makamında Okunan Zebur Ayetleri⁷⁸

2.1.1.1. Notasyon⁷⁹

- Khonarhetso Der zungn Ko yev lur ints, zi ağkad yev dnang yem yes

RESİM 12

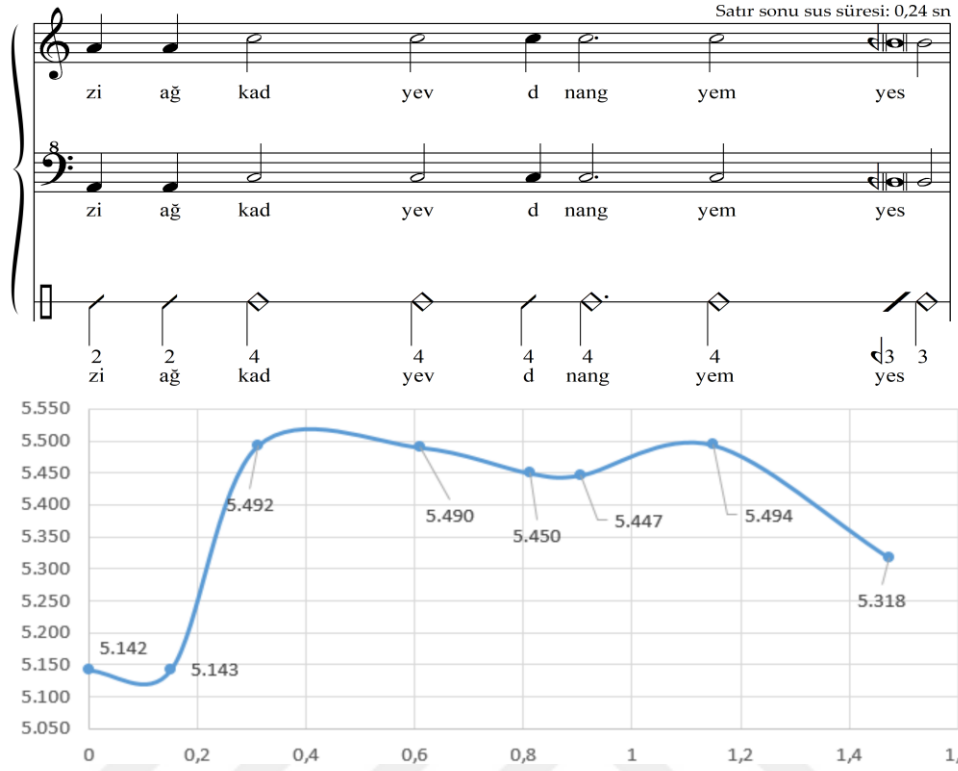
Okuyan : Murat İÇLİNALÇA
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

⁷⁸ Mezmur 86/1-11

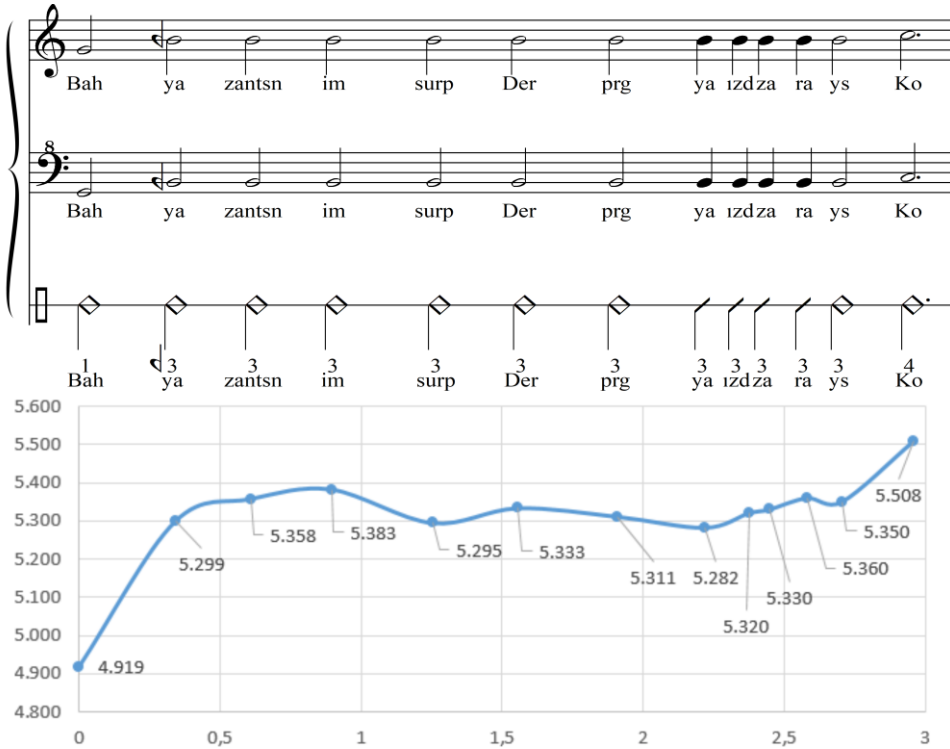
⁷⁹ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 1-Murat İçlinalça-Rast Mezmur.

RESİM 13

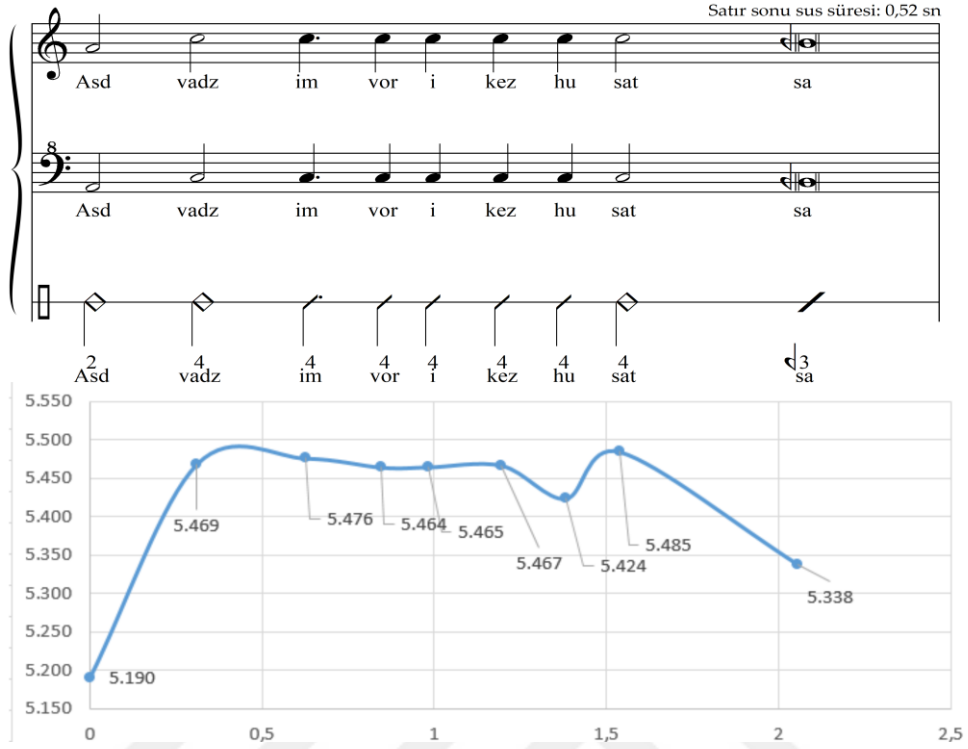

- Bahya zantsn im surp Der prgya ızdarays Ko, Asdvadz im vor i Kez husatsa

RESİM 14

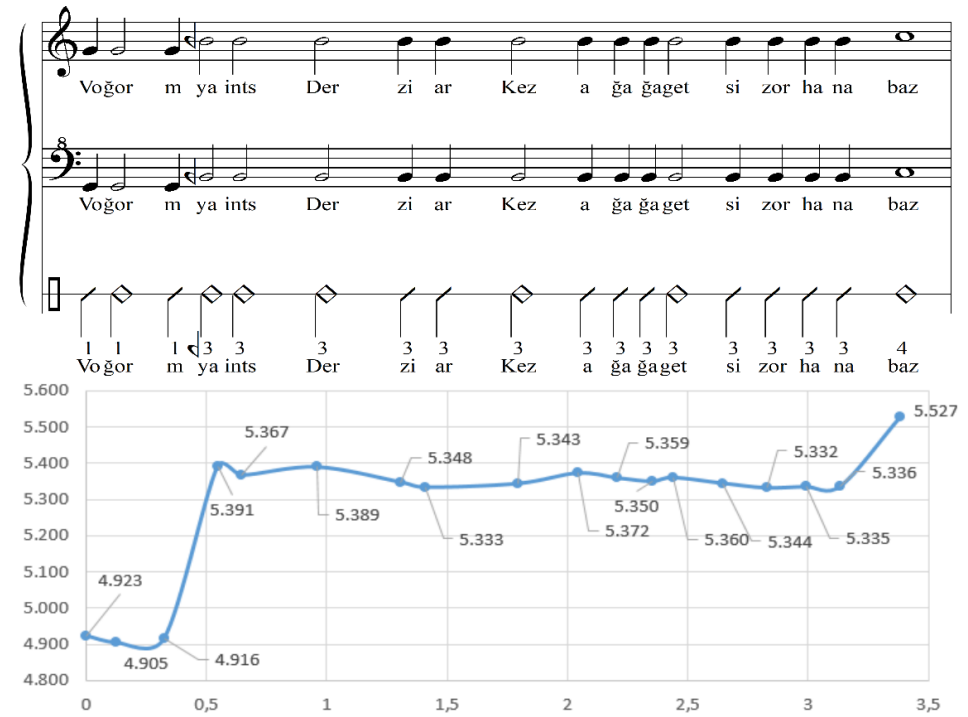

RESİM 15

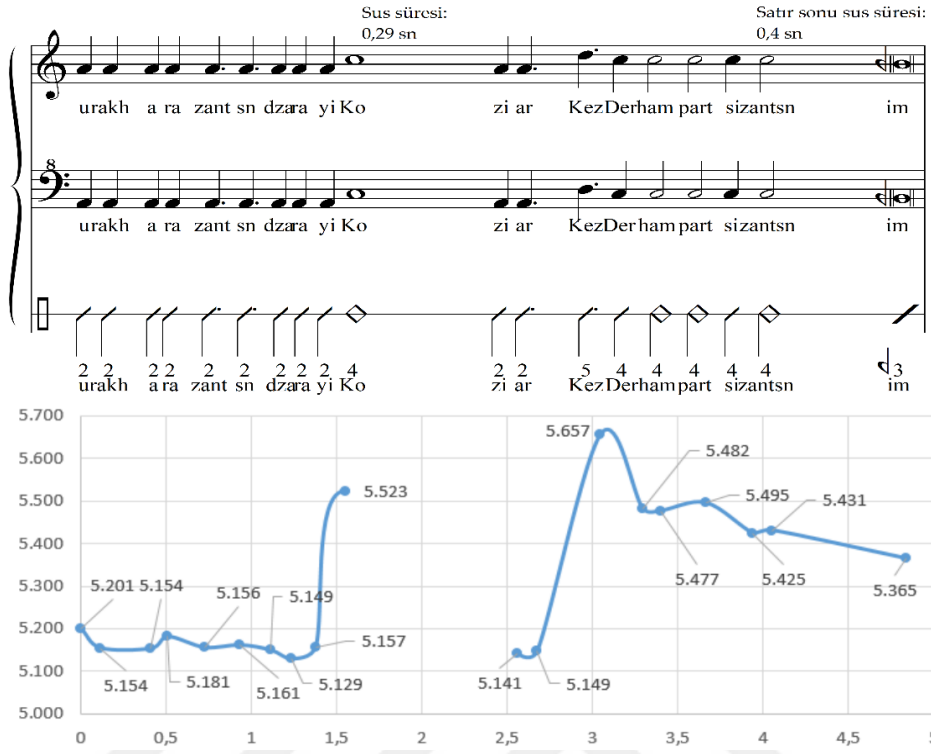

- Voğormya ints Der zi ar Kez ağağagetsi zorhanabaz urakh ara zantsn dzarayı
Ko Zi ar Kez Der hampartsi zantsn im

RESİM 16

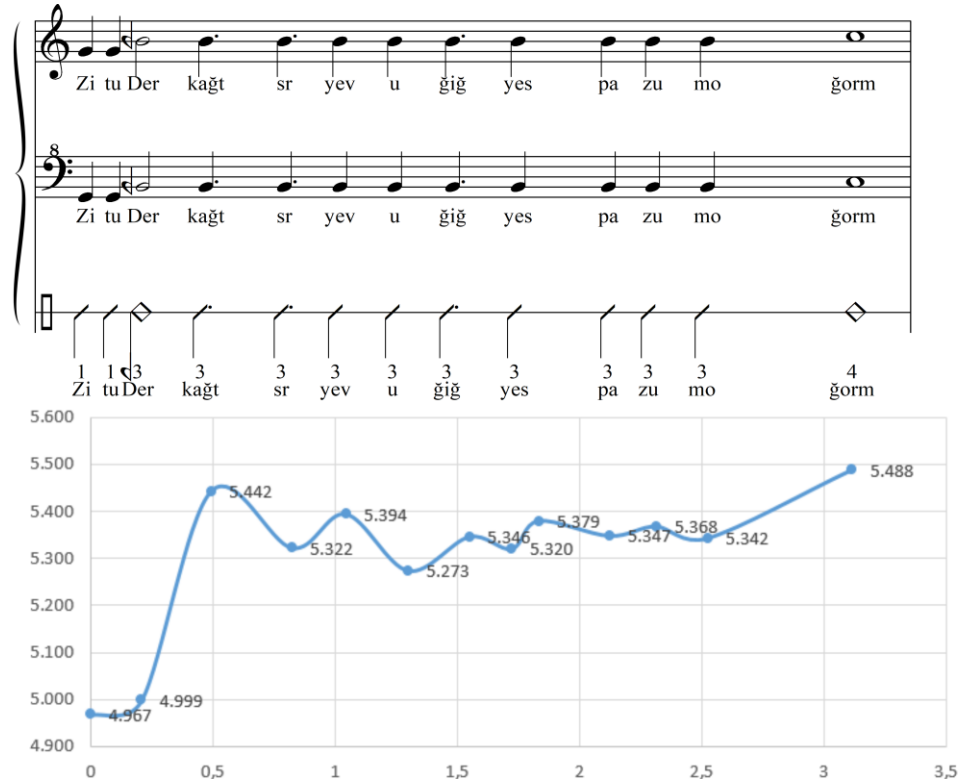

RESİM 17

- Zi tu Der kağıt yev uğığ yes pazumoğorm, ar amenesyan vor gartan ar Kez.

RESİM 18

RESİM 19

Satır sonu sus süresi: 0,62 sn

ar a me nes yan vor gar tan ar Kez

ar a me nes yan vor gar tan ar Kez

2 ar 2 a 2 me 2 nes 4 yan 4 vor 4 gar 4 tan 4 ar 3 Kez

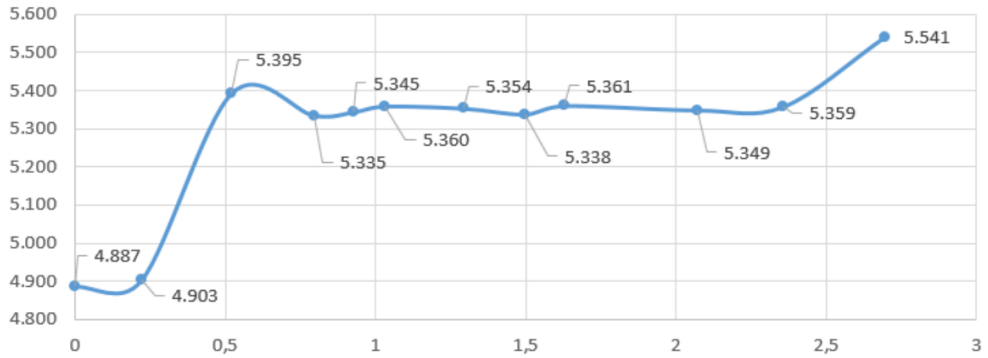
- Ungntir Der ağotits imots yev naysats i tsayn khntrivadzats imots.

RESİM 20

Un gn tir Der a go tits i mots yev nay yats

Un gn tir Der a go tits i mots yev nay yats

1 Un 1 gn 3 tir 3 Der 3 a 3 go 3 tits 3 i 3 mots 3 yev 3 nay 4 yats

RESİM 21

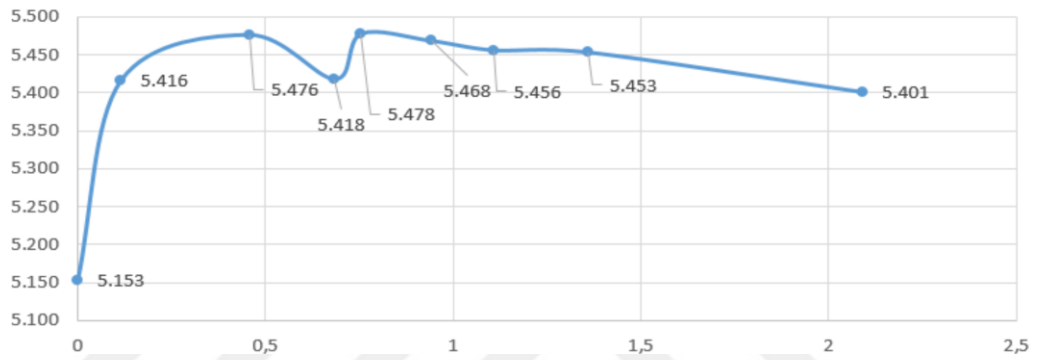
Satır sonu sus süresi: 0,54 sn

i tsayn khn t ri vadz ats i mots

itsayn khn t ri vadz ats i mots

2 4 4 4 4 4 4 3

itsayn khn t ri vadz ats i mots

- Havur neğutyan imo gartatsi ar Kez, yev lıvar ints.

RESİM 22

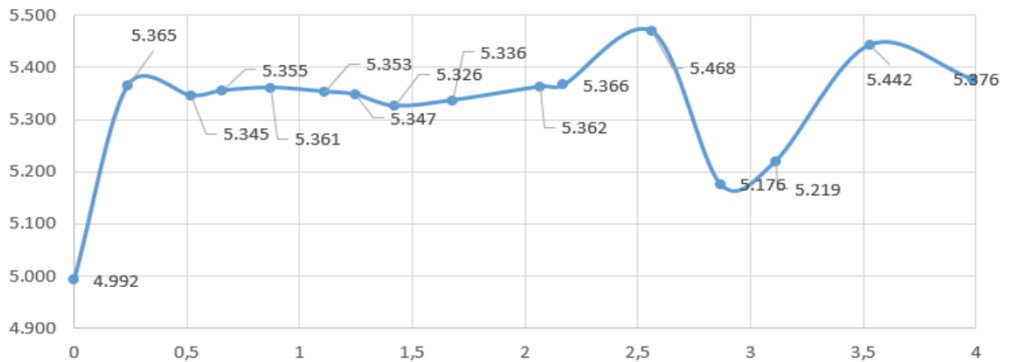
Satır sonu sus süresi: 0,43 sn

Ha vur neğut yan i mo gar tat si ar Kez yev lı var ints

Ha vur neğut yan i mo gar tat si ar Kez yev lı var ints

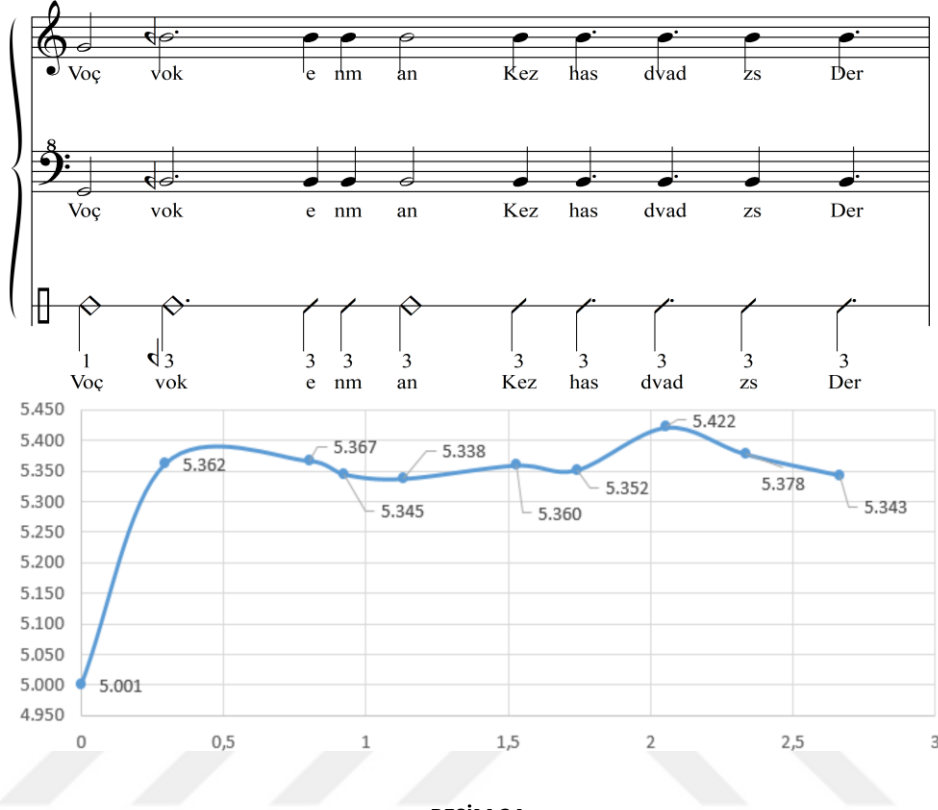
1 3 3 3 3 3 3 3 3 3 4 2 2 4 3

Ha vur neğut yan i mo gar tat si ar Kez yev lı var ints

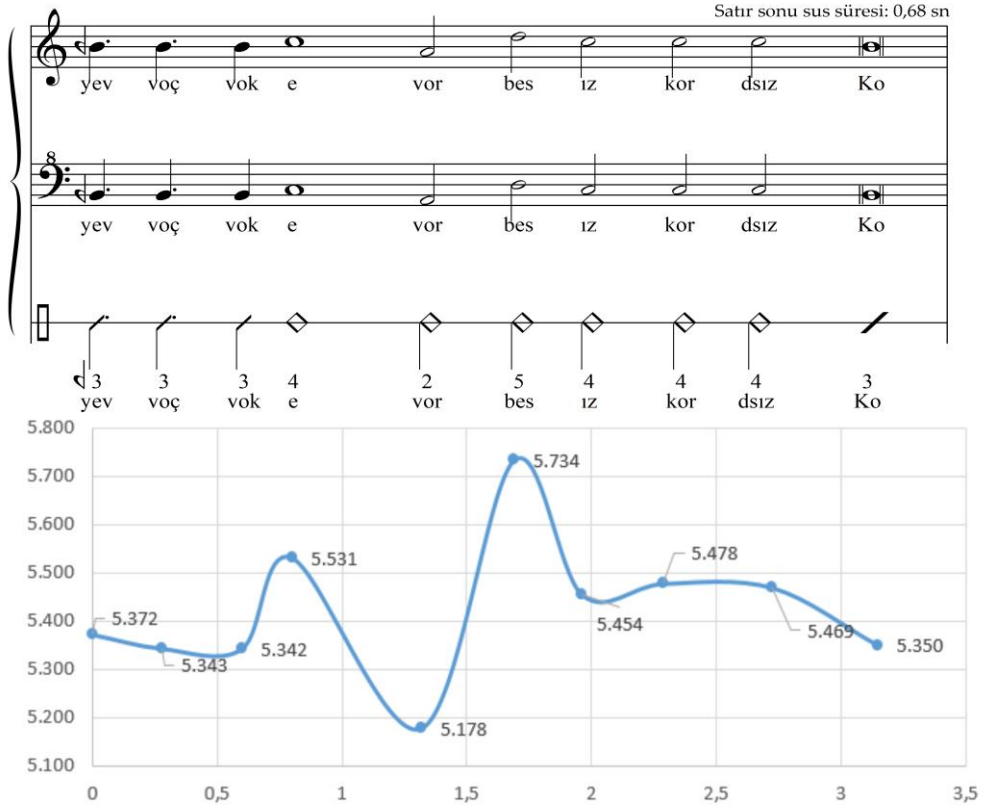

- Voç vok e nman Kez hasdvadz Der yev voç vok e vorbes ızkordzıs Ko.

RESİM 23

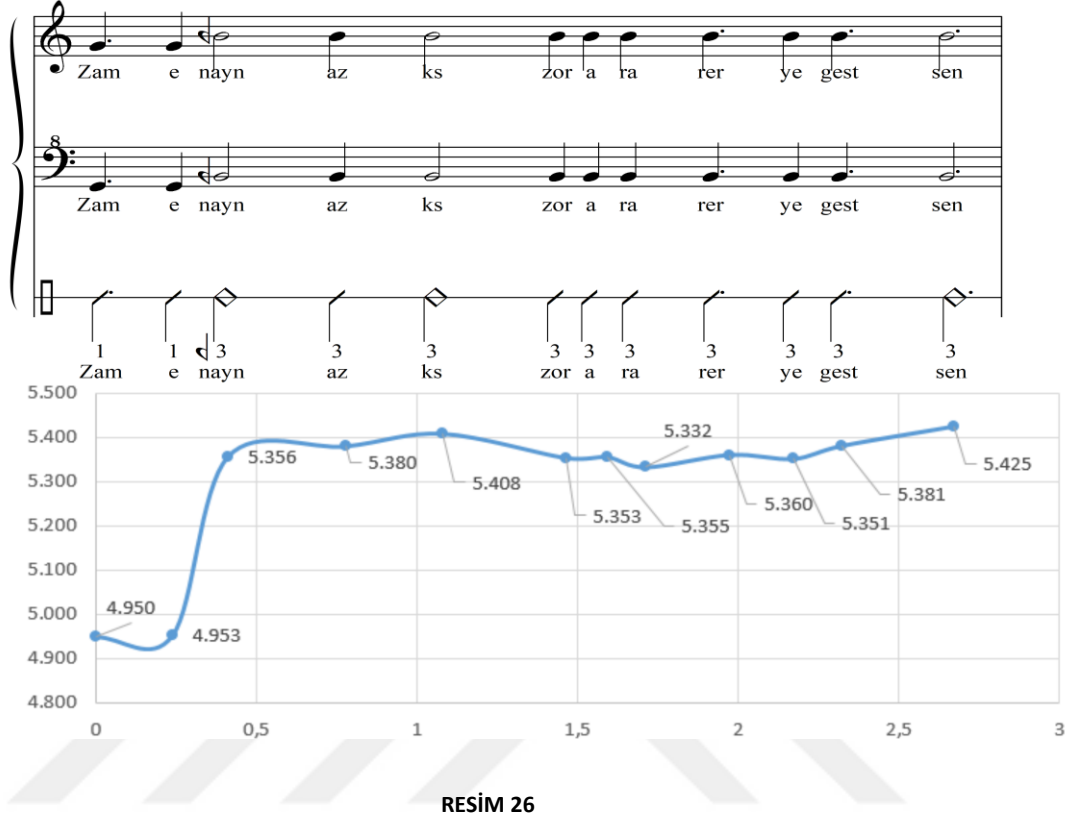

RESİM 24

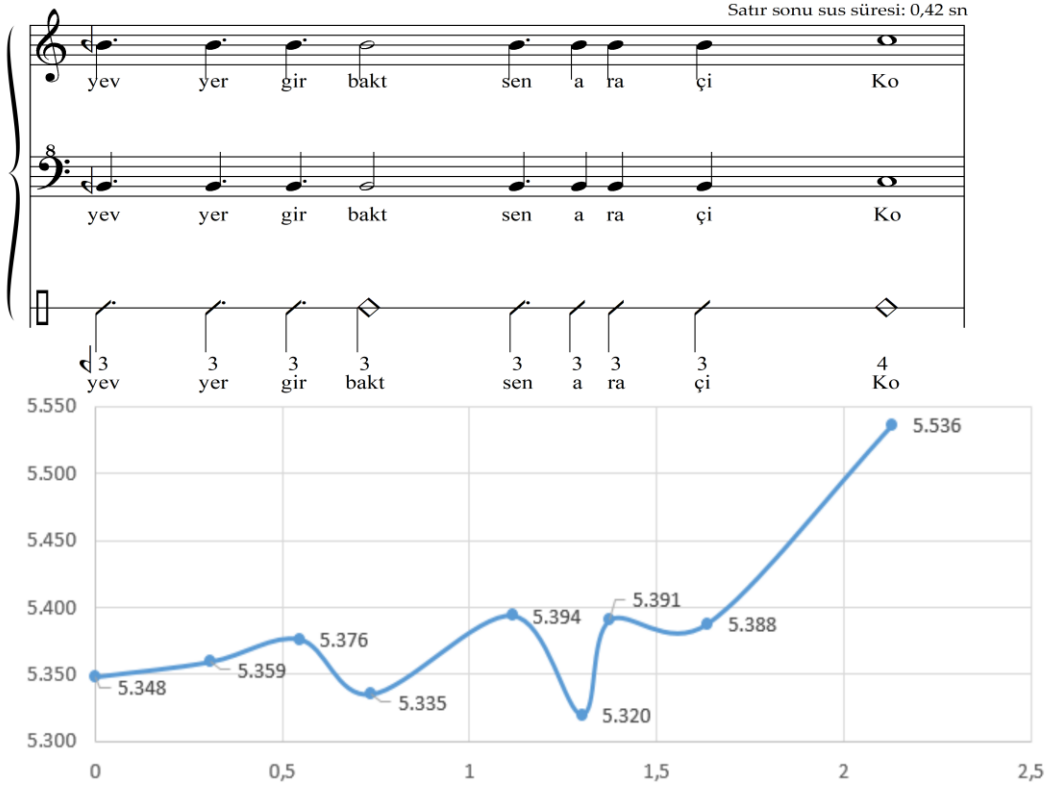

- Zamenayn azks zor ararer yegestsen yev yergirbaktsen araçi Ko

RESİM 25

RESİM 26

- Paravor arastsen zanun Ko havidyan.

RESİM 27

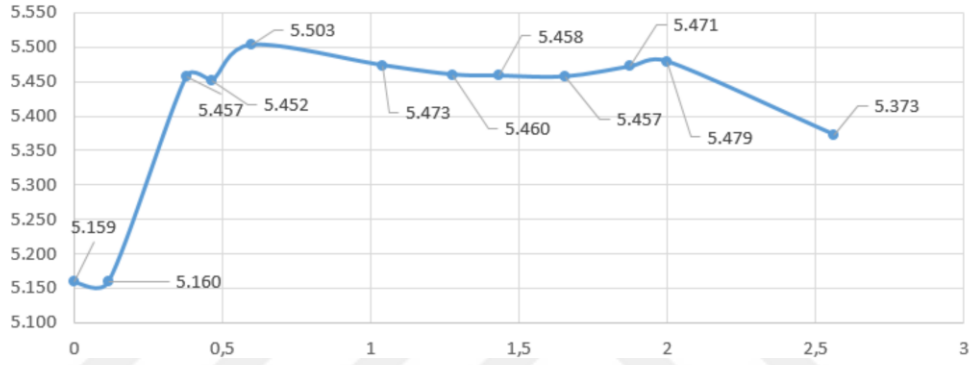
Satır sonu sus süresi: 0,45 sn

pa ra vor a rast sen za nun ko ha vid yan

pa ra vor a rast sen za nun ko ha vid yan

2 2 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 3

pa ra vor a rast sen za nun ko ha vid yan

- Medz yes Tu Der yev arnes iskançelis yev Tu miayn yes Advadz.

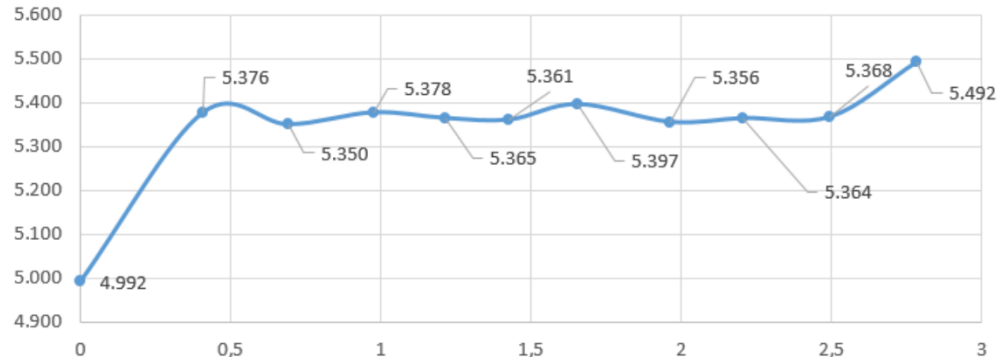
RESİM 28

Medz yes Tu Der yev ar nes is kan çe lis

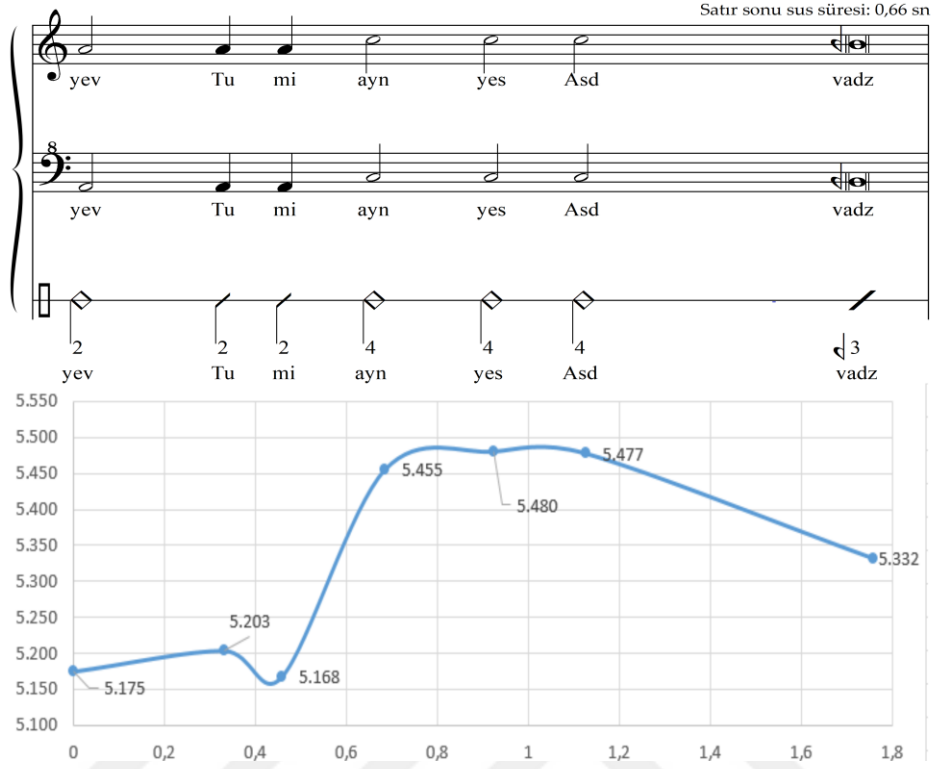
Medz yes Tu Der yev ar nes is kan çe lis

1 3 3 3 3 3 3 3 3 3 4

Medz yes Tu Der yev ar nes is kan çe lis

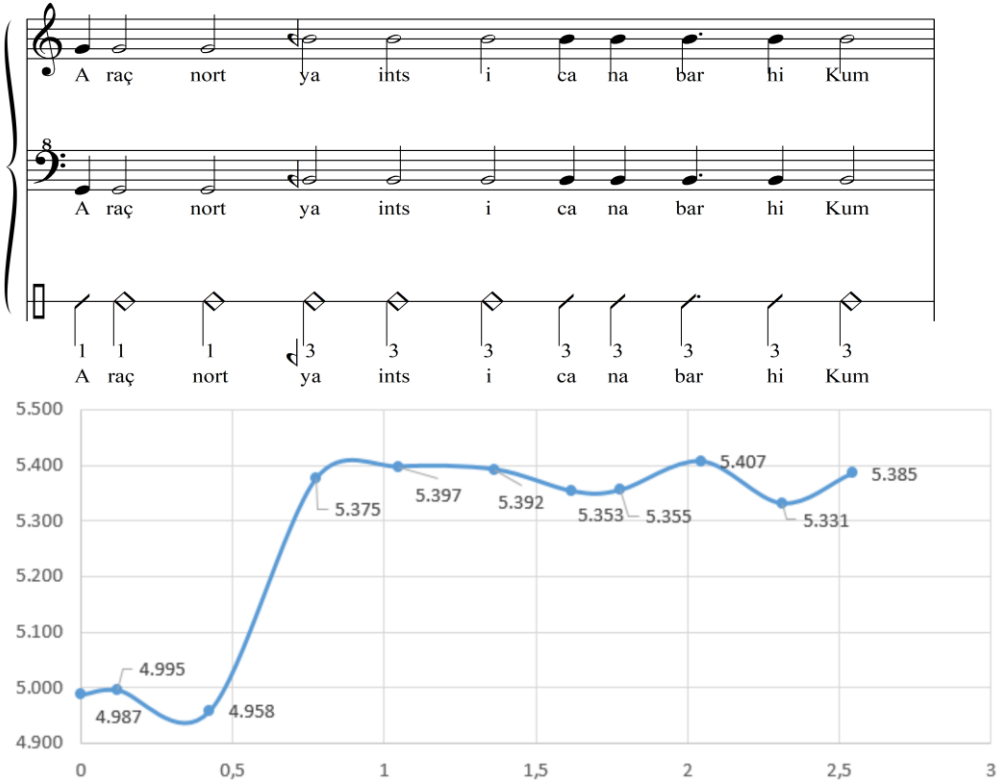

RESİM 29

- Araçnortya ints i canabarhi Kum yev knatsits i çşmardutyan Kum

RESİM 30

RESİM 31

Satır sonu sus süresi: 0,44 sn

yev k ha tsits i çş mar dut yan Kum
yev k na tsits i çş mar dut yan Kum
yev k na tsits i çş mar dut yan Kum

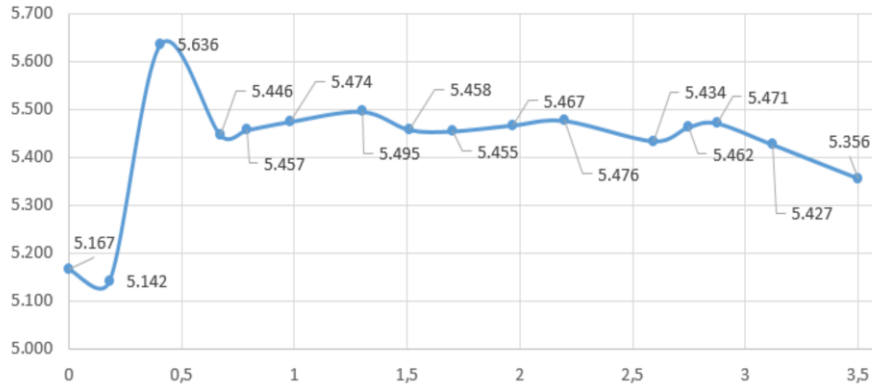

- Yev urakh yeğitsi sird im ergnçel hanvane Kumme.

RESİM 32

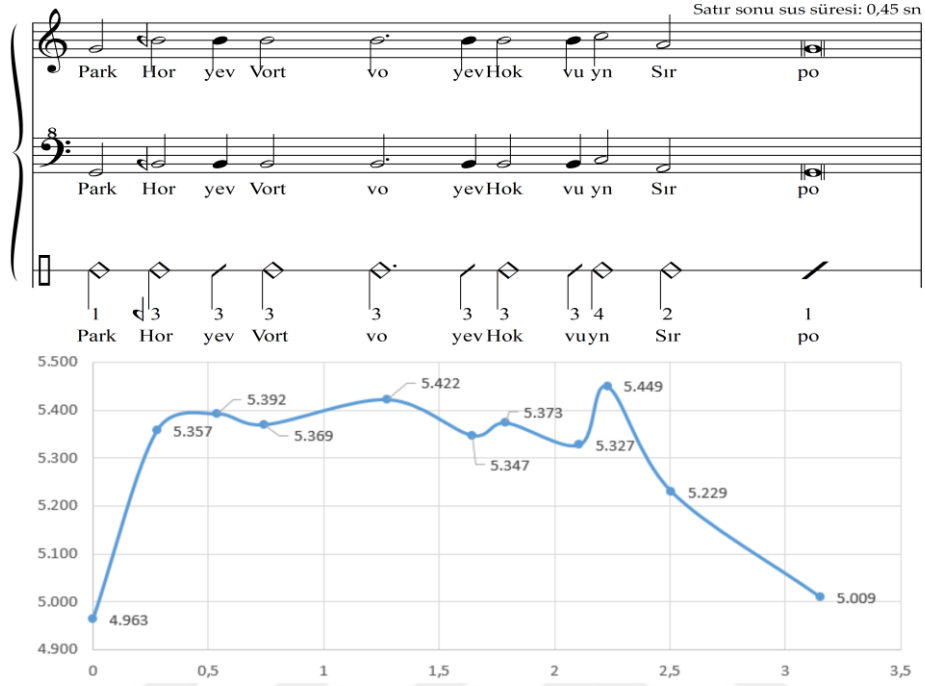
Satır sonu sus süresi: 0,72 sn

yev u rakh ye ğit si sird im er gnç el han va ne Kum me
yev u rakh ye ğit si sird im er gnç el han va ne Kum me
yev u rakh ye ğit si sird im er gnç el han va ne Kum me

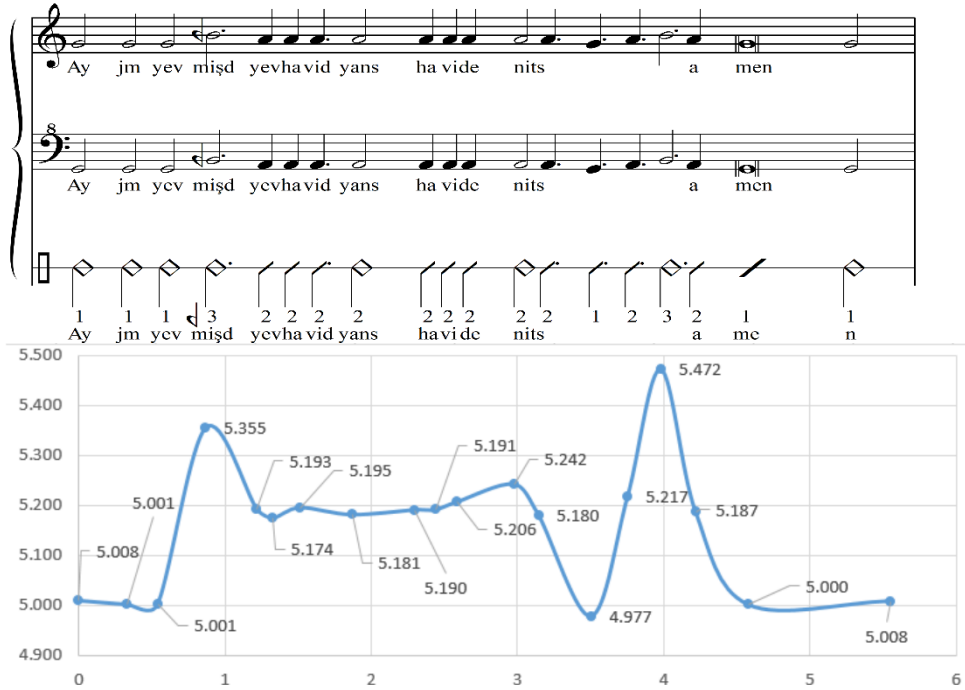
- Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyn Sırpo

RESİM 33

- Ayjm yev mişd yev havidyans havidenits amen

RESİM 34⁸⁰

⁸⁰ "nits" hecesi ile birlikte ritmik dokuda bir ağırlaşma görülmektedir.

2.1.1.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- **Khonarhetso Der zungn Ko yev lur ints, zi ağkad yev dnang yem yes**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu bu perdeyi pekiştirdikten sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 3

Ayet	Nota	Sent
KHO	SOL	4.908
NA	SOL	4.943
RHET	SOL	4.952
SO	Si	5.280
DER	Si	5.291
ZUN	Si	5.272
GN	Si	5.258
KO	Si	5.261
YEV	Si	5.241
LUR	Si	5.255

Ayet	Nota	Sent
İNTS	DO	5.486
Zİ	LA	5.142
AĞ	LA	5.143
KAD	DO	5.492
YEV	DO	5.490
DI	DO	5.450
NANG	DO	5.447
YEM	DO	5.494
YES	Si	5.318

Rast-Segah üçlü ve Segah-Çargah ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dügah-Çargah üçlü aralığını gösterdikten sonra Çargah-Segah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarı sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 4

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	36	*
SOL-SOL	*	9	*
SOL-Sİ	385	328	57
Sİ-Sİ	*	11	*
Sİ-Sİ	*	20	*
Sİ-Sİ	*	13	*
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-Sİ	*	21	*
Sİ-Sİ	*	15	*
Sİ-DO	113	231	118
DO-LA	294	344	50
LA-LA	*	1	*
LA-DO	294	350	56
DO-DO	*	2	*
DO-DO	*	40	*
DO-DO	*	3	*
DO-DO	*	47	*
DO-Sİ	113	176	63

- **Bahya zantsn im surp Der prgya ızdarays Ko, Asdvadz im vor i Kez husatsa**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu bu perdeyi pekiştirdikten sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 5

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
BAH	SOL	4.919	YS	Si	5.350
YA	Si	5.299	KO	DO	5.508
ZANTSN	Si	5.358	ASD	LA	5.190
İM	Si	5.383	VADZ	DO	5.469
SURP	Si	5.295	İM	DO	5.476
DER	Si	5.333	VO	DO	5.464
PRG	Si	5.311	İ	DO	5.465
YA	Si	5.282	KEZ	DO	5.467
IZD	Si	5.320	HU	DO	5.424
ZA	Si	5.330	SAT	DO	5.485
RA	Si	5.360	SA	Si	5.338

Rast-Segah üçlü ve Segah-Çargah ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dügah-Çargah üçlü aralığını gösterdikten sonra Çargah-Segah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 6

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Si	385	380	5
Si-Si	*	59	*
Si-Si	*	25	*
Si-Si	*	88	*
Si-Si	*	39	*
Si-Si	*	22	*
Si-Si	*	29	*
Si-Si	*	38	*
Si-Si	*	10	*
Si-Si	*	30	*
Si-Si	*	10	*
Si-DO	113	158	45
DO-LA	294	318	24
LA-DO	294	278	16
DO-DO	*	7	*
DO-DO	*	12	*
DO-DO	*	0	*
DO-DO	*	2	*
DO-DO	*	43	*
DO-DO	*	61	*
DO-Si	113	146	33

- Voğormya ints Der zi ar Kez ağağgetsî zorhanabaz urakh ara zantsn dzarayı Ko

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Bu perdeyi dokuz hece üzerinde pekiştirdikten sonra tekrar Çargah perdesine sıçrama yapmış ve bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 7

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
VO	SOL	4.923	ZOR	Sİ	5.332
ĞOR	SOL	4.905	HA	Sİ	5.335
M	SOL	4.916	NA	Sİ	5.336
YA	Sİ	5.391	BAZ	DO	5.527
İNTS	Sİ	5.367	U	LA	5.201
DER	Sİ	5.389	RAKH	LA	5.154
Zİ	Sİ	5.348	A	LA	5.154
AR	Sİ	5.333	RA	LA	5.181
KEZ	Sİ	5.343	ZANT	LA	5.156
A	Sİ	5.372	SN	LA	5.161
ĞA	Sİ	5.359	DZA	LA	5.149
GA	Sİ	5.350	RA	LA	5.129
GET	Sİ	5.360	YI	LA	5.157
Sİ	Sİ	5.344	KO	DO	5.523

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Dügah-Çargah üçlü aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 8

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	18	*
SOL-SOL	*	11	*
SOL-Sİ	385	475	90
Sİ-Sİ	*	24	*
Sİ-Sİ	*	22	*
Sİ-Sİ	*	42	*
Sİ-Sİ	*	14	*
Sİ-Sİ	*	10	*
Sİ-Sİ	*	29	*
Sİ-Sİ	*	13	*
Sİ-Sİ	*	9	*
Sİ-Sİ	*	11	*
Sİ-Sİ	*	16	*
Sİ-Sİ	*	12	*

Si-Si	*	3	*
Si-Si	*	1	*
Si-DO	113	191	78
DO-LA	294	326	32
LA-LA	*	47	*
LA-LA	*	1	*
LA-LA	*	28	*
LA-LA	*	26	*
LA-LA	*	6	*
LA-LA	*	12	*
LA-LA	*	20	*
LA-LA	*	28	*
LA-DO	294	366	72

- **Zi ar Kez Der hampartsi zantsn im.**

Dügah perdesinden icraya başlayan okuyucu Neva perdesine sıçrama yapmış, Çargah perdesini kısaca vurguladıktan sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 9

Ayet	Zİ	AR	KEZ	DER	HAM	PART	Si	ZANTSN	İM
Nota	LA	LA	RE	DO	DO	DO	DO	DO	Si
Sent	5.141	5.149	5.657	5.482	5.477	5.495	5.425	5.431	5.365

Dügah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva perdesinden Segah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 10

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	8	*
LA-RE	499	508	9
RE-DO	204	175	29
DO-DO	*	5	*
DO-DO	*	18	*
DO-DO	*	71	*
DO-DO	*	6	*
DO-Sİ	113	66	47

- **Zi tu Der kağtsr yev uğiğ yes pazumoğorm, ar amenesyan vor gartan ar Kez.**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu bu perdeyi vurguladıktan sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 11

Ayet	Nota	Sent
Zİ	SOL	4.967
TU	SOL	4.999
DER	Si	5.442
KAĞT	Si	5.322
SR	Si	5.394
YEV	Si	5.273
U	Si	5.346
ĞİĞ	Si	5.320

Ayet	Nota	Sent
YES	Si	5.379
PA	Si	5.347
ZU	Si	5.368
MO	Si	5.342
ĞORM	DO	5.488
AR	LA	5.157
A	LA	5.189
ME	LA	5.173

Ayet	Nota	Sent
NES	LA	5.197
YAN	DO	5.446
VOR	DO	5.458
GAR	DO	5.471
TAN	DO	5.484
AR	DO	5.425
KEZ	Si	5.347

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Dügah-Çargah üçlü aralığını kullanmış ve Çargah-Segah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 12

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	31	*
SOL-Sİ	385	444	59
si-si	*	121	*
si-si	*	72	*
si-si	*	120	*
si-si	*	72	*
si-si	*	26	*
si-si	*	60	*
si-si	*	32	*
si-si	*	20	*
si-si	*	25	*
Si-DO	113	145	32
DO-LA	294	331	37
LA-LA	*	32	*
LA-LA	*	16	*
LA-LA	*	24	*
LA-DO	294	249	45
DO-DO	*	12	*
DO-DO	*	13	*
DO-DO	*	13	*
DO-DO	*	59	*
DO-Sİ	113	78	35

- **Ungntir Der ağotits imots yev nayyats i tsayn khntrıvadzats imots.**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan argah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar argah perdesine sıçrama yapan okuyucu bu perdeyi pekiştirdikten sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 13

Ayet	Nota	Sent
UN	SOL	4.887
GN	SOL	4.903
TİR	Si	5.395
DER	Si	5.335
A	Si	5.345
ĐO	Si	5.360
TİTS	Si	5.354

Ayet	Nota	Sent
İ	Si	5.338
MOTS	Si	5.361
YEV	Si	5.349
NAY	Si	5.359
YATS	DO	5.541
İ	LA	5.153
TSAYN	DO	5.416

Ayet	Nota	Sent
KHN	DO	5.476
T	DO	5.418
RI	DO	5.478
VADZ	DO	5.468
ATS	DO	5.456
İ	DO	5.453
MOTS	Si	5.401

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-argah ikili aralığını gösterdikten sonra Dügah-argah üçlü aralığını kullanmış ve argah-Segah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 14

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	16	*
SOL-Sİ	385	492	107
Si-Sİ	*	59	*
Si-Sİ	*	9	*
Si-Sİ	*	15	*
Si-Sİ	*	6	*
Si-Sİ	*	15	*
Si-Sİ	*	22	*
Si-Sİ	*	12	*
Si-Sİ	*	9	*
Si-DO	113	183	70
DO-LA	294	388	94
LA-DO	294	263	31
DO-DO	*	60	*
DO-DO	*	58	*
DO-DO	*	60	*
DO-DO	*	9	*
DO-DO	*	12	*
DO-DO	*	3	*
DO-Sİ	113	52	61

- **Havur neğutyan imo gartatsi ar Kez, yev lıvar ints.**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 15

Ayet	Nota	Sent
HA	SOL	4.992
VUR	Si	5.365
NE	Si	5.345
ĞUT	Si	5.355
YAN	Si	5.361
i	Si	5.353
MO	Si	5.347
GAR	Si	5.326
TAT	Si	5.336
Si	Si	5.362
AR	Si	5.366
KEZ	DO	5.468
YEV	LA	5.176
LI	LA	5.219
VAR	DO	5.442
İNTS	Si	5.376

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Dügah-Çargah üçlü aralığını kullanmış ve Çargah-Segah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 16

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	373	12
Si-Sİ	*	19	*
Si-Sİ	*	0	*
Si-Sİ	*	16	*
Si-Sİ	*	8	*
Si-Sİ	*	6	*
Si-Sİ	*	22	*
Si-Sİ	*	11	*
Si-Sİ	*	26	*
Si-Sİ	*	3	*
Si-DO	113	102	11
DO-LA	294	292	2
LA-LA	*	44	*
LA-DO	294	223	71
DO-Sİ	113	66	47

- **Voç vok e nman Kez hasdvadz Der yev voç vok e vorbes ızkordzıs Ko.**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan Neva perdesine sıçrama yapan okuyucu Çargah perdesine gelip bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 17

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
VOÇ	SOL	5.001	YEV	Si	5.372
VOK	Si	5.362	VOÇ	Si	5.343
E	Si	5.367	VOK	Si	5.342
NM	Si	5.345	E	DO	5.531
AN	Si	5.338	VOR	LA	5.178
KEZ	Si	5.360	BES	RE	5.734
HAS	Si	5.352	IZ	DO	5.454
DVAD	Si	5.422	KOR	DO	5.478
ZS	Si	5.378	DSIZ	DO	5.469
DER	Si	5.343	KO	Si	5.350

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Dügah-Neva dörtlü aralığını kullandıktan sonra Segah perdesine ardışık ikili aralıklarla gelmiş ve asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 18

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	361	24
Si-Si	*	5	*
Si-Si	*	22	*
Si-Si	*	7	*
Si-Si	*	22	*
Si-Si	*	7	*
Si-Si	*	70	*
Si-Si	*	44	*
Si-Si	*	35	*
Si-Si	*	29	*
Si-Si	*	29	*
Si-Si	*	1	*
Si-DO	113	189	76
DO-LA	294	354	60
LA-RE	499	556	57
RE-DO	204	279	75
DO-DO	*	23	*
DO-DO	*	9	*
DO-Sİ	113	119	6

- **Zamenayn azks zor ararer yegestsen yev yergirbaktse araçi Ko**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 19

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
ZAM	SOL	4.950	SEN	Si	5.425
E	SOL	4.953	YEV	Si	5.348
NAYN	Si	5.356	YER	Si	5.359
AZ	Si	5.380	GİR	Si	5.376
KS	Si	5.408	BAKT	Si	5.335
ZOR	Si	5.353	SEN	Si	5.394
A	Si	5.355	A	Si	5.320
RA	Si	5.332	RA	Si	5.391
RER	Si	5.360	Çi	Si	5.388
YE	Si	5.351	KO	DO	5.536
GEST	Si	5.381			

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 20

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	3	*
SOL-Sİ	385	403	18
Si-Si	*	23	*
Si-Si	*	28	*
Si-Si	*	55	*
Si-Si	*	2	*
Si-Si	*	23	*
Si-Si	*	28	*
Si-Si	*	9	*
Si-Si	*	29	*
Si-Si	*	44	*
Si-Si	*	77	*
Si-Si	*	11	*
Si-Si	*	17	*
Si-Si	*	41	*
Si-Si	*	59	*
Si-Si	*	74	*
Si-Si	*	71	*
Si-Si	*	3	*
Si-DO	113	148	35

- **Paravor arastsen zanun Ko havıdyan.**

Dügah perdesinden icraya başlayıp Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu bu perdeyi uzun bir süre pekiştirdikten sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 21

Ayet	PA	RA	VOR	A	RAST	SEN	ZA	NUN	KO	HA	VİD	YAN
Nota	LA	LA	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO	Sİ
Sent	5.159	5.160	5.457	5.452	5.503	5.473	5.460	5.458	5.457	5.471	5.479	5.373

Dügah-Çargah üçlü ve Çargah-Segah ikili aralıklarının kullanıldığı bu icrada okuyucu asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 22

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	2	*
LA-DO	294	297	3
DO-DO	*	5	*
DO-DO	*	51	*
DO-DO	*	30	*
DO-DO	*	13	*
DO-DO	*	2	*
DO-DO	*	1	*
DO-DO	*	15	*
DO-DO	*	8	*
DO-Sİ	113	106	7

- **Medz yes Tu Der yev arnes ıskançelis yev Tu miayn yes Advadz.**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde Dügah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu bu perdeyi vurguladıktan sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 23

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
MEDZ	SOL	4.992	ÇE	Sİ	5.368
YES	Sİ	5.376	LİS	DO	5.492
TU	Sİ	5.350	YEV	LA	5.175
DER	Sİ	5.378	TU	LA	5.203
YEV	Sİ	5.365	Mİ	LA	5.168
AR	Sİ	5.361	AYN	DO	5.455
NES	Sİ	5.397	YES	DO	5.480
IS	Sİ	5.356	ASD	DO	5.477
KAN	Sİ	5.364	VADZ	Sİ	5.332

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Dügah-Çargah üçlü aralığını kullanmış ve Çargah-Segah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 24

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	384	1
Sİ-Sİ	*	26	*
Sİ-Sİ	*	27	*
Sİ-Sİ	*	13	*
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-Sİ	*	35	*
Sİ-Sİ	*	41	*
Sİ-Sİ	*	9	*
Sİ-Sİ	*	4	*
Sİ-DO	113	124	11
DO-LA	294	318	24
LA-LA	*	29	*
LA-LA	*	36	*
LA-DO	294	287	7
DO-DO	*	25	*
DO-DO	*	3	*
DO-Sİ	113	146	33

- Araçnortya ints i canabarhi Kum yev knatsits i çsmardutyam Kum

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 25

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
A	SOL	4.987	YEV	Si	5.361
RAÇ	SOL	4.995	K	Si	5.357
NORT	SOL	4.958	NA	Si	5.342
YA	Si	5.375	TSİTS	Si	5.417
İNTS	Si	5.397	İ	Si	5.314
İ	Si	5.392	CŞ	Si	5.373
CA	Si	5.353	MAR	Si	5.359
NA	Si	5.355	DUT	Si	5.369
BAR	Si	5.407	YAN	Si	5.372
Hİ	Si	5.331	KUM	DO	5.504
KUM	Si	5.385			

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 26

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	8	*
SOL-SOL	*	37	*
SOL-Si	385	417	32
Si-Si	*	22	*
Si-Si	*	5	*
Si-Si	*	39	*
Si-Si	*	2	*
Si-Si	*	52	*
Si-Si	*	76	*
Si-Si	*	54	*
Si-Si	*	24	*
Si-Si	*	4	*
Si-Si	*	15	*
Si-Si	*	75	*
Si-Si	*	103	*
Si-Si	*	59	*
Si-Si	*	13	*
Si-Si	*	10	*
Si-Si	*	2	*
Si-DO	113	133	20

- **Yev urakh yeğitsi sird im ergnçel hanvane Kumme.**

Dügah perdesinden icraya başlayıp Neva perdesine sıçrama yapan okuyucu daha sonra Çargah perdesine gelip bu perdeyi uzun bir süre pekiştirdikten sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 27

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
YEV	LA	5.167	ER	DO	5.455
U	LA	5.142	GNÇ	DO	5.467
RAKH	RE	5.636	EL	DO	5.476
YE	DO	5.446	HAN	DO	5.434
ĞİT	DO	5.457	VA	DO	5.462
Şİ	DO	5.474	NE	DO	5.471
SİRD	DO	5.495	KUM	DO	5.427
İM	DO	5.458	ME	Sİ	5.356

Dügah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva perdesinden Segah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 28

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	25	*
LA-RE	499	494	5
RE-DO	204	190	14
DO-DO	*	11	*
DO-DO	*	17	*
DO-DO	*	21	*
DO-DO	*	38	*
DO-DO	*	3	*
DO-DO	*	12	*
DO-DO	*	9	*
DO-DO	*	42	*
DO-DO	*	29	*
DO-DO	*	9	*
DO-DO	*	44	*
DO-Sİ	113	71	42

- **Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyın Sırpo**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamıştır. Daha sonra Segah perdesine yönelmiş ve uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu pest yönde

Dügah perdesine bir sıçrama yapmış, ardından Rast perdesinde karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 29

Ayet	PARK	HOR	YEV	VORT	VO	YEV	HOK	VU	YN	SIR	PO
Nota	SOL	Si	Si	Si	Si	Si	Si	Si	DO	LA	SOL
Sent	4.963	5.357	5.392	5.369	5.422	5.347	5.373	5.327	5.449	5.229	5.009

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Çargah-Dügah üçlü aralığını kullanmış ve Dügah-Rast ikili aralığı ile karar yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 30

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	394	9
Si-Sİ	*	35	*
Si-Sİ	*	23	*
Si-Sİ	*	53	*
Si-Sİ	*	75	*
Si-Sİ	*	26	*
Si-Sİ	*	46	*
Si-DO	113	122	9
DO-LA	294	220	74
LA-SOL	204	220	16

- **Ayjm yev mişd yev havidyans havidenits amen**

Karar perdesinden icraya başlayıp kısaca bu perdeyi vurgulayan okuyucu, Segah perdesine sıçrama yapıp Dügah perdesine gelmiştir. Bu perdeyi birkaç hece üzerinde pekiştirdikten sonra karar perdesinden itibaren ardışık seslerle Segah perdesine yönelmiş, ardından yine aynı şekilde geldiği Rast perdesinde karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 31

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
AY	SOL	5.008	DE	LA	5.206
JM	SOL	5.001	NİTS	LA	5.242
YEV	SOL	5.001		LA	5.180
MİŞD	Sİ	5.355		SOL	4.977
YEV	LA	5.193		LA	5.217
HA	LA	5.174		Sİ	5.472
VİD	LA	5.195	A	LA	5.187
YANS	LA	5.181	MEN	SOL	5.000
HA	LA	5.190	N	SOL	5.008
Vİ	LA	5.191			

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah perdesinden karar perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

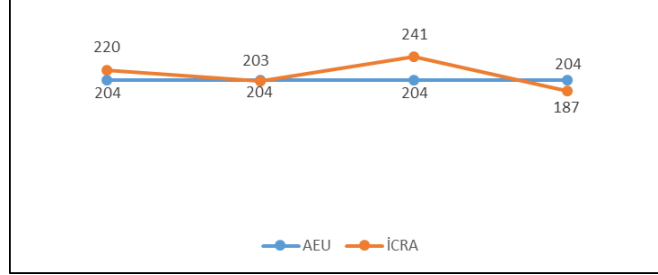
Tablo 32

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	7	*
SOL-SOL	*	0	*
SOL-Sİ	385	355	30
Sİ-LA	181	163	18
LA-LA	*	18	*
LA-LA	*	20	*
LA-LA	*	14	*
LA-LA	*	9	*
LA-LA	*	0	*
LA-LA	*	16	*
LA-LA	*	36	*
LA-LA	*	62	*
LA-SOL	204	203	1
SOL-LA	204	241	37
LA-Sİ	181	255	74
Sİ-LA	181	285	104
LA-SOL	204	187	17
SOL-SOL	*	7	*

2.1.1.2.1. İkili Aralıklar

- **Rast-Dügah Aralığı (204)**

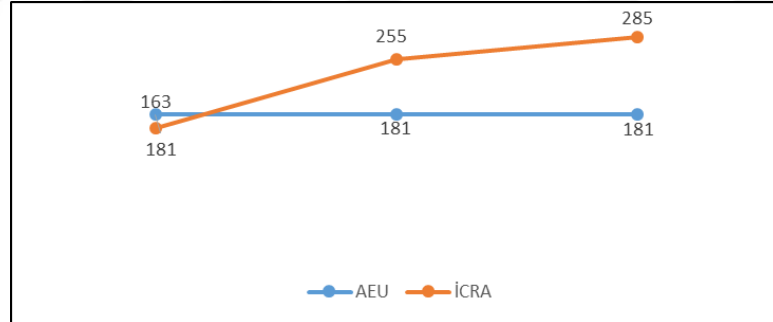
GRAFİK 1

İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icraya bakıldığında bir noktada 2 komaya yakın bir tizleşmenin olduğu görülmektedir. Sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir.

- **Dügah-Segah Aralığı (181)**

GRAFİK 2

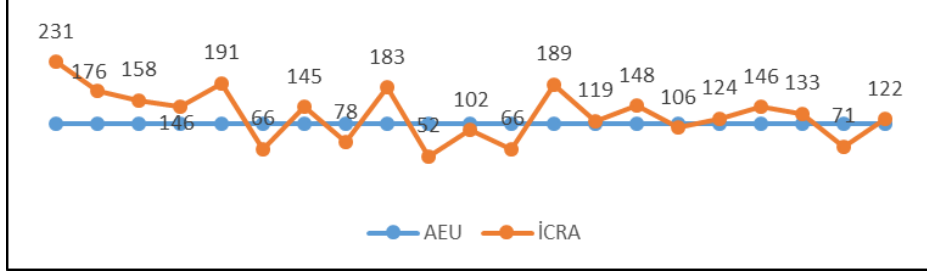

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icraya bakıldığında iki noktada 3 ve 5 koma civarında bir tizleşmenin olduğu görülmektedir. Sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralık için sistem tarafından belirlenen değer 113 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın büyük oranda sistem ile örtüşmediği görülmektedir. Bu aralık ile ilgili grafik şu şekildedir.

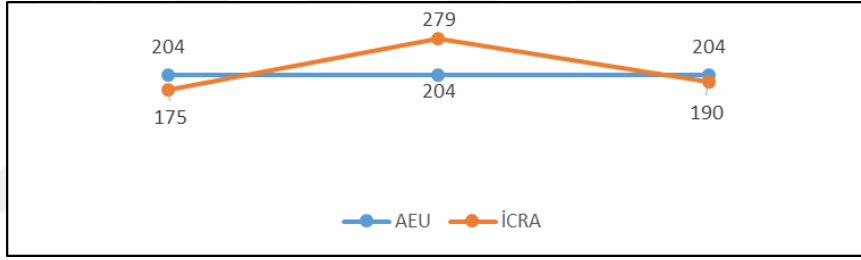
GRAFİK 3

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icraya bakıldığında iki noktada sistemin belirlediği değere uzak noktalarda tınladığı görülmektedir. Bu açıdan sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

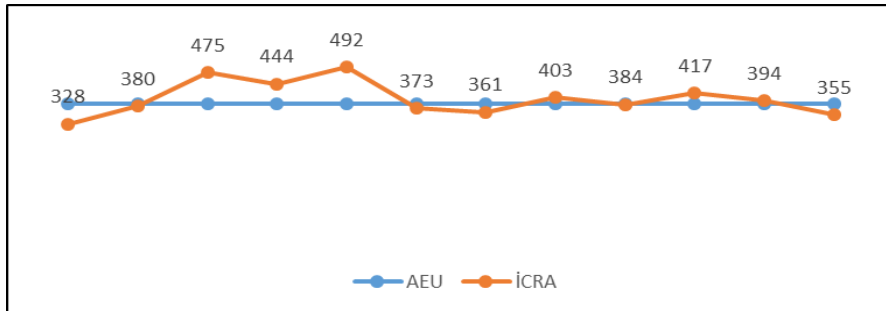
GRAFİK 4

2.1.1.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Rast-Segah Aralığı (385)**

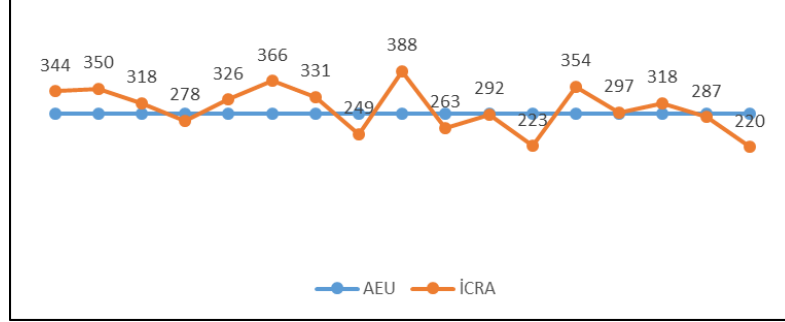
GRAFİK 5

İcra içerisinde 12 defa kullanılan bu aralık sistemde 385 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında çoğunlukla korunduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir.

- **Düğah-Çargah Aralığı (294)**

GRAFİK 6

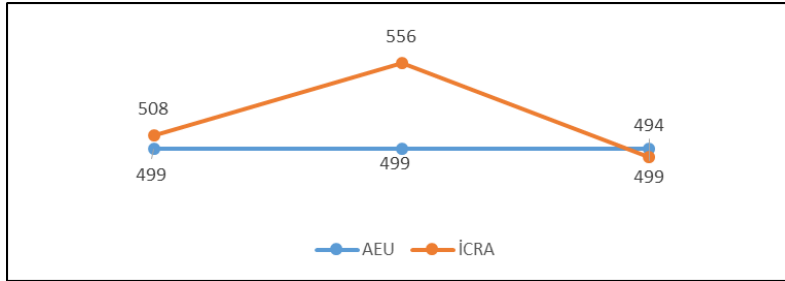

İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralık için sistemin tespit ettiği değer 294 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında genel olarak bu değere yakın olmayan bölgelerde tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.1.1.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Düğah-Neva Aralığı (499)**

GRAFİK 7

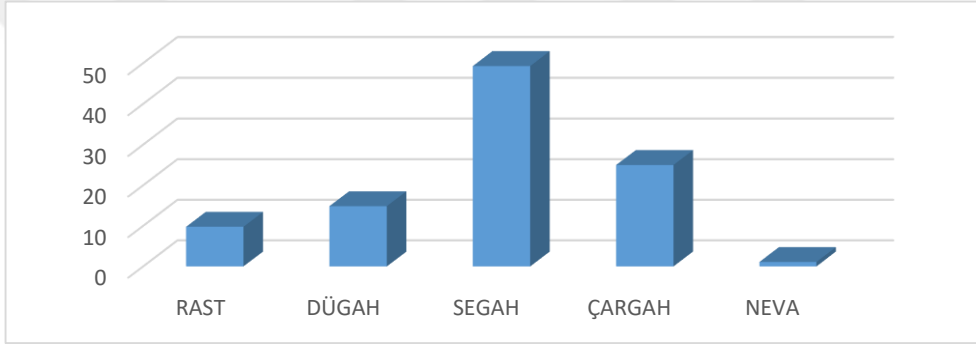
İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 499 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icraya bakıldığında bir noktada sistemin belirlediği değere uzak noktada tınladığı görülmektedir. Bu açıdan sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir.

2.1.1.3. Perde Adetleri

Tablo 33

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
RAST	4964	27	9,78
DÜGAH	5176	41	14,86
SEGAH	5354	136	49,28
ÇARGAH	5470	69	25,00
NEVA	5675	3	1,09

GRAFİK 8

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Rast makamında okunan Mezmur'da en çok tercih edilen perde yaklaşık %50 oranı ile Segah perdesi, ondan sonra ise %25 oranı ile Çargah perdesidir. İcrada kullanılan perdelerle bakıldığında sadece, Rast makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Rast beşlisinin kullanıldığı görülmektedir. Bu beşli içinde de en fazla tercih edilen Segah perdesi olmuştur.

İlgili tablo ve grafikten sade bir okuyuşun sergilendiği anlaşılmakta, metnin ön plana çıkarılmak istendiğini düşünülmemektedir.

Makamın güçlü perdesi olarak tarif edilen Neva perdesinin bu grafikte en az tercih edilen perde olduğu görülmektedir. İcra da yeden perdesinin de kullanılmadığı gözlenmiştir.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Rast makamı icrasının Mezmur okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile örtüşmediği söylenebilir.

2.1.1.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 34

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler		
					Rast	Segah	Çargah
YEM YES	1,15	1	1	1		1	
HUSATSA	0,96	1	1	1		1	
DZARAYI KO	0,54	1	1	1			1
ZANTSNİM	1,01	1	1	1		1	
ARKEZ	1,18	1	1	1		1	
MOTS	1,18	1	1	1		1	
İNTS	1,25	1	1	1		1	
IZ KO	1,05	1	1	1		1	
ARAÇIKO	0,58	1	1	1			1
HAVİDYAN	1,28	1	1	1		1	
ASDVADZ	1,13	1	1	1		1	
KUM	0,61	1	1	1			1
KUMME	0,93	1	1	1		1	
SIRPO	0,95	1	1	1	1		
AMEN	1,43	1	1	1	1		
Register Ortalaması		1					
Perde Adedi Ort.			1				
Perde Tekrarı Ort.				1			
Perde Tekrar Toplamı					2	10	3
Perde Tekrar Oranı (%)					13,3	66,7	20
Uzayan Son Hece Adedi	15						
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,02						

Bu okuyuşta bulunan 15 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolaştırılmıştır.

Perde isimlerinin altında bulunan rakamlar, aynı zamanda karar, yarım karar veya asma karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Segah perdesinde asma karar göstererek bir uzatmanın büyük oranda kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini az sayıda Çargah ve Rast perdesinde yapılan uzatmalar takip etmektedir.

İcradaki son hece başına düşen ortalama uzatma süresinin 1 saniye olduğu görülmektedir. Ayrıca her bir uzatma için sadece bir aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince daha çok tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.1.1.5. Susma Süreleri

Tablo 35

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
YEM YES...BAHYA	0,24
HUSATSA...VOĞORM	0,52
DZARAYI KO...ASDVADZ	0,29
ZANTSNİM...Zİ TU	0,40
ARKEZ...UN GN TİR	0,62
MOTS...HAVUR	0,54
İNTS...VOÇ	0,43
IZ KO..ZAM	0,68
ARAÇİKO...PARAVOR	0,42
HAVİDYAN...MEDZ	0,45
ASDVADZ...ARAÇ	0,66
KUM...YEV	0,44
KUMME...PARK	0,72
SIRPO...AY JM	0,45
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	87,17
Toplam Sus Süresi (Sn)	6,86
Sus Adedi	14
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,49
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	7,87

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolştırılmıştır. Bu icrada 14 tane sus bulunmaktadır.

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,5 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın yaklaşık % 8'ine tekabül etmektedir.

2.1.2. Hüzam Makamında Okunan Zebur Ayetleri⁸¹

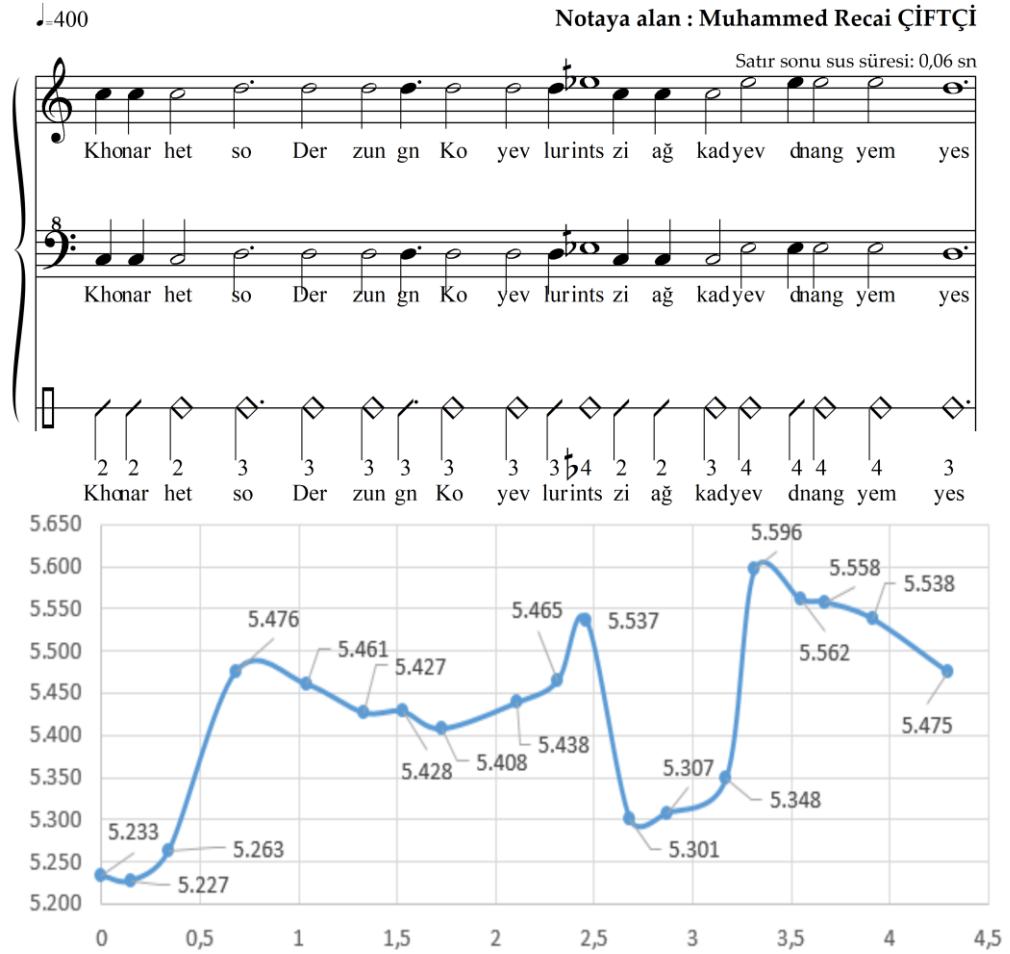
2.1.2.1. Notasyon⁸²

- Khonarhetso Der zung Ko yev lurints, zi ağkad yev dnang yem yes

RESİM 35

Okuyan : Nişan ÇALGICIYAN
Murat İÇLİNALÇA

Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

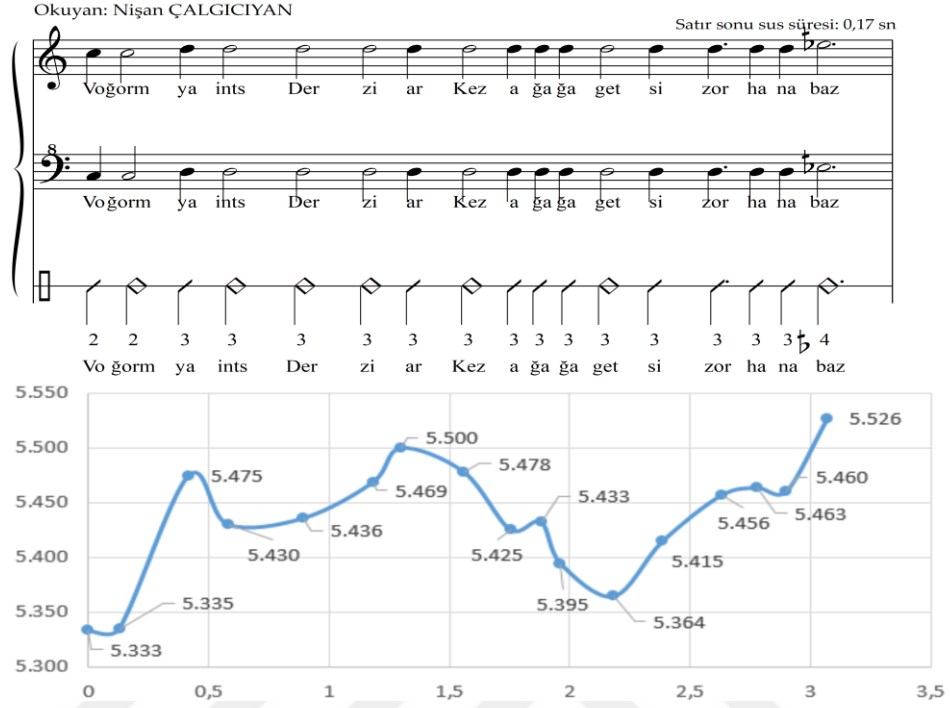

⁸¹ Mezmur 86/1-11

⁸² Bu okuyuş Nişan Çalgıcıyan ile Murat İçlinalça tarafından karşılıklı olarak okunmuştur. İcraya Nişan Çalgıcıyan başlamıştır. Seri bir okuyuş gerçekleştirilmiş, bir icracı okuyuşun son hecesinde uzatma yaparak bitirirken, uzatma esnasında diğer icracı okuyuşuna başlamaktadır. Bu sebeple notasyon üzerinde ve sus süreleri ile ilgili tabloda bu kısımların sus süreleri '0 saniye' olarak görünmektedir. İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 2-Murat İçlinalça-Nişan Çalgıcıyan-Hüzam Mezmur.

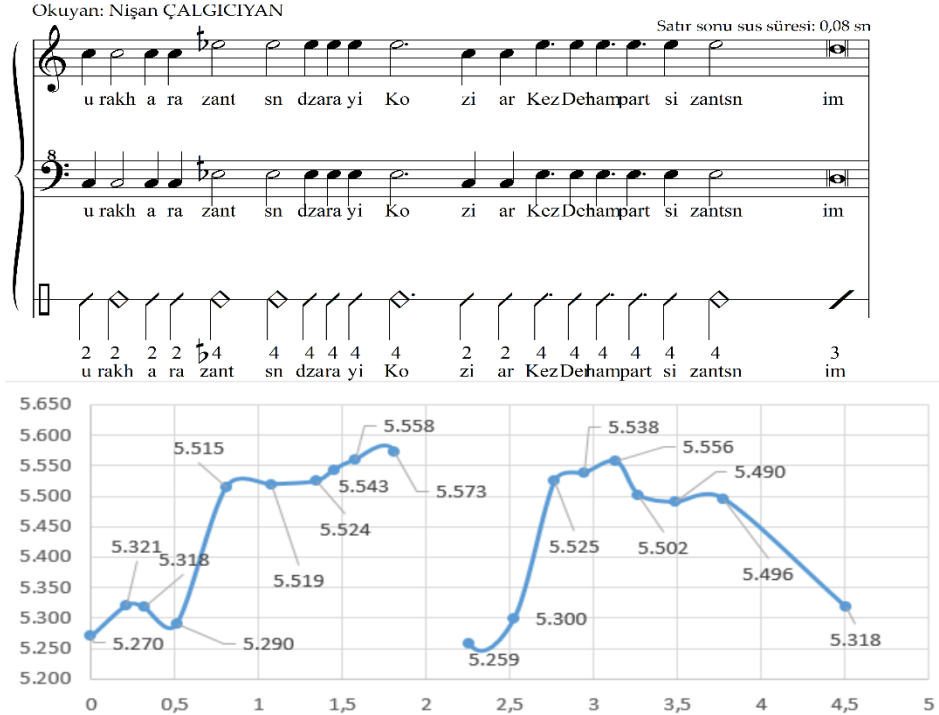
• Voğormya ints Der zi ar Kez ağağetsi zorhanabaz

RESİM 38

• Urakh ara zantsn dzarayı Ko, zi ar Kez Der hampartsi zantsn im.

RESİM 39

- Ungntir Der ağotits imots yev nayats i tsayn khntrivadzats imots.

RESİM 42

Okuyan: Nişan ÇALGICIYAN

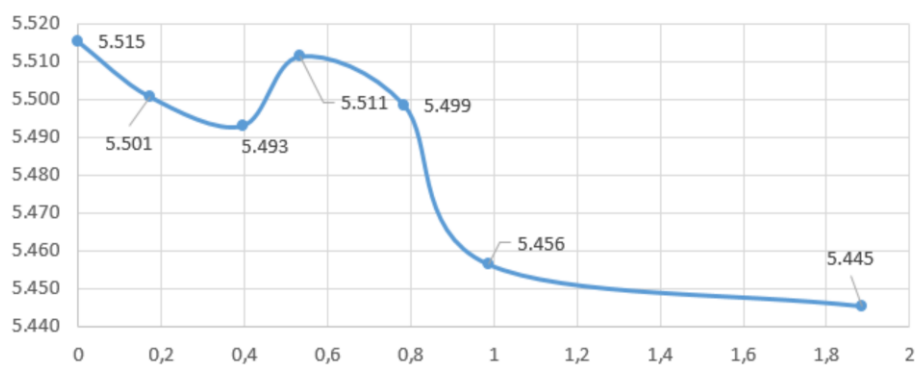
Musical score for the phrase "Ungntir Der ağotits imots yev nayats i tsayn". The score is written in a single system with a treble clef and a bass clef. The lyrics are: "Un gn tir Der a đo tits i mots yev nay yats i tsayn". Below the score, there are rhythmic markings: 3, 3, #5, 4, 4, 4, 3, 4, 2, 2, 4, 4, 4.

RESİM 43

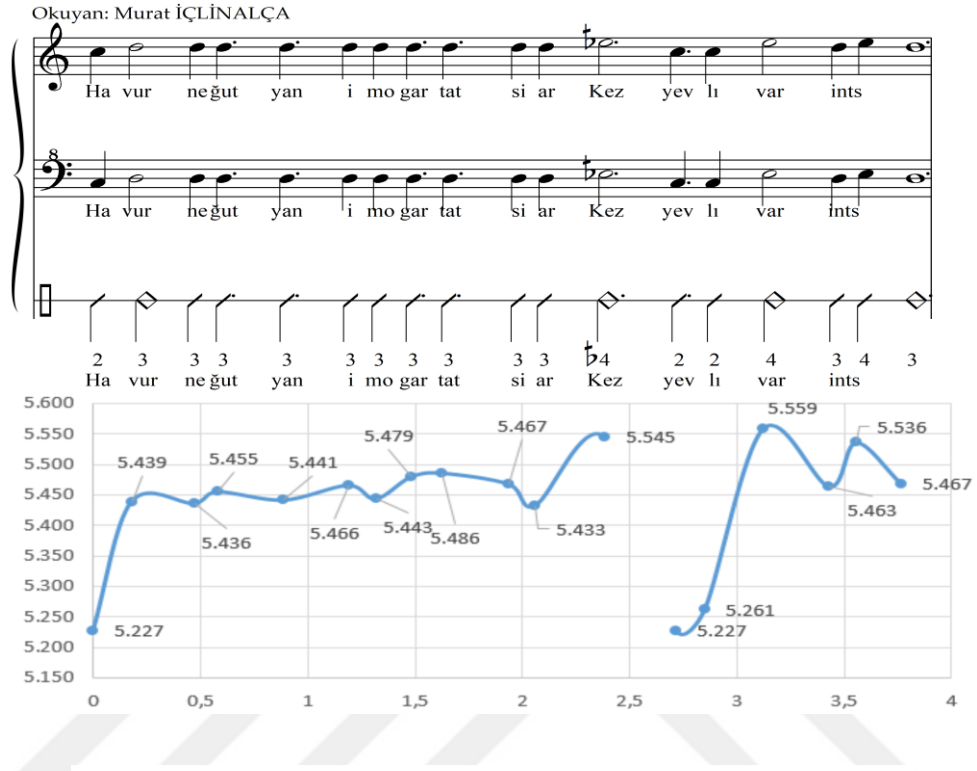
Okuyan: Nişan ÇALGICIYAN

Musical score for the phrase "Khn tri vad zats i mots". The score is written in a single system with a treble clef and a bass clef. The lyrics are: "Khn tri vad zats i mots". Below the score, there are rhythmic markings: 4, 4, 4, 4, 4, 3.

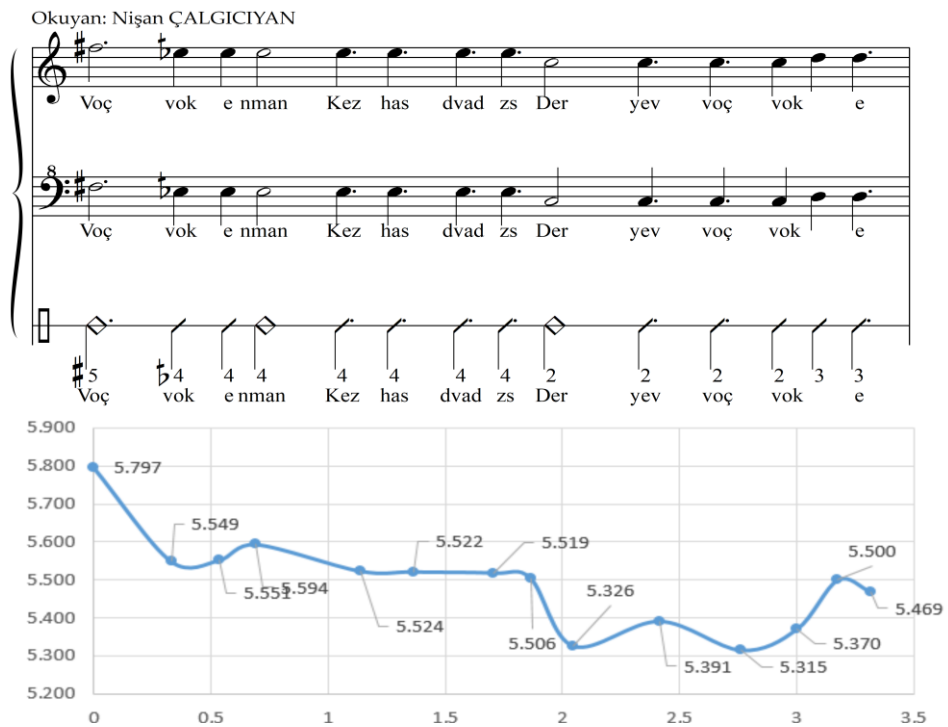
- Havur neğutyan imo gartatsi ar Kez, yev lıvar ints.

RESİM 44

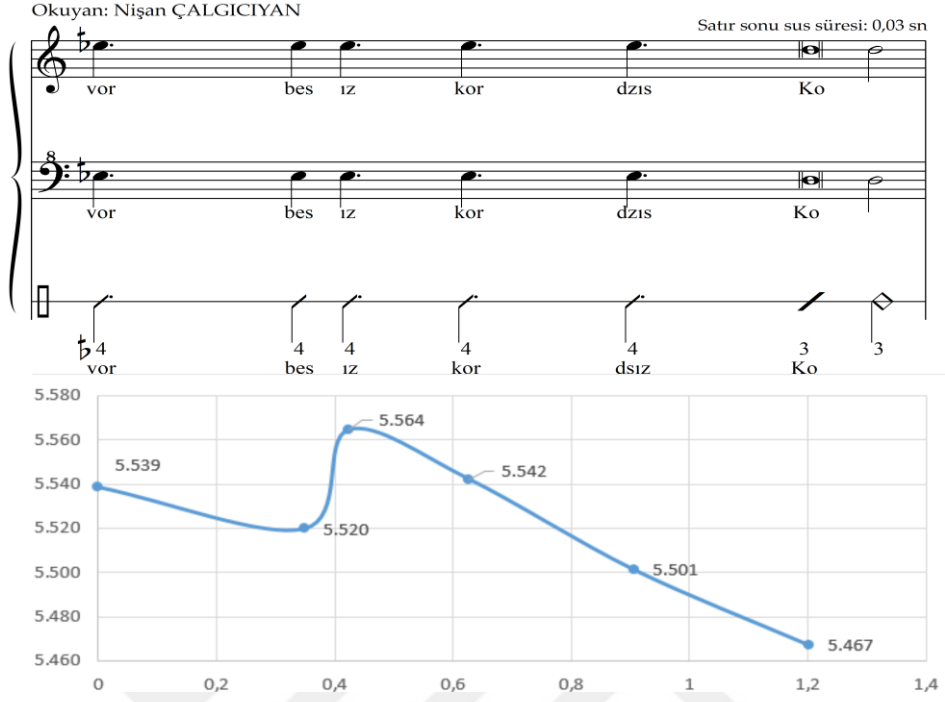

- Voç vok e nman Kez hasdvadz Der yev voç vok e vorbes ızkordzıs Ko.

RESİM 45

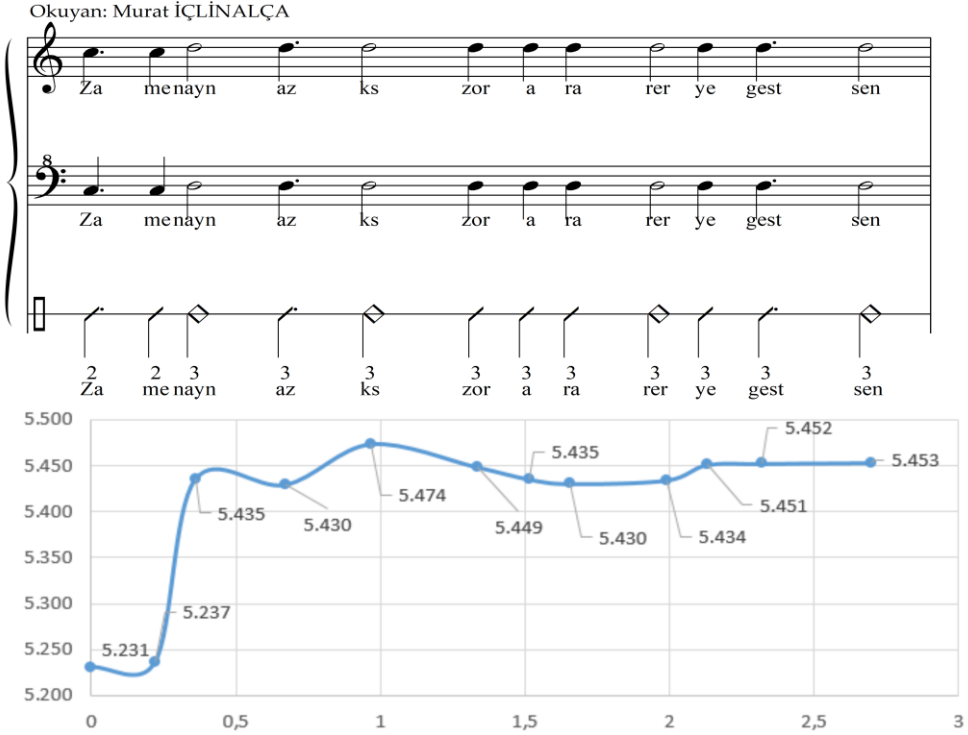

RESİM 46

- Zamenayn azks zor ararer yegetsen yev yegirbaktsen araçi Ko, paravor arastsen zanun Ko havıdyan.

RESİM 47

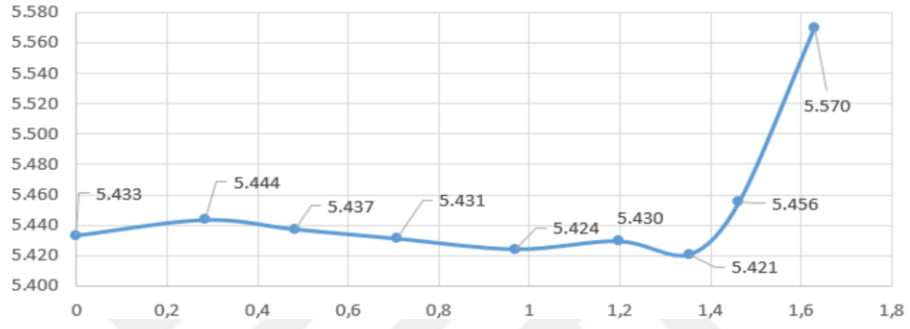

RESİM 48

Okuyan: Murat İÇLİNALÇA

Satır sonu sus süresi: 0,04 sn

3 yev 3 yer 3 gir 3 bakt 3 sen 3 a 3 ra 3 çi 4 Ko

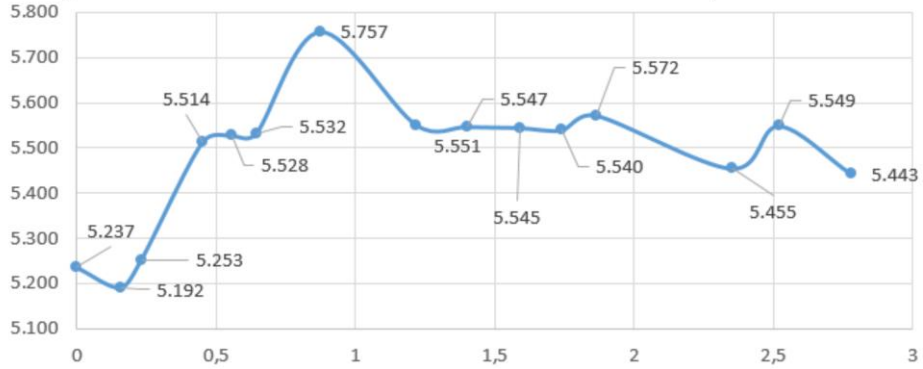

RESİM 49

Okuyan: Murat İÇLİNALÇA

Satır sonu sus süresi: 0,04 sn

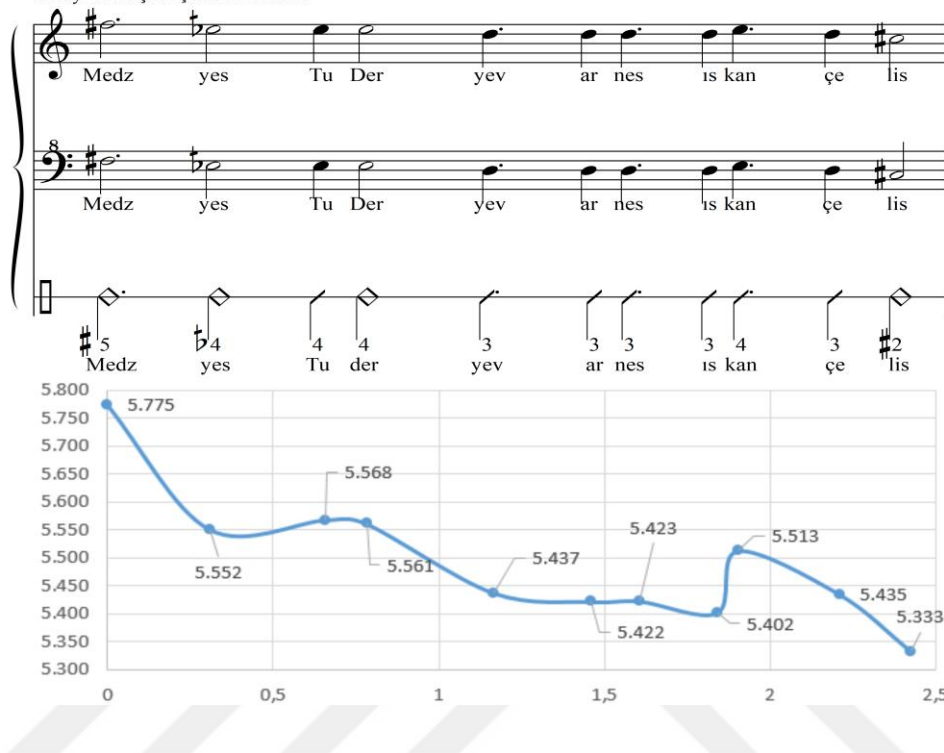
2 pa 2 ra 2 vor 4 arast 5 sen 4 za 4 nun 4 Ko 4 ha 4 vid 3 yan 4 3

- Medz yes Tu Der yev arnes iskançe lis

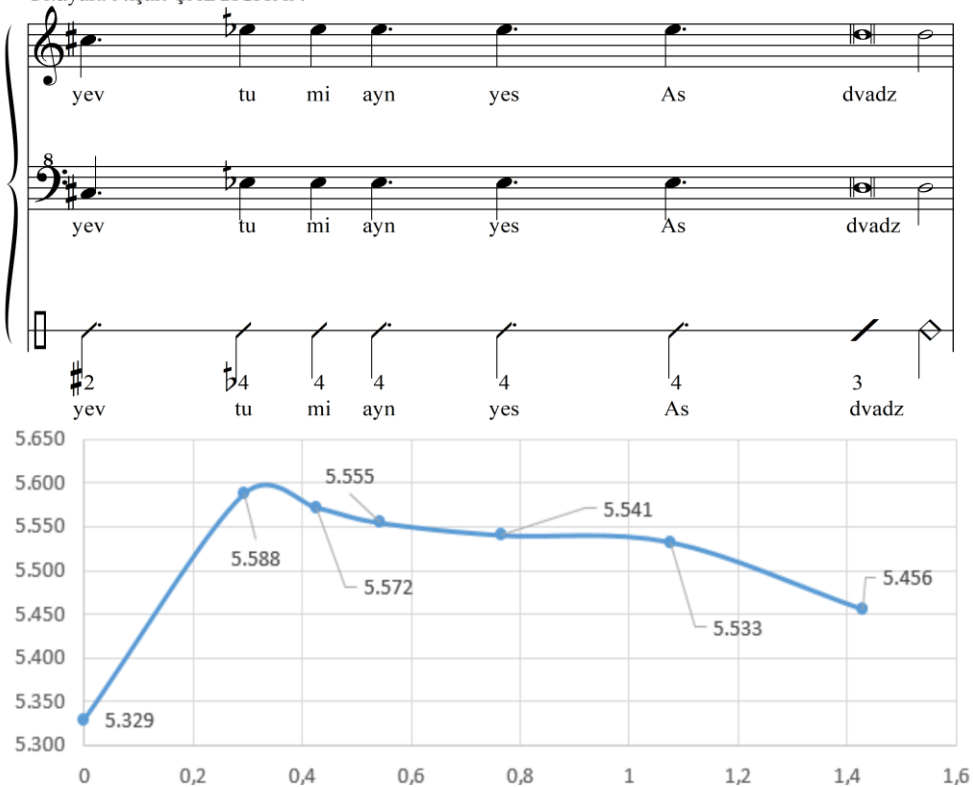
RESİM 50

Okuyan: Nişan ÇALGICIYAN

RESİM 51

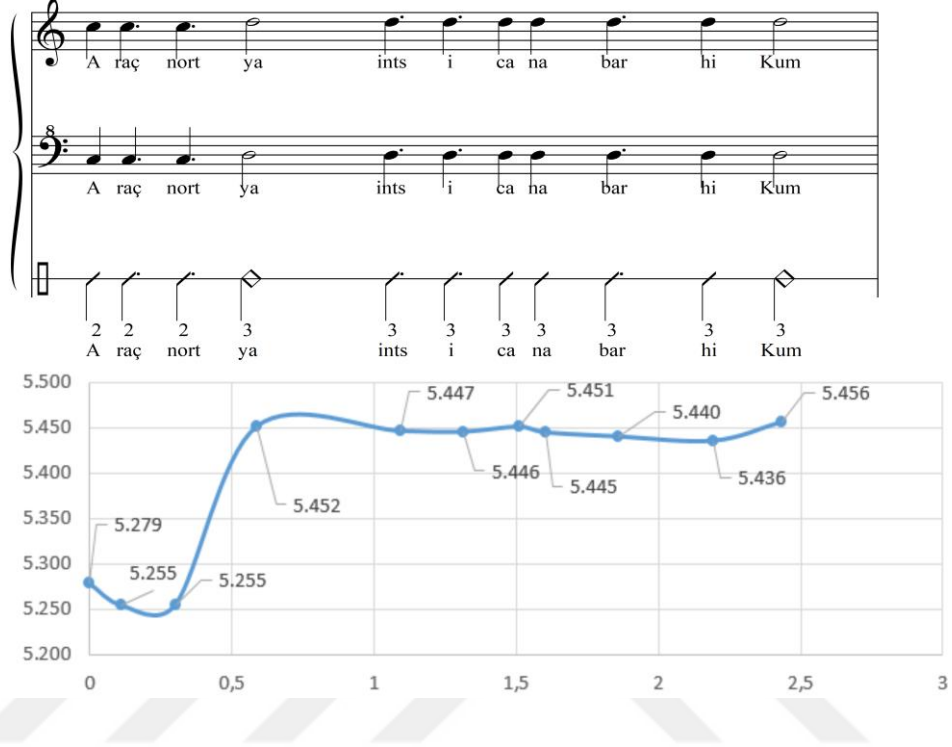
Okuyan: Nişan ÇALGICIYAN

- Araçnortya ints i canabarhi Kum yev knatsits i çşmardutyān Kum Yev urakh yeğitsi sird im erğnel hanvane Kumme.

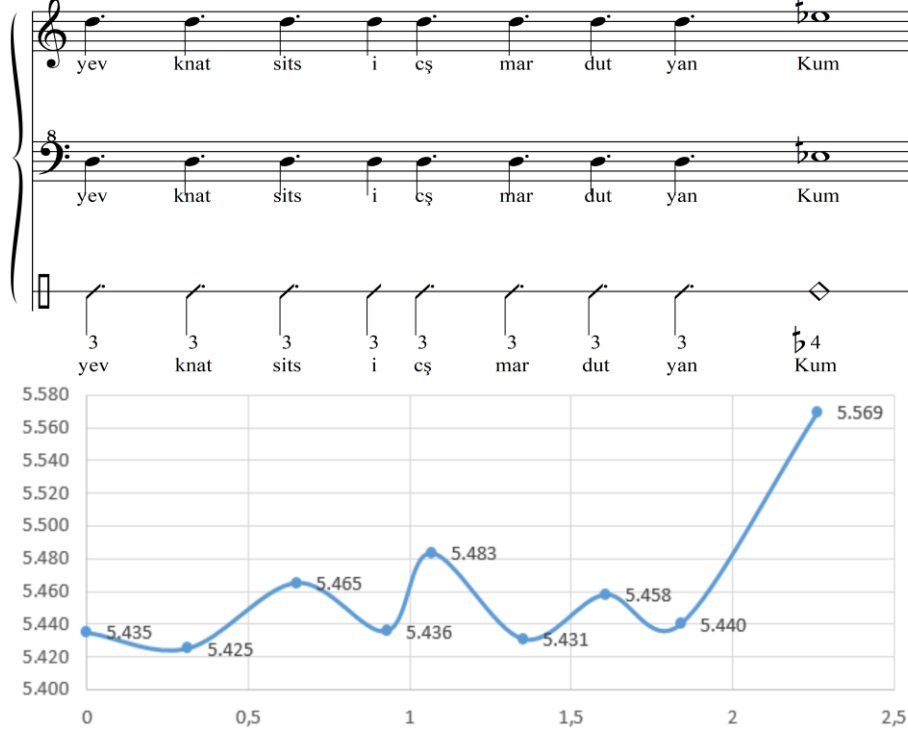
RESİM 52

Okuyan: Murat İÇLİNALÇA

RESİM 53

Okuyan: Murat İÇLİNALÇA

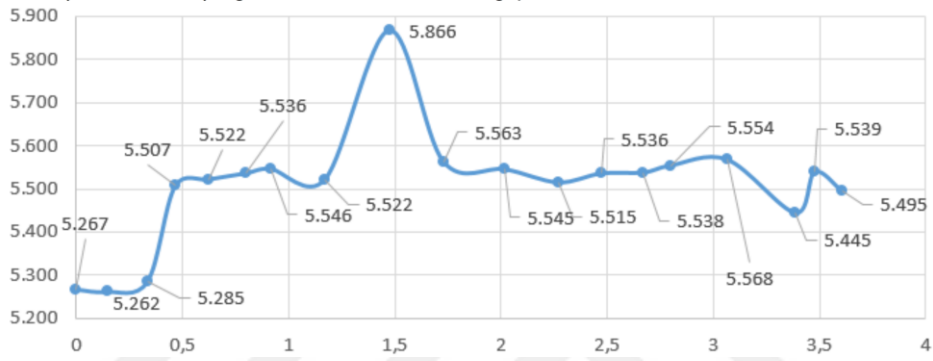
RESİM 54

Okuyan: Murat İÇLİNALÇA

yev u rakh ye ğit si sird im er gnç el han va ne Kum me

yev u rakh ye ğit si sird im er gnç el han va ne Kum me

2 2 2 4 4 4 4 #5 4 4 4 4 4 4 4 3 4 3

- Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyñ Sırpo

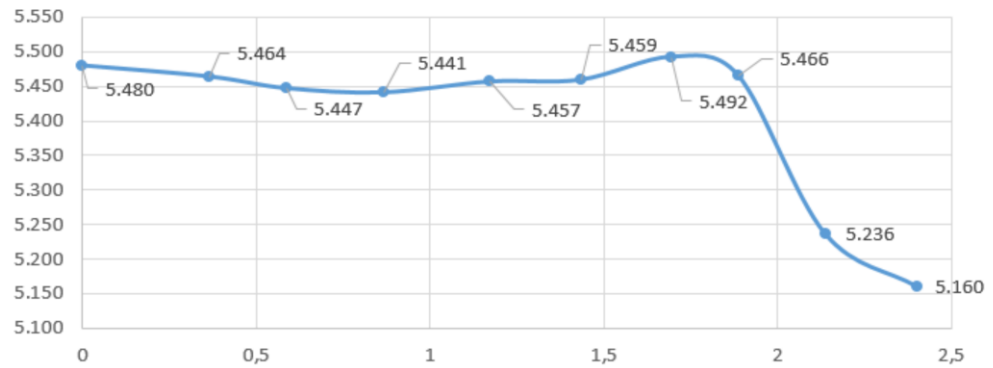
RESİM 55

Okuyan: Nişan ÇALGICIYAN

Park Hor yev Vort vo yev Hok vuyñ Sır po

Park Hor yev Vort vo yev Hok vuyñ Sır po

3 3 3 3 3 3 3 3 2 1

- **Ayjm yev mişd yev havidyans havidenits amen**

RESİM 56

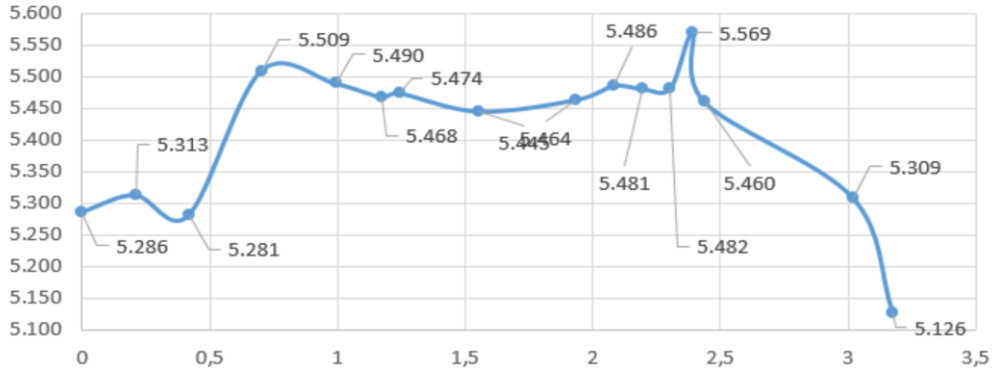
Okuyan: Murat İÇLİNALÇA

Ay jm yev mişd yev havid yans ha vi denits a men

Ay jm yev mişd yev havid yans ha vi denits a men

2 2 2 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 4 3 2 1 1

Ay jm yev mişd yev havid yans ha vi denits a men

2.1.2.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- **Khonarhetso Der zungn Ko yev lur ints, zi ağkad yev dnang yem yes**

Okuyucu Çargah perdesinden icraya başlamış ve Neva perdesine gelerek uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Ardından Hisar perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra tekrar Çargah perdesine dönmüş, kısaca bu perdeyi de vurgulamıştır. Buradan tekrar Hisar perdesine sıçrama yapan okuyucu Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 36

Ayet	Nota	Sent
KHO	DO	5.233
NAR	DO	5.227
RET	DO	5.263
SO	RE	5.476
DER	RE	5.461
ZUN	RE	5.427
GN	RE	5.428
KO	RE	5.408
YEV	RE	5.438
LUR	RE	5.465

Ayet	Nota	Sent
İNTS	Mİ	5.537
Zİ	DO	5.301
AĞ	DO	5.307
KAD	DO	5.348
YEV	Mİ	5.596
D	Mİ	5.562
NANG	Mİ	5.558
YEM	Mİ	5.538
YES	RE	5.475

Çargah-Neva ve Neva-Hisar ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Hisar-Çargah üçlü aralığını her iki yönde de gösterdikten sonra Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 37

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	6	*
DO-DO	*	36	*
DO-RE	204	213	9
RE-RE	*	15	*
RE-RE	*	34	*
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	31	*
RE-RE	*	26	*
RE-Mİ	113	72	41
Mİ-DO	317	236	81
DO-DO	*	7	*
DO-DO	*	41	*
DO-Mİ	317	248	69
Mİ-Mİ	*	34	*
Mİ-Mİ	*	4	*
Mİ-Mİ	*	20	*
Mİ-RE	113	63	50

- **Bahya zantsn im surp Der prgya ızdzarays Ko, Asdvadz im vor i Kez husatsa**

Okuyucu Çargah perdesinden Neva perdesine gelerek uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Ardından Hisar perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra Çargah perdesine pest yönde bir sıçrama yapmıştır. Buradan Eviç perdesine uzanan okuyucu Hisar perdesine gelerek uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir ve Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 38

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
BAH	DO	5.198	YS	RE	5.427
YA	DO	5.252	KO	Mİ	5.573
YA	RE	5.405	AS	DO	5.247
ZANT	RE	5.498	DVADZ	FA	5.801
SN	RE	5.408	İM	Mİ	5.539
İM	RE	5.445	VOR	Mİ	5.552
SURP	RE	5.448	İ	Mİ	5.541
DER	RE	5.413	KEZ	Mİ	5.587
PRG	RE	5.438	HU	Mİ	5.604
YA	RE	5.433	SAT	Mİ	5.550
IZD	RE	5.468	SA	RE	5.448
ZA	RE	5.447		RE	5.490
RA	RE	5.440		RE	5.433

Çargah-Neva ve Neva-Hisar ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Çargah-Eviç dördü aralığını gösterdikten sonra Eviç perdesinden Neva perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 39

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	55	*
DO-RE	204	153	51
RE-RE	*	93	*
RE-RE	*	90	*
RE-RE	*	37	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	35	*
RE-RE	*	25	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	35	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	14	*
RE-Mİ	113	146	33
Mİ-DO	317	326	9
DO-FA	589	553	36
FA-Mİ	272	262	10
Mİ-Mİ	*	14	*
Mİ-Mİ	*	11	*
Mİ-Mİ	*	46	*
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-Mİ	*	54	*
Mİ-RE	113	102	11
RE-RE	*	43	*
RE-RE	*	57	*

- **Voğormya ints Der zi ar Kez ağağagetsi zorhanabaz**

Okuyucu Çargah perdesinden icraya başlamış ve Neva perdesine gelerek bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Ardından Hisar perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra tekrar Neva perdesine dönüp uzunca bir vurgulama yaptıktan sonra Hisar perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 40

Ayet	Nota	Sent
VO	DO	5.333
ĞORM	DO	5.335
YA	RE	5.475
İNTS	RE	5.430
DER	RE	5.436
Zİ	RE	5.469
AR	Mİ	5.500
KEZ	RE	5.478

Ayet	Nota	Sent
A	RE	5.425
ĞA	RE	5.433
GA	RE	5.395
GET	RE	5.364
Sİ	RE	5.415
ZOR	RE	5.456
HA	RE	5.463
BAZ	Mİ	5.526

Çargah-Neva ve Neva-Hisar ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Hisar perdesinde asma karar yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 41

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	1	*
DO-RE	204	140	64
RE-RE	*	45	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	33	*
RE-Mİ	113	31	82
Mİ-RE	113	22	91
RE-RE	*	52	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	38	*
RE-RE	*	30	*
RE-RE	*	50	*
RE-RE	*	42	*
RE-RE	*	7	*
RE-Mİ	113	63	50

- **Urakh ara zantsn dzarayı Ko, zi ar Kez Der hampartsı zantsn im.**

Okuyucu Çargah perdesini kısaca vurgulayarak başladığı icrasına Hisar perdesine uzanıp bu perdeyi kısaca pekiştirerek devam etmiştir. Buradan Çargah perdesine pest yönde sıçrama yapan okuyucu tekrar Hisar perdesine dönmüş, bu perdeyi altı hece üzerinde pekiştirdikten sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 42

Ayet	Nota	Sent
U	DO	5.270
RAKH	DO	5.321
A	DO	5.318
RA	DO	5.290
ZANT	Mİ	5.515
SN	Mİ	5.519
DZA	Mİ	5.524
RA	Mİ	5.543
Yİ	Mİ	5.558
KO	Mİ	5.573

Ayet	Nota	Sent
Zİ	DO	5.259
AR	DO	5.300
KEZ	Mİ	5.525
DER	Mİ	5.538
HAM	Mİ	5.556
PART	Mİ	5.502
Sİ	Mİ	5.490
ZANTSN	Mİ	5.496
İM	RE	5.318

Çargah-Hisar üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, aynı melodik hareketi tekrar ettikten sonra Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 43

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	51	*
DO-DO	*	3	*
DO-DO	*	28	*
DO-Mİ	317	225	92
Mİ-Mİ	*	4	*
Mİ-Mİ	*	5	*
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-Mİ	*	15	*
Mİ-Mİ	*	15	*
Mİ-DO	317	315	2
DO-DO	*	41	*
DO-Mİ	317	226	91
Mİ-Mİ	*	13	*
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-Mİ	*	55	*
Mİ-Mİ	*	12	*
Mİ-Mİ	*	6	*
Mİ-RE	113	177	64

- **Zi tu Der kağtsr yev uğğ yes pazumoğorm, ar amenesyan vor gartan ar Kez.**

Okuyucu Segah ve Çargah perdesi üzerinden icraya başlamış ve Neva perdesine gelerek uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Ardından Hisar perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra Çargah perdesine pest yönde bir sıçrama yapmış ve kısaca bu perdeyi vurgulamıştır. Buradan Eviç perdesine uzanan okuyucu Hisar perdesine gelerek bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir ve Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 44

Ayet	Nota	Sent
Zİ	Sİ	5.140
TU	DO	5.200
DER	RE	5.460
KAĞT	RE	5.474
SR	RE	5.476
YEV	RE	5.462
U	RE	5.424
ĞİĞ	RE	5.428
YES	RE	5.444
PA	RE	5.452
ZU	RE	5.454
MO	RE	5.428
ĞORM	Mİ	5.568

Ayet	Nota	Sent
AR	DO	5.204
A	DO	5.229
ME	DO	5.239
NES	DO	5.234
YAN	FA	5.774
VOR	Mİ	5.538
GAR	Mİ	5.538
TAN	Mİ	5.561
AR	Mİ	5.536
KEZ	RE	5.443
	Mİ	5.519
	RE	5.438

Çargah-Neva ve Neva-Hisar ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Çargah-Eviç dörtlü aralığını gösterdikten sonra Eviç perdesinden Neva perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 45

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-DO	113	60	53
DO-RE	204	260	56
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	15	*
RE-RE	*	38	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	17	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	26	*
RE-Mİ	113	139	26
Mİ-DO	317	363	46
DO-DO	*	25	*
DO-DO	*	10	*
DO-DO	*	5	*
DO-FA	589	540	49
FA-Mİ	272	236	36
Mİ-Mİ	*	0	*
Mİ-Mİ	*	23	*
Mİ-Mİ	*	25	*
Mİ-RE	113	93	20
RE-Mİ	113	75	38
Mİ-RE	113	81	32

- **Ungtir Der ağotits imots yev naysats i tsayn khntrıvadzats imots.**

Makamın güçlü sesinden icraya başlayan okuyucu buradan Eviç perdesine uzanıp Hisar perdesine dönüş yapmış ve bu perdeyi kısaca vurgulamıştır. Buradan Neva ve Hisar perdelerine de geçişler yaptıktan sonra Çargah perdesine pest yönde sıçrama yapmış ve Hisar perdesine uzanarak bu perdeyi uzun bir süre vurguladıktan sonra Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 46

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
UN	RE	5.462	YATS	Mİ	5.504
GN	RE	5.440	İ	Mİ	5.478
TİR	FA	5.778	TSAYN	Mİ	5.495
DER	Mİ	5.557	KHN	Mİ	5.515
A	Mİ	5.507	TRI	Mİ	5.501
TİTS	Mİ	5.511	VAD	Mİ	5.493
İ	RE	5.417	ZATS	Mİ	5.511
MOTS	Mİ	5.514	İ	Mİ	5.499
YEV	DO	5.283	MOTS	RE	5.456
NAY	DO	5.306	S	RE	5.445

Neva-Eviç üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanmış ve Hisar perdesine gelmiştir. Hisar-Çargah üçlü aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Hisar-Neva ikili aralığı ile yarım karar vermiştir. Nazaî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 47

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	23	*
RE-FA	385	338	47
FA-Mİ	272	221	51
Mİ-Mİ	*	51	*
Mİ-Mİ	*	4	*
Mİ-RE	113	94	19
RE-Mİ	113	97	16
Mİ-DO	317	231	86
DO-DO	*	23	*
DO-Mİ	317	198	119
Mİ-Mİ	*	26	*
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-Mİ	*	20	*
Mİ-Mİ	*	15	*
Mİ-Mİ	*	8	*
Mİ-Mİ	*	18	*
Mİ-Mİ	*	13	*
Mİ-RE	113	42	71
RE-RE	*	11	*

- **Havur neğutyan imo gartatsi ar Kez, yev livar ints.**

Okuyucu Çargah perdesinden icraya başlamış ve Neva perdesine gelerek uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Ardından Hisar perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra tekrar Çargah perdesine dönmüş, kısaca bu perdeyi de vurgulamıştır. Buradan tekrar Hisar perdesine sıçrama

yapan okuyucu Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 48

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
HA	DO	5.227	Sİ	RE	5.467
VUR	RE	5.439	AR	RE	5.433
NE	RE	5.436	KEZ	Mİ	5.545
ĞUT	RE	5.455	YEV	DO	5.227
YAN	RE	5.441	LI	DO	5.261
İ	RE	5.466	VAR	Mİ	5.559
MO	RE	5.443	İNTS	RE	5.463
GAR	RE	5.479		Mİ	5.536
TAT	RE	5.486		RE	5.467

Çargah-Neva ve Neva-Hisar ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Hisar-Çargah üçlü aralığını her iki yönde de gösterdikten sonra Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Nazari sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 49

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	212	8
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	19	*
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	24	*
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	36	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	18	*
RE-RE	*	35	*
RE-Mİ	113	112	1
Mİ-DO	317	318	1
DO-DO	*	34	*
DO-Mİ	317	298	19
Mİ-RE	113	96	17
RE-Mİ	113	72	41
Mİ-RE	113	68	45

- Voç vok e nman Kez hasdvadz Der yev voç vok e vorbes ızkordzıs Ko.

Eviç perdesinden Hisar perdesine gelerek icraya başlayan okuyucu bu perdenin pekiştirmesini yaptıktan sonra pest yönde Çargah perdesine doğru bir sıçrama yapmıştır. Bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra Neva perdesine gelen okuyucu, buradan Hisar perdesine

gelerek bu perdeyi kısa bir süre pekiştirmiş ve Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 50

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
VOÇ	FA	5.797	VOÇ	DO	5.315
VOK	Mİ	5.549	VOK	DO	5.370
E	Mİ	5.551		Mİ	5.500
NMAN	Mİ	5.594		RE	5.469
KEZ	Mİ	5.524	VOR	Mİ	5.539
HAS	Mİ	5.522	BES	Mİ	5.520
DVAD	Mİ	5.519	IZ	Mİ	5.564
ZS	Mİ	5.506	KOR	Mİ	5.542
DER	DO	5.326	DZIS	Mİ	5.501
YEV	DO	5.391	KO	RE	5.467

Eviç-Hisar ikili aralığını kullandıktan sonra Hisar-Çargah üçlü aralığını gösteren okuyucu, Çargah ve Hisar perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesinde yarım karar göstermektedir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 51

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-Mİ	272	248	24
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-Mİ	*	42	*
Mİ-Mİ	*	70	*
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-Mİ	*	3	*
Mİ-Mİ	*	13	*
Mİ-DO	317	180	137
DO-DO	*	66	*
DO-DO	*	77	*
DO-DO	*	55	*
DO-Mİ	317	130	187
Mİ-RE	113	31	82
RE-Mİ	113	70	43
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-Mİ	*	45	*
Mİ-Mİ	*	22	*
Mİ-Mİ	*	41	*
Mİ-RE	113	34	79

- Zamenayn azks zor ararer yegestsen yev yergirbaktse araçi Ko, paravor arastsen zanun Ko havidyen.

Tablo 52

Ayet	Nota	Sent
ZA	DO	5.231
ME	DO	5.237
NAYN	RE	5.435
AZ	RE	5.430
KS	RE	5.474
ZOR	RE	5.449
A	RE	5.435
RA	RE	5.430
RER	RE	5.434
YE	RE	5.451
GEST	RE	5.452
SEN	RE	5.453

Ayet	Nota	Sent
YEV	RE	5.433
YER	RE	5.444
GİR	RE	5.437
BAKT	RE	5.431
SEN	RE	5.424
A	RE	5.430
RA	RE	5.421
Çİ	RE	5.456
KO	Mİ	5.570
PA	DO	5.237
RA	DO	5.192
VOR	DO	5.253

Ayet	Nota	Sent
VOR	Mİ	5.514
A	Mİ	5.528
RAST	Mİ	5.532
SEN	FA	5.757
ZA	Mİ	5.551
NUN	Mİ	5.547
KO	Mİ	5.545
HA	Mİ	5.540
VİD	Mİ	5.572
YAN	RE	5.455
YAN	Mİ	5.549
YAN	RE	5.443

Bu tabloya göre Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu Neva perdesine gelerek icra sonuna kadar bu perdeyi pekiştirmiş ve Hisar perdesine bir dokunuş yapmıştır. Buradan Çargah perdesine uzanan okuyucu tekrar Hisar perdesine uzanarak Eviç perdesine ulaşmıştır. Tekrar Hisar perdesine dönüş yapan okuyucu, kısaca bu perdeyi pekiştirdikten sonra Neva perdesinde yarım karar yapmıştır.

Çargah-Neva ve Neva-Hisar ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Çargah-Eviç dörtlü aralığını gösterdikten sonra Eviç perdesinden Neva perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 53

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	6	*
DO-RE	204	198	6
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	44	*
RE-RE	*	25	*
RE-RE	*	13	*
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	17	*
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	20	*

RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	35	*
RE-Mi	113	115	2
Mi-DO	317	333	16
DO-DO	*	45	*
DO-DO	*	61	*
DO-Mi	317	261	56
Mi-Mi	*	14	*
Mi-Mi	*	4	*
Mi-FA	272	226	46
FA-Mi	272	206	66
Mi-Mi	*	4	*
Mi-Mi	*	2	*
Mi-Mi	*	5	*
Mi-Mi	*	33	*
Mi-RE	113	117	4
RE-Mi	113	94	19
Mi-RE	113	106	7

- **Medz yes Tu Der yev arnes ıskançelis yev Tu miayn yes Advadz.**

Okuyucu bu bölümün icrasına Eviç perdesinden başlamış ve ardışık seslerle Neva perdesine gelmiştir. Buradan Hisar perdesine gelen okuyucu tekrar ardışık seslerle Nim Hicaz perdesine gelmiştir. Nim Hicaz perdesinden Hisar perdesine uzanan okuyucu, bu perdeyi pekiştirdikten sonra Neva perdesinde yarım karar yapmıştır.

Tablo 54

Ayet	Nota	Sent
MEDZ	FA	5.775
YES	Mi	5.552
TU	Mi	5.568
DER	Mi	5.561
YEV	RE	5.437
AR	RE	5.422
NES	RE	5.423
IS	RE	5.402
KAN	Mi	5.513

Ayet	Nota	Sent
ÇE	RE	5.435
LİS	DO	5.333
YEV	DO	5.329
TU	Mi	5.588
Mi	Mi	5.572
AYN	Mi	5.555
YES	Mi	5.541
AS	Mi	5.533
DVADZ	RE	5.456

Eviç ve Nim Hicaz perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, Nim Hicaz-Hisar ikili aralığını kullandıktan sonra Hisar-Neva Çargah ikili aralığını

kullanarak Neva perdesinde yarım karar göstermektedir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 55

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-Mİ	272	223	49
Mİ-Mİ	*	16	*
Mİ-Mİ	*	7	*
Mİ-RE	113	124	11
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	20	*
RE-Mİ	113	111	2
Mİ-RE	113	78	35
RE-DO	113	102	11
DO-DO	*	4	*
DO-Mİ	226	259	33
Mİ-Mİ	*	16	*
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-Mİ	*	14	*
Mİ-Mİ	*	8	*
Mİ-RE	113	77	36

- Araçnortya ints i canabarhi Kum yev knatsits i çşmardutyân Kum Yev urakh yeğitsi sird im ergñçel hanvane Kumme.

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Neva perdesine gelmiştir. Bu perdeyi icra sonuna kadar pekiştiren okuyucu Hisar perdesine ulaşmıştır. Buradan Çargah perdesine pest yönde sıçrama yapan okuyucu Hisar perdesine uzanarak bu perdenin pekiştirmesini yapmıştır. Ardından Eviç perdesine gelen okuyucu, ardışık seslerle Neva perdesine gelerek bu perdede yarım karar vermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 56

Ayet	Nota	Sent
A	DO	5.279
RAÇ	DO	5.255
NORT	DO	5.255
YA	RE	5.452
İNTS	RE	5.447
İ	RE	5.446
CA	RE	5.451
NA	RE	5.445
BAR	RE	5.440
Hİ	RE	5.436
KUM	RE	5.456
YEV	RE	5.435
KNAT	RE	5.425

Ayet	Nota	Sent
SİTS	RE	5.465
İ	RE	5.436
ÇŞ	RE	5.483
MAR	RE	5.431
DUT	RE	5.458
YAN	RE	5.440
KUM	Mİ	5.569
YEV	DO	5.267
U	DO	5.262
RAKH	DO	5.285
RAKH	Mİ	5.507
YE	Mİ	5.522
ĞİT	Mİ	5.536

Ayet	Nota	Sent
Sİ	Mİ	5.546
SİRD	Mİ	5.522
İM	FA	5.866
ER	Mİ	5.563
GNÇ	Mİ	5.545
EL	Mİ	5.515
HAN	Mİ	5.536
VA	Mİ	5.538
NE	Mİ	5.554
KUM	Mİ	5.568
ME	RE	5.445
	Mİ	5.539
	RE	5.495

Çargah-Neva ve Neva-Hisar ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu Hisar-Çargah üçlü aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Eviç perdesinden Neva perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 57

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	24	*
DO-DO	*	0	*
DO-RE	204	196	8
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	40	*
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	48	*
RE-RE	*	53	*
RE-RE	*	27	*
RE-RE	*	18	*
RE-Mİ	113	129	16
Mİ-DO	317	302	15
DO-DO	*	5	*
DO-DO	*	23	*
DO-Mİ	317	222	95
Mİ-Mİ	*	15	*
Mİ-Mİ	*	14	*
Mİ-Mİ	*	10	*
Mİ-Mİ	*	24	*
Mİ-FA	272	344	72
FA-Mİ	272	304	32
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-Mİ	*	30	*
Mİ-Mİ	*	21	*
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-Mİ	*	16	*
Mİ-Mİ	*	14	*
Mİ-RE	113	123	10
RE-Mİ	113	94	19
Mİ-RE	113	44	69

- **Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyn Sırpo**

Okuyucu bu bölümün icrasına makamın güçlü sesinden başlamış, uzun bir süre bu perdeyi pekiştirdikten sonra ardışık seslerle karar perdesine yönelmiş, Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 58

Ayet	PARK	HOR	YEV	VORT	VO	YEV	HOK	VUYN	SIR	PO
Nota	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO	Sİ
Sent	5.480	5.464	5.447	5.441	5.457	5.459	5.492	5.466	5.236	5.160

Bu icrada okuyucu Neva perdesinden Segah perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanmış ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 59

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	17	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	33	*
RE-RE	*	27	*
RE-DO	204	229	25
DO-Sİ	113	77	36

- **Ayjm yev mişd yev havidyans havidenits amen**

Çargah perdesinden icraya başlayıp bu perdeyi kısaca vurgulayan okuyucu, Neva perdesine yönelmiş ve dokuz hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yapmıştır. Hisar perdesine dokunduktan sonra tekrar ardışık seslerle karar bölgesine yönelen okuyucu, Segah perdesinde karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 60

Ayet	Nota	Sent
AY	DO	5.286
JM	DO	5.313
YEV	DO	5.281
MİŞD	RE	5.509
YEV	RE	5.490
HA	RE	5.468
VİD	RE	5.474
YANS	RE	5.445
HA	RE	5.464

Ayet	Nota	Sent
Vİ	RE	5.486
DE	RE	5.481
NİTS	RE	5.482
	Mİ	5.569
	RE	5.460
A	DO	5.309
MEN	Sİ	5.126
N	Sİ	5.141

Çargah ve Hisar perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Hisar perdesinden Segah perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanarak karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

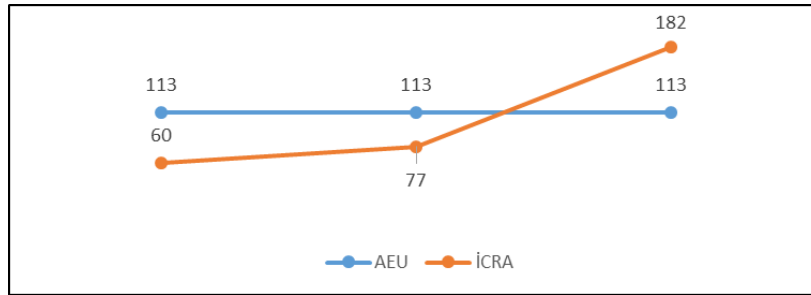
Tablo 61

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	27	*
DO-DO	*	32	*
DO-RE	204	229	25
RE-RE	*	20	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	19	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	1	*
RE-Mİ	113	88	25
Mİ-RE	113	109	4
RE-DO	204	151	53
DO-Sİ	113	182	69
Sİ-Sİ	*	14	*

2.1.2.2.1. İkili Aralıklar

- Segah-Çargah Aralığı (113)

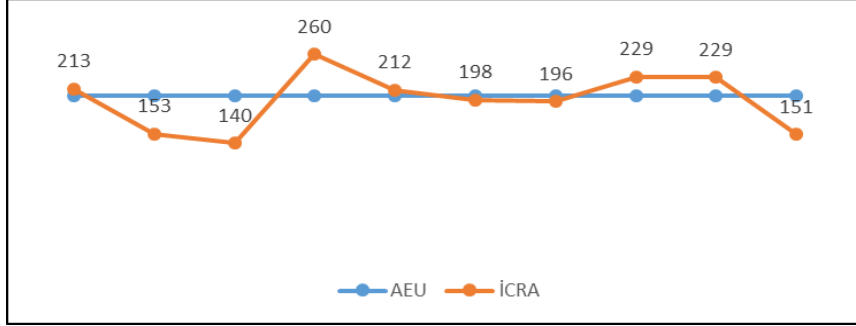
GRAFİK 9

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık, sistemde 113 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile ilgili grafiğe bakıldığında tamamen verilen değerlere uzak noktalarda tınladığı anlaşılan bu aralığın icra değerleri, sistem ile örtüşmemektedir.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

GRAFİK 10

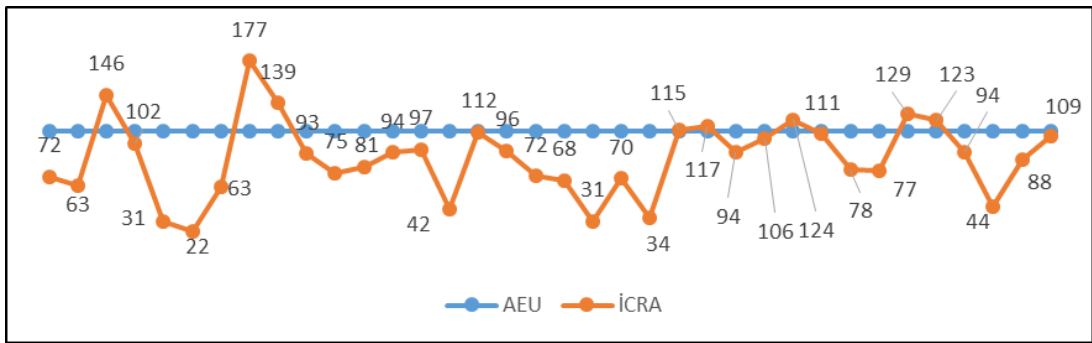
İcra içerisinde 10 defa kullanılan bu aralık, sistemde 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya bakıldığında ise bu aralığın daha çok verilen değerlere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Neva-Nim Hicaz Aralığı (113)⁸³**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 113 sent olarak belirlenmişken, icrada 102 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Neva-Hisar Aralığı (113)**

GRAFİK 11

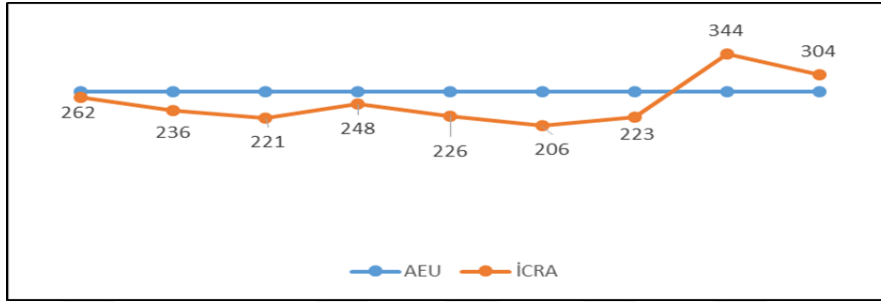
İcra içerisinde en fazla miktarda kullanılan bu aralık sistemde 113 sent olarak tespit edilmişse de, icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda

⁸³ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

ve pestleşme eğilimi ile tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem çok büyük oranda örtüşmemektedir.

- **Hisar-Eviç Aralığı (272)**

GRAFİK 12

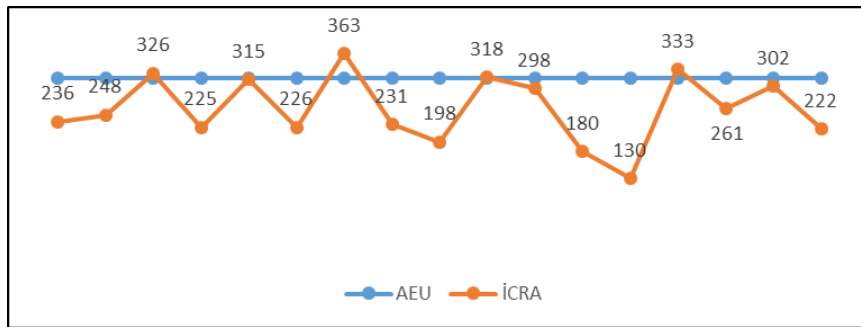

İcra içerisinde dokuz defa kullanılan bu aralık için sistemde belirlenen değer 272 senttir. İcra ile ilgili grafiğe bakıldığında ise bu aralığın büyük oranda korunamadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icranın büyük oranda örtüşmediğini söylemek mümkündür.

2.1.2.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Çargah-Hisar Aralığı (317)**

GRAFİK 13

Sistemde 317 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde 17 defa kullanılmış olup, büyük oranda sistemin belirlediği değere uzak noktalarda tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

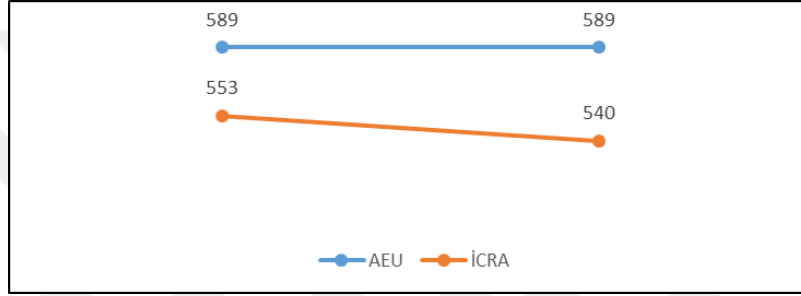
- **Neva-Eviç Aralığı (385)⁸⁴**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 385 sent olarak belirlenmişken, icrada 338 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.1.2.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Çargah-Eviç Aralığı (317)**

GRAFİK 14

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık için sistemde belirlenen değer 589 senttir. İcra ile ilgili grafiğe bakıldığında bu aralığın tespit edilen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmemektedir.

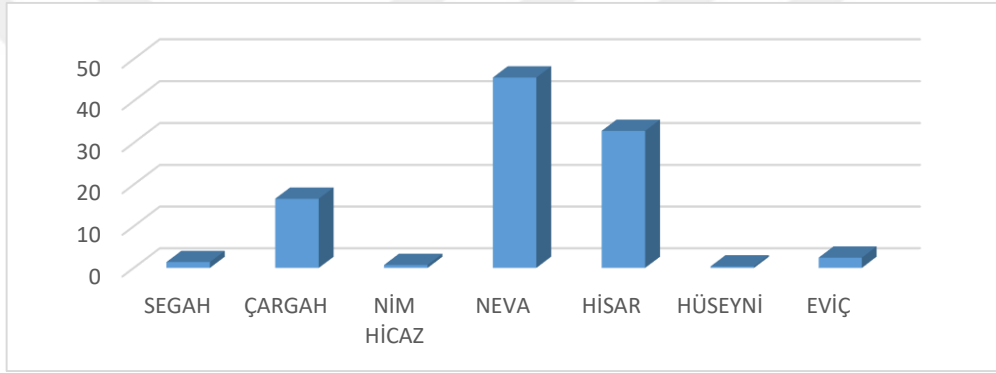
⁸⁴ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

2.1.2.3. Perde Adetleri

Tablo 62

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
SEGAH	5142	4	1,41
ÇARGAH	5272	47	16,61
NİM HİCAZ	5331	2	0,71
NEVA	5448	129	45,58
HİSAR	5538	93	32,86
HÜSEYİNİ	5569	1	0,35
EVIÇ	5793	7	2,47

GRAFİK 15

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Huzzam makamında okunan Mezmur'da en çok tercih edilen perde yaklaşık %46 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise yaklaşık %33 oranı ile Hisar perdesidir. Daha sonra ise Çargah perdesi gelmektedir.

İcrada kullanılan perdelere bakıldığında sadece, Huzzam makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Huzzam beşlisinin kullanıldığı görülmektedir. Bu beşli içinde de en fazla tercih edilen sırasıyla Neva, Hisar ve Çargah perdesi olmuştur.

İlgili tablo ve grafikten sade bir okuyuşun sergilendiği anlaşılmakta, metnin ön plana çıkarılmak istendiğini düşünülmektedir.

Makamın güçlü perdesi olarak tarif edilen Neva perdesinin bu grafikte en çok tercih edilen perde olduğu görülmektedir. İcra da yeden perdesinin de kullanılmadığı gözlenmiştir.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Huzzam makamı icrasının Mezmur okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile örtüşmediği söylenebilir.

2.1.2.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 63

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler		
					Segah	Neva	Hisar
YEM YES	1,05	1	1	1		1	
HUSATSA	1,35	2	2	3		2	1
ZORHANABAZ	0,45	1	1	1			1
DZARAYI KO	0,45	1	1	1			1
ZANTSNİM	1,12	1	1	1		1	
ARKEZ	1,09	2	2	3		2	1
MOTS	0,64	1	1	1		1	
İNTS	0,73	2	2	3		2	1
IZ KO	1,16	1	1	1		1	
ARAÇIKO	0,69	1	1	1			1
HAVİDYAN	1,3	2	2	3		2	1
ASDVADZ	0,96	1	1	1		1	
KUMME	1,14	2	2	3		2	1
SIRPO	0,73	1	1	1	1		
AMEN	1,57	1	1	1	1		
Register Ortalaması		1,33					
Perde Adedi Ort.			1,33				
Perde Tekrarı Ort.				1,71			
Perde Tekrar Toplamı					2	15	8
Perde Tekrar Oranı (%)					8	60	32
Uzayan Son Hece Adedi	15						
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	0,96						

Bu okuyuşta bulunan 15 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolaştırılmıştır.

Perde isimlerinin altında bulunan kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, aynı zamanda karar, yarım karar veya asma karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Neva perdesinde yarım karar göstererek bir uzatmanın büyük oranda kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini daha az sayıda Hisar perdesinde

yapılan asma kararlı uzatmalar ile Segah perdesinde karar yapılarak gerçekleştirilen uzatmalar takip etmektedir.

Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin yaklaşık 1 saniye olduğu görülmektedir. Ayrıca her bir uzatma için ortalama 1,3 aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince büyük oranda tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.1.2.5. Susma Süreleri

Tablo 64

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
YEM YES...BAHYA	0,06
HUSATSA...VOĞORM	0,00
ZORHANABAZ...URAKH	0,17
DZARAYI KO...Zİ AR KEZ	0,13
ZANTSNİM...Zİ TU	0,08
ARKEZ...UN GN TİR	0,00
MOTS...HAVUR	0,00
İNTS...VOÇ	0,00
IZ KO..ZAM	0,03
ARAÇİKO...PARAVOR	0,04
HAVİDYAN...MEDZ	0,04
ASDVADZ...ARAÇ	0,00
KUMME...PARK	0,00
SIRPO...AY JM	0,00
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	121,66
Toplam Sus Süresi (Sn)	0,55
Sus Adedi	14
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,04
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	0,45

Bu okuyuşta gerçekleştirilen ‘sus’lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada esasen 14 tane sus bulunmaktadır. Ancak bu okuyuş, notasyon kısmındaki dipnotta belirttiğimiz üzere iki icracı tarafından karşılıklı olarak okunmuştur. Bir icracı okuyuşun son hecesinde uzatma yaparak bitirirken, uzatma esnasında diğer icracı okuyuşuna başlamaktadır. Bundan dolayı notasyon üzerinde ve bu tabloda söz konusu kısımların sus süreleri ‘0 saniye’ olarak görünmektedir.

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,04 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın yaklaşık % 0,5’ine tekabül etmektedir.

2.1.3. Hicaz Makamında Okunan Zebur Ayetleri⁸⁵

2.1.3.1. Notasyon⁸⁶

- Khonarhetso Der zungn Ko yev lur ints, zi ağkad yev dhang yem yes

RESİM 57

Okuyan : Murat İÇLİNALÇA
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩=300

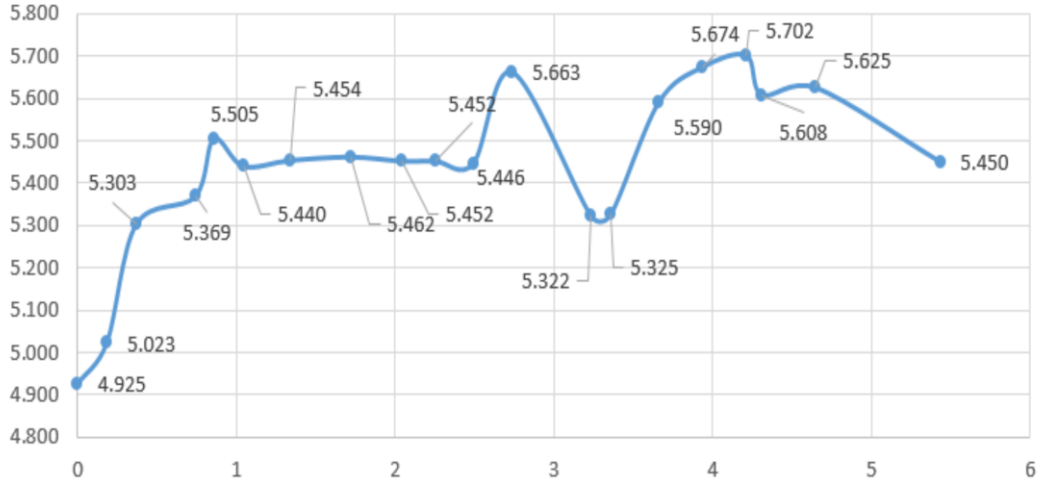
Satır sonu sus süresi: 0,39 sn

Khona ret so Der zun gn Ko yev lur ints zi ağ kad yev dhang yem yes

Khona ret so Der zun gn Ko yev lur ints zi ağ kad yev dhang yem yes

1 5 2 3 3 4 4 4 4 4 4 4 5 3 3 5 5 5 5 5 4

Khona ret so Der zun gn Ko yer lur ints zi ağ kad yev dhang yem yes

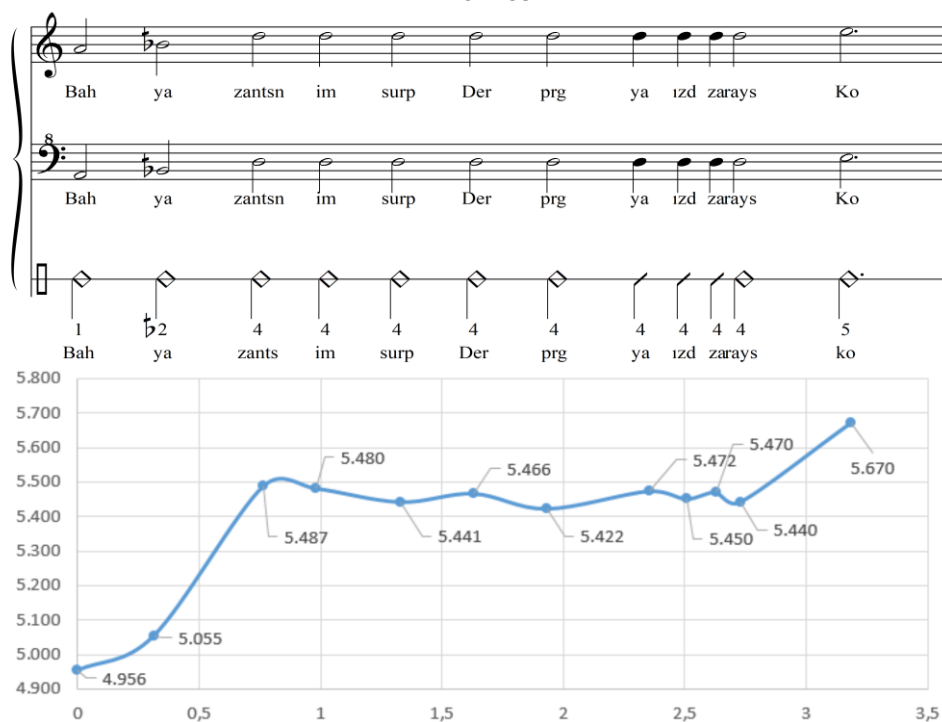

⁸⁵ Mezmur 86/1-11

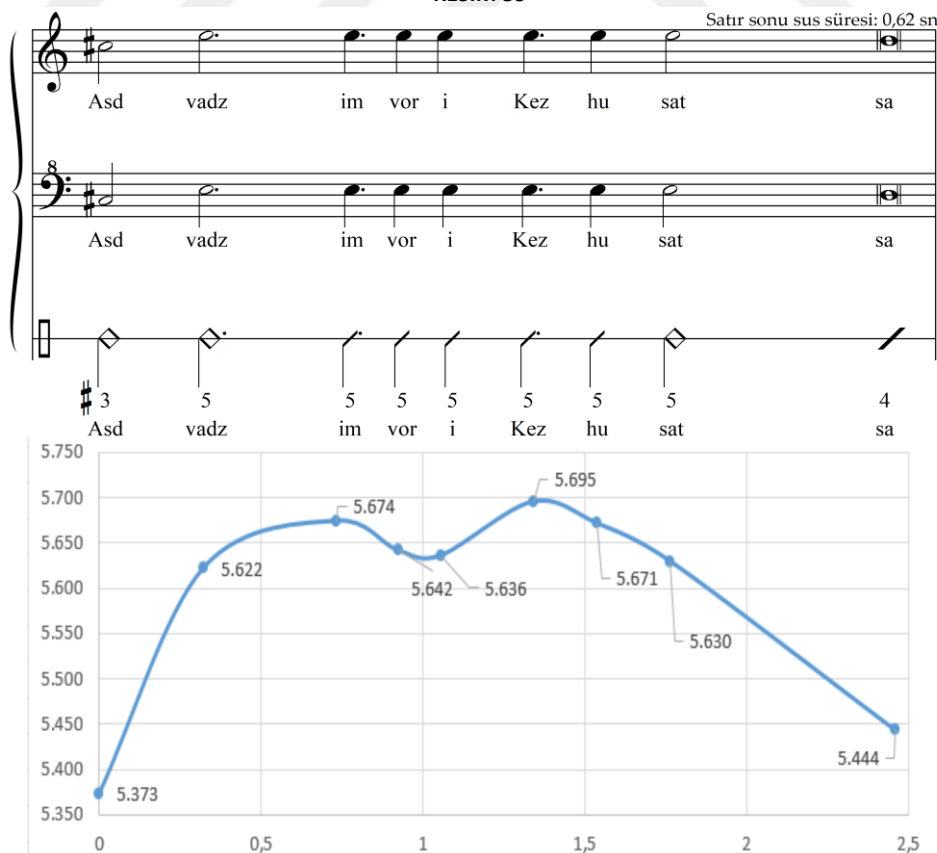
⁸⁶ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 3-Murat İçlinalça-Hicaz Mezmur.

- Bahya zantsn im surp Der prgya ızdzarays Ko, Asdvadz im vor i Kez husatsa

RESİM 58

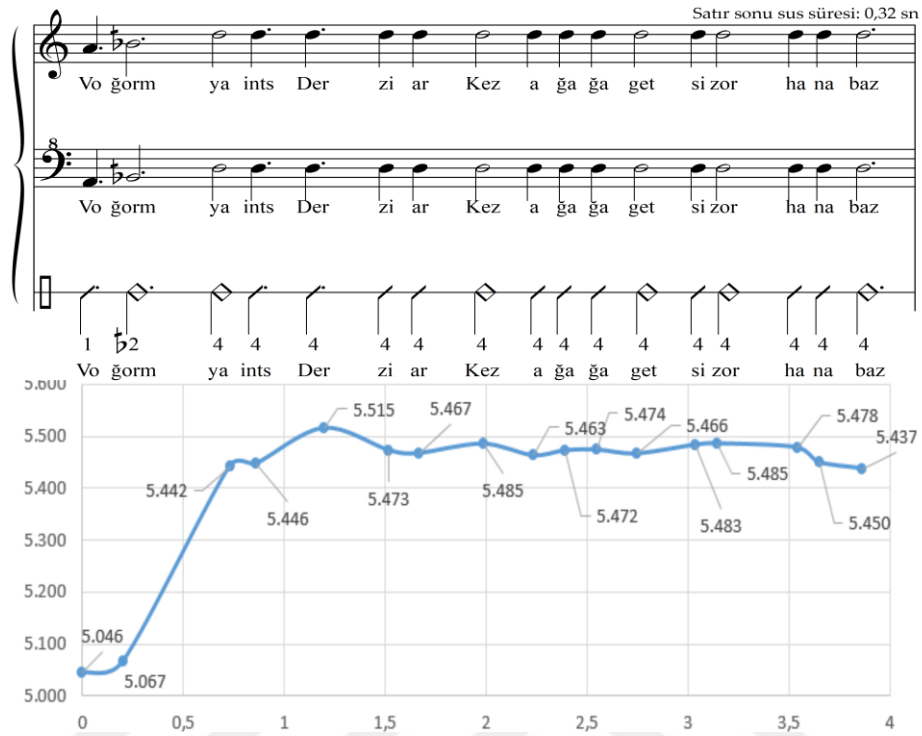

RESİM 59

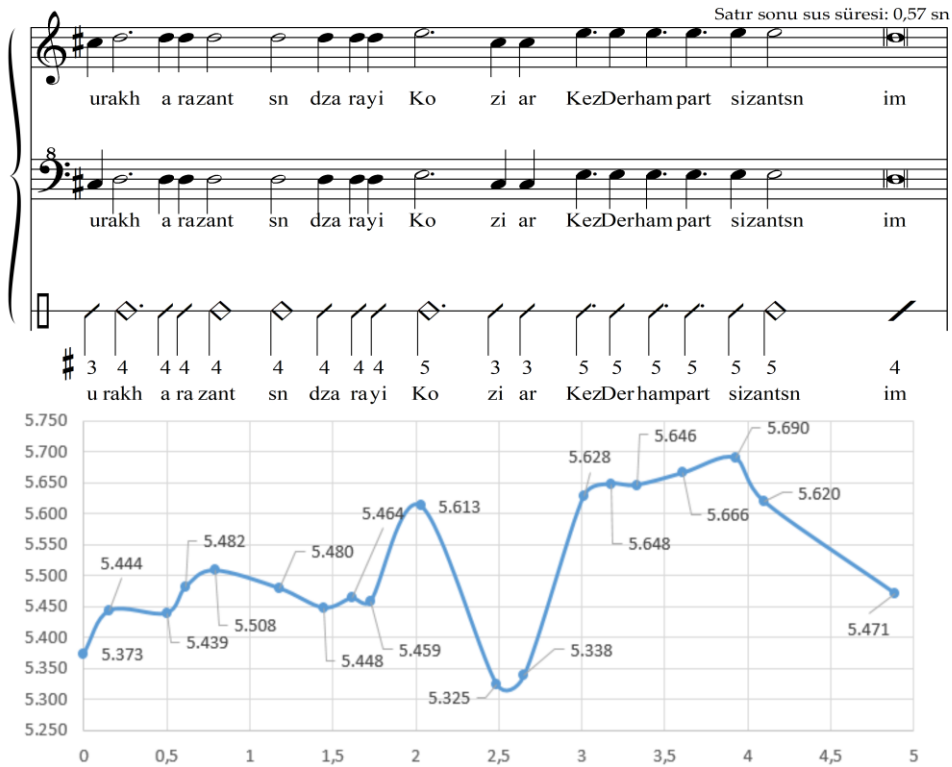
• Voğormya ints Der zi ar Kez ağağetsi zorhanabaz

RESİM 60

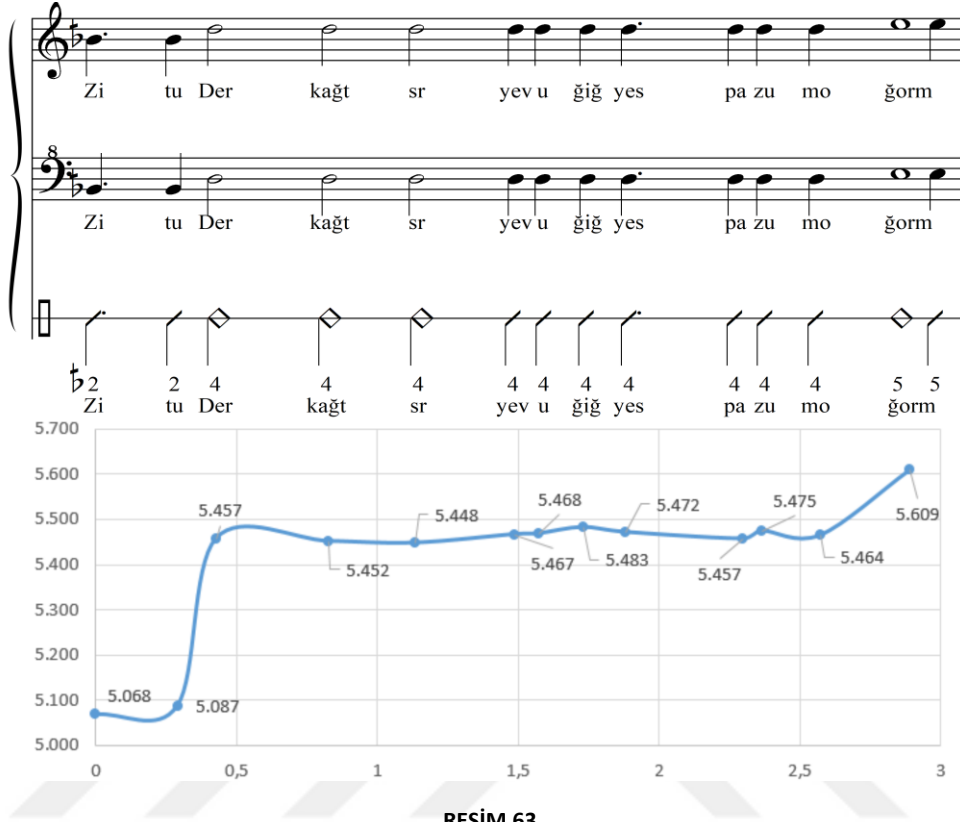
• Urakh ara zantsn dzarayı Ko, zi ar Kez Der hampartsi zantsn im.

RESİM 61

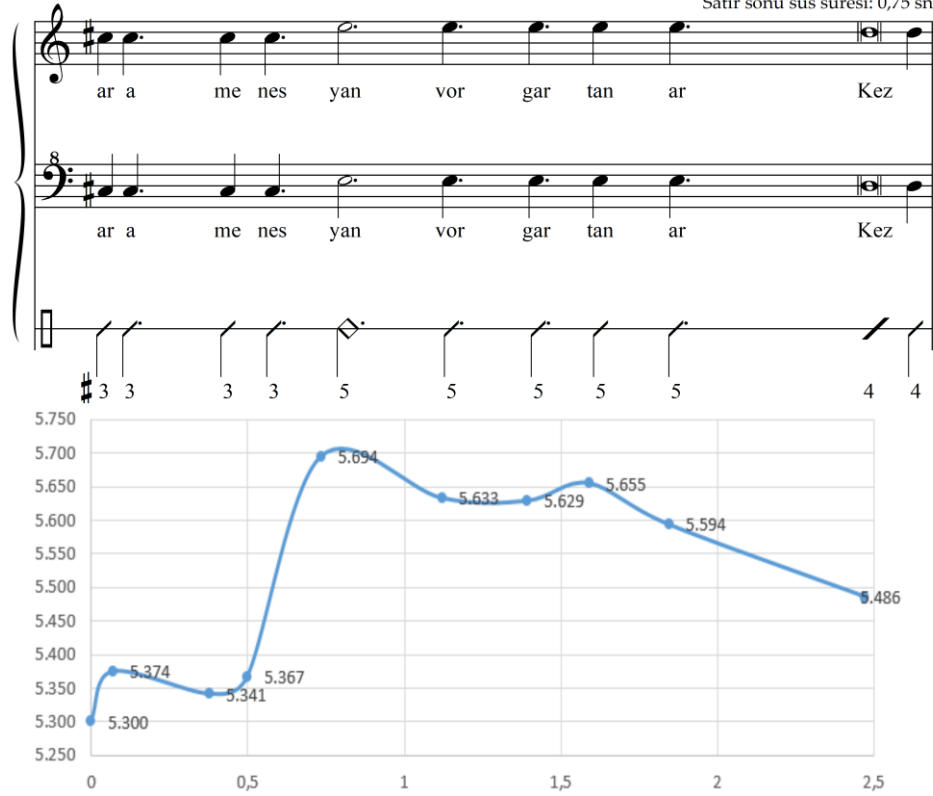
- Zi tu Der kağtsr yev u ğiğ yes pazumoğorm, ar amenesyan vor gartan ar Kez.

RESİM 62

RESİM 63

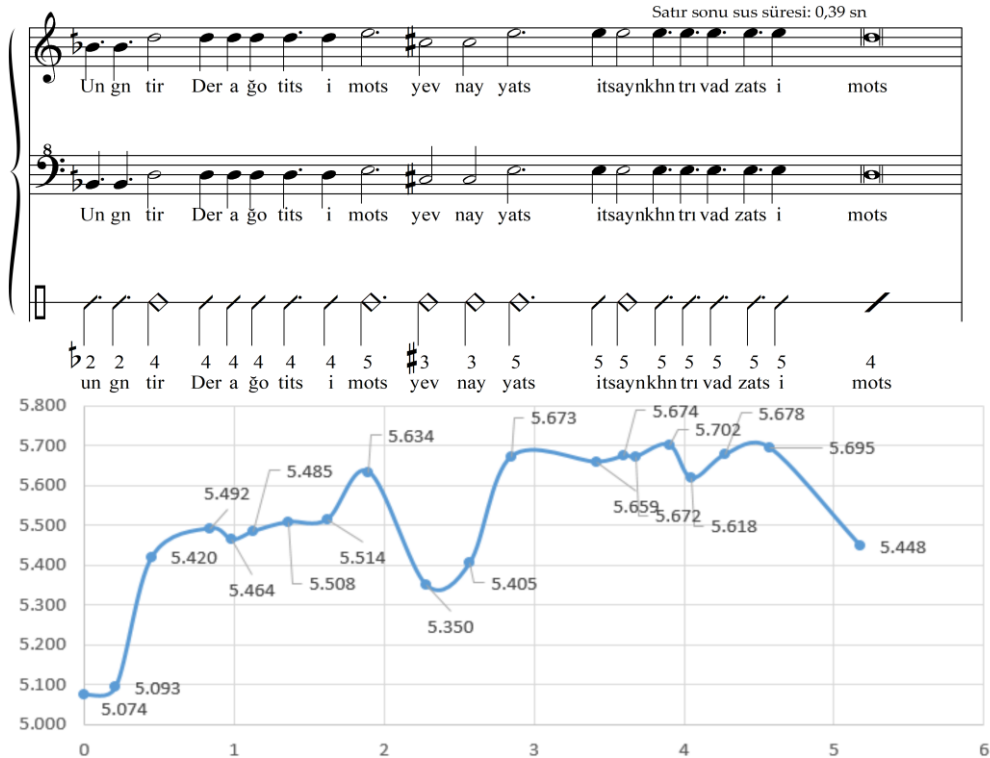
Satır sonu sus süresi: 0,75 sn

- Ungntir Der aġotits imots yev nayats i tsayn khntrivadzats imots.

RESİM 64

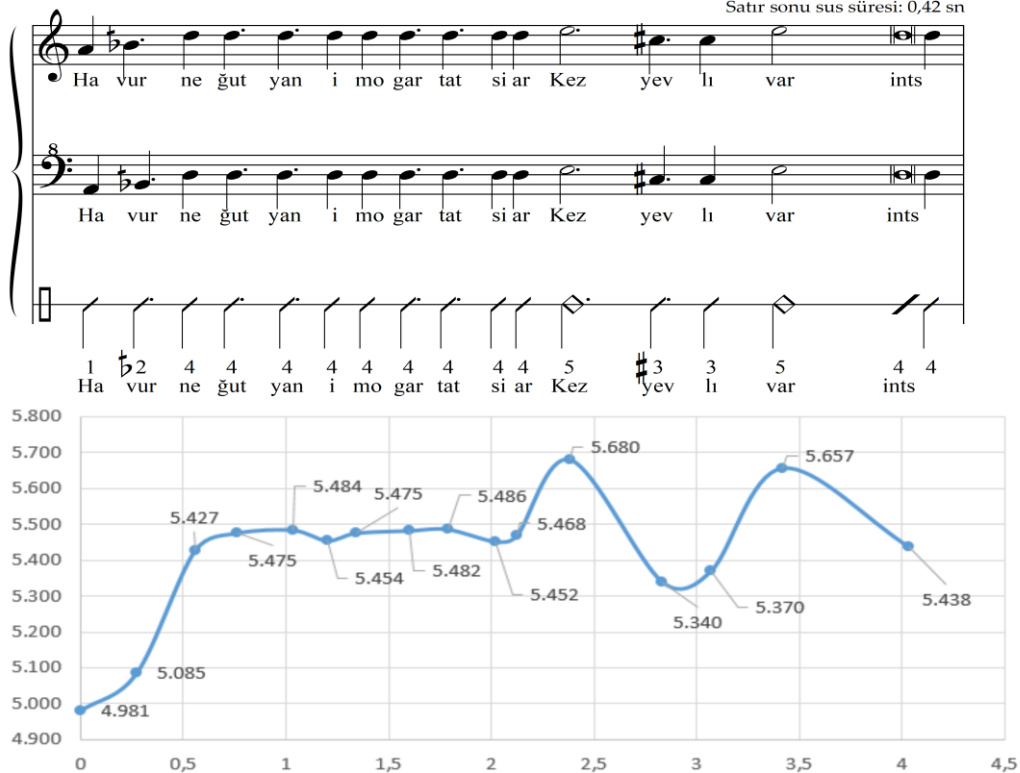
Satır sonu sus süresi: 0,39 sn

- Havur neġutyan imo gartatsi ar Kez, yev livar ints.

RESİM 65

Satır sonu sus süresi: 0,42 sn

RESİM 68

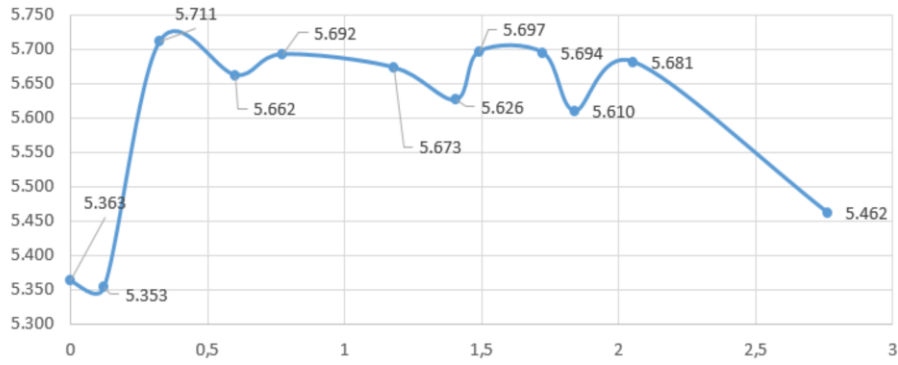
Satır sonu sus süresi: 0,53 sn

pa ra vor a rast sen zanun Koha vid yan

pa ra vor a rast sen zanun Koha vid yan

3 3 5 5 5 5 5 5 5 4

pa ra vor a rast sen zanun Koha vid yan

- Medz yes Tu Der yev arnes iskançelis yev Tu miayn yes Advadz.

RESİM 69

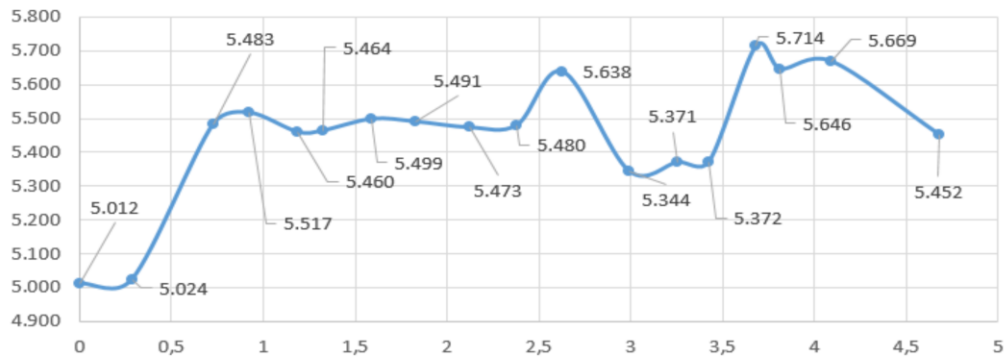
Satır sonu sus süresi: 0,69 sn

Medz yes Tu Der yev ar nes is kan çe lis yev Tu mi ayn yes As dvadz

Medz yes Tu Der yev ar nes is kan çe lis yev Tu mi ayn yes As dvadz

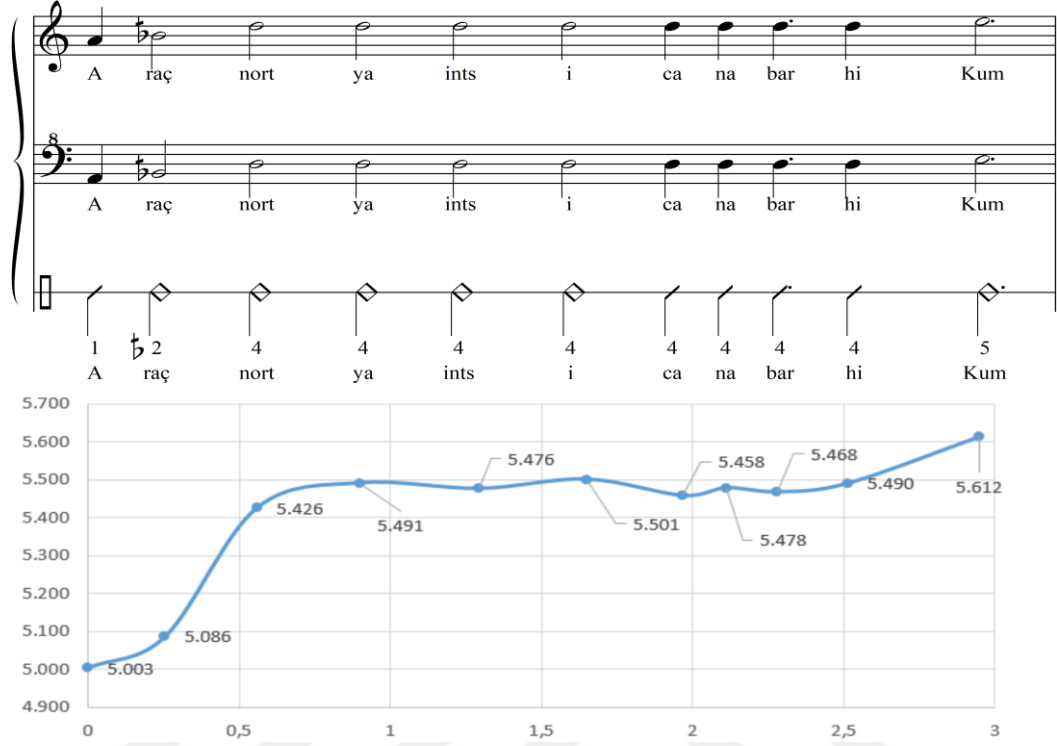
b 1 2 4 4 4 4 4 4 4 5 # 3 3 3 5 5 5 4

Medz yes Tu Der yev ar nes is kan çe lis yev Tu mi ayn yes As dvadz

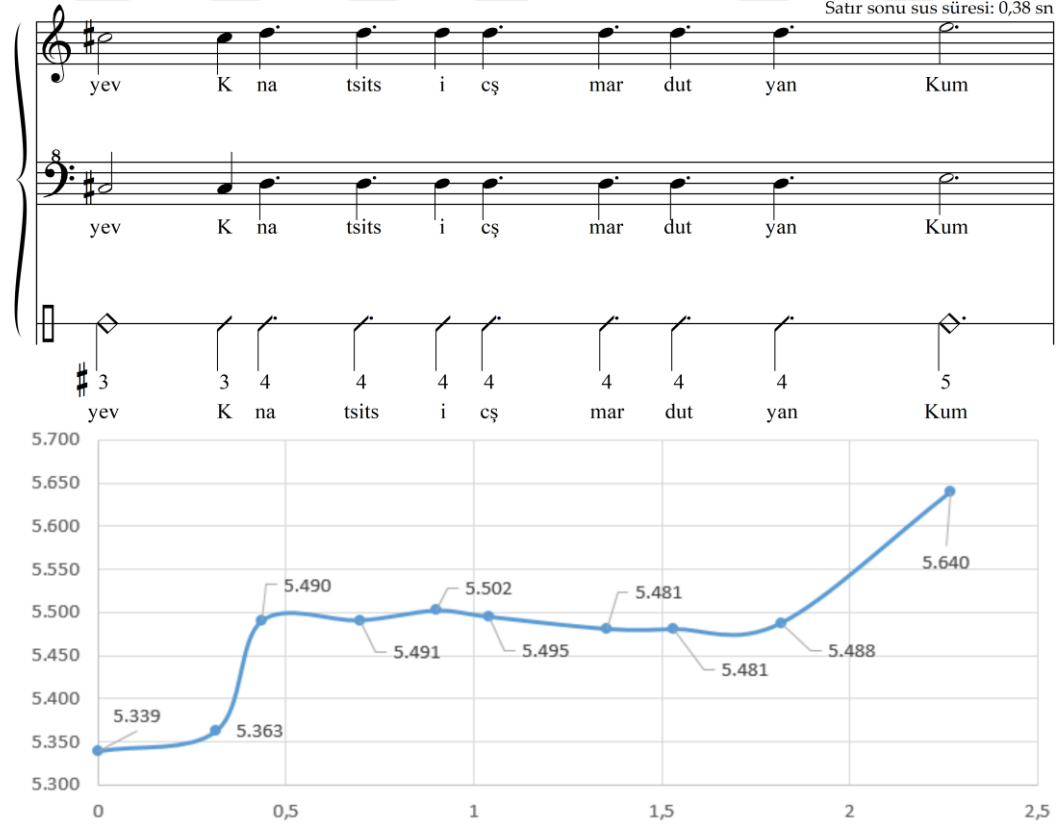

- Araçnortya ints i canabarhi Kum yev knatsits i çşmardutyany Kum

RESİM 70

RESİM 71

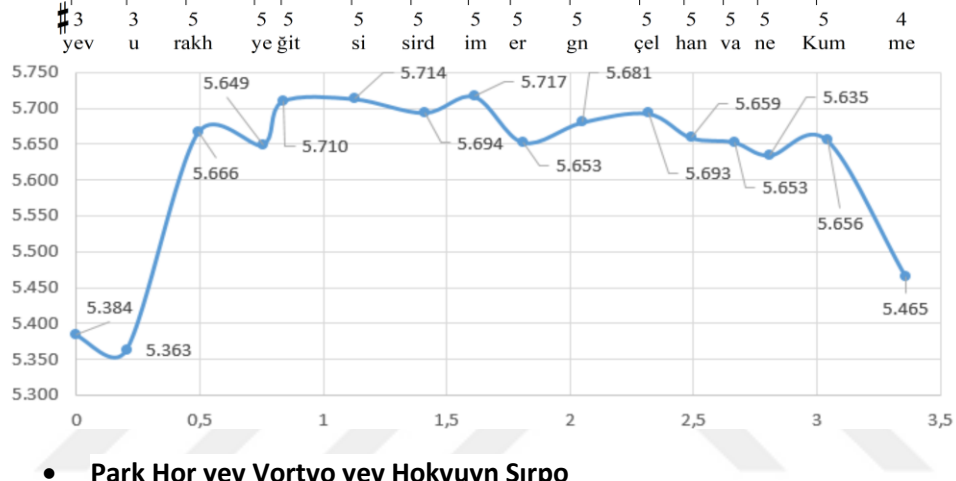
- Yev urakh yeğitsi sird im erğñel hanvane Kumme.

RESİM 72

Satır sonu sus süresi: 0,54 sn

ye v u rakh ye ğit si sird im er ğñel han va ne Kum me

ye v u rakh ye ğit si sird im er ğñel han va ne Kum me

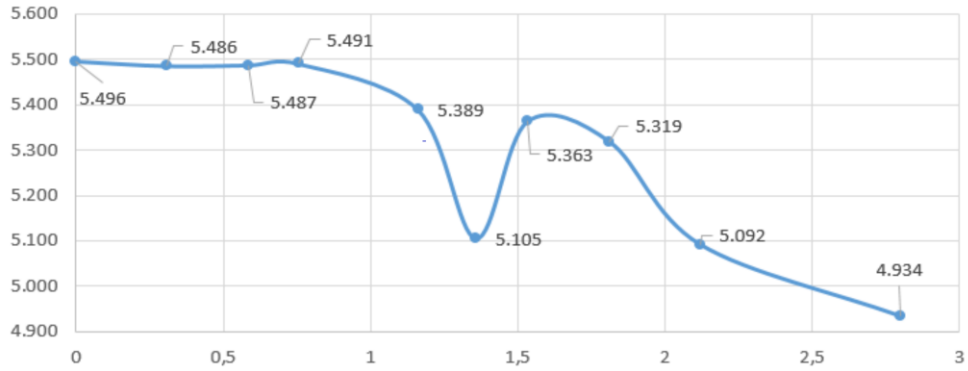
- Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyñ Sırpo

RESİM 73

Satır sonu sus süresi: 0,44 sn

Park Hor yev Vort vo yev Hok vuyñ Sır po

Park Hor yev Vort vo yev Hok vuyñ Sır po

• **Ayjm yev mişd yev havidyans havidenits amen**

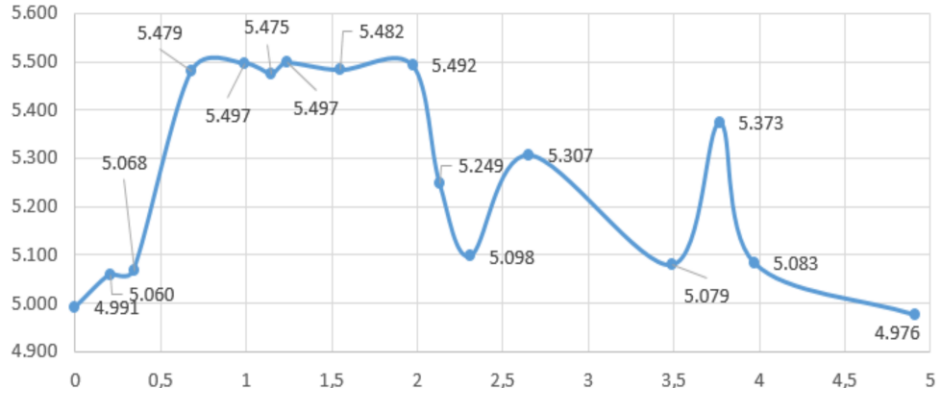
RESİM 74⁸⁷

ay jmyev mişd yevha vid yans ha vi de nits a men

ay jmyev mişd yevhavid yans ha vi de nits a men

1 2 2 4 4 4 4 4 4 3 2 3 2 3 2 1

ay jmyev mişd yevhavid yans ha vi de nits a men

⁸⁷ "nits" hecesi ile birlikte ritmik dokuda bir ağırlaşma görülmektedir.

2.1.3.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- Khonarhetso Der zungn Ko yev lur ints, zi ağkad yev dnang yem yes

Okuyucu makamın karar perdesi olan Dügah perdesinden icraya başlayarak ardışık seslerle güçlü sesi olan Neva perdesi bölgesine gelmiş ve yedi hece üzerinde bu perdenin pekiştirilmesini sağlamıştır. Buradan Hüseyni perdesine uzanan okuyucu Nim Hicaz perdesine yaptığı dokunuştan sonra tekrar Hüseyni perdesine sıçrama yapmış, bu perdeyi vurguladıktan sonra Neva perdesi üzerinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 65

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
KHO	LA	4.925	LUR	RE	5.446
NA	Si	5.023	İNTS	Mi	5.663
RET	DO	5.303	Zİ	DO	5.322
SO	DO	5.369	AĞ	DO	5.325
SO	RE	5.505	KAD	Mi	5.590
DER	RE	5.440	YEV	Mi	5.674
ZUN	RE	5.454	D	Mi	5.702
GN	RE	5.462	NANG	Mi	5.608
KO	RE	5.452	YEM	Mi	5.625
YEV	RE	5.452	YES	RE	5.450

Okuyucu Dügah perdesinden itibaren Hüseyni perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlamış ve Hüseyni-Nim Hicaz üçlü aralığını göstermiştir. Aynı hareketi tiz yönde de yapan okuyucu Hüseyni-Neva aralığını göstererek yarım karar yapmıştır. Nazaî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 66

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	97	16
Sİ-DO	272	280	8
DO-DO	*	66	*
DO-RE	113	137	24
RE-RE	*	65	*
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	6	*
RE-Mİ	204	217	13
Mİ-DO	317	340	23
DO-DO	*	3	*
DO-Mİ	317	265	52
Mİ-Mİ	*	83	*
Mİ-Mİ	*	29	*
Mİ-Mİ	*	94	*
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-RE	204	176	28

- **Bahya zantsn im surp Der prgya ızdarays Ko, Asdvadz im vor i Kez husatsa**

Düğah perdesinden icraya başlayan okuyucu Dik Kürdi perdesine basarak Neva perdesine uzanmış ve dokuz hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yapmıştır. Buradan Hüseyini perdesine geçen okuyucu bu perdeyi kısaca vurgulamış, buradan Nim Hicaz perdesine uzanıp tekrar Hüseyini perdesine dönmüştür. Bu perdeyi yedi hece üzerinde pekiştirdikten sonra Neva perdesine gelerek bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 67

Ayet	Nota	Sent
BAH	LA	4.956
YA	Sİ	5.055
ZANTSN	RE	5.487
İM	RE	5.480
SURP	RE	5.441
DER	RE	5.466
PRG	RE	5.422
YA	RE	5.472
IZD	RE	5.450
ZA	RE	5.470
RAYS	RE	5.440

Ayet	Nota	Sent
KO	Mİ	5.670
ASD	DO	5.373
VADZ	Mİ	5.622
İM	Mİ	5.674
VOR	Mİ	5.642
İ	Mİ	5.636
KEZ	Mİ	5.695
HU	Mİ	5.671
SAT	Mİ	5.630
SA	RE	5.444

Dügah-Dik Kürdi ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Hüseyni ikili aralığını göstermiştir. Hüseyni-Nim Hicaz üçlü aralığını gösterdikten sonra Hüseyni-Neva aralığını göstererek yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 68

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	99	14
Sİ-RE	385	433	48
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	39	*
RE-RE	*	24	*
RE-RE	*	44	*
RE-RE	*	51	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	20	*
RE-RE	*	29	*
RE-Mİ	204	230	26
Mİ-DO	317	297	20
DO-Mİ	317	249	68
Mİ-Mİ	*	52	*
Mİ-Mİ	*	32	*
Mİ-Mİ	*	6	*
Mİ-Mİ	*	59	*
Mİ-Mİ	*	24	*
Mİ-Mİ	*	42	*
Mİ-RE	204	186	18

- **Voğormya ints Der zi ar Kez ağağagetsi zorhanabaz**

Bu icrada okuyucu Dik Kürdi perdesinden icraya başlayarak kısaca bu perdeyi vurgulamış ve Neva perdesine uzanmıştır. İcra sonuna kadar bu perdeyi pekiştiren okuyucu daha sonra yarım karar vermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 69

Ayet	Nota	Sent
VO	Sİ	5.046
ĞORM	Sİ	5.099
YA	RE	5.442
İNTS	RE	5.446
DER	RE	5.515
Zİ	RE	5.473
AR	RE	5.467
KEZ	RE	5.485
A	RE	5.463

Ayet	Nota	Sent
ĞA	RE	5.472
ĞA	RE	5.474
GET	RE	5.466
Sİ	RE	5.483
ZOR	RE	5.485
HA	RE	5.478
NA	RE	5.450
BAZ	RE	5.437

Okuyucu Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 70

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	54	*
Sİ-RE	385	343	42
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	69	*
RE-RE	*	43	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	18	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	17	*
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	28	*
RE-RE	*	12	*

- **Urakh ara zantsn dzarayı Ko, zi ar Kez Der hampartsı zantsn im.**

Nim Hicaz perdesinden Neva perdesine gelerek icraya başlayan okuyucu sekiz hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yaparak Hüseyini perdesine dokunmuştur. Buradan Nim Hicaz perdesine pest yönde sıçrama yapan okuyucu, Hüseyini perdesine uzanmış, bu perdenin altı hece üzerinde pekiştirmesini yaptıktan sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 71

Ayet	Nota	Sent
U	DO	5.373
RAKH	RE	5.444
A	RE	5.439
RA	RE	5.482
ZANT	RE	5.508
SN	RE	5.480
DZA	RE	5.448
RA	RE	5.464
YI	RE	5.459
KO	Mİ	5.613

Ayet	Nota	Sent
Zİ	DO	5.325
AR	DO	5.338
KEZ	Mİ	5.628
DER	Mİ	5.648
HAM	Mİ	5.646
PART	Mİ	5.666
Sİ	Mİ	5.690
ZANTSN	Mİ	5.620
İM	RE	5.471

Nim Hicaz perdesi ile Hüseyni perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, Hüseyni-Nim Hicaz üçlü aralığını gösterdikten sonra Hüseyni-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 72

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	70	43
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	42	*
RE-RE	*	27	*
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	31	*
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	5	*
RE-Mİ	204	154	50
Mİ-DO	317	288	29
DO-DO	*	13	*
DO-Mİ	317	290	27
Mİ-Mİ	*	20	*
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-Mİ	*	25	*
Mİ-Mİ	*	70	*
Mİ-RE	204	149	55

- **Zi tu Der kağtsr yev uğiğ yes pazumoğorm, ar amenesyan vor gartan ar Kez.**

Dik Kürdi perdesinden icraya başlayarak Neva perdesine sıçrama yapan okuyucu uzun bir süre bu perdenin pekiştirmesini yaptıktan sonra Hüseyni perdesine bir dokunuş yapmıştır. Daha sonra Nim Hicaz perdesine pest yönde sıçrama yapan okuyucu bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra tekrar Hüseyni perdesine uzanmış, beş hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yaptıktan sonra Neva perdesi üzerinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 73

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
Zİ	Sİ	5.068	ĞORM	Mİ	5.609
TU	Sİ	5.087	AR	DO	5.300
DER	RE	5.457	A	DO	5.374
KAĞT	RE	5.452	ME	DO	5.341
SR	RE	5.448	NES	DO	5.367
YEV	RE	5.467	YAN	Mİ	5.694
U	RE	5.468	VOR	Mİ	5.633
ĞİĞ	RE	5.483	GAR	Mİ	5.629
YES	RE	5.472	TAN	Mİ	5.655
PA	RE	5.457	AR	Mİ	5.594
ZU	RE	5.475	KEZ	RE	5.486
MO	RE	5.464			

Okuyucu Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Hüseyini ikili aralığını kullanmış, Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını da iki yönde de kullanarak Hüseyini-Neva ikili aralığı ile yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 74

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	19	*
Sİ-RE	385	371	14
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	19	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	18	*
RE-RE	*	11	*
RE-Mİ	204	144	60
Mİ-DO	317	308	9
DO-DO	*	74	*
DO-DO	*	33	*
DO-DO	*	25	*
DO-Mİ	317	328	11
Mİ-Mİ	*	62	*
Mİ-Mİ	*	4	*
Mİ-Mİ	*	26	*
Mİ-Mİ	*	61	*
Mİ-RE	204	108	96

- **Ungntir Der aġotits imots yev naysats i tsayn khntrivadzats imots.**

Okuyucu bu kısmın icrasına Dik Kürdi perdesinden başlamış, buradan Neva perdesine doğru bir sıçrama yapmıştır. Altı hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yapan okuyucu Hüseyini perdesine yaptığı dokunuştan sonra Nim Hicaz perdesine pest yönde bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar Hüseyini perdesine dönen okuyucu bu perdeyi sekiz hece üzerinde pekiştirdikten sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 75

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
UN	Sİ	5.074	NAY	DO	5.405
GN	Sİ	5.093	YATS	Mİ	5.673
TİR	RE	5.420	İ	Mİ	5.659
DER	RE	5.492	TSAYN	Mİ	5.674
A	RE	5.464	KHN	Mİ	5.672
ĞO	RE	5.485	TRI	Mİ	5.702
TİTS	RE	5.508	VAD	Mİ	5.618
İ	RE	5.514	ZATS	Mİ	5.678
MOTS	Mİ	5.634	İ	Mİ	5.695
YEV	DO	5.350	MOTS	RE	5.448

Okuyucu Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Hüseyini ikili aralığını kullanmış, Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını da iki yönde de kullanarak Hüseyini-Neva ikili aralığı ile yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 76

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	19	*
Sİ-RE	385	326	59
RE-RE	*	73	*
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	6	*
RE-Mİ	204	120	84
Mİ-DO	317	284	33
DO-DO	*	55	*
DO-Mİ	317	267	50
Mİ-Mİ	*	14	*
Mİ-Mİ	*	15	*
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-Mİ	*	30	*
Mİ-Mİ	*	84	*
Mİ-Mİ	*	60	*
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-RE	204	247	43

- **Havur neğutyan imo gartatsi ar Kez, yev lıvar ints.**

Okuyucu bu icraya Dügah perdesinden başlamış ve Dik Kürdi perdesi üzerinden Neva perdesine sıçrama yapmıştır. Uzun bir süre bu perdeyi pekiştiren okuyucu, Hüseyini perdesine yaptığı dokunuştan sonra pest yönde Nim Hicaz perdesine uzanmıştır. Buradan tekrar Hüseyini perdesine uzanan okuyucu Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 77

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
HA	LA	4.981	TAT	RE	5.486
VUR	Sİ	5.085	Sİ	RE	5.452
NE	RE	5.427	AR	RE	5.468
ĞUT	RE	5.475	KEZ	Mİ	5.680
YAN	RE	5.484	YEV	DO	5.340
İ	RE	5.454	LI	DO	5.370
MO	RE	5.475	VAR	Mİ	5.657
GAR	RE	5.482	İNTS	RE	5.438

Dügah-Dik Kürdi ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Hüseyini ikili aralığını göstermiştir. Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını gösterdikten sonra Hüseyini-Neva aralığını göstererek yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 78

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	104	9
Sİ-RE	385	341	44
RE-RE	*	48	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	34	*
RE-RE	*	16	*
RE-Mİ	204	212	8
Mİ-DO	317	340	23
DO-DO	*	30	*
DO-Mİ	317	287	30
Mİ-RE	204	219	15

- **Voç vok e nman Kez hasdvadz Der yev**

Bu bölümün icrasına Dügah ve Dik Kürdi perdelerini basarak başlayan okuyucu buradan Neva perdesine uzanmış ve altı hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yaparak yine bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 79

Ayet	VOÇ	VOK	E	NMAN	KEZ	HAS	DVADZS	DER	YEV
Nota	LA	Sİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE
Sent	4.909	5.022	5.472	5.466	5.495	5.455	5.489	5.489	5.498

Dügah-Dik Kürdi ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 80

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	113	0
Sİ-RE	385	450	65
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	40	*
RE-RE	*	34	*
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	9	*

- **Voç vok e vorbes ızkordzıs Ko.**

Bu kısmın icrasına Hüseyini perdesinden başlayan okuyucu, Nim Hicaz perdesine uzanarak tekrar Hüseyini perdesine dönmüş, altı hece üzerinde bu perdeyi pekiştirdikten sonra Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 81

Ayet	VOÇ	VOK	E	VOR	BES	IZ	KOR	DZIS	KO
Nota	Mİ	DO	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	RE
Sent	5.730	5.301	5.677	5.640	5.608	5.704	5.675	5.647	5.452

Okuyucu Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını gösterdikten sonra Hüseyini-Neva aralığını göstererek yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 82

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-DO	317	429	112
DO-Mİ	317	376	59
Mİ-Mİ	*	37	*
Mİ-Mİ	*	32	*
Mİ-Mİ	*	97	*
Mİ-Mİ	*	29	*
Mİ-Mİ	*	28	*
Mİ-RE	204	196	8

- **Zamenayn azks zor ararer yegestsen yev yergirbaktsen araçi Ko, paravor arastsen zanun Ko havidyan.**

Okuyucu karar perdesinden başladığı icrayı Neva perdesine uzanarak devam ettirmiştir. Uzun bir süre bu perdeyi pekiştiren okuyucu, buradan Hüseyini perdesine dokunarak Nim Hicaz perdesine inmiş, tekrar Hüseyini perdesine sıçrama yapmıştır. Uzun bir süre bu perdenin pekiştirmesini yaptıktan sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 83

Ayet	Nota	Sent
ZAM	Sİ	5.048
E	Sİ	5.050
NAYN	RE	5.457
AZ	RE	5.489
KS	RE	5.500
ZOR	RE	5.455
A	RE	5.462
RA	RE	5.466
RER	RE	5.485
YE	RE	5.474
GEST	RE	5.474

Ayet	Nota	Sent
SEN	RE	5.514
YEV	RE	5.449
YER	RE	5.458
GIR	RE	5.480
BAKT	RE	5.458
SEN	RE	5.500
A	RE	5.459
RA	RE	5.481
Çİ	RE	5.499
KO	Mİ	5.689
PA	DO	5.363

Ayet	Nota	Sent
RA	DO	5.353
VOR	Mİ	5.711
A	Mİ	5.662
RAST	Mİ	5.692
SEN	Mİ	5.673
ZA	Mİ	5.626
NUN	Mİ	5.697
KO	Mİ	5.694
HA	Mİ	5.610
VİD	Mİ	5.681
YAN	RE	5.462

Okuyucu Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Hüseyini ikili aralığını kullanmış, Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını da iki yönde de kullanarak Hüseyini-Neva ikili aralığı ile yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 84

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Si-Si	*	3	*
Si-RE	385	407	22
RE-RE	*	32	*
RE-RE	*	12	*
RE-RE	*	45	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	19	*
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	40	*
RE-RE	*	65	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	42	*
RE-RE	*	41	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	18	*
RE-Mi	204	190	14
Mi-DO	317	327	10
DO-DO	*	10	*
DO-Mi	317	358	41
Mi-Mi	*	49	*
Mi-Mi	*	30	*
Mi-Mi	*	19	*
Mi-Mi	*	47	*
Mi-Mi	*	71	*
Mi-Mi	*	2	*
Mi-Mi	*	85	*
Mi-Mi	*	72	*
Mi-RE	204	220	16

- **Medz yes Tu Der yev arnes iskançelis yev Tu miayn yes Advadz.**

Okuyucu bu icraya Dügah perdesinden başlamış ve Dik Kürdi perdesi üzerinden Neva perdesine sıçrama yapmıştır. Uzun bir süre bu perdeyi pekiştiren okuyucu, Hüseyini perdesine yaptığı dokunuştan sonra pest yönde Nim Hicaz perdesine uzanmıştır. Buradan tekrar Hüseyini perdesine uzanan okuyucu Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 85

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
MEDZ	LA	5.012	ÇE	RE	5.480
YES	Sİ	5.024	LİS	Mİ	5.638
TU	RE	5.483	YEV	DO	5.344
DER	RE	5.517	TU	DO	5.371
YEV	RE	5.460	Mİ	DO	5.372
AR	RE	5.464	AYN	Mİ	5.714
NES	RE	5.499	YES	Mİ	5.646
IS	RE	5.491	AS	Mİ	5.669
KAN	RE	5.473	DVADZ	RE	5.452

Dügah-Dik Kürdi ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Hüseyni ikili aralığını göstermiştir. Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını gösterdikten sonra Hüseyini-Neva aralığını göstererek yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 86

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	12	101
Sİ-RE	385	459	74
RE-RE	*	34	*
RE-RE	*	57	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	35	*
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	18	*
RE-RE	*	7	*
RE-Mİ	204	158	46
Mİ-DO	317	294	23
DO-DO	*	26	*
DO-DO	*	1	*
DO-Mİ	317	342	25
Mİ-Mİ	*	68	*
Mİ-Mİ	*	22	*
Mİ-RE	204	217	13

- Araçnortya ints i canabarhi Kum yev knatsits i çşmardutyay Kum

Dügah ve Dik Kürdi perdelerini ardarda hecelerde gösteren okuyucu buradan Neva perdesine sıçrama yapmış ve bu perdeyi uzun bir süre pekiştirdikten sonra Hüseyini perdesine bir dokunuş yapmıştır. Buradan Nim Hicaz perdesine doğru pest yönde bir sıçrama yapıp tekrar Neva perdesine dönen okuyucu, uzun bir süre bu perdenin pekiştirmesini yaparak Hüseyini

perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 87

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
A	LA	5.003	YEV	DO	5.339
RAÇ	Sİ	5.086	K	DO	5.363
NORT	RE	5.426	NA	RE	5.490
YA	RE	5.491	TSİTS	RE	5.491
İNTS	RE	5.476	İ	RE	5.502
İ	RE	5.501	ÇŞ	RE	5.495
CA	RE	5.458	MAR	RE	5.481
NA	RE	5.478	DUT	RE	5.481
BAR	RE	5.468	YAN	RE	5.488
Hİ	RE	5.490	KUM	Mİ	5.640
KUM	Mİ	5.612			

Dügah-Dik Kürdi ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Hüseyini ikili aralığını göstermiştir. Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını gösterdikten sonra Hüseyini perdesinde asma karar yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 88

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	83	30
Sİ-RE	385	339	46
RE-RE	*	66	*
RE-RE	*	15	*
RE-RE	*	25	*
RE-RE	*	43	*
RE-RE	*	20	*
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	23	*
RE-Mİ	204	122	82
Mİ-DO	317	273	44
DO-DO	*	24	*
DO-RE	113	128	15
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	7	*
RE -Mİ	204	153	51

- **Yev urakh yeğitsi sird im ergnçel hanvane Kumme.**

Nim Hicaz perdesinden icraya başlayan okuyucu buradan Hüseyini perdesine sıçrama yaparak uzun bir süre bu perdenin pekiştirmesini yapmıştır. Ardından da Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 89

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
YEV	DO	5.384	ER	Mİ	5.653
U	DO	5.363	GN	Mİ	5.681
RAKH	Mİ	5.666	ÇEL	Mİ	5.693
YE	Mİ	5.649	HAN	Mİ	5.659
ĞİT	Mİ	5.710	VA	Mİ	5.653
Sİ	Mİ	5.714	NE	Mİ	5.635
SİRD	Mİ	5.694	KUM	Mİ	5.656
İM	Mİ	5.717	ME	RE	5.465

Okuyucu Nim Hicaz-Hüseyini üçlü aralığını gösterdikten sonra Hüseyini-Neva aralığını göstererek yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 90

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	21	*
DO-Mİ	317	303	14
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-Mİ	*	61	*
Mİ-Mİ	*	4	*
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-Mİ	*	22	*
Mİ-Mİ	*	64	*
Mİ-Mİ	*	28	*
Mİ-Mİ	*	12	*
Mİ-Mİ	*	34	*
Mİ-Mİ	*	6	*
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-Mİ	*	21	*
Mİ-RE	204	191	13

- **Park Hor yev Vortvo yev Hokvuyñ Sırpo**

Tamamen yerinde Hicaz dörtlüsünün seslerini kullandığı bu icraya okuyucu makamın güçlü sesinden başlayarak kısaca bu perdeyi vurgulamıştır. Ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine

doğru pest tarafa bir yönelimde bulunan okuyucu, Nim Hicaz perdesine yaptığı dokunuştan sonra tekrar ardışık seslerle Düğah perdesinde karar yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 91

Ayet	PARK	HOR	YEV	VORT	VO	YEV	HOK	VUYN	SIR	PO
Nota	RE	RE	RE	RE	DO	Sİ	DO	DO	Sİ	LA
Sent	5.496	5.486	5.487	5.491	5.389	5.105	5.363	5.319	5.092	4.934

Okuyucu Neva perdesi ile Düğah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak geldiği Düğah perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 92

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	3	*
RE-DO	113	101	12
DO-Sİ	272	284	12
Sİ-DO	272	258	14
DO-DO	*	44	*
DO-Sİ	272	227	45
Sİ-LA	113	158	45

- **Ayjm yev mişd yev havidyans havidenits amen**

Tamamen yerinde Hicaz dörtlüsünün seslerini kullandığı bu icraya okuyucu makamın karar sesinden başlayarak Dik Kürdi perdesi üzerinden Neva perdesine uzanmıştır. Kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra ardışık seslerle tekrar Dik Kürdi perdesine gelen okuyucu Nim Hicaz perdesine yaptığı git-gel şeklindeki melodik hareketlerden sonra Düğah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 93

Ayet	Nota	Sent
AY	LA	4.991
JM	Sİ	5.060
YEV	Sİ	5.068
MİŞD	RE	5.479
YEV	RE	5.497
HA	RE	5.475
VİD	RE	5.497
YANS	RE	5.482

Ayet	Nota	Sent
HA	RE	5.492
Vİ	DO	5.249
DE	Sİ	5.098
NİTS	DO	5.307
A	Sİ	5.079
	DO	5.373
	Sİ	5.083
MEN	LA	4.976

Dügah-Dik Kürdi ikili aralığı ile icraya başlayıp Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını göstererek devam eden okuyucu, karar perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

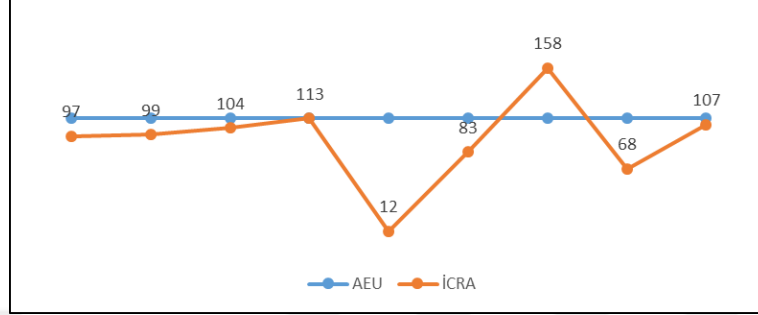
Tablo 94

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	68	45
Sİ-Sİ	*	9	*
Sİ-RE	385	411	26
RE-RE	*	17	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	15	*
RE-RE	*	10	*
RE-DO	113	243	130
DO-Sİ	272	152	120
Sİ-DO	272	209	63
DO-Sİ	272	227	45
Sİ-DO	272	294	22
DO-Sİ	272	290	18
Sİ-LA	113	107	6

2.1.3.2.1. İkili Aralıklar

- **Düğah-Dik Kürdi Aralığı (113)**

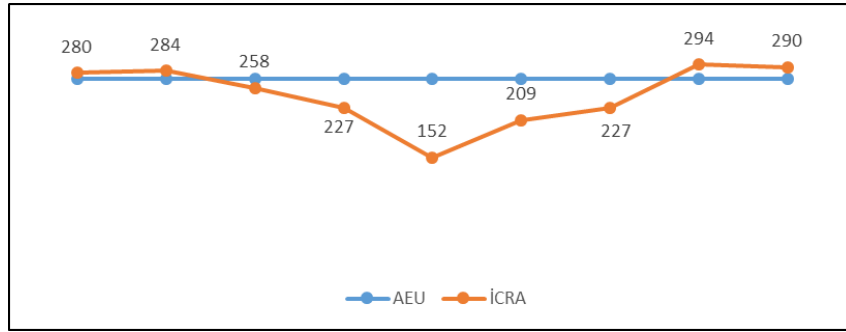
GRAFİK 16

İcra içerisinde dokuz defa kullanılan bu aralık sistemde 113 sent olarak belirlenmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok tespit edilen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmektedir.

- **Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı (272)**

GRAFİK 17

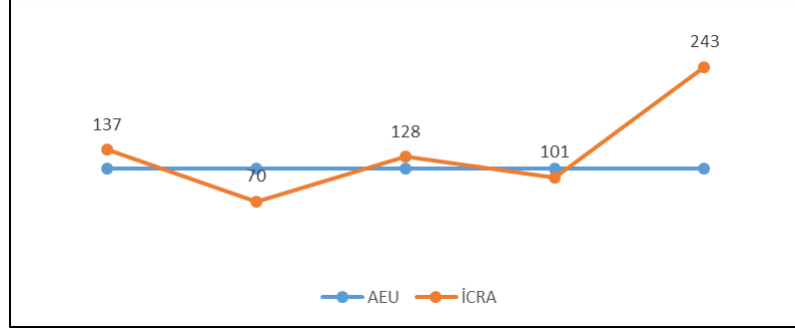
İcra içerisinde dokuz defa kullanılan bu aralık sistemde 272 sent olarak belirlenmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok tespit edilen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmektedir.

- **Nim Hicaz-Neva Aralığı (113)**

İcra içerisinde beş defa kullanılan bu aralık sistemde 113 sent olarak belirlenmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok tespit edilen değere uzak noktalarda tınladığı

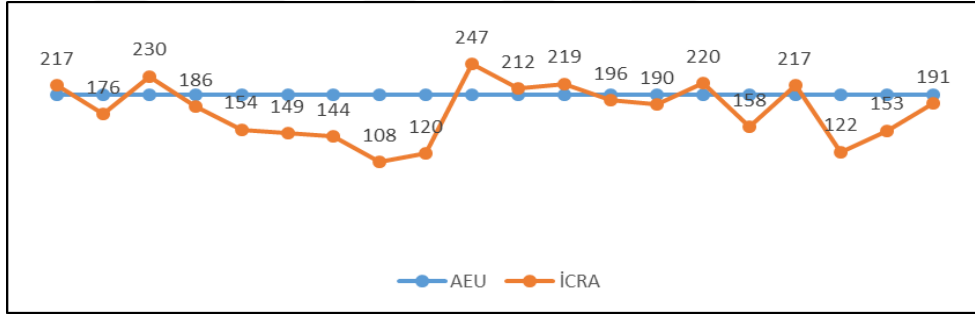
anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir. Bu aralıkla ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 18

- **Neva-Hüseyini Aralığı (204)**

GRAFİK 19

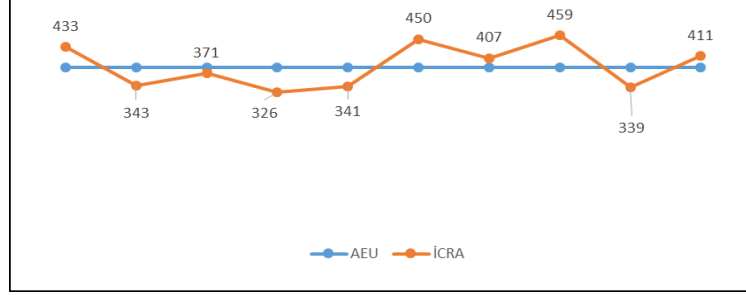

İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralık için sistem tarafından tespit edilen değer 204 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında ise icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.1.3.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Dik Kürdi-Neva Aralığı (385)**

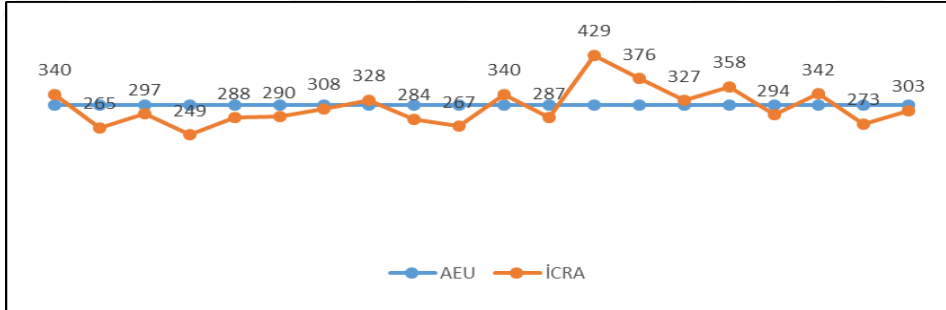
GRAFİK 20

İcra içerisinde 10 defa kullanılan bu aralık sistemde 113 sent olarak belirlenmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok tespit edilen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir.

- **Nim Hicaz-Hüseyni Aralığı (317)**

GRAFİK 21

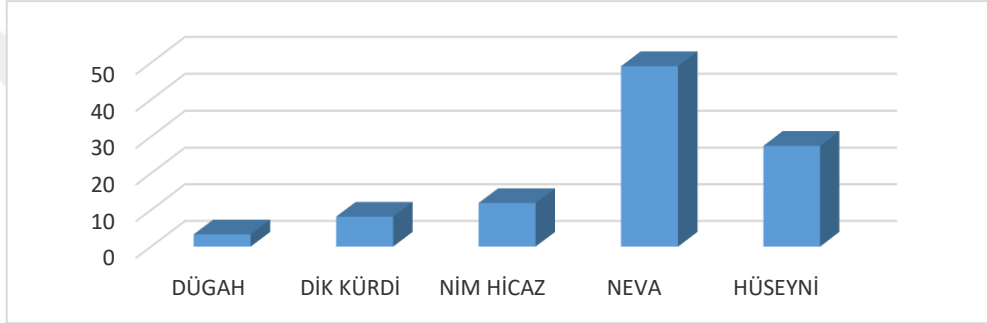
İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralık için sistem tarafından tespit edilen değer 317 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında ise icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.1.3.3. Perde Adetleri

Tablo 95

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
DÜGAH	4959	9	3,35
DİK KÜRDİ	5066	22	8,18
NİM HİCAZ	5348	32	11,90
NEVA	5472	132	49,07
HÜSEYİNİ	5661	74	27,51

GRAFİK 22

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Hicaz makamında okunan Mezmur'da en çok tercih edilen perde %49 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise yaklaşık %28 oranı ile Hüseyini perdesidir. İcrada kullanılan perdelerle bakıldığında sadece, Hicaz makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Hicaz beşlisinin kullanıldığı görülmektedir. Bu beşli içinde de en fazla tercih edilen Neva perdesi olmuştur.

İlgili tablo ve grafikten sade bir okuyuşun sergilendiği anlaşılmakta, metnin ön plana çıkarılmak istendiğini düşünülmemektedir.

Makamın güçlü perdesi olarak tarif edilen Neva perdesinin bu grafikte en çok tercih edilen perde olduğu görülmektedir. İcrada yeden perdesinin de kullanılmadığı gözlenmiştir.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Hicaz makamı icrasının Mezmur okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile örtüşmediği söylenebilir.

2.1.3.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 96

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler		
					Düğah	Neva	Hüseyini
YEM YES	1,18	1	1	1		1	
HUSATSA	1,11	1	1	1		1	
ZORHANABAZ	0,35	1	1	1		1	
ZANTSNİM	0,97	1	1	1		1	
ARKEZ	1,13	1	1	1		1	
MOTS	1,05	1	1	1		1	
İNTS	1,16	1	1	1		1	
İZ KO	0,95	1	1	1		1	
HAVİDYAN	0,93	1	1	1		1	
ASDVADZ	1,05	1	1	1		1	
KUM	0,41	1	1	1			1
KUMME	0,85	1	1	1		1	
SIRPO	0,79	1	1	1	1		
AMEN	1,23	1	1	1	1		
Register Ortalaması		1					
Perde Adedi Ort.			1				
Perde Tekrarı Ort.				1			
Perde Tekrar Toplamı					2	11	1
Perde Tekrar Oranı (%)					14,286	78,57	7,143
Uzayan Son Hece Adedi	14						
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	0,94						

Bu okuyuşta bulunan 14 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolaştırılmıştır.

Perde isimlerinin altında bulunan rakamlar, aynı zamanda karar, yarım karar veya asma karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Neva perdesinde yarım karar göstererek bir uzatmanın büyük oranda kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini az sayıda Düğah ve Hüseyini perdesinde yapılan uzatmalar takip etmektedir.

Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin yaklaşık 1 saniye olduğu görülmektedir. Ayrıca her bir uzatma için sadece bir aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince tamamen tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.1.3.5. Susma Süreleri

Tablo 97

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
YEM YES...BAHYA	0,39
HUSATSA...VOĞORM	0,62
ZORHANABAZ...URAKH	0,32
ZANTSNİM...Zİ TU	0,57
ARKEZ...UN GN TİR	0,75
MOTS...HAVUR	0,39
İNTS...VOÇ	0,42
DER YEV...VOÇ	0,33
IZ KO..ZAM	0,72
HAVİDYAN...MEDZ	0,53
ASDVADZ...ARAÇ	0,69
KUM...YEV	0,38
KUMME...PARK	0,54
SIRPO...AY JM	0,44
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	87,57
Toplam Sus Süresi (Sn)	7,09
Sus Adedi	14
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,51
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	8,10

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada 14 tane sus bulunmaktadır.

Bir sus için ortalama süre 0,5 saniyedir. 1 saniyenin altında bir sus süresi aralığından, seri bir okuyuşun gerçekleştirildiği sonucuna varılabilir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın % 8'ine tekabül etmektedir.

2.1.4. Rast Makamında Okunan İncil Ayetleri

2.1.4.1. Notasyon⁸⁸

- Ar Derin mer Hisus Krisdos⁸⁹

RESİM 75⁹⁰

Okuyan : Murat İÇLİNALÇA
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

Satır sonu sus süresi: 0,53 sn

Ar De rin mer Hi sus K ris dos

Ar De rin mer Hi sus K ris dos

1 4 3 2 2 2 2 1 2 3 2 2 1

Ar De rin mer Hi sus K ris dos

5.700
5.600
5.500
5.400
5.300
5.200
5.100
5.000

0 1 2 3 4 5 6

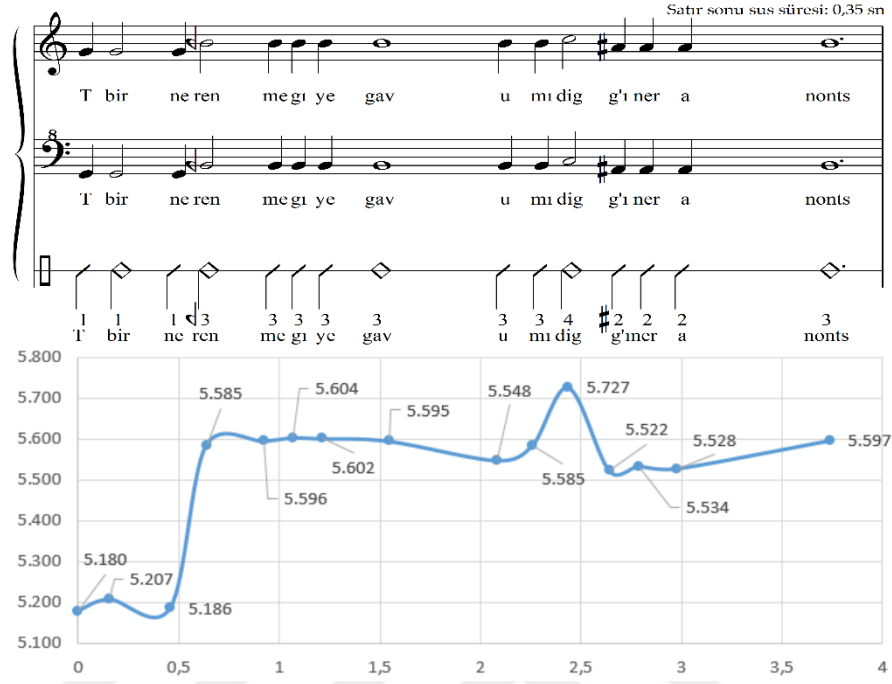
⁸⁸ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 4-Murat İçlinalça-Rast İncil.

⁸⁹ Bu ifade bir ayet olmamakla birlikte, okuyuşun başında icra edilmektedir. "İsa Mesih konuşuyor" anlamına gelmektedir.

⁹⁰ Bu cümle, icranın diğer cümlelerine göre ritmik olarak daha ağır bir şekilde okunmuştur.

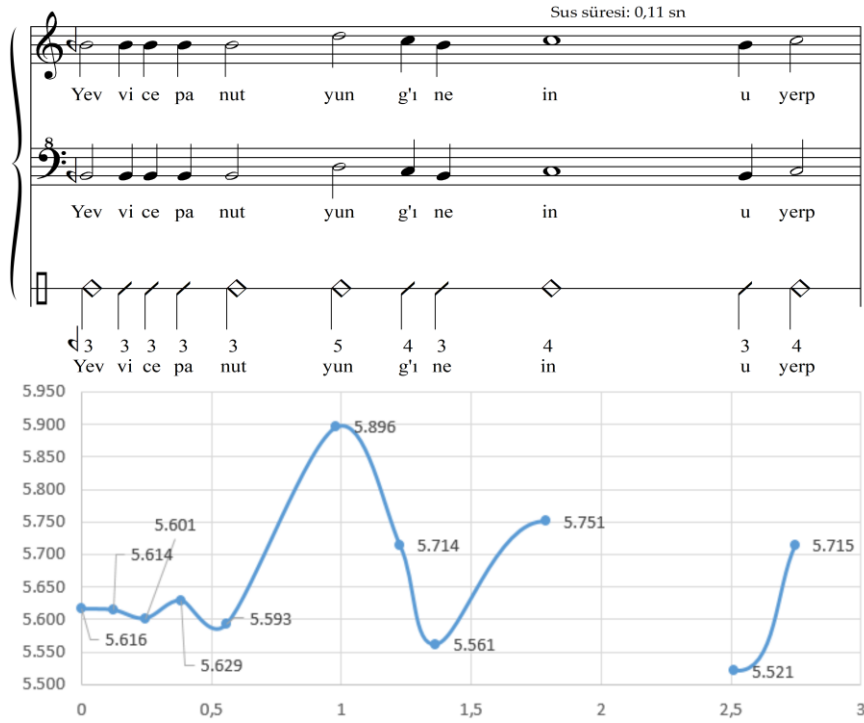
- Tbirneren megi yegav u midig g'iner anonts

RESİM 76

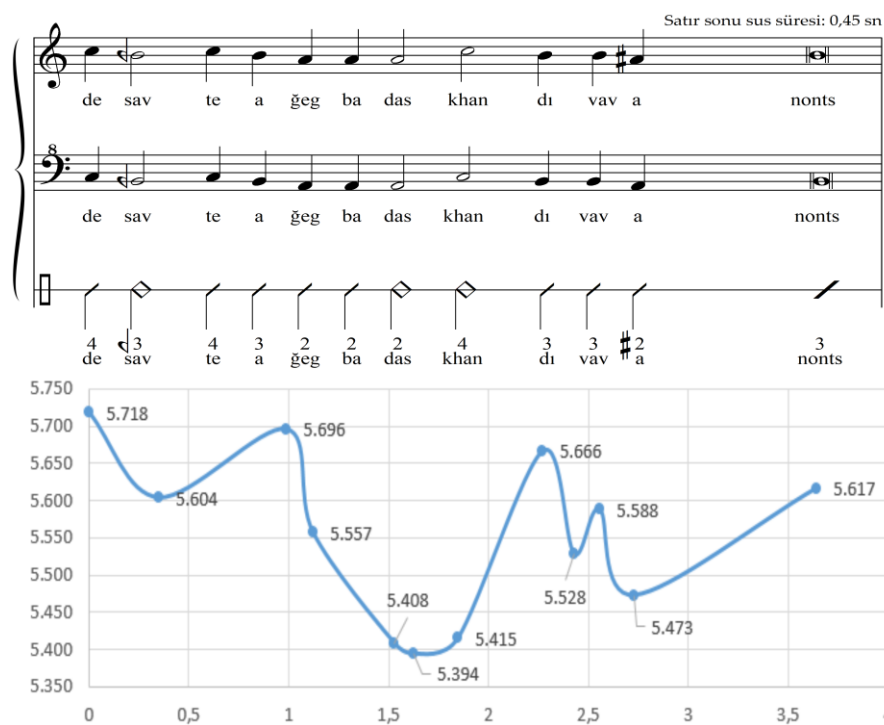
- Yev vicapanutyun g'inein u yerp

RESİM 77

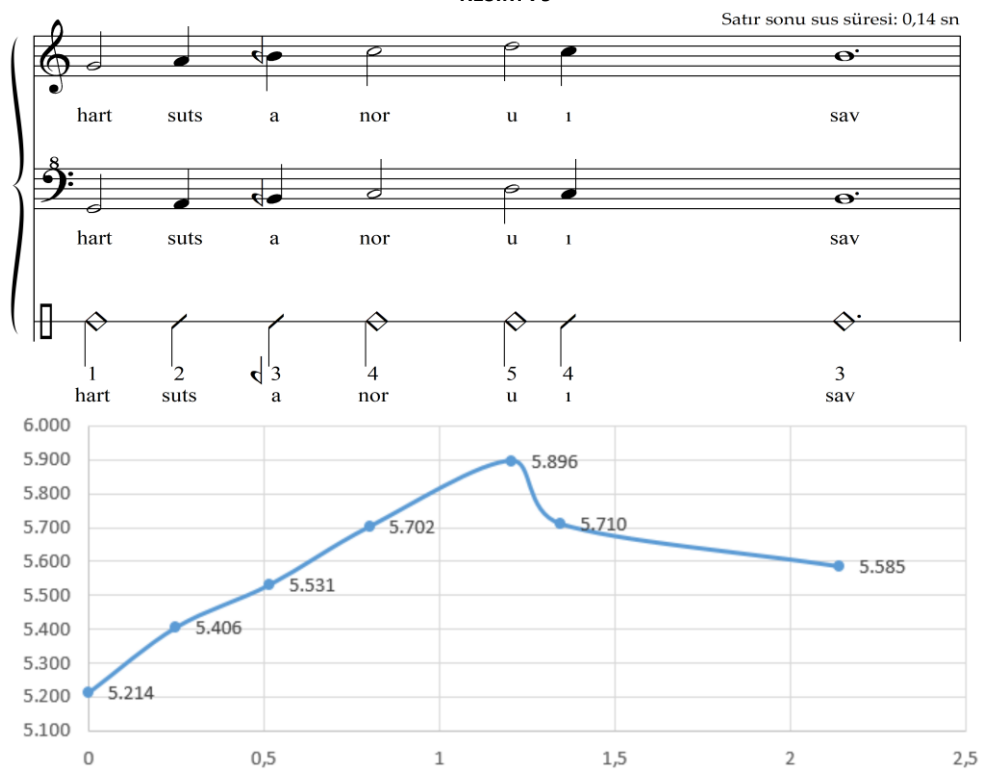
- desav te aġeg badaskhan dıvav anonts

RESİM 78

- Hartsuts anor u isav

RESİM 79

- Vorn e polor badviranknerun araçını?

RESİM 80

Satır sonu sus süresi: 0,28 sn

Vorn e po lor bad vi rank ne run a ra çi ni

Vorn e po lor bad vi rank ne run a ra çi ni

5 4 3 4 3 3 3 3 3 4 3 2
Vorn e po lor bad vi rank ne run a ra çi ni

- Hisus badaskhanets anor

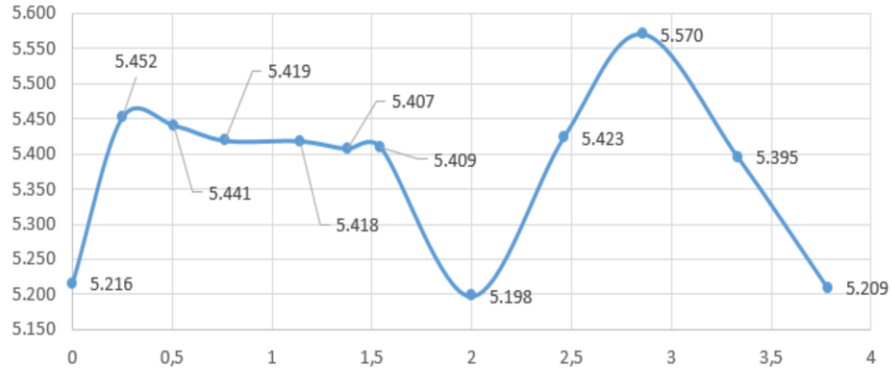
RESİM 81

Satır sonu sus süresi: 0,58 sn

Hi sus ba das kha nets a nor

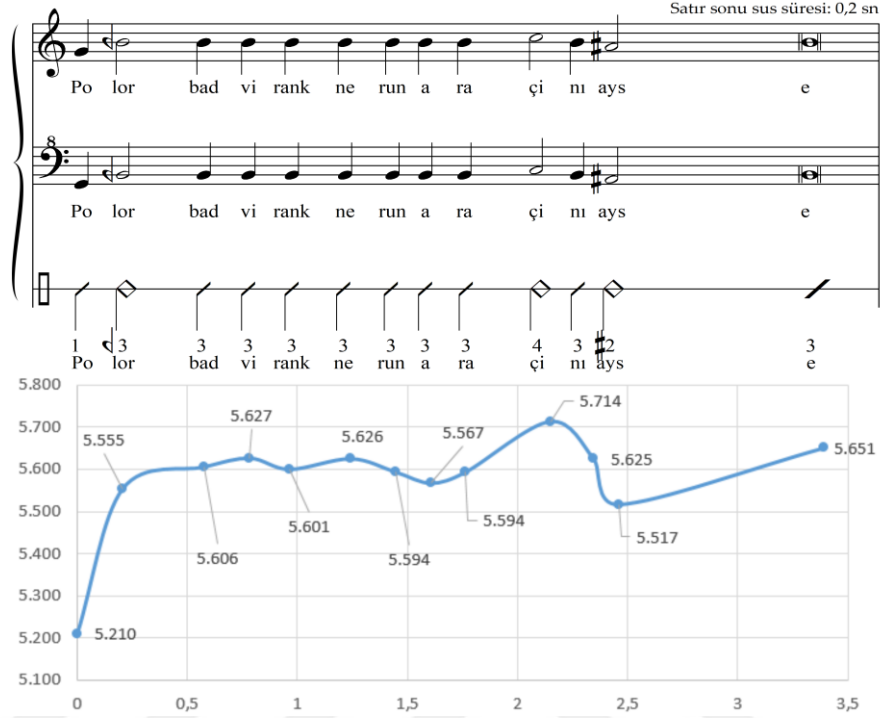
Hi sus ba das kha nets a nor

1 2 2 2 2 2 1 2 3 2 1
Hi sus ba das kha nets a nor

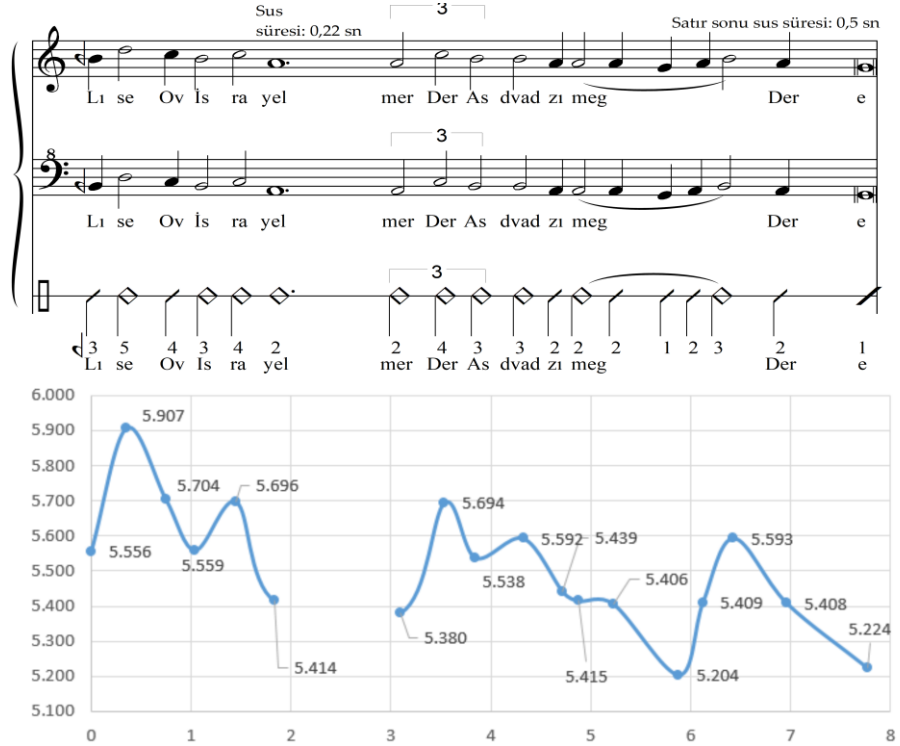
- Polor badviranknerun araçını ays e

RESİM 82

- Lıse! Ov İsrayel! Mer Der Asdvadzı meg Der e!

RESİM 83

- Yev ku Der Asdvadzit sires ku polor sirdovit

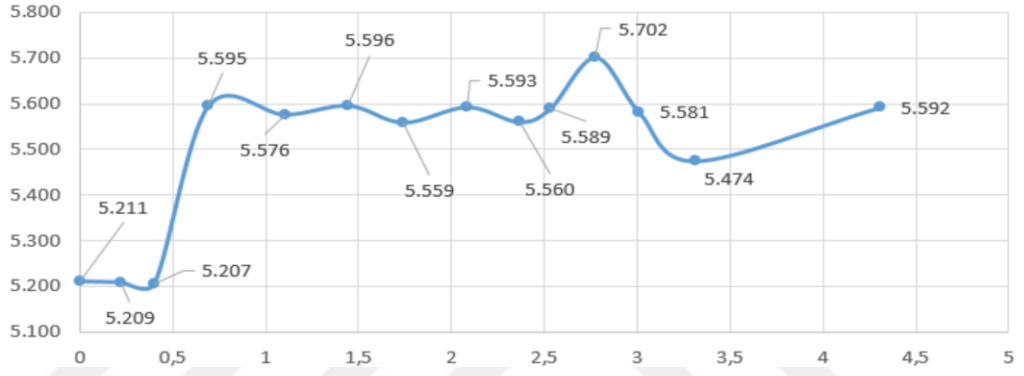
RESİM 84

Satır sonu sus süresi: 0,33 sn

Yev ku Der As dvadzit sires ku polor sirdovit

Yev ku Der As dvadzit sires ku polor sirdovit

Yev ku Der As dvadzit sires ku polor sirdovit

- Yev ku polor antsovit u ku polor midkovit

RESİM 85

Satır sonu sus süresi: 0,27 sn

yev ku polor antsovit u ku polor midkovit

yev ku polor antsovit u ku polor midkovit

yev ku polor antsovit u ku polor midkovit

- Yev ku polor zorutyunovit, Asiga e aracin badviranki!

RESİM 86
Sus süresi: 0,33 sn 3 Satır sonu sus süresi: 0,23 sn

Yev ku polor zorutyu no vit A si ga e a ra çin bad vi ran kı
Yev ku polor zorutyu no vit A si ga e a ra çin bad vi ran kı

1 2 3 4 4 4 3 2 3 1 2 3 4 4 4 5 4 3 4 3

Yev ku po lor zorutyu no vit A si ga e a ra çin bad vi ran kı

6.000
5.900
5.800
5.700
5.600
5.500
5.400
5.300
5.200
5.100

0 1 2 3 4 5 6 7

Time (s)	Pitch (Hz)
0.0	5.180
0.2	5.407
0.4	5.598
0.6	5.723
0.8	5.695
1.0	5.717
1.2	5.563
1.4	5.448
1.6	5.606
1.8	5.606
2.0	5.606
2.2	5.606
2.4	5.606
2.6	5.606
2.8	5.606
3.0	5.606
3.2	5.606
3.4	5.606
3.6	5.606
3.8	5.606
4.0	5.606
4.2	5.606
4.4	5.606
4.6	5.606
4.8	5.606
5.0	5.606
5.2	5.606
5.4	5.606
5.6	5.606
5.8	5.606
6.0	5.606
6.2	5.606
6.4	5.606
6.6	5.606
6.8	5.606
7.0	5.606

- U yergortı asor nıman Ku ingert sires ku antsit bes!

RESİM 87
Sus süresi: 0,25 sn Satır sonu sus süresi: 0,26 sn

U yergor ti a sor ni man Ku inge rit si res ku ant sit bes
U yergor ti a sor ni man Ku inge rit si res ku ant sit bes

5 4 4 3 3 4 3 2 2 1 1 2 2 2 4 3 3 3 3

U yergor ti a sor ni man Ku inge rit si res ku ant sit bes

6.000
5.900
5.800
5.700
5.600
5.500
5.400
5.300
5.200
5.100

0 1 2 3 4 5 6 7

Time (s)	Pitch (Hz)
0.0	5.924
0.2	5.695
0.4	5.713
0.6	5.734
0.8	5.551
1.0	5.591
1.2	5.613
1.4	5.412
1.6	5.412
1.8	5.412
2.0	5.412
2.2	5.412
2.4	5.412
2.6	5.412
2.8	5.412
3.0	5.412
3.2	5.412
3.4	5.412
3.6	5.412
3.8	5.412
4.0	5.412
4.2	5.412
4.4	5.412
4.6	5.412
4.8	5.412
5.0	5.412
5.2	5.412
5.4	5.412
5.6	5.412
5.8	5.412
6.0	5.412
6.2	5.412
6.4	5.412
6.6	5.412
6.8	5.412
7.0	5.412

- Asontsme medz uriş badvirank çığa

RESİM 88

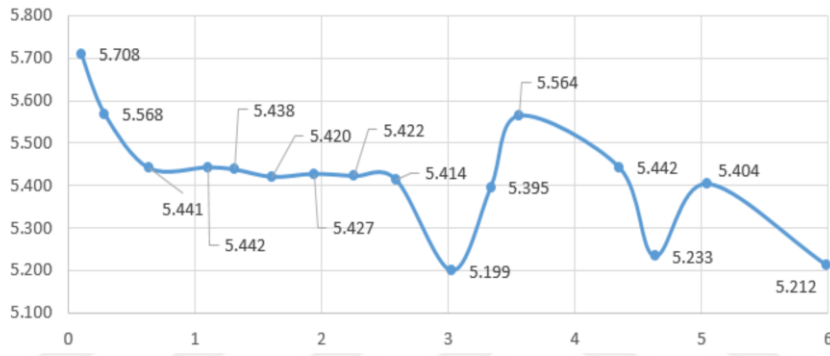
Satır sonu sus süresi: 0,54 sn

Asontsme medz u riş bad vi rank çı ga

Asontsme medz u riş bad vi rank çı ga

Asonts me medz u riş bad vi rank çı ga

3 4 3 2 2 2 2 2 2 1 2 3 2 1 2 1 1

- Tıbirı isav anor, Ağeg Vartabed

RESİM 89

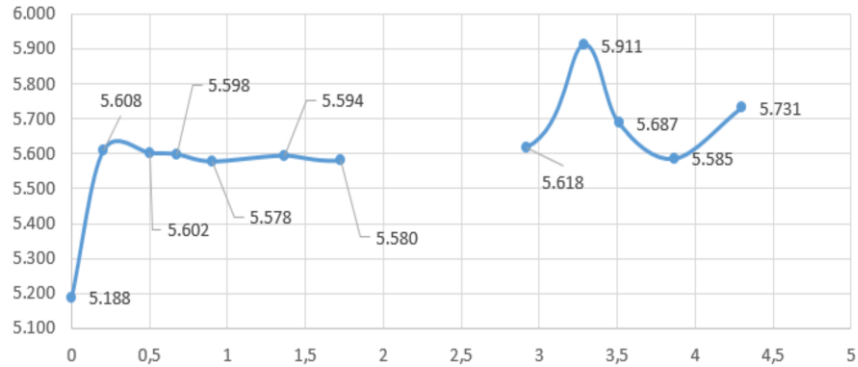
Sus süresi:
0,26 sn

Tı bi ri i sav a nor A ğeg Var ta bed

Tı bi ri i sav a nor A ğeg Var ta bed

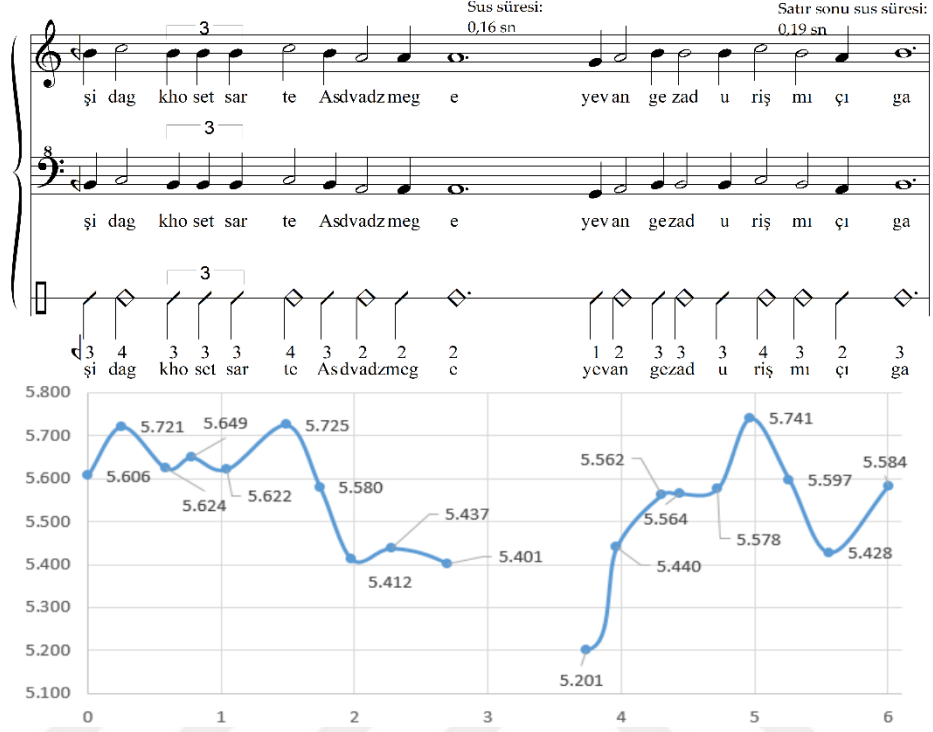
Tı bi ri i sav a nor A ğeg Var ta bed

1 3 3 3 3 3 3 3 3 5 4 3 4

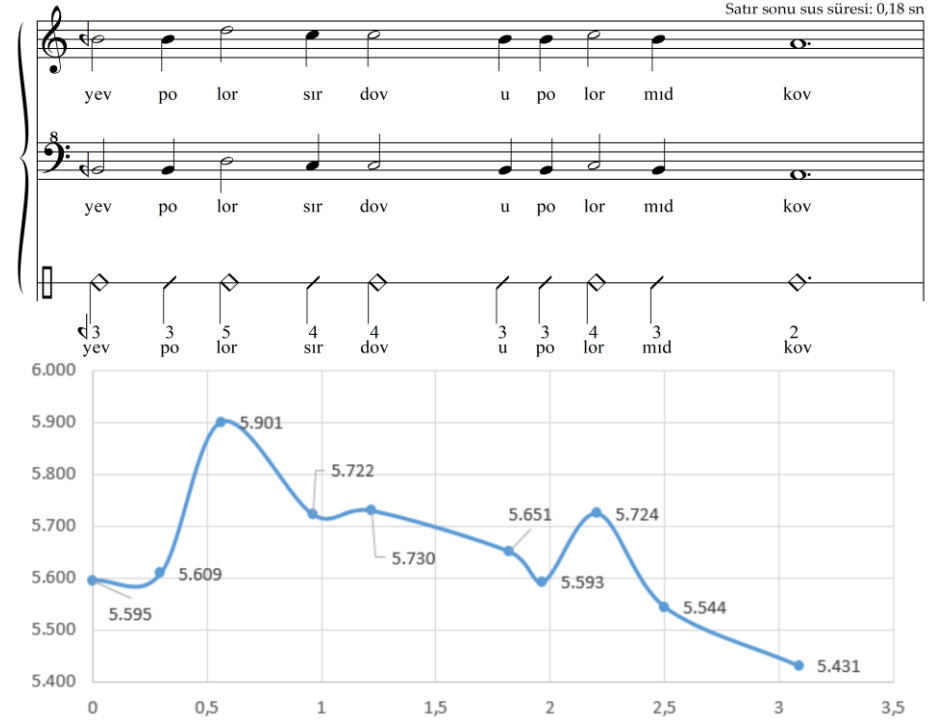
• Şidag khosetsar te Asdvadz meg e Yev ange zad uriş mı çığa

RESİM 90

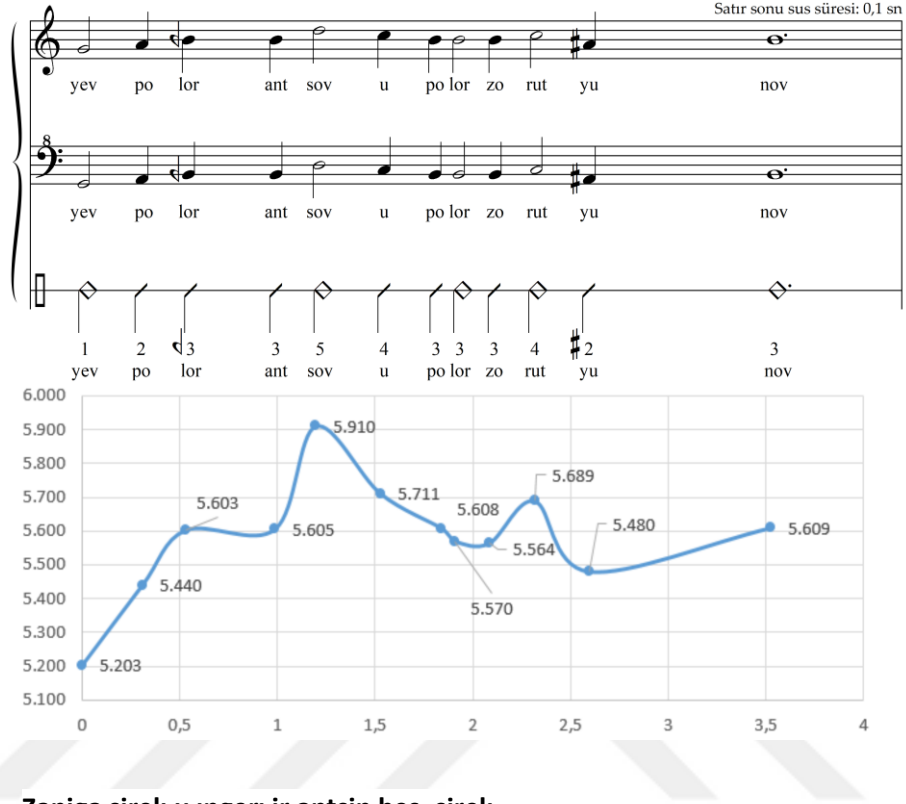
• Yev polor sırdov u polor midkov

RESİM 91

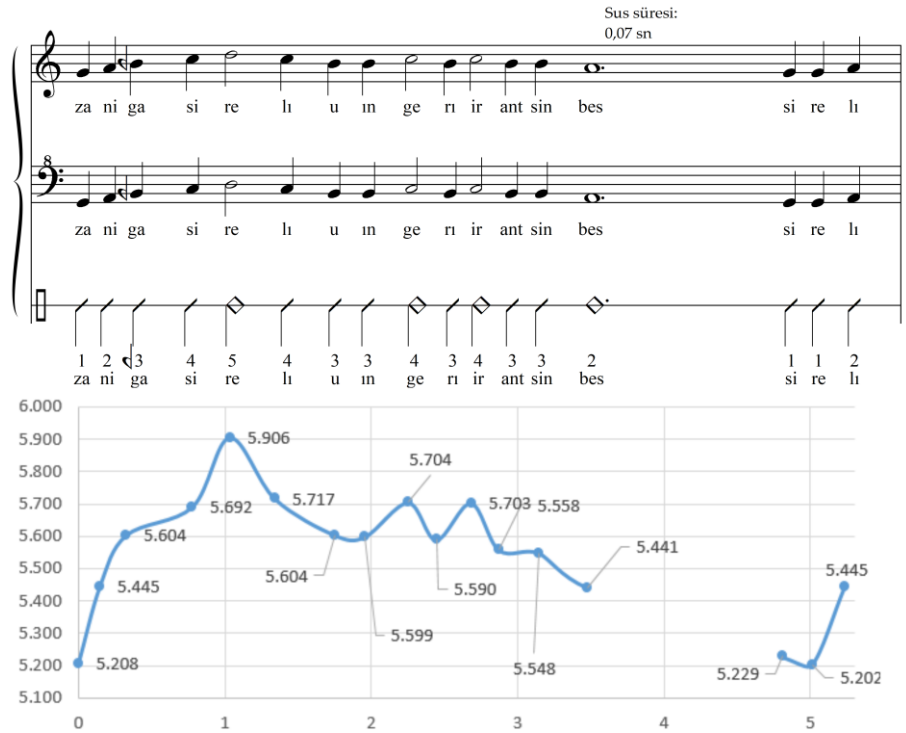
- Yev polor antsov u polor zorutyunov

RESİM 92

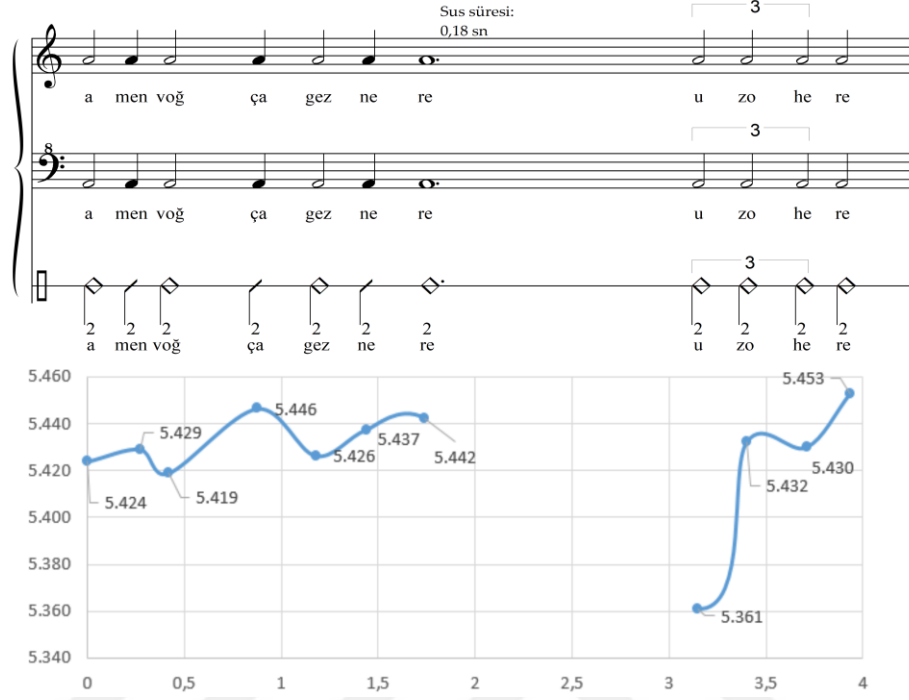
- Zaniga sireli u ingeri ir antsın bes, sireli

RESİM 93

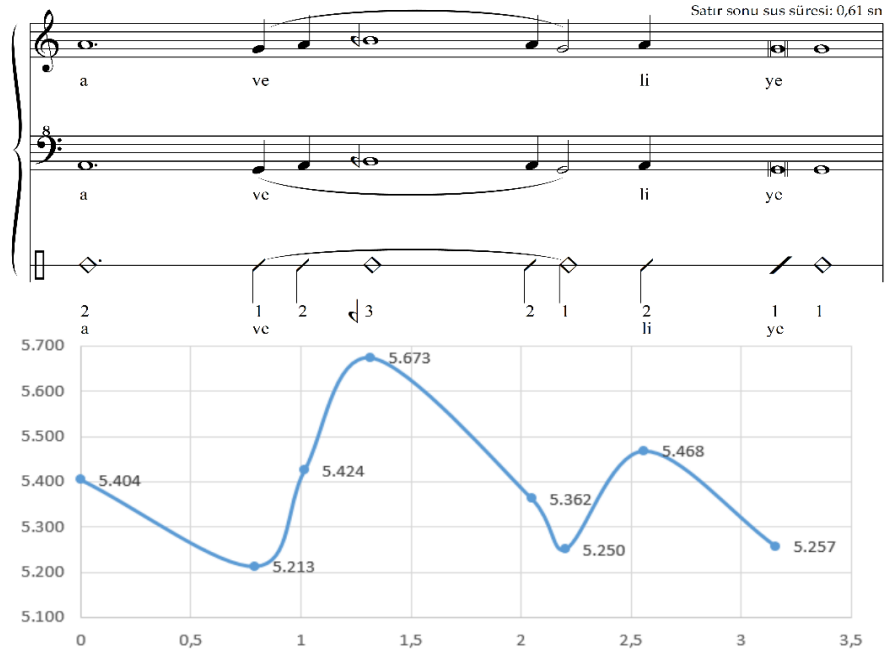
- Amen voğçageznere, U zohere

RESİM 94

- aveli e

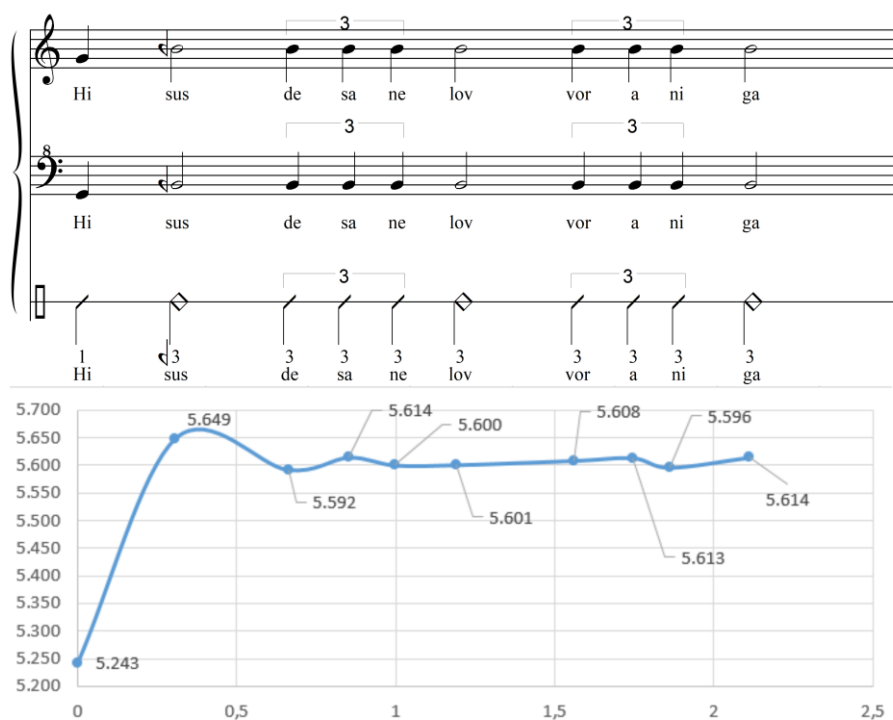
RESİM 95⁹¹

⁹¹ Bu kısımdaki ritmik dokuda bir ağırlaşma gözlenmiştir.

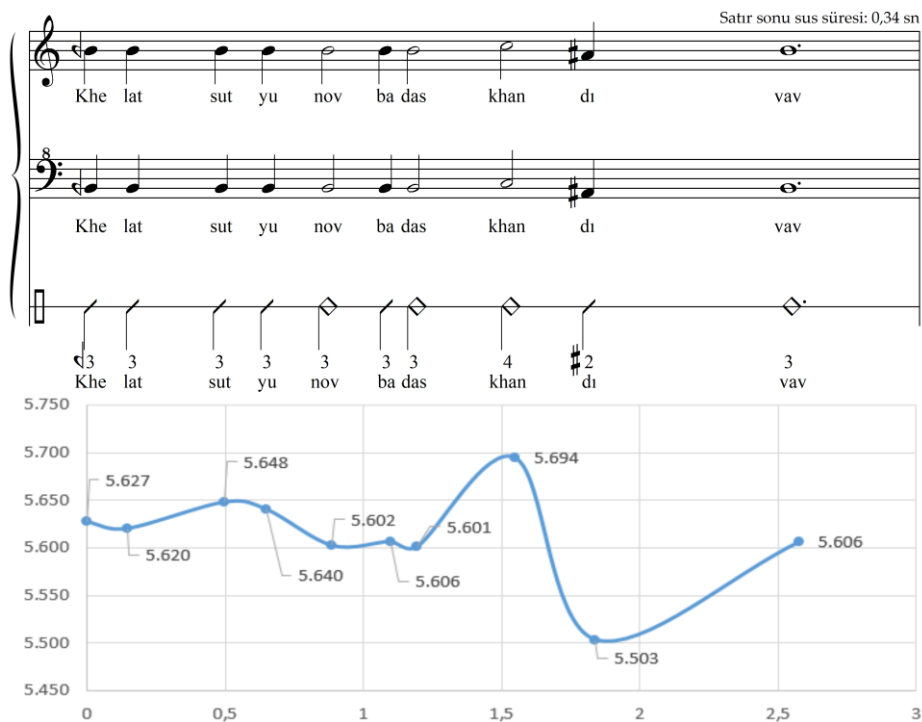
- Hisus desanelov vor aniga

RESİM 96

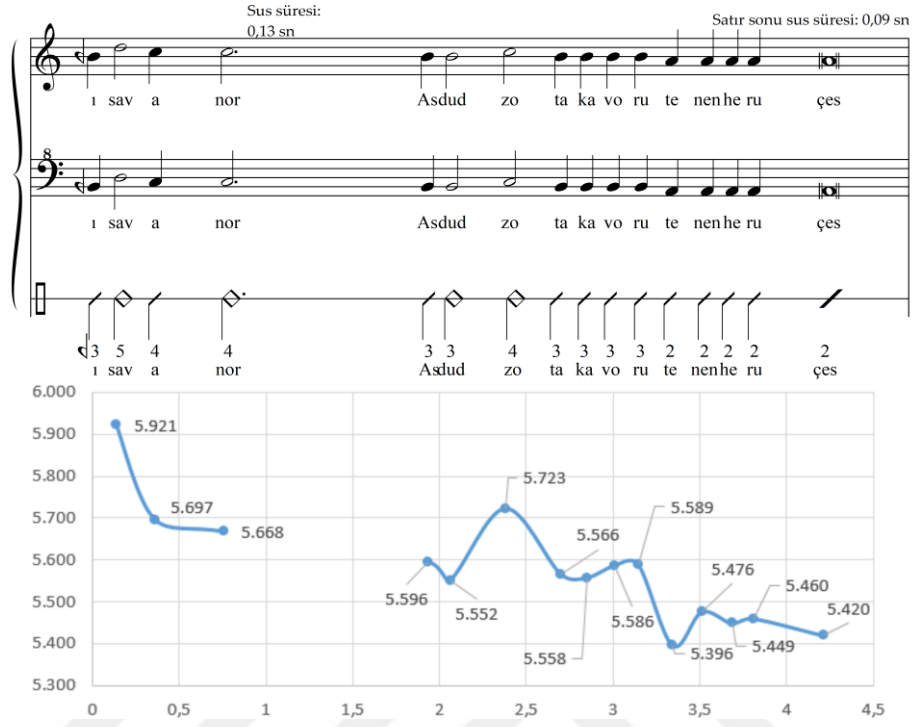
- Khelatsutyunov badaskhan divav

RESİM 97

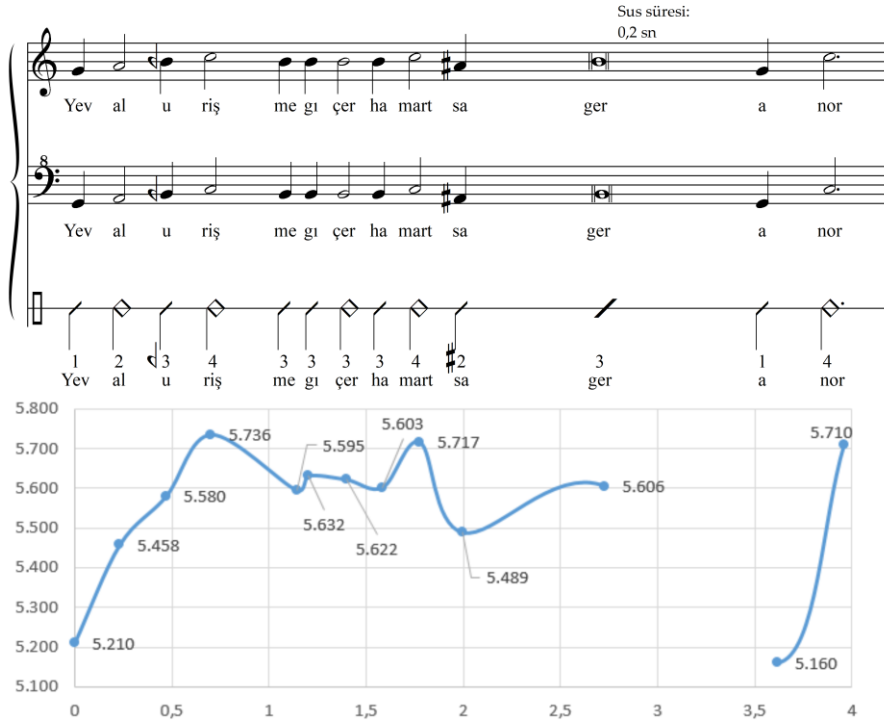
- Isav anor, Asdudzo takavorutenen heru çes

RESİM 98

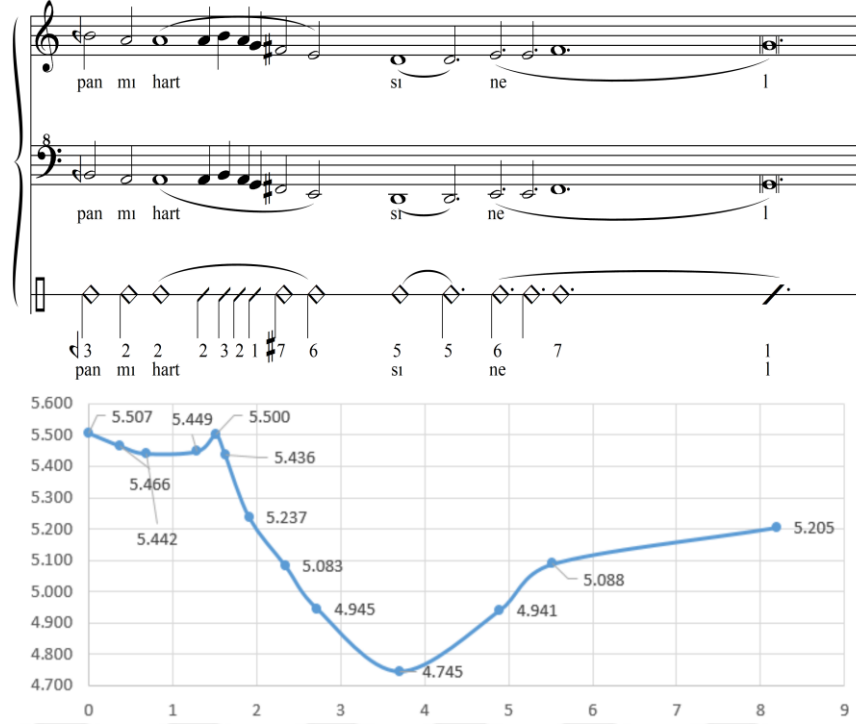
- Yev al uriş meğı çer hamartsager, Anor

RESİM 99

- pan mı hartsinel

RESİM 100⁹²

2.1.4.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- Ar Derin mer Hisus Krisdos

Okuyucu yerinde Rast dördlüsünün seslerini kullanarak bu bölümü icra etmektedir. Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu Çargah perdesine uzanarak ardışık seslerle Düğah perdesine gelip bu perdeyi kısa bir süre vurgulamıştır. Rast perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Segah perdesine uzanan okuyucu aynı şekilde Rast perdesine dönerek bu perdede karar göstermiştir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 98

Ayet	AR	DE	RİN	MER	Hİ	SUS					K	RİS	DOS
Nota	SOL	DO	Sİ	LA	LA	LA	LA	SOL	LA	Sİ	LA	LA	LA
Sent	5.118	5.633	5.484	5.350	5.377	5.373	5.366	5.205	5.417	5.557	5.364	5.374	5.210

⁹² "hart" hecesinden itibaren okuyuşun sonuna kadar ritmik dokuda bir ağırlaşma görülmektedir.

Okuyucu Rast-Çargah dörtlü aralığını kullanarak icraya başlamış ve buradan itibaren Segah perdesi ile karar perdesi arasındaki ikili aralıkları çeşitli örgülerle kullandıktan sonra karar yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 99

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-DO	499	515	16
DO-Sİ	113	148	35
Sİ-LA	181	134	47
LA-LA	*	27	*
LA-LA	*	4	*
LA-LA	*	7	*
LA-SOL	204	161	43
SOL-LA	204	211	7
LA-Sİ	181	141	40
Sİ-LA	181	193	12
LA -LA	*	9	*
LA -LA	*	164	*

- Tbirneren meğı yegav u midig g'iner anonts

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamış ve doğrudan Segah perdesine uzanarak yedi hece üzerinde bu perdenin pekiştirilmesini sağlamıştır. Çargah perdesine dokunduktan sonra Kürdi perdesine uzanan okuyucu kısaca bu perdeyi de vurgulamış ve Segah perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 100

Ayet	Nota	Sent
T	SOL	5.180
BİR	SOL	5.207
NE	SOL	5.186
REN	Sİ	5.585
ME	Sİ	5.596
GI	Sİ	5.604
YE	Sİ	5.602
GAV	Sİ	5.595
U	Sİ	5.548
MI	Sİ	5.585
DİG	DO	5.727
G'İ	LA ⁹³	5.522
NER	LA	5.534
A	LA	5.528
NONTS	Sİ	5.597

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını da kullandıktan sonra Çargah-Kürdi üçlü aralığını göstermiş ve Kürdi-Segah ikili aralığı ile karar yapmıştır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

⁹³ Kürdi perdesidir.

Tablo 101

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	28	*
SOL-SOL	*	21	*
SOL-Sİ	385	399	14
Sİ-Sİ	*	10	*
Sİ-Sİ	*	8	*
Sİ-Sİ	*	2	*
Sİ-Sİ	*	6	*
Sİ-Sİ	*	48	*
Sİ-Sİ	*	37	*
Sİ-DO	113	142	29
DO-LA	204	205	1
LA-LA	*	11	*
LA-LA	*	5	*
LA-Sİ	90	69	21

- Yev vicapanutyun g'inein

Bu bölümde Segah perdesinde icraya başlayarak bu perdeyi kısa bir süre pekiştiren okuyucu, Neva perdesine uzanarak ardışık seslerle tekrar Segah perdesine gelmiş ve Çargah perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 102

Ayet	YEV	Vİ	CE	PA	NUT	YON	G'I	NE	İN
Nota	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	RE	DO	Sİ	DO
Sent	5.616	5.614	5.601	5.629	5.593	5.896	5.714	5.561	5.751

Segah-Neva üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu Segah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak tekrar dönüş yapmış, daha sonra Segah-Çargah ikili aralığını kullanarak asma kalış yapmıştır. Kısmen nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 103

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	2	*
Sİ-Sİ	*	13	*
Sİ-Sİ	*	28	*
Sİ-Sİ	*	37	*
Sİ-RE	317	304	13
RE-DO	204	183	21
DO-Sİ	113	152	39
Sİ-DO	113	189	76

- **U yerp desav te ağeg badaskhan divav anonts**

Okuyucu Segah perdesinden Çargah perdesine dokunarak ardışık seslerle Dügah perdesine yönelmektedir. Dügah perdesinden doğrudan Çargah perdesine uzanan okuyucu ardışık seslerle geldiği Kürdi perdesinden sonra Segah perdesinde asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 104

Ayet	U	YERP	DE	SAV	TE	A	ĞEG	BA	DAS	KHAN	DI	VAV	A	NONTS
Nota	Sİ	DO	DO	Sİ	DO	Sİ	LA	LA	LA	DO	Sİ	Sİ	LA ⁹⁴	Sİ
Sent	5.521	5.715	5.718	5.604	5.696	5.557	5.408	5.394	5.415	5.666	5.528	5.588	5.473	5.617

Segah-Çargah ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Dügah perdesine yönelen okuyucu, Dügah-Çargah üçlü aralığını göstermiştir. Buradan Kürdi perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu, Kürdi-Segah ikili aralığını kullanarak asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 105

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-DO	113	194	81
DO-DO	*	4	*
DO-Sİ	113	114	1
Sİ-DO	113	92	21
DO-Sİ	113	139	26
Sİ-LA	181	149	32
LA-LA	*	14	*
LA-LA	*	21	*
LA-DO	294	251	43
DO-Sİ	113	138	25
Sİ-Sİ	*	60	*
Sİ-LA	90	116	26
LA-Sİ	90	144	54

- **Hartsuts anor u isav**

Bu kısımda tamamen yerinde Rast beşlisinin sesleri kullanılmıştır. Rast perdesinden ardışık seslerle Neva perdesine gelen okuyucu, tekrar ardışık seslerle geldiği Segah perdesinde asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

⁹⁴ Kürdi perdesidir.

Tablo 106

Ayet	HART	SUTS	A	NOR	U	I	SAV
Nota	SOL	LA	Sİ	DO	RE	DO	Sİ
Sent	5.214	5.406	5.531	5.702	5.896	5.710	5.585

Rast perdesinden makamın güçlü perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu, aynı şekilde geri dönerken Segah perdesinde asma karar göstermiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 107

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	192	12
LA-Sİ	181	125	56
Sİ-DO	113	171	58
DO-RE	204	194	10
RE-DO	204	186	18
DO-Sİ	113	125	12

- **Vorn e polor badviranknerun araçını?**

Neva perdesinden ardışık seslerle Segah perdesine gelen okuyucu Çargah perdesine dokunduktan sonra tekrar Segah perdesine gelmekte ve altı hece üzerinde bu perdenin pekiştirilmesini sağlamaktadır. Buradan Çargah perdesine uzanan okuyucu ardışık seslerle Dügah perdesinde Uşşak'lı asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 108

Ayet	VORN	E	PO	LOR	BAD	Vİ	RANK	NE	RUN	A	RA	Çİ	NI
Nota	RE	DO	Sİ	DO	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	DO	Sİ	LA
Sent	5.894	5.717	5.585	5.732	5.542	5.557	5.574	5.578	5.584	5.561	5.711	5.557	5.403

Güçlü perdesinden Segah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu, Çargah perdesi ile Segah perdesi arasındaki ikili aralığı git-gel şeklindeki hareketle gösterdikten sonra Segah-Dügah ikili aralığını göstererek asma kalış yapmıştır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 109

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	177	27
DO-Sİ	113	132	19
Sİ-DO	113	147	34
DO-Sİ	113	190	77
Sİ-Sİ	*	15	*
Sİ-Sİ	*	17	*
Sİ-Sİ	*	4	*
Sİ-Sİ	*	7	*
Sİ-Sİ	*	23	*
Sİ-DO	113	150	37
DO-Sİ	113	154	41
Sİ-LA	181	154	27

- Hisus badaskhanets anor

Okuyucu Rast perdesinden Düğah perdesine gelmekte ve altı hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yapmaktadır. Tekrar Rast perdesine dokunup ardışık seslerle Segah perdesine yönelen okuyucu yine aynı şekilde karar perdesine dönerek karar göstermektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 110

Ayet	Hİ	SUS	BA	DAS	KHA	NETS					A	NOR
Nota	SOL	LA	LA	LA	LA	LA	LA	SOL	LA	Sİ	LA	SOL
Sent	5.216	5.452	5.441	5.419	5.418	5.407	5.409	5.198	5.423	5.570	5.395	5.209

Bu icrada okuyucu Rast perdesi ile Segah perdesi arasındaki ikili aralıkları ardışık şekilde kullanarak Rast perdesinde karar göstermiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 111

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	236	32
LA-LA	*	11	*
LA-LA	*	22	*
LA-LA	*	1	*
LA-LA	*	11	*
LA-LA	*	2	*
LA-SOL	204	211	7
SOL-LA	204	225	21
LA-Sİ	181	147	34
Sİ-LA	181	175	6
LA-SOL	204	186	18

- **Polor badviranknerun araçını ays e**

Okuyucu Rast perdesinden Segah perdesine uzanmakta ve bu perdenin pekiştirmesini yapmaktadır. Ardından Çargah perdesine gelen okuyucu, ardışık seslerle geldiği Kürdi perdesinden sonra Segah perdesinde asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 112

Ayet	PO	LOR	BAD	Vi	RANK	NE	RUN	A	RA	Çi	NI	AYS	E
Nota	SOL	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	DO	Sİ	LA ⁹⁵	Sİ
Sent	5.210	5.555	5.606	5.627	5.601	5.626	5.594	5.567	5.594	5.714	5.625	5.517	5.651

Rast-Segah üçlü aralığını göstererek icraya başlayan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Kürdi perdesine kadar ardışık ikili aralıklarla gelmiştir. Buradan Kürdi-Segah ikili aralığını kullanarak asma kalış yapılmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 113

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	345	40
Sİ-Sİ	*	51	*
Sİ-Sİ	*	21	*
Sİ-Sİ	*	26	*
Sİ-Sİ	*	25	*
Sİ-Sİ	*	32	*
Sİ-Sİ	*	27	*
Sİ-Sİ	*	27	*
Sİ-DO	113	120	7
DO-Sİ	113	89	24
Sİ-LA	90	108	18
LA-Sİ	90	134	44

- **Lise! Ov İsrayel**

Okuyucu kısımda tamamen yerinde Uşşak çeşnisinin seslerini kullanmıştır. Segah perdesinden icraya başlayan okuyucu Neva perdesine uzanmakta ve ardışık seslerle Segah perdesine yönelmektedir. Tekrar Çargah perdesine dokunan okuyucu Dügah perdesine pest

⁹⁵ Kürdi perdesidir.

yönde sıçrama yaparak burada asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 114

Ayet	LI	SE	OV	İS	RA	YEL
Nota	Sİ	RE	DO	Sİ	DO	LA
Sent	5.556	5.907	5.704	5.559	5.696	5.414

Segah-Neva üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak geldikten sonra Segah-Çargah ikili aralığını göstermiş ve Çargah-Dügah üçlü aralığını göstererek asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 115

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-RE	385	351	34
RE-DO	204	203	1
DO-Sİ	113	145	32
Sİ-DO	113	137	24
DO-LA	294	282	12

- **Mer Der Asdvadzı meg Der e!**

Okuyucu bu kısımda yerinde Rast dörtlüsünün seslerini kullanarak icrada bulunmaktadır. Dügah perdesinden Çargah perdesine uzanan okuyucu ardışık seslerle tekrar Dügah perdesine dönmekte ve bu perdeyi kısaca vurgulamaktadır. Daha sonra Rast perdesine gelen okuyucu, ardışık seslerle Segah perdesine geldikten sonra tekrar karar perdesine aynı şekilde yönelip karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 116

Ayet	MER	DER	AS	DVAD	ZI	MEG					DER	E
Nota	LA	DO	Sİ	Sİ	LA	LA	LA	SOL	LA	Sİ	LA	SOL
Sent	5.380	5.694	5.538	5.592	5.439	5.415	5.406	5.204	5.409	5.593	5.408	5.224

Dügah-Çargah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Rast perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak geldikten sonra aynı şekilde tekrar Segah perdesine ulaşmış ve tekrar karar perdesine gelerek karar göstermiştir. Büyük oranda nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 117

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-DO	294	314	20
DO-Sİ	113	157	44
Sİ-Sİ	*	55	*
Sİ-LA	181	153	28
LA-LA	*	25	*
LA-LA	*	9	*
LA-SOL	204	202	2
SOL-LA	204	206	2
LA-Sİ	181	184	3
Sİ-LA	181	186	5
LA-SOL	204	184	20

- **Yev ku Der Asdvadzıt sires ku polor sırdovıt**

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Segah perdesine yönelmiş, yedi hece üzerinde bu perdenin pekiştirilmesini sağlamıştır. Buradan Çargah perdesine yönelen okuyucu ardışık seslerle geldiği Kürdi perdesinden sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 118

Ayet	YEV	KU	DER	AS	DVAD	ZİT	Sİ	RES	KU	PO	LOR	SİR	DO	VİT
Nota	SOL	SOL	SOL	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	DO	Sİ	LA ⁹⁶	Sİ
Sent	5.211	5.209	5.207	5.595	5.576	5.596	5.559	5.593	5.560	5.589	5.702	5.581	5.474	5.592

Rast-Segah üçlü aralığını göstererek icraya giriş yapan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığından sonra Kürdi perdesine ardışık ikili aralıklarla gelmiş ve geri dönerek Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Büyük oranda nazari sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 119

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	2	*
SOL-SOL	*	2	*
SOL-Sİ	385	388	3
Sİ-Sİ	*	19	*
Sİ-Sİ	*	20	*
Sİ-Sİ	*	37	*
Sİ-Sİ	*	34	*
Sİ-Sİ	*	33	*
Sİ-Sİ	*	29	*
Sİ-DO	113	113	0
DO-Sİ	113	120	7
Sİ-LA	90	107	17
LA-Sİ	90	118	28

⁹⁶ Kürdi perdesidir.

- **Yev ku polor antsovit u ku polor midkovit**

Okuyucu bu kısımda tamamen yerinde Uşşak çeşnisinin seslerini kullanmıştır. Segah perdesinden icraya başlayan okuyucu, Neva perdesine uzanmakta ve her perdeyi vurgulayarak ardışık seslerle Segah perdesine gelmektedir. Tekrar Çargah perdesine yönelen okuyucu, ardışık seslerle Dügah perdesinde Uşşak'lı asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 120

Ayet	YEV	KU	PO	LOR	ANT	SO	VIT	U	KU	PO	LOR	MID	KO	VIT
Nota	Si	Si	Si	RE	DO	DO	DO	Si	Si	Si	Si	DO	Si	LA
Sent	5.589	5.601	5.570	5.910	5.704	5.700	5.724	5.543	5.550	5.600	5.584	5.711	5.500	5.401

Segah-Neva üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Neva ile Dügah perdeleri arasındaki ikili aralıkları çeşitli şekillerde kullanarak Dügah perdesinden asma kalış yapmıştır. Daha çok nazari sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 121

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Si-Si	*	12	*
Si-Si	*	31	*
Si-RE	385	339	46
RE-DO	204	206	2
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	24	*
DO-Si	113	181	68
Si-Si	*	7	*
Si-Si	*	50	*
Si-Si	*	16	*
Si-DO	113	128	15
DO-Si	113	212	99
Si-LA	181	99	82

- **Yev ku polor zorutyunovit**

Okuyucu Rast perdesinden icraya başlayarak ardışık seslerle Çargah perdesine gelmekte, kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra aynı şekilde Kürdi perdesine pest yönde inici bir seyirle gelerek Segah perdesinde asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 122

Ayet	YEV	KU	PO	LOR	ZO	RUT	YU	NO	VIT
Nota	SOL	LA	Sİ	DO	DO	DO	Sİ	LA ⁹⁷	Sİ
Sent	5.180	5.407	5.598	5.723	5.695	5.717	5.563	5.448	5.606

Rast perdesinden Çargah perdesine kadar olan ikili aralıkları ardışık olarak kullanan okuyucu, bu perde ile Kürdi perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları da kullanarak Kürdi-Segah ikili aralığını göstermiş ve asma kalış yapmıştır. Kısmen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 123

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	227	23
LA-Sİ	181	191	10
Sİ-DO	113	124	11
DO-DO	*	28	*
DO-DO	*	21	*
DO-Sİ	113	153	40
Sİ-LA	90	116	26
LA-Sİ	90	158	68

- **Asiga e araçin badviranki!**

Rast perdesinden itibaren ardışık seslerle Neva perdesine uzanan okuyucu, aynı şekilde geldiği Segah perdesinden sonra Çargah perdesine dokunarak Segah perdesinde asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 124

Ayet	A	Sİ	GA	E	A	RA	ÇİN	BAD	Vİ	RAN	Kİ
Nota	SOL	LA	Sİ	DO	DO	DO	RE	DO	Sİ	DO	Sİ
Sent	5.174	5.446	5.635	5.696	5.691	5.692	5.923	5.728	5.584	5.705	5.605

Rast perdesinden makamın güçlü perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanan okuyucu, Neva perdesinden Segah perdesine de aynı şekilde gelerek asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

⁹⁷ Kürdi perdesidir.

Tablo 125

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	272	68
LA-Sİ	181	189	8
Sİ-DO	113	61	52
DO-DO	*	5	*
DO-DO	*	1	*
DO-RE	204	231	27
RE-DO	204	195	9
DO-Sİ	113	144	31
Sİ-DO	113	121	8
DO-Sİ	113	100	13

- U yergortı asor nıman

Okuyucu yerinde Uşşak dörtlüsünün seslerini inici bir şekilde kullandığı bu icrasına Neva perdesinden ardışık seslerle Segah perdesine gelerek devam etmiştir. Buradan tekrar Çargah perdesine dokunan okuyucu ardışık seslerle Dügah perdesinde Uşşak'lı asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir

Tablo 126

Ayet	U	YER	GROR	TI	A	SOR	NI	MAN
Nota	RE	RE	DO	Sİ	Sİ	DO	Sİ	LA
Sent	5.924	5.895	5.713	5.591	5.551	5.734	5.613	5.412

Neva perdesinden Dügah perdesine kadar olan ikili aralıkları ardışık olarak pest ve tiz yönlerde kullanan okuyucu, Segah-Dügah ikili aralığını kullanarak karar yapmaktadır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 127

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	29	*
RE-DO	204	182	22
DO-Sİ	113	122	9
Sİ-Sİ	*	39	*
Sİ-DO	113	183	70
DO-Sİ	113	121	8
Sİ-LA	181	201	20

- **Ku ingerit sires ku antsit bes!**

Okuyucu Rast ve Dügah perdelerini çok kısa bir şekilde vurguladıktan sonra Çargah perdesine uzanmış ve Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 128

Ayet	KU	IN	GE	RIT	Sİ	RES	KU	ANT	SİT	BES
Nota	SOL	SOL	LA	LA	LA	DO	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ
Sent	5.200	5.239	5.381	5.447	5.479	5.729	5.604	5.545	5.595	5.621

Rast-Dügah ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu Dügah-Çargah üçlü aralığını gösterdikten sonra Çargah-Segah ikili aralığını kullanarak asma karar vermektedir. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 129

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	40	*
SOL-LA	204	142	62
LA-LA	*	66	*
LA-LA	*	32	*
LA-DO	294	250	44
DO-Sİ	113	125	12
Sİ-Sİ	*	60	*
Sİ-Sİ	*	50	*
Sİ-Sİ	*	27	*

- **Asontsme medz uriş badvirank çığa**

Bu icrada okuyucu Segah ve Çargah perdelerinden sonra ardışık seslerle Dügah perdesine gelerek bu perdenin pekiştirmesini yapmaktadır. Bundan sonra Rast perdesine dokunup ardışık seslerle Segah perdesine yönelen okuyucu, tekrar ardışık sesleri kullanarak karar perdesine gelerek karar göstermektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 130

Ayet	Nota	Sent
A	Sİ ⁹⁸	
SONTS	DO	5.708
ME	Sİ	5.568
MEDZ	LA	5.441
U	LA	5.442
RİŞ	LA	5.438
BAD	LA	5.420
Vİ	LA	5.427
RANK	LA	5.422
	LA	5.414
	SOL	5.199
	LA	5.395
	Sİ	5.564
	LA	5.442
	SOL	5.233
Çİ	LA	5.404
GA	SOL	5.212

⁹⁸ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Segah-Çargah ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, ardışık ikili aralıkları kullanarak geldiği Rast perdesinden aynı şekilde Segah perdesine, daha sonra yine ardışık ikili aralıklarla tekrar karar perdesine gelmektedir. Daha çok nazari sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 131

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-DO	113	?	?
DO-Sİ	113	141	28
Sİ-LA	181	127	54
LA-LA	*	2	*
LA-LA	*	5	*
LA-LA	*	18	*
LA-LA	*	7	*
LA-LA	*	5	*
LA-LA	*	8	*
LA-SOL	204	214	10
SOL-LA	204	196	8
LA-Sİ	181	169	12
Sİ-LA	181	122	59
LA-SOL	204	209	5
SOL-LA	204	171	33
LA-SOL	204	192	12

- **Tıbirî ısav anor**

Okuyucu bu cümleye Rast perdesinden başlamaktadır. Daha sonra Segah perdesine uzanarak bu perdesinin pekiştirmesini yapan okuyucu, bu perdede asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 132

Ayet	TI	Bİ	RI	I	SAV	A	NOR
Nota	SOL	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ
Sent	5.188	5.608	5.602	5.598	5.578	5.594	5.580

Rast-Segah üçlü aralığı ile icraya başlanmış ve asma kalış yapılmıştır. Tamamen nazari sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 133

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	420	35
Sİ-Sİ	*	7	*
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-Sİ	*	20	*
Sİ-Sİ	*	16	*
Sİ-Sİ	*	15	*

- **Ağeg Vartabed şidag khosetsar te Asdvadz meg e**

Okuyucu Segah perdesinden Neva perdesine sıçrama yaparak icraya başlamaktadır. Ardışık seslerle Segah perdesine gelen okuyucu buradan Çargah perdesine dokunmaktadır. Tekrar Segah ve Çargah perdelerini gösteren okuyucu Segah perdesini kısaca vurguladıktan sonra Çargah perdesine yeniden dönmekte ve ardışık seslerle Dügah perdesinde Uşşak'lı asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 134

Ayet	Nota	Sent
A	Si	5.618
ĞEG	RE	5.911
VAR	DO	5.687
TA	Si	5.585
BED	DO	5.731
Şİ	Si	5.606
DAG	DO	5.721
KHO	Si	5.624
SET	Si	5.649
SAR	Si	5.622
TE	DO	5.725
AS	Si	5.580
DVADZ	LA	5.412
MEG	LA	5.437
E	LA	5.401

Segah-Neva üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Dügah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları pest ve tiz yönlerde çeşitli şekillerde kullanarak gelmiş ve asma kalış yapmıştır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 135

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Si-RE	317	293	24
RE-DO	204	224	20
DO-Si	113	102	11
Si-DO	113	146	33
DO-Si	113	125	12
Si-DO	113	114	1
DO-Si	113	97	16
Si-Si	*	25	*
Si-Si	*	28	*
Si-DO	113	103	10
DO-Si	113	145	32
Si-LA	181	168	13
LA-LA	*	26	*
LA-LA	*	36	*

- **Yev ange zad uriş mı çığa**

Okuyucu Rast perdesinden bu cümlelerin icrasına başlamakta ve ardışık seslerle Segah perdesine gelmektedir. Kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Çargah perdesine uzanan okuyucu

yine ardışık seslerle Dügah perdesine yönelmekte ve Segah perdesinde asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 136

Ayet	YEV	AN	GE	ZAD	U	RİŞ	MI	ÇI	GA
Nota	SOL	LA	Sİ	Sİ	Sİ	DO	Sİ	LA	Sİ
Sent	5.201	5.440	5.562	5.564	5.578	5.741	5.597	5.428	5.584

Rast perdesinden Çargah perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, Dügah perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları da kullanarak Segah perdesinden asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 137

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	239	35
LA-Sİ	181	121	60
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-Sİ	*	13	*
Sİ-DO	113	163	50
DO-Sİ	113	144	31
Sİ-LA	181	169	12
LA-Sİ	181	156	25

- **Yev polor sırdov u polor mıdkov**

Okuyucu Segah perdesinden icraya başlamış ve Neva perdesine uzanarak ardışık seslerle önce Segah perdesine, ardından döndüğü Çargah perdesinden aynı şekilde ardışık sesleri kullanarak Dügah perdesinde Uşşak'lı asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 138

Ayet	YEV	PO	LOR	SIR	DOV	U	PO	LOR	MID	KOV
Nota	Sİ	Sİ	RE	DO	DO	Sİ	Sİ	DO	Sİ	LA
Sent	5.595	5.609	5.901	5.722	5.730	5.651	5.593	5.724	5.544	5.431

Segah-Neva üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dügah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve asma kalış yapmıştır. Büyük oranda nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 139

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	13	*
Sİ-RE	317	292	25
RE-DO	204	179	25
DO-DO	*	8	*
DO-Sİ	113	79	34
Sİ-Sİ	*	58	*
Sİ-DO	113	131	18
DO-Sİ	113	180	67
Sİ-LA	181	113	68

- **Yev polor antsov u polor zorutyunov**

Okuyucu tamamen yerinde Rast çeşnisini kullandığı bu icrasına Rast perdesinden başlayarak ardışık seslerle Segah perdesine gelmiştir. Buradan Neva perdesine uzanan okuyucu, ardışık seslerle Segah perdesine gelmiş, Çargah perdesine dokunduktan sonra Kürdi perdesine pest yönde sıçrama yaparak Segah perdesinde asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 140

Ayet	YEV	PO	LOR	ANT	SOV	U	PO	LOR	ZO	RUT	YU	NOV
Nota	LA	LA	Sİ	Sİ	RE	DO	Sİ	Sİ	Sİ	DO	LA ⁹⁹	Sİ
Sent	5.203	5.440	5.603	5.605	5.910	5.711	5.608	5.570	5.564	5.689	5.480	5.609

Rast perdesinden Segah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu, Segah-Neva üçlü aralığını kullandıktan sonra Segah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiştir. Segah-Çargah ikili aralığını ve Çargah-Kürdi üçlü aralığını da gösterdikten sonra Kürdi-Segah ikili aralığını kullanarak asma kalış yapmıştır. Büyük oranda nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 141

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	236	*
LA-Sİ	181	163	18
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-RE	317	305	12
RE-DO	204	199	5
DO-Sİ	113	103	10
Sİ-Sİ	*	38	*
Sİ-Sİ	*	5	*
Sİ-DO	113	125	12
DO-LA	204	209	5
LA-Sİ	90	129	39

⁹⁹ Kürdi perdesidir.

- **Zaniga sireli u ingeri ir antsin bes**

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu ardışık seslerle önce Neva perdesine ulaşmış, aynı şekilde Segah perdesine geri dönüş yapmıştır. Buradan Çargah perdesine uzanan okuyucu ardışık seslerle Dügah perdesine gelerek Uşşak'lı asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 142

Ayet	ZA	Nİ	GA	Sİ	RE	LI	U	IN	GE	RI	İR	ANT	SİN	BES
Nota	SOL	LA	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	Sİ	DO	Sİ	DO	Sİ	Sİ	LA
Sent	5.208	5.445	5.604	5.692	5.906	5.717	5.604	5.599	5.704	5.590	5.703	5.558	5.548	5.441

Rast perdesinden Neva perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, buradan Dügah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve asma karar göstermiştir. Genel olarak nazari sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 143

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	236	32
LA-Sİ	181	159	22
Sİ-DO	113	88	25
DO-RE	204	214	10
RE-DO	204	189	15
DO-Sİ	113	113	0
Sİ-Sİ	*	5	*
Sİ-DO	113	106	7
DO-Sİ	113	115	2
Sİ-DO	113	113	0
DO-Sİ	113	145	32
Sİ-Sİ	*	9	*
Sİ-LA	181	107	74

- **Sireli amen voğçageznere**

Okuyucu bu icraya Rast perdesinden başlamış, Dügah perdesine gelip icra sonuna kadar bu perdede kalarak Dügah perdesinin pekiştirmesi sağlamıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 144

Ayet	Sİ	RE	LI	A	MEN	VOĞ	ÇA	GEZ	NE	RE
Nota	SOL	SOL	LA	LA	LA	LA	LA	LA	LA	LA
Sent	5.229	5.202	5.445	5.424	5.429	5.419	5.446	5.426	5.437	5.442

Rast-Düğah ikili aralığı ile icraya başlanılmış ve bu şekilde asma kalış yapılmıştır. Tamamen nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 145

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	26	*
SOL-LA	204	243	39
LA-LA	*	22	*
LA-LA	*	5	*
LA-LA	*	10	*
LA-LA	*	28	*
LA-LA	*	20	*
LA-LA	*	11	*
LA-LA	*	5	*

- **U zohere aveli e**

Bu bölümde okuyucu Dügah perdesinde icraya başlayıp uzun bir süre bu perdede kalarak Dügah perdesinin pekiştirilmesini sağlamıştır. Buradan Rast perdesine dokunarak ardışık seslerle Segah perdesine yönelen okuyucu, tekrar karar perdesine yönelmiş ve Rast perdesinde karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 146

Ayet	U	ZO	HE	RE	A	VE					Lİ	YE
Nota	LA	LA	LA	LA	LA	SOL	LA	Sİ	LA	SOL	LA	SOL
Sent	5.361	5.432	5.430	5.453	5.404	5.213	5.424	5.673	5.362	5.250	5.468	5.257

Dügah-Rast ikili aralığı gösterildikten sonra Rast perdesi ile Segah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar pest ve tiz yönlerde çeşitli şekillerde gösterildikten sonra Rast perdesinde karar gösterilmiştir. Daha çok nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 147

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	71	*
LA-LA	*	2	*
LA-LA	*	23	*
LA-LA	*	49	*
LA-SOL	204	191	13
SOL-LA	204	212	8
LA-Sİ	181	249	68
Sİ-LA	181	311	130
LA-SOL	204	112	92
SOL-LA	204	218	14
LA-SOL	204	211	7

- **Hisus desanelov vor aniga khelatsutyunov badaskhan divav**

İcraya Rast perdesinden başlayan okuyucu doğrudan Segah perdesine uzanarak uzun bir süre bu perdenin pekiştirmesini yapmıştır. İcra sonuna yaklaştığında Çargah perdesine dokunan okuyucu, Kürdi perdesine pest yönde sıçrama yaparak Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 148

Ayet	Nota	Sent
Hi	SOL	5.243
SUS	si	5.649
DE	si	5.592
SA	si	5.614
NE	si	5.600
LOV	si	5.601
VOR	si	5.608
A	si	5.613
Ni	si	5.596
GA	si	5.614
KHE	si	5.627
LAT	si	5.620
SUT	si	5.648
YU	si	5.640
NOV	si	5.602
BA	si	5.606
DAS	si	5.601
KHAN	DO	5.694
DI	LA ¹⁰⁰	5.503
VAV	si	5.606

Rast-Segah üçlü aralığı ile icraya başlamış olan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını da gösterdikten sonra Çargah-Kürdi üçlü aralığını da kullanmış ve Kürdi-Segah ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Tamamen nazari sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 149

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Si	385	406	21
si-si	*	57	*
si-si	*	22	*
si-si	*	14	*
si-si	*	1	*
si-si	*	8	*
si-si	*	5	*
si-si	*	17	*
si-si	*	18	*
si-si	*	13	*
si-si	*	7	*
si-si	*	28	*
si-si	*	8	*
si-si	*	38	*
si-si	*	4	*
si-si	*	5	*
Si-DO	113	93	20
DO-LA	204	191	13
LA-Si	90	103	13

¹⁰⁰ Kürdi perdesidir.

- **Isav anor**

Okuyucu Segah perdesinden başlayıp Neva perdesine uzanarak Çargah perdesine gelmiş bu perdede asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 150

Ayet	I	SAV	A	NOR
Nota	Sj ¹⁰¹	RE	DO	DO
Sent	?	5.921	5.697	5.668

Segah-Neva üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva-Çargah ikili aralığını göstererek asma kalış yapmıştır. Tamamen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 151

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-RE	317	?	?
RE-DO	204	225	21
DO-DO	*	29	*

- **Asdudzo takavorutenen heru çes**

Okuyucu bu bölümün icrasına Segah perdesinden başlamış ve Çargah perdesine dokunmuştur. Tekrar Segah perdesine gelip bu perdeyi kısaca vurgulayan okuyucu, Dügah perdesini de aynı şekilde vurgulayarak bu perdede asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 152

Ayet	AS	DUD	ZO	TA	KA	VO	RU	TE	NEN	HE	RU	ÇES
Nota	Sİ	Sİ	DO	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	LA	LA	LA	LA	LA
Sent	5.596	5.552	5.723	5.566	5.558	5.586	5.589	5.396	5.476	5.449	5.460	5.420

¹⁰¹ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Bu bölümde Segah perdesinden başlanmak üzere Çargah ve Dügah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar kullanılmış ve Dügah perdesinde asma kalış yapılmıştır. Büyük oranda nazârî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 153

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	44	*
Sİ-DO	113	171	58
DO-Sİ	113	156	43
Sİ-Sİ	*	9	*
Sİ-Sİ	*	28	*
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-LA	181	193	12
LA-LA	*	80	*
LA-LA	*	28	*
LA-LA	*	11	*
LA-LA	*	40	*

- **Yev al uriş megi çer hamartsager**

Okuyucu Rast perdesinden icraya başlayarak ardışık seslerle Çargah perdesine ulaşmaktadır. Buradan Segah perdesine dönen okuyucu, bu perdeyi kısaca pekiştirdikten sonra Çargah perdesine bir dokunuş yapmış ve Kürdi perdesine pest yönde sıçrayarak Segah perdesinde asma kalış yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 154

Ayet	YEV	AL	U	RİŞ	ME	GI	ÇER	HA	MART	SA	GER
Nota	SOL	LA	Sİ	DO	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	DO	LA ¹⁰²	Sİ
Sent	5.210	5.458	5.580	5.736	5.595	5.632	5.622	5.603	5.717	5.489	5.606

Rast ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, Çargah-Segah ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Çargah-Kürdi üçlü aralığını göstermiş ve Kürdi-Segah ikili aralığını gösterdikten sonra asma karar yapmıştır. Büyük oranda nazârî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

¹⁰² Kürdi perdesidir.

Tablo 155

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	248	44
LA-Sİ	181	122	59
Sİ-DO	113	156	43
DO-Sİ	113	141	28
Sİ-Sİ	*	37	*
Sİ-Sİ	*	10	*
Sİ-Sİ	*	20	*
Sİ-DO	113	114	1
DO-LA	204	228	24
LA-Sİ	90	117	27

- **Anor pan mı hartsinel**

Okuyucu bütün bir icranın son parçası olan bu cümleinin başında Rast perdesinden Çargah perdesine uzanmıştır. Buradan ardışık seslerle Düğah perdesine gelen okuyucu, Segah perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra ardışık seslerle makamın pest yönde genişleme bölgesine yönelmiş ve Yegah perdesine ulaşmıştır. Daha sonra ardışık seslerle makamın karar perdesi olan Rast perdesine ardışık seslerle yönelmiş ve bu perdede tam karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 156

Ayet	Nota	Sent
A	SOL	5.160
NOR	DO	5.710
PAN	Sİ	5.507
MI	LA	5.466
HART	LA	5.442
	LA	5.449
	Sİ	5.500
	LA	5.436
	SOL	5.237
	FA	5.083
	MI	4.945
SI	RE	4.745
NEL	MI	4.941
	FA	5.088
	SOL	5.205

Rast-Çargah dörtlü aralığını göstererek icraya başlayan okuyucu, buradan Yegah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve tekrar ardışık ikili aralıkları kullanarak Rast perdesinden karar yapmıştır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

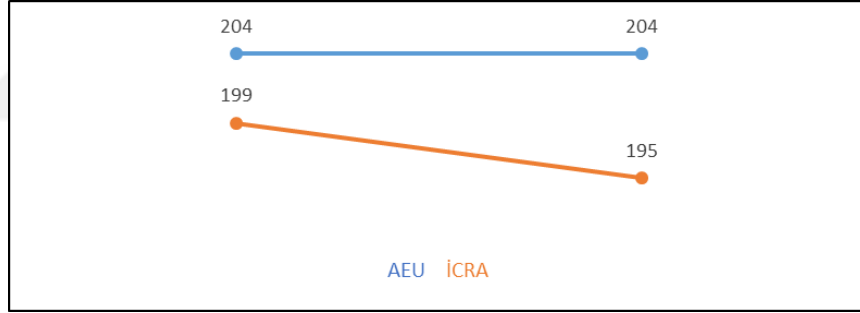
Tablo 157

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-DO	499	550	51
DO-Sİ	113	203	90
Sİ-LA	181	42	139
LA-LA	*	24	*
LA-LA	*	7	*
LA-Sİ	181	52	129
Sİ-LA	181	65	116
LA-SOL	204	198	6
SOL-FA	113	154	41
FA-Mİ	181	139	42
Mİ-RE	204	199	5
RE-Mİ	204	195	9
Mİ-FA	181	148	33
FA-SOL	113	117	4

2.1.4.2.1. İkili Aralıklar

- Yegah-Hüseyini Aşiran Aralığı (204)

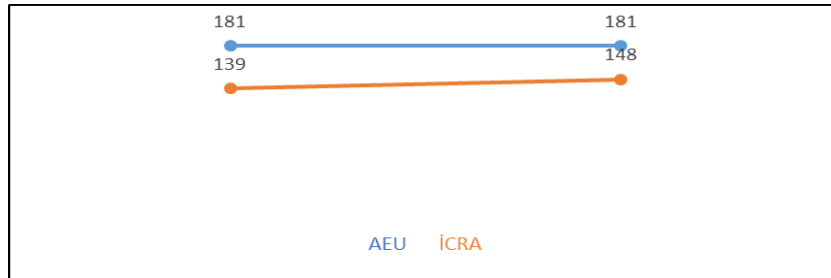
GRAFİK 23

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık için sistem tarafından tespit edilen değer 204 senttir. İcraya bakıldığında kullanılan iki aralığın da sistem ile örtüştüğü anlaşılmaktadır.

- Hüseyini Aşiran-Irak Aralığı (181)

GRAFİK 24

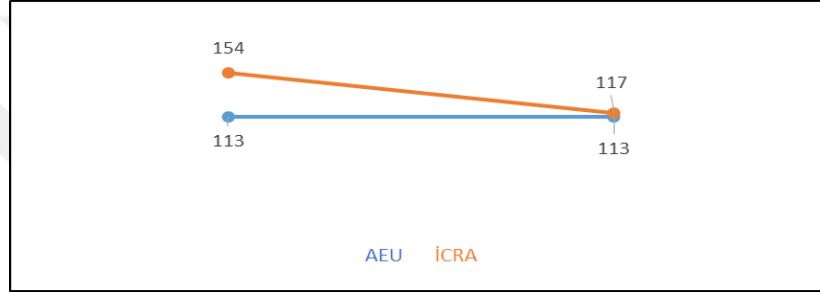

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık için sistem tarafından tespit edilen değer 181 senttir. İcraya bakıldığında kullanılan iki aralığın da sistemde belirtilen değere pest tarafta uzak noktalarda tınladığı anlaşıldığından, bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

- **Irak-Rast Aralığı (113)**

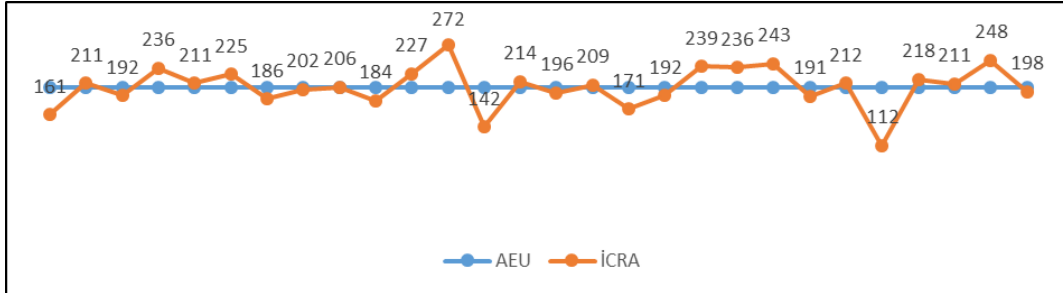
İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık için sistem tarafından tespit edilen değer 113 senttir. İcraya bakıldığında kullanılan bir aralığın sistemde belirtilen değere uzak noktada tınladığı anlaşıldığından, bu aralık sistem ile kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 25

- **Rast-Düğah Aralığı (204)**

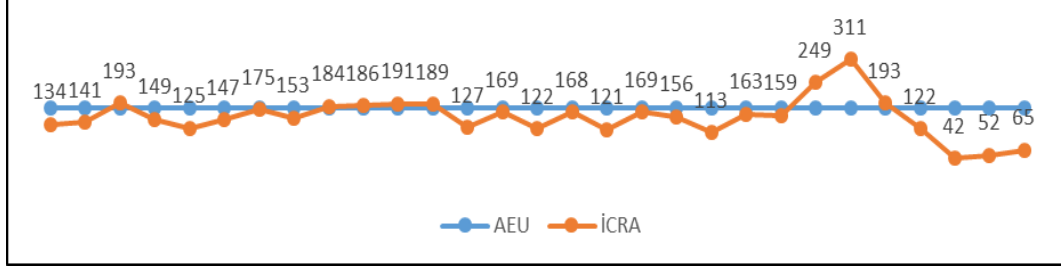
GRAFİK 26

İcra içerisinde sık sık kullanılan bu aralık, sistemde 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya bakıldığında genel olarak bu aralığın sistem ile örtüştüğü anlaşılmaktadır.

- **Düğah-Segah Aralığı (181)**

GRAFİK 27

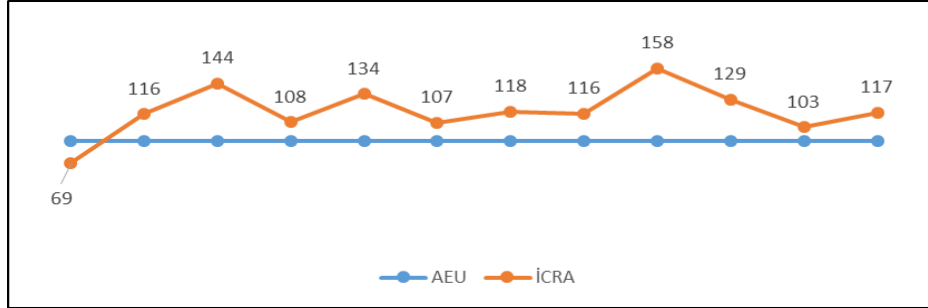

İcra içerisinde sık sık kullanılan bu aralık, sistemde 181 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya bakıldığında genel olarak pestleşme eğilimi gösteren bu aralığın daha çok sistem ile örtüşmediği anlaşılmaktadır.

- **Kürdi-Segah Aralığı (90)**

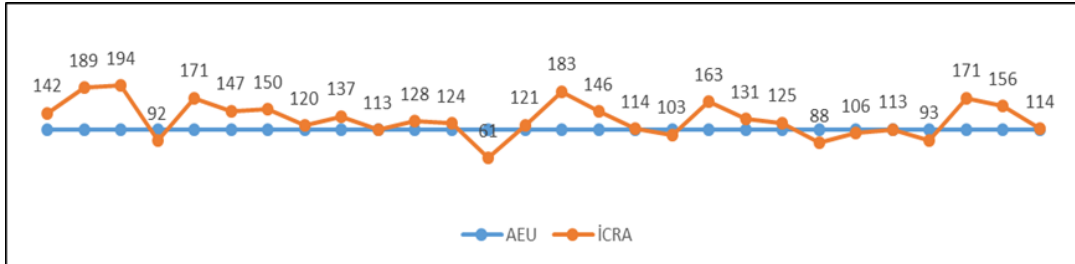
İcra içerisinde 12 defa kullanılan bu aralık, sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilmiştir. Çok büyük oranda pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılan bu aralık, genel olarak sistem ile örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 28

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

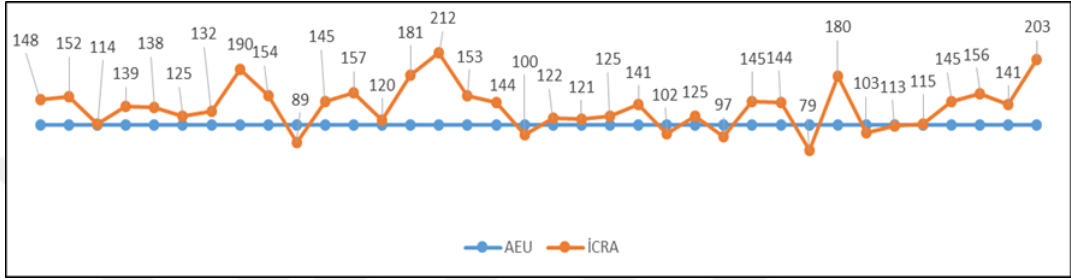
GRAFİK 29

İcra içerisinde çok sık kullanılan bu aralık, sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığından icranın büyük oranda tizleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. İcra tınlandığı noktalar daha çok sistemin tespit ettiği değere uzak noktalar olduğundan dolayı sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Çargah-Segah Aralığı (113)**

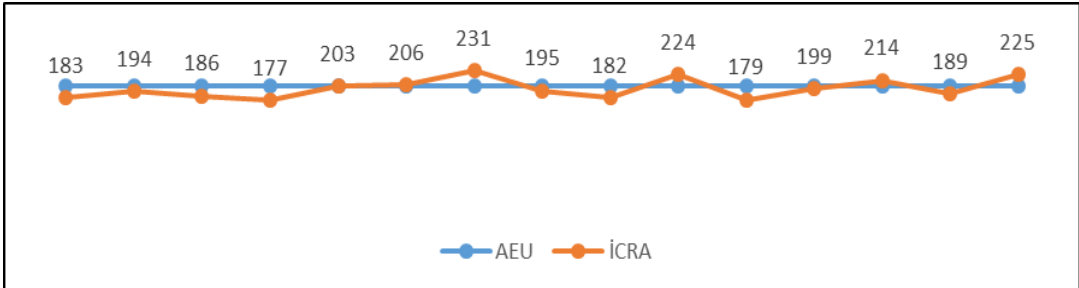
GRAFİK 30

İcra içerisinde çok sık kullanılan bu aralık, sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığından icranın büyük oranda tizleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. İcra tınlandığı noktalar daha çok sistemin tespit ettiği değere uzak noktalar olduğundan dolayı sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

GRAFİK 31

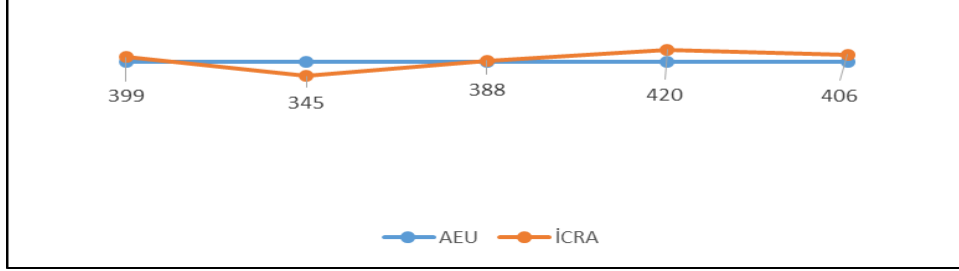

İcra içerisinde 15 defa kullanılan bu aralık, sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. Çok büyük oranda sistemin tespit ettiği değere yakın noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile örtüşmektedir.

2.1.4.2.2. Üçlü Aralıklar

- Rast-Segah Aralığı (385)

GRAFİK 32

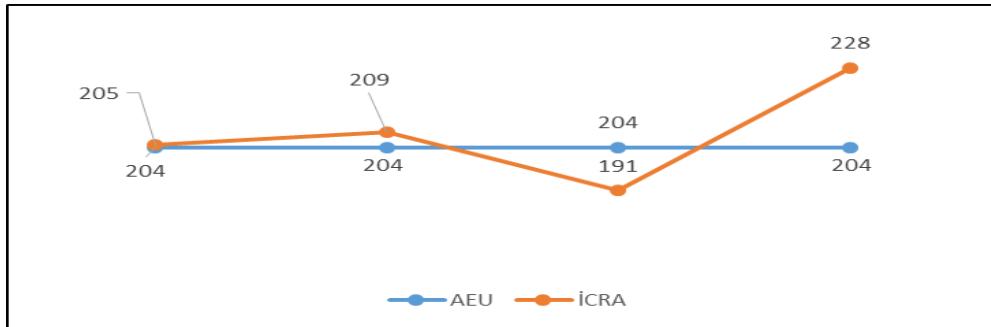

İcra içerisinde beş defa kullanılan bu aralık için sistemin tespit ettiği değer 385 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok tespit edilen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- Çargah-Kürdi Aralığı (204)

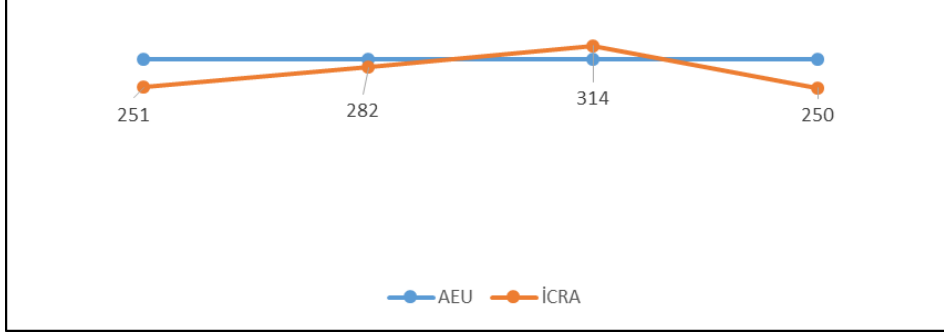
İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık için sistemin tespit ettiği değer 204 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok tespit edilen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmektedir. Bu aralık ile ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 33

- Dügah-Çargah Aralığı (294)

GRAFİK 34

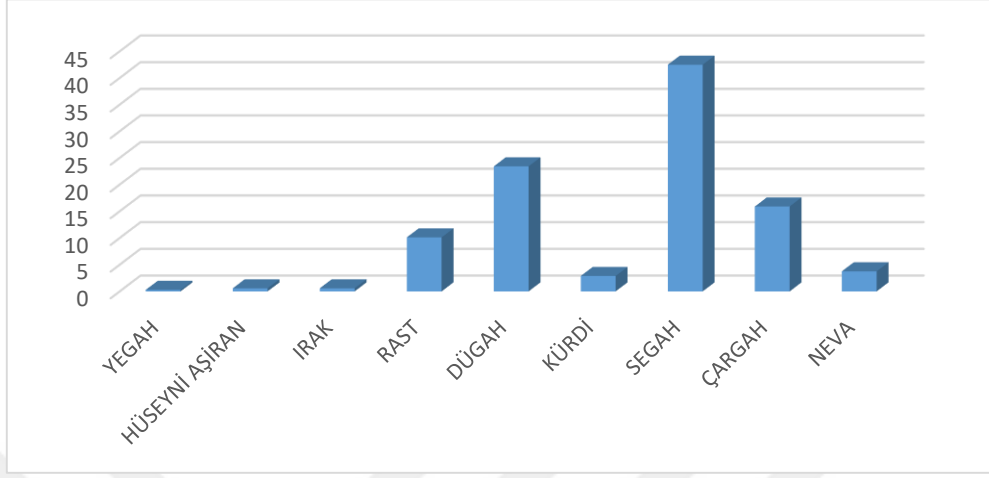
İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık için sistemin tespit ettiği değer 294 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın iki noktada tespit edilen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir.

2.1.4.3. Perde Adetleri

Tablo 158

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
YEGAH	4745	1	0,29
HÜSEYİNİ AŞIRAN	4943	2	0,58
IRAK	5086	2	0,58
RAST	5207	35	10,12
DÜGAH	5415	81	23,41
KÜRDİ	5497	10	2,89
SEGAH	5588	147	42,49
ÇARGAH	5709	55	15,90
NEVA	5907	13	3,76

GRAFİK 35

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Rast makamında okunan İncil'de en çok tercih edilen perde %42 oranı ile Segah perdesi, ondan sonra ise %23 oranı ile Dügah perdesidir. İcrada kullanılan perdelere bakıldığında sadece, Rast makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Rast beşlisinin kullanıldığı görülmektedir. Bu beşli içinde de en fazla tercih edilen Segah perdesi olmuştur.

Rast beşlisinin haricinde grafikte, Rast makamının pest tarafta genişleme sesleri olan Yegah, Hüseyini Aşiran ve Irak perdeleri de çok az oranlarda göze çarpmaktadır.

İlgili tablo ve grafikten sade bir okuyuşun sergilendiği anlaşılmakta, metnin ön plana çıkarılmak istendiğini düşünülmektedir.

Makamın güçlü perdesi olarak tarif edilen Neva perdesi, bu grafikte yaklaşık %4 gibi bir oranla az tercih edilen perde olarak dikkati çekmektedir.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Rast makamı icrasının İncil okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile daha çok örtüşmediği söylenebilir.

2.1.4.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Bu okuyuşta bulunan 30 tane uzayan son hece bulunmaktadır. Kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir. Buradan hareketle daha çok Segah perdesinde asma karar göstererek bir uzatmanın yaygınlıkla kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini Dügah perdesinde asma karar göstererek, daha sonra da Rast perdesinde karar göstererek yapılan uzatma modeli azalan oranlarla takip etmektedir. Bununla birlikte uzatma süresince daha çok tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

En fazla uzama süresine sahip olan hecelerin, icranın en başındaki ve en sonundaki heceler olduğu görülmektedir. Bunun haricindeki ayet ve cümle sonlarında ortalama 1saniyelik bir uzatma yapıldığı anlaşılmaktadır. Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin 1,3 saniye olduğu görülmektedir.

İcranın en sonundaki hecenin, diğerlerine oranla daha fazla uzatma aralığına sahip olduğu söylenebilir. Her bir uzatma için ortalama 1 aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Bu icranın uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeleri şu şekilde tablolaştırılmıştır.

Tablo 159

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler					
					Hüseyini Aşiran	Irak	Rast	Düğah	Segah	Çargah
KRİSDOS	2,36	1	1	1			1			
GINER ANONTS	1,1	1	1	1					1	
GİNEİN	0,69	1	1	1						1
VAV ANONTS	1,27	1	1	1					1	
ANOR U ISAV	0,97	1	1	1					1	
ARAÇINI	1,09	1	1	1				1		
ANOR	1,56	1	1	1			1			
AYSE	1,19	1	1	1					1	
İSRAYEL	0,95	1	1	1				1		
DER E	1,78	1	1	1			1			
SIRDOVIT	1,08	1	1	1					1	
MIDKOVIT	1,06	1	1	1				1		
ZORUTYUNOVIT	1,24	1	1	1					1	
BADVİRANKI	1,01	1	1	1					1	
NİMAN	1,43	1	1	1				1		
SİT BES	1,03	1	1	1					1	
ÇİGA	1,76	1	1	1			1			
ISAV ANOR	0,99	1	1	1					1	
MEGE	1,01	1	1	1				1		
MI ÇİGA	1,19	1	1	1					1	
MIDKOV	1,2	1	1	1				1		
ZORUTYUNOV	1,23	1	1	1					1	
BES	1,14	1	1	1				1		
GEZNERE	1,27	1	1	1				1		
AVELİYE	1,66	1	1	1			1			
DİVAV	0,93	1	1	1					1	
ISAV ANOR	0,91	1	1	1						1
HERU ÇES	1,25	1	1	1				1		
GER	1,03	1	1	1					1	
NEL	4,68	3	3	3	1	1	1			
Register Ortalaması		1,066667								
Perde Adedi Ort.			1,067							
Perde Tekrarı Ort.				1,0667						
Perde Tekrar Toplamı					1	1	6	9	13	2
Perde Tekrar Oranı (%)					3,13	3,13	18,8	28,1	40,6	6,25
Uzayan Son Hece Adedi	30									
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,34									

2.1.4.5. Susma Süreleri

Bu icrada 29 tane sus bulunmaktadır. Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,3 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın yaklaşık %6'sına tekabül etmektedir. Sus sürelerinin 1 saniyenin çok altında değerler olması, seri bir okuyuş tarzının benimsendiği fikrini ön plana çıkarmaktadır. Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, şu şekilde tablolaştırılmıştır.

Tablo 160

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
KRISDOS...ASE	0,53
GINER ANONTS...YEV VİCE	0,35
GINEİN...U YERP	0,11
VAV ANONTS...HARTSUTS	0,45
ANOR ISAV.. VORN E	0,14
ARAÇINI...HİSUS	0,28
ANOR..POLOR	0,58
AYSE...LISE	0,20
İSRAYEL...MER	0,22
DER E..YEV KU	0,50
SIRDOVIT.. YEV KU	0,33
MIDKOVIT...YEV KU	0,27
ZORUTYUNOVIT...ASİGA	0,33
BADVİRANKI...U YERGRORTI	0,23
NIMAN..KU INGERIT	0,25
SİT BES..ASONTS	0,26
ÇİGA..TİBİRİ	0,54
ISAV ANOR...AĞEG	0,26
MEGE...YEV ANGE	0,16
MI ÇİGA...YEV POLOR	0,19
MIDKOV...YEV POLOR	0,18
ZORUTYUNOV...ZANİGA	0,10
BES...SIRELI	0,07
GEZNERE...U ZOHERE	0,18
AVELİYE...HİSUS	0,61
DİVAV...ISAV	0,34
ISAV ANOR..ASDUDZO	0,13
HERU ÇES...YEV AL	0,09
GER...ANOR	0,20
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	142,46
Toplam Sus Süresi (Sn)	8,08
Sus Adedi	29
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,28
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	5,67

2.1.5. Hüzam Makamında Okunan İncil Ayetleri

2.1.5.1. Notasyon¹⁰³

- Ar Derin mer Hisus Krisdos¹⁰⁴

RESİM 101

Okuyan : Murat İÇLİNALÇA
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩ = 220

Satır sonu sus süresi: 0,3 sn

Ar De rin mer Hisus Kris dos

Ar De rin mer Hisus Kris dos

2 2 5 4 3 3 3 3 3 3 2 1 2 3 4 2 4 3 3 3

Ar De rin mer Hisus Kris dos

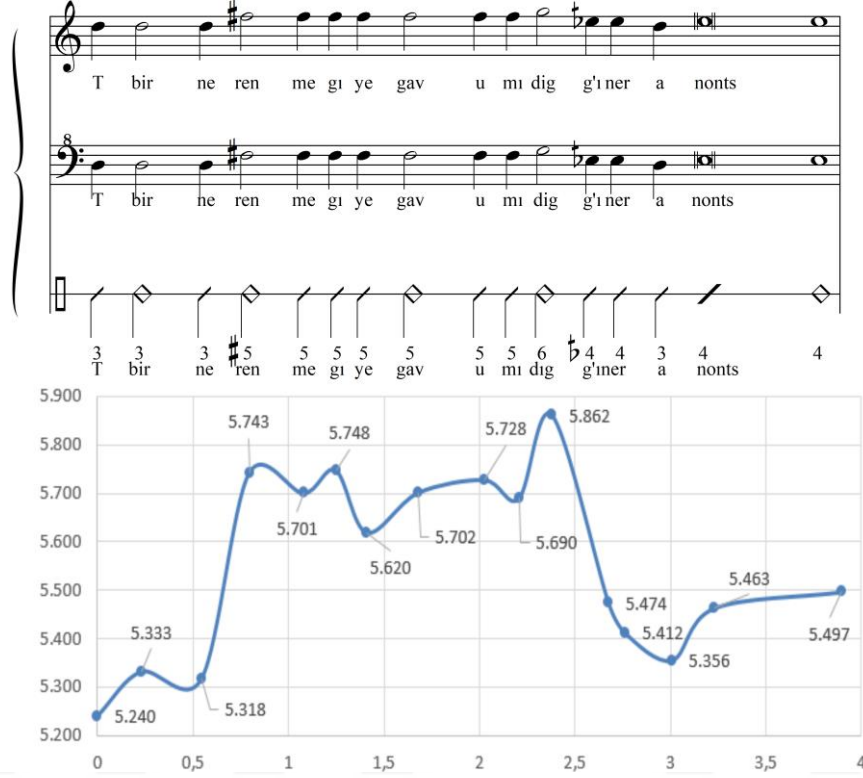
Time (s)	Frequency (Hz)
0.0	5.105
0.1	5.120
0.2	5.633
0.3	5.443
0.4	5.307
0.5	5.328
0.6	5.362
0.7	5.398
0.8	5.113
0.9	4.976
1.0	5.101
1.1	5.333
1.2	5.480
1.3	5.110
1.4	5.461
1.5	5.357
1.6	5.322
1.7	5.345

¹⁰³ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 5-Murat İçlinalça-Hüzam İncil.

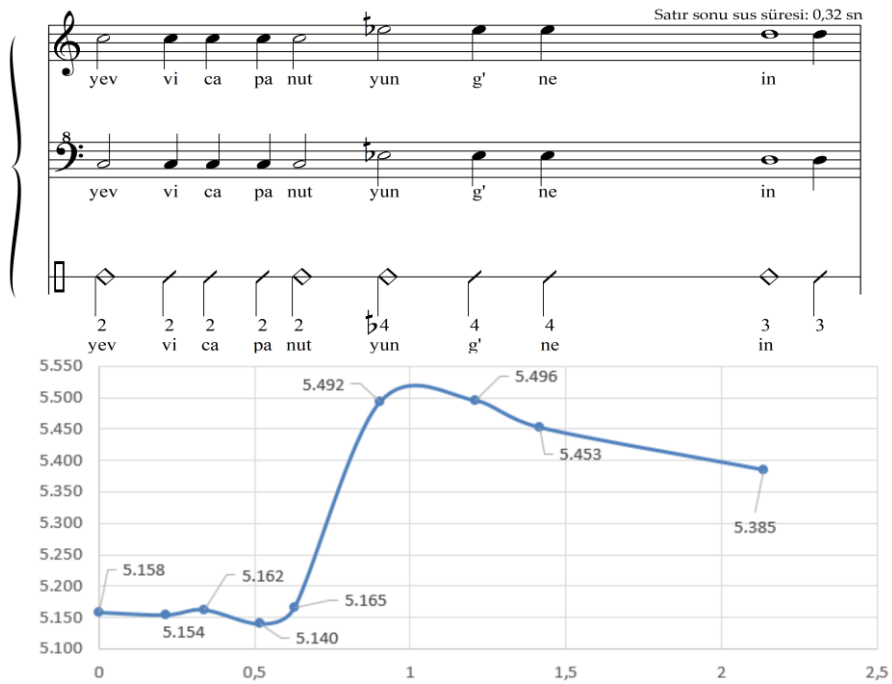
¹⁰⁴ Bu cümlelin okunuşu, diğer cümlelere göre ritmik olarak daha ağır bir şekilde seyretmektedir.

- Tbirneren megi yegav u midig g'iner anonts, yev vicapanutyun g'inein

RESİM 102

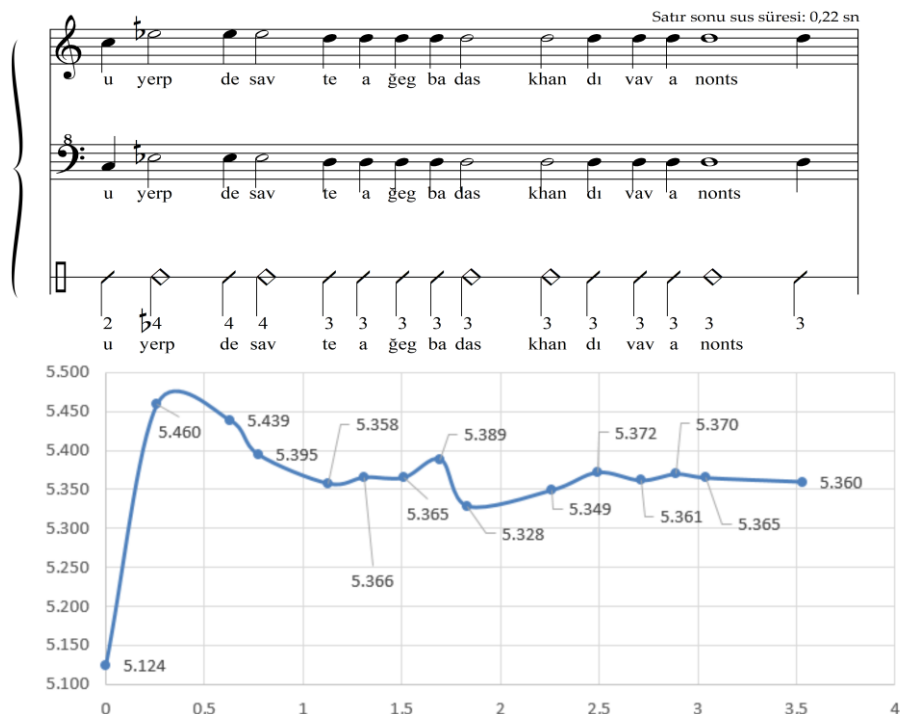

RESİM 103

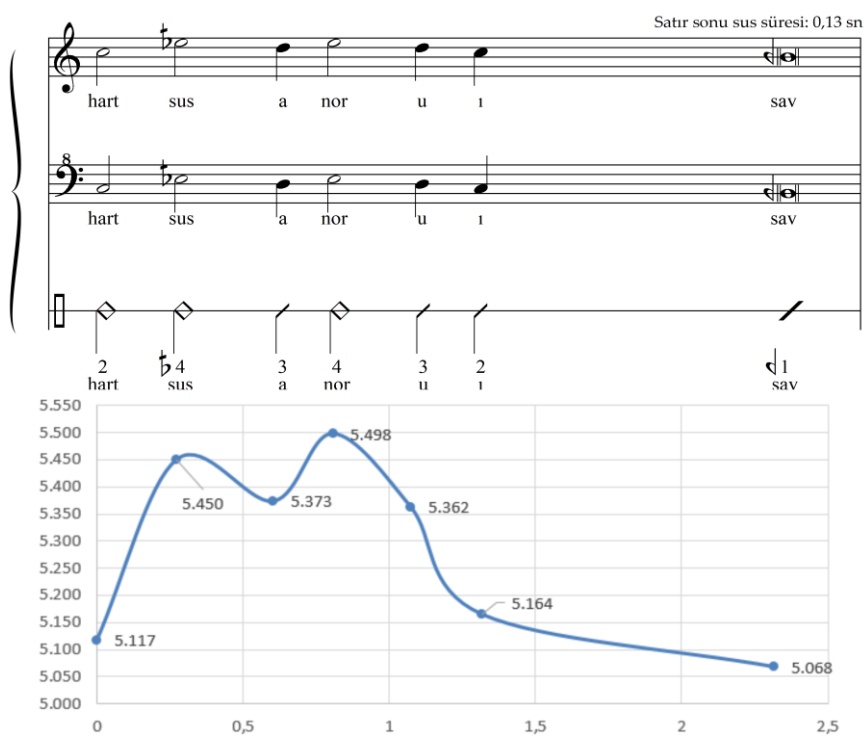
- U yerp desav te aġeg badaskhan divav anonts

RESİM 104

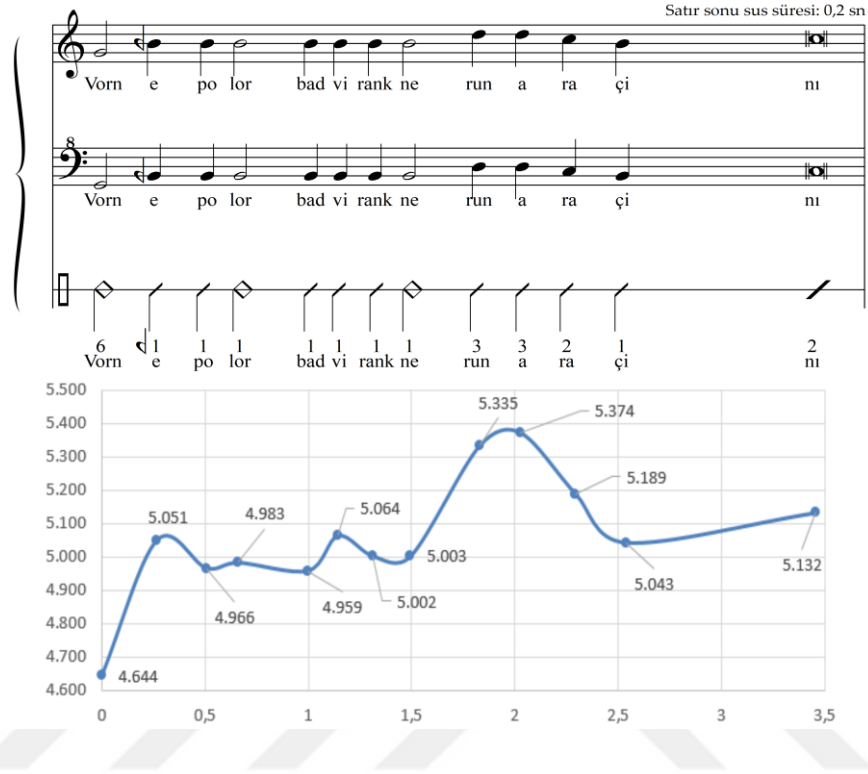
- Hartsuts anor u isav

RESİM 105

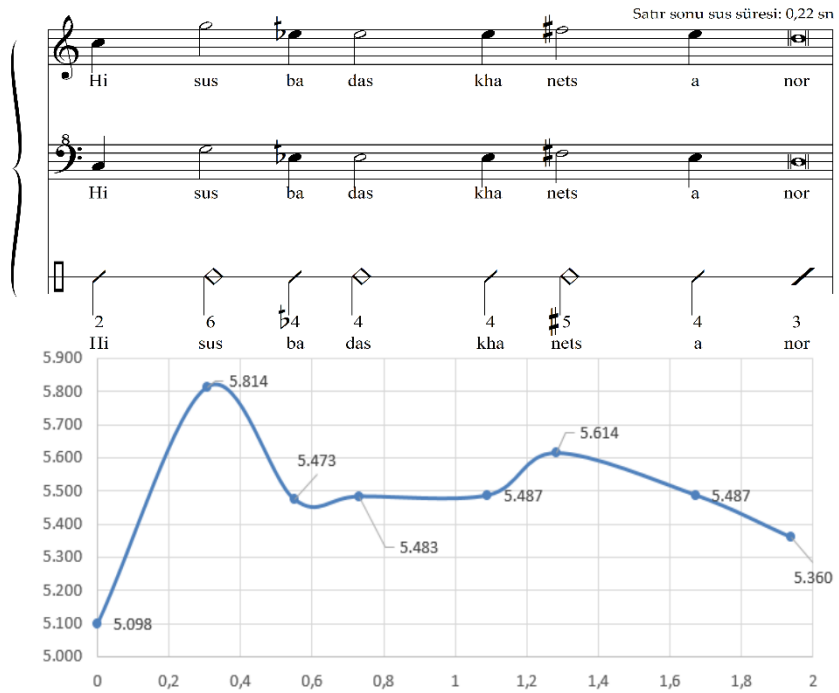
- Vorn e polor badviranknerun araçını?

RESİM 106

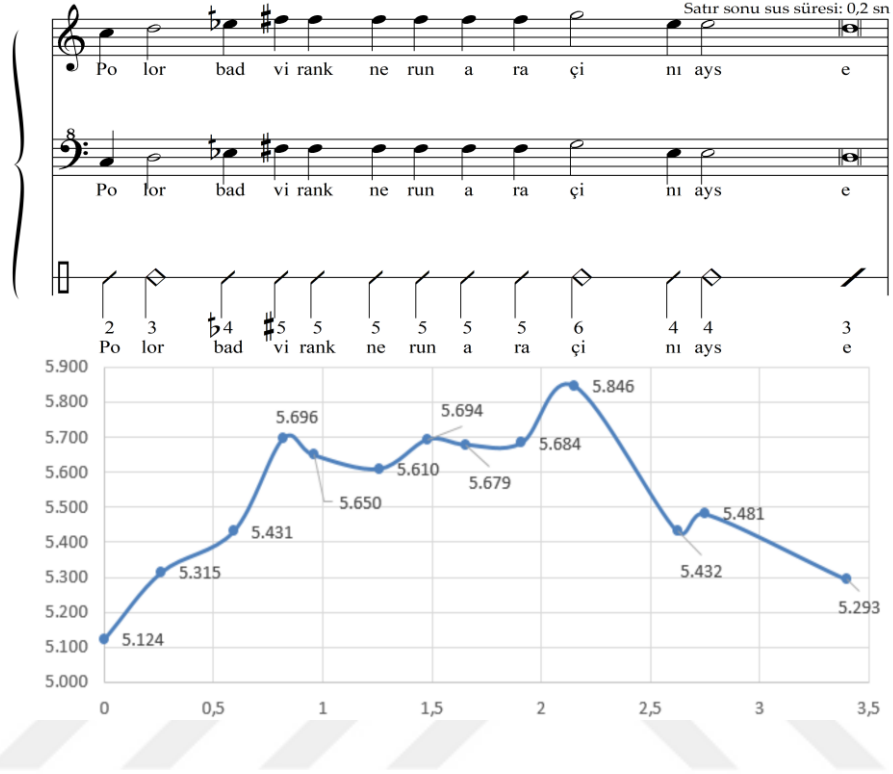
- Hisus badaskhanets anor

RESİM 107

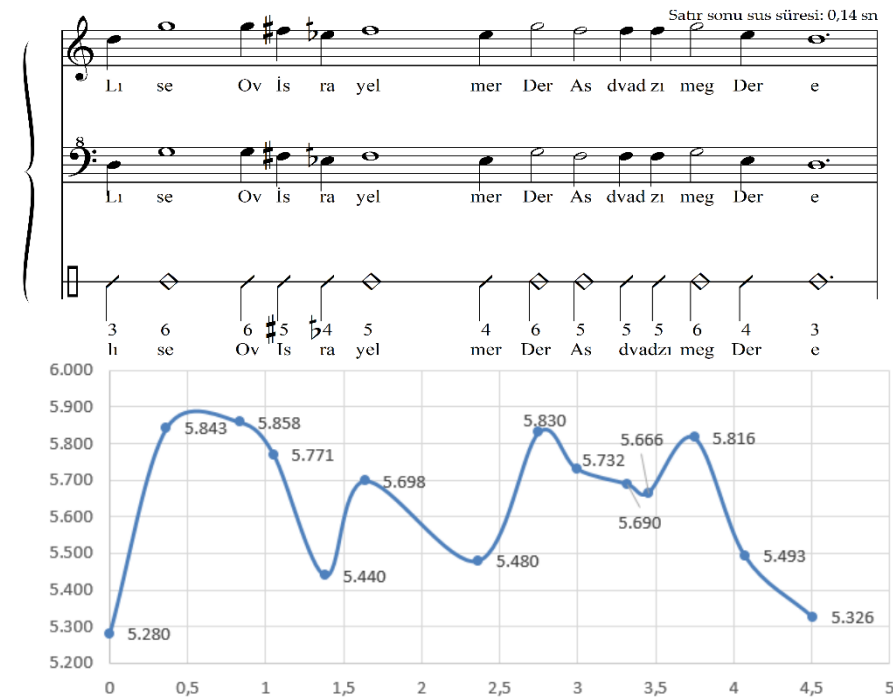
- Polor badviranknerun araçını ays e

RESİM 108

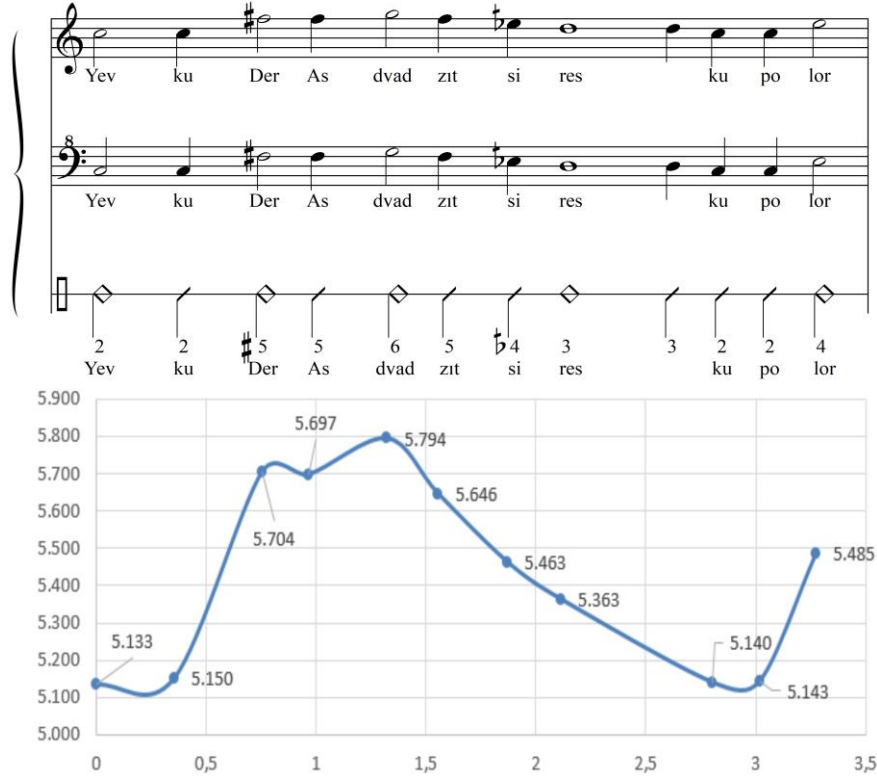
- Lise! Ov İsrayel, mer Der Asdvadzı meg Der e!

RESİM 109

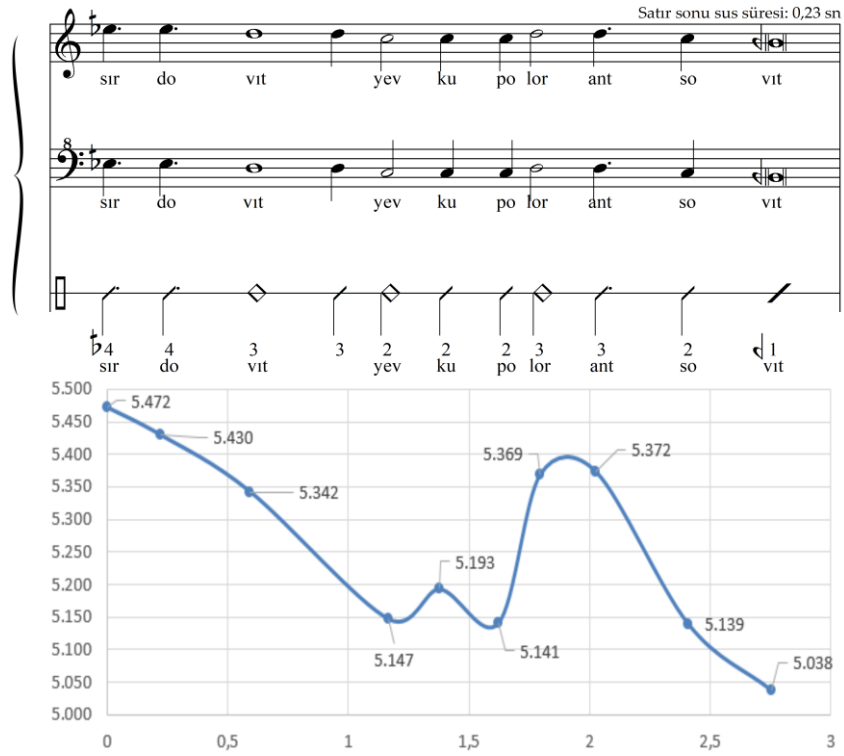

- Yev ku Der Asdvadzit sires ku polor sirdovit yev ku polor antsovit

RESİM 110

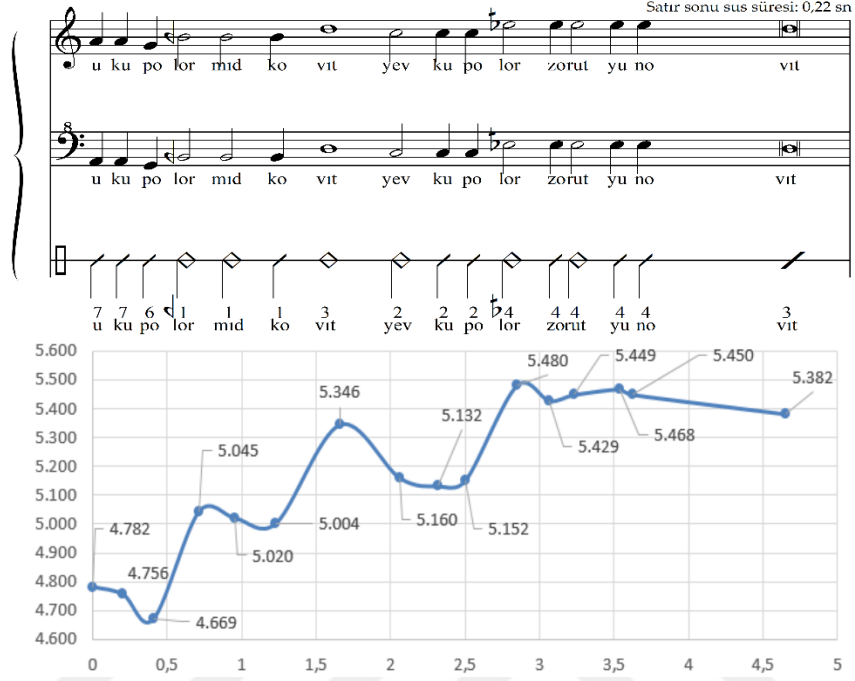

RESİM 111

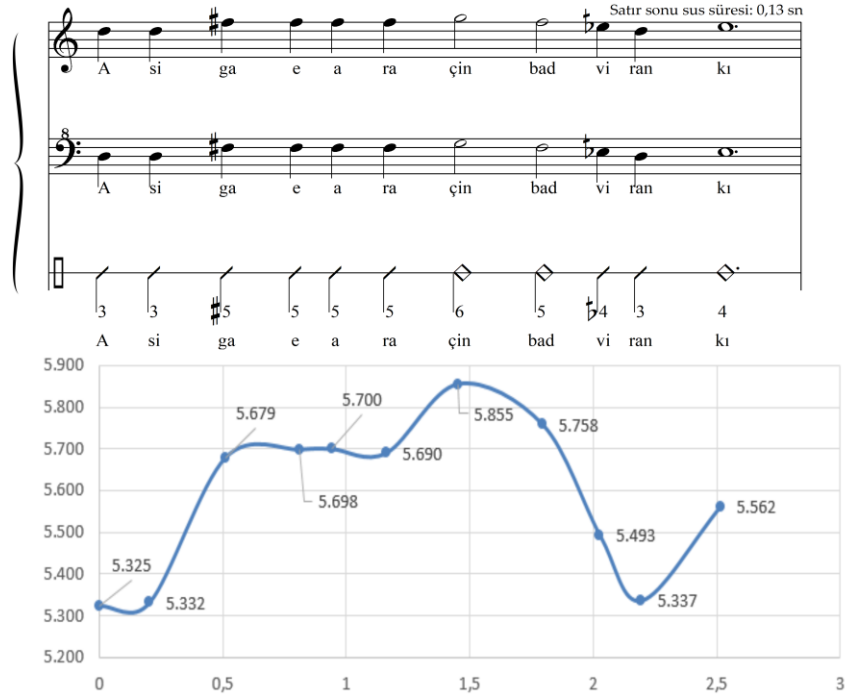
- U ku polor midkovit yev ku polor zorutyunovit

RESİM 112

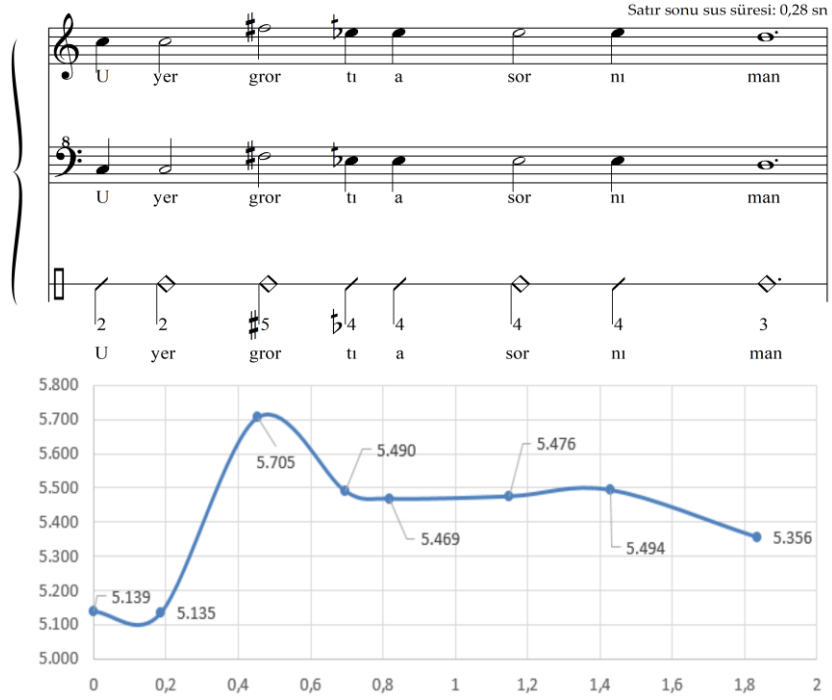
- Asiga e aracin badviranki!

RESİM 113

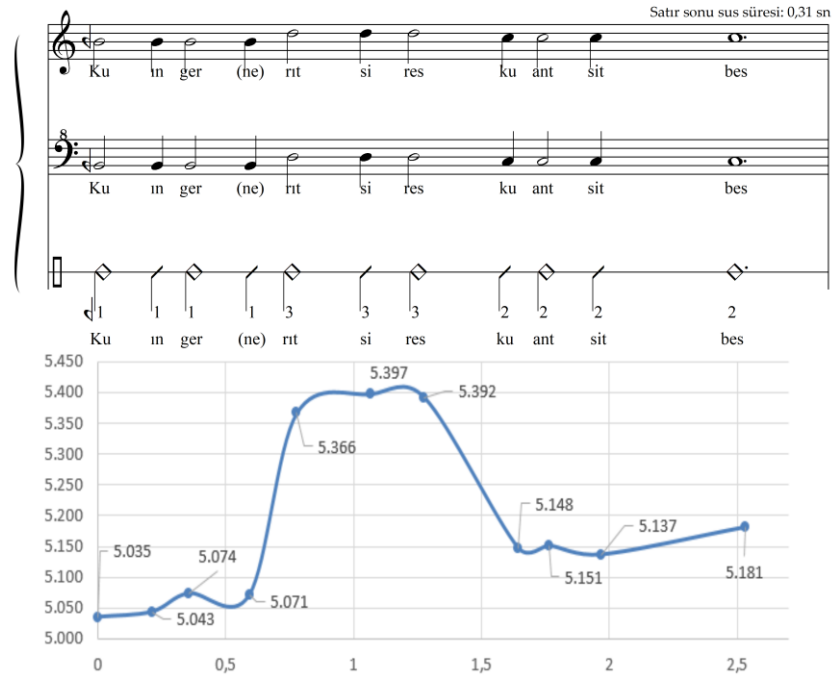
- U yergrortı asor nıman

RESİM 114

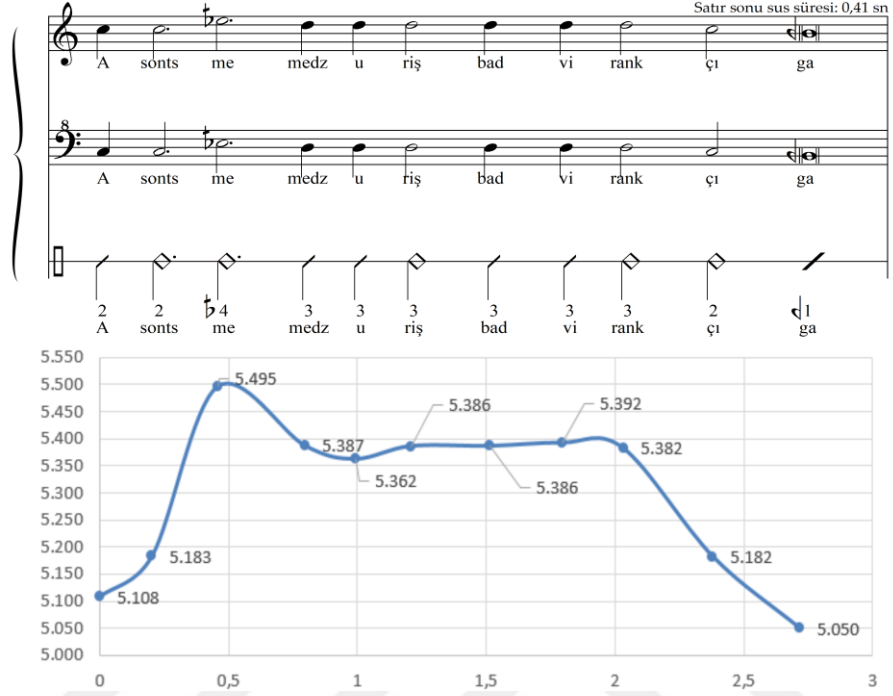
- Ku ingert sires ku antsit bes!

RESİM 115

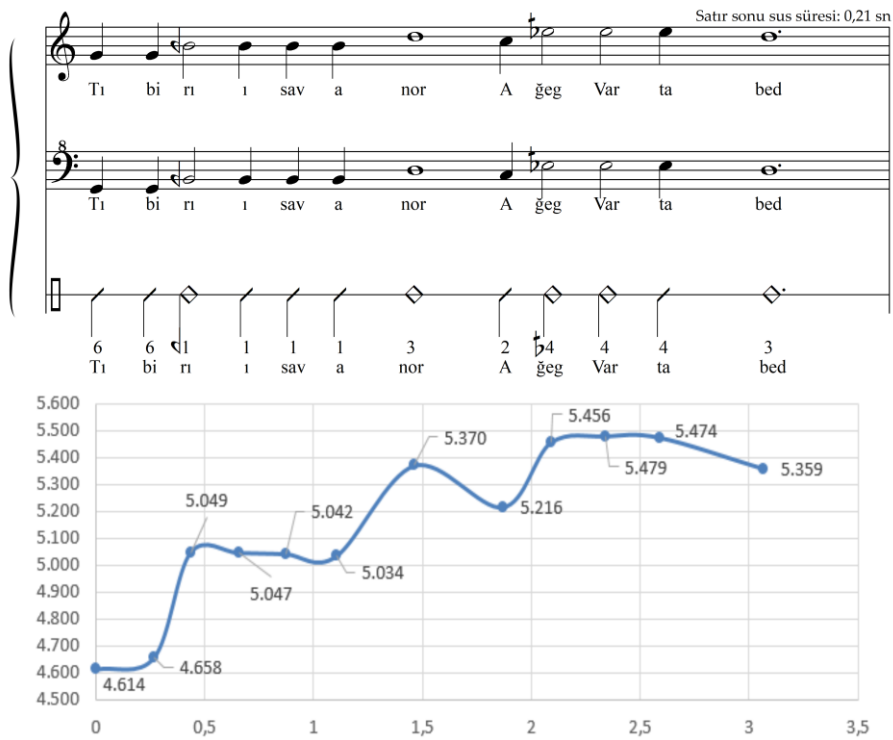
- Asontsme medz uriş badvirank çığa

RESİM 116

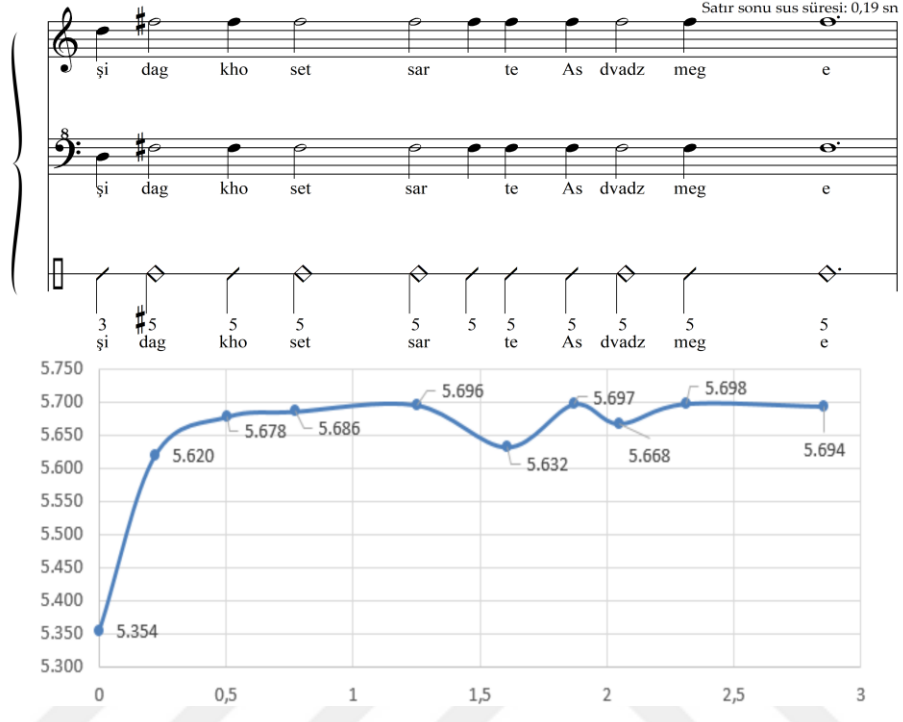
- Tibiri isav anor; Ağeg Vartabed

RESİM 117

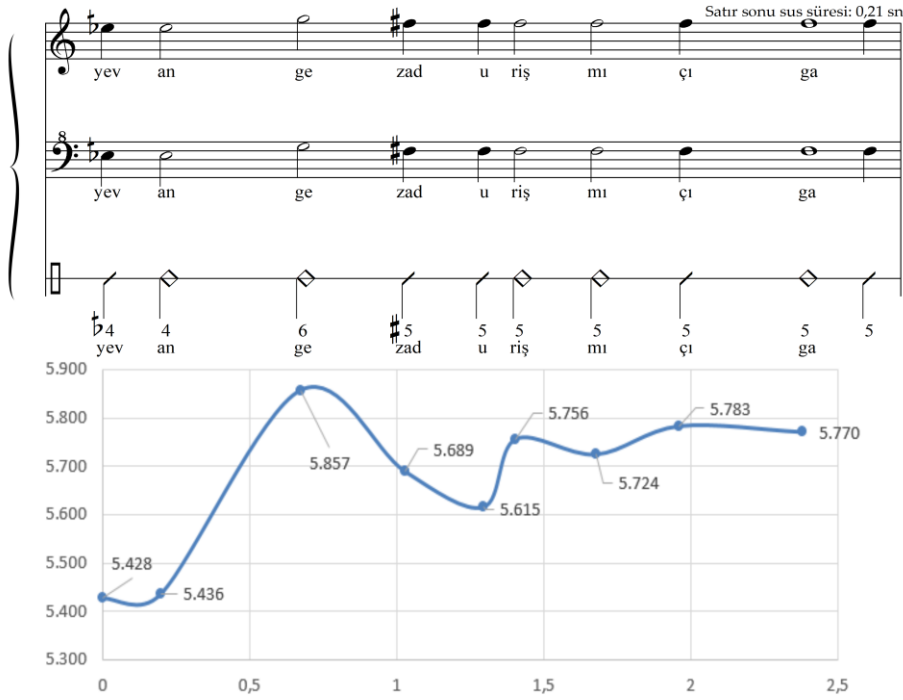
- Şidag khosetsar te Asdvadz meg e

RESİM 118

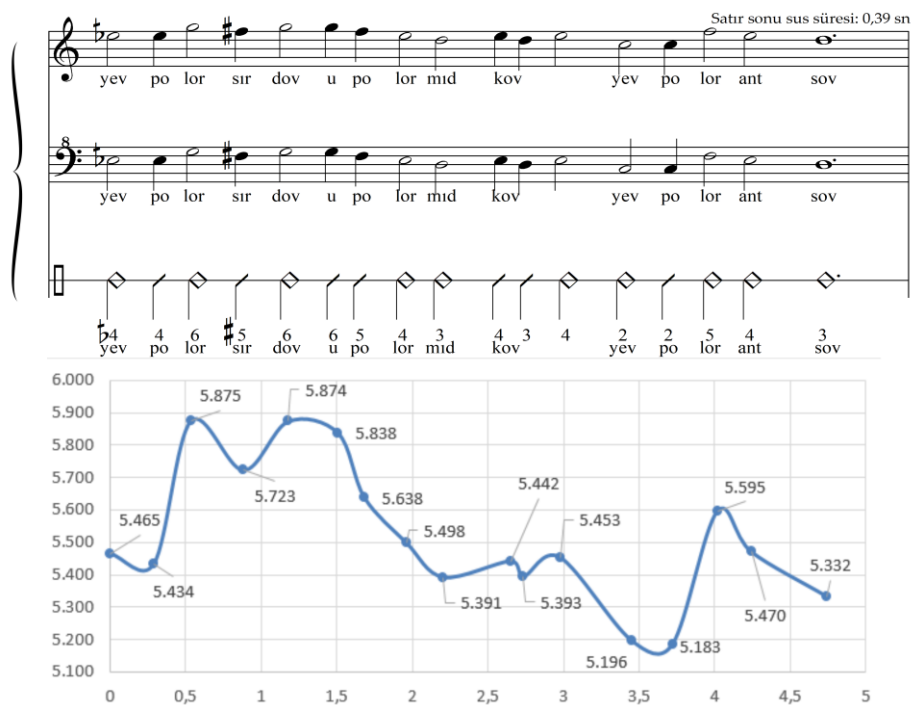
- Yev ange zad uriş mı çığa

RESİM 119

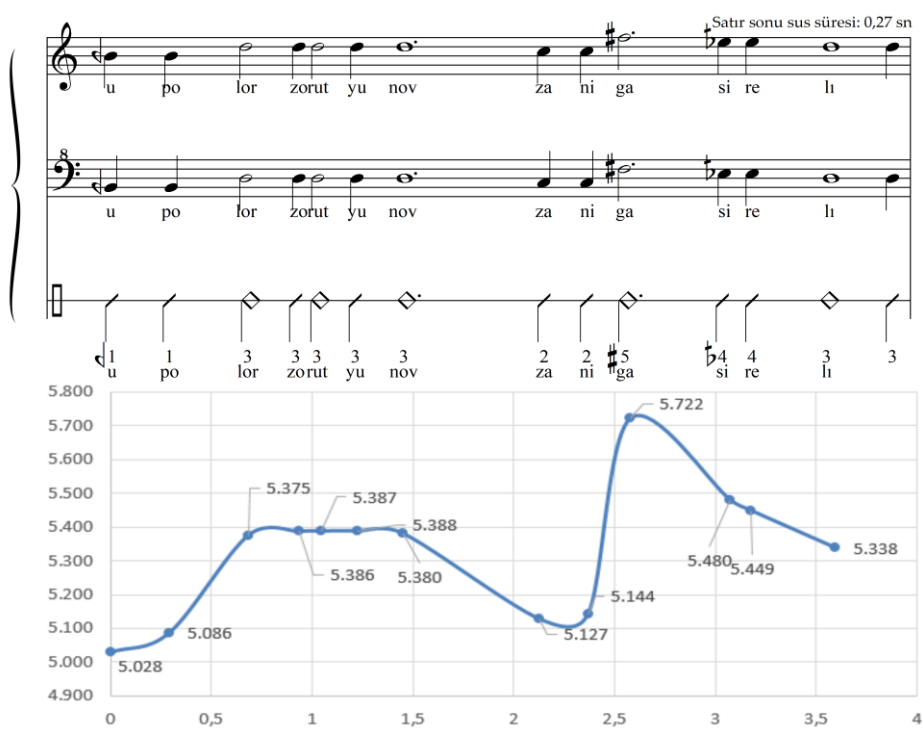
- Yev polor sırdov u polor midkov yev polor antsov

RESİM 120

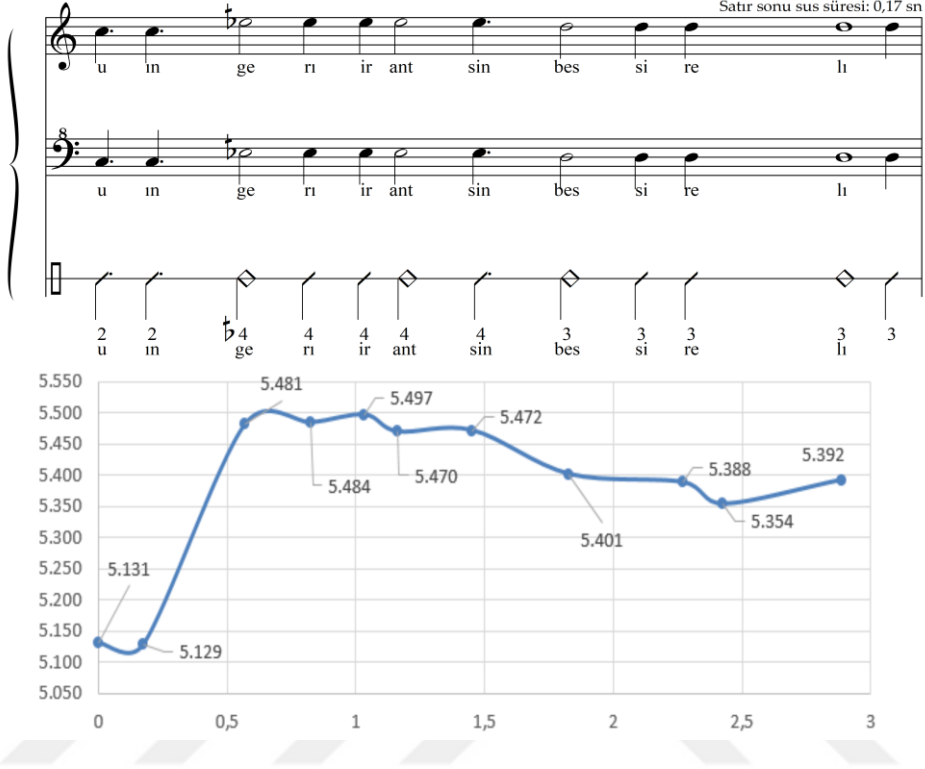
- U polor zorutyunov zaniga sireli

RESİM 121

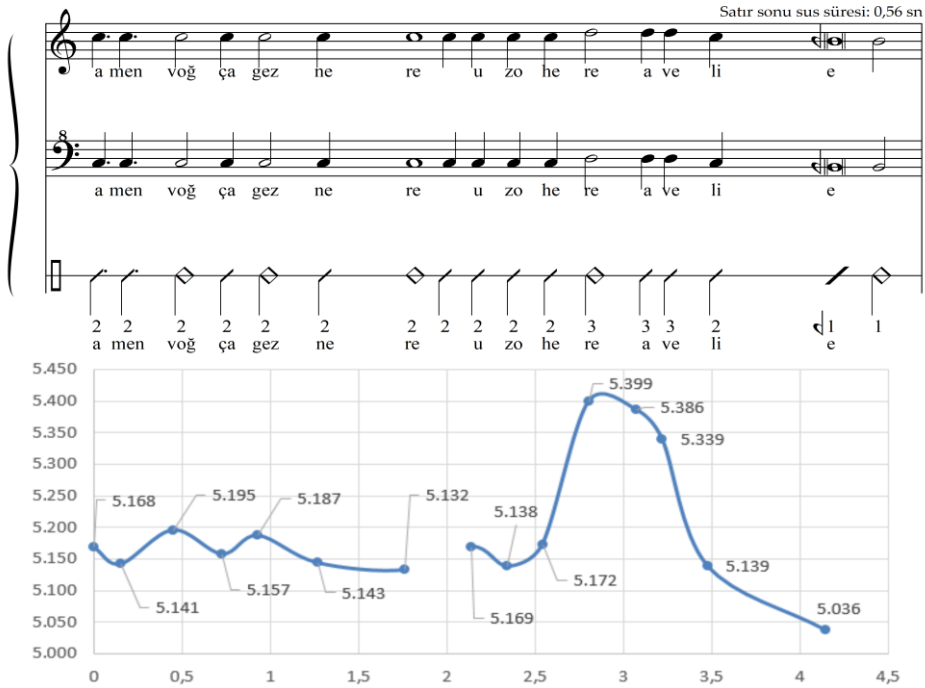
- U ingeri ir antsin bes sireli

RESİM 122

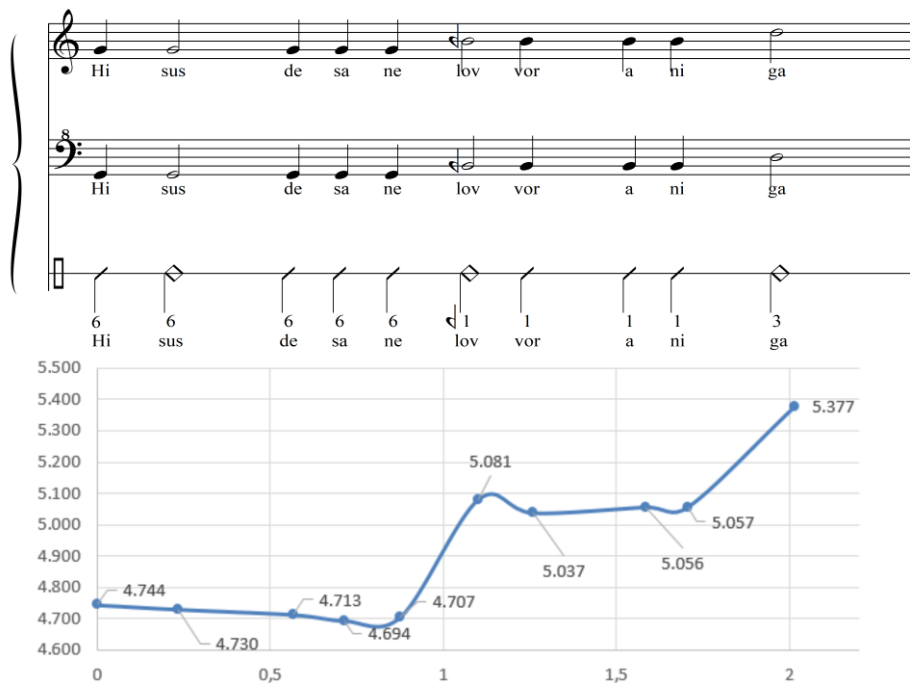
- Amen voğça gez nere u zo here aveli e

RESİM 123

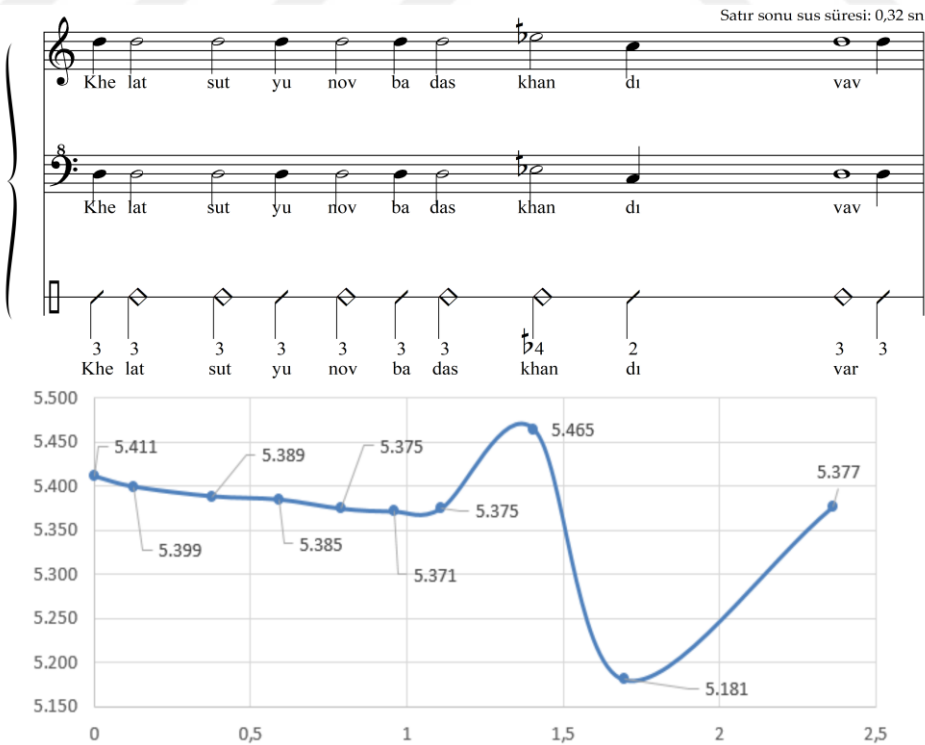

- Hisus desanelov vor aniga khelatsutyunov badaskhan divav

RESİM 124

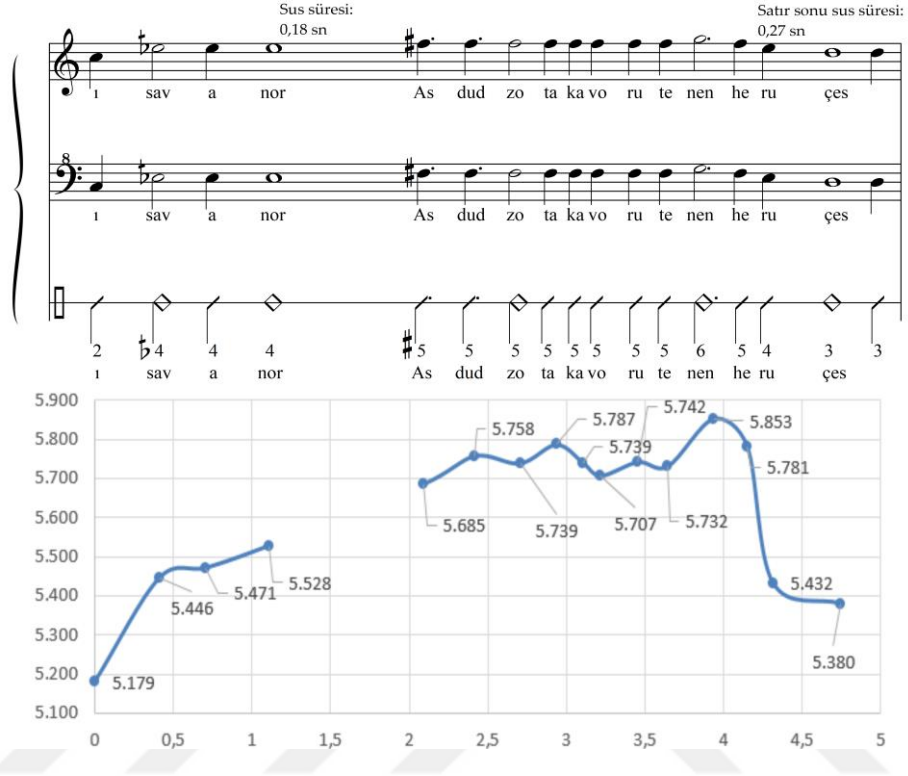

RESİM 125

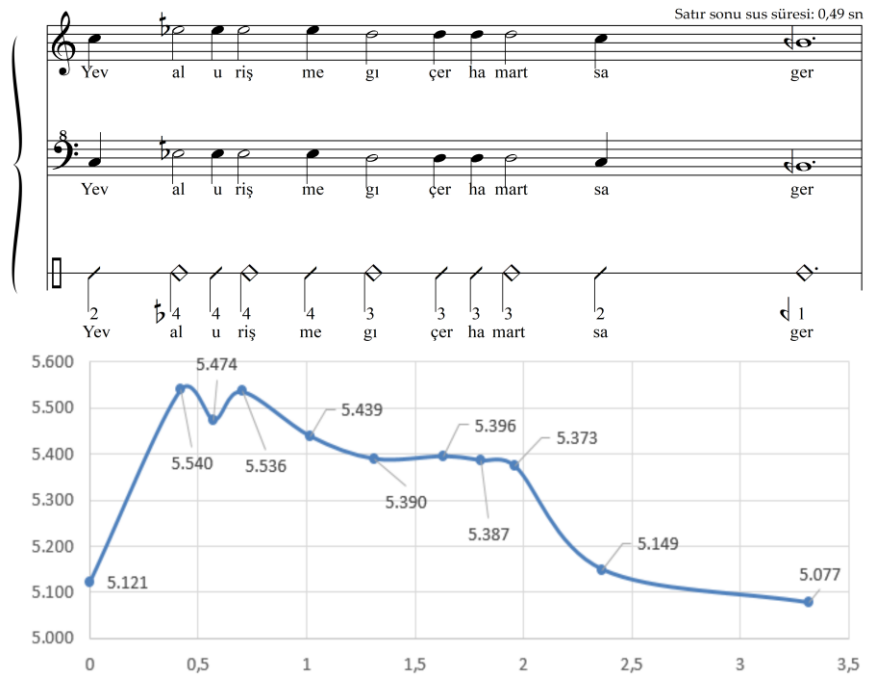
- Isav anor, Asdudzo takavorutenen heru çes

RESİM 126

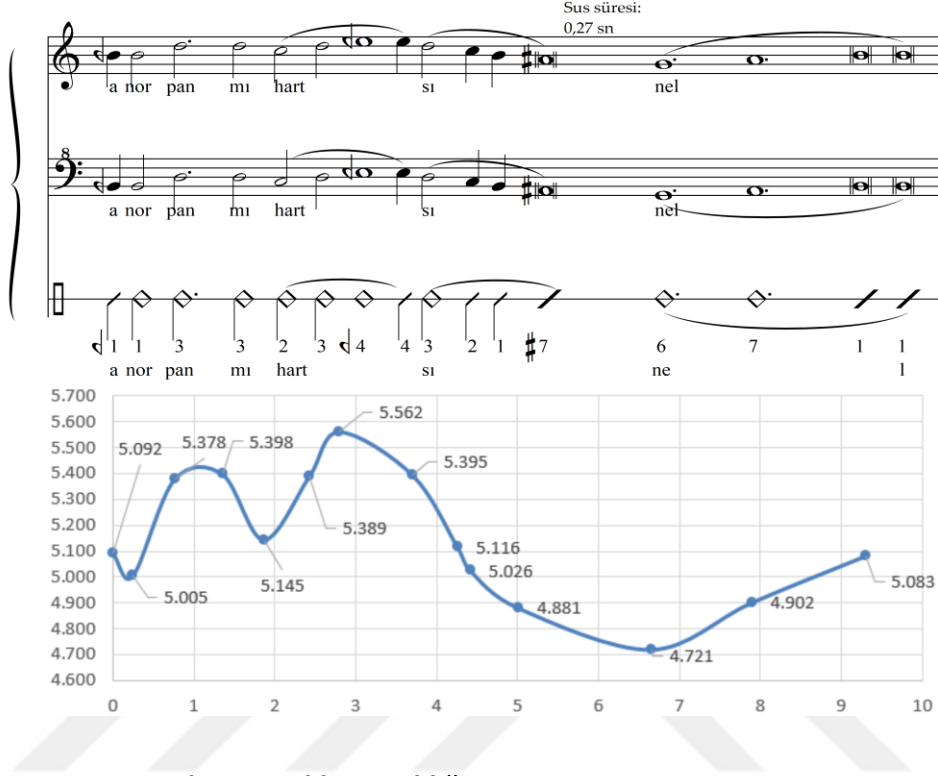
- Yev al uriş meğı çer hamartsager

RESİM 127

- Anor pan mı hartsinel

RESİM 128¹⁰⁵

2.1.5.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- Ar Derin mer Hisus Krisdos

Okuyucu Çargah perdesinden başladığı icraya Eviç perdesine sıçrama yapıp ardışık seslerle Neva perdesine dönerek devam etmektedir. Bu perdeyi dört hece üzerinde pekiştirdikten sonra karar perdesine yönelip tekrar ardışık seslerle makamın güçlü sesi bölgesine yönelimde bulunarak Hisar perdesini kısaca vurgulamış ve Neva üzerinde yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 161

Ayet	Nota	Sent
AR	DO	5.105
DE	DO	5.120
	FA	5.633
RIN	Mİ	5.443
	RE	5.307
MER	RE	5.328
	RE	5.341
HI	RE	5.362
SUS	RE	5.398
	RE	5.362
	DO	5.113
	Sİ	4.976
	DO	5.101
	RE	5.333
	Mİ	5.480
	DO	5.110
KRİS	Mİ	5.461
	RE	5.357
DOS	RE	5.322
	RE	5.345

¹⁰⁵ "pan" hecesinden itibaren ritmik dokuda bir ağırlaşma görülmektedir.

Çargah-Eviç dörtlü aralığını göstererek icraya başlayan okuyucu, ardışık ikili aralıkları kullanarak Segah perdesine gelmiş, tekrar geri dönerek Hisar perdesine ulaşmıştır. Hisar-Çargah üçlü aralığını da kullanarak icraya devam eden okuyucu, aynı hareketi tiz yönde de yaptıktan sonra Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 162

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	15	*
DO-FA	589	513	76
FA-Mİ	272	190	82
Mİ-RE	113	136	23
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	13	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	36	*
RE-RE	*	36	*
RE-DO	204	249	45
DO-Sİ	113	137	24
Sİ-DO	113	124	11
DO-RE	204	232	28
RE-Mİ	113	148	35
Mİ-DO	317	370	53
DO-Mİ	317	350	33
Mİ-RE	113	103	10
RE-RE	*	35	*
RE-RE	*	23	*

• **Tbirneren meğı yegav u midig g'iner anonts, yev vicapanutyun g'inein**

Okuyucu makamın güçlü bölgesinden icraya başlamış ve Eviç perdesine sıçrama yapmıştır. Uzun bir süre bu perdeyi pekiştiren okuyucu Gerdaniye perdesine bir dokunuş yaparak Hisar perdesine dönmüştür. Neva yedeniyle bu perdede asma karara benzer bir hareket yapıldığı ve okuyuşa Çargah perdesinin pekiştirilmesi ile devam edildiği görülmektedir. Okuyucu daha sonra Hisar perdesine sıçrama yaparak üç hece bu perdeyi vurguladıktan sonra Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 163

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
T	RE	5.240	A	RE	5.356
BİR	RE	5.333	NONTS	Mİ	5.463
NE	RE	5.318		Mİ	5.497
REN	FA	5.743	YEV	DO	5.158
ME	FA	5.701	Vİ	DO	5.154
GI	FA	5.748	CA	DO	5.162
YE	FA	5.620	PA	DO	5.140
GAV	FA	5.702	NUT	DO	5.165
U	FA	5.728	YUN	Mİ	5.492
MI	FA	5.690	G'	Mİ	5.496
DİG	SOL	5.862	NE	Mİ	5.453
G'I	Mİ	5.474	İN	RE	5.385
NER	Mİ	5.412			

Neva-Eviç üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Eviç-Gerdaniye ikili aralığına da işaret ettikten sonra Gerdaniye-Hisar üçlü aralığını kullanmıştır. Hisar-Neva ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Hisar-Çargah üçlü aralığını her iki yönde de göstermiş, Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Kısmen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 164

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	92	*
RE-RE	*	15	*
RE-FA	385	425	40
FA-FA	*	42	*
FA-FA	*	48	*
FA-FA	*	129	*
FA-FA	*	82	*
FA-FA	*	26	*
FA-FA	*	38	*
FA-SOL	113	172	59
SOL-Mİ	385	388	3
Mİ-Mİ	*	62	*
Mİ-RE	113	56	57
RE-Mİ	113	107	6
Mİ-Mİ	*	33	*
Mİ-DO	317	339	22
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	8	*
DO-DO	*	23	*
DO-DO	*	25	*
DO-Mİ	317	328	11
Mİ-Mİ	*	3	*
Mİ-Mİ	*	43	*
Mİ-RE	113	67	46

- **U yerp desav te ağeg badaskhan divav anonts**

Okuyucu bu bölümün icrasına Çargah perdesinden başlayarak doğrudan Hisar perdesine sıçrama yapmıştır. Üç hece boyunca bu perdeyi vurguladıktan sonra güçlü perdesi olan Neva'ya dönerek icra sonuna kadar bu perdeyi pekiştirmiş ve yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 165

Ayet	Nota	Sent
U	DO	5.124
YERP	Mİ	#SAYI!
DE	Mİ	5.439
SAV	Mİ	5.395
TE	RE	5.358
A	RE	5.366
ĞEG	RE	5.365
BA	RE	5.389
DAS	RE	5.328
KHAN	RE	5.349
DI	RE	5.372
VAV	RE	5.361
A	RE	5.370
NONTS	RE	5.365
S	RE	5.360

Çargah-Hisar üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Tamamen nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 166

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	317	?	?
Mİ-Mİ	*	?	*
Mİ-Mİ	*	44	*
Mİ-RE	113	37	76
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	24	*
RE-RE	*	60	*
RE-RE	*	20	*
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	5	*

- **Hartsuts anor u isav**

Çargah perdesinden Hisar perdesine sıçrama yapan okuyucu Neva perdesine bir dokunuş yaparak tekrar Hisar perdesine dönmekte ve ardışık seslerle geldiği Segah perdesinde karar vermektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 167

Ayet	HART	SUS	A	NOR	U	I	SAV
Nota	DO	Mİ	RE	Mİ	RE	DO	Sİ
Sent	5.117	5.450	5.373	5.498	5.362	5.164	5.068

Çargah-Hisar üçlü aralığı ile başlayan icra Segah perdesine kadar ardışık ikili aralıkların kullanılması ve karar yapılması ile devam etmektedir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 168

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	317	333	16
Mİ-RE	113	77	36
RE-Mİ	113	125	12
Mİ-RE	113	136	23
RE-DO	204	198	6
DO-Sİ	113	97	16

- **Vorn e polor badviranknerun araçını?**

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu Segah perdesine sıçrama yapmakta ve yedi heceyi bu perdede icra ederek pekiştirme yapmaktadır. Buradan Neva perdesine sıçrama yapan okuyucu ardışık seslerle karar perdesine dönmekte ve Çargah perdesinde asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 169

Ayet	VORN	E	PO	LOR	BAD	Vİ	RANK	NE	RUN	A	RA	Çİ	NI
Nota	SOL	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	RE	RE	DO	Sİ	DO
Sent	4.644	5.051	4.966	4.983	4.959	5.064	5.002	5.003	5.335	5.374	5.189	5.043	5.132

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Segah-Neva üçlü aralığı ile okuyuşa devam ederek Segah perdesine kadar ardışık ikili aralıklarla gelmiş ve Segah-Çargah ikili aralığını kullanarak asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 170

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	407	22
Sİ-Sİ	*	84	*
Sİ-Sİ	*	16	*
Sİ-Sİ	*	24	*
Sİ-Sİ	*	105	*
Sİ-Sİ	*	62	*
Sİ-Sİ	*	0	*
Sİ-RE	317	332	15
RE-RE	*	39	*
RE-DO	204	184	20
DO-Sİ	113	147	34
Sİ-DO	113	90	23

- Hisus badaskhanets anor

Okuyucu Çargah perdesinden icraya başlamakta ve doğrudan Gerdaniye perdesine dokunarak Hisar perdesine dönmektedir. Üç heceyi bu perdede icra ederek Hisar perdesini vurgulayan okuyucu Eviç perdesine sıçrama yaparak ardışık seslerle geldiği makamın güçlü sesinde yarım karar vermektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 171

Ayet	Hİ	SUS	BA	DAS	KHA	NETS	A	NOR	
Nota	DO	SOL	Mİ	Mİ	Mİ	FA	Mİ	RE	RE
Sent	5.098	5.814	5.473	5.483	5.487	5.614	5.487	5.360	5.370

Çargah-Gerdaniye beşli aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Gerdaniye-Hisar üçlü aralığını kullanmıştır. Hisar-Eviç ikili aralığını da kullandıktan sonra Neva perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelerek yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralıklarla ilgili tablosu şu şekildedir.

Tablo 172

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-SOL	702	716	14
SOL-Mİ	385	340	45
Mİ-Mİ	*	10	*
Mİ-Mİ	*	4	*
Mİ-FA	272	127	145
FA-Mİ	272	127	145
Mİ-RE	113	127	14
RE-RE	*	11	*

- **Polor badviranknerun araçını ays e**

Okuyucu Çargah perdesinden icraya başlamakta ve ardışık seslerle Eviç perdesine ulaşarak altı heceyi seslendirmektedir. Eviç perdesini bu şekilde pekiştirerek Gerdaniye perdesine bir dokunuş yapan okuyucu önce Hisar perdesine, ardından da Neva perdesine gelerek yarım karar vermektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 173

Ayet	PO	LOR	BAD	Vİ	RANK	NE	RUN	A	RA	Çİ	NI	AYS	E	
Nota	DO	RE	Mİ	FA	FA	FA	FA	FA	FA	SOL	Mİ	Mİ	RE	RE
Sent	5.124	5.315	5.431	5.696	5.650	5.610	5.694	5.679	5.684	5.846	5.432	5.481	5.293	5.352

Çargah perdesinden Gerdaniye perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, Gerdaniye-Hisar üçlü aralığına da gösterdikten sonra Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmaktadır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 174

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	191	13
RE-Mİ	113	116	3
Mİ-FA	272	265	7
FA-FA	*	47	*
FA-FA	*	40	*
FA-FA	*	84	*
FA-FA	*	15	*
FA-FA	*	5	*
FA-SOL	113	162	49
SOL-Mİ	385	414	29
Mİ-Mİ	*	49	*
Mİ-RE	113	188	75
RE-RE	*	59	*

- **Lise! Ov İsrayel, mer Der Asdvadzı meg Der e!**

Okuyucu icraya Neva perdesinden başlamakta ve Gerdaniye perdesine sıçrama yapmaktadır. Neva üzerindeki Hicaz çeşnisinin seslerini kullanarak icrada bulunan okuyucu Neva perdesinde yarım karar vermektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 175

Ayet	LI	SE	OV	İS	RA	YEL	MER	DER	AS	DVAD	ZI	MEG	DER	E
Nota	RE	SOL	SOL	FA	Mİ	FA	Mİ	SOL	FA	FA	FA	SOL	Mİ	RE
Sent	5.280	5.843	5.858	5.771	5.440	5.698	5.480	5.830	5.732	5.690	5.666	5.816	5.493	5.326

Neva-Gerdaniye dörtlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Hisar perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiştir. Hisar-Gerdaniye üçlü aralığını göstererek icraya devam eden okuyucu, Gerdaniye-Eviç ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Gerdaniye-Hisar üçlü aralığını göstermiş ve Hisar-Neva ikili aralığı ile yarım karar yapmıştır. Nazaî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 176

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE -SOL	499	563	64
SOL-SOL	*	15	*
SOL-FA	113	88	25
FA-Mİ	272	331	59
Mİ-FA	272	258	14
FA-Mİ	272	218	54
Mİ-SOL	385	350	35
SOL-FA	113	99	14
FA-FA	*	42	*
FA-FA	*	24	*
FA-SOL	113	150	37
SOL-Mİ	385	323	62
Mİ-RE	113	167	54

- **Yev ku Der Asdvadzıt sires ku polor sırdovıt yev ku polor antsovıt**

Okuyucu bu bölümde tekrar Neva üzerindeki Hicaz seslerini kullanmaktadır. Çargah perdesinden icraya başlamakta ve Eviç perdesine sıçrama yaparak Gerdaniye perdesine dokunmakta ve inci bir seyire dönerek ardışık seslerle Çargah perdesine kadar inmektedir. Buradan Hisar perdesine sıçrama yapan okuyucu, kısaca bu perdeyi de vurguladıktan sonra karar bölgesine yönelmekte ve ardışık seslerle Segah perdesinde karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 177

Ayet	Nota	Sent
YEV	DO	5.133
KU	DO	5.150
DER	FA	5.704
AS	FA	5.697
DVAD	SOL	5.794
ZIT	FA	5.646
Si	Mİ	5.463
RES	RE	5.363
KU	DO	5.140
PO	DO	5.143
LOR	Mİ	5.485
SİR	Mİ	5.472
DO	Mİ	5.430
VIT	RE	5.342
YEV	DO	5.147
KU	DO	5.193
PO	DO	5.141
LOR	RE	5.369
ANT	RE	5.372
SO	DO	5.139
VIT	Si	5.038

Çargâh-Eviç dörtlü aralığı ile başlayan icra Eviç-Gerdaniye ikili aralığının kullanılması ile devam etmektedir. Gerdaniye perdesinden Çargah perdesine kadar ardışık ikili aralıklar ile gelen okuyucu, Çargah-Hisar üçlü aralığını göstermektedir. Hisar ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkların pest ve tiz yönlerde çeşitli şekillerde kullanılması ile devam eden icra Segah perdesinde yapılan karar ile devam etmektedir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 178

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	17	*
DO-FA	589	554	35
FA-FA	*	7	*
FA-SOL	113	97	16
SOL-FA	113	149	36
FA-Mİ	272	182	90
Mİ-RE	113	100	13
RE-DO	204	223	19
DO-DO	*	4	*
DO-Mİ	317	342	25
Mİ-Mİ	*	13	*
Mİ-Mİ	*	42	*
Mİ-RE	113	87	26
RE-DO	204	195	9
DO-DO	*	46	*
DO-DO	*	52	*
DO-RE	204	228	24
RE-RE	*	3	*
RE-DO	204	234	30
DO-Sİ	113	100	13

• **U ku polor mıdkovıt yev ku polor zorutyunovıt**

Okuyucu icraya karar Dügah perdesinden başlayarak Rast perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra Segah perdesine uzanmıştır. Kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra güçlü perdesine sıçrama yapmış ve hemen Çargah perdesine dönmüştür. Çargah perdesinden Hisar perdesine sıçrama yaparak bu perdeyi pekiştiren okuyucu Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 179

Ayet	Nota	Sent
U	LA	4.782
KU	LA	4.756
PO	SOL	4.669
LOR	Sİ	5.045
MİD	Sİ	5.020
KO	Sİ	5.004
VİT	RE	5.346
YEV	DO	5.160
KO	DO	5.132
PO	DO	5.152
LOR	Mİ	5.480
ZO	Mİ	5.429
RUT	Mİ	5.449
YU	Mİ	5.468
NO	Mİ	5.450
VİT	RE	5.382

Dügah-Rast ikili aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya devam etmiştir. Segah-Neva üçlü aralığını da kullanan okuyucu, Neva-Çargah ikili aralığına da işaret etmiş, Çargah-Hisar üçlü aralığını gösterdikten sonra Hisar-Neva ikili aralığı ile yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 180

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	26	*
LA-SOL	204	87	117
SOL-Sİ	385	375	10
si-si	*	24	*
si-si	*	17	*
Si-RE	317	342	25
RE-DO	204	186	18
DO-DO	*	28	*
DO-DO	*	20	*
DO-Mİ	317	328	11
Mİ-Mİ	*	51	*
Mİ-Mİ	*	21	*
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-Mİ	*	18	*
Mİ-RE	113	68	45

- **Asiga e araçin badvirankı!**

Okuyucu bu icrada tamamen Neva üzerindeki Hicaz çeşnisinin seslerini kullanmıştır. Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu Eviç perdesine sıçrama yapmış ve birkaç hece üzerinden bu perdeyi pekiştirmiştir. Gerdaniye perdesine dokunup ardışık seslerle geldiği Neva perdesinden sonra Hisar perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 181

Ayet	A	Sİ	GA	E	A	RA	ÇİN	BAD	Vİ	RAN	Kİ
Nota	RE	RE	FA	FA	FA	FA	SOL	FA	Mİ	RE	Mİ
Sent	5.325	5.332	5.679	5.698	5.700	5.690	5.855	5.758	5.493	5.337	5.562

Neva-Eviç üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Eviç-Gerdaniye ikili aralığını da gösterdikten sonra ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesine gelmiş ve Neva-Hisar ikili

aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 182

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	7	*
RE-FA	385	347	38
FA-FA	*	19	*
FA-FA	*	1	*
FA-FA	*	10	*
FA-SOL	113	165	52
SOL-FA	113	97	16
FA-Mİ	272	265	7
Mİ-RE	113	156	43
RE-Mİ	113	225	112

- **U yergrortı asor nıman**

Okuyucu Çargah perdesinden icraya başlayarak Eviç perdesine sıçrama yapmış ve ardışık seslerle geldiği Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 183

Ayet	U	YER	GROR	TI	A	SOR	NI	MAN
Nota	DO	DO	FA	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	RE
Sent	5.139	5.135	5.705	5.490	5.469	5.476	5.494	5.356

Çargah-Eviç dörtlü aralığı ile başlayan icra Neva perdesine kadar ardışık ikili aralıkların kullanılması ve yarım karar verilmesi ile devam etmektedir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 184

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	4	*
DO-FA	589	570	19
FA-Mİ	272	216	56
Mİ-Mİ	*	21	*
Mİ-Mİ	*	7	*
Mİ-Mİ	*	19	*
Mİ-RE	113	138	25

- **Ku ingerit sires ku antsit bes!**

Okuyucu karar perdesinden icraya başlamış, bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra Neva perdesine sıçrama yapmıştır. Bu perdeyi de kısaca vurgulayarak Çargah perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 185

Ayet	KU	IN	GER	NE	RIT	Sİ	RES	KU	ANT	SİT	BES
Nota	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	RE	RE	RE	DO	DO	DO	DO
Sent	5.035	5.043	5.074	5.071	5.366	5.397	5.392	5.148	5.151	5.137	5.181

Segah-Neva üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Neva-Çargah ikili aralığı ile asma kalış yapmaktadır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 186

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	8	*
Sİ-Sİ	*	30	*
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-RE	317	296	21
RE-RE	*	31	*
RE-RE	*	6	*
RE-DO	204	244	40
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	14	*
DO-DO	*	45	*

- **Asontsme medz uriş badvirank çığa**

Okuyucu Çargah perdesinden başladığı icrayı Hisar perdesine sıçrama yapıp Neva perdesine dönerek devam ettirmiştir. Bu perdeyi altı hece boyunca pekiştiren okuyucu, ardışık seslerle Segah perdesinde karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 187

Ayet	A	SONTS	ME	MEDZ	U	RİŞ	BAD	Vİ	RANK	ÇI	GA
Nota	DO	DO	Mİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO	Sİ
Sent	5.108	5.183	5.495	5.387	5.362	5.386	5.386	5.392	5.382	5.182	5.050

Çargah-Hisar üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Segah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 188

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	76	*
DO-Mİ	317	312	5
Mİ-RE	113	108	5
RE-RE	*	25	*
RE-RE	*	24	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	10	*
RE-DO	204	200	4
DO-Sİ	113	132	19

- **Tıbirî isav anor; Ağeg Vartabed**

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu Segah perdesine, oradan da Neva perdesine sıçrama yapmıştır. Çargah perdesine dokunduktan sonra Hisar perdesine uzanmış ve kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 189

Ayet	TI	Bİ	RI	I	SAV	A	NOR	A	ĞEG	VAR	TA	BED
Nota	SOL	SOL	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	RE	DO	Mİ	Mİ	Mİ	RE
Sent	4.614	4.658	5.049	5.047	5.042	5.034	5.370	5.216	5.456	5.479	5.474	5.359

Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Segah-Neva üçlü aralığını da göstererek Neva-Çargah ikili aralığını kullanmıştır. Çargah-Hisar üçlü aralığını kullandıktan Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 190

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	44	*
SOL-Sİ	385	391	6
Sİ-Sİ	*	2	*
Sİ-Sİ	*	4	*
Sİ-Sİ	*	9	*
Sİ-RE	317	337	20
RE-DO	204	155	49
DO-Mİ	317	240	77
Mİ-Mİ	*	23	*
Mİ-Mİ	*	5	*
Mİ-RE	113	115	2

- Şıdag khosetsar te Asdvadz meg e

Okuyucu Neva perdesinden icraya başlamış ve doğrudan Eviç perdesine uzanarak icra sonuna kadar bu perdede kalarak pekiştirme yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 191

Ayet	Şi	DAG	KHO	SET	SAR	TE	AS	DVADZ	MEG	E
Nota	RE	FA	FA	FA	FA	FA	FA	FA	FA	FA
Sent	5.354	5.620	5.678	5.686	5.696	5.632	5.697	5.668	5.698	5.694

Neva-Eviç üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, bu şekilde Eviç perdesinde asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 192

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-FA	385	266	119
FA-FA	*	58	*
FA-FA	*	8	*
FA-FA	*	10	*
FA-FA	*	64	*
FA-FA	*	65	*
FA-FA	*	29	*
FA-FA	*	30	*
FA-FA	*	4	*

- **Yev ange zad uriş mı çığa**

Okuyucu Hisar perdesinden icraya başlamış ve Gerdaniye perdesine dokunarak Eviç perdesine dönmüştür. Okuyuşun sonuna kadar bu perdede kalarak pekiştirme yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 193

Ayet	YEV	AN	GE	ZAD	U	Riş	MI	ÇI	GA
Nota	Mi	Mi	SOL	FA	FA	FA	FA	FA	FA
Sent	5.428	5.436	5.857	5.689	5.615	5.756	5.724	5.783	5.770

Hisar-Gerdaniye üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Gerdaniye-Eviç ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 194

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mi-Mi	*	8	*
Mi-SOL	385	421	36
SOL-FA	113	168	55
FA-FA	*	74	*
FA-FA	*	141	*
FA-FA	*	32	*
FA-FA	*	59	*
FA-FA	*	12	*

- **Yev polor sırdov u polor mıdkov yev polor antsov**

Bu kısımda Neva üzerindeki Hicaz çeşnisinin seslerini kullanan okuyucu icraya Hisar perdesinden başlayarak Gerdaniye ve Eviç perdeleri arasında git-gel şeklinde melodik hareketler yaparak Neva perdesinde yarım karar vermektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 195

Ayet	Nota	Sent
YEV	Mi	5.465
PO	Mi	5.434
LOR	SOL	5.875
SIR	FA	5.723
DOV	SOL	5.874
U	SOL	5.838
PO	FA	5.638
LOR	Mi	5.498
MID	RE	5.391
KOV	Mi	5.442
KOV	RE	5.393
KOV	Mi	5.453
YEV	DO	5.196
PO	DO	5.183
LOR	FA	5.595
ANT	Mi	5.470
SOV	RE	5.332

Hisar-Gerdaniye üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Neva perdesine kadar ardışık ikili aralıkları çeşitli şekillerde kullandıktan sonra Hisar-Çargah üçlü aralını göstermiştir. Buradan Çargah-Eviç dörtlü aralığını kullanan okuyucu, ardışık ikili aralıkları kullanarak geldiği Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 196

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-Mİ	*	31	*
Mİ-SOL	385	441	56
SOL-FA	113	152	39
FA-SOL	113	151	38
SOL-SOL	*	36	*
SOL-FA	113	200	87
FA-Mİ	272	140	132
Mİ-RE	113	106	7
RE-Mİ	113	50	63
Mİ-RE	113	48	65
RE-Mİ	113	60	53
Mİ-DO	317	257	60
DO-DO	*	13	*
DO-FA	589	412	177
FA-Mİ	272	125	147
Mİ-RE	113	138	25

- **U polor zorutyunov zaniga sireli**

Okuyucu bu bölümde tamamen yerinde Hüzam beşlisinin seslerini kullanmıştır. Segah perdesinden başladığı icraya Neva perdesine sıçrama yaparak devam eden okuyucu bu perdeyi bir süre pekiştirmiştir. Daha sonra Çargah perdesine dokunarak Eviç perdesine sıçrama yapan okuyucu ardışık seslerle geldiği Neva perdesinde yarım karara yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 197

Ayet	U	PO	LOR	ZO	RUT	YU	ZA	Nİ	GA	Sİ	RE	LI
Nota	Sİ	Sİ	RE	RE	RE	RE	DO	DO	FA	Mİ	Mİ	RE
Sent	5.028	5.086	5.375	5.386	5.387	5.388	5.127	5.144	5.722	5.480	5.449	5.338

Segah-Neva üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Neva-Çargah ikili aralığını kullandıktan sonra Çargah-Eviç dörtlü aralığını göstermektedir. Neva perdesine kadar

ardışık ikili aralıklar ile gelerek yarım karar yapmaktadır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 198

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	58	*
Sİ-RE	317	289	28
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	0	*
RE-DO	204	260	56
DO-DO	*	16	*
DO-FA	589	578	11
FA-Mİ	272	241	31
Mİ-Mİ	*	32	*
Mİ-RE	113	111	2

- **U Ingeri ir antsin bes sireli**

Okuyucu Çargah perdesinden icraya başlayarak Hisar perdesine uzanmış, kısa bir vurgulama yaptıktan sonra Neva perdesine dönüp bu perdeyi de vurgulayarak yarım karar vermiştir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 199

Ayet	U	IN	GE	RI	İR	ANT	SİN	BES	Sİ	RE	LI
Nota	DO	DO	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	RE	RE	RE	RE
Sent	5.131	5.129	5.481	5.484	5.497	5.470	5.472	5.401	5.388	5.354	5.392

Çargah-Hisar üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Hisar-Neva ikili aralığını kullanarak yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 200

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	2	*
DO-Mİ	317	352	35
Mİ-Mİ	*	3	*
Mİ-Mİ	*	12	*
Mİ-Mİ	*	27	*
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-RE	113	70	43
RE-RE	*	13	*
RE-RE	*	35	*
RE-RE	*	38	*

- **Amen voğçageznere u zohere aveli e**

Bu bölümde okuyucu Çargah perdesi üzerinde uzun bir müddet durarak bu perdenin pekiştirilmesini sağlamıştır. Daha sonra Neva perdesine gelen okuyucu ardışık seslerle Segah perdesinde karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 201

Ayet	Nota	Sent
A	DO	5.168
MEN	DO	5.141
VOĞ	DO	5.195
ÇA	DO	5.157
GEZ	DO	5.187
NE	DO	5.143
RE	DO	5.132
U	DO	5.169
ZO	DO	5.138
HE	DO	5.172
RE	RE	5.399
A	RE	5.386
VE	RE	5.339
Li	DO	5.139
E	Si	5.036

Neva ve Segah perdeleri arasındaki ikili aralıklar okuyucu tarafından ardışık olarak muhtelif şekillerde kullanılmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 202

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	26	*
DO-DO	*	54	*
DO-DO	*	38	*
DO-DO	*	29	*
DO-DO	*	43	*
DO-DO	*	11	*
DO-DO	*	37	*
DO-DO	*	31	*
DO-DO	*	35	*
DO-RE	204	226	22
RE-RE	*	12	*
RE-RE	*	47	*
RE-DO	204	200	4
DO-Sİ	113	103	10

- **Hisus desanelov vor aniga khelatsutyunov badaskhan divav**

Bu cümlelerin icrasına Rast perdesinden başlamayı tercih eden okuyucu bu perdeyi beş hece üzerinde pekiştirdikten sonra Segah perdesine sıçrama yaparak bu perdeyi de kısa bir süre vurgulamıştır. Buradan Neva perdesine uzanan okuyucu sekiz hece üzerinde güçlü sesini

pekiştirerek Hisar perdesine dokunmuş ve Çargah perdesi yedeniyle Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 203

Ayet	Nota	Sent
Hi	SOL	4.744
SUS	SOL	4.730
DE	SOL	4.713
SA	SOL	4.694
NE	SOL	4.707
LOV	Si	5.081
VOR	Si	5.037
A	Si	5.056
Ni	Si	5.057
GA	RE	5.377
KHE	RE	5.411
LAT	RE	5.399
SUT	RE	5.389
YU	RE	5.385
NOV	RE	5.375
BA	RE	5.371
DAS	RE	5.375
KHAN	Mi	5.465
DI	DO	5.181
VAV	RE	5.377

Rast-Segah üçlü aralığı ile başlayan icraya Segah-Neva üçlü aralığı ile devam eden okuyucu, Neva-Hisar ikili aralığını gösterdikten sonra Hisar-Çargah üçlü aralığını göstermiş ve Çargah-Neva ikili aralığı ile yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 204

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	14	*
SOL-SOL	*	17	*
SOL-SOL	*	19	*
SOL-SOL	*	13	*
SOL-Sİ	385	375	10
Si-Si	*	44	*
Si-Si	*	18	*
Si-Si	*	1	*
Si-RE	317	320	3
RE-RE	*	34	*
RE-RE	*	12	*
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	4	*
RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	3	*
RE-Mİ	113	90	23
Mİ-DO	317	284	33
DO-RE	204	196	8

- **Isav anor**

Okuyucu bu kısa cümleyi Çargah perdesinden başlatarak Hisar perdesinde karara götürmüştür. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 205

Ayet	I	SAV	A	NOR
Nota	DO	Mİ	Mİ	Mİ
Sent	5.179	5.446	5.471	5.528

Çargah-Hisar üçlü aralığı ile başlayan icra Hisar perdesinde asma kalış ile devam etmektedir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 206

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	317	267	50
Mİ-Mİ	*	25	*
Mİ-Mİ	*	57	*

- **Asdudzo takavorutenen heru çes**

Okuyucu bu bölümün icrasına Eviç perdesinden başlamış ve sekiz hece boyunca bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Gerdaniye perdesine dokunarak ardışık seslerle Neva perdesine gelmiş ve burada yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 207

Ayet	AS	DUD	ZO	TA	KA	VO	RU	TE	NEN	HE	RU	ÇES
Nota	FA	FA	FA	FA	FA	FA	FA	FA	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	5.685	5.758	5.739	5.787	5.739	5.707	5.742	5.732	5.853	5.781	5.432	5.380

Bu icra Gerdaniye ile Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkların kullanılması ile gerçekleşmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 208

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-FA	*	72	*
FA-FA	*	19	*
FA-FA	*	48	*
FA-FA	*	47	*
FA-FA	*	33	*
FA-FA	*	35	*
FA-FA	*	11	*
FA-SOL	113	122	9
SOL-FA	113	72	41
FA-Mİ	272	349	77
Mİ-RE	113	52	61

- **Yev al uriş megi çer hamartsager**

Okuyucu bu cümlelerin icrasına Çargah perdesinden Hisar perdesine uzanarak başlamıştır. Kısaca bu perdeyi vurgulayan okuyucu, Neva perdesini de kısaca vurguladıktan sonra ardışık seslerle karar perdesine yönelmiş ve burada karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 209

Ayet	YEV	AL	U	RIŞ	ME	GI	ÇER	HA	MART	SA	GER
Nota	DO	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	RE	RE	RE	RE	DO	Sİ
Sent	5.121	5.540	5.474	5.536	5.439	5.390	5.396	5.387	5.373	5.149	5.077

Bu icra Hisar perdesi ile Segah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkların kullanılması ile gerçekleşmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 210

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	317	419	102
Mİ-Mİ	*	65	*
Mİ-Mİ	*	62	*
Mİ-Mİ	*	97	*
Mİ-RE	113	49	64
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	14	*
RE-DO	204	224	20
DO-Sİ	113	72	41

- **Anor pan mı hartsı**

Okuyucu Segah perdesinden icraya başlamış ve Neva perdesine ardından da Dik Hisar perdesine uzanmıştır. Buradan inici bir seyirle ardışık seslerle Kürdi sesine kadar gelmiş ve bu perdede asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 211

Ayet	A	NOR	PAN	MI	HART			SI			
Nota	Sİ	Sİ	RE	RE	DO	RE	Mİ	RE	DO	Sİ	LA ¹⁰⁶
Sent	5.092	5.005	5.378	5.398	5.145	5.389	5.562	5.395	5.116	5.026	4.881

¹⁰⁶ Kürdi perdesidir.

Segah-Neva üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Dik Hisar perdesi ile Rast perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya devam etmiş ve Rast perdesinde asma karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 212

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	87	*
Sİ-RE	317	373	56
RE-RE	*	20	*
RE-DO	204	253	49
DO-RE	204	244	40
RE-Mİ	113	173	60
Mİ-RE	113	167	54
RE-DO	204	280	76
DO-Sİ	113	90	23
Sİ-LA	181	145	36

- **Nel**

Okuyucu Rast sesinden ardışık uzun seslerle Segah perdesine gelmiş ve bu perdede tam karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 213

Ayet	NEL			
Nota	SOL	LA	Sİ	Sİ
Sent	4.721	4.902	5.083	5.072

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu, Segah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

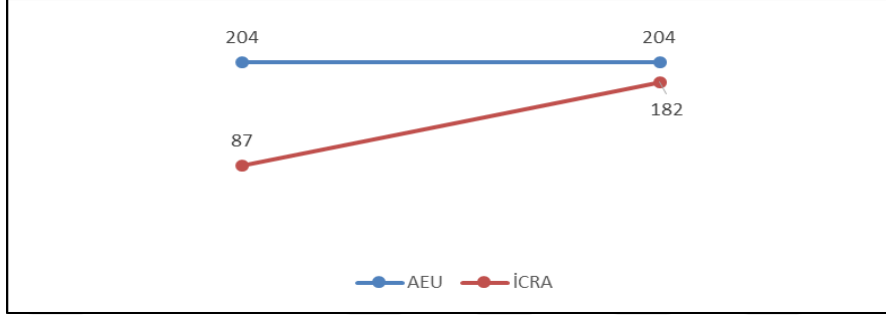
Tablo 214

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	182	22
LA-Sİ	181	180	1
Sİ-Sİ	*	11	*

2.1.5.2.1. İkili Aralıklar

- **Rast-Düğah Aralığı (204)**

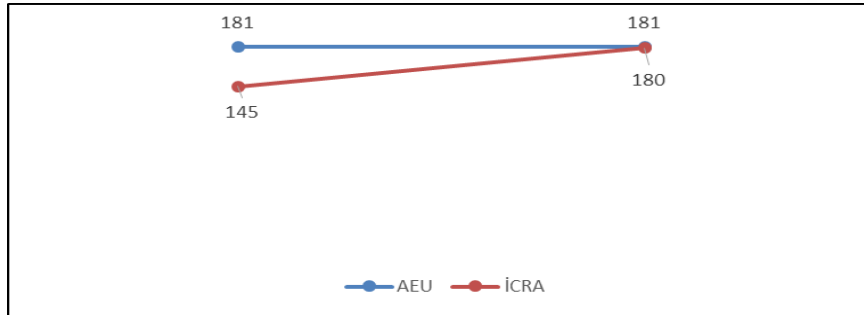
GRAFİK 36

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. Bir noktada sistemin tespit ettiği değere yakın noktada tınlayan ve tamamen pestleşme eğilimi gösteren bu aralık, sistem ile kısmen örtüşmektedir.

- **Düğah-Segah Aralığı (181)**

GRAFİK 37

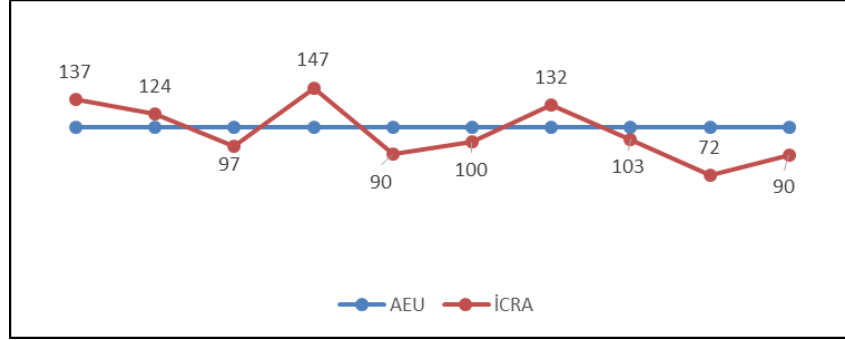

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilmiştir. Bir noktada sistemin tespit ettiği değere yakın noktada tınlayan ve tamamen pestleşme eğilimi gösteren bu aralık, sistem ile kısmen örtüşmektedir.

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

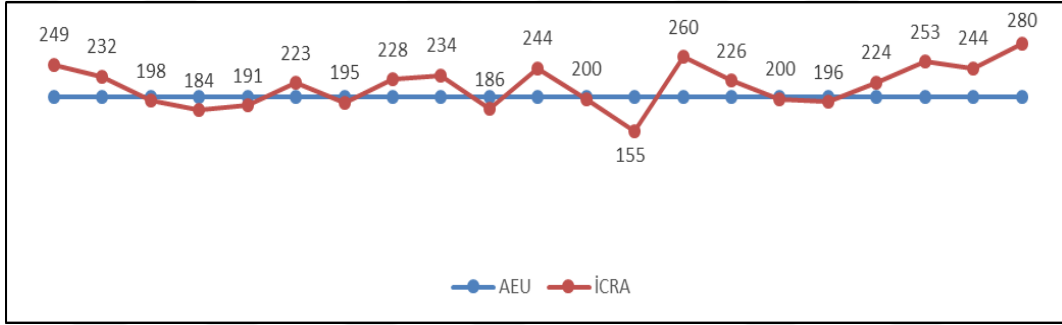
İcra içerisinde 10 defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilmiştir. Daha çok sistemin tespit ettiği değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılan bu aralık, sistem ile genel olarak örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 38

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

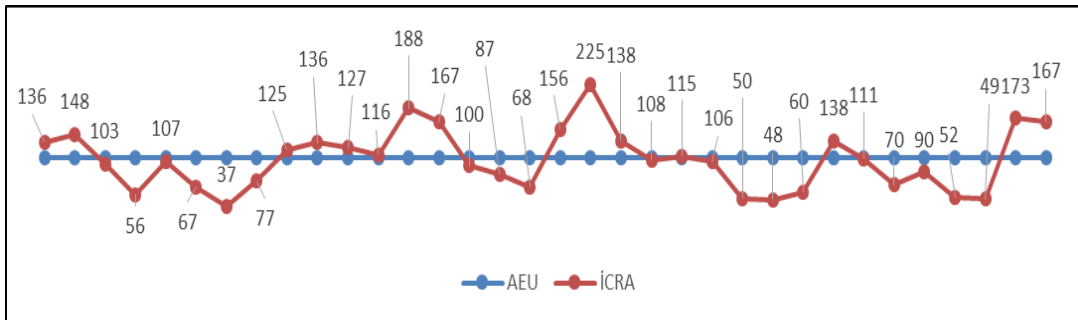
GRAFİK 39

İcra içerisinde sıkça tercih edilen bu aralık, sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafikten daha çok tizleşme eğilimi gösterdiği anlaşılan bu aralık, daha çok belirlenen değere uzak bölgelerde tınlamaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir.

- **Neva-Hisar Aralığı (113)**

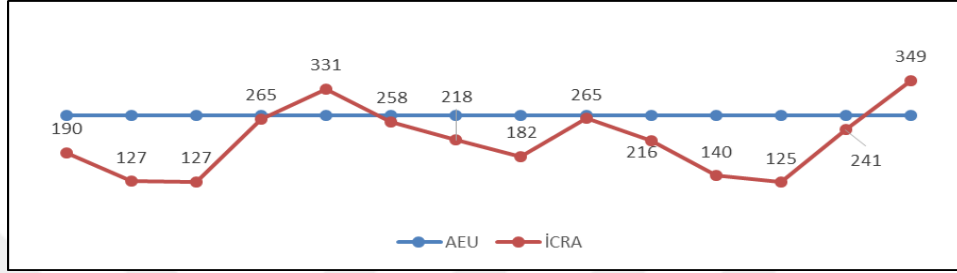
GRAFİK 40

İcrada çok sık kullanılan bu aralık için sistemin tespit ettiği değer 113 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın büyük oranda belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra büyük oranda örtüşmemektedir.

- **Hisar-Eviç Aralığı (272)**

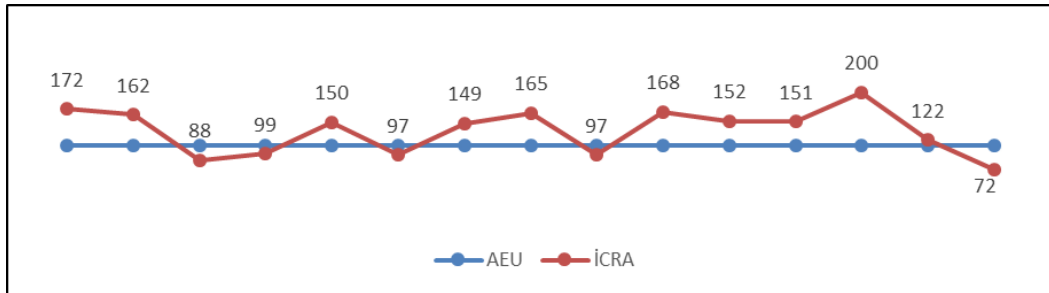
GRAFİK 41

İcrada 14 defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 272 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın çok büyük oranda pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Belirlenen değere uzak noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile büyük oranda örtüşmemektedir.

- **Eviç-Gerdaniye Aralığı (113)**

GRAFİK 42

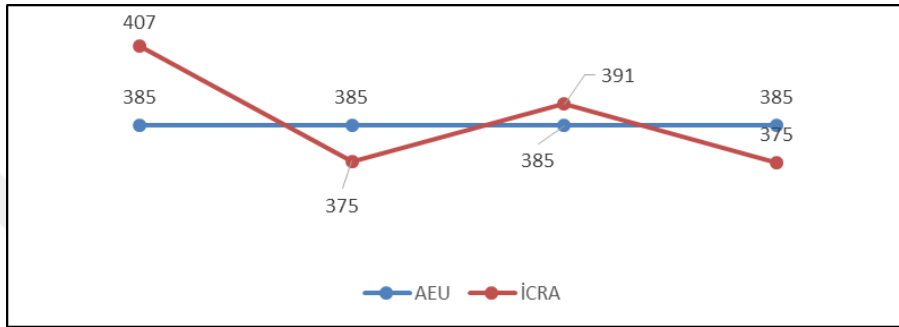
İcra içerisinde 15 defa kullanılan bu aralık, sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilmiştir. Genel olarak tizleşme eğilimi gösterdiği anlaşılan bu aralık, büyük oranda tespit edilen değere uzak noktalarda tınlamaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.1.5.2.2. Üçlü Aralıklar

• Rast-Segah Aralığı (385)

Sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde dört defa kullanılmıştır. Tamamen tespit edilen değere yakın noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile tamamen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

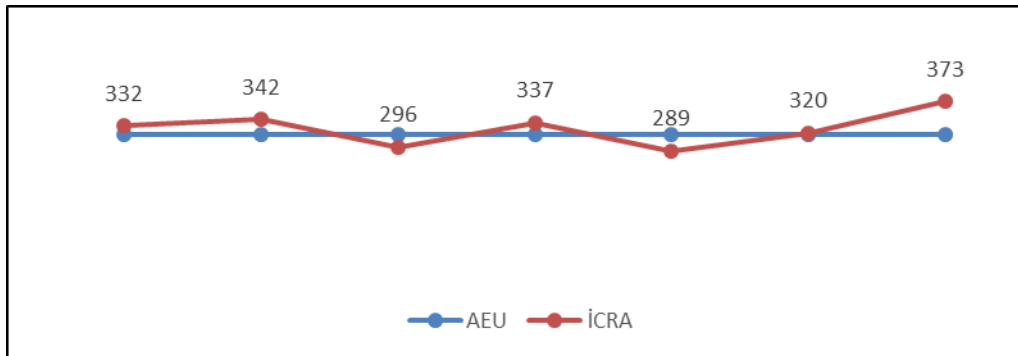
GRAFİK 43

• Segah-Neva Aralığı (317)

Sistem tarafından 317 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde yedi defa kullanılmıştır. Genel olarak tespit edilen değere yakın noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile daha çok örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

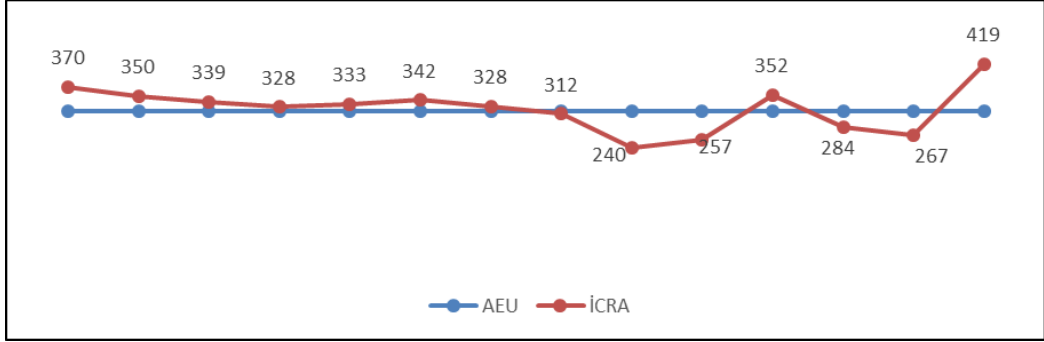
GRAFİK 44

• Çargah-Hisar Aralığı (317)

Sistem tarafından 317 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde 14 defa kullanılmıştır. Büyük oranda tespit edilen değere uzak noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

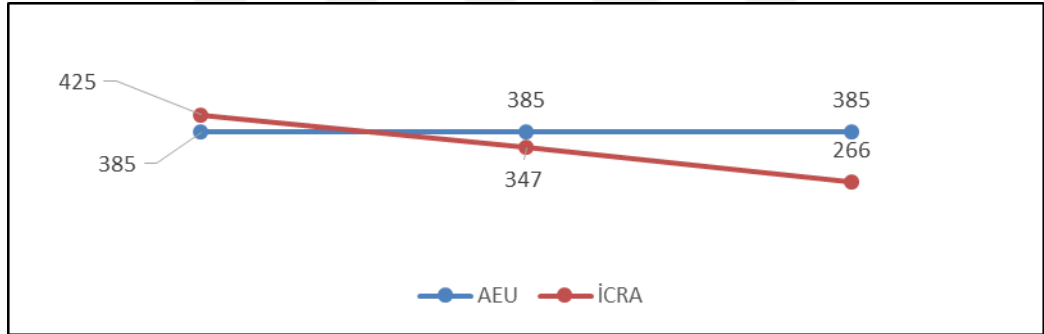
GRAFİK 45

• **Neva-Eviç Aralığı (385)**

Sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde üç defa kullanılmıştır. Tamamen tespit edilen değere uzak noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

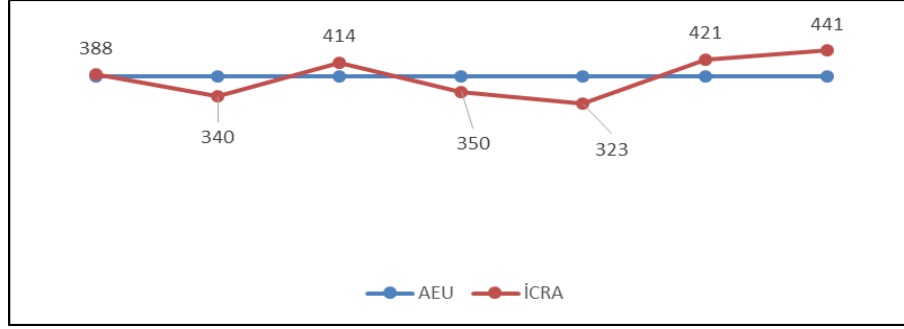
GRAFİK 46

• **Hisar-Gerdaniye Aralığı (385)**

Sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde yedi defa kullanılmıştır. Büyük oranda tespit edilen değere uzak noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 47

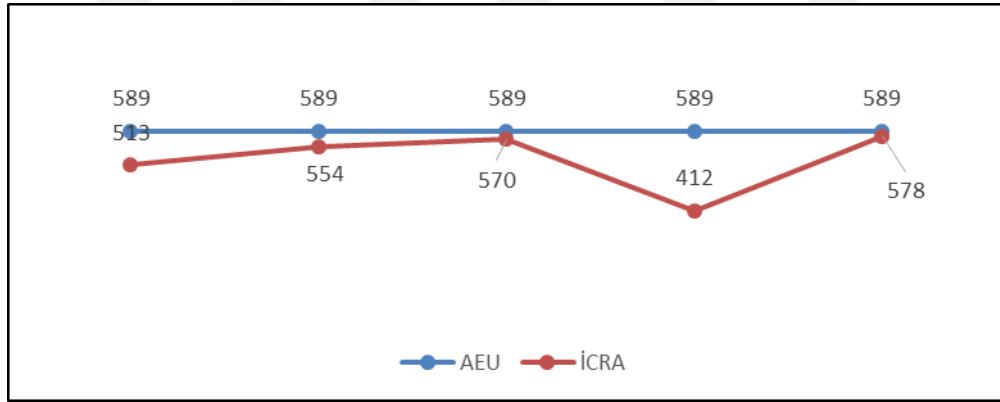

2.1.5.2.3. Dörtlü Aralıklar

- Çargah-Eviç Aralığı (589)

Sistem tarafından 589 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde beş defa kullanılmıştır. Daha çok tespit edilen değere uzak noktalarda tınlayan bu aralık, sistem ile genel olarak örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 48

2.1.5.2.4. Beşli Aralıklar

- Çargah-Gerdaniye Aralığı (702)¹⁰⁷

Sistem tarafından 702 sent olarak tespit edilen bu aralık, icrada belirlenen değere yakın bir noktada tınladığından dolayı, sistem ile örtüşmektedir.

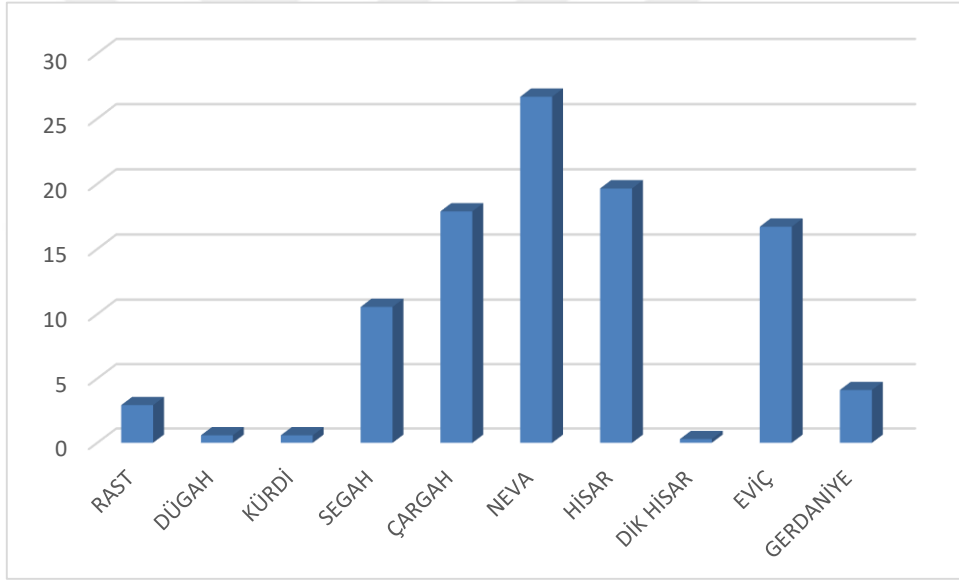
¹⁰⁷ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

2.1.5.3. Perde Adetleri

Tablo 215

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
RAST	4689	10	2,93
DÜGAH	4769	2	0,59
KÜRDİ	4891	2	0,59
SEGAH	5039	36	10,56
ÇARGAH	5148	61	17,89
NEVA	5363	91	26,69
HİSAR	5469	67	19,65
DİK HİSAR	5562	1	0,29
EVİÇ	5698	57	16,72
GERDANIYE	5844	14	4,11

GRAFİK 49

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Huzzam makamında okunan İncil'de en çok tercih edilen perde yaklaşık %27 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise yaklaşık %20 oranı ile Hisar ve %18 oranı ile Çargah perdesidir. Bu sonuca göre icranın daha çok makamın güçlü bölgesinde yoğunlaştığı ve buradan makamın karar bölgesine dönüşlerin gerçekleştiği düşünülebilir.

Grafiğe bakıldığında sadece, Huzzam makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Huzzam beşlisi seslerinin belirgin olarak görüldüğü söylenebilir. Tiz taraftaki seslerden sadece Gerdaniye perdesinin kullanıldığı görülmektedir. Güçlü perdesinin ağırlıkta olduğu bir icra olarak bu okuyuş öne çıkmaktadır.

Yeden perdesi çok az sayıda kullanılmıştır.

Bu okuyuşta kullanılan perdelere ve oranlara bakıldığında, sade bir okuyuş olduğu izlenimi edinilmektedir. Bu da metnin ön plana çıkarıldığı fikrini doğurmaktadır.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Hüzam makamı icrasının İncil okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile kısmen örtüştüğü söylenebilir.

2.1.5.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 216

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler						
					Rast	Kürdi	Segah	Çargah	Neva	Hisar	Eviç
KRİSDOS	2,39	1	1	1					1		
GİNEİN	0,79	1	1	1					1		
VAV ANONTS	0,71	1	1	1					1		
ANOR ISAV	1,31	1	1	1			1				
ARAÇINI	1,14	1	1	1				1			
ANOR	1,26	1	1	1					1		
AYSE	1,37	1	1	1					1		
DER E	0,89	1	1	1					1		
ANTSOVIT	1,26	1	1	1			1				
ZORUTYUNOVIT	1,33	1	1	1					1		
BADVİRANKI	0,92	1	1	1						1	
NİMAN	1,27	1	1	1					1		
SİT BES	1,02	1	1	1				1			
ÇİGA	1,47	1	1	1			1				
VARTABED	1	1	1	1					1		
MEGE	0,8	1	1	1							1
MI ÇİGA	0,75	1	1	1							1
ANTSOV	0,97	1	1	1					1		
SİRELİ	0,8	1	1	1					1		
BES SİRELİ	0,73	1	1	1					1		
AVELİYE	1,53	1	1	1			1				
DİVAV	0,84	1	1	1					1		
ISAV ANOR	0,88	1	1	1						1	
HERU ÇES	1,04	1	1	1					1		
GER	1,18	1	1	1			1				
HARTSI	2,57	4	4	4		1	1	1	1		
NEL	5,63	3	3	3	1	1	1				
Register Ortalaması		1,19									
Perde Adedi Ort.			1,19								
Perde Tekrarı Ort.				1,19							
Perde Tekrar Toplamı					1	2	7	3	15	2	2
Perde Tekrar Oranı (%)					3,1	6,3	22	9,4	47	6,3	6,3
Uzayan Son Hece Adedi	27										
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,33										

Bu okuyuşta bulunan 27 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolaştırılmıştır.

Perde isimlerinin altında bulunan rakamlar, aynı zamanda karar, yarım karar veya asma karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Neva perdesinde yarım karar göstererek bir uzatmanın büyük oranda kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini Segah ve az sayıda da Çargah perdesinde yapılan uzatmalar takip etmektedir.

Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin 1,3 saniye olduğu görülmektedir. En uzun uzatma süresine sahip olanlar en baştaki uzatma ile sondaki iki uzatmadır. Ayrıca her bir uzatma için ortalama 1,2 aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince çok büyük oranda tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.1.5.5. Susma Süreleri

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,3 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın % 5'ine tekabül etmektedir.

Sus sürelerinin 1 saniyenin çok altında bir ortalama bulunması, okuyuşun seri bir şekilde gerçekleştirildiği fikrini doğrulamaktadır.

26 tane 'sus'un bulunduğu bu okuyuşun sus süreleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 217

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
KRİSDOS...ASE	0,30
GİNEİN..U YERP	0,32
VAV ANONTS...HARTSUTS	0,22
ANOR ISAV.. VORN E	0,13
ARAÇINI...HİSUS	0,20
ANOR..POLOR	0,22
AYSE...LİSE	0,20
DER E..YEV KU	0,14
ANTSOVIT...U KU	0,23
ZORUTYUNOVIT...ASİGA	0,22
BADVİRANKI...U YERGRORTI	0,13
NİMAN..KU İNGERİT	0,28
SİT BES..ASONTS	0,31
ÇİGA..TİBİRİ	0,41
VARTABED.. ŞİDAG	0,21
MEGE...YEV ANGE	0,19
MI ÇİGA...YEV POLOR	0,21
ANTSOV...U POLOR	0,39
SİRELİ...U İNGERİ	0,27
BES SİRELİ...AMEN	0,17
AVELİYE...HİSUS	0,56
DİVAV...İSAV	0,32
İSAV ANOR..ASDUDZO	0,18
HERU ÇES...YEV AL	0,27
GER...ANOR	0,49
HARTSI...NEL	0,27
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	128,36
Toplam Sus Süresi (Sn)	6,84
Sus Adedi	26
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,26
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	5,33

2.1.6. Hicaz Makamında Okunan İncil Ayetleri

2.1.6.1. Notasyon¹⁰⁸

- Derin¹⁰⁹ mer Hisus Krisdos ase

RESİM 129¹¹⁰

Okuyan : Murat İÇLİNALÇA
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩ = 360

Satır sonu sus süresi: 0,5 sn

Derin mer Hisus Krisdos ase

De rin mer Hi sus K ris dos a se

4 4 4 4 #3 4 3 2 1 2 3 4 3 4 4

De rin mer Hi sus K ris dos a se

5.600
5.500
5.400
5.300
5.200
5.100
5.000

0 1 2 3 4 5 6 7 8

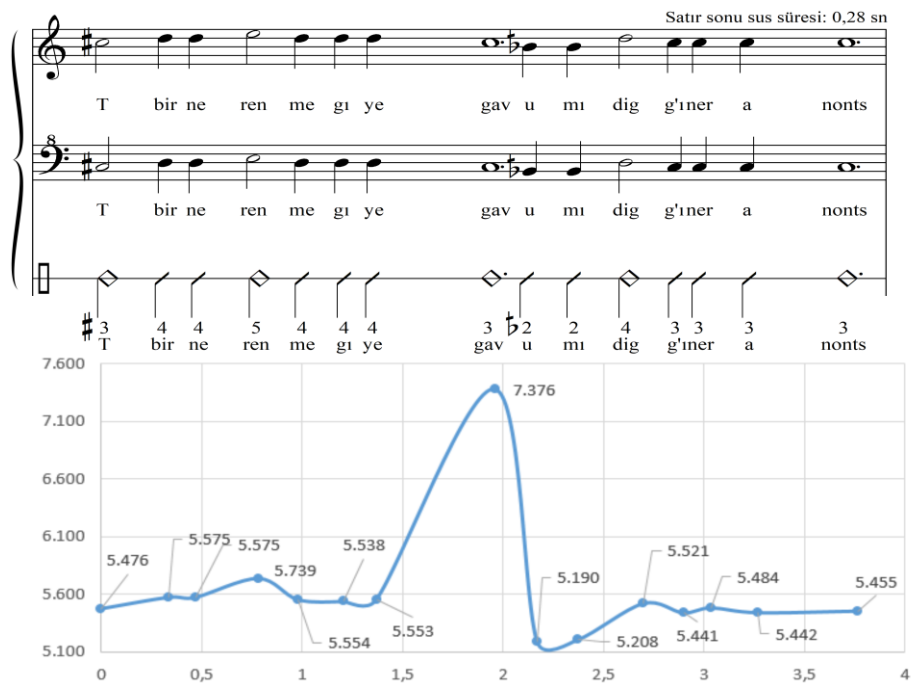
¹⁰⁸ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 6-Murat İçlinalça-Hicaz İncil.

¹⁰⁹ Diğer okuyuşlar “Ar derin” şeklinde başlamakta ise de bu okuyuş sadece “derin” kelimesi ile başlamaktadır. Okuyucunun beyanına göre, son zamanlarda İncil metinleri bazı kiliselerde halk tarafından daha kolay anlaşılabilir olması açısından günümüz Ermenicesi ile kıraat edilirken, bazı kiliselerde geleneğe bağlı kalınıp, “Kırapar” denilen Klâsik Ermenice ile kıraat edilmektedir. Aradaki fark bundan ibârettir.

¹¹⁰ Bu cümlelin icrası, diğer cümlelere göre ritmik olarak daha ağır seyretmektedir.

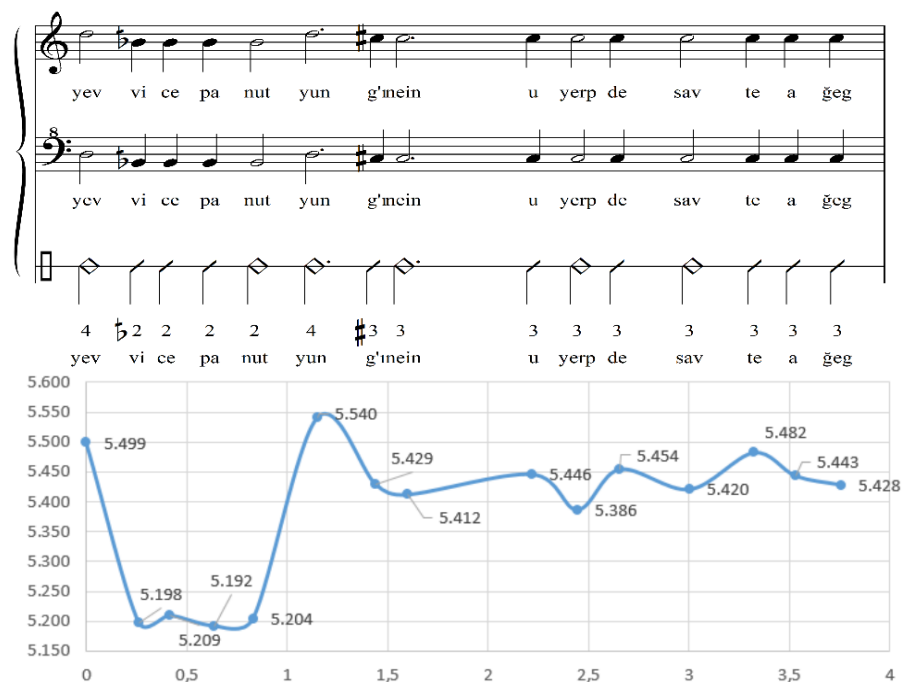
- Tbirneren meğı yegav u midig g'iner anonts

RESİM 130

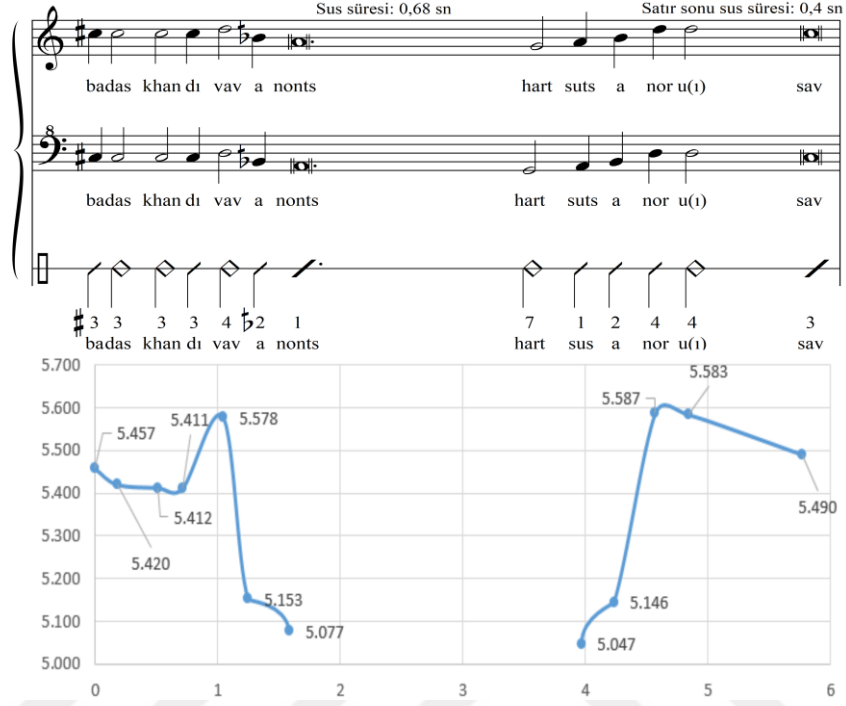
- Yev vicapanutyun g'inein u yerp desav te ağeg

RESİM 131

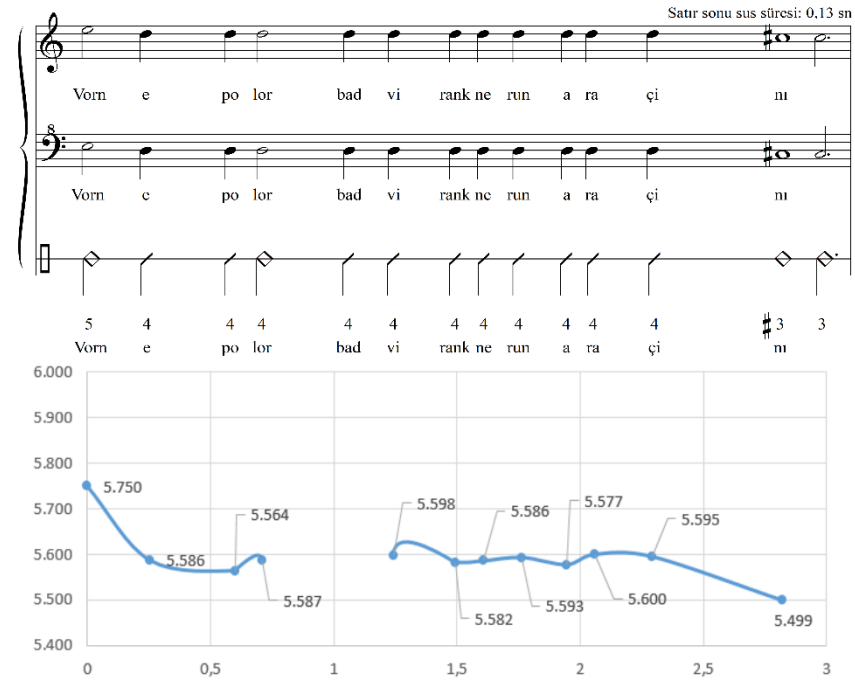
- badaskhan divav anonts, Hartsuts anor u isav

RESİM 132

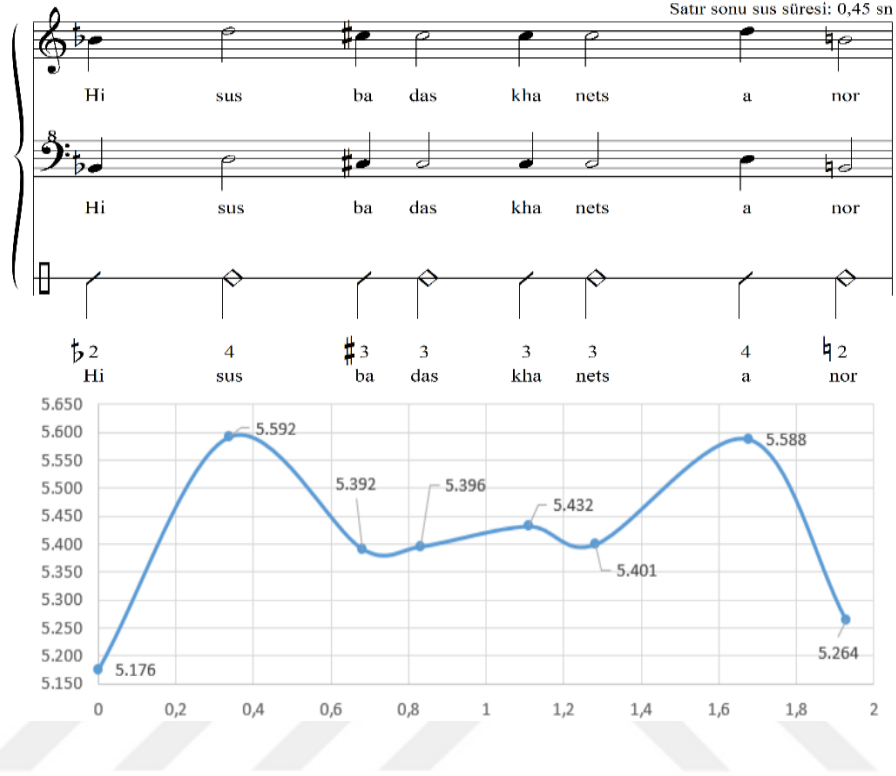
- Vorn e polor badviranknerun araçını?

RESİM 133

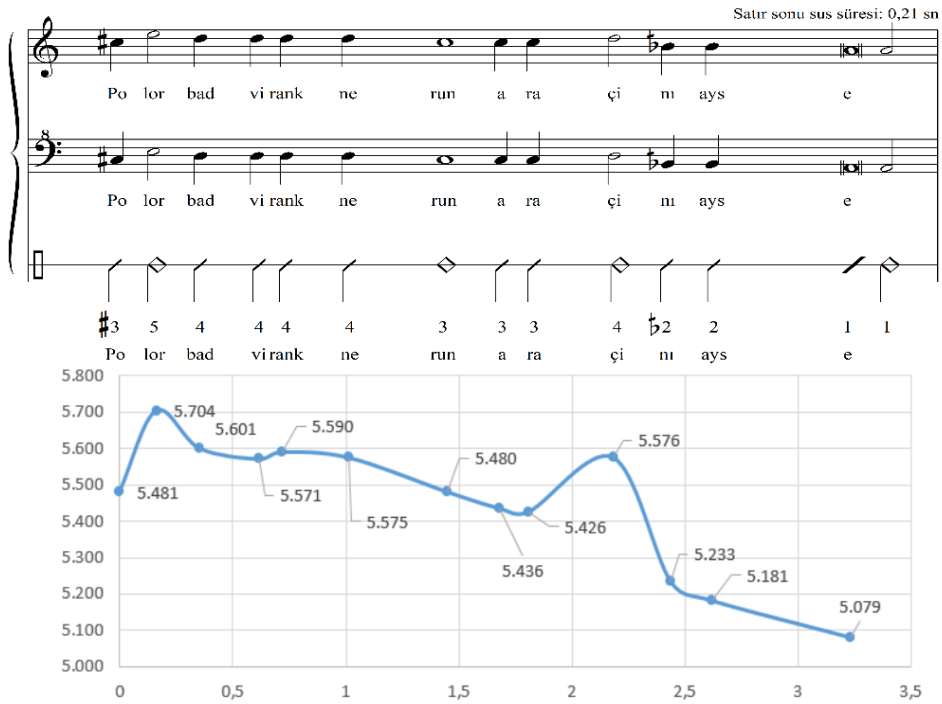
- Hisus badaskhanets anor

RESİM 134

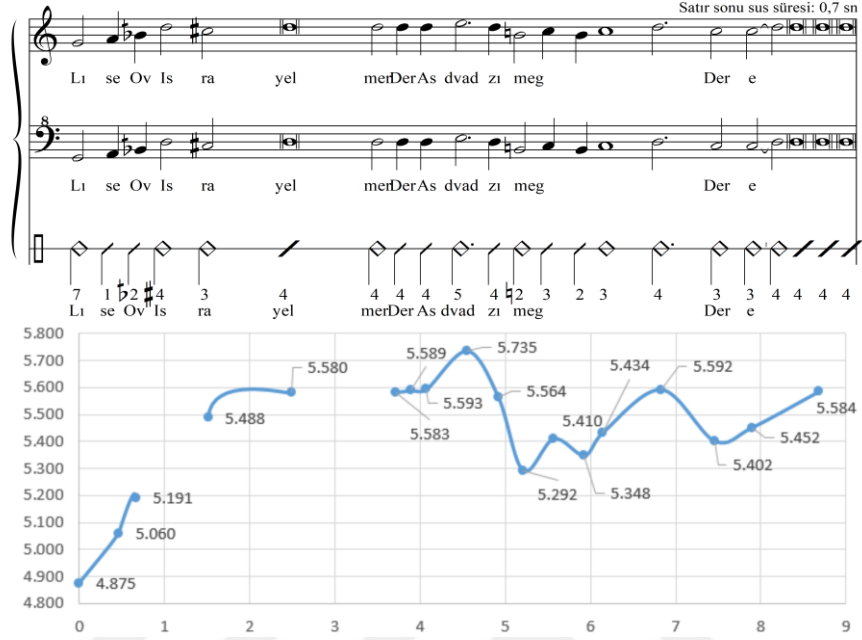
- Polar badviranknerun araçını ays e

RESİM 135

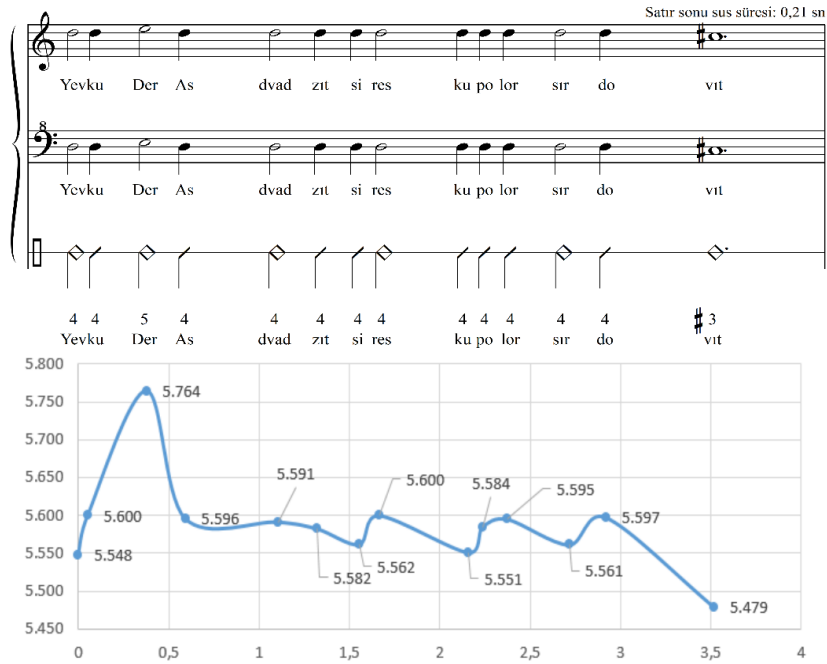
- Lise! Ov İsrayel Mer Der Asdvadzı meg Der e!

RESİM 136¹¹¹

- Yev ku Der Asdvadzıt sires ku polor sırdovıt

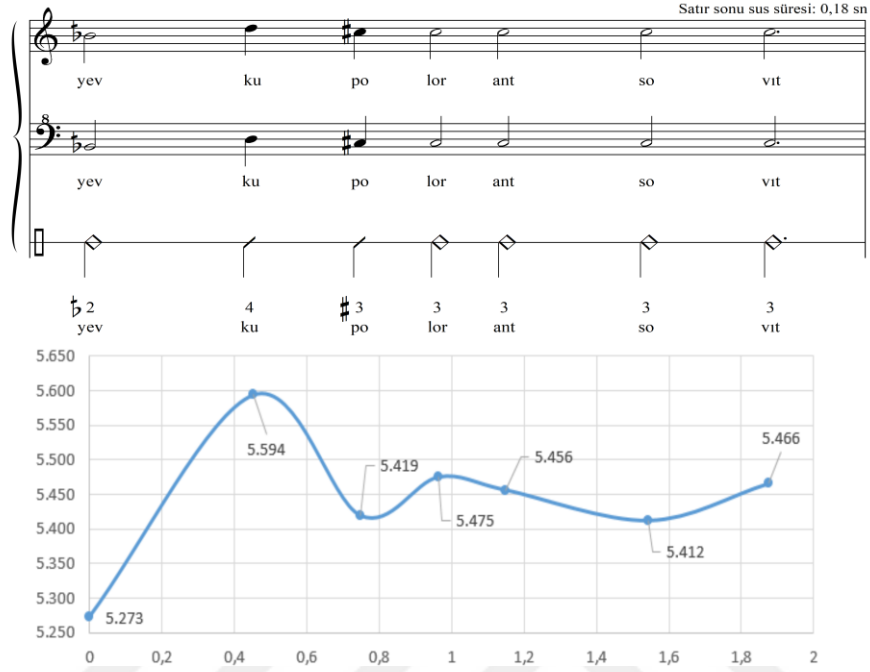
RESİM 137

¹¹¹ "meg" hecesi ile birlikte ritmik dokuda bir ağırlaşma gözlenmektedir.

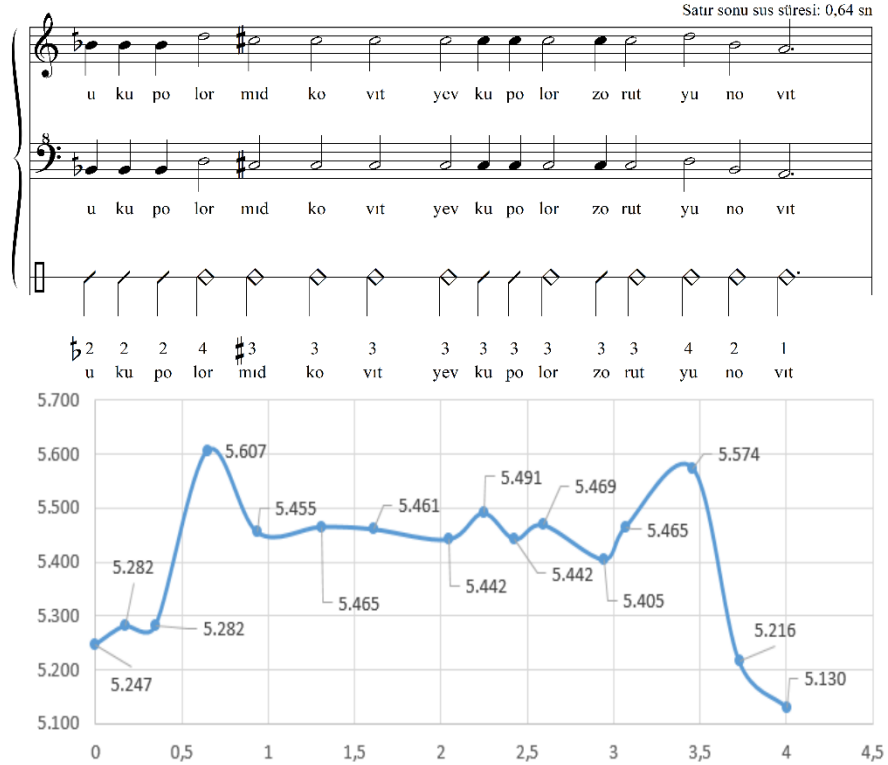
- Yev ku polor antsovit

RESİM 138

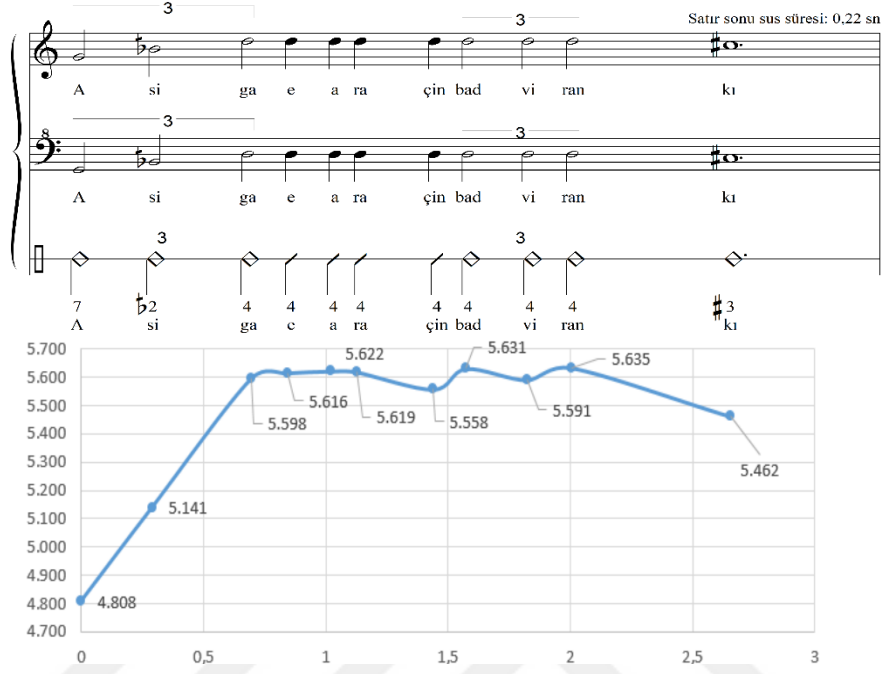
- U ku polor midkovit yev ku polor zorutyunovit

RESİM 139

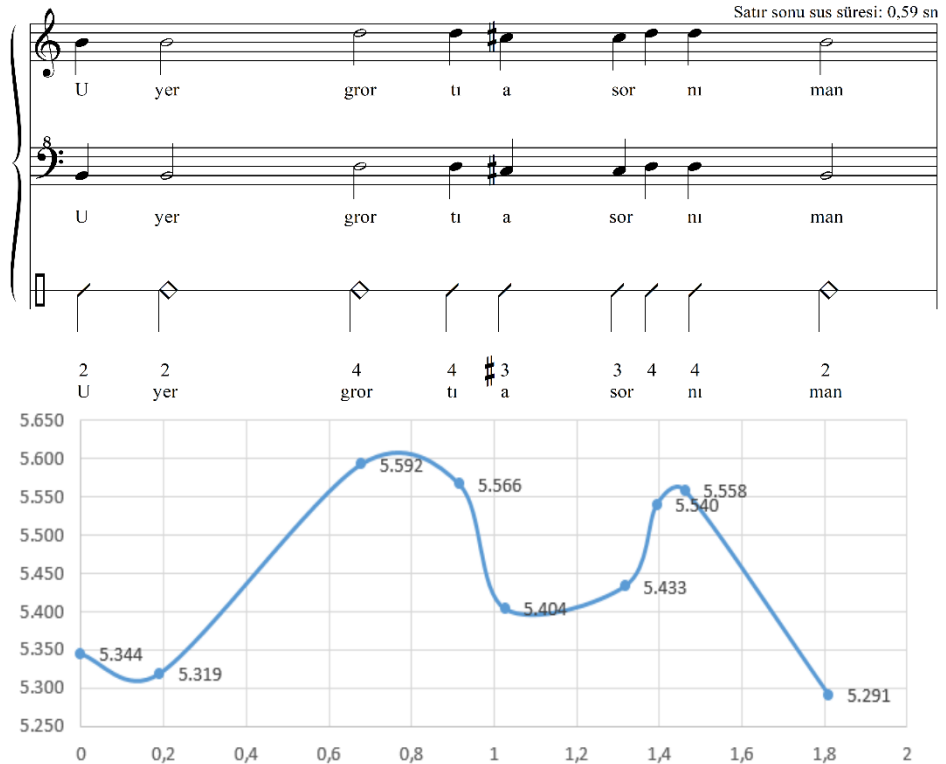
- Asiga e aracin badviranki!

RESİM 140

- U yergortu asor nıman

RESİM 141

- Ku ingerit sires ku antsit bes!

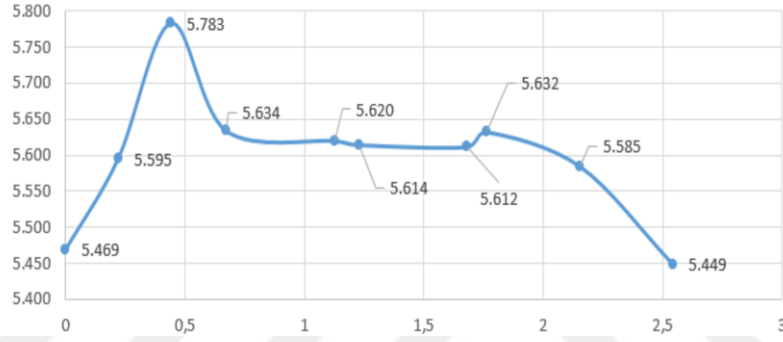
RESİM 142

Satır sonu sus süresi: 0,11 sn

Ku in ge rit si res ku ant sit bes

Ku in ge rit si res ku ant sit bes

3 4 5 4 4 4 4 4 4 3
Ku in ge rit si res ku ant sit bes

- Asontsme medz uriş badvirank çığa

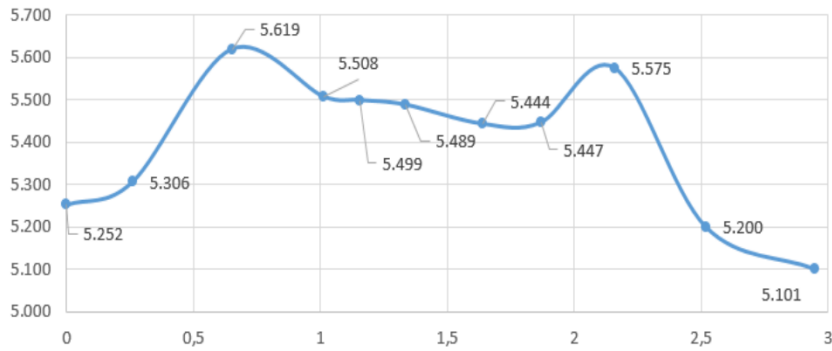
RESİM 143

Satır sonu sus süresi: 0,32 sn

A sonts me medz u riş bad vi rank çı ga

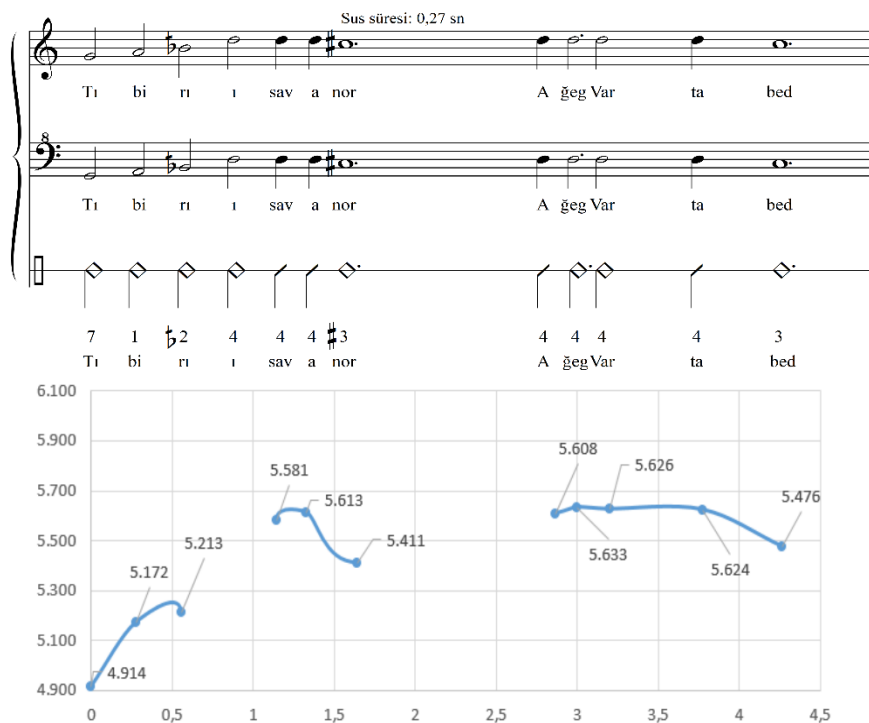
A sonts me medz u riş bad vi rank çı ga

2 2 4 #3 3 3 3 3 4 #2 1
A sonts me medz u riş bad vi rank çı ga

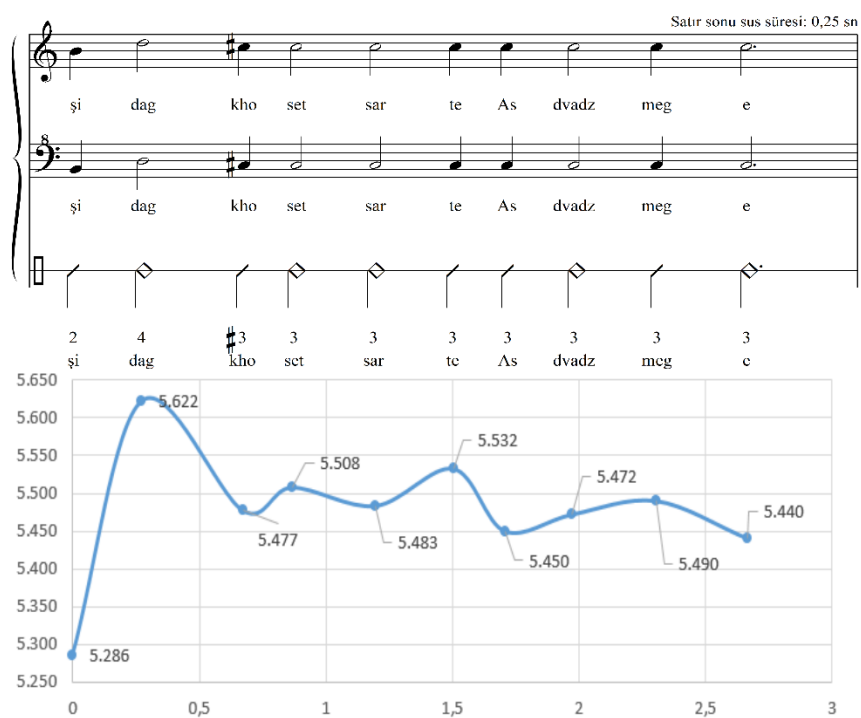
- Tıbirı isav anor Ağeg Vartabed

RESİM 144

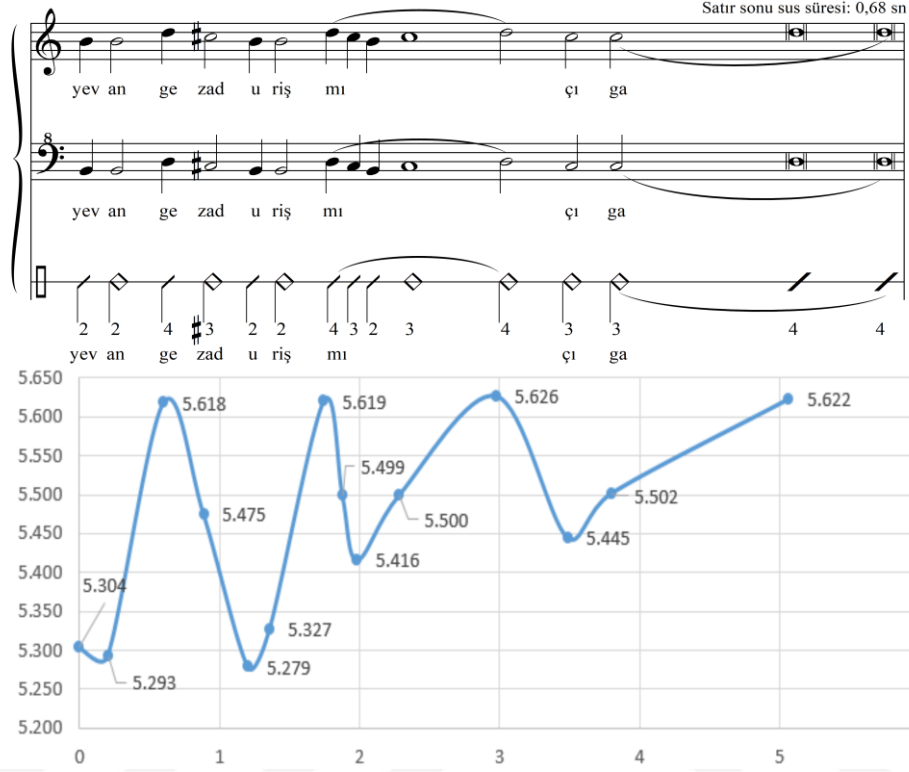
- Şıdag khosetsar te Asdvadz meg e

RESİM 145

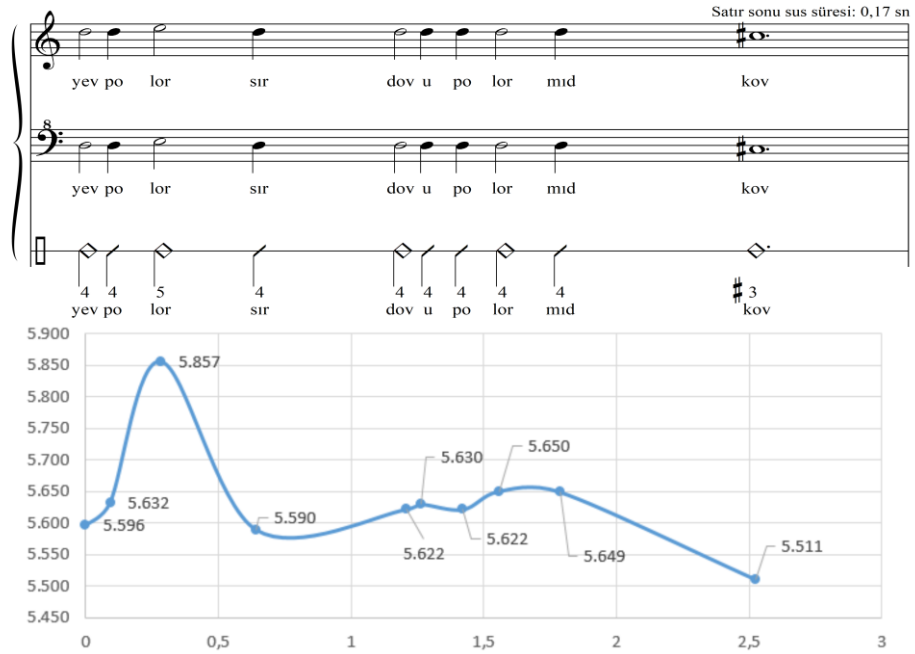
- Yev ange zad uriş mı çığa

RESİM 146

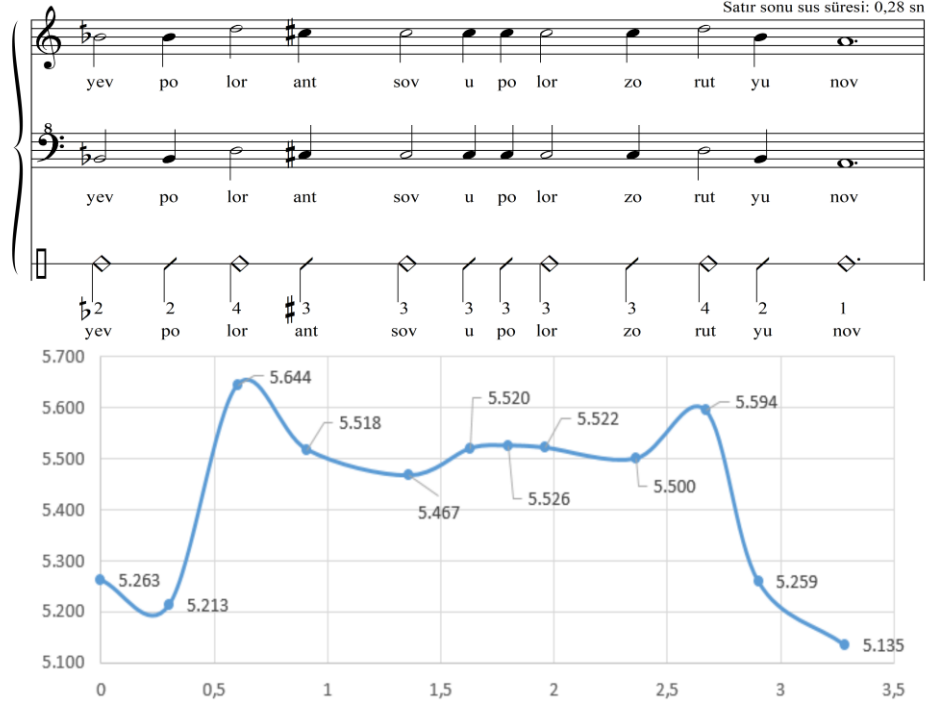
- Yev polor sırdov u polor mıdkov

RESİM 147

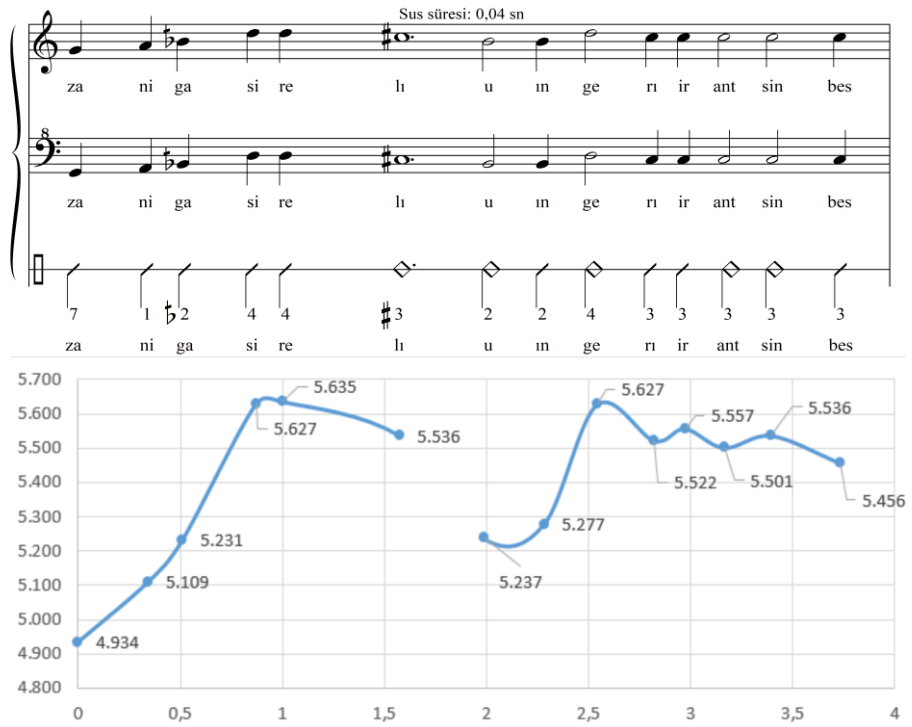
- Yev polor antsov u polor zorutyunov

RESİM 148

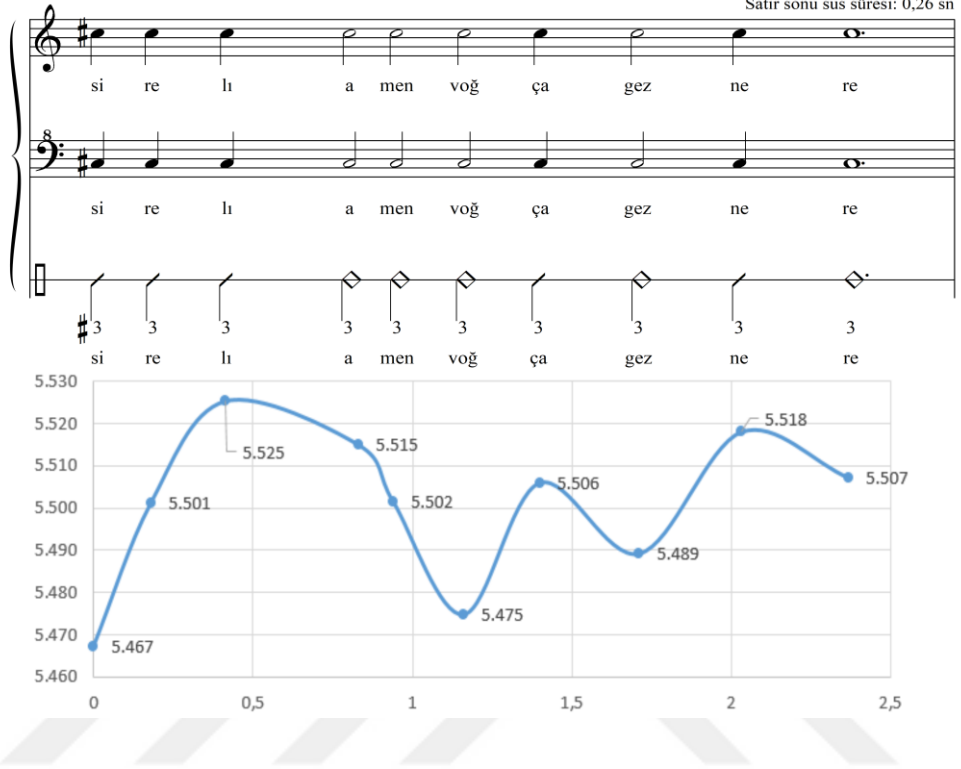
- Zaniga sireli U ingeri ir antsın bes

RESİM 149

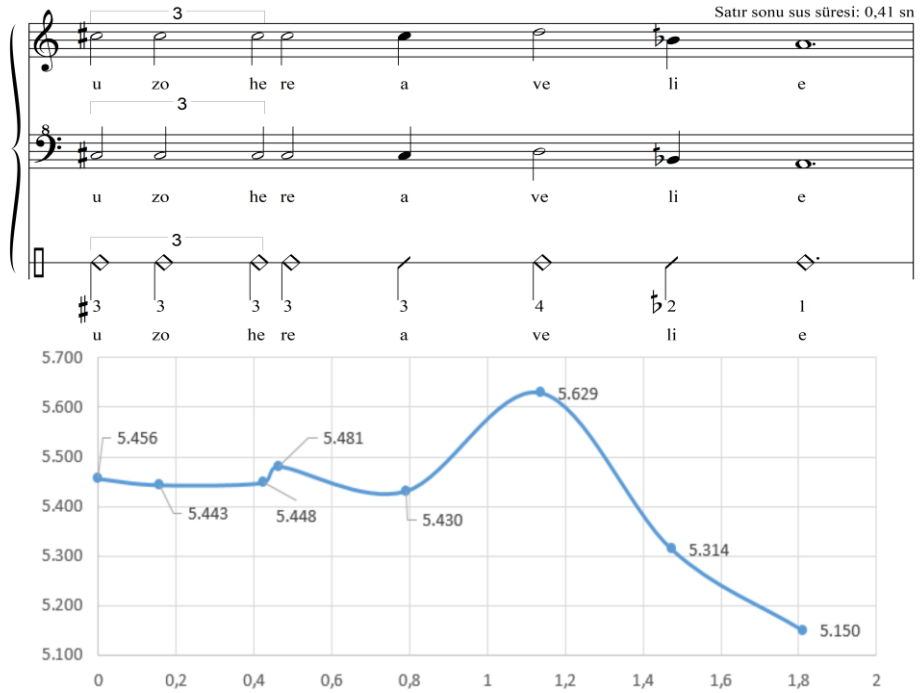
- Sireli amen voğçageznere

RESİM 150

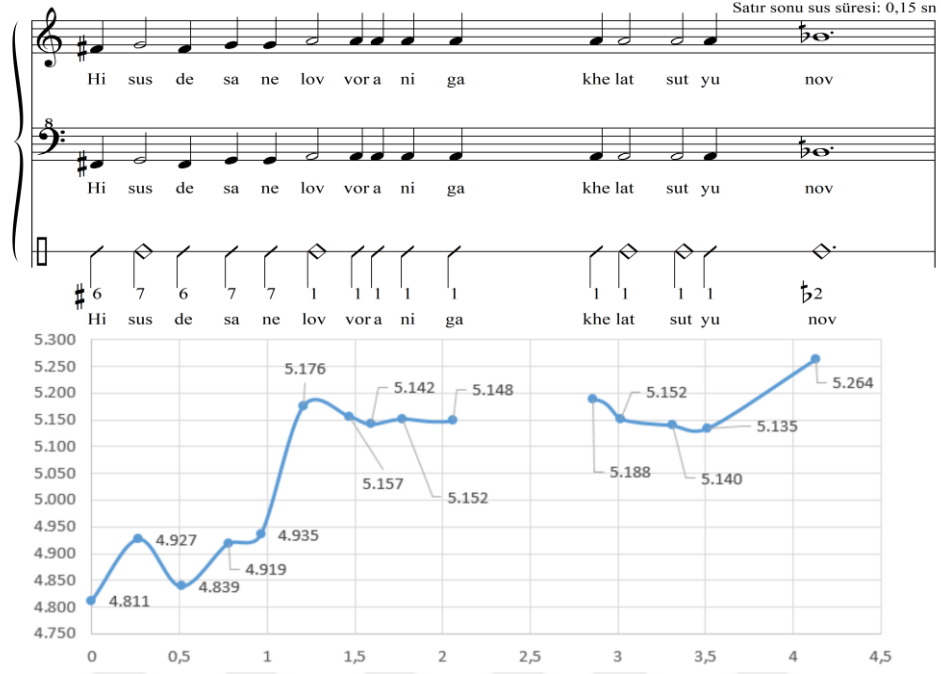
- U zo here aveli e

RESİM 151

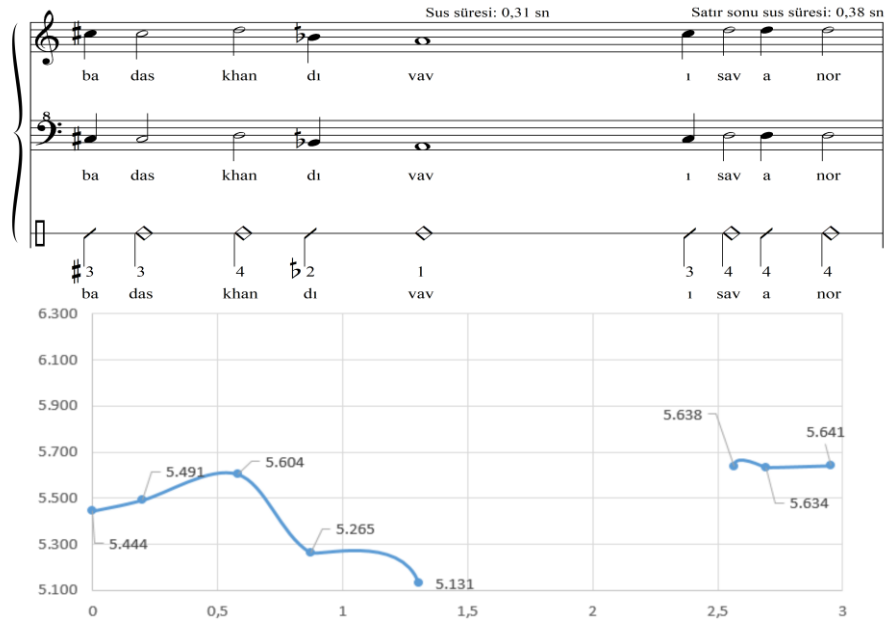
- Hisus desanelov vor aniga khelatsutyunov

RESİM 152¹¹²

- Badaskhan divav, Isav anor

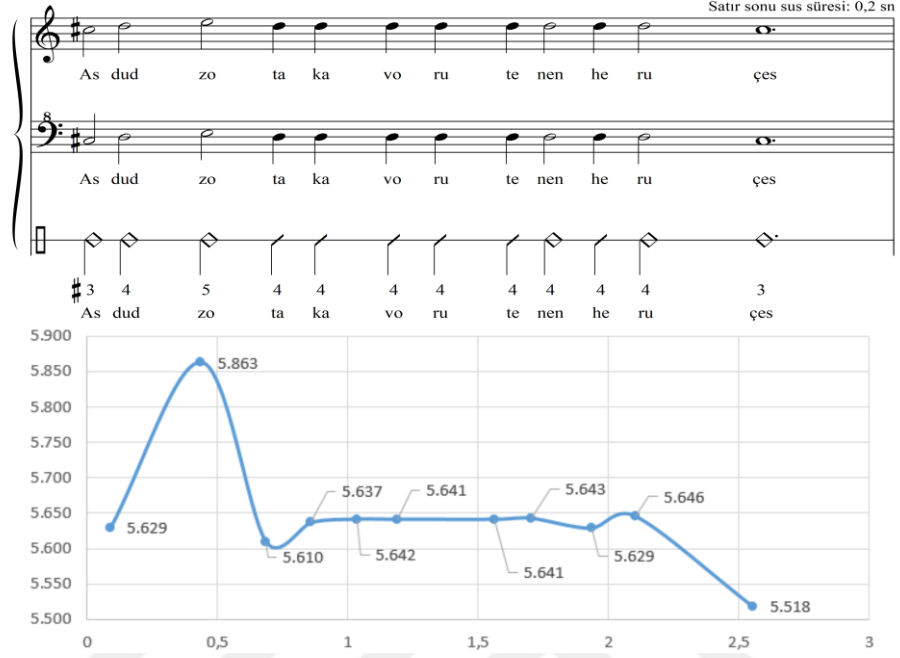
RESİM 153

¹¹² "khe" hecesinin okunuşu esnasında okuyucu tarafından düzeltme yapılmıştır.

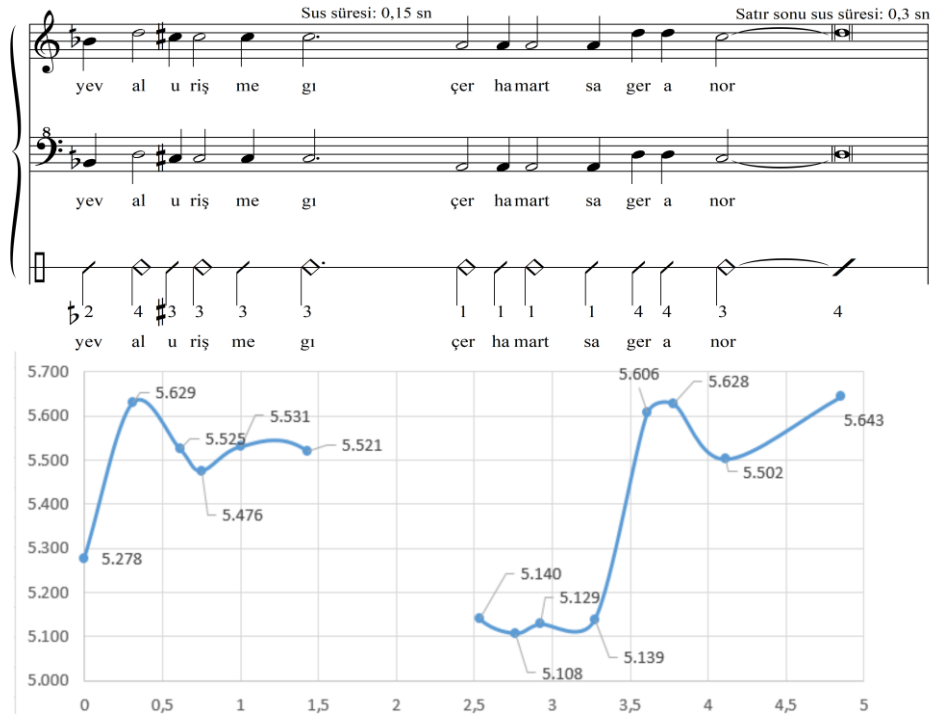
- Asdudzo takavorutenen heru çes

RESİM 154

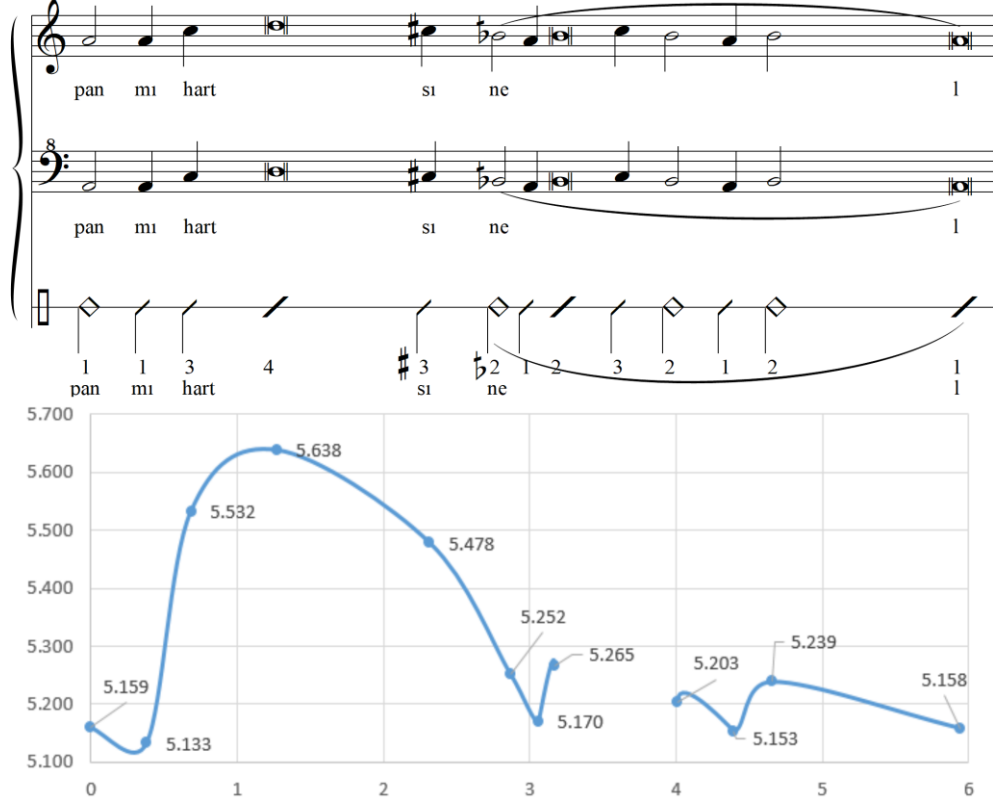
- Yev al uriş meğı, Çer hamartsager anor

RESİM 155

- Pan mı hartşinel

RESİM 156¹¹³

2.1.6.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- Derin mer Hisus Krisdos ase

Okuyucu Neva perdesinden başladığı icraya Nim Hicaz perdesine bir dokunuş yapıp tekrar Neva perdesine dönerek devam ettirmektedir. Bu perdeden ardışık seslerle geldiği karar perdesinden tekrar Neva perdesine dönerek bu perde üzerinde yarım karar yapmıştır. Okuyuşun tamamen yerinde Hicaz dördlüsü sesleri ile gerçekleştiği görülmektedir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 218

Ayet	DE	RIN	MER	Hİ	SUS	K	RİS	DOS			A	SE
Nota	RE ¹¹⁴	RE	RE	DO	RE	DO	Sİ	LA	Sİ	DO	DO	RE
Sent		5.502	5.543	5.400	5.552	5.469	5.129	5.051	5.161	5.426	5.414	5.530

¹¹³ "hart" hecesi ile birlikte okuyuşta ritmik açıdan bir ağırlaşma gözlenmektedir.

¹¹⁴ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Okuyucu Neva-Nim Hicaz ikili aralığı ile icraya başlayarak karar perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanmış, tekrar güçlü bölgesine yönelerek ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesinde karar vermiştir. Daha çok nazari sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 219

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	?	*
RE-RE	*	42	*
RE-DO	113	143	30
DO-RE	113	152	39
RE-DO	113	83	30
DO-Sİ	272	341	69
Sİ-LA	113	78	35
LA-Sİ	113	111	2
Sİ-DO	272	265	7
DO-DO	*	11	*
DO-RE	113	116	3

• **Tbirneren megi yegav u midig g'iner anonts**

Okuyucu Nim Hicaz perdesinden icraya başlamış Neva perdesine geçip Hüseyini perdesine dokunarak tekrar Neva perdesine dönmüştür. Kısaca bu perdeyi vurgulayarak ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine gelip tekrar Neva perdesine dokunmuş yaparak Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 220

Ayet	Nota	Sent
T	DO	5.476
BİR	RE	5.575
NE	RE	5.575
REN	Mİ	5.739
ME	RE	5.554
GI	RE	5.538
YE	RE	5.553
GAV	DO	7.376
U	Sİ	5.190
MI	Sİ	5.208
DİG	RE	5.521
G'I	DO	5.441
NER	DO	5.484
A	DO	5.442
NONTS	DO	5.455

Okuyucu Nim Hicaz-Neva ikili aralığını kullanarak icraya başlamış, Neva-Hüseyini ikili aralığını tiz ve pest yönlerde kullanarak icraya devam etmiştir. Neva perdesinden Dik Kürdi perdesine kadar ardışık ikili aralıklarla gelerek, buradan Neva perdesine üçlü aralığı kullanarak sıçrama yapmıştır. Neva-Nim Hicaz ikili aralığını kullanarak Nim Hicaz perdesinde asma kalış

yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 221

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	98	15
RE-RE	*	0	*
RE-Mİ	204	164	40
Mİ-RE	204	184	20
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	15	*
RE-DO	113	?	?
DO-Sİ	272	?	?
Sİ-Sİ	*	19	*
Sİ-RE	385	313	72
RE- DO	113	80	33
DO-DO	*	43	*
DO-DO	*	42	*
DO-DO	*	13	*

- **Yev vicapanutyun g'inein u yerp desav te ağeg badaskhan divav anonts**

Okuyucu yerinde Hicaz çeşnisinin seslerini bu kısımda tamamen kullanmıştır. Neva perdesinden Nim Hicaz perdesine gelen okuyucu kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Neva perdesine bir dokunuş yapmış ve tekrar Nim Hicaz perdesine dönerek bu perdeyi uzun bir süre pekiştirmiştir. Buradan Neva perdesine dokunan okuyucu Dik Kürdi perdesine pest yönde sıçrama yaparak karar perdesine yönelmiş ve karar göstermiştir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 222

Ayet	Nota	Sent
YEV	RE	5.499
Vİ	Sİ	5.198
CE	Sİ	5.209
PA	Sİ	5.192
NUT	Sİ	5.204
YUN	RE	5.540
G'I	DO	5.429
NEİN	DO	5.412
U	DO	5.446
YERP	DO	5.386
DE	DO	5.454
SAV	DO	5.420

Ayet	Nota	Sent
TE	DO	5.482
A	DO	5.443
ĞEG	DO	5.428
BA	DO	5.457
DAS	DO	5.420
KHAN	DO	5.412
DI	DO	5.411
VAV	RE	5.578
A	Sİ	5.153
NONTS	LA	5.077
S	LA	5.053

Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, aynı aralığı tiz yönde kullanmıştır. Neva-Nim Hicaz ikili aralığını pest ve tiz yönlerde kullanarak karar yönelmiştir. Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını kullanıp Dik Kürdi-Dügah ikili aralığını kullanarak karar göstermiştir. Büyük oranda nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 223

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Sİ	385	301	84
Sİ-Sİ	*	12	*
Sİ-Sİ	*	17	*
Sİ-Sİ	*	12	*
Sİ-RE	385	336	49
RE-DO	113	112	1
DO-DO	*	17	*
DO-DO	*	34	*
DO-DO	*	59	*
DO-DO	*	68	*
DO-DO	*	33	*
DO-DO	*	61	*
DO-DO	*	39	*
DO-DO	*	15	*
DO-DO	*	30	*
DO-DO	*	37	*
DO-DO	*	8	*
DO-DO	*	1	*
DO-RE	113	167	54
RE-Sİ	385	425	40
Sİ-LA	113	76	37
LA-LA	*	24	*

- **Hartsuts anor u isav**

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine gelerek Neva perdesine sıçrama yapmaktadır. İki heceyi bu perdede seslendirdikten sonra Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 224

Ayet	HART	SUS	A	NOR	U(I)	SAV
Nota	SOL ¹¹⁵	LA	Sİ	RE	RE	DO
Sent		5.047	5.146	5.587	5.583	5.490

¹¹⁵ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Rast-Dügah ve Dügah-Dik Kürdi ikili aralıklarını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını kullandıktan sonra Neva-Nim Hicaz ikili aralığını da kullanarak asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 225

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	?	?
LA-Sİ	113	98	15
Sİ-RE	385	441	56
RE-RE	*	3	*
RE-DO	113	93	20

- **Vorn e polor badviranknerun araçını?**

Hüseyini perdesinden icraya başlayan okuyucu Neva perdesine gelerek uzun bir süre bu perdeyi pekiştirmiştir. Cümle sonunda Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 226

Ayet	VORN	E	PO	LOR	BAD	Vİ	RANK	NE	RUN	A	RA	Çİ	NI
Nota	Mİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO
Sent	5.750	5.586	5.564	5.587	#####	5.598	5.582	5.586	5.593	5.577	5.600	5.595	5.499

Hüseyini-Neva ikili aralığı ile icraya başlanmıştır ve Neva-Nim Hicaz ikili aralığı ile asma kalış yapılmıştır. Kısmen nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 227

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	204	163	41
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	?	*
RE-RE	*	?	*
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	5	*
RE-DO	113	96	17

- **Hisus badaskhanets anor**

Okuyucu Dik Kürdi sesinden başladığı icrayı Neva perdesine sıçrama yaparak devam ettirmiş ve Nim Hicaz perdesine inmiştir. Kısaca bu perdeyi de vurguladıktan sonra Neva perdesine uzanıp Buselik perdesinde Nişabur'lu asma kalış yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 228

Ayet	Hİ	SUS	BA	DAS	KHA	NETS	A	NOR
Nota	Sİ	RE	DO	DO	DO	DO	RE	Sİ
Sent	5.176	5.592	5.392	5.396	5.432	5.401	5.588	5.264

Okuyucu Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını kullanarak icraya başlamış, Neva-Nim Hicaz ikili aralığını pest ve tiz yönlerde kullandıktan sonra Neva-Buselik üçlü aralığı ile asma kalış yapmıştır. Tamamen nazari sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 229

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-RE	385	416	31
RE-DO	113	200	87
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	36	*
DO-DO	*	32	*
DO-RE	113	187	74
RE-Sİ	294	324	30

- **Polor badviranknerun araçını ays e**

Okuyucu inici karakterde olan bu icrasına Nim Hicaz perdesinden Hüseyini perdesine sıçrama yapıp Neva perdesine düşerek devam etmektedir. Kısaca bu perdeyi vurgulayan okuyucu daha çok ardışık sesleri kullanarak karar sesine yönelmiş ve karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 230

Ayet	PO	LOR	BAD	Vİ	RANK	NE	RUN	A	RA	Çİ	NI
Nota	DO	Mİ	RE	RE	RE	RE	DO	DO	DO	RE	Sİ
Sent	5.481	5.704	5.601	5.571	5.590	5.575	5.480	5.436	5.426	5.576	5.233

Nim Hicaz-Hüseyini üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Hüseyini-Neva ikili aralığı ile devam etmiş, ardından Neva-Nim Hicaz ikili aralığını pest ve tiz yönlerde göstermiştir. Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını kullandıktan sonra okuyucu, Dik Kürdi-Dügah ikili aralığını kullanarak karar göstermiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 231

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	317	224	93
Mİ-RE	204	104	100
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	19	*
RE-RE	*	16	*
RE-DO	113	95	18
DO-DO	*	44	*
DO-DO	*	10	*
DO-RE	113	150	37
RE-Sİ	385	342	43
Sİ-Sİ	*	53	*
Sİ-LA	113	102	11

- **Lise! Ov İsrayel**

Okuyucu çıkıcı karakterde olan bu icrasına Rast perdesinden başlamış, ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine gelmiştir. Buradan, önce Neva perdesine sıçrama yapıp Nim Hicaz perdesine bir dokunuş yaparak tekrar Neva perdesine gelmiş ve yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 232

Ayet	LI	SE	OV	İS	RA	YEL
Nota	SOL	LA	Sİ	RE ¹¹⁶	DO	RE
Sent	4.875	5.060	5.191		5.488	5.580

Rast-Dügah ve Dügah-Dik Kürdi ikili aralıklarını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını kullandıktan sonra Neva-Nim Hicaz ikili aralığını pest ve tiz yönlerde kullanarak yarım karar yapmıştır. Tamamen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

¹¹⁶ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Tablo 233

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	185	19
LA-Sİ	113	131	18
Sİ-RE	385	?	?
RE-DO	113	?	?
DO-RE	113	92	21

- Mer Der Asdvadzı meg Der e!

Okuyucu icraya Neva perdesinden başlamakta ve kısaca bu perdeyi vurgulamaktadır. Hüseyini ve Neva perdelerine sırasıyla dokunuşlar yapan okuyucu, Buselik perdesine pest yönde sıçrama yapıp Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra tekrar Buselik perdesine dönerek Nişabur çeşnisini göstermiştir. Nim Hicaz ve Neva perdeleri arasında gidip gelmek suretiyle Neva perdesinde yarım karar gösterilmiştir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 234

Ayet	MER	DER	AS	DVAD	ZI	MEG						E	
Nota	RE	RE	RE	Mİ	RE	Sİ	DO	Sİ	DO	RE	DO	DO	RE
Sent	5.583	5.589	5.593	5.735	5.564	5.292	5.410	5.348	5.434	5.592	5.402	5.452	5.584

Okuyucu Neva-Hüseyini ikili aralığı ile icraya giriş yaparak aynı aralığı pest yönde de kullanmıştır. Ardından Neva-Buselik üçlü aralığını gösteren okuyucu Buselik-Nim Hicaz ikili aralığını git-gel şeklindeki melodik hareketlerle tekrar ederek Nim Hicaz-Neva aralığı ile yarım karar göstermiştir. Büyük oranda nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 235

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	4	*
RE-Mİ	204	142	62
Mİ-RE	204	171	33
RE-Sİ	294	272	22
Sİ-DO	181	118	63
DO-Sİ	181	62	119
Sİ-DO	181	87	94
DO-RE	113	158	45
RE-DO	113	191	78
DO-DO	*	50	*
DO-RE	113	132	19

- **Yev ku Der Asdvadzıt sires ku polor sırdovıt**

Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu Hüseyini perdesine yaptığı dokunuştan sonra tekrar Neva perdesine dönmüş ve on hece üzerinde bu perdenin pekiştirilmesini sağlamıştır. Nim Hicaz perdesinde asma karar yapılmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 236

Ayet	YEV	KU	DER	AS	DVAD	ZIT	Sİ	RES	KU	PO	LOR	SİR	DO	VIT
Nota	RE	RE	Mİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO
Sent	5.548	5.600	5.764	5.596	5.591	5.582	5.562	5.600	5.551	5.584	5.595	5.561	5.597	5.479

Neva-Hüseyini ikili aralığını her iki yönde de kullanarak icraya başlayan okuyucu, icra sonunda Neva-Nim Hicaz ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 237

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	52	*
RE-Mİ	204	165	39
Mİ-RE	204	168	36
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	20	*
RE-RE	*	38	*
RE-RE	*	49	*
RE-RE	*	33	*
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	34	*
RE-RE	*	36	*
RE-DO	113	118	5

- **Yev ku polor antsovıt**

Okuyucu icraya Dik Kürdi perdesinden başlamış ve Neva perdesine sıçrama yaparak Nim Hicaz perdesine dönmüş ve bu perdeyi icra sonuna kadar pekiştirdikten sonra asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 238

Ayet	YEV	KU	PO	LOR	ANT	SO	VIT
Nota	Sİ	RE	DO	DO	DO	DO	DO
Sent	5.273	5.594	5.419	5.475	5.456	5.412	5.466

Dik Kürdi-Neva üçlü aralığı ile icraya başlanmış ve Neva-Nim Hicaz ikili aralığı ile asma kalış yapılmıştır. Bu icranın aralık değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 239

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-RE	385	321	64
RE-DO	113	175	62
DO-DO	*	56	*
DO-DO	*	19	*
DO-DO	*	44	*
DO-DO	*	54	*

- **U ku polor mıdkovıt yev ku polor zorutyunovıt**

Okuyucu Dik Kürdi perdesini kısaca vurgulayarak başladığı icraya Neva perdesine uzanarak devam etmektedir. Nim Hicaz perdesine dönen okuyucu bu perdenin birkaç hece boyunca pekiştirmesini yaptıktan sonra Neva ve Dik Kürdi perdelerine dokunarak Dügah perdesinde karar yapmaktadır. Bu kısımda tamamen yerinde Hicaz dörtlüsünün sesleri kullanılmış olup, bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 240

Ayet	Nota	Sent
U	Sİ	5.247
KU	Sİ	5.282
PO	Sİ	5.282
LOR	RE	5.607
MİD	DO	5.455
KO	DO	5.465
VİT	DO	5.461
YEV	DO	5.442
KU	DO	5.491
PO	DO	5.442
LOR	DO	5.469
ZO	DO	5.405
RUT	DO	5.465
YU	RE	5.574
NO	Sİ	5.216
VİT	LA	5.130

Dik Kürdi-Neva üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Nim Hicaz ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını göstermiş, Dik Kürdi-Dügah ikili aralığı ile karar göstermiştir. Tamamen nazarfî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 241

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	35	*
Sİ-Sİ	*	0	*
Sİ-RE	385	325	60
RE-DO	113	152	39
DO-DO	*	10	*
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	19	*

DO-DO	*	49	*
DO-DO	*	48	*
DO-DO	*	26	*
DO-DO	*	64	*
DO-DO	*	61	*
DO-RE	113	109	4
RE-Sİ	385	358	27
Sİ-LA	113	87	26

- **Asıga e araçin badvirankı!**

Rast perdesinden başladığı icraya sırasıyla Dik Kürdi ve Neva perdelerine uzanarak devam eden okuyucu bu perdenin pekiştirilmesini sağladıktan sonra Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 242

Ayet	A	Sİ	GA	E	A	RA	ÇİN	BAD	Vİ	RAN	KI
Nota	SOL	Sİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO
Sent	4.808	5.141	5.598	5.616	5.622	5.619	5.558	5.631	5.591	5.635	5.462

Rast-Dügah ve Dügah-Dik Kürdi ikili aralıklarını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını kullandıktan sonra Neva-Nim Hicaz ikili aralığını da kullanarak asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 243

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	317	333	16
Sİ-RE	385	457	72
RE-RE	*	18	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	61	*
RE-RE	*	73	*
RE-RE	*	40	*
RE-RE	*	43	*
RE-DO	113	173	60

- **U yergrortı asor nıman**

Okuyucu yerinde Nişabur çeşnisinin seslerini kullandığı bu icraya Buselik perdesinden Neva perdesine bir sıçrama yaparak devam etmektedir. Nim Hicaz perdesine yaptığı dokunuştan

sonra tekrar Neva perdesine uzanan okuyucu Buselik perdesinde Nişabur'lu asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 244

Ayet	U	YER	GROR	TI	A	SOR		NI	MAN
Nota	Sİ	Sİ	RE	RE	DO	DO	RE	RE	Sİ
Sent	5.344	5.319	5.592	5.566	5.404	5.433	5.540	5.558	5.291

Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını göstererek icraya başlayan okuyucu, Neva-Nim Hicaz ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Nim Hicaz perdesinde asma kalış yapmıştır. Kısmen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 245

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	25	*
Sİ-RE	294	274	20
RE-RE	*	26	*
RE-DO	113	163	50
DO-DO	*	30	*
DO-RE	113	107	6
RE-RE	*	19	*
RE-Sİ	294	267	27

- **Ku ingerit sires ku antsit bes!**

Okuyucu Nim Hicaz perdesinden başladığı bu icraya ardışık seslerle Hüseyini perdesine dokunarak devam etmiş ve uzun bir süre Neva perdesinin pekiştirilmesini sağlayarak Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmaktadır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 246

Ayet	KU	IN	GE	RIT	Sİ	RES	KU	ANT	SİT	BES
Nota	DO	RE	Mİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO
Sent	5.469	5.595	5.783	5.634	5.620	5.614	5.612	5.632	5.585	5.449

Nim Hicaz ile Hüseyini perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, aynı melodik hareketi pest yönde de gerçekleştirerek Nim Hicaz perdesinde asma kalış yapmıştır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 247

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	126	13
RE-Mİ	204	188	16
Mİ-RE	204	149	55
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	6	*
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	20	*
RE-RE	*	47	*
RE-DO	113	136	23

- **Asontsme medz uriş badvirank çığa**

Bu icrada okuyucu Dik Kürdi perdesinden Neva perdesine uzanmış ve Nim Hicaz perdesine dönerek bu perdenin kısaca pekiştirilmesini sağlamıştır. Ardından Neva perdesine dokunarak Dik Kürdi perdesine pest yönde sıçrama yaparak Dügah perdesinde karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 248

Ayet	A	SONTS	ME	MEDZ	U	RİŞ	BAD	Vİ	RANK	ÇI	GA
Nota	Sİ	Sİ	RE	DO	DO	DO	DO	DO	RE	Sİ	LA
Sent	5.252	5.306	5.619	5.508	5.499	5.489	5.444	5.447	5.575	5.200	5.101

Dik Kürdi-Neva üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Nim Hicaz ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını göstermiş, Dik Kürdi-Dügah ikili aralığı ile karar göstermiştir. Tamamen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 249

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	54	*
Sİ-RE	294	313	19
RE-DO	113	111	2
DO-DO	*	8	*
DO-DO	*	11	*
DO-DO	*	45	*
DO-DO	*	3	*
DO-RE	113	128	15
RE-Sİ	385	375	10
Sİ-LA	113	99	14

- **Tıbirı ısav anor**

Okuyucu Rast perdesinden başladığı icrada ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine gelmiş, buradan Neva perdesine sıçrama yaparak Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 250

Ayet	TI	Bİ	RI	I	SAV	A	NOR
Nota	SOL	LA	Sİ	RE ¹¹⁷	RE	RE	DO
Sent	4.914	5.172	5.213		5.581	5.613	5.411

Rast-Dügah ve Dügah-Dik Kürdi ikili aralıklarını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını kullandıktan sonra Neva-Nim Hicaz ikili aralığını da kullanarak asma kalış yapmıştır. Tamamen sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 251

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	258	54
LA-Sİ	113	41	72
Sİ-RE	385	?	?
RE-RE	*	?	*
RE-RE	*	32	*
RE-DO	113	202	89

- **Ağeg Vartabed şıdag khosetsar te Asdvadz meg e**

Okuyucu Neva perdesinden icraya başlamış ve bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra Nim Hicaz perdesine dokunmuş yapmıştır. Ardından Dik Kürdi perdesine de dokunduktan sonra Neva perdesine uzanan okuyucu Nim Hicaz perdesine dönerek dokuz hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yaptıktan sonra bu perdede asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 252

Ayet	A	ĞEG	VAR	TA	BED	Şİ	DAG	KHO	SET	SAR	TE	AS	DVADZ	MEGE
Nota	RE	RE	RE	RE	DO	Sİ	RE	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO
Sent	5.608	5.633	5.626	5.624	5.476	5.286	5.622	5.477	5.508	5.483	5.532	5.450	5.472	5.490

¹¹⁷ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Neva-Nim Hicaz ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Nim Hicaz-Dik Kürdi ikili aralığını da gösterdikten sonra Neva perdesine üçlü aralığı kullanarak gelmiştir. Nim Hicaz perdesinde de asma kalış yapmıştır. Tamamen nazari sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 253

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	25	*
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	2	*
RE-DO	113	148	35
DO-Sİ	272	190	82
Sİ-RE	294	336	42
RE-DO	113	145	32
DO-DO	*	31	*
DO-DO	*	24	*
DO-DO	*	49	*
DO-DO	*	82	*
DO-DO	*	22	*
DO-DO	*	18	*
DO-DO	*	50	*

- **Yev ange zad uriş mı çığa**

Okuyucu Buselik perdesinden icraya başlayarak Neva perdesine uzanmış ve ardışık seslerle tekrar Buselik perdesine dönerek kısaca bu perdeyi vurgulamıştır. Tekrar Neva perdesine sıçrama yapan okuyucu icra sonuna kadar Nim Hicaz ve Neva perdeleri arasında git-gel yapmak suretiyle Neva perdesi üzerinde yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 254

Ayet	YEV	AN	GE	ZAD	U	RİŞ	MI					ÇI	GA	
Nota	Sİ	Sİ	RE	DO	Sİ	Sİ	RE	DO	Sİ	DO	RE	DO	DO	RE
Sent	5.304	5.293	5.618	5.475	5.279	5.327	5.619	5.499	5.416	5.500	5.626	5.445	5.502	5.622

Dik Kürdi-Neva üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva ile Dik Kürdi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icranın başında yaptığı üçlü aralığı tekrar etmiştir. Neva perdesi ile Dik Kürdi perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları git-gel şeklindeki melodik hareketle göstererek Neva perdesine gelen okuyucu, Neva-Nim Hicaz ikili aralığını her iki yönde de

kullandıktan sonra yarım karar göstermiştir. Kısmen nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 255

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	11	*
Sİ-RE	294	325	31
RE-DO	113	143	30
DO-Sİ	181	196	15
Sİ-Sİ	*	48	*
Sİ-RE	294	293	1
RE-DO	113	121	8
DO-Sİ	181	83	98
Sİ-DO	181	83	98
DO-RE	113	127	14
RE-DO	113	181	68
DO-DO	*	57	*
DO-RE	113	121	8

- **Yev polor sırdov u polor midkov**

Okuyucu Neva perdesinden icraya başlayarak Hüseyini perdesine bir dokunuş yapmış ve tekrar Neva perdesine dönerek bu perdenin altı hece üzerinde pekiştirilmesini sağlamıştır. Nim Hicaz perdesinde de asma karar yapılmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 256

Ayet	YEV	PO	LOR	SIR	DOV	U	PO	LOR	MID	KOV
Nota	RE	RE	Mİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO
Sent	5.596	5.632	5.857	5.590	5.622	5.630	5.622	5.650	5.649	5.511

Neva-Hüseyini ikili aralığını her iki yönde de kullanarak icraya başlayan okuyucu, Neva-Nim Hicaz ikili aralığı ile asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 257

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	36	*
RE-Mİ	204	224	20
Mİ-RE	204	267	63
RE-RE	*	32	*
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	1	*
RE-DO	113	138	25

- **Yev polor antsov u polor zorutyunov**

Okuyucu tamamen yerinde Hicaz çeşnisini kullandığı bu icrasına Dik Kürdi perdesi üzerinden başlamış ve Neva perdesine dokunarak Nim Hicaz perdesine gelmiştir. Altı hece üzerinde bu perdenin pekiştirilmesini sağlayan okuyucu Neva perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra Dik Kürdi perdesine sıçrama yapmış ve Dügah perdesinde karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 258

Ayet	YEV	PO	LOR	ANT	SOV	U	PO	LOR	ZO	RUT	YU	NOV
Nota	Sİ	Sİ	RE	DO	DO	DO	DO	DO	DO	RE	Sİ	LA
Sent	5.263	5.213	5.644	5.518	5.467	5.520	5.526	5.522	5.500	5.594	5.259	5.135

Dik Kürdi-Neva üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Nim Hicaz ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını göstermiş, Dik Kürdi-Dügah ikili aralığı ile karar göstermiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 259

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	49	*
Sİ-RE	385	431	46
RE-DO	113	126	13
DO-DO	*	51	*
DO-DO	*	53	*
DO-DO	*	5	*
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	21	*
DO-RE	113	94	19
RE-Sİ	385	335	50
Sİ-LA	113	125	12

- **Zaniga sireli**

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine ulaşmış ve Neva perdesine uzanmıştır. Ardından da Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 260

Ayet	ZA	Nİ	GA	Sİ	RE	LI
Nota	SOL	LA	Sİ	RE	RE	DO
Sent	4.934	5.109	5.231	5.627	5.635	5.536

Rast-Dügah ve Dügah-Dik Kürdi ikili aralıklarını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını kullandıktan sonra Neva-Nim Hicaz ikili aralığını da kullanarak asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 261

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	175	29
LA-Sİ	113	122	9
Sİ-RE	385	396	11
RE-RE	*	8	*
RE-DO	113	100	13

- **U Ingeri ir antsin bes sireli amen voğçageznere**

Okuyucu Dik Kürdi perdesinden icraya başlamış ve Neva perdesine uzandıktan sonra Nim Hicaz perdesine gelmiştir. İcra sonuna kadar uzun bir süre bu perdede kalarak bu perdenin pekiştirilmesini sağlayan okuyucu, bu perdede asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 262

Ayet	Nota	Sent
U	si	5.237
IN	si	5.277
GE	RE	5.627
RI	DO	5.522
İR	DO	5.557
ANT	DO	5.501
SİN	DO	5.536
BES	DO	5.456
Sİ	DO	5.467
RE	DO	5.501
LI	DO	5.525
A	DO	5.515
MEN	DO	5.502
VOĞ	DO	5.475
ÇA	DO	5.506
GEZ	DO	5.489
NE	RE	5.518
RE	DO	5.507

Dik Kürdi-Neva üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Nim Hicaz ikili aralığını iki kullandıktan sonra asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 263

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	40	*
Sİ-RE	385	350	35
RE-DO	113	105	8
DO-DO	*	35	*
DO-DO	*	56	*
DO-DO	*	35	*
DO-DO	*	80	*
DO-DO	*	11	*

DO-DO	*	34	*
DO-DO	*	24	*
DO-DO	*	10	*
DO-DO	*	14	*
DO-DO	*	27	*
DO-DO	*	31	*
DO-DO	*	17	*
DO-RE	113	29	84
RE-DO	113	11	102

- **U zohere aveli e**

Bu bölümde okuyucu yerinde Hicaz çeşnisinin seslerini kullanmıştır. Nim Hicaz perdesinden icraya başlayarak bu perdeyi bir süre vurgulayan okuyucu, Neva perdesine bir dokunuş yaparak Dik Kürdi perdesi üzerinden Dügah perdesine ulaşmış ve bu perdede karar göstermiştir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 264

Ayet	U	ZO	HE	RE	A	VE	Lİ	E
Nota	DO	DO	DO	DO	DO	RE	Sİ	LA
Sent	5.456	5.443	5.448	5.481	5.430	5.629	5.314	5.150

Okuyucu Neva-Nim Hicaz ikili aralığını kullandıktan sonra Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını göstermiş, Dik Kürdi-Dügah ikili aralığı ile karar göstermiştir. Tamamen nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 265

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	13	*
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	33	*
DO-DO	*	50	*
DO-RE	113	199	86
RE-Sİ	385	316	69
Sİ-LA	113	163	50

- **Hisus desanelov vor aniga khelatsutyunov**

Irak ve Rast perdeleri arasında iki defa gidip gelmek suretiyle karar perdesine yönelen okuyucu, bu perdenin dokuz hece üzerinde pekiştirilmesini sağladıktan sonra Dik Kürdi perdesinde asma karara yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 266

Ayet	Nota	Sent
Hi	FA	4.811
SUS	SOL	4.927
DE	FA	4.839
SA	SOL	4.919
NE	SOL	4.935
LOV	LA	5.176
VOR	LA	5.157
A	LA	5.142
Ni	LA	5.152
GA	LA	5.148
KHE	LA	5.188
LAT	LA	5.152
SUT	LA	5.140
YU	LA	5.135
NOV	Si	5.264

Irak ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, Dügah-Dik Kürdi ikili aralığını kullanarak asma kalış yapmıştır. Büyük oranda nazari sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 267

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-SOL	113	116	3
SOL-FA	113	88	25
FA-SOL	113	80	33
SOL-SOL	*	16	*
SOL-LA	204	241	37
LA-LA	*	20	*
LA-LA	*	15	*
LA-LA	*	10	*
LA-LA	*	4	*
LA-LA	*	40	*
LA-LA	*	37	*
LA-LA	*	12	*
LA-LA	*	5	*
LA-Si	113	129	16

- **Badaskhan dıvav**

Bu cümlelerin icrasında tamamen yerinde Hicaz çeşnisinin sesleri kullanılmıştır. Nim Hicaz perdesinden icraya başlayan okuyucu Neva perdesine uzanmış ve Dik Kürdi perdesi üzerinden karar perdesine ulaşarak bu perdede karar göstermiştir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 268

Ayet	BA	DAS	KHAN	DI	VAV
Nota	DO	DO	RE	Si	LA
Sent	5.444	5.491	5.604	5.265	5.131

Okuyucu Neva-Nim Hicaz ikili aralığını kullandıktan sonra Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını göstermiş, Dik Kürdi-Düğah ikili aralığı ile karar göstermiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 269

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	47	*
DO-RE	113	114	1
RE-Sİ	385	339	46
Sİ-LA	113	134	21

- **Isav anor**

Okuyucu bu kısa cümleyi Nim Hicaz perdesinden başlayıp Neva perdesine uzanarak ve bu perdede yarım karar vererek tamamlamıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 270

Ayet	I	SAV	A	NOR
Nota	DO ¹¹⁸	RE	RE	RE
Sent	?	5.638	5.634	5.641

Nim Hicaz-Neva ikili aralığı gösterildikten sonra yarım karar verilmiştir. Çargah perdesinin sent değeri tespit edilemediği için bu icra hakkında bir yargıda bulunamamaktayız. İlgili tablo şu şekildedir.

Tablo 271

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	?	?
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	7	*

- **Asdudzo takavorutenen heru çes**

Okuyucu bu bölümün icrasına Nim Hicaz perdesinden başlamış ve ardışık seslerle Hüseyini perdesine ulaşmıştır. Bu perdeden Neva perdesine gelen okuyucu sekiz hece üzerinde

¹¹⁸ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

bu perdenin pekiştirilmesini sağlamıştır. Nim Hicaz perdesinde de asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 272

Ayet	AS	DUD	ZO	TA	KA	VO	RU	TE	NEN	HE	RU	ÇES
Nota	DO	RE	Mİ	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	RE	DO
Sent		5.629	5.863	5.610	5.637	5.642	5.641	5.641	5.643	5.629	5.646	5.518

Nim Hicaz ile Hüseyini perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, aynı melodik hareketi pest yönde de gerçekleştirerek Nim Hicaz perdesinde asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 273

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	?	?
RE-Mİ	204	234	30
Mİ-RE	204	253	49
RE-RE	*	27	*
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	14	*
RE-RE	*	17	*
RE-DO	113	128	15

- **Yev al urış meği**

Okuyucu bu cümlelerin icrasına Dik Kürdi perdesinden başlamış ve Neva perdesine dokunuş yaparak Nim Hicaz perdesini kısaca vurguladıktan sonra bu perdede asma karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 274

Ayet	YEV	AL	U	RİŞ	ME	GI
Nota	Sİ	RE	DO	DO	DO	DO
Sent	5.278	5.629	5.525	5.476	5.531	5.521

Okuyucu Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını gösterdikten sonra Neva-Nim Hicaz ikili aralığını göstererek asma kalış yapmıştır. Kısmen nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 275

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-RE	385	351	34
RE-DO	113	104	9
DO-DO	*	49	*
DO-DO	*	55	*
DO-DO	*	10	*

- **Çer hamartsager anor**

Okuyucu bu cümlelin icrasına karar perdesinden başlamış ve bu perdeyi kısaca vurgulamıştır. Bu perdeden Neva perdesine sıçrama yapan okuyucu Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra tekrar Neva perdesine gelerek bu perdede yarım karar yapmıştır. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 276

Ayet	ÇER	HA	MART	SA	GER	A	NOR	
Nota	LA	LA	LA	LA	RE	RE	DO	RE
Sent	5.140	5.108	5.129	5.139	5.606	5.628	5.502	5.643

Okuyucu Düğah-Neva dörtlü aralığını kullanarak icraya başladıktan sonra Neva-Nim Hicaz ikili aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra yarım karar yapmıştır. Daha çok nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 277

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	32	*
LA-LA	*	21	*
LA-LA	*	10	*
LA-RE	499	467	32
RE-RE	*	21	*
RE-DO	113	126	13
DO-RE	113	141	28

- **Pan mı hartsinel**

Okuyucu karar sesinden başladığı icraya Nim Hicaz perdesine uzanarak devam etmiş ve Neva perdesine ulaşmıştır. Ardışık seslerle karar perdesine yönelen okuyucu önce Nim Hicaz perdesine, ardından da Dik Kürdi perdesine git-gel şeklinde melodik hareketler yaparak Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icranın notaları ve karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 278

Ayet	PAN	MI	HART	HART	SI	NEL							
Nota	LA	LA	DO	RE	DO	Sİ	LA	Sİ	DO	Sİ	LA	Sİ	LA
Sent	5.159	5.133	5.532	5.638	5.478	5.252	5.170	5.265	#####	5.203	5.153	5.239	5.158

Okuyucu Dügah-Nim Hicaz üçlü aralığını kullanarak icraya başladıktan sonra Nim Hicaz-Neva ikili aralığını her iki yönde de kullanarak karar perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiştir. Karar perdesinden tekrar Nim Hicaz perdesine ardışık ikili aralıklarla geldikten sonra yine Dügah perdesine aynı şekilde geri dönmüş ve karar göstermiştir. Kısmen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 279

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	26	*
LA-DO	385	399	14
DO-RE	113	106	7
RE-DO	113	160	47
DO-Sİ	272	226	46
Sİ-LA	113	82	31
LA-Sİ	113	96	17
Sİ-DO	272	?	?
DO-Sİ	272	?	?
Sİ-LA	113	50	63
LA-Sİ	113	85	28
Sİ-LA	113	80	33

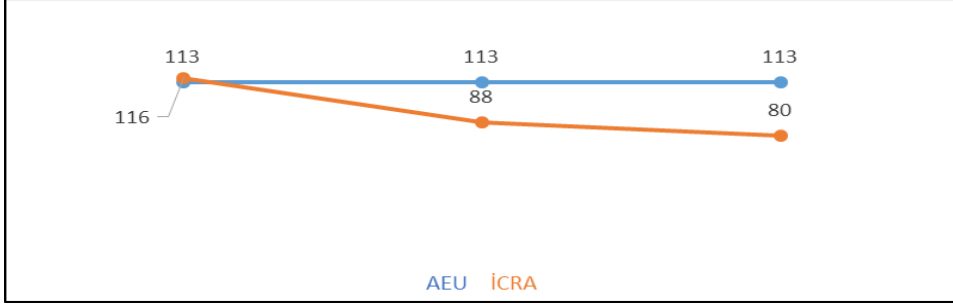
2.1.6.2.1. İkili Aralıklar

- **Irak-Rast Aralığı (113)**

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık için sistemde tespit edilen değer 113 senttir. İlgili grafiğe bakıldığından, icranın belirlenen değere sadece bir noktada yakın tınladığı

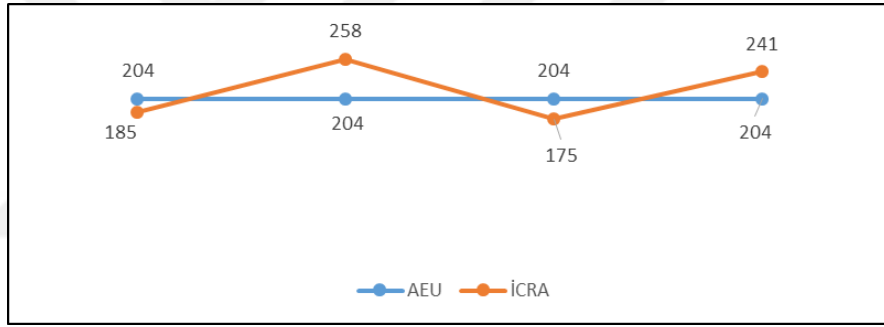
anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir. Bu aralık ile ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 50

- **Rast-Düğah Aralığı (204)**

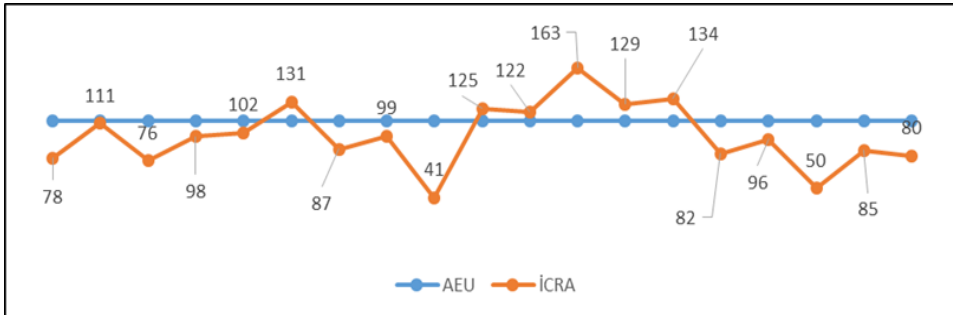
GRAFİK 51

İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık için sistemde tespit edilen değer 204 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında, icranın belirlenen değere sadece bir noktada yakın tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir.

- **Düğah-Dik Kürdi Aralığı (113)**

GRAFİK 52

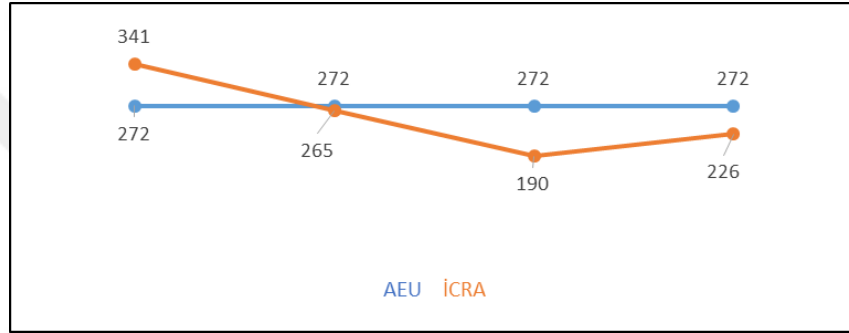

İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralık için sistemde tespit edilen değer 113 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında, icranın belirlenen değere büyük oranda uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra büyük oranda örtüşmemektedir.

- **Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı (272)**

İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık için sistemde tespit edilen değer 272 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında, icranın belirlenen değere sadece bir noktada yakın tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

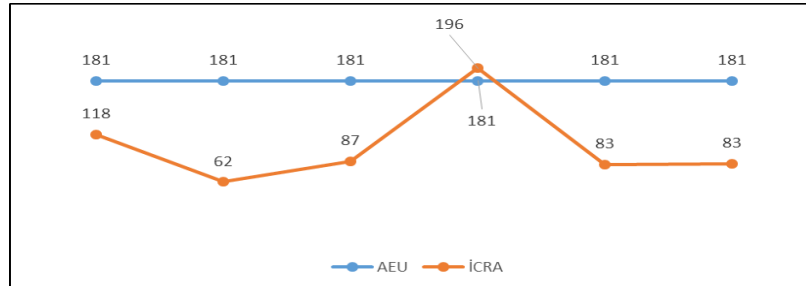
GRAFİK 53

- **Buselik-Nim Hicaz Aralığı (181)**

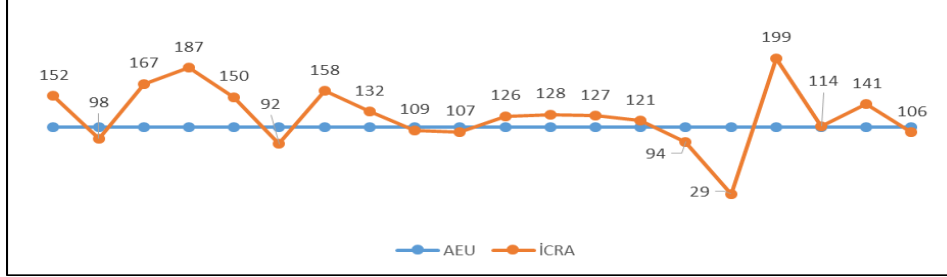
İcra içerisinde altı defa kullanılan bu aralık için sistemde tespit edilen değer 272 senttir. İlgili grafiğe bakıldığında, icranın belirlenen değere sadece bir noktada yakın tınladığı ve büyük oranda pestleşme eğilimi taşıdığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra çok büyük oranda örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 54

- **Nim Hicaz-Neva Aralığı (113)**

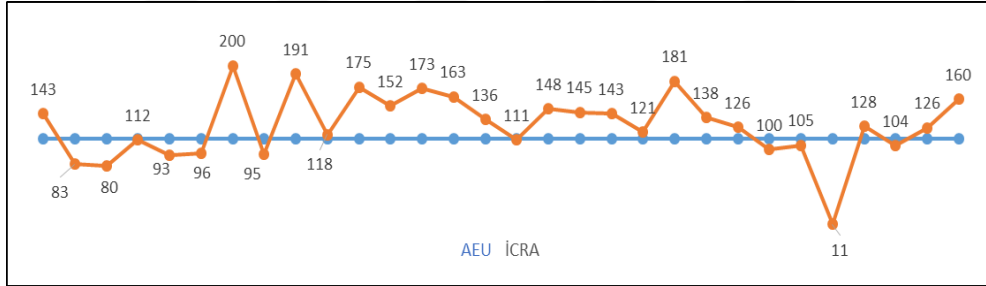
GRAFİK 55

İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralık genel olarak tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, daha çok sistemin tespit ettiği 113 sent değerine yakın noktalarda tınladığından, genel olarak sistem ile örtüşmektedir.

- **Neva-Nim Hicaz Aralığı (113)**

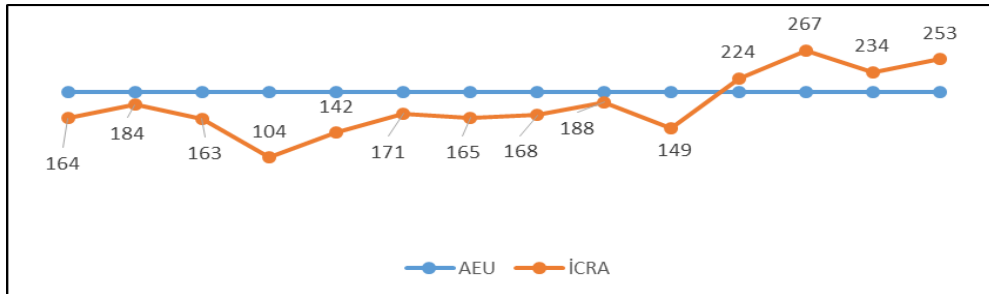
GRAFİK 56

İcra içerisinde çok sık kullanılan bu aralık genel olarak tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, daha çok sistemin tespit ettiği 113 sent değerine uzak noktalarda tınladığından, genel olarak sistem ile örtüşmemektedir.

- **Neva-Hüseyni Aralığı (204)**

GRAFİK 57

İcra içerisinde 14 defa kullanılan bu aralık genel olarak pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, daha çok sistemin tespit ettiği 204 sent değerine uzak noktalarda tınladığından, genel olarak sistem ile örtüşmemektedir.

2.1.6.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Rast-Dik Kürdi Aralığı (317)¹¹⁹**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği 317 sent değerine yakın bir noktada (333 sent) tınladığından dolayı sistem ile örtüşmektedir.

- **Dügah-Nim Hicaz Aralığı (385)¹²⁰**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği 385 sent değerine 399 sent gibi yakın bir noktada tınladığından dolayı sistem ile örtüşmektedir.

- **Nim Hicaz-Hüseyni Aralığı (317)¹²¹**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği 317 sent değerine 224 sent gibi uzak bir noktada tınladığından dolayı sistem ile örtüşmemektedir.

- **Dik Kürdi-Neva Aralığı (385)**

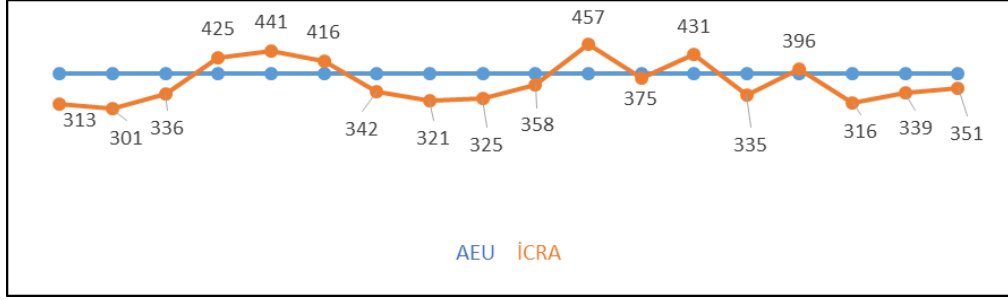
İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralık daha çok pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, büyük oranda sistemin tespit ettiği 385 sent değerine uzak noktalarda tınladığından, sistem ile örtüşmemektedir.

¹¹⁹ Bu aralık icra içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

¹²⁰ Bu aralık icra içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

¹²¹ Bu aralık icra içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

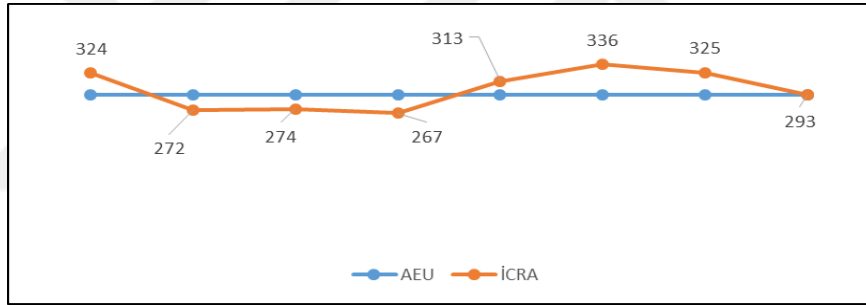
GRAFİK 58

- **Buselik-Neva Aralığı (294)**

İcra içerisinde sekiz defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği 294 sent değerine kısmen yakın noktalarda tınladığından dolayı sistem ile kısmen bir örtüşmeden bahsedilebilmektedir. Bu aralık ile ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 59

2.1.6.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Düğah-Neva Aralığı (499)¹²²**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği 499 sent değerine 467 sent gibi uzak bir noktada tınladığından dolayı sistem ile örtüşmemektedir.

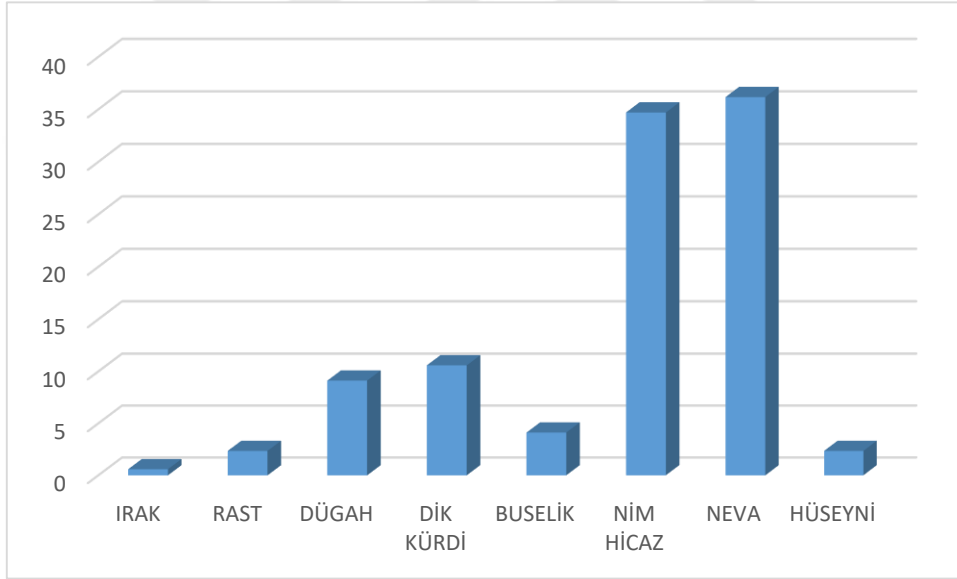
¹²² Bu aralık icra içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

2.1.6.3. Perde Adetleri

Tablo 280

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
IRAK	4825	2	0,59
RAST	4902	8	2,35
DÜGAH	5128	31	9,12
DİK KÜRDİ	5222	36	10,59
BUSELİK	5309	14	4,12
NİM HİCAZ	5467	118	34,71
NEVA	5597	123	36,18
HÜSEYİNİ	5774	8	2,35

GRAFİK 60

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Hicaz makamında okunan İncil'de en çok tercih edilen perde %36 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise yaklaşık %38 oranı ile Nim Hicaz perdesidir. Bu perdeleri takiben %11 ile Dik Kürdi ve %9 ile Dügah perdesi gelmektedir. Bu sonuca göre icranın daha çok makamın güçlü perdesinde yoğunlaştığı düşünülebilir.

Grafiğe bakıldığında yerinde Hicaz dörtlüsü seslerinin daha çok belirginleştiği söylenebilir. Buna göre icranın daha çok makamın karar perdesi ile güçlü perdesi arasında kalan zemin bölgesinde gerçekleştiği ifade edilebilir. Okuyuşun, makamın pest tarafta genişleme bölgesinde çok az seyrettiği gözlenmiştir.

Yine yeden perdesinin de sönük bir oranda kaldığı anlaşılmaktadır.

Grafik ve tablolardan, Ermenilerde Hicaz makamı icrasının İncil okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen modelle büyük oranda örtüşmediği anlaşılmaktadır.

2.1.6.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Bu okuyuşta bulunan 29 tane uzayan son hece bulunmaktadır.

Kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir. Buradan hareketle daha çok Nim Hicaz perdesinde asma karar göstererek bir uzatmanın yaygınlıkla kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini karar perdesinde karar göstererek yapılan uzatma modeli takip etmektedir. Neva perdesinde de az sayıda uzatma gerçekleştirilmiştir.

En fazla uzama süresine sahip olan hecelerin, icranın en sonundaki hece ve en başındaki hece olduğu görülmektedir. Bunların haricindeki uzatmalar için ortalama sürenin 1 saniyenin altında olduğunu söylemek mümkündür. Bütün icradaki ortalama uzama süresinin 1,1 saniye olduğu görülmektedir.

Her bir uzatma için ortalama 1,17 aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince genellikle tek perdenin tercih edildiği görülmektedir. Bu modeli takiben az sayıda iki ve üç perdenin kullanıldığı uzatma modeli gelmektedir.

Bu okuyuşun uzayan hece bilgilerini içeren tablo şu şekildedir.

Tablo 281

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler			
					Düğah	Dik Kürdi	Nim Hicaz	Neva
ASE	2,3	1	1	1				1
GINER ANONTS	0,78	1	1	1			1	
VAV ANONTS	0,89	1	1	1	1			
ANOR ISAV	0,9	1	1	1			1	
ARAÇINI	1,04	1	1	1			1	
AYSE	1,09	1	1	1	1			
İSRAYEL	1,28	1	1	1				1
DER E	2,58	2	2	2			1	1
SIRDOVIT	0,67	1	1	1			1	
ANTSOVIT	0,31	1	1	1			1	
ZORUTYUNOVIT	0,42	1	1	1	1			
BADVİRANKI	0,95	1	1	1			1	
SİT BES	0,93	1	1	1			1	
ÇIGA	0,77	1	1	1	1			
ISAV ANOR	0,75	1	1	1			1	
MEGE	0,8	1	1	1			1	
MI ÇIGA	2,8	2	2	2			1	1
MIDKOV	0,72	1	1	1			1	
ZORUTYUNOV	0,57	1	1	1	1			
SİRELI	0,67	1	1	1			1	
GEZNERE	0,69	1	1	1			1	
AVELİYE	0,65	1	1	1	1			
HELASUTYUNOV	0,84	1	1	1		1		
DIVAV	0,62	1	1	1	1			
ISAV ANOR	0,5	1	1	1				1
HERU ÇES	0,97	1	1	1			1	
MEGI	0,92	1	1	1			1	
GER ANOR	1,98	2	2	2			1	1
HARTSINEL	4,01	3	3	8	3	4	1	
Register Ortalaması		1,17						
Perde Adedi Ort.			1,17					
Perde Tekrarı Ort.				1,34				
Perde Tekrar Toplamı					10	5	18	6
Perde Tekrar Oranı (%)					26	13	46	15
Uzayan Son Hece Adedi	29							
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,12							

2.1.6.5. Susma Süreleri

Tablo 282

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
ASE...TBİRNEREN	0,5
GINER ANONTS...YEV VİCE	0,28
VAV ANONTS...HARTSUTS	0,68
ANOR ISAV.. VORN E	0,4
ARAÇINI...HİSUS	0,13
ANOR..POLOR	0,45
AYSE...LİSE	0,21
İSRAYEL...MER	0,35
DER E..YEV KU	0,7
SIRDOVIT.. YEV KU	0,21
ANTSOVIT...U KU	0,18
ZORUTYUNOVIT...ASİGA	0,64
BADVİRANKI...U YERGRORTI	0,22
NİMAN..KU İNGERİT	0,59
SİT BES..ASONTS	0,11
ÇİGA..TİBİRİ	0,32
ISAV ANOR...AĞEG	0,27
MEGE...YEV ANGE	0,25
MI ÇİGA...YEV POLOR	0,68
MİDKOV...YEV POLOR	0,17
ZORUTYUNOV...ZANİGA	0,28
SİRELI...U İNGERİ	0,04
GEZNERE...U ZOHERE	0,26
AVELİYE...HİSUS	0,41
KHELASUTYUNOV...BADASKHAN	0,15
DİVAV...ISAV	0,31
ISAV ANOR..ASDUDZO	0,38
HERU ÇES...YEV AL	0,2
MEGİ...ÇER	0,15
GER ANOR...PAN	0,3
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	132,15
Toplam Sus Süresi (Sn)	9,82
Sus Adedi	30
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,33
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	7,43

30 adet 'sus'un bulunduğu bu okuyuşun, sus süreleri ile alakalı tablosuna göre bir sus için ortalama süre 0,3 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın %7'sine tekabül etmektedir.

2.2. RUMLAR

2.2.1. Rast Makamında Okunan Zebur Ayetleri

2.2.1.1. Notasyon¹²³

- Klinon, Kirie, to us su, Ke epakuson mu

RESİM 157¹²⁴

Okuyan : Pandelis ZAFİRİS

Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩=170

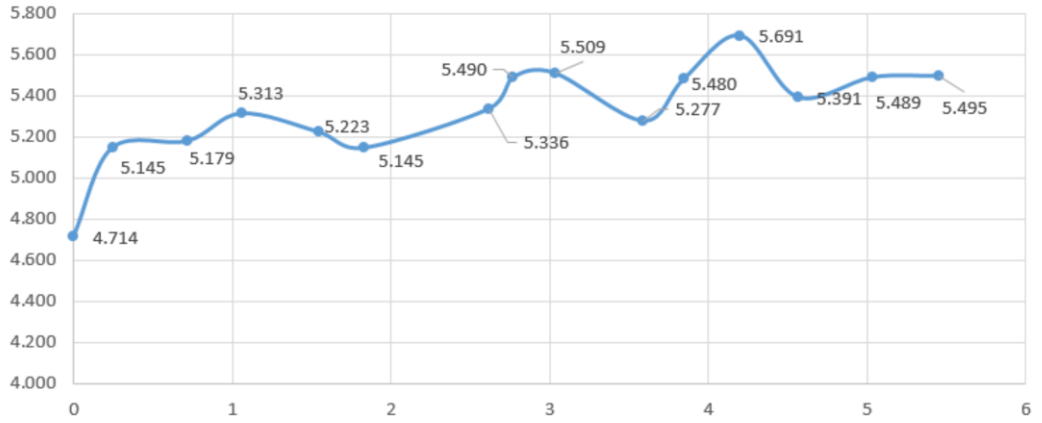
Sus süresi:
0,36 sn

K li non Ki ri e to us su ke e pa ku son mu

K li non Ki ri e to us su ke e pa ku son mu

1 3 3 4 3 #2 4 5 5 4 5 6 #4 5 5

K li non Ki ri e to us su ke e pa ku son mu

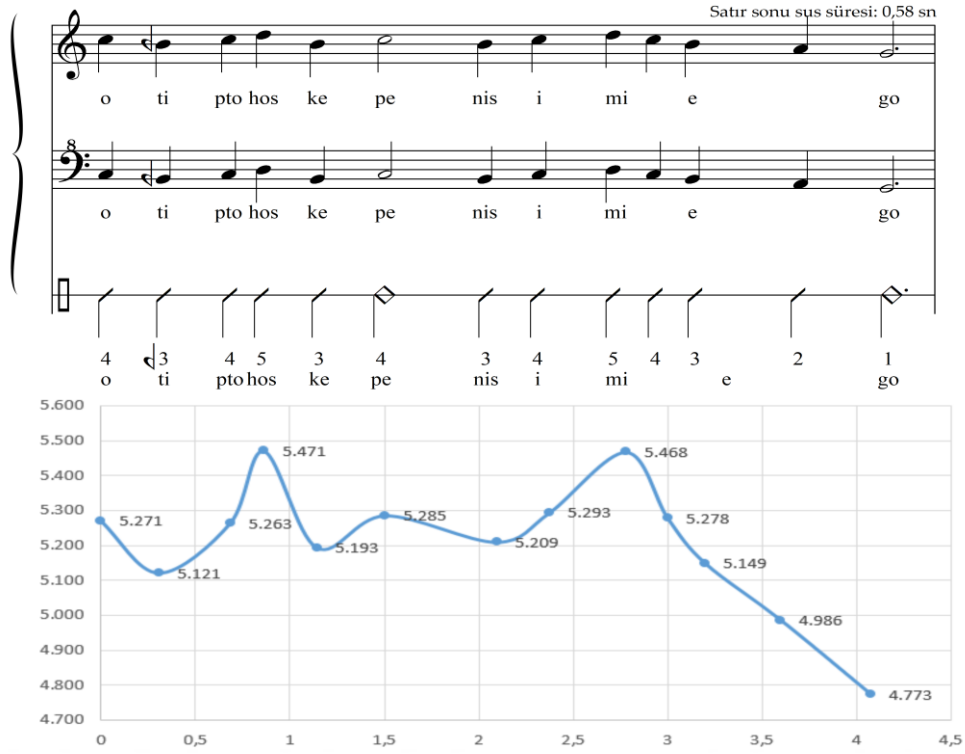

¹²³ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 7-Panteleimon Zafeiris-Rast Mezmur.

¹²⁴ Okuyucunun ismi resmî olarak Panteleimon Zafeiris'tir.

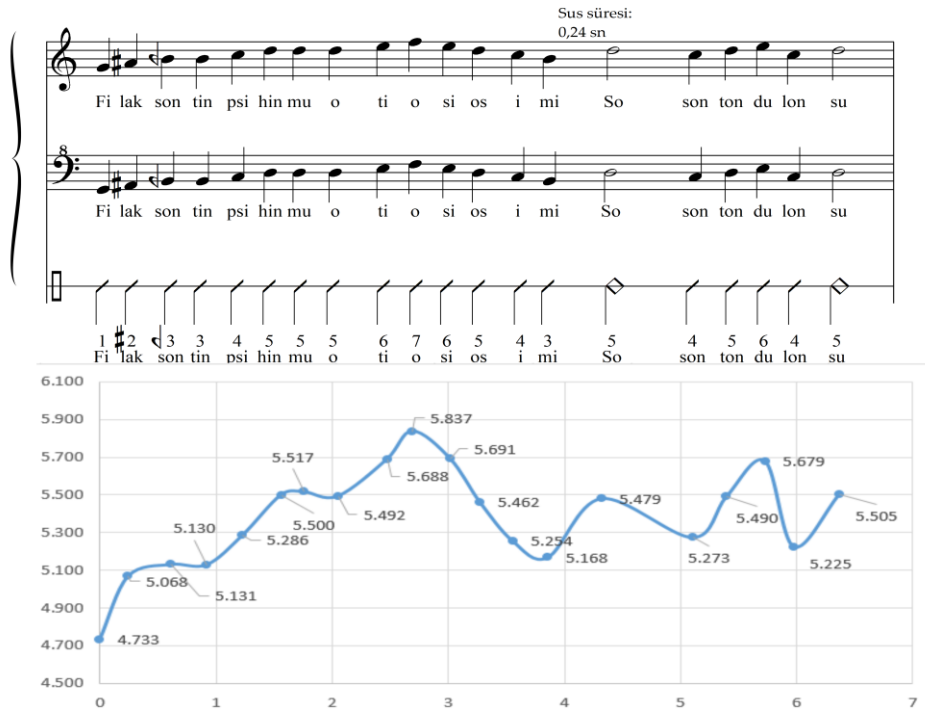
- oti ptohos ke penis imi eĝo.

RESİM 158

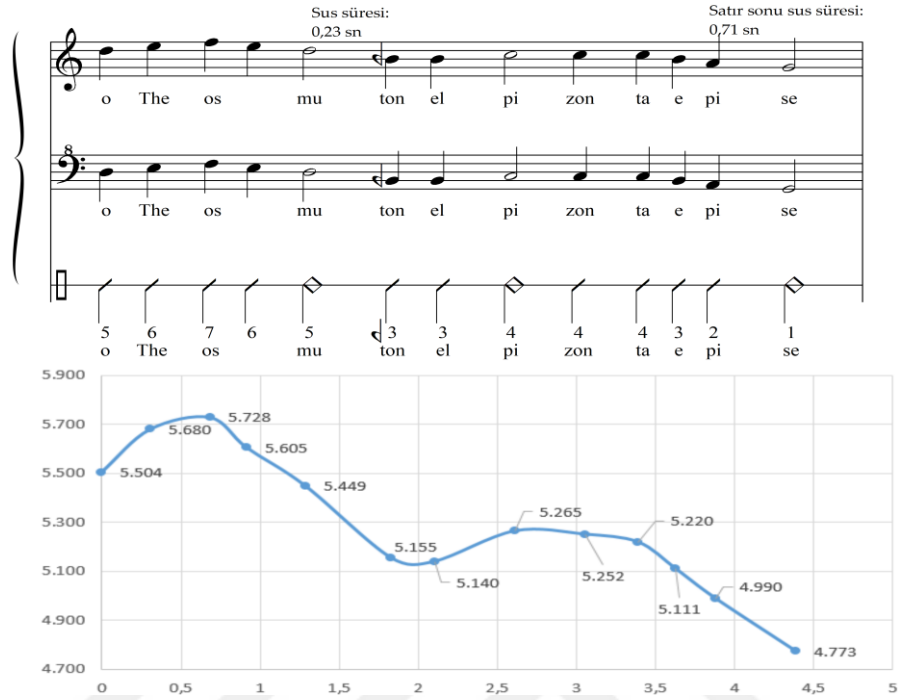
- Filakson tin psihin mu, oti osios imi. Soson ton dulon su

RESİM 159

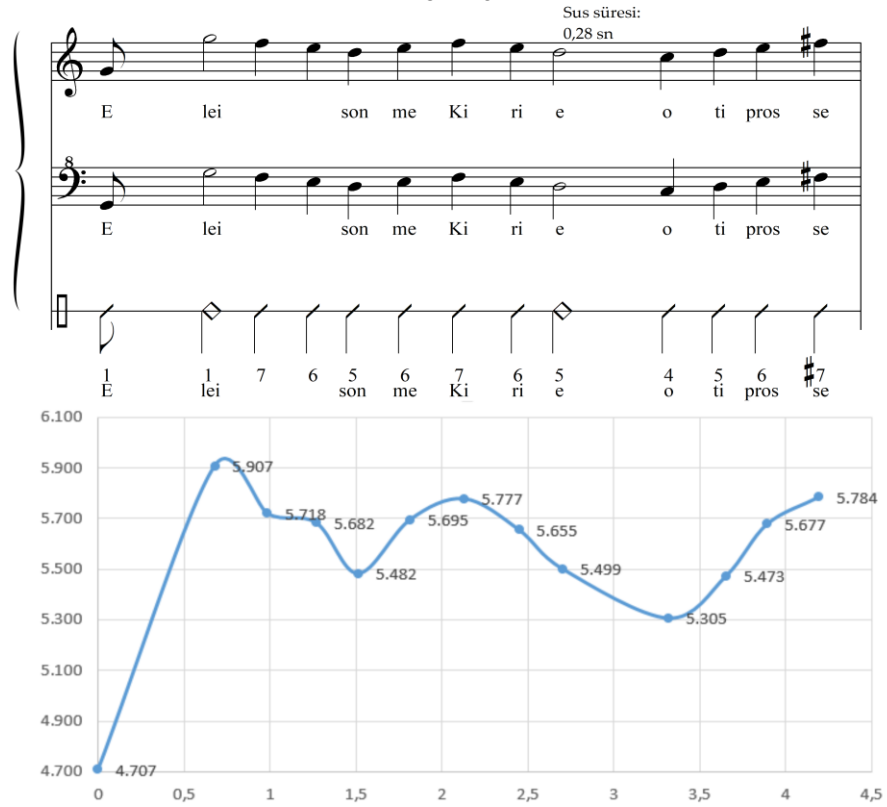
- O Theos mu, Ton elpizonta epi se.

RESİM 160

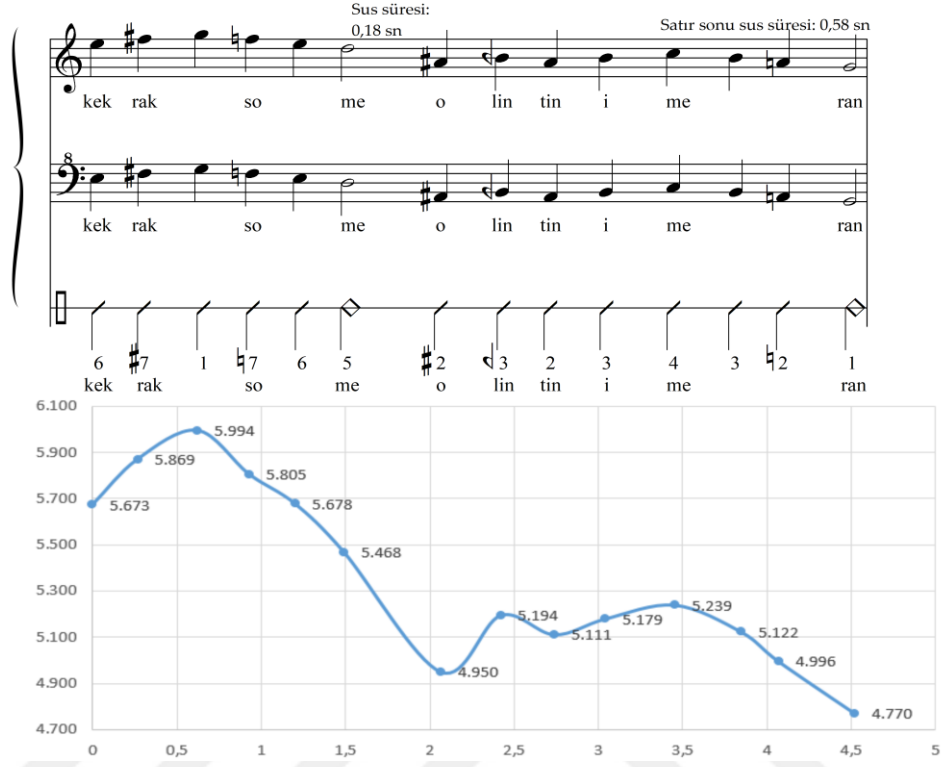
- Eleison me, Kirie, Oti pros se

RESİM 161

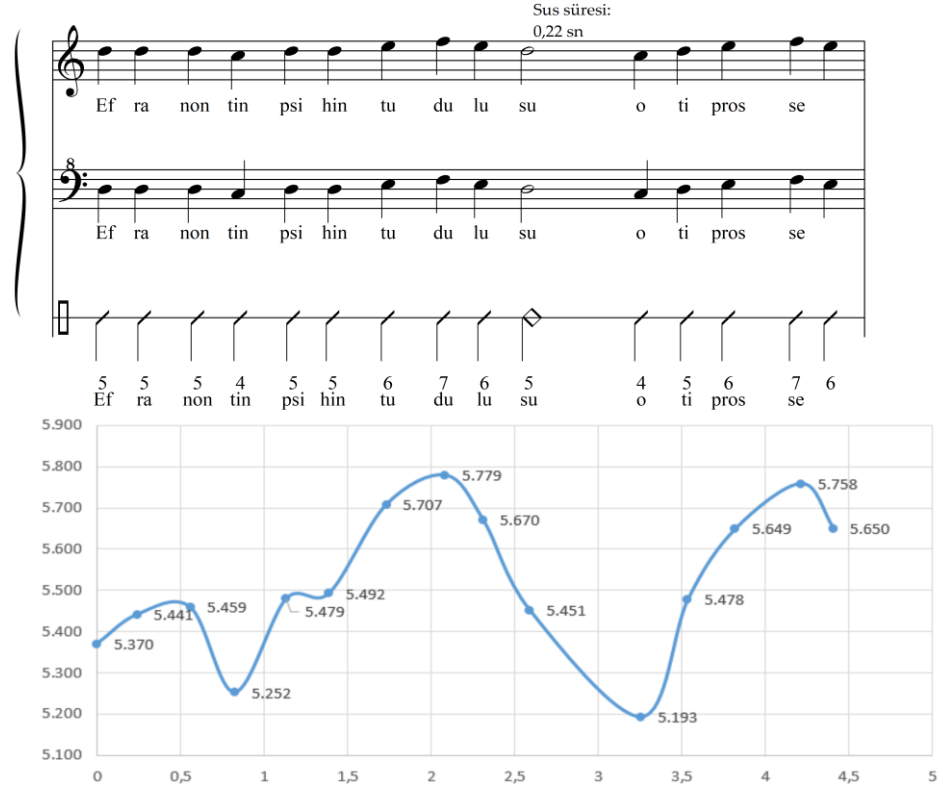
- kekraksome Olin tin imeran.

RESİM 162

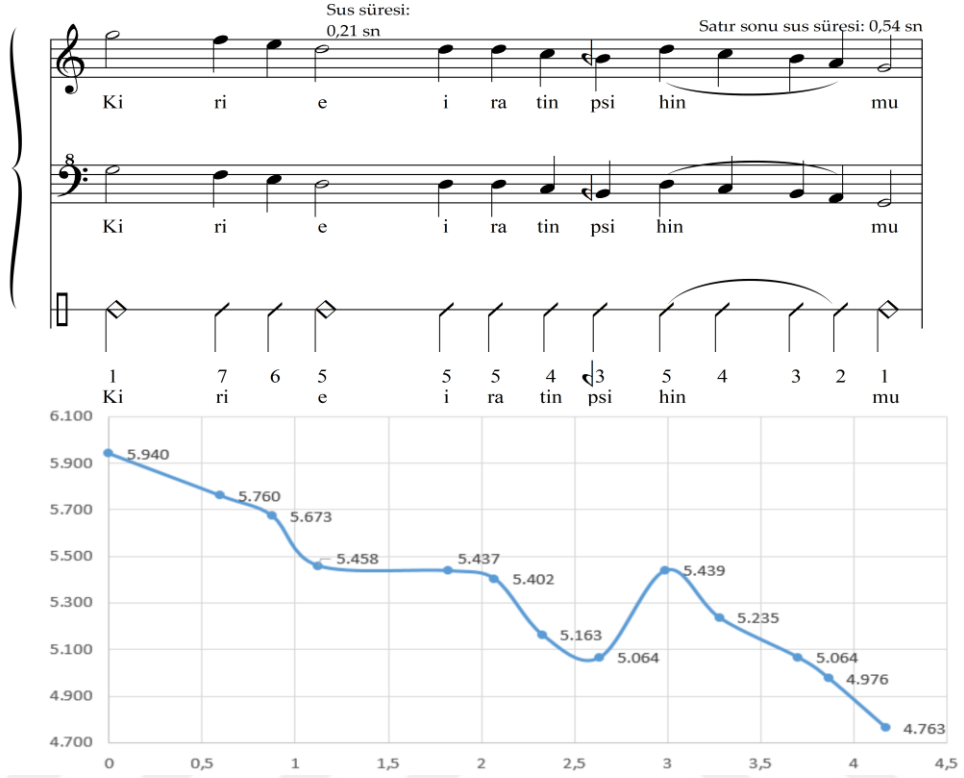
- Efranon tin psihin tu dulu su Oti pros se

RESİM 163

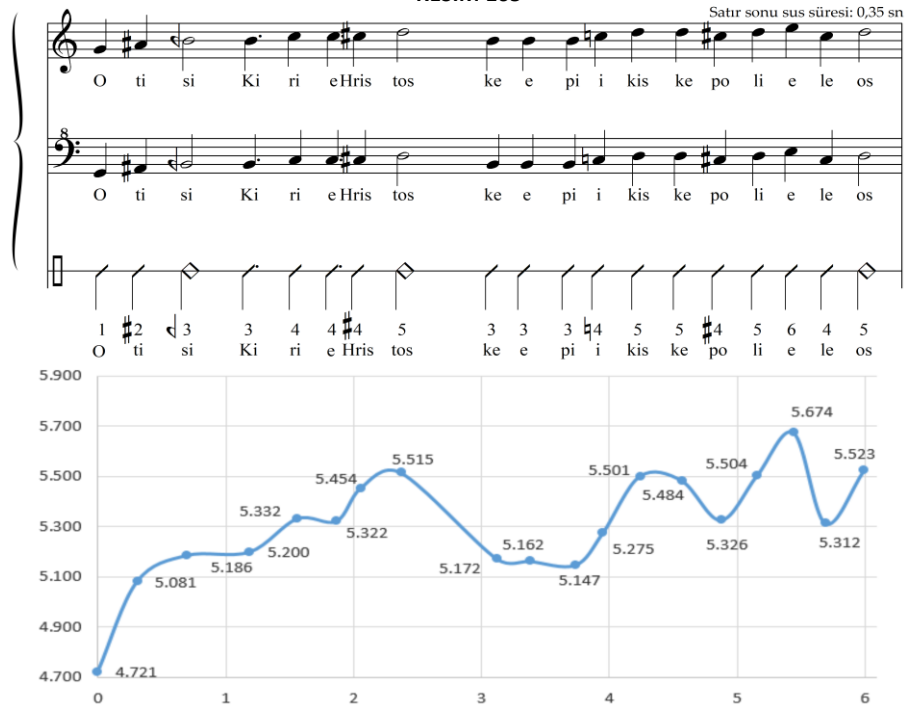
- Kirie, İra tin psihin mu.

RESİM 164

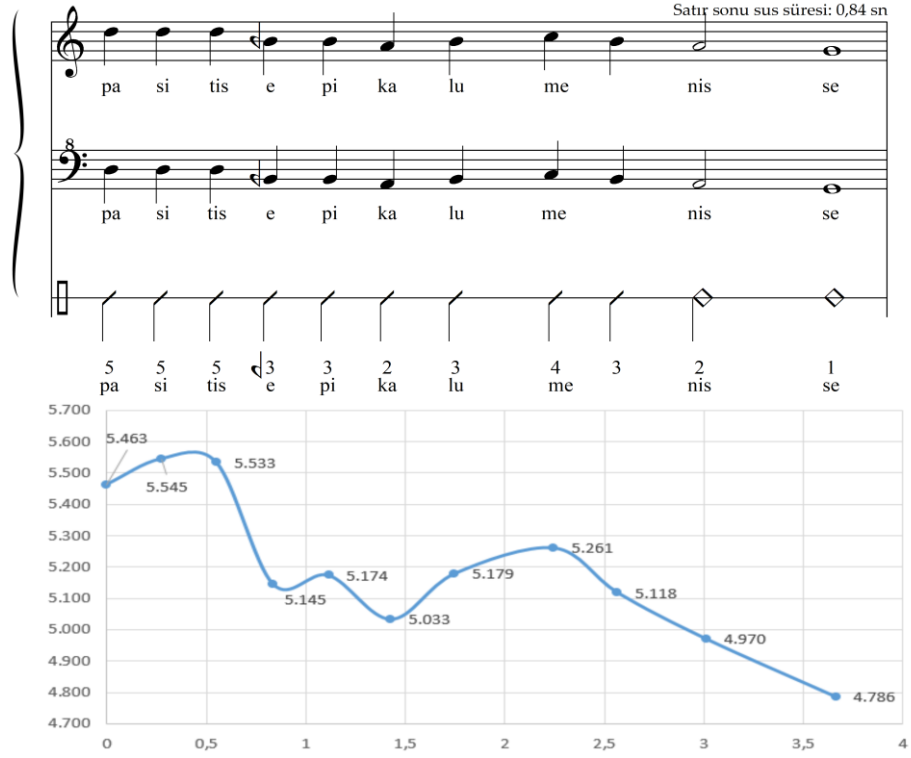
- Oti si, Kirie, hristos ke epikis ke polieleos

RESİM 165

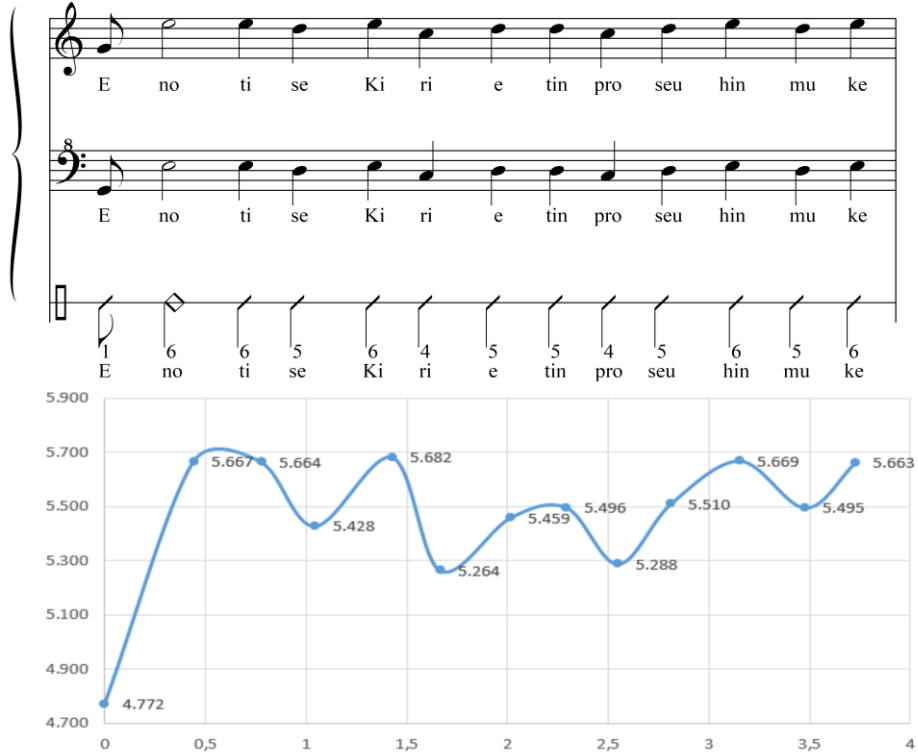
- Pasi tis epikalumenis se.

RESİM 166

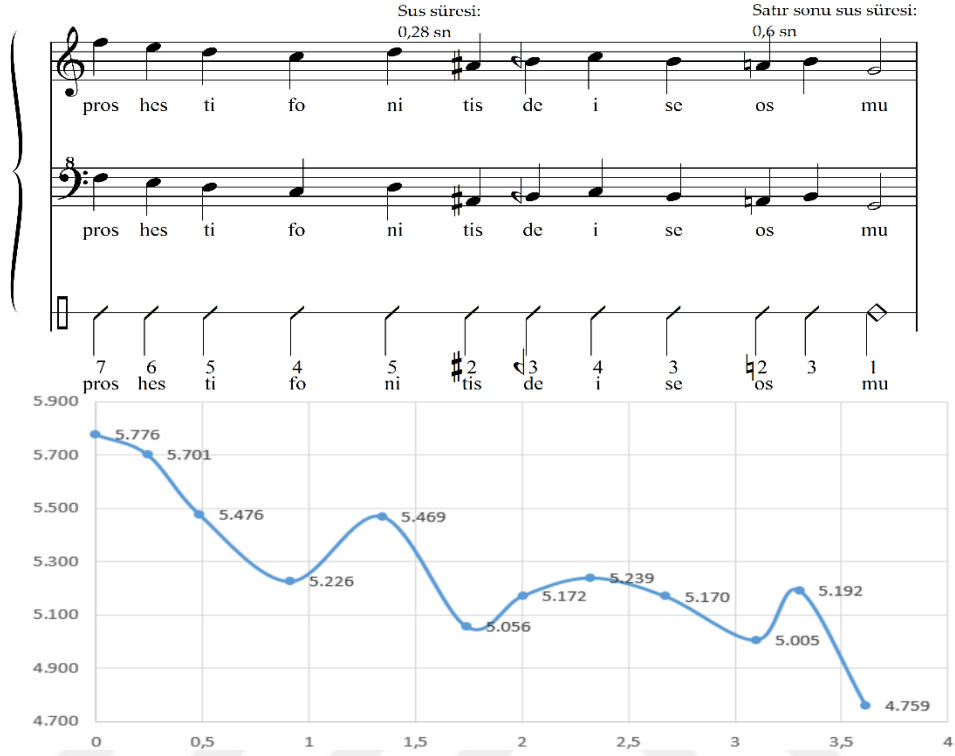
- Enotise, Kirie, tin proseuhin mu ke

RESİM 167

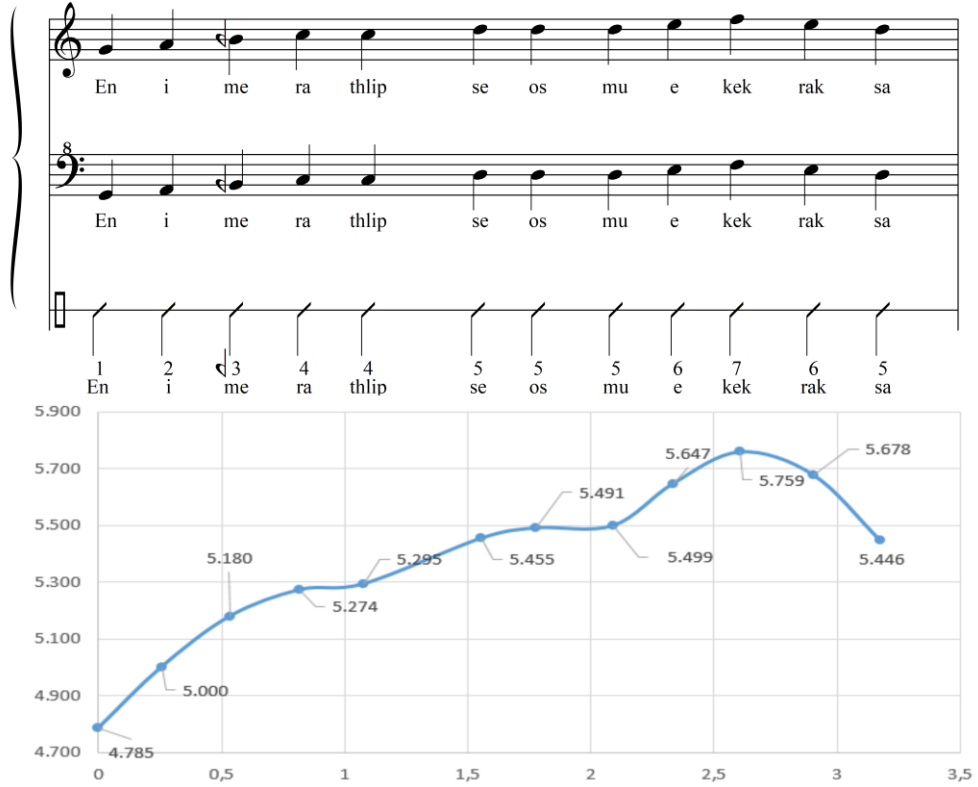
- proshes ti foni ,Tis deiseos mu.

RESİM 168

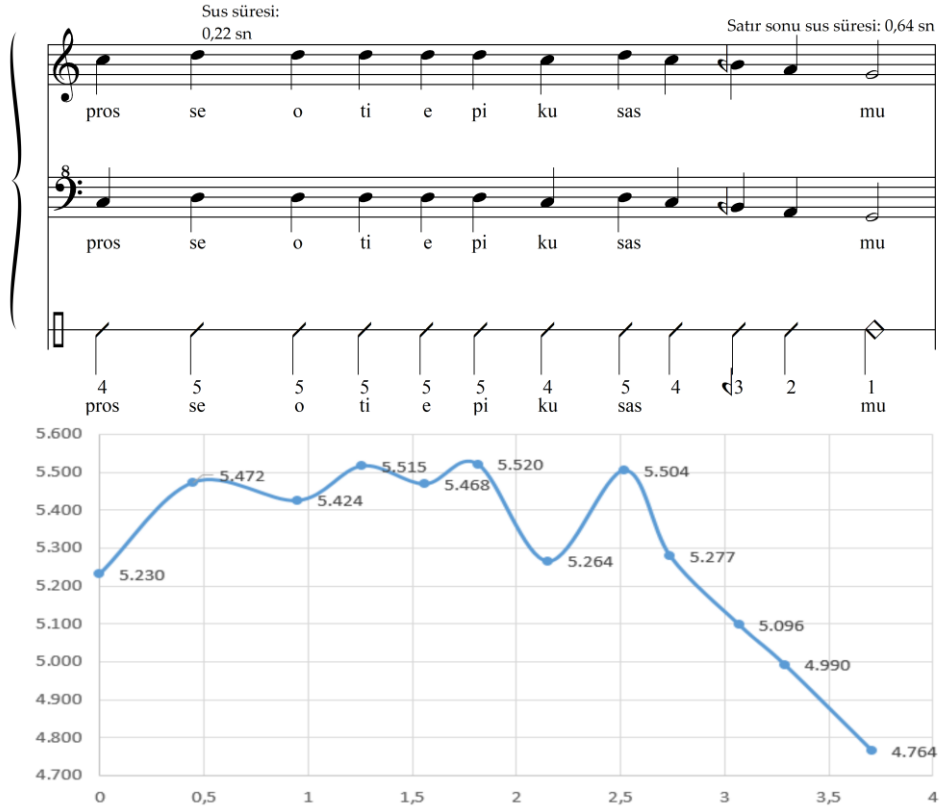

- En imera thlipseos mu ekekraksa pros se, Oti epikusas mu

RESİM 169

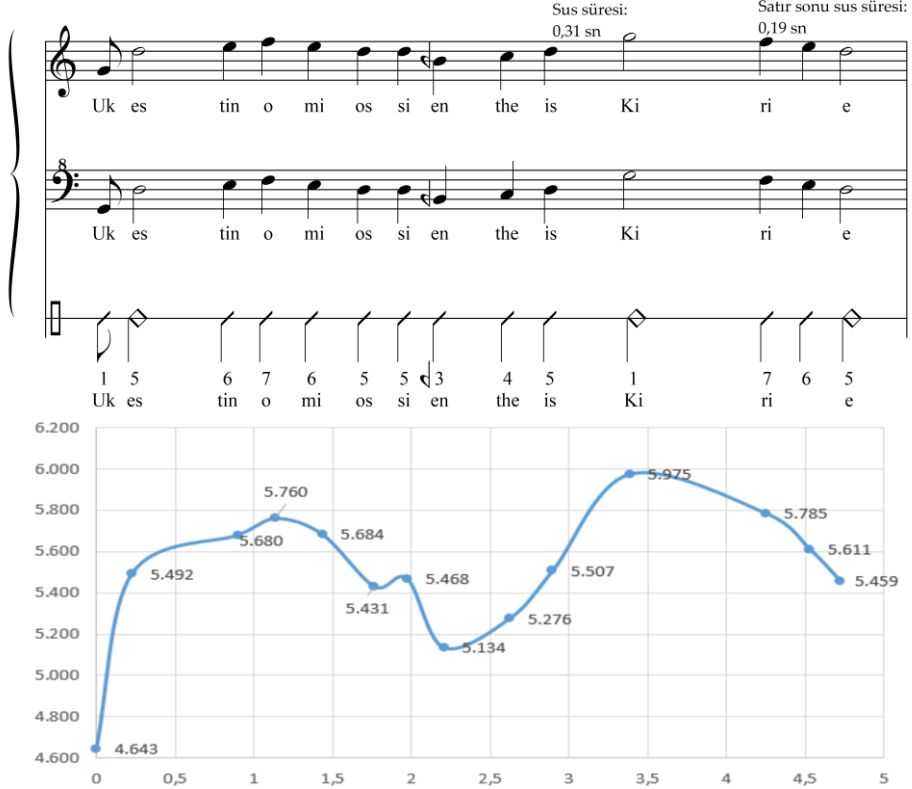

RESİM 170

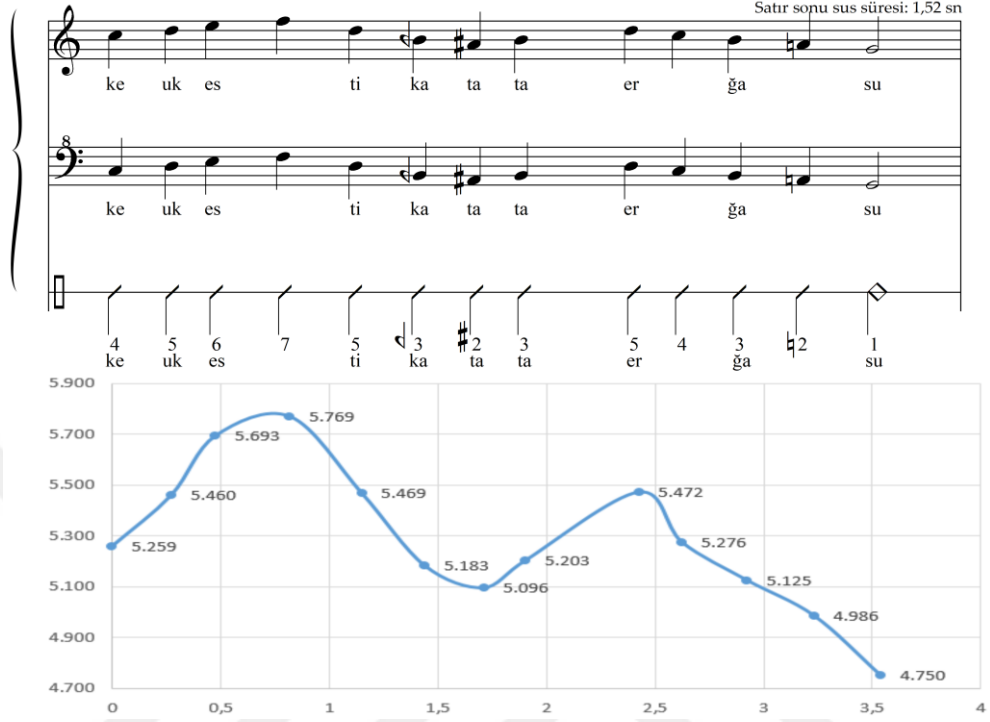
- **Uk estin omios si en theis Kirie**

RESİM 171

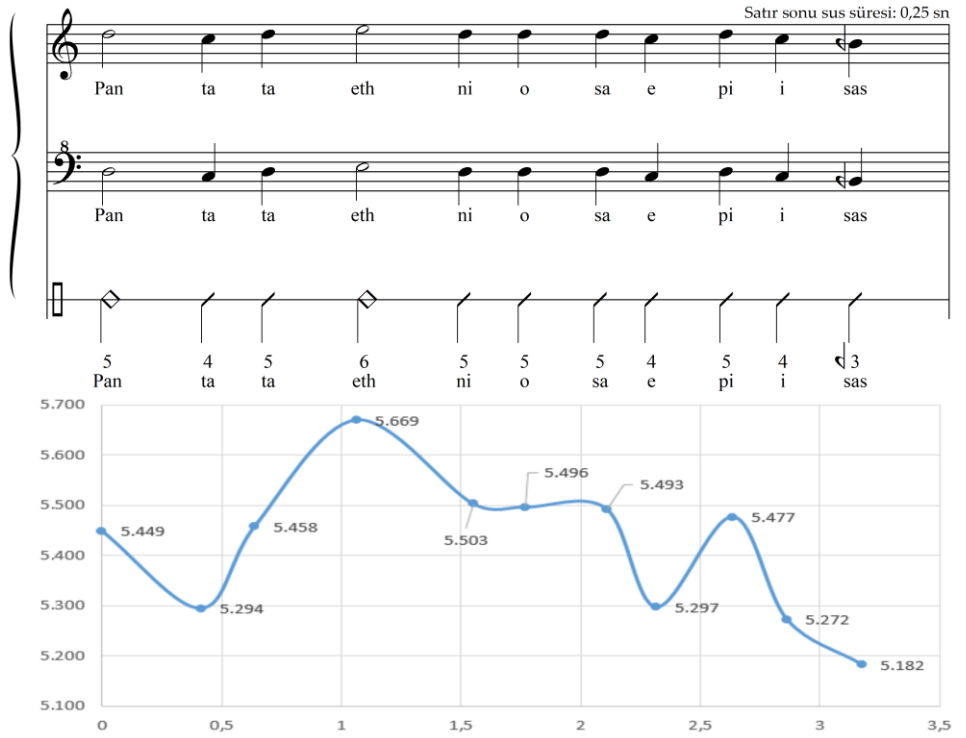
- Ke uk esti kata ta erĝa su.

RESİM 172

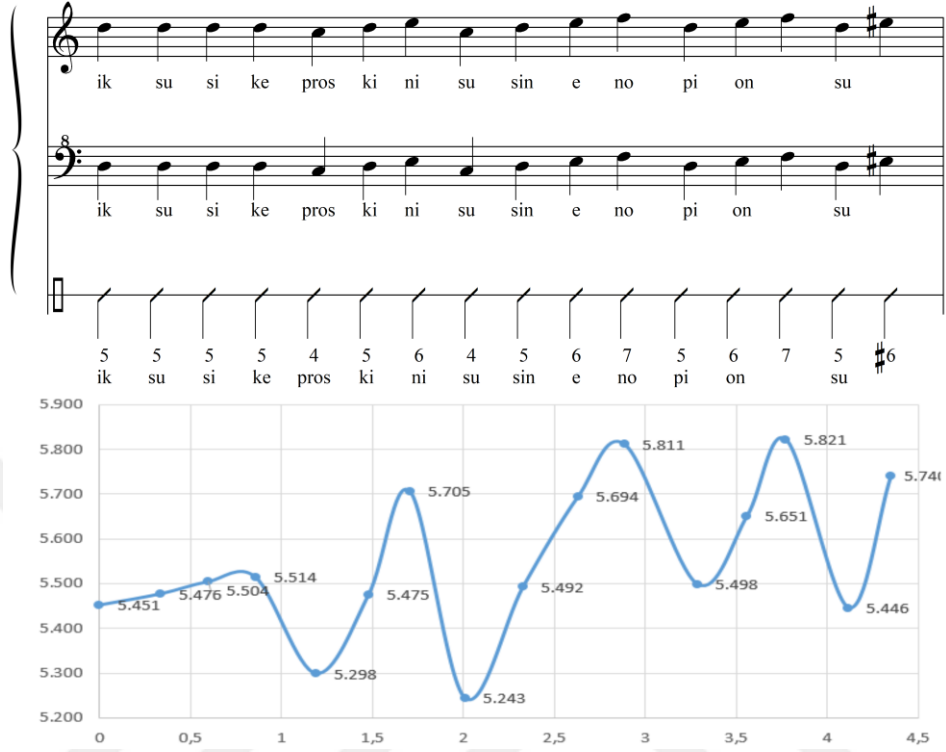
- Panta ta ethni, osa epiias

RESİM 173

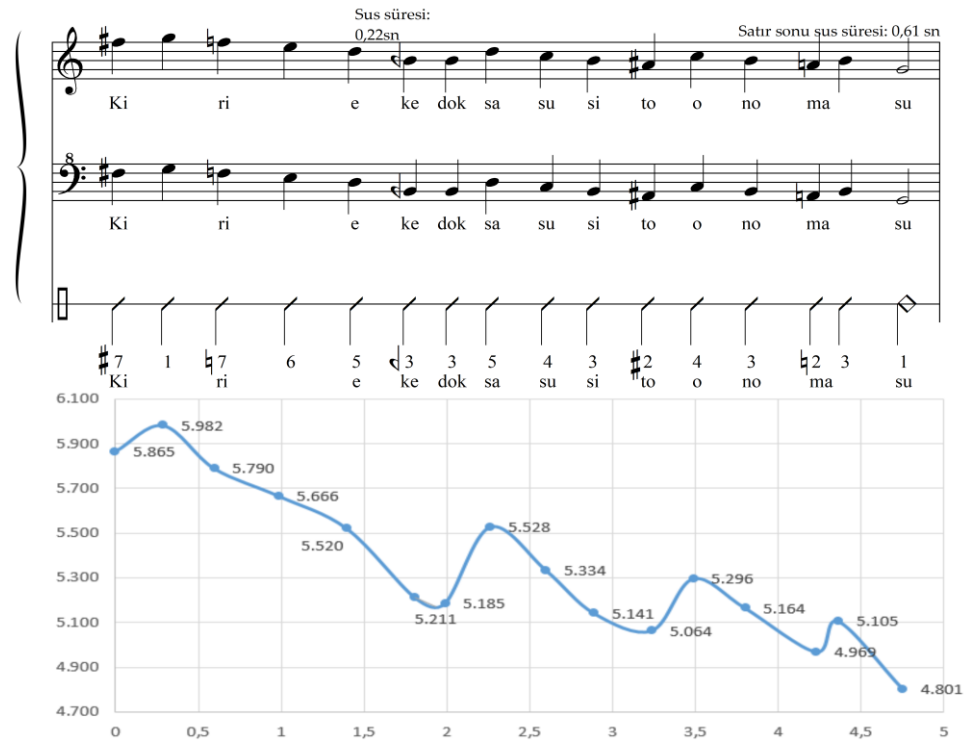
- İksusi ke proskinisusin enopion su,

RESİM 174

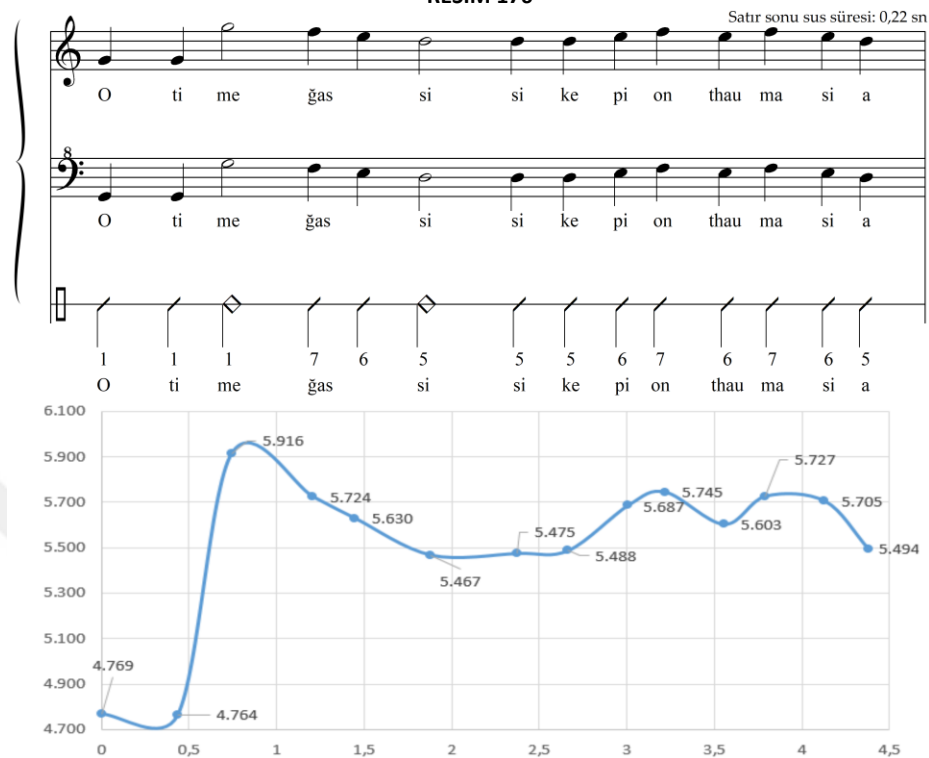
- Kirie, Ke doksasusi to onoma su.

RESİM 175

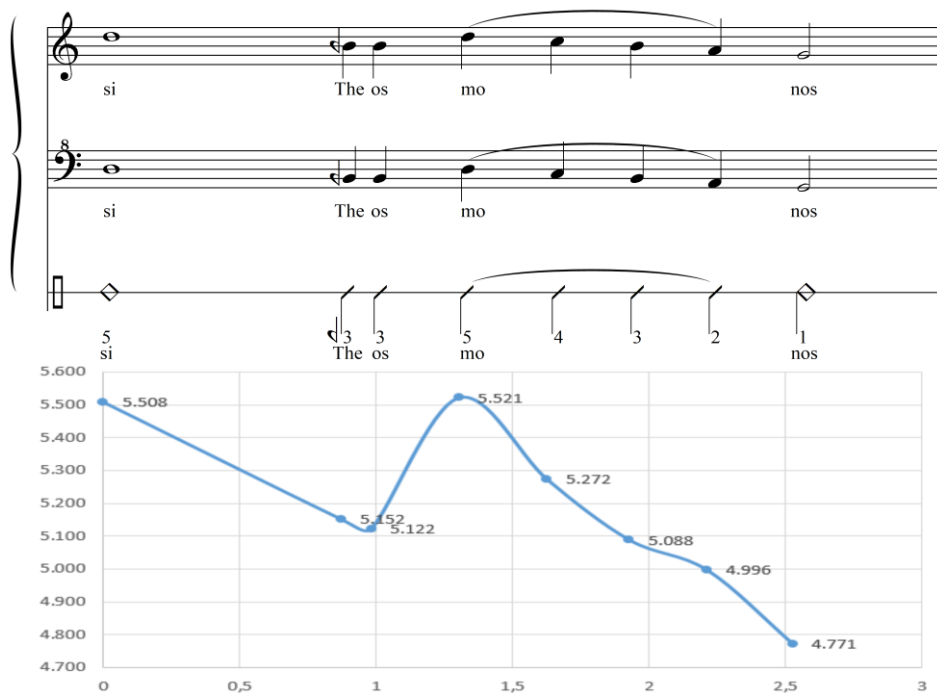
- Oti meğas I si ke pion thaumasia

RESİM 176

- Si I Theos monos.

RESİM 177

2.2.1.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- **Klinon, Kirie, to us su**

Okuyucu Rast perdesinden Segah perdesine sıçrama yaparak icraya başlamış, buradan Çargah perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Kürdi perdesine gelmiştir. Bu perdeden Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu Neva perdesine gelerek yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 283

Ayet	K	Lİ	NON	Kİ	Rİ	E	TO	US	SU
Nota	SOL	Sİ	Sİ	DO	Sİ	LA ¹²⁵	DO	RE	RE
Sent	4.714	5.145	5.179	5.313	5.223	5.145	5.336	5.490	5.509

Rast-Segah üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Segah-Çargah ikili aralığını iki yönde, ardından da Segah-Kürdi aralığını kullanmıştır. Kürdi-Çargah üçlü aralığını gösterdikten sonra Çargah-Neva ikili aralığı ile yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 284

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	431	46
Sİ-Sİ	*	34	*
Sİ-DO	113	134	21
DO-Sİ	113	90	23
Sİ-LA	90	77	13
LA-DO	204	191	13
DO-RE	204	154	50
RE-RE	*	19	*

- **Ke epakuson mu, oti pthos ke penis imi eĝo.**

Okuyucu Çargah perdesinden Neva perdesine ardışık seslerle gelerek Nim Hicaz perdesine pest yönde bir sıçrama yapmış ve tekrar Neva perdesine dönmüştür. Ardından yerinde Rast çeşnisinin seslerini kullanarak melodik hareketler yapan okuyucu Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

¹²⁵ Kürdi perdesidir.

Tablo 285

Ayet	Nota	Sent
KE	DO	5.277
E	RE	5.480
PA	Mİ	5.691
KU	DO ¹²⁶	5.391
SON	RE	5.489
MU	RE	5.495
O	DO	5.271
Tİ	Sİ	5.121
PTO	DO	5.263
HOS	RE	5.471
KE	Sİ	5.193
PE	DO	5.285
NİS	Sİ	5.209
i	DO	5.293
Mİ	RE	5.468
	DO	5.278
	Sİ	5.149
E	LA	4.986
GO	SOL	4.773

Çargah ve Hüseyini perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları bir yerde Nim Hicaz perdesini de alarak muhtelif yönlerde kullanmıştır. Daha sonra Neva ve Rast perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde de kullandıktan sonra yerinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 286

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	203	1
RE-Mİ	204	212	8
Mİ-DO	317	300	17
DO-RE	113	97	16
RE-RE	*	6	*
RE-DO	204	224	20
DO-Sİ	113	150	37
Sİ-DO	113	142	29
DO-RE	204	208	4
RE-Sİ	317	277	40
Sİ-DO	113	92	21
DO-Sİ	113	76	37
Sİ-DO	113	84	29
DO-RE	204	174	30
RE-DO	204	190	14
DO-Sİ	113	129	16
Sİ-LA	181	163	18
LA-SOL	204	213	9

- Filakson tin psihin mu, oti osios imi.

Rast ve Kürdi perdesinden icraya başlayarak Segah perdesine gelen okuyucu, ardışık seslerle önce Neva perdesine gelip bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra aynı şekilde Acem perdesine ulaşmış, tekrar ardışık seslerle Segah perdesine gelerek asma karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

¹²⁶ Nim Hicaz perdesidir.

Tablo 287

Ayet	Fİ	LAK	SON	TİN	PSİ	HİN	MU	O	Tİ	O	Sİ	OS	İ	Mİ
Nota	SOL	LA ¹²⁷	Sİ	Sİ	DO	RE	RE	RE	Mİ	FA ¹²⁸	Mİ	RE	DO	Sİ
Sent	4.733	5.068	5.131	5.130	5.286	5.500	5.517	5.492	5.688	5.837	5.691	5.462	5.254	5.168

Rast ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları, Kürdi perdesini de alarak inici ve çıkıcı yönde kullandıktan sonra Segah perdesinde asma karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 288

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	294	335	41
LA-Sİ	90	63	27
Sİ-Sİ	*	1	*
Sİ-DO	113	156	43
DO-RE	204	214	10
RE-RE	*	17	*
RE-RE	*	25	*
RE-Mİ	204	195	9
Mİ-FA	90	150	60
FA-Mİ	90	146	56
Mİ-RE	204	230	26
RE-DO	204	208	4
DO-Sİ	113	86	27

- Soson ton dulon su

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Hüseyini perdesine gelmiş, buradan Çargah perdesine uzandıktan sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 289

Ayet	SO	SON	TON	DU	LON	SU
Nota	RE	DO	RE	Mİ	DO	RE
Sent	5.479	5.273	5.490	5.679	5.225	5.505

Hüseyini ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bir yerde Hüseyini-Çargah üçlü

¹²⁷ Kürdi perdesidir.

¹²⁸ Acem perdesidir.

aralığını da kullanmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 290

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	206	2
DO-RE	204	217	13
RE-Mİ	204	188	16
Mİ-DO	408	454	46
DO-RE	204	280	76

- **O Theos mu**

İcraya Neva perdesinden başlayarak ardışık seslerle Acem perdesine, ardından tekrar Neva perdesine gelen okuyucu bu perdede yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 291

Ayet	O	THE	OS		MU
Nota	RE	Mİ	FA ¹²⁹	Mi	RE
Sent	5.504	5.680	5.728	5.605	5.449

Neva ve Acem perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları hem inici hem de çıkıcı yönde kullandıktan sonra yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 292

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Mİ	204	176	28
Mİ-FA	90	49	41
FA-Mİ	90	123	33
Mİ-RE	204	157	47

- **Ton elpizonta epi se.**

İcraya Segah perdesinden başlayan okuyucu, Çargah perdesine geldikten sonra ardışık seslerle Rast perdesine gelmiş ve bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

¹²⁹ Acem perdesidir.

Tablo 293

Ayet	TON	EL	Pİ	ZON	TA	E	Pİ	SE
Nota	Sİ	Sİ	DO	DO	DO	Sİ	LA	SOL
Sent	5.155	5.140	5.265	5.252	5.220	5.111	4.990	4.773

Segah perdesinden icraya başlamak üzere Çargah ve Rast perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları çıkıcı ve inici yönde kullandıktan sonra yerinde karar vermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 294

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	16	*
Sİ-DO	113	125	12
DO-DO	*	13	*
DO-DO	*	32	*
DO-Sİ	113	109	4
Sİ-LA	181	120	61
LA-SOL	204	217	13

- Eleison me, Kirie

Okuyucu Rast perdesinden Gerdaniye perdesine uzanarak icra sonuna kadar ardışık seslerle önce Neva, ardından Acem ve tekrar Neva perdesine gelmiş, bu perde üzerinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 295

Ayet	E	LEİ			SON	ME	Kİ	Rİ	E
Nota	SOL	SOL	FA ¹³⁰	Mİ	RE	Mİ	FA ¹³¹	Mİ	RE
Sent	4.707	5.907	5.718	5.682	5.482	5.695	5.777	5.655	5.499

Rast-Gerdaniye oktav aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Gerdaniye ve Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları önce inici, sonra çıkıcı, ardından tekrar inici olarak kullanmış ve yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

¹³⁰ Acem perdesidir.

¹³¹ Acem perdesidir.

Tablo 296

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	1200	1200	0
SOL-FA	204	189	15
FA-Mİ	90	37	53
Mİ-RE	204	200	4
RE-Mİ	204	213	9
Mİ-FA	90	82	8
FA-Mİ	90	122	32
Mİ-RE	204	155	49

- Oti pros se kekraksome

Çargah perdesinden ardışık seslerle Eviç perdesine gelen okuyucu, Hüseyini perdesine dönerek tekrar ardışık seslerle Gerdaniye perdesine yönelmiş, buradan da Acem perdesini gösterdikten sonra ardışık seslerle Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 297

Ayet	O	Tİ	PROS	SE	KEK	RAK		SO		ME
Nota	DO	RE	Mİ	FA	Mİ	FA	SOL	FA ¹³²	Mİ	RE
Sent	5.305	5.473	5.677	5.784	5.673	5.869	5.994	5.805	5.678	5.468

Çargah ve Gerdaniye perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları çıkıcı ve inici yönde kullandıktan sonra yarım karar veren okuyucu, çıkış yaparken Eviç, iniş yaparken Acem perdesini almıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 298

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	168	36
RE-Mİ	204	204	0
Mİ-FA	181	107	74
FA-Mİ	181	111	70
Mİ-FA	181	197	16
FA-SOL	113	125	12
SOL-FA	204	189	15
FA-Mİ	90	128	38
Mİ-RE	204	209	5

¹³² Acem perdesidir.

- **Olin tin imeran.**

Okuyucu Kürdi ve Segah perdelerinden icraya başlayarak Çargah perdesine uzanmış ve ardışık seslerle Dügah perdesine geldikten sonra Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 299

Ayet	O	LİN	TİN	İ	ME			RAN
Nota	LA ¹³³	Sİ	LA	Sİ	DO	Sİ	LA	SOL
Sent	5.121	5.194	5.111	5.179	5.239	5.122	4.996	4.770

Çargah ve Rast perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönde kullandıktan sonra yerinde karar veren okuyucu, Kürdi perdesinden icraya başlamış, karara doğru Dügah perdesini almıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 300

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	90	73	17
Sİ-LA	90	83	7
LA-Sİ	90	68	22
Sİ-DO	113	60	53
DO-Sİ	113	117	4
Sİ-LA	181	127	54
LA-SOL	204	226	22

- **Efranon tin psihin tu dolu su**

Makamın güçlü bölgesinde icra edilen bu okuyuşta Neva perdesi kısaca vurgulanmış ve Çargah perdesine dokunulduktan sonra ardışık seslerle Acem perdesine gelinmiştir. Ardından yine aynı şekilde Neva perdesinde yarım karar gösterilmiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 301

Ayet	EF	RA	NON	TİN	PSİ	HİN	TU	DU	LU	SU
Nota	RE	RE	RE	DO	RE	RE	Mİ	FA ¹³⁴	Mİ	RE
Sent	5.370	5.441	5.459	5.252	5.479	5.492	5.707	5.779	5.670	5.451

¹³³ Kürdi perdesidir.

¹³⁴ Acem perdesidir.

Okuyucu, Acem ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönde kullandıktan sonra yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 302

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	71	*
RE-RE	*	18	*
RE-DO	204	207	3
DO-RE	204	227	23
RE-RE	*	13	*
RE-Mİ	204	215	11
Mİ-FA	90	72	18
FA-Mİ	90	109	19
Mİ-RE	204	219	15

- **Oti pros se, Kirie**

Okuyucu Çargah perdesinden ardışık seslerle Acem perdesine gelmiş, Hüseyini perdesine yaptığı dokunuştan sonra Gerdaniye perdesine uzanarak ardışık seslerle Neva perdesinde Buselik'li kalış yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 303

Ayet	O	Tİ	PROS	SE		Kİ	Rİ		E
Nota	DO	RE	Mİ	FA ¹³⁵	Mİ	SOL	FA ¹³⁶	Mİ	RE
Sent	5.193	5.478	5.649	5.758	5.650	5.940	5.760	5.673	5.458

Çargah ve Gerdaniye perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönde kullandıktan sonra yarım karar veren okuyucu, bir yerde Hüseyini-Gerdaniye üçlü aralığını kullanmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 304

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	285	81
RE-Mİ	204	171	33
Mİ-FA	90	109	19
FA-Mİ	90	108	18
Mİ-SOL	294	290	4
SOL-FA	204	180	24
FA-Mİ	90	87	3
Mİ-RE	204	215	11

¹³⁵ Acem perdesidir.

¹³⁶ Acem perdesidir.

- İra tin psihin mu.

Tamamen yerinde Rast çeşnisinin seslerinin kullanıldığı bu icrada okuyucu Neva perdesinden icraya başlamış, ardışık seslerle geldiği Segah perdesinden Neva perdesine uzanmıştır. Buradan ardışık seslerle geldiği Rast perdesinde yerinde Rast beşlisini kullanarak karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 305

Ayet	İ	RA	TİN	PSİ	HİN				MU
Nota	RE	RE	DO	Sİ	RE	DO	Sİ	LA	SOL
Sent	5.437	5.402	5.163	5.064	5.439	5.235	5.064	4.976	4.763

Neva ve Rast perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra yerinde karar vermiştir. Bir yerde Segah-Neva üçlü aralığı kullanılmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 306

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	35	*
RE-DO	204	239	35
DO-Sİ	113	98	15
Sİ-RE	317	375	58
RE-DO	204	204	0
DO-Sİ	113	171	58
Sİ-LA	181	89	92
LA-SOL	204	213	9

- Oti si, Kirie, hristos ke epikis ke polieleos

Rast, Kürdi ve Segah perdelerini sırasıyla gösteren okuyucu, Çargah perdesini kısaca vurgulamış, Nim Hicaz ve Neva perdesine yaptığı kısa dokunuştan sonra Segah perdesine geri dönmüştür. Bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra ardışık seslerle Neva perdesine gelmiştir. Buradan tekrar Çargah perdesine dönüp ardışık seslerle Hüseyini perdesine gelen okuyucu pest yönde Çargah perdesine bir sıçrama yaptıktan sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 307

Ayet	Nota	Sent
O	SOL	4.721
Ti	LA ¹³⁷	5.081
Si	Si	5.186
Ki	Si	5.200
Ri	DO	5.332
E	DO	5.322
HRIS	DO ¹³⁸	5.454
TOS	RE	5.515
KE	Si	5.172
E	Si	5.162
Pi	Si	5.147
i	DO	5.275
KiS	RE	5.501
KE	RE	5.484
PO	DO ¹³⁹	5.326
Li	RE	5.504
E	Mi	5.674
LE	DO	5.312
OS	RE	5.523

Rast ve Neva perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları daha çok çıkıcı yönde kullandıktan sonra yarım karar veren okuyucu, bir yerde Neva-Segah ve Hüseyini-Çargah üçlü aralıklarını kullanmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 308

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	294	360	66
LA-Si	90	105	15
Si-Si	*	14	*
Si-DO	113	132	19
DO-DO	*	10	*
DO-DO	90	131	41
DO-RE	113	61	52
RE-Si	317	343	26
Si-Si	*	10	*
Si-Si	*	16	*
Si-DO	113	128	15
DO-RE	204	226	22
RE-RE	*	17	*
RE-DO	113	158	45
DO-RE	113	178	65
RE-Mi	204	170	34
Mi-DO	317	362	45
DO-RE	204	211	7

- **Pasi tis epikalumenis se.**

Makamın güçlü bölgesinden icraya başlayan okuyucu Segah perdesine yaptığı pest yöndeki sıçramanın ardından Kürdi perdesine dokunmuştur. Buradan tekrar Çargah perdesine ardışık seslerle gelen okuyucu, aynı şekilde karar bölgesine yönelerek Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

¹³⁷ Kürdi perdesidir.

¹³⁸ Nim Hicaz perdesidir.

¹³⁹ Nim Hicaz perdesidir.

Tablo 309

Ayet	PA	Sİ	TİS	E	Pİ	KA	LU	ME		Nİ	SE
Nota	RE	RE	RE	Sİ	Sİ	LA	Sİ	DO	Sİ	LA	SOL
Sent	5.463	5.545	5.533	5.145	5.174	5.033	5.179	5.261	5.118	4.970	4.786

Neva ve Rast perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanan okuyucu, yerinde karar vermiştir. Bir yerde Neva-Segah üçlü aralığı kullanılmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 310

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	82	*
RE-RE	*	12	*
RE-Sİ	317	388	71
Sİ-Sİ	*	28	*
Sİ-LA	181	140	41
LA-Sİ	181	146	35
Sİ-DO	113	81	32
DO-Sİ	113	143	30
Sİ-LA	181	148	33
LA-SOL	204	184	20

- **Enotise, Kirie, tin proseuhin mu ke proshes ti fonı**

Okuyucu Rast perdesinden icraya başlayarak Hüseyini perdesine bir sıçrama yapmıştır. Bu perde ile Çargah ve Neva perdeleri arasında git-gel şeklinde yaptığı melodik hareketlerin ardından Acem perdesine gelen okuyucu, ardışık sesleri kullanarak geldiği Çargah perdesinden sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 311

Ayet	Nota	Sent
E	SOL	4.772
NO	Mİ	5.667
Tİ	Mİ	5.664
SE	RE	5.428
Kİ	Mİ	5.682
Rİ	DO	5.264
E	RE	5.459
TİN	RE	5.496
PRO	DO	5.288
SEU	RE	5.510
HİN	Mİ	5.669
MU	RE	5.495
KE	Mİ	5.663
PROS	FA ¹⁴⁰	5.776
HES	Mİ	5.701
Tİ	RE	5.476
FO	DO	5.226
Nİ	RE	5.469

Rast-Hüseyini altılı aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Hüseyini ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak yarım karar göstermiştir. Bir yerde Hüseyini-

¹⁴⁰ Acem perdesidir.

Çargah üçlü aralığını kullanılmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 312

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Mİ	907	894	13
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-RE	204	236	32
RE-Mİ	204	254	50
Mİ-DO	408	418	10
DO-RE	204	195	9
RE-RE	*	37	*
RE-DO	204	208	4
DO-RE	204	222	18
RE-Mİ	204	159	45
Mİ-RE	204	173	31
RE-Mİ	204	168	36
Mİ-FA	90	113	23
FA-Mİ	90	75	15
Mİ-RE	204	225	21
RE-DO	204	250	46
DO-RE	204	244	40

- **Tis deiseos mu.**

Kürdi perdesinden icraya başlayan okuyucu Segah ve Çargah perdelerine dokunarak karar bölgesine yönelmiş ve Rast perdesinde karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 313

Ayet	TİS	DE	i	SE	OS		MU
Nota	LA ¹⁴¹	Sİ	DO	Sİ	LA	Sİ	SOL
Sent	5.056	5.172	5.239	5.170	5.005	5.192	4.759

Kürdi perdesinden icraya başlayan okuyucu, Rast ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanmış, Segah-Rast üçlü aralığı ile karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

¹⁴¹ Kürdi perdesidir.

Tablo 314

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	90	116	26
Sİ-DO	113	67	46
DO-Sİ	113	69	44
Sİ-LA	181	164	17
LA-Sİ	181	187	6
Sİ-SOL	385	433	48

- En imera thlipseos mu ekekraksa pros se

Yerinde Rast çeşnisinin seslerini kullanarak Neva sesine kadar gelen okuyucu, buradan Acem perdesine ardışık seslerle geldikten sonra yine ardışık sesleri kullanarak geldiği Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 315

Ayet	EN	İ	ME	RA	THLİP	SE	OS	MU	E	KEK	RAK	SA	PROS	SE
Nota	SOL	LA	Sİ	DO	DO	RE	RE	RE	Mİ	FA ¹⁴²	Mİ	RE	DO	RE
Sent	4.785	5.000	5.180	5.274	5.295	5.455	5.491	5.499	5.647	5.759	5.678	5.446	5.230	5.472

Rast ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak yarım karar veren okuyucu, Acem perdesine kadar çıkıcı aralıkları kullanmış, daha sonra inici yönde aralıkları kullanmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 316

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	214	10
LA-Sİ	181	180	1
Sİ-DO	113	94	19
DO-DO	*	21	*
DO-RE	204	160	44
RE-RE	*	36	*
RE-RE	*	8	*
RE-Mİ	204	148	56
Mİ-FA	90	112	22
FA-Mİ	90	81	9
Mİ-RE	204	232	28
RE-DO	204	216	12
DO-RE	204	242	38

¹⁴² Acem perdesidir.

- **Oti epikusas mu.**

Tamamen yerinde Rast çeşnisinin seslerinin kullanıldığı bu icrada okuyucu makamın güçlü bölgesinden icraya başlamış ve ardışık seslerle karar bölgesine yönelerek Rast perdesinde karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 317

Ayet	O	Tİ	E	Pİ	KU	SAS				MU
Nota	RE	RE	RE	RE	DO	RE	DO	Sİ	LA	SOL
Sent	5.424	5.515	5.468	5.520	5.264	5.504	5.277	5.096	4.990	4.764

Neva ve Rast perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları inici yönde kullanan okuyucu yerinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 318

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	91	*
RE-RE	*	47	*
RE-RE	*	52	*
RE-DO	204	256	52
DO-RE	204	240	36
RE-DO	204	226	22
DO-Sİ	113	181	68
Sİ-LA	181	106	75
LA-SOL	204	226	22

- **Uk estin omios si en theis**

Rast perdesinden Neva perdesine sıçrama yaparak icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Acem perdesine, ardından aynı şekilde Segah perdesine ulaşmıştır. Buradan da makamın güçlü bölgesine yönelerek Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 319

Ayet	UK	ES	TİN	O	Mİ	OS	Sİ	EN	THE	İS
Nota	SOL	RE	Mİ	FA ¹⁴³	Mİ	RE	RE	Sİ	DO	RE
Sent	4.643	5.492	5.680	5.760	5.684	5.431	5.468	5.134	5.276	5.507

Rast-Neva beşli aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullandıktan sonra Neva-Segah üçlü aralığını kullanmış ve Neva perdesine

¹⁴³ Acem perdesidir.

kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanarak yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 320

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-RE	702	849	147
RE-Mİ	204	188	16
Mİ-FA	90	80	10
FA-Mİ	90	77	13
Mİ-RE	204	253	49
RE-RE	*	37	*
RE-Sİ	317	334	17
Sİ-DO	113	142	29
DO-RE	204	232	28

- **Kirie**

Okuyucu bir kelimedenden oluşan bu icrada Gerdaniye perdesinden başlayıp ardışık seslerle geldiği Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 321

Ayet	Ki	Ri		E
Nota	SOL	FA ¹⁴⁴	Mİ	RE
Sent	5.975	5.785	5.611	5.459

Gerdaniye perdesinden yarım kararın verildiği Neva perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelinmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 322

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-FA	204	190	14
FA-Mİ	90	174	84
Mİ-RE	204	152	52

- **Ke uk esti kata ta erğa su.**

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu ardışık seslerle Acem perdesine geldikten sonra, ilk olarak Neva perdesine, buradan da Segah perdesine pest yönde sıçrama yapmıştır. Segah perdesinden Kürdi perdesine dokunan okuyucu, aynı hareketle Neva perdesine yönelmiş,

¹⁴⁴ Acem perdesidir.

buradan da yerine Rast beşlisinin seslerini kullanarak karar perdesine gelmiş ve karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 323

Ayet	KE	UK	ES		Tİ	KA	TA	TA	ER		ĞA		SU
Nota	DO	RE	Mİ	FA ¹⁴⁵	RE	Sİ	LA ¹⁴⁶	Sİ	RE	DO	Sİ	LA	SOL
Sent	5.259	5.460	5.693	5.769	5.469	5.183	5.096	5.203	5.472	5.276	5.125	4.986	4.750

Çargah perdesinden Acem perdesine ardışık ikili aralıklar ile ulaşan okuyucu, Acem-Neva ve Neva-Segah üçlü aralıklarını göstermiştir. Segah-Kürdi aralığını her iki yönde de kullandıktan sonra Segah-Neva üçlü aralığını kullanan okuyucu, Neva perdesinden Rast perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 324

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	201	3
RE-Mİ	204	233	29
Mİ-FA	90	76	14
FA-RE	294	301	7
RE-Sİ	317	286	31
Sİ-LA	90	87	3
LA-Sİ	90	108	18
Sİ-RE	317	269	48
RE-DO	204	196	8
DO-Sİ	113	151	38
Sİ-LA	181	139	42
LA-SOL	204	235	31

- **Panta ta ethni, osa epiisas**

Bu icrada okuyucu Neva ve Hüseyini perdeleri arasında git-gel şeklinde melodik hareketler yaparak Neva perdesinden Segah perdesine doğru yönelmiş ve bu perdede asma karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 325

Ayet	PAN	TA	TA	ETH	Nİ	O	SA	E	Pİ	İ	SAS
Nota	RE	DO	RE	Mİ	RE	RE	RE	DO	RE	DO	Sİ
Sent	5.449	5.294	5.458	5.669	5.503	5.496	5.493	5.297	5.477	5.272	5.182

¹⁴⁵ Acem perdesidir.

¹⁴⁶ Kürdi perdesidir.

Neva ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları her iki yönde de kullanan okuyucu Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 326

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	154	50
DO-RE	204	163	41
RE-Mİ	204	212	8
Mİ-RE	204	167	37
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	3	*
RE-DO	204	196	8
DO-RE	204	180	24
RE-DO	204	205	1
DO-Sİ	113	89	24

- **İksusi ke proskinisusin enopion su, Kirie**

Neva üzerindeki Rast ve Buselik çeşnilerinin seslerini bu icrada benzer oranda kullanan okuyucu, Neva perdesini kısaca vurgulayarak başladığı icrasına, Çargah perdesinden ardışık seslerle Hüseyini perdesine dokunarak devam etmiştir. Buradan tekrar Çargah perdesine pest yönde sıçrama yapan okuyucu, tekrar aynı hareket şekliyle Acem perdesine yönelmiş ve Neva perdesine pest yönde bir sıçrama yapmıştır. Bu perdeden sonra tekrar ardışık seslerle Eviç perdesine yönelse de pest yönde bir hareketle Neva perdesine doğru bir sıçrama yapmıştır. Bu perdeden ardışık seslerle Acem, Eviç ve Gerdaniye perdelerine dokunduktan sonra Neva perdesine doğru Buselik çeşnisi sesleriyle yönelmiş ve bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 327

Ayet	Nota	Sent
İK	RE	5.451
SU	RE	5.476
Sİ	RE	5.504
KE	RE	5.514
PROS	DO	5.298
Kİ	RE	5.475
Nİ	Mİ	5.705
SU	DO	5.243
ŞİN	RE	5.492
E	Mİ	5.694
NO	FA ¹⁴⁷	5.811
PI	RE	5.498
ON	Mİ	5.651
	FA ¹⁴⁸	5.781
SU	RE	5.446
	Mİ ¹⁴⁹	5.740
Kİ	FA	5.865
	SOL	5.982
Rİ	FA ¹⁵⁰	5.790
	Mİ	5.666
E	RE	5.520

¹⁴⁷ Acem perdesidir.

¹⁴⁸ Acem perdesidir.

¹⁴⁹ Acem perdesidir.

¹⁵⁰ Acem perdesidir.

Çargah ve Hüseyini perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklardan sonra Hüseyini-Çargah üçlü, Çargah ve Acem perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklardan sonra Acem-Neva üçlü aralığı kullanan okuyucu, Neva ve Gerdaniye perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları çıkarken Eviç inerken de Acem perdesini alarak kullanmış ve Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 328

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	25	*
RE-RE	*	27	*
RE-RE	*	10	*
RE-DO	204	215	11
DO-RE	204	177	27
RE-Mİ	204	230	26
Mİ-DO	408	462	54
DO-RE	204	249	45
RE-Mİ	204	201	3
Mİ-FA	90	117	27
FA-RE	294	313	19
RE-Mİ	204	153	51
Mİ-FA	90	130	40
FA-RE	294	335	41
RE-Mİ	294	295	1
Mİ-FA	90	125	35
FA-SOL	113	117	4
SOL-FA	204	192	12
FA-Mİ	90	123	33
Mİ-RE	204	146	58

- **Ke doksasusi to onoma su.**

Segah perdesinden icraya başlayarak Neva perdesine uzanan okuyucu, ardışık seslerle Kürdi perdesine gelmiştir. Buradan Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu ardışık seslerle Dügah perdesine gelmiş, Segah perdesine dokunduktan sonra Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 329

Ayet	KE	DOK	SA	SU	Sİ	TO	O	NO	MA		SU
Nota	Sİ	Sİ	RE	DO	Sİ	LA ¹⁵¹	DO	Sİ	LA	Sİ	SOL
Sent	5.211	5.185	5.528	5.334	5.141	5.064	5.296	5.164	4.969	5.105	4.801

¹⁵¹ Kürdi perdesidir.

Segah-Neva üçlü aralığını kullandıktan sonra Neva ve Rast perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra yerinde karar vermiştir. Bir yerde de Kürdi-Çargah üçlü aralığı kullanılmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 330

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ -Sİ	*	25	*
Sİ -RE	317	343	26
RE-DO	204	194	10
DO-Sİ	113	193	80
Sİ-LA	90	77	13
LA-DO	204	232	28
DO-Sİ	113	131	18
Sİ-LA	181	196	15
LA-Sİ	181	137	44
Sİ-SOL	385	304	81

- **Oti meğas I si ke pion thaumasia**

Rast perdesinden icraya başladıktan sonra Gerdaniye perdesine uzanan okuyucu, Buselik sesleriyle Neva perdesine gelmiş ve kısaca bu perdeyi vurgulamıştır. Ardından Acem perdesine doğru git-gel şeklindeki melodik hareketten sonra Neva perdesinde Buselik'li yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 331

Ayet	O	Tİ	ME	ĞAS		Sİ		KE	Pİ	ON	THAU	MA	Sİ	A
Nota	SOL	SOL	SOL ¹⁵²	FA	Mİ	RE	RE	RE	Mİ	FA ¹⁵³	Mİ	FA ¹⁵⁴	Mİ	RE
Sent	4.769	4.764	5.916	5.724	5.630	5.467	5.475	5.488	5.687	5.745	5.603	5.727	5.705	5.494

Rast-Gerdaniye oktav aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Gerdaniye ve Neva perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları inici ve çıkıcı yönde kullandıktan sonra yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

¹⁵² Gerdaniye perdesidir.

¹⁵³ Acem perdesidir.

¹⁵⁴ Acem perdesidir.

Tablo 332

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	5	*
SOL-SOL	1200	1152	48
SOL-FA	204	192	12
FA-Mİ	90	94	4
Mİ-RE	204	162	42
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	13	*
RE-Mİ	204	199	5
Mİ-FA	90	57	33
FA-Mİ	90	142	52
Mİ-FA	90	124	34
FA-Mİ	90	22	68
Mİ-RE	204	211	7

- **Si | Theos monos.**

Tamamen yerinde Rast çeşnisinin seslerinin kullanıldığı bu icrada okuyucu, Neva perdesinden Segah perdesine pest yönde bir sıçrama yaptıktan sonra tekrar Neva perdesine aynı hareketle dönüp Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 333

Ayet	Si	THE	OS	MO				NOS
Nota	RE	Si	Si	RE	DO	Si	LA	SOL
Sent	5.508	5.152	5.122	5.521	5.272	5.088	4.996	4.771

Neva-Segah üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, aynı aralığı çıkıcı yönde de kullandıktan sonra Neva perdesinden karar perdesine doğru ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

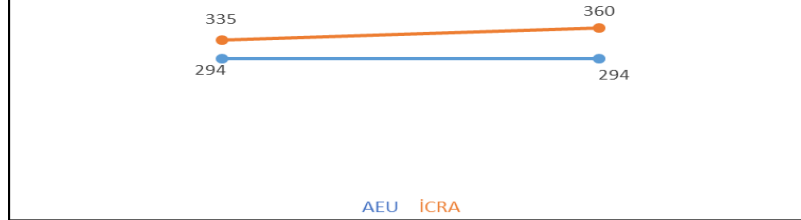
Tablo 334

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Sİ	317	357	40
Sİ-Sİ	*	30	*
Sİ-RE	317	399	82
RE-DO	204	249	45
DO-Sİ	113	185	72
Sİ-LA	181	92	89
LA-SOL	204	225	21

2.2.1.2.1. İkili Aralıklar

- **Rast-Kürdi Aralığı (294)**

GRAFİK 61

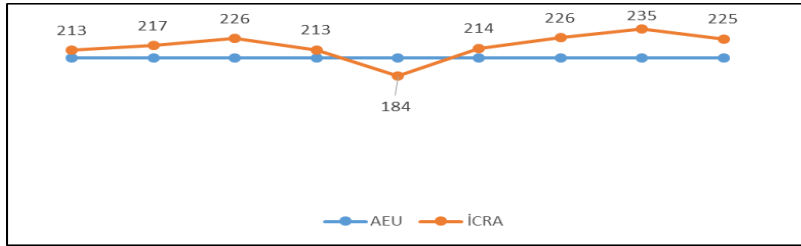

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile alakalı grafiğe bakıldığında ise bu aralığın tamamen tizleşme eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca icranın her iki değeri de sistem tarafından tespit edilen değerlere 2 komadan daha uzak bir noktada tınladıklarından, bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

- **Rast-Dügah Aralığı (204)**

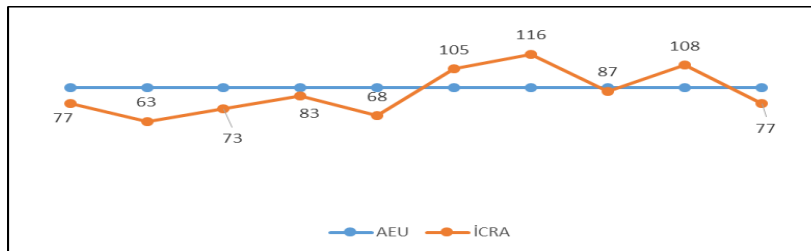
İcra içerisinde dokuz defa kullanılan bu aralık tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, büyük oranda sistemin tespit ettiği değere yakın noktalarda tınladığından sistem ile örtüşmektedir.

GRAFİK 62

- **Kürdi-Segah Aralığı (90)**

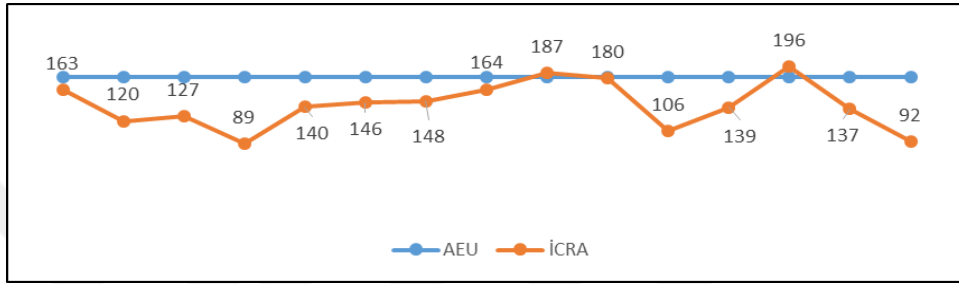
GRAFİK 63

İcra içerisinde sekiz defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile alakalı grafiğe bakıldığında ise bu aralığın daha çok pestleşme eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca icranın değerleri de sistem tarafından tespit edilen değerlere yakın bir noktada tınladığından, bu aralık sistem ile genel olarak örtüşmektedir.

- **Düğah-Segah Aralığı (181)**

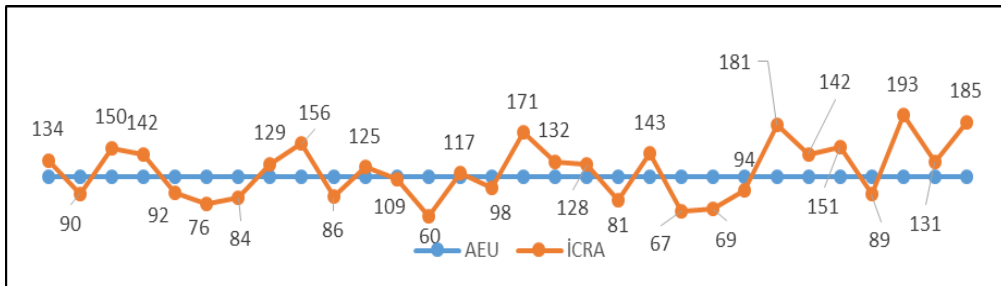
GRAFİK 64

İcra içerisinde 15 defa kullanılan bu aralık pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, büyük oranda sistemin tespit ettiği 181 sent değerine uzak noktalarda tınladığından sistem ile örtüşmemektedir.

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

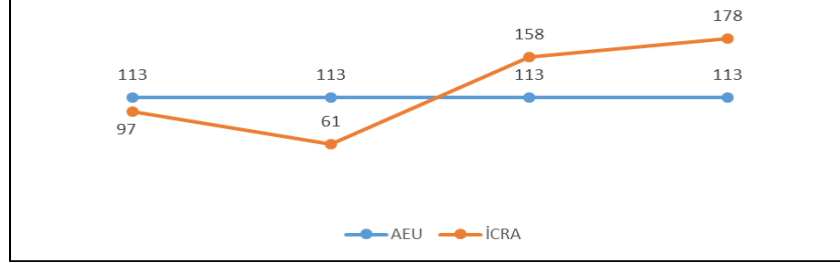
GRAFİK 65

İcra içerisinde çok sık kullanılan bu aralık sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile alakalı grafiğe bakıldığında ise bu aralığın benzer oranlarda tizleşme ve pestleşme eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca icranın değerleri de sistem tarafından tespit edilen 113 sent değerine daha uzak noktalarda tınladığından, bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

- **Nim Hicaz-Neva Aralığı (113)**

GRAFİK 66

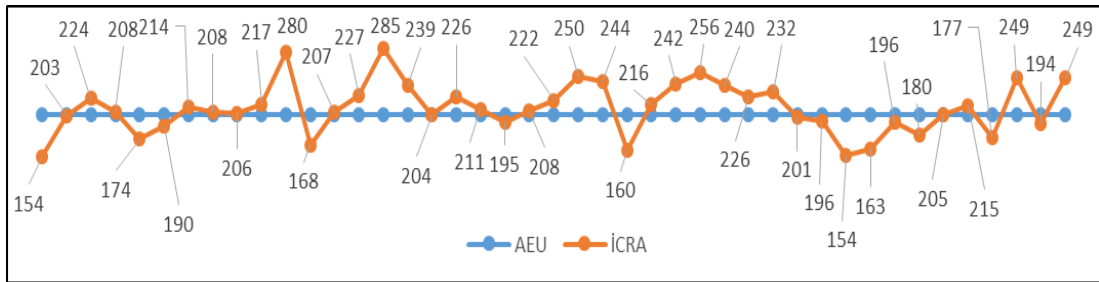

İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık benzer oranlarda tizleşme ve pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, tamamen sistemin tespit ettiği 181 sent değerine uzak noktalarda tınladığından sistem ile örtüşmemektedir.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

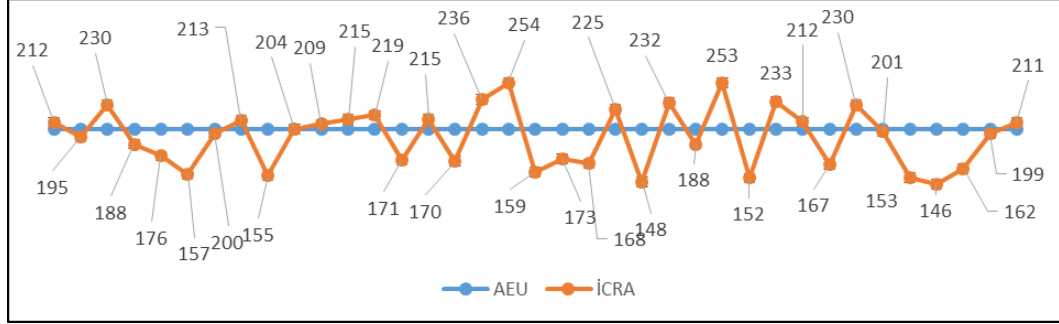
İcra içerisinde çok sık kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile alakalı grafiğe bakıldığında ise bu aralığın daha çok tizleşme eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca icranın değerleri de sistem tarafından tespit edilen değere kısmen yakın noktalarda tınladığından, bu aralık sistem ile örtüşmektedir. İcra ile ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 67

- **Neva-Hüseyini Aralığı (204)**

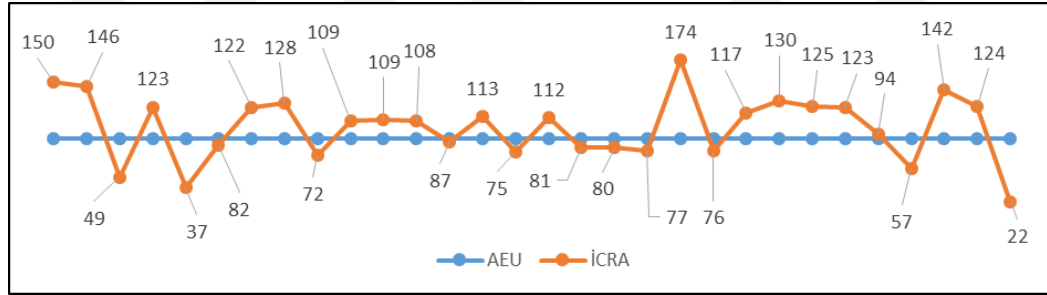
GRAFİK 68

İcra içerisinde çok sık kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile alakalı grafiğe bakıldığında ise bu aralığın daha çok pestleşme eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca icranın değerleri de sistem tarafından tespit edilen değere daha çok uzak noktalarda tınladığından, bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

- **Hüseyini-Acem Aralığı (90)**

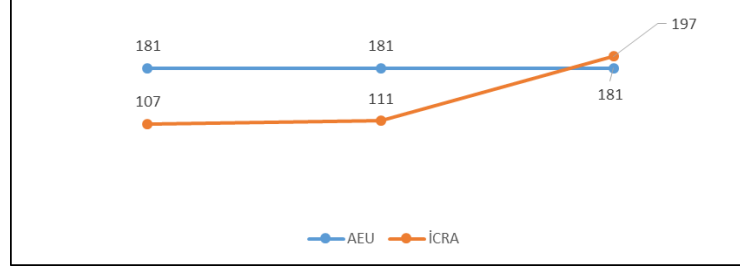
GRAFİK 69

İcra içerisinde çok sık kullanılan bu aralık sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilmiştir. İcra ile alakalı grafiğe bakıldığında ise bu aralığın daha çok tizleşme eğiliminde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca icranın değerleri de sistem tarafından tespit edilen değere daha çok uzak noktalarda tınladığından, bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

- **Hüseyini-Eviç Aralığı (181)**

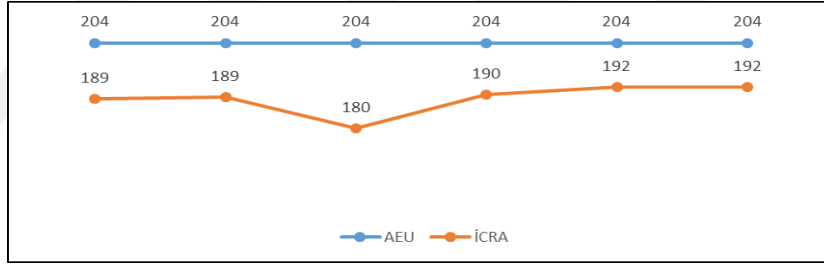
GRAFİK 70

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık daha çok pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, genel olarak sistemin tespit ettiği 181 sent değerine uzak noktalarda tınladığından sistem ile örtüşmemektedir.

- **Acem-Gerdaniye Aralığı (204)**

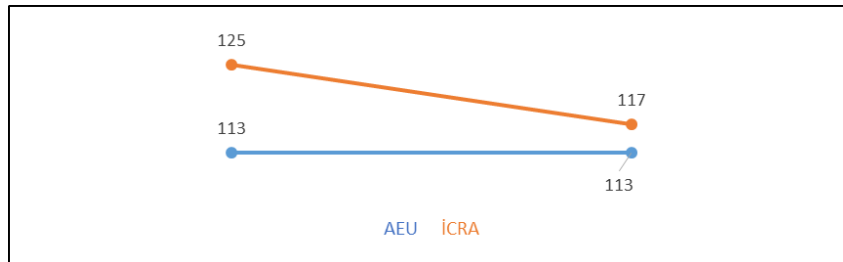
GRAFİK 71

İcra içerisinde yedi defa kullanılan bu aralık tamamen pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, çok büyük oranda sistemin tespit ettiği 204 sent değerine yakın noktalarda tınladığından sistem ile örtüşmektedir.

- **Eviç-Gerdaniye Aralığı (113)**

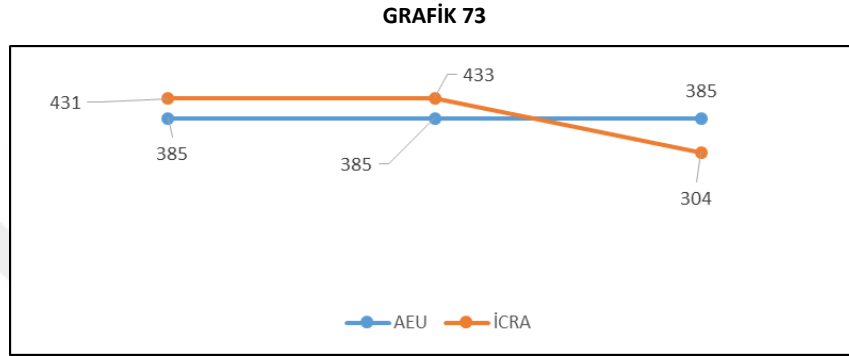
GRAFİK 72

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık tamamen tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 113 sent değerine yakın noktalarda tınladığından sistem ile tamamen örtüşmektedir.

2.2.1.2.2. Üçlü Aralıklar

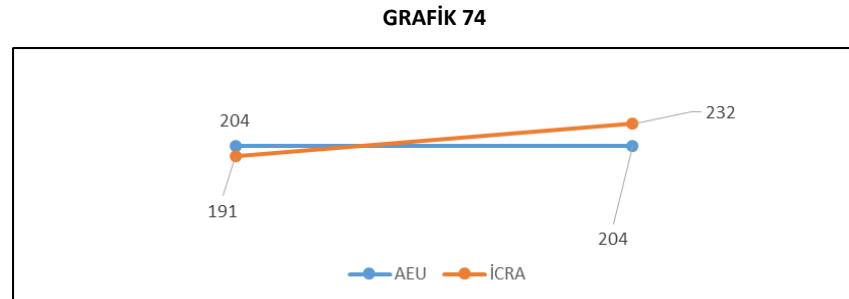
- **Segah-Rast Aralığı (385)**

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık daha çok tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 385 sent değerine uzak noktalarda tınladığından sistem ile tamamen örtüşmemektedir.

- **Kürdi-Çargah Aralığı (204)**

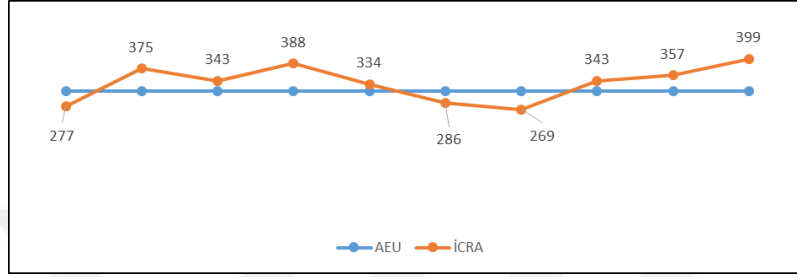
İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 204 sent değerine bir noktada yakın tınladığından sistem ile kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

- **Neva-Segah Aralığı (317)**

İcra içerisinde 10 defa kullanılan bu aralık daha çok tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 317 sent değerine uzak noktalarda tınladığından genel olarak sistem ile örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

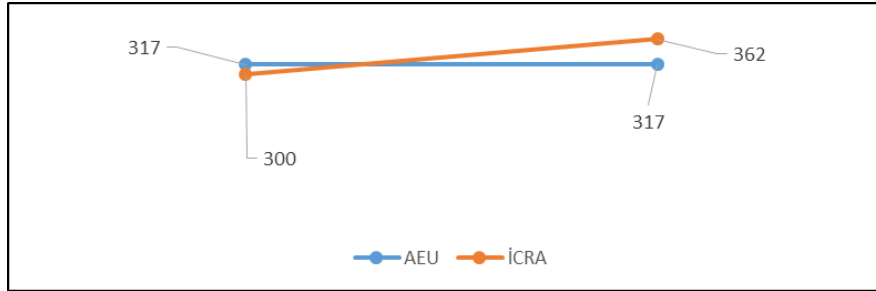
GRAFİK 75

- **Hüseyini-Nim Hicaz Aralığı (317)**

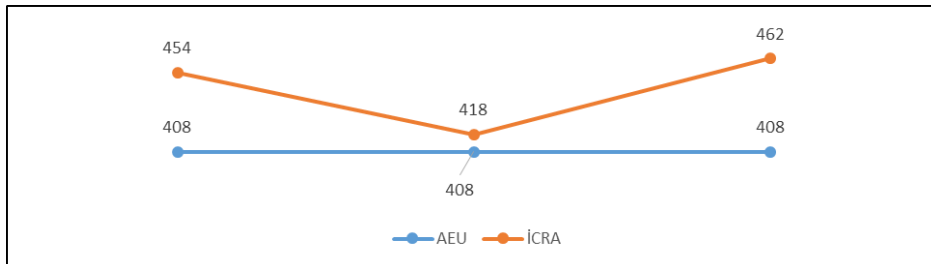
İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 317 sent değerine bir noktada yakın tınladığından sistem ile kısmen örtüşmektedir. İcra ile ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 76

- **Hüseyini-Çargah Aralığı (408)**

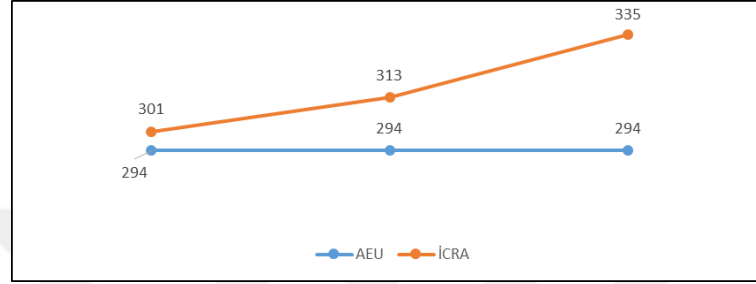
GRAFİK 77

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık tamamen tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 408 sent değerine sadece bir noktada yakın tınladığından daha çok sistem ile örtüşmemektedir.

- **Acem-Neva Aralığı (294)**

GRAFİK 78

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık tamamen tizleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 294 sent değerine yakın noktalarda tınladığından daha çok sistem ile örtüşmektedir.

- **Hüseyini-Gerdaniye Aralığı (294)¹⁵⁵**

İcra içerisinde 290 sent değeri ile bir defa kullanılan bu aralık tamamen pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 294 sent değerine yakın noktada tınladığından sistem ile tamamen örtüşmektedir.

2.2.1.2.3. Altılı Aralıklar

- **Rast-Hüseyini Aralığı (907)¹⁵⁶**

İcra içerisinde 894 sent değeri ile bir defa kullanılan bu aralık tamamen pestleşme eğilimi göstermekle birlikte, sistemin tespit ettiği 907 sent değerine yakın noktada tınladığından sistem ile tamamen örtüşmektedir.

¹⁵⁵ Bu aralık okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

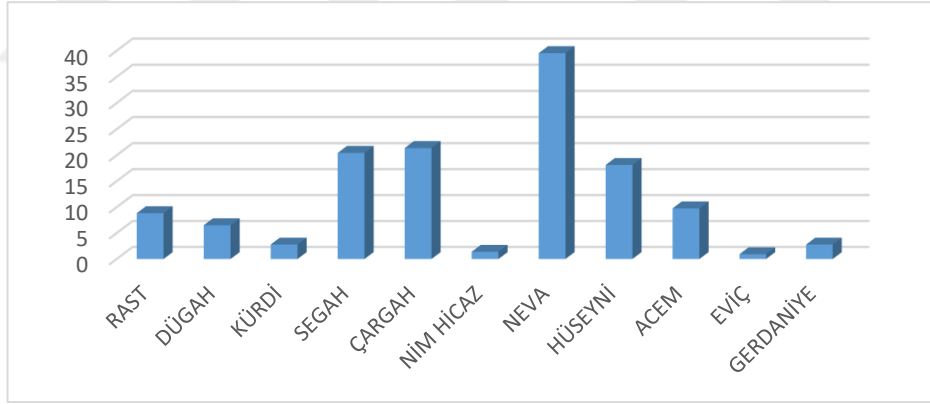
¹⁵⁶ Bu aralık okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

2.2.1.3. Perde Adetleri

Tablo 335

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
RAST	4754	19	8,84
DÜGAH	5009	14	6,51
KÜRDİ	5085	6	2,79
SEGAH	5154	44	20,47
ÇARGAH	5271	46	21,40
NİM HİCAZ	5390	3	1,40
NEVA	5480	85	39,53
HÜSEYİNİ	5671	39	18,14
ACEM	5768	21	9,77
EVIÇ	5867	2	0,93
GERDANIYE	5952	6	2,79

GRAFİK 79

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Rast makamında okunan Mezmur'da en çok tercih edilen perde yaklaşık %40 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise %21 oranı ile Çargah ve %20 oranı ile Segah perdesidir.

İcrada kullanılan perdelerle bakıldığında Rast makamı dizisini oluşturan seslerin Rast perdesinden Gerdaniye perdesine kadar tamamının icrada kullanıldığı görülmektedir. Ancak yerinde Rast beşlisinin seslerinin, Neva üzerindeki Rast dörtlüsüne göre çok daha belirgin olarak görüldükleri söylenebilir. Dolayısıyla icranın daha çok makamın güçlü çevresinde seyrettiği anlaşılmaktadır.

Acem perdesinin Eviç perdesine nazaran daha yüksek oranda kullanıldığı görülmektedir. Bu sebeple bu okuyuşun 'Acem'li Rast'¹⁵⁷ olarak nitelenen bir yönünün olduğu söylenebilir.

Makamın güçlü perdesi olarak tarif edilen Neva perdesinin bu grafikte en çok tercih edilen perde olduğu görülmektedir. İcra da yeden perdesinin de kullanılmadığı gözlenmiştir.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Rast makamı icrasının Mezmur okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile kısmen örtüştüğü söylenebilir.

2.2.1.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Bu okuyuşta bulunan 18 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler tablolaştırılmıştır.

Perde isimlerinin altında bulunan rakamlar, aynı zamanda karar, yarım karar veya asma karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Rast perdesinde karar göstererek bir uzatmanın daha çok kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini Neva perdesinde yarım karar göstererek yapılan uzatmalar takip etmektedir.

Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin 0,4 saniye olduğu görülmektedir. Ayrıca her bir uzatma için sadece bir aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince tamamen tek perdenin tercih edildiği görülmektedir. İcranın başındaki uzatmalar Neva perdesinde yoğunlaşırken, icranın sonuna doğru Rast perdesine doğru kayan bir yoğunluk göze çarpmaktadır.

¹⁵⁷ İsmail Hakkı Özkan, *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleleri*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2006, s. 137.

Tablo 336

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler	
					Rast	Neva
EĞO	0,55	1	1	1	1	
DULON SU	0,27	1	1	1		1
THEOS MU	0,28	1	1	1		1
EPISE	0,73	1	1	1	1	
ME KİRİE	0,34	1	1	1		1
SOME	0,31	1	1	1		1
İMERAN	0,55	1	1	1	1	
TU DULUSU	0,36	1	1	1		1
PROSE KİRİE	0,31	1	1	1		1
İRATİN PSİHİN MU	0,57	1	1	1	1	
POLİ ELEOS	0,28	1	1	1		1
EPIKALUMANİSE	0,75	1	1	1	1	
DEİSE OS MU	0,42	1	1	1	1	
EPIKUSAS MU	0,43	1	1	1	1	
KİRİE	0,34	1	1	1		1
ERĞA SU	0,31	1	1	1	1	
TO ONOMA SU	0,44	1	1	1	1	
THEOS MONOS	0,53	1	1	1	1	
Register Ortalaması		1				
Perde Adedi Ort.			1			
Perde Tekrarı Ort.				1		
Perde Tekrar Toplamı					10	8
Perde Tekrar Oranı (%)					55,56	44,44
Uzayan Son Hece Adedi	18					
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	0,43					

2.2.1.5. Susma Süreleri

Tablo 337

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
TO US SU...KE EPA	0,36
EĞO...FİLAKSON	0,58
OSİOS İ Mİ...SO SOSON	0,24
DULON SU...O THEOS	0,27
THEOS MU...TON	0,23
EPİSE...ELEİSON	0,71
ME KİRİE...OTİ	0,28
SOME...OLİN	0,18
İMERAN...EFRANON	0,58
TU DULUSU...OTİ	0,22
PROSE KİRİE...İRATİN	0,21
PSİHİN MU...OTİ Sİ	0,54
POLİ ELEOS...PASİTİS	0,35
EPIKALUMANİSE...ENOTİSE	0,84
Tİ FONİ...TİS DEİSE	0,28
DEİSE OS MU...EN İMERA	0,60
PROSE...OTİ	0,22
EPIKUSAS MU...UK ESTİN	0,64
THEİS...KİRİE	0,31
KİRİE...KE UK	0,19
ERĞA SU...PANTA	1,52
EPİSAS...İKSUSİ	0,25
KİRİE...KE DOKSASUSİ	0,32
TO ONOMA SU...OTİ	0,61
THAUMASİA..Sİ İ	0,22
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	106,08
Toplam Sus Süresi (Sn)	10,75
Sus Adedi	25
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,43
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	10,13

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada 25 tane sus bulunmaktadır.

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,4 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın yaklaşık % 10'una tekabül etmektedir.

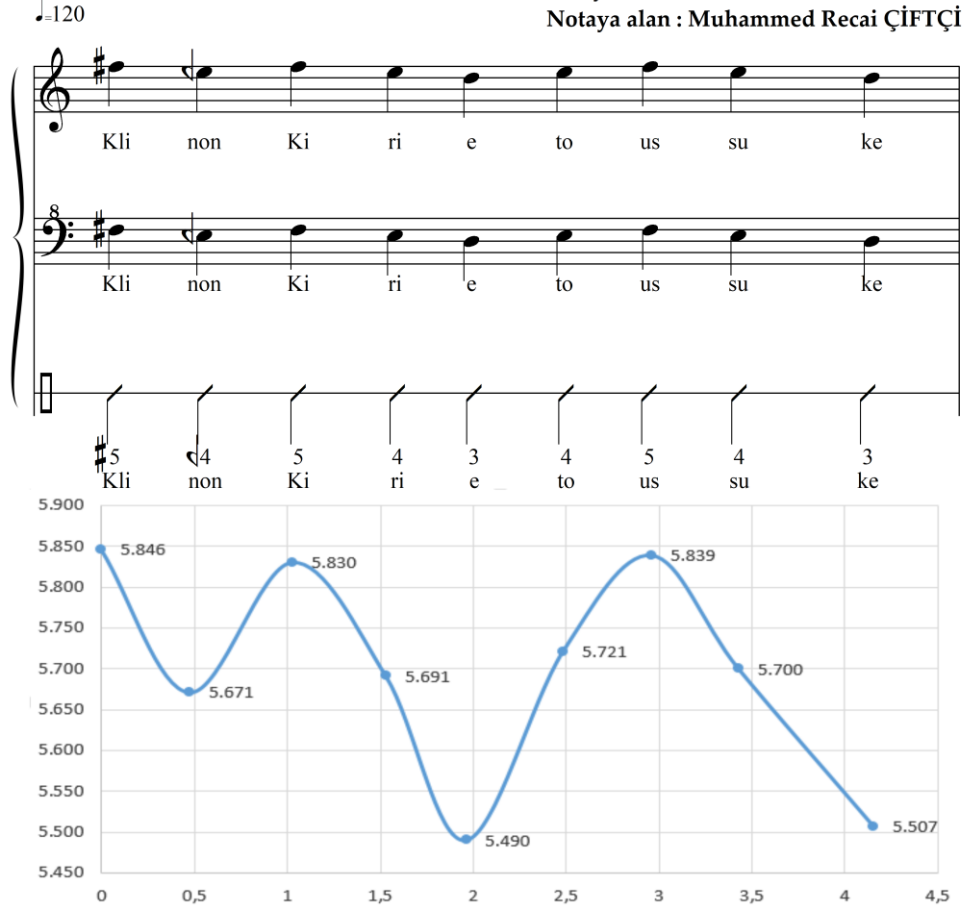
2.2.2. Hüzam Makamında Okunan Zebur Ayetleri

2.2.2.1. Notasyon¹⁵⁸

- Klinon, Kirie, to us su ke epakuson mu

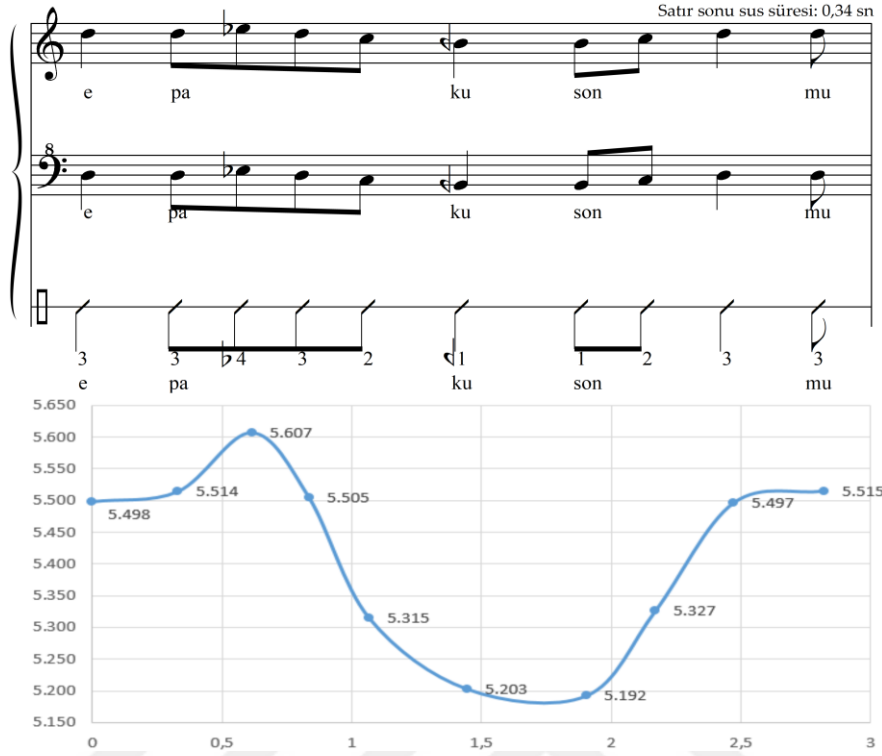
RESİM 178

Okuyan : Pandelis ZAFİRİS
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

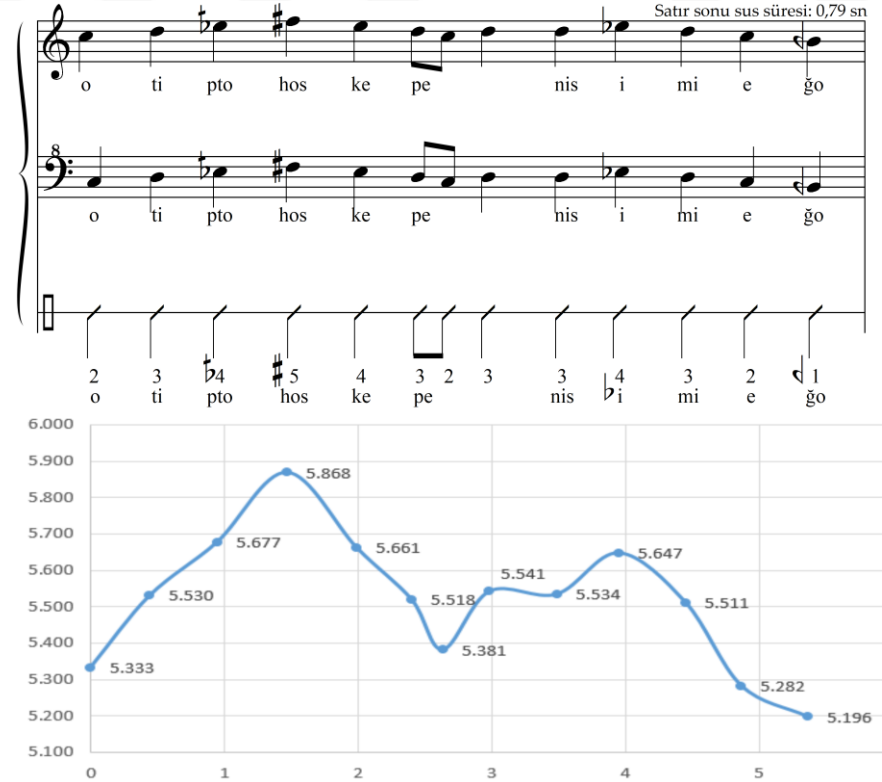
¹⁵⁸ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 8-Panteleimon Zafeiris-Hüzam Mezmur.

RESİM 179

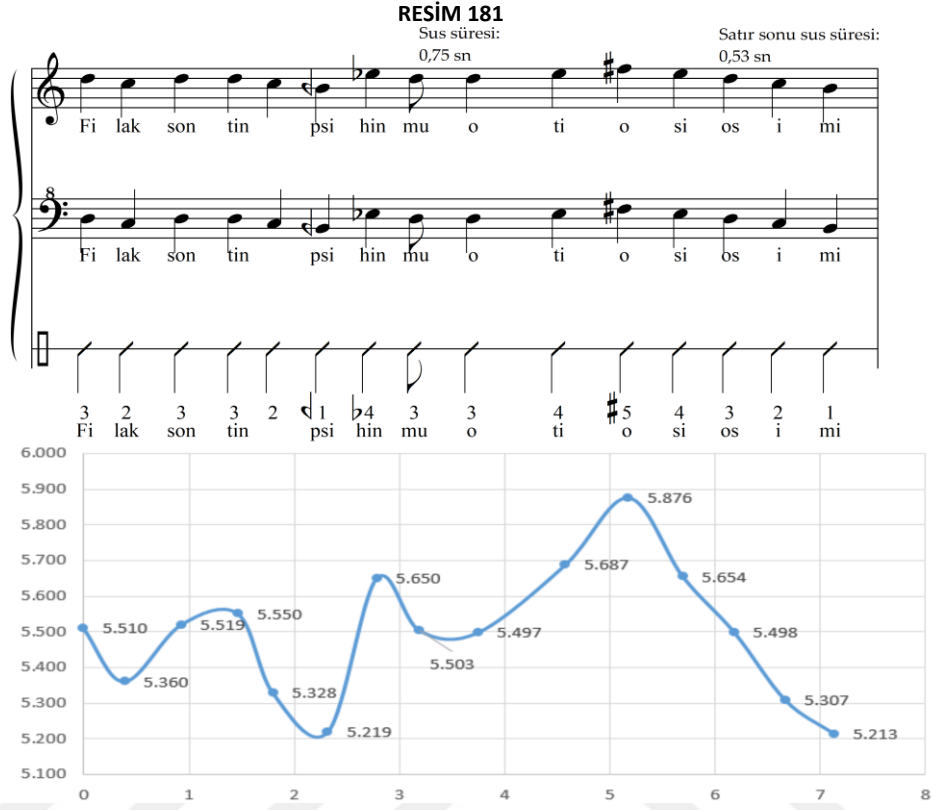

- Oti ptohos ke penis imi eĝo.

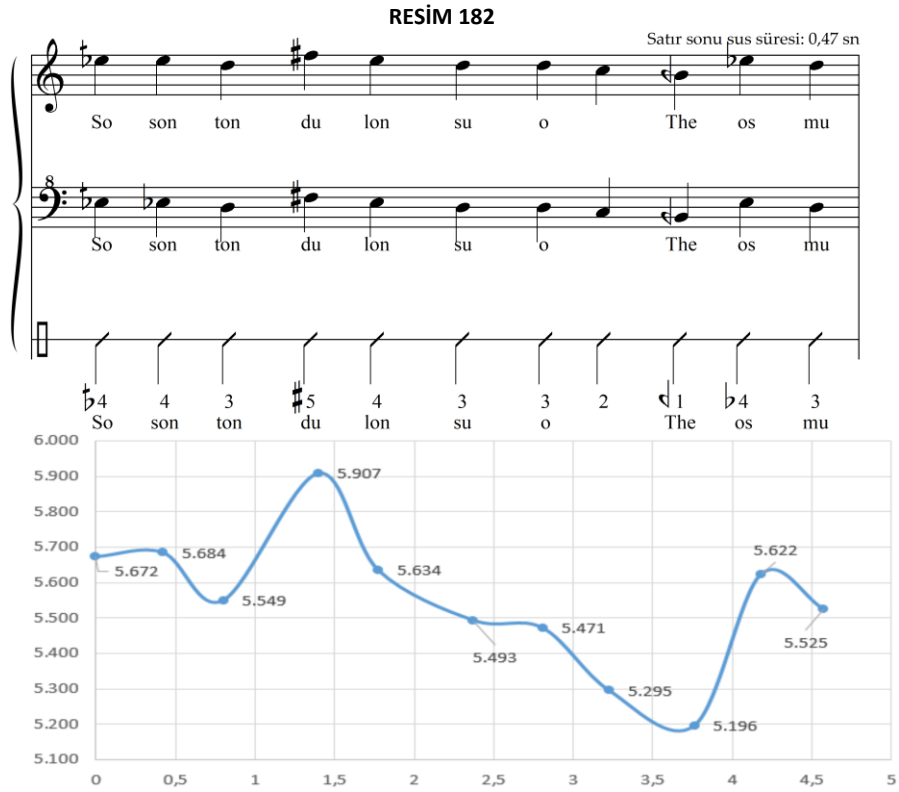
RESİM 180

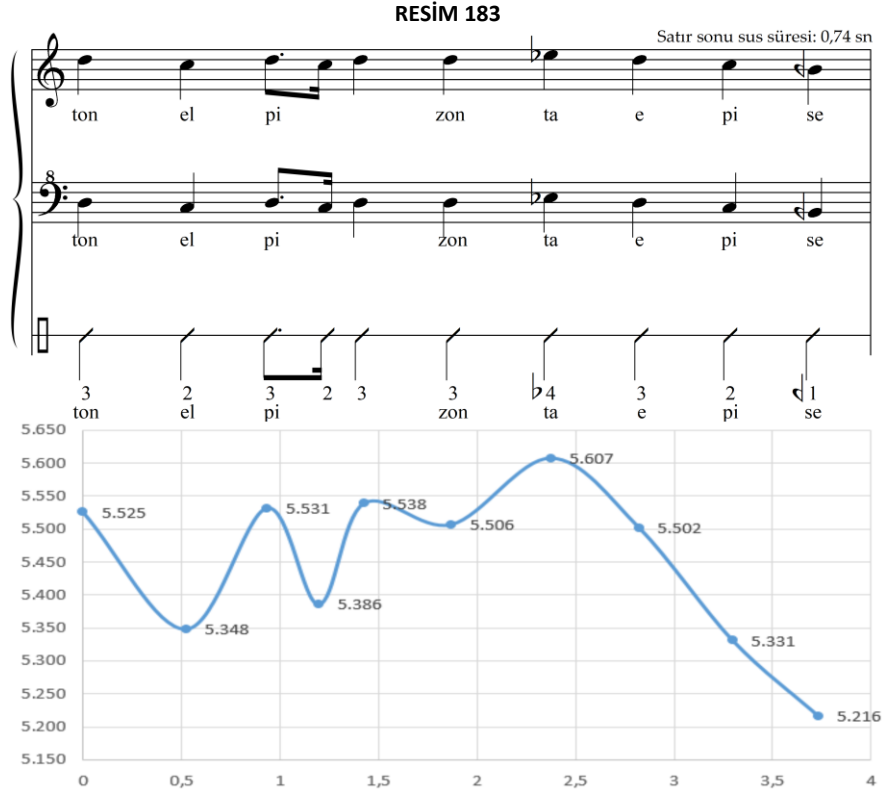
- Filakson tin psihin mu Oti osios imi.

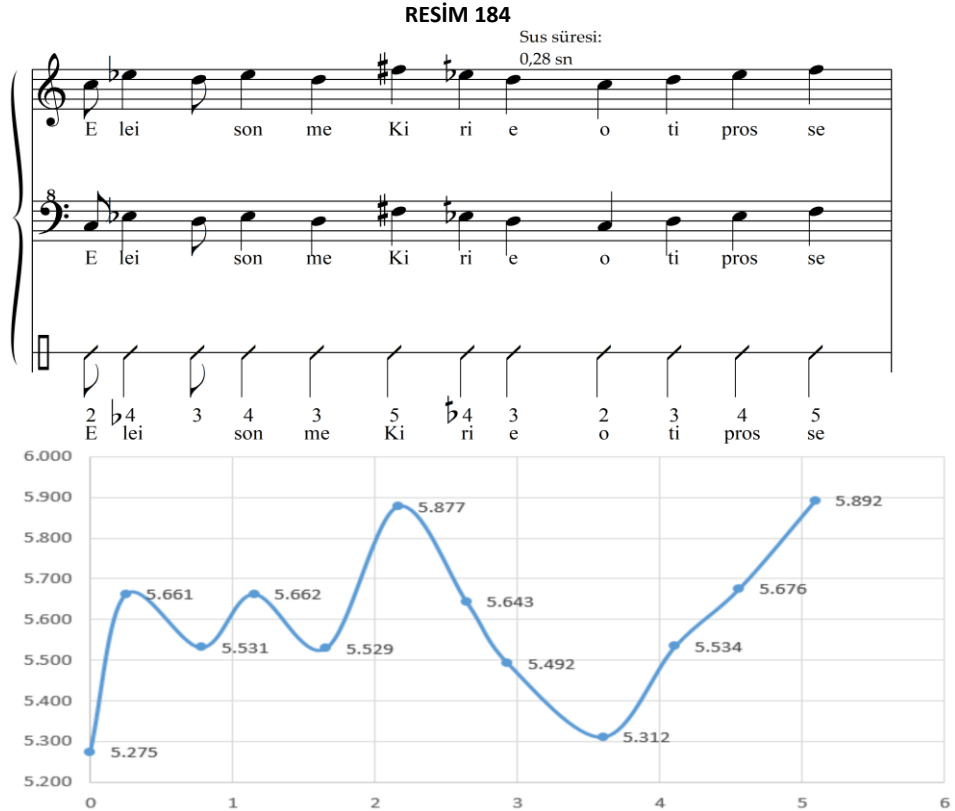
- Soson ton dulon su, o Theos mu

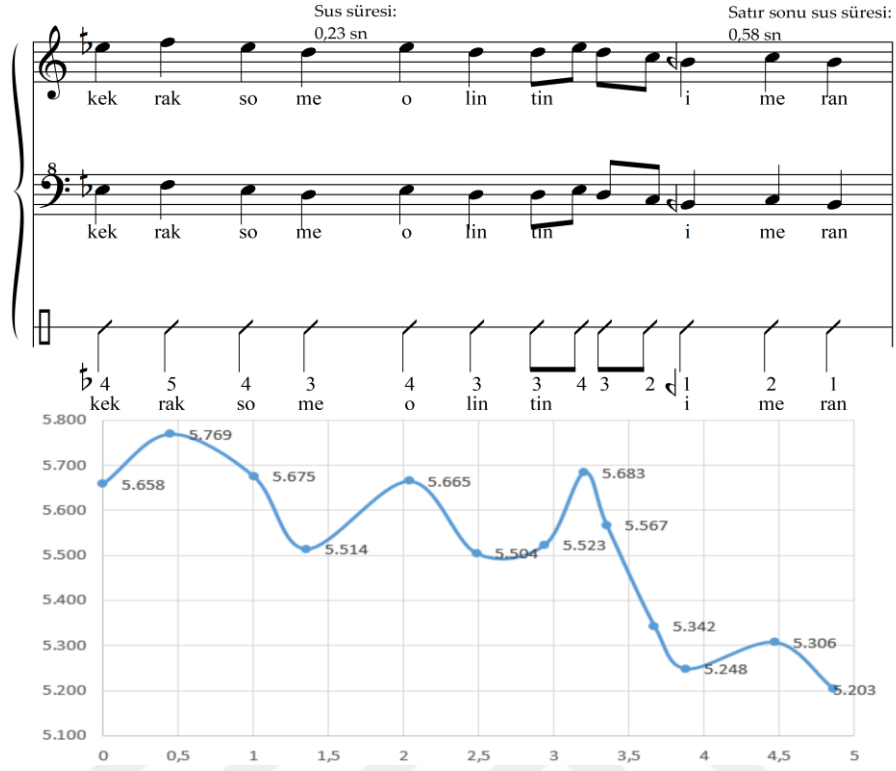
- Ton elpizonta epi se.

- Eleison me, Kirie Oti pros se kekraksome Olin tin imeran.

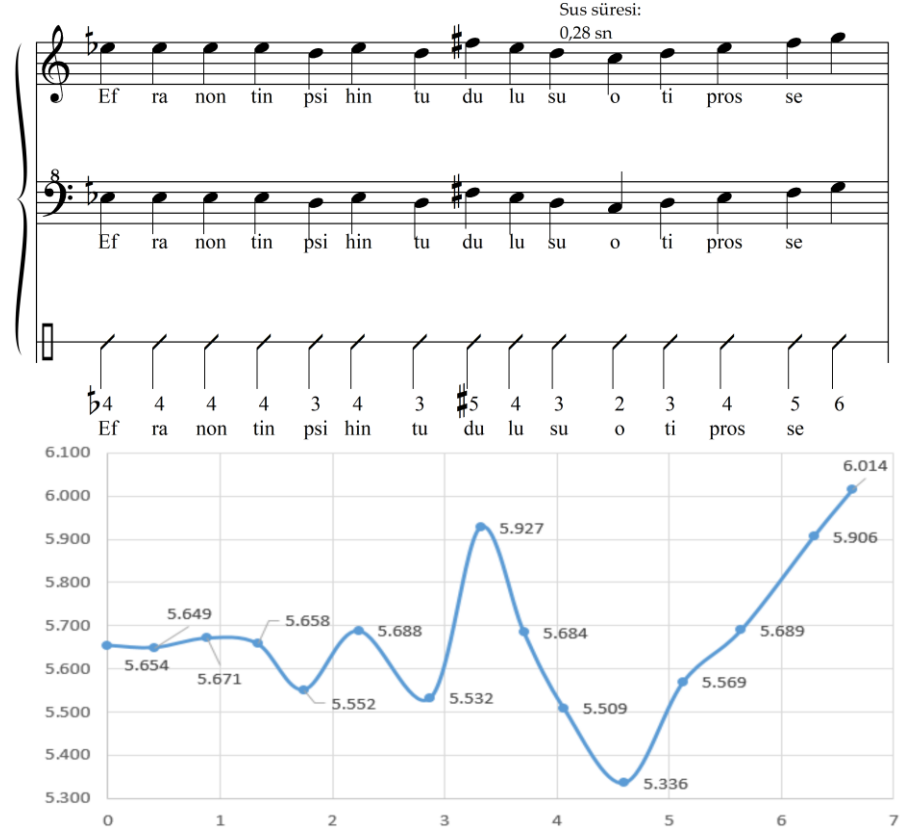

RESİM 185

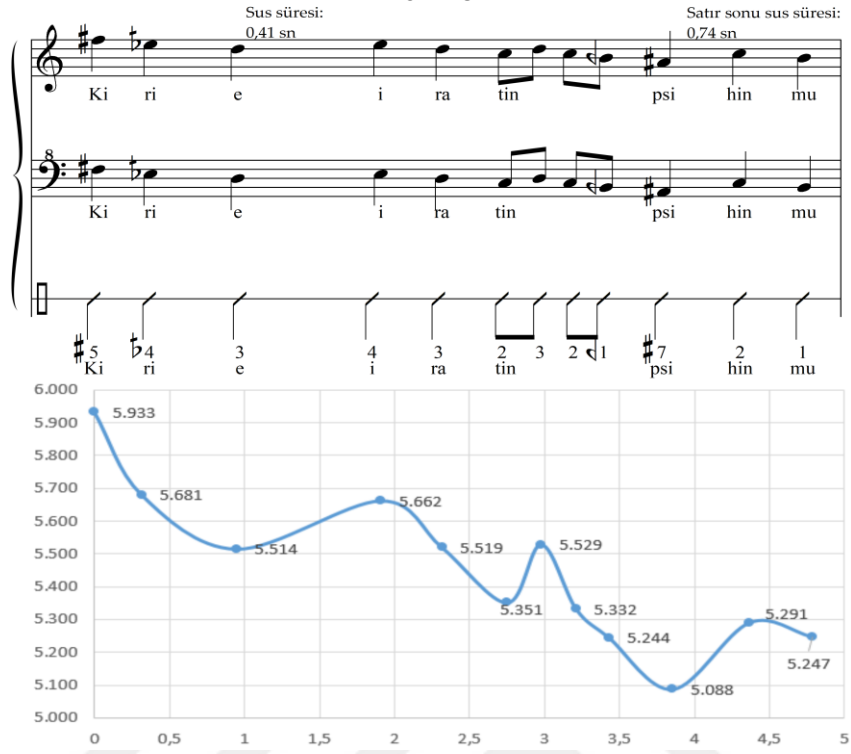

- Efranon tin psihin tu dulu su, Oti pros se, Kirie, İra tin psihin mu.

RESİM 186

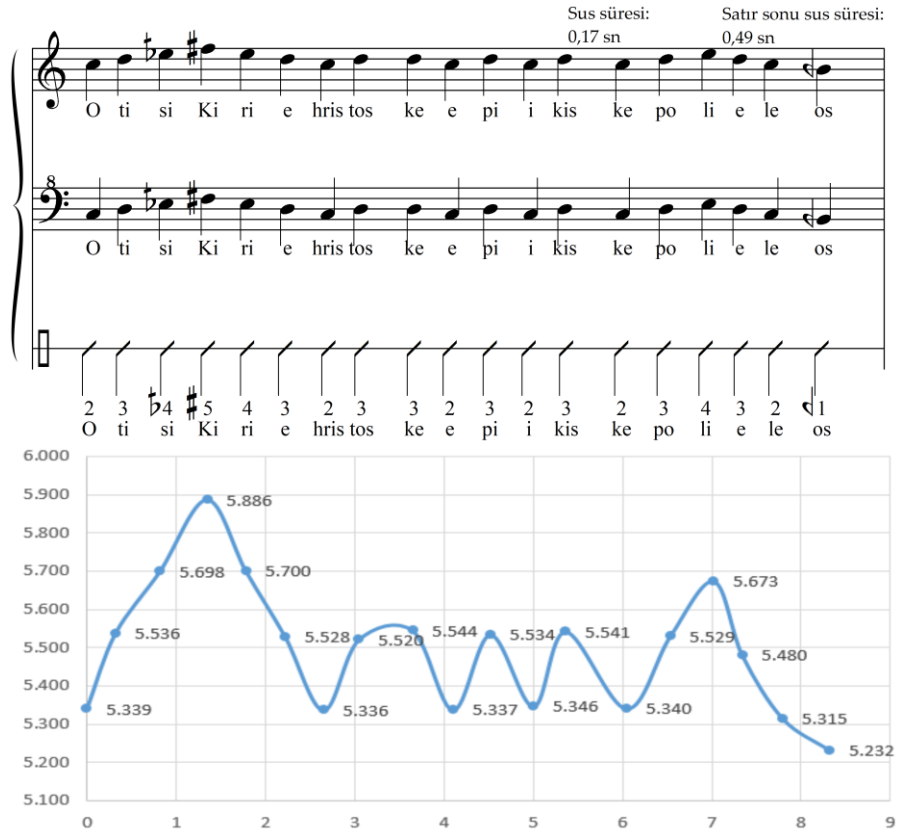

RESİM 187

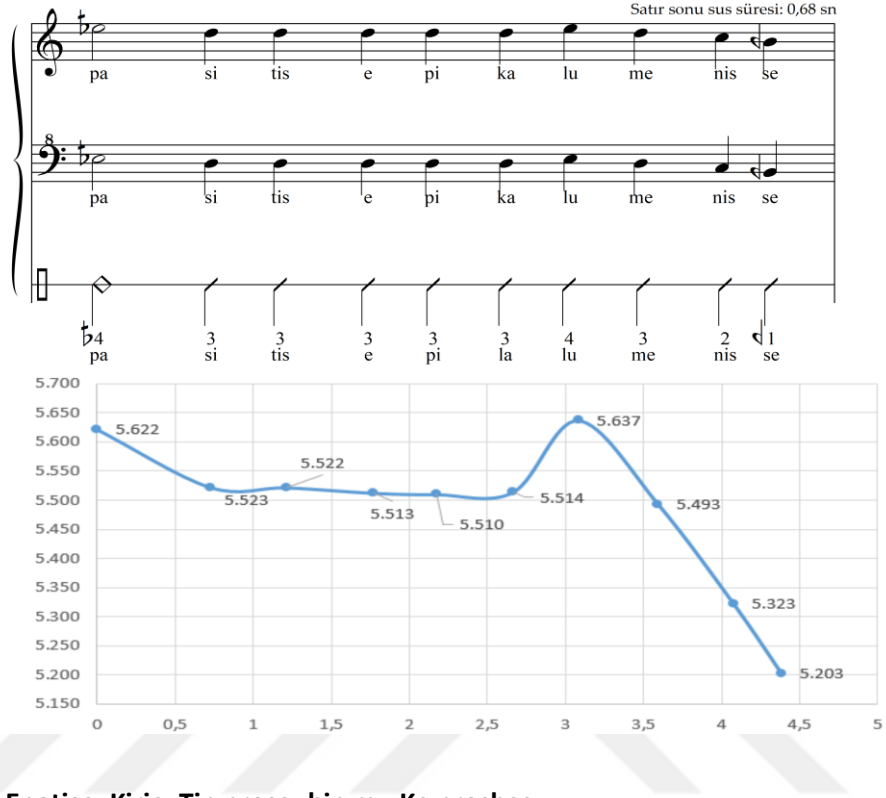
- Oti si, Kirie, hristos ke epikis Ke polieleos

RESİM 188

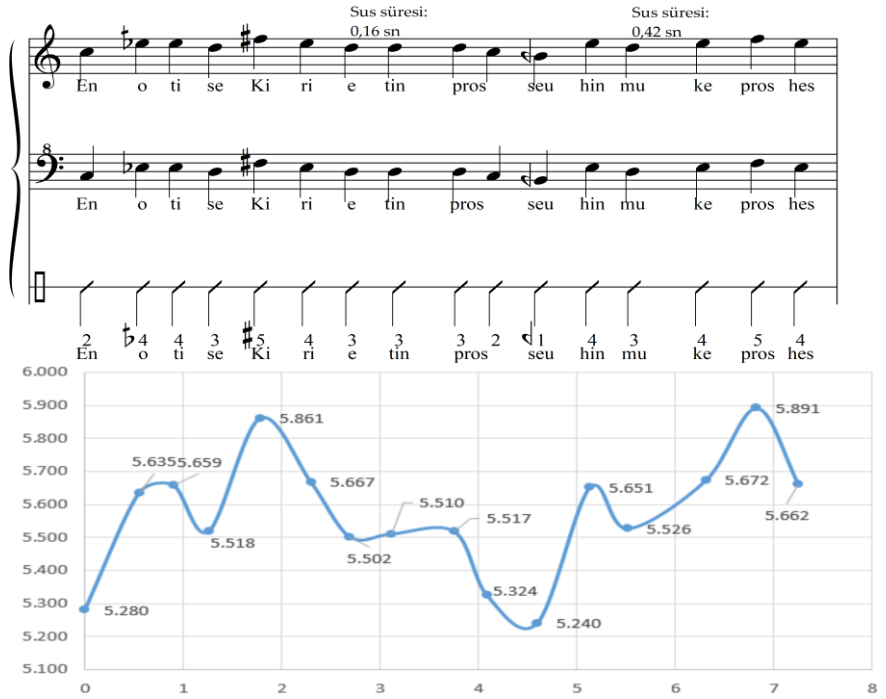
- Pasi tis epikalumenis se.

RESİM 189

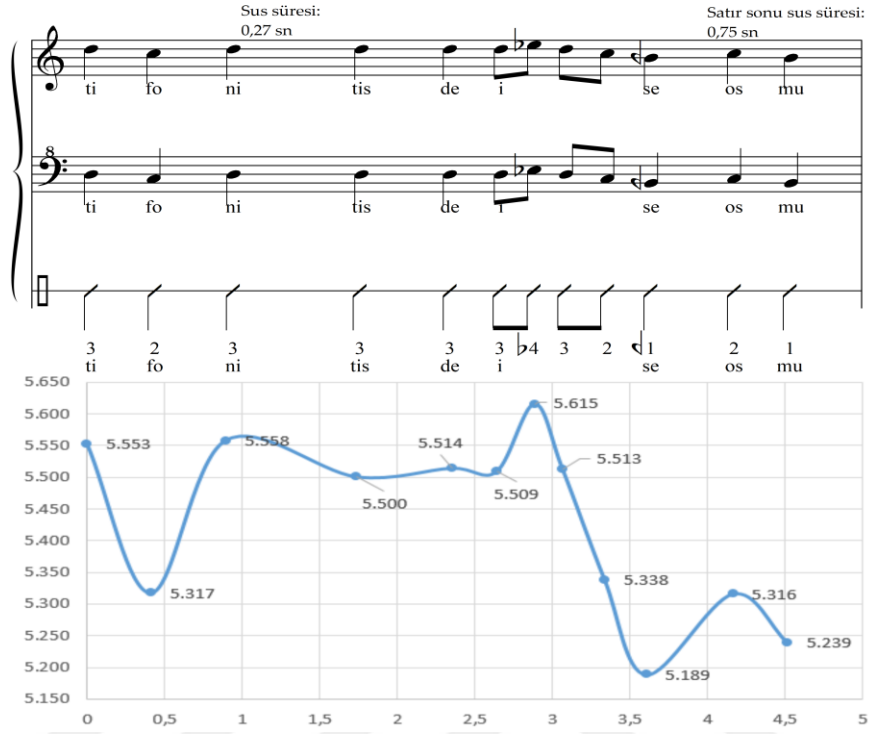
- Enotise, Kirie, Tin prosehin mu Ke proshes

RESİM 190

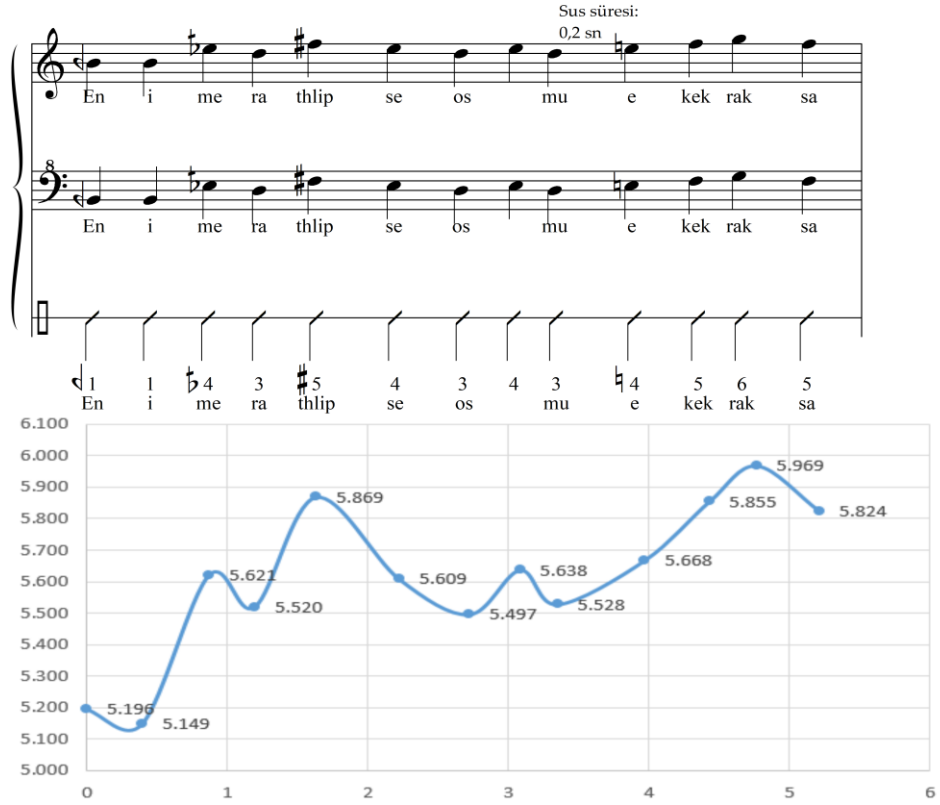
- ti foni, Tis deiseos mu.

RESİM 191

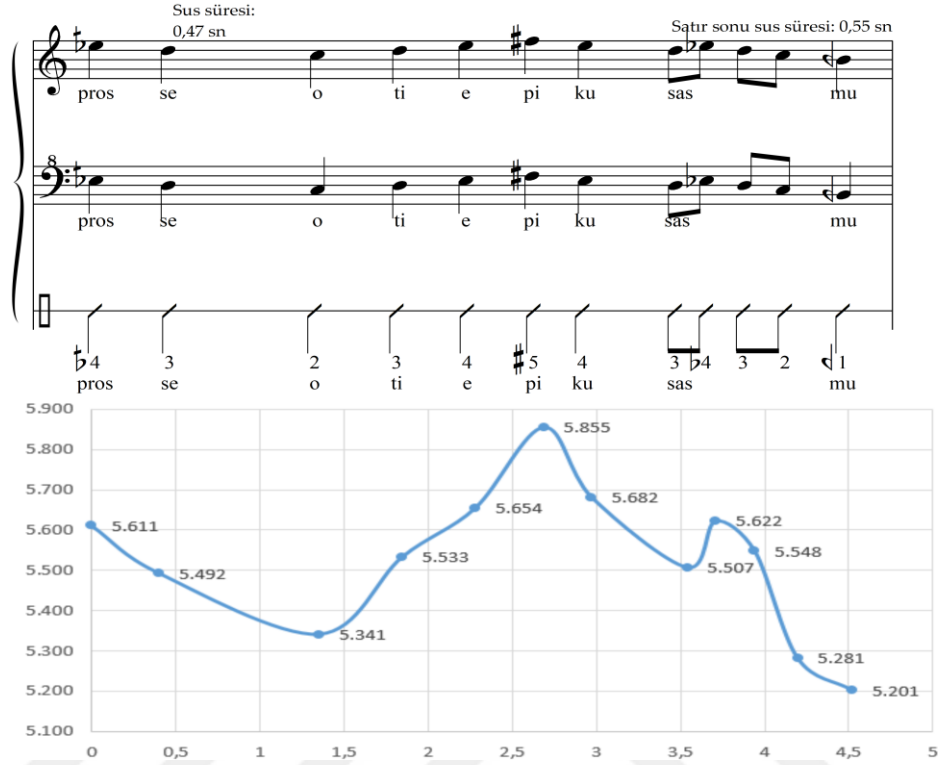
- En imera thlipseos mu, Ekekraksa

RESİM 192

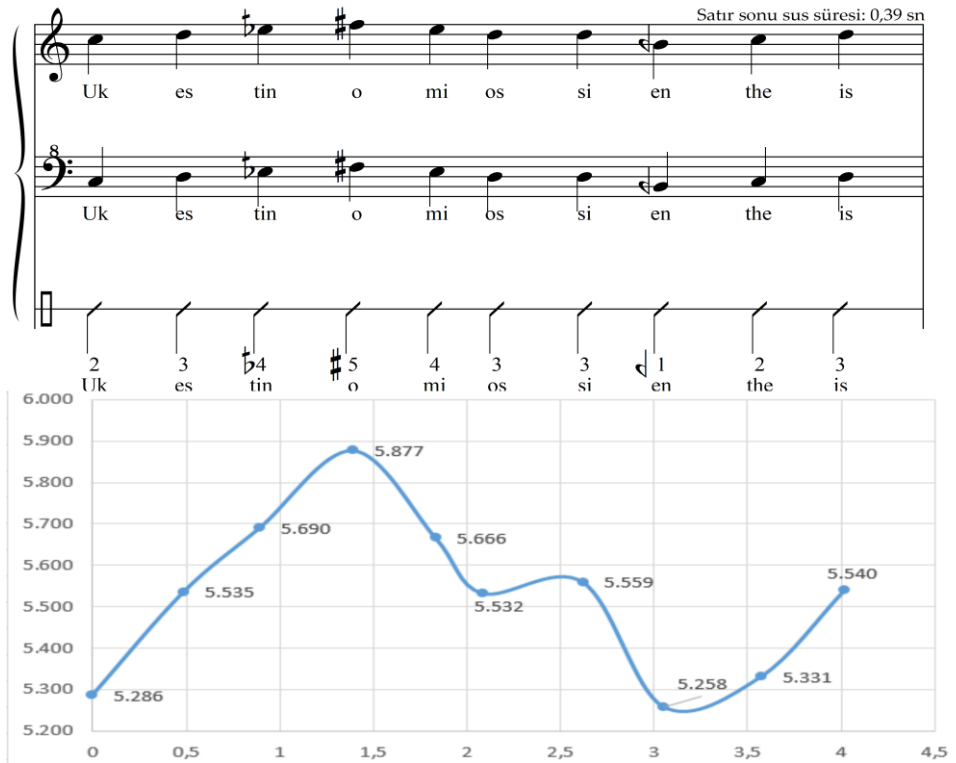
- pros se, Oti epikusas mu.

RESİM 193

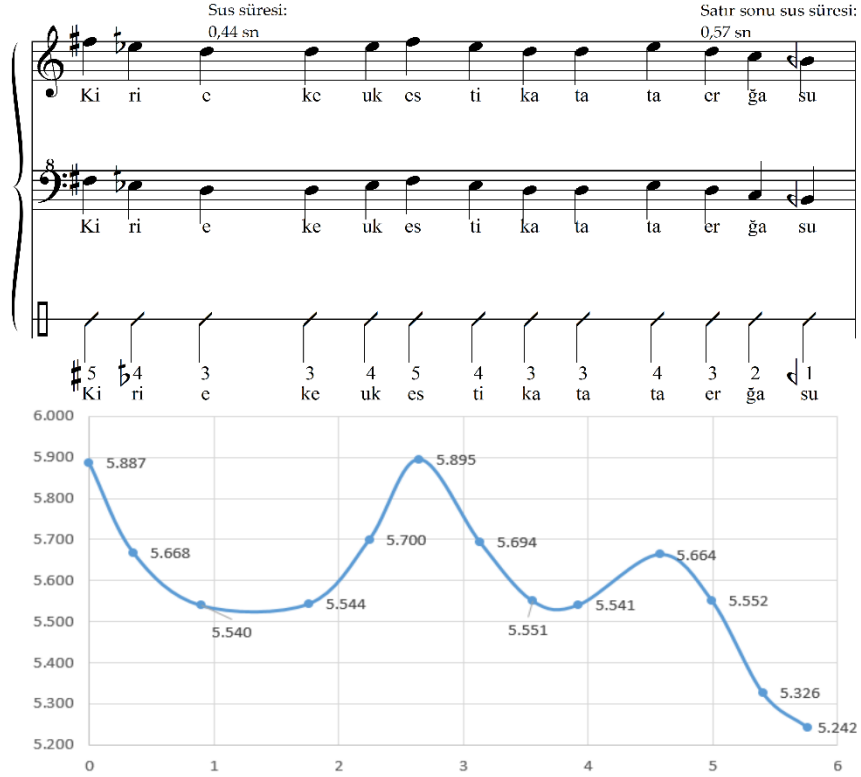
- Uk estin omios si en theis

RESİM 194

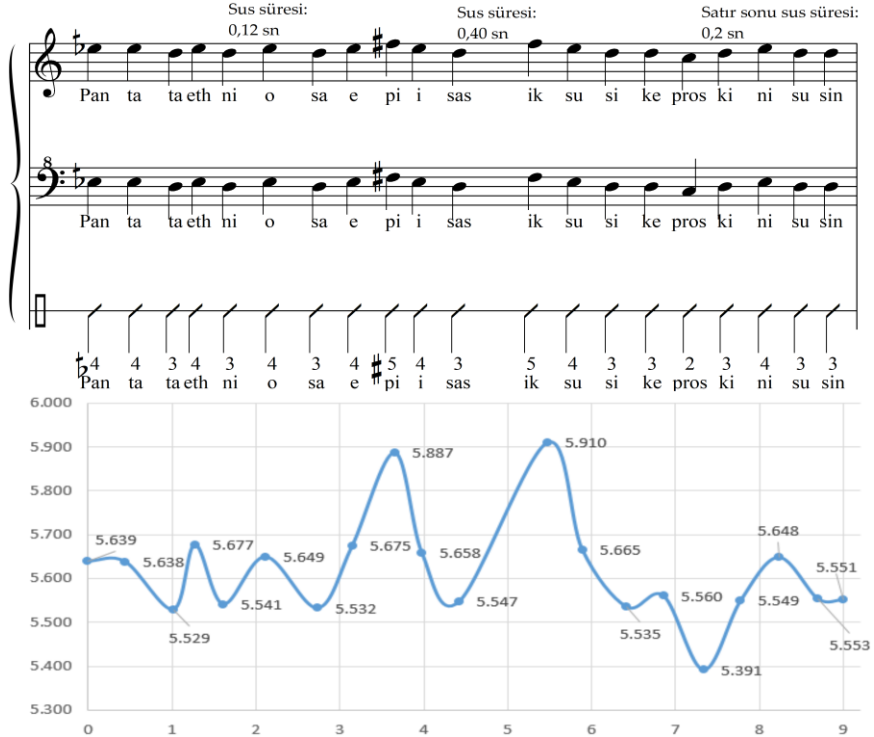
- Kirie, Ke uk esti kata ta erğa su.

RESİM 195

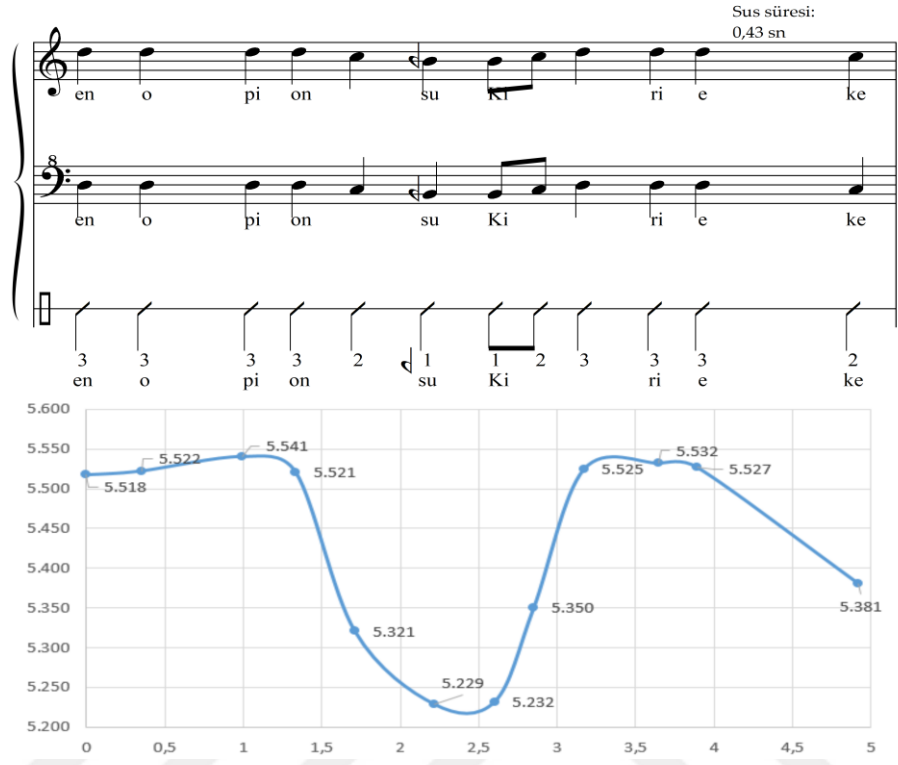
- Panta ta ethni, Osa epiisas, iksusi ke proskinisusin

RESİM 196

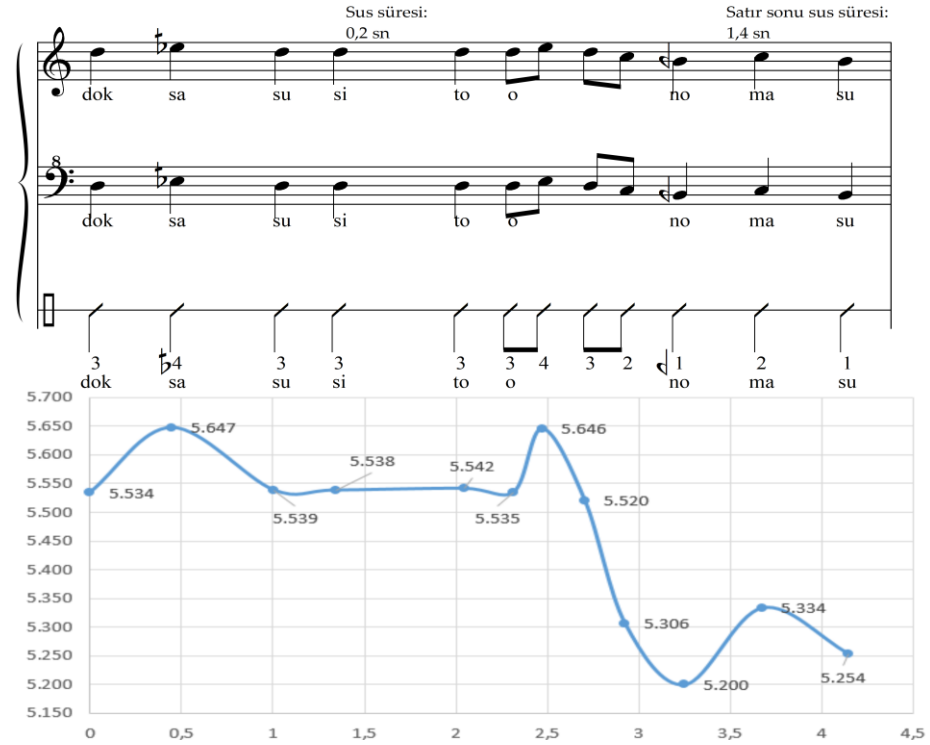
- Eno pion su, Kirie

RESİM 197

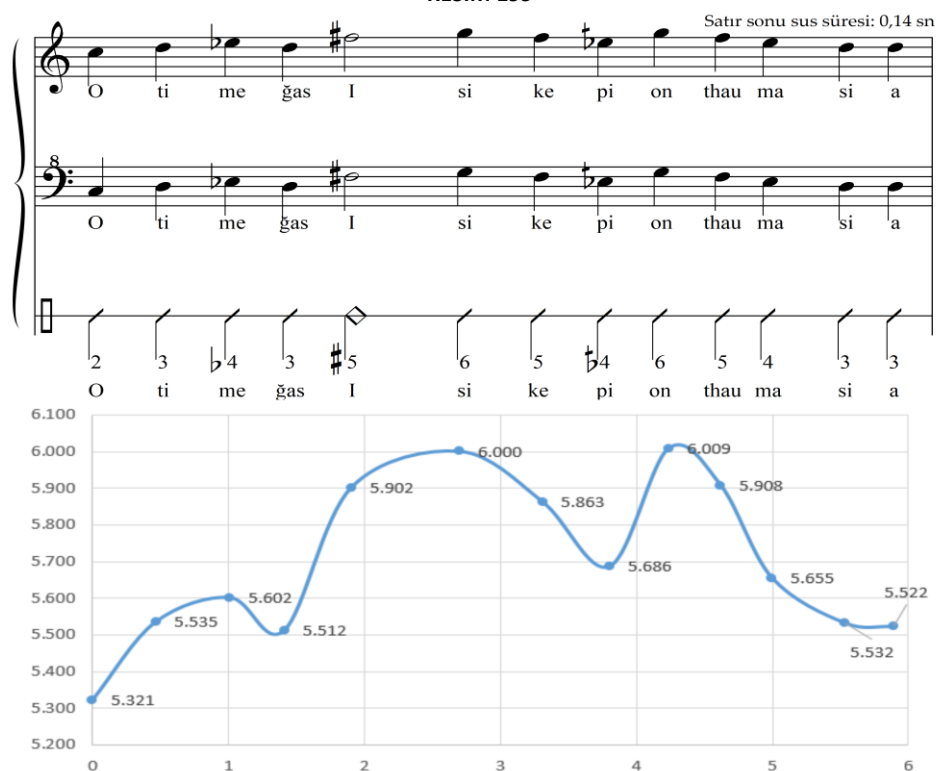
- Ke doksasusi to onoma su.

RESİM 198

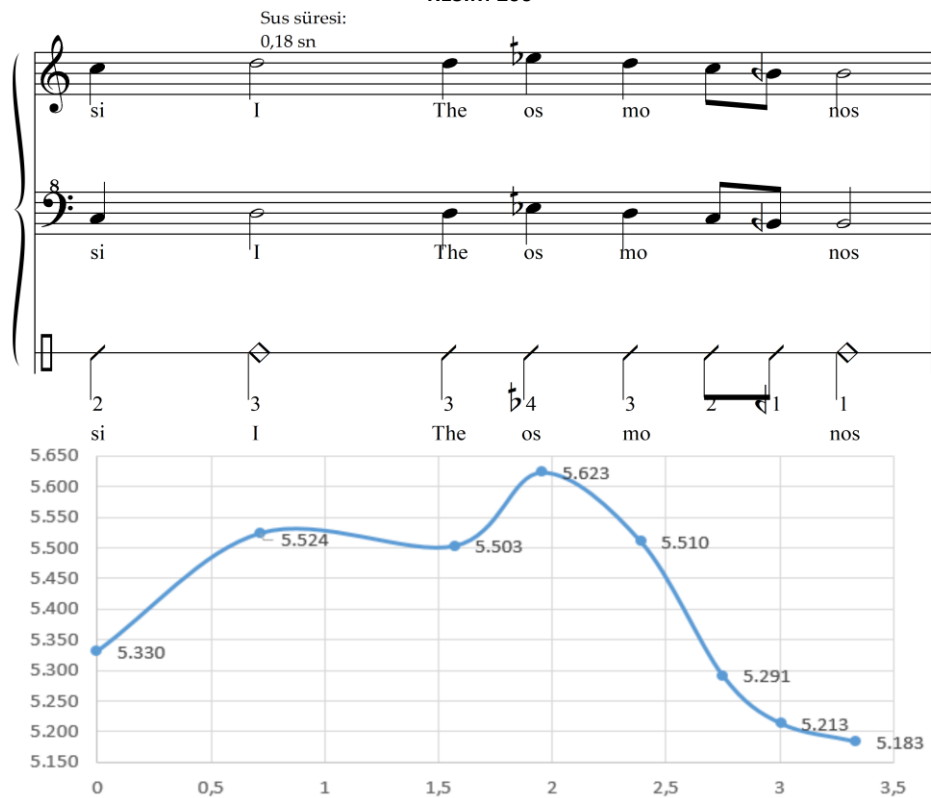
- Oti meğas I si ke pion thaumasia

RESİM 199

- si I, Theos monos.

RESİM 200

2.2.2.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- **Klinon, Kirie, to us su ke epakuson mu**

Okuyucu Eviç perdesinden icraya başlamış ve makamın güçlü perdesi olan Neva perdesi ile bu perde arasında Dik Hisar perdesini de alarak git-gel şeklinde melodik hareketler yaptıktan sonra Nim Hisar perdesine dokunarak karar perdesine yönelmiştir. Karar perdesinden ardışık seslerle güçlü sesine gelen okuyucu, bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 338

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
KLİ	FA	5.846	PA	RE	5.514
NON	Mi ¹⁵⁹	5.671	PA	Mi ¹⁶⁰	5.607
Kİ	FA	5.830	PA	RE	5.505
Rİ	Mi ¹⁶¹	5.691	PA	DO	5.315
E	RE	5.490	KU	Sİ	5.203
TO	Mi ¹⁶²	5.721	SON	Sİ	5.192
US	FA	5.839	SON	DO	5.327
SU	Mi ¹⁶³	5.700	SON	RE	5.497
KE	RE	5.507	MU	RE	5.515
E	RE	5.498			

Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Neva perdesinde yarım karar veren okuyucu, zaman zaman Acem ve Nim Hisar perdelerini almıştır. Nazaî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 339

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-Mİ	204	175	29
Mİ-FA	204	159	45
FA-Mİ	204	139	65
Mİ-RE	204	201	3
RE-Mİ	204	231	27
Mİ-FA	204	118	86
FA-Mİ	204	139	65
Mİ-RE	204	193	11
RE-RE	*	9	*

¹⁵⁹ Dik Hisar perdesidir.

¹⁶⁰ Nim Hisar perdesidir.

¹⁶¹ Dik Hisar perdesidir.

¹⁶² Dik Hisar perdesidir.

¹⁶³ Dik Hisar perdesidir.

RE-RE	*	16	*
RE-Mİ	90	93	3
Mİ-RE	90	102	12
RE-DO	204	190	14
DO-Sİ	113	112	1
Sİ-Sİ	*	11	*
Sİ-DO	113	134	21
DO-RE	204	170	34
RE-RE	*	18	*

- **Oti ptohos ke penis imi eĝo.**

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Eviç perdesine gelmiş, aynı şekilde Çargah perdesine geri dönmüştür. Buradan yine ardışık seslerle Nim Hisar perdesine dokunan okuyucu, karar perdesine yönelmiş ve burada karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 340

Ayet	O	Tİ	PTO	HOS	KE	PE			NİS	İ	Mİ	E	GO
Nota	DO	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	DO	RE	RE	Mİ ¹⁶⁴	RE	DO	Sİ
Sent	5.333	5.530	5.677	5.868	5.661	5.518	5.381	5.541	5.534	5.647	5.511	5.282	5.196

Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Segah perdesinde karar veren okuyucu, bir yerde Nim Hisar perdesini almıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 341

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	197	7
RE-Mİ	113	147	34
Mİ-FA	272	192	80
FA-Mİ	272	207	65
Mİ-RE	113	143	30
RE-DO	204	137	67
DO-RE	204	160	44
RE-RE	*	8	*
RE-Mİ	90	113	23
Mİ-RE	90	136	46
RE-DO	204	229	25
DO-Sİ	113	85	28

¹⁶⁴ Nim Hisar perdesidir.

- **Filakson tin psihin mu**

Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu karar bölgesine yöneldikten sonra Nim Hisaar perdesine sıçrama yapmış ve Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 342

Ayet	Fİ	LAK	SON	TİN		PSİ	HİN	MU
Nota	RE	DO	RE	RE	DO	Sİ	Mİ ¹⁶⁵	RE
Sent	5.510	5.360	5.519	5.550	5.328	5.219	5.650	5.503

Neva ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Segah-Nim Hisar üçlü aralığını gösteren okuyucu, Nim Hisar-Neva ikili aralığı ile yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 343

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	150	54
DO-RE	204	160	44
RE-RE	*	31	*
RE-DO	204	222	18
DO-Sİ	113	109	4
Sİ-Mİ	408	431	23
Mİ-RE	90	147	57

- **Oti osios imi.**

Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Eviç perdesine yaptığı dokunuştan sonra karar bölgesine yönelmiş ve Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 344

Ayet	O	Tİ	O	Sİ	OS	İ	Mİ
Nota	RE	Mİ ¹⁶⁶	FA	Mİ ¹⁶⁷	RE	DO	Sİ
Sent	5.497	5.687	5.876	5.654	5.498	5.307	5.213

¹⁶⁵ Nim Hisar perdesidir.

¹⁶⁶ Nim Hisar perdesidir.

¹⁶⁷ Nim Hisar perdesidir.

Okuyucu, Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Segah perdesinde karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 345

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Mİ	90	190	100
Mİ-FA	294	189	105
FA-Mİ	294	222	72
Mİ-RE	90	156	66
RE-DO	204	191	13
DO-Sİ	113	95	18

- **Soson ton dulon su, o Theos mu**

Hisar perdesinden icraya başlayan okuyucu güçlü perdesine uğradıktan sonra Eviç perdesine sıçrama yapmış ve ardışık seslerle tekrar Neva perdesine dönmüştür. Buradan da ardışık seslerle Segah perdesine yönelen okuyucu, Nim Hisar perdesine uzanarak Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 346

Ayet	SO	SON	TON	DU	LON	SU	O		THE	OS	MU
Nota	Mİ	Mİ	RE	FA	Mİ	RE	RE	DO	Sİ	Mİ ¹⁶⁸	RE
Sent	5.672	5.684	5.549	5.907	5.634	5.493	5.471	5.295	5.196	5.622	5.525

Hisar-Neva ikili aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Eviç üçlü aralığını göstermiştir. Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları inici yönde kullanan okuyucu, Segah-Nim Hisar dördü aralığını gösterdikten sonra Nim Hisar-Neva ikili aralığı ile yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 347

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-Mİ	*	12	*
Mİ-RE	204	135	69
RE-FA	385	358	27
FA-Mİ	272	273	1
Mİ-RE	113	141	28
RE-RE	*	22	*
RE-DO	204	177	27
DO-Sİ	113	99	14
Sİ-Mİ	408	426	18
Mİ-RE	90	98	8

¹⁶⁸ Nim Hisar perdesidir.

- **Ton elpizonta epi se.**

Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu Çargah perdesinden destek alarak Neva perdesini vurguladıktan sonra Nim Hisar perdesine yaptığı dokunuştan sonra Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 348

Ayet	TON	EL	Pİ			ZON	TA	E	Pİ	SE
Nota	RE	DO	RE	DO	RE	RE	Mİ ¹⁶⁹	RE	DO	Sİ
Sent	5.525	5.348	5.531	5.386	5.538	5.506	5.607	5.502	5.331	5.216

Nim Hisar perdesi ile Segah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları daha çok inici karakterde kullanarak Segah perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 349

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	177	27
DO-RE	204	183	21
RE-DO	204	146	58
DO-RE	204	153	51
RE-RE	*	32	*
RE-Mİ	90	100	10
Mİ-RE	90	105	15
RE-DO	204	171	33
DO-Sİ	113	114	1

- **Eleison me, Kirie**

Çargah perdesinden icraya başladıktan sonra Nim Hisar perdesine uzanan okuyucu, bu perde ile Neva perdesi arasında git-gel şeklinde bir melodik harekette bulunduktan sonra Eviç perdesine uzanmış ve Hisar perdesine dokunarak ardışık seslerle Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 350

Ayet	E	LEİ		SON	ME	Kİ	Rİ	E
Nota	DO	Mİ ¹⁷⁰	RE	Mİ	RE	FA	Mİ	RE
Sent	5.275	5.661	5.531	5.662	5.529	5.877	5.643	5.492

¹⁶⁹ Nim Hisar perdesidir.

¹⁷⁰ Nim Hisar perdesidir.

Çargah-Nim Hisar üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Nim Hisar-Neva ikili aralığını ardarda kullandıktan sonra Neva-Eviç üçlü aralığını göstermiştir. Daha sonra Eviç perdesinden Neva perdesine ardışık ikili aralıklarla gelerek yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 351

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	294	387	93
Mİ-RE	90	130	40
RE-Mİ	90	131	41
Mİ-RE	90	133	43
RE-FA	385	348	37
FA-Mİ	272	234	38
Mİ-RE	113	151	38

- **Oti pros se kekraksome**

Çargah perdesinden ardışık seslerle Eviç perdesine gelen okuyucu Hisar perdesine dokunduktan sonra Acem perdesine dokunarak Neva perdesinde Kürdi'li yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 352

Ayet	O	Tİ	PROS	SE	KEK	RAK	SO	ME
Nota	DO	RE	Mİ	FA	Mİ	FA	Mİ	RE
Sent	5.312	5.534	5.676	5.892	5.658	5.769	5.675	5.514

Çargah perdesi ile Eviç perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 353

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	222	18
RE-Mİ	113	142	29
Mİ-FA	272	216	56
FA-Mİ	272	235	37
Mİ-FA	181	111	70
FA-Mİ	181	94	87
Mİ-RE	113	161	48

- **Olin tin imeran.**

Nim Hisar perdesinden icraya başladıktan sonra Neva perdesine dokunan okuyucu karar bölgesine yönelmiş ve tekrar Çargah perdesine bir dokunuş yaptıktan sonra Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 354

Ayet	O	LİN	TİN				İ	ME	RAN
Nota	Mİ	RE	RE	Mİ	RE	DO	Sİ	DO	Sİ
Sent	5.665	5.504	5.523	5.683	5.567	5.342	5.248	5.306	5.203

Hisar ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, Segah perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 355

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	113	160	47
RE-RE	*	18	*
RE-Mİ	113	161	48
Mİ-RE	113	116	3
RE-DO	204	225	21
DO-Sİ	113	94	19
Sİ-DO	113	59	54
DO-Sİ	113	104	9

- **Efranon tin psihin tu dolu su**

Hisar perdesinden icraya başlayıp bu perdeyi dört hece üzerinde pekiştirdikten sonra bu perde ile Neva perdesi arasında git-gel şeklinde melodik hareketler yaparak Eviç perdesine yönelmiş ve ardışık seslerle Neva perdesinde Hicaz çeşnisini kullanarak yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 356

Ayet	EF	RA	NON	TİN	PSİ	HİN	TU	DU	LU	SU
Nota	Mİ	Mİ	Mİ	Mİ	RE	Mİ	RE	FA	Mİ	RE
Sent	5.654	5.649	5.671	5.658	5.552	5.688	5.532	5.927	5.684	5.509

Eviç ve Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, Neva-Eviç aralığına da bir yerde işaret ederek Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 357

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-Mİ	*	5	*
Mİ-Mİ	*	22	*
Mİ-Mİ	*	13	*
Mİ-RE	113	107	6
RE-Mİ	113	137	24
Mİ-RE	113	156	43
RE-FA	385	395	10
FA-Mİ	272	243	29
Mİ-RE	113	175	62

- **Oti pros se, Kirie**

Çargah perdesinden icraya başlayıp ardışık seslerle Gerdaniye perdesine uzanan okuyucu, Neva perdesine ardışık seslerle gelerek bu perde üzerinde Hicaz çeşnişi ile yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 358

Ayet	O	Tİ	PROS	SE	SE	Kİ	Rİ	E
Nota	DO	RE	Mİ	FA	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	5.336	5.569	5.689	5.906	6.014	5.933	5.681	5.514

Çargah perdesinden Gerdaniye perdesine kadar ardışık ikili aralıklar ile giden okuyucu, buradan da aynı şekilde Neva perdesine gelerek yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 359

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	233	29
RE-Mİ	113	120	7
Mİ-FA	272	217	55
FA-SOL	113	108	5
SOL-FA	113	81	32
FA-Mİ	272	252	20
Mİ-RE	113	166	53

- İra tin psihin mu.

Hisar perdesinden karar perdesine yönelen bir hareketle icraya başlayan okuyucu, Kürdi perdesine dokunduktan sonra Çargah perdesine sıçrama yapmış ve Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 360

Ayet	İ	RA	TİN				PSİ	HİN	MU
Nota	Mİ	RE	DO	RE	DO	Sİ	LA ¹⁷¹	DO	Sİ
Sent	5.662	5.519	5.351	5.529	5.332	5.244	5.088	5.291	5.247

Hisar perdesinden Kürdi perdesine kadar ardışık ikili aralıklar ile giden okuyucu, Kürdi-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Segah perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 361

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	113	142	29
RE-DO	204	168	36
DO-RE	204	178	26
RE-DO	204	197	7
DO-Sİ	113	88	25
Sİ-LA	90	156	66
LA-DO	204	203	1
DO-Sİ	113	44	69

- Oti si, Kirie, hristos ke epikis

Çargah perdesinden icraya başlayıp Eviç perdesine ardışık seslerle gelen okuyucu, aynı hareket tarzı ile Çargah perdesine geri dönmüştür. Bu perde ile Neva perdesi arasında gidip gelmek suretiyle Neva perdesini vurgulayan okuyucu, bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 362

Ayet	O	Tİ	Sİ	Kİ	Rİ	E	HRİS	TOS	KE	E	Pİ	İ	KİS
Nota	DO	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	DO	RE	RE	DO	RE	DO	RE
Sent	5.339	5.536	5.698	5.886	5.700	5.528	5.336	5.520	5.544	5.337	5.534	5.346	5.541

¹⁷¹ Kürdi perdesidir.

Çargah-Neva ikili aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 363

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	197	7
RE-Mİ	113	162	49
Mİ-FA	272	188	84
FA-Mİ	272	186	86
Mİ-RE	113	172	59
RE-DO	204	192	12
DO-RE	204	184	20
RE-RE	*	24	*
RE-DO	204	207	3
DO-RE	204	197	7
RE-DO	204	188	16
DO-RE	204	196	8

- **Ke polieleos**

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu, Hisar perdesine uzandıktan sonra ardışık seslerle karar perdesine yönelmiş ve bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 364

Ayet	KE	PO	Lİ	E	LE	OS
Nota	DO	RE	Mİ	RE	DO	Sİ
Sent	5.340	5.529	5.673	5.480	5.315	5.232

Çargah perdesinden Hisar perdesine, buradan da karar perdesine ardışık ikili aralıklar kullanılarak gelinmiş ve karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 365

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	189	15
RE-Mİ	113	144	31
Mİ-RE	113	193	80
RE-DO	204	165	39
DO-Sİ	113	83	30

- **Pasi tis epikalumenis se.**

Hisar perdesinden icraya başlayan okuyucu, Neva perdesine gelerek beş hece üzerinde bu perdeyi pekiştirmiştir. Buradan Hisar perdesine geri döndükten sonra ardışık seslerle karar bölgesine yönelmiş ve Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 366

Ayet	PA	Sİ	TİS	E	Pİ	KA	LU	ME	NİS	SE
Nota	Mİ	RE	RE	RE	RE	RE	Mİ	RE	DO	Sİ
Sent	5.622	5.523	5.522	5.513	5.510	5.514	5.637	5.493	5.323	5.203

Hisar perdesinden başlamak üzere Hisar ile Segah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, Segah perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 367

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	113	100	13
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	4	*
RE-Mİ	113	123	10
Mİ-RE	113	144	31
RE-DO	204	171	33
DO-Sİ	113	120	7

- **Enotise, Kirie**

Çargah perdesinden icraya başlayıp Hisar perdesine uzanan okuyucu, Neva perdesine dokunduktan sonra Eviç perdesine ardışık seslerle makamın güçlü bölgesine yönelmiş ve Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 368

Ayet	E	NO	Tİ	SE	Kİ	Rİ	E
Nota	DO	Mİ	Mİ	RE	FA	Mİ	RE
Sent	5.280	5.635	5.659	5.518	5.861	5.667	5.502

Çargah-Hisar üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Hisar-Neva ikili aralığını kullandıktan sonra Neva-Eviç üçlü aralığını göstermiş ve Neva perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelmiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 369

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	408	355	53
Mİ-Mİ	*	24	*
Mİ-RE	113	140	27
RE-FA	385	343	42
FA-Mİ	272	194	78
Mİ-RE	113	166	53

- **Tin proseuhin mu**

Neva perdesinden icraya başladıktan sonra karar bölgesine yönelen okuyucu, buradan Hisar perdesine uzanmış ve Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 370

Ayet	TİN	PROS	PROS	SEU	HİN	MU
Nota	RE	RE	DO	Sİ	Mİ	RE
Sent	5.510	5.517	5.324	5.240	5.651	5.526

Neva perdesinden Segah perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelen okuyucu, Segah-Hisar dördü aralığını göstermiş ve Hisar-Neva aralığı ile yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 371

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	7	*
RE-DO	204	193	11
DO-Sİ	113	84	29
Sİ-Mİ	408	411	3
Mİ-RE	113	125	12

- **Ke proshes ti fonı**

Hisar perdesinden Eviç perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Çargah perdesine yönelen okuyucu, Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 372

Ayet	KE	PROS	HES	Tİ	FO	Nİ
Nota	Mİ	FA	Mİ	RE	DO	RE
Sent	5.672	5.891	5.662	5.553	5.317	5.558

Eviç ve Çargah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 373

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-FA	272	219	53
FA-Mİ	272	229	43
Mİ-RE	113	109	4
RE-DO	204	236	32
DO-RE	204	240	36

- **Tis deiseos mu.**

Makamın güçlü bölgesinden karar bölgesine seyreden bir icrada bulunan okuyucu, bu kısımda Neva perdesinden icraya başlayarak Nim Hisar perdesine bir dokunuş yapmış ve ardışık seslerle karar bölgesine yönelmiştir. Segah perdesinde karar gösterilmiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 374

Ayet	TİS	DE	İ				SE	OS	MU
Nota	RE	RE	RE	Mİ ¹⁷²	RE	DO	Sİ	DO	Sİ
Sent	5.500	5.514	5.509	5.615	5.513	5.338	5.189	5.316	5.239

Nim Hisar ve Segah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, yerinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

¹⁷² Nim Hisar perdesidir.

Tablo 375

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	13	*
RE-RE	*	5	*
RE-Mİ	113	107	6
Mİ-RE	113	102	11
RE-DO	204	175	29
DO-Sİ	113	149	36
Sİ-DO	113	127	14
DO-Sİ	113	77	36

- En imera thlipseos mu

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru seyreden bir icrada bulunan okuyucu, bu cümlenin icrasına karar perdesinden başlamıştır. Buradan Hisar perdesine doğru bir sıçrama yaptıktan sonra Neva perdesine dokunan okuyucu, buradan da Eviç perdesine uzanmıştır. Ardışık seslerle makamın güçlü bölgesine yönelen okuyucu, Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 376

Ayet	EN	İ	ME	RA	THLİP	SE	OS		MU
Nota	Sİ	Sİ	Mİ	RE	FA	Mİ	RE	Mİ	RE
Sent	5.196	5.149	5.621	5.520	5.869	5.609	5.497	5.638	5.528

Segah-Hisar dörtlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Hisar-Neva ikili aralığından sonra Neva-Eviç üçlü aralığını göstermiş ve Eviç perdesinden Neva perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş, bu perdede yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 377

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	47	*
Sİ-Mİ	408	472	64
Mİ-RE	113	101	12
RE-FA	385	349	36
FA-Mİ	272	260	12
Mİ-RE	113	112	1
RE-Mİ	113	141	28
Mİ-RE	113	109	4

- **Ekekraksa pros se**

Hüseyni perdesinden ardışık seslerle Gerdaniye perdesine yönelen okuyucu, buradan makamın güçlü bölgesine yönelmiş ve Neva perdesinde Hicaz çeşnisi ile yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 378

Ayet	E	KEK	RAK	SA	PROS	SE
Nota	Mİ ¹⁷³	FA	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	5.668	5.855	5.969	5.824	5.611	5.492

Hüseyni perdesinden Gerdaniye perdesine Eviç perdesini de alarak ardışık ikili aralıklarla çıkan okuyucu, aynı şekilde Neva perdesine gelerek yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 379

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-FA	181	187	6
FA-SOL	113	114	1
SOL-FA	113	144	31
FA-Mİ	272	214	58
Mİ-RE	113	118	5

- **Oti epikusas mu.**

Çargah perdesinden ardışık seslerle Eviç perdesine uzanan okuyucu, buradan da Neva perdesine yönelmiştir. Nim Hisar perdesine dokunduktan sonra karar bölgesine yönelen okuyucu, Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 380

Ayet	O	Tİ	E	Pİ	KU	SAS				MU
Nota	DO	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	Mİ ¹⁷⁴	RE	DO	Sİ
Sent	5.341	5.533	5.654	5.855	5.682	5.507	5.622	5.548	5.281	5.201

¹⁷³ Hüseyni perdesidir.

¹⁷⁴ Nim Hisar perdesidir.

Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Segah perdesinde karar veren okuyucu, Nim Hisar perdesini kullanmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 381

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	192	12
RE-Mİ	113	122	9
Mİ-FA	272	201	71
FA-Mİ	272	174	98
Mİ-RE	113	175	62
RE-Mİ	90	115	25
Mİ-RE	90	74	16
RE-DO	204	266	62
DO-Sİ	113	80	33

- **Uk estin omios si en theis**

Tamamen ardışık seslerle seyreden bu icrada okuyucu Çargah, Eviç ve Segah perdeleri arasında gidip geldikten sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 382

Ayet	UK	ES	TİN	O	Mİ	OS	Sİ	EN	THE	İS
Nota	DO	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	RE	Sİ	DO	RE
Sent	5.286	5.535	5.690	5.877	5.666	5.532	5.559	5.258	5.331	5.540

Çargah perdesinden icraya başlayarak Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Neva-Segah üçlü aralığını gösteren okuyucu, Segah perdesinden Neva perdesine ardışık ikili aralıklar ile giderek yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 383

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	250	46
RE-Mİ	113	154	41
Mİ-FA	272	187	85
FA-Mİ	272	211	61
Mİ-RE	113	134	21
RE-RE	*	27	*
RE-Sİ	317	301	16
Sİ-DO	113	73	40
DO-RE	204	209	5

- **Kirie**

Tek kelimededen oluşan bu icrada okuyucu Eviç perdesinden ardışık seslerle Neva perdesine yönelmiş ve bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 384

Ayet	Kİ	Rİ	E
Nota	FA	Mİ	RE
Sent	5.887	5.668	5.540

Eviç perdesinden Neva perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelen okuyucu burada yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 385

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-Mİ	272	219	53
Mİ-RE	113	128	15

- **Ke uk esti kata ta erğa su.**

Makamın güçlü perdesinden karar bölgesine doğru seyreden bu icrada okuyucu, Neva perdesinden Eviç perdesine, buradan tekrar Neva perdesine dönmüştür. Neva perdesinden Hisar perdesine dokunan okuyucu karar bölgesine yönelmiş ve Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 386

Ayet	KE	UK	ES	Tİ	KA	TA	TA	ER	ĞA	SU
Nota	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	RE	Mİ	RE	DO	Sİ
Sent	5.544	5.700	5.895	5.694	5.551	5.541	5.664	5.552	5.326	5.242

Okuyucu, Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Segah perdesinde karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 387

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Mİ	113	156	43
Mİ-FA	272	195	77
FA-Mİ	272	202	70
Mİ-RE	113	142	29
RE-RE	*	10	*
RE-Mİ	113	123	10
Mİ-RE	113	112	1
RE-DO	204	226	22
DO-Sİ	113	84	29

- **Panta ta ethni**

Hisar perdesinden icraya başlayan okuyucu Neva perdesi ile bu perde arasında gidip geldikten sonra Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 388

Ayet	PAN	TA	TA	ETH	Nİ
Nota	Mİ	Mİ	RE	Mİ	RE
Sent	5.639	5.638	5.529	5.677	5.541

Sadece Hisar-Neva ikili aralığı her iki yönde de kullanılmış ve yarım karar verilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 389

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-Mİ	*	1	*
Mİ-RE	113	109	4
RE-Mİ	113	148	35
Mİ-RE	113	136	23

- **Osa epiisas, iksusi ke proskinisusin**

Hisar perdesinden icraya başladıktan sonra Neva perdesine dokunan okuyucu, buradan Eviç perdesine ardışık seslerle uzanmış, aynı şekilde Neva perdesine geri dönmüştür. Buradan Eviç perdesine tekrar sıçrama yapan okuyucu, ardışık seslerle Çargah perdesine gelmiştir. Çargah perdesinden de ardışık seslerle Hisar perdesine yönelen okuyucu, ardışık seslerle geldiği Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 390

Ayet	O	SA	E	Pİ	i	SAS	İK	SU	Si	KE	PROS	Kİ	Nİ	SU	SİN
Nota	Mİ	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	FA	Mİ	RE	RE	DO	RE	Mİ	RE	RE
Sent	5.649	5.532	5.675	5.887	5.658	5.547	5.910	5.665	5.535	5.560	5.391	5.549	5.648	5.553	5.551

Eviç ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Neva perdesinde yarım karar veren okuyucu, bir yerde Neva-Eviç üçlü aralığını göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 391

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	113	117	4
RE-Mİ	113	143	30
Mİ-FA	272	212	60
FA-Mİ	272	229	43
Mİ-RE	113	111	2
RE-FA	385	363	22
FA-Mİ	272	244	28
Mİ-RE	113	131	18
RE-RE	*	25	*
RE-DO	204	169	35
DO-RE	204	158	46
RE-Mİ	113	99	14
Mİ-RE	113	95	18
RE-RE	*	2	*

- **Enopion su, Kirie**

Neva perdesinden icraya başladıktan sonra bu perdeyi dört hece üzerinde pekiştiren okuyucu, karar bölgesine yönelmiştir. Karar bölgesinden tekrar makamın güçlü bölgesine yönelen okuyucu, Neva perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 392

Ayet	EN	O	Pİ	ON		SU	Kİ			Rİ	E
Nota	RE	RE	RE	RE	DO	Sİ	Sİ	DO	RE	RE	RE
Sent	5.518	5.522	5.541	5.521	5.321	5.229	5.232	5.350	5.525	5.532	5.527

Neva perdesinden Segah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu, aynı şekilde güçlü perdesine dönerek yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 393

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	5	*
RE-RE	*	18	*
RE-RE	*	20	*
RE-DO	204	200	4
DO-Sİ	113	92	21
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-DO	113	118	5
DO-RE	204	174	30
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	5	*

- **Ke doksasusi**

Çargah perdesinden icraya başladıktan sonra ardışık seslerle Nim Hisar perdesine uzanan okuyucu, Neva perdesine gelerek yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 394

Ayet	KE	DOK	SA	SU	Sİ
Nota	DO	RE	Mİ	RE	RE
Sent	5.381	5.534	5.647	5.539	5.538

Çargah perdesinden Hisar perdesine ardışık ikili aralıklarla gelen okuyucu, Hisar-Neva ikili aralığı ile yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 395

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	153	51
RE-Mİ	113	113	0
Mİ-RE	113	109	4
RE-RE	*	0	*

- **To onoma su.**

Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu, Hisar perdesine dokunduktan sonra karar bölgesine ardışık seslerle yönelmiş, Çargah perdesine dokunduktan sonra Segah perdesinde karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 396

Ayet	TO	O				NO	MA	SU
Nota	RE	RE	Mİ	RE	DO	Sİ	DO	Sİ
Sent	5.542	5.535	5.646	5.520	5.306	5.200	5.334	5.254

Hisar ile Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılarak Segah perdesinde karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 397

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	7	*
RE-Mİ	113	111	2
Mİ-RE	113	125	12
RE-DO	204	215	11
DO-Sİ	113	106	7
Sİ-DO	113	134	21
DO-Sİ	113	80	33

- **Oti meğas I si ke pion thaumasia**

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Hisar perdesine uzanmış, tekrar döndüğü Neva perdesinden Eviç perdesine sıçrama yapmıştır. Buradan da Gerdaniye perdesine dokunan okuyucu, Hisar perdesine iki defa gidip geldikten sonra ardışık seslerle geldiği Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 398

Ayet	O	Tİ	ME	ĞAS	I	Sİ	KE	Pİ	ON	THAU	MA	Sİ	A
Nota	DO	RE	Mİ ¹⁷⁵	RE	FA	SOL	FA	Mİ	SOL	FA	Mİ	RE	RE
Sent	5.321	5.535	5.602	5.512	5.902	6.000	5.863	5.686	6.009	5.908	5.655	5.532	5.522

¹⁷⁵ Nim Hisar perdesidir.

Çargâh perdesinden Nim Hisar perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelen okuyucu, Neva-Eviç üçlü aralığını göstermiştir. Eviç-Gerdaniye ikili aralığını gösterdikten sonra Gerdaniye perdesinden Neva perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelen okuyucu yarım karar göstermiştir. Bir yerde Hisar-Gerdaniye üçlü aralığı kullanılmıştır. Nazarî sistemle genel olarak örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 399

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	213	9
RE-Mİ	90	67	23
Mİ-RE	90	90	0
RE-FA	385	390	5
FA-SOL	113	98	15
SOL-FA	113	137	24
FA-Mİ	272	177	95
Mİ-SOL	385	322	63
SOL-FA	113	101	12
FA-Mİ	272	253	19
Mİ-RE	113	123	10
RE-RE	*	10	*

- si I

Bu kısa icrada Çargah ve Neva perdeleri kullanılmıştır. Neva perdesinde yarım karar gösterilmiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 400

Ayet	Sî	I
Nota	DO	RE
Sent	5.330	5.524

Çargah-Neva ikili aralığı kullanılarak yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 401

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	204	194	10

- **Theos monos.**

Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu, Hisar perdesine dokunduktan sonra karar bölgesine doğru ardışık sesleri kullanarak yönelmiş ve Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 402

Ayet	THE	OS	MO			NOS
Nota	RE	Mİ	RE	DO	Sİ	Sİ
Sent	5.503	5.623	5.510	5.291	5.213	5.183

Neva-Hisar ikili aralığı kullanıldıktan sonra Hisar perdesinden Segah perdesine ardışık ikili aralıklar ile giden okuyucu, bu perdede karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 403

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Mİ	113	120	7
Mİ-RE	113	113	0
RE-DO	204	219	15
DO-Sİ	113	79	34
Sİ-Sİ	*	30	*

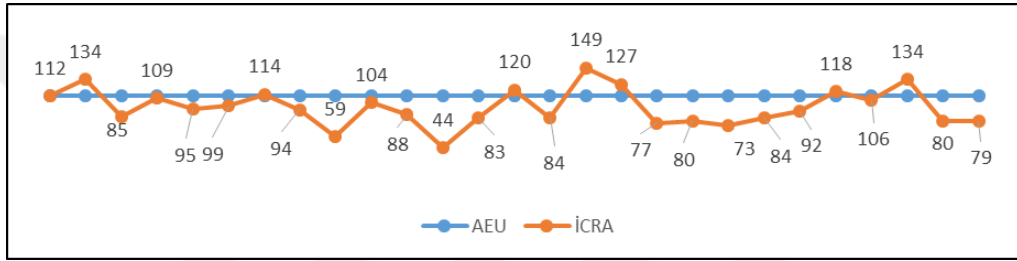
2.2.2.2.1. İkili Aralıklar

- **Kürdi-Segah Aralığı (90)**¹⁷⁶

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilmiştir. 156 sent değeri ile sistemin belirlediği noktaya uzak bir bölgede tınlayan bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

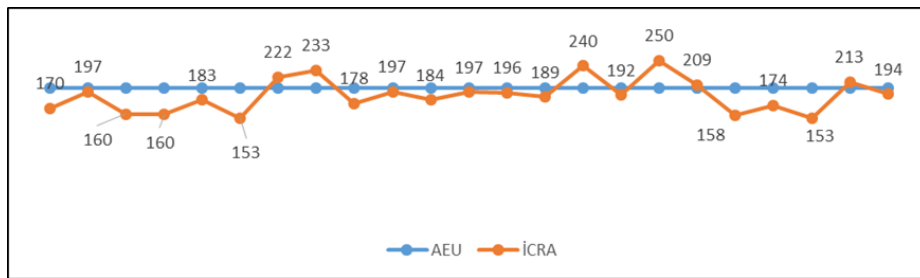
GRAFİK 80

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

GRAFİK 81

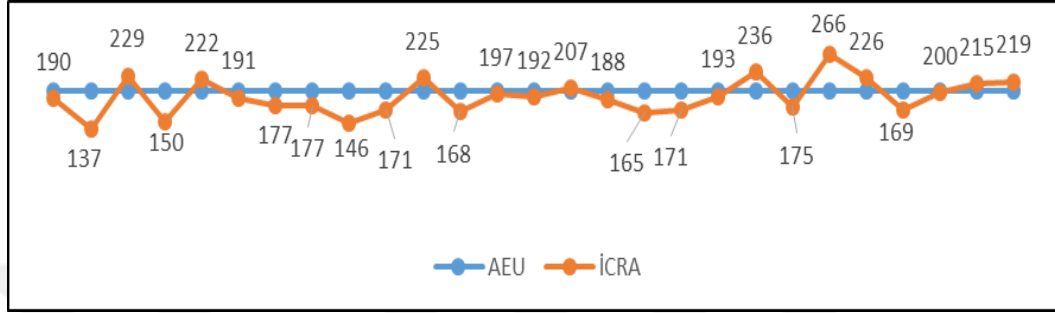
Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında

¹⁷⁶ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından grafiğe dahil edilememiştir.

icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Neva-Çargah Aralığı (204)**

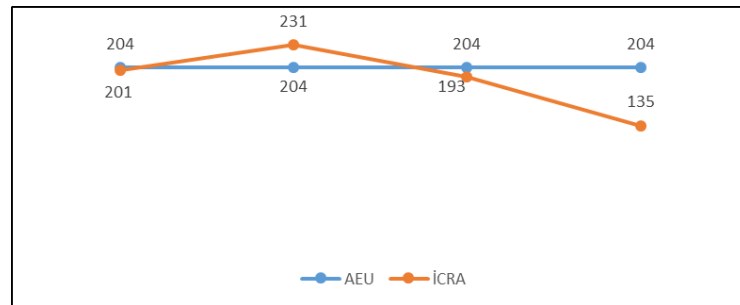
GRAFİK 82

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Neva-Hüseyini Aralığı (204)**

GRAFİK 83

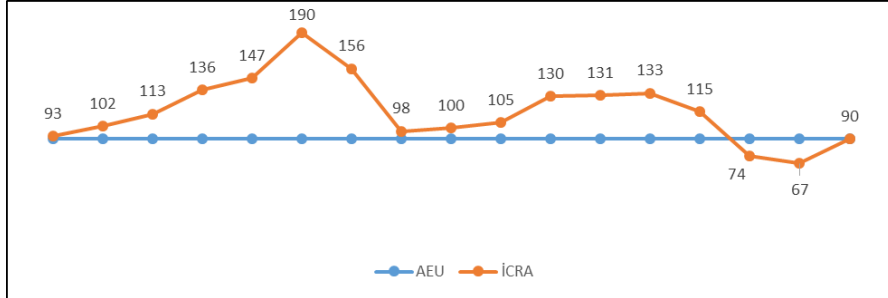
İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. Kısmen belirlenen değere yakın noktalarda tınlayan ve daha çok pestleşme eğilimi taşıyan bu aralık, sistem ile kısmen örtüşmektedir.

- **Neva-Nim Hisar Aralığı (90)**

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın

daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

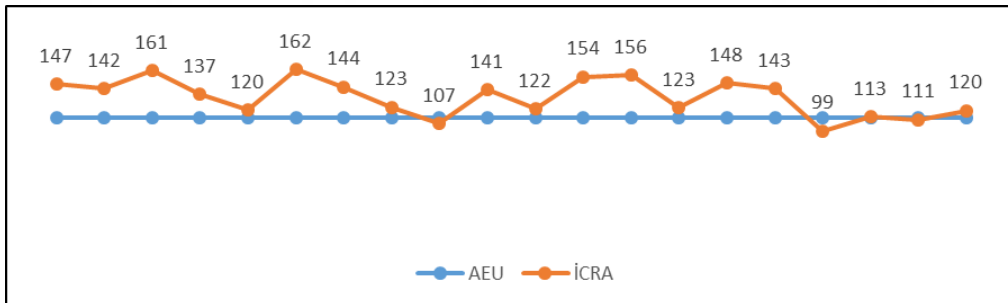
GRAFİK 84

- **Neva-Hisar Aralığı (113)**

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

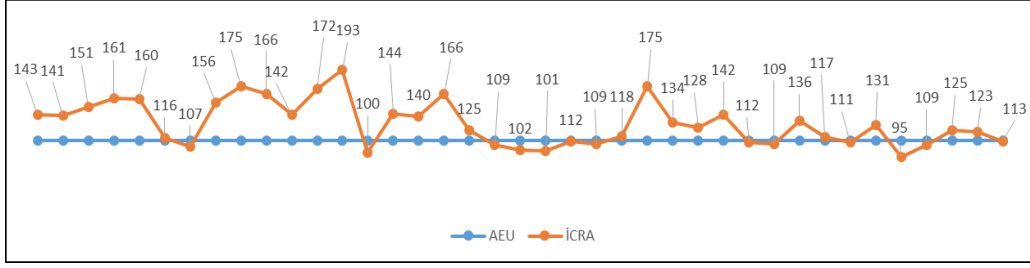
GRAFİK 85

- **Hisar-Neva Aralığı (113)**

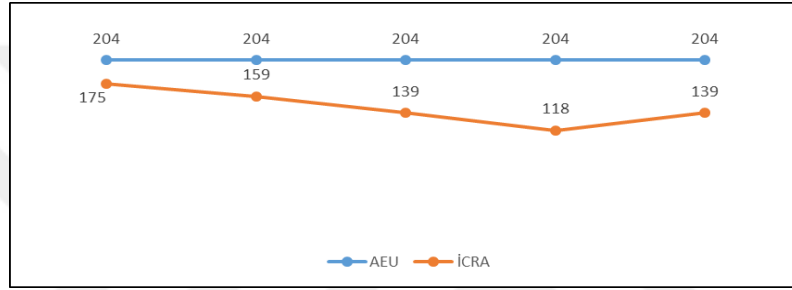
Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 86

• **Nim Hisar-Acem Aralığı (204)**

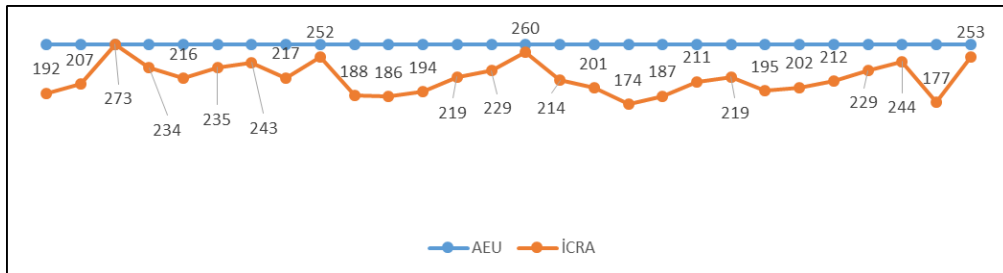
GRAFİK 87

İcra içerisinde beş defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icranın tamamen pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Ayrıca icra, sistem tarafından belirlenen değere tamamen uzak noktalarda tınladığından dolayı, icra ile sistem örtüşmemektedir.

• **Hisar-Eviç Aralığı (272)**

GRAFİK 88

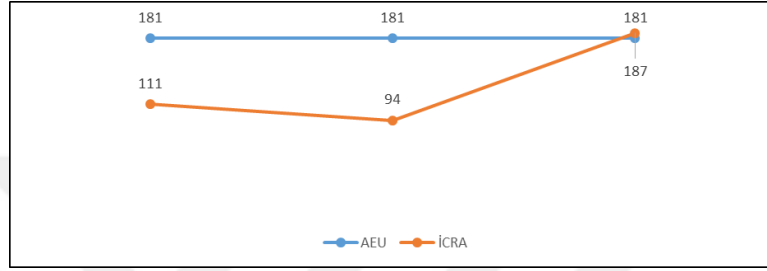

Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 272 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili bu grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Hüseyini-Eviç Aralığı (181)**

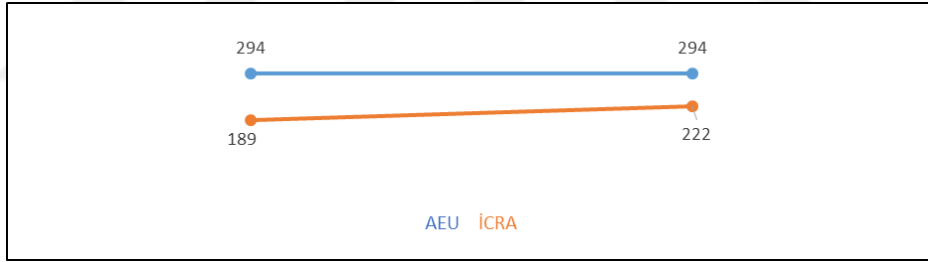
İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icranın büyük oranda pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Ayrıca icra, sistem tarafından belirlenen değere genel olarak uzak noktalarda tınladığından dolayı, icra ile sistem örtüşmemektedir. İcra ile ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 89

- **Nim Hisar-Eviç Aralığı (294)**

GRAFİK 90

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icranın büyük oranda pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Ayrıca icra, sistem tarafından belirlenen değere tamamen uzak noktalarda tınladığından dolayı, icra ile sistem örtüşmemektedir.

2.2.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Kürdi-Çargah Aralığı (204)¹⁷⁷**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. 203 sent değeri ile sistemin belirlediği noktaya çok yakın bir bölgede tınlayan bu aralık sistem ile örtüşmektedir.

- **Neva-Segah Aralığı (317)¹⁷⁸**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 317 sent olarak tespit edilmiştir. 301 sent değeri ile sistemin belirlediği noktaya yakın bir bölgede tınlayan bu aralık sistem ile örtüşmektedir.

- **Çargah-Nim Hisar Aralığı (294)¹⁷⁹**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilmiştir. 387 sent değeri ile sistemin belirlediği noktaya uzak bir bölgede tınlayan bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

- **Çargah-Hüseyini Aralığı (408)¹⁸⁰**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 408 sent olarak tespit edilmiştir. 355 sent değeri ile sistemin belirlediği noktaya uzak bir bölgede tınlayan bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

¹⁷⁷ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından grafiğe dahil edilememiştir.

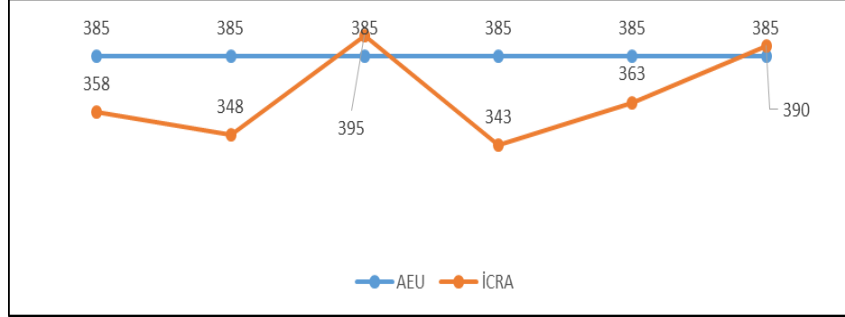
¹⁷⁸ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından grafiğe dahil edilememiştir.

¹⁷⁹ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından grafiğe dahil edilememiştir.

¹⁸⁰ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından grafiğe dahil edilememiştir.

- **Neva-Eviç Aralığı (385)**

GRAFİK 91

İcra içerisinde altı defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icranın genel olarak pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Ayrıca icra, sistem tarafından belirlenen değere büyük oranda uzak noktalarda tınladığından dolayı sistem ile örtüşmemektedir.

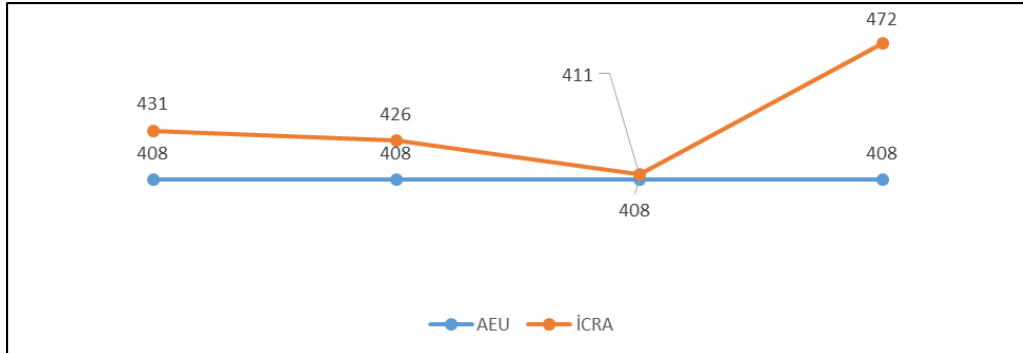
- **Hüseyini-Gerdaniye Aralığı (385)¹⁸¹**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilmiştir. 322 sent değeri ile sistemin belirlediği noktaya uzak bir bölgede tınlayan bu aralık sistem ile örtüşmemektedir.

2.2.2.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Segah-Nim Hisar Aralığı (385)**

GRAFİK 92

¹⁸¹ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından grafiğe dahil edilememiştir.

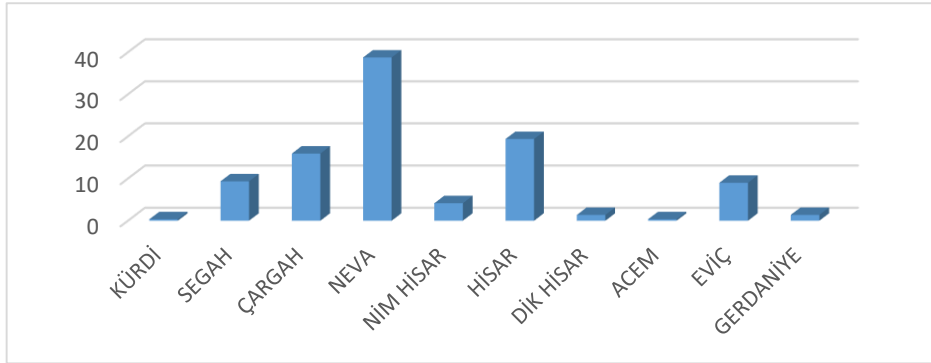
İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 408 sent olarak tespit edilmekle birlikte, icranın tamamen tizleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Ayrıca icra, sistem tarafından belirlenen değere büyük oranda yakın noktalarda tınladığından dolayı sistem ile örtüşmektedir.

2.2.2.3. Perde Adetleri

Tablo 404

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
KÜRDİ	5088	1	0,35
SEGAH	5216	27	9,34
ÇARGAH	5327	46	15,92
NEVA	5525	112	38,75
NİM HİSAR	5636	12	4,15
HİSAR	5661	56	19,38
DİK HİSAR	5695	4	1,38
ACEM	5769	1	0,35
EViÇ	5880	26	9,00
GERDANIYE	5998	4	1,38

GRAFİK 93

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Hüzam makamında okunan Mezmur'da en çok tercih edilen perde yaklaşık %39 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise %19 oranı ile Hisar perdesidir. Daha sonra ise %15 oranla Çargah perdesi gelmektedir.

İcrada kullanılan perdelere bakıldığında, Hüzam makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Hüzam beşlisi seslerinin çok büyük bir oranda ön plana çıktığı görülmektedir. Bu beşli içinde de en fazla tercih edilen sırasıyla Neva, Hisar ve Çargah perdesi olmuştur.

İlgili tablo ve grafikten sade bir okuyuşun sergilendiği anlaşılmakta, metnin ön plana çıkarılmak istendiğini düşünölmektedir.

Makamın güçlü perdesi olarak tarif edilen Neva perdesinin bu grafikte en çok tercih edilen perde olduğu görölmektedir. İcra da yeden perdesinin de bir yerde kullanıldığı gözlenmiştir.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Hüzam makamı icrasının Mezmur okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile örtüşmediği söylenebilir.

2.2.2.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 405

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler	
					Sega h	Neva
Si I	0,62	1	1	1		1
MONOS	0,52	1	1	1	1	
Register Ortalaması		1				
Perde Adedi Ort.			1			
Perde Tekrarı Ort.				1		
Perde Tekrar Toplamı					1	1
Perde Tekrar Oranı (%)					50	50
Uzayan Son Hece Adedi	2					
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	0,57					

Bu okuyuşta bulunan 2 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolaştırılmıştır.

Perde isimlerinin altında bulunan kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, aynı zamanda karar veya yarım karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Segah perdesinde karar göstererek ve Neva perdesinde yarım karar göstererek yapılan uzatmanın aynı oranda kullanıldığını söylemek mümkündür.

Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin yaklaşık 0,6 saniye olduğu görülmektedir. Ayrıca her bir uzatma için ortalama 1 aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince tamamen tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.2.2.5. Susma Süreleri

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada esasen 33 tane sus bulunmaktadır. Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,5 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın % 10'una tekabül etmektedir.

Tablo 406

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
EPAKUSON MU...OTİ	0,34
EĞO...FİLAKSON	0,79
PSİHİN MU...OTİ	0,75
OSİOS İ Mİ..SO SOSON	0,53
THEOS MU...TON	0,47
EPİSE...ELEİSON	0,74
ME KİRİE...OTİ	0,28
SOME...OLİN	0,23
İMERAN...EFRANON	0,58
TU DULUSU...OTİ	0,28
PROSE KİRİE...İRATİN	0,41
PSİHİN MU...OTİ Sİ	0,74
EPIİKİS...KE POLİ	0,17
POLİ ELEOS...PASİTİS	0,49
EPİKALUMANİSE...ENOTİSE	0,68
ENOTİSE KİRİE...TİN	0,16
HİN MU..KE PROSHES	0,42
Tİ FONİ...TİS DEİ	0,27
DEİSE OS MU...EN İMERA	0,75
THLİP SE OS MU... E KEK	0,20
KEKRAKSA PROSE...OTİ	0,47
EPİKUSAS MU...UK ESTİN	0,55
EN THEİS..KİRİE	0,39
KİRİE...KE UK	0,44
ERĞA SU...PANTA	0,57
ETHNİ...OSA	0,12
OSA EPİSAS..İKSUSİ	0,40
NİSUSİN...EN OPİ	0,20
KİRİE...KE DOKSASUSİ	0,43
DOKSASUSİ...TO ONOMA	0,20
TO ONOMA SU...OTİ	1,40
THAUMASİA..Sİ I	0,14
Sİ I...THEOS	0,18
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	141,59
Toplam Sus Süresi (Sn)	14,77
Sus Adedi	33
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,45
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	10,43

2.2.3. Hicaz Makamında Okunan Zebur Ayetleri

2.2.3.1. Notasyon¹⁸²

- Klinon, Kirie, to us su ke epakuson mu, oti pthos ke penis imi eĝo.

RESİM 201
Okuyan : Pandelis ZAFİRİS
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩=175

Kli non Ki ri e to us su ke e pa ku son mu

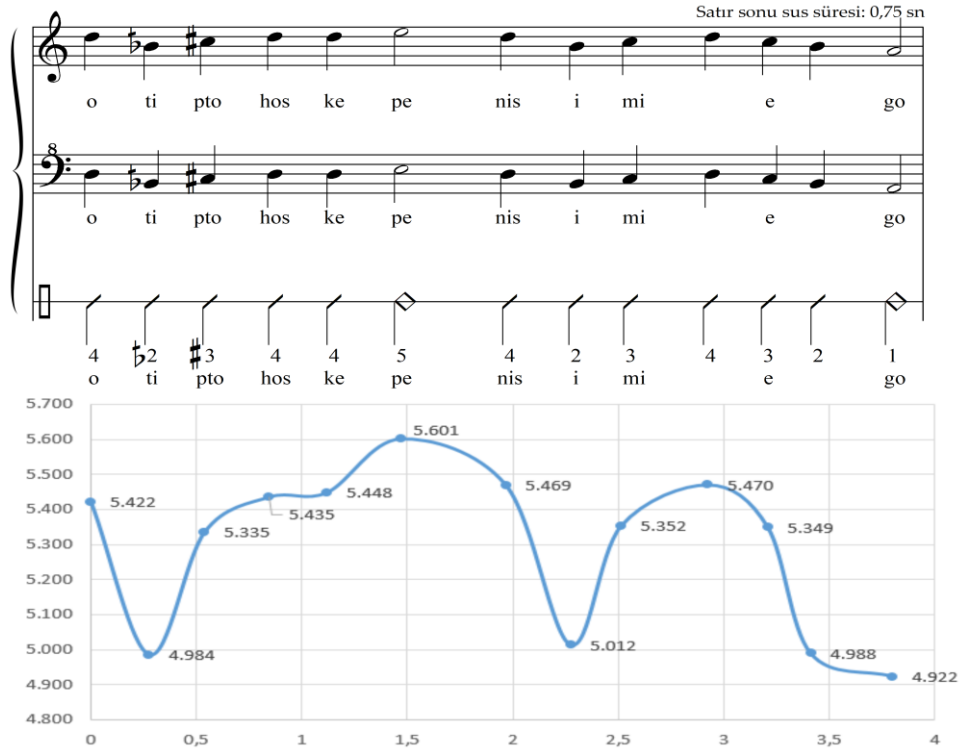
Kli non Ki ri e to us su ke e pa ku son mu

1 1 2 1 2 3 4 4 3 4 3 4 5 6 4
Kli non Ki ri e to us su ke e pa ku son mu

Time (s)	Frequency (Hz)
0.0	4.949
0.2	4.951
0.4	5.017
0.6	5.034
0.8	4.941
1.0	5.034
1.2	5.327
1.4	5.327
1.6	5.446
1.8	5.446
2.0	5.414
2.2	5.414
2.4	5.360
2.6	5.360
2.8	5.429
3.0	5.429
3.2	5.326
3.4	5.326
3.6	5.439
3.8	5.439
4.0	5.645
4.2	5.645
4.4	5.724
4.6	5.724
4.8	5.411
5.0	5.411

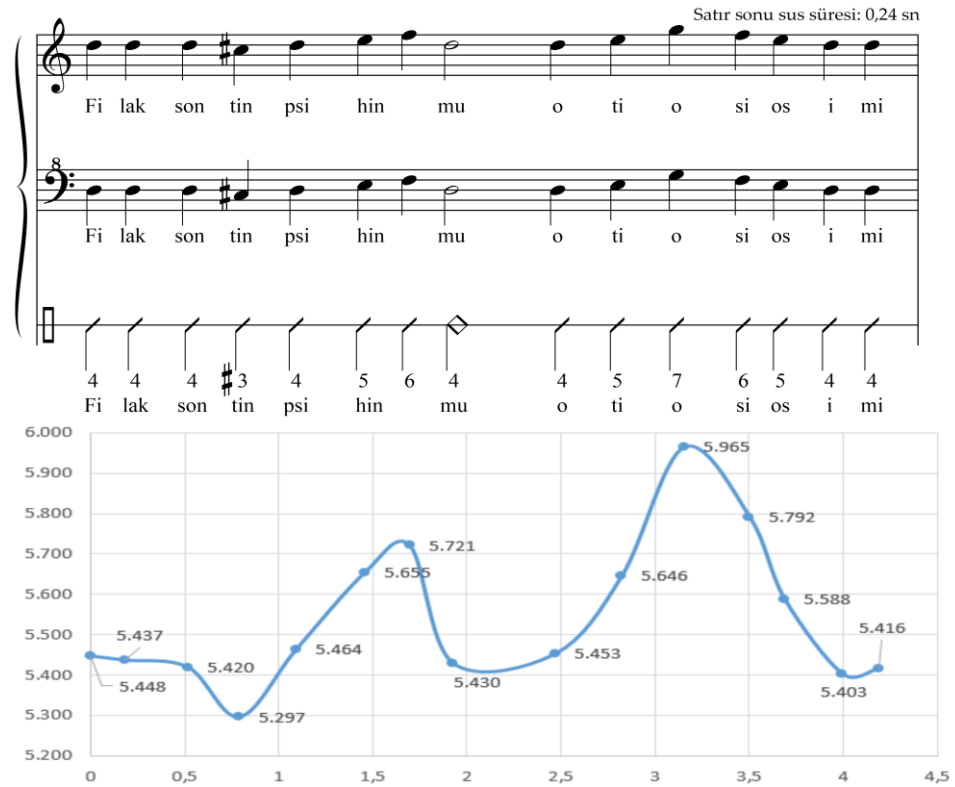
¹⁸² İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 9-Panteleimon Zafeiris-Hicaz Mezmur.

RESİM 202

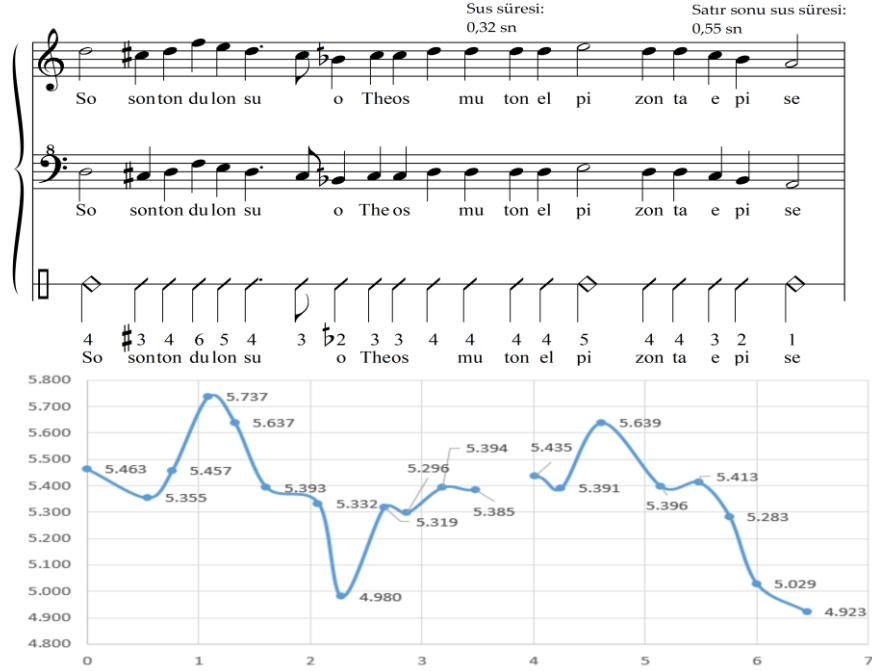
- Filakson tin psihin mu, oti osios imi.

RESİM 203

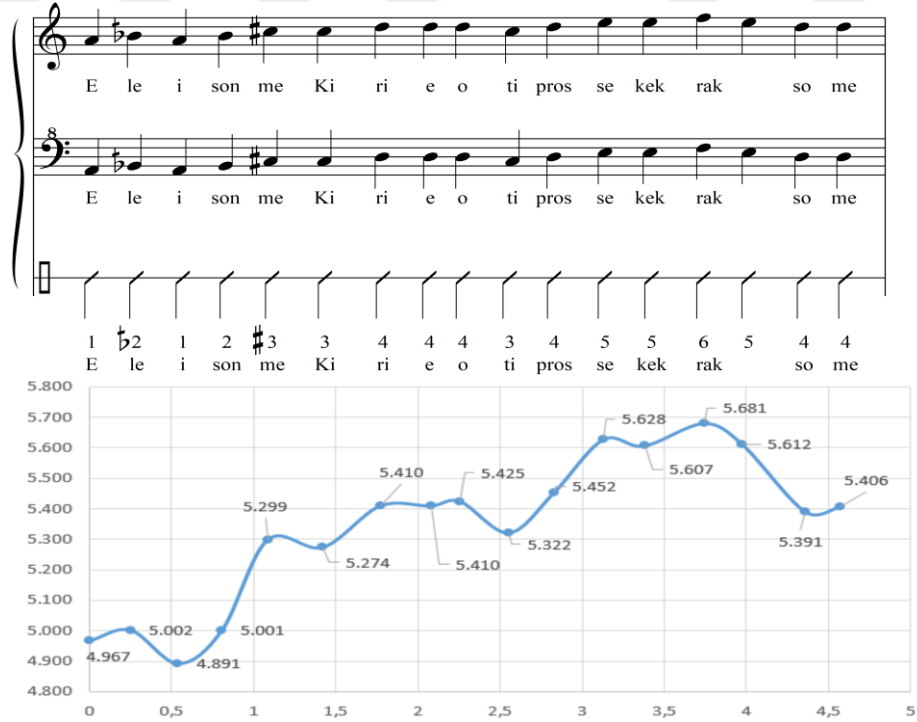
- Soson ton dulon su, o Theos mu Ton elpizonta epi se.

RESİM 204

- Eleison me, Kirie, oti pros se kekraksome olin Tin imeran.

RESİM 205

RESİM 206

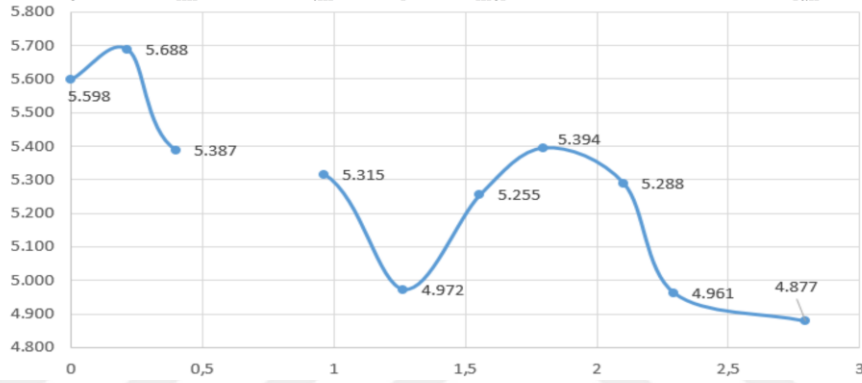
Sus süresi: 0,27 sn

Satır sonu sus süresi: 0,5 sn

o lin tin i me ran

o lin tin i me ran

5 6 4 #3 b2 3 4 3 2 1
o lin tin i mer ran

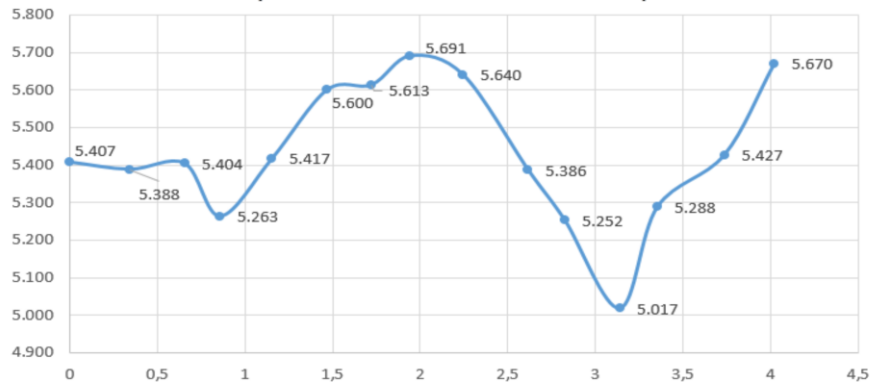
- Efranon tin psihin tu dudu su, oti pros se, Kirie Ira tin psihin mu.

RESİM 207

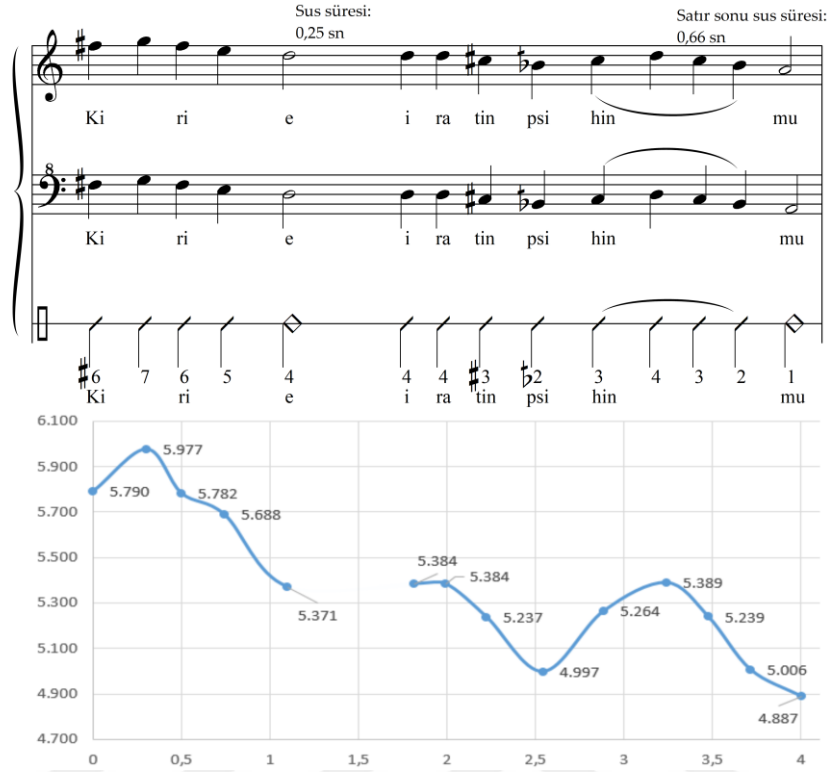
Ef ra non tin psi hin tu du lu su o ti pros se

Ef ra non tin psi hin tu du lu su o ti pros se

4 4 4 #3 4 5 5 6 5 4 3 b2 3 4 5
Ef ra non tin psi hin tu du lu su o ti pros se

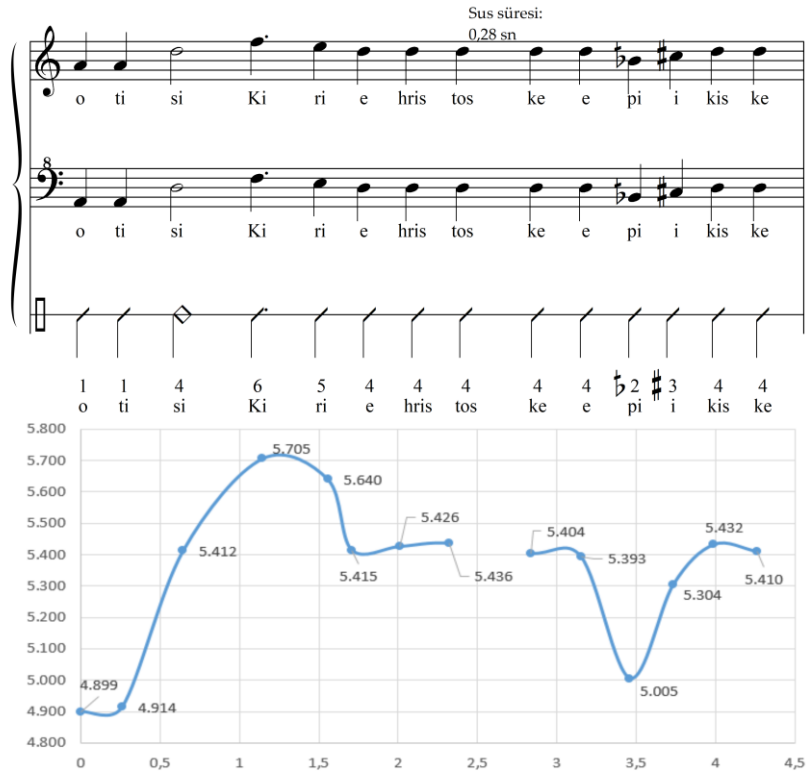

RESİM 208

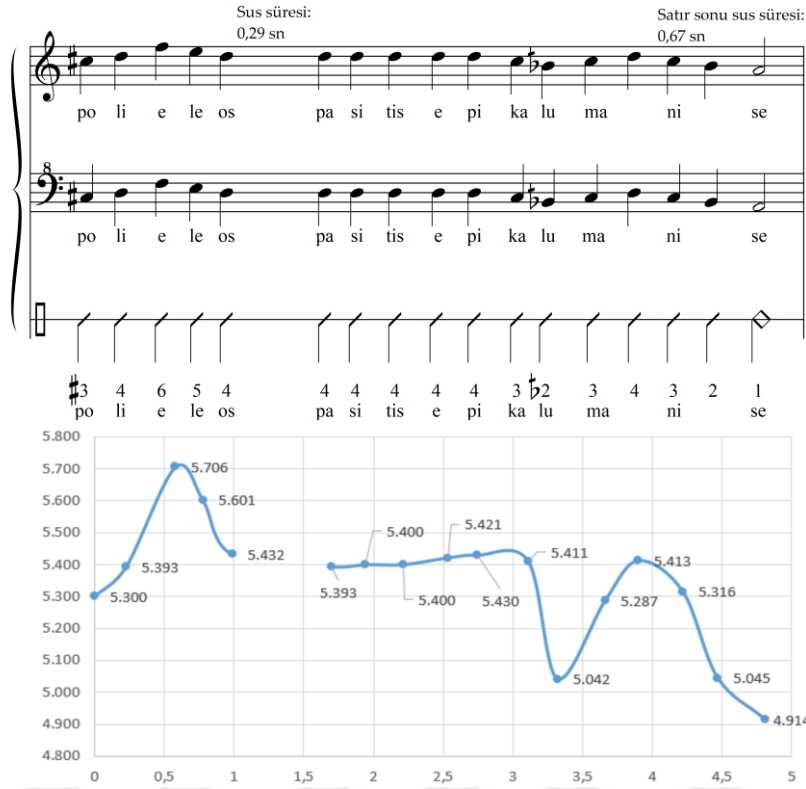

- Oti si, Kirie, hristos Ke epikis ke polieleos Pasi tis epikalumenis se

RESİM 209

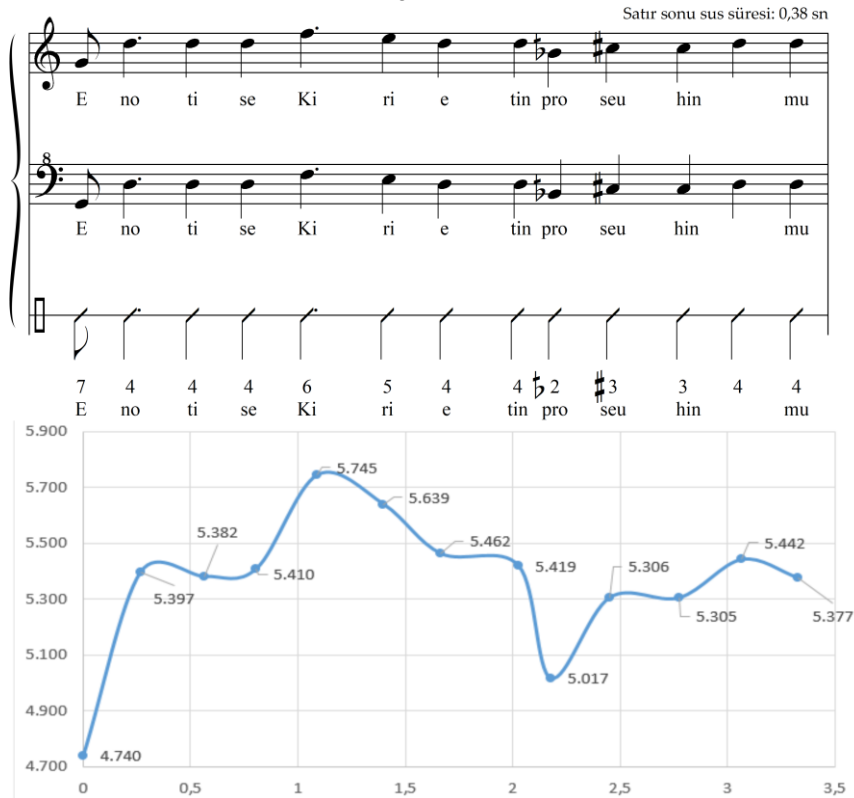

RESİM 210

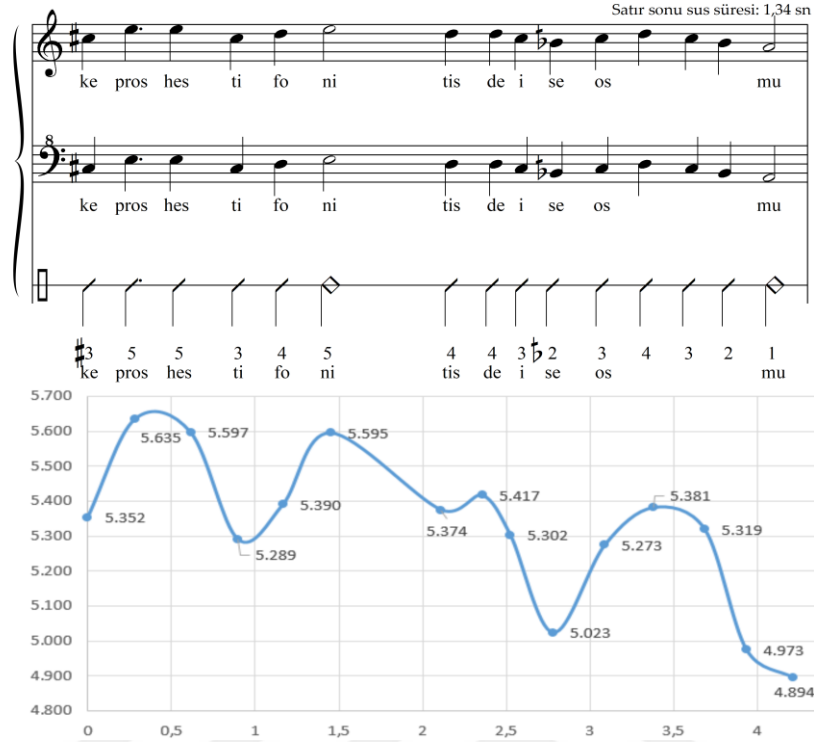

- Enotise, Kirie, tin proseuhin mu Ke proshes ti foni tis deiseos mu.

RESİM 211

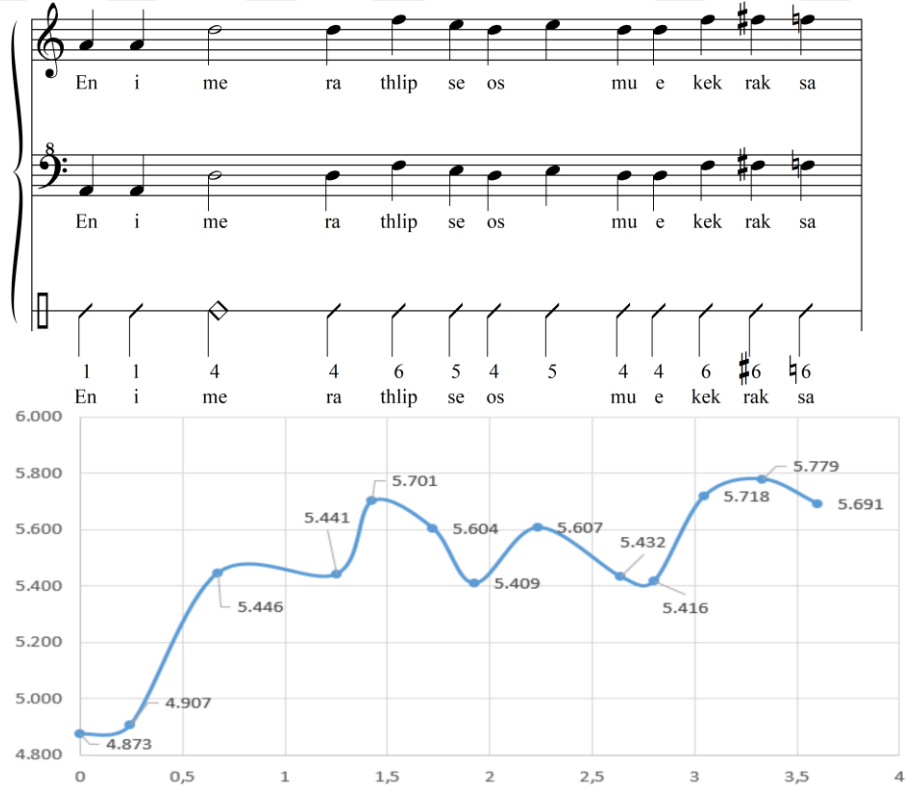

RESİM 212

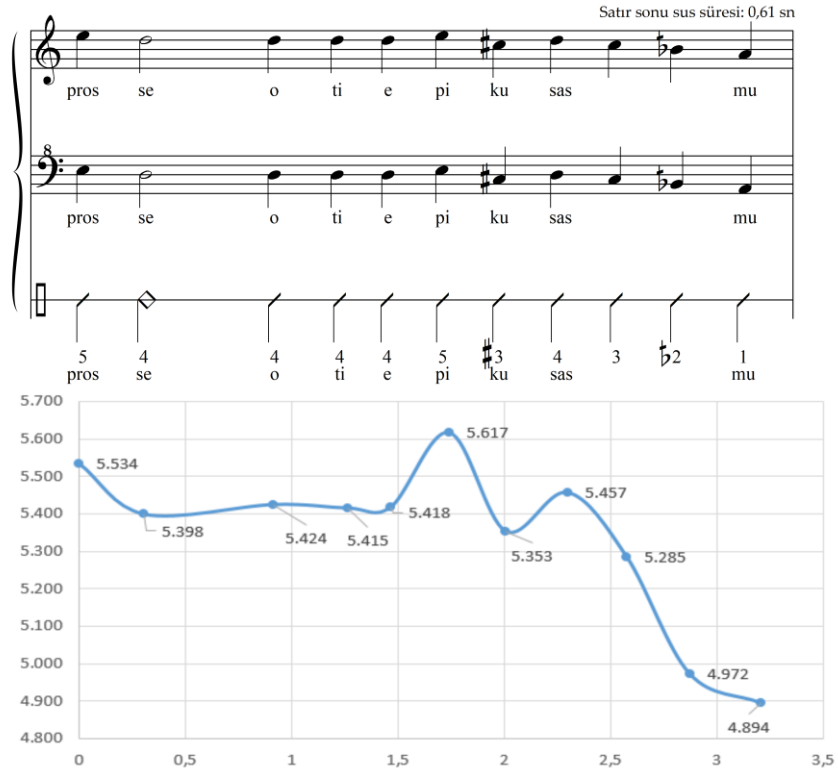

- En imera thlipseos mu ekekraksa pros se, oti epikusas mu.

RESİM 213

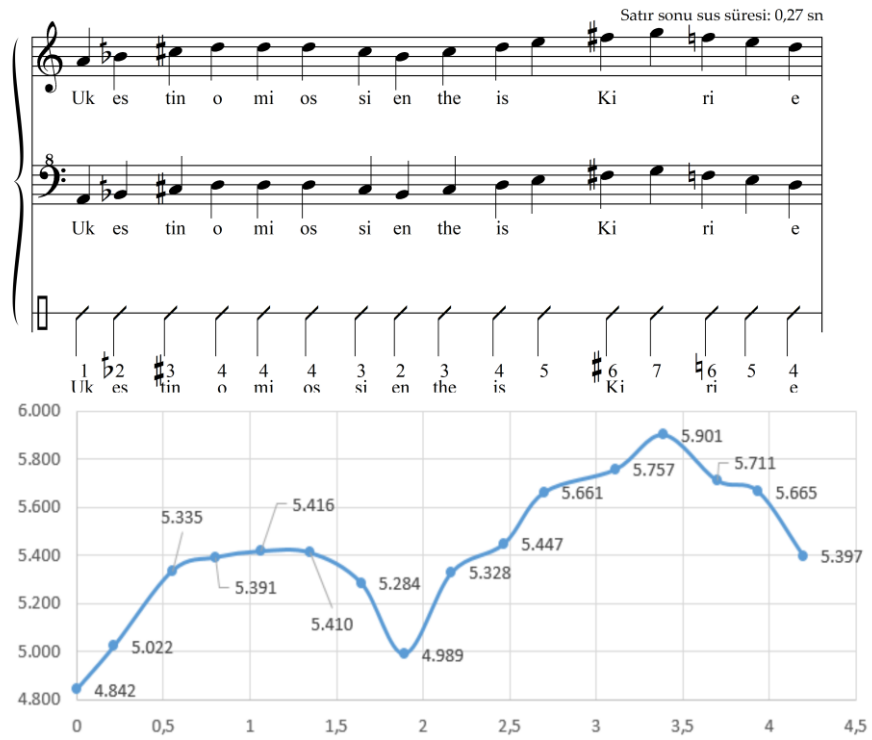

RESİM 214

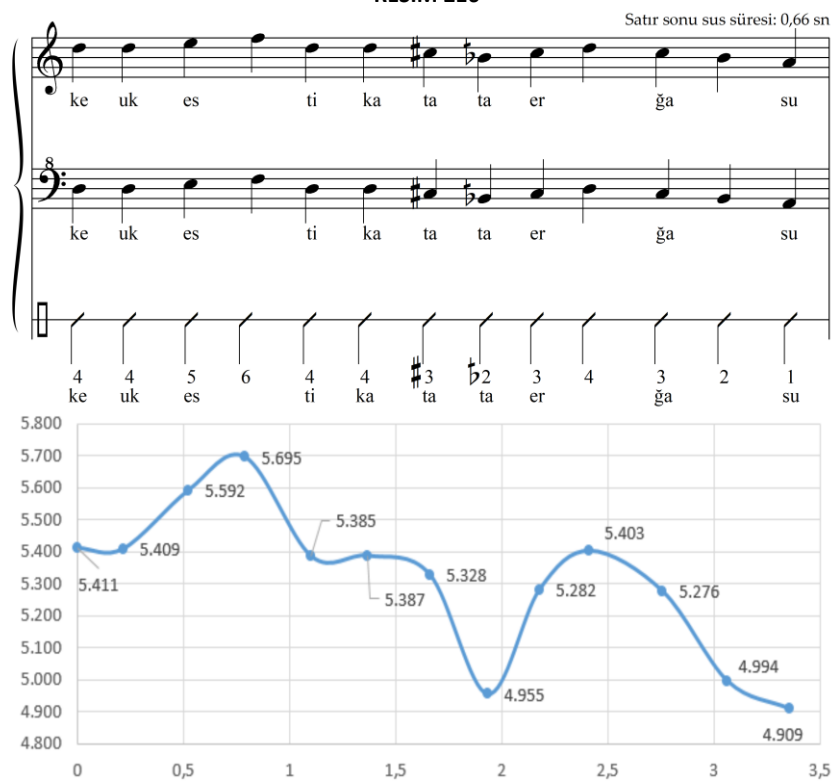

- Uk estin omios si en theis. Kirie, Ke uk esti kata ta erğa su.

RESİM 215

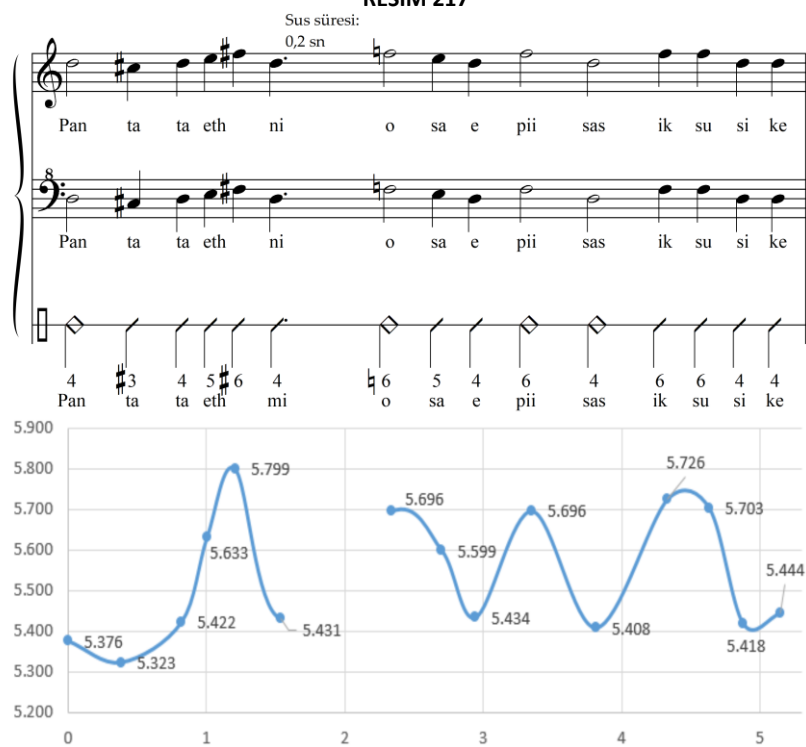

RESİM 216

- Panta ta ethni, Osa epiisas, iksusi ke proskinisusin enopion su Kirie, Ke doksasusi to onoma su.

RESİM 217

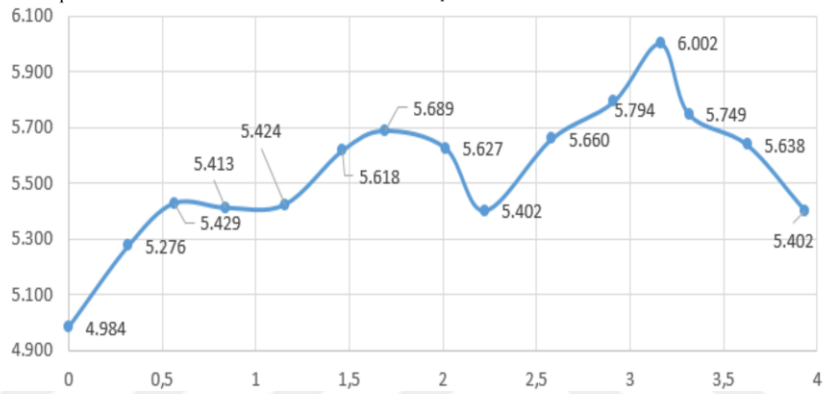
RESİM 218

Satır sonu sus süresi: 0,3 sn

pros ki ni su sin en o pi on su Ki ri e

pros ki ni su sin en o pi on su Ki ri e

pros ki ni su sin en o pi on su Ki ri e

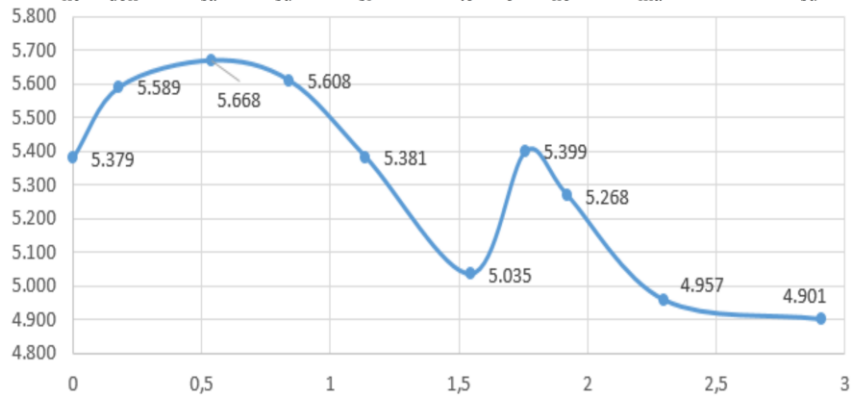
RESİM 219

Satır sonu sus süresi: 0,49 sn

ke dok sa su si to o no ma su

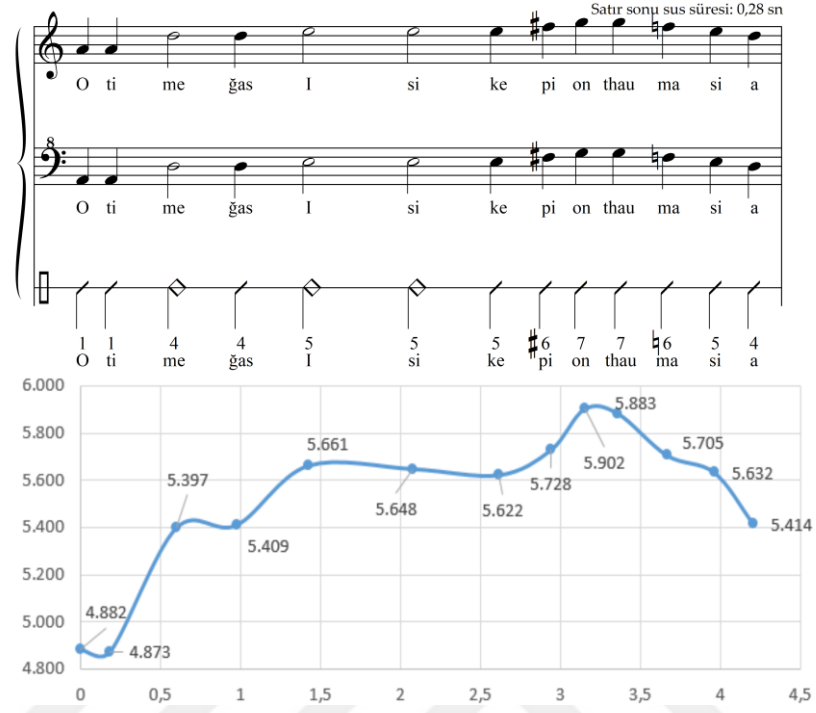
ke dok sa su si to o no ma su

ke dok sa su si to o no ma su

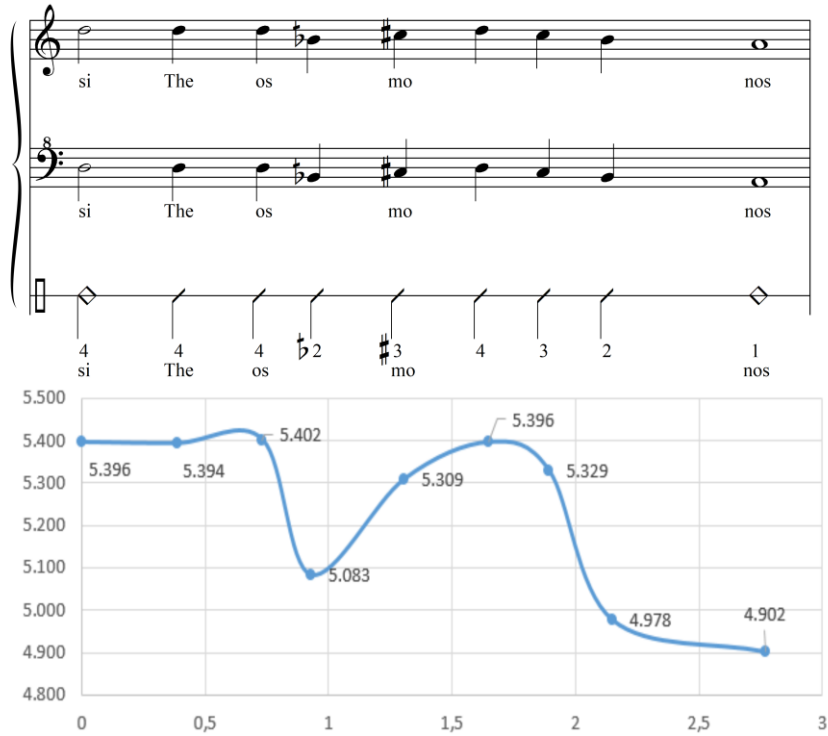

- Oti meğas I si ke pion thaumasia Si I Theos monos.

RESİM 220

RESİM 221

2.2.3.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- **Klinon, Kirie, to us su ke epakuson mu, oti ptohos ke penis imi eço.**

Genel olarak çıkıcı karakterde bir seyir izleyen okuyucu bu icrasına Dügah perdesinden ardışık seslerle Neva perdesine yönelen bir seyirle başlamıştır. Neva perdesi etrafında küçük melodik hareketlerden sonra Acem perdesine yönelen okuyucu, buradan itibaren karar perdesine doğru bir yönelimde bulunmaktadır. Acem perdesinden Neva perdesine pest yönde sıçrama yaptıktan sonra Dik Kürdi perdesine uzanan okuyucu, ardışık seslerle Hüseyni perdesine gelmiştir. Bu perdeden tekrar Dik Kürdi perdesine yönelen okuyucu, önce Neva perdesine ardından da Dügah perdesine ardışık seslerle gelerek karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 407

Ayet	Nota	Sent
KLİ	LA	4.949
NON	LA	4.951
Kİ	Sİ	5.017
Rİ	LA	4.941
E	Sİ	5.034
TO	DO	5.327
US	RE	5.446
SU	RE	5.414
KE	DO	5.360
E	RE	5.429

Ayet	Nota	Sent
PA	DO	5.326
KU	RE	5.439
SON	Mİ	5.645
SON	FA	5.724
MU	RE	5.411
O	RE	5.422
Tİ	Sİ	4.984
PTO	DO	5.335
HOS	RE	5.435

Ayet	Nota	Sent
KE	RE	5.448
PE	Mİ	5.601
NİS	RE	5.469
İ	Sİ	5.012
Mİ	DO	5.352
Mİ		5.470
E	DO	5.349
E		4.988
GO	LA	4.922

Dügah ve Acem perdeleri arasında “mu” hecesine kadar ardışık ikili aralıkları her iki yönde de kullanarak gelen okuyucu, Acem-Neva üçlü aralığını göstermiştir. Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını da kullandıktan sonra Hüseyni ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak karar perdesine yönelmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 408

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	3	*
LA-Sİ	113	65	48
Sİ-LA	113	75	38
LA-Sİ	113	92	21
Sİ-DO	272	293	21
DO-RE	113	120	7
RE-RE	*	32	*
RE-DO	113	54	59
DO-RE	113	69	44
RE-DO	113	102	11
DO-RE	113	113	0
RE-Mİ	204	206	2
Mİ-FA	90	78	12
FA-RE	294	313	19
RE-RE	*	11	*
RE-Sİ	385	438	53
Sİ-DO	272	351	79
DO-RE	113	100	13
RE-RE	*	13	*
RE-Mİ	204	153	51
Mİ-RE	204	132	72
RE-Sİ	385	457	72
Sİ-DO	272	340	68
DO-RE	113	118	5
RE-DO	113	121	8
DO-Sİ	272	360	88
Sİ-LA	113	67	46

- Filakson tin psihin mu, oti osios imi.

Daha çok makamın güçlü üzerindeki bölgesinde tınlayan bu icrada okuyucu Neva perdesi üzerindeki Buselik çeşnisini kullanmıştır. Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu, Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Acem perdesine gelmiştir. Buradan Neva perdesine uzanan okuyucu, Hüseyini perdesine dokunduktan sonra Gerdaniye perdesine uzanmış, tekrar ardışık seslerle Neva perdesine gelerek Buselik'li yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 409

Ayet	Nota	Sent
Fi	RE	5.448
LAK	RE	5.437
SON	RE	5.420
TİN	DO	5.297
PSİ	RE	5.464
HİN	Mİ	5.655
HİN	FA	5.721
MU	RE	5.430
O	RE	5.453
Tİ	Mİ	5.646
O	SOL	5.965
Sİ	FA	5.792
OS	Mİ	5.588
İ	RE	5.403
Mİ	RE	5.416

Neva ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları her iki yönde de kullanarak icraya devam eden okuyucu, Acem-Neva üçlü aralığını göstermiştir. Buradan sonra Neva ve Gerdaniye perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde gösteren okuyucu Hüseyini-Gerdaniye üçlü aralığını da kullanmış, Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 410

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	18	*
RE-DO	113	123	10
DO-RE	113	167	54
RE-Mİ	204	191	13
Mİ-FA	90	66	24
FA-RE	294	291	3
RE-RE	*	23	*
RE-Mİ	204	193	11
Mİ-SOL	294	319	25
SOL-FA	204	173	31
FA-Mİ	90	204	114
Mİ-RE	204	185	19
RE-RE	*	13	*

- **Soson ton dulon su, o Theos mu**

Makamın güçlü perdesi etrafında seyreden bu icraya okuyucu Neva perdesinden başlamıştır. Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra Neva üzerinden Acem perdesine uzanan okuyucu, ardışık seslerle önce Dik Kürdi perdesine, ardından aynı şekilde Neva perdesine gelmiştir. Buradan Hüseyini perdesine dokunan okuyucu, ardışık seslerle Hicaz çeşnisini kullanarak Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 411

Ayet	SO	SON	TON	DU	LON	SU		O	THE	OS		MU
Nota	RE	DO	RE	FA	Mİ	RE	DO	Sİ	DO	DO	RE	RE
Sent	5.463	5.355	5.457	5.737	5.637	5.393	5.332	4.980	5.319	5.296	5.394	5.385

Neva ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, Neva-Acem üçlü aralığını da göstermiş, Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 412

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	113	109	4
DO-RE	113	103	10
RE-FA	294	280	14
FA-Mİ	90	100	10
Mİ-RE	204	244	40
RE-DO	113	61	52
DO-Sİ	272	352	80
Sİ-DO	272	339	67
DO-DO	*	23	*
DO-RE	113	98	15
RE-RE	*	9	*

- **Ton elpizonta epi se.**

Makamın güçlü bölgesinden başlayıp karar bölgesine yönelen bir seyir izleyen bu icraya okuyucu Neva perdesinden başlamış, Hüseyini perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 413

Ayet	TON	EL	Pİ	ZON	TA	E	Pİ	SE
Nota	RE	RE	Mİ	RE	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.435	5.391	5.639	5.396	5.413	5.283	5.029	4.923

Neva perdesinden icraya başlamak üzere Hüseyini ve Dügah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu karar perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 414

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	44	*
RE-Mİ	204	248	44
Mİ-RE	204	243	39
RE-RE	*	17	*
RE-DO	113	131	18
DO-Sİ	272	254	18
Sİ-LA	113	106	7

- **Eleison me, Kirie, oti pros se kekraksome olin**

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine yönelen bu icrada okuyucu Dügâh perdesinden Neva perdesine ardışık seslerle gelmiştir. Kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Nim Hicaz perdesine bir dokunuş yapan okuyucu, Acem perdesine yönelmiş, buradan da tekrar ardışık seslerle güçlü bölgesine yönelerek Neva perdesinde Buselik’li yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 415

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
E	LA	4.967	PROS	RE	5.452
LE	Sİ	5.002	SE	Mİ	5.628
İ	LA	4.891	KEK	Mİ	5.607
SON	Sİ	5.001	RAK	FA	5.681
ME	DO	5.299		Mİ	5.612
Kİ	DO	5.274	SO	RE	5.391
Rİ	RE	5.410	ME	RE	5.406
E	RE	5.410	O	Mİ	5.598
O	RE	5.425		FA	5.688
Tİ	DO	5.322	LİN	RE	5.387

Dügâh perdesinden Acem perdesine kadar ardışık ikili aralıkları genel olarak çıkıcı yönde kullanan okuyucu, icra sonunda Acem-Neva üçlü aralığını kullanarak yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 416

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	35	78
Sİ-LA	113	110	3
LA-Sİ	113	110	3
Sİ-DO	272	298	26
DO-DO	*	25	*
DO-RE	113	136	23
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	14	*
RE-DO	113	103	10
DO-RE	113	130	17
RE-Mİ	204	176	28
Mİ-Mİ	*	21	*
Mİ-FA	90	74	16
FA-Mİ	90	69	21
Mİ-RE	204	221	17
RE-RE	*	15	*
RE-Mİ	204	191	13
Mİ-FA	90	90	0
FA-RE	294	301	7

- **Tin imeran.**

Yerinde Hicaz çeşnisinin seslerinin kullanıldığı bu icrada okuyucu Nim Hicaz perdesinden icraya başlamıştır. Dik Kürdi perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle önce Neva perdesine, buradan da karar perdesine yönelmiş ve Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 417

Ayet	TİN	i	ME				RAN
Nota	DO	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.315	4.972	5.255	5.394	5.288	4.961	4.877

Bu icra da Dügah ve Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar kullanılmış ve Dügah perdesinde karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 418

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Sİ	272	343	71
Sİ-DO	272	283	11
DO-RE	113	140	27
RE-DO	113	106	7
DO-Sİ	272	327	55
Sİ-LA	113	84	29

- **Efranon tin psihin tu dolu su, oti pros se, Kirie**

Daha çok makamın güçlü bölgesinde seyreden bu icraya okuyucu Neva perdesini kısaca vurgulayarak başlamıştır. Buradan Nim Hicaz perdesine dokunan okuyucu, ardışık seslerle Acem perdesine yönelmiş, tekrar aynı şekilde önce Dik Kürdi perdesine, buradan da Eviç perdesini alarak Gerdaniye perdesine yönelmiş ve aynı şekilde geldiği Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 419

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
EF	RE	5.407	O	DO	5.252
RA	RE	5.388	Tİ	Sİ	5.017
NON	RE	5.404	PROS	DO	5.288
TİN	DO	5.263	SE	RE	5.427
PSİ	RE	5.417		Mİ	5.670
HİN	Mİ	5.600	Kİ	FA ¹⁸³	5.790
TU	Mİ	5.613		SOL	5.977
DU	FA	5.691	Rİ	FA	5.782
LU	Mİ	5.640		Mİ	5.688
SU	RE	5.386	E	RE	5.371

Gerdaniye ve Dik Kürdi perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları zaman zaman Eviç ve Acem perdelerini de alarak muhtelif yönlerde kullanan okuyucu yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 420

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	19	*
RE-RE	*	16	*
RE-DO	113	141	28
DO-RE	113	154	41
RE-Mİ	204	183	21
Mİ-Mİ	*	14	*
Mİ-FA	90	77	13
FA-Mİ	90	51	39
Mİ-RE	204	254	50
RE-DO	113	134	21
DO-Sİ	272	235	37
Sİ-DO	272	271	1
DO-RE	113	139	26
RE-Mİ	204	243	39
Mİ-FA	181	121	60
FA-SOL	113	186	73
SOL-FA	113	194	81
FA-Mİ	181	94	87
Mİ-RE	204	316	112

¹⁸³ Eviç perdesidir.

- **Ira tin psihin mu.**

Tamamen yerinde Hicaz çeşnisinin seslerinin kullanıldığı bu icrada okuyucu, Neva perdesinden icraya başlamış ve ardışık seslerle önce Dik Kürdi perdesine, ardından da tekrar Neva perdesine gelmiştir. Neva perdesinden karar perdesine ardışık seslerle yöneldikten sonra Dügah perdesinde karar gösterilmiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 421

Ayet	İ	RA	TİN	PSİ	HİN				MU
Nota	RE	RE	DO	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.384	5.384	5.237	4.997	5.264	5.389	5.239	5.006	4.887

Neva ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu yerinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 422

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	0	*
RE-DO	113	147	34
DO-Sİ	272	240	32
Sİ-DO	272	267	5
DO-RE	113	125	12
RE-DO	113	150	37
DO-Sİ	272	233	39
Sİ-LA	113	119	6

- **Oti si, Kirie, hristos**

Dügah perdesinden icraya başladıktan sonra Neva perdesine uzanan okuyucu, buradan da Acem perdesine uzanmıştır. Ardışık seslerle Neva perdesine Buselik çeşnisi ile gelen okuyucu, üç hece üzerinde bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 423

Ayet	O	Tİ	Sİ	Kİ	Rİ	E	HRİS	TOS
Nota	LA	LA	RE	FA	Mİ	RE	RE	RE
Sent	4.899	4.914	5.412	5.705	5.640	5.415	5.426	5.436

Düğah-Neva dörtlü aralığı ile Neva-Acem üçlü aralığını gösterdikten sonra Acem perdesinden ardışık ikili aralıklarla güçlü perdesine gelen okuyucu yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 424

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	15	*
LA-RE	499	498	1
RE-FA	294	294	0
FA-Mİ	90	66	24
Mİ-RE	204	225	21
RE-RE	*	11	*
RE-RE	*	11	*

- **Ke epiikis ke polieleos**

Makamın güçlü sesi bölgesinde seyreden bu icraya okuyucu, Neva perdesinden başlayıp Dük Kürdi perdesine uzanarak devam etmiştir. Buradan ardışık seslerle tekrar Neva perdesine yönelen okuyucu, Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra Neva perdesi üzerinden Acem perdesine uzanmıştır. Buradan da ardışık seslerle Neva perdesi üzerinde Buselik'li yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 425

Ayet	KE	E	Pİ	İ	KİS	KE	PO	Lİ	E	LE	OS
Nota	RE	RE	Sİ	DO	RE	RE	DO	RE	FA	Mİ	RE
Sent	5.404	5.393	5.005	5.304	5.432	5.410	5.300	5.393	5.706	5.601	5.432

Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını göstererek icraya giriş yapan okuyucu, Dik Kürdi perdesi ile Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak Neva-Acem üçlü aralığını göstermiş, Neva perdesine ardışık ikili aralıklarla gelerek yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 426

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	11	*
RE-Sİ	385	388	3
Sİ-DO	272	299	27
DO-RE	113	128	15
RE-RE	*	22	*
RE-DO	113	110	3
DO-RE	113	93	20
RE-FA	294	313	19
FA-Mİ	90	105	15
Mİ-RE	204	170	34

- **Pasi tis epikalumenis se.**

Makamın güçlü bölgesinden başlayıp karar bölgesine yönelen bir seyir izleyen bu icraya okuyucu Neva perdesini pekiştirerek başlamıştır. Buradan Dik Kürdi perdesine uzanan okuyucu ardışık seslerle önce Neva perdesine buradan da yerinde Hicaz çeşnisinin sesleri ile Dügah perdesine gelerek bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 427

Ayet	PA	Sİ	TİS	E	Pİ	KA	LU	MA	MA	Nİ	Nİ	SE
Nota	RE	RE	RE	RE	RE	RE	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.393	5.400	5.400	5.421	5.430	5.411	5.042	5.287	5.413	5.316	5.045	4.914

Okuyucu Neva ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra yerinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 428

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	7	*
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	21	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	19	*
RE-Sİ	385	369	16
Sİ-DO	272	245	27
DO-RE	113	125	12
RE-DO	113	97	16
DO-Sİ	272	271	1
Sİ-LA	113	131	18

- **Enotise, Kirie, tin proseuhin mu**

Karar bölgesinden güçlü bölgesine doğru bir seyir izleyen bu bölümün icrasına okuyucu Dügah perdesinden Neva perdesine uzanarak başlamıştır. Kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Acem perdesine uzanan okuyucu, Neva perdesine Buselik’li gelmiş, buradan da Dik Kürdi perdesine doğru pest yönde bir sıçrama yapmıştır. Dik Kürdi perdesinden ardışık seslerle Neva perdesine gelen okuyucu bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 429

Ayet	E	NO	Tİ	SE	Kİ	Rİ	E	TİN	PRO	SEU	HİN	HİN	MU
Nota	SOL	RE	RE	RE	FA	Mİ	RE	RE	Sİ	DO	DO	RE	RE
Sent	4.740	5.397	5.382	5.410	5.745	5.639	5.462	5.419	5.017	5.306	5.305	5.442	5.377

Rast-Neva beşli aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Acem üçlü aralığı ile devam etmiş ve Acem perdesinden Neva perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiştir. Buradan Dik Kürdi perdesine üçlü aralık sıçraması yapan okuyucu, ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesine gelmiş ve yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 430

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-RE	702	657	45
RE-RE	*	15	*
RE-RE	*	28	*
RE-FA	294	335	41
FA-Mİ	90	106	16
Mİ-RE	204	176	28
RE-RE	*	43	*
RE-Sİ	385	402	17
Sİ-DO	272	288	16
DO-DO	*	0	*
DO-RE	113	137	24
RE-RE	*	65	*

- **Ke proshes ti foni tis deiseos mu.**

Nim Hicaz perdesinden Hüseyini perdesine sıçrama yaparak icraya başlayan okuyucu, buradan tekrar Nim Hicaz perdesine gelmiştir. Ardında Hüseyini perdesine ardışık seslerle tekrar uzanan okuyucu, Neva perdesinden ardışık seslerle geldiği Dik Kürdi perdesinden aynı şekilde tekrar Neva perdesine dönmüştür. Yerinde Hicaz çeşnisi sesleri ile karar bölgesine yönelen okuyucu, Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 431

Ayet	Nota	Sent
KE	DO	5.352
PROS	Mİ	5.635
HES	Mİ	5.597
Tİ	DO	5.289
FO	RE	5.390
Nİ	Mİ	5.595
TİS	RE	5.374
DE	RE	5.417
i	DO	5.302
SE	Sİ	5.023
OS	DO	5.273
	RE	5.381
	DO	5.319
	Sİ	4.973
MU	LA	4.894

Nim Hicaz-Hüseyini üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, aynı hareketi pest yönde de yaparak ardışık ikili seslerle Hüseyini perdesine gelmiştir. Buradan karar perdesine kadar ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 432

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Mİ	317	283	34
Mİ-Mİ	*	38	*
Mİ-DO	317	307	10
DO-RE	113	100	13
RE-Mİ	204	205	1
Mİ-RE	204	220	16
RE-RE	*	42	*
RE-DO	113	114	1
DO-Sİ	272	280	8
Sİ-DO	272	250	22
DO-RE	113	107	6
RE-DO	113	62	51
DO-Sİ	272	345	73
Sİ-LA	113	80	33

- En imera thlipseos mu ekekraksa pros se, oti epikusas mu.

Tablo 433

Ayet	Nota	Sent
EN	LA	4.873
İ	LA	4.907
ME	RE	5.446
RA	RE	5.441
THLİP	FA	5.701
SE	Mİ	5.604
OS	RE	5.409
	Mİ	5.607
MU	RE	5.432
E	RE	5.416
KEK	FA	5.718
RAK	FA ¹⁸⁴	5.779

Ayet	Nota	Sent
SA	FA	5.691
PROS	Mİ	5.534
SE	RE	5.398
O	RE	5.424
Tİ	RE	5.415
E	RE	5.418
Pİ	Mİ	5.617
KU	DO	5.353
SAS	RE	5.457
	DO	5.285
	Sİ	4.972
MU	LA	4.894

¹⁸⁴ Eviç perdesidir.

Karar perdesinden icraya başlayıp makamın güçlü perdesine yönelen okuyucu, Neva perdesinden de Acem perdesine uzanmıştır. Ardışık seslerle Acem perdesinden tekrar güçlü bölgesine yönelen okuyucu, tekrar Acem perdesine uzanmış, ardından Eviç perdesini basarak tekrar güçlü bölgesine dönüş yapmıştır. Kısaca Neva perdesini vurgulayan okuyucu, Hüseyini ve Nim Hicaz perdelerine sırasıyla dokunduktan sonra yerinde Hicaz çeşnisi sesleri ile karar bölgesine gelmiş ve Dügah perdesinde karar göstermiştir.

Dügah-Neva dörtlü aralığı ile Neva-Acem üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, ardışık ikili aralıklarla Neva perdesine gelmiştir. Neva-Acem üçlü aralığını tekrar kullandıktan sonra Acem-Eviç ikili aralığını her iki yönde de kullanmıştır. Acem perdesi ile Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Hüseyini-Nim Hicaz üçlü aralığını gösteren okuyucu, Neva ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları daha çok inici olarak kullanmış ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 434

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	34	*
LA-RE	499	540	41
RE-RE	*	5	*
RE-FA	294	260	34
FA-Mİ	90	97	7
Mİ-RE	204	195	9
RE-Mİ	204	198	6
Mİ-RE	204	175	29
RE-RE	*	16	*
RE-FA	294	301	7
FA-FA	90	62	28
FA-FA	90	88	2
FA-Mİ	90	157	67
Mİ-RE	204	136	68
RE-RE	*	26	*
RE-RE	*	10	*
RE-RE	*	4	*
RE-Mİ	204	198	6
Mİ-DO	317	264	53
DO-RE	113	104	9
RE-DO	113	172	59
DO-Sİ	272	312	40
Sİ-LA	113	78	35

- **Uk estin omios si en theis, Kirie.**

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru bir seyrin gözlemlendiği bu icraya okuyucu yerinde Hicaz dörtlüsünün sesler ile Neva perdesine gelerek başlamıştır. Kısaca Neva perdesini vurguladıktan sonra Dik Kürdi perdesine, buradan tekrar ardışık seslerle Gerdaniye perdesine Neva üzerinde Rast çeşnisi sesleri ile gelmiştir. Gerdaniye perdesinden Neva perdesine de Buselik’li olarak gelmiş ve yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 435

Ayet	Nota	Sent
UK	LA	4.842
ES	Sİ	5.022
TIN	DO	5.335
O	RE	5.391
Mİ	RE	5.416
OS	RE	5.410
Sİ	DO	5.284
EN	Sİ	4.989
THE	DO	5.328
İS	RE	5.447
	Mİ	5.661
Kİ	FA ¹⁸⁵	5.757
	SOL	5.901
RI	FA	5.711
	Mİ	5.665
E	RE	5.397

Düğah ve Gerdaniye perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları daha çok çıkıcı yönde kullanan okuyucu yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 436

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	180	67
Sİ-DO	272	314	42
DO-RE	113	56	57
RE-RE	*	25	*
RE-RE	*	6	*
RE-DO	113	127	14
DO-Sİ	272	294	22
Sİ-DO	272	339	67
DO-RE	113	119	6
RE-Mİ	204	214	10
Mİ-FA	181	95	86
FA-SOL	113	144	31
SOL-FA	204	190	14
FA-Mİ	90	46	44
Mİ-RE	204	268	64

¹⁸⁵ Eviç perdesidir.

- **Ke uk esti kata ta erğa su.**

Makamın güçlü bölgesinden karar bölgesine doğru bir seyrin karşımıza çıktığı bu icraya okuyucu Neva perdesinden başlamış, ardışık seslerle Acem perdesine gelmiştir. Buradan doğrudan tekrar Neva perdesine uzanan okuyucu, ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine, tekrar aynı şekilde Neva perdesine gelmiştir. Buradan da yerinde Hicaz çeşnisi seslerini kullanarak Dügah perdesine gelmiş ve karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 437

Ayet	KE	UK	ES	ES	Tİ	KA	TA	TA	ER	ER	GA	GA	SU
Nota	RE	RE	Mİ	FA	RE	RE	DO	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.411	5.409	5.592	5.695	5.385	5.387	5.328	4.955	5.282	5.403	5.276	4.994	4.909

Acem ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu yerinde karar göstermiştir. Bir yerde Acem-Neva üçlü aralığını göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 438

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	3	*
RE-Mİ	204	183	21
Mİ-FA	90	104	14
FA-RE	294	311	17
RE-RE	*	3	*
RE-DO	113	59	54
DO-Sİ	272	374	102
Sİ-DO	272	327	55
DO-RE	113	121	8
RE-DO	113	127	14
DO-Sİ	272	282	10
Sİ-LA	113	85	28

- **Panta ta ethni**

Makamın güçlü bölgesinde seyreden bu icraya okuyucu, Neva perdesinden Nim Hicaz perdesine dokunarak başlamıştır. Buradan ardışık seslerle Eviç perdesine yönelen okuyucu doğrudan Neva perdesine uzanarak yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 439

Ayet	PAN	TA	TA	ETH	ETH	Nİ
Nota	RE	DO	RE	Mİ	FA ¹⁸⁶	RE
Sent	5.376	5.323	5.422	5.633	5.799	5.431

Nim Hicaz ve Eviç perdeleri arasında kalan ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Eviç-Neva üçlü aralığını gösteren okuyucu yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 440

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	113	53	60
DO-RE	113	99	14
RE-Mİ	204	211	7
Mİ-FA	181	167	14
FA-RE	385	369	16

- **Osa epiisas, iksusi ke proskinisusin enopion su Kirie**

Acem perdesinden makamın güçlü sesine yönelen okuyucu, bu seyri birkaç defa daha tekrarlayarak icraya devam etmiştir. Neva perdesinden Dik Kürdi perdesine doğru pest yönde bir sıçrama yapan okuyucu, ardışık seslerle tekrar Acem perdesine yönelmiştir. Ardışık seslerle geldiği Neva perdesinden Rast çeşnisini kullanarak Gerdaniye perdesine yönelen okuyucu, burada Buselik çeşnisini kullanarak Neva perdesine gelmiş ve yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

¹⁸⁶ Eviç perdesidir.

Tablo 441

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
O	FA	5.696	SU	RE	5.413
SA	Mİ	5.599	SİN	RE	5.424
E	RE	5.434	EN	Mİ	5.618
Pİİ	FA	5.696	O	FA	5.689
SAS	RE	5.408	Pİ	Mİ	5.627
İK	FA	5.726	ON	RE	5.402
SU	FA	5.703	SU	Mİ	5.660
Sİ	RE	5.418	Kİ ¹⁸⁷	FA	5.794
KE	RE	5.444	Kİ	SOL	6.002
PROS	Sİ	4.984	Rİ	FA	5.749
Kİ	DO	5.276	Rİ	Mİ	5.638
Nİ	RE	5.429	E	RE	5.402

Acem-Neva üçlü aralığını hem ardışık ikili aralıklarla hem de üçlü aralık olarak ısrarla kullanan okuyucu, Dik Kürdi perdesi ile Gerdaniye perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 442

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-Mİ	90	97	7
Mİ-RE	204	165	39
RE-FA	294	262	32
FA-RE	294	288	6
RE-FA	294	318	24
FA-FA	*	24	*
FA-RE	294	284	10
RE-RE	*	26	*
RE-Sİ	385	461	76
Sİ-DO	272	292	20
DO-RE	113	153	40
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	11	*
RE-Mİ	204	194	10
Mİ-FA	90	72	18
FA-Mİ	90	62	28
Mİ-RE	204	225	21
RE-Mİ	204	258	54
Mİ-FA	181	134	47
FA-SOL	113	209	96
SOL-FA	204	253	49
FA-Mİ	90	111	21
Mİ-RE	204	236	32

¹⁸⁷ Eviç perdesidir.

- **Ke doksasusi to onoma su.**

Neva perdesinden Acem perdesine ardışık seslerle gelen okuyucu, tekrar aynı şekilde Neva perdesine geldikten sonra Dik Kürdi perdesine pest yönde bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar Neva perdesine uzanan okuyucu yerinde Hicaz çeşnisinin seslerini kullanarak karar bölgesine yönelmiş ve Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 443

Ayet	KE	DOK	SA	SU	Sİ	TO	O	NO	MA	SU
Nota	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	Sİ	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.379	5.589	5.668	5.608	5.381	5.035	5.399	5.268	4.957	4.901

Dügah ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu yerinde karar göstermiştir. Neva-Dik Kürdi aralığını icra içinde her iki yönde de kullanmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 444

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Mİ	204	211	7
Mİ-FA	90	79	11
FA-Mİ	90	60	30
Mİ-RE	204	227	23
RE-Sİ	385	346	39
Sİ-RE	385	364	21
RE-DO	113	132	19
DO-Sİ	272	310	38
Sİ-LA	113	56	57

- **Oti meğas l si ke pion thaumasia**

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru bir seyrin karşımıza çıktığı bu icrada okuyucu, Dügah perdesinden Neva perdesine uzanmıştır. Buradan ardışık Rast çeşnisi sesleri ile Gerdaniye perdesine kadar gelen okuyucu, Buselik çeşnisi seslerini kullanarak Neva perdesine yönelmiş ve burada yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 445

Ayet	O	Tİ	ME	ĞAS	I	Sİ	KE	Pİ	ON	THAU	MA	Sİ	A
Nota	LA	LA	RE	RE	Mİ	Mİ	Mİ	FA ¹⁸⁸	SOL	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	4.882	4.873	5.397	5.409	5.661	5.648	5.622	5.728	5.902	5.883	5.705	5.632	5.414

Düğah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva ve Gerdaniye perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 446

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	9	*
LA-RE	499	524	25
RE-RE	*	12	*
RE-Mİ	204	252	48
Mİ-Mİ	*	14	*
Mİ-Mİ	*	26	*
Mİ-FA	181	107	74
FA-SOL	113	174	61
SOL-SOL	*	19	*
SOL-FA	204	178	26
FA-Mİ	90	73	17
Mİ-RE	204	218	14

- Si I Theos monos.

Makamın güçlü bölgesinden karar bölgesine doğru bir seyrin gözlemlendiği bu icrada okuyucu, Neva perdesinden Dik Kürdi perdesine uzanarak icraya başlamıştır. Buradan tekrar Neva perdesine ardışık sesleri kullanarak gelen okuyucu yerinde Hicaz çeşnisi seslerini kullanarak karar bölgesine yönelmiş ve Düğah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 447

Ayet	Sİ	A	Sİ	THE	OS	OS	MO	MO	MO	MO	NOS
Nota	Mİ	RE	RE	RE	RE	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.632	5.414	5.396	5.394	5.402	5.083	5.309	5.396	5.329	4.978	4.902

¹⁸⁸ Eviç perdesidir.

Neva ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullandıktan sonra yerinde karar gösteren okuyucu, bir yerde de Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını da göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

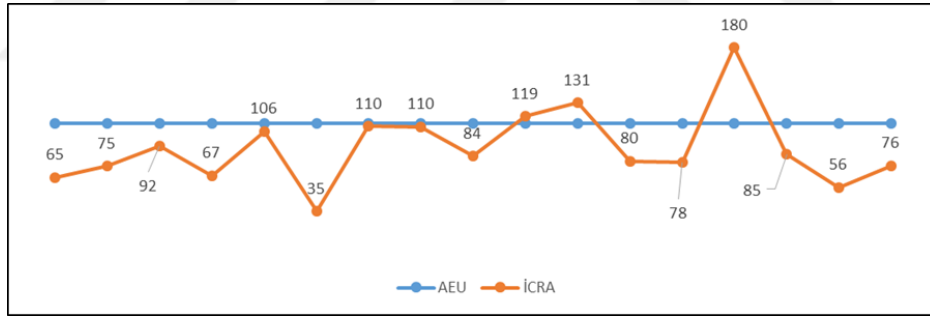
Tablo 448

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	8	*
RE-Sİ	385	319	66
Sİ-DO	272	226	46
DO-RE	113	87	26
RE-DO	113	67	46
DO-Sİ	272	352	80
Sİ-LA	113	76	37

2.2.3.2.1. İkili Aralıklar

- **Dügah-Dik Kürdi Aralığı (113)**

GRAFİK 94

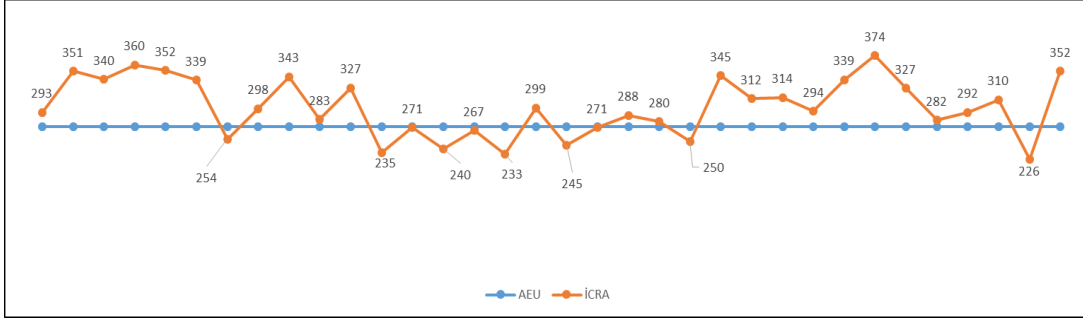

Okuyuş içerisinde 17 defa tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı (272)**

Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 272 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

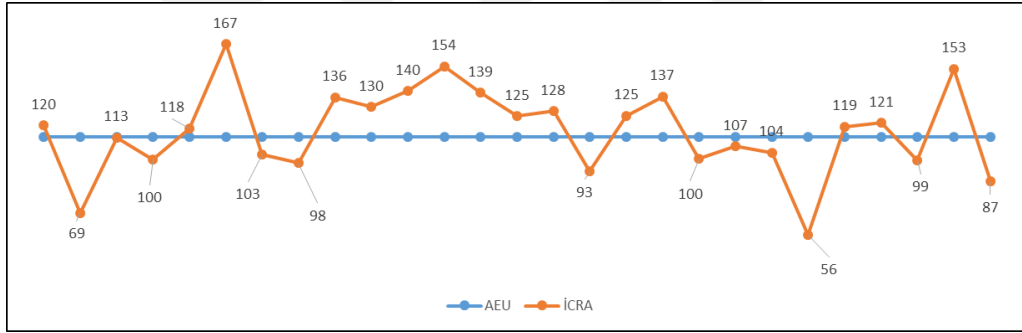
GRAFİK 95

- **Nim Hicaz-Neva Aralığı (113)**

Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralığın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

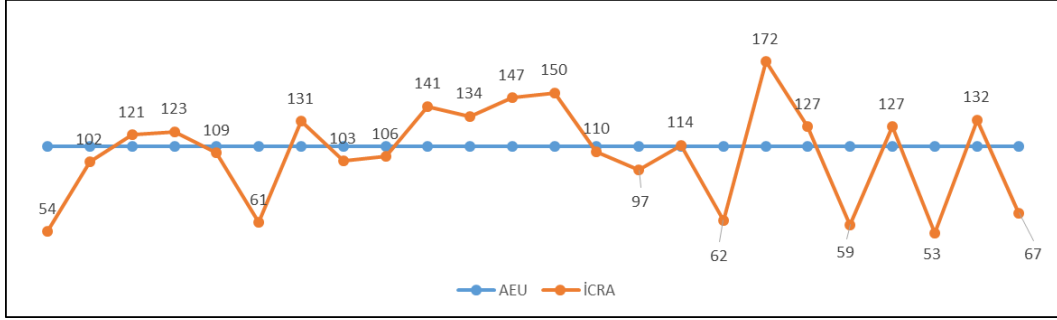
GRAFİK 96

- **Neva-Nim Hicaz Aralığı (113)**

Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralığın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

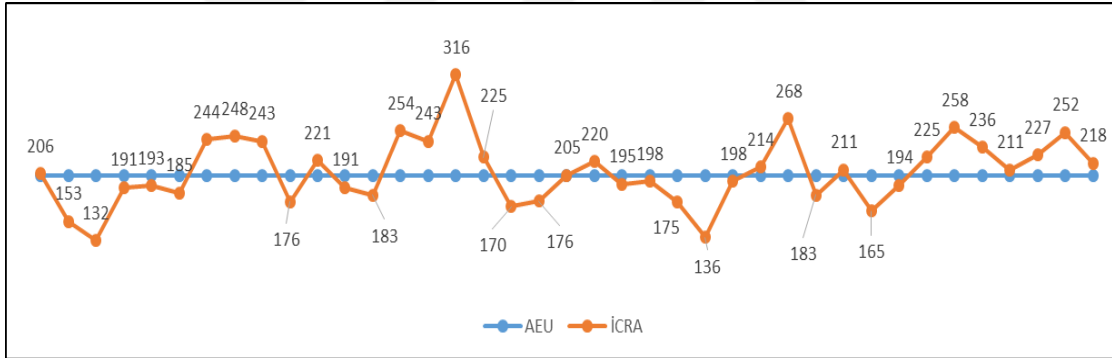
GRAFİK 97

• **Neva-Hüseyini Aralığı (204)**

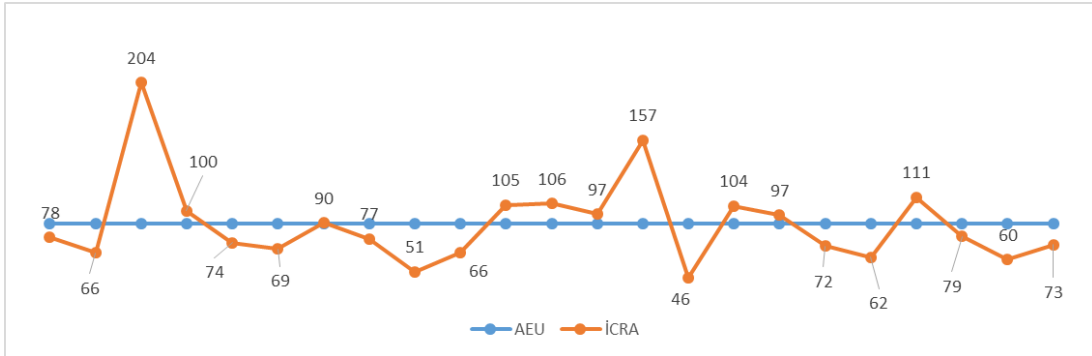
Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralığın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 98

• **Hüseyini-Acem Aralığı (90)**

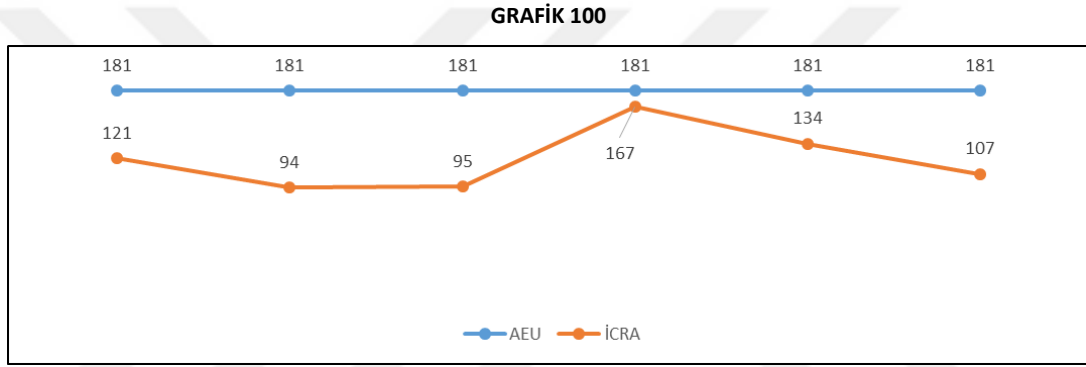
GRAFİK 99

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralığın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

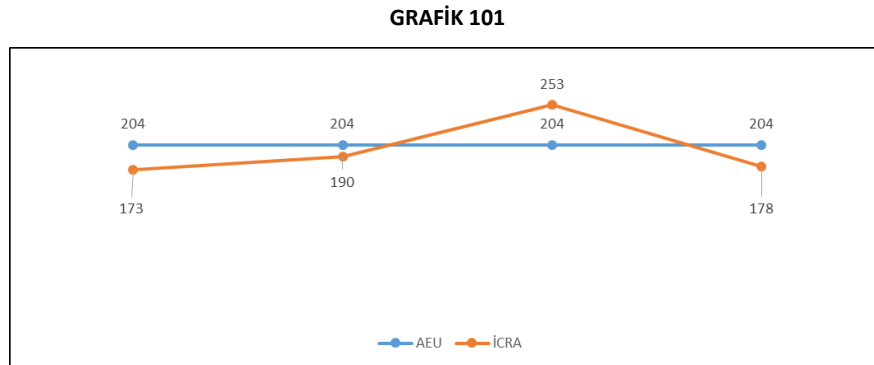
- **Hüseyini-Eviç Aralığı (181)**

Okuyuş içerisinde altı defa kullanılan ve sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilen bu aralığın tamamen pestleşme eğilimi gösterdiği ve daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra büyük oranda örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

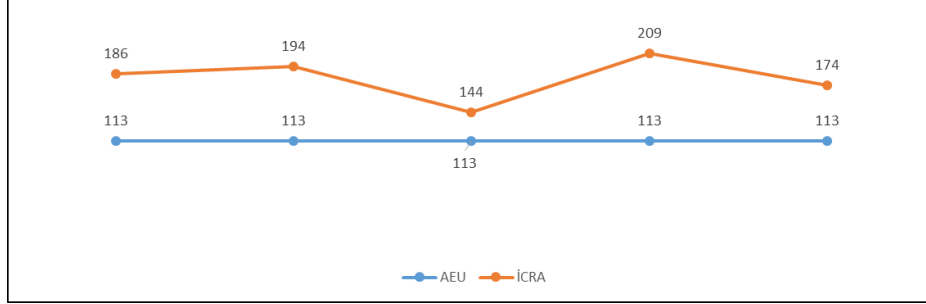
- **Acem-Gerdaniye Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde dört defa kullanılan ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralığın büyük oranda pestleşme eğilimi gösterdiği ve daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

- **Eviç-Gerdaniye Aralığı (113)**

GRAFİK 102

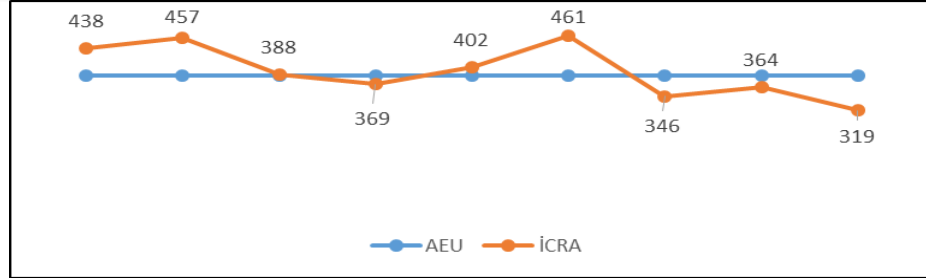

Okuyuş içerisinde beş defa kullanılan ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralığın tamamen tizleşme eğilimi gösterdiği ve belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmemektedir.

2.2.3.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Segah-Neva Aralığı (385)**

GRAFİK 103

Okuyuş içerisinde dokuz defa kullanılan ve sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilen bu aralığın benzer oranda pestleşme ve tizleşme eğilimi gösterdiği ve belirlenen değere daha çok uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

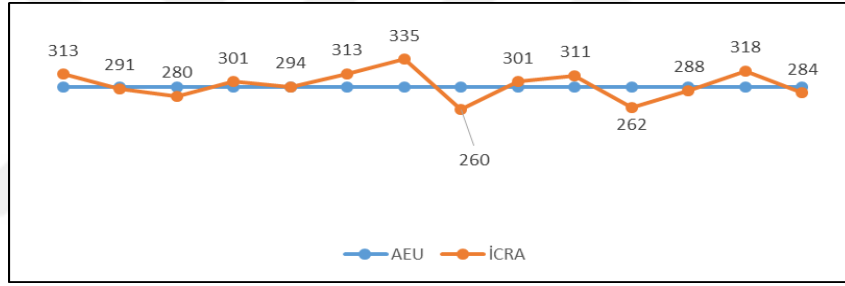
- **Eviç-Neva Aralığı (385)¹⁸⁹**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilen bu aralık 369 sent değeri ile belirlenen değere yakın bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmektedir.

- **Neva-Acem Aralığı (294)**

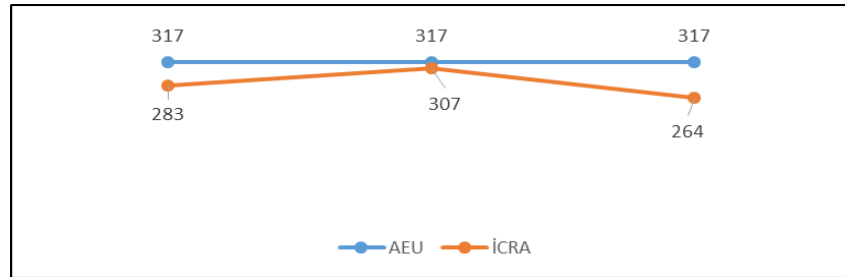
Okuyuş içerisinde 14 defa kullanılan ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralığın belirlenen değere büyük oranda yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 104

- **Nim Hicaz-Hüseyri Aralığı (317)**

GRAFİK 105

Okuyuş içerisinde üç defa kullanılan ve sistem tarafından 317 sent olarak tespit edilen bu aralığın tamamen pestleşme eğilimi gösterdiği ve belirlenen değere daha çok uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

¹⁸⁹ Bu aralık okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

- **Hüseyini-Gerdaniye Aralığı (294)¹⁹⁰**

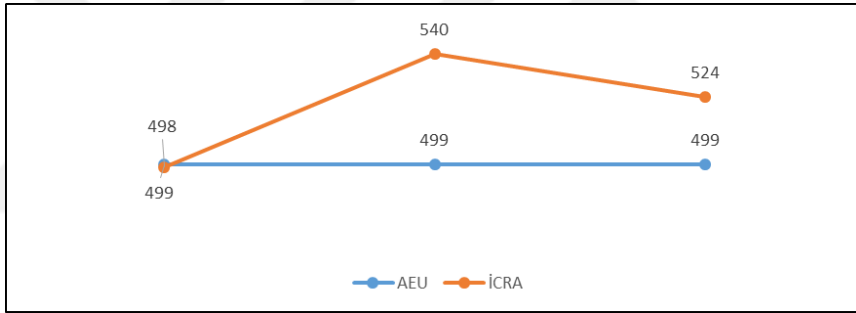
Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık 319 sent değeri ile belirlenen değere 1,5 komaya yakın tiz bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.2.3.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Dügah-Neva Aralığı (499)**

Okuyuş içerisinde üç defa kullanılan ve sistem tarafından 499 sent olarak tespit edilen bu aralığın çoğunlukla tizleşme eğilimi gösterdiği ve belirlenen değere daha çok uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

GRAFİK 106

2.2.3.2.4. Beşli Aralıklar

- **Rast-Neva Aralığı (702)¹⁹¹**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 702 sent olarak tespit edilen bu aralık 657 sent değeri ile belirlenen değere 3 komaya yakın pest bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

¹⁹⁰ Bu aralık okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

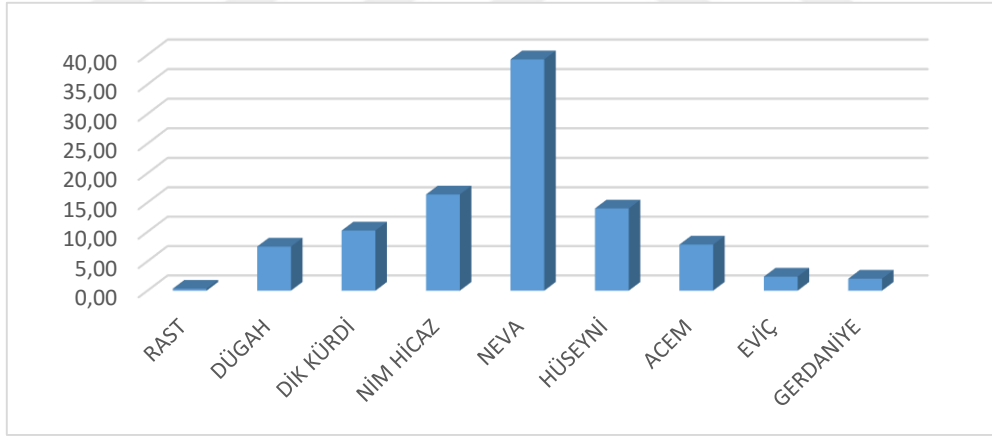
¹⁹¹ Bu aralık okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

2.2.3.3. Perde Adetleri

Tablo 449

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
RAST	4740	1	0,34
DÜGAH	4905	22	7,51
DİK KÜRDİ	5002	30	10,24
NİM HİCAZ	5303	48	16,38
NEVA	5414	115	39,25
HÜSEYİNİ	5624	41	13,99
ACEM	5710	23	7,85
EViÇ	5776	7	2,39
GERDANIYE	5938	6	2,05

GRAFİK 107

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Hicaz makamında okunan

Mezmun'da en çok tercih edilen perde %39 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise yaklaşık %14 oranı ile Hüseyini perdesidir. İcrada kullanılan perdelerle bakıldığında daha çok, Hicaz makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Hicaz beşlisinin kullanıldığı görülmektedir. Bu beşli içinde de en fazla tercih edilen Neva perdesi olmuştur.

İlgili tablo ve grafikten sade bir okuyuşun sergilendiği anlaşılmakta, metnin ön plana çıkarılmak istendiğini düşünölmektedir.

Makamın güçlü perdesi olarak tarif edilen Neva perdesinin bu grafikte en çok tercih edilen perde olduğu görülmektedir. İcrada yeden perdesinin de kullanılmadığı gözlenmiştir.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Hicaz makamı icrasının Mezmur okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile daha çok örtüşmediği söylenebilir.

2.2.3.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 450

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler	
					Düğah	Neva
EĞÖ	0,45	1	1	1	1	
EPİSE	0,65	1	1	1	1	
İMERAN	0,55	1	1	1	1	
PROSE KİRİE	0,35	1	1	1		1
İRATİN PSİHİN MU	0,31	1	1	1	1	
EPİKALUMANİSE	0,43	1	1	1	1	
DEİSE OS MU	0,38	1	1	1	1	
PANTA TA ETHNİ	0,32	1	1	1		1
OPİON SU KİRİE	0,32	1	1	1		1
TO ONOMA SU	0,4	1	1	1	1	
THEOS MONOS	1,04	1	1	1	1	
Register Ortalaması		1				
Perde Adedi Ort.			1			
Perde Tekrarı Ort.				1		
Perde Tekrar Toplamı					8	3
Perde Tekrar Oranı (%)					72,7	27,3
Uzayan Son Hece Adedi	11					
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	0,47					

Bu okuyuşta bulunan 11 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolaştırılmıştır.

Perde isimlerinin altında bulunan rakamlar, aynı zamanda karar veya yarım karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Dügah perdesinde karar göstererek bir uzatmanın büyük oranda kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini daha az sayıda Neva perdesinde yapılan uzatmalar takip etmektedir.

Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin yaklaşık 0,5 saniye olduğu görülmektedir. Ayrıca her bir uzatma için sadece bir aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince tamamen tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.2.3.5. Susma Süreleri

Tablo 451

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
EĞO...FİLAKSON	0,75
OSİOS İ Mİ..SO SOSON	0,24
THEOS MU...TON	0,32
EPİSE...ELEİSON	0,55
OLİN...TİN	0,27
İMERAN...EFRANON	0,50
PROSE KİRİE...İRATİN	0,25
PSİHİN MU...OTİ Sİ	0,66
HRİSDOS...KE EPIİKİS	0,28
POLİ ELEOS...PASİTİS	0,29
EPİKALUMANİSE...ENOTİSE	0,67
HİN MU...KE PROSHES	0,38
DEİSE OS MU...EN İMERA	1,34
EPİKUSAS MU...UK ESTİN	0,61
KİRİE...KE UK	0,27
ERĞA SU...PANTA	0,66
ETHNİ...OSA	0,20
KİRİE...KE DOKSASUSİ	0,30
TO ONOMA SU...OTİ	0,49
THAUMASİA..Sİ İ	0,28
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	101,08
Toplam Sus Süresi (Sn)	9,31
Sus Adedi	20
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,47
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	9,21

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada 20 tane sus bulunmaktadır.

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,5 saniyedir. 1 saniyenin altında bir sus süresi aralığından, seri bir okuyuşun gerçekleştirildiği sonucuna varılabilir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın % 9'una tekabül etmektedir.

2.2.4. Rast Makamında Okunan İncil Ayetleri

2.2.4.1. Notasyon¹⁹²

- I de Farisei akusantes oti efimose

RESİM 222

Okuyan : Pandelis ZAFİRİS
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩=265

Satır sonu sus süresi: 0,38 sn

I de fa ri sei a ku san tes o ti e fi mo se

I de fa ri sei a ku san tes o ti e fi mo se

1 1 1 2 3 3 4 3 3 3 # 2 3 4 3 3

I de fa ri sei a ku san tes o ti e fi mo se

5.300

5.200

5.156

5.122

5.267

5.120

5.101

5.096

5.018

5.093

5.194

5.119

5.113

4.700

4.729

4.778

4.737

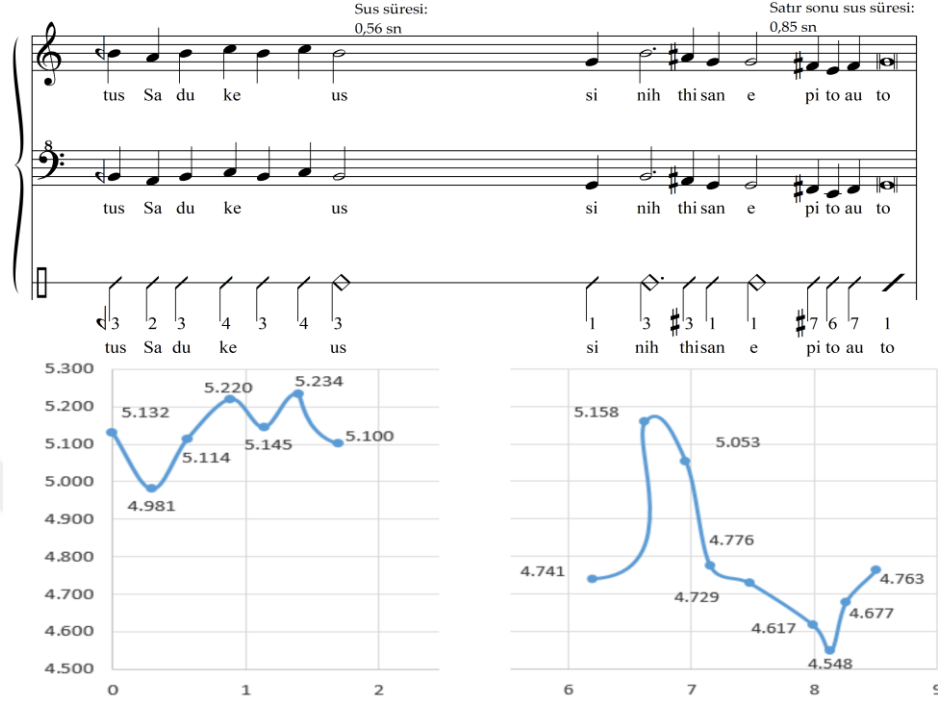
4.969

0 0,5 1 1,5 2 2,5 3 3,5 4 4,5

¹⁹² İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 10-Panteleimon Zafeiris-Rast İncil.

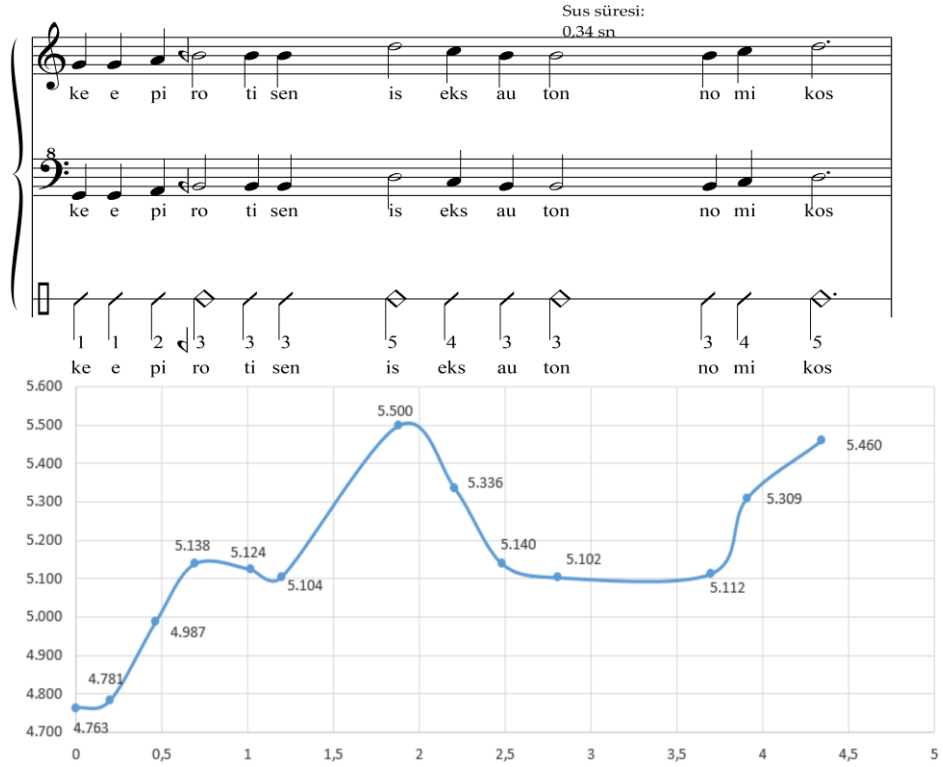
- Tus Sadukeus, Sinihthisan epi to auto

RESİM 223

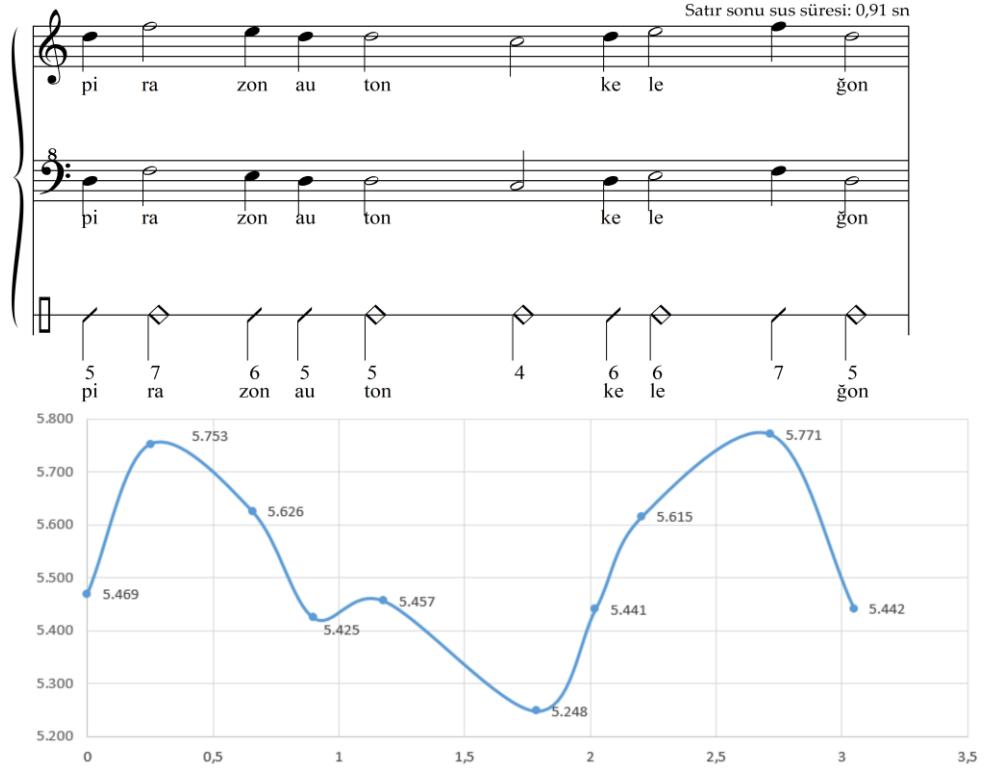

- Ke epirotisen is eks auton, Nomikos pirazon auton ke leğon.

RESİM 224

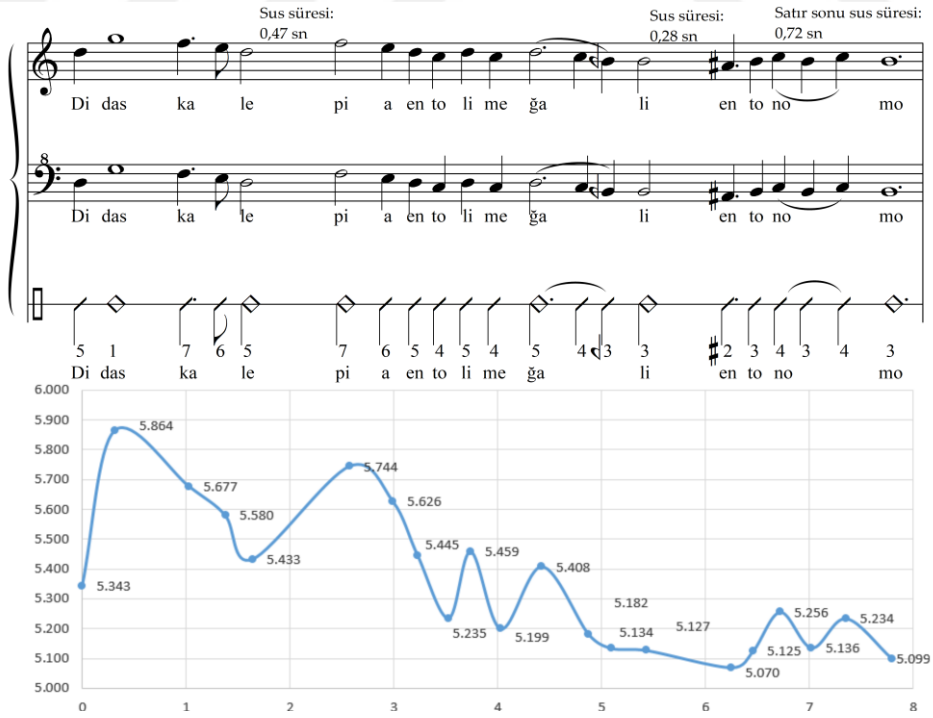

RESİM 225

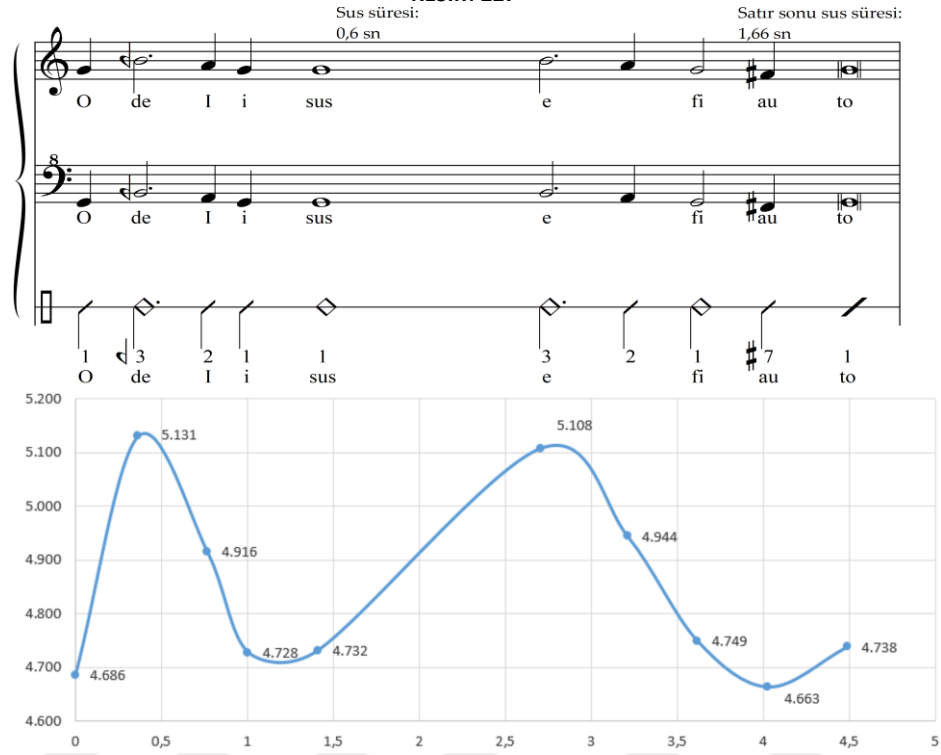
- Didaskale, Pia entoli meĝali En to nomo?

RESİM 226

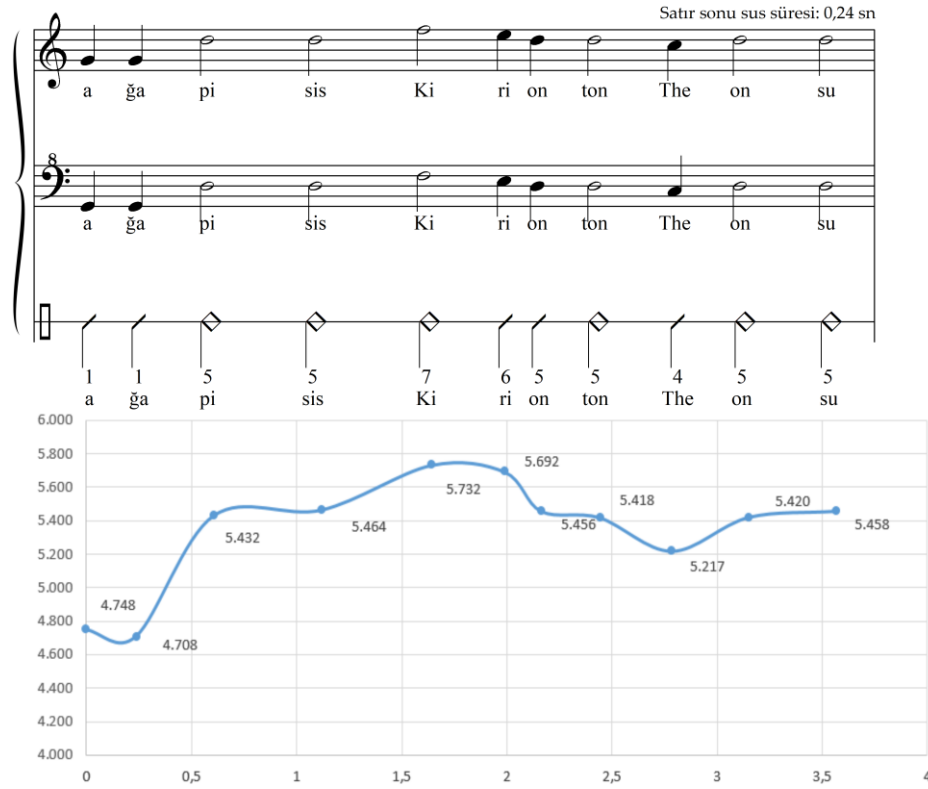
- O de İsus Efi auto

RESİM 227

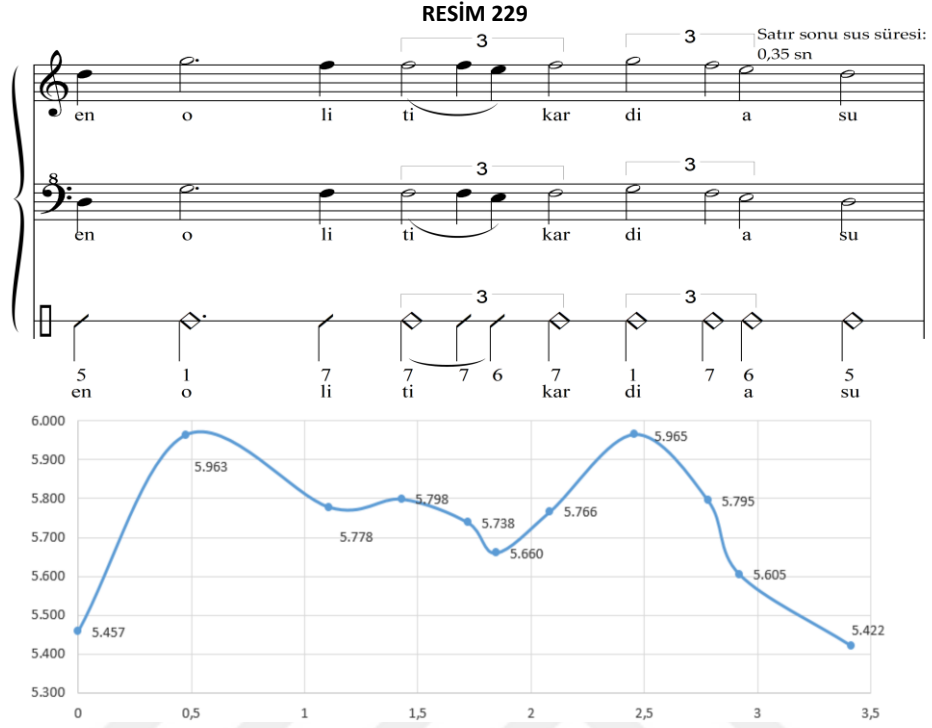

- Ağapıs Kirion ton Theon su

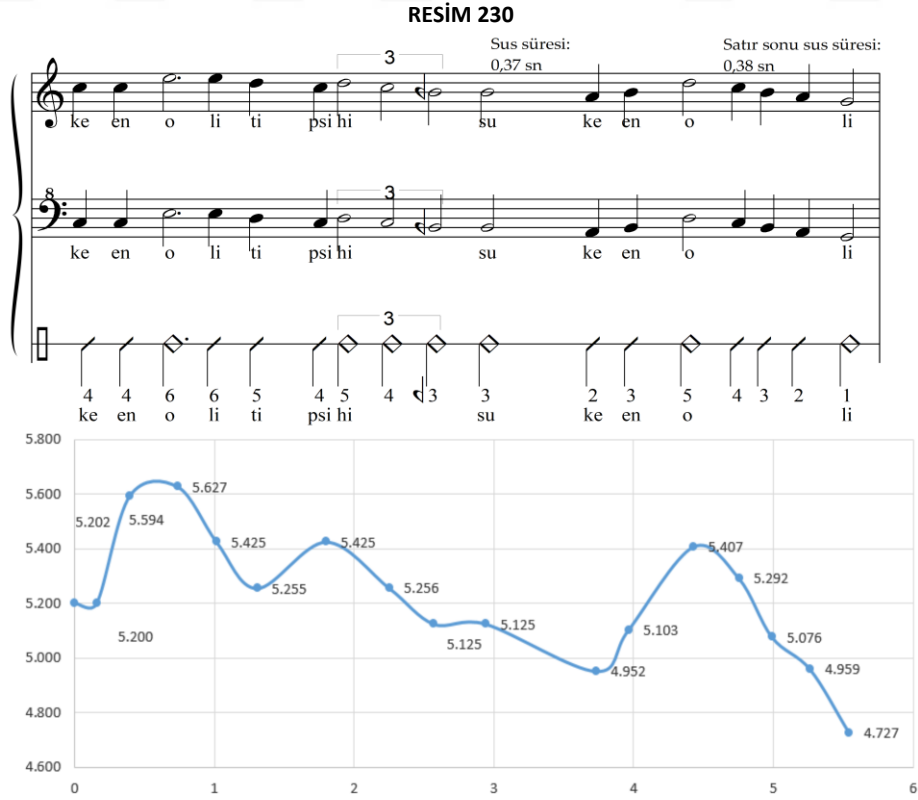
RESİM 228

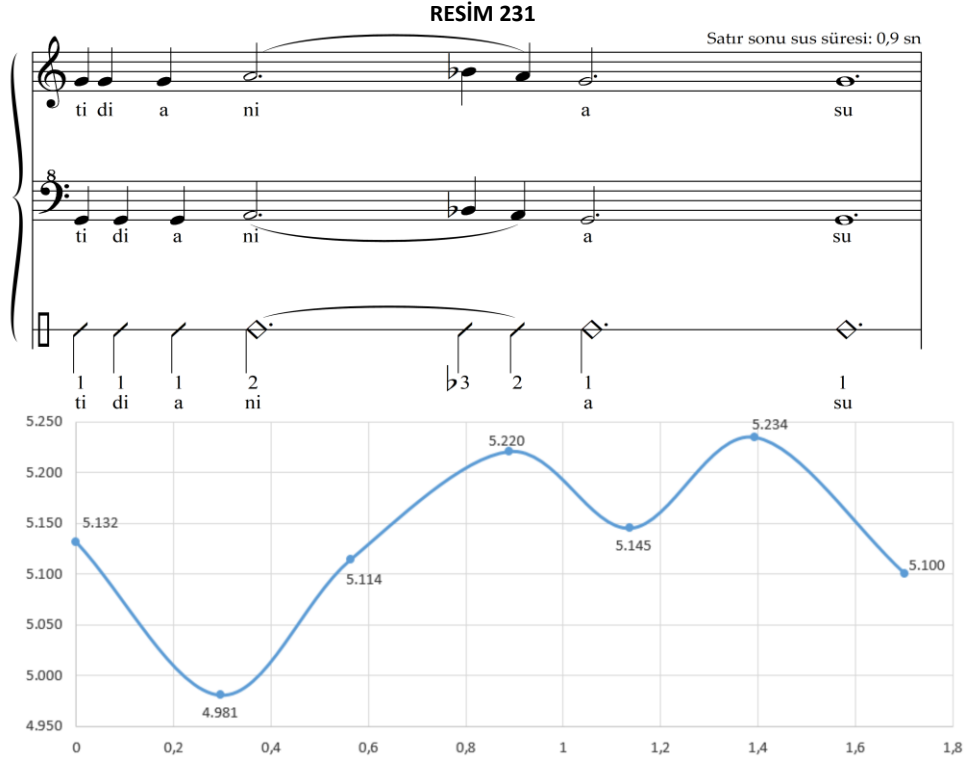
- En oli ti kardia su

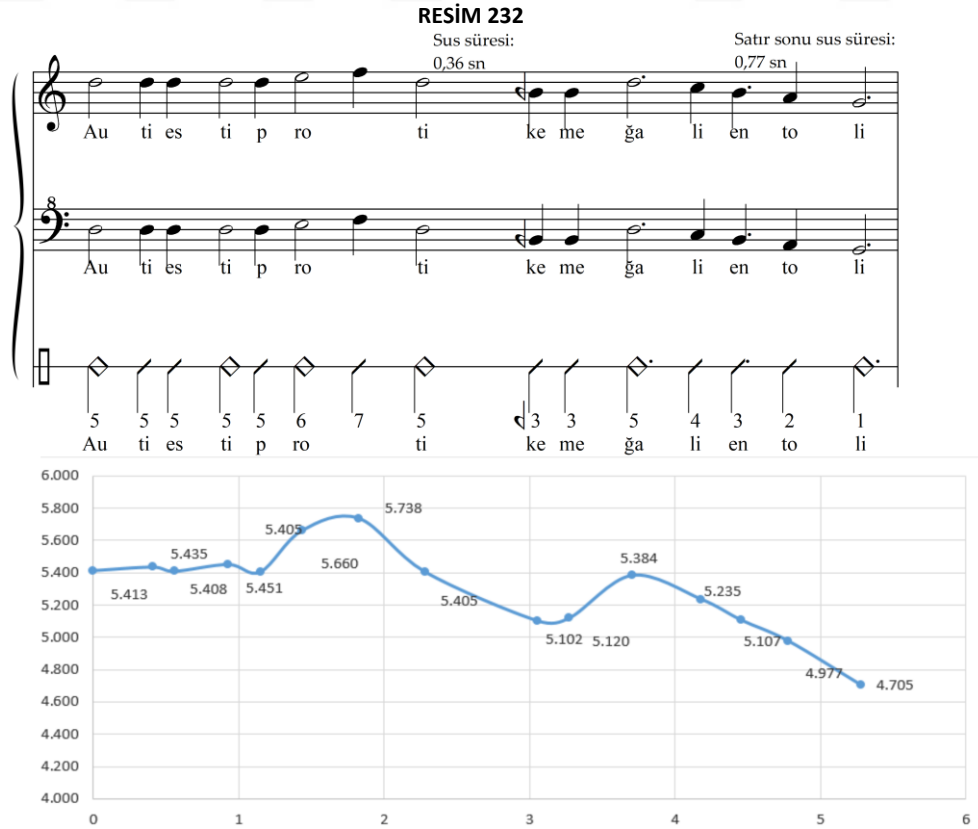
- Ke en oli ti psihi su Ke en oli

- Ti diania su.

- Auti esti protı, Ke meğali entoli.

- Deutera de omia auti, Aġapisis ton plision su Os se auton.

RESİM 233

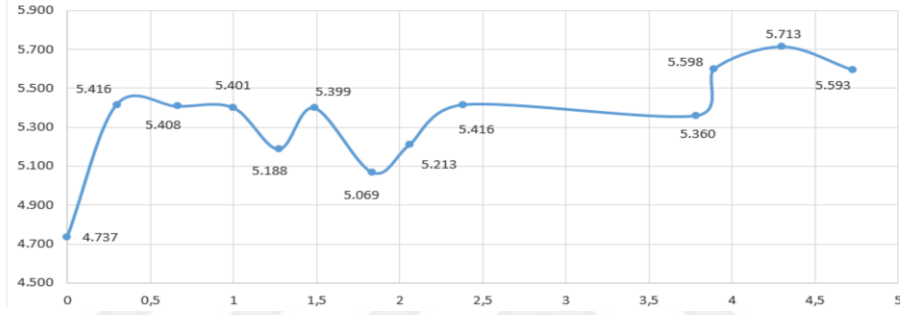
Sus süresi:
0,74 sn

Deu te ra de o mi a au ti a ġa pi sis

Deu te ra de o mi a au ti a ġa pi sis

1 5 5 5 4 5 3 4 5 5 6 7 6

Deu te ra de o mi a au ti a ġa pi sis

RESİM 234

Sus süresi:
0,41 sn

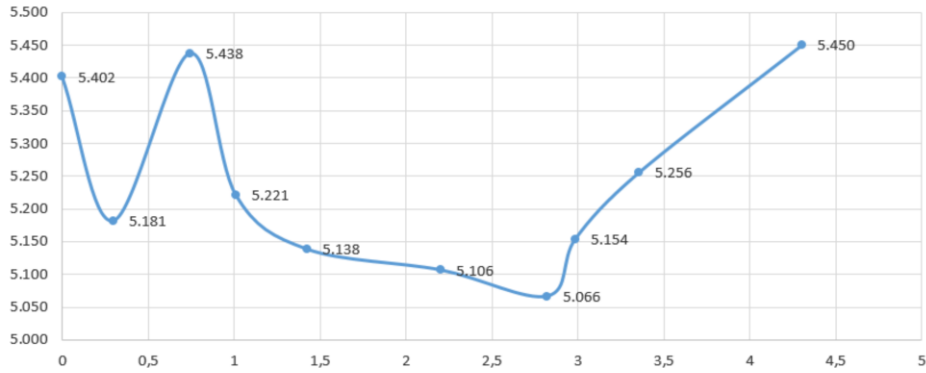
Satır sonu sus süresi:
0,73 sn

ton pli si on su os se au ton

ton pli si on su os se au ton

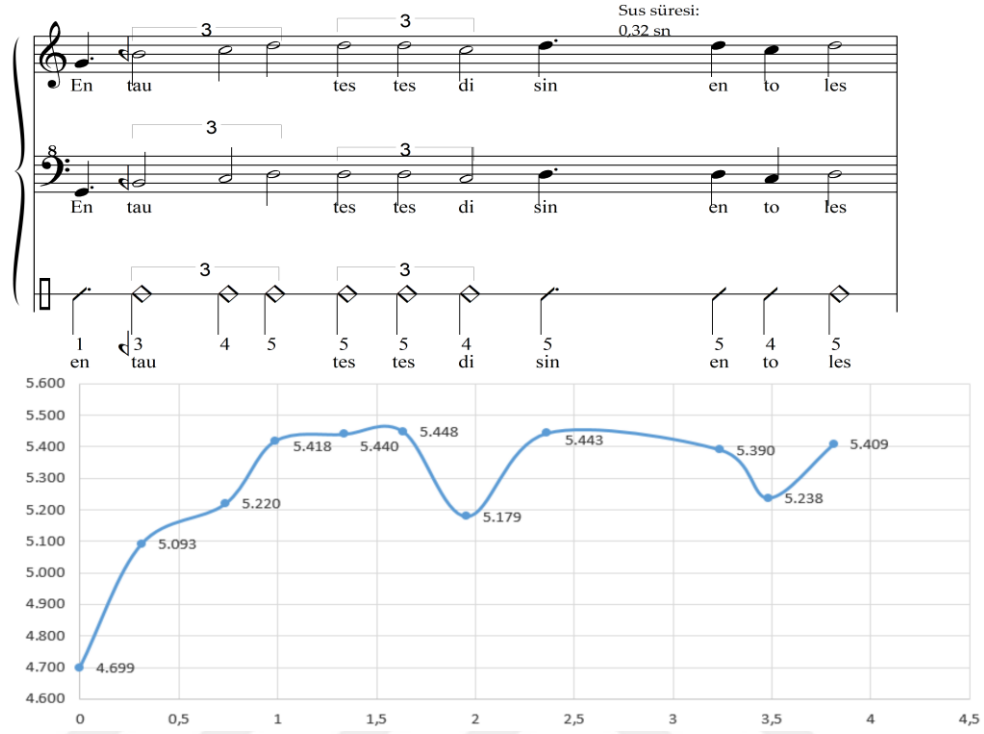
5 4 5 4 3 3 #2 3 4

ton pli si on su os se au ton

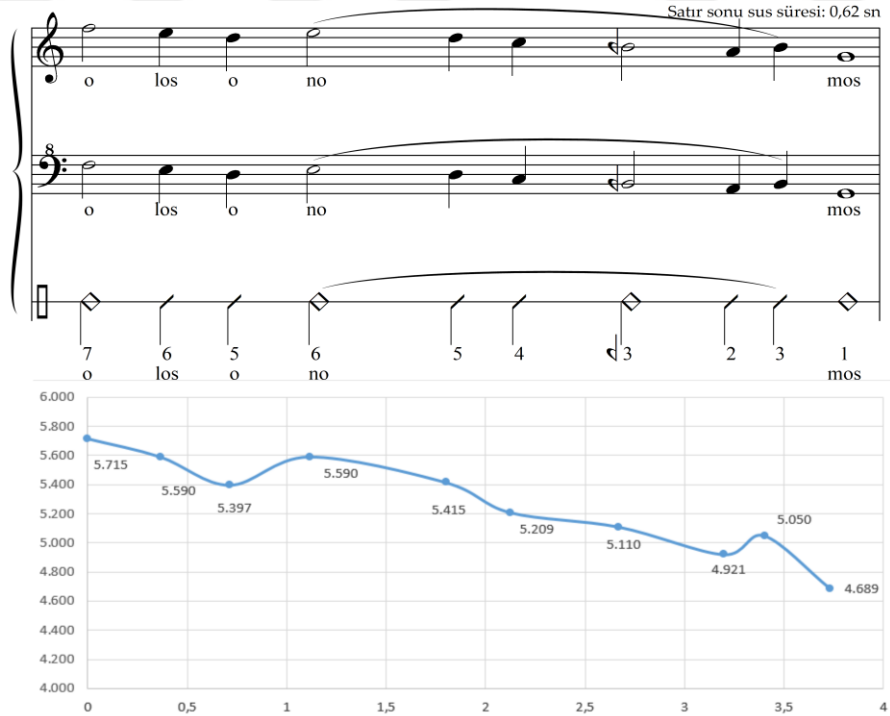

- En tautes tes disin, Entoles olos o nomos

RESİM 235

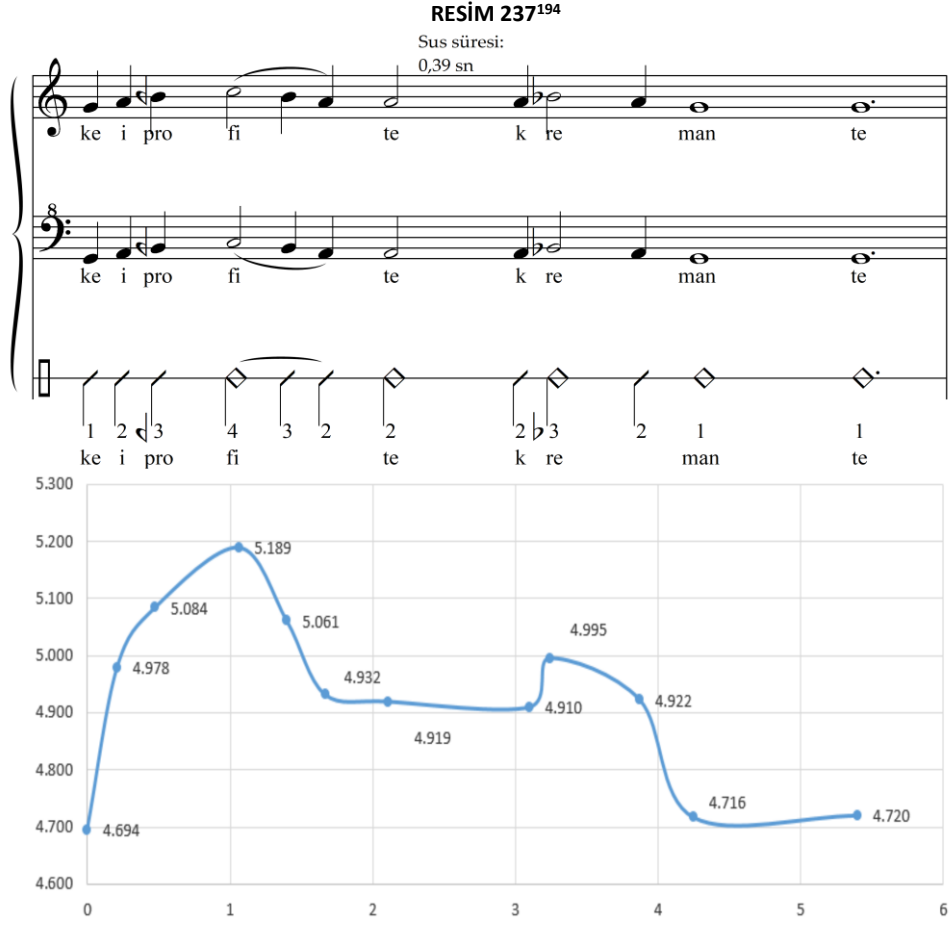

RESİM 236¹⁹³

¹⁹³ Bu cümle, ritmik olarak diğer kısımlara göre daha ağır seyretmektedir.

- Ke i profite , Kremante.

¹⁹⁴ "kremante" kelimesinde icranın bütününe göre ritmik olarak bir ağırlaşma görülmektedir.

2.2.4.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- I de Farisei akusantes oti efimose

Okuyucu makamın karar bölgesinden icraya başlamış, kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra ardışık seslerle Çargah perdesine gelmiştir. Buradan Segah perdesine dokunan okuyucu, bu perdeyi de kısaca vurguladıktan sonra Kürdi perdesine dokunmuştur. Buradan ardışık seslerle Çargah perdesine uzanan okuyucu, Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 452

Ayet	Nota	Sent
I	SOL	4.729
DE	SOL	4.778
FA	SOL	4.737
RI	LA	4.969
SEI	Si	5.156
A	Si	5.122
KU	DO	5.267
SAN	Si	5.120
TES	Si	5.096
O	Si	5.101
Ti ¹⁹⁵	LA	5.018
E	Si	5.093
Fi	DO	5.194
MO	Si	5.119
SE	Si	5.113

Rast ve Çargah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar Dügah yerine bir yerde Kürdi perdesi de alınarak muhtelif yönlerde kullanılmış ve asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 453

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	49	*
SOL-SOL	*	41	*
SOL-LA	204	232	28
LA-Si	181	187	6
Si-Si	*	34	*
Si-DO	113	145	32
DO-Si	113	147	34
Si-Si	*	24	*
Si-Si	*	5	*
Si-LA	90	83	7
LA-Si	90	75	15
Si-DO	113	101	12
DO-Si	113	75	38
Si-Si	*	6	*

¹⁹⁵ Kürdi perdesidir.

- **Tus Sadukeus**

Segah perdesinden icraya başlayan okuyucu, Dügah perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Segah perdesine tekrar dönmüş ve bu perde ile Çargah perdesi arasında git-gel şeklinde melodik hareketler yaptıktan sonra Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 454

TUS	SA	DU	KE			US
Si	LA	Si	DO	Si	DO	Si
5.132	4.981	5.114	5.220	5.145	5.234	5.100

Dügah ve Çargah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılmak suretiyle icra gerçekleştirilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 455

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Si-LA	181	151	30
LA-Si	181	133	48
Si-DO	113	106	7
DO-Si	113	75	38
Si-DO	113	89	24
DO-Si	113	134	21

- **Sinihthisan epi to auto**

Karar bölgesinde seyreden ve makamın pest yönde genişleme seslerinin de kullanıldığı bu icraya okuyucu Rast perdesinden başlamış ve Segah perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan tekrar ardışık seslerle karar perdesine geri dönen okuyucu, Irak ve Hüseyini Aşiran perdelerine dokunduktan sonra aynı perdeleri kullanarak Rast perdesinde karar göstermektedir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 456

Si	NİH	THİ	SAN	E	Pİ	TO	AU	TO
SOL	Si	LA ¹⁹⁶	SOL	SOL	FA	Mİ	FA	SOL
4.741	5.158	5.053	4.776	4.729	4.617	4.548	4.677	4.763

¹⁹⁶ Kürdi perdesidir.

Rast perdesinden icraya başlanmak suretiyle Hüseyini Aşiran ve Segah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar Dügah yerine Kürdi perdesi alınarak muhtelif yönlerde kullanıldıktan sonra karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 457

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	417	32
Sİ-LA	90	105	15
LA-SOL	294	278	16
SOL-SOL	*	46	*
SOL-FA	113	113	0
FA-Mİ	181	69	112
Mİ-FA	181	130	51
FA-SOL	113	86	27

- **Ke epirotisen is eks auton**

Karar perdesinden icraya başlayarak ardışık seslerle Segah perdesine gelen okuyucu, kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Neva perdesine bir sıçrama yapmıştır. Bu perdeden ardışık sesleri kullanarak Segah perdesine gelen okuyucu, bu perdede asma kalış göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 458

KE	E	Pİ	RO	Tİ	SEN	İS	EKS	AU	TON
SOL	SOL	LA	Sİ	Sİ	Sİ	RE	DO	Sİ	Sİ
4.763	4.781	4.987	5.138	5.124	5.104	5.500	5.336	5.140	5.102

Rast ve Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılmak suretiyle icra gerçekleştirilmiştir. Bir yerde Segah-Neva üçlü aralığı kullanılmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 459

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	19	*
SOL-LA	204	205	1
LA-Sİ	181	152	29
Sİ-Sİ	*	14	*
Sİ-Sİ	*	21	*
Sİ-RE	317	396	79
RE-DO	204	164	40
DO-Sİ	113	196	83
Sİ-Sİ	*	37	*

- **Nomikos pirazon auton ke leğon.**

Makamın güçlü bölgesinde seyreden bu icraya okuyucu Segah perdesinden ardışık sesleri kullanıp Acem perdesine gelerek başlamıştır. Neva perdesindeki Buselik çeşnisi seslerini kullanarak Çargah perdesine gelen okuyucu tekrar ardışık sesleri kullanarak Acem perdesine gelmiştir. Buradan pest yönde bir sıçrama yaparak Neva perdesine gelmiş ve yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 460

NO	Mİ	KOS	Pİ	RA	ZON	AU	TON		KE	LE		GON
Sİ	DO	RE	RE	FA ¹⁹⁷	Mİ	RE	RE	DO	RE	Mİ	FA ¹⁹⁸	RE
5.112	5.309	5.460	5.469	5.753	5.626	5.425	5.457	5.248	5.441	5.615	5.771	5.442

Segah ve Acem perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılmak suretiyle icra gerçekleştirilmiştir. Acem-Neva üçlü aralığı iki yerde pest ve tiz yönde olmak suretiyle kullanılmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 461

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-DO	113	197	84
DO-RE	204	151	53
RE-RE	*	9	*
RE-FA	294	284	10
FA-Mİ	90	127	37
Mİ-RE	204	202	2
RE-RE	*	32	*
RE-DO	204	208	4
DO-RE	204	192	12
RE-Mİ	204	174	30
Mİ-FA	90	156	66
FA-RE	294	329	35

¹⁹⁷ Acem perdesidir.

¹⁹⁸ Acem perdesidir.

- **Didaskale**

Tek kelimededen oluşan bu icraya okuyucu makamın güçlü perdesinden başlamıştır. Buradan Gerdaniye perdesine bir sıçrama yapan okuyucu, Neva üzerindeki Buselik çeşnişi sesleri ile güçlü perdesine gelmiş ve burada yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 462

Dİ	DAS	KA		LE
RE	SOL	FA ¹⁹⁹	Mİ	RE
5.343	5.864	5.677	5.580	5.433

Neva-Gerdaniye dörtlü aralığı ile başlayan icra Gerdaniye perdesi ile Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkların pest yönde kullanılması ile devam etmiş ve yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 463

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-SOL	499	521	22
SOL-FA	204	187	17
FA-Mİ	90	97	7
Mİ-RE	204	147	57

- **Pia entoli meğali**

Yerinde eksik Ferahnak beşlisi seslerini bu icrada kullanan okuyucu, Acem perdesinden Çargah perdesine kadar söz konusu çeşniyi kullanarak gelmiş, buradan Neva perdesine yönelmiştir. Ardından Segah perdesine yönelerek asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 464

Pİ	A	EN	TO	Lİ	ME	ĞA			Lİ
FA ²⁰⁰	Mİ	RE	DO	RE	DO	RE	DO	Sİ	Sİ
5.744	5.626	5.445	5.235	5.459	5.199	5.408	5.182	5.134	5.127

¹⁹⁹ Acem perdesidir.

²⁰⁰ Acem perdesidir.

Acem ve Kürdi perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkların muhtelif yönlerde kullanılması ve Segah perdesinde asma kalış yapılması suretiyle icra devam ettirilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 465

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-Mİ	90	118	28
Mİ-RE	204	181	23
RE-DO	204	210	6
DO-RE	204	224	20
RE-DO	204	259	55
DO-RE	204	209	5
RE-DO	204	226	22
DO-Sİ	113	48	65
Sİ-Sİ	*	7	*

- **En to nomo?**

Bu icrada okuyucu Segah ve Çargah perdeleri arasında git-gel şeklindeki melodik hareketleri yaparak Segah perdesinde asma karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 466

EN	TO	NO			MO
LA ²⁰¹	Sİ	DO	Sİ	DO	Sİ
5.070	5.125	5.256	5.136	5.234	5.099

Kürdi ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkların muhtelif yönlerde kullanılması suretiyle icra devam etmiş ve asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 467

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	90	55	35
Sİ-DO	113	131	18
DO-Sİ	113	120	7
Sİ-DO	113	98	15
DO-Sİ	113	134	21

²⁰¹ Kürdi perdesidir.

- **O de lissus**

Karar perdesinden Segah perdesine sıçrama yaparak icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle geldiği Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 468

O	DE	I	İ	SUS
SOL	Sİ	LA	SOL	SOL
4.686	5.131	4.916	4.728	4.732

Rast-Segah üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Segah perdesinden karar perdesine ardışık ikili aralıklarla gitmiş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 469

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	445	60
Sİ-LA	181	215	34
LA-SOL	204	188	16
SOL-SOL	*	4	*

- **Efi auto**

Segah perdesinden ardışık sesleri kullanarak karar bölgesine yönelen okuyucu Rast perdesinde Irak yedeniyle karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 470

E		Fİ	AU	TO
Sİ	LA	SOL	FA	SOL
5.108	4.944	4.749	4.663	4.738

Segah ve Irak perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkların muhtelif yönlerde kullanılması suretiyle icra tamamlanmış ve karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 471

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-LA	181	164	17
LA-SOL	204	195	9
SOL-FA	113	86	27
FA-SOL	113	75	38

- **Ağapisis Kirion ton Theon su**

Karar perdesinden icraya başlayan okuyucu, Neva perdesine bir sıçrama yapmış, buradan da Acem perdesine uzanmıştır. Acem perdesinden ardışık sesleri kullanarak Neva ve Çargah perdelerine dokunan okuyucu, Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 472

A	ĞA	Pİ	SİS	Kİ	Rİ	ON	TON	THE	ON	SU
SOL	SOL	RE	RE	FA ²⁰²	Mİ	RE	RE	DO	RE	RE
4.748	4.708	5.432	5.464	5.732	5.692	5.456	5.418	5.217	5.420	5.458

Rast-Neva beşli aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva-Acem üçlü aralığını da gösterdikten sonra Çargah perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 473

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	40	*
SOL-RE	702	723	21
RE-RE	*	33	*
RE-FA	294	267	27
FA-Mİ	90	40	50
Mİ-RE	204	236	32
RE-RE	*	38	*
RE-DO	204	201	3
DO-RE	204	203	1
RE-RE	*	37	*

- **En oli ti kardiasu**

Neva üzerindeki Buselik çeşnisinin kullanıldığı bu icrada okuyucu Neva perdesinden Gerdaniye perdesine bir sıçrama yapmış, Acem perdesini kısaca vurgulayarak tekrar döndüğü Gerdaniye perdesinden Neva perdesine Buselik çeşnisini kullanarak gelmiştir. Bu perde üzerinde yarım karar gösterilmiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

²⁰² Acem perdesidir.

Tablo 474

EN	O	Lİ	Tİ			KAR	Dİ	A		SU
RE	SOL	FA ²⁰³	FA ²⁰⁴	FA	Mİ	FA ²⁰⁵	SOL	FA ²⁰⁶	Mİ	RE
5.457	5.963	5.778	5.798	5.738	5.660	5.766	5.965	5.795	5.605	5.422

Neva-Gerdaniye dörtlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Gerdaniye ve Neva perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesine ulaşmış ve yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 475

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-SOL	499	506	7
SOL-FA	204	185	19
FA-FA	*	21	*
FA-FA	*	60	*
FA-Mİ	90	78	12
Mİ-FA	90	106	16
FA-SOL	204	198	6
SOL-FA	204	170	34
FA-Mİ	90	190	100
Mİ-RE	204	183	21

- **Ke en oli ti psihi su**

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu, Hüseyini perdesine bir sıçrama yaptıktan sonra ardışık seslerle Çargah perdesine geri dönmüştür. Buradan Neva perdesine dokunan okuyucu, ardışık sesleri kullanarak geldiği Segah perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 476

KE	EN	O	Lİ	Tİ	PSİ	Hİ			SU
DO	DO	Mİ	Mİ	RE	DO	RE	DO	Sİ	Sİ
5.202	5.200	5.594	5.627	5.425	5.255	5.425	5.256	5.125	5.125

²⁰³ Acem perdesidir.

²⁰⁴ Acem perdesidir.

²⁰⁵ Acem perdesidir.

²⁰⁶ Acem perdesidir.

Çargah-Hüseyini üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Hüseyini ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 477

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	3	*
DO-Mİ	408	394	14
Mİ-Mİ	*	34	*
Mİ-RE	204	202	2
RE-DO	204	170	34
DO-RE	204	170	34
RE-DO	204	169	35
DO-Sİ	113	131	18
Sİ-Sİ	*	0	*

- **Ke en oli**

Düğah perdesinden icraya başlayan okuyucu, Segah perdesine dokunduktan sonra Neva perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan yerinde Rast çeşnisi seslerini kullanarak karar bölgesine yönelen okuyucu, Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 478

KE	EN	O				Lİ
LA	Sİ	RE	DO	Sİ	LA	SOL
4.952	5.103	5.407	5.292	5.076	4.959	4.727

Düğah-Rast ikili aralığı ile başlayan icra Segah-Neva üçlü aralığı ile devam ettirilmiş ve Neva perdesinden Rast perdesine kadar olan ikili aralıklar karara kadar ardışık bir şekilde icra edilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 479

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	181	151	30
Sİ-RE	317	304	13
RE-DO	204	115	89
DO-Sİ	113	216	103
Sİ-LA	181	118	63
LA-SOL	204	232	28

- **Ti diania su.**

Karar bölgesinde seyreden bu kısa icrada okuyucu, karar sesini kısaca vurguladıktan sonra ardışık seslerle Segah perdesine gelmiş ve tekrar geldiği şekilde karar perdesine gelmiş ve karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 480

Tİ	Dİ	A	Nİ			A	SU
SOL	SOL	SOL	LA	Sİ ²⁰⁷	LA	SOL	SOL
4.699	4.704	4.702	4.907	5.012	4.896	4.695	4.692

Rast perdesi ile Kürdi perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar önce tiz sonra da pest yönde icra edilmiş ve karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 481

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	5	*
SOL-SOL	*	2	*
SOL-LA	204	205	1
LA-Sİ	90	105	15
Sİ-LA	90	116	26
LA-SOL	204	201	3
SOL-SOL	*	3	*

- **Auti esti protî**

Güçlü bölgesinden başlayıp karar bölgesine doğru bir seyrin gözlemlendiği bu icrada okuyucu, Neva perdesinden icraya başlamış ve bu perdeyi beş hece üzerinde pekiştirmiştir. Buradan ardışık seslerle Acem perdesine dokunan okuyucu, pest yönde bir sıçrama yaparak Neva perdesine gelmiş ve burada yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 482

AU	Tİ	ES	Tİ	P	RO		Tİ
RE	RE	RE	RE	RE	Mİ	FA ²⁰⁸	RE
5.413	5.435	5.408	5.451	5.405	5.660	5.738	5.405

²⁰⁷ Kürdi perdesidir.

²⁰⁸ Acem perdesidir.

Neva ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıklar tiz yönde icra edilmiş ve Acem-Neva üçlü aralığı ile yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 483

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	26	*
RE-RE	*	43	*
RE-RE	*	46	*
RE-Mİ	204	256	52
Mİ-FA	90	78	12
FA-RE	294	333	39

- **Ke meğali entoli.**

Segah perdesinden icraya başlayan okuyucu, güçlü perdesine bir sıçrama yaptıktan sonra yerinde Rast beşlisinin seslerini kullanarak karar bölgesine yönelmiş ve Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 484

KE	ME	ĞA	Lİ	EN	TO	Lİ
Sİ	Sİ	RE	DO	Sİ	LA	SOL
5.102	5.120	5.384	5.235	5.107	4.977	4.705

Segah-Neva üçlü aralığı ile başlayan icra Neva ve Rast perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkların karar yönünde icra edilmesiyle sona erdirilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 485

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	18	*
Sİ-RE	317	264	53
RE-DO	204	149	55
DO-Sİ	113	128	15
Sİ-LA	181	130	51
LA-SOL	204	273	69

- **Deutera de omia auti**

Karar perdesinden Neva perdesine bir sıçrama yapan okuyucu, kısa bir süre güçlü perdesini vurguladıktan sonra Çargah perdesine dokunmuştur. Buradan tekrar Neva perdesine gelen okuyucu pest yönde bir sıçrama yaparak Segah perdesine gelmiştir. Segah perdesinden ardışık sesleri kullanarak Neva perdesine gelen okuyucu, bu perde üzerinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 486

DEU	TE	RA	DE	O	Mİ	A	AU	Tİ
SOL	RE	RE	RE	DO	RE	Sİ	DO	RE
4.737	5.416	5.408	5.401	5.188	5.399	5.069	5.213	5.416

Rast-Neva beşli aralığı ile başlatılan icra Neva-Çargah ikili ve Neva-Segah üçlü aralıklarının icra edilmesiyle devam etmiştir. Buradan tekrar Neva yönüne ardışık ikili aralıklar kullanılarak gidilmiş ve yarım karar verilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 487

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-RE	702	678	24
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	7	*
RE-DO	204	213	9
DO-RE	204	211	7
RE-Sİ	317	331	14
Sİ-DO	113	144	31
DO-RE	204	203	1

- **Ağapisis ton plision su**

Neva perdesinden Acem perdesine ardışık seslerle gelerek icraya başlayan okuyucu, tekrar ardışık sesleri kullanarak Çargah perdesine gelmiştir. Buradan Neva perdesine dokunan okuyucu ardışık sesleri kullanarak Segah perdesine gelmiş ve burada asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 488

A	ĞA	Pİ	SİS	TON	PLİ	Sİ	ON	SU
RE	Mİ	FA ²⁰⁹	Mİ	RE	DO	RE	DO	Sİ
5.360	5.598	5.713	5.593	5.402	5.181	5.438	5.221	5.138

Acem ve Segah perdeleri arasındaki ardışık ikili araların muhtelif yönlerde icra edilmesiyle asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 489

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Mİ	204	238	34
Mİ-FA	90	115	25
FA-Mİ	90	120	30
Mİ-RE	204	191	13
RE-DO	204	221	17
DO-RE	204	257	53
RE-DO	204	217	13
DO-Sİ	113	83	30

- **Os se auton.**

Segah perdesinden Kürdi perdesine dokunan okuyucu, ardışık seslerle Neva perdesine gelmiş ve burada yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 490

OS	SE	AU	TON	
Sİ	LA ²¹⁰	Sİ	DO	RE
5.106	5.066	5.154	5.256	5.450

Kürdi ve Neva perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkların muhtelif yönlerde icra edilmesiyle icra yarım karar gösterilerek tamamlanmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 491

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-LA	90	40	50
LA-Sİ	90	88	2
Sİ-DO	113	102	11
DO-RE	204	195	9

²⁰⁹ Acem perdesidir.

²¹⁰ Kürdi perdesidir.

- **En tautes tes disin**

Karar perdesinden Segah perdesine uzanan okuyucu ardışık seslerle geldiği Neva perdesini kısaca pekiştirdikten sonra Çargah perdesine dokunmuş ve Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 492

EN	TAU			TES	TES	Dİ	SİN
SOL	Sİ	DO	RE	RE	RE	DO	RE
4.699	5.093	5.220	5.418	5.440	5.448	5.179	5.443

Rast-Segah üçlü aralığının kullanılmasıyla icraya başlayan okuyucu, Segah ve Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 493

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	393	8
Sİ-DO	113	127	14
DO-RE	204	198	6
RE-RE	*	22	*
RE-RE	*	8	*
RE-DO	204	268	64
DO-RE	204	264	60

- **Entoles olos o nomos**

Neva perdesinden icraya başlayıp Çargah perdesine dokunarak tekrar Neva perdesine dönen okuyucu buradan Acem perdesine sıçrama yapmıştır. Daha sonra ardışık seslerle Neva perdesine gelen okuyucu buradan Hüseyini perdesine dokunduktan sonra yine ardışık seslerle Düğah perdesine gelmiştir. Buradan Segah perdesine dokunduktan sonra Rast perdesine doğru pest yönde sıçrama yaptıktan sonra bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 494

EN	TO	LES	O	LOS	O	NO						MOS
RE	DO	RE	FA ²¹¹	Mİ	RE	Mİ	RE	DO	Sİ	LA	Sİ	SOL
5.390	5.238	5.409	5.715	5.590	5.397	5.590	5.415	5.209	5.110	4.921	5.050	4.689

²¹¹ Acem perdesidir.

Acem ve Rast perdesi arasında bulunan ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılmak suretiyle karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 495

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	153	51
DO-RE	204	171	33
RE-FA	294	306	12
FA-Mİ	90	125	35
Mİ-RE	204	194	10
RE-Mİ	204	194	10
Mİ-RE	204	175	29
RE-DO	204	206	2
DO-Sİ	113	99	14
Sİ-LA	181	189	8
LA-Sİ	181	129	52
Sİ-SOL	385	362	23

- **Ke i profite**

Karar perdesinden icraya başlayıp ardışık seslerle Çargah perdesine ulaşan okuyucu buradan Dügah perdesine aynı şekilde geldikten sonra asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 496

KE	İ	PRO	Fİ			TE
SOL	LA	Sİ	DO	Sİ	LA	LA
4.694	4.978	5.084	5.189	5.061	4.932	4.919

Rast ve Çargah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar kullanılarak icra asma kalış ile tamamlanmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 497

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	284	80
LA-Sİ	181	105	76
Sİ-DO	113	105	8
DO-Sİ	113	128	15
Sİ-LA	181	129	52
LA-LA	*	12	*

- **Kremante.**

Tek kelimden oluşan bu icrada okuyucu, Dügah perdesinden Segah perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle karar sesine yönelmiş ve Rast perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 498

K	RE		MAN	TE
LA	Sj ²¹²	LA	SOL	SOL
4.910	4.995	4.922	4.716	4.720

Segah ve Rast perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkların kullanılması ile karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 499

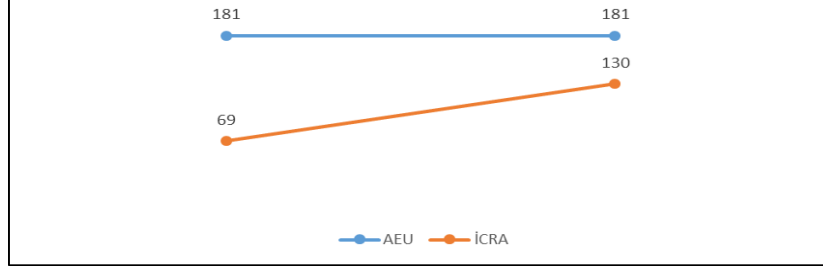
Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	90	86	4
Sİ-LA	90	73	17
LA-SOL	204	206	2
SOL-SOL	*	4	*

²¹² Kürdi perdesidir.

2.2.4.2.1. İkili Aralıklar

- **Hüseyini Aşiran-Irak Aralığı (181)**

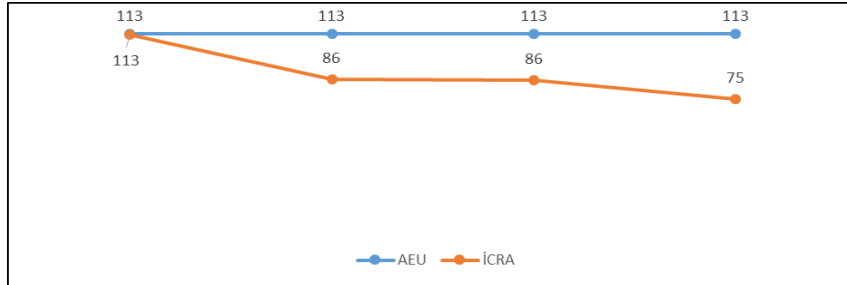
GRAFİK 108

Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Irak-Rast Aralığı (113)**

GRAFİK 109

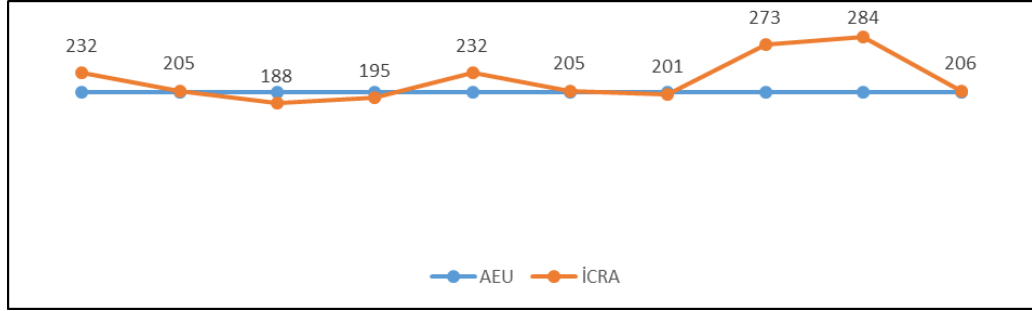
Okuyuş içerisinde dört defa tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Rast-Düğah Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde 10 defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında

icranın daha çok belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 110

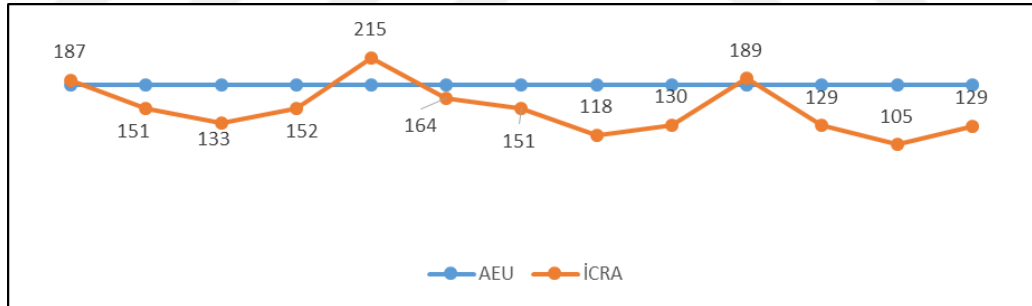

- **Kürdi-Rast Aralığı (294)²¹³**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistemin belirlediği 294 sent değerine, 278 sent gibi bir değerle yakın noktada tınlamaktadır. Dolayısıyla bu icra ile sistem örtüşmektedir.

- **Düğah-Segah Aralığı (181)**

GRAFİK 111

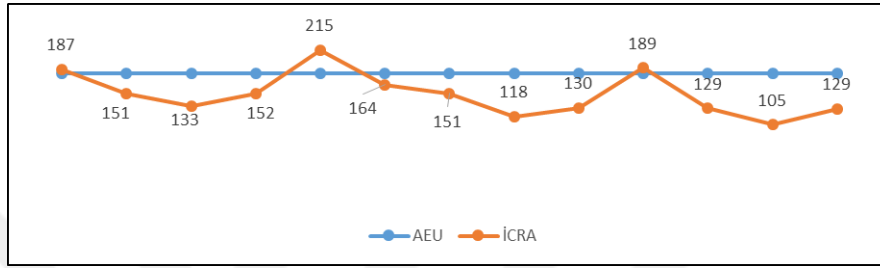
Okuyuş içerisinde 13 defa tercih edilen ve sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilen bu aralık, çok büyük oranda pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra büyük oranda örtüşmemektedir.

²¹³ Bu aralık okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

- **Kürdi-Segah Aralığı (90)**

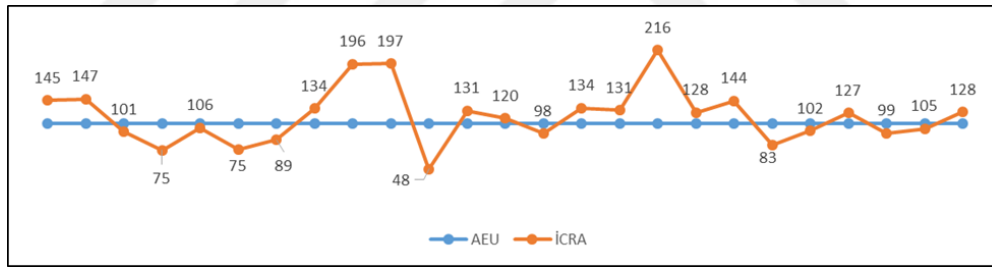
Okuyuş içerisinde 10 defa tercih edilen ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir.

GRAFİK 112

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

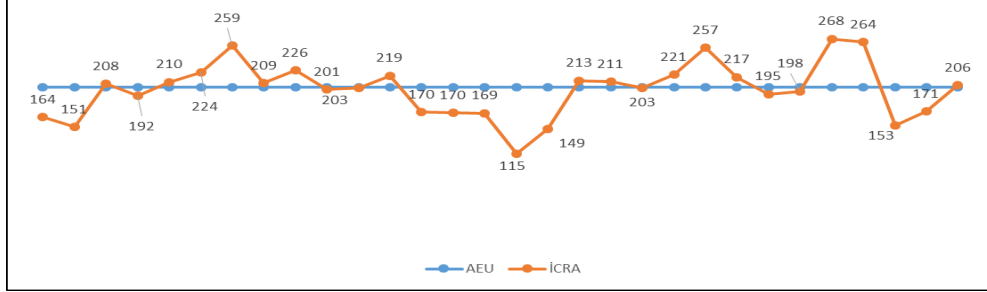
GRAFİK 113

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

GRAFİK 114

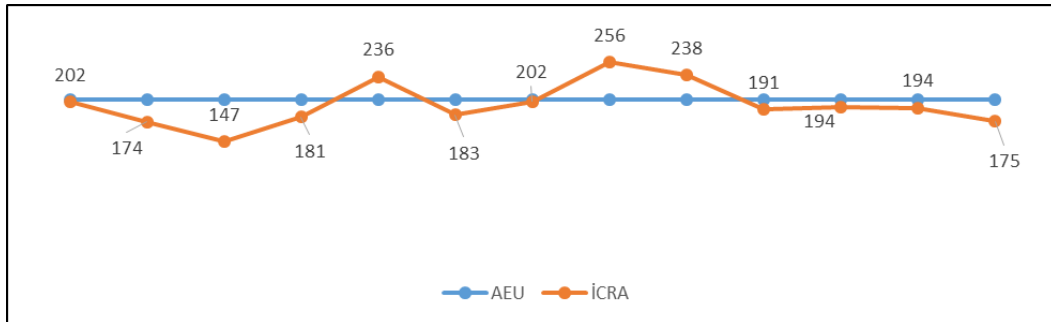

Okuyuş içerisinde çok sık kullanılan ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranlarda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir.

- **Neva-Hüseyini Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde 13 defa kullanılan ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere altı yerde yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir.

GRAFİK 115

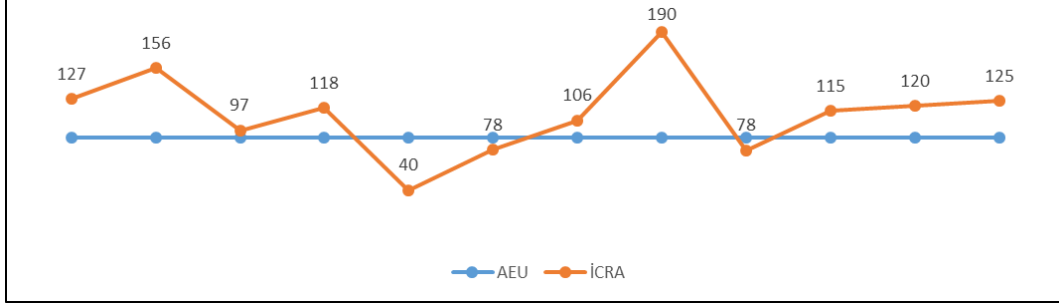

- **Hüseyini-Acem Aralığı (90)**

Okuyuş içerisinde 12 defa kullanılan ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın

belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

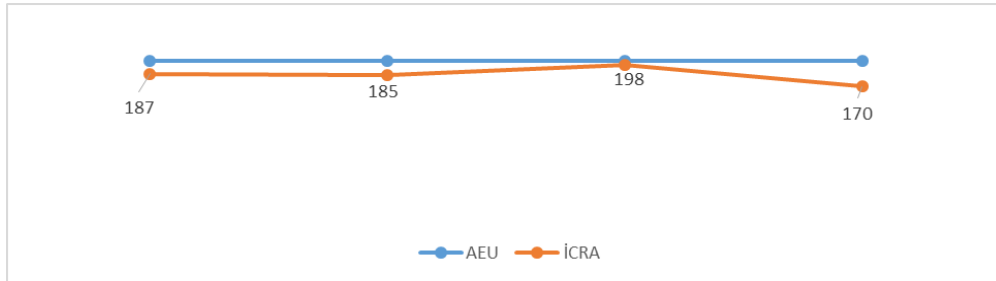
GRAFİK 116

- **Acem-Gerdaniye Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde dört defa kullanılan ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir.

GRAFİK 117

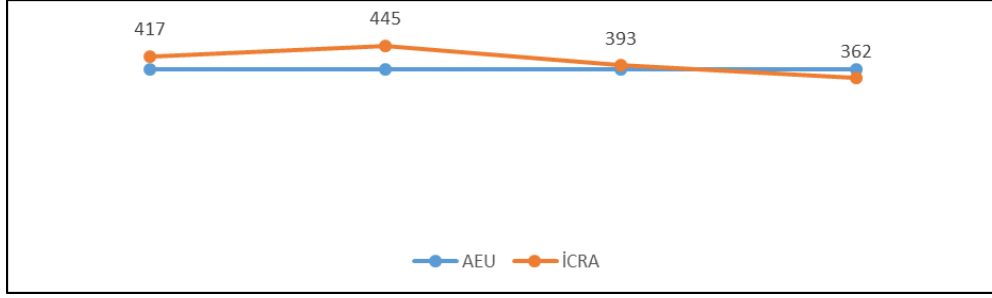

2.2.4.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Rast-Segah Aralığı (385)**

Okuyuş içerisinde dört defa kullanılan ve sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere iki yerde yakın, diğer ikisinde uzak bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

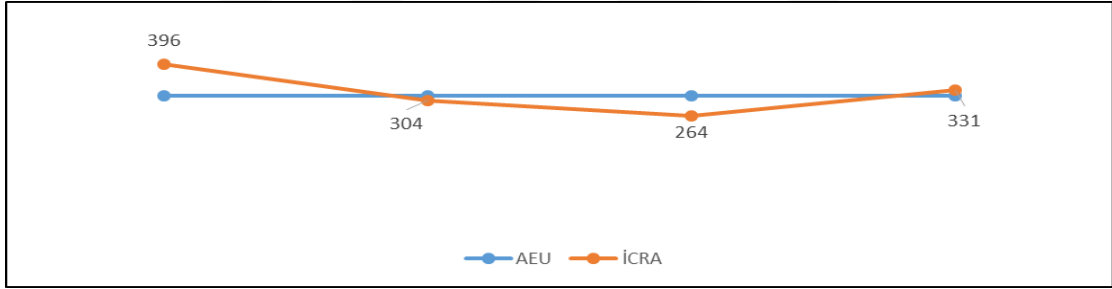
GRAFİK 118

- **Segah-Neva Aralığı (317)**

Okuyuş içerisinde dört defa kullanılan ve sistem tarafından 317 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere iki yerde yakın, diğer ikisinde uzak bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 119

- **Çargah-Hüseyni Aralığı (408)²¹⁴**

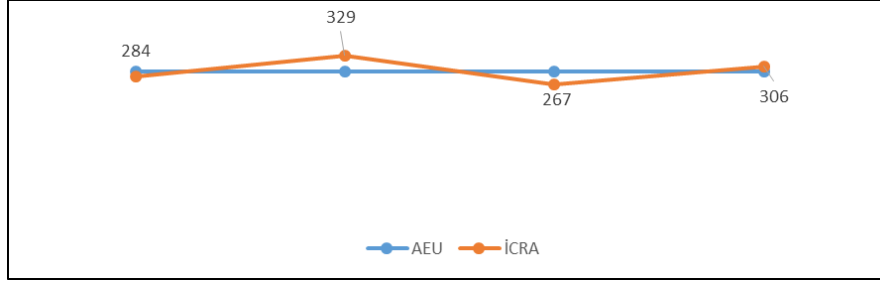
Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bu aralık sistemin belirlediği 408 sent değerine, 394 sent gibi bir değerle yakın noktada tınlamaktadır. Dolayısıyla bu icra ile sistem örtüşmektedir.

- **Neva-Acem Aralığı (294)**

Okuyuş içerisinde dört defa kullanılan ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere iki yerde yakın, diğer ikisinde uzak bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

²¹⁴ Bu aralık okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

GRAFİK 120

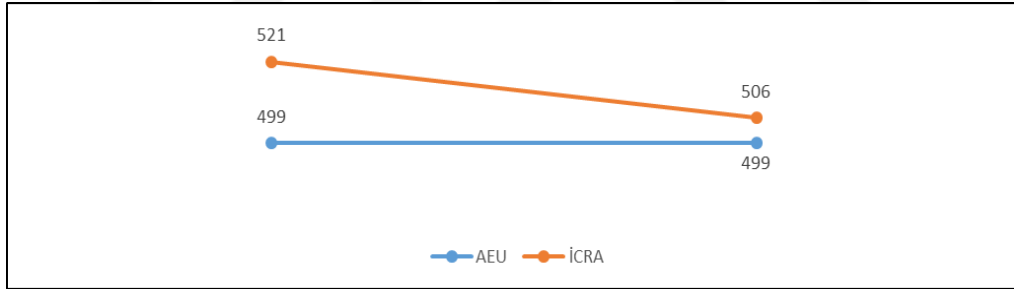

2.2.4.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Neva-Gerdaniye Aralığı (499)**

Okuyuş içerisinde iki defa kullanılan ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere iki yerde de yakın bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 121

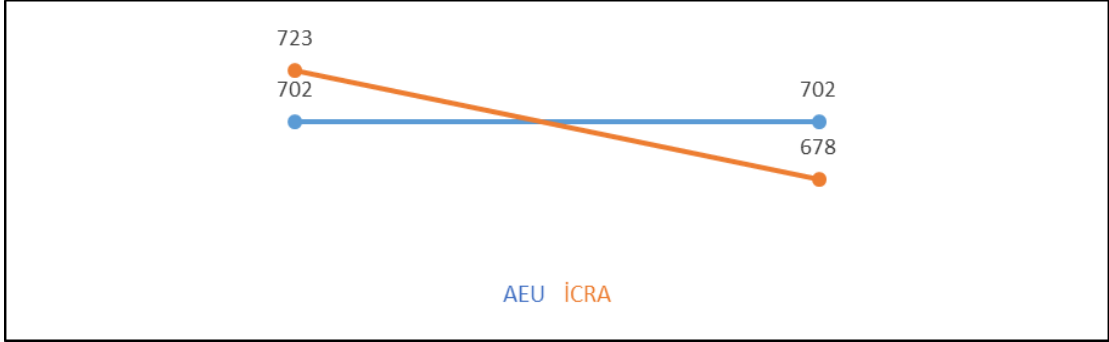

2.2.4.2.4. Beşli Aralıklar

- **Rast-Neva Aralığı (702)**

Okuyuş içerisinde iki defa kullanılan ve sistem tarafından 702 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere bir yerde yakın, diğerinde 1 komadan daha uzak bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 122

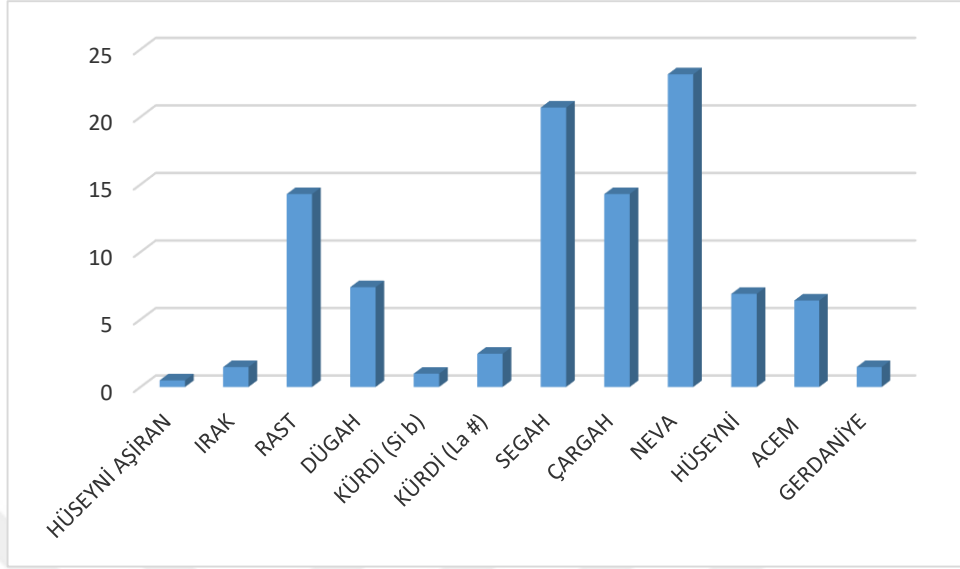

2.2.4.3. Perde Adetleri

Tablo 500

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
HÜSEYİNİ AŞIRAN	4548	1	0,49
IRAK	4652	3	1,48
RAST	4726	29	14,29
DÜGAH	4939	15	7,39
KÜRDİ (Si b)	5004	2	0,99
KÜRDİ (La #)	5037	5	2,46
SEGAH	5114	42	20,69
ÇARGAH	5230	29	14,29
NEVA	5426	47	23,15
HÜSEYİNİ	5618	14	6,90
ACEM	5748	13	6,40
GERDANIYE	5931	3	1,48

GRAFİK 123

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Rast makamında okunan İncil'de en çok tercih edilen perde %23 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise yaklaşık %21 oranı ile Segah perdesidir.

İcrada kullanılan perdelerle bakıldığında büyük oranda, Rast makamını oluşturan çeşnilerden yerinde Rast beşlisi sesleri dikkati çekmektedir. Bu beşli içinde de en fazla tercih edilen Neva perdesi olmuştur.

Rast beşlisinin haricinde grafikte, Rast makamının pest tarafta genişleme sesleri olan Hüseyini Aşiran ve Irak perdeleri de çok az oranlarda göze çarpmaktadır. Güçlü üzerindeki Rast çeşnisinin seslerinden Eviç perdesinin hiç kullanılmadığı gözlenmektedir. Onun yerine Acem perdesinin dikkati çeken bir oranda kullanıldığı görülmektedir.

Makamın tiz durak perdesi olarak tarif edilen Gerdaniye perdesi, bu grafikte %1,5 gibi bir oranla çok az tercih edilen bir perde olarak görünmektedir.

Yeden perdesi olarak Irak perdesinin üç yerde kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Rast makamı icrasının İncil okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile kısmen örtüştüğü söylenebilir.

2.2.4.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Bu okuyuşta 24 tane uzayan son hece bulunmaktadır. Kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir. Buradan hareketle Rast perdesinde karar göstererek ve Neva perdesinde yarım karar göstererek bir uzatmanın aynı oranda ve yaygınlıkla kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini gözle görülür miktarda Segah ve çok az sayıda Dügah perdesinde asma karar göstererek yapılan uzatma modeli takip etmektedir. Bununla birlikte uzatma süresince tamamen tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

En fazla uzama süresine sahip olan hecelerin, icranın en sonundaki hece olduğu görülmektedir. Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin yaklaşık 0,8 saniye olduğu görülmektedir. Bu icranın uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeleri şu şekilde tablolaştırılmıştır.

Tablo 501

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler			
					Rast	Düğah	Segah	Neva
MOSE	0,34	1	1	1			1	
SADUKEUS	0,34	1	1	1			1	
TO AUTO	1,44	1	1	1	1			
EKS AUTON	0,49	1	1	1			1	
LEĞON	0,41	1	1	1				1
DİDASKALE	0,39	1	1	1				1
MEĞALİ	0,47	1	1	1			1	
ENTO NOMO	0,92	1	1	1			1	
İ SUS	0,53	1	1	1	1			
EFİ AUTO	1,74	1	1	1	1			
TON THEON SU	0,52	1	1	1				1
KARDİA SU	0,37	1	1	1				1
PSİHİ SU	0,44	1	1	1			1	
KEEN OLİ	0,41	1	1	1	1			
DİANİA SU	1,29	1	1	1	1			
PROTİ	0,37	1	1	1				1
ENTOLİ	1,01	1	1	1	1			
AUTİ	0,49	1	1	1				1
PLİSİON SU	0,37	1	1	1			1	
AUTON	2,26	1	1	1				1
TESDİSİN	0,53	1	1	1				1
NOMOS	0,56	1	1	1	1			
PROFİTE	0,59	1	1	1		1		
KREMANTE	2,37	1	1	1	1			
Register Ortalaması		1						
Perde Adedi Ort.			1					
Perde Tekrarı Ort.				1				
Perde Tekrar Toplamı					8	1	7	8
Perde Tekrar Oranı (%)					42	5,3	37	42
Uzayan Son Hece Adedi	24							
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	0,78							

2.2.4.5. Susma Süreleri

Tablo 502

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
MOSE...TUS	0,38
SADUKEUS...SİNİH	0,45
TO AUTO...KE EPİ	0,85
EKS AUTON...NOMİKOS	0,34
LEĞON...DİDASKALE	0,91
DİDASKALE...PİA	0,47
MEĞALİ...ENTO	0,28
ENTO NOMO...O DE	0,72
İ SUS.. EFİ	0,60
EFİ AUTO...AĞAPİSİS	1,66
TON THEON SU..EN OLİ	0,24
KARDİA SU...KE EN	0,35
PSİHİ SU...KE EN	0,37
KEEN OLİ..Tİ	0,38
DİANİA SU...AUTİ	0,90
PROTİ...KE	0,36
ENTOLİ...DEUTERA	0,77
AUTİ ...AĞAPİSİS	0,74
PLİSİON SU...OS	0,41
AUTON..EN TAU	0,73
TESDİSİN...ENTOLES	0,32
NOMOS..KEİ	0,62
PROFİTE...KREMANTE	0,39
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	94,52
Toplam Sus Süresi (Sn)	13,24
Sus Adedi	23
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,58
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	14,01

Bu icrada 29 tane sus bulunmaktadır. Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,6 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın %14'üne tekabül etmektedir. Sus sürelerinin 1 saniyenin çok altında değerler olması, seri bir okuyuş tarzının benimsendiği fikrini ön plana çıkarmaktadır.

2.2.5. Hüzam Makamında Okunan İncil Ayetleri

2.2.5.1. Notasyon²¹⁵

- I de Farisei akusantes, Oti efimose tus Sadukeus

RESİM 238

Okuyan : Pandelis ZAFİRİS
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

Sus süresi: 0,42 sn
Sus süresi: 0,66 sn

♩ = 265

I de Fa ri sei a ku san tes o ti e fi mo se tus Sadu ke us

I de Fa ri sei a ku san tes o ti e fi mo se tus Sadu ke us

2 2 2 2 2 2 2 4 3 2 1 1 1 2 1 1 1 # 7 1 2 1 2 1

I de Fa ri sei a ku san tes o ti e fi mo se tus Sadu ke us

5.800
5.750
5.700
5.650
5.600
5.550
5.500
5.450
5.400
5.350
5.300

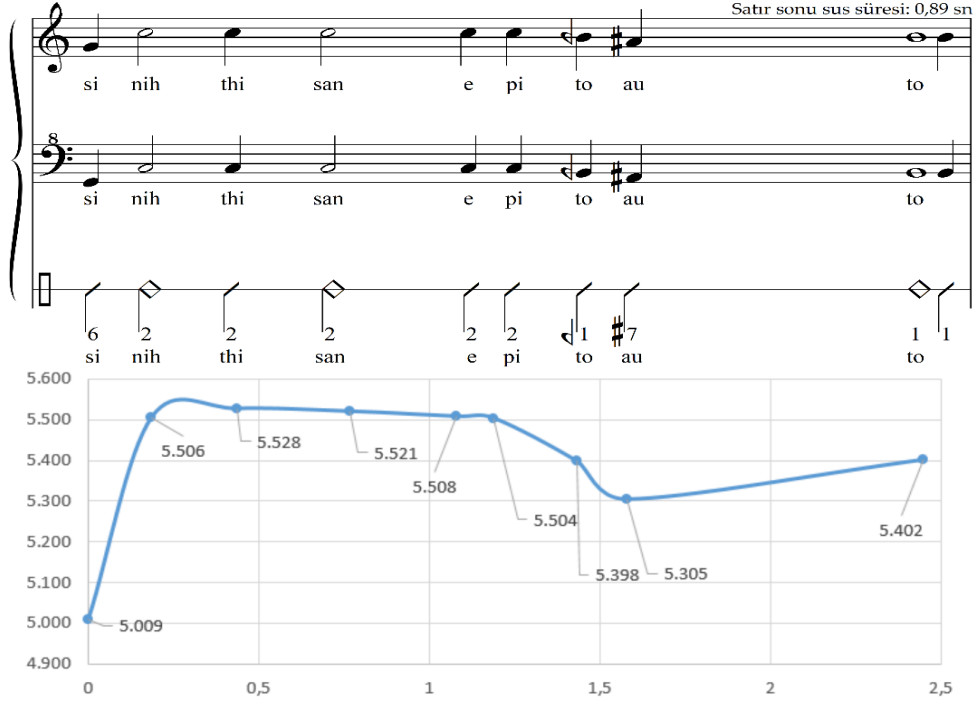
0 1 2 3 4 5 6 7

Time (sn)	Frequency (Hz)
0.1	5.504
0.2	5.484
0.3	5.517
0.4	5.540
0.5	5.482
0.6	5.788
0.7	5.704
0.8	5.509
0.9	5.391
1.0	5.385
1.1	5.433
1.2	5.541
1.3	5.428
1.4	5.387
1.5	5.351
1.6	5.390
1.7	5.423
1.8	5.514
1.9	5.413
2.0	5.505
2.1	5.425

²¹⁵ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 11-Panteleimon Zafeiris-Hüzam İncil.

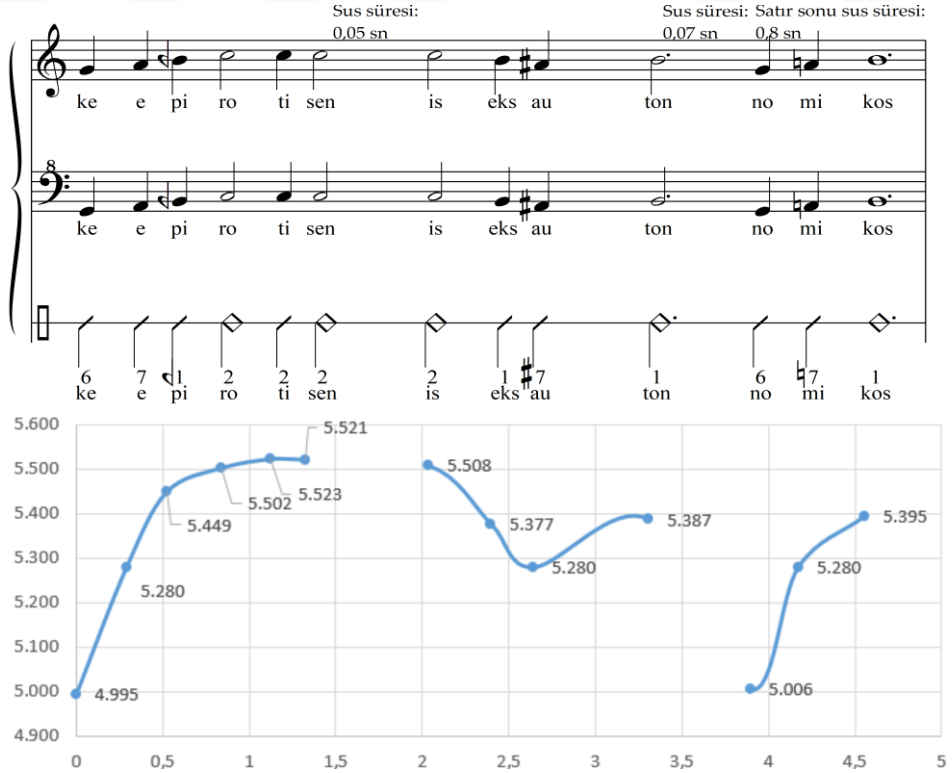
- Sinihthisan epi to auto

RESİM 239

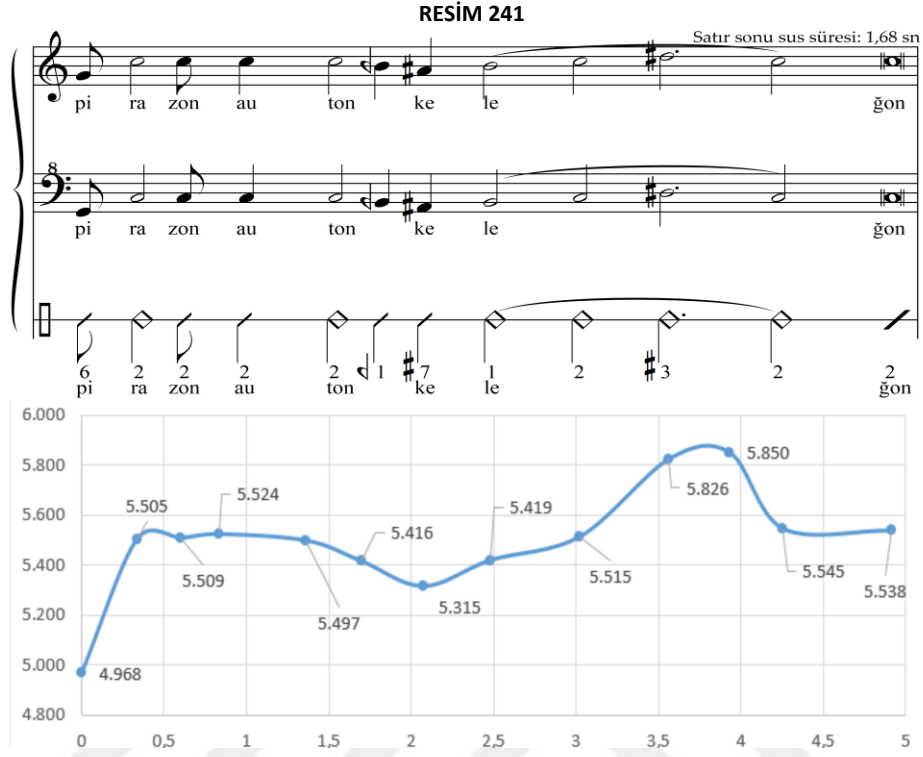

- Ke epirotisen, Is eks auton, nomikos

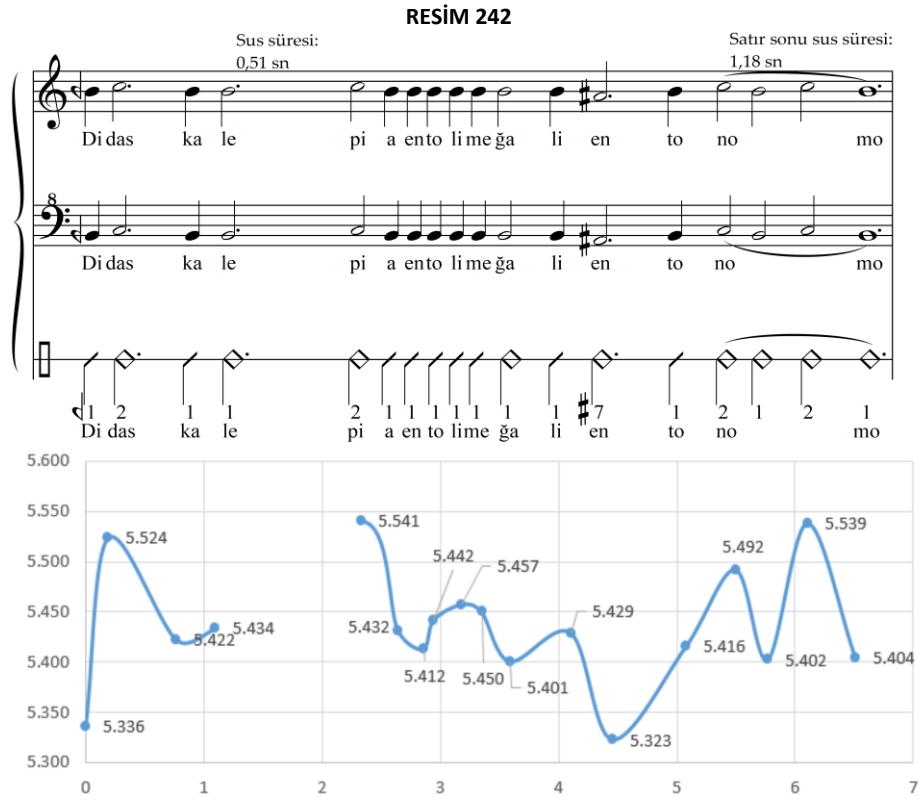
RESİM 240

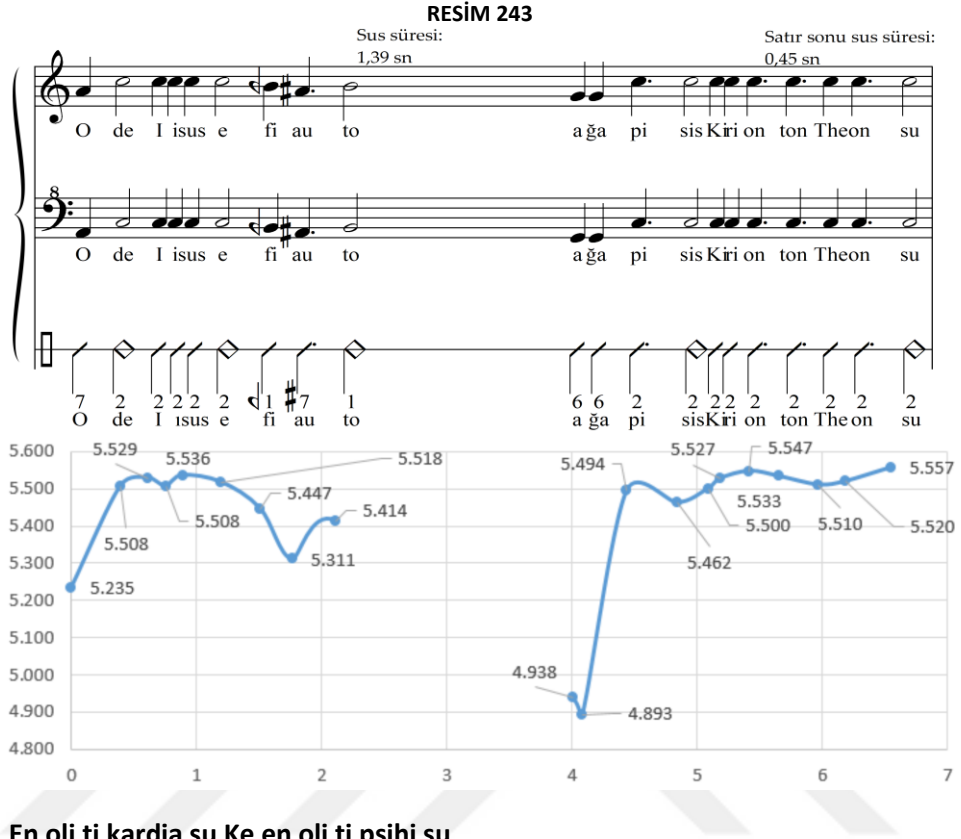
- Pirazon auton ke leğon.

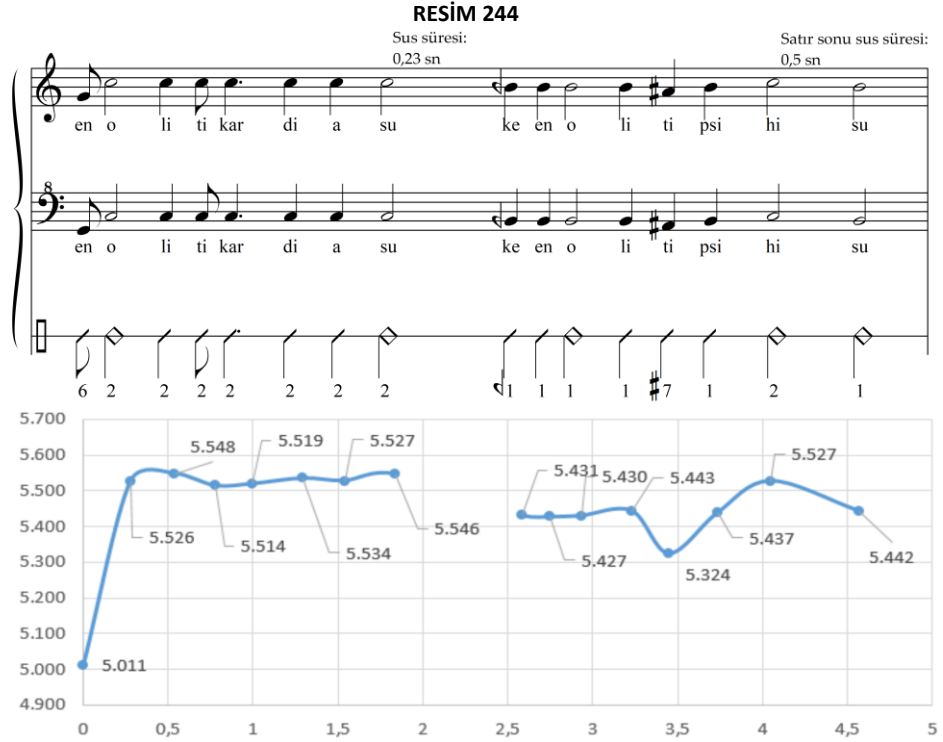
- Didaskale Pia entoli meğali en to nomo?

- O de İsus efi auto Ağapis Kirion ton Theon su

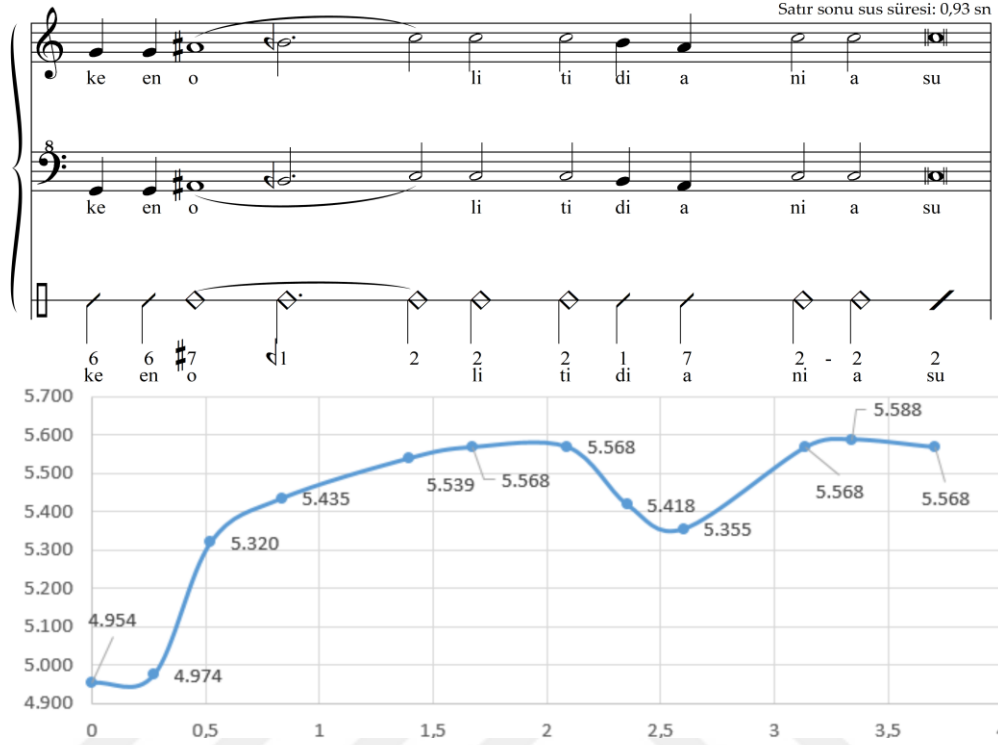

- En oli ti kardia su Ke en oli ti psihi su

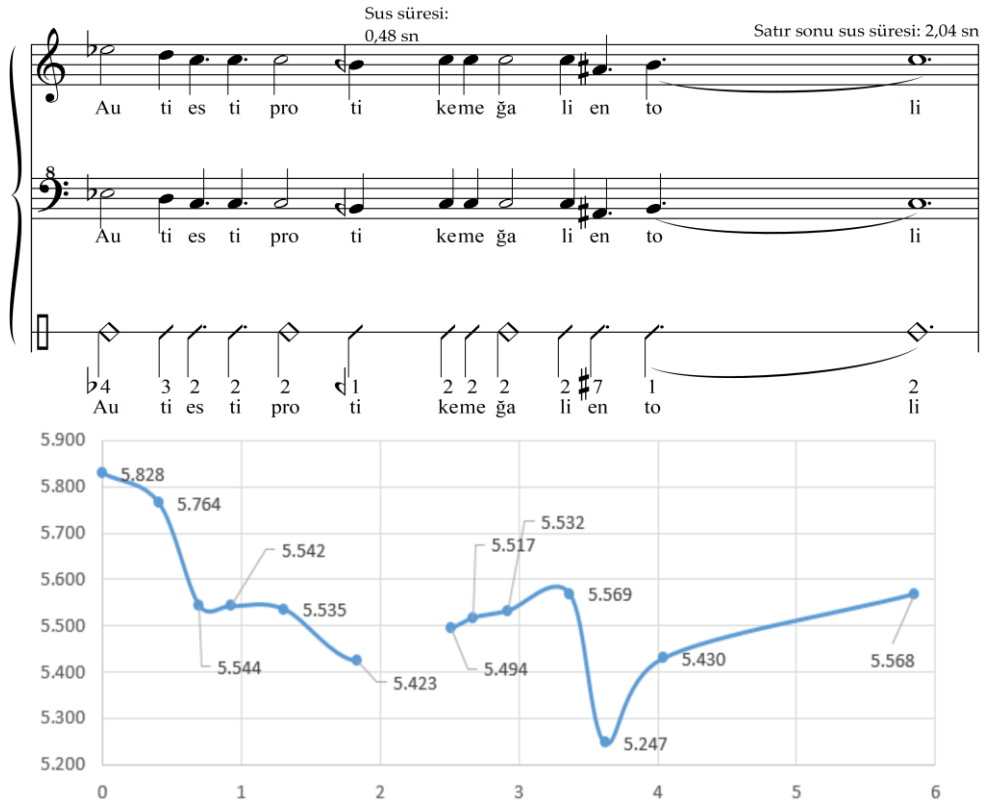
- Ke en oli ti diania su.

RESİM 245

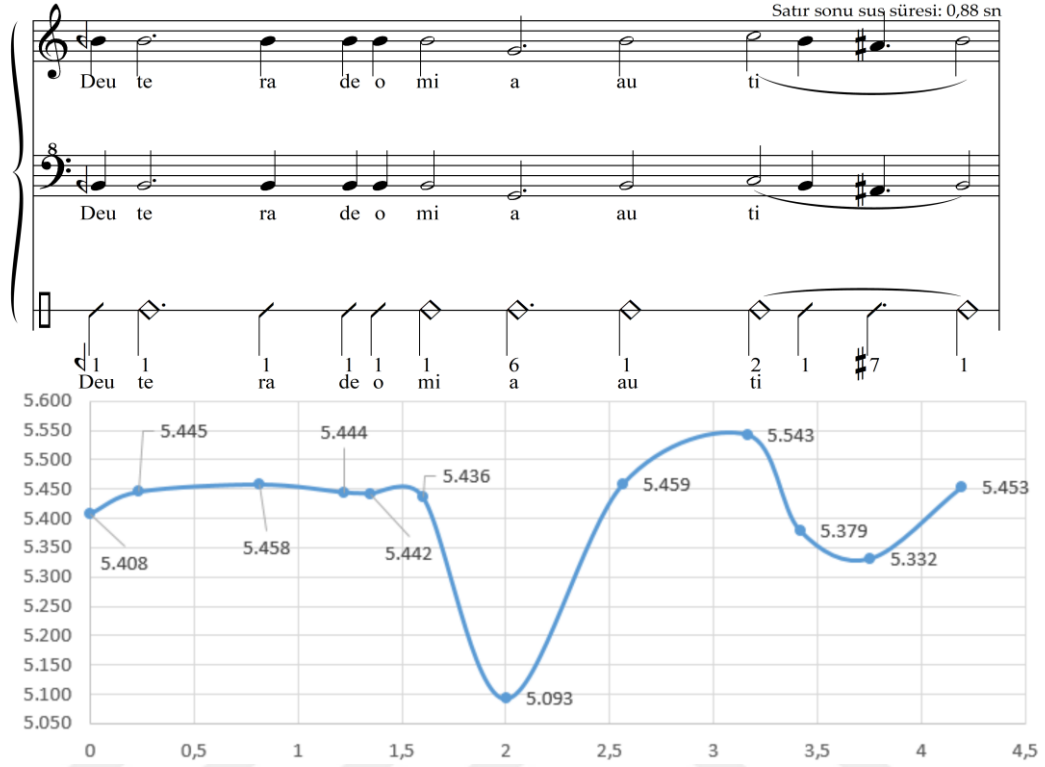
- Auti esti proti Ke meğali entoli.

RESİM 246

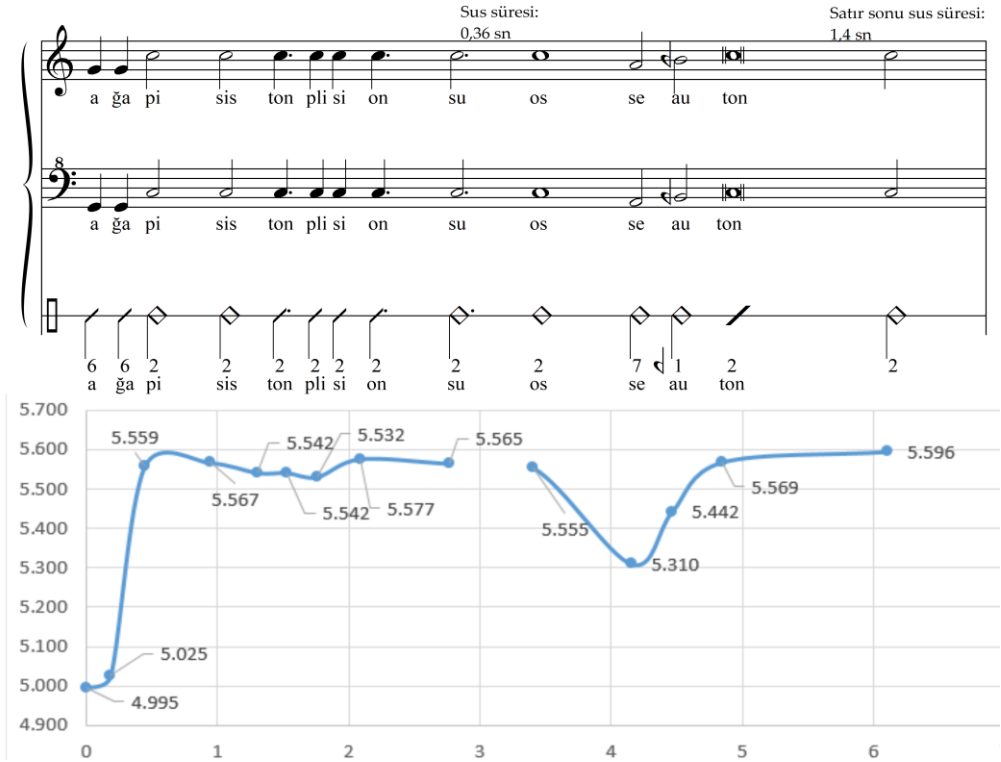
- Deutera de omia auti

RESİM 247

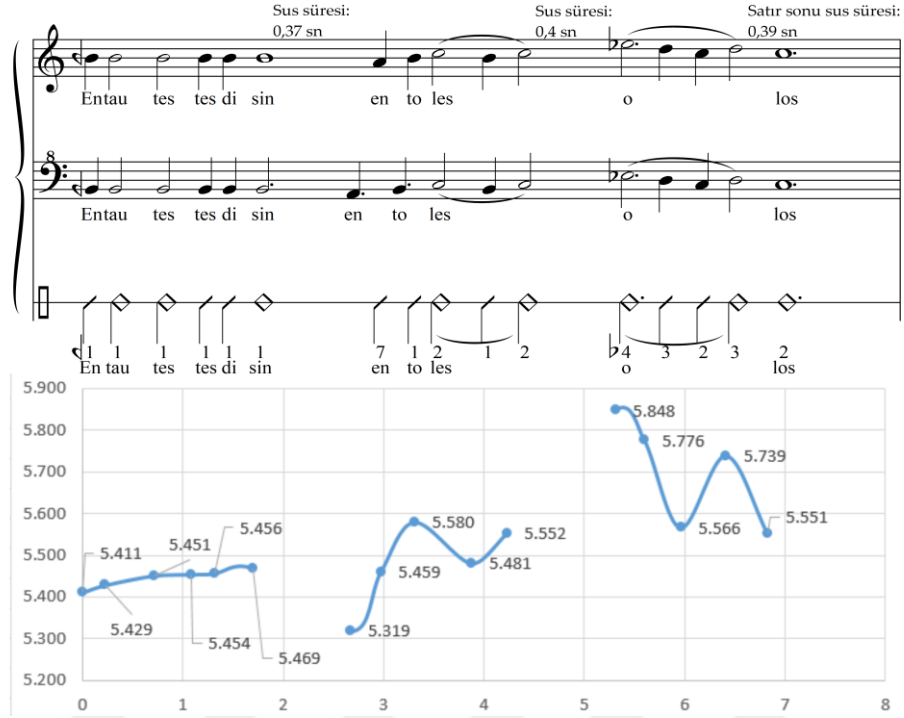
- Ağapis ton plision su Os se auton.

RESİM 248

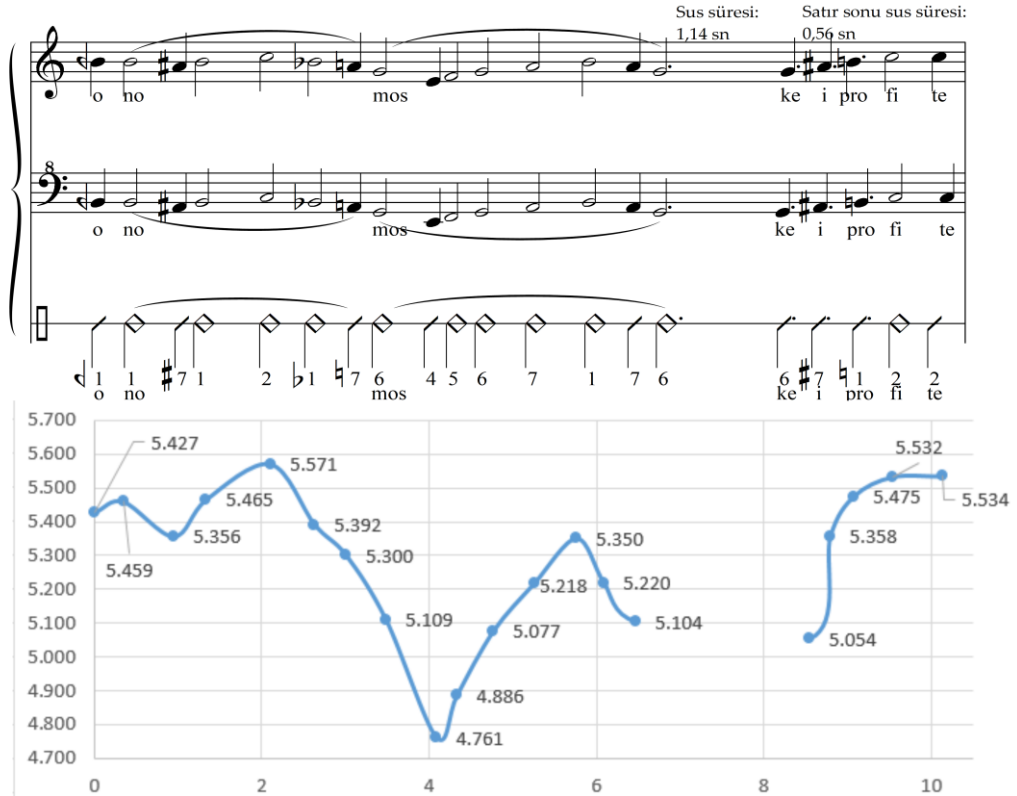
- En tautes tes disin, Entoles, Olos

RESİM 249

- O nomos, Ke i profite

RESİM 250

- Kremante, E.

RESİM 251

Sus süresi:
0,58 sn

kre man te (E)

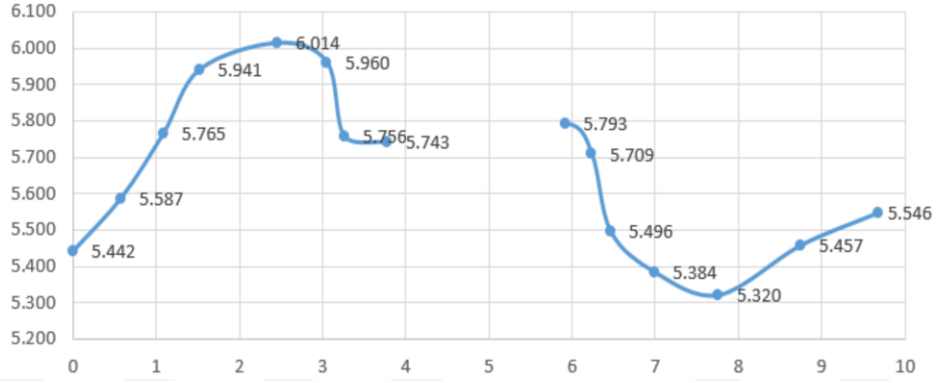
kre man te (E)

1 2 3 4 5 4 3 3

kre man te

b4 3 2 1 #7 2 #2

(E)

2.2.5.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- **I de Farisei akusantes**

Çargah perdesinden icraya başladıktan sonra altı hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yapan okuyucu, Nim Hisar perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Çargah perdesine geri dönmüş, bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 503

Ayet	I	DE	FA	Ri	SEİ	A	KU	SAN	TES
Nota	DO ²¹⁶	DO	DO	DO	DO	DO	Mİ ²¹⁷	RE	DO
Sent		5.504	5.484	5.517	5.540	5.482	5.788	5.704	5.509

Çargah-Nim Hisar üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Nim Hisar perdesinden Çargah perdesine kadar olan ardışık ikili aralıkları kullanarak asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 504

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	?	*
DO-DO	*	20	*
DO-DO	*	33	*
DO-DO	*	22	*
DO-DO	*	58	*
DO-Mİ	294	306	12
Mİ-RE	90	84	6
RE-DO	204	196	8

- **Oti efimose tus Sadukeus**

Segah perdesinden icraya başlayan okuyucu kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra Çargah perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Kürdi perdesine gelmiştir. Daha sonra Segah perdesi ile Çargah perdesi arasında git-gel şeklinde melodik hareketler yapan okuyucu Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

²¹⁶ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

²¹⁷ Nim Hisar perdesidir.

Tablo 505

Ayet	O	Tİ	E	Fİ	MO	SE	TUS	SA	DU	KE			US
Nota	Sİ	Sİ	Sİ	DO	Sİ	Sİ	Sİ	LA ²¹⁸	Sİ	DO	Sİ	DO	Sİ
Sent	5.314	5.385	5.433	5.541	5.428	5.387	5.351	5.390	5.423	5.514	5.413	5.505	5.425

Kürdi ve Çargah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak icrayı devam ettiren okuyucu, karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 506

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	72	*
Sİ-Sİ	*	48	*
Sİ-DO	113	108	5
DO-Sİ	113	113	0
Sİ-Sİ	*	41	*
Sİ-Sİ	*	36	*
Sİ-LA	90	39	51
LA-Sİ	90	33	57
Sİ-DO	113	91	22
DO-Sİ	113	100	13
Sİ-DO	113	92	21
DO-Sİ	113	80	33

- **Sinihthisan epi to auto**

Rast perdesinden icraya başlayarak Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu, beş hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesini yapmıştır. Daha sonra Kürdi perdesine doğru ardışık sesleri kullanarak gelen okuyucu, Segah perdesine dönerek burada karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 507

Ayet	Sİ	NİH	THİ	SAN	E	Pİ	TO	AU	TO
Nota	SOL	DO	DO	DO	DO	DO	Sİ	LA ²¹⁹	Sİ
Sent	5.009	5.506	5.528	5.521	5.508	5.504	5.398	5.305	5.402

²¹⁸ Kürdi perdesidir.

²¹⁹ Kürdi perdesidir.

Rast-Çargah dörtlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, ardışık ikili aralıklar ile Kürdi perdesine yönelmiş ve Segah perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 508

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-DO	499	497	2
DO-DO	*	22	*
DO-DO	*	7	*
DO-DO	*	12	*
DO-DO	*	5	*
DO-Sİ	113	106	7
Sİ-LA	90	93	3
LA-Sİ	90	97	7

- **Ke epirotisen**

Rast perdesinden ardışık seslerle Çargah perdesine gelip kısaca bu perdeyi vurgulayarak aynı perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 509

Ayet	KE	E	Pİ	RO	Tİ	SEN
Nota	SOL	LA	Sİ	DO	DO	DO
Sent	4.995	5.280	5.449	5.502	5.523	5.521

Rast perdesinden Çargah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 510

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	204	285	81
LA-Sİ	181	169	12
Sİ-DO	113	53	60
DO-DO	*	20	*
DO-DO	*	1	*

- **İs eks auton, nomikos**

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık sesleri kullanarak Kürdi perdesine gelmiştir. Buradan Segah perdesine dokunduktan sonra pest yönde sıçrama yaparak Rast perdesine yönelen okuyucu, Kürdi perdesi üzerinden Segah perdesine ulaşarak bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 511

Ayet	İS	EKS	AU	TON	NO	Mİ	KOS
Nota	DO	Sİ	LA ²²⁰	Sİ	SOL	LA	Sİ
Sent	5.508	5.377	5.280	5.387	5.006	5.280	5.395

Çargah ve Rast perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak icraya devam eden okuyucu, bir yerde Segah-Rast üçlü aralığını göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 512

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Sİ	113	131	18
Sİ-LA	90	97	7
LA-Sİ	90	107	17
Sİ-SOL	385	381	4
SOL-LA	204	274	70
LA-Sİ	181	114	67

- **Pirazon auton ke leğon.**

Rast perdesinden Çargah perdesine sıçrama yaparak bu perdeyi kısaca vurgulayan okuyucu, Segah perdesi üzerinden Kürdi perdesine dokunarak ardışık seslerle tekrar Çargah perdesine gelmiştir. Buradan Nim Hisar perdesine uzanan okuyucu, tekrar Çargah perdesine sıçrama yaparak bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 513

Ayet	Pİ	RA	ZON	AU	TON	KE	LE						GON
Nota	SOL	DO	DO	DO	DO	Sİ	LA ²²¹	Sİ	DO	RE ²²²	RE	DO	DO
Sent	4.968	5.505	5.509	5.524	5.497	5.416	5.315	5.419	5.515	5.826	5.850	5.545	5.538

²²⁰ Kürdi perdesidir.

²²¹ Kürdi perdesidir.

²²² Nim Hisar perdesidir.

Rast-Çargah dörtlü aralığı ile icraya başladıktan sonra Nim Hicaz perdesi ile Kürdi perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, Çargah perdesinden asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 514

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-DO	499	537	38
DO-DO	*	4	*
DO-DO	*	15	*
DO-DO	*	26	*
DO-Sİ	113	82	31
Sİ-LA	90	101	11
LA-Sİ	90	104	14
Sİ-DO	113	96	17
DO-RE	294	311	17
RE-RE	*	25	*
RE-DO	294	306	12
DO-DO	*	7	*

- **Didaskale**

Segah perdesinden icraya başladıktan sonra Çargah perdesine dokunan okuyucu, tekrar Segah perdesine dönerek bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 515

Ayet	Dİ	DAS	KA	LE
Nota	Sİ	DO	Sİ	Sİ
Sent	5.336	5.524	5.422	5.434

Segah-Çargah aralığını her iki yönde de kullanarak bu icrayı sürdüren okuyucu karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 516

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-DO	113	187	74
DO-Sİ	113	102	11
Sİ-Sİ	*	12	*

- **Pia entoli meğali en to nomo?**

Çargah perdesinden icraya başlayarak Segah perdesine gelen okuyucu, yedi hece üzerinde bu perdeyi pekiştirerek Kürdi perdesine bir dokunuş yapmış ve ardışık seslerle Çargah perdesine uzanmıştır. Buradan Segah-perdesine git-gel şeklinde melodik hareketler yapan okuyucu Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 517

Ayet	Pİ	A	EN	TO	Lİ	ME	ĞA	Lİ	EN	TO	NO			MO
Nota	DO	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	LA ²²³	Sİ	DO	Sİ	DO	Sİ
Sent	5.541	5.432	5.412	5.442	5.457	5.450	5.401	5.429	5.323	5.416	5.492	5.402	5.539	5.404

Kürdi ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icrayı sürdüren okuyucu, karar göstermiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 518

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Sİ	113	109	4
Sİ-Sİ	*	19	*
Sİ-Sİ	*	29	*
Sİ-Sİ	*	15	*
Sİ-Sİ	*	8	*
Sİ-Sİ	*	49	*
Sİ-Sİ	*	28	*
Sİ-LA	90	106	16
LA-Sİ	90	93	3
Sİ-DO	113	77	36
DO-Sİ	113	90	23
Sİ-DO	113	136	23
DO-Sİ	113	135	22

- **O de lisus efi auto**

Düğah perdesinden icraya başladıktan sonra Çargah perdesine bir sıçrama yapan okuyucu, bu perdeyi beş hece üzerinde pekiştirdikten sonra Segah ve Kürdi perdelerine

²²³ Kürdi perdesidir.

dokunarak Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 519

Ayet	O	DE	I	İ	SUS	E	Fİ	AU	TO
Nota	LA	DO	DO	DO	DO	DO	Sİ	LA ²²⁴	Sİ
Sent	5.235	5.508	5.529	5.508	5.536	5.518	5.447	5.311	5.414

Dügâh-Çargah üçlü aralığı ile icrayı başlatan okuyucu, Kürdi ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak icrayı sürdürmüş ve karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 520

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-DO	294	273	21
DO-DO	*	21	*
DO-DO	*	22	*
DO-DO	*	28	*
DO-DO	*	18	*
DO-Sİ	113	71	42
Sİ-LA	90	136	46
LA-Sİ	90	103	13

- **Ağapisis Kirion ton Theon su**

Rast perdesinden icraya başladıktan sonra Çargah perdesine bir sıçrama yapan okuyucu, icra sonuna kadar bu perdeyi pekiştirerek asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 521

Ayet	A	ĞA	Pİ	SİS	Kİ	Rİ	ON	TON	THE	ON	SU
Nota	SOL	SOL	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO
Sent	4.938	4.893	5.494	5.462	5.500	5.527	5.547	5.533	5.510	5.520	5.557

Rast-Çargah dördlü aralığını göstererek icraya başladıktan sonra asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

²²⁴ Kürdi perdesidir.

Tablo 522

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	45	*
SOL-DO	499	601	102
DO-DO	*	32	*
DO-DO	*	38	*
DO-DO	*	27	*
DO-DO	*	20	*
DO-DO	*	14	*
DO-DO	*	23	*
DO-DO	*	9	*
DO-DO	*	37	*

- **En oli ti kardia su**

Rast perdesinden icraya başladıktan sonra Çargah perdesine bir sıçrama yapan okuyucu, icra sonuna kadar bu perdeyi pekiştirerek asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 523

Ayet	EN	O	Lİ	Tİ	KAR	Dİ	A	SU
Nota	SOL	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO
Sent	5.011	5.526	5.548	5.514	5.519	5.534	5.527	5.546

Rast-Çargah dörtlü aralığını göstererek icraya başladıktan sonra asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 524

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-DO	499	516	17
DO-DO	*	21	*
DO-DO	*	34	*
DO-DO	*	6	*
DO-DO	*	15	*
DO-DO	*	7	*
DO-DO	*	18	*

- **Ke en oli ti psihi su**

Segah perdesinden icraya başlayarak bu perdeyi kısaca vurgulayan okuyucu, Kürdi perdesine dokunduktan sonra Çargah perdesine ardışık seslerle uzanmış ve Segah perdesinde

karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 525

Ayet	KE	EN	O	Lİ	Tİ	PSİ	Hİ	SU
Nota	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	LA ²²⁵	Sİ	DO	Sİ
Sent	5.431	5.427	5.430	5.443	5.324	5.437	5.527	5.442

Çargah ve Kürdi perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak icrayı devam ettiren okuyucu, karar göstermiştir. Rast-Çargah dörtlü aralığını göstererek icraya başladıktan sonra asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 526

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	4	*
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-Sİ	*	14	*
Sİ-LA	90	120	30
LA-Sİ	90	113	23
Sİ-DO	113	90	23
DO-Sİ	113	84	29

- **Ke en oli ti diania su.**

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu, Kürdi perdesi üzerinde ardışık seslerle Çargah perdesine uzanmış ve bu perdeyi kısaca vurgulamıştır. Buradan Dügah perdesine yönelen okuyucu, Çargah perdesine sıçrama yaptıktan sonra bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 527

Ayet	KE	EN	O			Lİ	Tİ	Dİ	A	Nİ	A	SU
Nota	SOL	SOL	LA ²²⁶	Sİ	DO	DO	DO	Sİ	LA ²²⁷	DO	DO	DO
Sent	4.954	4.974	5.320	5.435	5.539	5.568	5.568	5.418	5.355	5.568	5.588	5.568

²²⁵ Kürdi perdesidir.

²²⁶ Kürdi perdesidir.

²²⁷ Kürdi perdesidir.

Rast ve Çargah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkların muhtelif yönlerde kullanılması ile bu icrayı sürdüren okuyucu, bir yerde Dügah-Çargah üçlü aralığını göstermiş ve Çargah perdesinde asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 528

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	21	*
SOL-LA	294	346	52
LA-Sİ	90	115	25
Sİ-DO	113	104	9
DO-DO	*	29	*
DO-DO	*	0	*
DO-Sİ	113	151	38
Sİ-LA	181	63	118
LA-DO	294	213	81
DO-DO	*	20	*
DO-DO	*	20	*

- **Auti esti protî**

Nim Hisar perdesinden ardışık seslerle Çargah perdesine gelerek icraya başlayan okuyucu, bu perdeyi kısaca vurguladıktan sonra karar perdesine dokunmuş ve bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 529

Ayet	AU	Tİ	ES	Tİ	PRO	Tİ
Nota	Mi ²²⁸	RE	DO	DO	DO	Sİ
Sent	5.828	5.764	5.544	5.542	5.535	5.423

Nim Hisar perdesi ile Segah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları pest yönde kullanarak karara gelen okuyucu Segah perdesinde karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 530

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	90	64	26
RE-DO	204	220	16
DO-DO	*	1	*
DO-DO	*	7	*
DO-Sİ	113	112	1

²²⁸ Nim Hisar perdesidir.

- **Ke meğali entoli.**

Çargah perdesinden icraya başladıktan sonra kısaca bu perdeyi vurgulayan okuyucu, Kürdi perdesine doğru pest yönde bir sıçrama yaptıktan sonra karar perdesi üzerinden Çargah perdesine uzanmış ve bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 531

Ayet	KE	ME	ĞA	Lİ	EN	TO	Lİ
Nota	DO	DO	DO	DO	LA ²²⁹	Sİ	DO
Sent	5.494	5.517	5.532	5.569	5.247	5.430	5.568

Çargah-Kürdi üçlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Kürdi perdesinden Çargah perdesine ardışık ikili aralıklar ile gelerek burada asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 532

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	23	*
DO-DO	*	15	*
DO-DO	*	37	*
DO-LA	204	322	118
LA-Sİ	90	183	93
Sİ-DO	113	138	25

- **Deutera de omia auti**

Daha çok karar bölgesinde seyreden bu icraya okuyucu, karar perdesini altı hece üzerinde pekiştirerek başlamış ve pest yönde Rast perdesine doğru bir sıçrama yaparak devam etmiştir. Buradan tekrar Segah perdesine sıçrama yapan okuyucu, Çargah perdesine gelmiştir. Bu perdeden Kürdi perdesine ardışık seslerle gelerek Segah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 533

Ayet	DEU	TE	RA	DE	O	Mİ	A	AU	Tİ			
Nota	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	SOL	Sİ	DO	Sİ	LA ²³⁰	Sİ
Sent	5.408	5.445	5.458	5.444	5.442	5.436	5.093	5.459	5.543	5.379	5.332	5.453

²²⁹ Kürdi perdesidir.

²³⁰ Kürdi perdesidir.

Segah-Rast üçlü aralığının her iki yönde de gösterilmesi ile başlatılan icra Segah perdesinde verilen kararlar devam etmektedir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 534

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Si-Si	*	37	*
Si-Si	*	13	*
Si-Si	*	13	*
Si-Si	*	2	*
Si-Si	*	6	*
Si-SOL	385	343	42
SOL-Si	385	366	19
Si-DO	113	84	29
DO-Si	113	164	51
Si-LA	90	47	43
LA-Si	90	122	32

- **Ağapisis ton plision su**

Rast perdesinden icraya başladıktan sonra Çargah perdesine bir sıçrama yapan okuyucu, icra sonuna kadar bu perdeyi pekiştirerek asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 535

Ayet	A	ĞA	Pİ	SİS	TON	PLİ	Sİ	ON	SU
Nota	SOL	SOL	DO	DO	DO	DO	DO	DO	DO
Sent	4.995	5.025	5.559	5.567	5.542	5.542	5.532	5.577	5.565

Rast-Çargah dördü aralığı ile başlayan icra bu şekilde asma kalış yaparak devam etmektedir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 536

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	30	*
SOL-DO	499	534	35
DO-DO	*	9	*
DO-DO	*	25	*
DO-DO	*	0	*
DO-DO	*	10	*
DO-DO	*	46	*
DO-DO	*	12	*

- **Os se auton.**

Çargah perdesinden icraya başlayan okuyucu, Dügah perdesine doğru pest yönde sıçrama yaptıktan sonra ardışık seslerle tekrar Çargah perdesine dönmüş ve bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 537

Ayet	OS	SE	AU	TON	
Nota	DO	LA	Sİ	DO	DO
Sent	5.555	5.310	5.442	5.569	5.596

Çargah-Dügah üçlü aralığının gösterilmesi ile icraya başlayan okuyucu, Dügah perdesinden Çargah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiş ve asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 538

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-LA	294	245	49
LA-Sİ	181	132	49
Sİ-DO	113	127	14
DO-DO	*	27	*

- **En tantes tes disin**

Bu cümle sadece karar perdesi üzerinde icra edilmiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 539

Ayet	EN	TAU	TES	TES	Dİ	SİN
Nota	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ
Sent	5.411	5.429	5.451	5.454	5.456	5.469

Bu icrada aralık kullanılmamıştır.

- **Entoles**

Tek kelimedenden oluşan bu icrada okuyucu, Düğah perdesinden ardışık seslerle Çargah perdesine gelmiştir. Buradan Segah perdesine dokunan okuyucu tekrar Çargah perdesine gelerek bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 540

Ayet	EN	TO	LES		
Nota	LA	Sİ	DO	Sİ	DO
Sent	5.319	5.459	5.580	5.481	5.552

Düğah perdesinden Çargah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu burada asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 541

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	181	140	41
Sİ-DO	113	120	7
DO-Sİ	113	98	15
Sİ-DO	113	71	42

- **Olos**

Tek kelimedenden oluşan bu icrada okuyucu Nim Hisar perdesinden icraya başlayarak ardışık seslerle Çargah perdesine gelmiştir. Buradan Neva perdesine dokunduktan sonra tekrar Çargah perdesine gelerek asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 542

Ayet	O				LOS	
Nota	Mi ²³¹	RE	DO	RE	DO	DO
Sent	5.848	5.776	5.566	5.739	5.551	5.551

²³¹ Nim Hisar perdesidir.

Nim Hisar perdesinden Çargah perdesine ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak gelen okuyucu burada asma kalış yapmaktadır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 543

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	90	72	18
RE-DO	204	209	5
DO-RE	204	173	31
RE-DO	204	188	16
DO-DO	*	0	*

- **O nomos**

Karar perdesinden icraya başladıktan sonra Kürdi perdesine dokunan okuyucu, ardışık seslerle Çargah perdesine uzanmış, daha sonra aynı şekilde Rast perdesine gelmiştir. Bu perdeden pest yönde bir sıçrama yaparak Hüseyini Aşiran perdesine gelen okuyucu, Irak perdesi üzerinden Segah perdesine uzanmış, aynı şekilde Rast perdesine geri dönerek bu perde üzerinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 544

Ayet	Nota	Sent
O	Si	5.427
NO	Si	5.459
	LA ²³²	5.356
	Si	5.465
	DO	5.571
	Si	5.392
	LA	5.300
MOS	SOL	5.109
	Mi	4.761
	FA	4.886
	SOL	5.077
	LA	5.218
	Si	5.350
	LA	5.220
	SOL	5.104

Segah-Kürdi, Segah-Çargah, Çargah-Kürdi ikili aralıklarını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Kürdi-Dügah ikili aralığını da gösterdikten sonra Dügah-Rast ikili ve Rast-Hüseyini Aşiran üçlü aralığını kullanmıştır. Hüseyini Aşiran perdesinden Segah perdesine kadar olan ikili aralıkları ardışık olarak muhtelif yönlerde kullanan okuyucu, Rast perdesinde asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

²³² Kürdi perdesidir.

Tablo 545

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-Sİ	*	33	*
Sİ-LA	90	103	13
LA-Sİ	90	109	19
Sİ-DO	113	105	8
DO-Sİ	204	179	25
Sİ-LA	90	91	1
LA-SOL	294	191	103
SOL-Mİ	294	349	55
Mİ-FA	90	125	35
FA-SOL	204	191	13
SOL-LA	204	141	63
LA-Sİ	90	133	43
Sİ-LA	90	130	40
LA-SOL	204	116	88

- Ke i profite

Rast perdesinden icraya başlayan okuyucu, Kürdi perdesi üzerinden Buselik perdesine dokunarak Çargah perdesine ulaşmış ve bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 546

Ayet	KE	İ	PRO	Fİ	TE
Nota	SOL	LA ²³³	Sİ ²³⁴	DO	DO
Sent	5.054	5.358	5.475	5.532	5.534

Rast perdesinden Kürdi ve Buselik perdelerini alıp Çargah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu, burada asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 547

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-LA	294	305	11
LA-Sİ	113	117	4
Sİ-DO	90	57	33
DO-DO	*	2	*

²³³ Kürdi perdesidir.

²³⁴ Buselik perdesidir.

- **Kremante.**

Segah perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Hüseyni ve Acem perdelerine uzanmış, aynı şekilde Neva perdesine dönerek bu perde üzerinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 548

Ayet	KRE					MAN		TE
Nota	Sİ	DO	RE	Mİ ²³⁵	FA ²³⁶	Mİ	RE	RE
Sent	5.442	5.587	5.765	5.941	6.014	5.960	5.756	5.743

Buselik perdesinden Acem perdesine kadar ardışık ikili aralıkları pest ve tiz yönlerde kullanarak gelen okuyucu, Neva perdesinde yarım karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 549

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-DO	90	145	55
DO-RE	204	179	25
RE-Mİ	204	176	28
Mİ-FA	90	73	17
FA-Mİ	90	54	36
Mİ-RE	204	204	0
RE-RE	*	13	*

- **E**

Nim Hisar perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Kürdi perdesine uzanmış, buradan Çargah perdesine sıçrama yapıp Nim Hicaz perdesine gelerek bu perdede bütün icrayı sonlandırmıştır. Bu icrada gösterilen perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 550

Ayet	E						
Nota	Mİ ²³⁷	RE	DO	Sİ	LA ²³⁸	DO	DO ²³⁹
Sent	5.793	5.709	5.496	5.384	5.320	5.457	5.546

²³⁵ Hüseyni perdesidir.

²³⁶ Acem perdesidir.

²³⁷ Nim Hisar perdesidir.

²³⁸ Kürdi perdesidir.

²³⁹ Nim Hicaz perdesidir.

Nim Hisar perdesinden Kürdi perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu, Kürdi-Çargah ikili aralığını gösterdikten sonra Çargah-Nim Hicaz ikili aralığını da göstererek karar vermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 551

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-RE	90	84	6
RE-DO	204	213	9
DO-Sİ	113	112	1
Sİ-LA	90	63	27
LA-DO	204	137	67
DO-DO	90	89	1

2.2.5.2.1. İkili Aralıklar

- **Hüseyni Aşiran-Acemaşiran Aralığı (90)²⁴⁰**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, 125 sent değeri ile belirlenen değere uzak bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Acemaşiran-Rast Aralığı (204)²⁴¹**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, 191 sent değeri ile belirlenen değere yakın bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmektedir.

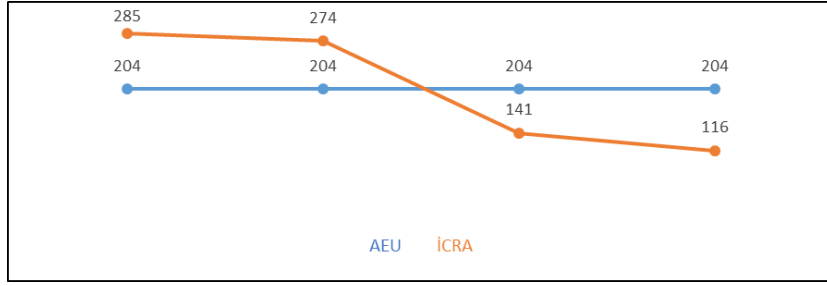
- **Rast-Düğah Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde dört defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

²⁴⁰ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

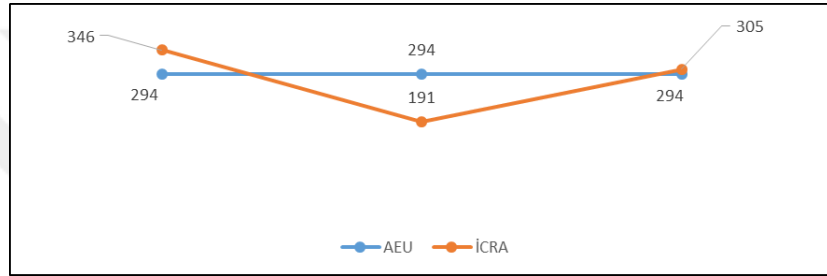
²⁴¹ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

GRAFİK 124

- **Rast-Kürdi Aralığı (294)**

GRAFİK 125

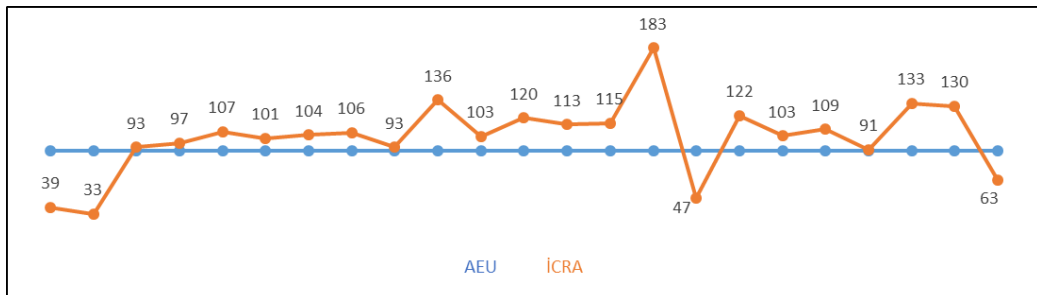

Okuyuş içerisinde üç defa tercih edilen ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmektedir.

- **Kürdi-Segah Aralığı (90)**

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, büyük oranda tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere daha çok uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

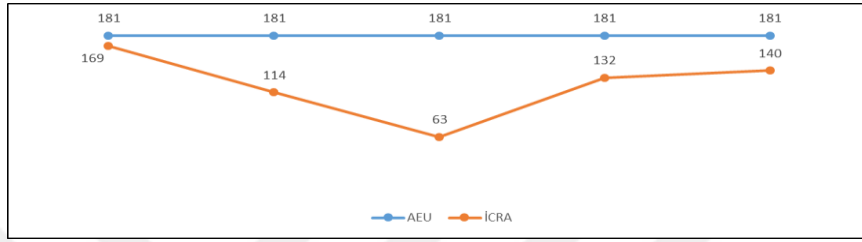
GRAFİK 126

- **Dügah-Segah Aralığı (181)**

Okuyuş içerisinde beş defa tercih edilen ve sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra büyük oranda örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 127

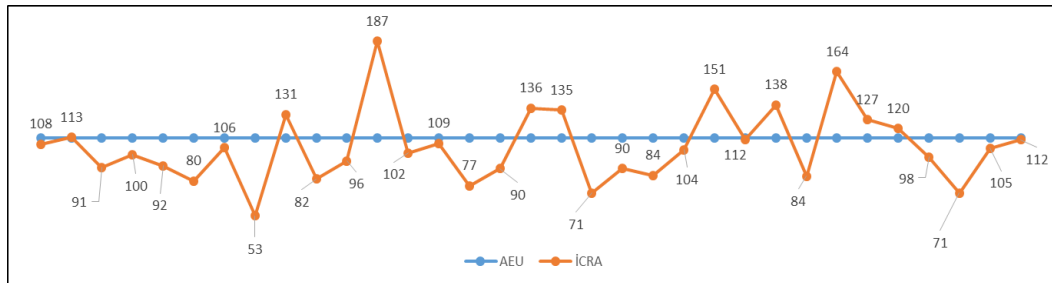
- **Kürdi-Buselik Aralığı (113)²⁴²**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, 117 sent değeri ile belirlenen değere yakın bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmektedir.

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 128

²⁴² Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

- **Nim Hicaz-Segah Aralığı (204)**²⁴³

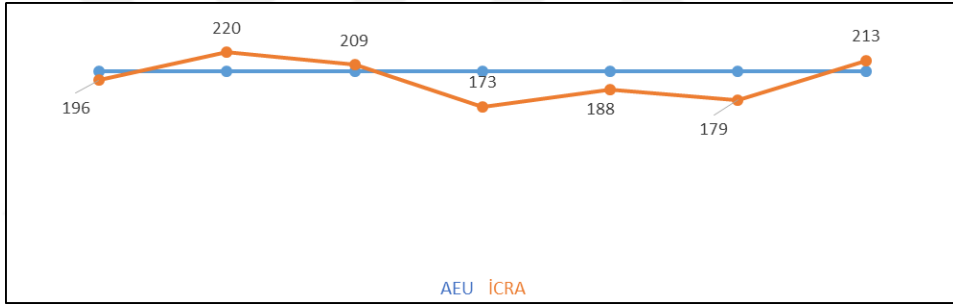
Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, 179 sent değeri ile belirlenen değere uzak bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Buselik-Çargah Aralığı (90)**²⁴⁴

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, 145 sent değeri ile belirlenen değere uzak bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

GRAFİK 129

Okuyuş içerisinde yedi defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmektedir.

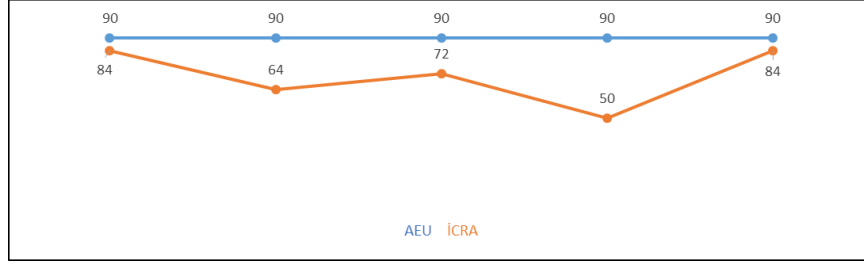
- **Nim Hisar-Neva Aralığı (90)**

Okuyuş içerisinde beş defa tercih edilen ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

²⁴³ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

²⁴⁴ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

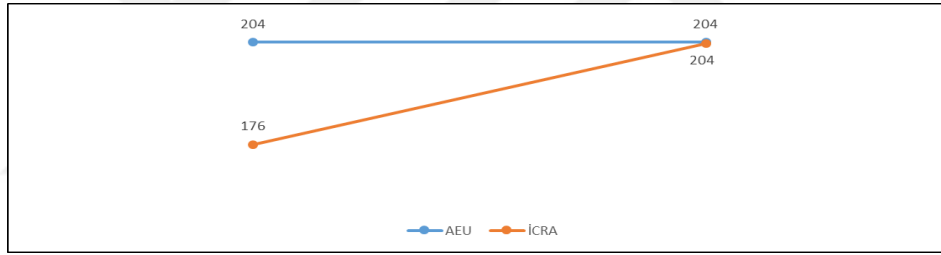
GRAFİK 130

- **Neva-Hüseyini Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere bir noktada 1 komadan daha uzak bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

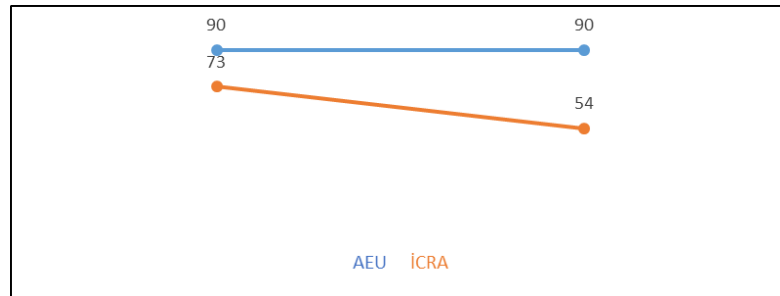
GRAFİK 131

- **Hüseyini-Acem Aralığı (90)**

Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere bir noktada 1 komadan daha uzak bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 132

2.2.5.2.2. Üçlü Aralıklar

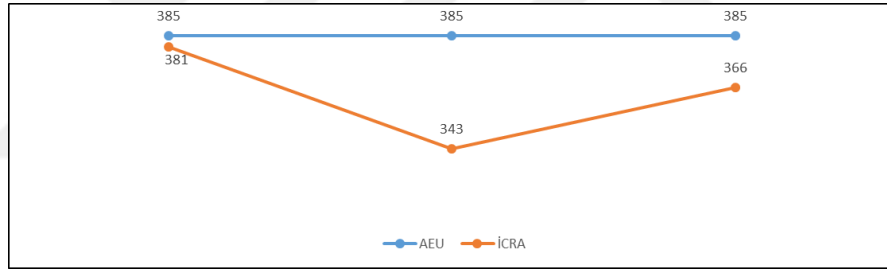
- **Rast-Hüseyini Aşiran Aralığı (294)²⁴⁵**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık, 349 sent değeri ile belirlenen değere uzak bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Rast-Segah Aralığı (385)**

Okuyuş içerisinde üç defa tercih edilen ve sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere bir noktada 1 komadan daha uzak bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 133

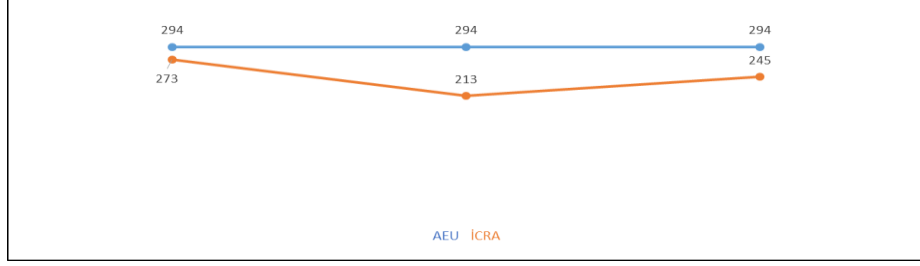

- **Dügah-Çargah Aralığı (294)**

Okuyuş içerisinde üç defa tercih edilen ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere sadece bir noktada 1 komadan daha yakın bir noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

²⁴⁵ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

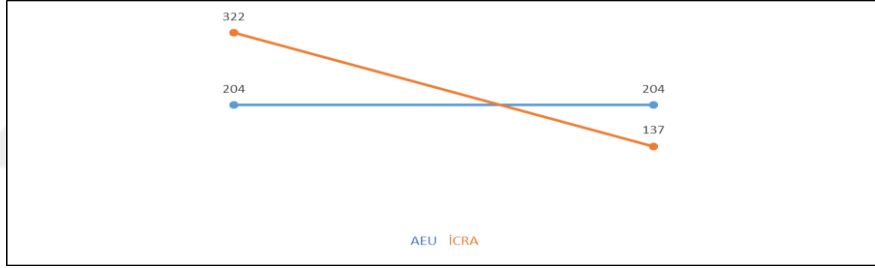
GRAFİK 134

- **Kürdi-Çargah Aralığı (204)**

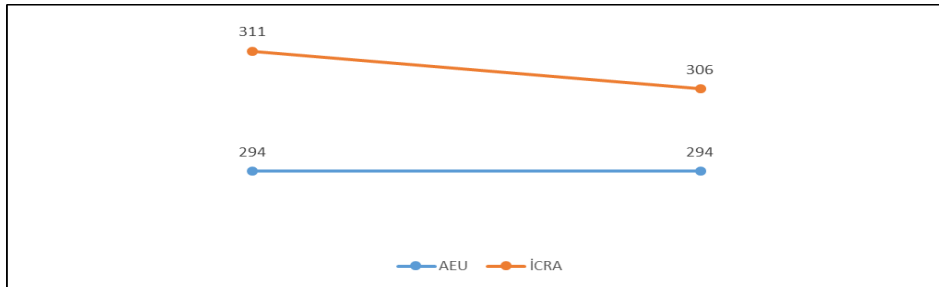
Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 135

- **Çargah-Nim Hisar Aralığı (294)**

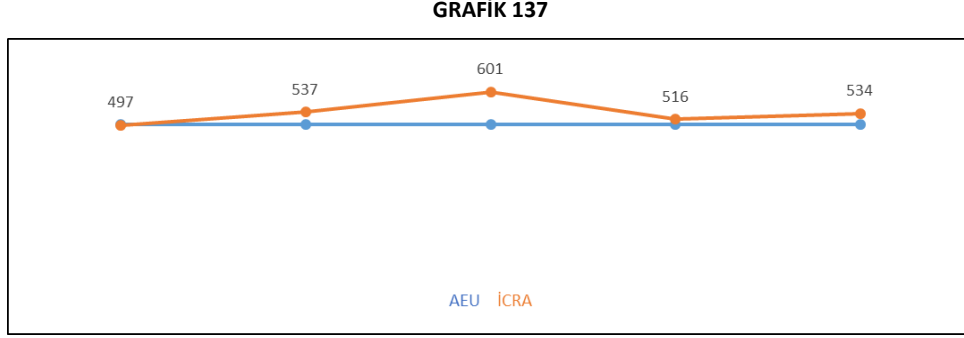
GRAFİK 136

Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmektedir.

2.2.5.2.3. Dörtlü Aralıklar

- Rast-Çargah Aralığı (499)

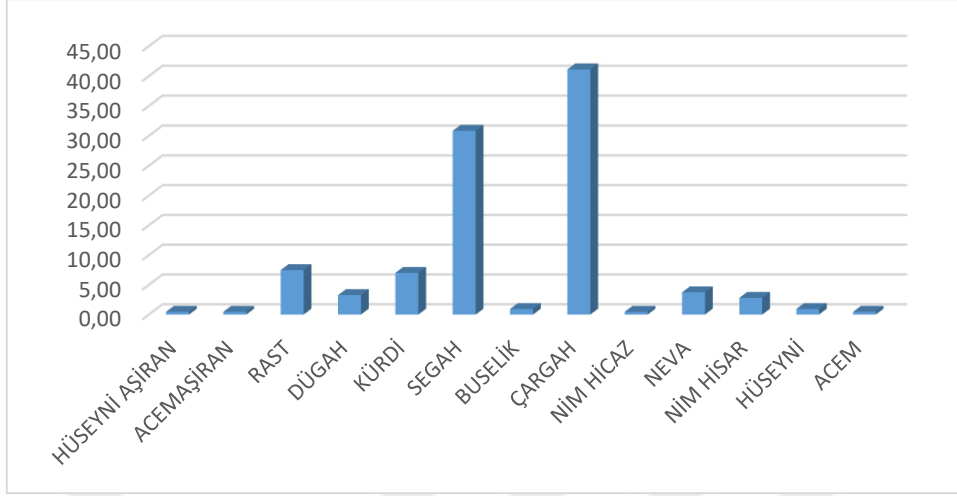
Okuyuş içerisinde beş defa tercih edilen ve sistem tarafından 499 sent olarak tespit edilen bu aralık, çok büyük oranda tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere daha çok uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

2.2.5.3. Perde Adetleri

Tablo 552

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
HÜSEYİNİ AŞIRAN	4761	1	0,47
ACEMAŞIRAN	4886	1	0,47
RAST	5013	16	7,48
DÜGAH	5269	7	3,27
KÜRDİ	5321	15	7,01
SEGAH	5423	66	30,84
BUSELİK	5459	2	0,93
ÇARGAH	5532	88	41,12
NİM HİCAZ	5546	1	0,47
NEVA	5745	8	3,74
NİM HİSAR	5822	6	2,80
HÜSEYİNİ	5950	2	0,93
ACEM	6014	1	0,47

GRAFİK 138

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Huzzam makamında okunan İncil'de en çok tercih edilen perde %41 oranı ile Çargah perdesi, ondan sonra ise yaklaşık %31 oranı ile Segah perdesidir. Bu icrada kullanılan diğer perdelerin oranları bu değerlerin çok altında kalmaktadır. Bu sonuca göre icranın büyük oranda, makamı oluşturan çeşnilerden yerinde Rast beşlisi içerisinde sürdüğü söylenebilir.

Grafiğe bakıldığında, Huzzam makamını oluşturan çeşnilerden herhangi birisi belirgin olarak görünmemektedir. Yoğunlukla kullanılan iki perdenin haricinde Rast ve yeden perdesi olarak Kürdi perdelerinin az oranlarda bulunduğu anlaşılmaktadır.

Yeden perdesi az sayıda kullanılmıştır.

Bu okuyuşta kullanılan perdeler ve oranlara bakıldığında, çok sade bir okuyuş olduğu izlenimi edinilmektedir. Bu da metnin ön plana çıkarıldığı fikrini doğrulamaktadır.

Bu verilerden yola çıkarak Ermenilerde Huzzam makamı icrasının İncil okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen şekil ile örtüşmediği söylenebilir.

2.2.5.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Bu okuyuşta bulunan 23 tane uzayan son hece bulunmaktadır. Perde isimlerinin altında bulunan kırmızı ile işaretlenmiş rakamlar, aynı zamanda karar, yarım karar veya asma karar şeklinde uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir.

Buradan hareketle Çargah perdesinde asma karar göstererek bir uzatmanın büyük oranda kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini yakın bir oranda Segah ve az sayıda da diğer perdelerde yapılan uzatmalar takip etmektedir.

Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin 1,3 saniye olduğu görülmektedir. İcranın son kısımlarında uzatma sürelerinde bir miktar artışın gözlemlendiğini söylemek mümkündür. Bununla birlikte icranın son hecesi, en fazla uzama süresine sahip olan hece olarak dikkati çekmektedir.

Ayrıca her bir uzatma için ortalama 1,6 aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır. Uzatma süresince çok büyük oranda tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

Bu icranın uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeleri şu şekilde tablolandırılmıştır.

Tablo 553

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler									
					Hüseyini Aşiran	Acemaşiran	Rast	Düğah	Kürdi	Segah	Çargah	Nim Hicaz	Neva	Nim Hisar
AKUSANTES	0,54	1	1	1							1			
SADUKEUS	0,44	1	1	1						1				
TO AUTO	1,03	1	1	1						1				
EPIROTİSEN	0,47	1	1	1							1			
EKS AUTON	0,67	1	1	1						1				
NOMİKOS	0,95	1	1	1						1				
LEĞON	1,49	1	1	1							1			
DİDASKALE	0,53	1	1	1						1				
ENTO NOMO	1,09	1	1	1						1				
EĞİ AUTO	0,52	1	1	1						1				
PSİHİ SU	0,4	1	1	1						1				
DİANİA SU	1,59	1	1	1							1			
ENTOLİ	1,83	1	1	1							1			
AUTİ	1,48	3	3	4					1	2	1			
PLİSİON SU	0,5	1	1	1							1			
AUTON	1,87	1	1	1							1			
TESDİSİN	0,71	1	1	1						1				
ENTOLES	1,39	2	2	3						1	2			
OLOS	1,47	1	1	1							1			
NOMOS	4,09	5	5	8	1	1	3	2	1					
PROFİTE	0,42	1	1	1							1			
KREMANTE	1,44	1	1	1									1	
E	5,89	6	6	7					1	1	2	1	1	1
Register Ortalaması		1,52												
Perde Adedi Ort.			1,52											
Perde Tekrarı Ort.				1,78										
Perde Tekrar Toplamı					1	1	3	2	3	13	14	1	2	1
Perde Tekrar Oranı (%)					2	2	7	5	7	32	34	2	5	2
Uzayan Son Hece Adedi	23													
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,34													

2.2.5.5. Susma Süreleri

Bir sus için ortalama süre 0,7 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın % 17'sine tekabül etmektedir.

Sus sürelerinin 1 saniyenin altında bir ortalama bulunması, okuyuşun genel olarak seri bir şekilde gerçekleştirildiği fikrini doğurmaktadır.

25 tane 'sus'un bulunduğu bu okuyuşun sus süreleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 554

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
AKUSANTES...OTİ	0,42
SADUKEUS...SİNİH	0,66
TO AUTO...KE EPİ	0,89
EPİROTİSEN..İS	0,05
EKS AUTON...NOMİKOS	0,07
NOMİKOS...PİRAZON	0,80
LEĞON...DİDASKALE	1,68
DİDASKALE...PİA	0,51
ENTO NOMO...O DE	1,18
EFİ AUTO...AĞAPİSİS	1,39
TON THEON SU..EN OLİ	0,45
KARDİA SU...KE EN	0,23
PSİHİ SU...KE EN	0,50
DİANİA SU...AUTİ	0,93
PROTİ..KE	0,48
ENTOLİ...DEUTERA	2,04
AUTİ ...AĞAPİSİS	0,88
PLİSİON SU...OS	0,36
AUTON..EN TAU	1,40
TESDİSİN...ENTOLES	0,37
ENTOLES...OLOS	0,40
OLOS..NOMOS	0,39
NOMOS..KEİ	1,14
PROFİTE...KREMANTE	0,56
KREMANTE..E	0,58
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	107,02
Toplam Sus Süresi (Sn)	18,36
Sus Adedi	25
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,73
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	17,16

2.2.6. Hicaz Makamında Okunan İncil Ayetleri

2.2.6.1. Notasyon²⁴⁶

- I de Farisei akusantes

RESİM 252
Okuyan : Pandelis ZAFİRİS
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩=320 Satır sonu sus süresi: 0,56 sn

I de Fa ri se i a ku san tes

I de Fa ri se i a ku san tes

1 1 1 1 ♭2 1 2 #3 4 3 2 1

I de Fa ri se i a ku san tes

Time (s)	Frequency (Hz)
0	4.942
0.1	4.914
0.2	4.941
0.3	4.924
0.4	4.954
0.5	5.059
0.6	5.118
0.7	5.325
0.8	5.441
0.9	5.357
1.0	5.004
1.1	4.951

²⁴⁶ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 12-Panteleimon Zafeiris-Hicaz İncil.

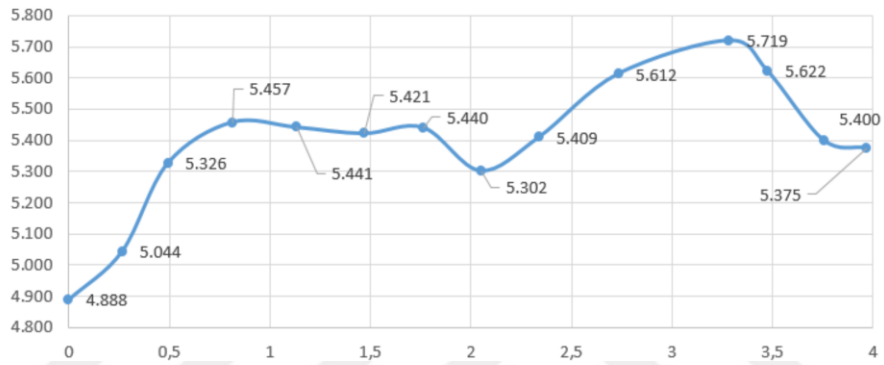
- Oti efimose tus Sadukeus

RESİM 253

Satır sonu sus süresi: 0,56 sn

o ti e fi mo se tus Sa du ke us
o ti e fi mo se tus Sa du ke us

1 1 2 3 4 4 4 4 3 4 5 6 5 4 4
o ti e fi mo se tus Sa du ke us

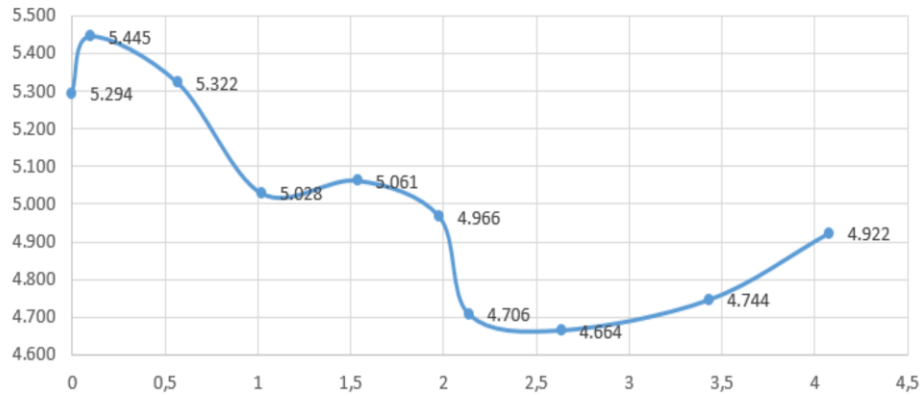
- Sinihthisan epi to auto

RESİM 254

Satır sonu sus süresi: 0,74 sn

si nih thi san e pi to au to
si nih thi san e pi to au to

3 4 3 2 2 1 7 # 6 7 1
si nih thi san e pi to au to

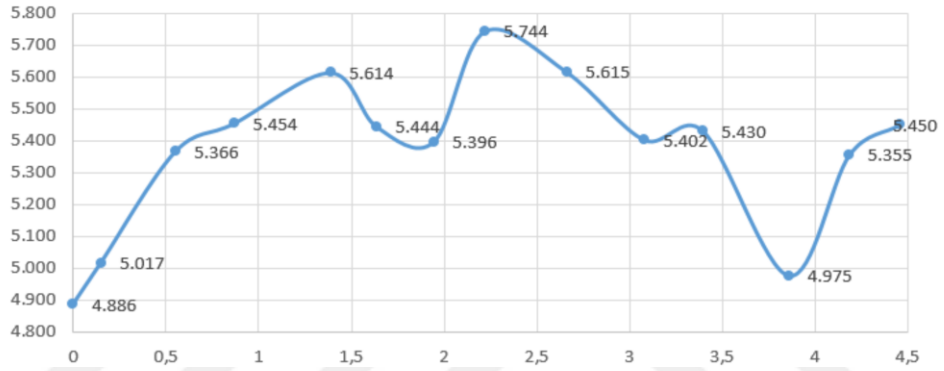
- Ke epirotisen is eks auton, nomikos

RESİM 255

Satır sonu sus süresi: 0,64 sn

ke e pi ro ti sen is eks au ton ho mi kos
ke e pi ro ti sen is eks au ton no mi kos

1 2 3 4 5 4 3 6 5 4 4 2 3 4
ke e pi ro ti sen is eks au ton no mi kos

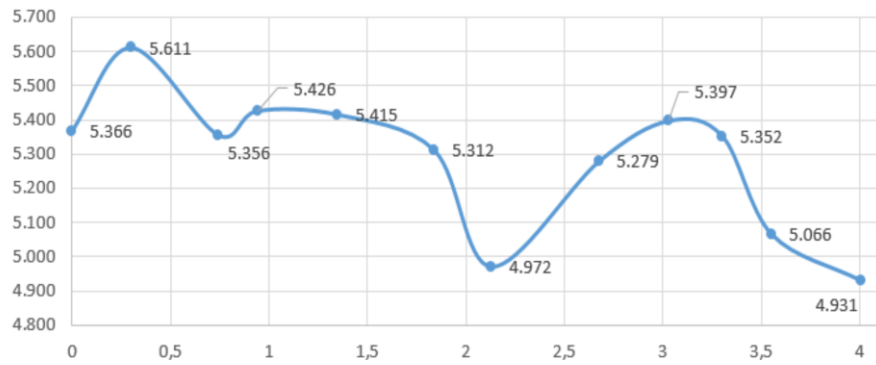
- Pirazon auton ke leğon.

RESİM 256

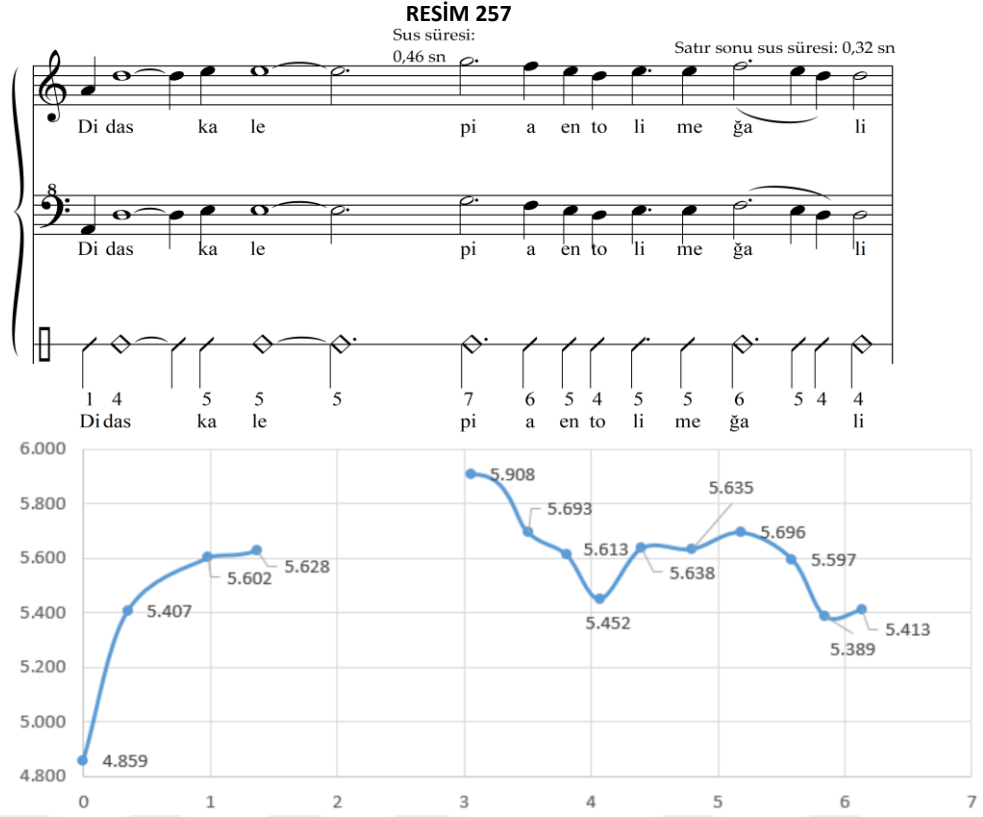
Satır sonu sus süresi: 1,63 sn

pi ra zon au ton ke le ğon
pi ra zon au ton ke le ğon

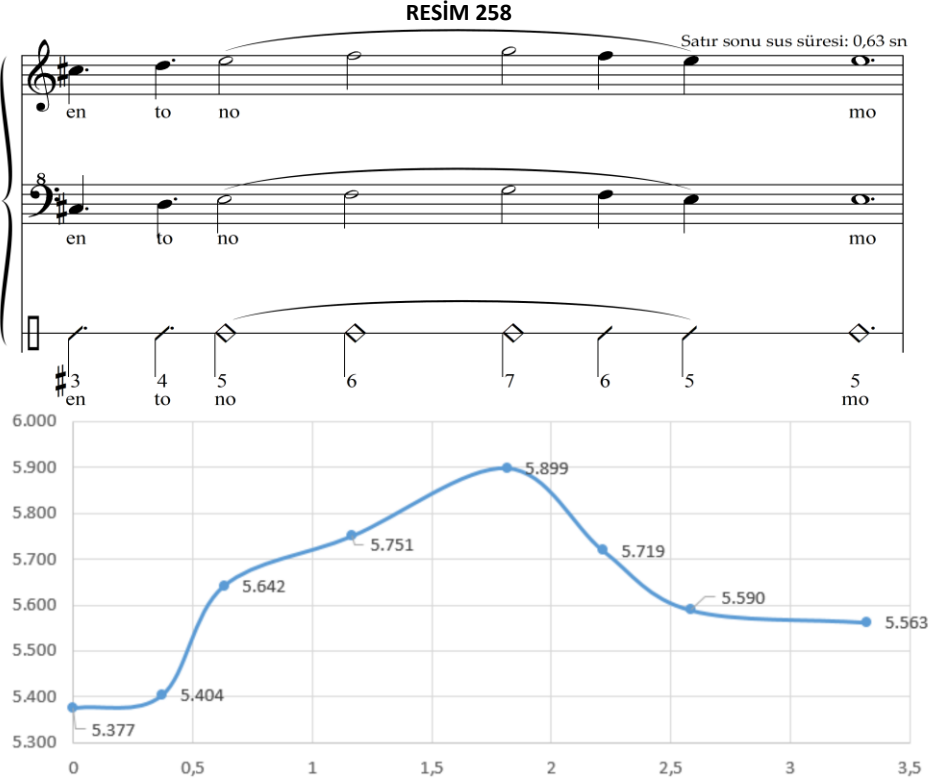
4 5 4 4 4 #3 2 3 4 3 2 1
pi ra zon au ton ke le ğon

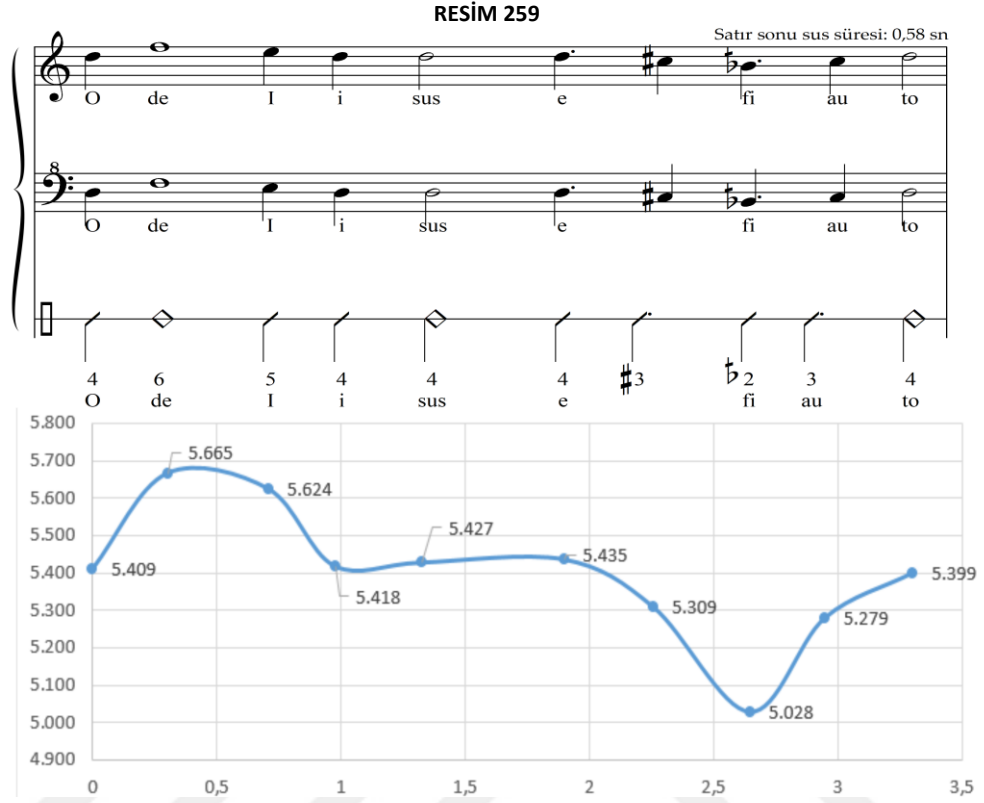
- Didaskale, Pia entoli meğali

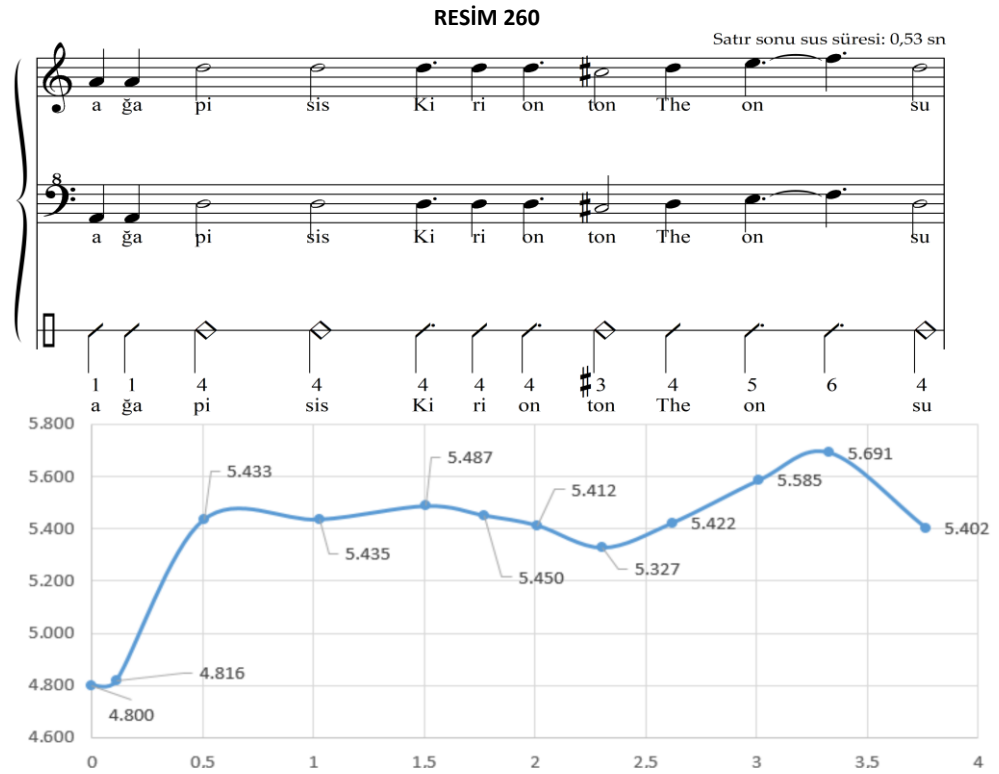
- En to nomo?

- O de I isus efi auto

- Ağapis Kirion ton Theon su

- En oli ti kardia su, Ke en oli ti psihi su

RESİM 261

Sus süresi: 0,4 sn Satır sonu sus süresi: 0,39 sn

en o li ti kar di a su keen o li ti psi hi su

en o li ti kar di a su keen o li ti psi hi su

5 7 #6 6 5 6 7 #6 5 4 1 1 4 4 #3 4 5 6 4

en o li ti kar di a su keen o li ti psi hi su

Time (sn)	Pitch (Hz)
0	5.594
0.1	5.938
0.2	5.760
0.3	5.774
0.4	5.625
0.5	5.847
0.6	5.920
0.7	5.714
0.8	5.597
0.9	5.441
1.0	4.922
1.1	4.948
1.2	5.442
1.3	5.430
1.4	5.350
1.5	5.424
1.6	5.720
1.7	5.658
1.8	5.409

- Ke en oli ti diania su.

RESİM 262

Satır sonu sus süresi: 1,01 sn

ke en o li ti di a ni a su

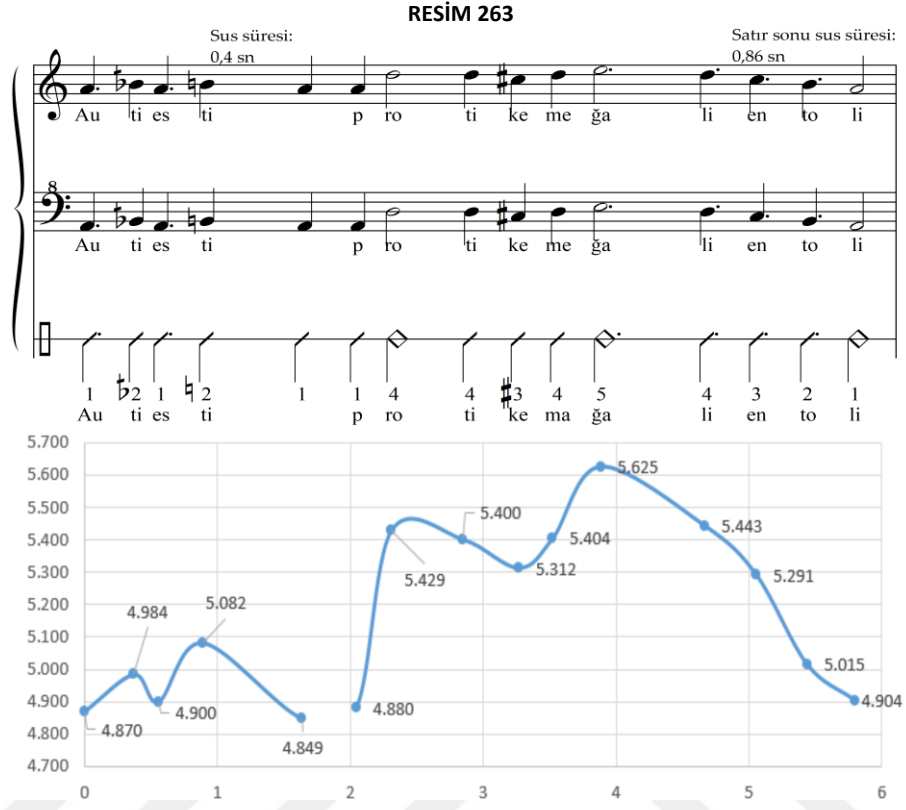
ke en o li ti di a ni a su

3 4 5 6 4 6 5 4 3 4 5 4 3 2 1

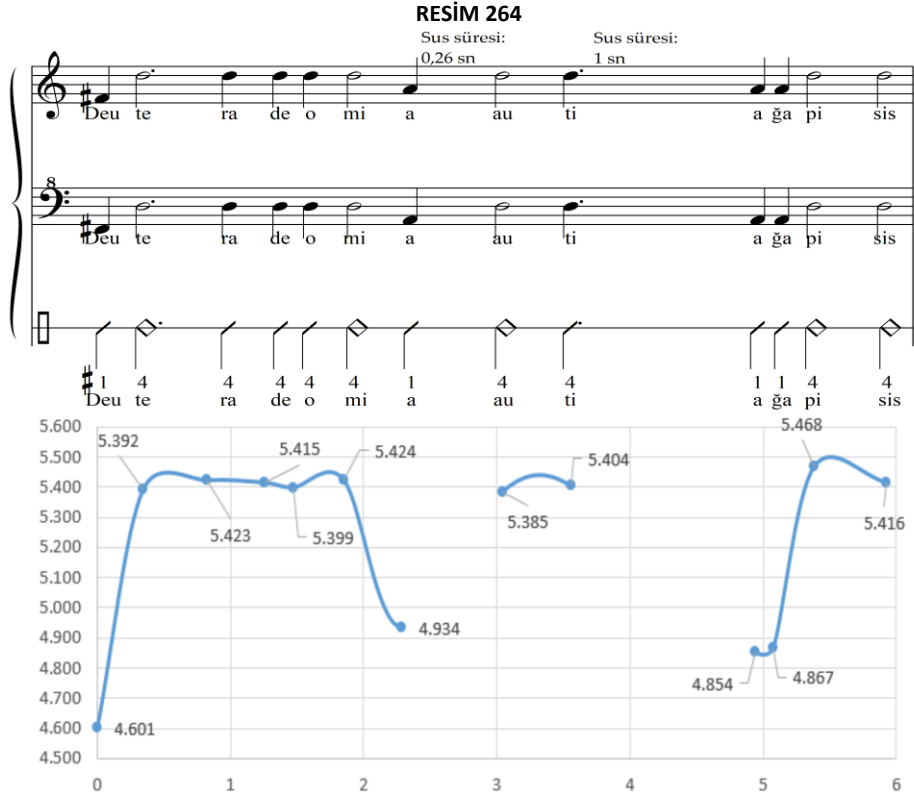
ke en o li ti di a ni a su

Time (sn)	Pitch (Hz)
0	5.340
0.1	5.412
0.2	5.602
0.3	5.770
0.4	5.445
0.5	5.694
0.6	5.607
0.7	5.416
0.8	5.372
0.9	5.389
1.0	5.594
1.1	5.425
1.2	5.289
1.3	4.998
1.4	4.923

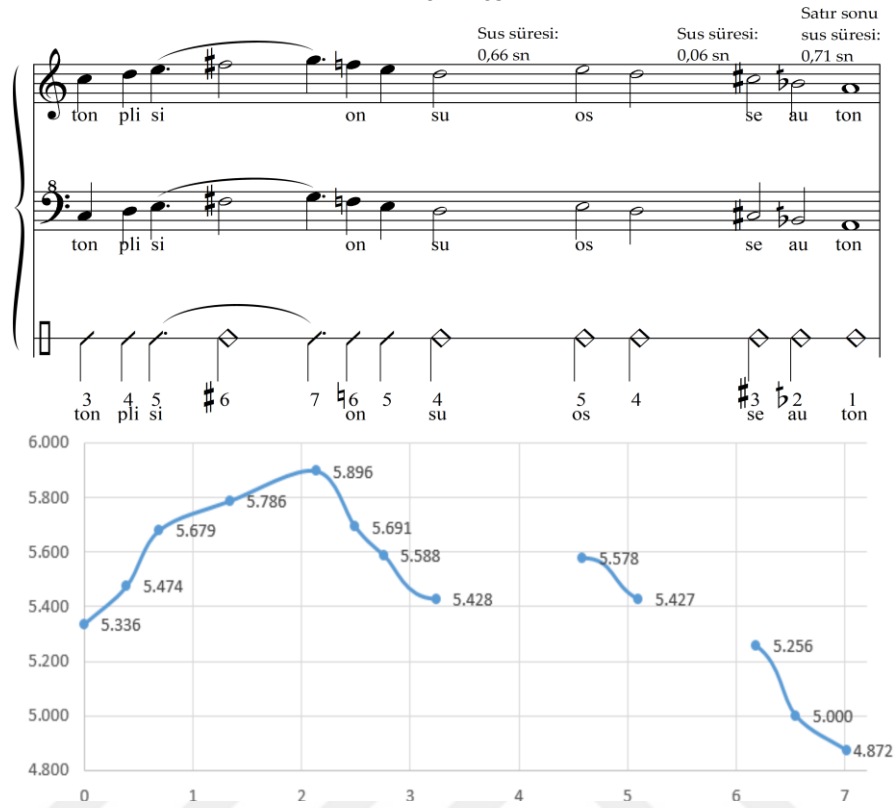
- Auti esti, Proti ke meğali entoli.

- Deutera de omia, Auti, Ağapisis ton plision su, Os Seauton.

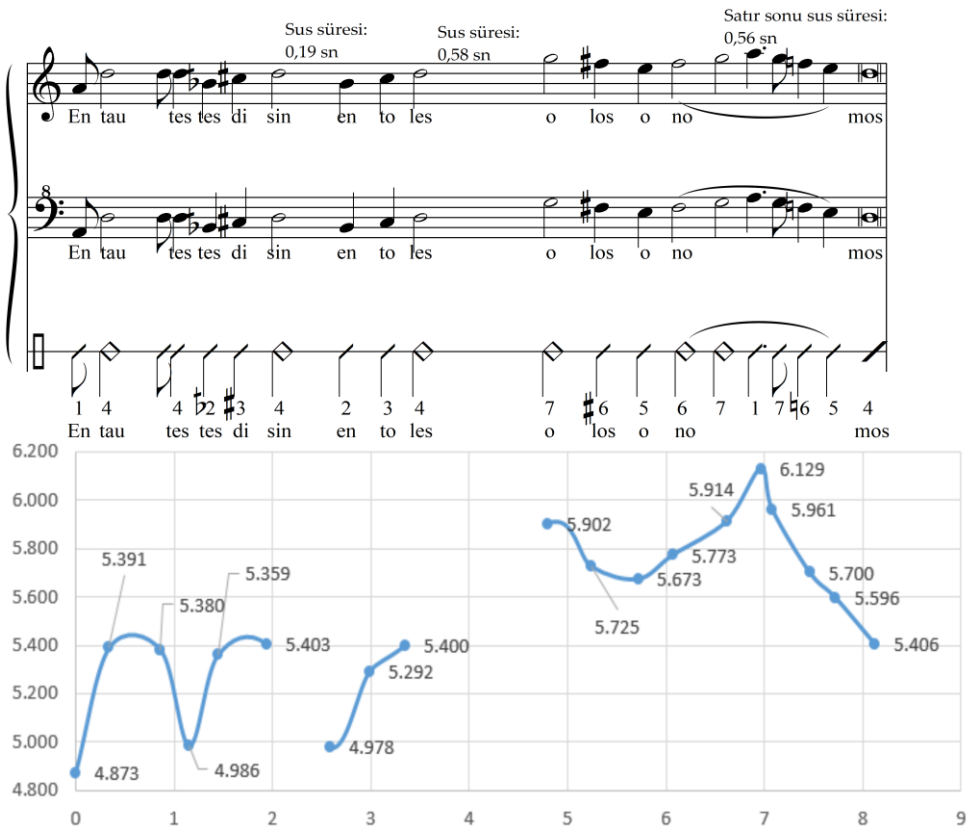

RESİM 265

- En tautes tes disin, Entoles, Olos o nomos.

RESİM 266

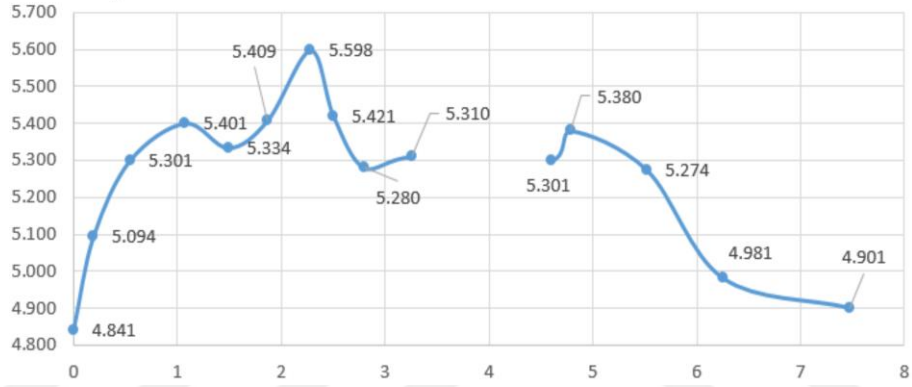

- Ke i profite Kremante.

RESİM 267

Sus süresi:
0,51 sn

The musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, the middle staff is the piano accompaniment, and the bottom staff shows guitar chords and fingerings. The lyrics are: ke i pro fi te k re man te. The guitar part includes fingerings: 1 2 3 4, #3 4 5 4 3, 3, 3 4 3, ♭2, 1 1.

2.2.6.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- **I de Farisei akusantes**

Okuyucu karar bölgesinden başladığı icraya bu perdeyi kısa bir süre pekiştirerek devam etmiş ve Dik Kürdi perdesine iki defa gidip gelmek suretiyle ardışık seslerle makamın güçlü bölgesine yönelmiştir. Buradan aynı şekilde makamın karar bölgesine yönelen okuyucu, Dügah perdesine Hicaz çeşni ile gelerek karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 555

Ayet	I	DE	FA	Rİ	SE	İ	A	KU		SAN	SAN	TES
Nota	LA	LA	LA	LA	Sİ	LA	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	4.942	4.914	4.941	4.924	5.059	4.954	5.118	5.325	5.441	5.357	5.004	4.951

Dügah ve Neva perdeleri arasındaki ikili aralıklar tamamen ardışık olarak bu icrada muhtelif şekillerde kullanılmış ve karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 556

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	28	*
LA-LA	*	27	*
LA-LA	*	16	*
LA-Sİ	113	135	22
Sİ-LA	113	105	8
LA-Sİ	113	165	52
Sİ-DO	272	207	65
DO-RE	113	116	3
RE-DO	113	85	28
DO-Sİ	272	353	81
Sİ-LA	113	53	60

- **Oti efimose tus Sadukeus**

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru seyrin karşımıza çıktığı bu icrada okuyucu, karar bölgesinden ardışık seslerle Neva perdesine gelmiş ve dört hece üzerinde bu perdenin pekiştirmesi yapmıştır. Daha sonra Nim Hicaz perdesine dokunan ve ardışık seslerle Acem perdesine uzanan okuyucu, Buselik çeşnisini kullanarak Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 557

Ayet	O	Tİ	E	Fİ	MO	SE	TUS	SA	DU	KE				US
Nota	LA	Sİ	DO	RE	RE	RE	RE	DO	RE	Mİ	FA	Mİ	RE	RE
Sent	4.888	5.044	5.326	5.457	5.441	5.421	5.440	5.302	5.409	5.612	5.719	5.622	5.400	5.375

Düğah ve Acem perdeleri arasındaki ikili aralıklar tamamen ardışık olarak kullanılmış ve Neva perdesinde yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 558

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	156	43
Sİ-DO	272	282	10
DO-RE	113	131	18
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	20	*
RE-RE	*	19	*
RE-DO	113	138	25
DO-RE	113	107	6
RE-Mİ	204	203	1
Mİ-FA	90	107	17
FA-Mİ	90	97	7
Mİ-RE	204	222	18
RE-RE	*	25	*

- **Sinihthisan epi to auto**

Güçlü bölgesinden karar bölgesine yönelen ve makamın pest yönde genişleme seslerinin de kullanıldığı bir seyrin karşımıza çıktığı bu icrada okuyucu Nim Hicaz perdesinden Neva perdesine dokunduktan sonra karar bölgesine yönelmiştir. Ardışık seslerle geldiği Irak perdesinden sonra aynı şekilde Düğah perdesine gelerek burada karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 559

Ayet	Sİ	NİH	THİ	SAN	E	Pİ	TO	AU	TO	
Nota	DO	RE	DO	Sİ	Sİ	LA	SOL	FA ²⁴⁷	SOL	LA
Sent	5.294	5.445	5.322	5.028	5.061	4.966	4.706	4.664	4.744	4.922

²⁴⁷ Irak perdesidir.

Nim Hicaz-Neva ikili aralığı ile başlamak üzere Neva perdesi ile Irak perdesi arasındaki ikili aralıklar tamamen ardışık olarak bu icrada kullanılmış ve karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 560

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	151	38
RE-DO	113	123	10
DO-Sİ	272	294	22
Sİ-Sİ	*	34	*
Sİ-LA	113	96	17
LA-SOL	204	260	56
SOL-FA	113	43	70
FA-SOL	113	81	32
SOL-LA	204	178	26

- **Ke epirotisen is eks auton, nomikos**

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru seyreden bu icrada okuyucu, ardışık seslerle karar perdesinden Hüseyini perdesine gelmiş, aynı şekilde Nim Hicaz perdesine dönüş yapmıştır. Buradan Acem perdesine sıçrama yapan okuyucu, ardışık seslerle Neva perdesine yönelmiş, buradan Dik Kürdi perdesine pest yönde bir sıçrama yaptıktan sonra tekrar Neva perdesine dönerek burada yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 561

Ayet	KE	E	Pİ	RO	RO	Tİ	SEN	İS	EKS	AU	TON	NO	Mİ	KOS
Nota	LA	Sİ	DO	RE	Mİ	RE	DO	FA	Mİ	RE	RE	Sİ	DO	RE
Sent	4.886	5.017	5.366	5.454	5.614	5.444	5.396	5.744	5.615	5.402	5.430	4.975	5.355	5.450

Düğah ve Hüseyini perdeleri arasındaki ikili aralıklar ardışık olarak kullanıldıktan sonra Nim Hicaz-Acem dörtlü aralığı gösterilmiştir. Acem ve Neva perdesi arasındaki ikili aralıklar da ardışık olarak kullanıldıktan sonra Neva-Dik Kürdi üçlü aralığına işaret edilmiş ve Dik Kürdi ile Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar kullanılarak yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 562

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	131	18
Sİ-DO	272	348	76
DO-RE	113	88	25
RE-Mİ	204	159	45
Mİ-RE	204	170	34
RE-DO	113	48	65
DO-FA	408	348	60
FA-Mİ	90	129	39
Mİ-RE	204	213	9
RE-RE	*	29	*
RE-Sİ	385	455	70
Sİ-DO	272	380	108
DO-RE	113	95	18

- Pirazon auton ke leğon.

Güçlü bölgesinden karar bölgesine doğru bir seyrin karşımıza çıktığı bu icrada okuyucu Neva perdesinden Hüseyini perdesine dokunarak kısa bir süre bu perdeyi vurgulamıştır. Ardışık seslerle Dik Kürdi perdesine, buradan tekrar güçlü bölgesine yönelen okuyucu, yerinde Hicaz çeşnisinin seslerini kullanarak Dügah perdesine yönelmiş ve burada karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 563

Ayet	Pİ	RA	ZON	AU	TON			KE	LE			ĞON
Nota	RE	Mİ	RE	RE	RE	DO	Sİ	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.366	5.611	5.356	5.426	5.415	5.312	4.972	5.279	5.397	5.352	5.066	4.931

Neva-Hüseyini ikili aralığı ile başlamak üzere Hüseyini perdesinden karar perdesine kadar olan ikili aralıklar tamamen ardışık olarak muhtelif yönlerde kullanılmış ve karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 564

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-Mİ	204	244	40
Mİ-RE	204	254	50
RE-RE	*	70	*
RE-RE	*	10	*
RE-DO	113	104	9
DO-Sİ	272	340	68
Sİ-DO	272	307	35
DO-RE	113	118	5
RE-DO	113	45	68
DO-Sİ	272	286	14
Sİ-LA	113	135	22

- **Didaskale**

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru bir seyirle icraya başlayan okuyucu, Dügah perdesinden Neva perdesine sıçrama yapmış ve Hüseyini perdesine dokunduktan sonra bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 565

Ayet	Dİ	DAS	KA	LE
Nota	LA	RE	Mİ	Mİ
Sent	4.859	5.407	5.602	5.628

Dügah-Neva dörtlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Hüseyini aralığı ile asma kalış yapmıştır. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 566

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-RE	499	547	48
RE-Mİ	204	195	9
Mİ-Mİ	*	26	*

- **Pia entoli meğali**

Gerdaniye perdesinden makamın güçlü bölgesine Buselik çeşnisinin seslerini kullanarak gelen okuyucu, aynı şekilde Acem perdesine yönelmiş, buradan da Buselik'li geldiği Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 567

Ayet	Pİ	A	EN	TO	Lİ	ME	ĞA			Lİ
Nota	SOL	FA	Mİ	RE	Mİ	Mİ	FA	Mİ	RE	RE
Sent	5.908	5.693	5.613	5.452	5.638	5.635	5.696	5.597	5.389	5.413

Gerdaniye ve Neva perdesi arasındaki ikili aralıklar tamamen ardışık olarak muhtelif yönlerde kullanıldıktan sonra yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 568

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-FA	204	214	10
FA-Mi	90	81	9
Mi-RE	204	161	43
RE-Mi	204	186	18
Mi-Mi	*	3	*
Mi-FA	90	61	29
FA-Mi	90	99	9
Mi-RE	204	208	4
RE-RE	*	24	*

- En to nomo?

Neva perdesinden Gerdaniye perdesine Buselik çeşnisinin seslerini kullanarak uzanan okuyucu, aynı şekilde geri dönerek Hüseyini perdesinde asma kalış yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 569

Ayet	EN	TO	NO					MO
Nota	DO	RE	Mi	FA	SOL	FA	Mi	Mi
Sent	5.377	5.404	5.642	5.751	5.899	5.719	5.590	5.563

Çargah ve Gerdaniye arasındaki ikili aralıklar ardışık olarak gösterildikten sonra Gerdaniye ile Hüseyini perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar kullanılmış ve asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 570

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	28	85
RE-Mi	204	238	34
Mi-FA	90	109	19
FA-SOL	204	148	56
SOL-FA	204	180	24
FA-Mi	90	129	39
Mi-Mi	*	27	*

- O de l isus efi auto

Neva perdesinden icraya başlayan okuyucu, Acem perdesine sıçrama yapmış ve ardışık seslerle Neva perdesine gelmiştir. Buradan aynı şekilde Dik Kürdi perdesine gelen okuyucu, tekrar Neva perdesine dönmüş ve burada yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 571

Ayet	O	DE	I	İ	SUS	E		Fİ	AU	TO
Nota	RE	FA	Mİ	RE	RE	RE	DO	Sİ	DO	RE
Sent	5.409	5.665	5.624	5.418	5.427	5.435	5.309	5.028	5.279	5.399

Neva-Acem üçlü aralığı ile başlayan icra Acem ve Dik Kürdi perdeleri arasında bulunan ardışık ikili aralıklar ile devam etmiş ve Neva perdesinde yarım karar gösterilmiştir. Nazaî sistemle büyük oranda örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 572

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-FA	294	256	38
FA-Mİ	90	41	49
Mİ-RE	204	206	2
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	8	*
RE-DO	113	127	14
DO-Sİ	272	280	8
Sİ-DO	272	251	21
DO-RE	113	120	7

- **Ağapisis Kirion ton Theon su**

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru bir melodik seyrin karşımıza çıktığı bu icrada okuyucu, karar perdesinden güçlü sesine sıçrama yapmış ve bu perdeyi beş hece üzerinde pekiştirmiştir. Buradan Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Acem perdesine yönelmiş ve pest yönde bir sıçrama yaparak Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 573

Ayet	A	ĞA	Pİ	SİS	Kİ	Rİ	ON	TON	THE	ON
Nota	LA	LA	RE	RE	RE	RE	RE	DO	RE	Mİ
Sent	4.800	4.816	5.433	5.435	5.487	5.450	5.412	5.327	5.422	5.585

Düğah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Acem ve Nim Hicaz perdesi arasındaki ikili aralıkları ardışık olarak muhtelif yönlerde kullandıktan sonra Acem-Neva üçlü aralığı ile yarım karar gösterilmiştir. Nazaî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 574

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	16	*
LA-RE	499	617	118
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	52	*
RE-RE	*	36	*
RE-RE	*	38	*
RE-DO	113	85	28
DO-RE	113	95	18
RE-Mi	204	163	41
Mi-FA	90	106	16
FA-RE	294	289	5

- **En oli ti kardia su**

Hüseyni perdesinden Gerdaniye perdesine sıçrama yaparak icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle Hüseyni perdesine gelmiştir. Hüseyni perdesinden Eviç perdesini alarak Gerdaniye sesine tekrar dönen okuyucu, Buselik çeşnisinin seslerini kullanarak Neva perdesine gelmiş ve yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 575

Ayet	EN	O	Lİ	Tİ	KAR	Dİ		A		SU
Nota	Mİ	SOL	FA ²⁴⁸	FA	Mİ	FA ²⁴⁹	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	5.594	5.938	5.760	5.774	5.625	5.847	5.920	5.714	5.597	5.441

Hüseyni-Gerdaniye üçlü aralığı kullanıldıktan sonra Gerdaniye perdesi ile Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar bir yerde Eviç perdesi de alınmak suretiyle muhtelif yönlerde kullanılmış ve yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

²⁴⁸ Eviç perdesidir.

²⁴⁹ Eviç perdesidir.

Tablo 576

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-SOL	294	344	50
SOL-FA	113	179	66
FA-FA	*	15	*
FA-Mİ	181	149	32
Mİ-FA	181	222	41
FA-SOL	113	73	40
SOL-FA	204	206	2
FA-Mİ	90	117	27
Mİ-RE	204	156	48

- Ke en oli ti psihi su

Karar bölgesinden makamın güçlü bölgesine doğru seyreden bir icranın karşımıza çıktığı bu kısımda okuyucu, karar perdesinden Neva perdesine bir sıçrama yapmıştır. Buradan Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra Acem perdesine ardışık seslerle yürüyen okuyucu, Neva perdesine pest yönde bir sıçrama yaptıktan sonra bu perdede yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 577

Ayet	KE	EN	O	Lİ	Tİ	PSİ	Hİ		SU
Nota	LA	LA	RE	RE	DO	RE	Mİ	FA	RE
Sent	4.922	4.948	5.430	5.442	5.350	5.424	5.658	5.720	5.409

Dügah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Acem ve Nim Hicaz perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanmış ve Acem-Neva üçlü aralığı ile yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 578

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	26	*
LA-RE	499	482	17
RE-RE	*	12	*
RE-DO	113	92	21
DO-RE	113	74	39
RE-Mİ	204	234	30
Mİ-FA	90	62	28
FA-RE	294	311	17

- **Ke en oli ti diania su.**

Makamın güçlü bölgesinden karar bölgesine doğru bir seyrin karşımıza çıktığı bu icraya okuyucu Nim Hicaz perdesinden başlamış, ardışık seslerle Acem perdesine gelmiştir. Buradan pest yönde bir sıçrama yaparak Neva perdesine gelen okuyucu, tekrar aynı hareketle Acem perdesine geldikten sonra Buselik çeşnisinin seslerini kullanarak Neva perdesine gelmiştir. Buradan Hüseyini perdesine uzanan okuyucu, ardışık seslerle karar perdesine olan Dügah perdesine gelmiş ve karar vermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 579

Ayet	Nota	Sent
KE	DO	5.340
EN	RE	5.412
O	Mİ	5.602
	FA	5.770
Lİ	RE	5.445
Tİ	FA	5.694
	Mİ	5.607
	RE	5.416
DI	DO	5.372
A	RE	5.389
NI	Mİ	5.594
	RE	5.425
A	DO	5.289
	Sİ	4.998
SU	LA	4.923

Nim Hicaz ve Acem perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, Acem-Neva üçlü aralığını her iki yönde de kullanmıştır. Daha sonra Acem ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılarak karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 580

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	71	42
RE-Mİ	204	191	13
Mİ-FA	90	167	77
FA-RE	294	324	30
RE-FA	294	248	46
FA-Mİ	90	86	4
Mİ-RE	204	191	13
RE-DO	113	45	68
DO-RE	113	17	96
RE-Mİ	204	205	1
Mİ-RE	204	169	35
RE-DO	113	136	23
DO-Sİ	272	291	19
Sİ-LA	113	75	38

- **Auti esti**

Karar bölgesinde seyreden bu kısa icrada okuyucu Dügah perdesinden Dik Kürdi perdesine dokunduktan sonra tekrar Dügah perdesine gelmiştir. Buradan da Buselik perdesine dokunan okuyucu, tekrar Dügah perdesine dönmüş ve bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 581

Ayet	AU	Tİ	ES	Tİ	
Nota	LA	Sİ	LA	Sİ ²⁵⁰	LA
Sent	4.870	4.984	4.900	5.082	4.849

Dügah-Dik Kürdi ikili aralığı her iki yönde de kullanıldıktan sonra Dügah-Buselik ikili aralığı da aynı şekilde kullanılmış ve karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 582

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	114	1
Sİ-LA	113	84	29
LA-Sİ	181	181	0
Sİ-LA	181	232	51

- **Proti ke meğali entoli.**

Karar perdesinden makamın güçlü sesine sıçrama yapan okuyucu, Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Hüseyini perdesine yönelmiş, tekrar ardışık sesleri kullanarak karar bölgesine yönelmiş ve Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 583

Ayet	P	RO	Tİ	KE	ME	ĞA	Lİ	EN	TO	Lİ
Nota	LA	RE	RE	DO	RE	Mİ	RE	DO	Sİ	LA
Sent	4.880	5.429	5.400	5.312	5.404	5.625	5.443	5.291	5.015	4.904

²⁵⁰ Buselik perdesidir.

Düğah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Hüseyini ve Dügah perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif yönlerde kullanarak karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 584

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-RE	499	548	49
RE-RE	*	29	*
RE-DO	113	88	25
DO-RE	113	92	21
RE-Mİ	204	221	17
Mİ-RE	204	182	22
RE-DO	113	152	39
DO-Sİ	272	276	4
Sİ-LA	113	110	3

- **Deutera de omia**

Düğah perdesinden Neva perdesine sıçrama yaparak icraya başlayan okuyucu, bu perdeyi beş hece üzerinde pekiştirdikten sonra tekrar Dügah perdesine doğru pest yönde bir sıçrama yapmıştır. Aynı hareketi Neva perdesine doğru gerçekleştiren okuyucu bu perdede yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 585

Ayet	DEU	TE	RA	DE	O	Mİ	A
Nota	FA ²⁵¹	RE	RE	RE	RE	RE	LA
Sent	4.601	5.392	5.423	5.415	5.399	5.424	4.934

Irak-Neva altılı aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Neva-Dügah dörtlü aralığını da kullanarak karar göstermiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 586

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-RE	815	791	24
RE-RE	*	31	*
RE-RE	*	8	*
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	24	*
RE-LA	499	490	9

²⁵¹ Irak perdesidir.

- **Auti**

Bir kelimeden oluşan bu icrada sadece Neva perdesi kullanılmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 587

Ayet	AU	Tİ
Nota	RE	RE
Sent	5.385	5.404

Bu icrada herhangi bir aralık kullanılmamıştır.

- **Ağapisis ton plision su**

Düğah perdesinden Neva perdesine doğru bir sıçrama yapan okuyucu, Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra ardışık seslerle Eviç perdesini alarak Gerdaniye perdesine uzanmış, Buselik çeşnisinin seslerini kullanarak Neva perdesine geri dönmüş ve bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 588

Ayet	A	ĞA	Pİ	SİS	TON	PLİ	Sİ			ON		SU
Nota	LA	LA	RE	RE	DO	RE	Mİ	FA ²⁵²	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	4.854	4.867	5.468	5.416	5.336	5.474	5.679	5.786	5.896	5.691	5.588	5.428

Düğah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, Nim Hicaz ve Gerdaniye arasındaki ardışık ikili aralıkları zaman zaman Eviç ve Acem perdelerini alarak kullanmış ve Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

²⁵² Eviç perdesidir.

Tablo 589

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	14	*
LA-RE	499	600	101
RE-RE	*	51	*
RE-DO	113	81	32
DO-RE	113	139	26
RE-Mi	204	205	1
Mi-FA	181	107	74
FA-SOL	113	110	3
SOL-FA	204	205	1
FA-Mi	90	103	13
Mi-RE	204	160	44

- **Os**

Bu kısaca icrada sadece Hüseyini ve Neva perdeleri kullanılmış, Neva perdesinde yarım karar gösterilmiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 590

Ayet	OS	
Nota	Mi	RE
Sent	5.578	5.427

Hüseyini-Neva ikili aralığı kullanılmış ve yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle tamamen örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 591

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mi-RE	204	151	53

- **Seauton.**

Nim Hicaz perdesinden icraya başlayan okuyucu, ardışık seslerle karar bölgesine yönelmiş ve Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 592

Ayet	SE	AU	TON
Nota	DO	Si	LA
Sent	5.256	5.000	4.872

Nim Hicaz perdesinden karar perdesine kadar ardışık ikili aralıklar kullanılmıştır. Bu icranın aralık değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 593

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Sİ	272	257	15
Sİ-LA	113	128	15

- **En tautes tes disin**

Karar perdesinden güçlü perdesine doğru bir sıçrama yapan okuyucu, bu perdeden Dik Kürdi perdesine doğru pest yönde bir sıçrama yapmış ve ardışık seslerle Neva perdesine gelerek bu perdede yarım karar yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 594

Ayet	EN	TAU	TES	TES	Dİ	SİN
Nota	LA	RE	RE	Sİ	DO	RE
Sent	4.873	5.391	5.380	4.986	5.359	5.403

Dügah-Neva dörtlü aralığı ile icraya giriş yapıldıktan sonra Neva-Dik Kürdi üçlü aralığı kullanılmıştır. Dik Kürdi perdesinden Neva perdesine kadar olan ardışık ikili aralıklar kullanılmış ve yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 595

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-RE	499	518	19
RE-RE	*	10	*
RE-Sİ	385	394	9
Sİ-DO	272	373	101
DO-RE	113	44	69

- **Entoles**

Dik Kürdi perdesinden icraya başlayan okuyucu ardışık seslerle Neva perdesine gelmiş ve bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 596

Ayet	EN	TO	LES
Nota	Sİ	DO	RE
Sent	4.978	5.292	5.400

Dik Kürdi perdesi ile Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar kullanılmış ve yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 597

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-DO	272	314	42
DO-RE	113	108	5

- **Olos o nomos**

Gerdaniye perdesinden ardışık seslerle önce Hüseyini perdesine, buradan aynı şekilde Muhayyer perdesine yönelen okuyucu, Neva üzerinde Buselik beşlisinin seslerini kullanarak Neva perdesine gelmiş ve bu perdede yarım karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 598

Ayet	O	LOS	O	NO						MOS
Nota	SOL	FA ²⁵³	Mİ	FA ²⁵⁴	SOL	LA	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	5.902	5.725	5.673	5.773	5.914	6.129	5.961	5.700	5.596	5.406

Muhayyer ve Neva perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılmış ve yarım karar gösterilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 599

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-FA	113	177	64
FA-Mİ	181	52	129
Mİ-FA	181	100	81
FA-SOL	113	141	28
SOL-LA	204	215	11
LA-SOL	204	168	36
SOL-FA	204	260	56
FA-Mİ	90	104	14
Mİ-RE	204	191	13

²⁵³ Eviç perdesidir.

²⁵⁴ Eviç perdesidir.

- **Ke i profite**

Karar perdesinden ardışık seslerle makamın güçlü bölgesine yönelen okuyucu, Nim Hicaz perdesine dokunduktan sonra Hüseyini perdesine ardışık seslerle uzanmış, ardından aynı şekilde Nim Hicaz perdesine geri dönmüş ve bu perdede asma kalış yapmıştır. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 600

Ayet	KE	İ	PRO	Fi						TE
Nota	LA	Sİ	DO	RE	DO	RE	Mİ	RE	DO	DO
Sent	4.841	5.094	5.301	5.401	5.334	5.409	5.598	5.421	5.280	5.310

Dügah ve Hüseyini perdeleri arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılarak Nim Hicaz perdesinde asma kalış yapılmıştır. Nazarî sistemle büyük oranda örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 601

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	253	140
Sİ-DO	272	207	65
DO-RE	113	100	13
RE-DO	113	67	46
DO-RE	113	75	38
RE-Mİ	204	190	14
Mİ-RE	204	178	26
RE-DO	113	141	28
DO-DO	*	31	*

- **Kremante.**

Tek kelimedenden oluşan bu icrada okuyucu Nim Hicaz perdesinden Neva perdesine dokunduktan sonra yerinde Hicaz çeşnisinin seslerini kullanarak karar perdesine yönelmiş ve bu perdede karar göstermiştir. Bu icrada kullanılan perdeler ve bunların karşılığı olan sent değerleri ile ilgili tablo şu şekildedir.

Tablo 602

Ayet	K	RE		MAN	TE
Nota	DO	RE	DO	Sİ	LA
Sent	5.301	5.380	5.274	4.981	4.901

Nim Hicaz-Neva ikili aralığı ile icraya başlanmış, Neva ve Dügah perdesi arasındaki ardışık ikili aralıklar muhtelif yönlerde kullanılmak suretiyle de karar verilmiştir. Nazarî sistemle kısmen örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

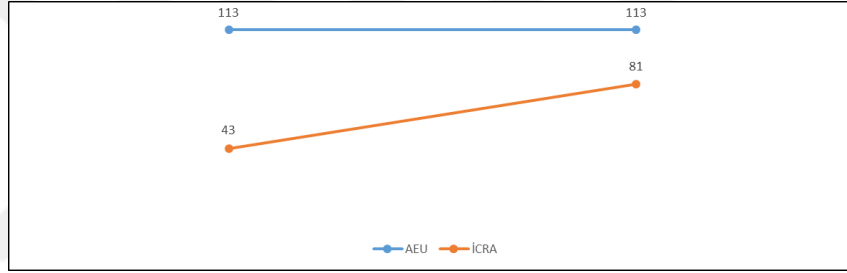
Tablo 603

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-RE	113	80	33
RE-DO	113	107	6
DO-Sİ	272	293	21
Sİ-LA	113	80	33

2.2.6.2.1. İkili Aralıklar

- Irak-Rast Aralığı (113)

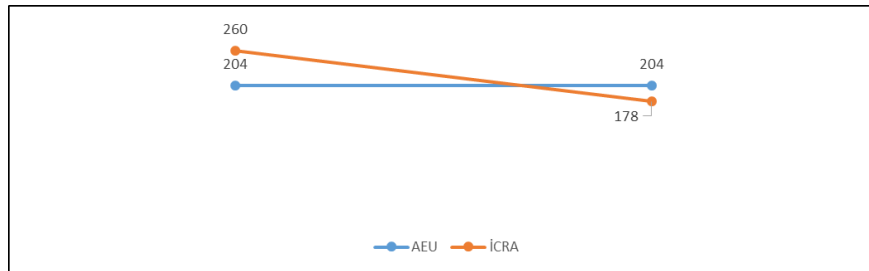
GRAFİK 139

Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmemektedir.

- Rast-Dügah Aralığı (204)

GRAFİK 140

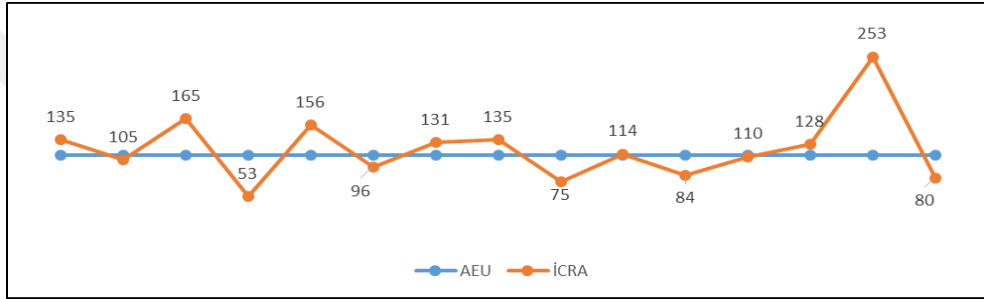
Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe

bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmemektedir.

- **Düğah-Dik Kürdi Aralığı (113)**

Okuyuş içerisinde 15 defa tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

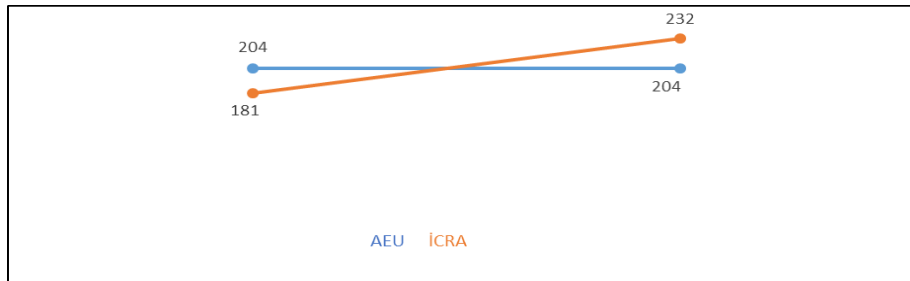
GRAFİK 141

- **Düğah-Buselik Aralığı (204)**

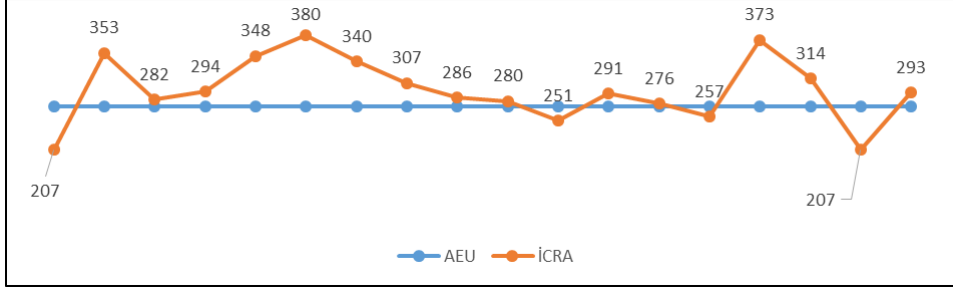
Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere bir yerde 1 komadan daha uzak noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 142

- **Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı (272)**

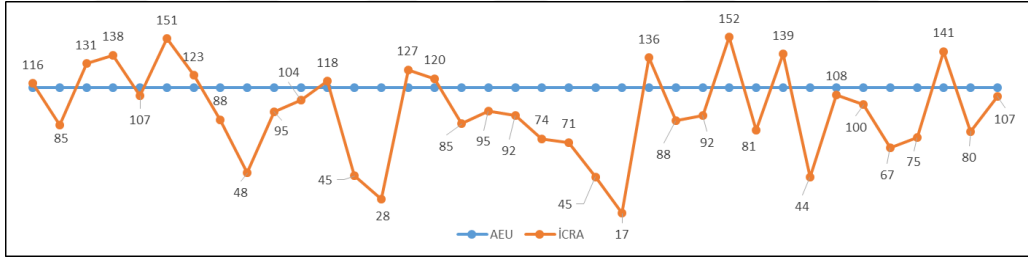
GRAFİK 143

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 272 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Nim Hicaz-Neva Aralığı (113)**

GRAFİK 144

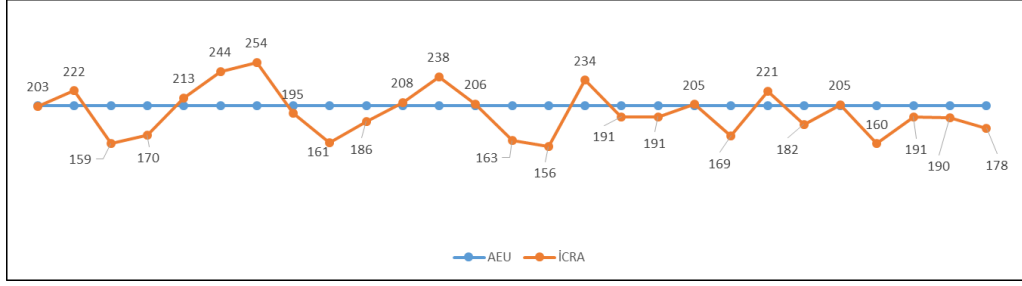

Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir.

- **Neva-Hüseyni Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde çok sık tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

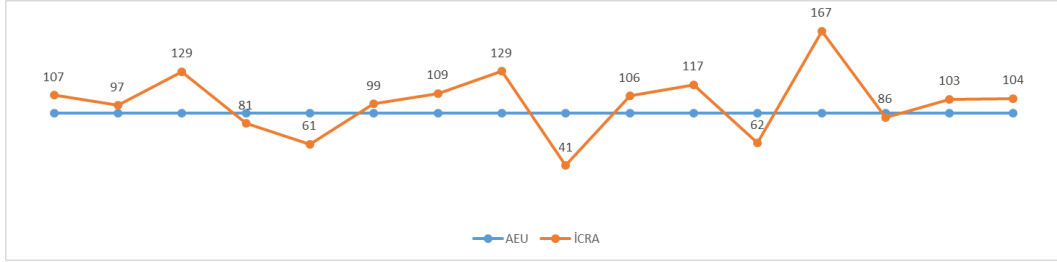
GRAFİK 145

• Hüseyni-Acem Aralığı (90)

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen ve sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere daha çok yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra genel olarak örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

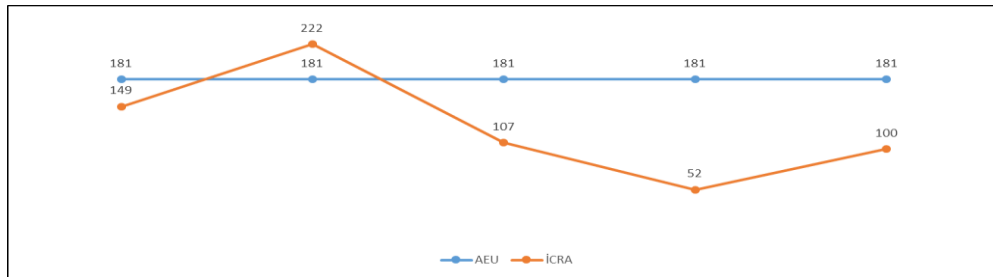
GRAFİK 146

• Hüseyni-Eviç Aralığı (181)

Okuyuş içerisinde beş defa tercih edilen ve sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

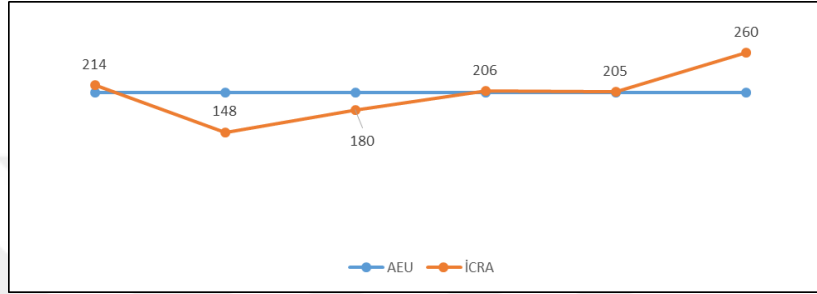
GRAFİK 147

- **Acem-Gerdaniye Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde altı defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere kısmen yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

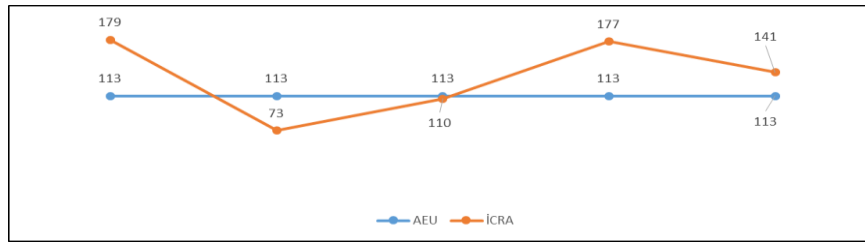
GRAFİK 148

- **Eviç-Gerdaniye Aralığı (113)**

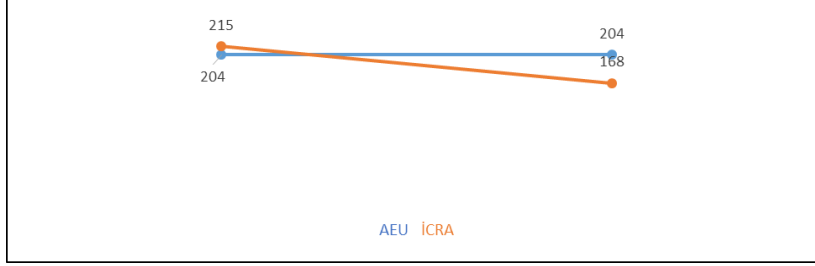
Okuyuş içerisinde beş defa tercih edilen ve sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra büyük oranda örtüşmemektedir.

GRAFİK 149

- **Gerdaniye-Muhayyer Aralığı (204)**

GRAFİK 150

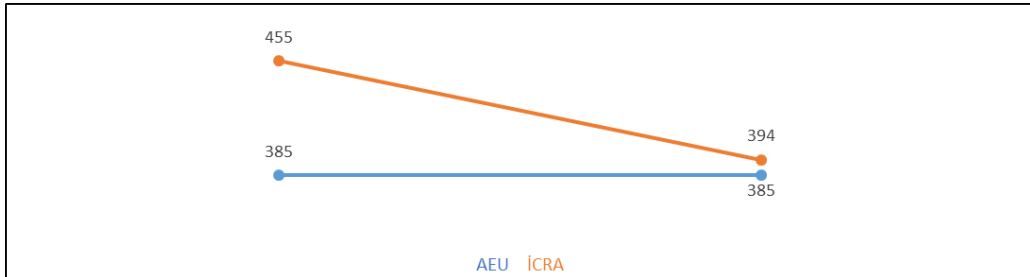
Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, benzer oranda tizleşme ve pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere bir yerde 1 komadan daha uzak noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir.

2.2.6.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Neva-Segah Aralığı (385)**

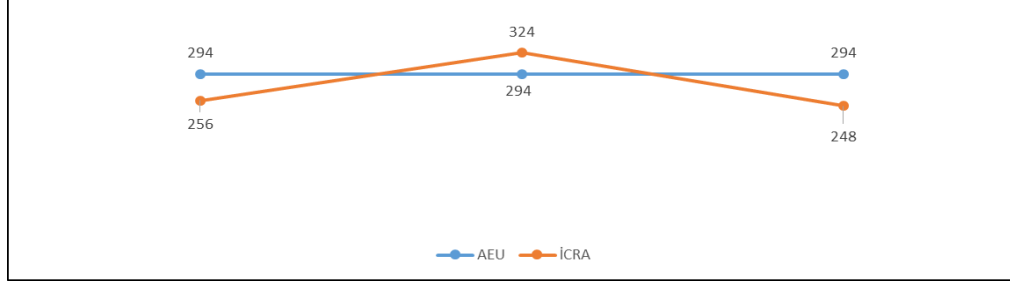
Okuyuş içerisinde iki defa tercih edilen ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, tamamen tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere bir yerde 1 komadan daha uzak noktada tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra kısmen örtüşmektedir.

GRAFİK 151

- **Neva-Acem Aralığı (294)**

GRAFİK 152

Okuyuş içerisinde üç defa tercih edilen ve sistem tarafından 294 sent olarak tespit edilen bu aralık, daha çok pestleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında icranın belirlenen değere daha uzak noktalarda tınlandığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra tamamen örtüşmemektedir.

- **Hüseyini-Gerdaniye Aralığı (294)²⁵⁵**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık, 344 sent değeri ile belirlenen değere uzak bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.2.6.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Nim Hicaz-Acem Aralığı (408)²⁵⁶**

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 408 sent olarak tespit edilen bu aralık, 348 sent değeri ile belirlenen değere uzak bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Düğah-Neva Aralığı (499)**

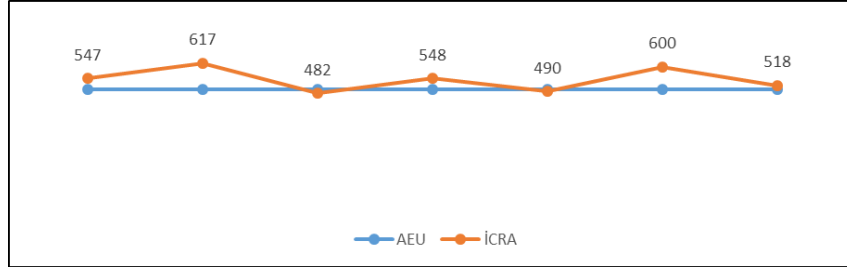
Okuyuş içerisinde yedi defa tercih edilen ve sistem tarafından 499 sent olarak tespit edilen bu aralık, genel olarak tizleşme eğilimi taşımaktadır. Ayrıca icra ile ilgili grafiğe bakıldığında

²⁵⁵ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

²⁵⁶ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

icranın belirlenen değere uzak noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 153

2.2.6.2.4. Altılı Aralıklar

- **Irak-Neva Aralığı (815)**²⁵⁷

Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan ve sistem tarafından 815 sent olarak tespit edilen bu aralık, 791 sent değeri ile belirlenen değere 1 komadan daha uzak bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

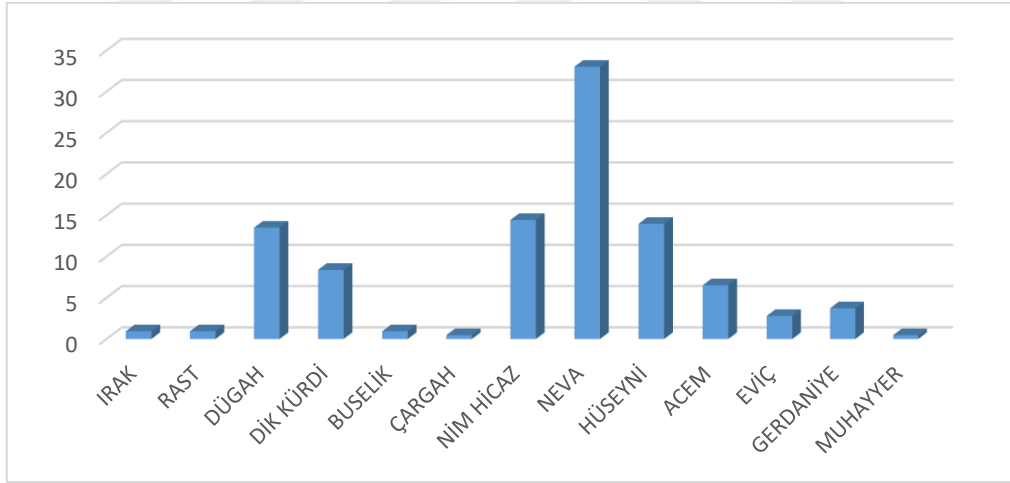
²⁵⁷ Bu aralık, okuyuş içerisinde bir defa kullanıldığından dolayı grafiğe dahil edilememiştir.

2.2.6.3. Perde Adetleri

Tablo 604

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
IRAK	4632	2	0,93
RAST	4725	2	0,93
DÜGAH	4898	29	13,49
DİK KÜRDİ	5017	18	8,37
BUSELİK	5088	2	0,93
ÇARGAH	5301	1	0,47
NİM HİCAZ	5322	31	14,42
NEVA	5419	71	33,02
HÜSEYİNİ	5613	30	13,95
ACEM	5712	14	6,51
EViÇ	5778	6	2,79
GERDANIYE	5917	8	3,72
MUHAYYER	6129	1	0,47

GRAFİK 154

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Hicaz makamında okunan İncil'de en çok tercih edilen perde %33 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise %14,5 oranı ile Nim Hicaz perdesidir. Bu perdeleri takiben %14 ile Hüseyini ve %13 ile Düğah perdesi gelmektedir. Bu sonuca göre icranın daha çok makamın güçlü bölgesinde yoğunlaştığı düşünülebilir.

Grafiğe bakıldığında makamın tariflerinde bahsedilen yerinde Hicaz beşlisinin belirginleştiği söylenebilir. Buna göre icranın daha çok makamın karar perdesi ile güçlü perdesi

arasında kalan zemin bölgesinde gerçekleştiği ifade edilebilir. Okuyuşun, makamın pest tarafta genişleme bölgesinde çok az seyrettiği gözlenmiştir.

İcrada tiz durak perdesinin belirginlik göstermediği anlaşılmaktadır. Yine yeden perdesinin de sönük bir oranda kaldığı anlaşılmaktadır.

Grafik ve tablolardan, Rumlarda Hicaz makamı icrasının İncil okuyuşunda nazari sistemde tarif edilen modelle kısmen örtüştüğü anlaşılmaktadır.

2.2.6.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Bu okuyuşta bulunan 19 tane uzayan son hece bulunmaktadır.

Kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir. Buradan hareketle daha çok güçlü perdesinde yarım karar göstererek bir uzatmanın yaygınlıkla kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini karar perdesinde karar göstererek yapılan uzatma modeli takip etmektedir. Hüseyini perdesinde de az sayıda uzatma gerçekleştirilmiştir.

En fazla uzama süresine sahip olan hecenin, icranın en sonundaki hece olduğu görülmektedir. Bunların haricindeki uzatmalar için ortalama sürenin 1 saniye olduğunu söylemek mümkündür. Bütün icradaki ortalama uzama süresinin 0,9 saniye olduğu görülmektedir.

Her bir uzatma için ortalama 1,15 aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince genellikle tek perdenin tercih edildiği görülmektedir. Bu modeli takiben az sayıda iki perdenin kullanıldığı uzatma modeli gelmektedir.

Uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler şu şekilde tablolaştırılmıştır.

Tablo 605

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler					
					Rast	Düğah	Buselik	Nim Hicaz	Neva	Hüseyini
AKUSANTES	0,36	1	1	1		1				
TO AUTO	1,9	2	2	2	1	1				
NOMİKOS	0,48	1	1	1					1	
LEĞON	0,96	1	1	1		1				
DİDASKALE	1,17	1	1	1						1
ENTO NOMO	1,29	1	1	1						1
EĞİ AUTO	0,79	1	1	1					1	
KARDİA SU	0,44	1	1	1					1	
PSİHİ SU	0,45	1	1	1					1	
DİANİA SU	0,52	1	1	1		1				
AUTİ ESTİ	0,75	2	2	2		1	1			
PLİSİON SU	0,46	1	1	1					1	
OS	1,42	2	2	2					1	1
AUTON	0,67	1	1	1		1				
TESDİSİN	0,49	1	1	1					1	
ENTOLES	0,77	1	1	1					1	
NOMOS	1,66	1	1	1					1	
PROFİTE	0,81	1	1	1				1		
KREMANTE	2,23	1	1	1		1				
Register Ortalaması		1,15								
Perde Adedi Ort.			1,15							
Perde Tekrarı Ort.				1,15						
Perde Tekrar Toplamı					1	7	1	1	9	3
Perde Tekrar Oranı (%)					4,5	32	4,5	4,5	41	14
Uzayan Son Hece Adedi	19									
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	0,93									

2.2.6.5. Susma Süreleri

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 0,6 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın %13'üne tekabül etmektedir. Genellikle icranın başında ve ortasında bulunan susların, sonundaki suslara göre daha uzun bir zaman diliminde seyrettiği görülmektedir.

24 adet 'sus'un bulunduğu bu okuyuşun, sus süreleri ile alakalı tablosu şu şekildedir.

Tablo 606

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
AKUSANTES...OTİ	0,56
SADUKEUS...SİNİH	0,43
TO AUTO...KE EPI	0,74
NOMİKOS...PİRAZON	0,64
LEĞON...DİDASKALE	1,63
DİDASKALE...PİA	0,46
MEĞALİ...ENTO	0,32
ENTO NOMO...O DE	0,63
EFİ AUTO...AĞAPİSİS	0,58
TON THEON SU..EN OLİ	0,53
KARDİA SU...KE EN	0,40
PSİHİ SU...KE EN	0,39
DİANİA SU...AUTİ	1,01
AUTİ ESTİ...PROTİ	0,40
ENTOLİ...DEUTERA	0,86
OMİA...AUTİ	0,26
AUTİ ...AĞAPİSİS	1,00
PLİSİON SU...OS	0,66
OS...SE	0,06
AUTON..EN TAU	0,71
TESDİSİN...ENTOLES	0,19
ENTOLES...OLOS	0,58
NOMOS..KEİ	0,56
PROFİTE...KREMANTE	0,51
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	105,23
Toplam Sus Süresi (Sn)	14,11
Sus Adedi	24
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,59
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	13,41

2.3. MÜSLÜMANLAR

2.3.1. Rast Makamında Okunan Kuran-ı Kerim Ayetleri²⁵⁸

2.3.1.1. Notasyon²⁵⁹

- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

RESİM 268²⁶⁰

Okuyan : Kerim ÖZTÜRK
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩=340

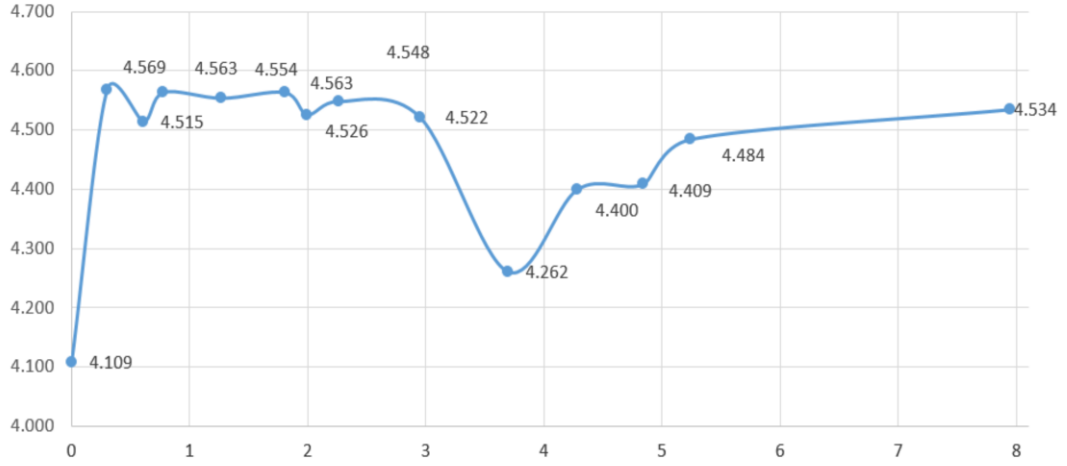
Satır sonu sus süresi: 7,18 sn

E u z u b i l l a h i m i n e ş ş e y t a n i r r a c i m

E u z u b i l l a h i m i n e ş ş e y t a n i r r a c i m

5 1 1 1 1 1 1 1 1 6 #7 7 1 1

E u z u b i l l a h i m i n e ş ş e y t a n i r r a c i m

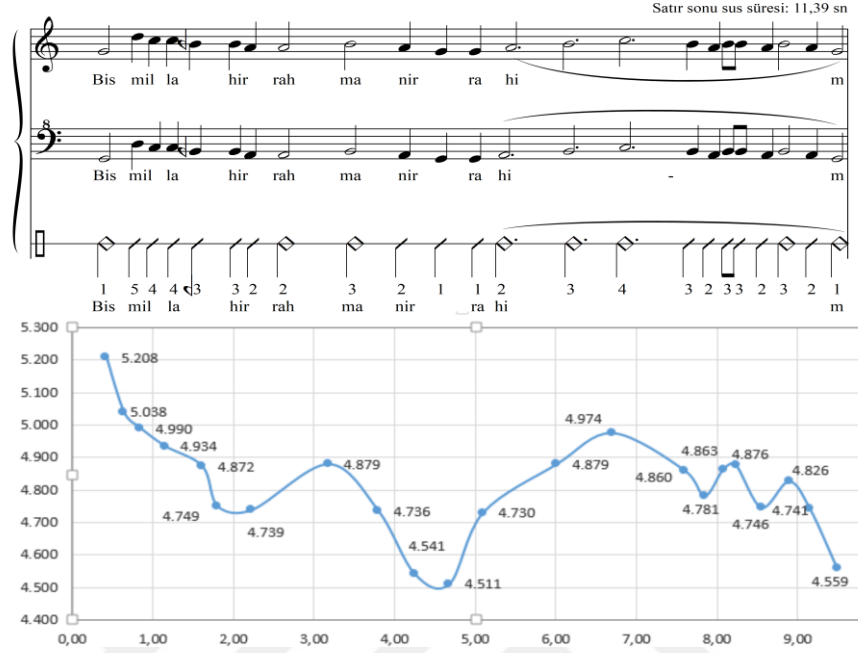
²⁵⁸ Khef Sûresi 18/107-110.

²⁵⁹ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 13-Kerim Öztürk-Rast Kuran-ı Kerim.

²⁶⁰ “ta” ve “cîm” hecelerinde ritmik dokuda hafif bir ağırlaşma gözlenmektedir. Bu ifade Kuran-ı Kerim’den bir ayet olmamasına rağmen Kuran okunuşu içerisinde bulunduğu için tecvid kuralları uygulanmaktadır. “Cîm” hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından, okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

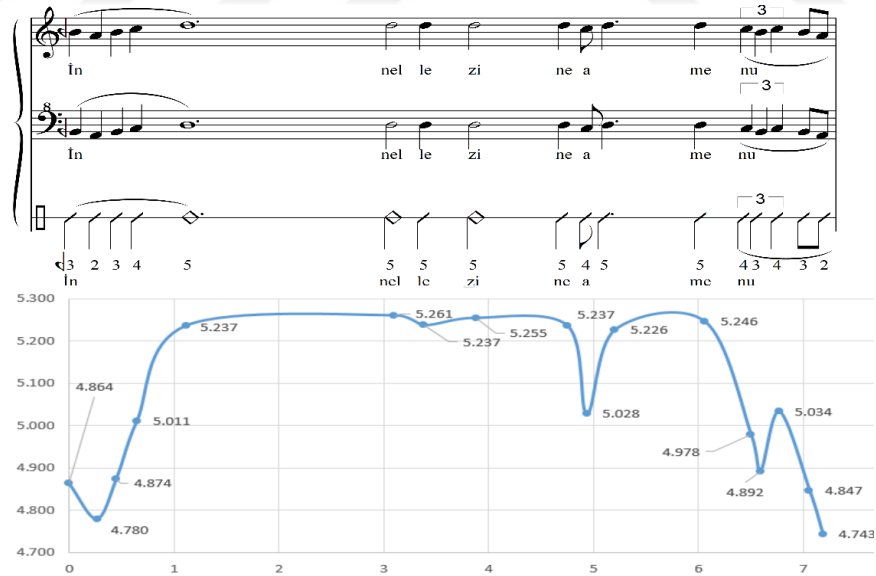
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

RESİM 269²⁶¹

- إِنَّ الدِّينَ أَمْنٌ وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

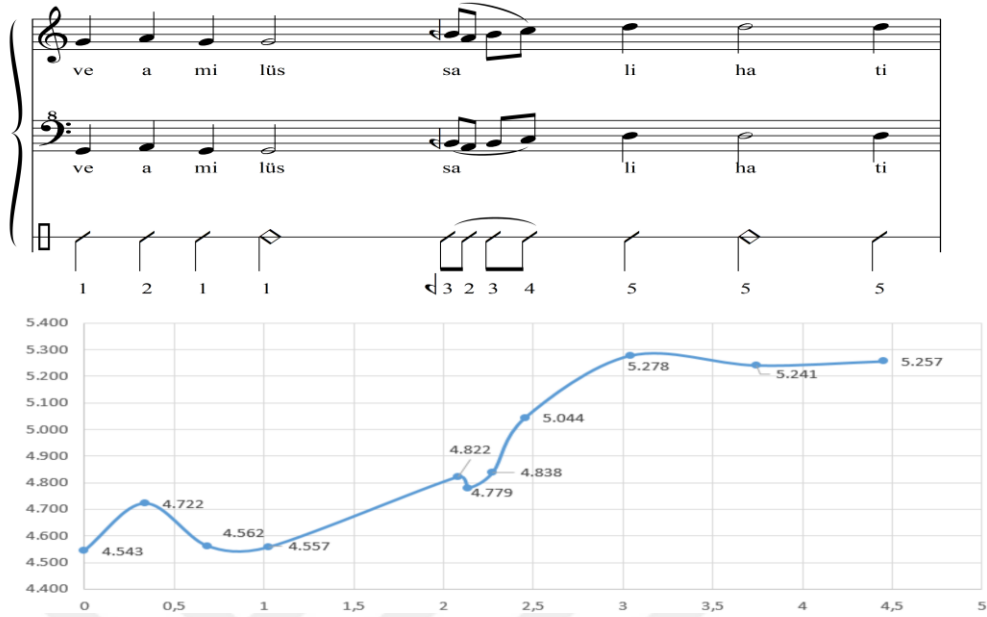
RESİM 270²⁶²

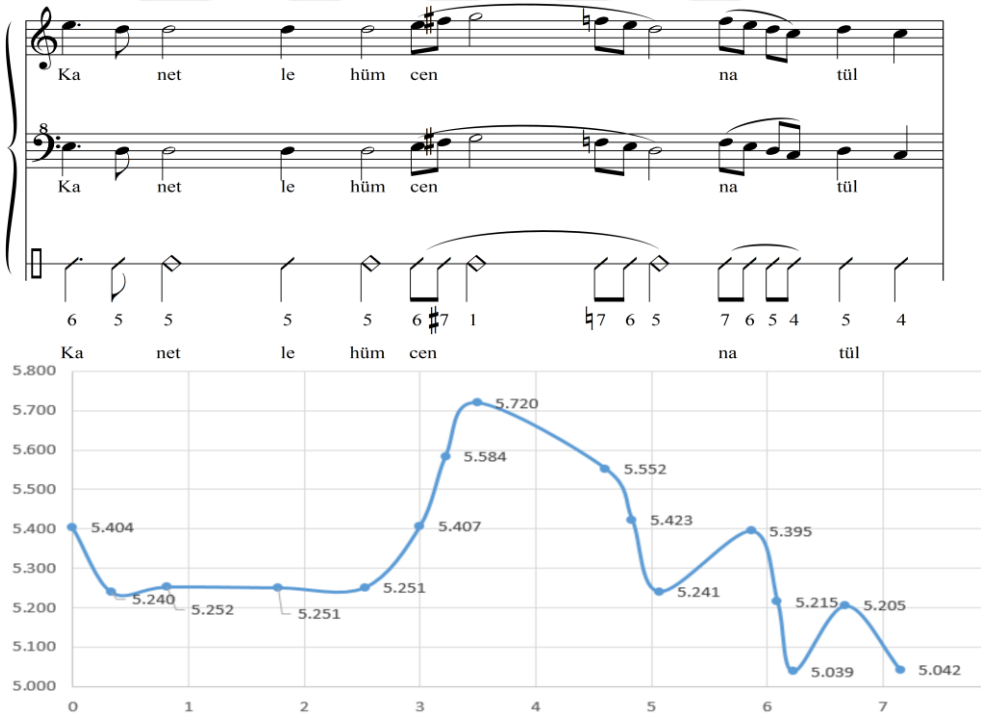
²⁶¹ "la" hecesi ile birlikte ritmik dokuda bir ağırlaşma belirlemektedir. "hîm" hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından, okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

²⁶² "In" hecesi her ne kadar dörtlük birim ile ifade edilmiş olsa da dörtlük ile sekizlik birim arasında bir ritmik seyirle tınlamaktadır. Aynı zamanda bu hecede İdğam Misleyn Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 271

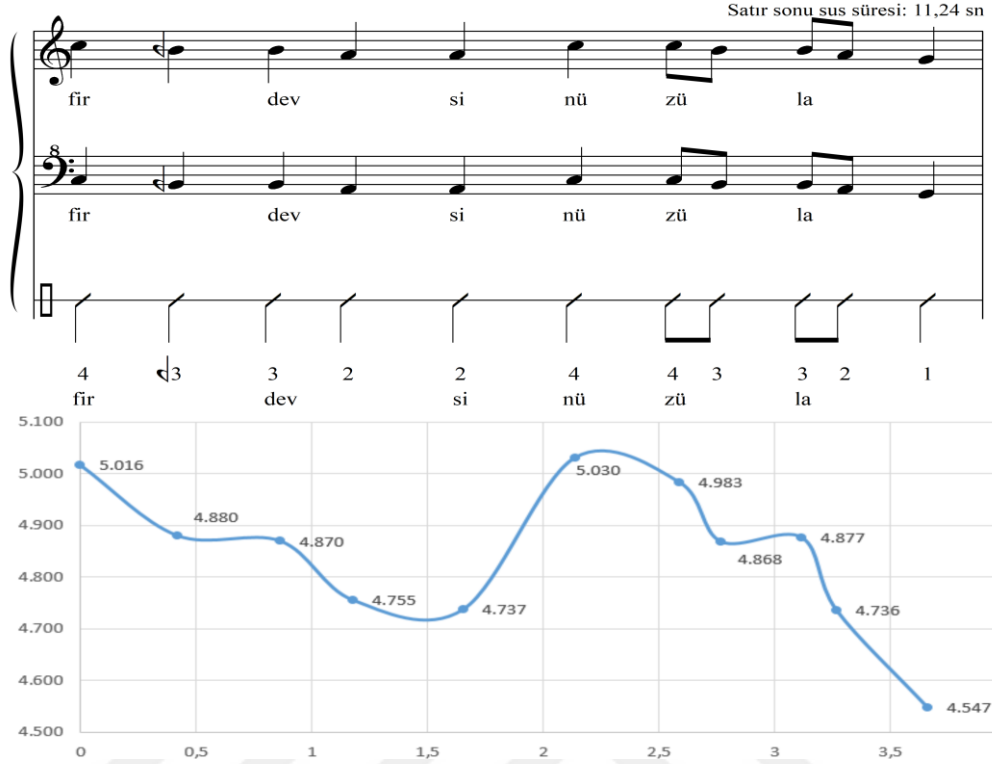

RESİM 272²⁶³

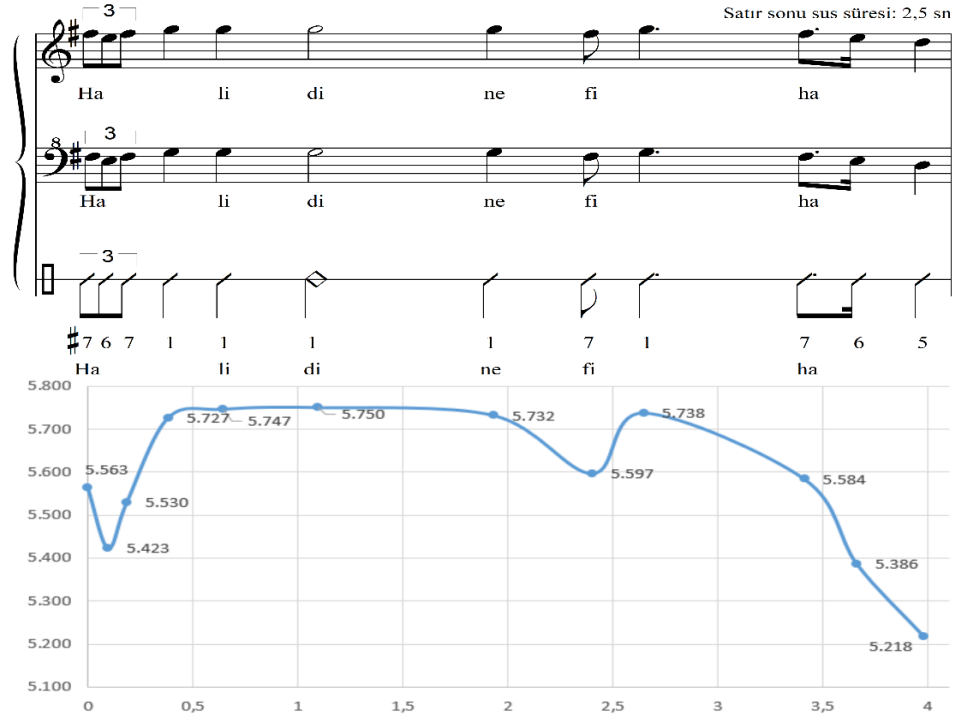
²⁶³ "cen" hecesinde idğam Misleyn Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 273

• خَالِدِينَ فِيهَا

RESİM 274

- لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

RESİM 275

Satır sonu sus süresi: 11,51 sn

la yeb ğu ne an ha hi ve la

la yeb ğu ne an ha hi ve la

2 1 #7 b7 6 6 5 5 4 4 3 4 3 2 2 1 1

la yeb ğu ne an ha hi ve la

- قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَذَ كَلِمَاتِ رَبِّي

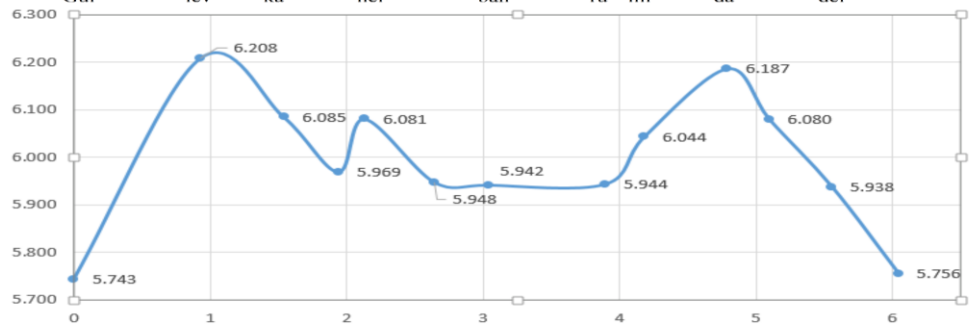
RESİM 276

Gul lev ka nel bah ru mi da del

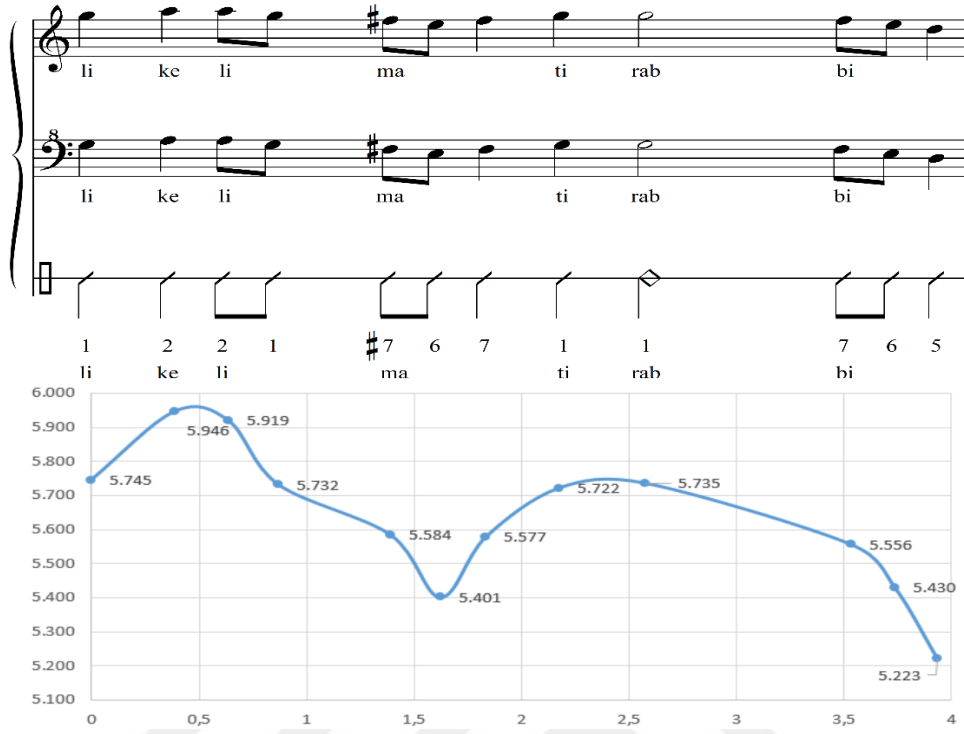
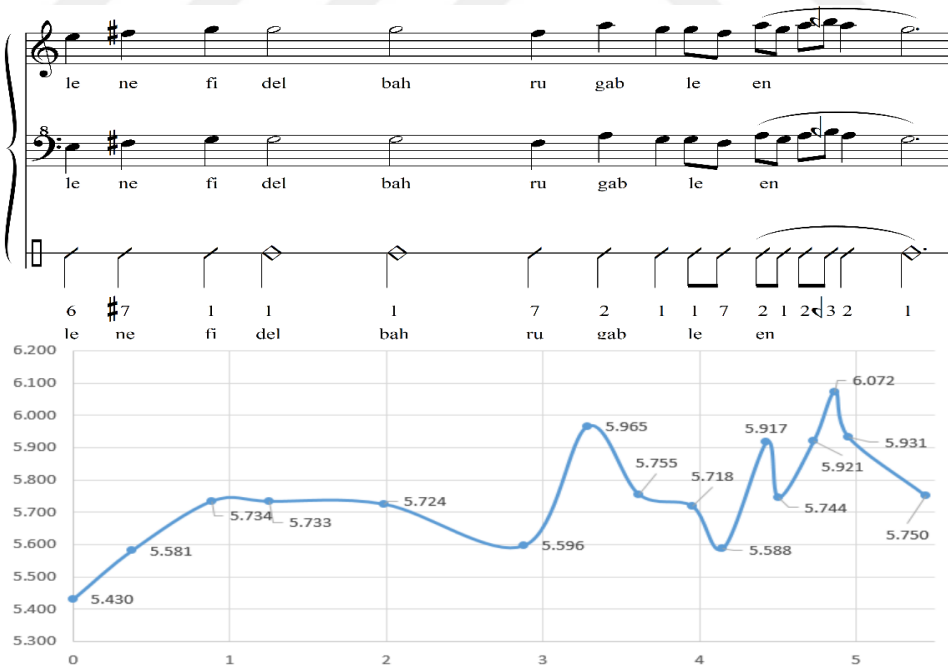
Gul lev ka nel bah ru mi da del

1 4 3 2 3 2 2 2 3 4 3 2 1

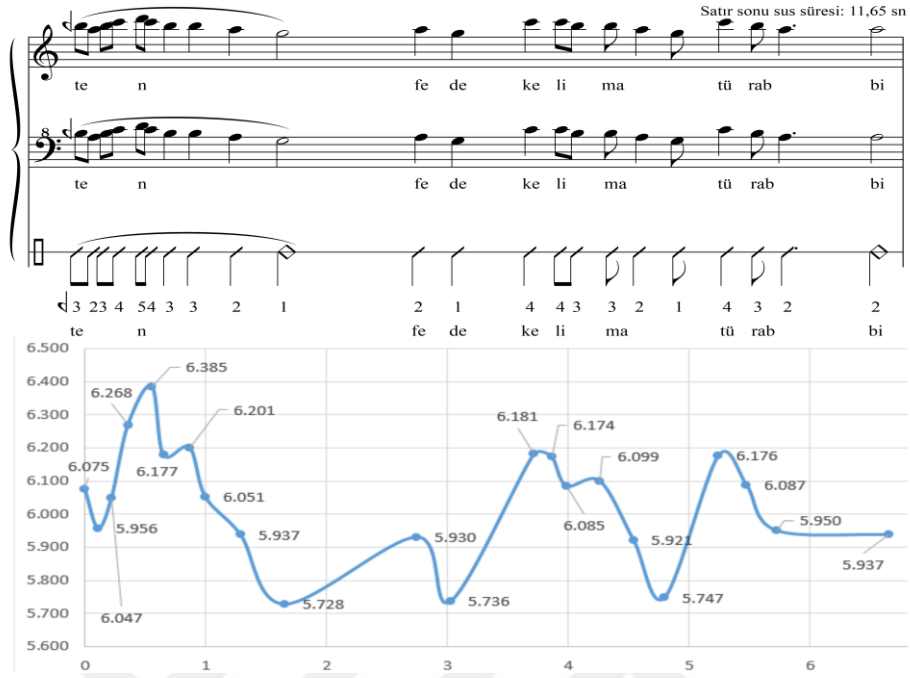
Gul lev ka nel bah ru mi da del

RESİM 277

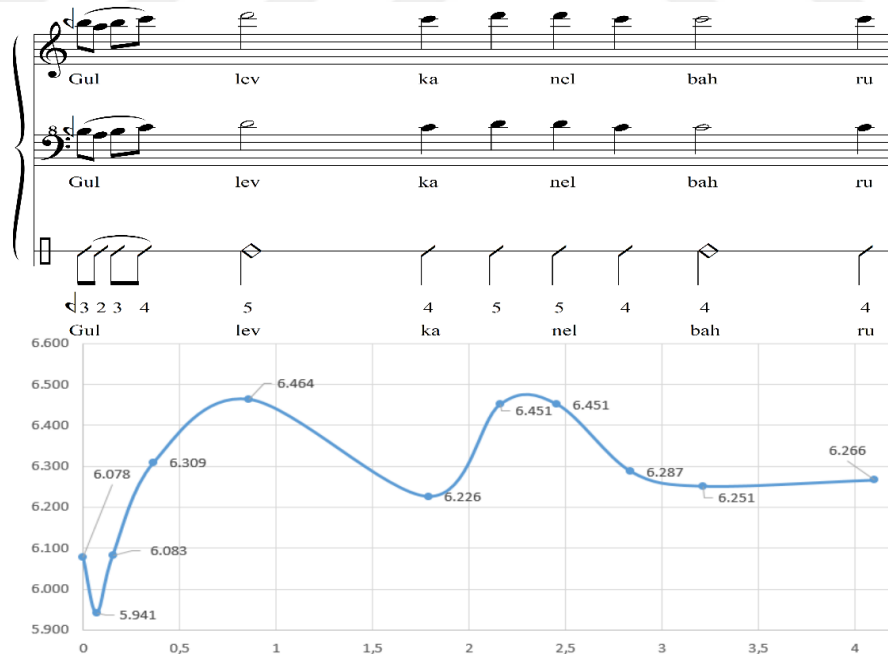
RESİM 278²⁶⁴

²⁶⁴ "en" hecesinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 279²⁶⁵

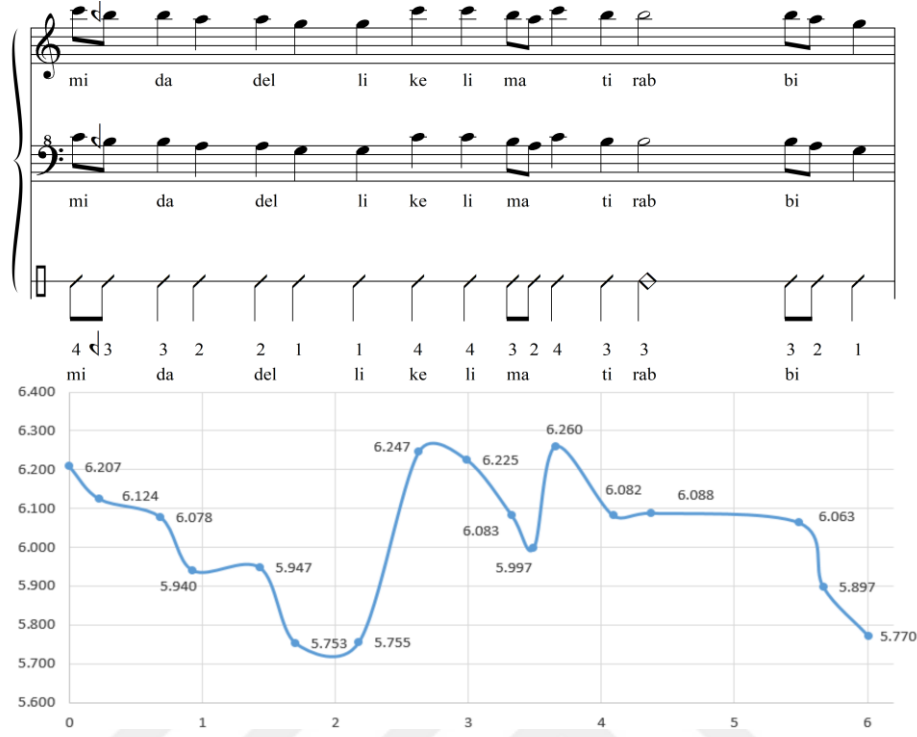
- قُلْ نُو كَانُ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنفُذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

RESİM 280

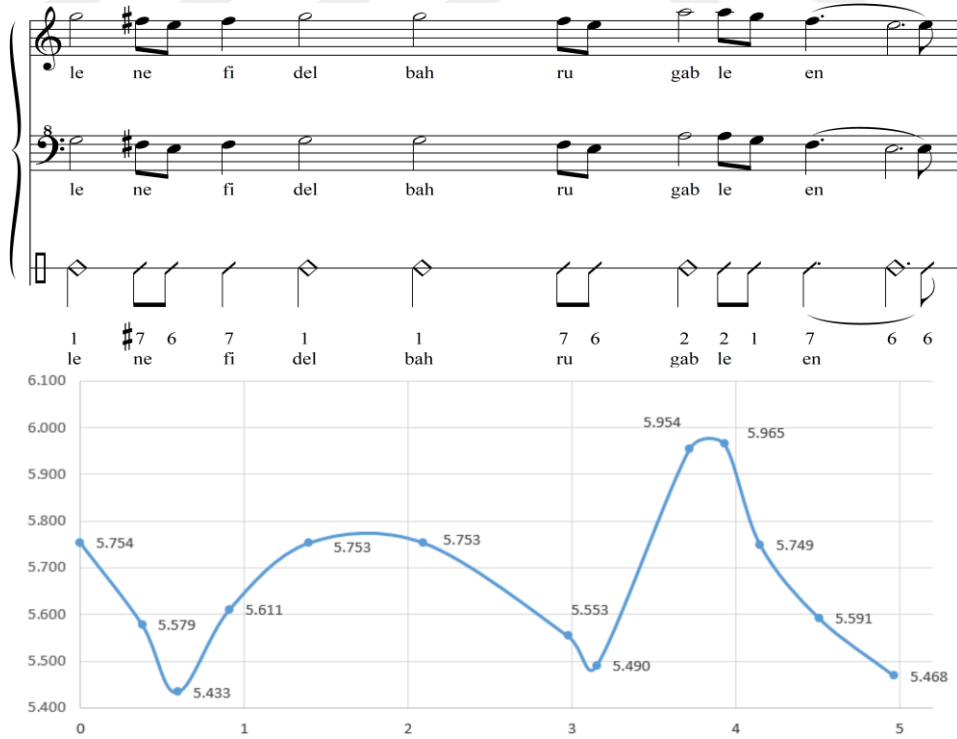

²⁶⁵ "ten" hecesinde ihfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 281

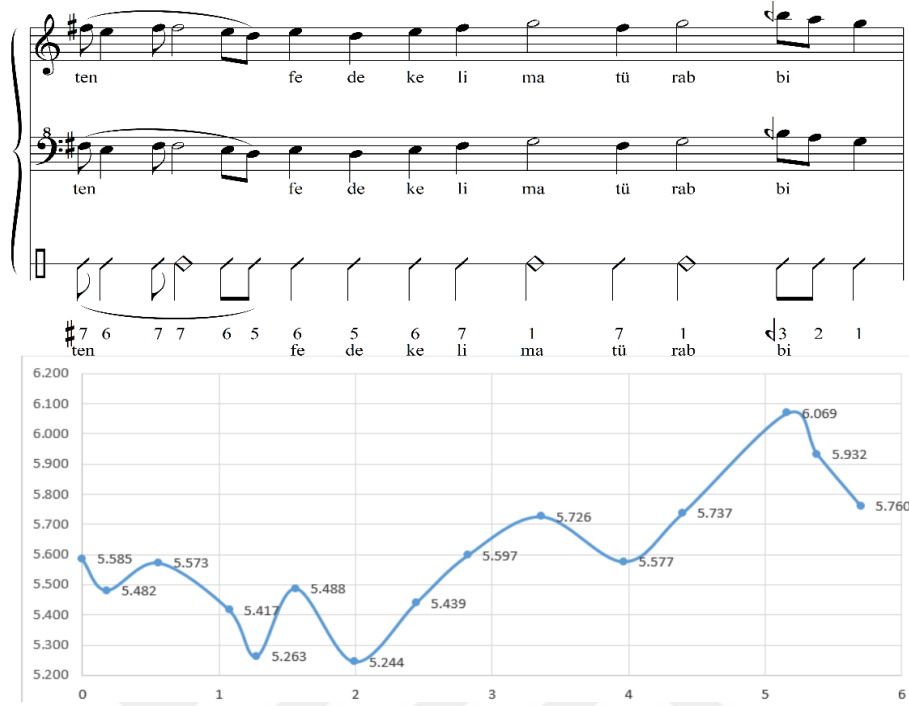

RESİM 282²⁶⁶

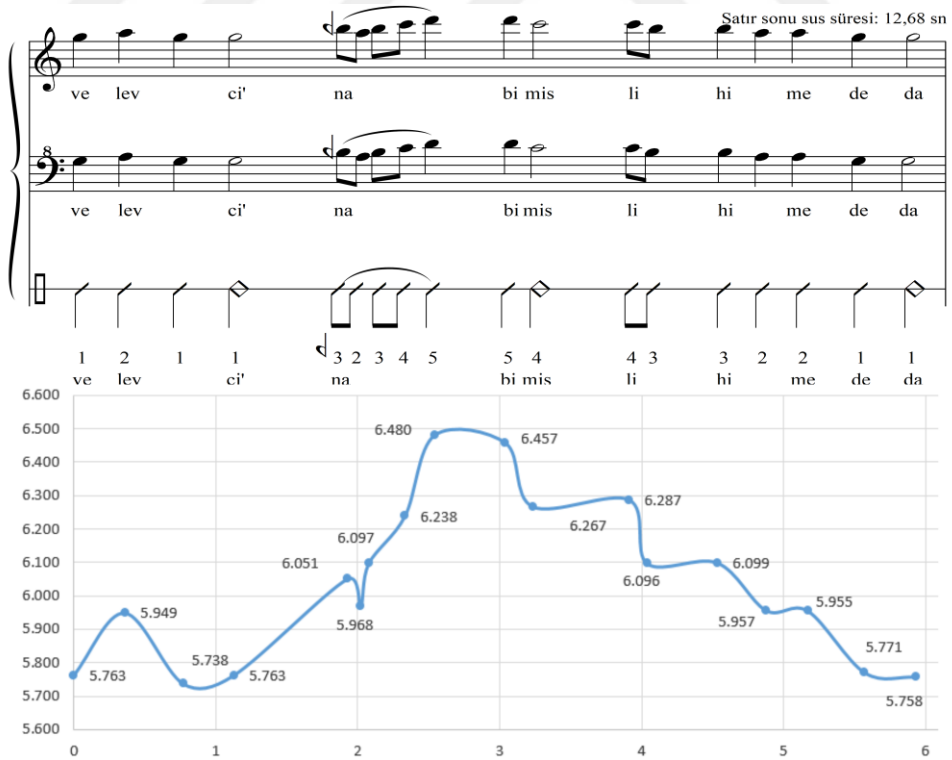

²⁶⁶ "en" hecesinde İhfa kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 283²⁶⁷

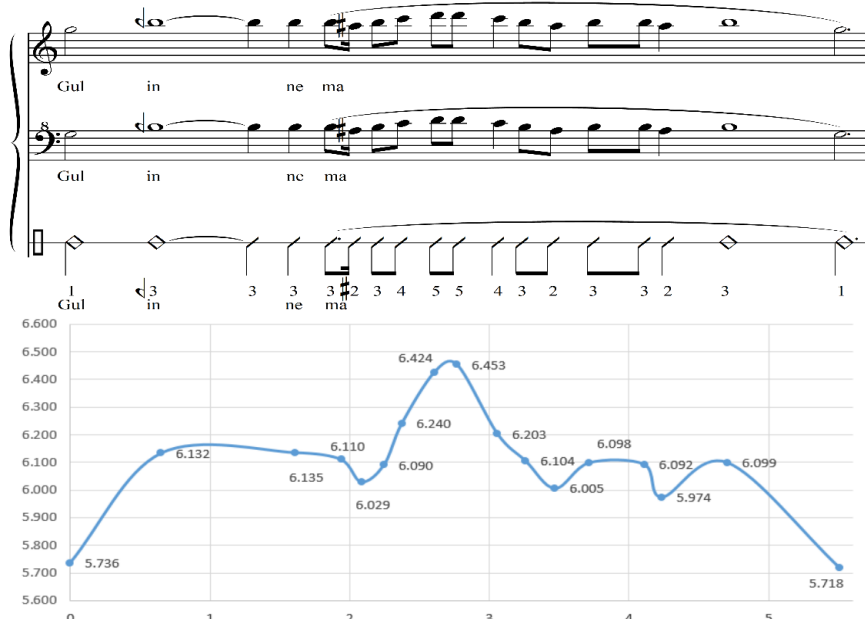
RESİM 284

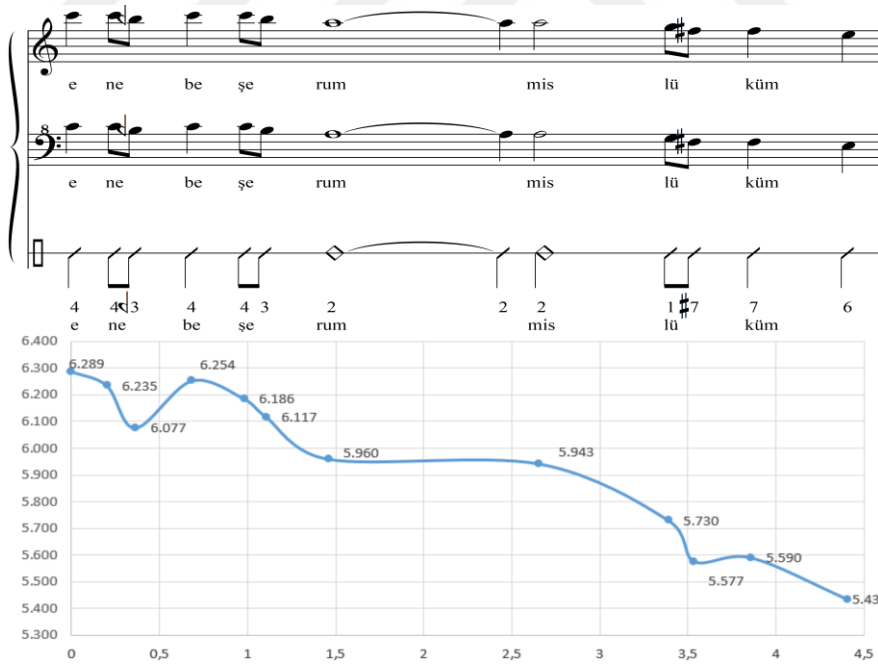
²⁶⁷ "ten" hecesinde ihfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ

RESİM 285²⁶⁸

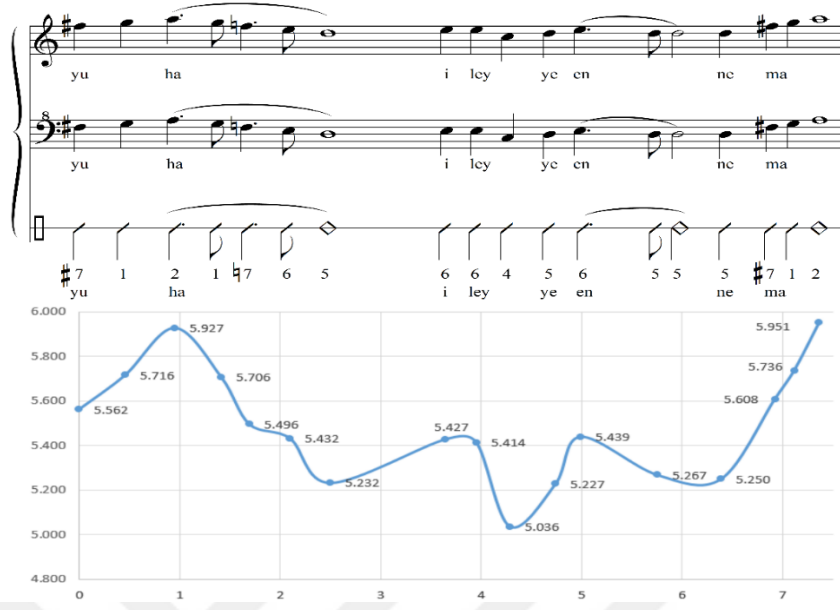
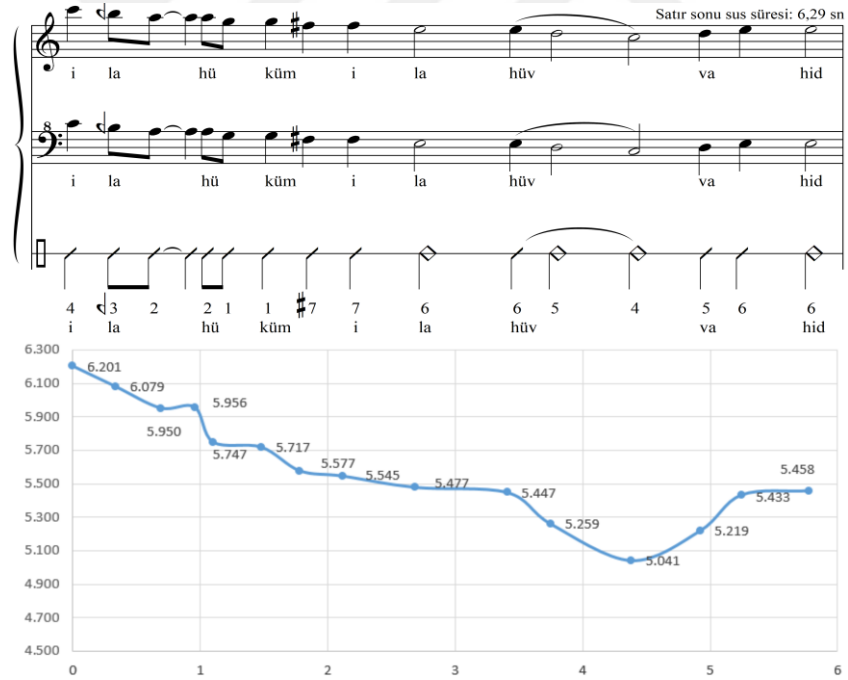
RESİM 286²⁶⁹

²⁶⁸ "in" hecesinde İdğam Misleyñ Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

"ma" hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

²⁶⁹ "rum" olarak okunan hecenin aslı "run" şeklindedir. İdğam Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından bu şekilde icra edilmekte ve genel okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede okunmaktadır.

RESİM 287²⁷⁰RESİM 288²⁷¹

²⁷⁰ “ha” hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

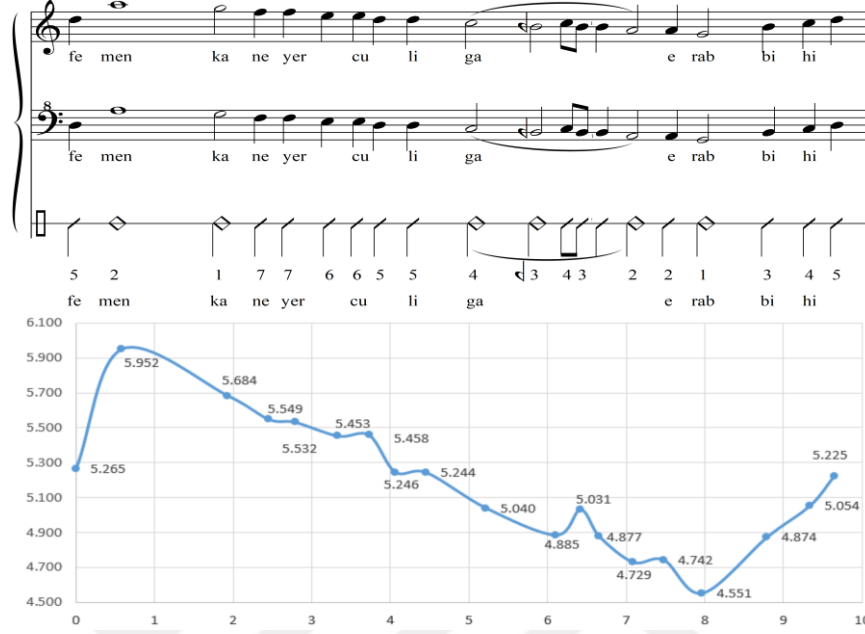
“en” hecesinde İdğam Misleyn Mea’l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

“ma” hecesinde hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

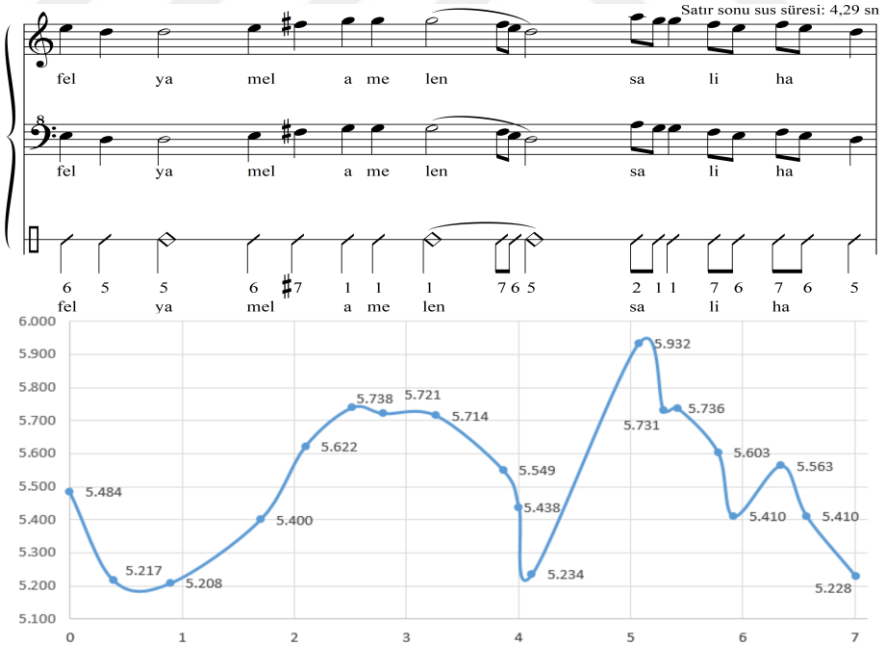
²⁷¹ “hüv” şeklinde okunan hecenin aslı “hün” olup, İdğam Mea’l-Ğunne kuralı gereğince bu şekilde okunmuştur.

- فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا

RESİM 289²⁷²

RESİM 290²⁷³

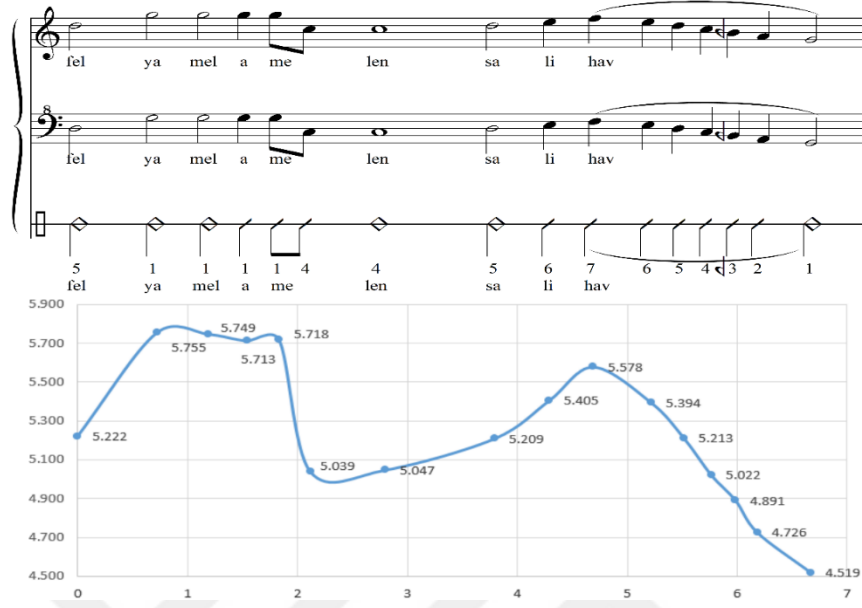

²⁷² “men” hecesinde İhfa kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir. “ga” hecesinde Medd-i Muttasil kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

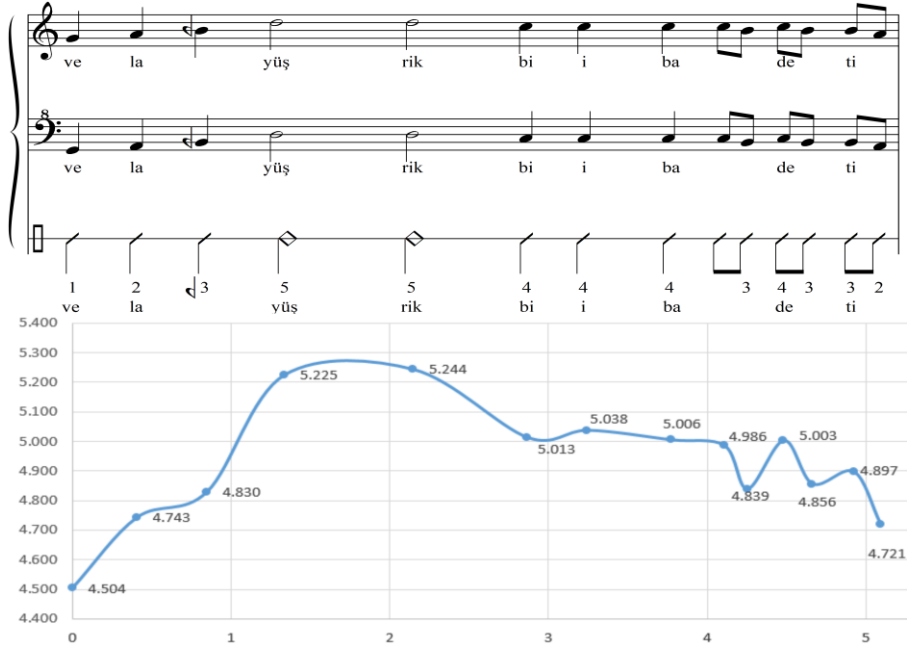
²⁷³ “len” hecesinde İhfa kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

- فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

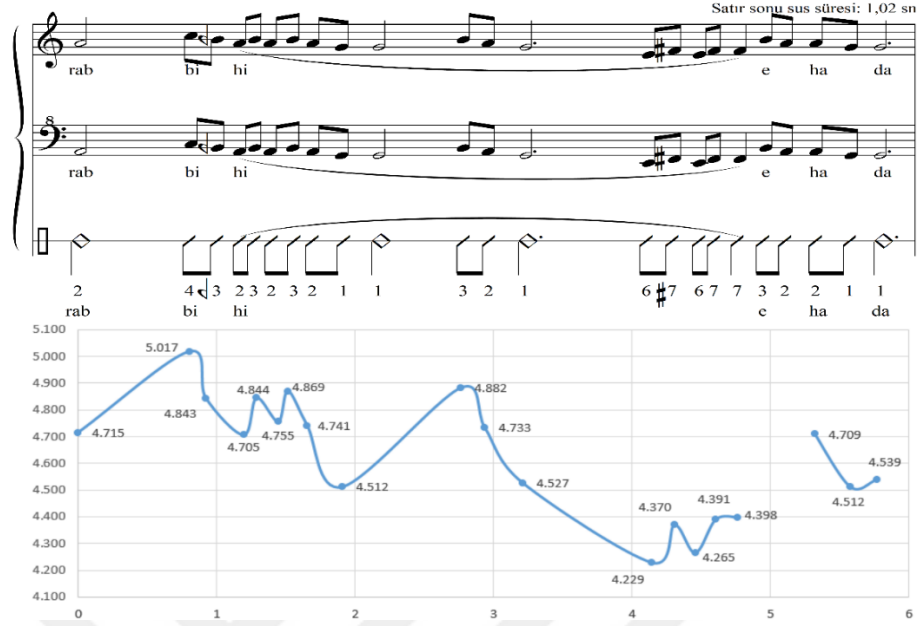
RESİM 291²⁷⁴

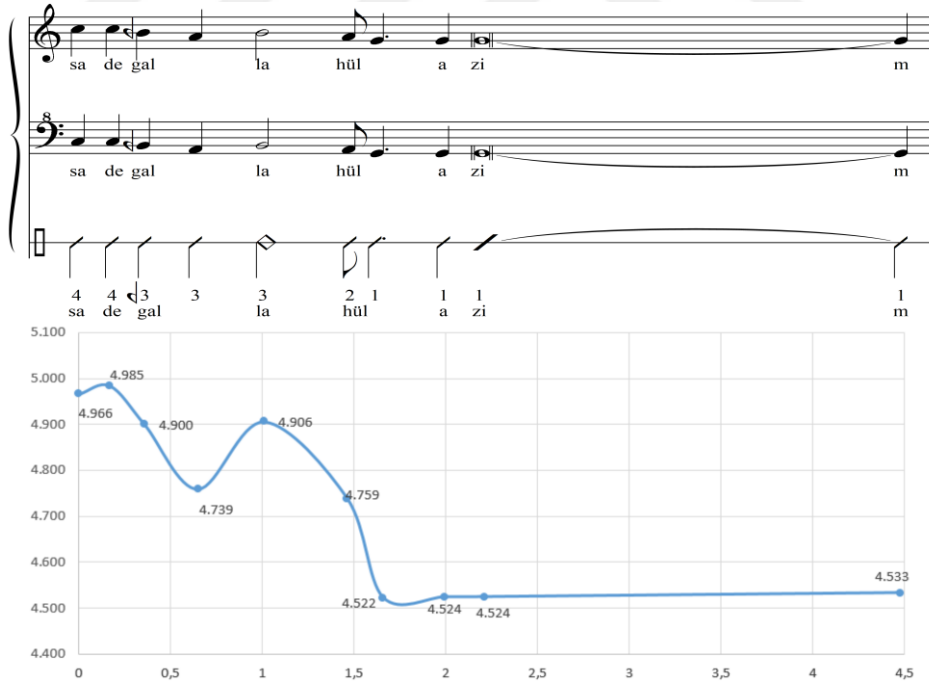
RESİM 292

²⁷⁴ "len" hecesinde İhfa kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir. "Salihan" kelimesinin son hecesinde her perde için gırtlak nağmesine dayalı küçük süsleme notaları tınlamaktadır. Ayrıca "salihan" kelimesinin son sesi "n" olmasına rağmen, İdgam Mea'l-Ğunne kuralı gereğince "n" sesi "v" sesine dönüşmüş, yazımda da bu şekilde gösterilmiştir.

RESİM 293²⁷⁵

• صدق الله العظيم

RESİM 294²⁷⁶

²⁷⁵ "hi" hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

²⁷⁶ "zîm" hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir. Bu ifade Kuran-ı Kerim'den bir ayet olmamasına rağmen Kuran okunuşu içerisinde bulunduğundan dolayı tecvid kuralları uygulanmaktadır.

2.3.1.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Okuyucu, icraya Yegah perdesinden başlayarak Rast perdesine ulaşmıştır. Rast perdesinde sekiz hece okunarak karar bölgesi pekiştirilmiş, ardından Hüseyini Aşiran ve Irak perdeleri de gösterilerek tekrar Rast perdesinde karar gösterilmiştir. Makamın pest tarafındaki genişleme seslerinin kullanıldığı bu icradaki perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 607

Ayet	E	U	ZU	BİL	LA	Hİ	Mİ	NEŞ	ŞEY	TA	NİR	RA	CİM	
Nota	RE ²⁷⁷	SOL	SOL	SOL	SOL	SOL	SOL	SOL	SOL	Mİ	FA	FA	SOL	SOL
Sent	4.109	4.569	4.515	4.563	4.554	4.563	4.526	4.548	4.522	4.262	4.400	4.409	4.484	4.534

Okuyucu ilk olarak Yegah-Rast dörtlü aralığını göstermektedir. Karar perdesinde bir müddet devam ettikten sonra Rast-Hüseyini Aşiran üçlü aralığını göstermiş, ardından Hüseyini Aşiran-İrak ve Irak-Rast ikili aralıkları ile karar perdesine dönüş yapmıştır. Bu icradaki bütün aralıkların 1,5 ila 2 koma arasında pest tınladığı görülmektedir. 1 komanın üzerindeki farkların işaretlendiği, nazari sistem ile büyük oranda örtüşmediği anlaşılan bu icranın aralık değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

Tablo 608

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-SOL	499	460	39
SOL-SOL	*	54	*
SOL-SOL	*	49	*
SOL-SOL	*	10	*
SOL-SOL	*	10	*
SOL-SOL	*	37	*
SOL-SOL	*	22	*
SOL-SOL	*	26	*
SOL-Mİ	294	260	34
Mİ-FA	181	138	43
FA-FA	*	9	*
FA-SOL	113	75	38
SOL-SOL	*	50	*

²⁷⁷ Yegah perdesidir.

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Karar perdesinden sonra doğrudan makamın güçlü perdesine yönelen okuyucu, sırasıyla Çargah, Segah ve Dügah perdelerini vurgulayarak Segah perdesine dönmüştür. Buradan karar sesine yönelerek Çargah perdesine doğru çıkış yapmış, ardından da melodik bir seyir izleyerek Segah ve Dügah perdeleriyle karar perdesine dönüş yapmıştır. Bu okuyuştaki notalar ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 609

Ayet	Nota	Sent
BİS	SOL ²⁷⁸	
MİL	RE	5.208
	DO	5.038
LA	DO	4.990
	Si	4.934
HİR	Si	4.872
	LA	4.749
RAH	LA	4.739
MA	Si	4.879
NİR	LA	4.736
	SOL	4.541
RA	SOL	4.511
HİM	LA	4.730
	Si	4.879
	DO	4.974
	Si	4.860
	LA	4.781
	Si	4.863
	Si	4.876
	LA	4.746
	Si	4.826
	LA	4.741
	SOL	4.559

Bu okuyuşa Rast-Neva beşli aralığı ile başlanmaktadır. Karar perdesine kadar tamamen ikili aralıkların tercih edildiği gözlenmektedir.

Rast perdesinin sent değeri tespit edilemediğinden dolayı Rast-Neva aralığı ile alakalı bir değerlendirme yapılamamaktadır. 1 komanın üzerindeki farkların işaretlendiği, nazari sistem ile büyük oranda örtüşmediği anlaşılan bu icranın aralık değerleri ile alakalı tablo şu şekildedir.

²⁷⁸ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Tablo 610

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-RE	702	?	?
RE-DO	204	170	34
DO-DO	*	48	*
DO-Sİ	113	56	57
Sİ-Sİ	*	63	*
Sİ-LA	181	122	59
LA-LA	*	10	*
LA-Sİ	181	140	41
Sİ-LA	181	143	38
LA-SOL	204	195	9
SOL-SOL	*	30	*
SOL-LA	204	219	15
LA-Sİ	181	149	32
Sİ-DO	113	95	18
DO-Sİ	113	114	1
Sİ-LA	181	79	102
LA-Sİ	181	82	99
Sİ-Sİ	*	13	*
Sİ-LA	181	130	51
LA-Sİ	181	80	101
Sİ-LA	181	85	96
LA-SOL	204	182	22

- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

Segah perdesinden icraya başlayan okuyucu Dügah, Segah ve Çargah perdelerini kullanarak seri bir şekilde makamın güçlü perdesine ulaşmıştır. Neva perdesinde uzun bir süre kalarak bu perdeyi pekiştiren okuyucu, bir defa Çargah perdesine dönüp tekrar güçlü perdesini gösterdikten sonra Çargah, Segah ve Dügah perdeleri ile makamın karar perdesine dönmüştür. 3 hece Rast perdesinde okunduktan sonra, bu bölümün icrasındaki ilk melodiler aynen kullanılarak güçlü perdesine tekrar dönüş yapılmış, makamın pest bölgesindeki perdeler bu şekilde pekiştirilmiştir.

Okuyucu, “Kânet” kelimesinden itibaren Hüseyini perdesi ile makamın tiz durak perdesi olan Gerdaniye’ye yönelmiştir. Bu perdede ısrar etmeden tekrar makamın güçlü sesine, oradan da makamın karar sesine doğru melodik bir seyir izleyerek okuyucu, Rast perdesinde yedensiz karar etmiştir. Bu icranın notaları ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 611

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
İN	Sİ	4.864		DO	5.034	KA	Mİ	5.404	TÜL	RE	5.205
	LA	4.780		Sİ	4.847		RE	5.240		DO	5.042
	Sİ	4.874		LA	4.743	NET	RE	5.252	FİR	DO	5.016
	DO	5.011	VE	SOL	4.543	LE	RE	5.251		Sİ	4.880
	RE	5.237	A	LA	4.722	HÜM	RE	5.251	DEV	Sİ	4.870
NEL	RE	5.261	Mİ	SOL	4.562	CEN	Mİ	5.407		LA	4.755
LE	RE	5.237	LÜS	SOL	4.557		FA	5.584	Sİ	LA	4.737
Zİ	RE	5.255	SA	Sİ	4.822		SOL	5.720	NÜ	DO	5.030
NE	RE	5.237		LA	4.779		FA ²⁷⁹	5.552	ZÜ	DO	4.983
A	DO	5.028		Sİ	4.838		Mİ	5.423		Sİ	4.868
	RE	5.226		DO	5.044		RE	5.241	LA	Sİ	4.877
ME	RE	5.246	Lİ	RE	5.278	NA	Mİ	5.395		LA	4.736
NU	DO	4.978	HA	RE	5.241		RE	5.215		SOL	4.547
	Sİ	4.892	Tİ	RE	5.257		DO	5.039			

Bu okuyuşta Rast-Segah ve Dügah-Çargah üçlü aralıkları kullanılmış, bunların dışında tamamen ikili aralıklar tercih edilmiştir. Genel olarak nazari sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 612

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-LA	181	84	97
LA-Sİ	181	94	87
Sİ-DO	113	138	25
DO-RE	204	225	21
RE-RE	*	24	*
RE-RE	*	24	*
RE-RE	*	17	*
RE-RE	*	18	*
RE-DO	204	208	4
DO-RE	204	198	6
RE-RE	*	20	*
RE-DO	204	268	64
DO-Sİ	113	86	27
Sİ-DO	113	142	29
DO-Sİ	113	187	74
Sİ-LA	181	103	78
LA-SOL	204	200	4
SOL-LA	204	179	25
LA-SOL	204	160	44
SOL-SOL	*	5	*
SOL-Sİ	385	265	120

²⁷⁹ Acem perdesidir.

Si-LA	181	43	138
LA-Si	181	59	122
Si-DO	113	206	93
DO-RE	204	234	30
RE-RE	*	37	*
RE-RE	*	15	*
RE-Mİ	204	147	57
Mİ-RE	204	164	40
RE-RE	*	13	*
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	1	*
RE-Mİ	204	156	48
Mİ-FA	181	177	4
FA-SOL	113	135	22
SOL-FA	204	168	36
FA-Mİ	90	129	39
Mİ-RE	204	182	22
RE-Mİ	204	154	50
Mİ-RE	204	180	24
RE-DO	204	176	28
DO-RE	204	167	37
RE-DO	204	164	40
DO-DO	*	25	*
DO-Si	113	136	23
Si-Si	*	11	*
Si-LA	181	114	67
LA-LA	*	18	*
LA-DO	294	293	1
DO-DO	*	47	*
DO-Si	113	115	2
Si-Si	*	8	*
Si-LA	181	141	40
LA-SOL	204	188	16

• خَالِدِينَ فِيهَا

Okuyucu Eviç perdesi ile icraya başlamıştır. Seri nağmelerle Hüseyini ve Eviç perdeleri kullanılarak makamın tiz durağı olan Gerdaniye perdesine gelinmiş, bu perde çok ısrar etmeden tekrar Eviç ve Hüseyini perdeleri ile Neva perdesine dönüş yapılarak burada yarım karar verilmiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 613

Ayet	HA				Lİ	Dİ	NE	Fİ		HA		
Nota	FA	Mİ	FA	SOL	SOL	SOL	SOL	FA	SOL	FA	Mİ	RE
Sent	5.563	5.423	5.530	5.727	5.747	5.750	5.732	5.597	5.738	5.584	5.386	5.218

Bu okuyuşta tamamen ikili aralıklar kullanılmıştır. Genel olarak sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 614

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-Mİ	181	140	41
Mİ-FA	181	107	74
FA-SOL	113	197	84
SOL-SOL	*	20	*
SOL-SOL	*	4	*
SOL-SOL	*	18	*
SOL-FA	113	135	22
FA-SOL	113	141	28
SOL-FA	113	154	41
FA-Mİ	181	198	17
Mİ-RE	204	168	36

- لَا يَنْفُونَ عَنْهَا جَوْلًا

Makamın tiz durak perdesinden Muhayyer perdesine küçük bir çarpma yapılarak icra başlamaktadır. Gerdaniye perdesinden sonra sırasıyla Eviç, Hüseyini, Neva ve Çargah perdeleri kısa kısa vurgulanarak karar perdesine Çargah, Segah ve Dügah sesleri kullanılarak gelinmiştir. Bu icrada gösterilen perdeler ve karşılığı olan sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 615

Sent	6.006	5.698	5.569	5.565	5.487	5.399	5.258	5.231	5.029	5.005	4.898	5.033	4.870	4.727	4.730	4.534	4.546
Nota	LA	SOL	FA	FA ²⁸⁰	Mİ	Mİ	RE	RE	DO	DO	Si	DO	Si	LA	LA	SOL	SOL
Ayet	LA			YEB		ĞU		NE		AN		HA			HI	VE	LA

Okuyucunun bu cümlede sadece ikili aralıkları tercih ettiği görülmektedir. Kısmen sisteme uygun görünen bu icranın aralık tablosu şu şekildedir.

²⁸⁰ Acem perdesidir.

Tablo 616

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-SOL	204	308	104
SOL-FA	113	129	16
FA-FA	*	4	*
FA-Mİ	90	78	12
Mİ-Mİ	*	88	*
Mİ-RE	204	141	63
RE-RE	*	26	*
RE-DO	204	202	2
DO-DO	*	24	*
DO-Sİ	113	107	6
Sİ-DO	113	134	21
DO-Sİ	113	163	50
Sİ-LA	181	144	37
LA-LA	*	4	*
LA-SOL	204	196	8
SOL-SOL	*	12	*

- قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَعَكِلِمَاتُ رَبِّي

İcranın bu kısmında meyan yapan okuyucu, makamın tiz durak perdesinden icraya başlamıştır. Tiz Çargah, Tiz Segah perdelerinden sonra kısa bir süre Muhayyer perdesinde kalmıştır. Buradan itibaren –tamamen ardışık sesler kullanılarak- tekrar Tiz Çargah’a, buradan tekrar Gerdaniye’ye, Gerdaniye’den Muhayyer’e küçük bir dokunuş yapılarak Hüseyni’ye, Hüseyni’den Gerdaniye’ye dokunularak Neva perdesine, Neva’dan Gerdaniye’ye gelinmiştir. Bu şekilde Neva üzerindeki Rast çeşnisi pekiştirildikten sonra, “gable” kelimesi ile birlikte Gerdaniye üzerindeki Rast çeşnisinin melodik olarak işlendiği görülmektedir. Gerdaniye ile Tiz Çargah perdeleri arasında inişli çıkışlı seyreden bu kısmın icrası, Muhayyer perdesinde yarım kararla sona ermiştir. Bu okuyuşun nota karşılığı ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 617

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
GUL	SOL	5.743		SOL	5.732		SOL	5.755		Sİ	6.051
LEV	DO	6.208	MA	FA	5.584	LE	SOL	5.718		LA	5.937
KA	Sİ	6.085		Mİ	5.401		FA	5.588		SOL	5.728
	LA	5.969		FA	5.577	EN	LA	5.917	FE	LA	5.930
NEL	Sİ	6.081	Tİ	SOL	5.722		SOL	5.744	DE	SOL	5.736
	LA	5.948	RAB	SOL	5.735		LA	5.921	KE	DO	6.181
BAH	LA	5.942	Bİ	FA	5.556		Sİ	6.072	Lİ	DO	6.174
RU	LA	5.944		Mİ	5.430		LA	5.931		Sİ	6.085
Mİ	Sİ	6.044		RE	5.223		SOL	5.750	MA	Sİ	6.099
DA	DO	6.187	LE	Mİ	5.430	TEN	Sİ	6.075		LA	5.921
	Sİ	6.080	NE	FA	5.581		LA	5.956		SOL	5.747
DEL	LA	5.938	Fİ	SOL	5.734		Sİ	6.047	TÜ	DO	6.176
	SOL	5.756	DEL	SOL	5.733		DO	6.268	RAB	Sİ	6.087
Lİ	SOL	5.745	BAH	SOL	5.724		RE	6.385		LA	5.950
KE	LA	5.946	RU	FA	5.596		DO	6.177	Bİ	LA	5.937
Lİ	LA	5.919	GAB	LA	5.965		DO	6.201			

Rast-Dügah dörtlü aralığı ile başlayan okuyuşa ikili aralıklar ile devam edilmiştir. İcranın orta kısımlarında iki defa Eviç-Muhayyer, bir defa da Gerdaniye-Tiz Segah üçlü aralığının kullanıldığı görülmektedir. Rast-Dügah dörtlü aralığı icranın son kısmında bir kez daha kullanılmıştır.

Kullanılan aralık değerlerinin genel olarak sistemle örtüşmediği anlaşılmaktadır. Bu icranın aralık değerlerini ifade eden tablo şu şekildedir.

Tablo 618

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-DO	499	464	35
DO-Sİ	113	122	9
Sİ-LA	181	116	65
LA-Sİ	181	111	70
Sİ-LA	181	133	48
LA-LA	*	6	*
LA-LA	*	2	*
LA-Sİ	181	100	81
Sİ-DO	113	143	30
DO-Sİ	113	107	6
Sİ-LA	181	142	39
LA-SOL	204	182	22
SOL-SOL	*	10	*
SOL-LA	204	201	3
LA-LA	*	27	*

LA -SOL	204	187	17
SOL-FA	113	148	35
FA-Mİ	181	183	2
Mİ-FA	181	176	5
FA-SOL	113	144	31
SOL-SOL	*	14	*
SOL -FA	113	179	66
FA-Mİ	181	126	55
Mİ-RE	204	207	3
RE-Mİ	204	208	4
Mİ-FA	181	151	30
FA-SOL	113	153	40
SOL-SOL	*	1	*
SOL-SOL	*	9	*
SOL-FA	113	128	15
FA-LA	317	369	52
LA-SOL	204	210	6
SOL-SOL	*	37	*
SOL-FA	113	131	18
FA-LA	317	329	12
LA-SOL	204	173	31
SOL-LA	204	177	27
LA-Sİ	181	151	30
Sİ-LA	181	141	40
LA-SOL	204	181	23
SOL-Sİ	385	326	59
Sİ-LA	181	120	61
LA-Sİ	181	91	90
Sİ-DO	113	221	108
DO-RE	204	117	87
RE-DO	204	208	4
DO-DO	*	24	*
DO-Sİ	113	150	37
Sİ-LA	181	114	67
LA-SOL	204	209	5
SOL-LA	204	202	2
LA-SOL	204	194	10
SOL-DO	499	444	55
DO-DO	*	7	*
DO-Sİ	113	89	24
Sİ-Sİ	*	14	*
Sİ-LA	181	178	3
LA-SOL	204	173	31
SOL-DO	499	429	70
DO-Sİ	113	89	24
Sİ-LA	181	136	45
LA-LA	*	13	*

- **قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا**

Okuyucu bu kısımda makamın tiz taraftaki genişleme bölgesinde bir icrada bulunmaktadır. Tiz Segah perdesiyle başlayan icra Muhayyer, Tiz Segah ve Tiz Çargah perdelerine hızla dokunarak Tiz Neva'ya ulaşmakta, Tiz Çargah'ın desteği ile bu perde kısaca vurgulanmaktadır. Tiz Neva'dan Tiz Çargah perdesine inilmekte, bu perde de kısaca vurgulandıktan sonra ardışık seslerle Gerdaniye perdesine gelinmekte, tekrar Tiz Çargah ve Tiz Segah perdeleri kısa kısa vurgulanarak Gerdaniye'ye düşülmektedir.

“Le nefidel” ifadesi ile başlayan kısımda Hüseyini üzerindeki Uşşak çeşnisinin işlendiği görülmektedir. Gerdaniye ve Hüseyini perdeleri arasında ardışık seslerle iniş ve çıkışlar yapılmakta, Hüseyini'den Muhayyer'e atlanarak tekrar Hüseyini'ye ardışık seslerle dönüşmekte ve bu perde vurgulanmaktadır.

“Tenfede” kelimesi ile birlikte Neva üzerinde Rast çeşnisi işlenmektedir. Eviç perdesi ile başlayan icrada önce Neva'ya düşülmekte, buradan tekrar ardışık seslerle Gerdaniye'ye, Gerdaniye'den Tiz Neva'ya çıkılıp tekrar Gerdaniye'de yarım karar yapılarak tiz durak üzerindeki Rast çeşnisinin vurgulandığı görülmektedir. Bu kısmın nota karşılığı ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 619

Ayet	Nota	Sent
GUL	Sİ	6.078
	LA	5.941
	Sİ	6.083
	DO	6.309
LEV	RE	6.464
KA	DO	6.226
	RE	6.451
NEL	RE	6.451
	DO	6.287
BAH	DO	6.251
RU	DO	6.266
Mİ	DO	6.207
	Sİ	6.124
DA	Sİ	6.078
	LA	5.940
DEL	LA	5.947
	SOL	5.753
Lİ	SOL	5.755
KE	DO	6.247

Ayet	Nota	Sent
Lİ	DO	6.225
MA	Sİ	6.083
	LA	5.997
	Sİ	6.082
Tİ	Sİ	6.082
RAB	Sİ	6.088
Bİ	Sİ	6.063
	LA	5.897
	LA	5.770
LE	SOL	5.754
NE	FA	5.579
	Mİ	5.433
Fİ	FA	5.611
DEL	SOL	5.753
BAH	SOL	5.753
RU	FA	5.553
	Mİ	5.490
GAB	LA	5.954
LE	LA	5.965

Ayet	Nota	Sent
	SOL	5.749
EN	FA	5.591
	Mİ	5.468
TEN	FA	5.585
	Mİ	5.482
	FA	5.573
	Mİ	5.417
	RE	5.263
FE	Mİ	5.488
DE	RE	5.244
KE	Mİ	5.439
Lİ	FA	5.597
MA	SOL	5.726
TÜ	FA	5.577
RAB	SOL	5.737
Bİ	Sİ	6.069
	LA	5.932
	SOL	5.760
VE	SOL	5.763

Ayet	Nota	Sent
LEV	LA	5.949
	SOL	5.738
Cİ'	SOL	5.763
NA	Sİ	6.051
	LA	5.968
	Sİ	6.097
	DO	6.238
	RE	6.480
Bİ	RE	6.457
MİS	DO	6.267
Lİ	DO	6.287
	Sİ	6.096
Hİ	Sİ	6.099
	LA	5.957
ME	LA	5.955
DE	SOL	5.771
DA	SOL	5.758

İkili aralıklar ile başlayan okuyuşta ilerleyen kısımlarda Gerdaniye-Tiz Çargah dörtlü aralığı ile karşılaşılmaktadır. Yine ikili aralıklar ile devam eden okuyuşta bu defa Hüseyini-Muhayyer dörtlü aralığı kullanılmıştır. Gerdaniye-Tiz Segah üçlü aralığı da bu icrada bir defa görülmektedir.

Genel olarak nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 620

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-LA	181	137	44
LA-Sİ	181	141	40
Sİ-DO	113	226	113
DO-RE	204	155	49
RE-DO	204	238	34
DO-RE	204	225	21
RE-RE	*	0	*
RE-DO	204	165	39
DO-DO	*	36	*
DO-DO	*	15	*
DO-DO	*	59	*
DO-Sİ	113	83	30
Sİ-Sİ	*	46	*
Sİ-LA	181	137	44
LA-LA	*	7	*
LA-SOL	204	194	10
SOL-SOL	*	2	*
SOL-DO	499	491	8
DO-DO	*	22	*
DO-Sİ	113	142	29
Sİ-LA	181	85	96
LA-Sİ	181	84	97
Sİ-Sİ	*	0	*
Sİ-Sİ	*	6	*
Sİ-Sİ	*	25	*
Sİ-LA	181	166	15
LA-LA	*	127	*
LA-SOL	204	16	188
SOL-FA	113	175	62
FA-Mİ	181	145	36
Mİ-FA	181	177	4
FA-SOL	113	142	29
SOL-SOL	*	0	*
SOL-FA	113	200	87
FA-Mİ	181	63	118
Mİ-LA	499	464	35
LA-LA	*	11	*
LA-SOL	204	217	13
SOL-FA	113	157	44

FA-Mİ	181	123	58
Mİ-FA	181	117	64
FA-Mİ	181	104	77
Mİ-FA	181	91	90
FA-Mİ	181	156	25
Mİ-RE	204	154	50
RE-Mİ	204	225	21
Mİ-RE	204	244	40
RE-Mİ	204	195	9
Mİ-FA	181	158	23
FA-SOL	113	129	16
SOL-FA	113	149	36
FA-SOL	113	160	47
SOL-Sİ	385	332	53
Sİ-LA	181	137	44
LA-SOL	204	172	32
SOL-SOL	*	3	*
SOL-LA	204	187	17
LA-SOL	204	212	8
SOL-SOL	*	25	*
SOL-Sİ	385	288	97
Sİ-LA	181	82	99
LA-Sİ	181	129	52
Sİ-DO	113	142	29
DO-RE	204	242	38
RE-DO	204	246	42
DO-DO	*	32	*
DO-DO	*	20	*
DO-Sİ	113	191	78
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-LA	181	142	39
LA-LA	*	2	*
LA-SOL	204	184	20
SOL-SOL	*	13	*

- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ

Okuyucu bu kısımda Gerdaniye perdesinden Tiz Segah perdesine geçerek bu perdeyi vurguladıktan sonra yedeni olan Sünbüle perdesine dokunarak ardışık seslerle Tiz Neva'ya ulaşip tekrar Tiz Segah perdesine dönerek Segah'ı oktavında icra etmektedir. Tiz Segah'ta çok kalmadan Gerdaniye'ye dönen okuyucu doğrudan Tiz Çargah perdesine dokunarak Tiz Segah'la Muhayyer perdesine inmektedir. Muhayyer perdesini kısaca vurguladıktan sonra Hüseyni perdesine Uşşak'lı, ardışık seslerle çıktığı Muhayyer perdesinden de makamın güçlüsüne Buselik'li inen okuyucu, Hüseyni ve Çargah perdelerinin yardımı ile makamın güçlüsü olan Neva perdesini kısa bir süre pekiştirmiştir. Ardından Eviç, Gerdaniye ve Muhayyer perdeleri ile doğrudan Tiz Çargah'a uzanan okuyucu her perdeyi çok kısa vurgulayarak Çargah perdesine kadar inmekte, Neva

perdesini de göstererek Hüseyini perdesinde yarım karar vermektedir. İcra edilen bu kısmın nota karşılığı ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 621

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
GUL	SOL	5.736		SOL	5.718	HA	LA	5.927	İ	DO	6.201
İN	Sİ	6.132	E	DO	6.289		SOL	5.706	LA	Sİ	6.079
NE	Sİ	6.135	NE	DO	6.235		FA ²⁸¹	5.496		LA	5.950
MA	Sİ	6.110		Sİ	6.077		Mİ	5.432	HÜ	LA	5.956
	LA	6.029	BE	DO	6.254		RE	5.232		SOL	5.747
	Sİ	6.090	ŞE	DO	6.186	İ	Mİ	5.427	KÜM	SOL	5.717
	DO	6.240		Sİ	6.117	LEY	Mİ	5.414		FA	5.577
	RE	6.424	RUN	LA	5.960		DO	5.036	İ	FA	5.545
	RE	6.453	MİS	LA	5.943	YE	RE	5.227	LA	Mİ	5.477
	DO	6.203	LÜ	SOL	5.730	EN	Mİ	5.439	HÜV	Mİ	5.447
	Sİ	6.104		FA	5.577		RE	5.267		RE	5.259
	LA	6.005	KÜM	FA	5.590	NE	RE	5.250		DO	5.041
	Sİ	6.098		Mİ	5.435	MA	FA	5.608	VA	RE	5.219
	Sİ	6.092	YU	FA	5.562		SOL	5.736		Mİ	5.433
	LA	5.974		SOL	5.716		LA	5.951	HİD	Mİ	5.458
	Sİ	6.099									

Okuyucu bu kısmın icrasına Gerdaniye-Tiz Segah üçlü aralığını kullanarak başlamıştır. Daha sonra gelen Gerdaniye-Tiz Çargah dörtlü aralığına kadar ikili aralıklar kullanan okuyucu, ikili aralıklarla okuyuşa devam etmiştir. İcranın sonuna doğru Muhayyer-Tiz Çargah üçlü aralığını kullandıktan sonra ikili aralıklarla bu bölümü sonlandırmıştır.

Genel olarak nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 622

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	396	11
Sİ-Sİ	*	2	*
Sİ-Sİ	*	25	*
Sİ-LA	90	81	9
LA-Sİ	90	61	29
Sİ-DO	113	150	37
DO-RE	204	185	19
RE-RE	*	29	*
RE-DO	204	251	47
DO-Sİ	113	99	14
Sİ-LA	90	99	9

²⁸¹ Acem perdesidir.

LA-Si	90	93	3
Si-Si	*	6	*
Si-LA	90	118	28
LA-Si	90	125	35
Si-SOL	385	380	5
SOL-DO	499	570	71
DO-DO	*	53	*
DO-Si	113	158	45
Si-DO	113	177	64
DO-DO	*	68	*
DO-Si	113	69	44
Si-LA	181	157	24
LA-LA	*	17	*
LA-SOL	204	213	9
SOL-FA	113	153	40
FA-FA	*	13	*
FA-Mi	181	156	25
Mi-FA	181	128	53
FA-SOL	113	154	41
SOL-LA	204	212	8
LA-SOL	204	221	17
SOL-FA	204	210	6
FA-Mi	181	64	117
Mi-RE	204	200	4
RE-Mi	204	195	9
Mi-Mi	*	13	*
Mi-DO	408	378	30
DO-RE	204	191	13
RE-Mi	204	212	8
Mi-RE	204	172	32
RE-RE	*	18	*
RE-FA	385	359	26
FA-SOL	113	127	14
SOL-LA	204	216	12
LA-DO	294	250	44
DO-Si	113	122	9
Si-LA	181	128	53
LA-LA	*	6	*
LA-SOL	204	209	5
SOL-SOL	*	30	*
SOL-FA	113	141	28
FA-FA	*	32	*
FA-Mi	181	68	113
Mi-Mi	*	30	*
Mi-RE	204	188	16
RE-DO	204	218	14
DO-RE	204	178	26
RE-Mi	204	214	10
Mi-Mi	*	25	*

- فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا

Okuyucu Neva perdesinden doğrudan Muhayyer perdesine uzanmakta, sonrasında ardışık sesleri kullanarak karar perdesine yönelen bir seyir izlemektedir. Karar perdesine dokunduktan sonra Segah perdesinden başlayarak sırasıyla Çargah, Neva ve Hüseyini perdelerini göstermektedir. Makamın güçlü sesi üzerindeki Rast çeşnisini önce Gerdaniye perdesine ardından da tekrar Neva perdesine yönelerek gösteren okuyucu, doğrudan Muhayyer'e dokunarak ardışık seslerle Neva perdesinde yarım karara gitmektedir. Bu icranın notaları ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 623

Ayet	Nota	Sent
FE	RE	5.265
MEN	LA	5.952
KA	SOL	5.684
NE	FA ²⁸²	5.549
YER	FA ²⁸³	5.532
	Mİ	5.453
CU	Mİ	5.458
	RE	5.246
Lİ	RE	5.244
GA	DO	5.040
	SI	4.885
	DO	5.031
	SI	4.877
	LA	4.729
E	LA	4.742
RAB	SOL	4.551
BI	SI	4.874
HI	DO	5.054
	RE	5.225

Ayet	Nota	Sent
FEL	Mİ	5.484
	RE	5.217
YA	RE	5.208
MEL	Mİ	5.400
	FA	5.622
A	SOL	5.738
ME	SOL	5.721
LEN	SOL	5.714
	FA	5.549
	Mİ	5.438
	RE	5.234
SA	LA	5.932
	SOL	5.731
	SOL	5.736
Lİ	FA	5.603
	Mİ	5.410
HA	FA	5.563
	Mİ	5.410
	RE	5.228

Bu okuyuşta ilk olarak Neva-Muhayyer beşli aralığının kullanıldığı görülmektedir. Bu aralık okuyuşun sonralarına doğru bir defa daha kullanılmıştır. Okuyuşun orta kısımlarında Rast-Segah üçlü aralığı kullanılmış, ikili aralıklarla okuyuş sonra erdirilmiştir.

Büyük oranda nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

²⁸² Acem perdesidir.

²⁸³ Acem perdesidir.

Tablo 624

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-LA	702	688	14
LA-SOL	204	268	64
SOL-FA	204	135	69
FA-FA	*	17	*
FA-Mİ	90	79	11
Mİ-Mİ	*	5	*
Mİ-RE	204	212	8
RE-RE	*	2	*
RE-DO	204	204	0
DO-Sİ	113	155	42
Sİ-DO	113	146	33
DO-Sİ	113	154	41
Sİ-LA	181	148	33
LA-LA	*	13	*
LA-SOL	204	191	13
SOL-Sİ	385	322	63
Sİ-DO	113	181	68
DO-RE	204	171	33
RE-Mİ	204	259	55
Mİ-RE	204	267	63
RE-RE	*	9	*
RE-Mİ	204	192	12
Mİ-FA	181	222	41
FA-SOL	113	116	3
SOL-SOL	*	17	*
SOL-SOL	*	7	*
SOL-FA	113	165	52
FA-Mİ	181	112	69
Mİ-RE	204	203	1
RE-LA	702	698	4
LA-SOL	204	201	3
SOL-SOL	*	5	*
SOL-FA	113	133	20
FA-Mİ	181	193	12
Mİ-FA	181	154	27
FA-Mİ	181	153	28
Mİ-RE	204	182	22

- فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

Okuyucu bu kısımda Neva perdesinden doğrudan Gerdaniye perdesine uzanarak bu perdeyi kısa bir süre vurgulamaktadır. Doğrudan Çargah perdesine düşen okuyucu ardışık seslerle önce Acem perdesine dokunarak makamın karar sesine inen bir seyir izlemektedir.

“Ve lâ yüşrik” ifadesiyle karar sesinden basamak basamak güçlü sesine yönelen okuyucu Dügah’a Uşşak’lı yönelimde bulunmaktadır. Tilavetin son hecelerinde Segah ve Dügah seslerini seri nağmelerle vurgulayarak önce karar sesine, ardından makamın pest taraftaki genişleme

seslerinden Hüseyini Aşiran ve Irak perdelerini de seri nağmelerle vurgulayarak Segah ve Dügah sesleri ile Rast karar perdesine dönüş yapmaktadır. Bu icranın notaları ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 625

Ayet	Nota	Sent
FEL	RE	5.222
YA	SOL	5.755
MEL	SOL	5.749
A	SOL	5.713
ME	SOL	5.718
	DO	5.039
LEN	DO	5.047
SA	RE	5.209
Lİ	Mİ	5.405
HAV	FA ²⁸⁴	5.578
	Mİ	5.394
	RE	5.213
	DO	5.022
	Sİ	4.891
	LA	4.726
	SOL	4.519
VE	SOL	4.504
LA	LA	4.743

Ayet	Nota	Sent
	Sİ	4.830
YÜŞ	RE	5.225
RİK	RE	5.244
Bİ	DO	5.013
İ	DO	5.038
BA	DO	5.006
	DO	4.986
	Sİ	4.839
DE	DO	5.003
	Sİ	4.856
Tİ	Sİ	4.897
	LA	4.721
RAB	LA	4.715
Bİ	DO	5.017
	Sİ	4.843
Hİ	LA	4.705
	Sİ	4.844
	LA	4.755

Ayet	Nota	Sent
	Sİ	4.869
	LA	4.741
	SOL	4.512
	Sİ	4.882
	LA	4.733
	SOL	4.527
	Mİ	4.229
	FA	4.370
	Mİ	4.265
	FA	4.391
	FA	4.398
E	Sİ ²⁸⁵	
	LA ²⁸⁶	
HA	LA	4.709
	SOL	4.512
DA	SOL	4.539

Neva-Gerdaniye dörtlü aralığı ile okuyuş başlamaktadır. 3 defa tekrar eden Rast perdesinden sonra Gerdaniye-Çargah beşli aralığı kullanılmıştır. Bir süre ikili aralıklarla devam eden icrada Segah-Neva üçlü aralığı kullanıldıktan sonra yine ikili aralıklara dönmüştür. Genel olarak ikili aralıkların tercih edildiği bu icrada Dügah-Çargah, Rast-Segah, Rast-Hüseyini Aşiran üçlü ve Irak-Segah dörtlü aralıklarının da kullanıldığı görülmektedir.

Kısmen nazârî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

²⁸⁴ Acem perdesidir.

²⁸⁵ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

²⁸⁶ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

Tablo 626

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-SOL	499	533	34
SOL-SOL	*	6	*
SOL-SOL	*	35	*
SOL-SOL	*	5	*
SOL-DO	702	679	23
DO-DO	*	8	*
DO-RE	204	161	43
RE-Mİ	204	196	8
Mİ-FA	181	173	8
FA-Mİ	181	184	3
Mİ-RE	204	182	22
RE-DO	204	191	13
DO-Sİ	113	131	18
Sİ-LA	181	165	16
LA-SOL	204	208	4
SOL-SOL	*	15	*
SOL-LA	204	239	35
LA-Sİ	181	87	94
Sİ-RE	317	396	79
RE-RE	*	19	*
RE-DO	204	231	27
DO-DO	*	25	*
DO-DO	*	32	*
DO-DO	*	20	*
DO-Sİ	113	146	33
Sİ-DO	113	164	51
DO-Sİ	113	147	34
Sİ-Sİ	*	41	*
Sİ-LA	181	177	4
LA-LA	*	6	*
LA-DO	294	302	8
DO-Sİ	113	174	61
Sİ-LA	181	138	43
LA-Sİ	181	139	42
Sİ-LA	181	89	92
LA-Sİ	181	114	67
Sİ-LA	181	128	53
LA-SOL	204	229	25
SOL-Sİ	385	370	15
Sİ-LA	181	149	32
LA-SOL	204	206	2
SOL-Mİ	294	298	4
Mİ-FA	181	141	40
FA-Mİ	181	105	76
Mİ-FA	181	125	56
FA-FA	*	7	*
FA-Sİ	499	?	?
Sİ-LA	181	?	?
LA-LA	*	?	*
LA-SOL	204	197	7
SOL-SOL	*	28	*

- صدق الله العظيم

Okuyucu, tilavetin son cümlesi olan bu ifadeyi Çargah perdesinden Segah ve Dügah seslerine yönelip Segah perdesini vurguladıktan sonra Dügah perdesiyle Rast karar perdesini göstererek seslendirmektedir. Bu icranın notaları ve sent değerleri şu şekildedir.

Tablo 627

Ayet	SA	DE	GAL		LA	HÜL		A	ZİM	
Nota	DO	DO	Sİ	LA	Sİ	LA	SOL	SOL	SOL	SOL
Sent	4.966	4.985	4.900	4.759	4.906	4.739	4.522	4.524	4.524	4.533

Okuyuşun son cümlesi olan bu ifadenin icrası tamamen ikili aralıklarla gerçekleştirilmiştir. Nazarî sistemle daha çok örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

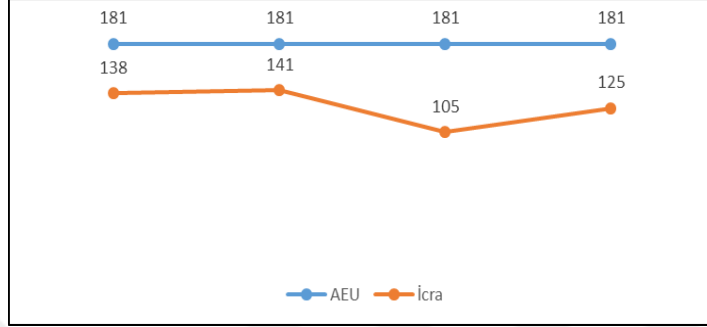
Tablo 628

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-DO	*	19	*
DO-Sİ	113	85	28
Sİ-LA	181	141	40
LA-Sİ	181	147	34
Sİ-LA	181	167	14
LA-SOL	204	216	12
SOL-SOL	*	2	*
SOL-SOL	*	0	*
SOL-SOL	*	9	*

2.3.1.2.1. İkili Aralıklar

- **Hüseyini Aşiran-Irak Aralığı (181)**

GRAFİK 155

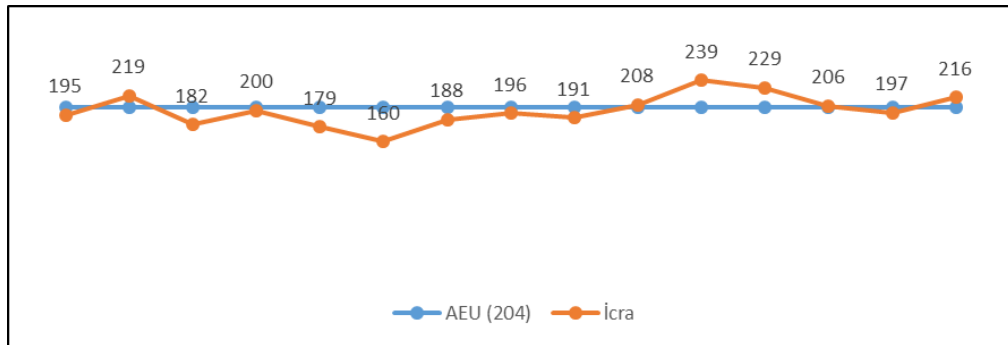
Okuyuşta dört defa kullanılan bu aralık nazari sistemde 181 sent olarak belirlenmişken, icrada bu aralığın korunamadığını görmekteyiz. Bu grafikten ilgili aralıkta 2-4 koma arasında bir pestleşmenin olduğu anlaşılmaktadır.

- **Irak-Rast Aralığı (113)²⁸⁷**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 113 sent olarak belirlenmişken, icrada 75 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla bu aralığın da 1,5 koma civarında pest tınladığı anlaşılmakta ve sistemin korunamadığı gözlemlenmektedir.

- **Rast-Düğah Aralığı (204)**

GRAFİK 156

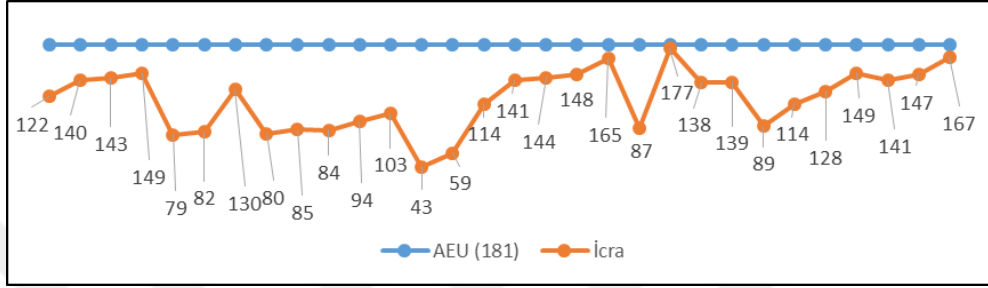

²⁸⁷ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

Okuyuş içerisinde 15 defa kullanılan bu aralığa bakıldığında, 2 koma pest ve 1,5 koma tiz noktada tınlayan iki tanesi hariç, büyük oranda nazari sistemde öngörülen noktalara yakın bölgelerde tınladığı anlaşılmaktadır.

- **Düğah-Segah Aralığı (181)**

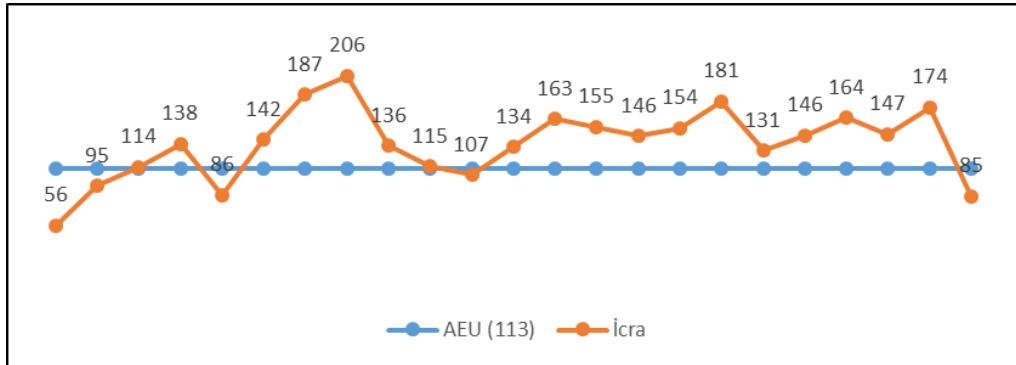
GRAFİK 157

Bu grafikten anlaşıldığına göre sistemde öngörülen aralık değeri olan 181 sent ile icranın çok büyük oranda uyuşmadığı görülmektedir. İcra'nın tamamen pestleşme eğiliminde olduğu da anlaşılmaktadır.

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

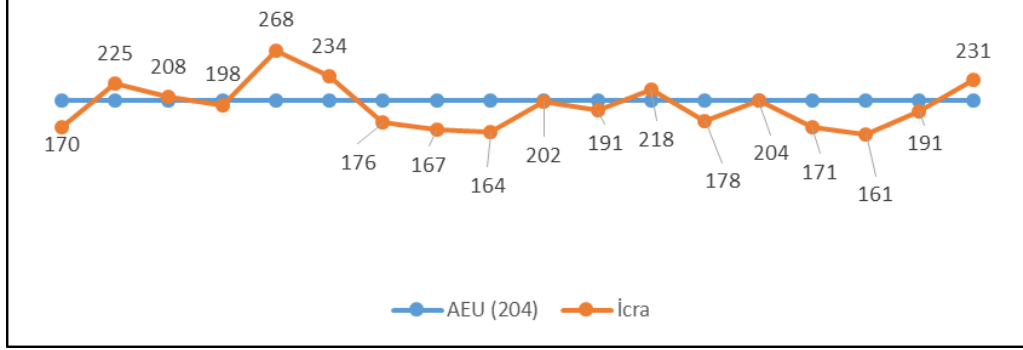
GRAFİK 158

Okuyuş içerisinde sıkça kullanılan bu aralık, grafiğe göre nazari sistemde 113 sent olarak tespit edilen aralık değeri ile büyük oranda uyuşmamaktadır. İcra'nın büyük oranda tizleşme eğiliminde olduğu da anlaşılmaktadır.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

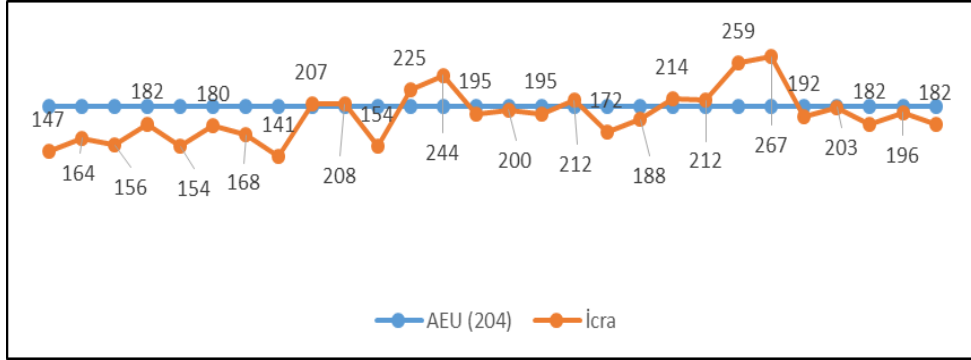
GRAFİK 159

Okuyuş içerisinde genellikle tercih edilen bir aralık olan Çargah-Neva aralığı nazari sistemde 204 sent olarak öngörülse de bu okuyuşta söz konusu değerin daha çok korunamadığı gözlemlenmektedir. Genel olarak bu aralığın 2 koma pest tınladığı görülmektedir. En tiz tınladığı bölgede 3 koma civarında bir fark söz konusudur.

- **Neva-Hüseyni Aralığı (204)**

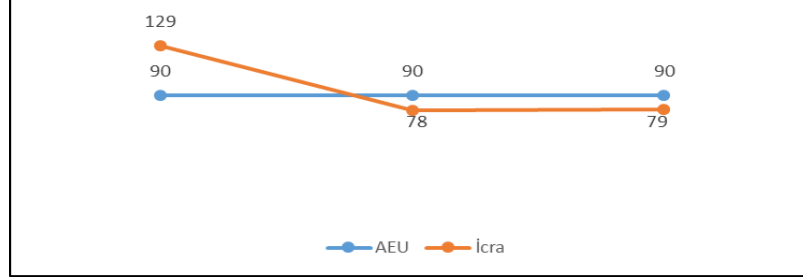
GRAFİK 160

Okuyuş içerisinde çok fazla tercih edilen bu aralık nazari sistemde 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya bakıldığında genel olarak bu değerin korunduğu söylene de 2-3 koma civarında pest tınlayan aralıklar altı aralık ile 3 koma civarında tiz tınlayan iki aralık göze çarpmaktadır.

- Hüseyni-Acem Aralığı (90)

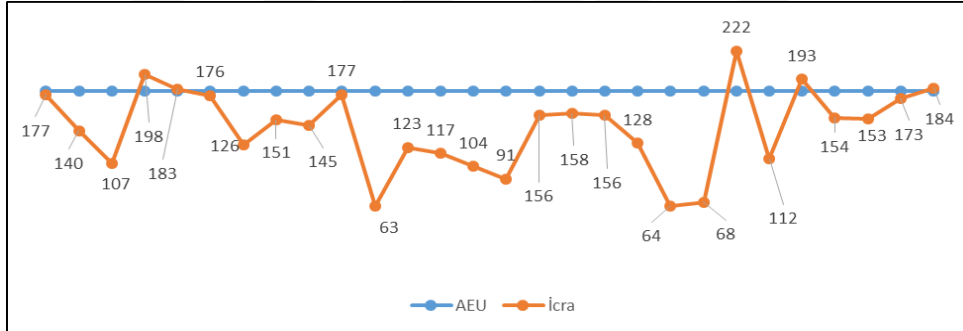
GRAFİK 161

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık nazari sistemde 90 sent olarak belirlenmiştir. İcraya bakıldığında daha çok bu oranın korunduğu söylene de bir aralığın yaklaşık 2 koma tiz tınladığı göze çarpmaktadır.

- Hüseyni-Eviç Aralığı (181)

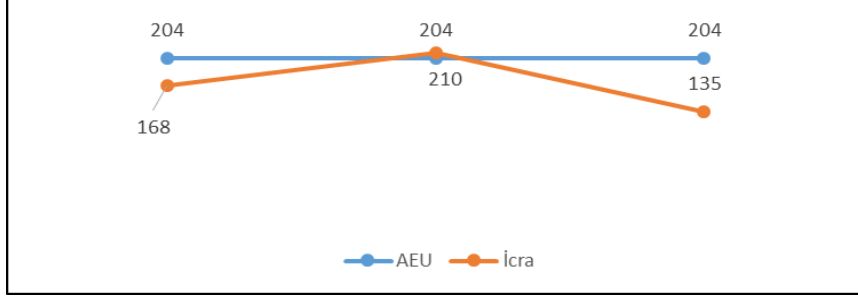
GRAFİK 162

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen bu aralık da, grafiğe göre nazari sistem ile çok uyumlu durmamaktadır. 5 komayı bulan değerde pestleşmelerin olduğu görülmektedir.

- **Acem-Gerdaniye Aralığı (204)**

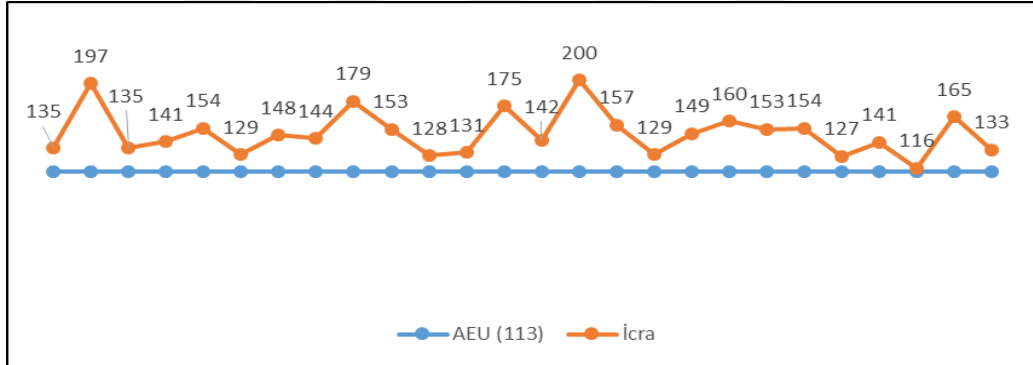
GRAFİK 163

Okuyuş içerisinde üç defa tercih edilen bu aralık bir noktada sistem ile uyumlu görünürken, diğer iki noktada 1,5 koma ile 3,5 koma civarında pest tınladığı görülmektedir.

- **Eviç-Gerdaniye Aralığı (113)**

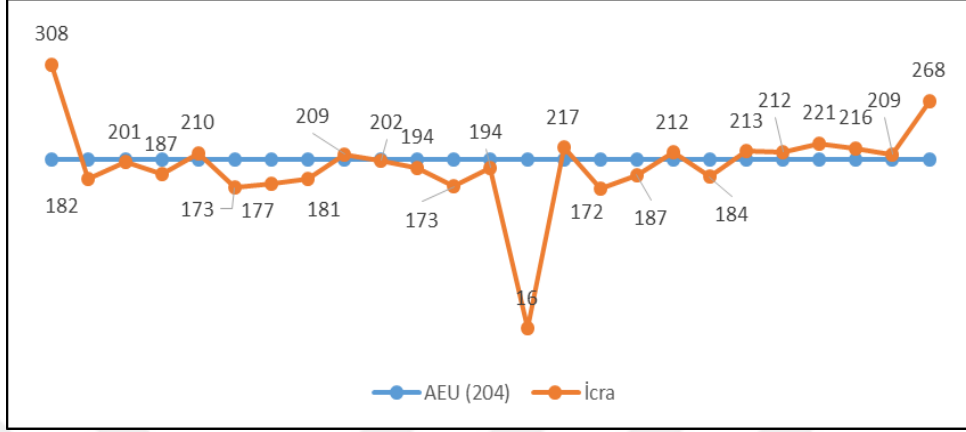
GRAFİK 164

İcra içerisinde sıkça tercih edilen bu aralık, nazari sistemde 113 sent olarak tespit edilmiştir. Grafiğe bakıldığında ise bu aralığın icrada genellikle daha tiz noktalarda tınladığı ve tamamen tizleşme eğiliminde olduğu görülmektedir. Az sayıda aralığın sistemde öngörülen noktalara yakın yerlerde tınladığı gözlenmektedir.

- **Gerdaniye-Muhayyer Aralığı (204)**

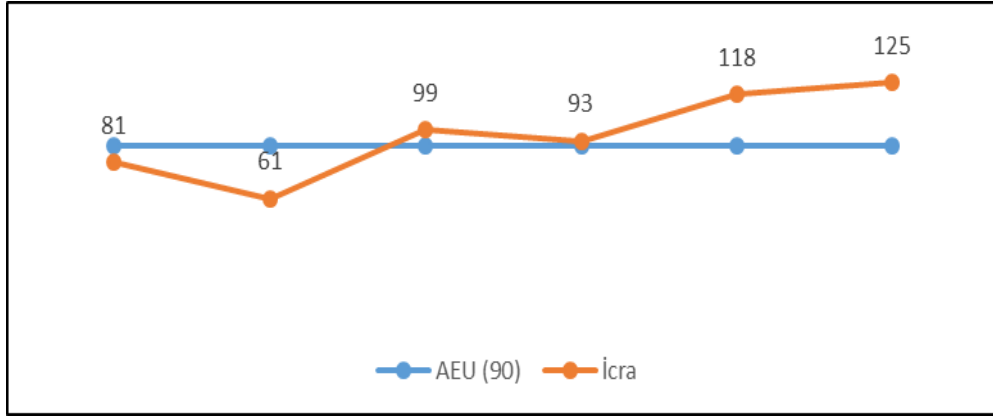
GRAFİK 165

İcra da sıkça kullanılan aralıklardan biri olan bu aralık da genellikle nazari sistemin tespit ettiği noktalara yakın bölgelerde tınlamaktadır. İki yerde 3 ve 5 koma tiz, bir yerde de 8 koma pest tınladığı anlaşılmaktadır.

- **Muhayyer- Sünbüle (90)**

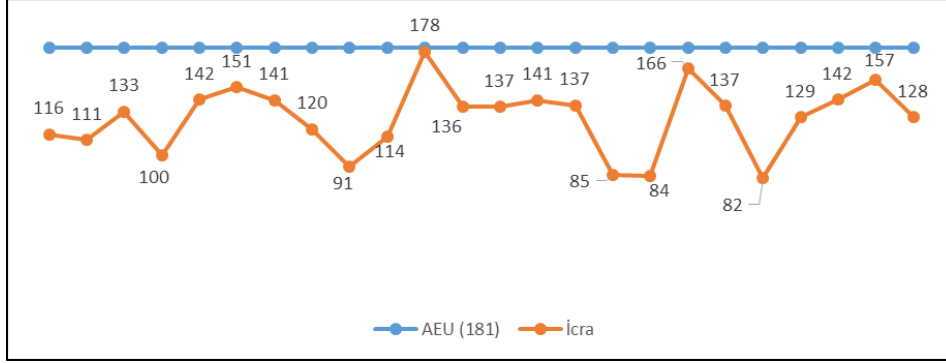
GRAFİK 166

Nazari sistemde 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde altı defa kullanılmıştır. Bunların üçünde sistemle uyumlu olduğu görülen bu aralık, diğer üç tanesinde 1,5 koma civarında sistem dışına çıkmıştır.

- **Muhayyer- Tiz Segah (181)**

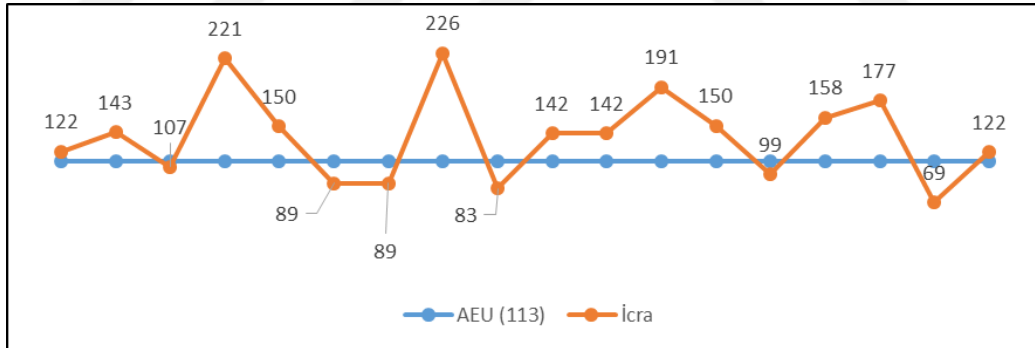
GRAFİK 167

Bu aralık da icra içerisinde sıkça kullanılmıştır. Nazari sistemin tespit ettiği değer olan 181 sente, icranın büyük oranda bağlı kalmadığı anlaşılmaktadır. İcranın tamamen pestleşme eğiliminde olduğu da görülmektedir.

- **Tiz Segah-Tiz Çargah (113)**

GRAFİK 168

Arel-Ezgi-Uzdilek makam sisteminde 113 sent değeri ile ortaya konulan bu aralık, icraya bakıldığında çok daha farklı görünmektedir. İcranın büyük oranda bu değere uzak kaldığı söylenebilir. Bu aralığın dört yerde ise sistem tarafından tespit edilen değere yakın bir noktada tınladığı görülmektedir.

- **Tiz Çargah-Tiz Neva (204)**

GRAFİK 169

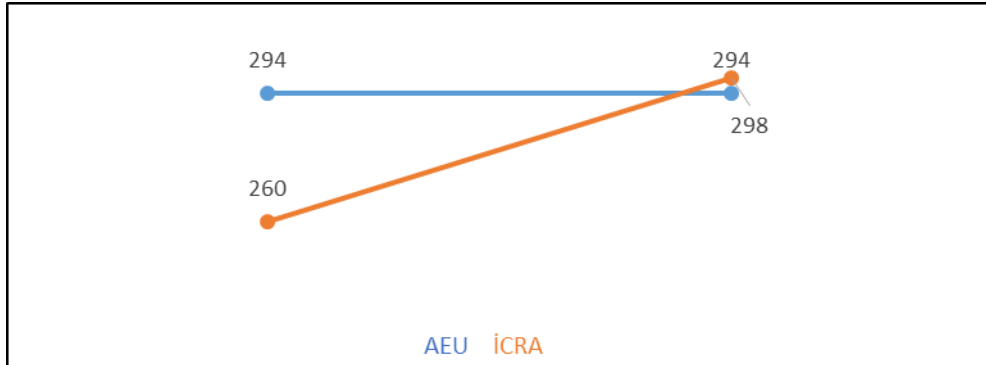

Okuyuş içerisinde 10 defa kullanıldığı görülen bu aralık, sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya baktığımızda bu aralığın, üç yerde sisteme yakın bir noktada tınladığı görülmektedir. Diğer aralıkların ise sistem ile uyuşmadığı anlaşılmaktadır.

2.3.1.2.2. Üçlü Aralıklar

- **Hüseyini Aşiran-Rast Aralığı (294)**

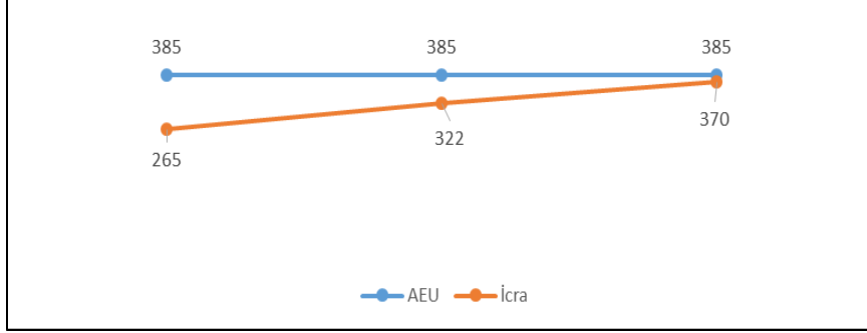
GRAFİK 170

Okuyuş içerisinde iki defa kullanıldığı görülen bu aralık bir noktada sistem tarafından tespit edilen 294 sent değerine yakın tınlarken, diğer noktada 1,5 koma civarında bir pestlik söz konusudur.

- **Rast-Segah Aralığı (385)**

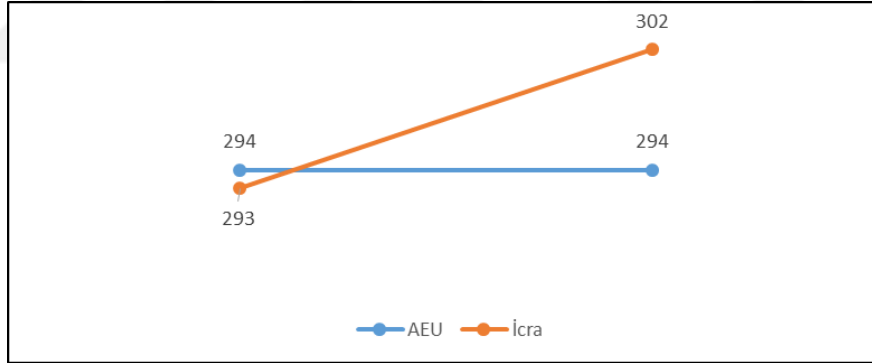
GRAFİK 171

Okuyuş içerisinde üç defa tercih edilen bu aralığın grafiğine baktığımızda tek bir yerde sisteme yakın bir noktada tınladığı, diğer iki noktada ise sistem ile bir uyumsuzluğun söz konusu olduğu görülmektedir. İcranın tamamen pestleşme eğiliminde olduğu da anlaşılmaktadır.

- **Düğah-Çargah Aralığı (294)**

GRAFİK 172

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği değerle uyumlu görünmektedir.

- **Segah-Neva Aralığı (317)²⁸⁸**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 396 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 317 sent değerine göre 4 koma civarında tiz bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile bir uyumsuzluğun söz konusu olduğu söylenebilir.

- **Çargah-Hüseyini Aralığı (408)²⁸⁹**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 378 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 408 sent değerine göre 1,5 koma koma civarında tiz bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Neva-Eviç Aralığı (385)²⁹⁰**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 359 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 385 sent değerine göre 1 koma civarında pest bir noktada duyulmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

2.3.1.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Yegah-Rast Aralığı (499)²⁹¹**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 460 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 499 sent değerine göre 1 komadan daha pest bir noktada duyulmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

- **Neva-Gerdaniye Aralığı (499)²⁹²**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 533 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 499 sent değerine göre 1 komadan daha tiz bir noktada duyulmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir.

²⁸⁸ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

²⁸⁹ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

²⁹⁰ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

²⁹¹ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

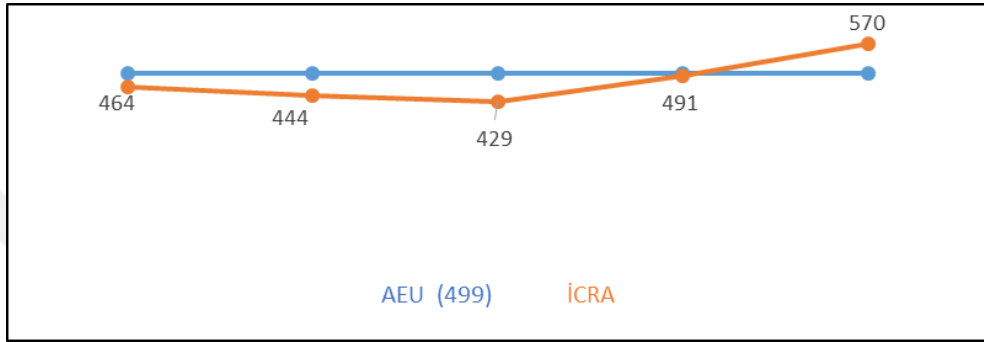
²⁹² Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

- **Hüseyini-Muhayyer Aralığı (499)²⁹³**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 464 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 499 sent değerine göre yaklaşık 2 koma pest bir noktada tınlamıştır.

- **Gerdaniye-Tiz Çargah Aralığı (499)**

GRAFİK 173

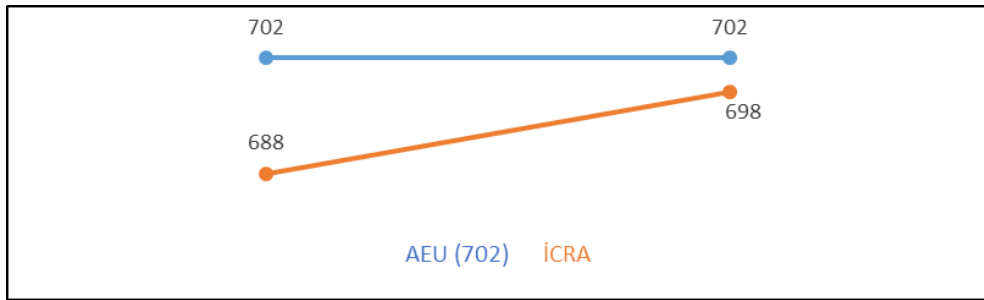

Okuyuş içerisinde beş defa kullanılan bu aralık büyük oranda sistemin tespit ettiği noktalara uzak bölgelerde tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile bir tutarsızlığın olduğunu söylemek mümkündür.

2.3.1.2.4. Beşli Aralıklar

- **Neva-Muhayyer Aralığı (702)**

GRAFİK 174

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralığın sistem ile uyumlu olduğu görülmektedir. İcra'nın tamamen pestleşme eğiliminde olduğu da anlaşılmaktadır.

²⁹³ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

- **Gerdaniye-Çargah Aralığı (702)²⁹⁴**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 679 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 702 sent değerine göre yaklaşık 1 koma pest bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile bir uygunluğun varlığından söz edilebilir.

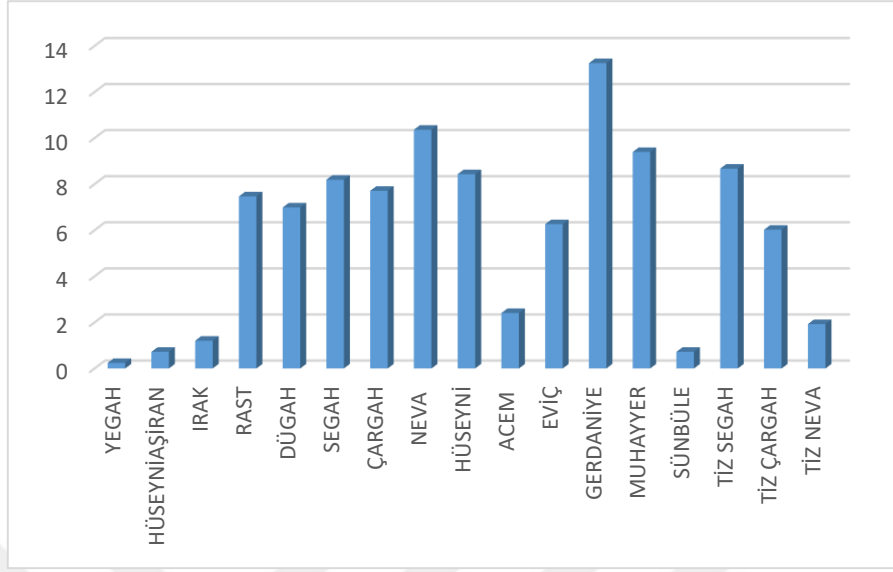
2.3.1.3. Perde Adetleri

Tablo 629

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
YEGAH	4109	1	0,24
HÜSEYİNİ AŞIRAN	4252	3	0,72
IRAK	4393	5	1,20
RAST	4535	31	7,47
DÜGAH	4739	29	6,99
SEGAH	4869	34	8,19
ÇARGAH	5019	32	7,71
NEVA	5237	43	10,36
HÜSEYİNİ	5434	35	8,43
ACEM	5552	10	2,41
EVIÇ	5582	26	6,27
GERDANIYE	5737	55	13,25
MUHAYYER	5942	39	9,40
SÜNBÜLE	6003	3	0,72
TİZ SEGAH	6081	36	8,67
TİZ ÇARGAH	6233	25	6,02
TİZ NEVA	6446	8	1,93

²⁹⁴ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

GRAFİK 175

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Rast makamında okunan Kur'an-ı Kerim'de en çok tercih edilen perde %13 oranı ile Gerdaniye perdesi, ondan sonra ise %10 oranı ile Neva perdesidir. Bu sonuca göre icranın daha çok makamın tiz durak bölgesinde yoğunlaştığı ve buradan makamın güçlü bölgesine dönüşlerin gerçekleştiği düşünülebilir.

Grafiğe bakıldığında ise karar perdesinden itibaren 6. derece olan Hüseyini perdesine kadar bir belirginlik görülmektedir. Aynı belirginlik düzeyi tiz durak perdesi olan Gerdaniye perdesi ile Muhayyer ve Tiz Segah perdeleri için de geçerlidir.

Eviç perdesinin Acem perdesinden daha fazla kullanılmış olması makamın çıkıcı karakterinin bir göstergesi olarak düşünülebilir. Zira makam tariflerinde iniş cazibesi ile Eviç perdesi yerine Acem perdesinin tercih edilebileceği ifade edilmektedir.²⁹⁵

Irak perdesinin bir yeden perdesi olarak oranının Rast perdesine göre düşük olması, bu perdenin yeden perdesi olarak çok fazla tercih edilmediğinin bir göstergesi olarak düşünülebilir.

²⁹⁵ İsmail Hakkı Özkan, *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleleri*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2006, s. 137.

2.3.1.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 630

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler									
					Rast	Düğah	Segah	Çargah	Neva	Hüseyni	Eviç	Gerdani	Muhayy	
RACÎM	3,08	1	1	1	1									
RAHÎM	4,82	4	4	11	1	4	5	1						
NÜZÜLÂ	0,98	3	3	3	1	1	1							
FİHÂ	1,17	3	3	3					1	1	1			
HİVELÂ	0,96	1	1	1	1									
RABBÎ	0,81	1	1	1										1
MEDEDÂ	0,77	1	1	1									1	
SALİHÂ	1,06	3	3	3					1	1	1			
EHADÂ	0,91	1	1	1	1									
AZÎM	2,41	1	1	1	1									
Register Ortalaması		1,9												
Perde Adedi Ort.			1,9											
Perde Tekrarı Ort.				2,6										
Perde Tekrar Toplamı					6	5	6	1	2	2	2	1	1	
Perde Tekrar Oranı (%)					23	19	23	4	8	8	8	4	4	
Uzayan Son Hece Adedi	10													
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,70													

Bu okuyuşta bulunan 10 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolştırılmıştır.

Kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir. Buradan hareketle daha çok karar perdesinde karar göstererek bir uzatmanın yaygınlıkla kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini güçlü perdesinde yarım karar göstererek, daha sonra da tiz durak perdesinde asma karar göstererek yapılan uzatma modeli azalan oranlarla takip etmektedir.

En fazla uzama süresine sahip olan hecelerin icranın hemen başındaki ve sonundaki heceler olduğu görülmektedir. Bunun haricindeki ayet ve cümle sonlarında ortalama 1 saniyelik bir uzatma yapıldığı anlaşılmaktadır. Bütün icradaki ortalama uzatma süresinin yaklaşık 1.7 saniye olduğu görülmektedir.

İcranın başındaki hecelerin diğerlerine oranla daha fazla uzatma aralığına sahip olduğu söylenebilir. Her bir uzatma için yaklaşık iki aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatma süresince kullanılan perde oranı ise icranın başında gerçekleştirilen uzatmalarda daha fazla görünmektedir. Uzatmada en çok tercih edilen perdelerin Rast ve Segah perdeleri olduğu anlaşılmaktadır. Dügah perdesi ise bu perdelerin ardından gelmektedir. Dolayısıyla karar bölgesindeki perdeler, uzatmalarda çok fazla tercih edilmiştir. Bununla birlikte uzatma süresince daha çok, tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.3.1.5. Susma Süreleri

Tablo 631

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
RACÎM...BİSMİLLAH	7,18
RAHÎM...İNNELLEZÎNE	11,39
NÜZÜLÂ...HÂLİDÎNE	11,24
FİHÂ...LÂ YEBĞÛNE	2,50
HİVELÂ...GUL LEV	11,51
RABBÎ...GUL LEV	11,65
MEDEDÂ...GUL İNNEMÂ	12,68
VAHİD...FE MEN	6,29
SALİHÂ...FEL YA'MEL	4,29
EHADÂ...SADEGALLAH	1,02
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	256,16
Toplam Sus Süresi (Sn)	79,75
Sus Adedi	10
Ortalama Sus Süresi (Sn)	7,98
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	31,13

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada 10 tane sus bulunmaktadır.

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 8 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın yaklaşık üçte birine tekabül etmektedir. Genellikle icranın başında ve ortasında bulunan susların, sonundaki suslara göre daha uzun bir zaman diliminde seyrettiği görülmektedir.

2.3.2. Hüzam Makamında Okunan Kuran-ı Kerim Ayetleri²⁹⁶

2.3.2.1. Notasyon²⁹⁷

- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

RESİM 295²⁹⁸

Okuyan : Kerim ÖZTÜRK
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩=170

Satır sonu sus süresi: 6,81 sn

E u zü bil la himneş şey ta nir ra ci m

E u zü bil la himneş şey ta nir ra ci m

6 1 1 1 1 1 1 1 1 6 6 1 1

E u zu bil la himneş şey ta nir ra ci m

Time (s)	Frequency (Hz)
0	4.725
1	5.032
2	5.076
3	5.056
4	5.046
5	5.034
6	4.643
7	4.660
8	5.034
9	4.988
10	5.036

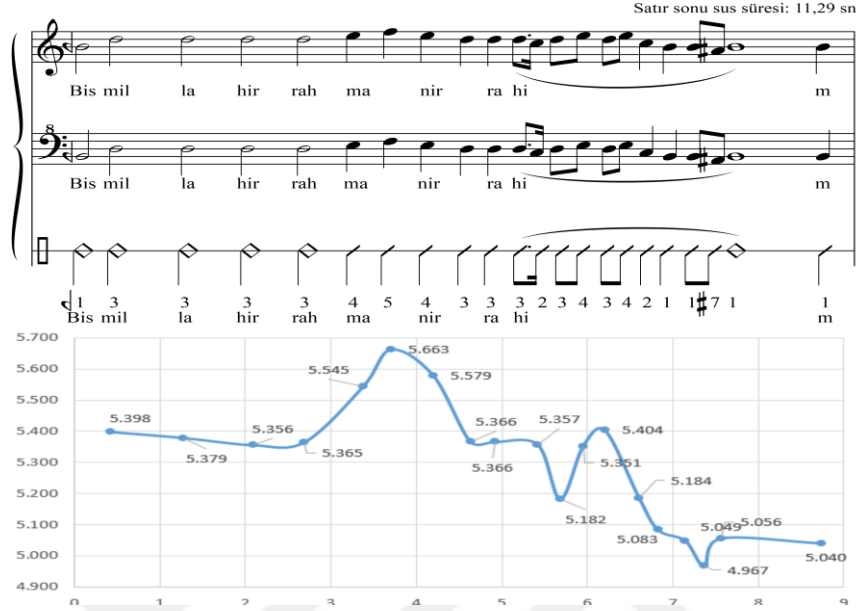
²⁹⁶ Kef Sûresi 18/107-110.

²⁹⁷ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 14-Kerim Öztürk-Hüzam Kuran-ı Kerim.

²⁹⁸ "Cim" hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından, okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

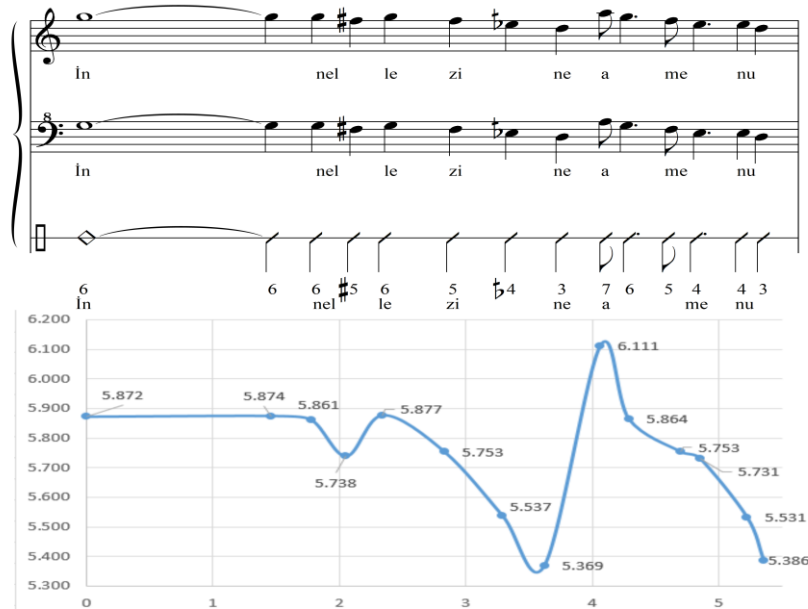
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

RESİM 296²⁹⁹

- إِنَّ الدِّينَ أَمْنًا وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

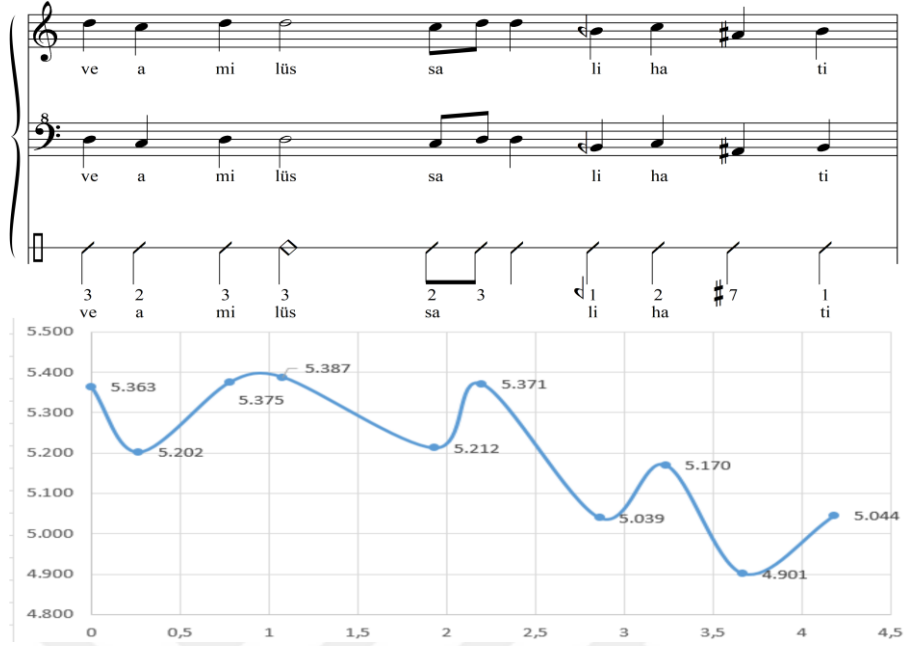
RESİM 297³⁰⁰

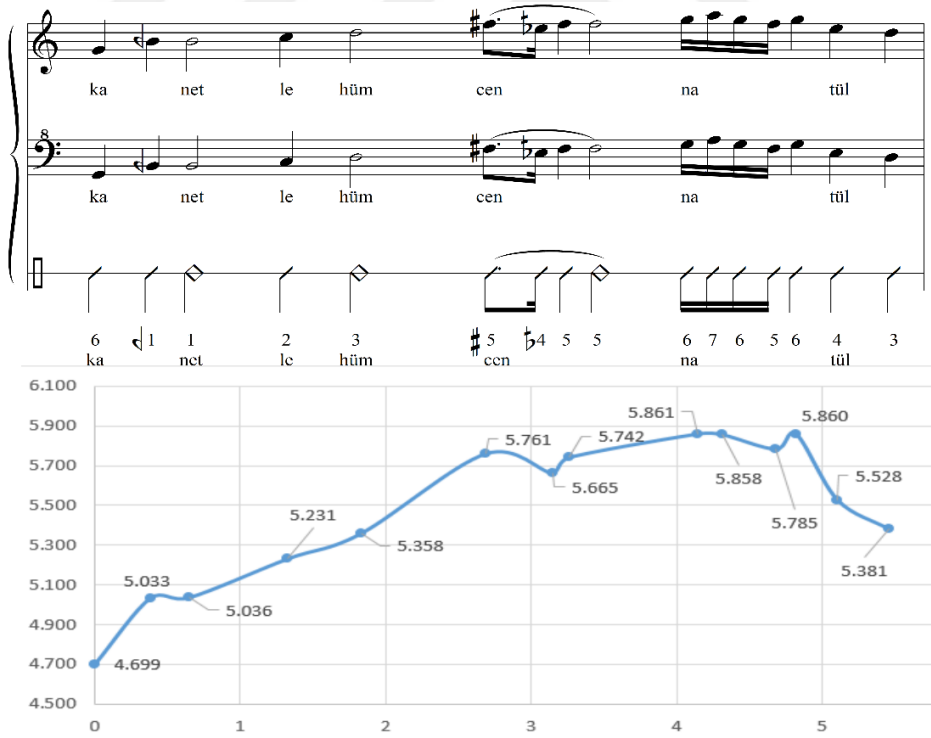
²⁹⁹ “Cim” hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından, okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³⁰⁰ “in” hecesinde İdğam Misleyn Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 298

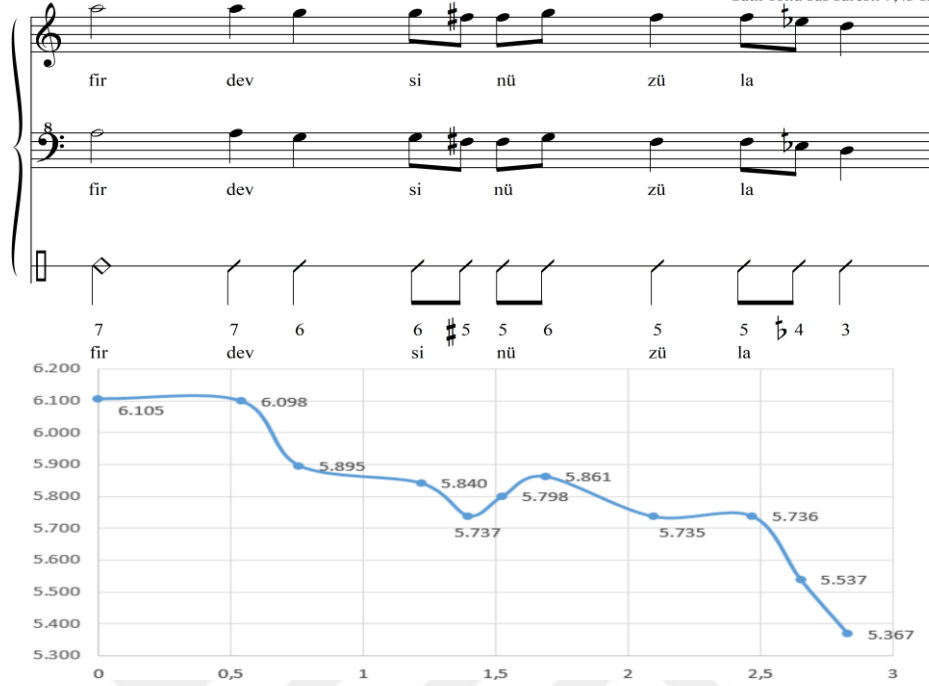
RESİM 299³⁰¹

³⁰¹ "cen" hecesinde idğam Misleyn Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 300

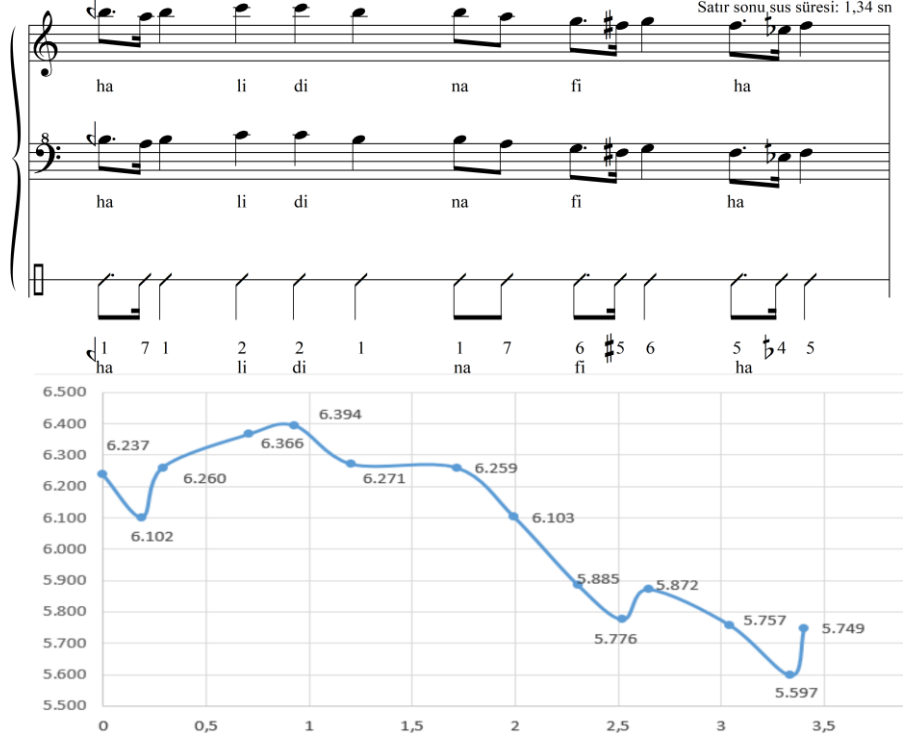
Satır sonu sus süresi: 9,43 sn

• خَالِدِينَ فِيهَا

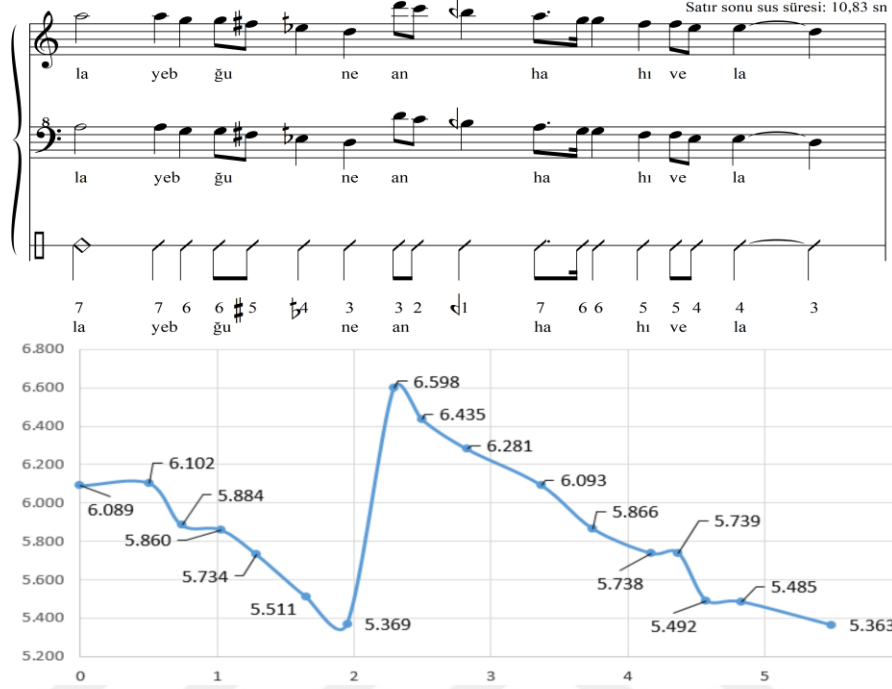
RESİM 301

Satır sonu sus süresi: 1,34 sn

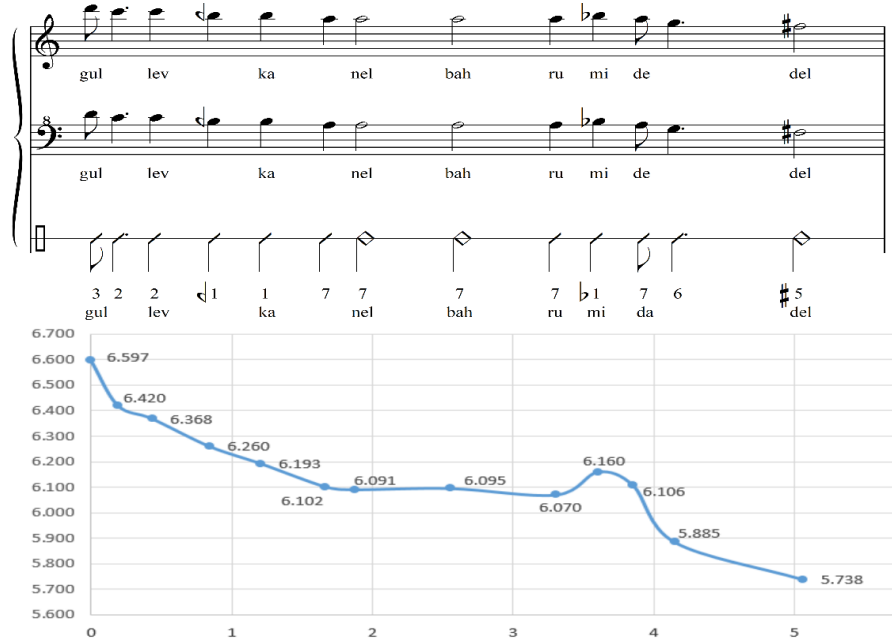
- لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

RESİM 302

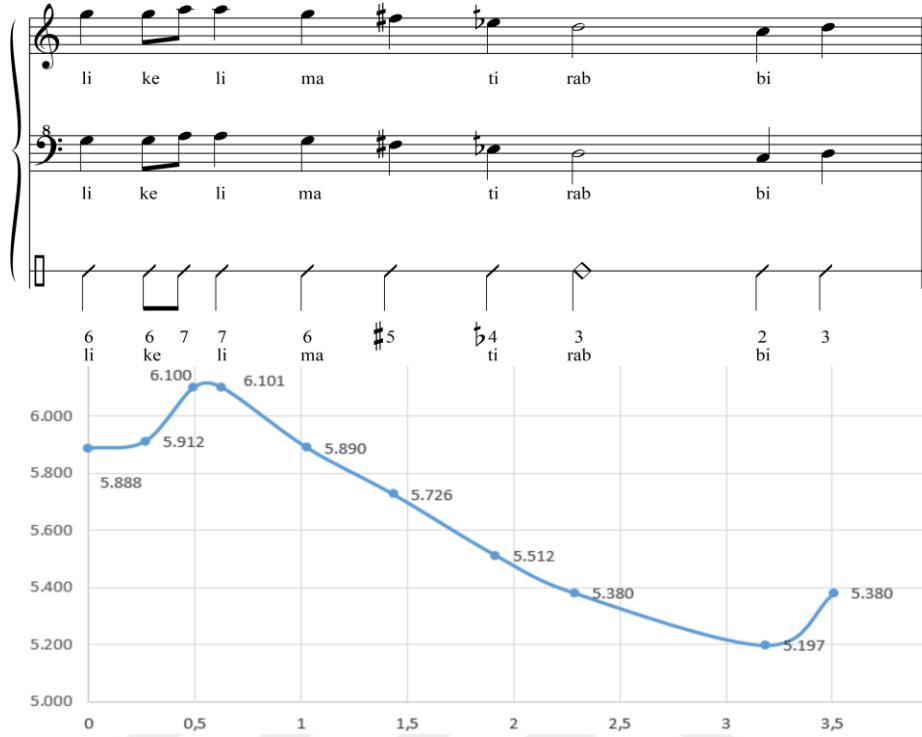
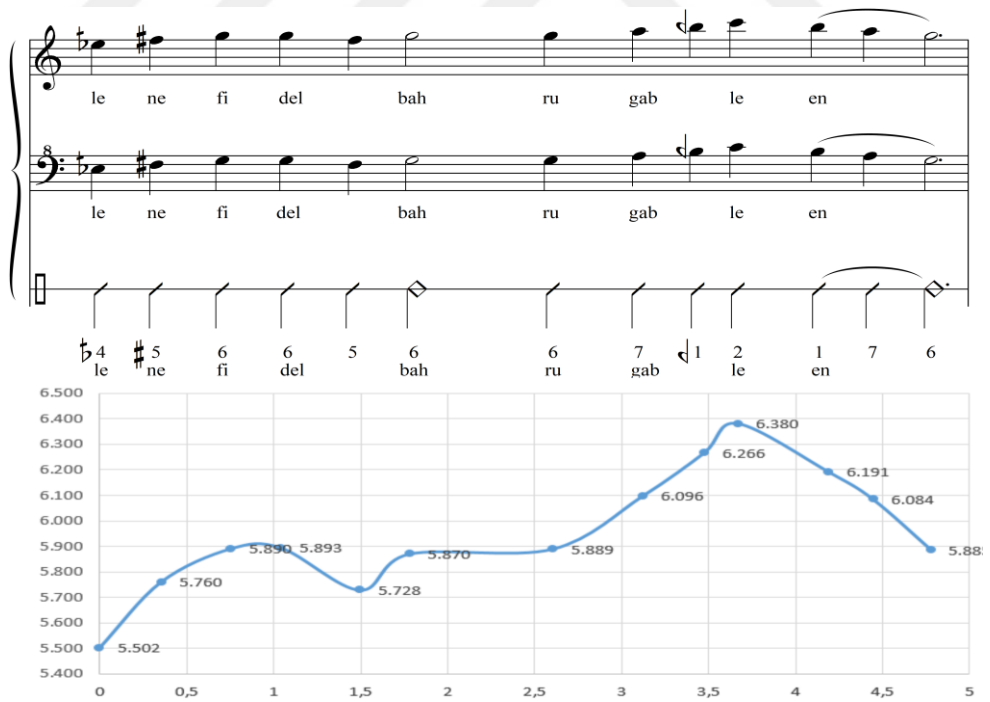

- قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي

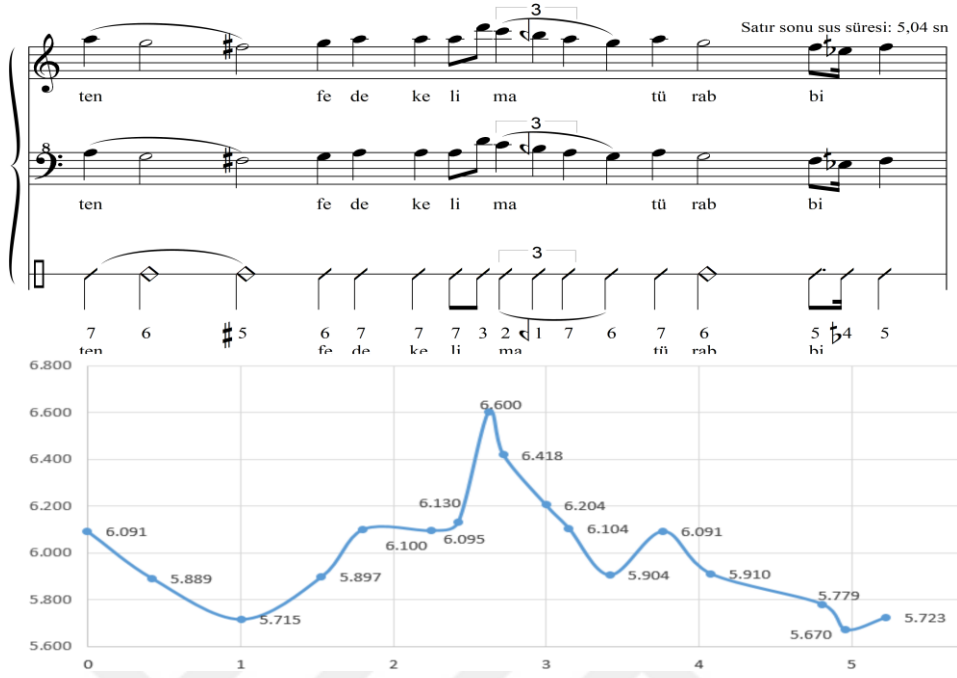
RESİM 303

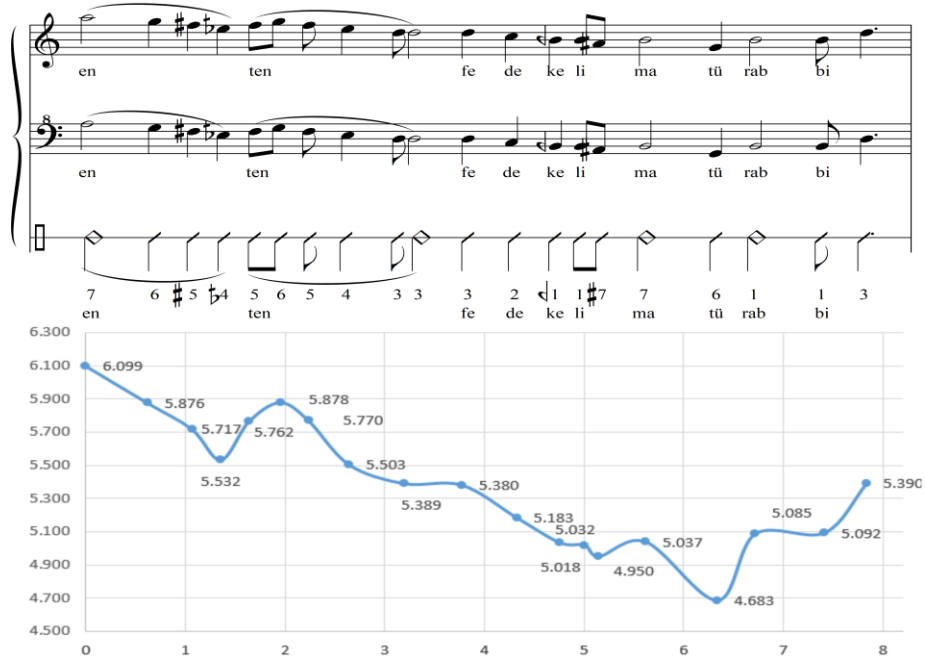
RESİM 304

RESİM 305³⁰²

³⁰² "en" hecesinde İhfa kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 306³⁰³

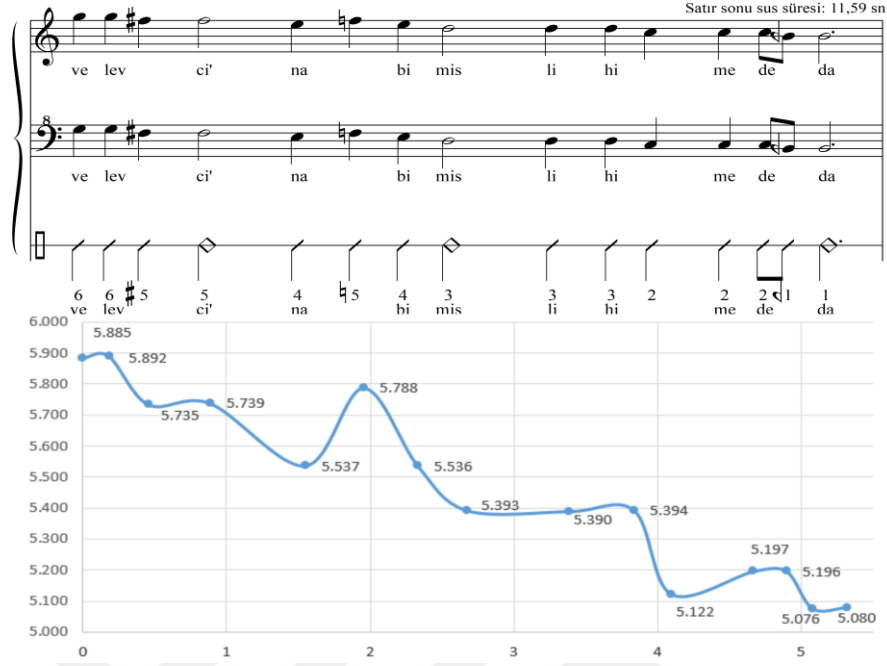
- أَنْ تَنْفَعَنَا بِكَلِمَاتِ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

RESİM 307³⁰⁴

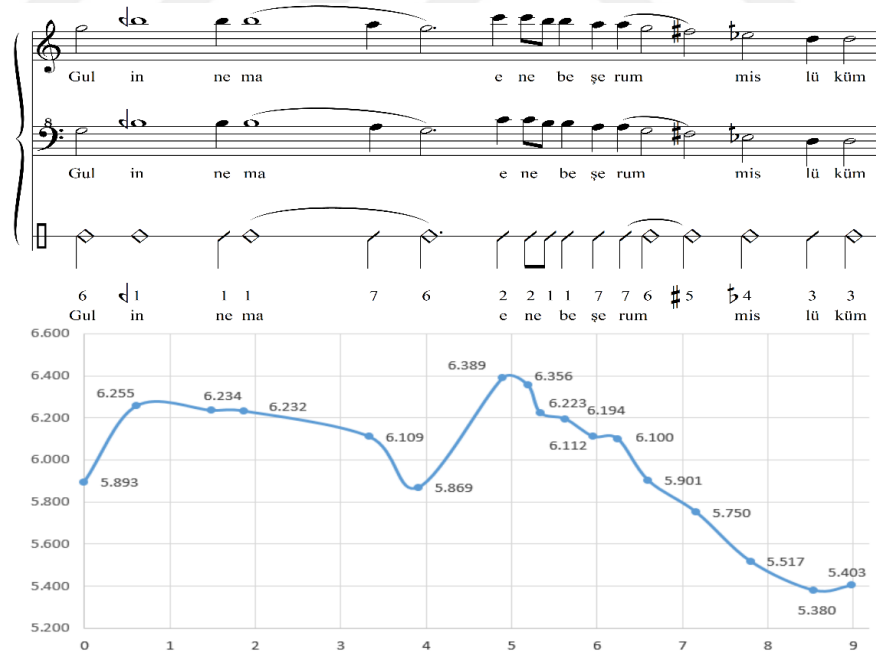
³⁰³ “ten” hecesinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³⁰⁴ “en” ve “ten” hecelerinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 308

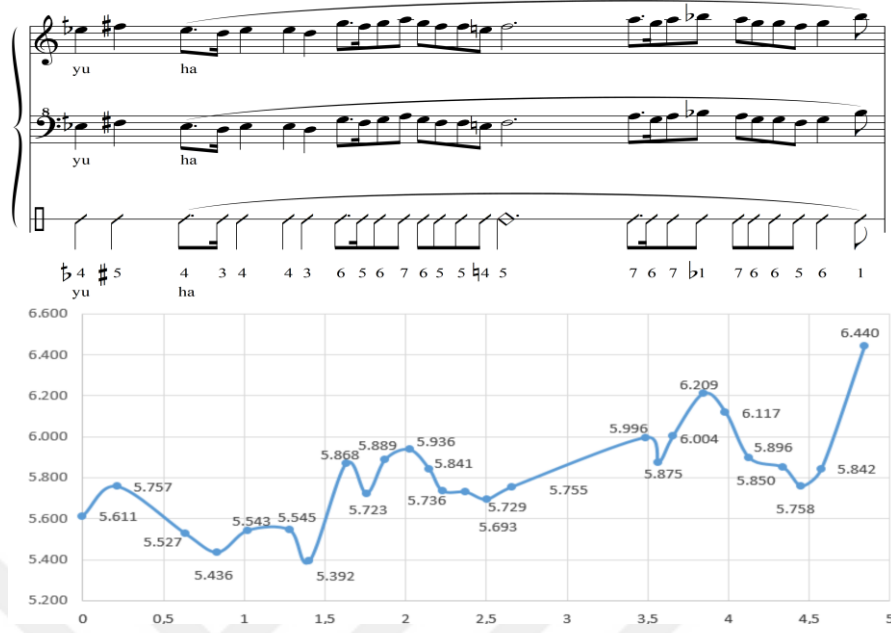
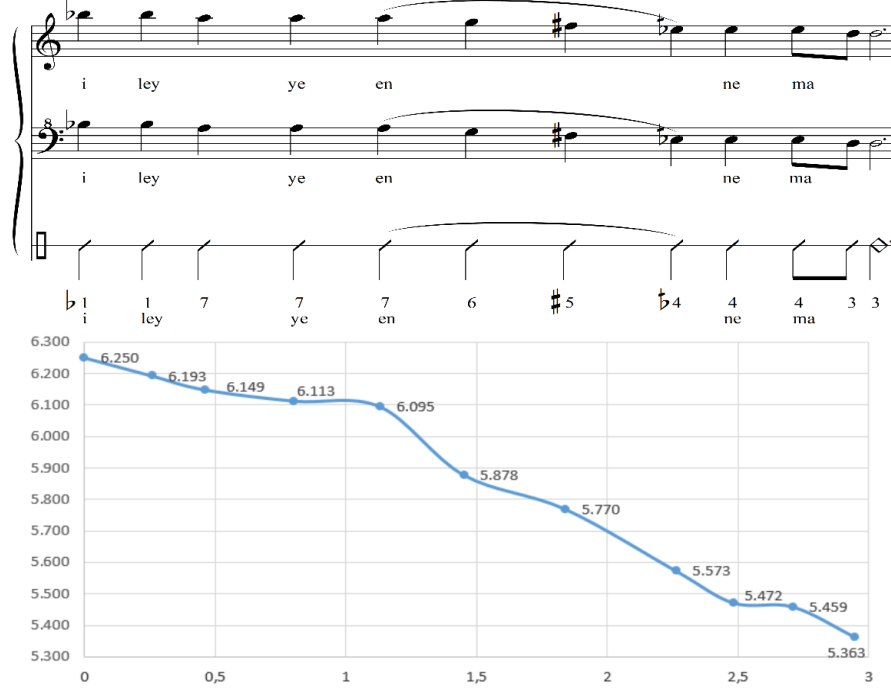
- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ

RESİM 309³⁰⁵

³⁰⁵ "in" hecesinde İdğam Misleyñ Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

"ma" hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

"rum" olarak okunan hecenin aslı "run" şeklindedir. İdğam Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından bu şekilde icra edilmekte ve genel okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede okunmaktadır.

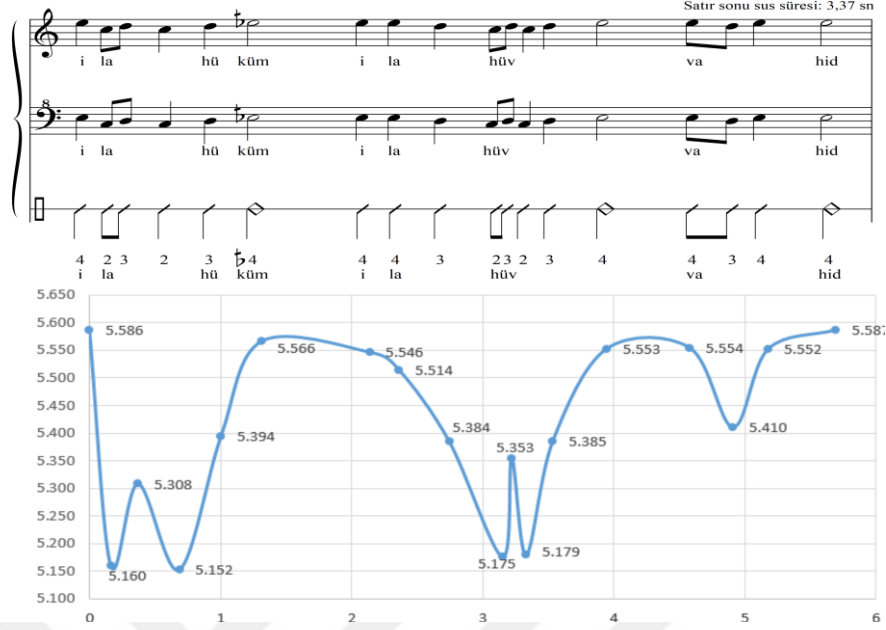
RESİM 310³⁰⁶RESİM 311³⁰⁷

³⁰⁶ "ha" hecesi ağırlıklı olarak sekizlik nota değerleriyle yazılmış olsa da daha dar bir zaman içinde okunmuştur. Bu zaman birimi, melodik hareketin daha net anlaşılabilmesi amacıyla kullanılmıştır. Bu hecede Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³⁰⁷ "en" hecesinde İdğam Misleyn Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

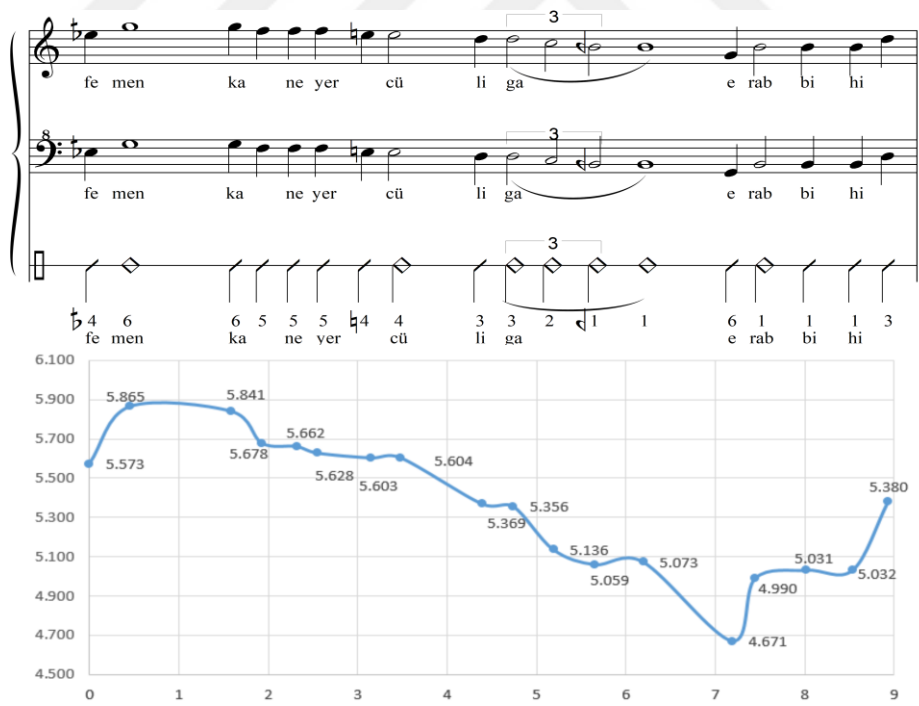
"ma" hecesinde hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 312³⁰⁸

- فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا

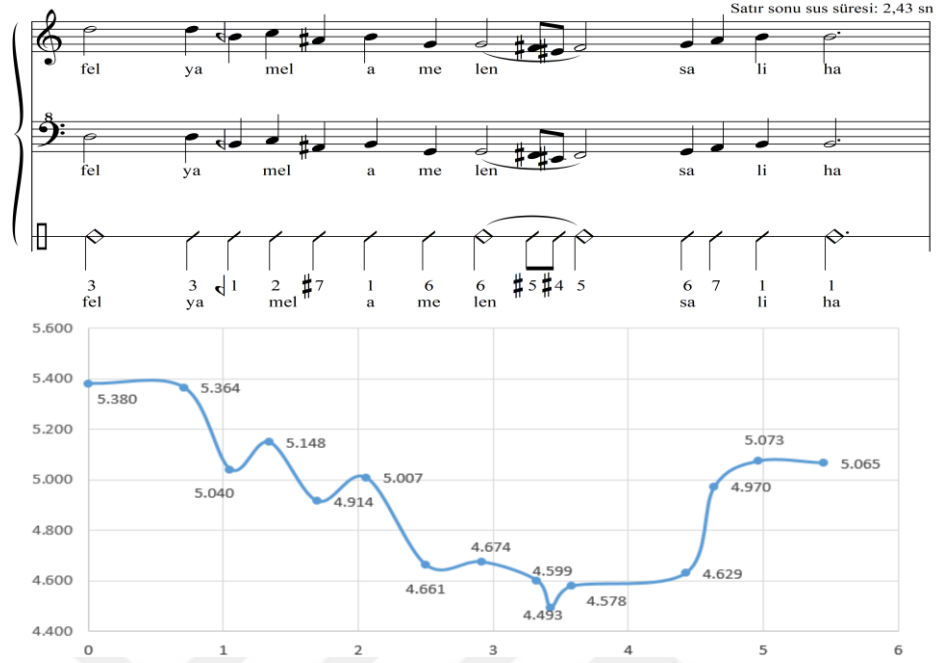
RESİM 313³⁰⁹

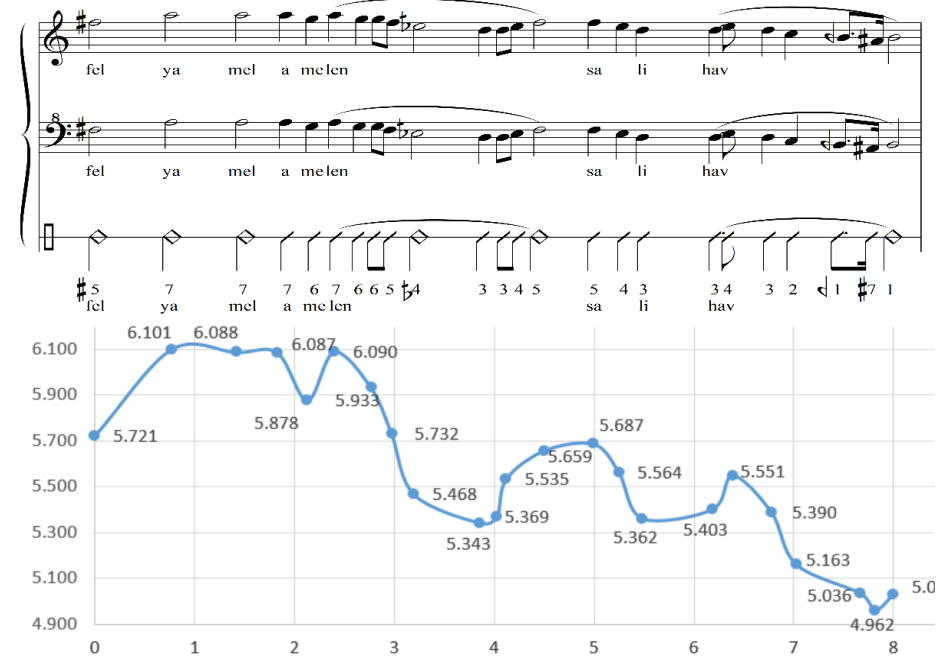
³⁰⁸ “hūv” şeklinde okunan hecenin aslı “hūn” olup, İdğam Mea’l-Ğunne kuralı gereğince bu şekilde okunmuştur.

³⁰⁹ “men” hecesinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

“ga” hecesinde Medd-i Muttasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 314³¹⁰

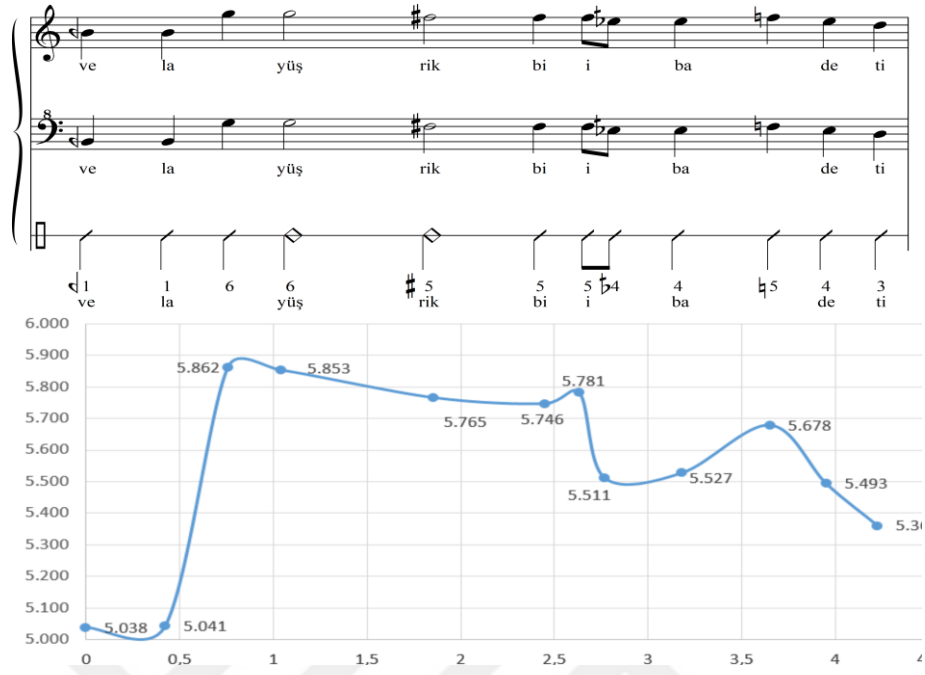
- فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

RESİM 315³¹¹

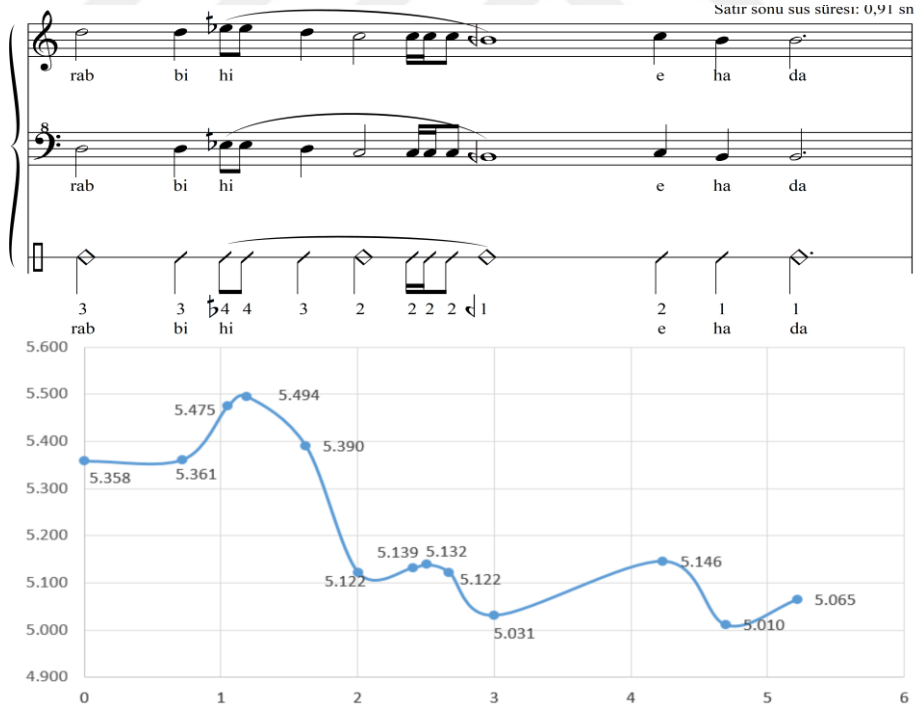
³¹⁰ “len” hecesinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³¹¹ “len” hecesinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir. “salihan” kelimesinin son sesi “n” olmasına rağmen, İdgam Mea'l-Ğunne kuralı gereğince “n” sesi “v” sesine dönüşmüş, yazımda da bu şekilde gösterilmiştir.

RESİM 316

RESİM 317³¹²

³¹² "hi" hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

• صدق الله العظيم

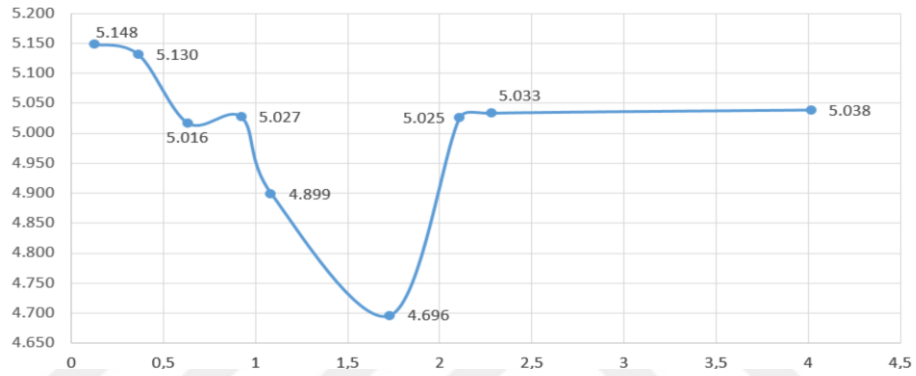
RESİM 318³¹³

Sa de gal la hül a zi m

Sa de gal la hül a zi m

3 2 2 1 1 7 6 1 1 1

Sa de gal la hül a zi m

2.3.2.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

• أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Okuyucu Rast perdesinden icraya başlamış ve doğrudan makamın karar perdesi olan Segah perdesine sıçrama yapıp sekiz58 heceyi bu perdede seslendirerek pekiştirme yapmıştır. Tekrar Rast perdesine doğrudan iniş yapan okuyucu iki heceyi bu perdede seslendirdikten sonra tekrar Segah perdesine sıçrama yaparak bu perdede karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 632

Ayet	E	U	ZÜ	BİL	LA	Hİ	Mİ	NEŞ	ŞEY	TA	NİR	RA	CİM	
Nota	SOL	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	Sİ	SOL	SOL	Sİ	Sİ	Sİ
Sent	4.725	5.032	5.076	5.056	5.046	5.066	5.045	5.034	5.016	4.643	4.660	4.988	5.034	5.036

³¹³ "zîm" hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

Bu icrada okuyucunun sadece Rast-Segah üçlü aralığını pest ve tiz yönde kullandığı görülmektedir. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 633

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	307	78
si-si	*	44	*
si-si	*	20	*
si-si	*	9	*
si-si	*	19	*
si-si	*	21	*
si-si	*	11	*
si-si	*	17	*
Sİ-SOL	385	373	12
SOL-SOL	*	17	*
SOL-Sİ	385	328	57
si-si	*	45	*
si-si	*	2	*

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Okuyucu karar perdesinden doğrudan makamın güçlü perdesi olan Neva perdesine sıçrayarak dört heceyi bu perdede icra ederek pekiştirme yapmıştır. Daha sonra Hüseyini ve Acem perdelerine dokunarak ardışık seslerle karar perdesine yönelmiştir. Kürdi yedeniyle Segah perdesinde tam karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 634

Ayet	Nota	Sent
BİS	Sİ	
MİL	RE	5.398
LA	RE	5.379
HİR	RE	5.356
RAH	RE	5.365
MA	Mİ ³¹⁴	5.545
	FA ³¹⁵	5.663
NİR	Mİ	5.579
	RE	5.366
RA	RE	5.366
HİM	RE	5.357
	DO	5.182
	RE	5.351
	RE	5.404
	DO	5.184
	Sİ	5.083
	Sİ	5.049
	LA ³¹⁶	4.967
	Sİ	5.056
	Sİ	5.040

³¹⁴ Hüseyini perdesidir.

³¹⁵ Acem perdesidir.

³¹⁶ Kürdi perdesidir.

Segah-Neva üçlü aralığı ile icraya başlayan okuyucu, Neva-Hüseyini ve Hüseyini-Acem ikili aralıklarını kullandıktan sonra ardışık ikili aralıklarla Çargah perdesine gelmiştir. Buradan aynı şekilde Hüseyini perdesine ulaşan okuyucu, Hüseyini-Çargah üçlü aralığını gösterdikten sonra ardışık seslerle Kürdi perdesine gelmiş ve Segah perdesinde karar göstermiştir. Daha çok nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 635

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-RE	317	?	?
RE-RE	*	19	*
RE-RE	*	23	*
RE-RE	*	10	*
RE-Mİ	204	179	25
Mİ-FA	90	118	28
FA-Mİ	90	83	7
Mİ-RE	204	213	9
RE-RE	*	1	*
RE-RE	*	9	*
RE-DO	204	175	29
DO-RE	204	169	35
RE-RE	*	52	*
RE-DO	204	219	15
DO-Sİ	113	101	12
Sİ-Sİ	*	35	*
Sİ-LA	90	82	8
LA-Sİ	90	89	1
Sİ-Sİ	*	16	*

- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

Okuyucu icraya Gerdaniye perdesini kısa bir süre vurgulayarak başlamıştır. Ardışık Hicaz çeşnisi sesleriyle Neva perdesine gelen okuyucu, Muhayyer perdesine dokunup tekrar Neva perdesine Çargah yedeniyle dönerek Neva üzerindeki Hicaz çeşnisini pekiştirmiştir. Buradan karar bölgesine yönelen okuyucu Kürdi ve Rast seslerine de dokunuşlar yaparak tekrar çıkıcı bir seyirle Hüzzam beşlisinin seslerini kullanarak Eviç ve Gerdaniye perdelerini vurgulamıştır. Muhayyer perdesine uzanan okuyucu Neva üzerindeki Hicaz çeşnisinin seslerini kullanarak bu perdede yarım karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 636

Ayet	Nota	Sent
İN	SOL	5.872
	SOL	5.874
NEL	SOL	5.861
	FA	5.738
LE	SOL	5.877
Zİ	FA	5.753
	Mİ	5.537
NE	RE	5.369
A	LA	6.111
	SOL	5.864
	FA	5.753
ME	FA	5.731
NU	Mİ	5.531
	RE	5.386
VE	RE	5.363
A	DO	5.202
Mİ	RE	5.375

Ayet	Nota	Sent
LÜS	RE	5.387
SA	DO	5.212
	RE	5.371
Lİ	Sİ	5.039
HA	DO	5.170
	LA ³¹⁷	4.901
Tİ	Sİ	5.044
KA	SOL	4.699
	Sİ	5.033
NET	Sİ	5.036
LE	DO	5.231
HÜM	RE	5.358
CEN	FA	5.761
	Mİ	5.665
	FA	5.742
	FA	5.742
NA	SOL	5.895

Ayet	Nota	Sent
	SOL	5.858
	FA	5.785
	SOL	5.860
TÜL	Mİ	5.528
	RE	5.381
FİR	LA	6.105
DEV	LA	6.098
	SOL	5.895
Si	SOL	5.840
	FA	5.737
NÜ	FA	5.798
	SOL	5.861
ZÜ	FA	5.735
LA	FA	5.736
	Mİ	5.537
	RE	5.367

Gerdaniye ve Neva perdesi arasındaki ikili aralıkları kullanarak icraya başlayan okuyucu, Neva-Muhayyer beşli aralığını kullandıktan sonra Çargah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak gelmiştir. Çargah-Neva ikili aralığını gösterdikten sonra Neva-Segah üçlü aralığını kullanan okuyucu, sırasıyla Segah-Çargah ikili, Çargah-Kürdi üçlü, Kürdi-Segah ikili, Segah-Rast üçlü aralıkları göstermiştir. Rast-Segah üçlü aralığını tekrar gösterdikten sonra tiz tarafa yönelen okuyucu, ardışık ikili aralıklarla geldiği Neva perdesinden sonra Neva-Eviç üçlü aralığını kullanmıştır. Eviç-hisar ikili aralığını pest ve tiz yönlerde gösteren okuyucu, Hisar perdesinden itibaren ardışık ikili aralıkları kullanarak Muhayyer perdesine uzanmıştır. Buradan Gerdaniye-Hisar üçlü aralığını kullanan okuyucu, Hisar-Neva ikili aralığını da gösterdikten sonra Neva-Muhayyer beşli aralığını kullanmıştır. Okuyucu daha sonra Neva perdesinde yarım karar gösterene kadar Muhayyer ve Neva perdesi arasındaki ikili aralıkları kullanmıştır. Büyük oranda nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

³¹⁷ Kürdi perdesidir.

Tablo 637

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-SOL	*	2	*
SOL-SOL	*	13	*
SOL-FA	113	123	10
FA-SOL	113	139	26
SOL-FA	113	124	11
FA-Mİ	272	216	56
Mİ-RE	113	168	55
RE-LA	702	742	40
LA-SOL	204	247	43
SOL-FA	113	111	2
FA-FA	*	23	*
FA-Mİ	272	200	72
Mİ-RE	113	145	32
RE-RE	*	22	*
RE-DO	204	162	42
DO-RE	204	173	31
RE-RE	*	13	*
RE-DO	204	175	29
DO-RE	204	159	45
RE-Sİ	317	332	15
Sİ-DO	113	131	18
DO-LA	204	269	65
LA-Sİ	90	144	54
Sİ-SOL	385	345	40
SOL-Sİ	385	334	51
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-DO	113	195	82
DO-RE	204	127	77
RE-FA	385	403	18
FA-Mİ	272	96	176
Mİ-FA	272	77	195
FA-FA	*	0	*
FA-SOL	113	153	40
SOL-SOL	*	37	*
SOL-FA	113	73	40
FA-SOL	113	75	38
SOL-Mİ	385	332	53
Mİ-RE	113	147	34
RE-LA	702	724	22
LA-LA	*	7	*
LA-SOL	204	203	1
SOL-SOL	*	55	*
SOL-FA	113	103	10
FA-FA	*	61	*
FA-SOL	113	62	51
SOL-FA	113	125	12
FA-FA	*	1	*
FA-Mİ	272	199	73
Mİ-RE	113	170	57

- خَالِدِينَ فِيهَا

Okuyucu Tiz Segah perdesinden başladığı okuyuşta ardışık seslerle önce Tiz Çargah perdesine ulaşmış, yine ardışık sesleri kullanarak inici bir seyirle Hisar perdesi yedeniyle Eviç perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 638

Ayet	HA			Lİ	Dİ		NA		Fi			HA		
Nota	Sİ	LA	Sİ	DO	DO	Sİ	Sİ	LA	SOL	FA	SOL	FA	Mİ	FA
Sent	6.237	6.102	6.260	6.366	6.394	6.271	6.259	6.103	5.885	5.776	5.872	5.757	5.597	5.749

İcranın bu bölümünde okuyucunun Tiz Çargah perdesi ile Hisar perdesi arasındaki ikili aralıkları kullandığı ve Eviç perdesinde asma kalış yaptığı gözlenmektedir. Daha çok nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 639

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Sİ-LA	181	136	45
LA-Sİ	181	159	22
Sİ-DO	113	106	7
DO-DO	*	28	*
DO-Sİ	113	123	10
Sİ-Sİ	*	12	*
Sİ-LA	181	157	24
LA-SOL	204	217	13
SOL-FA	113	109	4
FA-SOL	113	96	17
SOL-FA	113	114	1
FA-Mİ	272	160	112
Mİ-FA	272	151	121

- لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا

Okuyucu Muhayyer perdesinden Hicaz çeşnisi seslerini kullanarak Neva perdesine yönelmiş, buradan Tiz Neva perdesine sıçrama yaparak inici bir seyirle ardışık sesleri kullanarak güçlü perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 640

Ayet	Nota	Sent
LA	LA	6.089
YEB	LA	6.102
	SOL	5.884
ĞÜ	SOL	5.860
	FA	5.734
	Mİ	5.511
NE	RE	5.369
AN	RE	6.598
	DO	6.435
	Sİ	6.281
HA	LA	6.093
	SOL	5.866
HI	FA	5.738
VE	FA	5.739
	Mİ	5.492
LA	Mİ	5.485
	RE	5.363

Muhayyer perdesinden ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesine gelerek icraya giriş yapan okuyucu, Neva-Tiz Neva oktav aralığını kullanarak makamın tiz bölgesine yönelmiş, buradan da ardışık ikili aralıkları kullanarak geldiği Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Kısmen nazari sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 641

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	13	*
LA-SOL	204	219	15
SOL-SOL	*	23	*
SOL-FA	113	126	13
FA-Mİ	272	223	49
Mİ-RE	113	143	30
RE-RE	1200	1229	29
RE-DO	204	163	41
DO-Sİ	113	154	41
Sİ-LA	181	187	6
LA-SOL	204	227	23
SOL-FA	113	128	15
FA-FA	*	1	*
FA-Mİ	272	247	25
Mİ-Mİ	*	7	*
Mİ-RE	113	122	9

- قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِذَابًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي

Okuyucu Tiz Neva perdesinden Uşşak çeşnisinin seslerini kullanarak Muhayyer perdesine gelmiş, burada Sünbüle perdesine dokunarak Neva üzerindeki Hümayun dizisinin seslerini kullanarak Neva perdesine yönelmiştir. Tekrar çıkıcı bir seyire dönen okuyucu, Neva'da Hicaz çeşnisinin sesleri ve Gerdaniye'de Rast çeşnisinin seslerini kullanarak Tiz Çargah perdesine dokunmuş ve Gerdaniye perdesine geri dönmüştür. Muhayyer perdesinden Eviç perdesine, oradan da tekrar Muhayyer perdesine dönen okuyucu, Tiz Neva perdesine sıçrama yapıp ardışık sesleri kullanarak Hisar yedeniyle Eviç perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 642

Ayet	Nota	Sent
GUL	RE	6.597
	DO	6.420
LEV	DO	6.368
	Sİ	6.260
KA	Sİ	6.193
	LA	6.102
NEL	LA	6.091
BAH	LA	6.095
RU	LA	6.070
Mİ	Sİ ³¹⁸	6.160
DE	LA	6.106
	SOL	5.885
DEL	FA	5.738
Lİ	SOL	5.888
KE	SOL	5.912
	LA	6.100
Lİ	LA	6.101
MA	SOL	5.890

Ayet	Nota	Sent
	FA	5.726
Tİ	Mİ	5.512
RAB	RE	5.380
Bİ	DO	5.197
	RE	5.380
LE	Mİ	5.502
NE	FA	5.760
Fİ	SOL	5.890
DEL	SOL	5.893
	FA	5.728
BAH	SOL	5.870
RU	SOL	5.889
GAB	LA	6.096
	Sİ	6.266
LE	DO	6.380
EN	Sİ	6.191
	LA	6.084
	SOL	5.885

Ayet	Nota	Sent
TEN	LA	6.091
	SOL	5.889
	FA	5.715
FE	SOL	5.897
DE	LA	6.100
KE	LA	6.095
Lİ	LA	6.130
	RE	6.600
MA	DO	6.418
	Sİ	6.204
	LA	6.104
	SOL	5.904
TÜ	LA	6.091
RAB	SOL	5.910
Bİ	FA	5.779
	Mİ	5.670
	FA	5.723

Tiz Neva perdesinden ardışık ikili aralıklar ile Muhayyer perdesine gelerek icraya giriş yapan okuyucu, buradan Muhayyer-Tiz Segah ikili aralığını gösterdikten sonra Çargah perdesine ardışık ikili aralıkları kullanarak uzanmış ve uzun bir süre Çargah ile Tiz Çargah perdeleri arasındaki ikili aralıkları ardışık bir şekilde kullanarak dolaşmıştır. “Kelimatü” kelimesinde Muhayyer-Tiz Neva dörtlü aralığını gösterdikten sonra Tiz Neva ve Hisar perdeleri arasındaki ikili aralıkları ardışık şekilde kullanarak Evic perdesinde asma karar göstermiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 643

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	177	27
DO-DO	*	52	*
DO-Sİ	113	108	5
Sİ-Sİ	*	68	*
Sİ-LA	181	90	91
LA-LA	*	12	*
LA-LA	*	4	*
LA-LA	*	25	*
LA-Sİ	181	90	91
Sİ-LA	181	53	128
LA-SOL	204	222	18
SOL-FA	113	146	33

³¹⁸ Sünbüle perdesidir.

FA-SOL	113	149	36
SOL-SOL	*	25	*
SOL-LA	204	187	17
LA-LA	*	1	*
LA-SOL	204	211	7
SOL-FA	113	164	51
FA-Mi	272	214	58
Mi-RE	113	132	19
RE-DO	204	182	22
DO-RE	204	183	21
RE-Mi	113	122	9
Mi-FA	272	258	14
FA-SOL	113	130	17
SOL-SOL	*	3	*
SOL-FA	113	165	52
FA-SOL	113	142	29
SOL-SOL	*	19	*
SOL-LA	204	207	3
LA-Si	181	169	12
Si-DO	113	115	2
DO-Si	113	189	76
Si-LA	181	107	74
LA-SOL	204	199	5
SOL-LA	204	206	2
LA-SOL	204	202	2
SOL-FA	113	174	61
FA-SOL	113	182	69
SOL-LA	204	203	1
LA-LA	*	5	*
LA-LA	*	36	*
LA-RE	499	469	30
RE-DO	204	182	22
DO-Si	113	214	101
Si-LA	181	100	81
LA-SOL	204	199	5
SOL-LA	204	187	17
LA-SOL	204	181	23
SOL-FA	113	131	18
FA-Mi	272	109	163
Mi-FA	272	53	219

- أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

Okuyucu bu kısmın icrasına Muhayyer perdesinden başlamış, Neva üzerindeki Hicaz çeşnisinin seslerini göstererek Neva perdesine inmiştir. Bu perdede kalmadan ardışık seslerle Kürdi yedeniyle karar perdesini gösteren okuyucu, Rast perdesine dokunup sırasıyla doğrudan Segah, Neva ve Gerdaniye perdelerine uzanmıştır. Okuyucu Gerdaniye perdesinden Hüseyini perdesine ardışık seslerle geldikten sonra Acem perdesine dokunup yine ardışık seslerle Segah perdesinde yedensiz karar göstermiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 644

Ayet	Nota	Sent
EN	LA	6.099
	SOL	5.876
	FA	5.717
	Mİ	5.532
TEN	FA	5.762
	SOL	5.878
	FA	5.770
	Mİ	5.503
	RE	5.389
FE	RE	5.380
DE	DO	5.183

Ayet	Nota	Sent
KE	Sİ	5.032
Lİ	Sİ	5.018
	LA ³²⁰	4.950
MA	Sİ	5.037
TÜ	SOL	4.683
RAB	Sİ	5.085
Bİ	Sİ	5.092
	RE	5.390
VE	SOL	5.885
LEV	SOL	5.892
	FA	5.735

Ayet	Nota	Sent
Cİ	FA	5.739
NA	Mİ ³¹⁹	5.537
	FA ³²¹	5.788
Bİ	Mİ	5.536
MİS	RE	5.393
Lİ	RE	5.390
Hİ	RE	5.394
	DO	5.122
ME	DO	5.197
DE	DO	5.196
DA	Sİ	5.076

İcraya Muhayyer ve Kürdi perdeleri arasındaki ikili aralıkları ardışık bir şekilde kullanarak giriş yapan okuyucu, Segah-Rast üçlü aralığını pest ve tiz yönlerde kullandıktan sonra Segah-Neva üçlü aralığını göstermiştir. Buradan sonra Neva-Gerdaniye dördü aralığını kullanan okuyucu, sırasıyla Gerdaniye-Eviç, Eviç-Hüseyini, Hüseyini-Acem ikili aralıklarını kullandıktan sonra ardışık ikili aralıklarla karar perdesine yönelmiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

³¹⁹ Hüseyini perdesidir.

³²⁰ Kürdi perdesidir.

³²¹ Acem perdesidir.

Tablo 645

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-SOL	204	223	19
SOL-FA	113	159	46
FA-Mİ	272	185	87
Mİ-FA	272	230	42
FA-SOL	113	116	3
SOL-FA	113	108	5
FA-Mİ	272	266	6
Mİ-RE	113	115	2
RE-RE	*	9	*
RE-DO	204	197	7
DO-Sİ	113	151	38
Sİ-Sİ	*	14	*
Sİ-LA	90	68	22
LA-Sİ	90	87	3
Sİ-SOL	385	354	31
SOL-Sİ	385	402	17
Sİ-Sİ	*	7	*
Sİ-RE	317	298	19
RE-SOL	499	495	4
SOL-SOL	*	7	*
SOL-FA	113	157	44
FA-FA	*	4	*
FA-Mİ	181	202	21
Mİ-FA	90	251	161
FA-Mİ	90	252	162
Mİ-RE	204	144	60
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	4	*
RE-DO	204	272	68
DO-DO	*	75	*
DO-DO	*	0	*
DO-Sİ	113	120	7

- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ

Okuyucu Gerdaniye perdesinden doğrudan Tiz Segah perdesine uzanarak bu perdeyi bir süre pekiştirmiştir. Tekrar Gerdaniye perdesine dokunup doğrudan Tiz Çargah perdesine sıçrama yapan okuyucu, Neva perdesi üzerindeki Uzzal dizisinin seslerini kullanarak inici bir seyirle Neva perdesine düşmüştür. Bu perdede kalmadan hemen Hisar ve Eviç perdelerine dokunan okuyucu, sırasıyla Hisar-Neva, Muhayyer-Hüseyni ve Eviç-Tiz Segah perdeleri arasında çok hızlı melodik hareketlerde bulunarak Neva perdesi üzerindeki Hümayun dizisi seslerini kullanarak Neva perdesine dönmüştür. Bunun ardından Çargah ve Hisar perdeleri arasında ardışık sesleri kullanarak gel-git hareketleri yapan okuyucu Hisar perdesinde yarım karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 646

Ayet	Nota	Sent
GUL	SOL	5.893
İN	Sİ	6.255
NE	Sİ	6.234
MA	Sİ	6.232
	LA	6.109
	SOL	5.869
E	DO	6.389
NE	DO	6.356
	Sİ	6.223
BE	Sİ	6.194
ŞE	LA	6.112
RUN	LA	6.100
	SOL	5.901
	FA	5.750
MİS	Mİ	5.517
LÜ	RE	5.380
KÜM	RE	5.403
YU	Mİ	5.611
	FA	5.757

Ayet	Nota	Sent
HA	Mİ	5.527
	RE	5.436
	Mİ	5.543
	Mİ	5.545
	RE	5.392
	SOL	5.868
	FA	5.723
	SOL	5.889
	LA	5.936
	SOL	5.841
	FA	5.736
	FA	5.729
	Mİ ³²⁴	5.693
	FA	5.755
	LA	5.996
	SOL	5.875
	LA	6.004
	Sİ ³²⁵	6.209
	LA	6.117

Ayet	Nota	Sent
	SOL	5.896
	SOL	5.850
	FA	5.758
	SOL	5.842
	DO	6.440
İ	Sİ ³²²	6.250
LEY	Sİ ³²³	6.193
	LA	6.149
YE	LA	6.113
EN	LA	6.095
	SOL	5.878
	FA	5.770
	Mİ	5.573
NE	Mİ	5.472
MA	Mİ	5.459
	RE	5.363
	RE	5.366
İ	Mİ	5.586
LA	DO	5.160

Ayet	Nota	Sent
	RE	5.308
	DO	5.152
HÜ	RE	5.394
KÜM	Mİ	5.566
İ	Mİ	5.546
LA	Mİ	5.514
	RE	5.384
HÜV	DO	5.175
	RE	5.353
	DO	5.179
	RE	5.385
	Mİ	5.553
VA	Mİ	5.554
	RE	5.410
	Mİ	5.552
HİD	Mİ	5.587

Gerdaniye-Tiz Segah üçlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, ardışık ikili aralıklarla Gerdaniye perdesine geri dönmüştür. Buradan Gerdaniye-Tiz Çargah dörtlü aralığını göstererek devam eden okuyucu, ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesine gelmiştir. Daha sonra Neva-Gerdaniye dörtlü aralığını kullanarak icraya devam eden okuyucu, ardışık ikili aralıklarla Hüseyini ve Eviç perdelerine gelmiş ardından Eviç-Muhayyer üçlü aralığını göstermiştir. Muhayyer ve Sünbüle perdeleri arasındaki ikili aralıkları belirli bir melodik örgü şeklinde kullanan okuyucu, ardışık ikili aralıklarla Neva perdesine ulaşmıştır. Buradan Neva-Hüseyini ikili aralığını gösteren okuyucu, Hüseyini-Çargah üçlü aralığını kullandıktan sonra Çargah ve Hisar perdesi arasındaki ikili aralıkları pest ve tiz yönlerde kullandıktan sonra Hisar perdesinde asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

³²² Sünbüle perdesidir.

³²³ Sünbüle perdesidir.

³²⁴ Hüseyini perdesidir.

³²⁵ Sünbüle perdesidir.

Tablo 647

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
SOL-Sİ	385	362	23
Sİ-Sİ	*	21	*
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-LA	181	123	58
LA-SOL	204	240	36
SOL-DO	499	519	20
DO-DO	*	33	*
DO-Sİ	113	132	19
Sİ-Sİ	*	30	*
Sİ-LA	181	82	99
LA-LA	*	11	*
LA-SOL	204	199	5
SOL-FA	113	152	39
FA-Mİ	272	233	39
Mİ-RE	113	137	24
RE-RE	*	23	*
RE-Mİ	113	208	95
Mİ-FA	272	146	126
FA-Mİ	272	230	42
Mİ-RE	113	91	22
RE-Mİ	113	107	6
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-RE	113	153	40
RE-SOL	499	476	23
SOL-FA	113	145	32
FA-SOL	113	166	53
SOL-LA	204	47	157
LA-SOL	204	96	108
SOL-FA	113	105	8
FA-FA	*	6	*
FA-Mİ	181	36	145
Mİ-FA	181	62	119
FA-LA	317	241	76
LA-SOL	204	121	83
SOL-LA	204	130	74
LA-Sİ	90	205	115
Sİ-LA	90	93	3
LA-SOL	204	220	16
SOL-SOL	*	46	*
SOL-FA	113	92	21
FA-SOL	113	84	29
SOL-DO	499	597	98
DO-Sİ	204	190	14
Sİ-Sİ	*	58	*
Sİ-LA	90	44	46
LA-LA	*	36	*
LA-LA	*	18	*
LA-SOL	204	216	12
SOL-FA	113	109	4
FA-Mİ	272	196	76

Mi-Mi	*	102	*
Mi-Mi	*	12	*
Mi-RE	113	96	17
RE-RE	*	3	*
RE-Mi	204	221	17
Mi-DO	408	426	18
DO-RE	204	148	56
RE-DO	204	156	48
DO-RE	204	242	38
RE-Mi	113	172	59
Mi-Mi	*	20	*
Mi-Mi	*	32	*
Mi-RE	113	130	17
RE-DO	204	209	5
DO-RE	204	178	26
RE-DO	204	175	29
DO-RE	204	206	2
RE-Mi	113	167	54
Mi-Mi	*	2	*
Mi-RE	113	144	31
RE-Mi	113	142	29
Mi-Mi	*	35	*

- **فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا**

Okuyucu Hisar perdesinden Gerdaniye perdesine sıçrama yaparak kısaca bu perdeyi vurguladıktan sonra inici bir seyirle Neva üzerinde Buselik çeşnisinin seslerini kullanarak önce Segah ardından Rast perdesine inmiştir. Segah ve Neva perdelerine sıçrayan okuyucu, ikili aralıkları çeşitli melodik hareketlerle kullanarak Acemaşiran perdesine kadar inmiş ve ardışık sesleri kullanarak Segah perdesinde karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 648

Ayet	Nota	Sent
FE	Mİ	5.573
MEN	SOL	5.865
KA	SOL	5.841
	FA	5.678
NE	FA	5.662
YER	FA	5.628
	Mİ ³²⁸	5.603
CÜ	Mİ ³²⁹	5.604
Lİ	RE	5.369
GA	RE	5.356
	DO	5.136

Ayet	Nota	Sent
	Sİ	5.059
	Sİ	5.073
E	SOL	4.671
RAB	Sİ	4.990
Bİ	Sİ	5.031
Hİ	Sİ	5.032
	RE	5.380
FEL	RE	5.380
YA	RE	5.364
	Sİ	5.040
MEL	DO	5.148

Ayet	Nota	Sent
	LA ³²⁶	4.914
A	Sİ	5.007
ME	SOL	4.661
LEN	SOL	4.674
	FA	4.599
	Mİ ³²⁷	4.493
	FA	4.578
SA	SOL	4.629
	LA	4.970
Lİ	Sİ	5.073
HA	Sİ	5.065

Hisar-Gerdaniye üçlü aralığını kullanarak icraya başlayan okuyucu, Neva üzerindeki Buselik seslerini ardışık ikili aralıklar şeklinde kullanarak Segah perdesine ulaşmıştır. Buradan Segah-Rast üçlü aralığını pest ve tiz yönlerde kullandıktan sonra Segah-Neva üçlü aralığını gösteren okuyucu, Neva-Segah, Çargah-Kürdi, Segah-Rast üçlü aralıklarını gösterdikten sonra Rast-İrak ve Irak-Acemaşiran ikili aralıklarını kullanmıştır. Acemaşiran perdesinden Segah perdesine kadar ardışık ikili aralıkları kullanarak gelen okuyucu bu perdede karar göstermiştir. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 649

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-SOL	385	292	93
SOL-SOL	*	23	*
SOL-FA	204	163	41
FA-FA	*	16	*
FA-FA	*	34	*
FA-Mİ	90	25	65
Mİ-Mİ	*	1	*
Mİ-RE	204	235	31
RE-RE	*	13	*
RE-DO	204	220	16
DO-Sİ	113	77	36
Sİ-Sİ	*	14	*
Sİ-SOL	385	402	17
SOL-Sİ	385	319	66
Sİ-Sİ	*	41	*
Sİ-Sİ	*	1	*

³²⁶ Kürdi perdesidir.

³²⁷ Acemaşiran perdesidir.

³²⁸ Hüseyini perdesidir.

³²⁹ Hüseyini perdesidir.

Sİ-RE	317	348	31
RE-RE	*	0	*
RE-RE	*	16	*
RE-Sİ	317	324	7
Sİ-DO	113	108	5
DO-LA	204	233	29
LA-Sİ	90	92	2
Sİ-SOL	385	345	40
SOL-SOL	*	13	*
SOL-FA	113	75	38
FA-Mİ	90	106	16
Mİ-FA	90	85	5
FA-SOL	113	52	61
SOL-LA	204	341	137
LA-Sİ	181	103	78
Sİ-Sİ	*	8	*

• **فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا**

Eviç perdesinden Muhayyer perdesine sıçrama yapılan okuyuş Neva üzerindeki Hicaz ve Segah üzerindeki eksik Ferahnak beşlisinin seslerini kullanarak Segah perdesinin kısaca vurgulanmasıyla devam etmektedir. Segah perdesinden doğrudan Gerdaniye perdesine sıçrama yapılarak önce Neva üzerindeki Hicaz çeşnisi, ardından Buselik çeşnisi seslerinin kullanılması suretiyle karara yönelinmiş, Hüzzam çeşnisinin sesleriyle Segah perdesinde tam karar yapılmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 650

Ayet	Nota	Sent
FEL	FA	5.721
	FA	5.737
YA	LA	6.101
MEL	LA	6.088
A	LA	6.087
ME	SOL	5.878
LEN	LA	6.090
	SOL	5.825
	SOL	5.847
	SOL	5.933
	FA	5.732
	Mİ	5.468
	RE	5.343
	RE	5.369
	Mİ	5.535
	FA	5.659
SA	FA	5.687

Ayet	Nota	Sent
	Mİ	5.564
Lİ	RE	5.362
HAV	RE	5.403
	Mİ	5.551
	RE	5.390
	DO	5.163
	Sİ	5.036
	LA ³³¹	4.962
	Sİ	5.030
VE	Sİ	5.038
LA	Sİ	5.041
	SOL	5.862
YÜŞ	SOL	5.853
RİK	FA	5.765
Bİ	FA	5.746
İ	FA	5.781
	Mİ	5.511

Ayet	Nota	Sent
BA	Mİ	5.527
	FA ³³⁰	5.678
DE	Mİ	5.493
Tİ	RE	5.360
RAB	RE	5.358
Bİ	RE	5.361
Hİ	Mİ	5.475
	Mİ	5.494
	RE	5.390
	DO	5.122
	DO	5.139
	DO	5.132
	DO	5.122
	Sİ	5.031
E	DO	5.146
HA	Sİ	5.010
DA	Sİ	5.065

³³⁰ Acem perdesidir.

³³¹ Kürdi perdesidir.

Eviç-Muhayyer üçlü aralığını göstererek icraya başlayan okuyucu, Muhayyer ve Kürdi perdesi arasındaki ardışık ikili aralıkları muhtelif şekillerde pest ve tiz yönlerde kullanarak Segah perdesine ulaşmıştır. Segah-Gerdaniye altılı aralığını kullanarak makamın tiz bölgesine yönelen okuyucu, ardışık ikili aralıkları kullanarak Segah perdesine yönelmiş ve karar göstermiştir. Kısmen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 651

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-FA	*	15	*
FA-LA	317	364	47
LA-LA	*	13	*
LA-LA	*	1	*
LA-SOL	204	209	5
SOL-LA	204	212	8
LA-SOL	204	265	61
SOL-SOL	*	22	*
SOL-SOL	*	86	*
SOL-FA	113	200	87
FA-Mî	272	264	8
Mî-RE	113	125	12
RE-RE	*	26	*
RE-Mî	113	166	53
Mî-FA	272	124	148
FA-FA	*	28	*
FA-Mî	272	124	148
Mî-RE	113	201	88
RE-RE	*	41	*
RE-Mî	113	148	35
Mî-RE	113	161	48
RE-DO	204	227	23
DO-Sî	113	127	14
Sî-LA	90	74	16
LA-Sî	90	68	22
Sî-Sî	*	8	*
Sî-Sî	*	4	*
Sî-SOL	816	821	5
SOL-SOL	*	9	*
SOL-FA	113	88	25
FA-FA	*	19	*
FA-FA	*	34	*
FA-Mî	272	270	2
Mî-Mî	*	16	*
Mî-FA	181	152	29
FA-Mî	181	186	5
Mî-RE	113	133	20
RE-RE	*	2	*
RE-RE	*	3	*
RE-Mî	113	114	1
Mî-Mî	*	19	*

Mİ-RE	113	104	9
RE-DO	204	268	64
DO-DO	*	17	*
DO-DO	*	7	*
DO-DO	*	10	*
DO-Sİ	113	91	22
Sİ-DO	113	115	2
DO-Sİ	113	136	23
Sİ-Sİ	*	55	*

- صدق الله العظيم

Neva perdesinden başlayan bu cümle yerinde Rast çeşnisinin sesleri kullanılarak önce Rast perdesine ulaşmakta, ardından da Segah perdesine yapılan sıçramayla yapılan tam karar ile sona ermektedir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 652

Ayet	SA	DE	GAL		LA		HÜL	A	ZİM	
Nota	RE ³³²	DO	DO	Sİ	Sİ	LA	SOL	Sİ	Sİ	Sİ
Sent		5.148	5.130	5.016	5.027	4.899	4.696	5.025	5.033	5.038

Çargah perdesinden ardışık ikili aralıkları kullanarak Rast perdesine ulaşan okuyucu, Rast-Segah üçlü aralığını kullanarak karar perdesine gelmiş ve karar göstermiştir. Kısmen nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 653

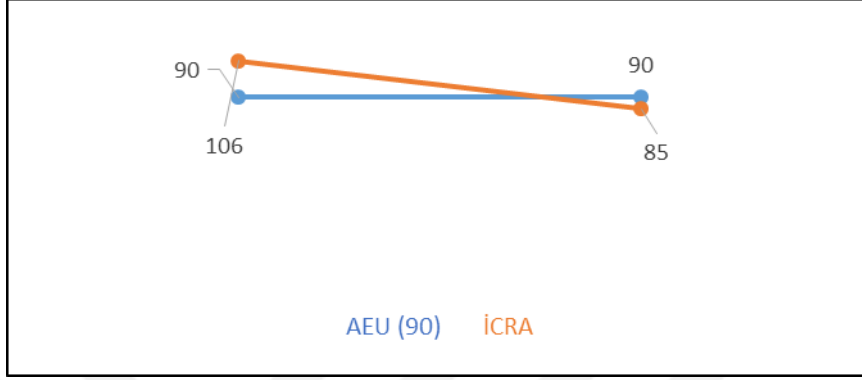
Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-DO	204	?	*
DO-DO	*	17	*
DO-Sİ	113	114	1
Sİ-Sİ	*	10	*
Sİ-LA	181	128	53
LA-SOL	204	203	1
SOL-Sİ	385	329	56
Sİ-Sİ	*	8	*
Sİ-Sİ	*	5	*

³³² Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

2.3.2.2.1. İkili Aralıklar

- **Acem Aşiran-Irak Aralığı (90)**

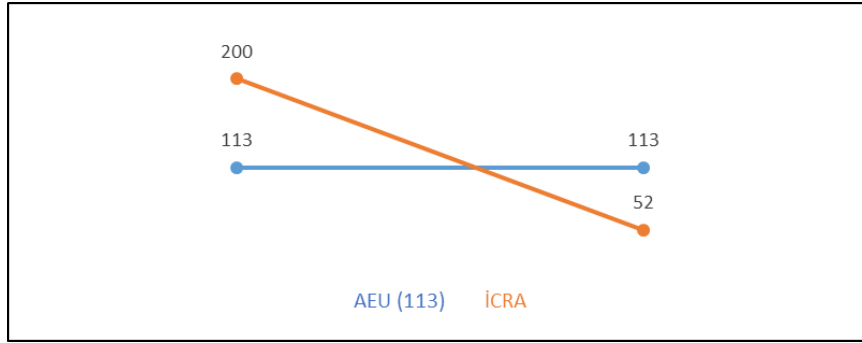
GRAFİK 176

Okuyuşta iki defa kullanılan bu aralık nazari sistemde 90 sent olarak belirlenmişken, icrada da bu aralığın korunduğunu görmekteyiz.

- **Irak-Rast Aralığı (113)**

GRAFİK 177

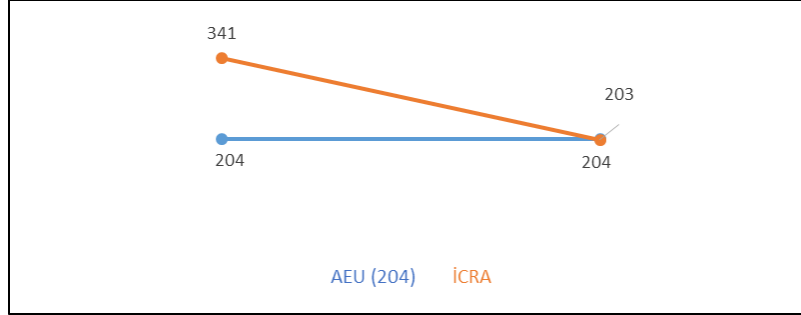

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 113 sent olarak belirlenmişken, icrada bu aralığın korunamadığını görmekteyiz. Dolayısıyla bu aralığın da 3-4 koma civarında aralığın dışında kaldığı ve nazari sistem ile örtüşmediği gözlemlenmektedir.

- **Rast-Düğah Aralığı (204)**

Okuyuş içerisinde iki defa kullanılan bu aralığa bakıldığında, aralıklardan birinin sistemle tamamen örtüşürken diğerinin 6 koma civarında tiz noktada tınladığı görülmektedir. Nazari sistem ile kısmen örtüştüğü görülen bu aralık ile ilgili tablo şu şekildedir.

GRAFİK 178

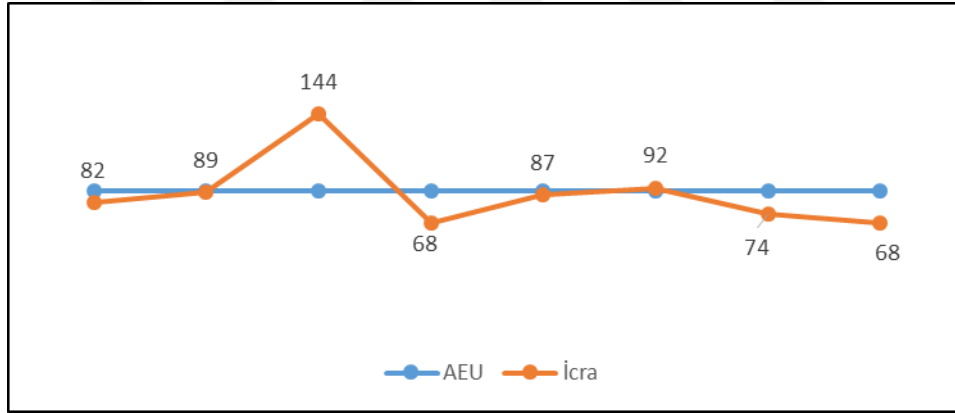

- **Düğah-Segah Aralığı (181)³³³**

Nazari sistemde 181 sent olarak belirlenen bu aralık icrada sadece bir yerde 128 sent olarak pest noktada tınlamıştır. 3 koma civarında bir farklılaşma söz konusu olduğundan sistem ile örtüşmediğini söylemek mümkündür.

- **Kürdi-Segah Aralığı (90)**

GRAFİK 179

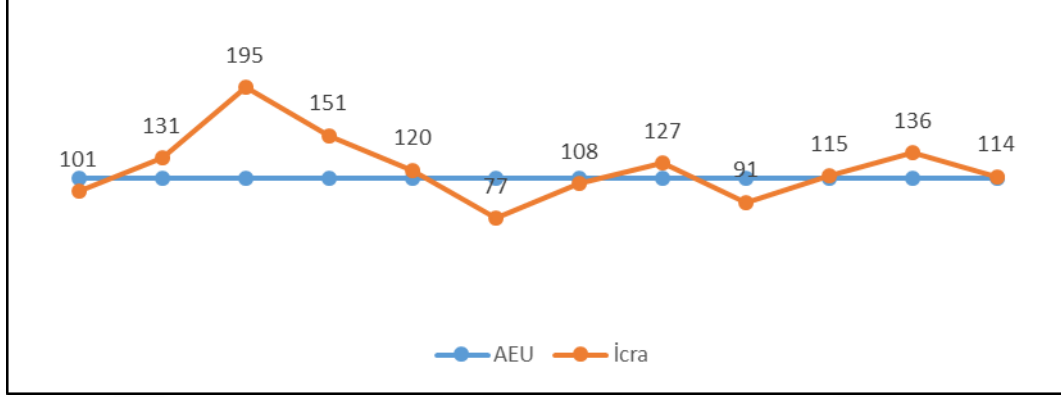

İcra içerisinde sekiz defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 90 sent olarak belirlenen aralık değeri ile çok büyük oranda tutarlılık göstermektedir. Sadece bir noktada 2,5 koma civarında tiz tınladığı anlaşılmaktadır.

³³³ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

- **Segah-Çargah Aralığı (113)**

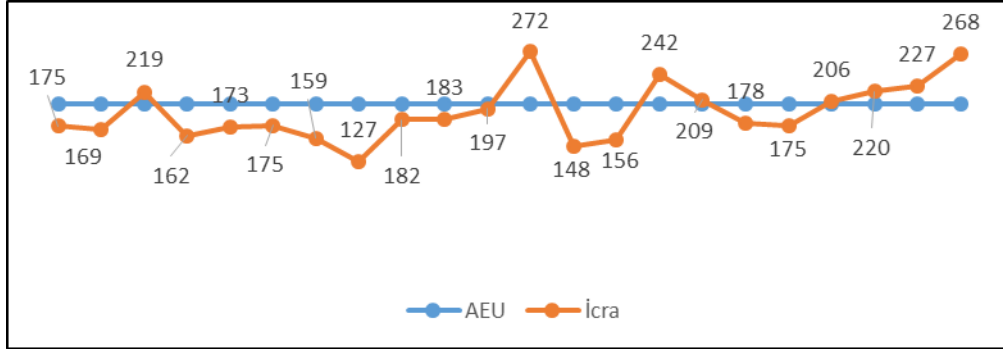
GRAFİK 180

Okuyuş içerisinde 12 yerde kullanılan bu aralık kullanılan bu aralık, bir noktada 4 komaya yakın bir tizlikte görünmekle birlikte, nazari sistemde 113 sent olarak tespit edilen aralık değeri ile büyük oranda örtüşmektedir.

- **Çargah-Neva Aralığı (204)**

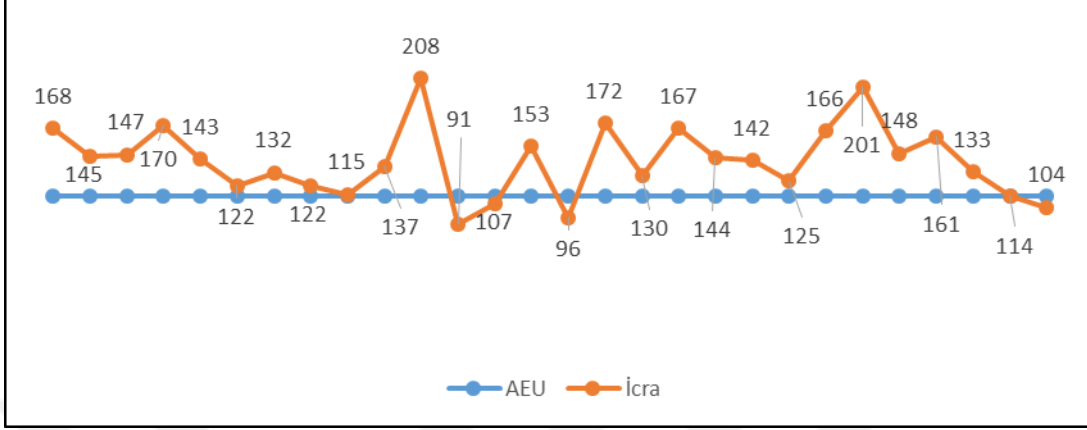
GRAFİK 181

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen bir aralık olan Çargah-Neva aralığı nazari sistemde 204 sent olarak tespit edilse de bu okuyuşta söz konusu değerin daha çok korunamadığı gözlemlenmektedir. Genel olarak bu aralığın 1,5-2 koma aralığında pest tınladığı görülmektedir. En tiz tınladığı bölgede 3 koma civarında bir fark söz konusudur.

- **Neva-Hisar Aralığı (113)**

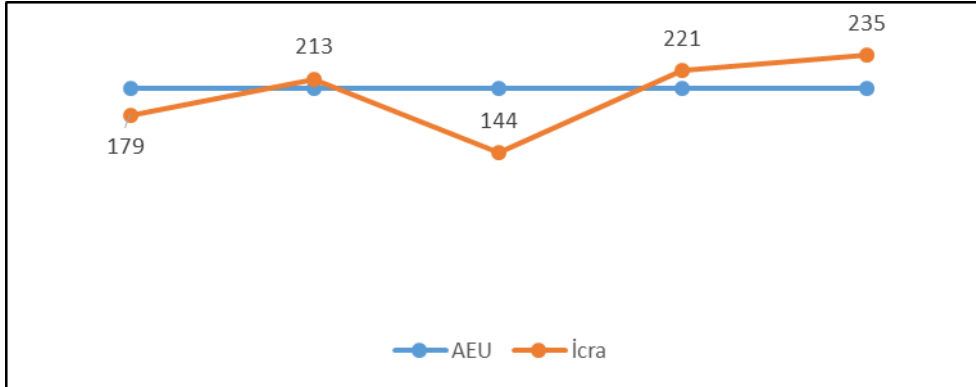
GRAFİK 182

Okuyuş içerisinde çok fazla tercih edilen bu aralık nazari sistemde 113 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya bakıldığında genel olarak bu değerin korunamadığı söylenebilir. Grafiğe bakıldığında aralığın çok büyük oranda tizleştiği anlaşılabilmektedir. Bunun da Hüzzam makamında Hisar perdesinin daha dik basılması uygulamasına bağlı bir durum olduğu düşünülmektedir.

- **Neva-Hüseyni Aralığı (204)**

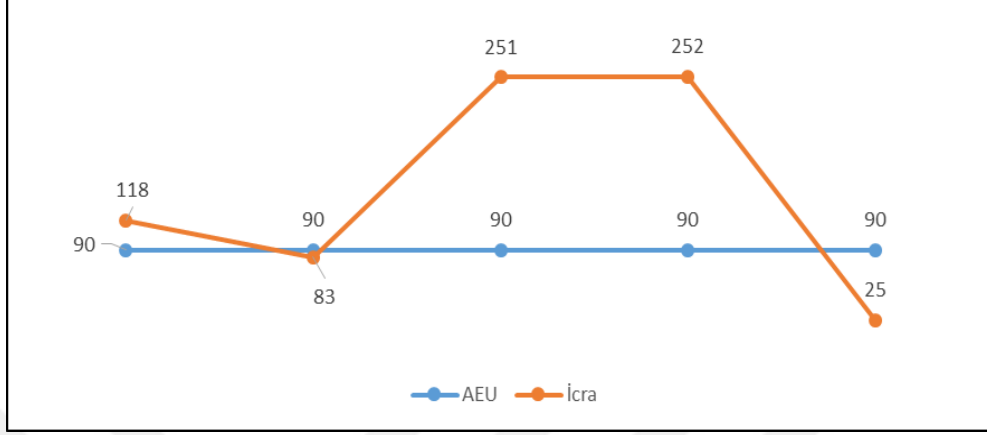
GRAFİK 183

Okuyuş içerisinde makamın karakterinden dolayı da çok fazla tercih edilmediği anlaşılan bu aralık, nazari sistemde 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya bakıldığında genel olarak bu değerin korunamadığı söylenebilir. 1,5 koma ve 3 koma civarında pest tınladığı iki nokta ile, 1,5 koma tiz tınladığı bir nokta görülebilmektedir.

- Hüseyni-Acem Aralığı (90)

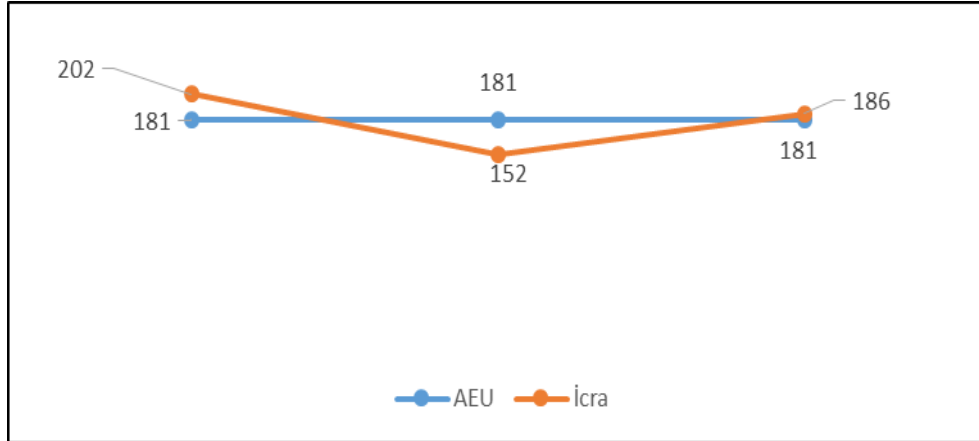
GRAFİK 184

İcra içerisinde beş defa kullanılan bu aralık nazari sistemde 90 sent olarak belirlenmiştir. İcraya bakıldığında daha çok bu oranın korunamadığı söylenebilir. Bu aralığın daha çok tizleşme eğilimi gösterdiği anlaşılabilmektedir.

- Hisar-Acem Aralığı (181)

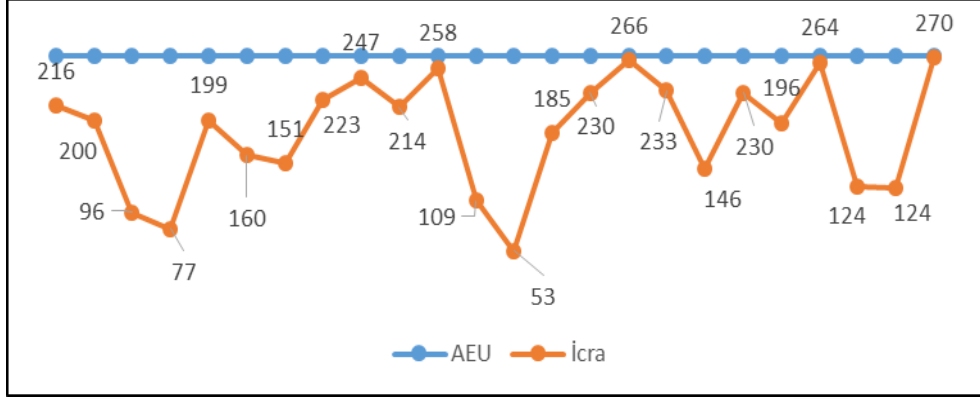
GRAFİK 185

İcra içerisinde üç yerde kullanılan bu aralık sistemde 181 sent olarak belirlenmiş olup, icranın belirlenen bu değerle büyük oranda örtüştüğü anlaşılmaktadır. Sadece bir noktada 1,5 koma civarında bir pest tınlama tespit edilmiştir.

- Hisar-Eviç Aralığı (272)

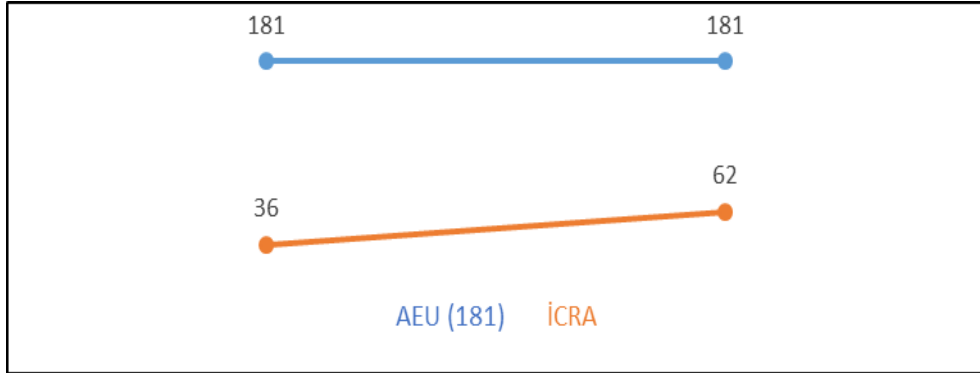
GRAFİK 186

Okuyuş içerisinde sıkça tercih edilen bu aralık da, grafiğe göre nazari sistem ile uyumlu durmamaktadır. Hisar perdesinin Hüzam makamında daha dik basılması uygulamasına bağlı olarak Neva-Hisar aralığının tizleşme eğilimi göstermesi üzerine, bu aralığın da aynı düzeyde pestleşme eğilimi gösterdiği düşünülmektedir. İlgili grafik bunu göstermektedir.

- Hüseyini-Eviç Aralığı (181)

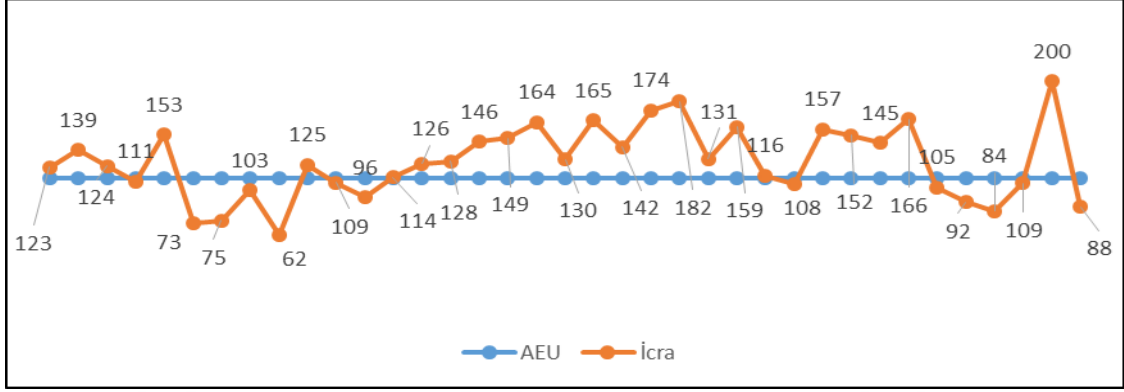
GRAFİK 187

Okuyuş içerisinde iki yerde karşılaşılan bu aralık sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilmiş olmakla birlikte, icranın 6-7 koma civarında pest noktada tınladığı görülmektedir. Dolayısıyla nazari sistem ile bir örtüşmeden bahsedilememektedir.

- Eviç-Gerdaniye Aralığı (113)

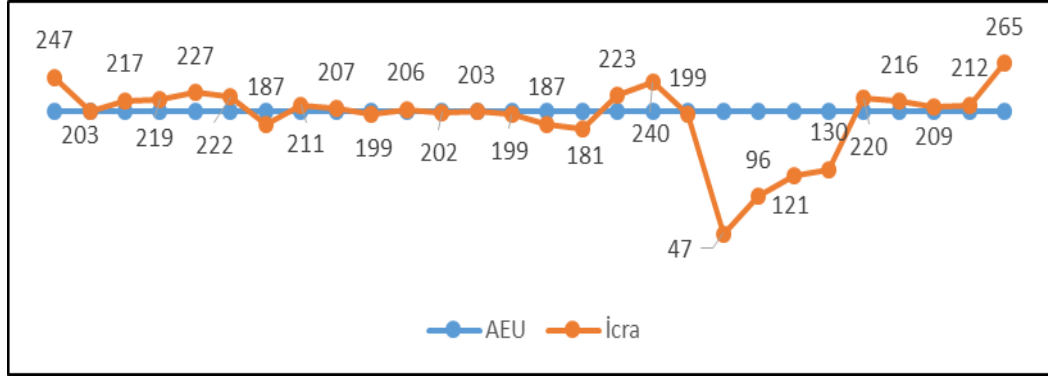
GRAFİK 188

İcra içerisinde sıkça tercih edilen bu aralık, nazari sistemde 113 sent olarak tespit edilmiştir. Grafiğe bakıldığında ise bu aralığın icrada genellikle daha tiz noktalarda tınladığı görülmektedir. Bu aralığın kısmen sistemde tespit edilen noktalara yakın yerlerde tınladığı gözlenmektedir. Dolayısıyla bir örtüşmenin varlığından bahsedilememektedir.

- Gerdaniye-Muhayyer Aralığı (204)

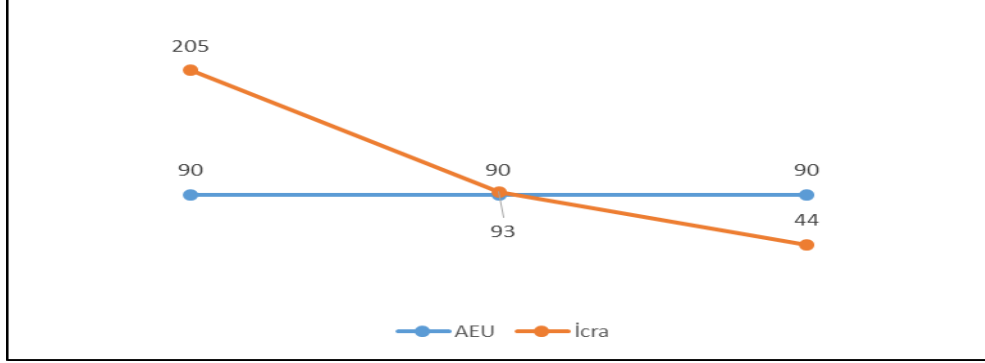
GRAFİK 189

İcra da sıkça kullanılan aralıklardan biri olan bu aralık da büyük oranda nazari sistemin tespit ettiği noktalara yakın bölgelerde tınlamaktadır. 7 koma, 5 koma, 4 koma civarında pestleşmelerin yanında 2-3 koma tizleşmeler de bulunmaktadır. İcra ile nazari sistemin verileri arasında büyük oranda bir örtüşme görülmektedir.

- Muhayyer-Sünbüle (90)

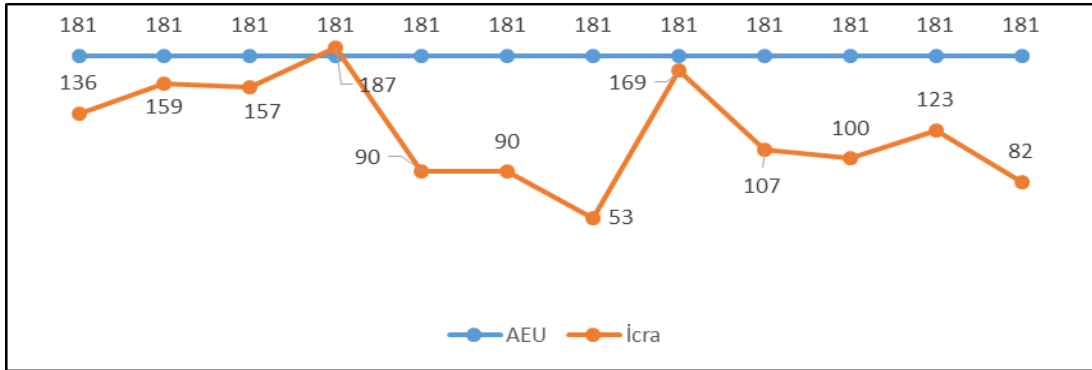
GRAFİK 190

Nazari sistemde 90 sent olarak tespit edilen bu aralık, icra içerisinde üç defa kullanılmıştır. Bunların birinde sistemle uyumlu olduğu görülen bu aralık, diğer iki tanesinde 2 koma pest ve 5 koma tiz noktada tınlayarak sistem dışına çıkmıştır. Dolayısıyla bu icra sistem ile daha çok örtüşmemektedir.

- Muhayyer- Tiz Segah (181)

GRAFİK 191

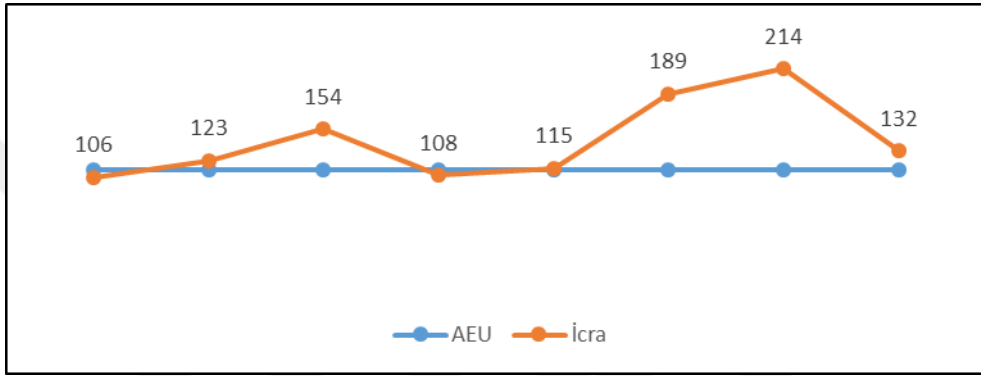
İcra içerisinde 12 defa kullanılan bu aralık, sistem tarafından 181 sent olarak tespit edilmiştir. Grafiğe bakıldığında icranın tespit edilen değere çok büyük oranda bağlı kalamadığı görülmektedir. Dolayısıyla icra ve sistem arasında bir örtüşme bulunmamaktadır.

- **Sünbüle-Tiz Çargah (204)³³⁴**

Nazari sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilen bu aralık icrada 190 sent olarak pest noktada tınlamıştır. 1 koma civarında bir pestleşme bulunduğundan bu aralık için sistem ile bir örtüşmeden bahsedilememektedir.

- **Tiz Segah-Tiz Çargah (113)**

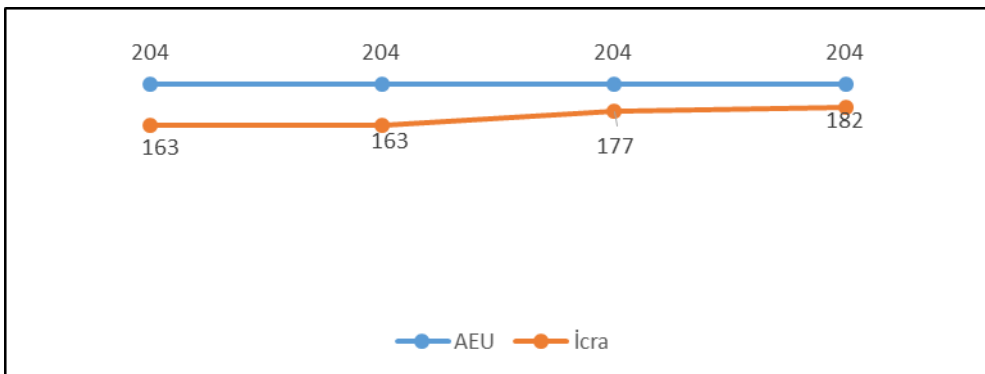
GRAFİK 192

Arel-Ezgi-Uzdilek makam sisteminde 113 sent değeri ile ortaya konulan bu aralık, daha çok belirtilen değere yakın noktalarda tınlamaktadır. Üç yerde 2 ile 5 koma aralığında tizleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Genel olarak nazari sistem ile icra arasında bir tutarlılığın varlığından söz edilebilir.

- **Tiz Çargah-Tiz Neva (204)**

GRAFİK 193

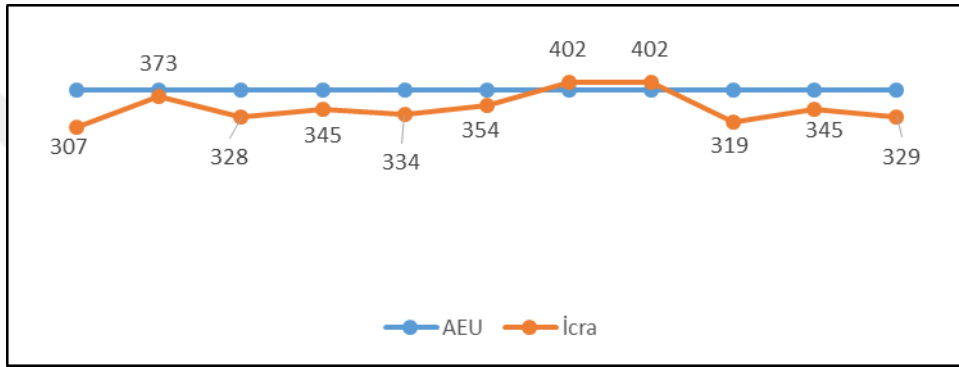
³³⁴ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

Okuyuş içerisinde dört defa kullanıldığı görülen bu aralık, sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilmiştir. İcraya baktığımızda bu aralığın, üç yerde 1 ile 2 koma arasında pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu aralığın sistemin tespit ettiği verilerle daha çok uyuşmadığı söylenebilir.

2.3.2.2.2. Üçlü Aralıklar

- Rast-Segah Aralığı (385)

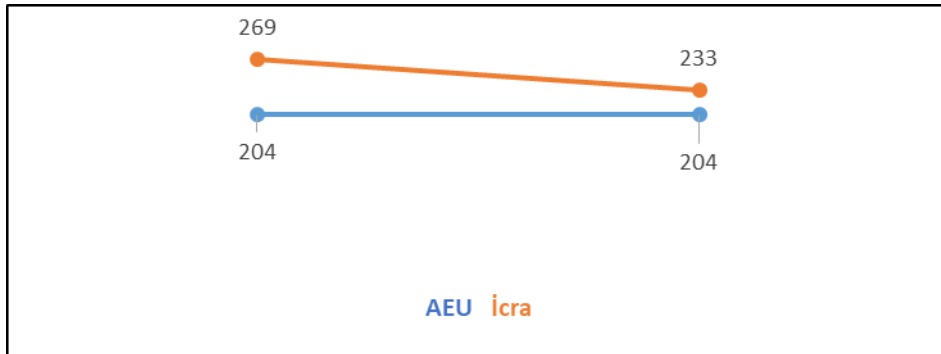
GRAFİK 194

Okuyuş içerisinde 11 defa tercih edilen bu aralığın grafiğine baktığımızda üç yerde sisteme yakın bir noktada tınladığı, diğer noktaların tamamında pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla daha çok sistem ile bir uyumsuzluğun söz konusu olduğu görülmektedir.

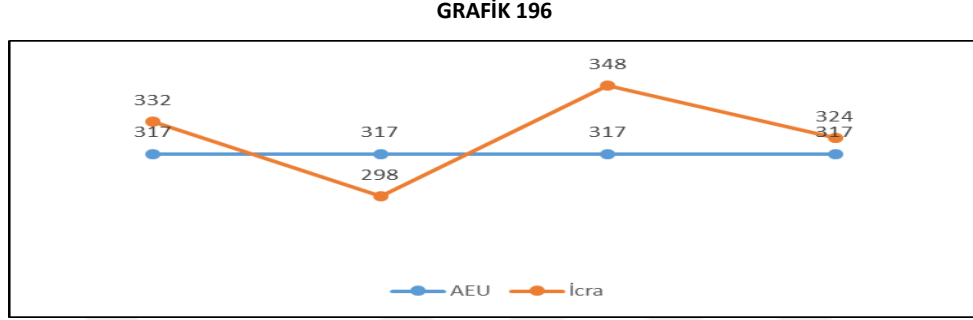
- Dügah-Çargah Aralığı (204)

GRAFİK 195

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği değerle uyumlu görünmemektedir.

- **Segah-Neva Aralığı (317)**

Okuyuş içerisinde dört noktada kullanılan bu aralık genel olarak sistemin tespit ettiği 317 sent değerine yakın noktalarda tınlamıştır. Bir yerde ise 1,5 koma civarında bir tizleşme görülmektedir. Dolayısıyla sistem ile bir örtüşmenin söz konusu olduğu söylenebilir.

- **Çargah-Hüseyini Aralığı (408)³³⁵**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 426 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 408 sent değerine göre yakın bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile bir örtüşmenin söz konusu olduğu söylenebilir.

- **Neva-Eviç Aralığı (385)³³⁶**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 403 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 385 sent değerine göre yakın bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile bir örtüşmenin söz konusu olduğu söylenebilir.

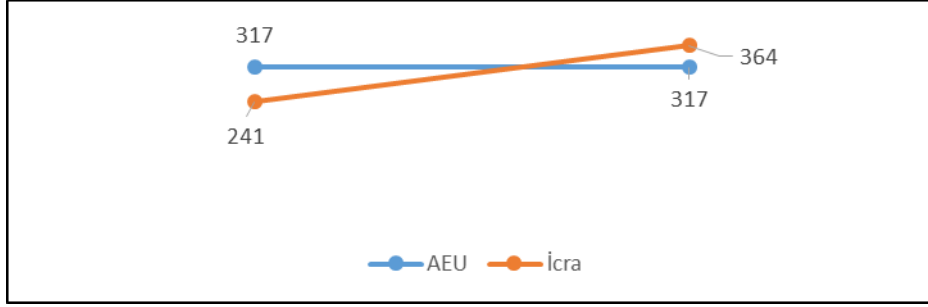
- **Eviç-Muhayyer Aralığı (317)**

Okuyuş içerisinde iki defa kullanılan bu aralık, sistemde 317 sent olarak tespit edilmiş, fakat icrada bu değer sağlanamamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra arasında bir örtüşme bulunmamaktadır. İlgili grafik şu şekildedir.

³³⁵ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

³³⁶ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

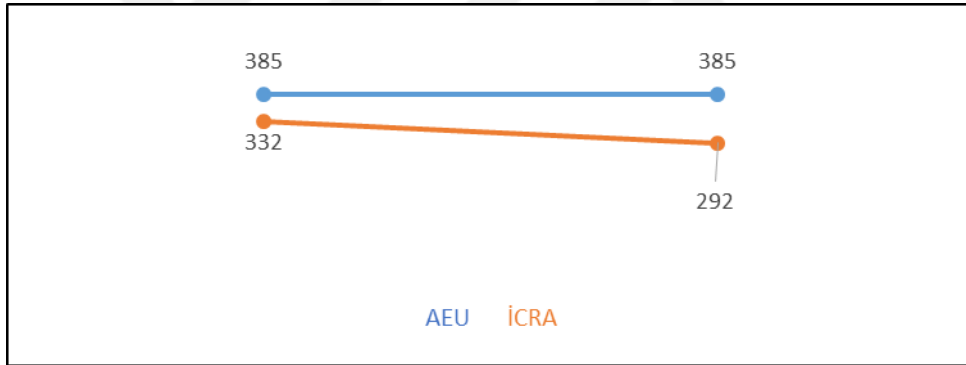
GRAFİK 197

- **Hisar-Gerdaniye Aralığı (385)**

Okuyuş içerisinde iki defa kullanılan bu aralık, sistemde 385 sent olarak tespit edilmiş, fakat icrada tamamen pest noktalarda kalınarak bu değer sağlanamamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra arasında bir örtüşme bulunmamaktadır. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 198

- **Gerdaniye-Tiz Segah Aralığı (385)³³⁷**

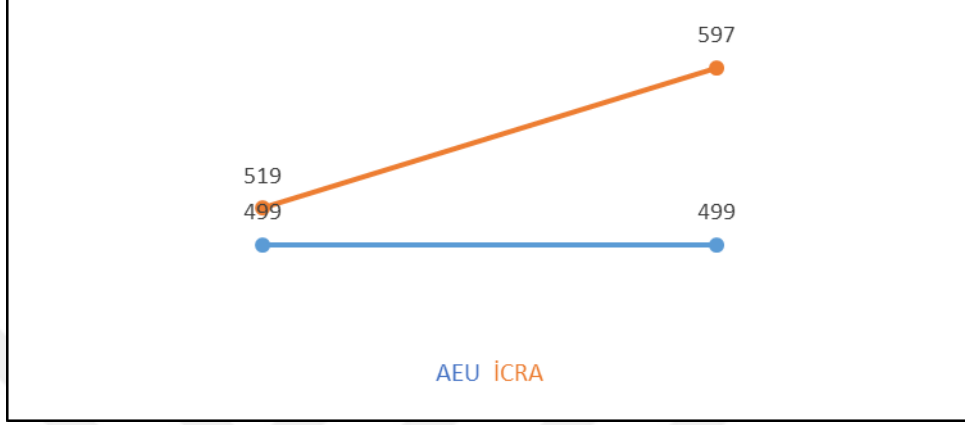
Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 362 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 385 sent değerine göre yakın bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile bir örtüşmenin söz konusu olduğu söylenebilir.

³³⁷ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

2.3.2.2.3. Dörtlü Aralıklar

- Rast-Çargah Aralığı (499)

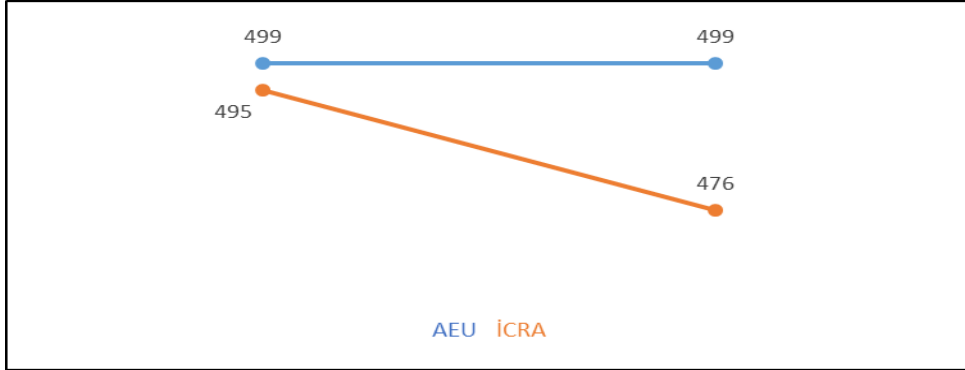
GRAFİK 199

Okuyuş içerisinde iki defa kullanılan bu aralık, sistemin tespit ettiği değere göre bir yerde 4 koma tiz tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile kısmen bir örtüşmenin söz konusu olduğu söylenebilir.

- Neva-Gerdaniye Aralığı (499)

GRAFİK 200

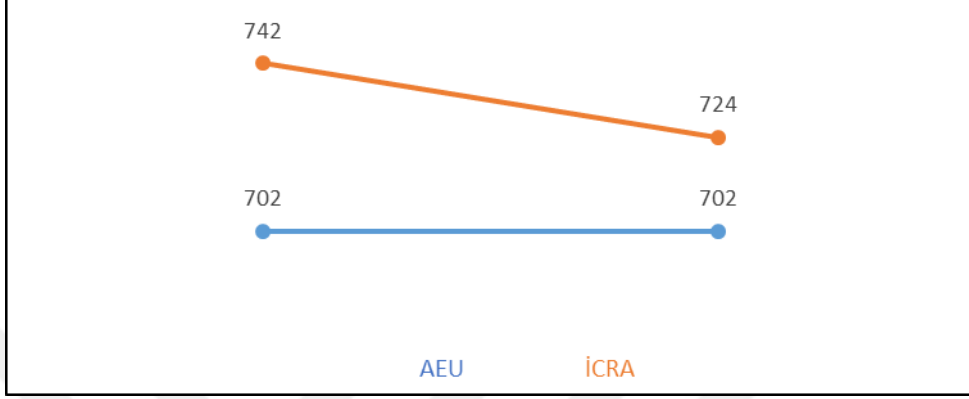

Okuyuş içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistemin tespit ettiği değerlere yakın noktalarda tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile tamamen örtüşmektedir.

2.3.2.2.4. Beşli Aralıklar

- **Neva-Muhayyer Aralığı (702)**

GRAFİK 201

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık, sistemin tespit ettiği değere göre bir yerde 2 komaya yakın bir tizlikte görüldüğü için sistem ile kısmen örtüşmektedir.

2.3.2.2.5. Altılı Aralıklar

- **Segah-Gerdaniye Aralığı (385)³³⁸**

Okuyuş içerisinde sadece bir noktada kullanılan bu aralık 821 sent değeri ile sistemin tespit ettiği 816 sent değerine göre yakın bir noktada tınlamıştır. Dolayısıyla sistem ile bir örtüşmenin söz konusu olduğu söylenebilir.

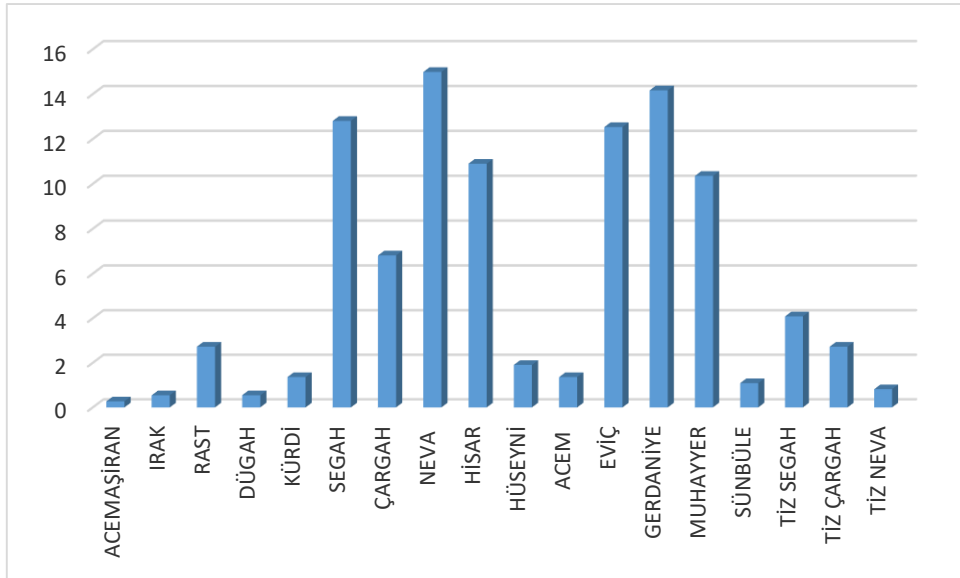
³³⁸ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

2.3.2.3. Perde Adetleri

Tablo 654

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
ACEMAŞIRAN	4493	1	0,27
IRAK	4589	2	0,54
RAST	4674	10	2,72
DÜGAH	4930	2	0,54
KÜRDİ	4940	5	1,36
SEGAH	5042	47	12,81
ÇARGAH	5198	25	6,81
NEVA	5376	55	14,99
HİSAR	5536	40	10,90
HÜSEYİNİ	5593	7	1,91
ACEM	5684	5	1,36
EVİÇ	5744	46	12,53
GERDANIYE	5876	52	14,17
MUHAYYER	6091	38	10,35
SÜNBÜLE	6203	4	1,09
TİZ SEGAH	6237	15	4,09
TİZ ÇARGAH	6397	10	2,72
TİZ NEVA	6598	3	0,82

GRAFİK 202

Perde oranları ile ilgili bu tablolardan anlaşıldığına göre Hüzam makamında okunan Kuran-ı Kerim’de en çok tercih edilen perde yaklaşık %15 oranı ile Neva perdesi, ondan sonra ise %14 oranı ile Gerdaniye perdesidir. Bu sonuca göre icranın daha çok makamın güçlü bölgesinde yoğunlaştığı düşünülebilir. Bu perdelerden sonra yoğunluğu sırasıyla Segah ve Eviç perdeleri paylaşmaktadır.

Grafiğe bakıldığında yine makamın güçlü ve karar bölgesinde bir yoğunlaşma görülmektedir. Aynı belirginlik düzeyi Gerdaniye perdesi çevresinde de söz konusudur.

Rast ve Hicaz makamlarının aksine, Hüzam makamındaki icrada tiz durak perdesinin belirginlik göstermediği anlaşılmaktadır.

Kürdi perdesinin bir yeden perdesi olması itibariyle çok fazla tercih edilmediği, Segah perdesi ile arasındaki oran farkından anlaşılmaktadır.

2.3.2.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Bu okuyuşta bulunan 10 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler tablolştırılmıştır.

Kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir. Buradan hareketle daha çok karar perdesinde karar göstererek bir uzatmanın yaygınlıkla kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini güçlü perdesinde yarım karar göstererek ve Eviç perdesinde asma karar göstererek yapılan uzatma modeli takip etmektedir.

En fazla uzama süresine sahip olan hecelerin icranın hemen başındaki ve sonundaki heceler olduğu görülmektedir. Bunların haricindeki uzatmalar için ortalama sürenin 1 saniye olduğunu söylemek mümkündür. Bütün icradaki ortalama uzama süresinin yaklaşık 1.5 saniye olduğu görülmektedir.

Her bir uzatma için yaklaşık iki aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatmada en çok tercih edilen perdelerin Segah ve onu takiben Neva ve Eviç perdeleri olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla karar bölgesindeki perdelerin uzatmalarda çok fazla tercih edildiği söylenebilir. Bununla birlikte uzatma süresince genellikle tek perdenin tercih edildiği

görülmektedir. Bu modeli takiben iki perdenin, daha sonra da üç perdenin kullanıldığı uzatma modeli gelmektedir.

Tablo 655

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler							
					Kürdi	Segah	Çargah	Neva	Hisar	Hüseyini	Eviç	
RACÎM	2,79	1	1	1		1						
RAHÎM	3,7	5	5	11	1	3	2	3		2		
NÜZÜLÂ	1,03	3	3	3				1	1			1
FİHÂ	0,85	2	2	3					1			2
HİVELÂ	1,09	2	2	2				1	1			
RABBÎ	0,8	2	2	3					1			2
MEDEDÂ	0,98	1	1	1		1						
SALİHÂ	0,93	1	1	1		1						
EHADÂ	0,94	1	1	1		1						
AZÎM	2,03	1	1	1		1						
Register Ortalaması		1,9										
Perde Adedi Ort.			1,9									
Perde Tekrarı Ort.				2,7								
Perde Tekrar Toplamı					1	8	2	5	4	2	5	
Perde Tekrar Oranı (%)					4	30	7	19	15	7	19	
Uzayan Son Hece Adedi	10											
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,51											

2.3.2.5. Susma Süreleri

Tablo 656

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
RACÎM....BİSMİLLAH	6,81
RAHÎM...İNNELLEZÎNE	11,29
NÜZÜLÂ....HÂLİDÎNE	9,43
FIHÂ...LÂ YEBĞÛNE	1,34
HİVELÂ...GUL LEV	10,83
RABBÎ...GUL LEV	5,04
MEDEDÂ...GUL İNNEMÂ	11,59
VAHİD...FE MEN	3,37
SALİHÂ....FEL YA'MEL	2,43
EHADÂ...SADEGALLAH	0,91
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	214,45
Toplam Sus Süresi (Sn)	63,04
Sus Adedi	10
Ortalama Sus Süresi (Sn)	6,304
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	29,40

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada 10 tane sus bulunmaktadır.

Bir sus için ortalama süre yaklaşık 6,5 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın yaklaşık üçte birine tekabül etmektedir. Genellikle icranın başında ve ortasında bulunan susların, sonundaki suslara göre daha uzun bir zaman diliminde seyrettiği görülmektedir.

2.3.3. Hicaz Makamında Okunan Kuran-ı Kerim Ayetleri³³⁹

2.3.3.1. Notasyon³⁴⁰

- اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

RESİM 319³⁴¹

Okuyan : Kerim ÖZTÜRK
Notaya alan : Muhammed Recai ÇİFTÇİ

♩ = 185

Satır sonu sus süresi: 8,58 sn

E u zu bil la hi mineş şey ta nir ra ci m

E u zu bil la hi mineş şey ta nir ra ci m

4 4 4 4 4#3 3 2 3 3 3 2 2 2 1 1 1 1

E u zu bil la hi mi neş şey tan nir ra ci m

5.300

5.200

5.189

5.148

5.206

5.190

5.173

5.133

5.092

5.075

5.096

5.082

4.828

4.813

4.764

4.804

4.676

4.706

4.709

4.730

0,00 1,00 2,00 3,00 4,00 5,00 6,00 7,00 8,00 9,00 10,00

³³⁹ Kehf Sûresi 18/107-110.

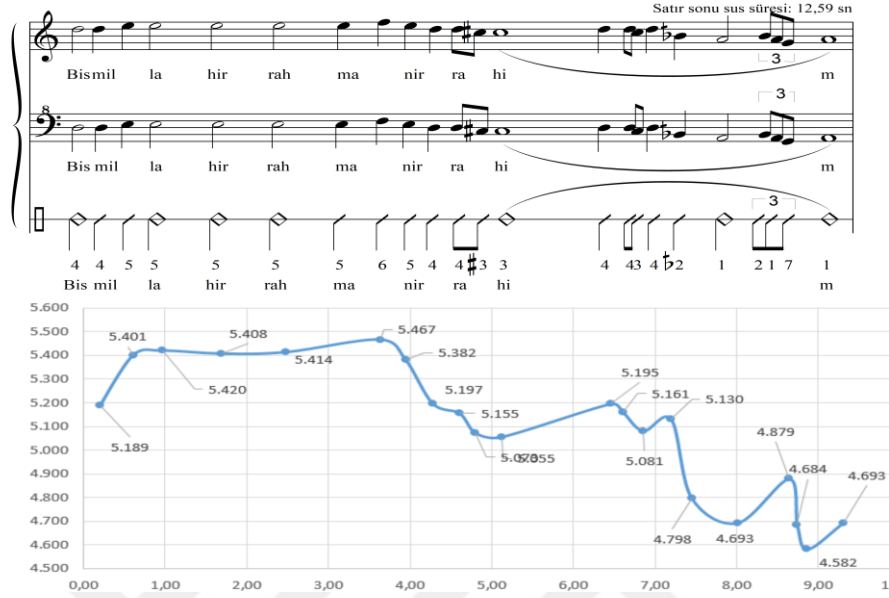
³⁴⁰ İcrâ kaydı için bkz. Dvd Eki, 15-Kerim Öztürk-Hicaz Kuran-ı Kerim.

³⁴¹ “şey” hecesinin okunuşunda ritmik bir ağırlaşma görülmektedir.

“cîm” hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından, okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

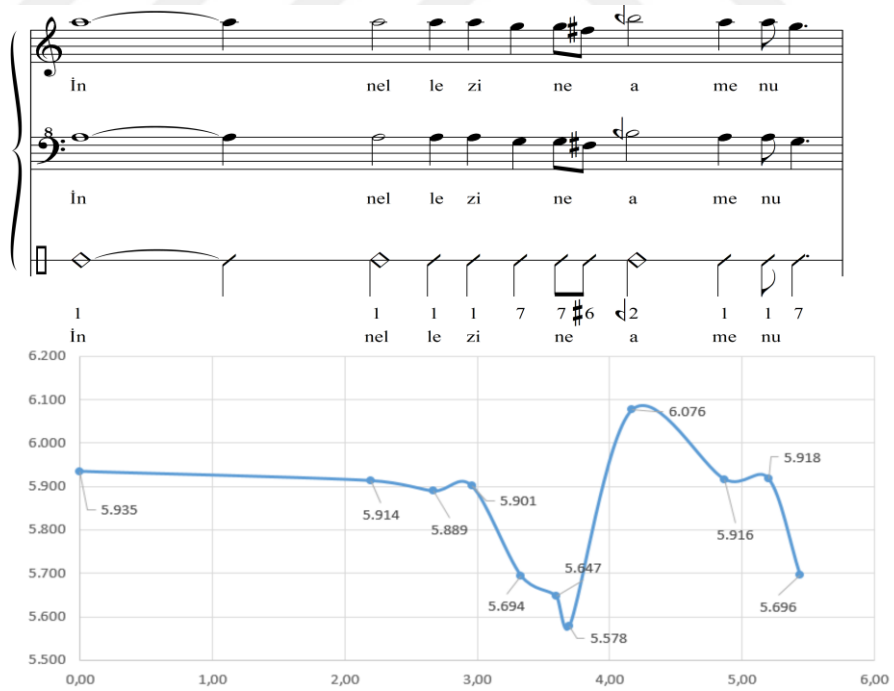
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

RESİM 320³⁴²

- إِنَّ الدِّينَ أَمْنًا وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

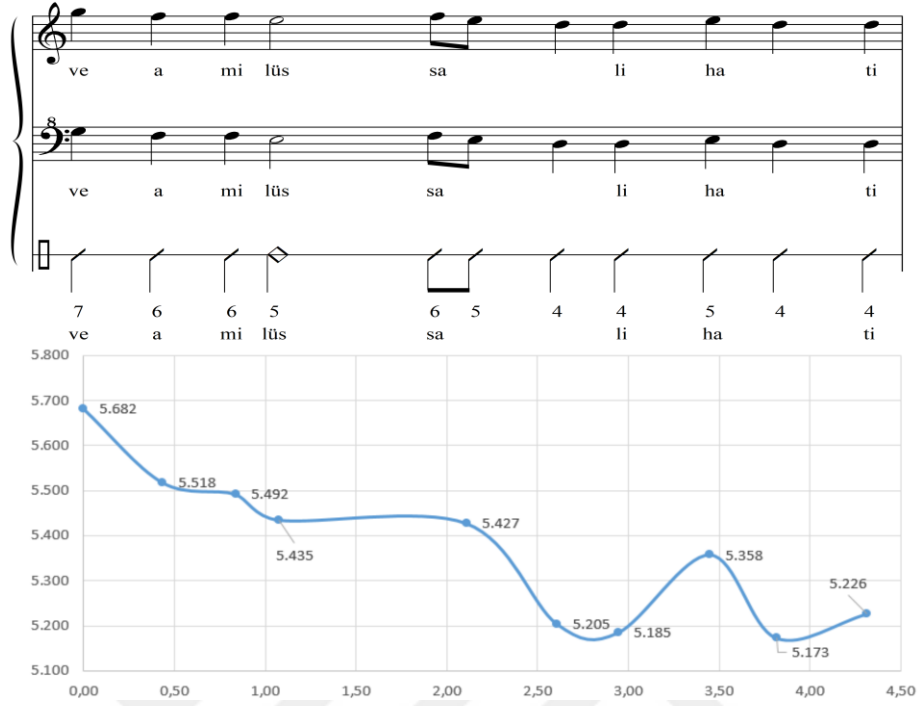
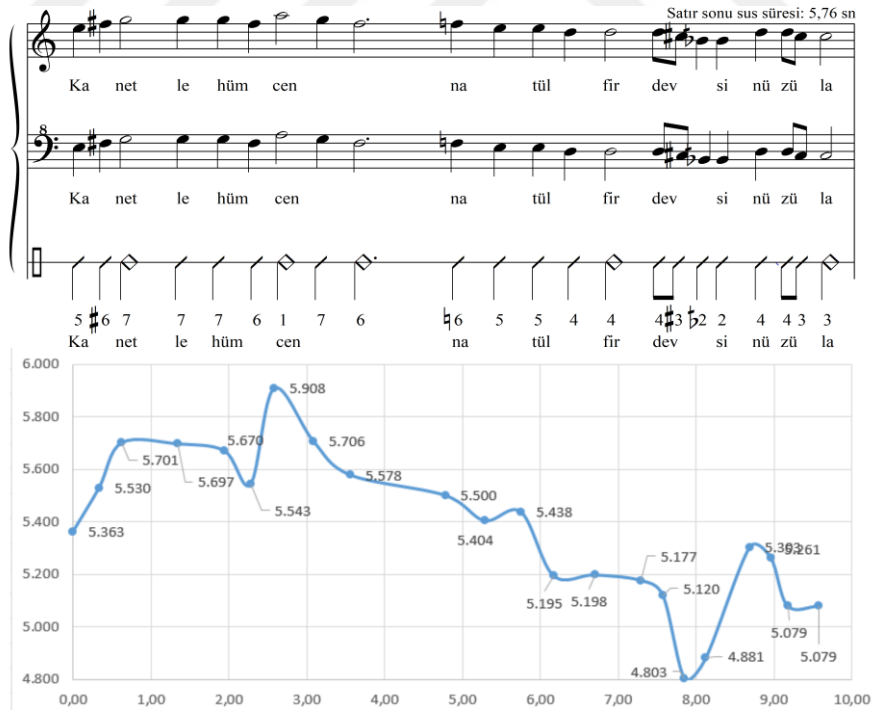
RESİM 321³⁴³

³⁴² "hîm" hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından, okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³⁴³ "in" hecesinde İdğam Misleyn Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

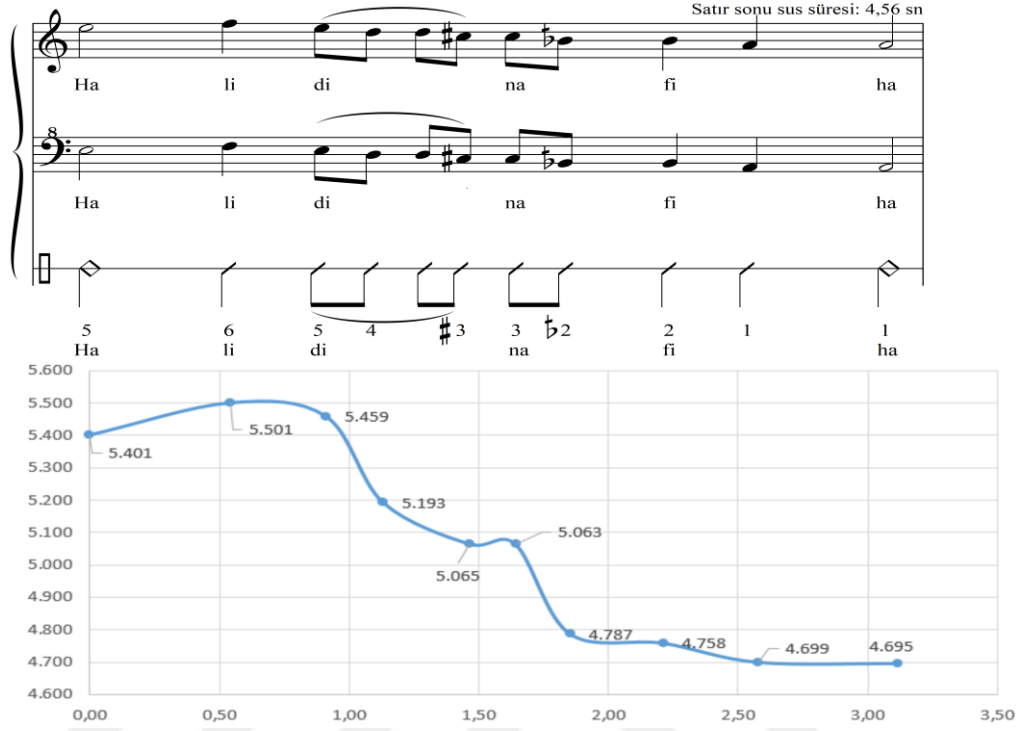
RESİM 322

RESİM 323³⁴⁴

³⁴⁴ “cen” hecesinde idğam Misleyn Mea’l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

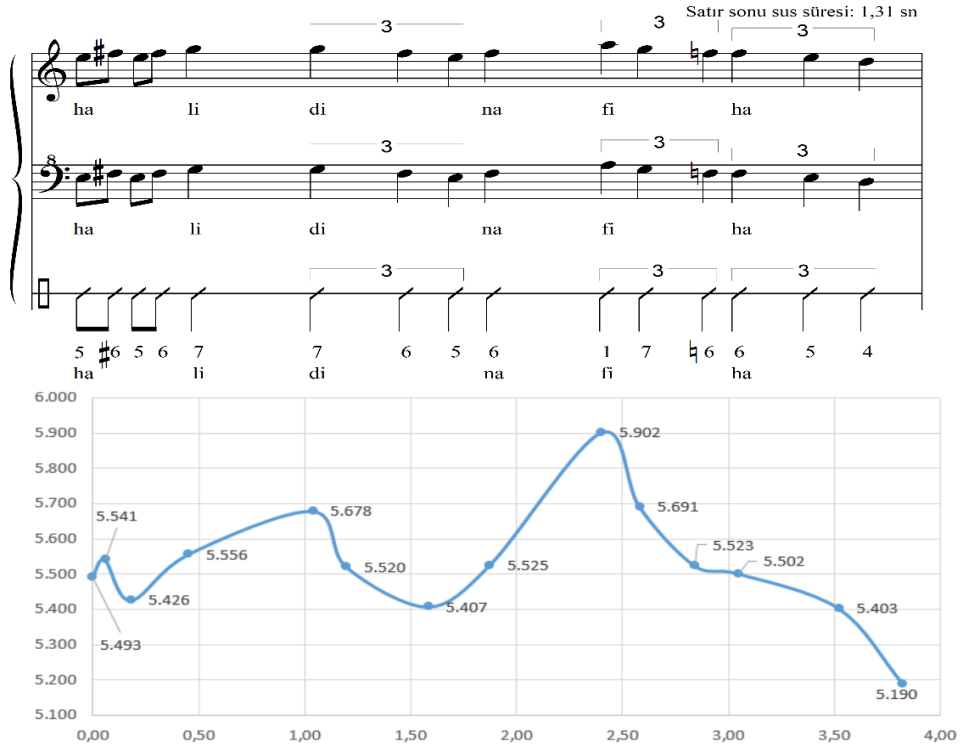
• خَالِدِينَ فِيهَا

RESİM 324

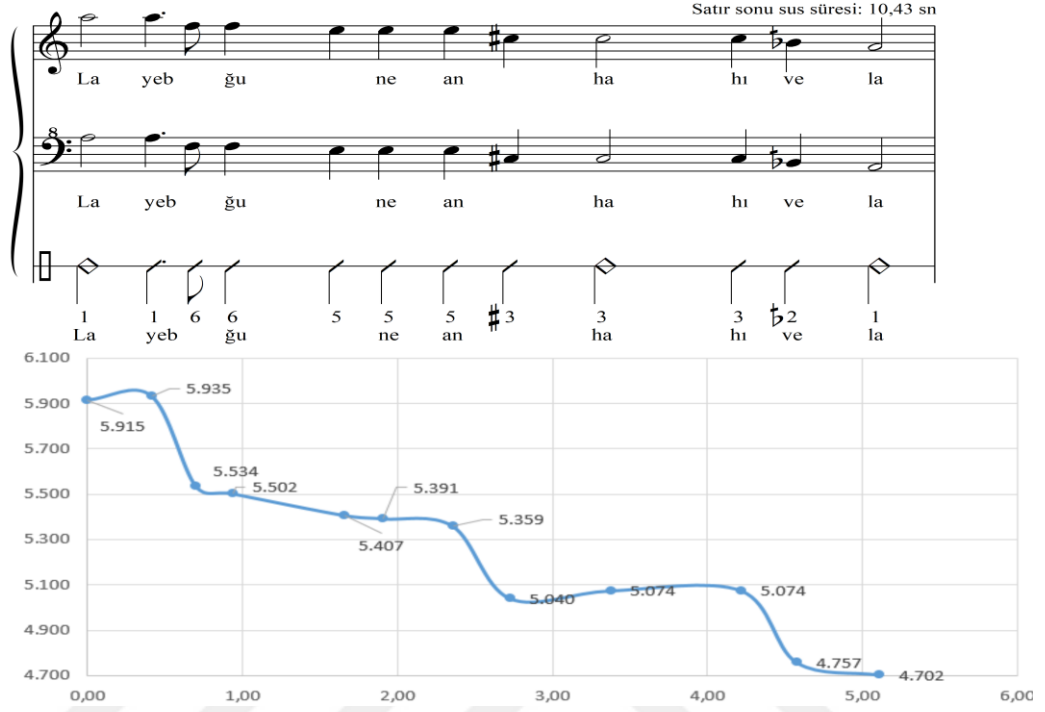
• خَالِدِينَ فِيهَا

RESİM 325

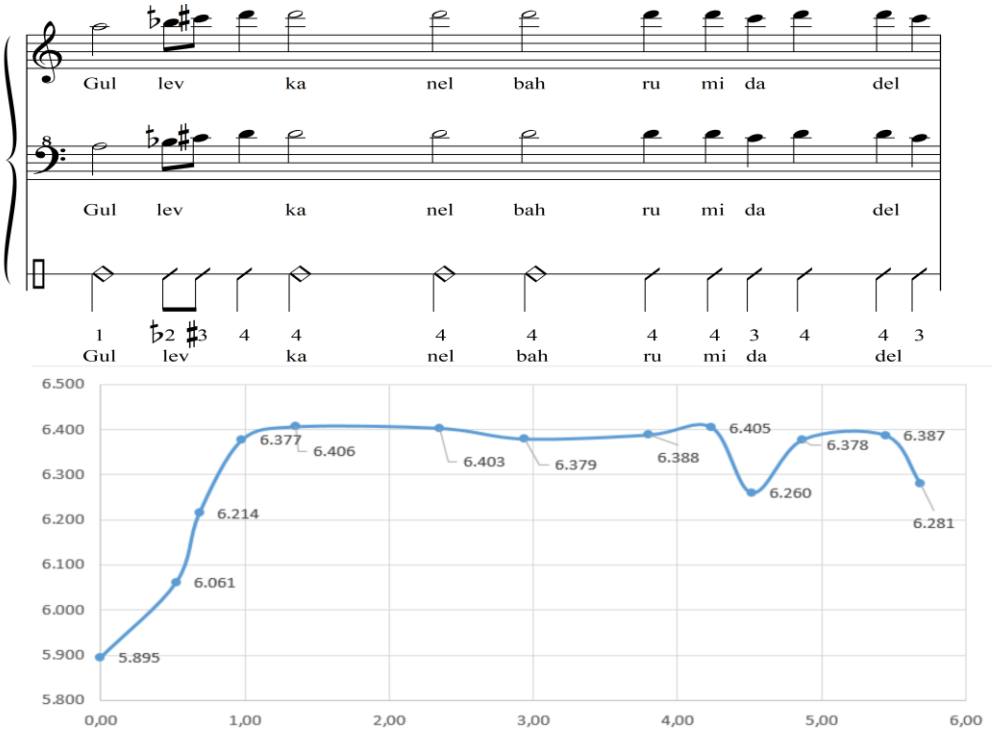
- لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

RESİM 326

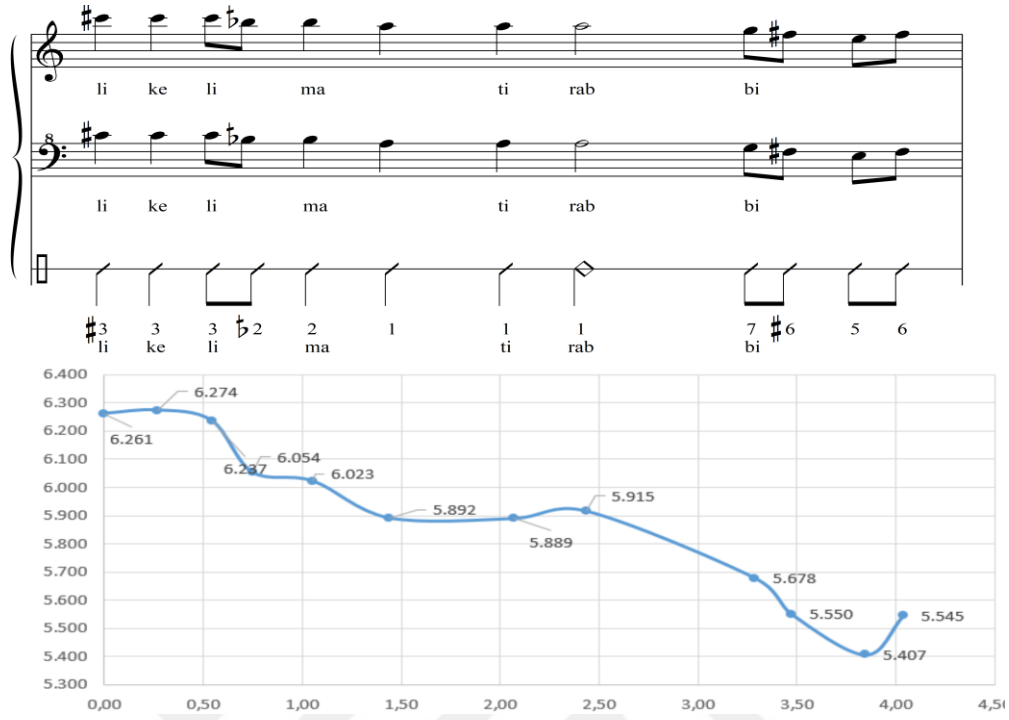
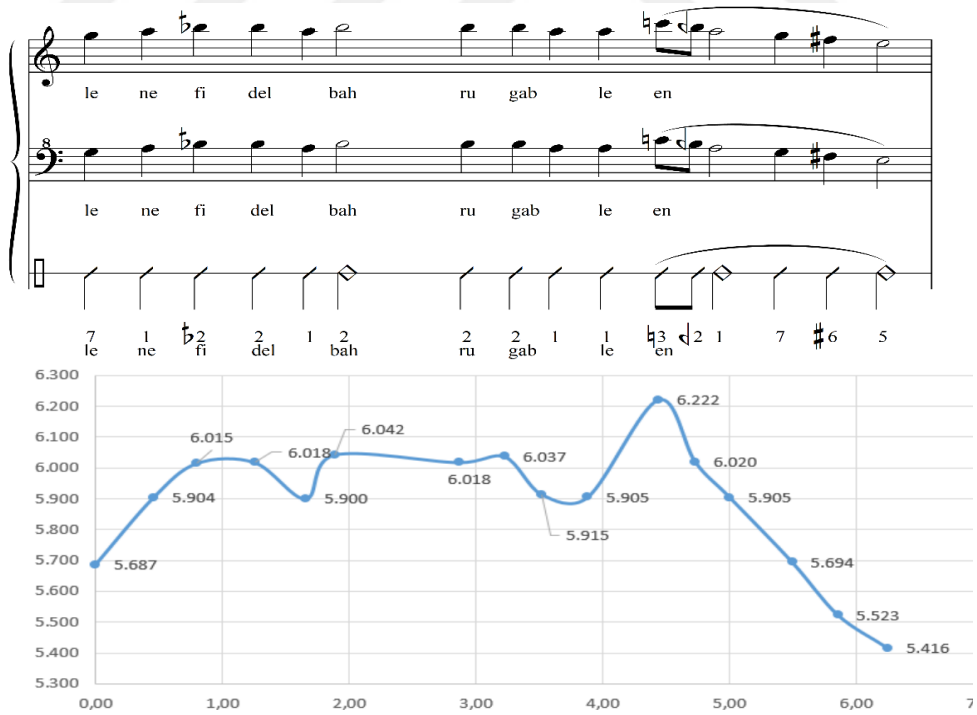

- قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِذَاكَ لَكَلِمَاتٍ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَذَ كَلِمَاتِ رَبِّي

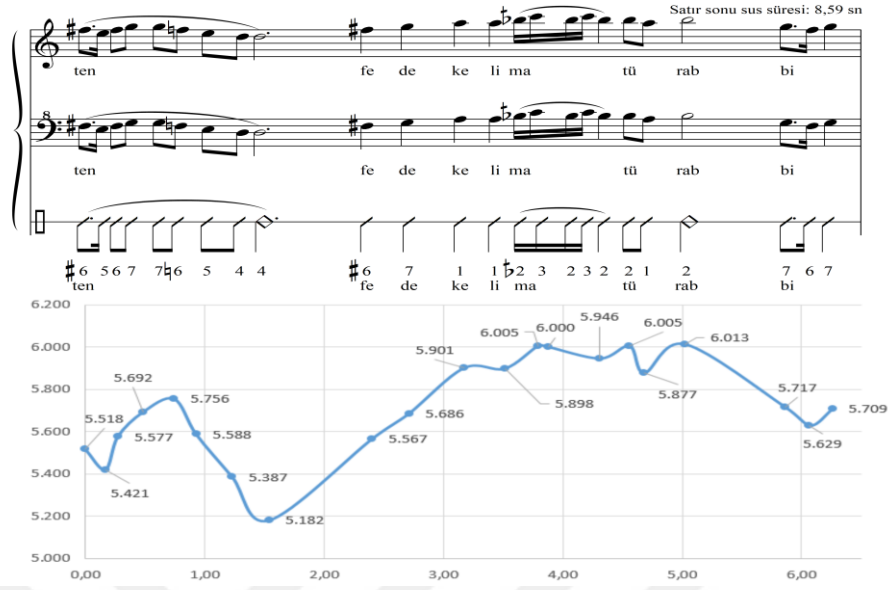
RESİM 327

RESİM 328

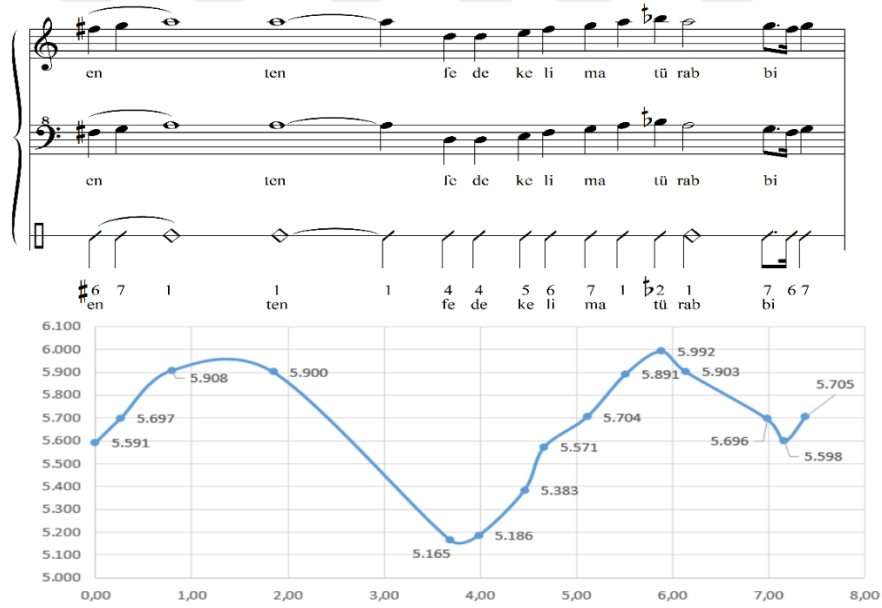
RESİM 329³⁴⁵

³⁴⁵ "en" hecesinde İhfa kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 330³⁴⁶

- أَنْ تَقْدَ كَلِمَاتِ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

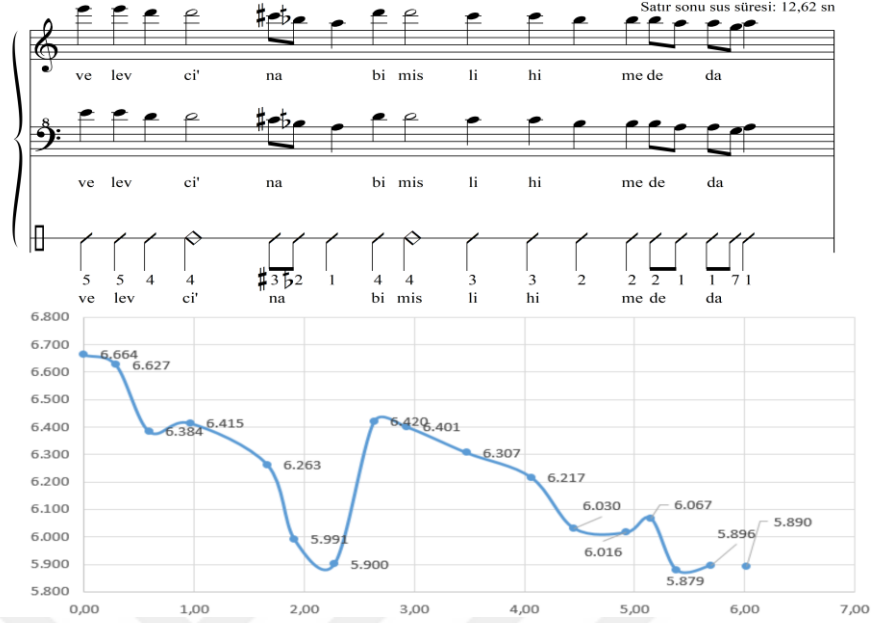
RESİM 331

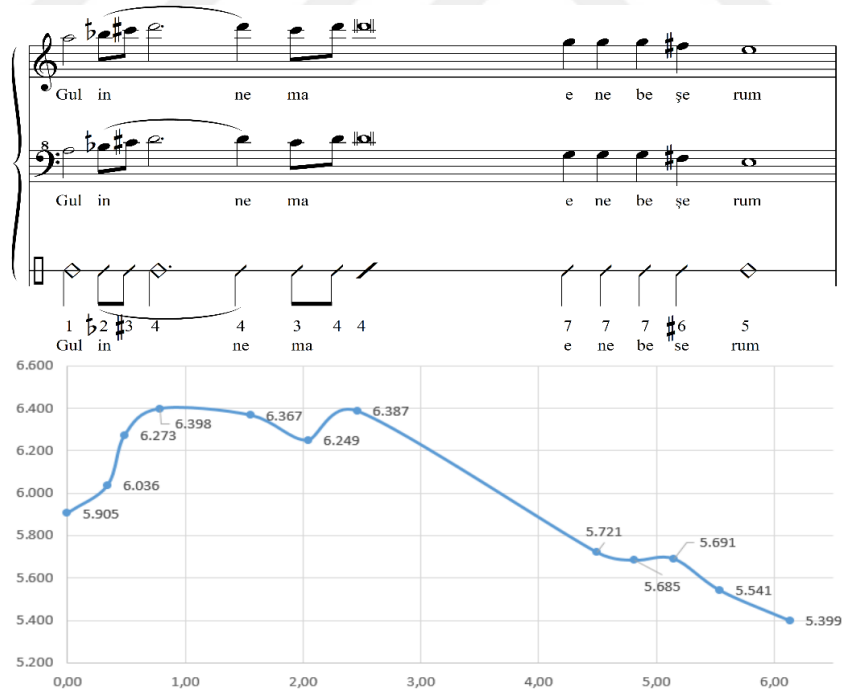
³⁴⁶ “ten” hecesinin seslendirilmesi esnasında Gerdaniye perdesinden Neva perdesine gelirken okuyucunun kullandığı süsleme notaları, onun vokal rejistirinin anlık olarak (çarpma notalarını andıran süsleme tınıları olarak) kafa sesi rejistirine geçişleriyle oluşan şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bu hecede îfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

“ma” hecesinde kullanılan süsleme tipi de Batı müziğinin “klasik” döneminde kullanılan trillere benzemektedir.

RESİM 332

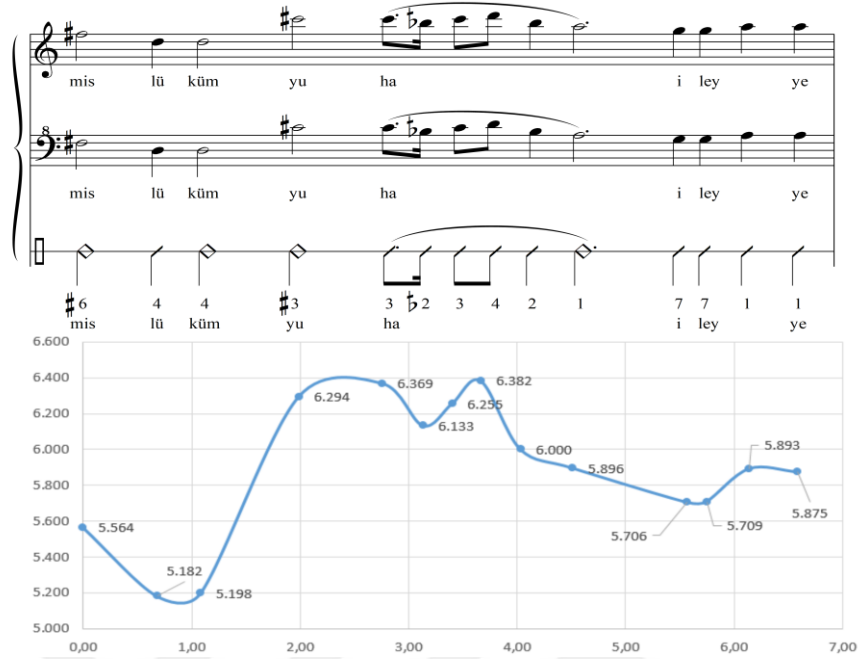
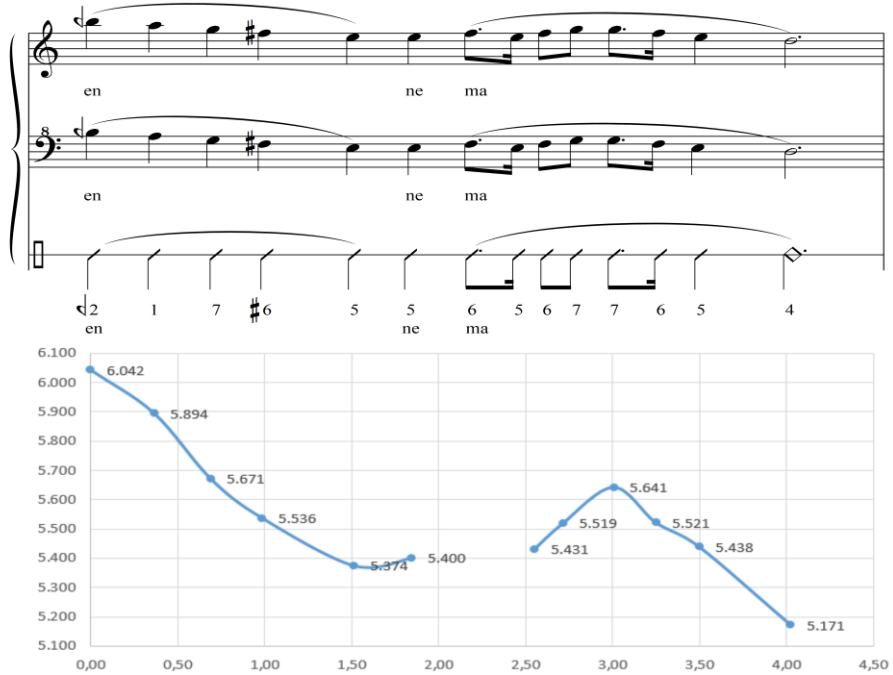

- **قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ**

RESİM 333³⁴⁷

³⁴⁷ "ma" hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

"rum" olarak okunan hecenin aslı "run" şeklindedir. idğam Mea'l-Ğunne kuralı uygulandığından bu şekilde icra edilmekte ve genel okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede okunmaktadır.

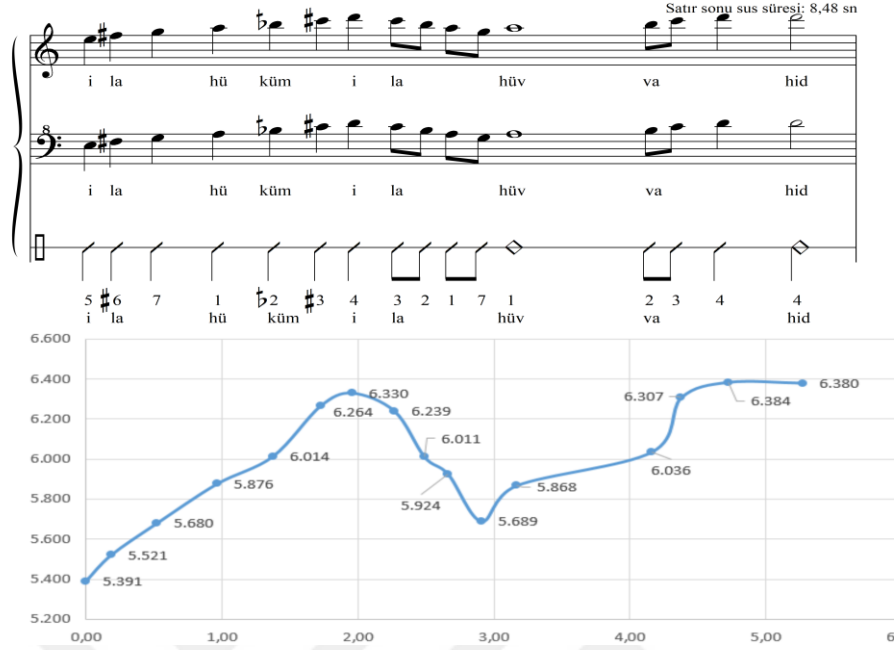
RESİM 334³⁴⁸RESİM 335³⁴⁹

³⁴⁸ “ha” hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³⁴⁹ “en” hecesinde İdğam Misleyn Mea’l-Ğunne kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

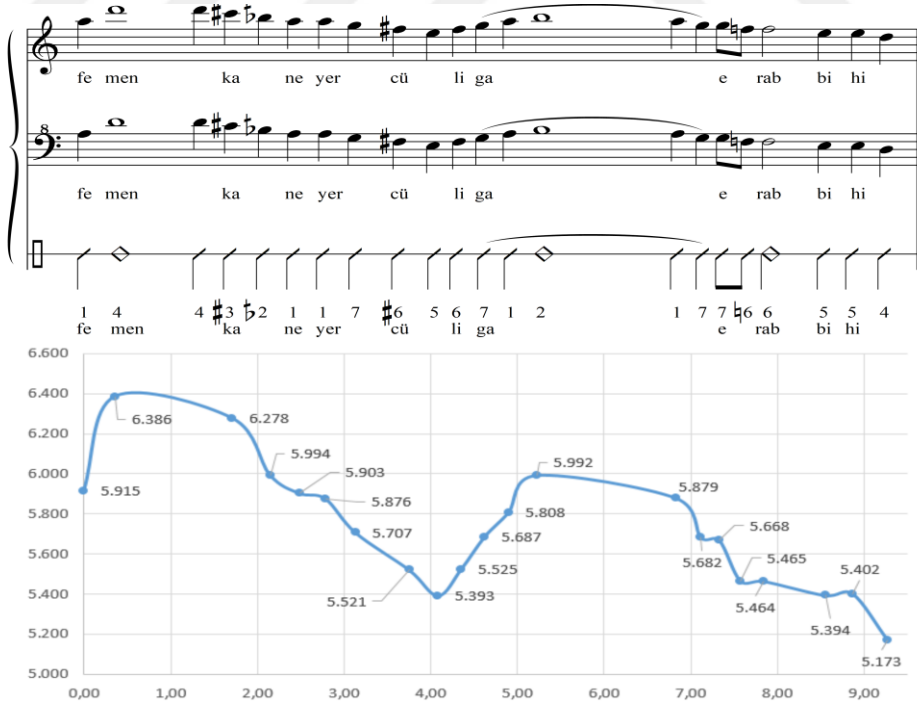
“ma” hecesinde hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 336³⁵⁰

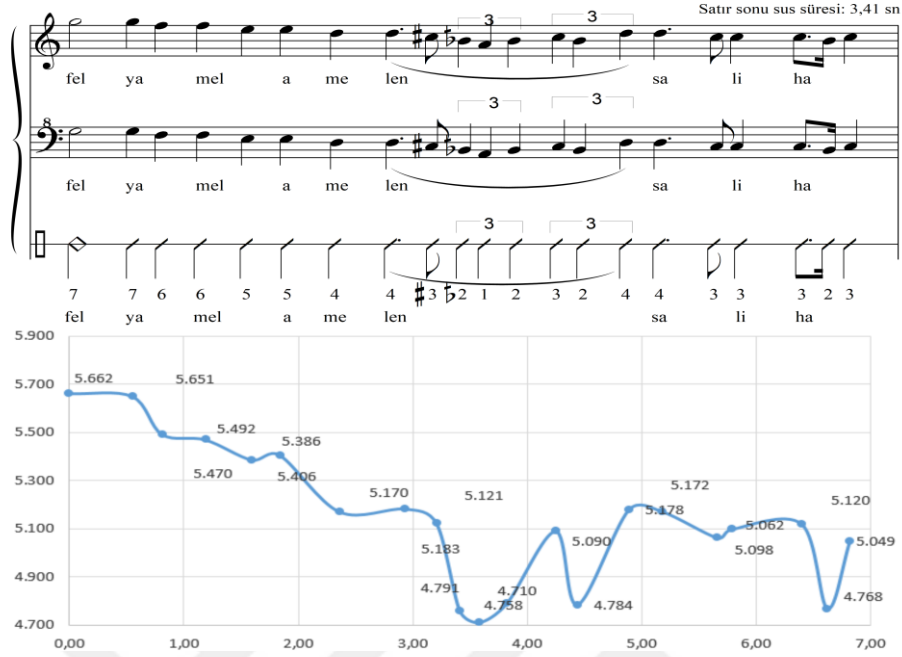

- فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا

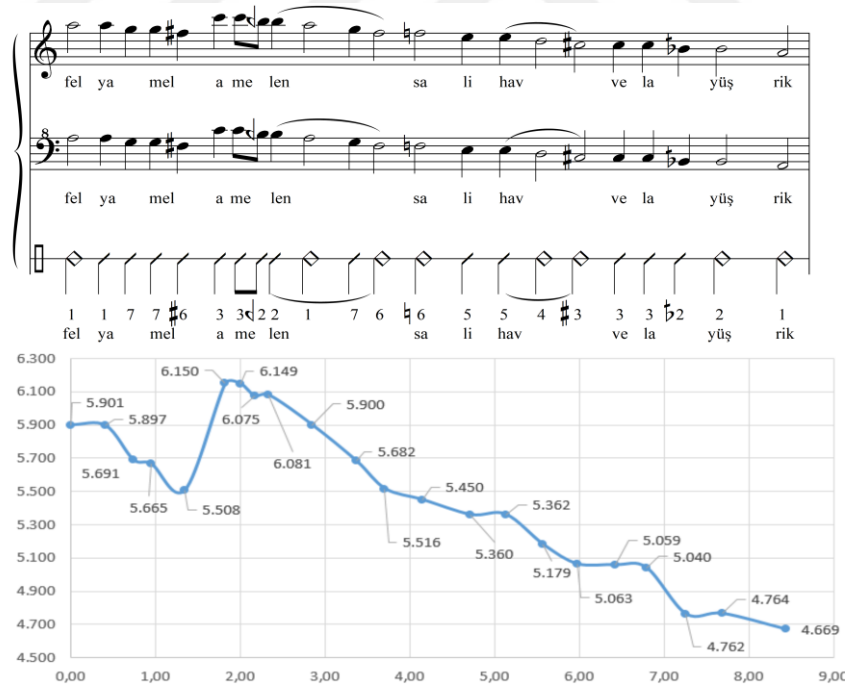
RESİM 337³⁵¹

³⁵⁰ "hüv" şeklinde okunan hecenin aslı "hün" olup, idğam Mea'l-Ğunne kuralı gereğince bu şekilde okunmuştur.
³⁵¹ "men" hecesinde İnfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 338³⁵²

- فليعمل عملاً صالحاً ولا يشرك بعبادة ربّه أحدًا

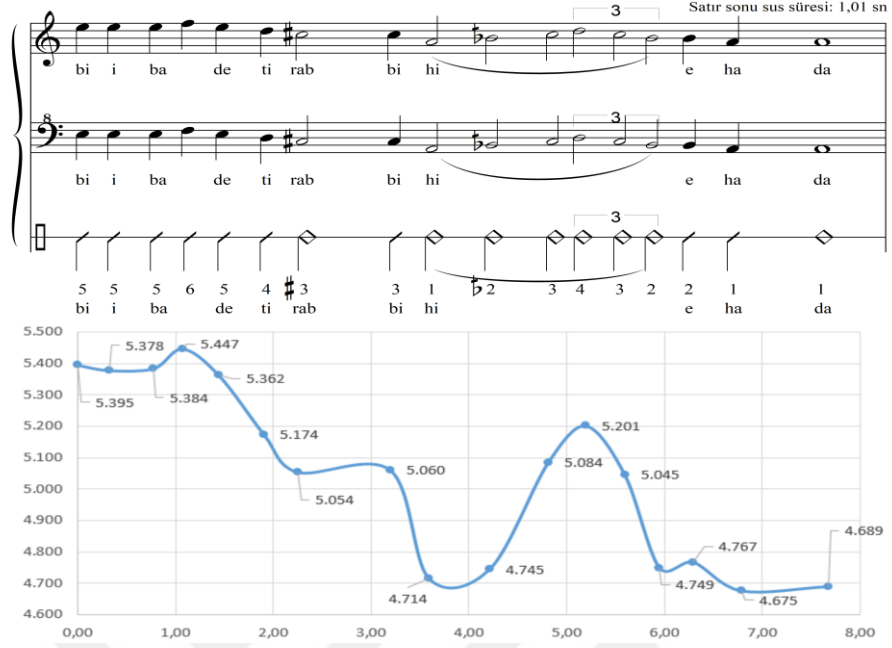
RESİM 339³⁵³

“ga” hecesinde Medd-i Muttasil kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

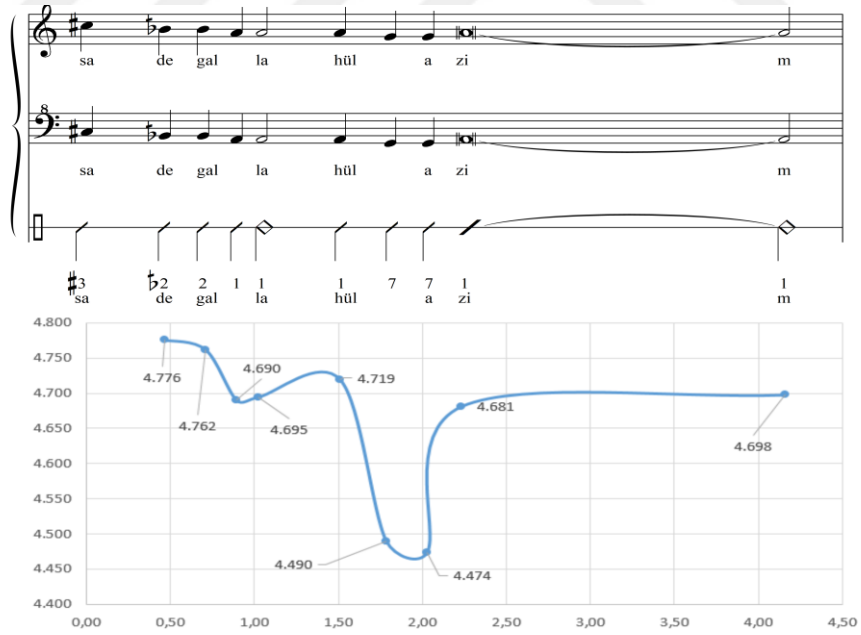
“ga” hecesindeki Si notası tiz tarafa doğru “Do#” notası ile trile benzer bir süsleme tınısıyla okunmaktadır.

³⁵² “len” hecesinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³⁵³ “len” hecesinde İhfâ kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

RESİM 340³⁵⁴

- صدق الله العظيم

RESİM 341³⁵⁵

“salihan” kelimesinin son sesi “n” olmasına rağmen, İdgam Mea’l-Ğunne kuralı gereğince “n” sesi “v” sesine dönüşmüş, yazımda da bu şekilde gösterilmiştir.

³⁵⁴ “hi” hecesinde Medd-i Munfasıl kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

³⁵⁵ Diğer ayetlerden bir miktar daha hızlı okunmaktadır. “zîm” hecesinde Medd-i Ârız kuralı uygulandığından okuyuş temposuna göre daha uzun bir sürede icra edilmektedir.

2.3.3.2. Perde ve Aralık Tutarlılığı

- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Okuyucu makamın güçlü sesinden icraya başlamış, bu perdeyi kısa bir süre vurguladıktan sonra karara doğru bir yönelimde bulunarak ardışık sesler ile Dügah perdesinde karar vermiştir. Sadece Hicaz dörtlüsünün seslerinin kullanıldığı bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 657

Ayet	Nota	Sent
E	RE	5.189
U	RE	5.148
ZU	RE	5.206
BİL	RE	5.190
LA	RE	5.173
	DO	5.092
HI	DO	5.075
MI	Sİ	4.828
	DO	5.133
NEŞ	DO	5.082
ŞEY	DO	5.096
	Sİ	4.813
TA	Sİ	4.764
NİR	Sİ	4.804
	LA	4.676
RA	LA	4.706
CİM	LA	4.709
	LA	4.730

Okuyucu Neva-Nim Hicaz aralığını kullanarak icraya başlamıştır. Ardından Nim Hicaz-Dik Kürdi aralığını pest ve tiz yönde kullandıktan sonra Dik Kürdi-Dügah aralığı ile karar perdesine ulaşmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 658

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	41	*
RE-RE	*	58	*
RE-RE	*	16	*
RE-RE	*	17	*
RE-DO	113	81	32
DO-DO	*	17	*
DO-Sİ	272	247	25
Sİ-DO	272	305	33
DO-DO	*	51	*
DO-DO	*	14	*
DO-Sİ	272	283	11
Sİ-Sİ	*	49	*
Sİ-Sİ	*	40	*
Sİ-LA	113	129	16
LA-LA	*	30	*
LA-LA	*	3	*
LA-LA	*	21	*

• بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Besmele icrasının olduğu bu kısımda okuyucu makamın güçlü perdesinden icraya başlayarak Hüseyini perdesini bir süre pekiştirmiş, Acem perdesine bir dokunuş yaparak karara yönelmiştir. Ardışık seslerle Nim Hicaz perdesine gelerek bu perdeyi kısaca vurgulamış, yeniden dönüş yaptığı Neva perdesinden melodik bir tavırla Dügah perdesine yönelmiş ve burada karar göstermiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 659

Ayet	Not	Sent
BİS	RE	
MİL	RE	5.189
	Mİ	5.401
LA	Mİ	5.420
HİR	Mİ	5.408
RAH	Mİ	5.418
	Mİ	5.414
MA	FA	5.467
NİR	Mİ	5.382
	RE	5.197
RA	RE	5.155
	DO	5.073
HİM	DO	5.055
	RE	5.195
	RE	5.161
	DO	5.081
	RE	5.130
	Sİ	4.798
	LA	4.693
	Sİ	4.879
	LA	4.684
	SOL	4.582
	LA	4.693
	LA	4.696

Neva-Hüseyini aralığından sonra Hüseyini-Acem aralığını pest ve tiz yönlerde kullanıp karar bölgesine doğru yönelen okuyucu Hüseyini-Neva ve Neva-Nim Hicaz aralıklarını göstermiştir. Ardından Neva-Dik Kürdi üçlü aralığını kullanan okuyucu, Dik Kürdi-Dügah ve Dügah-Rast ikili aralıklarını kullanarak karar vermiştir. Büyük oranda nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 660

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
RE-RE	*	?	*
RE -Mİ	204	212	8
Mİ -Mİ	*	19	*
Mİ -Mİ	*	13	*
Mİ -Mİ	*	10	*
Mİ -Mİ	*	4	*
Mİ -FA	90	53	37
FA -Mİ	90	85	5
Mİ -RE	204	185	19
RE -RE	*	42	*
RE -DO	113	82	31
DO -DO	*	18	*
DO -RE	113	140	27
RE -RE	*	34	*
RE -DO	113	80	33
DO -RE	113	50	63
RE -Sİ	385	332	53
Sİ -LA	113	106	7
LA -Sİ	113	186	73
Sİ -LA	113	195	82
LA -SOL	204	102	102
SOL -LA	204	111	93
LA -LA	*	3	*

³⁵⁶ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

“Euzu-Besmele”den sonra tilavete devam eden okuyucu, icraya makamın tiz durak perdesinden başlamış, Muhayyer perdesini vurgulamıştır. Ardışık seslerle Eviç perdesine geldikten sonra Tiz Segah perdesine bir sıçrama yapmış, buradan yine ardışık sesleri kullanarak Neva perdesine dönüş yapmıştır. Okuyuşun bu kısmında Neva üzerinde Rast beşlisinin kullanıldığı görülmektedir. Neva perdesinden sonra tekrar tiz durak perdesine yönelen okuyucu, karara doğru yönelmiş, tiz durağa yönelirken kullandığı Eviç perdesi yerine Acem perdesini tercih etmiş, çoğunlukla ardışık sesleri kullanarak Nim Hicaz perdesinde yarım karar vermiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 661

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
İN	LA	5.935	VE	SOL	5.682		FA ³⁵⁷	5.530		RE	5.195
NEL	LA	5.914	A	FA	5.518	NET	SOL	5.701	FİR	RE	5.198
LE	LA	5.889	Mİ	FA	5.492	LE	SOL	5.697	DEV	RE	5.177
Zİ	LA	5.901	LÜS	Mİ	5.435	HÜM	SOL	5.670		DO	5.120
	SOL	5.694	SA	Mİ	5.427		FA	5.543		Sİ	4.803
NE	SOL	5.647		RE	5.205	CEN	LA	5.908	Sİ	Sİ	4.881
	FA ³⁵⁸	5.578	Lİ	RE	5.185		SOL	5.706	NÜ	RE	5.303
A	Sİ	6.076	HA	Mİ	5.358		FA	5.578	ZÜ	RE	5.161
ME	LA	5.916		RE	5.173	NA	FA	5.500		DO	5.079
NU	LA	5.918	Tİ	RE	5.226		Mİ	5.404	LA	DO	5.079
	SOL	5.696	KA	Mİ	5.363	TÜL	Mİ	5.438			

Muhayyer-Gerdaniye ve Gerdaniye-Eviç ikili aralıkları ile icraya başlayan okuyucu, Eviç-Segah dörtlü aralığını kullanarak makamın genişleme bölgesine yönelmiştir. Buradan Acem perdesini alıp ardışık ikili aralıkları kullanarak makamın güçlü bölgesine gelen okuyucu, yine ardışık ikili aralıklarla Eviç perdesini de alarak Gerdaniye perdesine ulaşmıştır. Okuyucunun Gerdaniye-Eviç ikili aralığını kullandıktan sonra Eviç-Muhayyer üçlü aralığını gösterdiği görülmektedir. Bu bölgeden ardışık ikili aralıklarla Acem perdesini de alarak makamın güçlü bölgesine yönelen okuyucu, Neva-Nim Hicaz ve Nim Hicaz-Dik Kürdi aralıklarından sonra Dik Kürdi-Neva üçlü aralığını göstermiş ve Neva-Nim Hicaz ikili aralığını kullanarak asma karar göstermiştir. Kısmen nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

³⁵⁷ Eviç perdesidir.

³⁵⁸ Eviç perdesidir.

Tablo 662

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	21	*
LA-LA	*	24	*
LA-LA	*	12	*
LA-SOL	204	207	3
SOL-SOL	*	48	*
SOL-FA	113	69	44
FA-Sİ	499	499	0
Sİ-LA	181	160	21
LA-LA	*	2	*
LA-SOL	204	222	18
SOL-SOL	*	14	*
SOL-FA	113	164	51
FA-FA	*	26	*
FA-Mİ	90	57	33
Mİ-Mİ	*	7	*
Mİ-RE	204	223	19
RE-RE	*	20	*
RE-Mİ	204	173	31
Mİ-RE	204	185	19
RE-RE	*	53	*
RE-Mİ	204	136	68
Mİ-FA	181	167	14
FA-SOL	113	171	58
SOL-SOL	*	4	*
SOL-SOL	*	27	*
SOL-FA	113	127	14
FA-LA	317	365	48
LA-SOL	204	202	2
SOL-FA	113	128	15
FA-FA	90	78	12
FA-Mİ	90	96	6
Mİ-Mİ	*	33	*
Mİ-RE	204	243	39
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	20	*
RE-DO	113	57	56
DO-Sİ	272	317	45
Sİ-Sİ	*	78	*
Sİ-RE	385	422	37
RE-RE	*	142	*
RE-DO	113	82	31
DO-DO	*	0	*

- خَالِدِينَ فِيهَا

Hüseyini perdesi ile icraya başlayan okuyucu, Acem perdesine dokunmuş yaparak pest bölgelere yönelmiş, tamamen ardışık sesleri kullanarak Dügah perdesinde karar göstermiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 663

Ayet	HA	Lİ	Dİ			NA		Fİ		HA
Nota	Mİ	FA ³⁵⁹	Mİ	RE	DO	DO	Sİ	Sİ	LA	LA
Sent	5.401	5.447	5.459	5.193	5.065	5.063	4.787	4.758	4.699	4.695

Hüseyini-Acem ikili aralığı ile icraya giriş yapan okuyucu, tamamen ardışık ikili aralıkları kullanarak karar bölgesine yönelmiş ve karar göstermiştir. Genel olarak nazarı sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 664

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-FA	90	46	44
FA-Mİ	90	12	78
Mİ-RE	204	267	63
RE-DO	113	128	15
DO-DO	*	2	*
DO-Sİ	272	276	4
Sİ-Sİ	*	29	*
Sİ-LA	113	59	54
LA-LA	*	4	*

- خَالِدِينَ فِيهَا

Bu kısımda bir önceki cümle okuyucu tarafından farklı bir melodik örgü ile tekrar edilmiştir. Hüseyini ve Acem perdeleri arasında iki defa gidip gelmek suretiyle Gerdaniye perdesine ulaşılmış, Eviç perdesi kısaca vurgulandıktan sonra Muhayyer perdesine dokunularak Neva perdesine Buselik'li yarım karar gösterilmiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

³⁵⁹ Acem perdesidir.

Tablo 665

Ayet	HA			Lİ	Dİ			NA	Fİ			HA		
Nota	Mİ	FA ³⁶⁰	Mİ	FA	SOL	FA	Mİ	FA	LA	SOL	FA ³⁶¹	FA ³⁶²	Mİ	RE
Sent	5.493	5.541	5.426	5.556	5.678	5.520	5.407	5.525	5.902	5.691	5.523	5.502	5.403	5.190

Okuyucu Hüseyni-Eviç ikili aralığını ardarda kullandıktan sonra Eviç-Gerdaniye ikili aralığı göstermiş, aynı aralıkları tekrar ederek Hüseyni perdesine dönmüştür. Buradan Hüseyni-Acem ikili aralığını kullanarak makamın tiz durak bölgesine yönelen okuyucu, Acem-Muhayyer üçlü aralığını gösterdikten sonra ardışık ikili aralıklarla Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Büyük oranda nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 666

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
Mİ-FA	181	48	133
FA-Mİ	181	115	66
Mİ-FA	181	131	50
FA-SOL	113	122	9
SOL-FA	113	158	45
FA-Mİ	181	113	68
Mİ-FA	181	118	63
FA-LA	317	377	60
LA-SOL	204	211	7
SOL-FA	204	167	37
FA-FA	*	21	*
FA-Mİ	90	99	9
Mİ-RE	204	213	9

• لَا يَبْتَغُونَ عَنْهَا جَوْلًا

Okuyucu icraya Muhayyer perdesinden başlamış ve doğrudan Acem perdesine atlama yapmıştır. Acem ve Hüseyni perdelerini müteakibe Nim Hicaz perdesine inilmiş ve ardışık seslerle karar gösterilmiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 667

Ayet	LA	YEB		ĞÜ		NE	AN		HA	HI	VE	LA
Nota	LA	LA	FA ³⁶³	FA ³⁶⁴	Mİ	Mİ	Mİ	DO	DO	DO	Sİ	LA
Sent	5.915	5.935	5.534	5.502	5.407	5.391	5.359	5.040	5.074	5.074	4.757	4.702

³⁶⁰ Eviç perdesidir.

³⁶¹ Acem perdesidir.

³⁶² Acem perdesidir.

³⁶³ Acem perdesidir.

³⁶⁴ Acem perdesidir.

Makamın tiz durak bölgesinden karar bölgesine doğru bir seyrin izlendiği bu icrada okuyucu, Muhayyer-Acem üçlü aralığı ile icraya başladıktan sonra Acem-Hüseyini ikili aralığını göstermiştir. Ardından Hüseyini-Nim Hicaz aralığını kullanan okuyucu, ardışık ikili aralıklar ile karar bölgesine yönelmiş ve karar göstermiştir. Genel olarak nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 668

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	19	*
LA-FA	408	400	8
FA-FA	*	33	*
FA-Mİ	90	95	5
Mİ-Mİ	*	15	*
Mİ-Mİ	*	33	*
Mİ-DO	317	319	2
DO-DO	*	34	*
DO-DO	*	0	*
DO-Sİ	272	317	45
Sİ-LA	113	55	58

- قُلْ نُؤْمِنُ بِالْبَحْرِ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنفَعِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَعِدَ كَلِمَاتُ رَبِّي

Çıkıcı ve inici seyirlerin ardarda kullanıldığı uzun bir melodik cümleden oluşan bu kısmın icrasına Muhayyer perdesinden başlanılmış, ardışık seslerle makamın tiz bölgede genişleme sesleri kullanılarak çıkıcı bir seyirle Tiz Neva perdesine ulaşılmıştır. Bu perde okuyucu tarafından iyice pekiştirildikten sonra Tiz Nim Hicaz perdesine dokunulup tekrar Tiz Neva perdesine gelinmiş, ardışık seslerle inici bir seyirle önce Hüseyini perdesine ardından da çıkıcı seyirle Dik Sünbüle perdesine gelinmiştir. Bu perde ile Muhayyer perdesi arasında gidip gelindikten sonra Tiz Çargah perdesine dokunulmuş, ardışık seslerle iniş çıkışlar yapılarak Neva perdesine inici bir seyirle gelinmiştir. Burada çok kalmadan Eviç perdesine sıçrama yapan okuyucu ardışık seslerle Dik Sünbüle perdesine çıkıp Gerdaniye perdesinde Eviç yedeniyle yarım karar vermiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 669

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
GUL	LA	5.895		Sİ	6.054	GAB	Sİ	6.037		RE	5.182
LEV	Sİ	6.061	MA	Sİ	6.023		LA	5.915	FE	FA ³⁶⁵	5.567
	DO	6.214		LA	5.892	LE	LA	5.905	DE	SOL	5.686
	RE	6.377	Tİ	LA	5.889	EN	DO ³⁶⁶	6.222	KE	LA	5.901
KA	RE	6.406	RAB	LA	5.915		Sİ ³⁶⁷	6.020	Lİ	LA	5.898
NEL	RE	6.403	Bİ	SOL	5.678		LA	5.905	MA	Sİ	6.005
BAH	RE	6.379		FA ³⁶⁸	5.550		SOL	5.694		Sİ	6.000
RU	RE	6.388		Mİ	5.407		FA ³⁶⁹	5.523		LA	5.946
Mİ	RE	6.405		FA	5.545	TEN	Mİ	5.416		Sİ	6.005
DA	DO	6.260	LE	SOL	5.687		FA ³⁷⁰	5.518	TÜ	LA	5.877
	RE	6.378	NE	LA	5.904		Mİ	5.421	RAB	Sİ	6.013
DEL	RE	6.387	Fİ	Sİ	6.015		FA ³⁷¹	5.577	Bİ	SOL	5.717
	DO	6.281	DEL	Sİ	6.018		SOL	5.692		FA ³⁷²	5.629
Lİ	DO	6.261		LA	5.900		SOL	5.756		SOL	5.709
KE	DO	6.274	BAH	Sİ	6.042		FA	6.788			
Lİ	DO	6.237	RU	Sİ	6.018		Mİ	6.587			

Makamın genişleme bölgesinden icraya başlayan icraya başlayan okuyucu Muhayyer perdesinden itibaren ardışık ikili aralıklarla Tiz Neva perdesine ulaşmış, aynı şekilde Muhayyer perdesine geri dönmüştür. Bu perdeden Hüseyini perdesine de ardışık ikili aralıklarla gelen okuyucu, aynı şekilde Dik Sünbüle perdesine ulaşmış, Dik Sünbüle-Muhayyer ikili aralığını kullandıktan sonra Muhayyer-Tiz Çargah üçlü aralığını göstermiştir. Buradan Segah perdesini alarak ardışık ikili aralıklarla önce Eviç sonra Hüseyini perdesine gelen okuyucu, aynı şekilde yöneldiği Gerdaniye perdesinden Acem perdesini alarak ardışık ikili aralıklarla Neva perdesine gelmiştir. Neva perdesinden Eviç perdesine sıçrama yaparak burada üçlü aralığı gösteren okuyucu, tamamen ikili aralıkları kullanarak Tiz Nim Hicaz perdesine ulaşmış, ikili aralıkları kullanarak geldiği Tiz Sünbüle perdesinden sonra Gerdaniye perdesine üçlü aralık ile sıçrama yapmış, Gerdaniye-Eviç ikili aralığını pest ve tiz yönlerde kullandıktan sonra Gerdaniye perdesinde asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarfî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

³⁶⁵ Eviç perdesidir.

³⁶⁶ Çargah perdesidir.

³⁶⁷ Tiz Segah perdesidir.

³⁶⁸ Eviç perdesidir.

³⁶⁹ Eviç perdesidir.

³⁷⁰ Eviç perdesidir.

³⁷¹ Eviç perdesidir.

³⁷² Eviç perdesidir.

Tablo 670

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	166	53
Sİ-DO	272	153	119
DO-RE	113	163	50
RE-RE	*	29	*
RE-RE	*	3	*
RE-RE	*	24	*
RE-RE	*	9	*
RE-RE	*	16	*
RE-DO	113	145	32
DO-RE	113	118	5
RE-RE	*	9	*
RE-DO	113	106	7
DO-DO	*	19	*
DO-DO	*	12	*
DO-DO	*	37	*
DO-Sİ	272	183	89
Sİ-Sİ	*	31	*
Sİ-LA	113	131	18
LA-LA	*	2	*
LA-LA	*	26	*
LA-SOL	204	237	33
SOL-FA	113	128	15
FA-Mİ	181	144	37
Mİ-FA	181	138	43
FA-SOL	113	142	29
SOL-LA	204	218	14
LA-Sİ	113	111	2
Sİ-Sİ	*	3	*
Sİ-LA	113	118	5
LA-Sİ	113	143	30
Sİ-Sİ	*	25	*
Sİ-Sİ	*	20	*
Sİ-LA	113	122	9
LA-LA	*	9	*
LA-DO	294	316	22
DO-Sİ	113	201	88
Sİ-LA	181	115	66
LA-SOL	204	211	7
SOL-FA	113	171	58
FA-Mİ	181	108	73
Mİ-FA	181	102	79
FA-Mİ	181	97	84
Mİ-FA	181	156	25
FA-SOL	113	115	2
SOL-SOL	*	64	*
SOL-FA	?	1033	*
FA-Mİ	?	202	*
Mİ-RE	?	1405	*
RE-FA	385	385	0
FA-SOL	113	119	6

SOL-LA	204	214	10
LA-LA	*	3	*
LA-Sİ	113	107	6
Sİ-Sİ	*	5	*
Sİ-LA	113	54	59
LA-Sİ	113	59	54
Sİ-LA	113	127	14
LA-Sİ	113	136	23
Sİ-SOL	317	296	21
SOL-FA	113	89	24
FA-SOL	113	80	33

• أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

Okuyucu bu kısmın icrasına Eviç perdesinden başlayarak ardışık seslerle Muhayyer perdesine gelmiş ve bu perdeyi pekiştirmiştir. Ardından doğrudan Neva perdesine düşmüş ve ardışık seslerle çıkıcı bir seyir izleyerek Dik Sümbüle perdesine ulaşmıştır. Bu perdede kalmadan tekrar Muhayyer, Gerdaniye ve Eviç perdeleriyle geldiği Gerdaniye perdesinde asma karara benzer bir hareket gösteren okuyucu, doğrudan Tiz Hüseyini perdesine sıçrayarak ardışık seslerle önce Muhayyer perdesine inmiş, tekrar Tiz Neva perdesine sıçrama yaptıktan sonra yine ardışık seslerle Gerdaniye yedeniyle Muhayyer perdesinde yarım karar vermiştir. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 671

Ayet	Nota	Sent
EN	FA ³⁷³	5.591
	SOL	5.697
	LA	5.908
TEN	LA	5.900
	LA	5.899
FE	RE	5.165
DE	RE	5.186
KE	Mİ	5.383
Lİ	FA ³⁷⁵	5.571
MA	SOL	5.704
	LA	5.891
TÜ	Sİ	5.992

Ayet	Nota	Sent
RAB	LA	5.903
Bİ	SOL	5.696
	FA ³⁷⁴	5.598
	SOL	5.705
VE	Mİ	6.664
LEV	Mİ	6.627
	RE	6.384
Cİ'	RE	6.415
NA	DO	6.263
	Sİ	5.991
	LA	5.900
Bİ	RE	6.420

Ayet	Nota	Sent
MİS	RE	6.401
Lİ	DO	6.307
Hİ	DO	6.217
	Sİ	6.030
ME	Sİ	6.016
DE	Sİ	6.067
	LA	5.879
DA	LA	5.896
	SOL	
	LA	5.890

³⁷³ Eviç perdesidir.

³⁷⁴ Eviç perdesidir.

³⁷⁵ Eviç perdesidir.

Eviç perdesinden ikili aralıklar ile Muhayyer perdesine gelen okuyucu, buradan Muhayyer-Neva beşli aralığını kullanarak güçlü bölgesine ulaşmıştır. Buradan tamamen ardışık ikili aralıkları kullanarak Dik Sünbüle perdesine gelen okuyucu aynı şekilde Gerdaniye perdesine geri dönmüştür. Buradan Gerdaniye-Tiz Neva beşli aralığını kullanarak makamın genişleme bölgesinde dolaşmaya devam eden okuyucu, ardışık ikili aralıklar ile önce Muhayyer perdesine gelmiş, ardından Muhayyer-Neva dörtlü aralığını kullanmıştır. Neva perdesinden ardışık ikili aralıklar ile Gerdaniye perdesine gelen okuyucu, Gerdaniye-Muhayyer ikili aralığını göstererek tiz durakta yarım karar yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 672

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
FA-SOL	113	107	6
SOL-LA	204	210	6
LA -LA	*	7	*
LA-LA	*	2	*
LA-RE	702	734	32
RE-RE	*	20	*
RE -Mİ	204	197	7
Mİ-FA	181	188	7
FA-SOL	113	133	20
SOL-LA	204	187	17
LA-Sİ	113	101	12
Sİ-LA	113	89	24
LA-SOL	204	207	3
SOL-FA	113	97	16
FA-SOL	113	107	6
SOL-Mİ	XXXXX	959	*
Mİ-Mİ	*	37	*
Mİ-RE	204	242	38
RE-RE	*	30	*
RE-DO	113	152	39
DO-Sİ	272	272	0
Sİ-LA	113	90	23
LA -RE	499	520	21
RE-RE	*	20	*
RE-DO	113	94	19
DO-DO	*	90	*
DO-Sİ	272	186	86
Sİ-Sİ	*	15	*
Sİ-Sİ	*	52	*
Sİ-LA	113	188	75
LA-LA	*	17	*
LA-SOL	204	?	?
SOL-LA	204	?	?

- **قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ**

Okuyucu bu bölümde Muhayyer perdesinden başladığı icraya, ardışık seslerle geldiği Neva perdesini pekiştirerek devam etmiştir. Bu pekiştirmeden hemen sonra doğrudan Gerdaniye perdesine düşerek ardışık seslerle önce Hüseyni perdesine, ardından Eviç perdesine dokunarak doğrudan Neva perdesine gelmiş ve bu perdeyi çok kısa bir süre vurgulamıştır. Neva üzerindeki Rast beşlisi ile Muhayyer üzerindeki Hicaz dörtlüsü seslerinin kullanıldığı bu icrayı doğrudan Tiz Nim Hicaz perdesine yapılan bir sıçrama takip etmektedir. Dik Sünbüle perdesine dokunarak ardışık seslerle Tiz Neva perdesine ulaşan okuyucu doğrudan Dik Sünbüle perdesini basıp, Gerdaniye yedeniyle Muhayyer perdesine gelmiştir.

“Ennemâ” kelimesini melismatik bir üslupla icra eden okuyucu, Tiz Segah perdesinden ardışık seslerle inici bir seyirle Muhayyer perdesine Hüseyni beşlisi sesleriyle gelmiş, Eviç perdesine dokunduktan sonra Buselik çeşnişiyle Neva perdesine ulaşmıştır. Tekrar çıkıcı bir seyir alan okuyuş, Hüseyni perdesinden ardışık seslerle Tiz Neva perdesine ulaşmış, ardışık seslerle Gerdaniye yedeniyle gelinen Muhayyer perdesinden tekrar ardışık seslerle çıkıcı seyirle Tiz Neva perdesinde yapılan yarım kararlar son bulmuştur. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 673

Ayet	Nota	Sent
GUL	LA	5.905
İN	Sİ	6.036
	DO	6.273
	RE	6.398
NE	RE	6.367
MA	DO	6.249
	RE	6.387
E	SOL	5.721
NE	SOL	5.685
BE	SOL	5.691
ŞE	FA ³⁸⁰	5.541
RUM	Mİ	5.399
MİS	FA ³⁸¹	5.564
LÜ	RE	5.182

Ayet	Nota	Sent
	RE	5.198
YÜ	DO	6.294
HA	DO	6.369
	Sİ	6.133
	DO	6.255
	RE	6.382
	Sİ	6.000
	LA	5.896
İ	SOL	5.706
LEY	SOL	5.709
	LA	5.893
YE	LA	5.875
EN	Sİ	6.042
	LA	5.894

Ayet	Nota	Sent
	SOL	5.671
	FA ³⁷⁶	5.536
	Mİ	5.374
NE	Mİ	5.400
MA	FA ³⁷⁷	
	Mİ	5.431
	FA ³⁷⁸	5.519
	SOL	5.641
	FA ³⁷⁹	5.521
	Mİ	5.438
	RE	5.171
İ	Mİ	5.391
LA	FA ³⁸²	5.521
	SOL	5.680

Ayet	Nota	Sent
HÜ	LA	5.876
KÜM	Sİ	6.014
	DO	6.264
İ	RE	6.330
LA	DO	6.239
	Sİ	6.011
	LA	5.924
	SOL	5.689
HÜV	LA	5.868
VA	Sİ	6.036
	DO	6.307
	RE	6.384
HİD	RE	6.380

³⁷⁶ Eviç perdesidir.

³⁷⁷ Eviç perdesidir.

³⁷⁸ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

³⁷⁹ Eviç perdesidir.

³⁸⁰ Eviç perdesidir.

³⁸¹ Eviç perdesidir.

³⁸² Eviç perdesidir.

Muhayyer perdesinden ardışık ikili aralıkları kullanarak Tiz Neva perdesine ulaşan okuyucu, Neva-Gerdaniye beşli aralığını kullanarak pest tarafa doğru yönelmiş ve ardışık seslerle Eviç perdesini alarak Hüseyini perdesine ulaşmıştır. Bu bölgeden Eviç-Neva üçlü aralığı ile makamın güçlü bölgesine yönelen okuyucu, Neva-Tiz Nim Hicaz yedili aralığını kullanmış, ardışık ikili aralıklarla geldiği Dik Sünbüle perdesinden aynı şekilde tekrar Tiz Neva perdesine ulaşmıştır. Bu perdeden Neva-Dik Sünbüle üçlü aralığı ile tiz durak bölgesine yönelen okuyucu, Dik Sünbüle perdesinden ardışık ikili aralıklarla Gerdaniye perdesine gelmiş, tekrar ardışık ikili aralıkları kullanarak Tiz Segah perdesine ulaşmıştır. Bu perdeden makamın güçlü bölgesine yönelen okuyucu, ardışık ikili aralıklar ile Hüseyini perdesine, buradan aynı şekilde önce Gerdaniye ardından da aynı şekilde Neva perdesine gelmiştir. İcrayı tekrar makamın genişleme bölgesine yönlendiren okuyucu, Neva perdesinden ardışık ikili aralıklarla Tiz Neva perdesine geldikten sonra aynı şekilde Gerdaniye perdesine dönüş yapmış, ardışık ikili aralıkları kullanarak geldiği Tiz Neva perdesinde yarım karar göstermiştir. Genel olarak nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

Tablo 674

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-Sİ	113	131	18
Sİ-DO	272	236	36
DO-RE	113	125	12
RE-RE	*	31	*
RE-DO	113	118	5
DO-RE	113	138	25
RE-SOL	702	666	36
SOL-SOL	*	36	*
SOL-SOL	*	6	*
SOL-FA	113	150	37
FA-Mİ	181	142	39
Mİ-FA	181	165	16
FA-RE	385	383	2
RE-RE	*	16	*
RE-DO	1088	1097	9
DO-DO	*	75	*
DO-Sİ	272	236	36
Sİ-DO	272	122	150
DO-RE	113	127	14
RE-Sİ	385	382	3
Sİ-LA	113	104	9
LA-SOL	204	190	14
SOL-SOL	*	3	*
SOL-LA	204	185	19
LA-LA	*	18	*
LA-Sİ	113	167	54
Sİ-LA	113	148	35

LA-SOL	204	223	19
SOL-FA	113	134	21
FA-Mİ	181	163	18
Mİ-Mİ	*	26	*
Mİ-FA	181	?	?
FA-Mİ	181	?	?
Mİ-FA	181	88	93
FA-SOL	113	123	10
SOL-FA	113	120	7
FA-Mİ	181	83	98
Mİ-RE	204	267	63
RE-Mİ	204	219	15
Mİ-FA	181	131	50
FA-SOL	113	159	46
SOL-LA	204	196	8
LA-Sİ	113	138	25
Sİ-DO	272	251	21
DO-RE	113	66	47
RE-DO	113	91	22
DO-Sİ	272	229	43
Sİ-LA	113	87	26
LA-SOL	204	235	31
SOL-LA	204	178	26
LA-Sİ	113	168	55
Sİ-DO	272	271	1
DO-RE	113	77	36
RE-RE	*	4	*

• فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا

Okuyucu bu kısma Muhayyer perdesinden Tiz Neva perdesine sıçrama yaparak başlamış ve ardışık seslerle Hüseyni perdesine inici bir seyirle gelmiştir. Hüseyni perdesinden tekrar Dik Sünbüle perdesine ardışık seslerle gelen okuyucu aynı tavırla Neva perdesine düşmüştür. Buradan doğrudan Gerdaniye perdesine ulaşan okuyucu ardışık sesleri kullanarak karar perdesine düşmüş olsa da melodik hareketle hızla Neva perdesine ulaşmış ve Dik Hicaz yedeniyle Nim Hicaz perdesinde asma karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 675

Ayet	Nota	Sent
FE	LA	5.915
MEN	RE	6.386
KA	DO	6.278
	Sİ	5.994
NE	LA	5.903
YER	LA	5.876
	SOL	5.707
CÜ	FA ³⁸⁵	5.521
	Mİ	5.393
Lİ	FA ³⁸⁷	5.525
GA	SOL	5.687
	Sİ	5.992
	LA	5.879
	SOL	5.682

Ayet	Nota	Sent
E	SOL	5.668
	FA ³⁸³	5.465
RAB	FA ³⁸⁴	5.464
Bİ	Mİ	5.394
Hİ	Mİ	5.402
	RE	5.173
FEL	SOL	5.662
YA	SOL	5.651
	FA ³⁸⁶	5.492
MEL	FA ³⁸⁸	5.470
	Mİ	5.386
A	Mİ	5.406
ME	RE	5.170
LEN	RE	5.183

Ayet	Nota	Sent
	DO	5.121
	Sİ	4.758
	LA	4.710
	Sİ	4.791
	DO	5.090
	Sİ	4.784
	RE	5.178
SA	RE	5.172
	DO	5.062
Lİ	DO	5.098
HA	DO	5.120
	Sİ	4.768
	DO	5.049

Muhayyer-Tiz Neva dörtlü aralığını kullanarak icraya giriş yapan okuyucu, ardışık ikili aralıkları kullanarak Hüseyini perdesine geldikten sonra aynı şekilde Dik Sünbüle perdesine ulaşmıştır. Buradan makamın güçlü bölgesine yönelen okuyucu, Acem perdesini alıp ardışık ikili aralıkları kullanarak Neva perdesine gelmiştir. Neva-Gerdaniye dörtlü aralığını kullanarak icraya devam eden okuyucu, ardışık ikili aralıklarla karar perdesine gelse de tekrar güçlü bölgesine ardışık ikili aralıklarla uzanmış ve Nim Hicaz perdesinde asma kalış yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

³⁸³ Acem perdesidir.

³⁸⁴ Acem perdesidir.

³⁸⁵ Eviç perdesidir.

³⁸⁶ Acem perdesidir.

³⁸⁷ Eviç perdesidir.

³⁸⁸ Acem perdesidir.

Tablo 676

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-RE	499	471	28
RE-DO	113	108	5
DO-Sİ	272	284	12
Sİ-LA	113	91	22
LA-LA	*	27	*
LA-SOL	204	170	34
SOL-FA	113	186	73
FA-Mİ	181	128	53
Mİ-FA	181	132	49
FA-SOL	113	162	49
SOL-LA	204	204	0
LA-Sİ	113	101	12
Sİ-LA	113	113	0
LA-SOL	204	197	7
SOL-SOL	*	14	*
SOL-FA	204	203	1
FA-FA	*	1	*
FA -Mİ	90	70	20
Mİ-Mİ	*	8	*
Mİ-RE	204	229	25
RE-SOL	499	490	9
SOL-SOL	*	12	*
SOL-FA	204	158	46
FA-FA	*	22	*
FA-Mİ	90	84	6
Mİ-Mİ	*	20	*
Mİ-RE	204	236	32
RE-RE	*	12	*
RE-DO	113	61	52
DO-Sİ	272	363	91
Sİ-LA	113	48	65
LA-Sİ	113	80	33
Sİ-DO	272	299	27
DO-Sİ	272	306	34
Sİ-RE	385	394	9
RE-RE	*	6	*
RE-DO	113	110	3
DO-DO	*	36	*
DO-DO	*	23	*
DO-Sİ	272	353	81
Sİ-DO	272	282	10

• **فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا**

Bir önceki kısımda Nim Hicaz perdesinde bıraktığı icrayı doğrudan Muhayyer perdesine sıçrayarak devam ettiren okuyucu ardışık seslerle Eviç perdesine gelmiştir. Bu perdede kalmadan doğrudan Tiz Nim Hicaz perdesine sıçrama yapan okuyucu inici seyire geçerek Muhayyer'de

Uşşak dörtlüsü, Neva'da Buselik beşlisi ve yerinde Hicaz dörtlüsü seslerini ardışık bir şekilde kullanıp Dügah perdesine gelmiştir. Karar göstermeden tekrar Hüseyini perdesine sıçrama yapan okuyucu Acem perdesine dokunuş yaparak önce Nim Hicaz perdesine, doğrudan Dügah perdesine düşüp Neva perdesine uzanarak yerinde Hicaz dörtlüsü sesleriyle Dügah perdesinde karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 677

Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent	Ayet	Nota	Sent
FEL	LA	5.901	Lİ	Mİ	5.360	DE	Mİ	5.362
YA	LA	5.897	HAV	Mİ	5.362	Tİ	RE	5.174
	SOL	5.691		RE	5.179	RAB	DO	5.054
MEL	SOL	5.665		DO	5.063	Bİ	DO	5.060
	FA ³⁸⁹	5.508	VE	DO	5.059	Hİ	LA	4.714
A	DO ³⁹⁰	6.150	LA	DO	5.040		Sİ	4.745
ME	DO ³⁹¹	6.149		Sİ	4.762		DO	5.084
	Sİ ³⁹²	6.075	YÜŞ	Sİ	4.764		RE	5.201
LEN	Sİ ³⁹³	6.081	RİK	LA	4.669		DO	5.045
	LA	5.900	Bİ	Mİ	5.395		Sİ	4.749
	SOL	5.682	İ	Mİ	5.378	E	Sİ	4.767
	FA	5.516	BA	Mİ	5.384	HA	LA	4.675
SA	FA ³⁹⁴	5.450		FA ³⁹⁵	5.447	DA	LA	4.689

Muhayyer perdesinden Eviç perdesine ardışık ikili aralıklarla geldikten sonra Eviç-Tiz Nim Hicaz beşli aralığını gösteren okuyucu, buradan ardışık seslerle Segah ve Acem perdelerini alarak karar perdesine gelmiştir. Dügah perdesinden beşli aralığı kullanarak Hüseyini perdesine sıçrama yapan okuyucu, Hüseyini-Acem ikili aralığını gösterdikten sonra ardışık ikili aralıklarla önce Nim Hicaz perdesine, buradan Nim Hicaz-Dügah üçlü aralığını kullanarak karar perdesine yönelmiştir. Okuyucu son bir çıkış melodisi daha yaparak tamamen ardışık ikili aralıklarla Neva perdesine gelmiş, buradan aynı şekilde Dügah perdesine dönmüş ve karar göstermiştir. Daha çok nazarı sistemle örtüştüğü görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

³⁸⁹ Eviç perdesidir.

³⁹⁰ Tiz Çargah perdesidir.

³⁹¹ Tiz Çargah perdesidir.

³⁹² Tiz Segah perdesidir.

³⁹³ Tiz Segah perdesidir.

³⁹⁴ Acem perdesidir.

³⁹⁵ Acem perdesidir.

Tablo 678

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
LA-LA	*	4	*
LA-SOL	204	206	2
SOL-SOL	*	26	*
SOL-FA	113	158	45
FA-DO	612	643	31
DO-DO	*	1	*
DO-Sİ	113	75	38
Sİ-Sİ	*	6	*
Sİ-LA	181	180	1
LA-SOL	204	218	14
SOL-FA	204	166	38
FA-FA	*	66	*
FA-Mİ	90	90	0
Mİ-Mİ	*	2	*
Mİ-RE	204	183	21
RE-DO	113	116	3
DO-DO	*	5	*
DO-DO	*	19	*
DO-Sİ	272	278	6
Sİ-Sİ	*	2	*
Sİ-LA	113	95	18
LA-Mİ	702	725	23
Mİ-Mİ	*	17	*
Mİ-Mİ	*	6	*
Mİ-FA	90	62	28
FA-Mİ	90	85	5
Mİ-RE	204	188	16
RE-DO	113	120	7
DO-DO	*	6	*
DO-LA	385	345	40
LA-Sİ	113	30	83
Sİ-DO	272	339	67
DO-RE	113	117	4
RE-DO	113	156	43
DO-Sİ	272	296	24
Sİ-Sİ	*	18	*
Sİ-LA	113	92	21
LA-LA	*	14	*

- صدق الله العظيم

Okuyuşun bitiş cümlesi olan bu ifadede okuyucu Nim Hicaz perdesinden inici seyir yaparak Hicaz dörtlüsü sesleriyle Rast yedeniyle Dügah perdesinde karar yapmıştır. Bu kısmın perdelerini ve karşılığı olan sent değerlerini gösteren tablo şu şekildedir.

Tablo 679

Ayet	SA	DE	GAL		LA	HÜL		A	ZİM	
Nota	DO ³⁹⁶	Sİ	Sİ	LA	LA	LA	SOL	SOL	LA	LA
Sent		4.776	4.762	4.690	4.695	4.719	4.490	4.474	4.681	4.698

Nim Hicaz perdesinden ardışık ikili aralıklarla Rast perdesine gelen okuyucu, Rast-Düğah ikili aralığını göstererek karar yapmıştır. Daha çok nazarî sistemle örtüşmediği görülen bu okuyuşun aralık tablosu şu şekildedir.

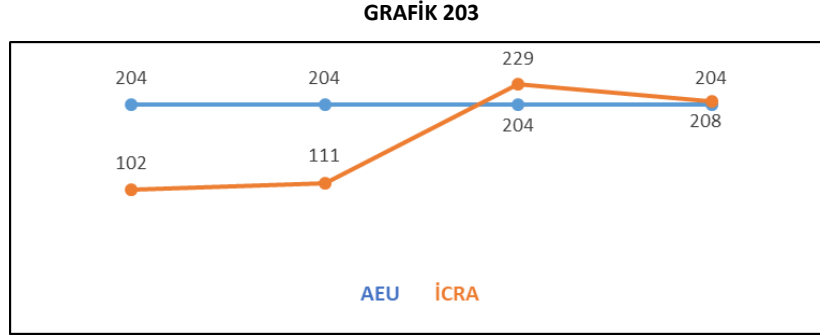
Tablo 680

Aralık	AEU	İcra Karşılığı	Fark
DO-Sİ	272	?	?
Sİ-Sİ	*	14	*
Sİ-LA	113	72	41
LA-LA	*	5	*
LA-LA	*	24	*
LA-SOL	204	229	25
SOL-SOL	*	16	*
SOL-LA	204	208	4
LA-LA	*	16	*

³⁹⁶ Bu perdenin sent değeri tespit edilememiştir.

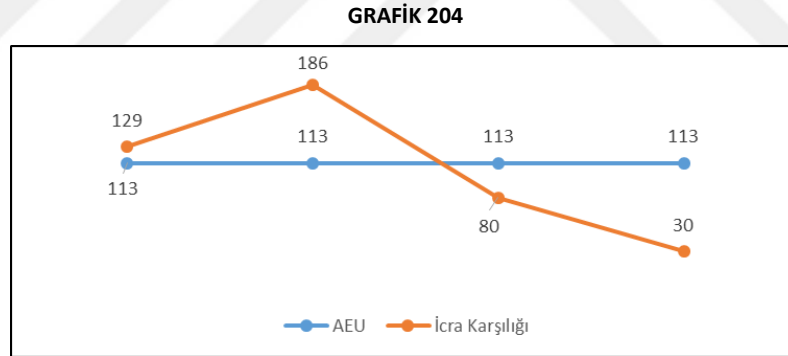
2.3.3.2.1. İkili Aralıklar

- Rast-Düğah Aralığı (204)

İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık, sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilse de icra içerisinde bu aralığın genel olarak korunamadığı görülmektedir. Sadece bir yerde verilen değere yakın bir noktada tınlayan bu aralık, sistem ile genel olarak örtüşmemektedir.

- Düğah-Dik Kürdi Aralığı (113)

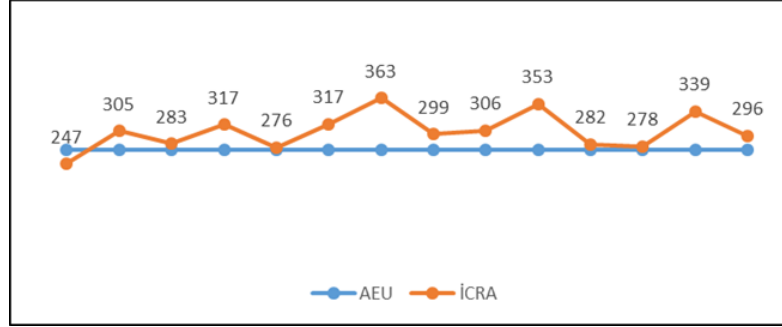

İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık, sistem tarafından 113 sent olarak tespit edilse de icra içerisinde bu aralığın genel olarak korunamadığı görülmektedir. Sadece bir yerde verilen değere yakın bir noktada tınlayan bu aralık, sistem ile büyük oranda örtüşmemektedir.

- Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı (272)

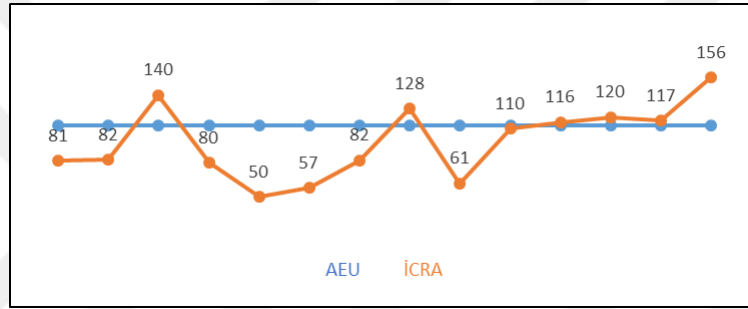
İcra içerisinde 14 defa kullanılan bu aralık Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde 272 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında bu aralığın daha çok tizleşme eğilimi gösterdiği ve genel olarak tespit edilen değerle örtüşmediği anlaşılmaktadır.

GRAFİK 205

- **Nim Hicaz-Neva Aralığı (113)**

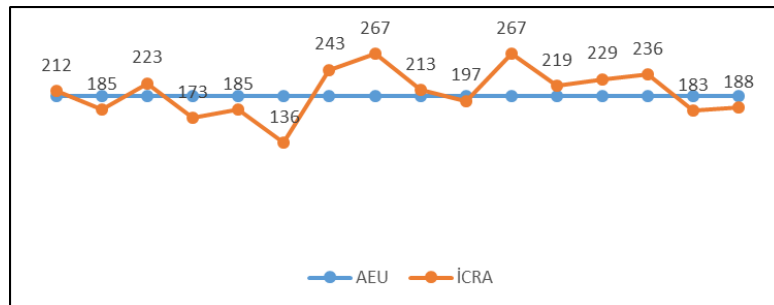
GRAFİK 206

İcra içerisinde 14 defa kullanılan bu aralık Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde 113 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında bu aralığın daha çok pestleşme eğilimi gösterdiği ve genel olarak tespit edilen değerle örtüşmediği anlaşılmaktadır.

- **Neva-Hüseyni Aralığı (204)**

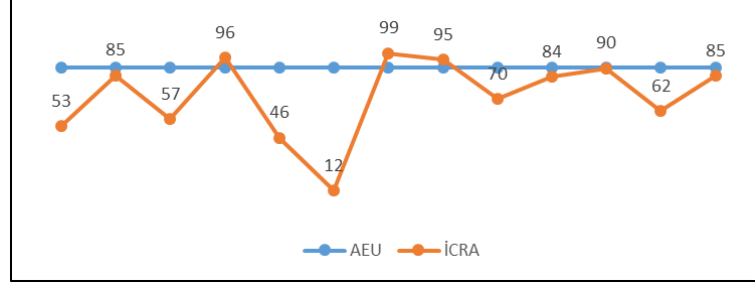
GRAFİK 207

İcra içerisinde 16 defa kullanılan bu aralık Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde 204 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında bu aralığın tespit edilen değerle daha çok örtüştüğü anlaşılmaktadır.

- **Hüseyni-Acem Aralığı (90)**

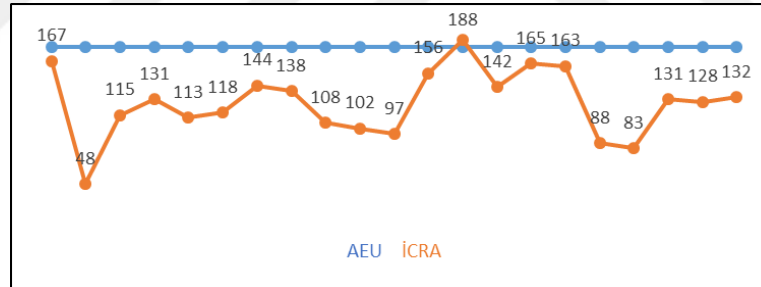
GRAFİK 208

İcra içerisinde 13 defa tercih edilen bu aralık, nazari sistem tarafından 90 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında pestleşme eğilimi gösterdiği anlaşılan bu aralığın daha çok tespit edilen değere yakın noktalarda tınladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu aralığın sistem ile örtüştüğü söylenebilir.

- **Hüseyni-Eviç Aralığı (181)**

GRAFİK 209

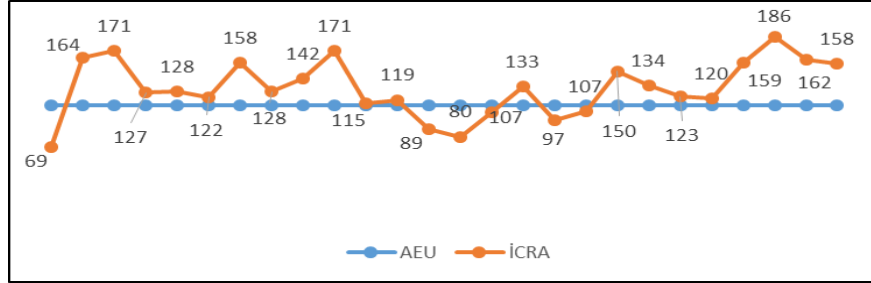
İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralığın sistem tarafından belirlenen değeri 181 senttir. Ancak ilgili grafiğe bakıldığında bu aralığın çok büyük oranda pestleşme eğilimi gösterdiği görülmektedir. Sadece dört noktada belirlenen değere yakın noktalarda tınlayan bu aralık, 1 ile 7 koma arasında değişen değerlerde pestleşmiştir. Dolayısıyla sistem ile büyük oranda örtüşmemektedir.

- **Eviç-Gerdaniye Aralığı (113)**

İcra içerisinde sıkça kullanılan bu aralığın sistem tarafından belirlenen değeri 113 senttir. Ancak ilgili grafiğe bakıldığında bu aralığın genel olarak tizleşme eğilimi gösterdiği görülmektedir.

Sekiz noktada sistemin belirlediği değere yakın noktalarda tınlayan bu aralık genel olarak sistem ile örtüşmemektedir. Bu aralık ile ilgili grafik şu şekildedir.

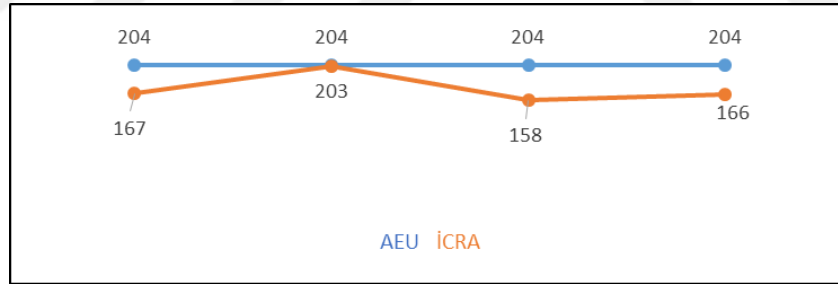
GRAFİK 210

- **Acem-Gerdaniye Aralığı (204)**

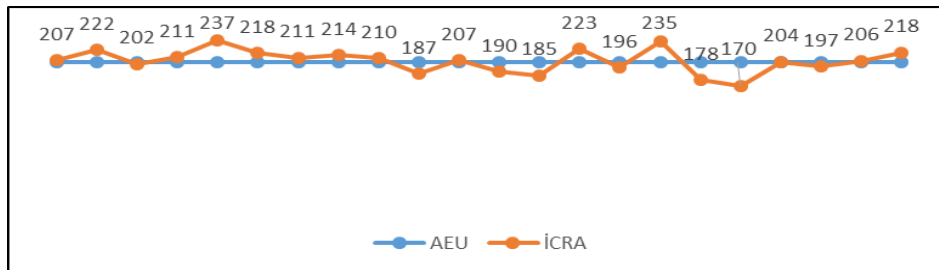
İcra içerisinde dört defa kullanılan bu aralık, sistem tarafından 204 sent olarak tespit edilse de icra içerisinde bu aralığın genel olarak korunamadığı görülmektedir. Sadece bir yerde verilen değere yakın bir noktada tınlayan bu aralık, sistem ile büyük oranda örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 211

- **Gerdaniye-Muhayyer Aralığı (204)**

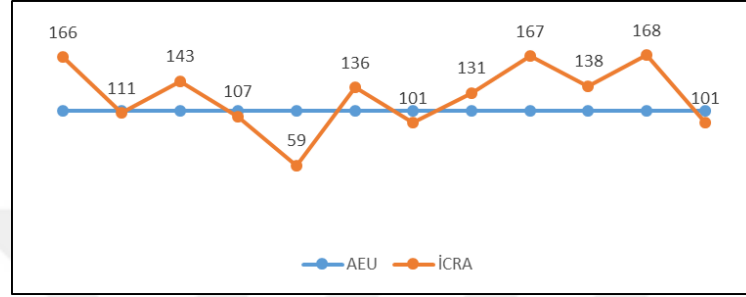
GRAFİK 212

İcra içerisinde sıkça kullanılan aralıklardan biri olan bu aralık için sistem tarafından 204 sent olarak belirlenen değerin, ilgili grafiğe bakıldığında büyük oranda korunduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu icra ile sistem arasında bir örtüşmenin bulunduğu söylenebilir.

- **Muhayyer-Dik Sünbüle Aralığı (113)**

GRAFİK 213

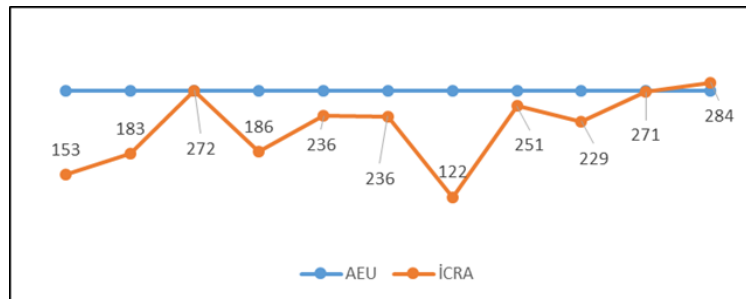

İcra içerisinde 12 defa kullanılan bu aralığın genel olarak tizleşme eğiliminde olduğu görülmektedir. Değerlere bakıldığında bu aralığın daha çok sistem tarafından belirlenen değerlere yakın noktalarda tınlamadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir.

- **Dik Sünbüle-Tiz Nim Hicaz Aralığı (272)**

İcra içerisinde 11 defa kullanılan bu aralığın büyük oranda pestleşme eğiliminde olduğu görülmektedir. Değerlere bakıldığında bu aralığın daha çok sistem tarafından belirlenen değerlere yakın noktalarda tınlamadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir.

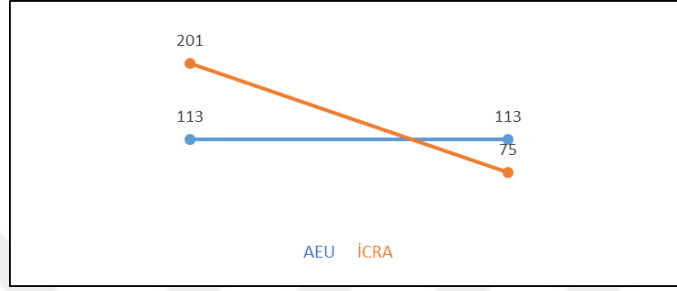
GRAFİK 214

- **Tiz Segah-Tiz Çargah (113)**

İcra içerisinde 2 defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 113 sent olarak belirlenmiştir. Ancak bir noktada 4 koma civarında tiz, diğer noktada 2 koma civarında pest tınlamıştır. Bu durumda sistem ile icra örtüşmemektedir.

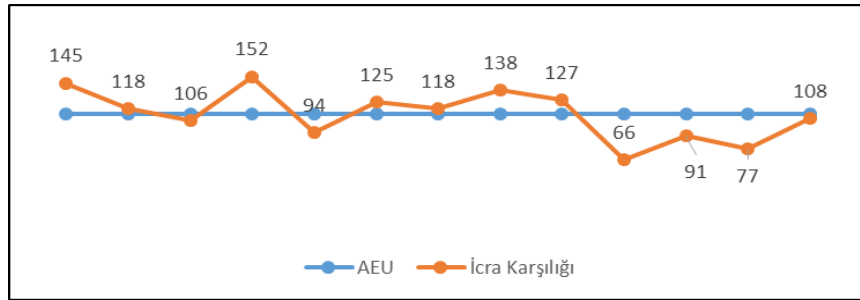
GRAFİK 215

- **Tiz Nim Hicaz-Tiz Neva Aralığı (113)**

İcra içerisinde 13 defa kullanılan bu aralık sistemde 113 sent olarak tespit edilmiştir. İlgili grafiğe bakıldığında icranın daha çok tespit edilen değere yakın noktalarda tınladığı görülmektedir. Buna göre icra ile sistem daha çok birbiri ile örtüşmektedir. Bu aralık ile ilgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 216

- **Tiz Neva-Tiz Hüseyini Aralığı (204)³⁹⁷**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 204 sent olarak belirlenmişken, icrada 242 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla bu aralığın da 1,5 koma civarında tiz tınladığı anlaşılmakta ve sistemin korunamadığı gözlemlenmektedir.

³⁹⁷ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

2.3.3.2.2. Üçlü Aralıklar

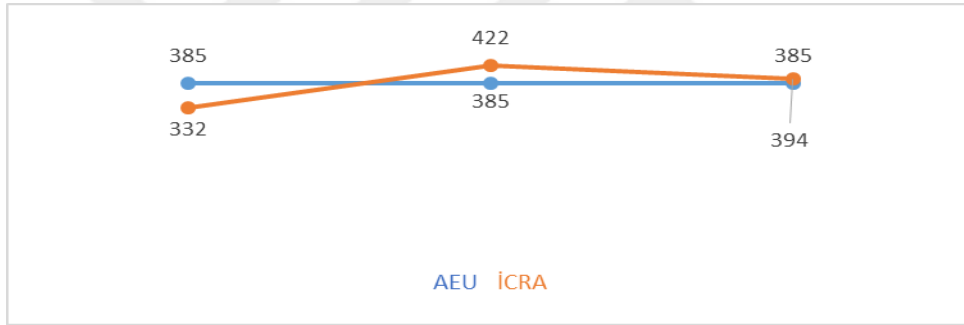
- **Dügah-Nim Hicaz Aralığı (385)³⁹⁸**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 385 sent olarak belirlenmişken, icrada 345 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla bu aralığın da 2 koma civarında tiz tınladığı anlaşılmakta ve sistemin korunamadığı gözlemlenmektedir.

- **Dik Kürdi-Neva Aralığı (385)**

İcra içerisinde üç defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilmişse de, icraya bakıldığında bu aralığın daha çok korunamadığı görülmektedir. Dolayısıyla sistem ile icra daha çok örtüşmemektedir.

GRAFİK 217

- **Hüseyni-Nim Hicaz Aralığı (317)³⁹⁹**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 317 sent olarak belirlenmişken, icrada 319 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

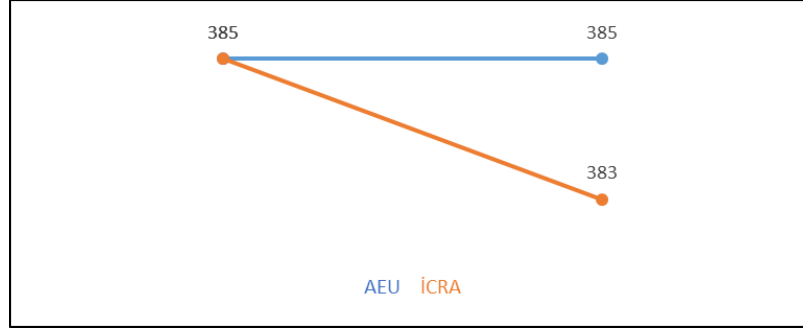
- **Neva-Eviç Aralığı (385)**

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 385 sent olarak tespit edilmiş ve icrada da bu değer korunabilmiştir. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

³⁹⁸ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

³⁹⁹ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

GRAFİK 218

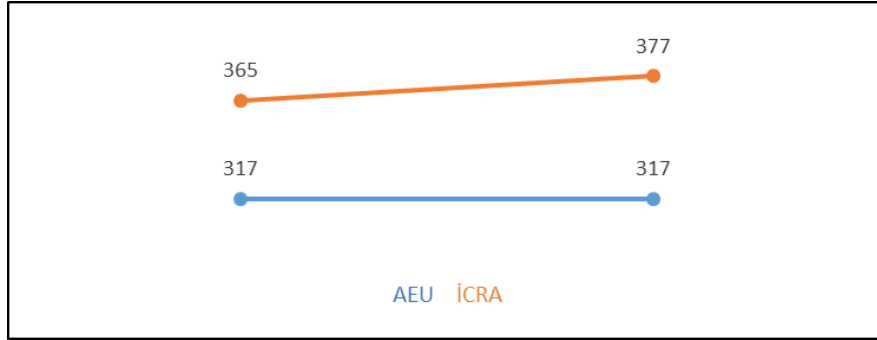
- **Acem-Muhayyer Aralığı (408)⁴⁰⁰**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 408 sent olarak belirlenmişken, icrada 400 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

- **Eviç-Muhayyer Aralığı (317)**

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 317 sent olarak tespit edilmişse de, icrada bu değer korunamamıştır. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmemektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 219

⁴⁰⁰ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

- **Tiz Çargah-Muhayyer Aralığı (294)⁴⁰¹**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 294 sent olarak belirlenmişken, icrada 316 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

- **Dik Sünbüle-Gerdaniye Aralığı (317)⁴⁰²**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 317 sent olarak belirlenmişken, icrada 296 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

- **Dik Sünbüle-Tiz Neva Aralığı (385)⁴⁰³**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 385 sent olarak belirlenmişken, icrada 382 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

2.3.3.2.3. Dörtlü Aralıklar

- **Neva-Gerdaniye Aralığı (499)⁴⁰⁴**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 499 sent olarak belirlenmişken, icrada 490 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

- **Eviç-Tiz Segah Aralığı (499)⁴⁰⁵**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 499 sent olarak belirlenmişken, icrada da 499 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem tamamen örtüşmektedir.

⁴⁰¹ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

⁴⁰² Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

⁴⁰³ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

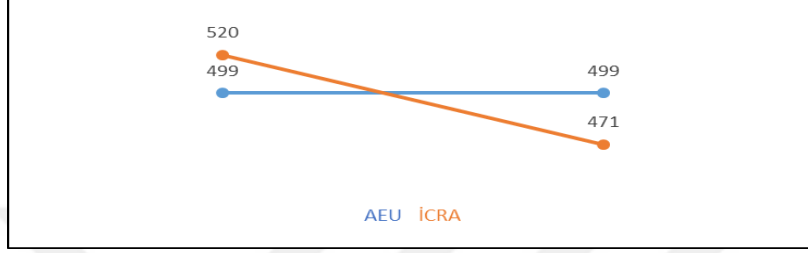
⁴⁰⁴ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

⁴⁰⁵ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

- **Muhayyer-Tiz Neva Aralığı (499)**

İcra içerisinde iki defa kullanılan bu aralık sistem tarafından 499 sent olarak tespit edilmiş, icrada da bu değer korunabilmiştir. Dolayısıyla sistem ile icra örtüşmektedir. İlgili grafik şu şekildedir.

GRAFİK 220

2.3.3.2.4. Beşli Aralıklar

- **Dügah-Hüseyni Aralığı (702)⁴⁰⁶**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 702 sent olarak belirlenmişken, icrada 725 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

- **Muhayyer-Neva Aralığı (702)⁴⁰⁷**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 702 sent olarak belirlenmişken, icrada 734 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. 1,5 koma civarında tiz tınlayan bu aralık, sistem ile örtüşmemektedir.

- **Tiz Neva-Gerdaniye Aralığı (702)⁴⁰⁸**

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 702 sent olarak belirlenmişken, icrada 666 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. 1,5 koma civarında pest tınlayan bu aralık, sistem ile örtüşmemektedir.

⁴⁰⁶ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

⁴⁰⁷ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

⁴⁰⁸ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

2.3.3.2.5. Yedili Aralıklar

- Neva-Tiz Çargah Aralığı (1088)⁴⁰⁹

İcra içerisinde bir defa kullanılan bu aralık, nazari sistemde 1088 sent olarak belirlenmişken, icrada 1097 sent olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla icra ve sistem örtüşmektedir.

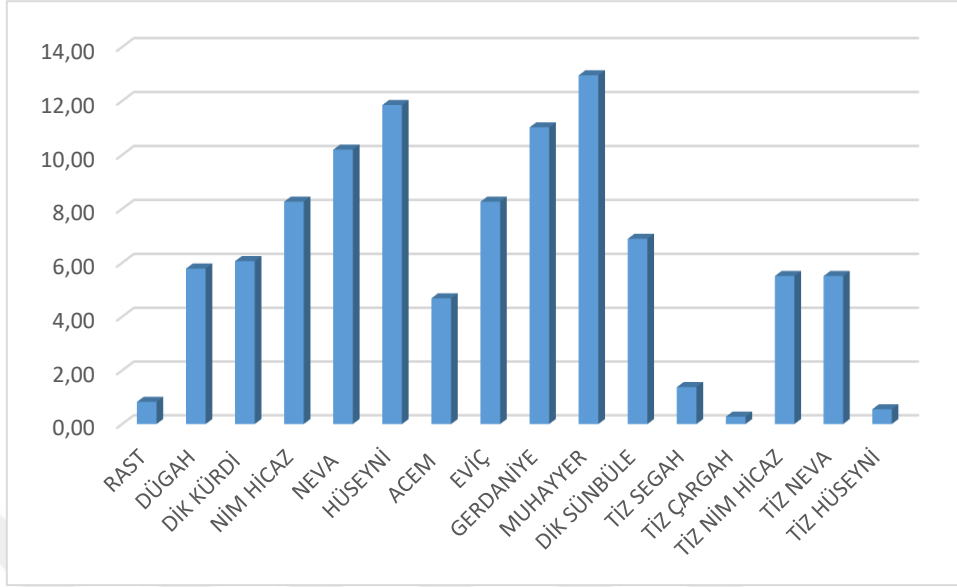
2.3.3.3. Perde Adetleri

Tablo 681

Perde Adı	Ort. Sent Değeri	Perde Adedi	İcradaki Oranı (%)
RAST	4515	3	0,83
DÜGAH	4696	21	5,79
DİK KÜRDİ	4786	22	6,06
NİM HİCAZ	5077	30	8,26
NEVA	5185	37	10,19
HÜSEYİNİ	5402	43	11,85
ACEM	5485	17	4,68
EVIÇ	5548	30	8,26
GERDANIYE	5689	40	11,02
MUHAYYER	5901	47	12,95
DİK SÜNBÜLE	6024	25	6,89
TİZ SEGAH	6059	5	1,38
TİZ ÇARGAH	6222	1	0,28
TİZ NİM HİCAZ	6257	20	5,51
TİZ NEVA	6388	20	5,51
TİZ HÜSEYİNİ	6645	2	0,55

⁴⁰⁹ Okuyuş içerisinde bir defa kullanılan bir aralık olduğu için grafiğe dahil edilememiştir.

GRAFİK 221

Hicaz makamında Kuran-ı Kerim okuyuşuna ait bu tablo ve grafikte, söz konusu icra içerisinde bir perdenin ne oranda kullanıldığı görülebilmektedir. İlgili tabloya bakıldığında en çok kullanılan perdenin Muhayyer olduğu görülmektedir. Daha sonra yakın yoğunluklarda Hüseyni, Gerdaniye ve Neva perdeleri bulunmaktadır.

İlgili verilerden icranın daha çok tiz durak çevresinde seyrettiği anlaşılmaktadır. Tiz durak bölgesinden de güçlü bölgesine doğru bir yönelimin olduğu da söylenebilir.

Grafiğe bakıldığında Hicaz beşlisinin karardan itibaren yükselen bir yoğunluk izlediği görülmektedir. Ayrıca Muhayyer perdesi çevresindeki yoğunlaşma da göze çarpmaktadır.

Bir yeden perdesi olarak Rast perdesinin oranının Düğah perdesine göre düşük olması, bu icrada yeden perdesinin çok fazla tercih edilmediğinin bir göstergesi olarak düşünülebilir.

2.3.3.4. Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı

Tablo 682

Uzayan Son Hece	Uzama Süresi (Sn)	Register (Aralık)	Perde Adedi	Perde Tekrarı	Kullanılan Perdeler										
					Rast	Dügah	Kürdi	Nim Hicaz	Neva	Hüseyni	Acem	Eviç	Gerhaniye	Muhayyer	
RACÎM	2,74	1	1	1		1									
RAHÎM	4,93	5	5	11	1	3	2	2	3						
NÜZÜLÂ	0,82	1	1	1				1							
FİHÂ	1,05	1	1	1		1									
FİHÂ	1,2	3	3	3					1	1	1				
HİVELÂ	0,87	1	1	1		1									
RABBÎ	0,81	2	2	3								1	2		
MEDEDÂ	0,81	2	2	3									1	2	
SALİHÂ	0,99	2	2	3			1	2							
EHADÂ	1,02	1	1	1		1									
AZÎM	1,94	1	1	1		1									
Register Ortalaması		1,81													
Perde Adedi Ort.			1,81												
Perde Tekrarı Ort.				2,63											
Perde Tekrar Toplamı					1	8	3	5	4	1	1	1	3	2	
Perde Tekrar Oranı (%)					3	28	10	17	14	3	3	3	10	7	
Uzayan Son Hece Adedi	11														
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	1,56														

Bu okuyuşta bulunan 11 tane uzayan son hecenin uzama süresi, uzama aralığı ve uzatma esnasında kullanılan perdeler bu şekilde tablolaştırılmıştır.

Kırmızı renk ile işaretlenen rakamlar, uzamanın sona erdiği perdeyi göstermektedir. Buradan hareketle daha çok karar perdesinde karar göstererek bir uzatmanın yaygınlıkla kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu uzatma modelini güçlü perdesinde yarım karar

göstererek ve tiz durak perdesinde asma karar göstererek yapılan uzatma modeli takip etmektedir.

En fazla uzama süresine sahip olan hecelerin icranın hemen başındaki ve sonundaki heceler olduğu görülmektedir. Bunların haricindeki uzatmalar için ortalama sürenin 1 saniye olduğunu söylemek mümkündür. Bütün icradaki ortalama uzama süresinin yaklaşık 1.6 saniye olduğu görülmektedir.

Her bir uzatma için yaklaşık iki aralığın kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Uzatmada en çok tercih edilen perdelerin Dügah ve Nim Hicaz perdeleri olduğu anlaşılmaktadır. Neva perdesi ise bu perdelerin ardından gelmektedir. Dolayısıyla karar bölgesindeki perdeler, uzatmalarda çok fazla tercih edilmiştir. Bununla birlikte uzatma süresince daha çok, tek perdenin tercih edildiği görülmektedir.

2.3.3.5. Susma Süreleri

Tablo 683

Sus Yeri (...)	Sus Süresi (Sn)
RACÎM....BİSMİLLAH	8,58
RAHÎM...İNNELLEZÎNE	12,59
NÜZÜLÂ...HÂLİDÎNE	5,76
FİHÂ...HÂLİDÎNE	4,56
FİHÂ...LÂ YEBĞÛNE	1,31
HİVELÂ...GUL LEV	10,43
RABBÎ...GUL LEV	8,59
MEDEDÂ...GUL İNNEMÂ	12,62
VAHİD...FE MEN	8,48
SALİHÂ....FEL YA'MEL	3,41
EHADÂ...SADEGALLAH	1,01
Toplam Okuyuş Süresi (Sn)	236,50
Toplam Sus Süresi (Sn)	77,34
Sus Adedi	11
Ortalama Sus Süresi (Sn)	7,03
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	32,70

Bu okuyuşta gerçekleştirilen 'sus'lar, bu şekilde tablolaştırılmıştır. Bu icrada 11 tane sus bulunmaktadır.

Bir sus için ortalama süre 7 saniyedir. Bütün bir icra süresince gerçekleştirilen susların oranı, bütün icranın yaklaşık üçte birine tekabül etmektedir. Genellikle icranın başında ve ortasında bulunan susların, sonundaki suslara göre daha uzun bir zaman diliminde seyrettiği görülmektedir.

3. BÖLÜM: KARŞILAŞTIRMALAR VE DEĞERLENDİRMELER

Bu çalışmanın bulgular ve yorumlar bölümünde elde edilen sayısal veriler, bu bölümde karşılaştırmalı olarak ele alındıktan sonra, sonuç bölümünde örneklemin bütünü hakkında bir yargıda bulunulacaktır. Söz konusu veriler, okuyuşların icra edildiği makamlara göre ayrı ayrı karşılaştırılacaktır. Her dini topluluk kendi içinde ve diğer dini topluluklarla karşılaştırılacaktır.

Bu bölümde aceleci bir genelleme yapılmadığını ifade etmek düşüncesiyle, dini grupların okuyucularının isimlerinden ziyade, anlatımın daha süratli ilerlemesi amacıyla bu teze konu olan dini grupların isimlerinin kullanılacağını hatırlatmamız gerekmektedir.

3.1. ARALIKLARIN KARŞILAŞTIRMASI

3.1.1. Rast Makamı

3.1.1.1. İkili Aralık Karşılaştırması

Tablo 684

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RURLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Yegah-Hüseyni Aşiran	0	2	0	0	0	0,4
Hüseyni Aşiran-Irak	0	2	0	2	4	1,6
Irak-Rast	0	2	0	4	1	1,4
Rast-Kürdi	0	0	2	1	0	0,6
Rast-Dügah	4	28	9	10	15	13,2
Dügah-Segah	3	29	15	13	30	18
Kürdi-Segah	0	12	8	10	0	6
Segah-Çargah	21	64	30	25	23	32,6
Çargah-Neva	3	15	43	30	18	21,8
Nim Hicaz-Neva	0	0	4	0	0	0,8
Neva-Hüseyni	0	0	37	13	28	15,6
Hüseyni-Acem	0	0	30	12	3	9
Hüseyni-Eviç	0	0	3	0	28	6,2
Eviç-Gerdaniye	0	0	2	0	26	5,6
Acem-Gerdaniye	0	0	7	4	3	2,8
Gerdaniye-Muhayyer	0	0	0	0	25	5
Muhayyer-Sünbüle	0	0	0	0	6	1,2
Muhayyer-Tiz Segah	0	0	0	0	24	4,8
Tiz Segah-Tiz Çargah	0	0	0	0	18	3,6
Tiz Çargah-Tiz Neva	0	0	0	0	10	2

Bu tabloda, Rast makamında gerçekleştirilen okuyuşlarda kullanılan bütün ikili aralıklar, ne miktarda kullanıldığı ile alakalı veriler ve bunların ortalaması gösterilmiştir.

Ermenilerin Mezmur okuyuşunda sadece yerinde Rast beşlisi içinde bulunan ikili aralıkları kullandığı ve önemli oranda Segah-Çargah aralığı üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Aynı aralığa İncil okuyuşunda da, diğer aralıklardan daha fazla yer verdikleri anlaşılmaktadır. Bu aralık diğer dini grupların okuyuşlarında geri planda kalmaktadır. İncil okuyuşunda ise Segah-Çargah aralığından sonra, karar bölgesindeki ikili aralıkları daha çok tercih etmişlerdir. Bununla birlikte Mezmur okuyuşunda tercih etmedikleri, makamın pest yönde genişleme bölgesindeki aralıkları İncil okuyuşunda az da olsa kullandıkları görülmektedir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda sadece Rast ve Gerdaniye perdeleri arasındaki bir oktavlık aralıkta bulunan ikili aralıkları kullanmışlar, bunların içinde de en fazla Çargah-Neva aralığını tercih etmişlerdir. Rumların aynı aralığı İncil okuyuşunda da diğer aralıklardan daha fazla kullandıkları görülmektedir. Bu icradaki ikili aralıkların daha çok Segah ve Acem perdeleri arasında yoğunlaştıkları anlaşılmaktadır. İncil okuyuşunda kullandıkları ikili aralıklar ise çok büyük oranda Rast ve Acem perdesi arasında bulunmaktadır. Rumların da Ermeniler gibi İncil okuyuşunda makamın pest yönde genişleme bölgesindeki aralıkları çok az da kullandıkları görülmektedir. Rumlar, Mezmur okuyuşunda yoğun olarak kullandıkları ses aralıklarını İncil okuyuşunda da tercih etmişlerdir. Aynı durum Ermeniler için de söz konusudur.

Müslümanlar makamın ana dizisindeki aralıklara ek olarak, pest ve tiz yönde genişleme bölgesindeki aralıkları da icrada kullanmışlardır. Dolayısıyla daha geniş bir hareket alanına sahip olduklarından bahsedilebilir. Rast-Dügah aralığından itibaren Tiz Çargah-Tiz Neva aralığına kadar kullandıkları ikili aralıkları yaklaşık olarak benzer miktarlarda kullanmışlardır. En çok Dügah-Segah aralığını tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Müslümanların da Ermeni ve Rumların İncil okuyuşunda tercih ettikleri gibi makamın pest yöndeki genişleme bölgesi seslerini çok az da olsa kullandıkları anlaşılmaktadır.

Gerdaniye perdesinden itibaren tiz yöndeki bütün aralıkları sadece Müslümanlar okuyuşlarında kullanmışlardır. İkili aralık kullanımında en dar alanda Ermeniler, en geniş alanda Müslümanlar bulunmaktadır. Ortalama bazında Rast ve Hüseyini perdesi arasında bulunan aralıkların genel olarak tercih edildikleri, en çok ise Segah-Çargah aralığının tercih edildiği söylenebilir.

3.1.1.2. Üçlü Aralık Karşılaştırması

Tablo 685

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Hüseyni Aşiran-Rast	0	0	0	0	2	0,4
Rast-Segah	12	5	3	4	3	5,4
Kürdi-Çargah	0	4	2	0	0	1,2
Dügah-Çargah	17	4	0	0	2	4,6
Segah-Neva	0	0	10	4	1	3
Nim Hicaz-Hüseyni	0	0	2	0	0	0,4
Çargah-Hüseyni	0	0	3	1	1	1
Neva-Eviç	0	0	0	0	1	0,2
Acem-Neva	0	0	3	4	0	1,4

Bu tabloda, Rast makamında gerçekleştirilen okuyuşlarda kullanılan bütün üçlü aralıklar, ne miktarda kullanıldığı ile alakalı veriler ve bunların ortalaması gösterilmiştir.

Ermenilerin Mezmur okuyuşunda Dügah-Çargah aralığını yoğun olarak kullandıkları görülmektedir. Bunun haricinde sadece Rast-Segah aralığını tercih etmişlerdir. Diğer bütün icralara nazaran Ermenilerin Mezmur okuyuşunda üçlü aralığı daha fazla kullandığı anlaşılmaktadır. İncil okuyuşunda en çok Rast-Segah aralığını kullanmışlardır. Her iki icrada da kullanılan aralıklar Rast ve Çargah perdeleri arasında bulunmaktadır.

Rumlar en çok Segah-Neva aralığını tercih etmişlerdir. Buna nazaran İncil okuyuşunda Rast-Segah, Segah-Neva ve Acem-Neva aralıklarını aynı miktarda tercih etmişlerdir. Mezmur okuyuşunda Rast ve Hüseyni perdeleri arasındaki aralıkları tercih etmişken, İncil okuyuşunda Rast ve Neva perdesi arasındaki aralıkları kullanmışlardır.

Müslümanlar icrada Hüseyni Aşiran ve Eviç perdesi arasındaki aralıkları, en çok da Rast-Segah aralığını tercih etmişlerdir.

İkili aralıkların karşılaştırmasında ifade edildiği gibi, üçlü aralıklarda da en geniş hareket alanına Müslümanların sahip olduğu söylenebilir. Ortalama bazında Rast-Segah aralığının en çok tercih edilen aralık olduğu görülmektedir.

3.1.1.3. Dörtlü Aralık Karşılaştırması

Tablo 686

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Dörtlü Aralıklar						
Yegah-Rast	0	0	0	0	1	0,2
Düğah-Neva	3	0	0	0	0	0,6
Neva-Gerdaniye	0	0	0	2	1	0,6
Hüseyini-Muhayyer	0	0	0	0	1	0,2
Gerdaniye-Tiz Çargah	0	0	0	0	5	1

Ermenilerin Mezmur okuyuşunda sadece Düğah-Neva aralığını kullandıkları görülmektedir. Buna karşılık İncil okuyuşunda dörtlü aralık kullanımına rastlanılmamaktadır.

Rumlar Mezmur okuyuşunda dörtlü aralıkları kullanmamaktadır. İncil okuyuşunda ise Neva-Gerdaniye aralığının kullanıldığı görülmektedir.

Müslümanlar en çok Gerdaniye-Tiz Çargah aralığını kullanmışlardır.

Hem pest hem de tiz tarafta genişleme bölgesinde sadece Müslümanların dörtlü aralıkları kullandığı anlaşılmaktadır. Ortalama bazında en çok Gerdaniye-Tiz Çargah aralığıdır.

3.1.1.4. Beşli Aralık Karşılaştırması

Tablo 687

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Beşli Aralıklar						
Rast-Neva	0	0	0	2	0	0,4
Neva-Muhayyer	0	0	0	0	2	0,4
Gerdaniye-Çargah	0	0	0	0	1	0,2

Ermeniler okuyuşlarında beşli aralık kullanmamışlardır. Rumlar ise sadece İncil okuyuşunda Rast-Neva aralığını kullanmışlardır. Müslümanlar ise en çok Neva-Muhayyer aralığını kullanmışlardır.

Ortalama bazında en çok tercih edilen Rast-Neva ve Neva-Muhayyer aralıkları olmuştur.

3.1.1.5. Altılı Aralık Karşılaştırması

Tablo 688

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Rast-Hüseyni	0	0	1	0	0	0,2

Bu aralık sadece Rumlar tarafından Mezmur okuyuşunda kullanılmıştır.

3.1.2. Hüzam Makamı

3.1.2.1. İkili Aralık Karşılaştırması

Tablo 689

HÜZZAM MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORT.
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Hüseyni Aşiran-Acemaşiran	0	0	0	1	0	0,2
Acemaşiran-Irak	0	0	0	0	2	0,4
Acemaşiran-Rast	0	0	0	1	0	0,2
Irak-Rast	0	0	0	0	2	0,4
Rast-Dügah	0	2	0	4	2	1,6
Rast-Kürdi	0	0	0	3	0	0,6
Dügah-Segah	0	2	0	5	1	1,6
Kürdi-Segah	0	0	1	23	8	6,4
Kürdi-Buselik	0	0	0	1	0	0,2
Segah-Çargah	3	10	28	33	12	17,2
Segah-Nim Hicaz	0	0	0	1	0	0,2
Buselik-Çargah	0	0	0	1	0	0,2
Çargah-Neva	10	21	50	7	22	22
Neva-Nim Hicaz	1	0	0	0	0	0,2
Neva-Hisar	36	34	39	0	28	27,4
Neva-Nim Hisar	0	0	17	5	0	4,4
Neva-Hüseyni	0	0	4	2	5	2,2
Hisar-Eviç	9	14	28	0	24	15
Nim Hisar-Acem	0	0	5	0	0	1
Hisar-Acem	0	0	0	0	3	0,6
Hüseyni-Acem	0	0	0	2	5	1,4
Hüseyni-Eviç	0	0	3	0	2	1
Nim Hisar-Eviç	0	0	2	0	0	0,4
Eviç-Gerdaniye	0	0	0	0	37	7,4
Gerdaniye-Muhayyer	0	0	0	0	28	5,6
Muhayyer-Sünbüle	0	0	0	0	3	0,6
Muhayyer-Tiz Segah	0	0	0	0	12	2,4
Sünbüle-Tiz Çargah	0	0	0	0	1	0,2
Tiz Segah-Tiz Çargah	0	0	0	0	8	1,6
Tiz Çargah-Tiz Neva	0	0	0	0	4	0,8

Ermeniler Mezmur okuyuşunda sadece Hüzam beşlisi içindeki aralıkları kullanmışlardır. Bunların içinde en çok tercih ettikleri Neva-Hisar aralığı olmuştur. İncil okuyuşunda ise Rast ve Eviç perdeleri arasındaki aralıkları tercih etmişlerdir. Mezmur okuyuşunda olduğu gibi en çok Neva-Hisar aralığı kullanılmıştır. Her iki icrada da yoğunluk Hüzam beşlisi içindeki Segah ve Hisar perdeleri arasında görölmektedir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda Ermeniler gibi Hüzam beşlisi içindeki aralıkları kullanmışlardır. Bunların içinde en çok tercih ettikleri Segah-Neva aralığı olmuştur. Bu okuyuşta diğer okuyuşlarda görölmeyen Neva-Nim Hisar aralığı da Neva-Hisar aralığı ile beraber kullanılmıştır. İncil okuyuşunda tercih ettikleri aralıklar ise Hüseyini Aşiran perdesi ile Acem perdesi arasında kalan aralıklardır. Burada en çok tercih ettikleri Segah-Çargah aralığı olmuştur. İcranın yoğunluğunun Kürdi ve Çargah perdeleri arasında seyrettiği görölmektedir. Diğer aralıklar çok az sayıda tercih edilmiştir.

Müslümanlar Kuran-ı Kerim okuyuşunda diğer dini gruplara nazaran Acemaşiran-Tiz Neva gibi daha geniş bir ses aralığını kullanmışlardır. En çok kullanılan Eviç-Gerdaniye aralığı olmuştur. İcranın Segah-Tiz Segah oktav aralığında daha çok seyrettiği anlaşılmaktadır.

Eviç perdesinden itibaren tiz yöndeki bütün aralıkları sadece Müslümanlar kullanmışlardır. İkili aralık kullanımında en dar alanda Ermeniler ve Rumlar beraber bulunmaktadırlar. En geniş alanda ise Müslümanlar bulunmaktadır. Ortalama bazında yerinde Hüzam beşlisine dahil olan aralıkların genel olarak tercih edildikleri, en çok ise Neva-Hisar aralığının tercih edildiği söylenebilir. Bütün icralarda yoğunlukla kullanılan bu aralık, Rumlar tarafından İncil okuyuşunda hiç kullanılmamıştır.

3.1.2.2. Üçlü Aralık Karşılaştırması

Tablo 690

HÜZZAM MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Rast-Hüseyni Aşiran	0	0	0	1	0	0,2
Rast-Segah	0	4	0	3	11	3,6
Kürdi-Çargah	0	0	1	2	0	0,6
Dügah-Çargah	0	0	0	3	2	1
Segah-Neva	0	7	1	0	4	2,4
Çargah-Nim Hisar	0	0	1	2	0	0,6
Çargah-Hisar	17	14	0	0	0	6,2
Çargah-Hüseyni	0	0	1	0	1	0,4
Neva-Eviç	1	3	6	0	1	2,2
Hisar-Gerdaniye	0	7	0	0	2	1,8
Hüseyni-Gerdaniye	0	0	1	0	0	0,2
Eviç-Muhayyer	0	0	0	0	1	0,2
Gerdaniye-Tiz Segah	0	0	0	0	1	0,2

Ermeniler Mezmur okuyuşunda çok büyük oranda Çargah-Hisar aralığını kullanmışlardır. Bunun haricinde bir defa Neva-Eviç aralığı kullanılmıştır. İncil okuyuşunda ise Rast-Gerdaniye oktav aralığındaki üçlü aralıkları tercih etmişlerdir. Mezmur okuyuşunda olduğu gibi en fazla Çargah-Hisar aralığı kullanılmıştır.

Rumlar Kürdi ve Gerdaniye perdeleri arasında kalan üçlü aralıkları, en fazla da Neva-Eviç aralığını kullanmıştır. İncil okuyuşunda Rast ve Nim Hisar perdesi arasındaki aralıkları tercih etmişlerdir. Burada en çok, Rast-Segah ve Dügah-Çargah aralıkları aynı miktarda kullanılmıştır.

Müslümanlar Kuran-ı Kerim okuyuşunda Rast ve Tiz Segah perdeleri arasındaki aralıkları tercih etmişlerdir. Bunların içinde en çok Rast-Segah aralığı kullanılmıştır.

Ortalama bazında en çok tercih edilen aralık Çargah-Hisar aralığı olmakla birlikte bu aralık sadece Ermeniler tarafından kullanılmış, Rumlar ve Müslümanlar tarafından kullanılmamıştır. Bunun ardından gelen Rast-Segah aralığı ise en çok Müslümanlar tarafından kullanılmış olup, diğer dini gruplar tarafından sadece İncil okuyuşunda tercih edilmiştir.

3.1.2.3. Dörtlü Aralık Karşılaştırması

Tablo 691

HÜZZAM MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Dörtlü Aralıklar						
Rast-Çargah	0	0	0	5	2	1,4
Segah-Nim Hisar	0	0	4	0	0	0,8
Çargah-Eviç	2	5	0	0	0	1,4
Neva-Gerdaniye	0	0	0	0	2	0,4

Ermeniler Mezmur ve İncil okuyuşunda sadece Çargah-Eviç aralığını kullanmışlardır. Rumlara ise Mezmur okuyuşunda sadece Segah-Nim Hisar, İncil okuyuşunda Rast-Çargah aralıklarını kullanmışlardır. Müslümanlar Rast-Çargah ve Neva-Gerdaniye aralıklarını aynı miktarda kullanmışlardır.

Ortalama bazında en çok kullanılan aralıklar ise Rast-Çargah ve Çargah-Eviç aralıkları olmuştur.

3.1.2.4. Beşli Aralık Karşılaştırması

Tablo 692

HÜZZAM MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Beşli Aralıklar						
Neva-Muhayyer	0	0	0	0	2	0,4
Çargah-Gerdaniye	0	1	0	0	0	0,2

Ermeniler sadece İncil okuyuşunda Çargah-Gerdaniye aralığını kullanmışlar, Rumlara ise okuyuşlarında beşli aralık kullanmamışlardır. Müslümanlar ise sadece Neva-Muhayyer aralığını kullanmışlardır. Ortalama bazında da en çok tercih edilen aralık da budur.

3.1.2.5. Altılı Aralık Karşılaştırması

Tablo 693

HÜZZAM MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORT.
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Altılı Aralıklar						
Segah-Gerdaniye	0	0	0	0	1	0,2

Altılı aralık sadece Müslümanlar tarafından kullanılmıştır.

3.1.3. Hicaz Makamı

3.1.3.1. İkili Aralık Karşılaştırması

Tablo 694

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORT.
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
İkili Aralıklar						
Irak-Rast	0	3	0	2	0	1
Rast-Dügah	0	4	0	2	4	2
Dügah-Dik Kürdi	9	19	17	15	4	12,8
Dügah-Buselik	0	0	0	2	0	0,4
Buselik-Nim Hicaz	0	6	0	0	0	1,2
Dik Kürdi-Nim Hicaz	9	4	34	18	14	15,8
Nim Hicaz-Neva	5	50	51	37	14	31,4
Neva-Hüseyni	20	14	40	27	16	23,4
Hüseyni-Acem	0	0	23	16	13	10,4
Hüseyni-Eviç	0	0	6	5	21	6,4
Acem-Gerdaniye	0	0	4	6	4	2,8
Eviç-Gerdaniye	0	0	5	5	26	7,2
Gerdaniye-Muhayyer	0	0	0	2	22	4,8
Muhayyer-Dik Sünbüle	0	0	0	0	12	2,4
Dik Sünbüle-Tiz Nim Hicaz	0	0	0	0	11	2,2
Tiz Segah-Tiz Çargah	0	0	0	0	2	0,4
Tiz Nim Hicaz-Tiz Neva	0	0	0	0	13	2,6
Tiz Neva-Tiz Hüseyni	0	0	0	0	2	0,4

Ermeniler Mezmur okuyuşunda sadece yerinde Hicaz beşlisi içindeki ikili aralıkları kullanmışlardır. Bunların içinde en çok Neva-Hüseyni aralığını tercih etmişlerdir. İncil okuyuşunda ise aynı aralıkları kullanmakla birlikte, makamın pest yönde genişleme bölgesindeki aralıkları da çok az da olsa kullanmışlardır. İncil okuyuşunda en çok Nim Hicaz-Neva aralığını tercih etmişlerdir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda Dügah ve Gerdaniye perdeleri arasındaki aralıkları kullanmışlardır. Makamın pest yönde genişleme bölgesi seslerini Ermeniler gibi Mezmur okuyuşunda kullanmamışlardır. Mezmur okuyuşunda en çok Nim Hicaz-Neva aralığını tercih etmişlerdir. İcra daha çok yerinde Hicaz beşlisi içindeki aralıklarda yoğunlaşmaktadır. İncil okuyuşunda ise icra aralığı biraz daha genişlemiş görünmektedir. Ermeniler gibi Rumlar da İncil okuyuşunda makamın pest yönde genişleme bölgesindeki aralıkları kullanmaktadır. Bununla birlikte Mezmur okuyuşunda icra Gerdaniye perdesine kadar gelmekte iken, İncil okuyuşunda Muhayyer perdesine kadar gelmektedir. En çok Nim Hicaz-Neva aralığı tercih edilmiştir. Bu aralık

Ermenilerin Mezmur okuyuşu haricinde Hristiyanlar tarafından en çok tercih edilen ikili aralık olarak görünmektedir.

Müslümanların Kuran-ı Kerim okuyuşunda kullandığı aralıklar, Rast perdesi ile Tiz Hüseyini perdesi arasında geniş bir yelpazede bulunmaktadır. En çok Eviç-Gerdaniye aralığı tercih edilmiştir. Bununla birlikte icranın en yoğun görüldüğü aralıklar, Hüseyini ve Muhayyer perdesi arasında bulunan aralıklardır.

Ortalama bazında en çok tercih edilen aralık, Nim Hicaz-Neva aralığıdır. Bu aralık Müslümanların okuyuşlarında daha geri planda kalmaktadır. Hicaz makamın tiz tarafta genişleme bölgesi seslerinin sadece Müslümanlar tarafından tercih edildiği ve belirgin bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Ortalama verilerine göre de icra daha çok Hicaz beşlisi içindeki aralıklar üzerinde yoğunlaşmış görünmektedir.

3.1.3.2. Üçlü Aralık Karşılaştırması

Tablo 695

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Rast-Dik Kürdi	0	1	0	0	0	0,2
Dügah-Nim Hicaz	0	1	0	0	1	0,4
Dik Kürdi-Neva	10	18	0	0	3	6,2
Buselik-Neva	0	8	0	0	0	1,6
Neva-Segah	0	0	9	2	0	2,2
Nim Hicaz-Hüseyini	20	1	3	0	1	5
Neva-Acem	0	0	0	3	0	0,6
Neva-Eviç	0	0	14	0	2	3,2
Hüseyini-Gerdaniye	0	0	1	1	0	0,4
Acem-Muhayyer	0	0	0	0	1	0,2
Eviç-Muhayyer	0	0	0	0	2	0,4
Tiz Çargah-Muhayyer	0	0	0	0	1	0,2
Dik Sünbüle-Gerdaniye	0	0	0	0	1	0,2
Dik Sünbüle-Tiz Neva	0	0	0	0	1	0,2

Ermeniler Mezmur okuyuşunda sadece Dik Kürdi-Neva ve Nim Hicaz-Hüseyini aralıklarını kullanmışlardır. Bunlardan en çok Nim Hicaz-Hüseyini aralıklarını tercih etmişlerdir. İncil okuyuşunda ise Dik Kürdi-Neva ve Buselik-Neva aralıklarını yoğun olarak kullanmışlardır. Bunlardan da en çok Dik Kürdi-Neva aralığını tercih etmişlerdir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda sadece Neva ve Gerdaniye perdeleri arasındaki aralıkları kullanmakta, bunların içinde de en çok Neva-Eviç aralığını tercih etmektedir. Bu aralık Ermeniler tarafından hiç kullanılmamakla beraber, Rumlar tarafından İncil okuyuşunda da kullanılmamıştır. Rumlar İncil okuyuşunda da aynı perdeler arasındaki aralıkları tercih etmekle birlikte, bunların içinde en çok Neva-Acem aralığını tercih etmişlerdir.

Müslümanlar Kuran-ı Kerim okuyuşunda Dügah ve Tiz Neva perdeleri arasındaki aralıkları tercih etmekle birlikte, bunların içinde en çok Dik Kürdi-Neva aralığını kullanmışlardır.

Ortalama bazında en çok tercih edilen aralık Dik Kürdi-Neva aralığıdır. Bu aralık sadece Ermeniler ve Müslümanlar tarafından okuyuşlarda kullanılmıştır. Ermenilerin Mezmur okuyuşunda en çok tercih ettiği Nim Hicaz-Hüseyni aralığı diğer bütün icralarda çok sönük görünmektedir.

3.1.3.3. Dörtlü Aralık Karşılaştırması

Tablo 696

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Dörtlü Aralıklar						
Dügah-Neva	0	1	3	7	0	2,2
Nim Hicaz-Acem	0	0	0	1	0	0,2
Neva-Gerdaniye	0	0	0	0	1	0,2
Eviç-Tiz Segah	0	0	0	0	1	0,2
Muhayyer-Tiz Neva	0	0	0	0	2	0,4

Ermeniler Mezmur okuyuşunda dörtlü aralık kullanmamakla birlikte, İncil okuyuşunda sadece Dügah-Neva aralığını kullanmışlardır.

Rumlar Mezmur okuyuşunda sadece Dügah-Neva aralığını kullanmış, İncil okuyuşunda da Dügah-Neva aralığını yoğun bir şekilde kullanarak bir defa da Nim Hicaz-Acem aralığını tercih etmişlerdir.

Müslümanlar ise Ermeniler ve Rumlar tarafından aralıkların hiçbirisini kullanmamış, buna karşılık Neva ve Tiz Neva perdeleri arasındaki dörtlü aralıkları kullanmışlardır. Bunların içinde de en çok Muhayyer-Tiz Neva aralığını tercih etmişlerdir.

Ortalama bazında en çok tercih edilen aralık Dügah-Neva aralığı olarak görünmektedir.

3.1.3.4. Beşli Aralık Karşılaştırması

Tablo 697

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Rast-Neva	0	0	1	0	0	0,2
Dügah-Hüseyni	0	0	0	0	1	0,2
Neva-Muhayyer	0	0	0	0	1	0,2
Tiz Neva-Gerdaniye	0	0	0	0	1	0,2

Ermeniler okuyuşlarında beşli aralık kullanmamışlardır. Rumlar ise sadece Mezmur okuyuşunda Rast-Neva aralığını kullanmışlardır. Müslümanlar Kuran-ı Kerim okuyuşunda Dügah ve Gerdaniye perdeleri arasındaki dörtlü aralıklardan icrada kullanmışlardır. Bunlar ise aynı miktarda Dügah-Hüseyni, Neva-Muhayyer ve Tiz Neva-Gerdaniye aralıklarıdır.

Ortalama bazında icralarda kullanılan bütün beşli aralıklar eşit oranlarda görünmektedir.

3.1.3.5. Altılı Aralık Karşılaştırması

Tablo 698

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Irak-Neva	0	0	0	1	0	0,2

Altılı aralık sadece Rumlar tarafından İncil okuyuşunda bir defa kullanılmıştır.

3.1.3.6. Yedili Aralık Karşılaştırması

Tablo 699

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Neva-Tiz Çargah	0	0	0	0	1	0,2

Yedili aralık sadece Müslümanlar tarafından Kuran-ı Kerim okuyuşunda bir defa kullanılmıştır.

3.1.4. Bütün İcralardaki Aralıkların Karşılaştırması

Tablo 700

		ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR
		ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM
En Çok Kullanılan İkili Aralık	RAST	Segah Çargah	Segah Çargah	Çargah Neva	Çargah Neva	Dügah-Segah
	HÜZZAM	Neva-Hisar	Neva-Hisar	Çargah Neva	Segah Çargah	Eviç-Gerdaniye
	HİCAZ	Neva Hüseyni	Nim Hicaz Neva	Nim Hicaz Neva	Nim Hicaz Neva	Eviç-Gerdaniye
En Çok Kullanılan Üçlü Aralık	RAST	Dügah Çargah	Rast-Segah	Segah Neva	Segah Neva	Rast-Segah
	HÜZZAM	Çargah-Hisar	Çargah-Hisar	Neva- Eviç	Rast-Segah	Rast-Segah
	HİCAZ	Nim Hicaz Hüseyni	Dik Kürdi-Neva	Neva- Eviç	Neva-Acem	Dik Kürdi-Neva
En Çok Kullanılan Dörtlü Aralık	RAST	Dügah-Neva	*	*	Neva- Gerdaniye	Gerdaniye-Tiz Çargah
	HÜZZAM	Çargah-Eviç	Çargah-Eviç	Segah NimHisar	Rast Çargah	Rast-Çargah
	HİCAZ	*	Dügah Neva	Dügah Neva	Dügah Neva	Muhayyer Tiz Neva
En Çok Kullanılan Beşli Aralık	RAST	*	*	*	Rast-Neva	Neva-Muhayyer
	HÜZZAM	*	Çargah Gerdaniye	*	*	Neva-Muhayyer
	HİCAZ	*	*	Rast Neva	*	Dügah-Hüseyni
En Çok Kullanılan Altılı Aralık	RAST	*	*	Rast Hüseyni	*	*
	HÜZZAM	*	*	*	*	Segah-Gerdaniye
	HİCAZ	*	*	*	Irak-Neva	*
En Çok Kullanılan Yedili Aralık	RAST	*	*	*	*	*
	HÜZZAM	*	*	*	*	*
	HİCAZ	*	*	*	*	Neva-Tiz Çargah

Bu tablodaki verileri dikey yönde değerlendirmek, makamların yapısal farklılıkları sebebiyle çok isabetli olmayacaktır. Dolayısıyla yatay yönde bir değerlendirme yapmak daha doğru görünmektedir.

İkili aralıklarla ilgili verilere bakıldığında Ermenilerin okuyuşlarının ikili aralık tercihi çerçevesinden kendi içinde büyük oranda tutarlı olduğu söylenebilir. Aynı yargıya Rumların ikili aralık tercihlerine bakıldığında da varılmaktadır. Hristiyanlar ile Müslümanların okuyuşları bu çerçeveden değerlendirildiğinde bir benzeşmenin bulunmadığı görülmektedir.

Üçlü aralıklarla ilgili verilere bakıldığında da Ermenilerin okuyuşlarının üçlü aralık tercihi çerçevesinden kendi içinde kısmen tutarlı olduğu söylenebilir. Aynı yargıya Rumların üçlü aralık tercihlerine bakıldığında da varılmaktadır. Hristiyanlar ile Müslümanların okuyuşları bu çerçeveden değerlendirildiğinde cüzi tutarlılıkların olduğu görülse de, büyük oranda bir benzeşmenin bulunmadığı görülmektedir.

Dörtlü aralıklarla ilgili verilere bakıldığında Ermenilerin okuyuşlarının dörtlü aralık tercihi çerçevesinden kendi içinde kısmen tutarlı olduğu söylenebilir. Aynı yargıya Rumların dörtlü aralık tercihlerine bakıldığında da varılmaktadır. Hristiyanlar ile Müslümanların okuyuşları bu çerçeveden değerlendirildiğinde çok büyük oranda bir benzeşmenin bulunmadığı görülmektedir.

Beşli aralıklara bir bütün olarak bakıldığında, özellikle Hristiyan okuyucuların bu aralığı çok fazla tercih etmedikleri görülmektedir. Müslümanlar bu aralığı bütün icralarda kullanmaktadır. Dolayısıyla bu aralığı kullanma noktasında Ermeniler ve Rumlar hem kendi içinde, hem de birbirlerine kıyasla bir tutarlılık içinde iken, Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında bu noktada bir benzeşme bulunmamaktadır.

Altılı aralıklar da Ermeniler tarafından hiç tercih edilmemekle birlikte, Rumlar ve Müslümanlar tarafından sadece birer defa kullanılmıştır. Kullanılan aralıklar da birbirleri ile tutarlı görünmemektedir. Dolayısıyla Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında bu çerçeveden bir benzeşme görülmemektedir.

Yedili aralık sadece Müslümanlar tarafından bir defa kullanılmıştır. Ermeniler ve Rumlar tarafından hiç tercih edilmediği için, bu topluluklar arasında bu konuda bir benzeşme bulunmakla birlikte, Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında tercih edilen aralıklar çerçevesinden bir kıyas imkanı bulunmamaktadır.

3.2. PERDE ADETLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI

3.2.1. Rast Makamı

Tablo 701

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Yegah	0	1	0	0	1	0,4
Hüseyni Aşiran	0	2	0	0	3	1
Irak	0	2	0	1	5	1,6
Rast	27	35	19	29	31	28,2
Düğah	41	81	14	15	29	36
Kürdi	0	10	6	7	0	4,6
Segah	136	147	44	42	34	80,6
Çargah	69	55	46	29	32	46,2
Nim Hicaz	0	0	3	0	0	0,6
Neva	3	13	85	47	43	38,2
Hüseyni	0	0	39	14	35	17,6
Acem	0	0	21	13	10	8,8
Eviç	0	0	2	0	26	5,6
Gerdaniye	0	0	6	3	55	12,8
Muhayyer	0	0	0	0	39	7,8
Sünbüle	0	0	0	0	3	0,6
Tiz Segah	0	0	0	0	36	7,2
Tiz Çargah	0	0	0	0	25	5
Tiz Neva	0	0	0	0	8	1,6

Ermeniler Mezmur okuyuşunda sadece Rast beşlisinin seslerini kullanmışlardır. Bunların içinde en çok Segah perdesini tercih etmişlerdir. Bu perde Ermenilerin İncil okuyuşunda da en çok tercih edilen perde olarak görülmektedir. İncil okuyuşunda yerinde Rast beşlisinin seslerinin yanında, makamın pest yönde genişleme bölgesinde bulunan sesleri de kullandıkları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte hem Mezmur hem de İncil okuyuşunda icranın Rast ve Neva perdeleri arasında yoğunlaştığı bu tablodan anlaşılabilir.

Rumlar, Ermenilerden farklı olarak Mezmur icrasında Rast ve Gerdaniye perdesi arasındaki sesleri kullanmışlardır. Bunların içinde en çok tercih ettikleri Neva perdesidir. Bu perde, aynı zamanda İncil okuyuşunda da Rumların en çok tercih ettiği perdedir. Mezmur okuyuşunda icranın daha çok Rast ve Acem perdeleri arasında yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. İncil okuyuşunda da çok büyük oranda aynı perdeleri kullanan Rumlar, bunlara ek olarak sadece bir

yerde Irak perdesini de kullanmışlardır. İncil okuyuşunda da icra yoğunluğu Rast ve Acem perdeleri arasında seyretmektedir.

Müslümanlar Kuran-ı Kerim okuyuşunda Yegah perdesinden Tiz Neva perdesine kadar iki oktavlık bir aralığı kullanmışlardır. Bunların içinde en çok tercih edilen perde ise Gerdaniye perdesidir. İcranın daha çok Rast perdesi ile Tiz Çargah perdesi arasında seyrettiği görülmektedir. Bu aralıktaki bütün perdelerin benzer miktarlarda kullanıldıkları bu tablodan anlaşılmaktadır. Diğer dini grupların okuyuşlarında bu durum söz konusu değildir.

Ortalama bazında en çok Segah perdesinin tercih edildiği görülmektedir. Bu perde sadece Ermeniler tarafından okuyuşlarda en çok tercih edilen perde olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı zamanda ortalama verilerine bakıldığında icra yoğunluğunun Rast ve Hüseyini perdeleri arasında seyrettiği anlaşılmaktadır. İcrada kullanılan perdelerin çeşitliliği çerçevesinden değerlendirildiğinde en az perdeyi Ermeniler kullanmaktadır. Daha sonra Rumlar, ardından da Müslümanlar gelmektedir.

3.2.2. Hüzam Makamı

Tablo 702

HÜZZAM MAKAMI Perdeler	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Hüseyni Aşiran	0	0	0	1	0	0,2
Acemaşiran	0	0	0	1	1	0,4
Irak	0	0	0	0	2	0,4
Rast	0	10	0	16	10	7,2
Düğah	0	2	0	7	2	2,2
Kürdi	0	2	1	15	5	4,6
Segah	4	36	27	66	47	36
Buselik	0	0	0	2	0	0,4
Çargah	47	61	46	88	25	53,4
Nim Hicaz	2	0	0	1	0	0,6
Neva	129	91	112	8	55	79
Nim Hisar	0	0	12	6	0	3,6
Hisar	93	67	56	0	40	51,2
Dik Hisar	0	1	4	0	0	1
Hüseyni	1	0	0	2	7	2
Acem	0	0	1	1	5	1,4
Eviç	7	57	26	0	46	27,2
Gerdaniye	0	14	4	0	52	14
Muhayyer	0	0	0	0	38	7,6
Sünbüle	0	0	0	0	4	0,8
Tiz Segah	0	0	0	0	15	3
Tiz Çargah	0	0	0	0	10	2
Tiz Neva	0	0	0	0	3	0,6

Ermeniler Mezmur okuyuşunda yerinde Hüzam beşlisinin sesleri olan Segah ve Eviç perdesi arasındaki sesleri kullanmışlardır. Bunların içinde en çok tercih edilen Neva perdesidir. Bu okuyuşta icra yoğunluğu Çargah ve Hisar perdeleri arasında seyretmektedir. İncil okuyuşunda ise icrada Rast ve Gerdaniye perdeleri arasındaki perdeler kullanılmıştır. Bunların içinde de en çok tercih edilen, Mezmur okuyuşunda olduğu gibi Neva perdesidir. İcrada yoğunlukla kullanılan perdeler ise yerinde Hüzam beşlisinin sesleri olan Segah ve Eviç perdesi arasındaki seslerdir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda Kürdi ve Gerdaniye perdesi arasındaki sesleri kullansa da icra yoğunluğuna bakıldığında, Segah ve Eviç perdeleri arasındaki seslerin okuyuşta daha çok kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bu perdeler içinde de en çok tercih edilen Ermenilerin okuyuşlarında olduğu gibi Neva perdesidir. İncil okuyuşunda da Rumların Hüseyini Aşiran ile Acem perdesi arasındaki sesleri kullandığı görülmektedir. Bu perdelerin içinde ise en çok Çargah perdesini tercih etmişlerdir. Bu okuyuşta icranın Rast ve Çargah perdeleri arasında yoğunlaştığı görülmektedir.

Müslümanların Acemaşiran ve Tiz Neva perdesi arasındaki perdeleri icrada kullandıkları tespit edilmiştir. Bu perdeler içinde en çok tercih ettikleri Neva perdesidir. Kuran-ı Kerim okuyuşunda icranın büyük oranda Segah ve Muhayyer perdeleri arasında yoğunlaştığı anlaşılmaktadır.

Ortalama bazında en çok tercih edilen perdenin Neva perdesi olduğu görülmektedir. Bu perdenin sadece Rumların İncil okuyuşunda oldukça geri planda kaldığı anlaşılmaktadır. Ortalama verileri göz önüne alındığında icraların Segah ve Eviç perdeleri arasında yoğunlaştığı söylenebilir. Rumların İncil okuyuşunda en çok tercih ettiği Çargah perdesi, ortalama verilerine göre ikinci sırada kalmakla birlikte, diğer icralarda da gözle görülür miktarda kullanılmıştır. Hüzam makamının tiz ve pest tarafta genişleme bölgesi seslerinin genel planda çok az tercih edildiği bu tablodan anlaşılmaktadır.

3.2.3.Hicaz Makamı

Tablo 703

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Irak	0	2	0	2	0	0,8
Rast	0	8	1	2	3	2,8
Dügah	9	31	22	29	21	22,4
Dik Kürdi	22	36	30	18	22	25,6
Buselik	0	14	0	2	0	3,2
Çargah	0	0	0	1	0	0,2
Nim Hicaz	32	118	48	31	30	51,8
Neva	132	123	115	71	37	95,6
Hüseyni	74	8	41	30	43	39,2
Acem	0	0	23	14	17	10,8
Eviç	0	0	7	6	30	8,6
Gerdaniye	0	0	6	8	40	10,8
Muhayyer	0	0	0	1	0	0,2
Dik Sünbüle	0	0	0	0	25	5
Tiz Segah	0	0	0	0	5	1
Tiz Çargah	0	0	0	0	1	0,2
Tiz Nim Hicaz	0	0	0	0	20	4
Tiz Neva	0	0	0	0	20	4
Tiz Hüseyni	0	0	0	0	2	0,4

Ermenilerin Mezmur okuyuşunda Dügah ve Hüseyni perdeleri arasındaki sesleri tercih ettikleri tespit edilmiştir. Bunların içinde en çok Neva perdesini kullanılmıştır. Bu icrada sadece yerinde Hicaz beşlisinin seslerinin kullanıldığı görülmektedir. İncil okuyuşunda ise yerinde Hicaz beşlisinin seslerine makamın pest tarafta genişleme bölgesi seslerinden Irak ve Rast perdelerinin de eklendiği görülmektedir. Bu icrada en çok tercih edilen perde de Mezmur okuyuşunda olduğu gibi Neva perdesidir. İcranın daha çok Hicaz beşlisi sesleri üzerinde yoğunlaştığı bu tablodan anlaşılmaktadır.

Rumlar Mezmur okuyuşunda Rast ve Gerdaniye perdeleri arasındaki bir oktavlık alanda bulunan sesleri kullanmışlardır. Bunların içinde ise en çok tercih ettikleri Ermenilerin icralarında olduğu gibi Neva perdesidir. Bu icradaki perdelerin yoğunlaştığı yer ise Dügah ve Acem perdeleri arasındaki seslerin bulunduğu alandır. İncil okuyuşunda ise Irak ve Muhayyer perdeleri arasındaki sesleri kullanmışlardır. Bununla birlikte icra daha çok Mezmur okuyuşunda olduğu gibi Dügah ve Acem perdeleri arasında yoğunlaşmaktadır. Bu icrada da Neva perdesi en çok tercih edilen perde olarak göze çarpmaktadır.

Müslümanlar Kuran-ı Kerim okuyuşunda Rast ve Tiz Hüseyini perdeleri arasındaki geniş ses aralığını kullanmaktadır. Bu aralıkta en çok tercih ettikleri perde ise Hüseyini perdesidir. İcranın Dügah ve Tiz Neva perdeleri arasında yoğunlaştığı bu tablodan anlaşılmaktadır.

Ortalama bazında en çok tercih edilen perde Neva perdesidir. Bu perde Ermeniler ve Rumlar tarafından bütün icralarda en çok tercih edilen perde olarak karşımıza çıkmaktadır. Müslümanlar tarafından en çok tercih edilen perde olan Çargah perdesi ise diğer dini gruplar tarafından belirgin bir şekilde kullanılmakla birlikte, sadece Ermenilerin İncil okuyuşunda Çargah perdesi sönük kalmış görünmektedir. Ortalama verilerine göre icranın Dügah ve Hüseyini perdeleri arasında yoğunlaştığı görülmektedir. İcralarda kullanılan perde sayısına göre bir sıralama yapıldığında en az perdeyi Ermenilerin, ardından da Rumların kullandığı anlaşılmaktadır. Müslümanlar icralarında yaklaşık iki oktavlık geniş bir ses aralığını kullanmaktadır.

3.2.4. Bütün İcralardaki En Çok Kullanılan Perdelerin Karşılaştırması

Tablo 704

		ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR
		ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM
İcrada En Çok Kullanılan Perde	RAST	Segah	Segah	Neva	Neva	Gerdaniye
	HÜZZAM	Neva	Neva	Neva	Çargah	Neva
	HİCAZ	Neva	Neva	Neva	Neva	Hüseyini

Ermeniler icrada büyük oranda makamın güçlü perdesini kullanmaktadır. Bunun yanında asma karar perdelerini de kısmen kullanmaktadır.

Rumlar çok büyük oranda makamın güçlü perdesini icrada kullanmaktadır. Az da olsa asma karar perdelerini de icrada kullanmaktadırlar. İcraların daha çok güçlü bölgesinde seyrettiğini söylemek mümkündür.

Müslümanların tercih ettikleri perdelerle bakıldığında makamların güçlü ve üzerindeki bölgesinde bulunan sesleri daha çok tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Hristiyanların kendi içinde çok büyük oranda bir benzeşme bulunurken, Müslümanlar ile Hristiyanlar arasında bir benzeşme genel olarak söz konusu değildir.

3.3. UZAYAN HECELERDEKİ MELODİK YAPILARIN KARŞILAŞTIRMASI

3.3.1. Rast Makamı

Tablo 705

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Hüseyni Aşiran	0	1	0	0	0	0,2
Irak	0	1	0	0	0	0,2
Rast	2	6	10	0	6	4,8
Dügah	0	9	0	0	5	2,8
Segah	10	13	0	1	6	6
Çargah	3	2	0	0	1	1,2
Neva	0	0	8	1	2	2,2
Hüseyni	0	0	0	0	2	0,4
Eviç	0	0	0	0	2	0,4
Gerdaniye	0	0	0	0	1	0,2
Muhayyer	0	0	0	0	1	0,2
Register Ortalaması	1	1,07	1	1	1,9	
Kullanılan Perde Adedi	15	32	18	19	19	
Perde Adedi Ort.	1	1,07	1	1	1,9	
Perde Tekrarı Ort.	1	1,07	1	1	2,6	
Ort. Uzama Süresi (Sn)	1,01	1,34	0,43	0,78	1,69	

Ermeniler Mezmur okuyuşunda Rast, Segah ve Çargah seslerini uzayan hecelerde kullanmıştır. Bunların içinde en çok tercih ettikleri ise Segah perdesidir. İncil okuyuşunda ise aynı şekilde en çok Segah perdesini kullanarak uzatmaları gerçekleştirmişlerdir. Bu uzatmalar Hüseyni Aşiran, Irak, Rast, Dügah, Segah ve Çargah perdeleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda sadece Neva perdesi ile, en çok tercih ettikleri Rast perdesini uzayan hecelerde kullanmaktadır. İncil okuyuşunda uzayan hecelerde de sadece Segah ve Neva perdelerini kullanmışlardır. Bunlar da benzer miktardadır.

Müslümanların Kuran-ı Kerim okuyuşunda Rast ve Muhayyer perdeleri arasındaki perdeler, uzayan hecelerin melodik yapısında karşımıza çıkmaktadır. Bunların içinde en çok tercih edileni Rast ve Segah perdeleri olmuştur.

Ortalama bazında en çok tercih edilen perde, Rast makamının asma kararı olarak Segah perdesidir. Bu perde sadece Rumlarda İncil okuyuşunda hiç kullanılmamıştır.

Okuyuşlarda en geniş uzatma aralığını Müslümanlar kullanmaktadır. Perde adedi ortalamasına bakıldığında da uzatmalarda en çok perdeyi Müslümanların kullandığı anlaşılmaktadır. Uzatma esnasında tekrar eden perdelere ve ortalama uzama süresine bakıldığında, her iki değer de Müslümanların okuyuşlarında en yüksek değerde olduğu görülmektedir. Bu veriye dayanarak Müslümanların uzatmalarını diğer dini topluluklara nispetle daha uzun sürede ve daha melodik bir tavırla icra ettikleri söylenebilir.

3.3.2. Hüzzam Makamı

Tablo 706

HÜZZAM MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Perdeler						
Hüseyni Aşiran	0	0	0	1	0	0,2
Acemaşiran	0	0	0	1	0	0,2
Rast	0	1	0	3	0	0,8
Dügah	0	0	0	2	0	0,4
Kürdi	0	2	0	3	1	1,2
Segah	2	7	1	13	8	6,2
Çargah	0	3	0	14	2	3,8
Nim Hicaz	0	0	0	1	0	0,2
Neva	15	15	1	2	5	7,6
Nim Hisar	0	0	0	1	0	0,2
Hisar	8	2	0	0	4	2,8
Hüseyni	0	0	0	0	2	0,4
Eviç	0	2	0	0	0	0,4
Register Ortalaması	1,33	1,19	1	1,52	1,9	
Kullanılan Perde Adedi	20	32	2	35	19	
Perde Adedi Ort.	1,33	1,19	1	1,52	1,9	
Perde Tekrarı Ort.	1,71	1,19	1	1,78	2,7	
Ort. Uzama Süresi (Sn)	0,96	1,33	0,57	1,34	1,51	

Ermeniler Mezmur okuyuşunda sadece Segah ve Neva seslerini uzayan hecelerde kullanmıştır. Bunların içinde en çok tercih ettikleri ise Neva perdesidir. İncil okuyuşunda ise aynı

şekilde en çok Neva perdesini kullanarak uzatmaları gerçekleştirmişlerdir. Bu uzatmalar Rast, Kürdi, Segah, Çargah, Neva, Hisar ve Eviç perdeleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda sadece Segah ve Neva perdesini uzayan hecelerde aynı sayıda kullanmaktadır. İncil okuyuşunda uzayan hecelerde Hüseyini Aşiran ve Nim Hisar perdeleri arasında kalan perdeleri kullanmışlardır. Bunların içinde en çok tercih edileni Çargah, hemen ardından Segah perdesi olmuştur. Diğer perdeler çok az miktarda kullanılmıştır.

Müslümanların Kuran-ı Kerim okuyuşunda Kürdi ve Hüseyini perdeleri arasındaki perdeler, uzayan hecelerin melodik yapısında karşımıza çıkmaktadır. Bunların içinde en çok tercih edileni Segah perdesi olmuştur.

Ortalama bazında en çok tercih edilen perde, Hüzam makamının güçlü perdesi olan Neva perdesidir. Bu perde Müslümanlar tarafından daha az sayıda tercih edilmekle birlikte, Rumların İncil okuyuşunda da çok az sayıda kullanılmıştır.

Okuyuşlarda en geniş uzatma aralığını Müslümanlar kullanmaktadır. Perde adedi ortalamasına bakıldığında da uzatmalarda en çok perdeyi Müslümanların kullandığı anlaşılmaktadır. Uzatma esnasında tekrar eden perdeler ve ortalama uzama süresine bakıldığında, her iki değer de Müslümanların okuyuşlarında en yüksek değerde olduğu görülmektedir. Bu veriye dayanarak Müslümanların uzatmalarını diğer dini topluluklara nispetle daha uzun sürede ve daha melodik bir tavırla icra ettikleri söylenebilir.

3.3.3.Hicaz Makamı

Tablo 707

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Perdeler						
Rast	0	0	0	1	1	0,4
Dügah	2	10	8	7	8	7
Dik Kürdi	0	5	0	0	3	1,6
Buselik	0	0	0	1	0	0,2
Nim Hicaz	0	18	0	1	5	4,8
Neva	11	6	3	9	4	6,6
Hüseyni	1	0	0	3	1	1
Acem	0	0	0	0	1	0,2
Eviç	0	0	0	0	1	0,2
Gerdaniye	0	0	0	0	3	0,6
Muhayyer	0	0	0	0	2	0,4
Register Ortalaması	1	1,17	1	1,16	1,82	
Kullanılan Perde Adedi	14	39	11	22	20	
Perde Adedi Ort.	1	1,17	1	1,16	1,82	
Perde Tekrarı Ort.	1	1,34	1	1,16	2,64	
Ort. Uzama Süresi (Sn)	0,94	1,12	0,47	0,93	1,56	

Ermeniler Mezmur okuyuşunda sadece Dügah, Neva ve Hüseyni seslerini uzayan hecelerde kullanmıştır. Bunların içinde en çok tercih ettikleri ise Neva perdesidir. İncil okuyuşunda kullandıkları perdeler Dügah, Dik Kürdi, Nim Hicaz ve Neva perdeleridir. Bunların içinde de en çok tercih ettikleri perde Nim Hicaz perdesidir.

Rumlar Mezmur okuyuşunda sadece Dügah ve Neva perdelerini uzayan hecelerde kullanmaktadır. Bunların içinde de en çok tercih ettikleri perde Dügah perdesidir. İncil okuyuşunda uzayan hecelerde Rast, Dügah, Buselik, Nim Hicaz, Neva ve Hüseyni perdelerini kullanmışlardır. Bunların içinde en çok tercih edileni Neva perdesi olmuştur. Bu perdenin ardından Dügah perdesi daha az yoğunlukla kullanılmış, diğer perdeler ise çok az miktarda kullanılmıştır.

Müslümanların Kuran-ı Kerim okuyuşunda Rast ve Muhayyer perdeleri arasındaki Hicaz dizisi sesleri, uzayan hecelerın melodik yapısında karşımıza çıkmaktadır. Bunların içinde en çok tercih edileni Dügah perdesi olmuştur.

Ortalama bazında en çok tercih edilen perde, Hicaz makamının karar perdesi olan Dügah perdesidir. Bu perde sadece Kuran-ı Kerim okuyuşunda ve Rumların İncil okuyuşunda en çok tercih edilmiştir. Diğer okuyuşlarda bu perde daha geri planda kalmaktadır.

Okuyuşlarda en geniş uzatma aralığını Müslümanlar kullanmaktadır. Perde adedi ortalamasına bakıldığında da uzatmalarda en çok perdeyi Müslümanların kullandığı anlaşılmaktadır. Uzatma esnasında tekrar eden perdelere ve ortalama uzama süresine bakıldığında, her iki değerin de Müslümanların okuyuşlarında en yüksek değerde olduğu görülmektedir. Bu veriye dayanarak Müslümanların uzatmalarını diğer dini topluluklara nispetle daha uzun sürede ve daha melodik bir tavırla icra ettikleri söylenebilir.

3.3.4. Bütün İcraların Uzayan Hecelerindeki Melodik Yapıların Karşılaştırması

Tablo 708

		ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR
		ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM
Register Ortalaması	RAST	1	1,07	1	1	1,9
	HÜZZAM	1,33	1,19	1	1,52	1,9
	HİCAZ	1	1,17	1	1,16	1,82
Perde Adedi Ortalaması	RAST	1	1,07	1	1	1,9
	HÜZZAM	1,33	1,19	1	1,52	1,9
	HİCAZ	1	1,17	1	1,16	1,82
Perde Tekrarı Ortalaması	RAST	1	1,07	1	1	2,6
	HÜZZAM	1,71	1,19	1	1,78	2,7
	HİCAZ	1	1,34	1	1,16	2,64
Ortalama Uzama Süresi (Sn)	RAST	1,01	1,34	0,43	0,78	1,69
	HÜZZAM	0,96	1,33	0,57	1,34	1,51
	HİCAZ	0,94	1,12	0,47	0,93	1,56
Uzatmada En Çok Kullanılan Perde	RAST	Segah	Segah	Rast	Segah Neva	Rast Segah
	HÜZZAM	Neva	Neva	Neva Segah	Çargah	Segah
	HİCAZ	Neva	Nim Hicaz	Dügah	Neva	Dügah

Register ortalaması ile ilgili verilere bakıldığında her dini topluluğun icralarının kendi içinde çok büyük oranda bir tutarlılığa sahip olduğu söylenebilir. Bu noktada sadece Ermenilerin Hüzam makamındaki Mezmur okuyuşu ile ilgili verilerin diğer makamlardaki perde adedi ortalaması ve perde tekrarı ortalaması verileri ile tutarlı olmadığını söylemek mümkündür. Register ortalaması verilerine bakıldığında Hristiyanların kendi içinde büyük oranda bir benzeşmeye rastlanırken, Hristiyanlar ile Müslümanların okuyuşlarında ise bir benzeşmeye rastlanmamaktadır.

Perde adedi ortalaması ile ilgili verilere bakıldığında da register ortalaması ile ilgili verilerde olduğu gibi her dini topluluğun icralarının kendi içinde çok büyük oranda bir tutarlılığa sahip olduğunu söylemek mümkündür. Register ortalaması ve perde adedi ortalaması ile ilgili verilerin birbiri ile tamamen aynı olmasının sebebi, okuyucuların uzatma yaparken ardışık perdeleri tercih etmeleridir. Okuyucunun ardışık olmayan perdeleri tercih etmesi durumunda

register ile perde adedi verisi değişkenlik göstermektedir. Perde adedi ortalaması verilerine bakıldığında Hristiyanların kendi içinde büyük oranda bir benzeşmeye rastlanırken, Hristiyanlar ile Müslümanların okuyuşlarında ise bir benzeşmeye rastlanmamaktadır.

Perde tekrarı ortalaması ile ilgili verilere bakıldığında da her dini topluluğun icralarının kendi içinde büyük oranda bir tutarlılığa sahip olduğu söylenebilir. Hristiyanların kendi içinde büyük oranda bir benzeşmeye rastlanırken, Hristiyanlar ile Müslümanların okuyuşlarında ise bir benzeşmeye rastlanmamaktadır.

Ortalama uzama süresi verilerine göre her dini topluluk kendi içinde büyük oranda tutarlılık göstermektedir. Hristiyanlar kendi içinde genel olarak bir benzeşmeye sahip iken, Hristiyanlar ile Müslümanlar arasında gözle görülür bir benzeşmeye rastlanmamaktadır.

Bütün icralarda en çok kullanılan perde ile alakalı verilere göre Ermeniler genel olarak makamın güçlü perdesini uzatmada kullanmışlardır. Rumlarda da aynı durum göze çarpmaktadır. Müslümanlar çok büyük oranda makamın karar sesini uzatmada tercih etmişlerdir. Dolayısıyla Hristiyanlar kendi içinde bir tutarlılık göstermekle birlikte, Hristiyanlar ile Müslümanlar arasında bu noktada bir benzeşme bulunmamaktadır.

3.4. SUS SÜRELERİNİN KARŞILAŞTIRMASI

3.4.1. Rast Makamı

Tablo 709

RAST MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORT.
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Ortalama Sus Süresi (Sn)	0,49	0,28	0,43	0,58	7,98	1,952
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	7,87	5,67	10,13	14,01	31,13	13,762

Mezmun ve İncil okuyuşundaki ortalama sus süresine bakıldığında, Ermenilerin İncil okuyuşunu daha kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve Mezmun okuyuşuna nispetle daha seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir. Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da aynı yargıya ulaşmak mümkündür.

Mezmun ve İncil okuyuşundaki ortalama sus süresine bakıldığında, Rumların da Mezmun okuyuşunu daha kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve İncil okuyuşuna nispetle daha seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir. Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da aynı yargıya ulaşmak mümkündür. Aynı veriden hareketle Rumların Ermenilere göre okuyuş içerisinde daha uzun süreli suslar kullandıkları da söylenebilir.

Rast makamında gerçekleştirilen okuyuşlardaki her sus için ortalama süreye bakıldığında, en yüksek veriye Müslümanların okuyuşlarında rastlanmaktadır. Diğer okuyuşlardaki ortalama sus süreleri, Müslümanların okuyuşundaki sus başına düşen ortalama 8 saniyelik bu süreye göre çok daha az bir süreyi teşkil etmektedir. Bu veriye göre Müslümanların haricindeki grupların okuyuşlarını çok kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve nisbeten seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir.

Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da, icra içerisinde daha uzun süreyle sus kullananların Müslümanlar olduğu görülmektedir. Bu veriye göre okuyuşun yaklaşık üçte birlik kısmı susarak geçmektedir.

Genel ortalamaya bakıldığında bütün icralardaki her bir sus için yaklaşık 2 saniyelik bir sus süresi olduğu görülmektedir. Bütün sus süreleri, icraların yaklaşık %14'ünü teşkil etmektedir.

3.4.2. Hüzam Makamı

Tablo 710

HÜZZAM MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Ort. Sus Süresi (Sn)	0,04	0,26	0,45	0,73	6,3	1,556
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	0,45	5,33	10,43	17,16	29,4	12,554

Mezmun ve İncil okuyuşundaki ortalama sus süresine bakıldığında, Ermenilerin Mezmun okuyuşunu daha kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve İncil okuyuşuna nispetle daha seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir. Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da aynı yargıya ulaşmak mümkündür. Mezmun okuyuşundaki ortalama verilerin İncil okuyuşundaki verilere göre çok daha düşük seviyelerde olması, bu okuyuşun iki icracı tarafından karşılıklı okunmasıyla ilgili bir durumdur. Zira bu okuyuşta iki icracı, biri diğerinin melodik cümleyi bitirmesi ile birlikte icraya değişmeli olarak devam etmektedirler. Dolayısıyla bir okuyuşun tek bir okuyucu tarafından gerçekleştirildiğinde mümkün olabilecek sus süreleri, bu tür bir okuyuşta bulunmamaktadır.

Mezmun ve İncil okuyuşundaki ortalama sus süresine bakıldığında, Rumların da Mezmun okuyuşunu daha kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve İncil okuyuşuna nispetle daha seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir. Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da aynı yargıya ulaşmak mümkündür. Aynı veriden hareketle Rumların Ermenilere göre okuyuş içerisinde daha uzun süreli suslar kullandıkları da söylenebilir.

Hüzam makamında gerçekleştirilen okuyuşlardaki her sus için ortalama süreye bakıldığında, en yüksek veriye Müslümanların okuyuşlarında rastlanmaktadır. Diğer okuyuşlardaki ortalama sus süreleri, Müslümanların okuyuşundaki sus başına düşen ortalama 6 saniyelik bu süreye göre çok daha az bir süreyi teşkil etmektedir. Bu veriye göre Müslümanların

haricindeki grupların okuyuşlarını çok kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve nisbeten seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir.

Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da, icra içerisinde daha uzun süreyle sus kullananların Müslümanlar olduğu görülmektedir. Bu veriye göre okuyuşun yaklaşık üçte birlik kısmı susarak geçmektedir.

Genel ortalamaya bakıldığında bütün icralardaki her bir sus için 1,5 saniyelik bir sus süresi olduğu görülmektedir. Bütün sus süreleri, icraların yaklaşık %13'ünü teşkil etmektedir.

3.4.3. Hicaz Makamı

Tablo 711

HİCAZ MAKAMI	ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	ORTALAMA
	ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Ort. Sus Süresi (Sn)	0,51	0,33	0,47	0,59	7,03	1,786
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	8,1	7,43	9,21	13,41	32,7	14,17

Mezmun ve İncil okuyuşundaki ortalama sus süresine bakıldığında, Ermenilerin İncil okuyuşunu daha kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve Mezmun okuyuşuna nispetle daha seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir. Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da aynı yargıya ulaşmak mümkündür.

Mezmun ve İncil okuyuşundaki ortalama sus süresine bakıldığında, Rumların da Mezmun okuyuşunu daha kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve İncil okuyuşuna nispetle daha seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir. Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da aynı yargıya ulaşmak mümkündür. Aynı veriden hareketle Rumların Ermenilere göre okuyuş içerisinde daha uzun süreli suslar kullandıkları da söylenebilir.

Rast makamında gerçekleştirilen okuyuşlardaki her sus için ortalama süreye bakıldığında, en yüksek veriye Müslümanların okuyuşlarında rastlanmaktadır. Diğer okuyuşlardaki ortalama sus süreleri, Müslümanların okuyuşundaki sus başına düşen ortalama 7 saniyelik bu süreye göre çok daha az bir süreyi teşkil etmektedir. Bu veriye göre Müslümanların

haricindeki grupların okuyuşlarını çok kısa süreli suslarla gerçekleştirdikleri ve nisbeten seri bir okuyuş gerçekleştirdikleri söylenebilir.

Sus süresinin icra süresine oranına bakıldığında da, icra içerisinde daha uzun süreyle sus kullananların Müslümanlar olduğu görülmektedir. Bu veriye göre okuyuşun yaklaşık üçte birlik kısmı susarak geçmektedir.

Genel ortalamaya bakıldığında bütün icralardaki her bir sus için 1,8 saniyelik bir sus süresi olduğu görülmektedir. Bütün sus süreleri, icraların %14'ünü teşkil etmektedir.

3.4.4. Bütün İcralardaki Sus Sürelerinin Karşılaştırması

Tablo 712

		ERMENİLER		RUMLAR		MÜSLÜMANLAR	
		ZEBUR	İNCİL	ZEBUR	İNCİL	KURAN-I KERİM	
Ort. Sus Süresi	RAST	0,49	0,28	0,43	0,58	7,98	
	HÜZZAM	0,04	0,26	0,45	0,73	6,3	
	HİCAZ	0,51	0,33	0,47	0,59	7,03	
ORTALAMA							
Sus Süresinin İcra Süresine Oranı (%)	RAST	7,87	5,67	10,13	14,01	31,13	13,762
	HÜZZAM	0,45	5,33	10,43	17,16	29,4	12,554
	HİCAZ	8,1	7,43	9,21	13,41	32,7	14,17

Ortalama sus süreleri ile ilgili verilere bakıldığında her dini grubun kendi içinde bir tutarlılık sergilediği söylenebilir. Ermenilerin Hüzzam Mezmur okuyuşundaki iki icracılı okuyuştan kaynaklanan orantısızlık dikkate alınmadığı takdirde, veriler tam bir iç tutarlılığı yansıtmaktadır. Bunun yanında Ermeniler ve Rumlar arasında da süreler açısından büyük oranda bir benzeşme bulunmakla birlikte, Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında okuyuşlarda ortalama sus süreleri açısından bir benzeşme bulunmamaktadır.

Sus süresinin icra süresine oranı ile ilgili verilere bakıldığında da aynı tutarlılık durumu söz konudur. Ermeniler ve Rumlar arasında sus süresinin icra süresine oranlanmasıyla ortaya çıkan veriler arasında genel olarak bir benzeşme bulunmakla birlikte, Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında bu açıdan bir benzeşme bulunmamaktadır.

4. BÖLÜM: SONUÇ

- **1. Hipotez:** Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetleri, Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde benzer müzikal özelliklerde okunmaktadır.

Hristiyanların ve Müslümanların kutsal kitaplarını okuma biçimlerini bir karşılaştırmalı müzikal analiz çalışması çerçevesinde ele almak düşüncesiyle hareket ettiğimizde ilk olarak ana makamların karşılaştırılması planlanmıştı. Fakat Hristiyan okuyucularla iletişim kurulduğunda esasen daha çok Hüzam makamının icrada kullanıldığı, bununla birlikte herhangi başka bir makamda bu kitapları okumaya teolojik ya da örfî bir engel bulunmadığı bilgisini aldığımızda Hüzam makamı ile birlikte, Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde ana makamlardan biri olarak tarif edilen Rast ve Hicaz makamlarında yapılan okuyuşları da ele almak istedik.

Elde edilen bulguların incelenmesi, yorumlanması ve karşılaştırmalarla analiz edilmesi sürecinden sonra Hristiyanlar ve Müslümanlar tarafından icralarda tercih edilen perde ve aralık miktarlarının büyük oranda benzeşmediği, uzayan hecelerde kullanılan melodik yapıların çok büyük oranda farklılıklar taşıdığı ve icrada kullanılan sus sürelerinin de ortak noktalardan çok uzak olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu hipotezin, perde ve aralıklar ile uzayan hecelerde bulunan melodik yapılarda karşımıza çıkan az sayıda benzerliğin istisna edilmesi sonucu olarak **büyük oranda doğru olmadığı** tespit edilmiştir.

- **2. Hipotez:** Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde okunan Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetlerinin analiz edilmesi ile ortaya çıkacak perde referansları ve aralık değerleri, Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminde ortaya konulan referanslar ve aralık değerleri ile örtüşmemektedir.

Bilgisayar destekli ses analiz programlarının kullanılması ile yapılmış olan hesaplamalar ışığında, icralarda kullanılan perdelerin ve aralıkların büyük oranda çalışmamızın başında belirlemiş olduğumuz, makamların karakterini belirleyen önemli bir unsur olarak 1 komalık tolerans sınırının üzerinde pest veya tiz noktalarda tınladığı görülmüştür. Ortaya çıkan bu sonuca göre söz konusu tolerans sınırının içinde tınlayıp azınlığı teşkil eden aralıkların istisna edilmesi ile bu hipotezin **büyük oranda doğru olduğu** tespit edilmiştir.

- **3. Hipotez:** Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde icra edilen Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim okuyuşlarında tercih edilen aralık adetleri arasında bir tutarlılık bulunmaktadır.

İkili, üçlü, dördü, beşli, altılı ve yedili aralıkların bütün icralarda kullanım miktarlarının karşılıklı olarak değerlendirilmesi sonucunda, aralık kullanımı açısından Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında bir benzeşmenin çok büyük oranda bulunmadığı anlaşılmaktadır. İlgili bölümde ifade edildiği üzere, Hristiyanların icralarda çok büyük oranda makamın karar perdesi ile güçlü perdesi arasında, az da olsa karar perdesi ile tiz durak perdesi arasında dolaşan bir seyir izlemesine karşılık, Müslümanların makamın pest tarafta genişleme bölgesi ile tiz tarafta genişleme bölgesine dahil olan sesleri de icrada aktif olarak kullanmasının böyle bir sonucu doğurduğu söylenebilir. Dolayısıyla bu hipotezin **doğru olmadığı** tespit edilmiştir.

- **4. Hipotez:** Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde icra edilen Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim okuyuşlarında kullanılan perdelerin adetleri arasında bir tutarlılık bulunmaktadır.

Ermeni ve Rumların icralarda kullandıkları makamların ana dizisinde bulunan bütün perdeleri kullanmadıkları, daha çok karar perdesi ile makamın güçlü perdesi arasında kalan perdeleri tercih ettikleri görülmüştür. Müslümanlar ise daha çok icrada buldukları makamın güçlü ve üzerindeki sesleri kullandıkları, bunun yanında makamın tiz ve pest yönde genişleme bölgesinde bulunan sesleri de gözle görülür miktarda kullandıkları tespit edilmiştir. Dolayısıyla Hristiyanların kendi içinde çok büyük oranda bir benzeşme bulunurken, Müslümanlar ile Hristiyanlar arasında bir benzeşme genel olarak söz konusu değildir. Buradan hareketle bu hipotezin **çok büyük oranda doğru olmadığı** tespit edilmiştir.

- **5. Hipotez:** Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde okunan Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim okuyuşlarında bulunan uzayan hecelerdeki melodik yapı benzerdir.

Uzayan hecelerdeki melodik yapı uzama süresi, uzamada kullanılan perde adedi, register ve tekrarlanan perdeler çerçevesinden değerlendirildiğinde Müslümanların okuyuşlarındaki uzayan heceleri daha uzun sürede ve daha çok perde tekrarı ile gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. İstisna edilecek az sayıda örnek dışarıda bırakıldığında bu hipotezin **çok büyük oranda doğru olmadığı** tespit edilmiştir.

- **6. Hipotez:** Hristiyan mabedlerinde okunan Zebur ve İncil ayetlerindeki susma süreleri ile Müslüman mabedlerinde okunan Kuran-ı Kerim ayetlerindeki susma süreleri her topluluğun kendi içinde tutarlıdır.

Ortalama sus süreleri ile ilgili verilere bakıldığında her dini grubun kendi içinde bir tutarlılık sergilediği söylenebilir. Bunun yanında Ermeniler ve Rumlar arasında da süreler açısından büyük oranda bir benzeşme bulunmakla birlikte, Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında okuyuşlarda ortalama sus süreleri açısından bir benzeşme bulunmamaktadır. Sus süresinin icra süresine oranı ile ilgili verilere bakıldığında da aynı durum söz konusudur. Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında bu açıdan bir benzeşme bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu hipotezin **tamamen doğru olduğu** tespit edilmiştir.

ÖNERİLER

İstanbul'da yaşamını sürdüren Hristiyan ve Müslüman toplulukların mabedlerinde gerçekleşen litürjik uygulamalarında makamsal olarak icra ettikleri kutsal kitapların karşılaştırmalı müzikal analizini gerçekleştirdiğimiz bu bilimsel araştırma faaliyetine başlarken ilk olarak bu yapıların icra ettikleri müzikler arasında bir benzerliğin var olduğu önsezisi ile hareket etmiştik.

Hristiyan topluluklardan Doğu kiliseleri olarak tanımlanan Ermeni ve Rumlar ile Müslümanların, alanına müzikal anlamda hakim okuyucularından alınan sesli ve görüntülü kayıtların ilk olarak notasyon ile kayıt altına alınması, ardından da bilgisayar destekli ses analiz programları kullanılarak analiz edilmesi ve bu analizlerin çeşitli açılardan karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi sonucu; söz konusu dini toplulukların kutsal kitaplarını makamsal biçimde okuyuşları arasında, çalışmamızın en başında düşündüğümüz gibi müzikal bağlamda bir benzerlik bulunmadığı tarafımızca ortaya konulmuştur.

Çalışmamızın en başında ifade ettiğimiz üzere, araştırma yöntemi, verilerin türü ve veri kaynağı gibi pek çok değişkenin etken unsur olduğu bir araştırma ve inceleme sürecinde, söz konusu değişkenlere bağlı olarak farklı sonuçlara ulaşılması mümkün görünmektedir. Araştırmanın konusuna göre bu değişkenlere, icrada kullanılan makam, icranın kayıt altına alındığı zaman, icranın gerçekleştiği mekan ve kayıt unsurları gibi pek çok madde dahil edilebilir. Her bir değişkenin, bu türden araştırmalarda minimum düzeyde dahi olsa sonuca etkilediği bir gerçektir.

Araştırmamızın sonucuna göre Hristiyan ve Müslüman mabedlerinde okunan Mezmur, İncil ve Kuran-ı Kerim ayetleri arasında müzikal anlamda bir benzerliğin görülememesinin çok çeşitli sebepleri olabilir.

Bu sebeplere ilişkin soru işaretlerinin yapılacak olan farklı araştırmalarla ortadan kalkacağı kanaatindeyim. Elbette bu çalışma, kutsal kitapların müzikal incelemesi alanında bilimsel nitelikte yapılan ilk çalışma olarak, gerek ilgili literatür, gerekse sesli ve görüntülü doküman bağlamında ciddi bir veriyi derleme, kayıt altına alma ve analiz etme faaliyetlerini gerçekleştirmekle söz konusu soru işaretlerini bir nebze de olsa ortada kaldırma iddiasında idi. Ancak tarihi itibarıyla kökenleri yüzyıllar öncesine dayanan iki dinin müntesiplerinin, bulunduğu

coğrafyada kültür ve medeniyet unsurları açısından çok önemli bir yer teşkil eden İstanbul gibi pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış bir şehrin mabedlerinde icra ettikleri müziğe dayanarak bütüncül bir yargıya varmanın zorluğu değerli araştırmacıların takdirine sunulmuştur. Bu düşünceden hareketle alana ilişkin daha bütüncül bilimsel yargılara varmak için, öncelikle ilgili dini toplulukların mabedlerde icra ettikleri ilahi, dua, na't ve miraciye gibi pek çok formun bütün yönleriyle karşılaştırmalı çalışmalara konu olması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca bu sahada bilimsel niteliğe sahip daha güçlü yargılara sahip olmak için, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde de aynı türden karşılaştırmalı akademik çalışmaların yürütülmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda özellikle Hatay çevrelerinde yaşayan Hristiyanların kullandıkları litürjik müziğin de kıymetli bir inceleme alanı olarak karşımızda durduğunu ifade etmek isterim.

Bu çalışmamızda sadece Hristiyan dinine mensup toplulukların litürjik müziğine dair incelemelerde bulunulmuştur. Anadolu'da, bu coğrafyanın kültürünü yaşatan Ermeni ve Rum topluluklardan başka, yine İsevî olan başka gruplar ile birlikte, başka dinlere mensup topluluklar da bulunmaktadır. Özellikle Yahudi vatandaşlarımızın mabedlerinde icra ettikleri litürjik müziğin, özellikle de araştırmasını yaptığımız konu ile doğrudan bağlantılı olarak makamsal nitelikte gerçekleştirilen Tevrat okumalarının da kültürümüzün zenginliğine katkıda bulunan önemli bir estetik unsur niteliğini haiz incelenmesi gereken bâkir bir alan olarak karşımızda durduğunu ifade etmek yerinde olacaktır.

İçinde bulunduğumuz yüzyıl, teknolojik gelişmelerin baş döndürücü bir hızla yaşandığı bir sürece tanıklık etmektedir. Bu gelişmelerden müzik de pozitif açıdan etkilenmektedir. Bu çalışmamızda olduğu gibi; araştırmanın bilimselliğine doğrudan katkı sağlayan unsurlar olduğu dikkate alındığında, ses kayıt ve analiz teknolojilerinin ulaştığı en son noktadan gereken güncel destek elde edilerek yeni yapılacak olan araştırmalar daha da sağlam bir zemine oturma fırsatını bulmuş olacaktır.

Sunduğumuz çalışma önerileri elbette üniversitelerin kıymetli mensupları olan akademisyenlerin rehberliğinde hayat bulacaktır. Ayrıca bu türden çalışmaların devletin ilgili kurumları tarafından da desteklenmesinin çok yerinde olacağı kanaatindeyim. Aynı coğrafyayı paylaşan ve bu şekilde renkli ve zengin bir kültür mozaïği oluşturan dini toplulukların icra ettikleri müzikler arasında mukayeseli çalışmalar yapma ve bu kültürler arasında benzeşen noktaları ortaya çıkarma faaliyeti, toplumun yapıtaşları arasındaki dialoğun canlandırılmasına vesile

olacağından, yürütülmesi gereken bir kültür politikası olmaya aday, ricâl-i devletin himmetine muhtaç bir akademik faaliyet alanı olarak görünmektedir.

Son olarak, -insanlığa kendini tanıma ve bilme noktalarında bir rehber olması itibarıyla- peygamberlerin dudaklarından dökülen yüce lafızların daha iyi anlaşılmasına ve aktarılmasına vesile olacağından, kutsal kitapların konu edildiği akademik faaliyetler canlandırılmalı ve teşvik edilmelidir. İlahiyat alanında incelendiği kadar (sadece Sosyal ve Beşeri Bilimler alanının değil), Fen ve Mühendislik Bilimleri ile Sağlık Bilimleri alanlarının da birer konusu olmalı, kendisine bakılan pencere adedince, bakan gözlere görüntü verebilecek bir sır deryası niteliğinde oldukları hatırlanmalıdır. Bahsi geçen bilimsel alanlarda da araştırma konusu olarak ele alındıklarında, insanlığın tekamülüne katkı sağlayacaklarına inancımız sonsuzdur.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

ADAM, Baki, *Yahudi Kaynaklarına Göre Tevrat*, Pınar Yayınları, İstanbul, 2010.

ARSLANTÜRK, Zeki, *Sosyal Bilimciler İçin Araştırma Metod ve Teknikleri*, Çamlıca Yayınları, İstanbul, 2001.

AYDIN, Mahmut, *Anahatlarıyla Dinler Tarihi: Tarih, İnanç ve İbadet*, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2010.

BAYRAKDAR, Mehmet, *Üç Dinin Tarihi: Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam*, Say Yayınları, İstanbul, 2016.

BİLGİSEVEN, Amiran Kurtkan, *Sosyal İlimler Metodolojisi*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1989.

BUHÂRÎ, Muhammed b. İsmail, *Sahîh-i Buhârî*, (trc. Mehmet Sofuoğlu), Ötüken Yayınları, İstanbul, 1990.

ÇAĞIL, Necdet, *Kiraat Olgusu Çerçevesinde Kuran-ın Belagat ve Fonetik Yapısı*, İlahiyat Yayınları, Ankara, 2005.

ÇETİN, Abdurrahman, *Kuran-ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kiraatlar –Oryantalistlerin Görüşleri-*, Ensar Yayınları, İstanbul, 2010.

EZGİ, Suphi, *Nazarî ve Amelî Türk Musikisi*, İstanbul Belediyesi Konservatuvarı Neşriyatı, İstanbul, 1940.

FİRESTONE, Reuven, *Children of Abraham: An Introduction to Judaism for Muslims*, Ktav Publishing House, New Jersey, 2001.

FIRAT, Yavuz, *Tecvid ve Kiraat İlmi Terimleri Sözlüğü*, Çelik Yayınevi, İstanbul, 2018.

GÜLLE, Sıtkı, *Açıklamalı Örnekleriyle Tecvid İlmi*, İstanbul, 2005.

HAMMERTON, John Alexander, Arthur **MEE** (trc. Arıcan Uysal, Anaca Uysal), *Dünya Dinleri Sözlüğü*, Nokta Kitap Yayın, İstanbul, 2008.

İBN MANZUR, Ebü'l-Fazl Muhammed b. Mükerrerem b. Ali el-Ensârî, *Lisanü'l-Arab*, Beyrut: Dâru Sadır, t.y.

İncil: Türkçe-Ermenice, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 2015.

İncili Şerif Yahut İsa Mesihin Yeni Ahit Kitabı, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1976.

İSFAHANÎ, Ebü'l-Kâsım Hüseyin b. Muhammed b. Mufaddal Ragıb, *Mu'cemu müfredati elfazi'l-Kur'ân*, Beyrut: Dârü'l-Fikr, t.y.

KARAÇAM, İsmail, *Kuran-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri -Mufassal Tecvid-*, İstanbul, 1991.

KARAHASANOĞLU Songül, **YAVUZ** Elif Damla, *Müzikte Araştırma Yöntemleri*, İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Yayınları, İstanbul, 2015.

KARAOSMANOĞLU, Mustafa Kemal, *Müzik Aritmetiği ve Ses Sistemleri*, İTÜ Vakfı Yayınları, İstanbul, 2017.

KARASAR, Niyazi, *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2007.

KAYA, Mustafa, *Arap Dili Fonetigi: Ses-Anlam İlgisi*, Erzurum, 2011.

Kitab-ı Mukaddes Eski ve Yeni Ahit –Tevrat ve İncil-, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1976.

MAŞALI, Mehmet Emin, *Tarihi ve Temel Meseleleriyle Kıraat İlmî*, Otto Yayınları, İstanbul, 2016.

ÖNAL, Recep, *Ebû Mansur el-Maturudî'ye Göre İslam Dışı Dinler*, Emin Yayınları, Bursa, 2013.

ÖZKAN, İsmail Hakkı, *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleleri*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2006.

KÜÇÜK, Mehmet Alparslan, *Kutsal Kitap Anlayışı: Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam Örneği*, Berikan Yayınevi, Ankara, 2009.

ROBINSON, Theodore H., *An Introduction to the History of Religions*, Oxford University Press, London, 1926.

TEZLER

ARSLAN, Ayşegül, “Semâvî Dinlerin İstanbul’daki Mâbetlerinde İcrâ Edilen Doğuş İlahilerinin Karşılaştırmalı Analizi” (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2015.

ERGIŞİ, Gazi, “İstanbul’daki Yahudi, Hristiyan ve İslam Mabetlerinde İcra Edilen İlahilerin Karşılaştırmalı Müzikal Analizi” (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2015.

YEPREM, M. Safa, “Türk Cami Mûsikîsi İle Mukayeseli Olarak İstanbul Gayr-i Müslimlerinde Mabet Mûsikîsi” (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2004.

MAKALE ve TEBLİĞLER

ÇİFTÇİ, Muhammed Recai, “İstanbul’daki Hristiyan ve Müslüman Mabetlerinde Okunan Tevrat, Zebur, İncil ve Kuran-ı Kerim Ayetlerinin Karşılaştırmalı Müzikal Analizi Üzerine Bir Literatür Değerlendirmesi”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Samsun, 12. Cilt. 62. Sayı, 2019.

YEPREM, M. Safa, “İlahiyat Fakültelerinde Müzikal İşitme, Okuma ve Yazma Çalışmaları”, Geçmişten Günümüze Uluslararası Dini Musiki Sempozyumu –Bildiriler Kitabı-, Amasya, 2017.

İNTERNET KAYNAKLARI

(Erişim Tarihi: 14.02.2019) <https://kuran.diyamet.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/kehf-suresi-18/ayet-107/diyamet-isleri-baskanligi-meali-1>

(Erişim Tarihi: 22.02.2019) <https://biblehub.com/sepd/psalms/86.htm>

EKLER

1. İLGİLİ LİTERATÜR

1.1. Eserler

1	XIX. Yüzyıl Bizans Müziği Kuramsal Yapı İfadesinde Geleneksel Türk Müziği Etkileri
2	A Comparison of The Modal and Notational Systems of Ottoman-Turkish Classical and Byzantine Chanting Music Traditions
3	A Computational Investigation Of Melodic Contour Stability in Jewish Torah Trope Performance Traditions
4	A Fusion of Traditions. Liturgical Music in the Copenhagen Synagogue
5	A Musical Analysis of my Avodat Shabbat Friday Evening Service "Discussion of Avodat Shabbat"
6	A Musical Analysis of the New Sabbath Eve Services of Frederick Jacobi and Siegfried Landau
7	A New Approach to Teaching Nusah Hatefillah
8	Accentuation in Qur'anic Chant- A Study in Musical Tawāzun
9	Acoustics of Music and Voice in Jewish Worship Spaces
10	An Envy of Goodness: Learning to Recite the Qur'an in Modern Indonesia
11	Ancient Psalms and Modern Worship
12	Antakya Arap Ortodokslarında Dinsel Müzik Uygulamaları
13	Automatic Analysis of Music: Performance of Cantillation Signs in Yemenite Jewish Traditional Cantillation
14	Between Music and Speech: The Relationship Between Gregorian and Hebrew Chant
15	Biblical Chant
16	Bizans Ortodoks Kilisesinde Liturji ve Liturjik Eserler
17	Bizansta Sanat ve Ritüel
18	Bütün Yönleriyle Süryaniler
19	Cami Müsikiğinde İcra Edilen Türlerin Müsiki Açısından Değerlendirilmesi
20	Changing Conceptions Of Hazanut
21	Changing Performance Styles of Twentieth Century Ashkenazi Cantorial Recitatives
22	Chant in Popular Iranian Shi'ism
23	Choral Music of the Muslim World
24	Commentary on Mass for Low Sunday
25	Computer-Assisted Cantillation And Chant Research Using Content-Aware Web Visualization Tools
26	Contemporary Church Music and the Singing Congregation
27	Current Trends of Liturgical Music in the Ashkenazi Synagogue
28	Din Görevlilerine Musiki Eğitimi Verilmesi Hakkında Örnek Bir Metot
29	Dinlerin Ortak Dili Müzik
30	Din ve Müzik: Dinler Tarihi Bağlamında Din-Müzik İlişikisine Genel Bir Bakış Denemesi

31	Dinler ve Musiki
32	Dinlerde Kutsal Zamanlar
33	Discourse on Three Teravah Namazi-s in Istanbul: An Invitation to Reflexive Ethnomusicology
34	Divine Inspirations: Music and Islam in Indonesia
35	Du Coran Récité Au Coran Calligraphié
36	Du texte de récitation au canon en passant par la liturgie
37	Eastern Ashkenazi Biblical Cantillation: An Interpretative Analysis
38	Ermeni Asıllı Bestekarlar ve İcraçılarımızın Hayatları Musikimizdeki Yerleri ve Etkileri
39	Ermeni Kilisesi Müziğinin Türk Müziği Nazari Sistemine Göre Makamsallığı
40	Etnomüzikolojik Çerçevede Dinsel Ritüel ve Müzik İlişkisi
41	Formal Structure of Psalms and Canticles in Early Jewish and Christian Chant
42	From Chanting the Quran to Singing Oratorio: Choral Music in West and Central Asia
43	From Text To Sound To Perception- Modes And Relationships Of Meaning In The Recited Qur'an
44	Gregorian Rhythm in the Gregorian Centuries
45	Hendese-i Savt ve Kur'an tilâveti
46	İbadet Estetiği: Genel Özellikleri ile Cami Musikisi
47	İslam Açısından Musiki ve Sema
48	İslam Sonrası Türk Musikisinde Oluşan Formların İbadet Hayatında Oluşturduğu Estetik Değerler
49	İstanbul Apostolik Ermeni Cemaati'nin Dinsel Müzik Uygulamaları'nın Kültürel Analizi
50	İstanbul'da Bulunan Doğu Kiliselerinin Pazar Litürjileri Üzerine Müzikal İnceleme
51	İstanbul Ermenileri ve Müzik Pratikleri
52	İstanbul'da Yaşayan Müslüman ve Gayr-ı Müslim Cemaatlerdeki Mabet Musikisi
53	İstanbul Ermeni Ortodoks Cemaatinin Dinsel Müzik Uygulamaları Üzerine Etnografik Bir Çalışma
54	İstanbul Yahudi Sefarad ve İslam Mabet İlahilerinde Kullanılan Makamların Karşılaştırmalı Müzikal Analizi
55	İstanbul'da Müzik: Evrensel Bir Mesaj mı?
56	İstanbul Sinagogları
57	İstanbul'daki Süryani Ortodoks Ve Rum Ortodoks Mabetlerinde Okunan Doğuş İlahilerinin Makamsal Analiz ve Karşılaştırması
58	Jewish Liturgical Traditions in Early Syriac Christianity
59	Jewish Music Its Historical Development
60	John Calvin And The Psalmody of The Reformed Churches

61	Judeo-Islamic Sacred Soundscapes: The Maqamization of the Eastern Sephardic Liturgy
62	Kıraat
63	Klasik Osmanlı Müziği ve Ermeniler
64	Koranlesung in Kairo
65	Kuran'ın Musiki ile Okunması
66	Kuran Kıraatında Musikinin Yeri
67	Kuran Sanatı ve Estetiği Üzerine
68	Kuran Tilavetinde Ezgi
69	Kuran Tilavetinde Musikinin (Ses Sanatının) Mesnedi
70	Kuran Tilaveti ve Musiki
71	Kur'an Tilavetinde Tecvid'in Gerekliliği ve Lahn (Okuyuş Hataları)
72	Kuran-ı Kerim ve Musiki Üzerine
73	Kur'an-ı Kerim'in Üslub ve Kıraati
74	Kuran ve Musiki
75	Kurtuluş Ayios Dimitrios Kilisesi'ndeki Paskalya Ayininin İncelenmesi
76	Kutsal Metinler ve Müzik
77	Kültürel Kimlik Çerçevesinde Antakya Arap Ortodokslarının Dinsel Müzik Uygulamaları
78	La qirā'a bi-l-alhān
79	Making a Home for the Word: Psalmody in Catholic Worship
80	Mardin Süryani Cemaati Örneğinde Kültürel İfade ve Anlam Üretme Alanı Olarak Ritüeller ve Müzik
81	Mediated Qur'anic Recitation and the Contestation of Islam in Contemporary Egypt
82	Melodic Stability and Memory Analysis in Semi-Oral Chant Traditions: A Computational Study of Qur'an Recitation and Torah
83	Michael Frishkopf & Kristina Nelson on Koranic Recitation
84	Modal Analysis and Music-Text Relations in Ashkenazic Jewish Traditions of Biblical Cantillation
85	Modern Theory and Notation Of Byzantine Chanting Tradition - A Near-Eastern Musicological Perspective
86	Music in the Islamic World
87	Music (in the Islamic World)
88	Music and Astronomy in the Muslim World
89	Music and Islam in Indonesia
90	Music in Church

91	Music in the Worship of the Church
92	Music of the Jewish People
93	Music, Prayer and Sacred Community
94	Music Theory as an Expression of Musical and Extramusical Views Reflected in Leib Glantz's Liturgical Settings
95	Musical Guide for Revised Holy Week Liturgy: A Summary of Sung Parts and Directions for the Choir
96	Müziğin TONU
97	Observations on Practices of "Nusach" in America
98	Osmanlı Ermenileri ve Müsiki İlişkilerimiz
99	Osmanlı'nın Gayr-ı Müslim Müsiki Cemiyetleri
100	Popular Music and National Culture in Israel
101	Preserving the Nusach of The Week-day Service
102	Protestan Ritüellerinde Popüler Müzik Pratiği: İzmir Çağdaş Tapınma Scene
103	Psalms And Canticles: Jewish Choral Art in America
104	Psalmic Music in Orthodox Liturgy as Foundation, Movement, and Ministry
105	Psalmic Recitation as a Performance of Memory and Hope in Jewish and Christian Prayer
106	Psalmody and Hymnody: Scripture in Song
107	Qur'an Recitation: A Tradition of Oral Performance and Transmission
108	Recitation of the Qur'an
109	Reciter and Listener: Some Factors Shaping The Mujawwad Style Of Qur'anic Reciting
110	Réflexions Sur Quelques Enregistrements De Cantillation Coranique En Égypte (de l'ère du disque 78 tours à l'époque moderne)
111	Religious Chant: A Pan-Asiatic Conception of Music
112	Ritual in the Psalms
113	Rum Kiliselerinde Musiki
114	Sacred Music Of Ethnicities Of İstanbul: A Comparative Study of Music System of Byzantine and Armenian Sacred Music
115	Sacred Sephardi Chants in Bosnia
116	Semâvî Dinlerin İstanbul'daki Mâbetlerinde İcrâ Edilen Doğu İlahilerinin Karşılaştırmalı Analizi
117	Singing the Psalms: A Brief History of Psalmody
118	Solos in The Light Of Catholic Liturgy
119	Some Thoughts on the Origin of Nuschaot
120	Sound and emotion in Uyghur Qur'anic recitation

121	Süryani Ortodoks Kilisesinde İbadet
122	Süryani Müziği
123	Taste, Talent, and the Problem of Internalization: A Qur'anic Study in Religious Musicality from Southeast Asia
124	Textual And Paratextual Meaning In The Recited Quran - Analysis Of Performance of Surat al-Furqan by Sheikh Mishari Rashid
125	The Ancient Melodies of the Liturgy of the Spanish and Portuguese Jews
126	The Ancient Modernity of the Liturgical Music of the Portuguese Synagogue in Amsterdam
127	The Art of Bible Reading: A New Approach
128	The Art of Reciting the Qur'ân
129	The Arabic Readers of the Koran
130	The Authentic Rhythm of Gregorian Chant
131	The Bible, Prayer, and Maqâm: Extra-Musical Associations of Syrian Jews
132	The Cantillation of the Qur'an
133	The Concept of Musical Tradition in the Synagogue
134	The Church and The Musician
135	The Denominations of Liturgical Chant
136	The Early Attempts at Creating a Theory of Ashkenazi Liturgical Music
137	The Effect of Qur'anic Recitation Competition to the Contemporary Muslim Women in Northern Nigeria
138	The Experience of the Recited Quran
139	The Hazzanic Recitative
140	The History of the Musical Modes of the Ashkenazic Synagogue and Their Usage
141	The Importance of the Cantillations
142	The Jewish Influence On Early Christian Liturgy
143	The Juncture Between Composition (Creation) and Improvisation (Re-creation) Among Indonesian Recites of the Qur'an
144	The Istanbul Musical Tradition Of Song Of Songs Scroll
145	The Liturgical and Musical Development and Significance of the Haftarah
146	The Liturgical Music of Solomon de Rossi
147	The Liturgy of The High Holy Days
148	The Liturgy of The Shalosh Regalim
149	The Lost Chant Tradition of Early Christian Jerusalem: Some Possible Melodic Survivals in the Byzantine and Latin Chant
150	The Meaning of the Psalms; Psalms in Liturgy

151	The Music and Dance of World's Religions: A Comprehensive, Annotated Bibliography of Materials in the English Language
152	The Music in a Sephardi Synagogue in Israel: A Case Study
153	The Music of the Bible
154	The Music of the Pentateuch. "Analytical Theory of Biblical Cantillations"
155	The Music of the Psalms, Proverbs and Job in the Hebrew Bible
156	The Music of the Yamim Noraim
157	The Musical Basis Of Nusach Hatefillah
158	The Musical Functions of the Cantor in the Synagogue
159	The Nature Of The Musical Art Of Islamic Culture- A Theoretical And Empirical Study Of Arabian Music
160	The Oldest Sources of Synagogal Chant
161	The Place of Psalms in Liturgy
162	The Prayer Element in Church Music
163	The Priest's Part in Parish Music
164	The Qur'an Recited
165	The "Qur'an" and the "Qasidah": Aspects of the Popularity of the Repertory Sung by UmmKulthûm
166	The Qur'ân in Indonesian Daily Life: The Public Project of Musical Oratory
167	The Reasons for and the Dates of Replacing the Audible Recitation of the Liturgical Prayers with Secret Recitation
168	The Recitation Tone
169	The Recited Koran: A History of The First Recorded Version
170	The Religious Music of Islâm
171	The Responsive Forms in Jewish Liturgy
172	The Rhythm Of Gregorian Chant
173	The Roman Chant
174	The Sacred Chant of Ethiopian Monotheistic Churches: Music in Black Jewish and Christian Communities
175	The Sound of the Divine in Daily Life
176	The Sound Rules in Reading the Quran (Tajwid) in Qutb Al-Din al-Shirazi's Music Notation
177	The Soundscape of Sixteenth-Century Istanbul Mosques: Architecture and Qur'an Recital
178	The Synagogue and its Musical Service
179	The Syriac Apocryphal Psalms: Text, Texture and Commentary
180	The "Unwritten" and "Written Transmission" of Medieval Chant and the Start-Up of Musical Notation

181	The Use of Gregorian Psalmody with the English Language
182	The Vocation of the Cantor
183	The Wonder of the Psalms
184	The Work of Singing the Psalms
185	Tonality and Motivic Inter-relationships in the Performance-Practice of Nusach
186	Topical Pecularity Of Terminology in the Reading of the Kur'an in Turkey
187	Torah Cantillation Folder
188	Traditions of Biblical Cantillation and Ekphonetics
189	Transmitting the Divine Revelation: Some Aspects of Textualism and Textual Variability in Qur'anic Recitation
190	Türk Cami Musikisi ile Mukayeseli Olarak İstanbul Gayr-ı Müslimlerinde Mabet Musikisi
191	Türkiye'de Protestan Müziği - İzmir Buca Baptist Kilisesi Örneğinde Müzik Ve İbadet
192	Türk Din Musikisi
193	Türk Din Musikisi
194	Two Psalmic Styles in One Synagogue: Psalm Singing in the Sephardic "Aboav" Synagogue in Safed, Israel
195	Voices in the Sanctuary: Musical Practices of the American Synagogue
196	When A Christian Chants The Quran
197	Which Psalms Were Sung in the Temple?
198	Women Shaping Islam: Indonesian Women Reading the Qur'an
199	Women, the Recited Qur'an, and Islamic Music in Indonesia
200	Words and Music in Orthodox Liturgical Worship: An Historical Introduction
201	Yüksekkaldırım'da Yüz Yıllık Bir Sinagog: Aşkenazlar

İnternet veri tabanlarından, kütüphanelerden ve çeşitli kaynaklardan 201 adet çalışmaya ulaşılmıştır. Bu süreçte, belirlenen bir takım anahtar kelime ve kelime gruplarına dayanarak tarama gerçekleştirilmiştir. İslam, Yahudilik, Hristiyanlık, Kuran-ı Kerim, Tevrat, Zebur, İncil, Kiraat, Makamsal Okuyuş, Litürji, Cami, Sinagog, Kilise, Dini Tören, Ayin, Ritüel, İbadet, Ermeni Müziği, Rum Müziği, Süryani Müziği, Church, Mosque, Synagogue, Recite, Ceremony, Liturgy ve türevleri kelimeler, kullanılan Türkçe ve İngilizce anahtar kelimelerdir.

Eserler çoğunlukla dijital ortamlarda incelenmiştir. İnternet veri tabanlarında bulunmayan eserler kütüphanelerde incelenmiştir.

1.2. Yazarlar

Tarama sonucu ulaşılan 201 eserin 186 yazara göre dağılımı ilgili tabloda gösterilmiştir. 3 ve daha fazla eseri olan yazarlar bold karakterle işaretlenmiştir.

Tablo 713

Ahmet Feyzi	1	J. A. Smith	1	Robert Wurm	1
Anna Davis	1	Jane Mink Rossen	1	Roland Boisvert	1
A. Golubtsov	1	Jessurun Cardozo	1	Roni Yeger-Granot	1
Abdülhamit Birışık	1	John P. Peters	1	Salomo Rosowsky	1
Abdülmecit Okçu	1	Joseph Keshet	1	Samuel Rosenbaum	1
Abraham Joshua Heschel	1	Joshua R. Jacobson	1	Samuel Rosenblatt	1
Abraham W. Binder	1	Kenneth Ryan	1	Serhat Songur	1
Abraham Z. Idelsohn	1	Kirkham Jones	1	Sherwood Goffin	1
Adiel Ben-Shalom	1	Leib Glantz	1	Siegfried Landau	1
Adolph Katchko	1	Leo Levi	1	Solange Ory	1
Ahmad Muhammad Gusau	1	Leo Treitler	1	Solomon Rosowsky	1
Ahmet Şahin Ak	1	Levon Özkomanova	1	Stanley Calvin Pigue	1
Aida Huseynova	1	Louis P. Benson	1	Süleyman Uludağ	1
Altuğ Yılmaz	1	Ludovic Baron	1	Thomas Martin Reckord	1
Amit Klein	1	M. Tayyip Okıç	1	Uğur Aslan	1
André de Quadros	1	Mahmoud Ayoub	1	Ulrich Wegner	1
Angelika Neuwirth	1	Mark Bailey	1	Uri Sharvit	1
Ankica Petrović	1	Mark Kligman	1	Verlag Otto Harrassowitz	1
Aram Kerovpyan	1	Maurice Samuel	1	Virginia Danielson	1
Ashenafi Kebede	1	Max Arzt	1	Von Gotthelf Bergsträsser	1
B. Elan Dresher	1	Mehmet Gönül	1	Yalçın Çetinkaya	1
Banning Eyre	1	Mehmet Kınık	1	Yasemin Ata	1
Bayram Akdoğan	1	Mendel Kleiner	1	Zafer Kılınçer	1
Bilgihan Akbaba Bozok	1	Meral İğci Şengüler	1	Abdurrahman Çetin	2
Cengiz Batuk	1	Merri L. Arian	1	Adelard Bouvilliers	2
Charles Dreisoerner	1	Meryem Acara	1	Ayşegül Aslan	2
David D. Harnish	1	Mohamed Talbi	1	Banu Mustan Dönmez	2
David L. Klepper	1	Moşe Grosman	1	Betül Yazar	2
David Nicholson	1	Motti Regev	1	Dane Kusic	2
Duygu Nevşe Şener	1	Mustafa Saka	1	David Drilllock	2
Dwight W. Vogel	1	Mustafa Ünal	1	Eric Werner	2
Edith Gerson-Kiwi	1	Mustafa Yıldırım	1	Essica Marks	2
Edward M. Curtis	1	Muzaffer İris	1	George Tzanetakis	2
Eliyahu Schleifer	1	N. Oya Levendoğlu Öner	1	Gregory Murray	2
Elizabeth Pike	1	Naim Avigdor Güleryüz	1	Józef M. Pacholczyk	2
Emanuel Aguilar	1	Necdet Çağıl	1	Kristina Nelson	2
Emma O'Donnell	1	Neil W. Levin	1	Labib as-Said	2
Engin Akyürek	1	Nihat Durak	1	Macy Nulman	2

Erdal Frayman	1	Nimetullah Denno	1	Markos Skoulios	2
Erhan Özden	1	Nina Ergin	1	Michael Frishkopf	2
Esther D Reed	1	Nurit Ben Zvi	1	Ömer Aslan	2
Ezra Gardner Rust	1	Onur Altıntuğ	1	Peter Van Kranenburg	2
Fatih Çollak	1	Onur Şenel	1	Steven R. Ness	2
Fazlı Arslan	1	Panagiotis Pulos	1	Yonatan Malin	2
Fiona Dyball	1	Panteleimon Zafeiris	1	M. Nuri Uygun	2
Frédéric Lagrange	1	Paul Bume	1	Dániel Péter Biró	3
Frederick Mathewson Denny	1	Paul E. Kahle	1	Erdoğan Ateş	3
Gazi Ergişi	1	Paul F. Ford	1	Anna M. Gade	3
George Dardess	1	Pelin Sayın	1	Derya Karaburun Doğan	3
Gerard Rouwhorst	1	Peter Jeffery	1	Edwin Seroussi	3
Göktan Ay	1	Pieterella Van Doorn-Harder	1	George Tzanetakis	3
Hanoch Avenary	1	Pinchas Spiro	1	Lauren Evans Osborne	3
Harold Kushner	1	Rachel Harris	1	Lois Ibsen al Faruqi	3
Henry George Farmer	1	Rauf Yekta	1	Marianne Dacy	3
Herman Berlinski	1	Reuven Frankel	1	Max Wohlberg	3
Hikmet Canpolat	1	Richard C. Leonard	1	Anne K. Rasmussen	4
Hugo Weisgall	1	Richard Schuler	1	Boaz Tarsi	5
Israel C. Fuchs	1	Rob Freathy	1	M. Safa Yeprem	5
İzzet Keribar	1	Robert Schild	1		

Tablodaki sonuca göre araştırmamızla ilgili olarak yayınlanmış eserler, daha çok Avrupa ve Amerikalı akademisyen ve yazarlar tarafından kaleme alınmıştır. Tarama yaptığımız sahaya dair en fazla araştırmayı Boaz Tarsi (5) ve M. Safa Yeprem (5) yapmıştır.

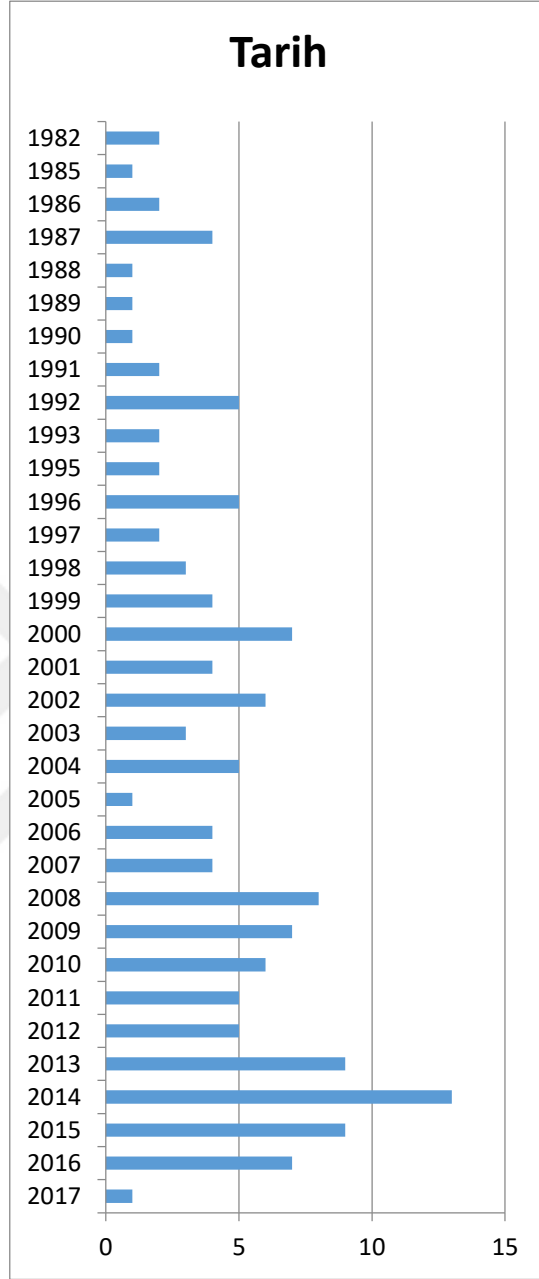
Türkiye’de görülen çalışmaların büyük çoğunluğu, İlahiyat Fakültelerinin Türk Din Musikisi Anabilim Dalı’nda görev yapan akademisyenler tarafından, az bir kısmı da çeşitli fakültelerin Müzik Bölümlerinde görev yapan akademisyenler, lisansüstü eğitim gören öğrenciler ve ilgili cemaat mensupları tarafından gerçekleştirilmiştir.

1.3. Eserlerin Tarihi

Tablo 714

Eserlerin Tarihi ve Adedi			
2017	1	1980	2
2016	7	1979	1
2015	9	1978	1
2014	13	1976	2
2013	9	1975	1
2012	5	1974	1
2011	5	1969	1
2010	6	1966	2
2009	7	1965	1
2008	8	1964	2
2007	4	1963	2
2006	4	1961	1
2005	1	1960	1
2004	5	1959	3
2003	3	1958	2
2002	6	1957	2
2001	4	1956	4
2000	7	1955	1
1999	4	1954	2
1998	3	1953	3
1997	2	1952	2
1996	5	1949	2
1995	2	1947	2
1993	2	1937	1
1992	5	1936	1
1991	2	1935	4
1990	1	1934	1
1989	1	1928	1
1988	1	1916	1
1987	4	1909	1
1986	2	1905	1
1985	1	1889	1
1982	2	Tarihsiz	7

GRAFİK 222

Araştırma konusuyla ilgili olan eserlerin tarihlerine bakıldığında yüzyılın başlarından 1990'lara kadar belirli bir düzeyde devam eden çalışmalar, bu tarihten sonra ivme kazanmış, 2000'lerden itibaren günümüze kadar da artan bir yoğunlukla devam etmiştir. Sadece 2000 yılından günümüze kadar yapılan çalışmalar, bütünün yarısından fazlasını teşkil etmektedir.

1.4. Eserlerin Yayın Yeri

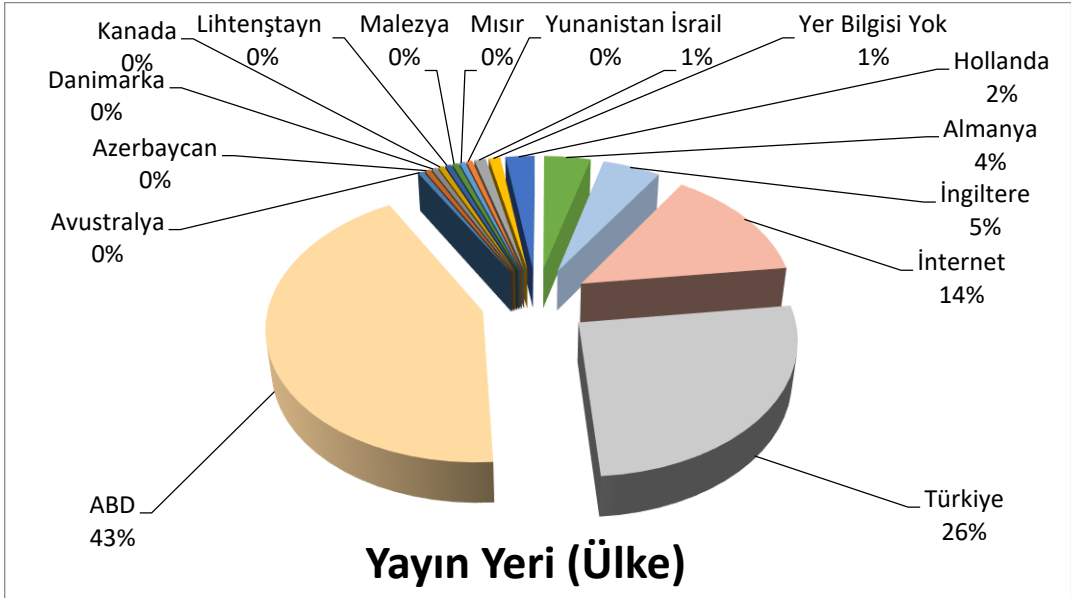
Tablo 715

Eserlerin Yayın Yeri (Şehir, Eyalet), Frekansı ve Adedi		
Şehir	f	f (Rakam)
Bakü	I	1
Bursa	I	1
Erzurum	I	1
Kayseri	I	1
Mardin	I	1
Samsun	I	1
Odense	I	1
Utah	I	1
Toronto	I	1
Los Angeles	I	1
Nebraska	I	1
Philadelphia	I	1
Erzurum	I	1
Atina	I	1
Oxon	I	1
Tel Aviv	I	1
Virginia	I	1
Kahire	I	1
Kuala Lumpur	I	1
North Ryde	I	1
Jerusalem	I	1
Vaduz	I	1
New Mexico	I	1
Minnesota	I	1
Indiana	I	1
Tennessee	I	1
Konya	II	2
Kütahya	II	2
Oklahoma	II	2
Amsterdam	II	2
Malatya	II	2
Maryland	II	2

Tablo 716

Eserlerin Yayın Yeri (Ülke), Frekansı ve Adedi		
Ülke	f	f (Rakam)
Avustralya		1
Azerbaycan		1
Danimarka		1
Kanada		1
Lihtenştayn		1
Malezya		1
Mısır		1
Yunanistan		1
İsrail		2
Yer Bilgisi Yok		2
Hollanda		5
Almanya		8
İngiltere		10
İnternet		28
Türkiye		52
ABD		86

GRAFİK 223

İlgili literatürdeki eserlerin büyük bir çoğunluğu Amerika Birleşik Devletleri'nin New York, Massachusetts, Illinois ve Kaliforniya gibi eyaletlerinde kaleme alınmıştır. Sahada ismini duyurmuş önemli akademik kurumların ve ilgili dini cemaatlerin bu eyaletlere bağlı şehirlerde faaliyet göstermesi bunun önemli sebebidir.

Ülkemizde yapılan çalışmalar sahaya dair yapılan çalışmaların %26'sını oluşturmaktadır. Söz konusu çalışmalar Türkiye'de en fazla nüfus yoğunluğuna sahip olan İstanbul, Ankara ve İzmir gibi şehirlerde yayınlanmıştır. Türkiye'de eserlerin yayınlandığı şehirlerin ortak özelliği ise hemen hepsinde İlahiyat Fakültesi'nin bulunmasıdır.

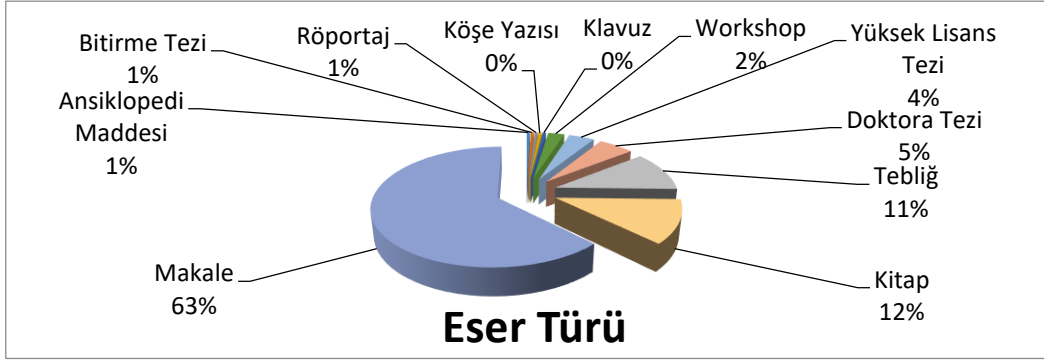
İnternet veri tabanlarında bulunan ve herhangi bir kişi ya da kurum tarafından yayınlanmamış çalışmalar da önemli bir adedi teşkil etmektedir. Bu çalışmaların tamamına yakınının menşei de Avrupa ve Amerika'dır.

1.5. Eserlerin Türü

Tablo 717

Eserlerin Türü, Frekansı ve Adedi		
Tür	f	f (Rakam)
Ansiklopedi Maddesi		1
Bitirme Tezi		1
Röportaj		1
Köşe Yazısı		1
Klavuz		1
Workshop		5
Yüksek Lisans Tezi		8
Doktora Tezi		11
Tebliğ		22
Kitap		24
Makale		126

GRAFİK 224

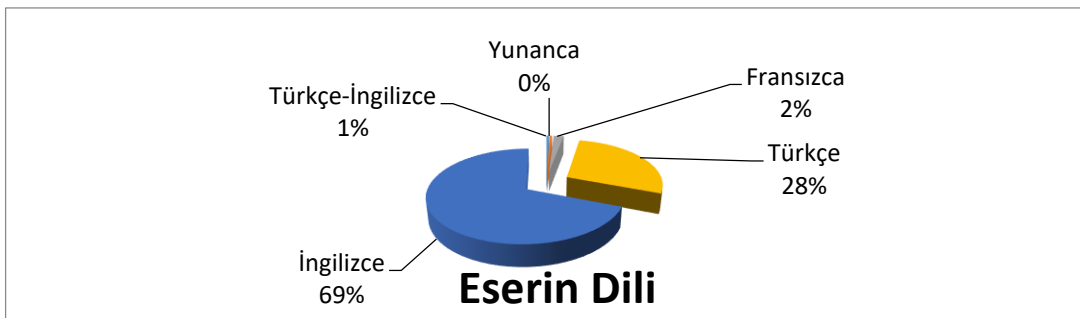
Konuya yönelik yapılan araştırmaların dörtte üçünü (3/4) diğer yayın ve araştırma türlerine göre nispetle hacimsiz olan **makale** ve **bildiri** gibi çalışmalar teşkil etmektedir. Bunların haricindeki diğer dörtte birlik (1/4) kısım ise kitap, doktora ve yüksek lisans tezleri gibi nisbeten hacimli çalışmalardır. Bu sahada yapılan lisansüstü akademik çalışmalar bütünü %10'unu teşkil etmektedir.

1.6. Eserlerin Dili

Tablo 718

Eserlerin Dili, Frekans ve Adedi		
Dil	f	f (Rakam)
Türkçe-İngilizce	I	1
Yunanca	I	1
Fransızca	IIII	4
Türkçe		56
İngilizce		139

GRAFİK 225

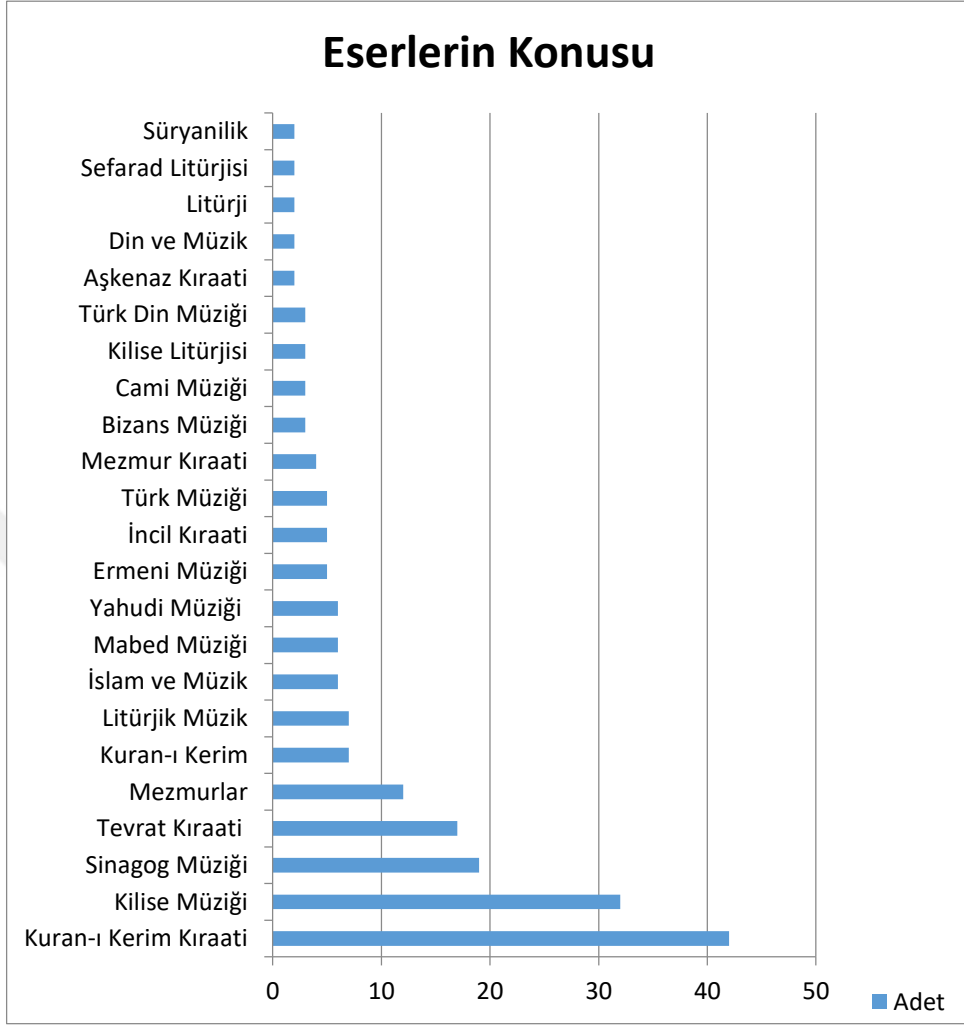
Eserlerin büyük bölümünün **İngilizce** olduğu görülmektedir. Bunların dışındaki kısımda Türkçe eserler önemli bir yer tutarken, Fransızca ve Yunanca eserler de çok küçük oranlarda göze çarpmaktadır.

1.7. Eserlerin Konusu

Tablo 719

Eserleri Konusu, Frekansı ve Adedi		
Konu	f	f (rakam)
Kuran-ı Kerim Kiraati		42
Kilise Müziği		32
Sinagog Müziği		19
Tevrat Kiraati		17
Mezmurlar		12
Kuran-ı Kerim		7
Litürjik Müzik		7
İslam ve Müzik		6
Mabed Müziği		6
Yahudi Müziği		6
Ermeni Müziği		5
İncil Kiraati		5
Türk Müziği		5
Mezmun Kiraati		4
Bizans Müziği		3
Cami Müziği		3
Kilise Litürjisi		3
Türk Din Müziği		3
Aşkenaz Kiraati		2
Din ve Müzik		2
Litürji		2
Sefarad Litürjisi		2
Süryanilik		2
Astronomi		1
Asya'da Dini Müzik		1
Atonal müzik		1
Bilgisayar Destekli Kiraat ve Şan Araştırmaları		1
Bizans		1
Bizans Kiraati		1
Bizans Litürjisi		1
Dini Müzik Eğitimi		1
Dinlerin Dini Törenleri		1

Dünya Müziği		1
Endonezya Dini Müziği		1
Endonezya'da Müzik ve İslam		1
Gregoryen Kiraati		1
Hazanlık		1
Hristiyanlık Litürjisi		1
İncil		1
İran Şiiliğinde Okuyuculuk		1
İslam Dünyası'nda Koral Müzik		1
İslam Koral Müziği		1
Kiraat		1
Kilise Mimarisi		1
Koral Müzik		1
Koral Okuyuş		1
Kuran-ı Kerim'in Hattı		1
Kutbüddin Şirazi Notasyonu		1
Kutsal Kitaplar		1
Mabed Mimarisi		1
Mısır Müziği		1
Mimari ve Kuran-ı Kerim Kiraati		1
Musiki Cemiyetleri		1
Notasyon		1
Osmanlı		1
Sinagog		1
Sinagog Mimarisi		1
Süryani Müziği		1
Tekke Müziği		1
Tevrat Eğitimi		1
Yahudi Kiraati		1
Yahudi Litürjisi		1
Yahudilikte Müzik		1

GRAFİK 226⁴¹⁰

Araştırmaya yönelik olarak yayınlanan eserlerin konuları çok çeşitlilik arz etmekle birlikte 2 ve daha fazla frekansa sahip olup İslam, Yahudi ve Hristiyanlık dinlerine dair referanslar içeren konuların benzer yoğunlukta dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır.

Mabed müziği başlığında en fazla **Kilise Müziği** (32) incelenmiştir. Kutsal kitapların kıraati başlığında ise **Kuran-ı Kerim**'in (42) büyük bir yoğunlukla ele alındığını görülmektedir. Kutsal kitapların bizzat kendisinin konu edildiği eserlerde **Mezmurlar** (12) ön plana çıkmaktadır. Cemaat müziği başlığında en çok incelenen **Yahudi Müziği** (6) olmuştur.

⁴¹⁰ 1 frekanslı eserler dahil edilmemiştir.

1.8. Eserlerin Sınırlamaları

Tablo 720

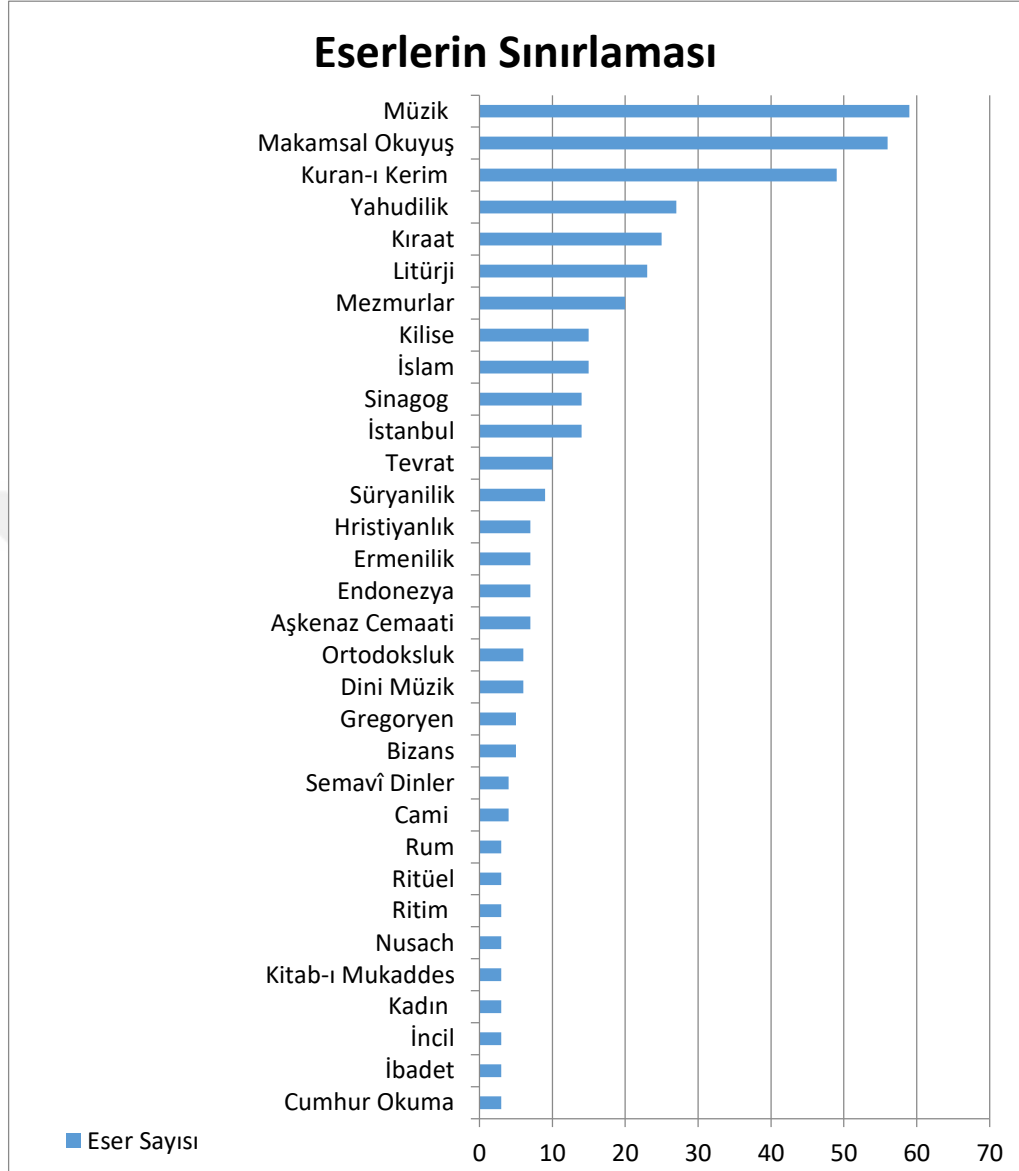
Sınırlama Konusu, Frekansı ve Adedi		
Sınırlama Konusu	f	f (rakam)
Kilise Müziği	1	1
Kültür	1	1
Akustik	1	1
Alevi	1	1
Amerikan Sinagogu	1	1
Amsterdam	1	1
Antakya	1	1
Antakya Bölgesi	1	1
Apokrif Mezmurlar	1	1
Apostolik Ermenilik	1	1
Arap Müziği	1	1
Astronomi	1	1
Asya	1	1
Atik Valide Cami	1	1
Atonal müzik	1	1
Avodat Şabat	1	1
Ayin Müziği	1	1
Ayios Dimitrios Kilisesi	1	1
Azınlıklar	1	1
Azizler Petrus ve Pavlus Ortodoks Kilisesi	1	1
Baptist Kilisesi	1	1
Batı Asya	1	1
Bestekarlık	1	1
Beyazıt Cami	1	1
Bilgisayar	1	1
Bizans Müziği	1	1
Book of Song of Songs	1	1
Bosna	1	1
Cemaati	1	1
Cerrahi Tekkesi	1	1
Cuma Gecesi Ayini	1	1
Çağdaş Tapınma Müziği	1	1

Dans		1
Din		1
Dini Kiraatler		1
Dinler		1
Dinler Tarihi		1
Dinsel Müzik		1
Doğu Kiliseleri		1
Doğu Sefardikliği		1
Doğuş İlahileri		1
Dua		1
Dünya Dinleri		1
Ebced		1
Erken Hristiyanlık		1
Ermeni Ortodoks Cemaati		1
Etiyopya Monoteist Kilisesi		1
Formlar		1
Frederick Jacobi		1
Furkan Sûresi		1
Gayr-ı Müslim		1
Gregoryen Dönemi		1
Güneydoğu Asya		1
Haftaiçi Ayini		1
Haftarah		1
Hat		1
İbranice İncil		1
İkonografik Program		1
İlahi		1
İran		1
İslam Yahudilik		1
İslami Müzik		1
İspanya		1
İstanbul Geleneği		1
İzmir		1
John Calvin		1
Kahire		1
Kaside		1
Khora Manastırı Güney Şapeli		1

Klasik Osmanlı Müziği		1
Kopenhag		1
Kutbüddin Şirazi		1
Kutsal Günler		1
Kuzey Nijerya		1
Kültürel Kimlik		1
Lahn		1
Latin		1
Leib Glantz		1
Mabed		1
Mabed İlahileri		1
Makamsal Analiz		1
Mardin		1
Melodik Denge		1
Mısır Kıraati		1
Mishari Rashid Alafasy		1
Musiki Cemiyeti		1
Musiki Eğitimi		1
Müzikal İşaretleme		1
Müzişyen		1
Orta Asya		1
Ortaçağ		1
Osmanlı Son Dönem		1
Öğretim		1
Paskalya Ayini		1
Pazar ayini		1
Popüler Müzik		1
Portekiz		1
Portekiz Sinagogu		1
Presbiteryen Cemaati		1
Roma		1
Safed-İsrail		1
Sayısal Analiz		1
Sema		1
Ses Sanatı		1
Siegfried Landau		1
Sihizm		1

Sözlü Müzikal İcra	I	1
Suriye	I	1
Süleyman Ezgileri	I	1
Süleymaniye Cami	I	1
Sünni	I	1
Şabat Sabah Ayini	I	1
Şan	I	1
Şii	I	1
Şintoizm	I	1
Tamim	I	1
Tecvid	I	1
Teravîh Namazı	I	1
Terminoloji	I	1
The Shalosh Regalim	I	1
Ulusal Kültür	I	1
Uygur	I	1
Ümmüğülsüm	I	1
Yamim Noraim	I	1
Yarışma	I	1
Yemen	I	1
Aboav Sinagogu	II	2
Amerika	II	2
Arap Ortodoksluğu	II	2
Budizm	II	2
Din adamı	II	2
Hazanlık	II	2
Hinduizm	II	2
İsrail	II	2
Kantor	II	2
Katolik	II	2
Koral Müzik	II	2
Makam	II	2
Mısır	II	2
Mimari	II	2
Notasyon	II	2
Osmanlı	II	2
Protestanlık	II	2

Sanat	II	2
Sefarad	II	2
Tarih	II	2
Türk	II	2
Türkiye	II	2
Cumhur Okuma	III	3
İbadet	III	3
İncil	III	3
Kadın	III	3
Kitab-ı Mukaddes	III	3
Nusach	III	3
Ritim	III	3
Ritüel	III	3
Rum	III	3
Cami	IIII	4
Semavî Dinler	IIII	4
Bizans	IIIII	5
Gregoryen	IIIII	5
Dini Müzik	IIIII	6
Ortodoksluk	IIIII	6
Aşkenaz Cemaati	IIIII	7
Endonezya	IIIII	7
Ermenilik	IIIII	7
Hristiyanlık	IIIII	7
Süryanilik	IIIII	9
Tevrat	IIIII	10
İstanbul	IIIII	14
Sinagog	IIIII	14
İslam	IIIII	15
Kilise	IIIII	15
Mezmurlar	IIIII	20
Litürji	IIIII	23
Kıraat	IIIII	25
Yahudilik	IIIII	27
Kuran-ı Kerim	IIIII	49
Makamsal Okuyuş	IIIII	56
Müzik	IIIII	59

GRAFİK 227⁴¹¹

Tarama sonucu ulaşılan eserlerin sınırlamaları da konuları gibi çok çeşitlilik arz etmekle birlikte 3 ve daha fazla frekansa sahip olup İslam, Yahudi ve Hristiyanlık dinlerine dair referanslar içeren sınırlama konularının da benzer yoğunlukta dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır.

Sınırlama konularını gösteren tabloda en yüksek frekansa sahip olan konu **Müzik** olarak görünmektedir. Onu sırayla **Makamsal Okuyuş**, **Kuran-ı Kerim**, **Yahudilik**, **Kıraat** ve **Litürji** konuları azalan yoğunlukta takip etmektedir.

⁴¹¹ 1 ve 2 frekanslı eserler dahil edilmemiştir.

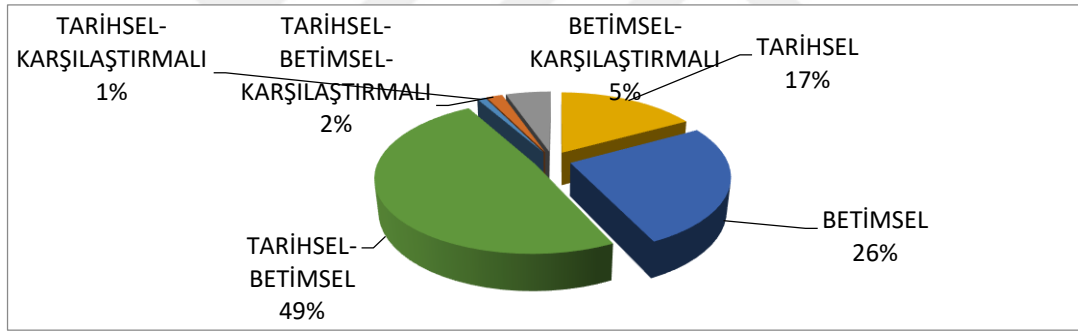
Kutsal kitaplardan **Kuran-ı Kerim**'in (49), semavî dinlerden **Yahudilik**'in (27), mabedlerden de **Kilise**'nin (15) konu sınırlamasında yer aldığı görülmektedir.

1.9. Eserlerin Yöntemi

Tablo 721

Eserlerin Yöntemi, Frekansı ve Adedi		
Yöntem	f	f (Rakam)
TARİHSEL-KARŞILAŞTIRMALI		2
TARİHSEL-BETİMSEL-KARŞILAŞTIRMALI		4
BETİMSEL-KARŞILAŞTIRMALI		11
TARİHSEL		34
BETİMSEL		52
TARİHSEL-BETİMSEL		98

GRAFİK 228

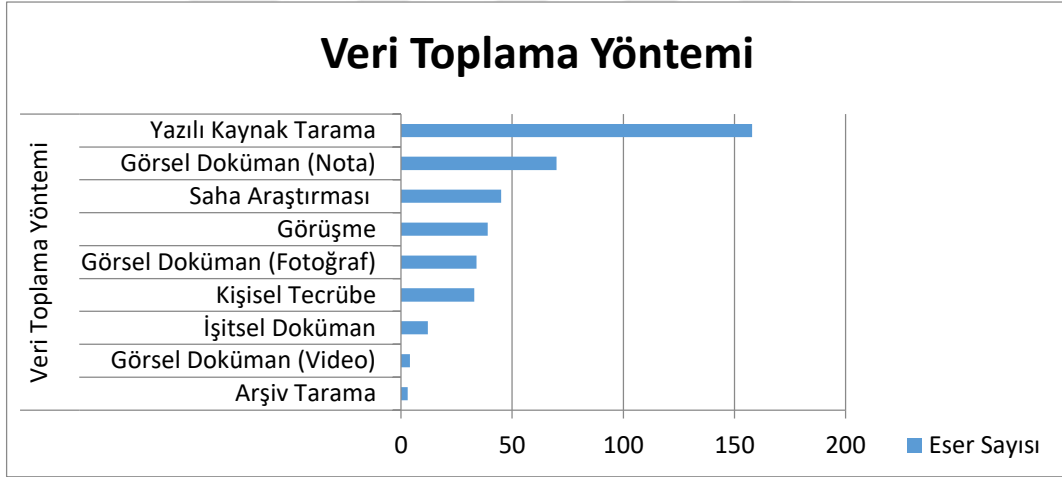
Araştırma konumuzla ilgili çalışmaların yarısında **Tarihsel-Betimsel** yöntem tercih edilmiştir. Onu %26 oranla Betimsel yöntem, %17 oranla Tarihsel yöntem takip etmektedir. Karşılaştırmalı yöntemin kullanıldığı eserler ise çok küçük oranlarda kalmaktadır.

1.10. Eserlerde Veri Toplama Yöntemi

Tablo 722

Veri Toplama Yöntemi, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
Veri Toplama Yöntemi	f	f (rakam)
Arşiv Tarama		3
Görsel Doküman (Video)		4
İşitsel Doküman		12
Kişisel Tecrübe		33
Görsel Doküman (Fotoğraf)		34
Görüşme		39
Saha Araştırması		45
Görsel Doküman (Nota)		70
Yazılı Kaynak Tarama		158

GRAFİK 229

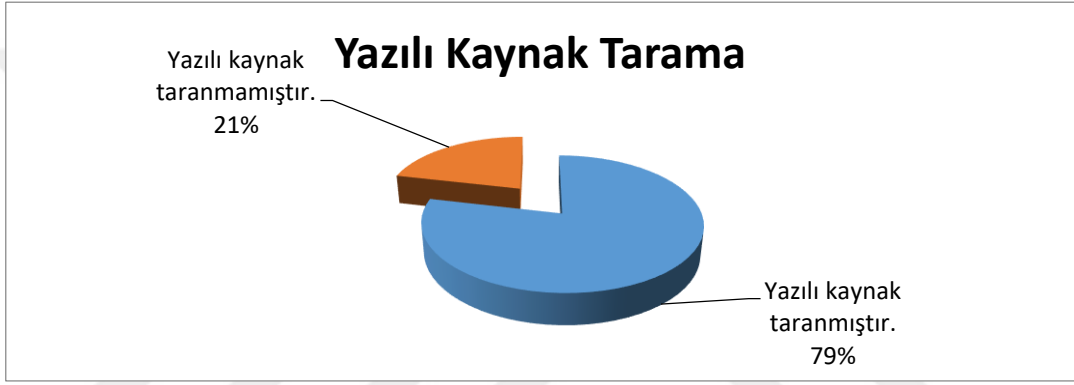

Araştırmaların büyük bir bölümünde **Yazılı Kaynak Tarama** (158) yöntemine başvurulmuştur. Saha Araştırması yöntemi %25'e yakın bir oranda kalmıştır. Kişisel tecrübeye dayanan, herhangi bir yöntemin kullanılmadığı eserler de gözle görülür bir yoğunluktadır. Arşiv tarama yöntemi ise neredeyse hiç tercih edilmemiştir.

Tablo 723

Yazılı Kaynak Tarama, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Yazılı kaynak taranmıştır.	 	158
Yazılı kaynak taranmamıştır.		43

GRAFİK 230

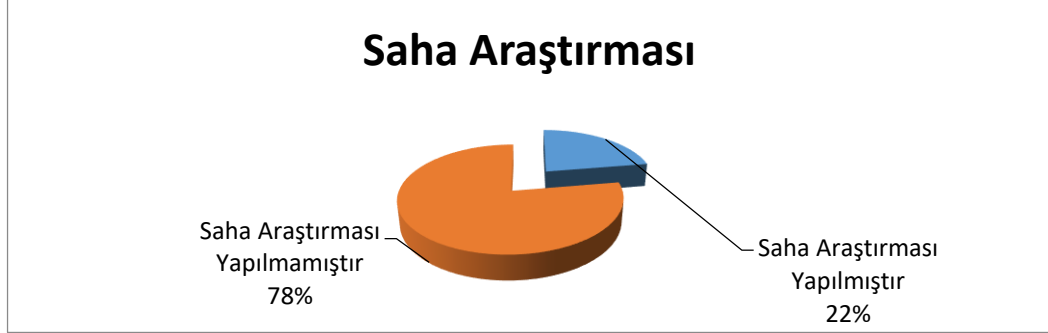

Yayınlanan eserlerin büyük bir bölümünde yazılı kaynaklara başvurulduğu anlaşılmaktadır. Yazılı kaynak taramanın yapılmadığı diğer çalışmaların hemen hepsi kişisel tecrübeye dayanmaktadır.

Tablo 724

Saha Araştırması, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Saha Araştırması Yapılmıştır		45
Saha Araştırması Yapılmamıştır	 	156

GRAFİK 231

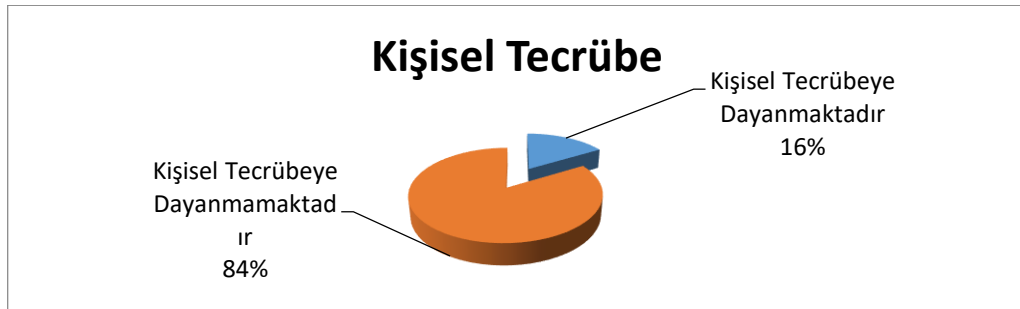

Yayınlanan eserlerin %22'sinde saha araştırması metoduna başvurulmuştur. %78 gibi bir oranda ise bu metoda başvurulmamıştır. Saha araştırmasının yapılmadığı eserlerin büyük bir bölümü yazılı kaynak taramaya, az bir kısmı ise kişisel tecrübeye dayanmaktadır.

Tablo 725

Kişisel Tecrübe, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Kişisel Tecrübeye Dayanmaktadır		33
Kişisel Tecrübeye Dayanmamaktadır		168

GRAFİK 232

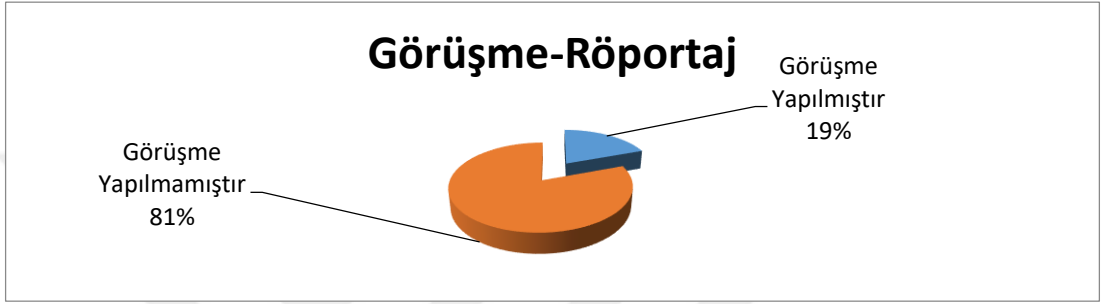

Araştırmaların az bir kısmında kişisel tecrübe metodu kullanılmıştır. Çok büyük oranda ise kişisel tecrübe metoduna başvurulmamıştır. Kişisel tecrübe metodunun kullanılmadığı eserlerin tamamına yakınında yazılı kaynak tarama metodu kullanılmıştır.

Tablo 726

Görüşme, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Görüşme Yapılmıştır		39
Görüşme Yapılmamıştır		162

GRAFİK 233

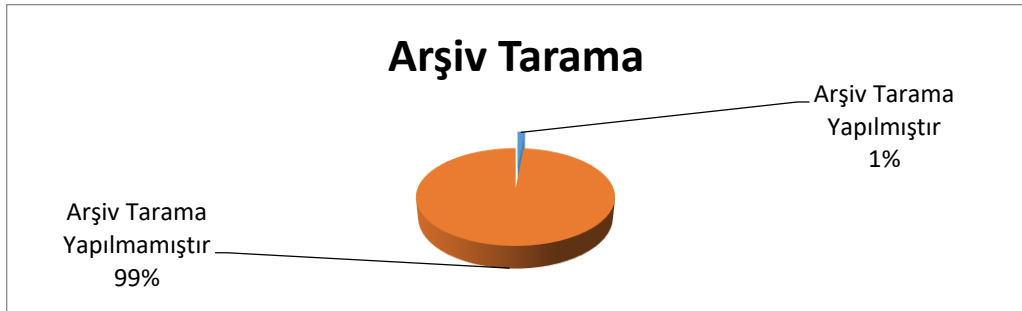

Verilen grafikten araştırmacıların bulguların tespitinde **görüşme**yi çok az tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 727

Arşiv Tarama, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Arşiv Tarama Yapılmıştır		3
Arşiv Tarama Yapılmamıştır		198

GRAFİK 234

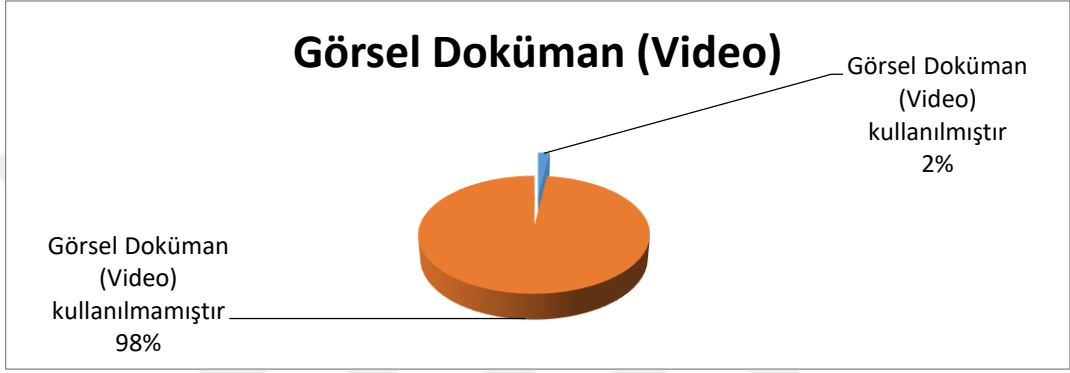

Araştırmaların neredeyse tamamında arşiv taraması tercih edilmemiştir.

Tablo 730

Görsel Doküman (Video), Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Video kullanılmıştır		4
Video kullanılmamıştır		197

GRAFİK 237

Görsel doküman %2 oranıyla en az tercih edilen bir veri toplama yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 731

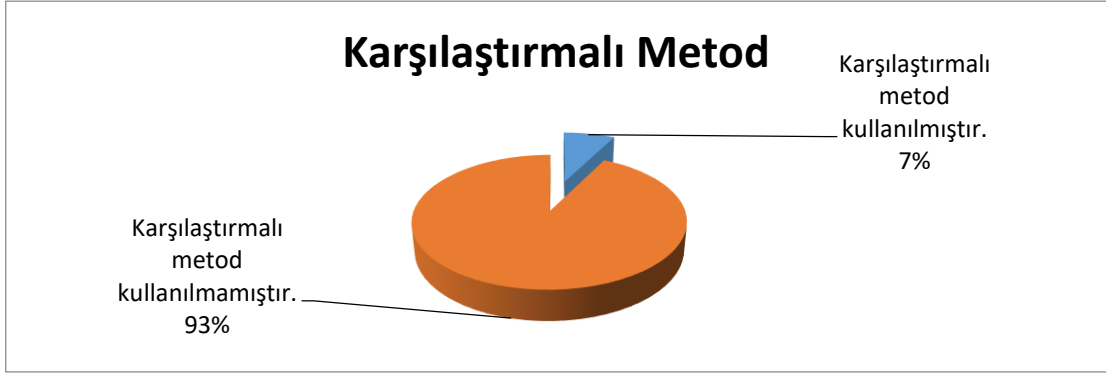
İşitsel Doküman, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
İşitsel Doküman kullanılmıştır		12
İşitsel Doküman kullanılmamıştır		189

GRAFİK 238

İşitsel doküman %6 oranıyla çok az bir araştırmacı grubu tarafından tercih edilmiştir.

GRAFİK 240

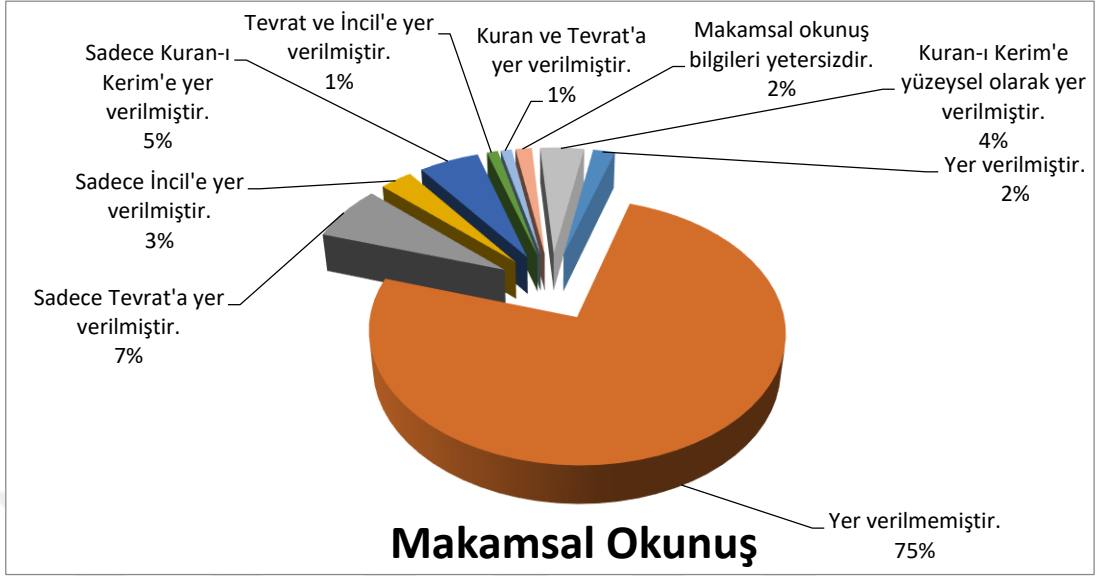

İlgili literatürdeki eserlerin çok az bir kısmında karşılaştırmalı metoda başvurulmuştur.

Tablo 734

Kutsal Kitap metinlerinin makamsal okunuşu, Frekansı ve Yer Verildiği Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Yer verilmiştir.		4
Yer verilmemiştir.		151
Sadece Tevrat'a yer verilmiştir.		14
Sadece İncil'e yer verilmiştir.		6
Sadece Kuran-ı Kerim'e yer verilmiştir.		11
Tevrat ve İncil'e yer verilmiştir.		2
Kuran ve Tevrat'a yer verilmiştir.		2
Makamsal okunuş bilgileri yetersizdir.		3
Kuran-ı Kerim'e yüzeysel olarak yer verilmiştir.		8

GRAFİK 241

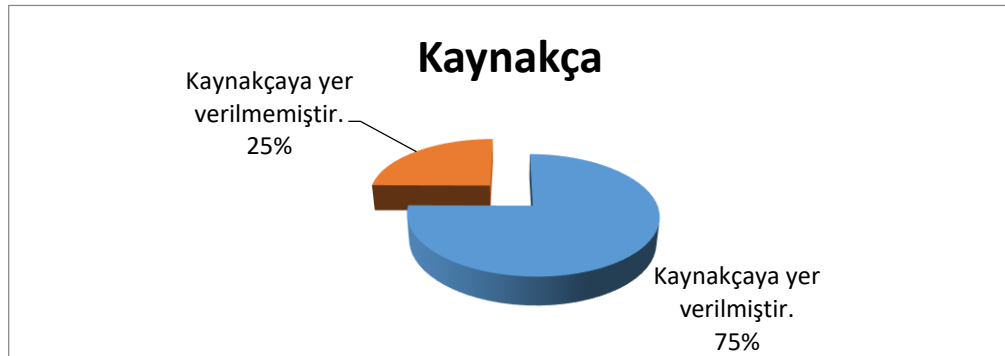

Eserlerin %75 orana sahip önemli bir bölümünde kutsal kitapların makamsal okuyuşuna yer verilmemiştir. Makamsal okuyuşa yer verilen eserler %25'lik bir kısmı teşkil ederken, çok az sayıda eserde her üç kutsal kitabın makamsal okuyuşuna yer verilmiştir. %15 oranındaki eserde kutsal kitaplardan sadece bir tanesi incelenmiştir. Az miktarda eserde kutsal kitaplardan sadece iki tanesi karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

Tablo 735

Kaynakça, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Kaynakçaya yer verilmiştir.		151
Kaynakçaya yer verilmemiştir		50

GRAFİK 242

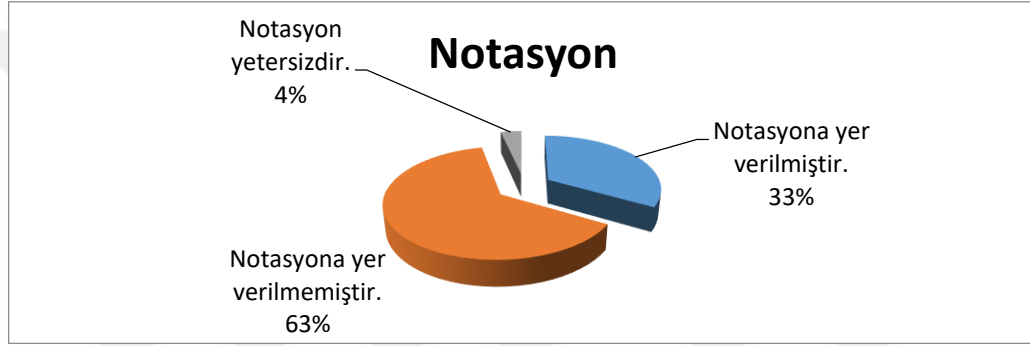

Araştırmacıların tamamına yakını dipnot veya kaynakça kullanırken gözle görülür bir kısmı kaynakçaya yer vermemiştir.

Tablo 736

Notasyon, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
Notasyona yer verilmiştir.		67
Notasyona yer verilmemiştir.		127
Notasyon yetersizdir.		7

GRAFİK 243

Araştırmaların yarısından fazlasında notasyona yer verilmemiştir. Notasyona yer verilen eserler üçte birlik (1/3) bir kısmı teşkil ederken, gözle görülür miktardaki çalışmada notasyon yetersiz kalmıştır.

Tablo 737

Verilerin İstatistiksel Analizi, Frekansı ve Kullanıldığı Eser Sayısı		
	f	f (rakam)
İstatistiksel Analiz Yapılmıştır.		12
İstatistiksel Analiz Yapılmamıştır.		189

1.12. İçerikli İlgili Literatür Listesi

Eserle alfabetik olarak listelenmiştir. Çalışmamız açısından daha önemli gördüğümüz eserler, bold karakterle yazılmıştır. Fişleme kısmında eserler hakkında yer verilen kısa bilginin dışında, bazı eserlerde yine konumuzla ilgili gördüğümüz ifadelerle, sayfa numarası belirtilerek yer verilmiştir. Sadece internet veri tabanlarında yayınlanmış olan çalışmaların bulunduğu web adresleri fazla yer işgal etmemesi düşüncesiyle “Fişleme” bölümüne alınmıştır.

Eserin Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
XIX. Yüzyıl Bizans Müziği Kuramsal Yapı İfadesinde Geleneksel Türk Müziği Etkileri	Ahmet Feyzi	2016	İstanbul	Makale	Türkçe	Bizans müziği hakkında yayınlanmış iki kuramsal eser ele alınmış ve bu eserler içerisindeki kuramsal yapı ifadesinde faydalanılan Geleneksel Türk Müziğine ait ifade biçimleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bizans müziğinde kuramsal yapı ifadesinde Geleneksel Türk Müziğinde kullanılan birçok ifade biçiminden faydalandığı ortaya konulmuştur.
A Comparison of The Modal and Notational Systems of Ottoman-Turkish Classical and Byzantine Chanting Music Traditions	Markos Skoulios	2003	Fişleme	Makale	İngilizce	Aynı coğrafyada icra alanı bulan Osmanlı-Türk Müziği ile Bizans Müziği teorik olarak karşılaştırılmış, maksamsal yapıları ve nota sistemleri ele alınmıştır. http://www.academia.edu/12239424/A_comparison_of_the_modal_and_notational_systems_of_Ottoman-Turkish_classical_and_Byzantine_chanting_music_traditions_Medimus_project_2003
A Computational Investigation Of Melodic Contour Stability in Jewish Torah Trope Performance Traditions	Peter van Kranenburg D'aniel P'eter Bir'o Steven Ness George Tzanetakis	2011	http://www.academia.edu/2728208/A_Computational_Investigation_of_Melodic_Contour_Stability_in_Jewish_Torah_Trope_Performance_Traditions	Makale	İngilizce	Tevrat'ın maksamsal okunması geleneğinde, bilinen notalama uygulamasının aksine okuyuş geleneklerine göre değişken özelliklere sahip işaretlendirme uygulamasının farklı okuyuş geleneklerinde ne kadar benzeştiği, ses programları kullanılarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bunun için Tevrat'tan alınan bir pasajın Macar Aşkenaz ve Fas Sefarad okuyuş geleneğindeki okunuşları incelenmiştir.
A Fusion of Traditions. Liturgical Music in the Copenhagen Synagogue	Rossen, Jane Mink Sharvit, Uri	2006	Odense	Kitap	İngilizce	Danimarka Yahudilerinin tarihinden bahsedilmiş, daha sonra Orta Avrupa'da litürjik müziğin genel görünümüne yer verilmiştir. Kantolar, Tevrat okuyucuları ve cemaat üyeleri ile yapılan röportajlara yer verilmiş, okuyuşlara, ibadet şekillerindeki serbest okumalara, koral ve cumhur icralara yer verilmiştir.
A Musical Analysis of my Avodat Shabbat Friday Evening Service "Discussion of Avodat Shabbat"	Herman Berlinski	1958	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 11. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Yazar düzenlemesini yaptığı bazı eserlerin analizini ve diğer eserlerle mukayesesini yapmaktadır.
A Musical Analysis of the New Sabbath Eve Services of Frederick Jacobi and Siegfried Landau	Siegfried Landau	1957	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 10. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Yazar bir başka kantör ile kendi icrası arasında müzikal mukayese yapmaktadır. Mukayese biraz yüzeysel planda kalmıştır.
A New Approach to Teaching Nusah Hatefillah	Reuven Frankel	1976	New York	Work shop Seminer	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi'nin her yıl yapılan 29. Kongresi'nde gerçekleşen bir seminerdir. Nusah öğretimine “trope” adını verdiği yeni bir metodu yaklaşan yazar notasyonlar üzerinden metodunu örneklemektedir. Müzik kulağı olan ve İbranice bilen herkesin bu sistemi öğrenebileceğini ifade etmektedir.
Accentuation in Qur'anic Chant- A Study in Musical Tawāzun	Lois Ibsen al Faruqi	1978	http://www.jstor.org/stable/767347	Makale	İngilizce	Rahman Suresi 1-12 ile İnşikak Suresi 1-4 ayetleri notaya alınarak, perde (pitch), şiddet (intensity), süreklilik (duration), süsleme (ornamentation) ve tını (vocal timbre) kavramları açısından ele alınmıştır. Kuran'ın maksamsal okunmasının notaya alınmasında vurgulandırmanın gösterimi konusunda bir yöntem sunulmuştur.
Acoustics of Music and Voice in Jewish Worship Spaces	Mendel Kleiner David L. Klepper	2007	Utah	Makale	İngilizce	Yahudi ibadethanelerindeki müziği ve sesi akustik açıdan ele alan bir çalışmadır. Genellikle kilise mimarisi ile nadiren de cami mimarisi ile mukayeseler bulunmaktadır.
An Envy of Goodness: Learning to Recite the Qur'an in Modern Indonesia	Anna M. Gade	1999	Illinois	Doktora Tezi	İngilizce	Endonezya'da Kuran-ı Kerim kıraati konusu; Endonezya'da Kuran kıraatinin tarihi, kıraat, ezberleme, melodik okuyuş ve Kuran-ı Kerim okuma yarışmaları başlıkları ile ele alınmıştır. Melodik okuma kısmında sadece Kuran-ı Kerim'i güzel sesle süslemeye ve onun kıraatında makamların kullanıldığına işaret edilmiş, notasyon ile müzikal bir veri sunulmamıştır.

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Ancient Psalms and Modern Worship	Edward M. Curtis	1997	Texas	Makale	İngilizce	Mezmurların günümüz ibadet hayatındaki yerini konu edinen bir çalışmadır.
Antakya Arap Ortodokslarında Dinsel Müzik Uygulamaları	Derya Karaburun Doğan	2016	FİŞLEME	Bildiri	Türkçe	Antakya Ortodoks Kilisesinin dinsel müzik uygulamaları, kültürel ve müziksel analiz bakımından incelenmiştir. Genel olarak ezgisel/makamsal icranın Geleneksel Türk Sanat Müziği ile aynı makamsal yapıda olduğu ve ilahilerin makamsal özellikler taşıdığı ortaya konulmuştur.
	Banu Mustan Dönmez					<i>Antakya Ortodoks Kilisesi'nde (Antakya Azizler Petrus ve Paulus Ortodoks Kilisesi) nikâh akdi sırasında İncil'den Yuhanna 2. bölümünden 1-11 kısımları okunmaktadır. Genellikle Meryem Ana'yı öven ilahiler, kilisede psaltir tarafından Arapça ve makamsal yapıda icra edilmektedir. (s. 1009)</i>
						DOI:10.17755/esosder.68837
						www.esosder.org 24.07.2017
Automatic Analysis of Music: Performance of Cantillation Signs in Yemenite Jewish Traditional Cantillation	Adiel Ben-Shalom Joseph Keshet Roni Yeger-Granot	2014	Berlin	Tebliğ	İngilizce	Yemen Yahudi geleneğinden iki ayrı okuyucunun Tevrat'tan bir bölümü okuyuşları bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Benzerlik ve farklılıklar ortaya konulmuştur.
Between Music and Speech: The Relationship Between Gregorian and Hebrew Chant	B. Elan Dresher	2008	Toronto	Makale	İngilizce	Gregoryen ve Yahudi okuyuş tekniklerinin benzer ilkelere tabi oldukları ortaya konulmuştur. Okuyuşlar notaya alınmıştır.
Biblical Chant	Abraham W. Binder	1959	New York	Kitap	İngilizce	Eski Ahit'te geçmişten gelen ve içerisine pek çok yanlışlığın yuvalandığı kıraat usullerine karşı yeni bir metod geliştirme imkanının arandığı bir çalışmadır.
Bizans Ortodoks Kilisesinde Liturji ve Liturjik Eserler	Meryem Acara	1998	Ankara	Makale	Türkçe	Müzikolojik bir çalışma değildir. Arkeolojik bir çalışmadır. Bizans litürjisi ele alınmış ve bu litürjide kullanılan paten, kalıs, kaşık, kitap kapağı, ibrik, buhurdan, yelpaze gibi unsurlar incelenmiştir. İncil okunmasından bahsedilse de müzikal bir bilgi verilmemiştir.
Bizans'ta Sanat ve Ritüel	Engin Akyürek	1996	İstanbul	Kitap	Türkçe	Bizanslıların ölüm olayına yaklaşımları ve ölüme ilişkin olarak gerçekleştirdikleri ritüel çerçevesinde şapelin ikonografik programı yorumlanmıştır. Müzikolojik bir eser değildir.
Bütün Yönleriyle Süryaniler	Muzaffer İris	2003	İstanbul	Kitap	Türkçe	<i>Koralar Davud peygamberin mezmurlarını sırayla söyleyip 30 değişik müzik aleti çalardı. (s. 186)</i>
Cami Müsikiğinde İcra Edilen Türlerin Müsiki Açısından Değerlendirilmesi	Hikmet Canpolat	2012	Isparta	Yüksek Lisans Tezi	Türkçe	Musikinin tanımı, önemi ve İslam dinindeki yeri ele alındıktan sonra, Kur'an kıraati, ezan, kâmet, müezzînlük, salâ, gibi cami içi uygulamaların yanı sıra, ilahî ve na't gibi formlar da ele alınarak bu konular ile ilgili örnek çalışmalar ve notalar verilmiştir. Söz konusu eserlerin nasıl, ne zaman ve ne şekilde icra edildikleri ele alındıktan sonra eserler musiki tekniği bakımından değerlendirilmiştir.
Changing Conceptions Of Hazanut	Adolph Katchko	1949	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantorlar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 2. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Hazanlık müessesesinde var olan yanlışlıkları ortaya koymaktadır. İcradaki problemlere işaret edilmektedir. 100 yıl önceki Hazan icraları ile dönemin icraları mukayese edilmektedir.
Changing Performance Styles of Twentieth Century Ashkenazi Cantorial Recitatives	Amit Klein	2014	http://www.aawmjournal.com/articles/2014b/Klein_AAAMM_Vo1_3_2.pdf	Makale	İngilizce	20. yüzyılda yaşamış Aşkenaz okuyucuların erken ve geç dönem jenerasyon olarak ikiye ayrılarak, bir kompozitör tarafından yapılmış aynı kompozisyonu okuyuş tarzlarının karşılaştırıldığı bir çalışmadır. İcralar performans süresi, hecelerin okunma süresi, vibrasyon boyutu ve şekli, glisando ve yoğunluk gibi açılardan analiz edilmiştir.
Chant in Popular Iranian Shi'ism	Thomas Martin Reckord	1987	Los Angeles	Doktora Tezi	İngilizce	İran'da okuyuculuk konusunu ele alan bir çalışmadır. Kuran kıraati adlı bölümde müzikolojik bir yaklaşım değil, kıraat ilmi ile alakalı mülahazalara yer verilmiştir.

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Discourse on Three Teravîh Namazi-s in Istanbul: An Invitation to Reflexive Ethnomusicology	Dane Kusic	1996	Michigan	Doktora Tezi	İngilizce	İkisi Beyazıt Camii'nde, biri de Cerrahi Tekkesi'nde olmak üzere İstanbul'da eda edilen 3 ayrı teravîh namazı incelenmiş, detaylı bir müzikal inceleme yapılmıştır. Eserin başında örneklem alanı, Arapça ve Türkçe imla ve telaffuz tabloları, transliterasyon ve müzikal transkripsiyona dair önemli bilgiler bulunmaktadır. Eser içeriği, konunun araştırılmasına yönelik felsefi mülahazalar ve konuya dair etnografik tespitlerle yapılan bir giriş takiben Türkiye'de İslam, bedensel ve metne dayalı bir ibadet olarak namaz, bir dini müzik formu olarak Teravîh namazının maksasal analizinden oluşmaktadır. Namaz bir müzikal form olarak ortaya konulmuştur.
Divine Inspirations: Music and Islam in Indonesia	David D. Harnish Anne K. Rasmussen	2011	New York	Kitap	İngilizce	Endonezya'da müzik ve İslam konusunu ele alan bir çalışmadır. Kuran-ı Kerim kıraati konusuna değinilmemiştir.
Du Coran Récité Au Coran Calligraphié	Solange Ory	2000	Leiden	Makale	Fransızca	Kuran-ı Kerim'in yazım ile alakalı boyutunu inceleyen, çeşitli hat şekillerinden örnekler içeren bir çalışmadır. Müzikal bir çalışma değildir.
Du texte de récitation au canon en passant par la liturgie: A propos de la genèse de la composition des sourates et de sa redissolution au cours du développement du culte islamique	Angelika Neuwirth	2000	Leiden	Makale	Fransızca	Kuran-ı Kerim'in metin ve kıraatinin litürji ile ilişkisi üzerine bir çalışma olup müzikolojik bir çalışma değildir.
Eastern Ashkenazi Biblical Cantillation: An Interpretative Analysis	Yonatan Malin	2016	http://www.jewish-music.huji.ac.il/content/eastern-ashkenazi-biblical-cantillation-interpretive-musical-analysis	Makale	İngilizce	Tevrat'ın maksasal okunuşu anlamına gelen Ta'mim'de kullanılan işaretlerin ne anlama geldiğini ortaya koyan ve bunların porte üzerindeki karşılıklarının gösterildiği bir çalışmadır. Tevrat'ı daha iyi duyup daha iyi anlamak çalışmanın amacı olarak sunulmuştur.
Ermeni Asıllı Bestekarlar ve İcracılarımızın Hayatları Müzikimizdeki Yerleri ve Etkileri	Serhat Songur	1999	İstanbul	YL Tezi	Türkçe	Türk müziği sahasında faaliyet göstermiş 30 civarında Ermeni asıllı bestekar ve icracıların hayatları ile Türk müziğindeki yeri ve etkilerini ele alan bir tez çalışmasıdır. Çalışmaya "bestekarıların varlığı, icraları, sevilmesi ve önemi" sebep olarak gösterilmiştir.
Ermeni Müziği	Sivart Polatyan	1998	İstanbul	Kitap	Türkçe	Komitas Vartabed'in 1890 ve 1901 yılları arasında Anadolu'da derlediği üç bini aşkın halk şarkısı arasından alınan 253 Ermeni şarkısıyla O. Abraham'ın ve E. M. Hombostel'in Maraş ve Antep'te yaptıkları kayıtlardan aldıkları 20 Türk halk şarkısının analizinden oluşmaktadır. Şarkıların modalite ve form yapısı açısından birbirinden farklı olması sebebiyle halk şarkılarının uzun bir geçmişe sahip olduğu ve pek çok yabancı etki taşıdığını sonucuna varılmıştır.
Ermeni Kilisesi Müziğinin Türk Müziği Nazari Sistemine Göre Makamsallığı (Avak Şapat [Büyük Hafta]'nın inceleme Pazar-Perşembe-Cuma-Cumartesi-Paskalya ayın ilahileri)	Levon Özkomanova	2014	İstanbul	Yüksek Lisans Tezi	Türkçe	Ermeni Kilisesi Müziğinin Türk Müziğine göre Makamsallığı' incelenmiştir. Dört bölümden oluşmaktadır. Ermeni Kilisenin makamsal olduğu, kendine has makamsal bir nazari sisteminin olduğu ve diğer toplumlara kaynak teşkil ettiği vurgulanmaktadır.
Etnomüzikolojik Çerçeve de Dinsel Ritüel ve Müzik İlişkisi	Derya Karaburun Doğan Zafer Kılınçer	2014	Kütahya	Bildiri	Türkçe	Mardin'de yaşayan Süryani Ortodoks, Antakya'da yaşayan Arap Ortodoks, Malatya Battalgazi ilçesinde yaşayan Sünni ve Alevi cemaatlerin dinsel uygulamaları bünyesinde müziğin yeri örneklendirilmiştir. Müzik-sosyo-kültürel yapı ilişkisi değerlendirilerek, din-ritüel-müzik-anlam ilişkisi konusunda etnografik görüşmelerden de dikkate alınarak betimlemeler yapılmıştır. <i>İlahilerin İncil'den ve İncil'in Arapça mealinden alınan ayet ve metinlerden oluştuğu.. (s.7)</i>

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Formal Structure of Psalms and Canticles in Early Jewish and Christian Chant	Hanoch Avenary	1953	Amsterdam	Makale	İngilizce	Mezmurlar ve Süleyman Ezgilerinin Erken Yahudi ve Hristiyan kirasında ne şekilde yer bulduğu ele alınmaktadır.
From Chanting the Quran to Singing Oratorio: Choral Music in West and Central Asia	Aida Huseynova	2012	Cambridge	Makale	İngilizce	Zoroastrianizm ve İslam gibi kültürlerin bünyesinde yer bulan kutsal kitap referanslı koral icralara işaret edildikten sonra modernizmle birlikte söz konusu koral müzik icralarının 20. yüzyılda oratoryolara dönüşmesi serüveni ele alınmaktadır.
From Text To Sound To Perception- Modes And Relationships Of Meaning In The Recited Qur'an	Lauren Evans Osborne	2014	Illinois	Tez	İngilizce	Kuran-ı Kerim'i metin, estetik, anlam gibi açılardan inceleyen bir çalışmadır. Mücevved ve Murattal okuyuş tarzları üzerinden müzikal bir inceleme yapılmaktadır. Kuran-ı Kerim'den bazı bölümler notaya alınmıştır.
Gregorian Rhythm in the Gregorian Centuries	Gregory Murray	1957	Nebraska	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı derginin 84-3 sayısında yayınlanmıştır
Hendese-i Savt ve Kur'an tilâveti	Yalçın Çetinkaya	2000	İstanbul	Köşe Yazısı	Türkçe	Hendese-i Savt ifadesini müzikal bir icradan farklı olarak tanımlayarak Kuran-ı Kerim kirasının müzikal bir icra olmadığı ifade edilmektedir.
İbadet Estetiği: Genel Özellikleri ile Cami Musikisi	Erdoğan Ateş	2004	Isparta	Makale	Türkçe	Çok genel hatlarıyla cami musikisi konusu ele alınmış, Kuran'ın güzel sesle okunması, cami musikinin enstrümanlı bir karaktere sahip oluşu ve cami adabı gibi hususlara işaret edilmiştir.
İslam Açılarından Musiki ve Sema	Süleyman Uludağ	1976	İstanbul	Kitap	Türkçe	İslam'da müziğin cevazı meselesi ele alınmıştır. Müziğin caiz olduğunu iddia edenlerin öne sürdükleri ayet ve hadisler ile caiz olmadığını öne sürenlerin öne sürdükleri ayet ve hadisler ortaya konulmuş ve değerlendirilmeler yapılmıştır.
İslam Sonrası Türk Musikisinde Oluşan Formların İbadet Hayatında Oluşturduğu Estetik Değerler	Erdoğan Ateş	2007	Isparta	Bildiri	Türkçe	Cami ve tekke musikisinde oluşan formların ibadet hayatında oluşturduğu estetik değerler incelenmiştir.
İstanbul Apostolik Ermeni Cemaat'i'nin Dinsel Müzik Uygulamaları'nın Kültürel Analizi	Betül Yazar	2015	Malatya	Doktora Tezi	Türkçe	İstanbul Ermeni Apostolik Kilisesi Cemaat'i'ndeki müzik ve ritüel performansları ve bunların kültürel boyutu arasındaki münasebet değerlendirilmiştir. Müzik uygulamaları ele alınarak, inanç esasları, ayinsel müzik çalışmalarının anlamı ve fonksiyonları ortaya konulmuştur. Ritüeller ve müzik, etnomüzikolojik çerçevede yorumlanmıştır. <i>İncil'in reçitatif bir tarzda okunduğu, maksasal olarak okunmadığı ifade ediliyor. (s.95)</i>
İstanbul'da Bulunan Doğu Kiliselerinin Pazar Litürjileri Üzerine Müzikal İnceleme	Mustafa Saka	1992	İstanbul	Lisans Bitirme Çalışması	Türkçe	İstanbul'da bulunan Ortodoks kiliseleri genel olarak incelendikten sonra, Rum, Bulgar, Rus, Ermeni Gregoryen ve Süryani Kadim Kilisesi'nin Pazar litürjileri ve müzik gelenekleri çok genel hatlarıyla ele alınmıştır.
İstanbul Ermenileri ve Müzik Pratikleri	Meral İçci Şengüler	2009	İzmir	Doktora Tezi	Türkçe	İstanbul'da yaşayan Ermeniler tanımlanmakta ve müzik pratikleri üzerinden Ermeni etnisitesi analiz edilmeye çalışılmaktadır. Tarihsel süreçte değişime uğrayan Ermeni müzik pratiklerinin, topluluğun bu süreçte yaşamsal pratikleriyle doğru orantıda değişim gösterdiği saptanmaktadır. Alan araştırmaları, katılımcı gözlem ve görüşmeler ile yapılan araştırmalarda elde edilen bulgular, analiz edilerek kuramsal bir çerçeveye oturtulmuştur.
İstanbul'da Yaşayan Müslüman ve Gayr-ı Müslim Cemaatlerdeki Mabet Musikisi	M. Safa Yeprem	2010	İstanbul	Bildiri	Türkçe	İstanbul'daki Müslüman, Hristiyan ve Yahudi mabedlerinde kullanılan makam, usul, form, çalgı, vokal ve icra unsurları incelenmiş; bu kültürler arasında önemli ölçüde benzerlik olduğu ortaya konulmuştur. <i>Yahudi sinagoglarında makam geçkileri yapılarak Zebur'dan ayetlerin okunması... (s.444)</i>
İstanbul Ermeni Ortodoks Cemaatinin Dinsel Müzik Uygulamaları Üzerine Etnografik Bir Çalışma	Banu Mustan Dönmez Betül Yazar	2013	İstanbul	Makale	Türkçe	İstanbul Ermeni Ortodoks Cemaatinin dinsel müzik uygulamaları kültürel açıdan ele alınmıştır. Ermeni kilise müziği, şaraganlar ve modal icraya yer vermiş, bu kültürde önemli bir yere sahip olan Gomidas ve Yegmalyan'a işaret edilmiştir. <i>Kilisede reçitatif müzik, Ortadoğu'ya ait tecviti okuma geleneğinin bir uzantısı olarak Ermenice İncil olan Avederan'ın okunmasında görülmektedir. (s.159)</i>

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
İstanbul Yahudi Sefarad ve İslam Mabet İlahilerinde Kullanılan Makamların Karşılaştırmalı Müzikal Analizi	M. Safa Yeprem	2015	İstanbul	Makale	Türkçe	İstanbul Yahudi Sefarad ve İslam mabet ilahilerinde kullanılan makamların karşılaştırmalı müzikal analizi yapılmıştır. Her iki cemaat ilahileri makam seyirleri biçimsel yapıları, kullanılan ölçü numaraları, karar sesleri ve dörtlü/beşlileri karşılaştırmalı olarak incelenmiş, ortak noktaları olduğu sonucuna varılmıştır.
	Gazi Ergişi					
İstanbul'da Müzik: Evrensel Bir Mesaj mı?	N. Oya Levendoğlu Öner	2011	Kayseri	Makale	Türkçe	İstanbul'daki müzik hayatı Osmanlı'dan itibaren genel hatlarıyla ele alınmış, Mevlevihanelerin, tekkelerin, farklı dinlerden cemaatlerin ibadethanelerinin ve müzikolojik çalışmaların İstanbul müziğine yaptıkları katkı ifade edilerek, İstanbul müziğinin çok renkli bir karaktere sahip olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.
İstanbul Sinagogları	Naim Güleriyüz İzzet Keribar	2008	İstanbul	Kitap	Türkçe	İstanbul Sinagoglarının fotoğrafları ile birlikte, bu sinagoglar hakkında kısa bilgiler verilmiştir.
İstanbul'daki Süryani Ortodoks Ve Rum Ortodoks Mabetlerinde Okunan Doğu İlahilerinin Makamsal Analiz ve Karşılaştırması	Ayşegül Aslan	2015	FİŞLEME	Makale	Türkçe	İstanbul Süryani ve Rum Ortodoksların kiliselerinde Noel'de okunan ilahiler makamsal olarak analiz edilmiş, elde edilen bulguların karşılaştırılması yapılmıştır. http://socialsciences.eurasianacademy.org/dergi//istanbulda-ki-suryani-ortodoks-ve-rum-ortodoks-mabetlerinde-okunan-dogus-ilahilerinin-makamsal-analiz-ve-karsilastirmasi201507.pdf
	M.Safa Yeprem					
Jewish Liturgical Traditions in Early Syriac Christianity	Gerard Rouwhorst	1997	New York	Makale	İngilizce	Süryanilikteki Yahudi etkisini ele alan bir çalışmadır.
Jewish Music Its Historical Development	Abraham Z. Idelsohn	1992	New York	Kitap	İngilizce	Sinagog Müziği, Halk Müziği ve Yahudilik'te Müzik başlıkları altında Yahudi Müziği'nin incelendiği bir çalışmadır.
John Calvin And The Psalmody of The Reformed Churches: Being the First of the Lectures upon "The Psalmody of the Reformed Churches," Delivered on the L. P. Stone Foundation, at Princeton Theological Seminary, in February, 1907	Louis P. Benson	1909	Philadelphia	Makale	İngilizce	Protestan kiliselerinin Kalvinist ve Reformist kollarına ait cumhur okuyuşların gelişimi ve kökeni çalışmanın konusunu teşkil etmektedir.
Judeo-Islamic Sacred Soundscapes: The Maqamization of the Eastern Sephardic Liturgy	Edwin Seroussi	2013	FİŞLEME	Makale	İngilizce	Sefarad müziğinin makam sistemleri ile buluşması sürecini incelemekte, Türk ve Arap müziğinden ne şekilde etkilenmelerin yaşandığı ele alınmaktadır. https://www.academia.edu/9846820/Judeo-Islamic_sacred_soundscapes_The_maqamization_of_the_Eastern_Sephardic_Liturgy
Kıraat	Abdülhamit Birişik	2002	Ankara	Ans. Madde	Türkçe	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi'nde yayınlanmış bir çalışmadır. Kıraatin mahiyeti, tarihi, önemi, kıraat imamları, şaz kıraatler, kıraatlere aykırı yaklaşımlar ve kıraatla ilgili eserler ortaya konulmuştur. Müzikolojik bir çalışma değildir.
Klasik Osmanlı Müziği ve Ermeniler	Aram Kerovpyan Altuğ Yılmaz	2010	İstanbul	Kitap	Türkçe	Klasik Osmanlı Müziği alanında icracı ya da bestekâr olarak yer almış Ermeni müzisyenler ve bunların Kilise Müziği alanındaki çalışmaları eserde incelenmiştir.
Koranlesung in Kairo	Von Gotthelf Bergsträsser	1933	Berlin	Makale	Almanca	Kahire'de Kuran-ı Kerim'in makamsal okunuşu ile alakalı bir çalışmadır. Şeyh Yahya ve Şeyh Hanefi adlı okuyucular tarafından makamsal olarak okunan Kuran-ı Kerim ayetlerinin notasını içermektedir.
Kuran'ın Musiki ile Okunması	Nuri Uygun	2007	İstanbul	Makale	Türkçe	Kuran-ı Kerim'in musiki ile okunuşu, musikinin bir araç oluşu, tilavette kullanılacak ve kullanılmayacak makamlar vb. konular ele alınmıştır. <i>Emeviler ve Abbasiler döneminde yapılan içkili ve rakslı musikinin nağmelerini Kur'an'a adapte eden veya Yahudi ve Hristiyan kutsal kitaplarının okudukları melodi tarzlarıyla Kur'an okuyanlar ortaya çıkmışlardır. (s. 55)</i>

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Kuran Kıraatında Musikinin Yeri	Abdurrahman Çetin	1998	Bursa	Makale	Türkçe	Kuran-ı Kerim'in makamsal okunması konusıyla ilgili terimler, rivayetler ve görüşler ele alınmış, ileri sürülen görüşler telif edilerek, makul bir sonuca ulaşmaya çalışılmıştır.
Kuran Sanatı ve Estetiği Üzerine	Mustafa Yıldırım	2010	Konya	Makale	Türkçe	Kuran-ı Kerim'in sanat ve estetik yönü ele alınmıştır. Kuran'da geçen edebi sanatlar, Kuran'da geçen estetik terimleri, Kuran'a göre söz söyleme sanatı ve Kuran'da geçen sanatlı yapılar incelenmiştir. Müzikolojik bir çalışma değildir.
Kuran Tilavetinde Ezgi	Abdülmecit Okçu	2007	Ankara	Makale	Türkçe	"Teğanni", "Zeyyinû'l-Kurane.", "Mizmar", "Tercî", "Mâ Ezine li nebiyyin" hadisleri çerçevesinde Kuran tilavetinde makamsallığın Hz. Peygamber tarafından tavsiye edildiği ortaya konulmuştur. Müzikolojik bir çalışma değildir.
Kuran Tilavetinde Musikinin (Ses Sanatının) Mesnedi	Ömer Aslan	2006	Bakü	Makale	Türkçe	Kuran'ın musiki ile tilavet edilmesinin bir arka planı olduğu, bunun dayanağının ise Kuran'ın bizzat kendi üslup ve yapısı olduğu ifade edilmektedir. Kuran'ın musiki, şiir ve edebiyatın zirvede olduğu bir ortamda nazil olmasının da onun musiki ile okunmasına dayanak teşkil ettiği ortaya konulmaktadır. Müzikolojik bir çalışma değildir.
Kuran Tilaveti ve Musiki	Fatih Çollak		FİŞLEME	Makale	Türkçe	Kuran-ı Kerim'i okumanın fazileti, makamsal okunuşun tecvidle ilişkisi, ölçüsü vb. konular ele alınmıştır. Müzikolojik bir çalışma değildir. http://webdosyasp.diyaret.gov.tr/UserFiles/kars/UserFiles/Files/Kuran-Musikisi_589e5437-5910-4390-80b3-0bb34b08ca73.pdf
Kuran Tilavetinde Tecvid'in Gerekliliği ve Lahn (Okuyuş Hataları)	Ömer Aslan	2003	Sivas	Makale	Türkçe	Kuran-ı Kerim kıraatinde tecvidin uygulanmasının önemine vurgu yapılmış, tecvidsiz okuyuşun "lahn" adı verilen hatalı okuyuşa sebebiyet vereceği ortaya konulmuştur. Müzikolojik bir çalışma değildir.
Kuran-ı Kerim ve Musiki Üzerine	Gökten Ay	--	FİŞLEME	Makale	Türkçe	Kuran-ı Kerim'in makamsal bir şekilde okunmasının gerekli olduğuna işaret eden bir yazıdır. http://www.musikidergisi.net/?p=1731
Kuran-ı Kerim'in Üslub ve Kıraati	M. Tayyip Okıç	1963	Ankara	Makale	Türkçe	Kuran'ın üslubu, musiki ile ilgisi, güzel sesle okunması, elhan ile okunması, peygamberin Kuran okuyuş tarzı, okuma kaideleri (tecvid), okunması ve ezberlenmesi ile kıraati ve dinlenmesi hakkında riayet edilecek hususları ele alan bir çalışma olup, müzikolojik bir niteliği yoktur.
Kuran ve Musiki	M. Nuri Uygun	2001	İstanbul	Tebliğ	Türkçe	Kuran'ın, tecvid kurallarına uymak kaydıyla, lahin (melodi, ezgi) denilen musiki unsurlarına yer vermeksizin düz bir şekilde okunmasıyla birlikte, bir makamın ses dizisinin esas alınarak da okunabileceği ifade edilerek; ikinci tür okuyuşun şekli dolayısı ile musiki ve Kuran ilişkisi ortaya konulmaktadır.
Kurtuluş Ayios Dimitrios Kilisesi'ndeki Paskalya Ayininin İncelenmesi	Duygu Nevşe Şener	2010	İstanbul	Yüksek Lisans Tezi	Türkçe	Genel hatlarıyla Hristiyanlık, İstanbul Rum Ortodoks cemaati, İstanbul Rum kilise müziği yapısı ve özellikleri incelendikten sonra Paskalya ayini incelenmiştir. "Enarmonio Genos'ta eser estelenmemiştir. İncil ve Apostolos metinlerin melodik okunmasında kullanılmaktadır" (s. 39) "Despot rahlenin önüne gelir ve Birinci İncil'den bir bölüm okur. Bunlar Despot tarafından okunmasına rağmen melodik okumalardır." (s. 56)

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Kutsal Metinler ve Müzik	Necdet Çağlı	2013	Erzurum	Makale	Türkçe	Müziğin teorik, ontolojik ve felsefi yönüne değinildikten sonra, dini musikinin mahiyeti ve kutsal metinlerde nasıl bir icra alanı bulduğu hususunda mukayeseli bir incelemeye yer verilmiştir. <i>Kitabı Mukaddes'in Mezmurlar bölümünün muntazam bir şekilde tekrarlanan tonlarla tilâvet edilmiş ve İncil'de bir Resul'ün yazdığı Mektup (Epistle) ile İncil-i Şerif'in (Gospel) okunmuş formülleri az çok şatafatlı tonlarla okundukları şekliyle Aşai Rabbani (Litürji)'nin en eski tilâvetleri arasında yer almaktadır. Ezber duaların nağmeli bir şekilde tilâvet edilmesi ve İncil'den pasajlar okunması konuşma ile şarkı arasında sınır oluşturacak bir tarz üzere gerçekleşmektedir. s.(19)</i>
Kültürel Kimlik Çerçevesinde Antakya Arap Ortodokslarının Dinsel Müzik Uygulamaları	Derya Karaburun Doğan	2015	Malatya	Doktora Tezi	Türkçe	Antakya'da yaşayan Arap Hristiyan Ortodoksların kültürel kimliklerinin, kilisede uyguladıkları ritüel ve dini müziklere olan etkisi üzerinde durulmuştur. Sonuç olarak bu cemaatin müziklerinin kilise odaklı olduğu, maksasal yapıları kullandıkları tespit edilmiştir. <i>"İncil'i sadece din adamları okur, koristler okuyamaz." (s.52)</i> <i>İstanbul Rum Ortodoksları, İncil metinleri aracılığıyla yaptıkları müzikleri için</i> <i>Yunanca ve Türkçeyi kullanırken, Antakya Rum Ortodoksları İncili Arapça ve Türkçe okumakta ve müziksel olarak icra etmektedirler. Bu icralarda Arapça metinler tecvidli (entansyonlu) olarak okunmakta, Türkçe metinler düz bir şekilde konuşur gibi okunmaktadır."(s.100)</i>
La qirâ'a bi-l-alhân	Mohamed Talbi	1958	Leiden	Makale	Fransızca	Yüzeysel olarak kıraat ve maksasal okuyuş konuları işlenmiştir.
Making a Home for the Word :the Word Psalmody in Catholic Worship	Paul F. Ford	2012	Maryland	Makale	İngilizce	Mezmurların Hristiyanların inanç dünyasındaki önemini işleyen akademik niteliği bulunmayan bir çalışmadır.
Mardin Süryani Cemaati Örneğinde Kültürel İfade ve Anlam Üretme Alanı Olarak Ritüeller ve Müzik	Bilgihan Akbaba Bozok	2009	İzmir	YL Tezi	Türkçe	Süryani ritüelleri, Süryani Kilise müziğinin özellikleri incelenmiş, Kilise müziğindeki formlar ilahi ve dua olarak notalandırılmış örnekleri ile iki kısımda incelenmiştir. <i>4. Bölümde İlahi ve Dua formu notaları ile birlikte işlenmiştir. Makamların seyir ve dizileri ile birlikte genel özelliklerine değinilmiştir.</i>
Mediated Qur'anic Recitation and the Contestation of Islam in Contemporary Egypt	Michael Frishkopf	2009	London	Makale	İngilizce	Mısır'da Kuran-ı Kerim kıraatinin medya ile ilişkisini inceleyen bir çalışmadır. Bilgisayar destekli ses programları ile Mustafa İsmail'in maksasal olarak okuduğu Kuran-ı Kerim'in bir bölümü perdeleri ile gösterilmiştir.
Melodic Stability and Memory Analysis in Semi-Oral Chant Traditions: A Computational Study of Qur'an Recitation and Torah Trope	Dániel Péter Biró Peter Van Kranenburg George Tzanetakis	2016	FİŞLEME	Makale	İngilizce	Hesaba dayalı yöntemlerle sözlü müzikal geleneklerin şan analizini konu edinen bir çalışmadır. Kuran-ı Kerim ve Tevrat üzerinde aynı okuyucuların belirlenen bir metni farklı zamanlardaki okuyuşlarının ne düzeyde değişkenlik gösterdiği hesaba dayalı tekniklerle analiz edilmiştir. https://people.finearts.uvic.ca/~dpbiro/biro_aawm_2016.pdf
Michael Frishkopf & Kristina Nelson on Koranic Recitation	Banning Eyre	2011	FİŞLEME	Röportaj	İngilizce	Banning Eyre'nin Michael Frishkopf ve "The Art of Reciting the Qur'an" adlı eserin yazarı olan Kristina Nelson ile yaptığı bir röportajdır. Kuran-ı Kerim kıraati, meşhur okuyucular ve http://afropop.org/articles/michael-frishkopf-kristina-nelson-on-koranic-recitation

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Modal Analysis and Music-Text Relations in Ashkenazic Jewish Traditions of Biblical Cantillation	Yonatan Malin	2010	Massachusetts	Makale	İngilizce	Ta'mim işaretlerinin nota sisteminde ne şekilde yer bulduğunu ortaya koyan bir çalışmadır. Tevratın bölümler notalandırılmıştır.
Modern Theory and Notation Of Byzantine Chanting Tradition	Markos Skoulios	2012	FİŞLEME	Makale	İngilizce	Bizans Kiraati olarak ifade edilen Yunan-Ortodoks Kiraat geleneğinde kullanılan notasyon üzerine yapılan bir çalışmadır.
A Near-Eastern Musicological Perspective						http://nemo-online.org/wp-content/uploads/2016/12/INTERNET-03-Article-NEMO-n%C2%B01-1-Markos-Skoulios-Reissue-2016125.pdf
Music in the İslamic World	Panagiotis Pulos	2015	Atina	Kitap	Yunanca	İslam dünyasında var olan müziğin tarihsel ve etnomüzikolojik olarak ele alındığı bir çalışmadır. Kuran-ı Kerim'den Fatiha Sûresi'nin bir bölümünün yer aldığı tek sayfalık bir nota mevcuttur.
Music (in the İslamic World)	Michael Frishkopf	2008	Oxon	Makale	İngilizce	İslam dünyasında müziğin kullanım alanlarını, tarikatların müzik icralarını ve özellikle ezan ve Kuran-ı Kerim kiraati gibi bazı form ve maksasal icraları ortaya koyan bir çalışmadır.
Music and Astronomy in the Muslim World	Jozef Pacholczyk	1996	Kaliforniya	Makale	İngilizce	İslam'da müzik ve astronomi ilişkisini ele alan bir çalışmadır.
Music and Islam in Indonesia	Józef M. Pacholczyk	1986	Berlin	Makale	İngilizce	Endonezya'da İslamın tarihini ve dini müziği ezan, Kuran-ı Kerim kiraati özelinde inceleyen bir çalışmadır. Erkek ve kadın kârîler ismen zikredilmiş, Gamelan adı verilen yerel müzik de kısaca ele alınmıştır.
Music in Church	Paul Bume	1956	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı derginin 83-5 sayısında yayınlanmıştır. Kilise müziğinin eskiden olduğu gibi kalitesini nasıl kazanabileceği konusu ele alınmaktadır.
Music in the Worship of the Church	David Drilllock	1996	New Jersey	Makale	İngilizce	Kilise ibadetinde müzik yüseyel olarak ele alınmıştır. Müziğin icra edildiği alanlar Diyalog, Psalmodi ve Himnografi olarak üç kısımda incelenmiştir.
Music of the Jewish People	Joshua R. Jacobson	2014	Oklahoma	Makale	İngilizce	Yahudi müziği yerine Yahudi toplumu müziği ifadesini kullanmayı tercih eden yazar, genel hatlarıyla Yahudi müziği hakkında kısa bilgiler vermektedir.
Music, Prayer and Sacred Community	Merri Lovinger	2004	Kaliforniya	Makale	İngilizce	Müziğin Yahudilikteki tarihi serüvenini, ibadetlerin içinde bulunduğu çok önemli pozisyonu ortaya koyan bir çalışmadır.
Music Theory as an Expression of Musical and Extramusical Views Reflected in Leib Glantz's Liturgical Settings	Boaz Tarsi	2008	Tel Aviv	Makale	İngilizce	Leib Glantz'ın litürjik düzenlemelerini Tevrat'tan bölümlerin notası ile aktararak ele alan bir çalışmadır.
Musical Guide for Revised Holy Week Liturgy: A Summary of Sung Parts and Directions for the Choir	---	1956	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Paskalya öncesindeki hafta ayını için bir program rehberi sunulmuştur.
Müziğin Tonu	Pelin Sayın	2004	Ankara	Makale	Türkçe	Atonal müzik üzerine 1 sayfadan oluşan bir değerlendirme yazıdır. <i>Müzikte ilk kurumsallaşma, İncil'deki Latince duaların akılda kalması için, halk şarkı ve melodilerine katılmasıyla gerçekleşmeye başladı. (s.18)</i>
Observations on Practices of "Nusah" in America	Boaz Tarsi	2002	Texas	Makale	İngilizce	Amerika'da Nusah öğrenim ve öğretimi, kiraate Doğu Avrupa ve Hasidik etkisi, cumhur kiraatler ele alınmıştır. Söz konusu etkiler notasyona alınarak ortaya konulmuştur.
Osmanlı Ermenileri ve Müzik İlişkilerimiz	Mehmet Kınık	2014	İstanbul	Makale	Türkçe	Osmanlı hakimiyetindeki Ermenilerin müzikal faaliyetleri ve Türk kültürüne katkıları ortaya konulmakta, Osmanlı yaşam felsefesi ve devlet anlayışının Ermeniler ve müzisyenler için ortak yaşam adına hoş görüyü ön planda tuttuğu, bir ayrışmadan ziyade beraberlik örneği sergilediği ifade edilmektedir.

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Osmanlı'nın Gayr-ı Müslim Mûsikî Cemiyetleri	Erhan Özden	2013	İstanbul	Makale	Türkçe	Osmanlı'nın, başlangıçta amaçları sadece müzik eğitimi vermek olan ancak savaş yıllarında gizli örgütlenme faaliyetlerinde bulunan gayr-ı müslim musiki cemiyetleri incelenmiştir.
Popular Music and National Culture in Israel	Motti Regev Edwin Seroussi	2004	Kaliforniya	Kitap	İngilizce	Bir sosyolog ve etnomüzikolog tarafından kaleme alınan kitapta İsrail'in ulusal kimliğinin ana unsurlarının analizi yapılmaktadır. Rock müzik, yerel müzik ve Mizrahi müziği ele alınmaktadır.
Preserving the Nusach of The Week-day Service	Pinchas Spiro	1960	New York	Workshop Seminer	İngilizce	Amerika Kantoları Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 13. Kongresi'nde gerçekleşen bir seminerdir. Bu çalışma ayrıca Geleneksel Hafta içi Ayininin yerine Şabat ve bayram ayinlerinin ikame edilmeye çalışıldığı gerekçesiyle söz konusu geleneği canlandırma girişimi olarak düşünülebilir. Bu ayinin problemleri ele alındıktan sonra korunması yönünde yapılabilecekler ortaya konulmuş ve müzikal analizi yapılmıştır.
Protestan Ritüellerinde Popüler Müzik Pratiği: İzmir Çağdaş Tapınma Scene	Uğur Aslan	2015	İzmir	Yüksek Lisans Tezi	Türkçe	Bireyler ve topluluklar arasındaki ilişki bağlamında Protestan kiliselerindeki popüler müzik pratikleri incelenmektedir.
Psalms And Canticles: Jewish Choral Art in America	Neil W. Levin	-	FİŞLEME	Makale	İngilizce	Amerika'daki Yahudiler tarafından icra edilen cumhuriyetin bu coğrafyadaki tarihini kısaca ele alan bir çalışmadır. http://www.milkenarchive.org/articles/view/introduction-to-volume-18/
Psalmic Music in Orthodox Liturgy as Foundation, Movement, and Ministry	Mark Bailey	2000	New York	Makale	İngilizce	Mezmurların maksasal okunmasının Ortodoks litürjisindeki yeri genel hatlarıyla ele alınmaktadır.
Psalmic Recitation as a Performance of Memory and Hope in Jewish and Christian Prayer	Emma O'Donnell	2013	Virginia	Makale	İngilizce	Mezmurların Yahudi ve Hristiyan inancındaki ortak değerini vurgulayan ve Mezmurları okumanın dini yönünü ortaya koyan bir çalışmadır. https://sr.shanti.virginia.edu/back-issues/vol-12-no-1-november-2013-music-the-psalms-and-scriptural-reasoning/psalmic-recitation-as-a-performance-of-memory-and-hope-in-jewish-and-christian-prayer/
Psalmody and Hymnody: Scripture in Song	Fiona Dyball	2017	FİŞLEME	Makale	İngilizce	Mezmun ve İlahi okumanın inanana üzerindeki tesirlerinden bahseden bir çalışmadır. http://www.cam.org.au/Portals/7/Letters%20from%20Home%20Sunday%20-%20Article%20by%20Fiona%20Dyball.pdf?ver=2017-06-26-155841-223
Qur'an Recitation: A Tradition of Oral Performance and Transmission	Frederick Mathewson Denny	1989	http://journal.oraltradition.org/files/articles/4-ii/2_Denny.pdf	Makale	İngilizce	Kuran-ı Kerim'in kıraati konusunu ele alan bir çalışmadır. İlk vahiy, hadiste Kuran-ı Kerim kıraati, Kıraat-ı Seb'a, kıraatin okuryazarlık ile olan münasebeti ve şifahi aktarım özelliği, tahkik, tedvir ve hadr okuma usulü açılarından konuya yaklaşmıştır.
Recitation of the Qur'an	Anna M. Gade	2008	Washington	Makale	İngilizce	Kuran-ı Kerim'in kıraat ilmi alakalı yönünü konu edinmektedir. Ses sanatını ilgilendiren ve müzikal yönüyle alakalı konular sadece yüzeysel olarak ifade edilmiştir.
Reciter And Listener: Some Factors Shaping The Mujawwad Style Of Qur'anic Reciting	Kristina Nelson	1982	Michigan	Makale	İngilizce	Mısır kıraatini konu edinen eserde, okuyucular ile onları dinleyenler arasındaki münasebet ve okuyuş esnasındaki etkileşim konu edinmektedir.
Réflexions Sur Quelques Enregistrements De Cantillation Coranique En Égypte (de l'ère du disque 78 tours à l'époque moderne)	Frédéric Lagrange	2008	FİŞLEME	Makale	Fransızca	Mısır'daki Kuran-ı Kerim kıraatini konu edinen bir çalışmadır. 5 Mısırlı okuyucu tarafından okunan Kuran-ı Kerim'den bir bölümün ayetlere ayrılarak hangi makamlarda okunduğunu içeren bir makam analizi tablosu içermektedir. http://www.academia.edu/14955594/R%C3%A9flexions_sur_quelques_enregistrements_de_cantillation_coranique_en_%C3%89gypte_de_l_%C3%A8re_du_disque_78_tours_%C3%A0_l_%C3%A9poque_moderne_

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
Religious Chant: A Pan-Asiatic Conception of Music	Edith Gerson-Kiwi	1961	Cambridge	Makale	İngilizce	Şintoizm, Budizm, İslam, Yahudilik ve Hindu geleneklerine ait kutsal kitaplardan gerçekleştirilen makamsal icralar kısa notasyon örnekleri ile ortaya konularak bütün Asya kültürlerinin dini icralarının müzikal olarak benzer yapılarla sahip olduğunu tespit edildiği bir çalışmadır.
Ritual in the Psalms	John P. Peters	1916	Connecticut	Makale	İngilizce	Mezmurların Yahudi litürjisindeki yerini ve bunların hangi tür içeriklere sahip olduğunu ortaya koyan bir çalışmadır.
Rum Kiliselerinde Musiki	Rauf Yekta	1889	İstanbul	Makale	Türkçe	Osmanlı Türkçesi ile kaleme alınmış bir makaledir.
Sacred Music Of Ethnicities Of İstanbul: A Comparative Study of Music System of Byzantine and Armenian Sacred Music	Panteleimon Zafeiris	2014	İstanbul	YL Tezi	İngilizce	Ermeni ve Bizans kutsal müziği bu çalışmada karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Görünüşteki benzerliğine rağmen iki gelenek arasındaki farklılıkların bilgisayar destekli ses programları ile ortaya konulduğu bir tez çalışmasıdır. Neumatik nota sistemi ve Hamparsum nota sistemine ait notasyon bulunmaktadır.
Sacred Sephardi Chants in Bosnia	Ankica Petrović	1982	Berlin	Makale	İngilizce	Bosna Sefarad cemaatinin dini kıraatlerinin konu edildiği çalışmada, bir dua ve mezmur notası da kullanılarak Bosna Sefarad litürjik müziği ele alınmıştır. Konu genel hatlarıyla işlenmiştir.
Semâvî Dinlerin İstanbul'daki Mâbetlerinde İcrâ Edilen Doğuş İlahilerinin Karşılaştırmalı Analizi	Ayşegül Aslan	2015	İstanbul	YL Tezi	Türkçe	Safa Yeprem'in "Türk Cami Müsikiyle Mukâyeseli Olarak İstanbul Gayr-i Müslimlerinde Mâbet Müsiki" isimli doktora tezinde Kaside, Dua, Na't, Mevlid ve Miraciye İlahileri arasında "işlevsel manada" bir takım benzerlik ve farklar tespit etmesinden hareketle "Kutlu Doğum" ve "Doğuş Bayramı" İlahilerinin benzerlik ve farkları ortaya konulmuştur.
Singing the Psalms: A Brief History of Psalmody	Richard C. Leonard	-	http://www.lau.demont.org/a-stp.htm	Makale	İngilizce	Erken Hristiyanlık ve Reform dönemi ile İngiltere ve Amerika'daki mezmur okuma geleneği kısaca ele alınmıştır.
Solos in The Light Of Catholic Liturgy	Roland Boisvert	1936	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Kilise müziğinin vokal karakterine vurgu yaparak solo okuyuşun minimal düzeyde kalması gerektiği ifade edilmektedir.
Some Thoughts on the Origin of Nuschaot	Israel C. Fuchs	1969	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantorlar Meclisi'nin her yıl yapılan 22. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Nusach olarak isimlendirilen ayin müziğinin kökeni ele alınmaktadır. Melodik kalıpların farklı eserlerdeki benzerleri de ortaya konulmuştur.
Sound and emotion in Uyghur Qur'anic recitation	Rachel Harris	2014	FİŞLEME	Makale	İngilizce	Çin'in kuzeydoğusunda bulunan Xinjiang Uyghur Otonom Bölgesi'ndeki kadınlar tarafından okunan Kuran-ı Kerim'in müzikal özelliklerinden bahseden bir çalışmadır. Bölge kadınlarının yaptıkları hususi toplantılarda kendilerine has bir tarzda okudukları Kuran-ı Kerim notaya alınarak eserde incelenmiştir. http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/17411912.2014.956774?needAccess=true#ahR0cDovL3d3dy50YW5kZm9ubGIuZS5jb20vZG9pL3BkZi8xMC4xMDgwLzE3NDExOTEyLjIwMTQuOTU2Nzc0P25lZWRBY2Nlc3M9dHJ1ZUBAQQDA=
Süryani Ortodoks Kilisesinde İbadet	Nihat	2000	İstanbul	Doktora Tezi	Türkçe	Süryani Ortodoks Kilisesinin menşei ve tarihi, günümüzdeki durumu, ibadetin temel unsurları, ibadet çeşitleri ve sakramentler konuları incelenmiştir.
Taste, Talent, and the Problem of Internalization: A Qur'anic Study in Religious Musicality from Southeast Asia	Anna M. Gade	2002	Illinois	Makale	İngilizce	Güneydoğu Asya'da Kuran-ı Kerim kıraati üzerine genel hatlarla incelemede bulunan bir çalışmadır. Kuran-ı Kerim'in makamsal okunuşuna dair herhangi bir veri içermemektedir.
Textual And Paratextual Meaning In The Recited Quran: Analysis Of Performance of Surat al-Furqan by Sheikh Mishari Rashid Alafasy	Lauren E. Osborne	2016	New York	Makale	İngilizce	Mishari Rashid Alafasy'nin Kuran-ı Kerim'deki Furkan Sûresi'den okuduğu 1-10, 34-35,62-63. Ayetlerin makamsal analizini içeren bir çalışmadır. Söz konusu ayetlerin notasyonunu da içermektedir.

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
The Ancient Melodies of the Liturgy of the Spanish and Portuguese Jews	Emanuel Aguilar	1857	Londra	Kitap	İngilizce	Eserin başında Sola tarafından kaleme alınan "Sefarad Litürjisinin Melodi, Şiir ve Şairleri" konulu tarihsel bir makale bulunmaktadır. İspanya ve Portekiz Yahudilerinin Litürjilerinde kullandıkları müzik ve ilahiler yazar tarafından transkripsiyonu, düzenlemesi ve harmonizasyonu yapılarak eserde toplanmıştır.
The Ancient Modernity of the Liturgical Music of the Portuguese Synagogue in Amsterdam	Edwin Seroussi	2002	Amsterdam	Tebliğ	İngilizce	Amsterdam Portekiz Sinagogu'nun ayin müziğini konu edinmektedir. Hazan İossef de İshac Sarphati'nin 250 yıllık düzenlemelerine dayanılarak köklü bir müzik geleneğine vurgu yapılmaktadır. <i>İncil terennümü müzikal bir form olarak adlandırılmıştır. (s.25)</i>
The Art of Bible Reading: A New Approach	Rob Freathy, Esther D Reed Anna Davis	2015	Birmingham	Makale	İngilizce	İncil hikayelerini resmeden ressam Brian J. Turner'in çalışmaları çerçevesinde sanatın İncil'i insanlara öğretme noktasındaki etkisinin tartışıldığı İncil eğitimi konu edinen bir gazete yazısıdır.
The Art of Reciting the Qur'an	Kristina Nelson	1985	Kahire	Kitap	İngilizce	Kuran-ı Kerim metninin oluşma süreci, tecvid, fıkıh bağlamında makamsal okuma, murattal ve müceved okuyuşlar, Kuran-ı Kerim'in ideal kıraati gibi başlıklarla Kuran-ı Kerim okuma sanatının ele alındığı bir çalışmadır. Kuran-ı Kerim'in notasyonuna da yer verilmiştir. <i>(notalar için bkz. s. 106, 107, 121, 124, 125, 128-130, 132)</i>
The Arabic Readers of the Koran	Paul E. Kahle	1949	Illinois	Makale	İngilizce	Carl Vollers'in Kuran metninin orijinal olmadığı, bugünkü Kuran Arapçasının Bedevilerden öğrenildiği ve daha sonra Kuran dilinin bu Arapçaya göre oluştuğu iddiaları çerçevesinde şekillenmiş, Kuran metninin orijinalliğini tartışan bir çalışmadır.
The Authentic Rhythm of Gregorian Chant	Gregory Murray	1959	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Gregoryen kıraatinde ritim unsurunun ele alındığı bir çalışmadır.
The Bible, Prayer, and Maqām: Extra-Musical Associations of Syrian Jews	Mark Kligman	2001	Illinois	Makale	İngilizce	Suriye Yahudilerinin kullandığı makamların ele alındığı bir çalışmadır. Makamların hangi ayinde kullanıldığı, etkileri ortaya konulmuş, Brooklyn sistemi, İsrail sistemi ve İdelsohn tarafından tespit edilmiş sistemleri karşılaştırmalı olarak ele alınmış ve tablolarla gösterilerek analiz edilmiştir.
The Cantillation of the Qur'an	Lois Ibsen al Faruqi	1987	New York	Makale	İngilizce	Kuran'ın etimolojik kökeni, vahiy ve yazım süreci, yapısal durumu, içeriği ve okunuşu ile alakalı şekli bilgilere yer verildikten sonra kârî, okuyucu eğitimi, yarışmalar, okuma esnasında kişide bulunması gereken ruhi haller ve kıraatın ses olarak kaydı meselesi ele alınmıştır.
The Concept of Musical Tradition in the Synagogue	Eric Werner	1966	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantoları Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 19. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Sinagog müziği geleneğinin o dönemdeki durumu ve geleceği üzerine tartışmalar içermektedir.
The Church and The Musician	Kenneth Ryan	1935	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Müzisyenin kilisedeki pozisyonu ortaya koyulmaktadır.
The Denominations of Liturgical Chant	Adelard Bouvilliers	1935	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Litürjik kıraatin tarihsel sürecini kısaca ele almaktadır.
The Early Attempts at Creating a Theory of Ashkenazi Liturgical Music	Boaz Tarsi	2013	Wiesbaden	Makale	İngilizce	Aşkenaz Litürjisi'nin müzik teorisi ele alınmaktadır.
The Effect of Qur'anic Recitation Competition to the Contemporary Muslim Women in Northern Nigeria	Ahmad Muhammad Gusau	2012	Kuala Lumpur	Makale	İngilizce	Kur'an okuma yarışmasının Kuzey Nijerya'daki çağdaş müslüman kadınlara etkisinin incelendiği bir çalışmadır.
The Experience of the Recited Quran	Lauren E. Osborne	2016	doi:10.1017/S002074381500152X	Makale	İngilizce	Kişilerin Kuran okurken ve dinlerken Kuran'dan seçtikleri pasajları ve seçimlerinin arka planında yer alan sebepleri mülakat yoluyla ortaya koyan bir çalışmadır.

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
The Hazzanic Recitative	Max Wohlberg	1987	New York	Makale	İngilizce	Kitab-ı Mukaddes'ten pek çok nota örneğinin bulunduğu çalışma Yahudi kiraatini konu edinmektedir.
The History of the Musical Modes of the Ashkenazic Synagogue and Their Usage	Max Wohlberg	1954	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 7. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Aşkenaz Sinagogunda kullanılan makamların tarihini ve kullanımına yönelik bilgiler içermektedir.
The Importance of the Cantillations	Salomo Rosowsky	1947	New York	Tebliğ	İngilizce	"Jewish Music In The Synagogue" konulu bir konferansta sunulan kısa bir tebliğdir. Kitab-ı Mukaddes kiraatinin sinagoglardaki önemli rolünü kaybettiğini bir problem olarak ortaya koymaktadır.
The Jewish Influence On Early Christian Liturgy	Marianne Dacy	2013	North Ryde	Tebliğ	İngilizce	Erken Hristiyanlık litürjisi üzerindeki Yahudilik etkisi ele alınmakta, bu etkilerin kısa sürdüğü ve Mesih merkezli bir şekle büründüğü ifade edilmektedir.
The Juncture Between Composition (Creation) and Improvisation (Re-creation) Among Indonesian Recites of the Qur'an	Anne K. Rasmussen	2009	Illinois	Makale	İngilizce	Endonezya'da kullanılan makamlar ile Kuran-ı Kerim'in makamsal okunuşunun incelendiği bir çalışmadır. Maria Ulfah adlı bir okuyucu tarafından Zinjaran ve Bayati Hüseyini makamlarında yapılan örnek okuyuş notaya alınmıştır. Doğru ve yanlış olarak gösterilen okuyuşlar da notaya alınarak gösterilmiştir.
The Istanbul Musical Tradition Of Song Of Songs Scroll	Nurit Ben Zvi	1993	Jerusalem	Makale	İngilizce	İsrail'deki İstanbul Hazanları tarafından makamsal olarak okunan Book of Song of Songs adlı Tevrat bölümünü konu alan bir çalışmadır. Okuyuşlar notaya alınarak makam analizi yapılmıştır.
The Liturgical and Musical Development and Significance of the Haftarah	Macy Nulman	1992	New York	Makale	İngilizce	Haftarah'ın makamsal okunuşu hakkında yüzeysel bilgiler içermektedir. Kısa ve muğlak bir şekilde Tevrat bölümlerinin okunma şekli ifade edilmiştir.
The Liturgical Music of Solomon de Rossi	Hugo Weisgall	1953	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 6. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Solomon De Rossi'nin litürjik müzikteki tarihi konumunu, kazandırdıklarını ve temsil ettiği ekolü ele alan bir çalışmadır.
The Liturgy Of The High Holy Days	Max Arzt	1964	New York	Work shop Seminer	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 17. Kongresi'nde gerçekleşen bir seminerdir. Kutsal Günlerin Litürjisi üzerine yüzeysel bilgiler içermektedir.
The Liturgy Of The Shalosh Regalim	Samuel Rosenblatt	1953	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 6. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Shalosh Regalim Ayını ele alınmakta, Memzurlardan bazı bölümlerin ve Tevrat'ın okunduğu bilgisi paylaşılmaktadır. Makamsal okunuştan bahsedilmemiştir.
The Lost Chant Tradition of Early Christian Jerusalem: Some Possible Melodic Survivals in the Byzantine and Latin Chant Repertoires	Peter Jeffery	1992	Cambridge	Makale	İngilizce	Bugün okunan İncil metinlerindeki müzikal dokunun kökenini arayan bakış açısıyla yapılmış bir çalışmadır. Notaları ile birlikte ele alınan metinler makamsal olarak analiz edilmektedir.
The Meaning of the Psalms; Psalms in Liturgy	Harold Kushner	1979	New York	Work shop Seminer	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi'nin her yıl yapılan 32. Kongresi'nde gerçekleşen bir seminerdir. Mezmurların Yahudilikteki yerini ele alan, ilahi ve dua arasındaki farklara işaret eden bir konuşma metnidir.
The Music and Dance of World's Religions: A Comprehensive, Annotated Bibliography of Materials in the English Language	Ezra Gardner Rust	1996	Connecticut	Kitap	İngilizce	Bibliyografik bir çalışmadır.
The Music in a Sephardi Synagogue in Israel: A Case Study	Essica Marks	2006	https://www.ethnomusicologyreview.ucla.edu/journal/volume/12/piece/504	Makale	İngilizce	Şabat ayinini müzikal karakteristik, müziğin ayindeki yeri ve bu icranın arkasındaki sosyal dinamikler olmak üzere üç açıdan ele alan bir çalışmadır. Ses dosyaları eklenerek örnekler sunulmuştur.
The Music of the Bible	Kirkham Jones	1928	New Mexico	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Yahudi tarihinde müzik ve Mezmurlar ele alınmıştır.

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
The Music of the Pentateuch, "Analytical Theory of Biblical Cantillations"	Solomon Rosowsky	1966	Vaduz	Makale	İngilizce	Tevrat'ın makamsal okunuşunda kullanılan işaretlerin anlamlarını, notasyon kullanarak ele alan önemli bir çalışmadır. Trope denilen işaretlerin anlamlarını içeren bir tablo bulunmaktadır.
The Music of the Psalms, Proverbs and Job in the Hebrew Bible	Verlag Otto Harrassowitz	2011	Wiesbaden	Kitap	İngilizce	Günümüzdeki mezmur okuma geleneğinin aslında Tapınak döneminden farklı olduğu iddiası ile yola çıkmıştır. Tapınak'ın yıkılmasından sonra asıl kıraat geleneğinin kaybolduğu iddia edilmekte, bu sisteme dair bir arayış konu edilmektedir.
The Music of the Yamim Noraim	Sherwood Goffin	2009		Makale	İngilizce	Yamim Noraim ve benzer ayinlerde icra edilen müziklerden bahsedilmekte ve litürjide kullanılan bazı melodilerin ne zaman ve kim tarafından oluşturulduğu bilgileri içermektedir. https://www.ou.org/synagogue-resources/synagogue-resources/SbBEjWf3uL/the-music-of-the-yamim-noraim/ 12.07.2017 16:46
The Musical Basis Of Nusach Hatefillah	Leib Glantz	1952	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 5. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Kitab-ı Mukaddes i makamsal okuma biçimleri olarak da ifade edilen "Nusach" in müzikal analizi ve öğretiminin kolaylaştırılması üzerine tartışma içermektedir. Nusach, bir yoruma dayalı olan ve geleneksel motiflere bağlı olarak icra edilen olarak iki kısımda incelenmiştir. Notasyon bulunmakla birlikte çok belirgin olmadığından eserlerin niteliği anlaşılammaktadır.
The Musical Functions of the Cantor in the Synagogue	Samuel Rosenbaum	1954	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantolar Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 7. Kongresi'nde sunulan ve Jewish Music In The Synagogue adlı dergide yayınlanan bir tebliğdir. Kantor'un (okuyucu) sinagogdaki müzikal fonksiyonunu tartışan bir çalışmadır.
The Nature OfThe Musical Art Of Islamic Culture- A Theoretical And Empirical Study Of Arabian Music	Lois Ibsen al Faruqi	1974	Michigan	Doktora Tezi	İngilizce	İslam kültüründe müzik sanatının teorik ve emprik olarak incelendiği bu eserde konu; Arap müziği kompozisyonlarının sınıflandırılması, Arap müziğinin tonal ve ritmik özellikleri, melodilerin nazmı, Kuran-ı Kerim kıraati gibi başlıklarla ele alınmıştır. Mahmud el-Husari, Abdüssamed, Ali Abdurrauf ve Muhammed Rifat gibi okuyucular tarafından okunan Kuran-ı Kerim ayetleri notaları ile birlikte ortaya konulmuştur.
The Oldest Sources of Synagogal Chant	Eric Werner Jessurun Cardozo	1947	New York	Makale	İngilizce	Eski Litürjik melodilerin günümüze gelemediği, diğer coğrafyalardaki gibi bir nota sisteminin Yahudilikte olmayışının bu duruma sebebiyet verdiği iddia edilmektedir. İlk notalanmış el yazması metinden bahsedilmekte, daha ileri dönemlerde ise Ortaçağ İspanyasında notasyon metinlerine rastlanacağı ifade edilmektedir.
The Place of Psalms in Liturgy	Elizabeth Pike	2016	Minnesota	Makale	İngilizce	Mezmurların okunmasının Hristiyan ibadetleri için ilahilerden daha öncelikli olduğu fikrini temel alan ve günümüz Hristiyan litürjisinde daha etkin kullanılması için tarihi, dini ve teolojik argümanları ortaya koyan bir çalışmadır.
The Prayer Element in Church Music	Charles Dreisoerner	1935	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Müzikolojik bir içeriğe sahip değildir. Dua unsurunu ön plana alarak değerlendirmelerde bulunmaktadır.
The Priest's Part in Parish Music	Charles Dreisoerner	1956	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı derginin 83-6 sayısında yayınlanmıştır. Kilise litürjisinde din adamının özellikle müzikal kabiliyeti olması gerektiğini ortaya koyan bir yazıdır. Müzik kulağı olmayan bir din adamının cemaate gerekli enerjiyi veremeyeceği de ifade edilmektedir.
The Qur'an Recited	Mahmoud Ayoub	1993	Washington	Makale	İngilizce	Kuran-ı Kerim tilaveti bir sanat olarak ifade edilmiş ve bu sanatın püf noktalarına değinilmiştir. Tecvid, tertil gibi kavramlara işaret edilmiş, Mısır tavrı icracılar ismen zikredilmiştir.

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
The "Qur'an" and the "Qasidah": Aspects of the Popularity of the Repertory Sung by UmmKulthüm	Virginia Danielson	1987	Texas	Makale	İngilizce	Mısırlı Ümmügülüm'ün müziğini inceleyen, repertuarındaki Kuran-ı Kerim ve Kaside etkisini ele alan bir çalışmadır. Abdüssamed, Huseyrî gibi okuyucuların icraları da notaya alınarak sunulmuştur.
The Qur'ân in Indonesian Daily Life: The Public Project of Musical Oratory	Anne K. Rasmussen	2001	Illinois	Makale	İngilizce	Endonezya'da Kuran-ı Kerim'in günlük hayattaki yerini inceleyen bir çalışmadır. Kadın sesine bakış, Kuran-ı Kerim eğitimi, Kuran-ı Kerim yarışmaları gibi alt başlıklarla konuya yaklaşmıştır.
The Reasons for and the Dates of Replacing the Audible Recitation of the Liturgical Prayers with Secret Recitation	A. Golubtsov		http://jacwell.org/Supplements/reasons_and_dates.htm	Makale	İngilizce	15.07.2017 Kilise litürjisinde cehrî ve hafî kıraatin tartışıldığı, tarihsel olarak ele alındığı bir çalışmadır.
The Recitation Tone	---	1937	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Kilisede okuyuşun ilkeleri hakkında teknik bilgiler içeren kısa bir çalışmadır.
The Recited Koran: A History of The First Recorded Version	.Labib as-Said	1975	New Jersey	Kitap	İngilizce	Kuran-ı Kerim'i Kıraat ilmi açısından ele alan bir çalışmadır. Makamsal okuyuş konusuna değinilmemiştir.
The Religious Music of İslâm	Henry George Farmer	1952	Cambridge	Makale	İngilizce	Müziğin İslam tarihindeki yerini, Ezan ve Kuran-ı Kerim kıraati gibi müzikle iç içe olan unsurlar üzerinden ortaya koyan bir çalışmadır. Yüzeysel bir çalışma olarak görülmektedir.
The Responsive Forms in Jewish Liturgy	Max Wohlberg	1980	New York	Work shop Seminer	İngilizce	Amerika Kantoları Meclisi'nin her yıl yapılan 33. Kongresi'nde gerçekleşen bir seminerdir. Sinagogdaki inananların da kıraate katılmaları gerektiği fikrinden hareketle litürji, metinler, müzik ve cumhur ile hazan unsurları çerçevesinden ele alınmaktadır.
The Rhythm Of Gregorian Chant	Adelard Bouvilliers	1935	Massachusetts	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı dergide yayınlanmıştır. Gregoryen Kıraatinde Ritim unsurunu ele alan bir çalışmadır.
The Roman Chant	Richard Schuler	1959	Nebraska	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı derginin 86-4 sayısında yayınlanmıştır. Roma okuyuşunun tarihini, kökenini ve Avrupa'daki genel durumunu ortaya koyan bir çalışmadır.
The Sacred Chant of Ethiopian Monotheistic Churches: Music in Black Jewish and Christian Communities	Ashenafi Kebede	1980	New York	Makale	İngilizce	Etiyopya Monoteist Kilisesi bağlamında siyahî Yahudi ve Hristiyan topluluklardaki kutsal kıraat olgusu incelenmektedir. Milikitch ve Siraye adı verilen nota sistemlerinden bahsedilmiş, Kilise müziğinin nota işaret sistemi batı müziğindeki karşılıkları ile tempoyu belirten kavramlar da bir tablo halinde gösterilmiştir. <i>It is safe to say that no sacred topics known to the world have been so persistently discussed, argued studied, and widely documented as Christianity and It is not only their history, teachings, and influences which been investigated on a world-wide basis, but also the role in Jewish and Christian worship has been the occupation outstanding minds in countless numbers of books. [s.21]</i>
The Sound of the Divine in Daily Life	Kristina Nelson	2014	Bloomington	Makale	İngilizce	Kuran-ı Kerim okumanın ve dinlemenin bir Müslümanın hayatındaki yerinden bahseden bir çalışmadır. Müslümanların hayatın her alanına Kuran okumayı ve dinlemeyi yerleştirdiği ifade edilmektedir.
The Sound Rules in Reading the Quran (Tajwid) in Qutb Al-Din al-Shirazi's Music Notation	Fazlı Arslan		FİŞLEME	Makale	İngilizce	Kutbuddin Şirazi'nin ebced notasına getirdiği yeniliklerin dayandığı noktalar ortaya konulmakta ve onun müzikal çalışmalarının temelini Kuran-ı Kerim'deki ses kurallarına (tercid) davandığı ifade edilmektedir. http://www.muslimheritage.com/article/sound-rules-reading-quran
Erişim Tarihi ve Saati: 11.07.2017 22:19						

Adı	Yazarı	Tarihi	Yeri	Türü	Dili	Fişleme
The Soundscape of Sixteenth-Century Istanbul Mosques: Architecture and Qur'an Recital	Nina Ergin	2008	Kaliforniya	Makale	İngilizce	16. yüzyıl İstanbul camileri Süleymaniye ve Atik Valide Camileri özelinde mimari ve Kuran-ı Kerim kıraati arasındaki ilişki çerçevesinde ele alınmaktadır.
The Synagogue and its Musical Service	Macy Nulman	2001	New York	Makale	İngilizce	Sinagoga'daki müzikal faaliyetlerin kalitesini yitirdiğinden, ibadet edenlerin ve ayinlere liderlik edenlerin de bilgisizliğinden bahseden bir çalışmadır.
The Syriac Apocryphal Psalms: Text, Texture and Commentary	Stanley Calvin Pigue	1988	Michigan	Doktora Tezi	İngilizce	Süryanice Apokrif mezmurları konu edinen bir çalışmadır. Müzikolojik bir çalışma değildir.
The "Unwritten" and "Written Transmission" of Medieval Chant and the Start-Up of Musical Notation	Leo Treitler	1992	Kaliforniya	Makale	İngilizce	Kilise kıraati geleneğinde kullanılan Neumatik notasyon sistemini inceleyen bir çalışmadır.
The Use of Gregorian Psalmody with the English Language	Robert Wurm	1963	Nebraska	Makale	İngilizce	Katolik Kilisesi Müziği'ni konu edinen The Caecilia adlı derginin 90/4 sayısında yayınlanmıştır. İngilizce mezmurların gregoryen sistemine nasıl uyarlanacağını ele alan bir çalışmadır.
The Vocation of the Cantor	Abraham Joshua Heschel			Makale	İngilizce	Bir kantorum sinagoga'daki görevini daha etkili nasıl yapabileceğini tartışan bir çalışmadır. http://www.hebrewcollege.edu/sites/default/files/Heschel%20-%20The%20Vocation%20of%20the%20Cantor.pdf Erişim tarihi ve saati: 04.07.2017 13:11
The Wonder of the Psalms	Maurice Samuel	1965	New York	Tebliğ	İngilizce	Amerika Kantoları Meclisi ve Müzik Dairesi'nin her yıl yapılan 18. Kongresi'nde sunulan bir tebliğdir. Dini içerikli bir yazıdır. Müzikolojik bir içeriğe sahip değildir.
The Work of Singing the Psalms	Dwight W. Vogel	1999	Nashville	Makale	İngilizce	Mezmurların makamsal okunuşu ile alakalı notasyon destekli bilgiler içermektedir.
Tonality and Motivic Interrelationships in the Performance-Practice of Nusach	Boaz Tarsi	1991	New York	Makale	İngilizce	Tevrat'ın okunuşuna dair öğretimi kolaylaştırmak ve anlamayı daha belirgin hale getirmek için bir metodun arandığı bir çalışmadır.
Topical Pecularity Of Terminology in the Reading of the Qur'an in Turkey	Dane Kusic	1991	Martland	Makale	İngilizce	Dünyadaki oryantalist çalışmaların büyük bir bölümünün Kuran Kıraati konusunu Mısır merkezli almalarına karşın, Türkiye'deki Kuran kıraatinin Mısır kıraatiyle birebir örtüşmediği önyargısı çalışmaya sebep olarak gösterilmiştir. Çalışmada Türk okuyucuların kıraat konusunda kullandıkları Tecvid, Kıraat ve Tilavet gibi kavramlar incelenmiştir, Türkler tarafından bu kavramların nasıl anlaşıldığı ortaya konulmuştur.
Torah Cantillation Folder	—	2000	—	Klavuz	İngilizce	Tevrat'ın nasıl okunacağı konusunda yönergeleri içeren, tamim işaretlerinin ne anlama geldiği ve metin üzerinde nasıl bir fonksiyona sahip olduğunu gösteren bir klavuzdur.
Traditions of Biblical Cantillation and Ekphonetics	Leo Levi	1964	Londra	Makale	İngilizce	Kitab-ı Mukaddes okuma geleneklerinin ve kökenlerinin sorgulandığı bir çalışmadır.
Transmitting the Divine Revelation: Some Aspects of Textualism and Textual Variability in Qur'anic Recitation	Ulrich Wegner	1986	Berlin	Makale	İngilizce	Esas olarak metin ve melodi arasındaki ilişki incelenmektedir. 2 ve daha fazla ayetin kaç farklı melodik cümle ile okunabileceği tablolastırılarak sunulmuştur. Kuran-ı Kerim metninin, melodi ve insanın nefes vüsatı arasındaki ilişki ele alınmıştır. Zaman ve metin progresyonunu gösteren ayrı bir tablo bulunmaktadır. <i>Kuran'ın makamsal okunuşu için "telhin" kavramı ortaya atılmaktadır. (s. 62)</i>
Words and Music in Orthodox Liturgical Worship: An Historical Introduction	David Drillock	1999	New Jersey	Makale	İngilizce	Tarihsel bir yaklaşımla Kilise Litürjik Müziği ele alınmakta ve şan; Bizans okuyuşu, Znamenny olarak ifade edilen (Noymatik) Slav okuyuşu, Bulgar okuyuşu, Karpatya okuyuşu, Polifonik okuyuş ve Eski Rus okuyuşu gibi başlıklar altında incelenmektedir.
Yüksekkaldırım'da Yüz Yıllık Bir Sinagog: Aşkenazlar	Erdal Frayman Moşe Grosman Robert Schild	2000	İstanbul	Kitap	Türkçe İngilizce	İstanbul Yüksekaldırım'daki yüz yıllık bir sinagog olan Aşkenazlar Sinagogu'nun resimli Türkçe ve İngilizce tarihçesini içermektedir.

2. RESİM, TABLO VE GRAFİK LİSTESİ

No	Adı	Sf. No	No	Adı	Sf. No
Resim 1	Ermenice Mezmur 86, 1-10 ve 17. ayetler	22	Resim 31	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	49
Resim 2	Ermenice Mezmur 86, 1-10 ve 17. ayetler	23	Resim 32	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	49
Resim 3	Ermenice Mezmur 86, 1-10 ve 17. ayetler	24	Resim 33	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	50
Resim 4	Ermenice Ayin Kitabı'nın iç kapağı	25	Resim 34	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	50
Resim 5	Rumca Mezmur 86, 1-10. ayetler	27	Resim 35	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	72
Resim 6	Ermenice İncil ve Türkçe Anlamı	29	Resim 36	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	73
Resim 7	Ermenice İncil ve Türkçe Anlamı	29	Resim 37	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	73
Resim 8	Rumca İncil ve Türkçe Anlamı	30	Resim 38	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	74
Resim 9	Kehf Sûresi 107-110. ayetler	32	Resim 39	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	74
Resim 10	Tony Programı Arayüzü	35	Resim 40	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	75
Resim 11	Wavepad Programı Arayüzü	36	Resim 41	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	75
Resim 12	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	39	Resim 42	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	76
Resim 13	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	40	Resim 43	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	76
Resim 14	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	40	Resim 44	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	77
Resim 15	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	41	Resim 45	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	77
Resim 16	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	41	Resim 46	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	78
Resim 17	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	42	Resim 47	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	78
Resim 18	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	42	Resim 48	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	79
Resim 19	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	43	Resim 49	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	79
Resim 20	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	43	Resim 50	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	80
Resim 21	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	44	Resim 51	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	80
Resim 22	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	44	Resim 52	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	81
Resim 23	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	45	Resim 53	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	81
Resim 24	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	45	Resim 54	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	82
Resim 25	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	46	Resim 55	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	82
Resim 26	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	46	Resim 56	Ermenice Hüzzam Mezmur Notasyonu	83
Resim 27	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	47	Resim 57	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	105
Resim 28	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	47	Resim 58	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	106
Resim 29	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	48	Resim 59	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	106
Resim 30	Ermenice Rast Mezmur Notasyonu	48	Resim 60	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	107

Resim 61	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	107	Resim 91	Ermenice Rast İncil Notasyonu	145
Resim 62	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	108	Resim 92	Ermenice Rast İncil Notasyonu	146
Resim 63	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	108	Resim 93	Ermenice Rast İncil Notasyonu	146
Resim 64	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	109	Resim 94	Ermenice Rast İncil Notasyonu	147
Resim 65	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	109	Resim 95	Ermenice Rast İncil Notasyonu	147
Resim 66	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	110	Resim 96	Ermenice Rast İncil Notasyonu	148
Resim 67	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	110	Resim 97	Ermenice Rast İncil Notasyonu	148
Resim 68	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	111	Resim 98	Ermenice Rast İncil Notasyonu	149
Resim 69	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	111	Resim 99	Ermenice Rast İncil Notasyonu	149
Resim 70	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	112	Resim 100	Ermenice Rast İncil Notasyonu	150
Resim 71	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	112	Resim 101	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	183
Resim 72	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	113	Resim 102	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	184
Resim 73	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	113	Resim 103	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	184
Resim 74	Ermenice Hicaz Mezmur Notasyonu	114	Resim 104	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	185
Resim 75	Ermenice Rast İncil Notasyonu	137	Resim 105	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	185
Resim 76	Ermenice Rast İncil Notasyonu	138	Resim 106	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	186
Resim 77	Ermenice Rast İncil Notasyonu	138	Resim 107	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	186
Resim 78	Ermenice Rast İncil Notasyonu	139	Resim 108	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	187
Resim 79	Ermenice Rast İncil Notasyonu	139	Resim 109	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	187
Resim 80	Ermenice Rast İncil Notasyonu	140	Resim 110	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	188
Resim 81	Ermenice Rast İncil Notasyonu	140	Resim 111	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	188
Resim 82	Ermenice Rast İncil Notasyonu	141	Resim 112	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	189
Resim 83	Ermenice Rast İncil Notasyonu	141	Resim 113	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	189
Resim 84	Ermenice Rast İncil Notasyonu	142	Resim 114	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	190
Resim 85	Ermenice Rast İncil Notasyonu	142	Resim 115	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	190
Resim 86	Ermenice Rast İncil Notasyonu	143	Resim 116	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	191
Resim 87	Ermenice Rast İncil Notasyonu	143	Resim 117	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	191
Resim 88	Ermenice Rast İncil Notasyonu	144	Resim 118	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	192
Resim 89	Ermenice Rast İncil Notasyonu	144	Resim 119	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	192
Resim 90	Ermenice Rast İncil Notasyonu	145	Resim 120	Ermenice Hüzzam İncil Notasyonu	193

Tablo 601	Rumca Hicaz İncil Ayet-Nota-Sent Değerleri	508	Tablo 631	Rast Kuran Susma Süreleri	569
Tablo 602	Rumca Hicaz İncil AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	508	Tablo 632	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	582
Tablo 603	Rumca Hicaz İncil Ayet-Nota-Sent Değerleri	509	Tablo 633	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	583
Tablo 604	Rumca Hicaz İncil Perde Adetleri	517	Tablo 634	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	583
Tablo 605	Rumca Hicaz İncil Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	519	Tablo 635	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	584
Tablo 606	Rumca Hicaz İncil Susma Süreleri	520	Tablo 636	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	585
Tablo 607	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	535	Tablo 637	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	586
Tablo 608	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	535	Tablo 638	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	587
Tablo 609	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	536	Tablo 639	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	587
Tablo 610	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	537	Tablo 640	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	588
Tablo 611	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	538	Tablo 641	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	588
Tablo 612	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	538	Tablo 642	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	589
Tablo 613	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	539	Tablo 643	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	589
Tablo 614	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	540	Tablo 644	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	591
Tablo 615	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	540	Tablo 645	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	592
Tablo 616	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	541	Tablo 646	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	593
Tablo 617	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	542	Tablo 647	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	594
Tablo 618	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	542	Tablo 648	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	596
Tablo 619	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	544	Tablo 649	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	596
Tablo 620	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	545	Tablo 650	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	597
Tablo 621	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	547	Tablo 651	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	598
Tablo 622	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	547	Tablo 652	Hüzzam Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	599
Tablo 623	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	549	Tablo 653	Hüzzam Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	599
Tablo 624	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	550	Tablo 654	Hüzzam Kuran Perde Adetleri	614
Tablo 625	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	551	Tablo 655	Hüzzam Kuran Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	616
Tablo 626	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	552	Tablo 656	Hüzzam Kuran Susma Süreleri	617
Tablo 627	Rast Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	553	Tablo 657	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	630
Tablo 628	Rast Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	553	Tablo 658	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	630
Tablo 629	Rast Kuran Perde Adetleri	565	Tablo 659	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	631
Tablo 630	Rast Kuran Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	567	Tablo 660	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	631

Tablo 661	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	632	Tablo 691	Hüzzam Makamı Dörtlül Aralık Karşılaştırması	671
Tablo 662	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	633	Tablo 692	Hüzzam Makamı Beşli Aralık Karşılaştırması	671
Tablo 663	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	634	Tablo 693	Hüzzam Makamı Altılı Aralık Karşılaştırması	671
Tablo 664	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	634	Tablo 694	Hicaz Makamı İkili Aralık Karşılaştırması	672
Tablo 665	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	635	Tablo 695	Hicaz Makamı Üçlü Aralık Karşılaştırması	673
Tablo 666	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	635	Tablo 696	Hicaz Makamı Dörtlül Aralık Karşılaştırması	674
Tablo 667	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	635	Tablo 697	Hicaz Makamı Beşli Aralık Karşılaştırması	675
Tablo 668	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	636	Tablo 698	Hicaz Makamı Altılı Aralık Karşılaştırması	675
Tablo 669	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	637	Tablo 699	Hicaz Makamı Yedili Aralık Karşılaştırması	675
Tablo 670	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	638	Tablo 700	Bütün İcralardaki Aralıkların Karşılaştırması	676
Tablo 671	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	639	Tablo 701	Rast Makamı Perde Adetlerinin Karşılaştırması	678
Tablo 672	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	640	Tablo 702	Hüzzam Makamı Perde Adetlerinin Karşılaştırması	679
Tablo 673	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	641	Tablo 703	Hicaz Makamı Perde Adetlerinin Karşılaştırması	681
Tablo 674	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	642	Tablo 704	Bütün İcralardaki En Çok Kullanılan Prd. Karş.	682
Tablo 675	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	644	Tablo 705	Rast Makamı Uzayan Hece Melodik Yapıları Karş.	683
Tablo 676	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	645	Tablo 706	Hüzzam Makamı Uzayan Hece Melodik Yapıları Karş.	684
Tablo 677	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	646	Tablo 707	Hicaz Makamı Uzayan Hece Melodik Yapıları Karş.	686
Tablo 678	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	647	Tablo 708	Bütün İcraların Uzayan Hece Melodik Yapıları Karş.	688
Tablo 679	Hicaz Kuran Ayet-Nota-Sent Değerleri	648	Tablo 709	Rast Makamı Sus Sürelerinin Karşılaştırması	690
Tablo 680	Hicaz Kuran AEU Sistemi-İcra Karşılaştırması	648	Tablo 710	Hüzzam Makamı Sus Sürelerinin Karşılaştırması	691
Tablo 681	Hicaz Kuran Perde Adetleri	659	Tablo 711	Hicaz Makamı Sus Sürelerinin Karşılaştırması	692
Tablo 682	Hicaz Kuran Uzayan Hecelerdeki Melodik Yapı	661	Tablo 712	Bütün İcralardaki Sus Sürelerinin Karşılaştırması	693
Tablo 683	Hicaz Kuran Susma Süreleri	663			
Tablo 684	Rast Makamı İkili Aralık Karşılaştırması	664			
Tablo 685	Rast Makamı Üçlü Aralık Karşılaştırması	666			
Tablo 686	Rast Makamı Dörtlül Aralık Karşılaştırması	667			
Tablo 687	Rast Makamı Beşli Aralık Karşılaştırması	667			
Tablo 688	Rast Makamı Altılı Aralık Karşılaştırması	668			
Tablo 689	Hüzzam Makamı İkili Aralık Karşılaştırması	668			
Tablo 690	Hüzzam Makamı Üçlü Aralık Karşılaştırması	670			

No	Adı	Sf. No	No	Adı	Sf. No
Grafik 1	Ermenice Rast Mezmur Rast-Dügah Aralığı	66	Grafik 31	Ermenice Rast İncil Çargah-Neva Aralığı	176
Grafik 2	Ermenice Rast Mezmur Dügah-Segah Aralığı	66	Grafik 32	Ermenice Rast İncil Rast-Segah Aralığı	177
Grafik 3	Ermenice Rast Mezmur Segah-Çargah Aralığı	67	Grafik 33	Ermenice Rast İncil Çargah-Kürdi Aralığı	177
Grafik 4	Ermenice Rast Mezmur Çargah-Neva Aralığı	67	Grafik 34	Ermenice Rast İncil Dügah-Çargah Aralığı	178
Grafik 5	Ermenice Rast Mezmur Rast-Segah Aralığı	67	Grafik 35	Ermenice Rast İncil Perde Adetleri	179
Grafik 6	Ermenice Rast Mezmur Dügah-Çargah Aralığı	68	Grafik 36	Ermenice Hüzzam İncil Rast-Dügah Aralığı	219
Grafik 7	Ermenice Rast Mezmur Dügah-Neva Aralığı	68	Grafik 37	Ermenice Hüzzam İncil Dügah-Segah Aralığı	219
Grafik 8	Ermenice Rast Mezmur Perde Adetleri	69	Grafik 38	Ermenice Hüzzam İncil Segah-Çargah Aralığı	220
Grafik 9	Ermenice Hüzzam Mezmur Segah-Çargah Aralığı	98	Grafik 39	Ermenice Hüzzam İncil Çargah-Neva Aralığı	220
Grafik 10	Ermenice Hüzzam Mezmur Çargah-Neva Aralığı	99	Grafik 40	Ermenice Hüzzam İncil Neva-Hisar Aralığı	220
Grafik 11	Ermenice Hüzzam Mezmur Neva-Hisar Aralığı	99	Grafik 41	Ermenice Hüzzam İncil Hisar-Eviç Aralığı	221
Grafik 12	Ermenice Hüzzam Mezmur Hisar-Eviç Aralığı	100	Grafik 42	Ermenice Hüzzam İncil Eviç-Gerdaniye Aralığı	221
Grafik 13	Ermenice Hüzzam Mezmur Çargah-Hisar Aralığı	100	Grafik 43	Ermenice Hüzzam İncil Rast-Segah Aralığı	222
Grafik 14	Ermenice Hüzzam Mezmur Çargah-Eviç Aralığı	101	Grafik 44	Ermenice Hüzzam İncil Segah-Neva Aralığı	222
Grafik 15	Ermenice Hüzzam Mezmur Perde Adetleri	102	Grafik 45	Ermenice Hüzzam İncil Çargah-Hisar Aralığı	223
Grafik 16	Ermenice Hicaz Mezmur Dügah-Dik Kürdi Aralığı	131	Grafik 46	Ermenice Hüzzam İncil Neva-Eviç Aralığı	223
Grafik 17	Ermenice Hicaz Mezmur Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı	131	Grafik 47	Ermenice Hüzzam İncil Hisar-Gerdaniye Aralığı	224
Grafik 18	Ermenice Hicaz Mezmur Nim Hicaz-Neva Aralığı	132	Grafik 48	Ermenice Hüzzam İncil Çargah-Eviç Aralığı	224
Grafik 19	Ermenice Hicaz Mezmur Neva-Hüseyini Aralığı	132	Grafik 49	Ermenice Hüzzam İncil Perde Adetleri	225
Grafik 20	Ermenice Hicaz Mezmur Dik Kürdi-Neva Aralığı	133	Grafik 50	Ermenice Hicaz İncil Irak-Rast Aralığı	268
Grafik 21	Ermenice Hicaz Mezmur Nim Hicaz-Hüseyini Aralığı	133	Grafik 51	Ermenice Hicaz İncil Rast-Dügah Aralığı	268
Grafik 22	Ermenice Hicaz Mezmur Perde Adetleri	134	Grafik 52	Ermenice Hicaz İncil Dügah-Dik Kürdi Aralığı	268
Grafik 23	Ermenice Rast İncil Yegah-Hüseyini Aşiran Aralığı	173	Grafik 53	Ermenice Hicaz İncil Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı	269
Grafik 24	Ermenice Rast İncil Hüseyini Aşiran-İrak Aralığı	173	Grafik 54	Ermenice Hicaz İncil Buselik-Nim Hicaz Aralığı	269
Grafik 25	Ermenice Rast İncil Irak-Rast Aralığı	174	Grafik 55	Ermenice Hicaz İncil Nim Hicaz-Neva Aralığı	270
Grafik 26	Ermenice Rast İncil Rast-Dügah Aralığı	174	Grafik 56	Ermenice Hicaz İncil Neva-Nim Hicaz Aralığı	270
Grafik 27	Ermenice Rast İncil Dügah-Segah Aralığı	175	Grafik 57	Ermenice Hicaz İncil Neva-Hüseyini Aralığı	270
Grafik 28	Ermenice Rast İncil Kürdi-Segah Aralığı	175	Grafik 58	Ermenice Hicaz İncil Dik Kürdi-Neva Aralığı	272
Grafik 29	Ermenice Rast İncil Segah-Çargah Aralığı	175	Grafik 59	Ermenice Hicaz İncil Buselik-Neva Aralığı	272
Grafik 30	Ermenice Rast İncil Çargah-Segah Aralığı	176	Grafik 60	Ermenice Hicaz İncil Perde Adetleri	273

Grafik 61	Rumca Rast Mezmur Rast-Kürdi Aralığı	309	Grafik 91	Rumca Hüzzam Mezmur Neva-Eviç Aralığı	362
Grafik 62	Rumca Rast Mezmur Rast-Dügah Aralığı	309	Grafik 92	Rumca Hüzzam Mezmur Segah-Nim Hisar Aralığı	362
Grafik 63	Rumca Rast Mezmur Kürdi-Segah Aralığı	309	Grafik 93	Rumca Hüzzam Mezmur Perde Adetleri	363
Grafik 64	Rumca Rast Mezmur Dügah-Segah Aralığı	310	Grafik 94	Rumca Hicaz Mezmur Dügah-Dik Kürdi Aralığı	397
Grafik 65	Rumca Rast Mezmur Segah-Çargah Aralığı	310	Grafik 95	Rumca Hicaz Mezmur Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı	398
Grafik 66	Rumca Rast Mezmur Nim Hicaz-Neva Aralığı	311	Grafik 96	Rumca Hicaz Mezmur Nim Hicaz-Neva Aralığı	398
Grafik 67	Rumca Rast Mezmur Çargah-Neva Aralığı	311	Grafik 97	Rumca Hicaz Mezmur Neva-Nim Hicaz Aralığı	399
Grafik 68	Rumca Rast Mezmur Neva-Hüseyini Aralığı	312	Grafik 98	Rumca Hicaz Mezmur Neva-Hüseyini Aralığı	399
Grafik 69	Rumca Rast Mezmur Hüseyini-Acem Aralığı	312	Grafik 99	Rumca Hicaz Mezmur Hüseyini-Acem Aralığı	399
Grafik 70	Rumca Rast Mezmur Hüseyini-Eviç Aralığı	313	Grafik 100	Rumca Hicaz Mezmur Hüseyini-Eviç Aralığı	400
Grafik 71	Rumca Rast Mezmur Acem-Gerdaniye Aralığı	313	Grafik 101	Rumca Hicaz Mezmur Acem-Gerdaniye Aralığı	400
Grafik 72	Rumca Rast Mezmur Eviç-Gerdaniye Aralığı	313	Grafik 102	Rumca Hicaz Mezmur Eviç-Gerdaniye Aralığı	401
Grafik 73	Rumca Rast Mezmur Segah-Rast Aralığı	314	Grafik 103	Rumca Hicaz Mezmur Segah-Neva Aralığı	401
Grafik 74	Rumca Rast Mezmur Kürdi-Çargah Aralığı	314	Grafik 104	Rumca Hicaz Mezmur Neva-Acem Aralığı	402
Grafik 75	Rumca Rast Mezmur Neva-Segah Aralığı	315	Grafik 105	Rumca Hicaz Mezmur Nim Hicaz-Hüseyini Aralığı	402
Grafik 76	Rumca Rast Mezmur Hüseyini-Nim Hicaz Aralığı	315	Grafik 106	Rumca Hicaz Mezmur Dügah-Neva Aralığı	403
Grafik 77	Rumca Rast Mezmur Hüseyini-Çargah Aralığı	315	Grafik 107	Rumca Hicaz Mezmur Perde Adetleri	404
Grafik 78	Rumca Rast Mezmur Acem-Neva Aralığı	316	Grafik 108	Rumca Rast İncil Hüseyini Aşiran-İrak Aralığı	434
Grafik 79	Rumca Rast Mezmur Perde Adetleri	317	Grafik 109	Rumca Rast İncil Irak-Rast Aralığı	434
Grafik 80	Rumca Hüzzam Mezmur Segah-Çargah Aralığı	356	Grafik 110	Rumca Rast İncil Rast-Dügah Aralığı	435
Grafik 81	Rumca Hüzzam Mezmur Çargah-Neva Aralığı	356	Grafik 111	Rumca Rast İncil Dügah-Segah Aralığı	435
Grafik 82	Rumca Hüzzam Mezmur Neva-Çargah Aralığı	357	Grafik 112	Rumca Rast İncil Kürdi-Segah Aralığı	436
Grafik 83	Rumca Hüzzam Mezmur Neva-Hüseyini Aralığı	357	Grafik 113	Rumca Rast İncil Segah-Çargah Aralığı	436
Grafik 84	Rumca Hüzzam Mezmur Neva-Nim Hisar Aralığı	358	Grafik 114	Rumca Rast İncil Çargah-Neva Aralığı	437
Grafik 85	Rumca Hüzzam Mezmur Neva-Hisar Aralığı	358	Grafik 115	Rumca Rast İncil Neva-Hüseyini Aralığı	437
Grafik 86	Rumca Hüzzam Mezmur Hisar-Neva Aralığı	359	Grafik 116	Rumca Rast İncil Hüseyini-Acem Aralığı	438
Grafik 87	Rumca Hüzzam Mezmur Nim Hisar-Acem Aralığı	359	Grafik 117	Rumca Rast İncil Acem-Gerdaniye Aralığı	438
Grafik 88	Rumca Hüzzam Mezmur Hisar-Eviç Aralığı	359	Grafik 118	Rumca Rast İncil Rast-Segah Aralığı	439
Grafik 89	Rumca Hüzzam Mezmur Hüseyini-Eviç Aralığı	360	Grafik 119	Rumca Rast İncil Segah-Neva Aralığı	439
Grafik 90	Rumca Hüzzam Mezmur Nim Hisar-Eviç Aralığı	360	Grafik 120	Rumca Rast İncil Neva-Acem Aralığı	440

Grafik 121	Rumca Rast İncil Neva-Gerdaniye Aralığı	440	Grafik 146	Rumca Hicaz İncil Hüseyini-Acem Aralığı	512
Grafik 122	Rumca Rast İncil Rast-Neva Aralığı	441	Grafik 147	Rumca Hicaz İncil Hüseyini-Eviç Aralığı	512
Grafik 123	Rumca Rast İncil Perde Adetleri	442	Grafik 148	Rumca Hicaz İncil Acem-Gerdaniye Aralığı	513
Grafik 124	Rumca Hüzzam İncil Rast-Düğah Aralığı	472	Grafik 149	Rumca Hicaz İncil Eviç-Gerdaniye Aralığı	513
Grafik 125	Rumca Hüzzam İncil Rast-Kürdi Aralığı	472	Grafik 150	Rumca Hicaz İncil Gerdaniye-Muhayyer Aralığı	514
Grafik 126	Rumca Hüzzam İncil Kürdi-Segah Aralığı	472	Grafik 151	Rumca Hicaz İncil Neva-Segah Aralığı	514
Grafik 127	Rumca Hüzzam İncil Düğah-Segah Aralığı	473	Grafik 152	Rumca Hicaz İncil Neva-Acem Aralığı	515
Grafik 128	Rumca Hüzzam İncil Segah-Çargah Aralığı	473	Grafik 153	Rumca Hicaz İncil Düğah-Neva Aralığı	516
Grafik 129	Rumca Hüzzam İncil Çargah-Neva Aralığı	474	Grafik 154	Rumca Hicaz İncil Perde Adetleri	517
Grafik 130	Rumca Hüzzam İncil Nim Hisar-Neva Aralığı	475	Grafik 155	Rast Kuran Hüseyini Aşiran-Irak Aralığı	554
Grafik 131	Rumca Hüzzam İncil Neva-Hüseyini Aralığı	475	Grafik 156	Rast Kuran Rast-Düğah Aralığı	554
Grafik 132	Rumca Hüzzam İncil Hüseyini-Acem Aralığı	475	Grafik 157	Rast Kuran Düğah-Segah Aralığı	555
Grafik 133	Rumca Hüzzam İncil Rast-Segah Aralığı	476	Grafik 158	Rast Kuran Segah-Çargah Aralığı	555
Grafik 134	Rumca Hüzzam İncil Düğah-Çargah Aralığı	477	Grafik 159	Rast Kuran Çargah-Neva Aralığı	556
Grafik 135	Rumca Hüzzam İncil Kürdi-Çargah Aralığı	477	Grafik 160	Rast Kuran Neva-Hüseyini Aralığı	556
Grafik 136	Rumca Hüzzam İncil Çargah-Nim Hisar Aralığı	477	Grafik 161	Rast Kuran Hüseyini-Acem Aralığı	557
Grafik 137	Rumca Hüzzam İncil Rast-Çargah Aralığı	478	Grafik 162	Rast Kuran Hüseyini-Eviç Aralığı	557
Grafik 138	Rumca Hüzzam İncil Perde Adetleri	479	Grafik 163	Rast Kuran Acem-Gerdaniye Aralığı	558
Grafik 139	Rumca Hicaz İncil Irak-Rast Aralığı	509	Grafik 164	Rast Kuran Eviç-Gerdaniye Aralığı	558
Grafik 140	Rumca Hicaz İncil Rast-Düğah Aralığı	509	Grafik 165	Rast Kuran Gerdaniye-Muhayyer Aralığı	559
Grafik 141	Rumca Hicaz İncil Düğah-Dik Kürdi Aralığı	510	Grafik 166	Rast Kuran Muhayyer-Sünbüle Aralığı	559
Grafik 142	Rumca Hicaz İncil Düğah-Buselik Aralığı	510	Grafik 167	Rast Kuran Muhayyer-Tiz Segah Aralığı	560
Grafik 143	Rumca Hicaz İncil Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı	511	Grafik 168	Rast Kuran Tiz Segah-Tiz Çargah Aralığı	560
Grafik 144	Rumca Hicaz İncil Nim Hicaz-Neva Aralığı	511	Grafik 169	Rast Kuran Tiz Çargah-Tiz Neva Aralığı	561
Grafik 145	Rumca Hicaz İncil Neva-Hüseyini Aralığı	512	Grafik 170	Rast Kuran Hüseyini Aşiran-Rast Aralığı	561
Grafik 171	Rast Kuran Rast-Segah Aralığı	562	Grafik 197	Hüzzam Kuran Eviç-Muhayyer Aralığı	611
Grafik 172	Rast Kuran Düğah-Çargah Aralığı	562	Grafik 198	Hüzzam Kuran Hisar-Gerdaniye Aralığı	611
Grafik 173	Rast Kuran Gerdaniye-Tiz Çargah Aralığı	564	Grafik 199	Hüzzam Kuran Rast-Çargah Aralığı	612
Grafik 174	Rast Kuran Neva-Muhayyer Aralığı	564	Grafik 200	Hüzzam Kuran Neva-Gerdaniye Aralığı	612
Grafik 175	Rast Kuran Perde Adetleri	566	Grafik 201	Hüzzam Kuran Neva-Muhayyer Aralığı	613
Grafik 176	Hüzzam Kuran Acemaşiran-Irak Aralığı	600	Grafik 202	Hüzzam Kuran Perde Adetleri	614
Grafik 177	Hüzzam Kuran Irak-Rast Aralığı	600	Grafik 203	Hicaz Kuran Rast-Düğah Aralığı	649
Grafik 178	Hüzzam Kuran Rast-Düğah Aralığı	601	Grafik 204	Hicaz Kuran Düğah-Dik Kürdi Aralığı	649
Grafik 179	Hüzzam Kuran Kürdi-Segah Aralığı	601	Grafik 205	Hicaz Kuran Dik Kürdi-Nim Hicaz Aralığı	650
Grafik 180	Hüzzam Kuran Segah-Çargah Aralığı	602	Grafik 206	Hicaz Kuran Nim Hicaz-Neva Aralığı	650
Grafik 181	Hüzzam Kuran Çargah-Neva Aralığı	602	Grafik 207	Hicaz Kuran Neva-Hüseyini Aralığı	650
Grafik 182	Hüzzam Kuran Neva-Hisar Aralığı	603	Grafik 208	Hicaz Kuran Hüseyini-Acem Aralığı	651
Grafik 183	Hüzzam Kuran Neva-Hüseyini Aralığı	603	Grafik 209	Hicaz Kuran Hüseyini-Eviç Aralığı	651
Grafik 184	Hüzzam Kuran Hüseyini-Acem Aralığı	604	Grafik 210	Hicaz Kuran Eviç-Gerdaniye Aralığı	652
Grafik 185	Hüzzam Kuran Hisar-Acem Aralığı	604	Grafik 211	Hicaz Kuran Acem-Gerdaniye Aralığı	652
Grafik 186	Hüzzam Kuran Hisar-Eviç Aralığı	605	Grafik 212	Hicaz Kuran Gerdaniye-Muhayyer Aralığı	652
Grafik 187	Hüzzam Kuran Hüseyini-Eviç Aralığı	605	Grafik 213	Hicaz Kuran Muhayyer-Dik Sünbüle Aralığı	653
Grafik 188	Hüzzam Kuran Eviç-Gerdaniye Aralığı	606	Grafik 214	Hicaz Kuran Dik Sünbüle-Nim Hicaz Aralığı	653
Grafik 189	Hüzzam Kuran Gerdaniye-Muhayyer Aralığı	606	Grafik 215	Hicaz Kuran Tiz Segah-Tiz Çargah Aralığı	654
Grafik 190	Hüzzam Kuran Muhayyer-Sünbüle Aralığı	607	Grafik 216	Hicaz Kuran Tiz Nim Hicaz-Tiz Neva Aralığı	654
Grafik 191	Hüzzam Kuran Muhayyer-Tiz Segah Aralığı	607	Grafik 217	Hicaz Kuran Dik Kürdi-Neva Aralığı	655
Grafik 192	Hüzzam Kuran Tiz Segah-Tiz Çargah Aralığı	608	Grafik 218	Hicaz Kuran Neva-Eviç Aralığı	656
Grafik 193	Hüzzam Kuran Tiz Çargah-Tiz Neva Aralığı	608	Grafik 219	Hicaz Kuran Eviç-Muhayyer Aralığı	656
Grafik 194	Hüzzam Kuran Rast-Segah Aralığı	609	Grafik 220	Hicaz Kuran Muhayyer-Tiz Neva Aralığı	658
Grafik 195	Hüzzam Kuran Düğah-Çargah Aralığı	609	Grafik 221	Hicaz Kuran Perde Adetleri	660
Grafik 196	Hüzzam Kuran Segah-Neva Aralığı	610			

3. OKUYUCULARIN MUVAFAKATNAMELERİ

MUVAFAKATNAME

Muhammed Recai Çiftçi'nin Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. M. Safa Yeprem'in danışmanlığında hazırlamış olduğu doktora tezinde ve akademik çalışmalarında, tarafımızca okuması gerçekleştirilen metinlerin sesli ve görüntülü kayıtlarının kullanılması uygun görülmektedir.

Muvafakat Eden Eser Sahibinin;

Adı-Soyadı: Nispet Çalgıcıyan

Tarih: 24.02.2019

İmza:

MUVAFAKATNAME

Muhammed Recai Çiftçi'nin Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. M. Safa Yeprem'in danışmanlığında hazırlamış olduğu doktora tezinde ve akademik çalışmalarında, tarafımızca okuması gerçekleştirilen metinlerin sesli ve görüntülü kayıtlarının kullanılması uygun görülmektedir.

Muvafakat Eden Eser Sahibinin;

Adı-Soyadı: Murat İnalıncı

Tarih: 24.02.2019

İmza:

MUVAFKATNAME

Muhammed Recai Çiftçi'nin Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. M. Safa Yeprem'in danışmanlığında hazırlamış olduğu doktora tezinde ve akademik çalışmalarında, tarafımızca okuması gerçekleştirilen metinlerin sesli ve görüntülü kayıtlarının kullanılması uygun görülmektedir.

Muvafakat Eden Eser Sahibinin;

Adı-Soyadı: Pantelimon Zafeiris

Tarih: 27/2/2019

İmza:

MUVAFKATNAME

Muhammed Recai Çiftçi'nin Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. M. Safa Yeprem'in danışmanlığında hazırlamış olduğu doktora tezinde ve akademik çalışmalarında, tarafımızca okuması gerçekleştirilen metinlerin sesli ve görüntülü kayıtlarının kullanılması uygun görülmektedir.

Muvafakat Eden Eser Sahibinin;

Adı-Soyadı: Kerim Östürk

Tarih: 26.02.2019

İmza: